သဗ္ဗမလပရိဟိတ၊ အစ္စန္တပရိသုဒ္ဓဖြစ်၍၊ ကိလေသာအညစ်
အကြေးဘေးရန်ခပင်းတို့မှ၊ အချင်းခပ်သိမ်းထက်ဝန်း
ကျင်စင်ကြယ်သန့်ရှင်းရာ၊ ဝိသုဒ္ဓိအစစ်ဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်မြတ်သို့ရောက်ကြောင်း၊ လမ်း
ကောင်းသဖွယ်၊ အရိယမဂ်ခရီးကို့ပြဆို
အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အမည်ရှိ
သောအဋ္ဌကထာပါဠ်ကို၊ ထိုထိုသော ရဟန်း
ရှင်လူသူခပ်သိမ်းတို့အကျိုး၄ါ၊ ညောင်ကန်ရွာဇာတိ၊
မေဓာဘိဝံသသဒ္ဓမ္မဇောတိကမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု-တံဆိပ်တော်ရ
ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အနက်ယောဇနာပြန်ဆိုစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

(ဒုတိယအုပ်)

ဤအဋ္ဌကထာနိဿယစာအုပ်ကို၊ ရိုက်နှိပ်ပြီးသော အဋ္ဌကထာပါဠိ
စာအုပ်နှင့်၊ ပုဒ်မနံပါတ်ချင်းတူရာတိုက်ဆိုင်
တွဲဘက်၍ကြည့်ရှုပါကုန်၊

ရန်ကုန်မြို့။
ဟံသာဝတီပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်
၁၉၃၉-ခုနှစ်

ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်။
ကမ္ဘာ့ ... သိုလ်
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာ - ၆၅၀း

ဓမ္မက္ခန္ဓာ-ဓမ္မစေတီ-တည်ပုဖော်ကြောင်း

နိဒါန်းစကား၊

ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီသည်။ ရန်ကုန်မြို့-ကင်းဘဲလ်လမ်း၌ရှိဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်အဆောက်အဦးကိုခေါင်ကြီးများကို၊ မြေနေရာများနှင့်တကွ-ရုပ်ရှင်စတူဒီယိုရုံအလို့ငှါ-ဝယ်ယူရရှိထားရာတွင်။ ထိုကိုခေါင်များ အတွင်း၌။ တစုံတရာ အသုံးမပြုဘဲ။ သိမ်းထုပ် သိုမှီးထားသော ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်ထုတ်။ မင်းကျ-မင်နကောင်း-မှုသန့်-စက္ကူကောင်း ပိဋကတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ-ဋီကာ-နိသျကျမ်းစာအုပ်ပေါင်းများစွာတို့ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

ဤမျှ မြင့်မြတ်၍ - အဘိုး အနဂ္ဃ ထိုက်တန်သော-ပိဋကတ်တော်များကို။ စုပုံထားမည့် အစား။ ပရိယတ္တိသာသနာ စည်ပင်ပြန့်ပြောစိမ့်သောငှါ-သင်အံလေ့ကျက်ကြည့်ရှုသုံးသပ်နိုင်ကြရန် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းရသော် ကောင်းလေစွဟု - သတိ စေတနာ သဒ္ဓါ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်။ ရှိသမျှ ပိဋကတ်တော် ကျမ်းစာအုပ်များကို။ အပြီးအပိုင်ဝယ်ယူလိုက်လေသည်။

သို့ပါသော်လည်း-များလှစွာသော ဌ-သောင်းကျော်အရေအတွက်ရှိ-ပိဋကတ်တော်ကျမ်းစာအုပ်ကြီးများမှာ။ အဆင်သင့်တိဖြတ်-ဖုံး-အုပ်-ချုပ်လုပ်ပြီးများ မဟုတ်ရကား။ ကုမ္ပဏီတဦးတည်းမှာ။ စေတနာ - သဒ္ဓါတရား-ရှိပါငြားလည်း။ ခွန်အားမမျှ များမြောင်လွန်းလှပါသောကြောင့်။ ပိဋကတ်တော်-ကျမ်းစာအုပ်ကြီး စာအုပ်တအုပ်လျှင်။ ပြုပြင်-ဖုံးအုပ်-ချုပ်လုပ်ခ အတွက်။ ကုန်ကျဘွယ်သင့်ငွေ - တကျပ်ကျမျှကို။ စာအုပ်ဖုံးကြောဘက်တွင်၊ ကဗျည်းတံဆိပ် ထိုးနှိပ်ပါရှိသော-ဓမ္မဒါန-ကုသိုလ်ရှင်အသီးသီးတို့က။ တွဲဘက်ကာ ကူညီပါဝင်၍။ လှူဒါန်းပါ

သဖြင့်။ ဓမ္မကၡန္ဓာ-ဓမ္မစေတီ ပူဇော်ခြင်း အထမြောက်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

ဤကုသိုလ်အလှူကို-ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ-သာဓု
အနုမောဒနာ ပြုကြပါစေသောဝ်။

အထူးအားဖြင့်— အပြီးတိုင် မရောက်နိုင်သော-အကျွန်ုပ်တို့၏ဓမ္မဒါနကုသိုလ်-ဓမ္မစေတီတော်ကြီးကို။ ကူညီသောအားဖြင့်။ ကဗျည်းထိုးနိုင်ပါရှိသောကုသိုလ်ရှင်များသည်။ထိုးတော်ကြီးတင်လှူပူဇော်သည့်အလားဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ကုသိုလ်ဆက်ကုသိုလ်ဘက်-ကလျာဏ-မိတ်ကောင်း-မိတ်မြတ်-အဖြစ်ဖြင့် မှတ်သားကာ။ ဤကုသိုလ်ရှင်များအား။ ကျေးဇူးအထူးတင်လှပါကြောင်း။

ထိုမှတဖန် ဒါနကထာ-မင်္ဂလာစကားကို။ တဆင့်မှတဆင့်မှာကြားကမ်းလှမ်းရန် ရှိသေးသည့်ပြင်။ ဤရွေ့-ဤမျှလောက်သောကုသိုလ်ရှင်များနှင့်လည်း။ ပိဋကတ်တော်ကျမ်းစာအုပ်ကြီးများမှာ။ ၉-သောင်းကျော်အရေအတွက်ရှိ၍ များလွန်းလှသဖြင့်။ ရည်မှန်းသလောက် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းနိုင်ရန်။ ပြည့်စုံနိုင်မည်မဟုတ်ပါသဖြင့်။ ဤဒါနကထာ နှိုးဆော်စာကို တွေ့ရှိသူ - ရဟန်း-ရှင်လူတို့သည်။ ကိုယ်တိုင်-လှူဒါန်းပါဝင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ မိတ်ကောင်းမိတ်မြတ်များအား တိုက်တွန်း စေ့ဆော်ခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ ကြိုကြိုက်ခဲလှစွာ အနည်းငယ်မျှသော ငွေဖြင့်။ ကြီးကျယ် လှသောပိဋကတ်တော်-ဓမ္မဒါနကြီးကို။ အခွင့်သင့်ခိုက် ပါဝင်၍ ကူညီလှူဒါန်းစေလိုပါကြောင်း တောင်းပန်အပ်ပါကြောင်း။

စာသင်စာချသောတဇနှ-ဂဏဝါစက-သီလဝန္တ-ကလျာဏပညာဝန်-ဂုဏဝန်-ပုဂ္ဂိုလ်မွန်-ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် အပေါင်းတို့သည်။ ဝမ်းသာ အားရ - နေ့ညမစဲ-ချပို့-သင်အံ-ဓမ္မကၡန္ဓာ သုံးသပ်ပွဲ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကြီး - အချေမိုက်တိုင်း။ ထိုးတော်ရှင်ကဗျည်းပါ-ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဒါနကုသိုလ်ရှင်တို့မှာ။သာယာလှစွာသောဆွဲလဲသံညိမ့်အေးဖြင့်။ သာသနာတော်ကြီး ပြုစုရသော စေတနာသဒ္ဒါတရားကို။ အထပ်ထပ်ပွါးနိုင်ကြပါစေသောဝ်။ ။

ဗြိတိသျှအားမားရှစ်ရှင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်။
ရန်ကုန်မြို့။

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယဒုတိယအုပ်၌ပါသည့်၊ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသအစ၊ဇှာန်ဝိဓနိဒ္ဒေသအဆုံးရှိသောနိဒ္ဒေသ-၅-ပါးတို့၌ ကြည့်ရှုလွယ်စိမ့်သောငှါ၊ဝါကျစကားတရပ်တရပ်၏အပြီးအဆုံးတွင် လျော်ရာလျော်ရာပိုင်းဖြတ်လျက်ပုဒ်မနံပါတ်ထည့်သွင်းစီစဉ်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍၊ မည်သည့်ပုဒ်မ၌မည်သည့်အရာကိုဘွင့်ပြသည်ဟု အချိန်ကာလမကုန်စေဘဲ ကြည့်ရှုလိုရာ အလျင်အမြန် ဘွင့်လှစ်ကြည့်ရှုနိုင်ပါအောင် ထိုပုဒ်မနံပါတ် အသီးအသီးတို့၏ ဆိုင်ရာစကား အမြွက် အကျဉ်းချုပ်ကို ကောက်နုတ်ယူငင်လျက်၊ စာမျက်နှာပုဒ်မနံပါတ် ညွှန်းချက်များပါ ဤမာတိကာအစဉ်ကို ဘော်ပြထားပါသည်။

(က)

ပုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၇-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၄	၁	တခုသောဘာဝဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သောဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်၏ ကွယ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မရဏကို အဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့ပွါးများခြင်းကိုပြရာ။
၁၅	၁၀	သမ္ပတ္တိဝိပ္ပတ္တိအားဖြင့်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပြည့်စုံခြင်း၊ မပျက်စီးခြင်းကိုပြရာ။
၁၆	၁၂	ဥပသံဟာရဏအားဖြင့်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပြတ်ခြင်းကို ယသမဟတ္တစသော-၇-ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အဘန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။

ပါဠိနှာပါတ်။	မြန်မာနှာပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၈၇	၁၇	ကာယဗဟုသာခရဏအားဖြင့်ငါကိုယ်ဟူ၍မမှတ်မယူသင့်၊ ရှစ်ဆယ်သောပိုးမျိုးတို့ဆက်ဆံခြင်းစသည်ဖြင့် အဘာန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။
၈၈	၁၉	အာယုဒုဗ္ဗလ အားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်၊ ဣရိယာပုထ်နှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်အစရှိသော အခြင်းအရာကို အဘာန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။
၈၉	၂၁	အနိမိတ္တအားဖြင့်ကာလစသည်တို့ကိုမှတ်အပ်သောအပိုင်းအခြားစသည်ဖြင့်ဇီဝိန္ဒြေ၏ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောမရဏကိုအဘာန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။
၉၀	၂၃	အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေမည်သည် အလွန်တိုသော အခွင့်ရှိ၏ဟု အဘာန်တလဲလဲ အောက်မေ့ အပ်သည်ကိုပြရာ။
၉၁	၂၆	စိတ်၏ တည်ဆဲရှိဆဲသာလျှင် သတ္တဝါတို့၏ အသက်လည်းရှိ၏၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော အသက်သည် အလွန်လျင်သောလဟုပရိဝတ္တဖြစ်၏ဟု အဘာန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။
၉၂	၃၂	ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏တပါးကုန်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကဲ့သို့သာသနာပ၌မဆက်ဆံ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ၌သာရအပ်သည်၏အဖြစ်စသည်ကိုပြရာ။
၉၃	၄၅	၇-ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဥဂ္ဂဟကောသလ္လကိုပြ၍၊ ၃-ပါးသော သုတ္တန်နည်းတို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်သောအခြင်းအရာစသည်ကိုပြရာ။
၉၄	၆၃	အထက်၌ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် နိမိတ်ကိုယူ၍ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၌၊ ဝဏ္ဏ၊သဏ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်စသည်ကိုပြရာ။

ပိုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၉၅	၆၇	ဆိုအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင် အမွေးဟုဆိုအပ်သောကောဋ္ဌာသသည် ဆံဟုဆိုအပ်သောကောဋ္ဌာသကဲ့သို့ အဆင်းအားဖြင့် မရောမယှက်ခြင်း စသည်ကိုအဘန်တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သည်ကိုပြရာ။
၉၆	၆၈	အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ဖြင့် အမွေးကောဋ္ဌာသကိုပြ၍ လက်သည်းခြေသည်းကောဋ္ဌာသတို့၏ အရေအတွက်စသောအပိုင်းအခြားကိုပြရာ။
၉၇	၆၈	သွားဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၉၈	၆၉	အရေဟူသောကောဋ္ဌာသ၏တည်ဟန်အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၉၉	၇၃	အသားဟူသောကောဋ္ဌာသ၏သရုပ်အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၀၀	၇၄	အကြောဟူသောကောဋ္ဌာသ၏သရုပ်အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၀၁	၇၅	အရိုးဟူသော ကောဋ္ဌာသသည် သွားရိုးတို့ကိုကြည်၍ ၆၄ ချောင်းအဘိုင်းအရှည်ရှိသောလက်ရိုးတို့ကိုအစပြု၍ သုံးရာသောအရိုးတို့၏အရေအတွက်စသည်တို့ကိုပြရာ။
၁၀၂	၈၁	ရိုးတွင်းခြင်ဆီဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၀၃	၈၁	အညှို့ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၀၄	၈၂	နှလုံးသားဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဍာန် စသည်ကိုပြရာ။
၁၀၅	၈၃	အသည်းဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဍာန် စသည်ကိုပြရာ။

ပုဒ်နံပါတ်	မျက်နှာနံပါတ်	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ဒုတိယအုပ်၊ ၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ၊
၁၀၆	၈၄	အမြှေးဟူသောကောဋ္ဌာသ၏သရုပ်အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၀၇	၈၅	အဖျဉ်းဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်း သဏ္ဌာန် စသည်ကိုပြရာ၊
၁၀၈	၈၅	အဆုပ်ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၀၉	၈၆	အူမ ဟူသော ကောဋ္ဌာ သ၌ ယောကျ်ား အား ၃၂ တောင် မိန်းမအား ၁၈ တောင် ပမာဏရှိ၍ နှစ်ဆဲ့တပါးသောအရပ်တို့၌အခွေအားဖြင့်တည်သည့်အပြင်၊အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပိုင်းခြား၍ပြရာ၊
၁၁၀	၈၆	အူမ၏ခွေတည်ရာအရပ်တို့၌ဘွဲ့၍တည်သော အူသိမ်၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၁	၈၇	အစာသစ်ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်အစရှိသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၂	၉၀	ကျင်ကြီးဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ သဏ္ဌာန်တည်ရာ စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၃	၉၁	ဦးနှောက်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဌာန် စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၄	၉၁	ဗဒ္ဓ အဗဒ္ဓ အားဖြင့် ပြားသော သည်းခြေ ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၅	၉၂	တကွမ်းစား ပမာဏရှိသောသလိပ်ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၆	၉၄	ပုပ်သော သွေးရေအဖွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောပြည်ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊
၁၁၇	၉၄	စုဝေးသောသွေး၊မစုဝေးသောသွေးဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ၊

ပိုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၁၈	၉၅	မွေးတွင်းစသည်တို့မှယိုစီးသောချွေးဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၁၉	၉၆	ခဲသောအဆီဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၀	၉၇	မျက်စိတို့မှယိုစီးသောမျက်ရည်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၁	၉၈	ဆီကြည်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဌာန် စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၂	၉၉	တံထွေးဟူသောကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၃	၁၀၀	ဦးနှောက်မှယိုစီးသော နှပ်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၄	၁၀၁	ကျိချွဲသော အစေး ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၅	၁၀၂	ကျင်ငယ်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ အဆင်းသဏ္ဌာန် စသည်ကိုပြရာ။
၁၂၆	၁၀၃	၃၂ ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အဖွင့် အဆုံး နိဂုံးကိုပြရာ။
၁၂၇	၁၀၇	ဌာန ၁၆ ပါးရှိသော အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြရာ။
၁၂၈	၁၂၁	ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း၌ သင့်တင့်လျော်ပတ်သောမြေအတို့ဟုဆိုအပ်တောအရပ်၌ နေခြင်းစသည်ကိုပြရာ။
၁၂၉	၁၃၄	သဗ္ဗကာယပ္ပဋိ သံဝေဒီဟူသောပုဒ်၌ ဝိဒသဒ္ဒါသည် ဉာဏအနက်ရှိသည်ဖြစ်၍အလုံးစုံသောကာယကိုသိခြင်း စသည် ဖြင့်၊သဒ္ဒနယ၊အတ္ထနယစသည်တို့ကိုပြရာ။

ပုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၃၀	၁၅၁	ပဍ္စမစတုက္ကဝ္ခ်အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်၏သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့်ဆိုအပ်သည့်အဖြစ်။ ၎င်းမှတပါး၊ သုံးပါးသောစတုက္ကတို့၌ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ဓမ္မတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောအပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုပြရာ။
၁၃၁	၁၉၁	ပဍ္စမစတုက္ကမှ တပါး၊ သုံးပါးကုန်သော စတုက္ကတို့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာနည်းအသီးအခြားမရှိခြင်းကြောင့် ထိုသုံးပါးကုန်သောစတုက္ကတို့၏အနက်ကို၊ အစဉ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏အဘွင့်နည်းဖြင့်သာလျှင်သိအပ်သည့်၏အဖြစ်။ပီတိပ္ပဋိသံဝေဒီစသောပုဒ်တို့၏အနက်ကိုဘွင့်ပြရာ။
၁၃၂	၂၁၀	၁၆ ပါးသောဝတ္ထုတို့၏အစွမ်းဖြင့်အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွါးရာ၌ မဟပ္ဖလမဟာနိသံသအကျိုးရခြင်းစသည်ကိုပြရာ။
၁၃၃	၂၁၆	ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွါးလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား အထူးထူးသောအာရုံမှ ဆုတ်နစ်ပုန်းရှောင်ခြင်း စသည်ကိုပြရာ။
၁၃၄	၂၂၇	ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါးတို့တွင် မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကိုပွါးလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်းစသည်ကိုပြရာ။
၁၃၅	၂၅၇	မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွါးသဖြင့်ငြိမ်းသောပဋိဃရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကမ္မဿကတာဉာဏ်ဖြင့် ရှုအပ်သည့်၏အဖြစ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၃၆	၂၇၇	ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတို့ကိုပွါးများသဖြင့် အိမသမ္မောဒဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပစာရသမာဓိစသောအကျိုးရပုံကိုပြရာ။
၁၃၇	၃၁၆	ကရုဏာ ဗြဟ္မဝိဟာရကို ပွါးများသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကရုဏာ၏အကျိုးကိုရင်းသတ္တဝါတို့ကိုဖိဝိတိခြေမှချခြင်း

ပုဒ်ရေနံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
		၏အပြစ်ကိုဖင်းပြခြင်းနှင့် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမအပ်သည်ကို ပြရာ။
၁၃၇	၃၁၅	မုဒိတာဗြဟ္မဝိဟာရကိုအားထုတ်လိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပိယဂရုဘာဝနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရှေးဦးစွာ မပွါးအပ်သည့်၏အဖြစ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၃၈	၃၂၁	ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကိုပွါးလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား စတုက္ကနည်းအားဖြင့်ပြဆိုရာ။ ရှေ့ဖြစ်သောဈာန်သုံးပါးတို့၌အပြစ်ကိုရှု၍ သန္တဘာဝစသော အာနိသင်တို့ကို ရခြင်းစသည်ကိုပြရာ။
၁၄၀	၃၂၇	သုံးပါးသောဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်ဝေနေယျတို့အားဟောတော်မူအပ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရ ဒေသနာတော်၏အနုသဂ်ကပယောဇဉ် စသည်တို့ကိုပြရာ။
၁၄၁	၃၆၃	စတုက္ကပဉ္စက ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာရှေ့သွား ရှိသောဘာဝနာကိုပြပြီး၍ကာယာနုပဿနာ၊ဝေဒနာနုပဿနာရှေ့သွားရှိသောဘာဝနာဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအထွတ်တပ်၍ဒေသနာကိုဟောတော်မူခြင်းစသည်ကိုပြရာ။
၁၄၂	၃၇၉	အာကာသာနဉ္စာယတနအစရှိသောအာရုံကိုအာရုံပြု၍အရူပဈာန်ကိုရခြင်းအစရှိသောဘာဝနာနည်းကိုပြရာ။
၁၄၃	၃၉၉	ဝိညာဏဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အားပွါးစေအပ်သောအစဉ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၄၄	၄၀၇	အာကိဉ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဘာဝနာအစဉ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၄၅	၄၁၅	နေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းအားထုတ်လိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဘာဝနာနည်း အစဉ်စသည်ကိုပြရာ။

ပုဒ်ပေါင်း။	မျက်နှာပေါင်း။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၄၆	၄၂၇	ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိအစရှိသောဂုဏ်တို့ကြောင့်တစုံတယောက်သောသူနှင့် တူတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းနည်းစဉ်ကို ဟောတော်မူရာ၌ ချီးမွမ်းထိုက်သောဂုဏ်ကိုယုံကြည်သင့်ကြောင်းဩဝါဒ အနုသာသနီစသည်ကိုပြရာ။
		———
		၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၄၇	၄၃၄	အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဘာဝနာနည်းအစဉ်စသည်ကို ပြရာ။
၁၄၈	၄၆၄	ဝဝတ္ထာနကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဘာဝနာနည်းအစဉ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၄၉	၄၈၂	ဆံအစရှိသောကောဋ္ဌာသတို့ကိုခတ်လေးပါးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ပွါးများအပ်သောအစဉ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၅၀	၄၉၁	စတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း ပွါးများလိုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လက္ခဏာ၊ရသစသည်ဖြင့်ပွါးများအပ်သောဘာဝနာနည်းအစဉ်စသည်ကိုပြရာ။
၁၅၁	၅၀၄	ဗဒ္ဓအဗဒ္ဓအားဖြင့်ပြားသောသည်းခြေနှစ်ပါးတို့၏လက္ခဏာစသည်ကိုပြရာ။
၁၅၂	၅၁၁	ဆံအစရှိသောကောဋ္ဌာသတို့၌လက္ခဏာ၊ရသစသည် ကို ကိုမှတ်၍စီးဖြန်းရသောဘာဝနာနည်းစဉ်ကိုပြရာ။
၁၅၃	၅၁၂	ဒါယောဓာတ်ခြောက်ပါးတို့၏ လက္ခဏာ၊ရသစသည် ကိုပြရာ။
၁၅၄	၅၁၃	သမာဓိကိုအကျယ်ဝေဘန်၍ဝိပဿနာယောဂီတို့အား ၎င်း ကိစ္စဖြစ်သောပလိဗောဓပယ်ပုံစသည်ကိုပြရာ။

ပုဒ်ခွဲနံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ဒုတိယအုပ်။ ၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသမာတိကာ။
၁၅၅	၅၆၀	သီလနိဒ္ဒေသမှစ၍ပဋိကူလသညာဓာတုဝဝတ္ထာန်တိုင်အောင်သောနိဒ္ဒေသတို့၏နိဂုံးကိုပြဆိုရာ။
၁၅၆	၅၆၁	ကောဒသပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၏အခြားမဲ့၌အဘိညာဉ်တို့၏ပြည့်စုံခြင်း၌ အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာသန္နပစ္စက္ခအကျိုးစသောအနက်တို့ကိုပြရာ။
၁၅၇	၅၇၅	ဓာတ္ထိဝိဓအဘိညာဉ်ကိုပြီးစေရာ၌ဆိုလတ္တံ့သောပါဠိအစဉ်ကိုလျှော်သဖြင့် ဘာဝနာနည်းကိုပွါးစေသော ယောဂီတို့အားရအပ်သောစတုတ္ထဈာန်စသည်ကိုပြရာ။
၁၅၈	၅၈၃	ဓာတ္ထိပါဠိုဟာရိယသဒ္ဒါတို့၏ ဝိဂ္ဂြဟ်ဝစနတ်စသည်ကိုဝေဘန်၍သဘောလက္ခဏာစသည်ကိုပြရာ။
၁၅၉	၆၀၀	ကေဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထုအစရှိသော ပုဒ်တို့၌ ရထိုက်သော အနက်ထိုကို ဝစနတ္ထအားဖြင့် ဝေဘန်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စတုတ္ထဈာန သမာပတ်ဟူသော အကျိုးရပုံစသည်တို့ကိုပြရာ။
၁၆၀	၆၆၈	ဝိကုပ္ပနာဓာတ္ထိမနောမယိဒ္ဓိနှစ်ပါးတို့၏ အထူးနှင့်တကွငင်းနှစ်ပါးတို့၏အခြင်းအရာစသောအနက်တို့ကို ဝေဘန်၍ပြရာ။
၁၆၁	၆၇၀	မနောမယိဒ္ဓိကိုဘန်ဆင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဓိဋ္ဌာန်၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ရအပ်သောအကျိုးစသည်ကိုပြရာ။

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယဒုတိယအုပ်၌ပါရှိသောနိဒ္ဒေသအဘွင့်စကားအစဉ်ဖြင့်ယူငင်မှတ်သားလွယ်စေရန်စီမံကောက်နုတ်ချက်မာတိကာပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ-ဒုတိယအုပ်။

နမောတဿဘဂဝတောအရဟတောသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ။)

၈၄။ ဣဒါနိ၊ ဣဒ်။ ဣတော၊ ဤဒေဝတာနုဿတိမှ။ ၏။ ။(ဆဝအနုဿတိနိဒ္ဒေသောနာမသတ္တမောဟူသောကြောင့်ခြောက်ပါးလုံးကိုဖွဲ့ကောင်းသည်တကားဟူမူ။ ။သာဟိဆသုအနုဿတိသု သဗ္ဗပဌမာနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာအာသန္နာပစ္စက္ခာစ။ဋီကာနှင့်ချေ)။ ။အနန္တရာယ၊အခြားမဲ့၌ဖြစ်အပ်သော။မရဏဿတိယာ၊၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသသည်။အနုပ္ပတ္တော၊အစဉ်ရောက်ပြီ။ ။(မရဏဿသတိမရဏဿတိ၊ပြုလတ်သော်၊ အဘယ်မရဏနည်းဟူရကား။ မရဏကို ရှေးဦးစ၍ပြခြင်းငှါ၊ တတ္ထမရဏန္တိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုမရဏာနုဿတိ၌။ ဧကဘဝပရိယာပန္နဿ၊ တခုသောဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယပ္ပဗန္ဓဿ၊၏။ ဥပစ္ဆေဒေါ၊ အာယုက္ခယာဒိဝသေနအန္တရဓာနံ၊ အာယုက္ခယ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ကွယ်ခြင်းကို။ မရဏန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ခန္ဓာနံဘေဒေါဇရာမရဏံဒွိဟိခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတံ၊ ဟူသောကြောင့်။ ရုပက္ခန္ဓာနံပိနာသော မရဏံ၊ဟူ၍ဆိုသင့်သည်မဟုတ်လော။ ထိုသို့ဆိုသင့်သော်လည်း ဝိသေသအားဖြင့် ထိုမရဏသည်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ဝိနာသအဖြစ်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနိက

တို့အားရှေးရှုထင်ရကား၊ဇိဝိတိန္ဒြိယဿဥပစ္ဆေဒေါ၊မိန့်သော်။ ။ဘဝ
များ၊စွာသံသရာဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော ဇိဝိတိန္ဒြေ၏ဥပစ္ဆေဒလော။ ကေ
ဘဝပရိယာပန္နဿ၊မိန့်သော်။ ။ဗျတိရေကတ္တဖြစ်သော၍၌မလိုအပ်
သောမရဏကိုပြလို၍၊ ယမ္ပနေတံ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ● ။ပန၊ဗျတိ
ရိက်ကြံ့ဆိုအံ့။ အရဟန္တာနံ၊တို့၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေဒသင်္ခါတံ၊သံသရာ
ဝဋ်ဒုက္ခ၏အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယံဧတံသမုစ္ဆေဒမရဏံ၊
အကြင်သို့သောရဟန္တာသန္တာန်၌ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ပြတ်စဲခြင်း
ဖြစ်၍ဖြစ်သောမရဏသည်ငှင်း။သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခတဓမ္မတို့၏။ခဏဘင်
သင်္ခါတံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ ဘင်္ဂက္ခဏဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၏
ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယံဧတံခဏိကမရဏံ၊ အကြင်သို့
သော ယထာဝုတ္တခဏရှိသော ထိုခဏ၌သာလျှင် ရအပ်သော မရဏ
သည်ငှင်း။ရုက္ခော၊သည်။ မတော၊သေ၏။ လောဟံ၊ကြေးသည်။မတံ၊
၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံဧတံသမ္မုတိမရဏဉ္စ၊ အကြင်သို့သောဝေါ
ဟာရမရဏသည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ။(အကြင်ခန္ဓပဗန္ဓကိုစွဲ၍ရုက္ခစ
သောအမည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုခန္ဓပဗန္ဓမပြတ်သေးသော်လည်း၊ အလွှာ
ဖြစ်စသည်ကင်းခြင်းကိုမှီ၍ဖြစ်သော မတဝေါဟာရသည် သမ္မုတိမ
ရဏမည်သည်)။ ။တံ၊ ထိုသမုစ္ဆေဒ၊ ခဏိက၊ သမ္မုတိမရဏကို။
ဣဓ၊ဤမရဏဿတိ၌။နအဓိပ္ပေတံ၊အပ်။ ။(မများလွန်းသောကြောင့်
ငှင်း၊ မထင်သောကြောင့်ငှင်း၊ သံဝေဂဝတ္ထုမဟုတ်သောကြောင့်ငှင်း၊
မလိုအပ်)။ ။စ၊ဆက်။ ယမ္ပိဧတံမရဏံ၊ ဧကဘဝပရိယာပန္နဿ ဇိဝိ
တိန္ဒြိယဿဥပစ္ဆေဒေါဟုဆိုအပ်ပြီးသော ဝိသေသရှိသော အကြင်မရ
ဏကိုသည်။အဓိပ္ပေတံ၊ သတိ၏အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်အလိုရှိအပ်၏။တံမရ
ဏံ၊ထိုသတိ၏အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်သောမရဏသည်။ ကာလ
မရဏံ၊အာယုစသည်တို့၏ကုန်ရာကာလ၌ သေခြင်းငှင်း။ အကာလမရ
ဏံ အာယုစသည်တို့၏မကုန်မီကာလ၌သေခြင်းငှင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒုဝိဓံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အာယုအာဒီနံခယကာလေမရဏံ ကာလမရ
ဏံ၊ တေသံအပရိက္ခီဏကာလေမရဏံ အကာလမရဏံ၊ငိုကာ)။ ။
တတ္ထ၊ ထိုကာလမရဏအကာလမရဏနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကာလမရဏံ၊
သည်။ ပုညက္ခယေန၀ါ၊ ကောင်းမှုကံကုန်သဖြင့်ငှင်း။ အာယုက္ခယေန
ဝါ၊အသက်ကုန်သဖြင့်ငှင်း။ဥဘယက္ခယေနဝါ၊ အသက်-ကံနှစ်ပါးကုန်

သဖြင့်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ပါပကမ္မ၏ခယကာလ၌သေခြင်းသည်
လည်း ကာလမရဏမဟုတ်လော။ အဘယ်အားဖြင့်ပုညက္ခယေနဟူသ
နည်း။ ။ပုညက္ခယေနာတိဣဒံ ယထာဓိကာရ သမ္ပတ္တိဘဝဝသေန
ဝုတ္တံ၊ ဝိပတ္တိဘဝဝသေနပန ပါပက္ခယေနာတိဝတ္တဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ။ကမ္မက္ခ
ယေနဟူ၍လည်းသာမညဆိုကောင်း၏)။ ။အကာလမရဏံ၊ သည်။
ကမ္မုပစ္ဆေဒကကမ္မဝသေန၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောကံ
ကိုဖြတ်တတ်သော ဥပစ္ဆေဒကကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
တွင်။ အာယုသင်္ခါတ ဇနကပစ္စယ သမ္ပတ္တိယာ၊ အာယုပ္ပဗန္ဓကို ဖြစ်စေ
တတ်သောအာဟာရစသောအကြောင်းတို့၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာ
နာယပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဋိသန္ဓိဇနကဿ၊
သော။ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ၊ မိမိအစွမ်း
အားလျော်စွာ ပေးအပ်သော ဝိပါက်ကို ပေးပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ယံမရဏံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဣဒံမရဏံ၊သည်။ပုညက္ခယေန၊ဖြင့်။မရ
ဏံနာမ၊သေခြင်းမည်၏၊ဂတိကာလာဟာရုပဒ္ဓိသမ္ပတ္တိယာအဘာဝေန၊
နတ်ကဲ့သို့ဂတိသမ္ပတ္တိ၊ ကမ္ဘာဦးသူကဲ့သို့ကာလသမ္ပတ္တိ၊ မြောက်ကျွန်း
သူစသည့်တို့ကဲ့သို့အာဟာရသမ္ပတ္တိ၊ဥတု၊ သုက္ကသောဏိကသမ္ပတ္တိစ
သည်တို့၏မရှိခြင်းကြောင့်။အဇ္ဇကာလပုရိသာနံ၊ ယခုကာလ၌ဖြစ်သော
လူတို့၏။ ဝဿသတမတ္တပရိမာဏဿ၊ အနှစ်တရာမျှသော အတိုင်းအ
ရှည်ရှိသော။အာယုနော၊၏။ ခယဝသေန၊ဖြင့်။ မရဏံ၊သည်။ ဟောတိ
ဝိယ၊၏သို့။ဧဝံတထာ၊တူ။ အာယုနော၊၏။ ခယဝသေန၊ဖြင့်။ ယံမရဏံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ဣဒံမရဏံ၊သည်။ အာယုက္ခယေန၊ဖြင့်။မရဏံနာမ၊
မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုသိမာရကလာဗုရာဇာဒီနံ၊ မဟာမောဂ္ဂလာန်၏အ
လောင်းဒုသိမည်သောမာရ်မင်း၊ ကလာဗုမင်းအစရှိသောသူတို့၏။မရ
ဏံဝိယ၊ကဲ့သို့။တင်္ခဏေ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ ဌာနာစာဝနသမတ္ထေ
န၊မိမိတည်ရာမှရွေ့စေခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော။ကမ္မုနာ၊ကံသည်။ဥပစ္ဆိန္န
သန္တာနာနံ ဖြတ်သောသန္တာန်ရှိသောသူတို့၏။ယံမရဏံဝါ၊သည်ရင်း။
ပုရိမကမ္မဝသေန၊ ရှေးဘဝ၌ပြုခဲ့ဘူးသော ပါဏာတိပါတကံ၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ သတ္ထာဟရဏာဒီဟိ၊ ထားလက်နက်ကို ဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်
သော။ ဝါ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သော ထားလက်နက်ဖြင့် နှိပ်စက်
ခြင်းအစရှိကုန်သော။ ဥပက္ကမေဟိ၊ မိမိလုံ့လ သူတပါး လုံ့လတို့ဖြင့်။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနသန္တာနာနံ၊ ဖြစ်သောသန္တာန်ရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊ ယံမ
ရဏံဝါ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံမရဏံ၊ သည်။ အကာလမရဏံနာမ၊
မည်၏။ တံသဗ္ဗံပိ၊ ကာလမရဏ၊ အကာလမရဏ။ ပုညက္ခယမရဏ၊
အာယုက္ခယမရဏ၊ ဥဘယက္ခယမရဏ၊ ဥပက္ကမစ္ဆေဒမရဏဟူ၍ဆိုအပ်ပြီး
သောထိုကုန်အောင်စုံသောမရဏကိုလည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်
ပြီးသောပကာရရှိသော၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေန၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပြတ်ခြင်း
ဟူသောမရဏဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတံ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ
သင်္ခါတဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏဿ၊ ကို။
သရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်၊ မရဏဿတိ၊ မည်၏။ တံမရဏဿတိံ၊
ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သည်၊ ရဟောဂတေန၊ ၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ၍။
မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ၊
ပြတ်သတ္တံ့။ ဣတိဝါ၊ ရင်း။ မရဏံမရဏံ၊ သေခြင်းသဘောသေခြင်းသ
ဘော။ ဣတိဝါ၊ ရင်း။ ယောနိသော ဥပါယေန ပထေန၊ လမ်းရိုးမှန်၍သင့်
သော။ မနသိကာရော၊ မရဏံလျှင်အာရုံရှိသောမနသိကာရကို။ ပဝတ္တေ
တဗ္ဗော၊ ၏။ ။(အကြောင်းဥပါယဖြင့် မနသိကာရကိုဖြစ်စေအပ်၏။ ထို
ဥပါယကိုဗျတိရေကမုခဖြင့်ပြခြင်းငှါ၊ အယောနိသောပဝတ္တယတော၊
စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အယောနိသော၊ အ
ကြောင်းမဟုတ် လမ်းရိုးမမှန်သဖြင့်၊ မနသိကာရံ၊ ကို။ (ဝိဘတ်ပြန်၍
လိုက်စေ)။ ပဝတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ ။(သတိံသံဝေဂံ
ဉာဏဉ္စအနုပ္ပဇ္ဇပေတွာမရဏံအနုဿရတောတိအဓိပ္ပါယော)။ ။ဣဋ္ဌ
ဇနမရဏာနုဿရဏေ၊ အလိုရှိအပ်၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့၏ သေ
ခြင်းကိုအဘန်တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်း၌၊ သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဝိဇာတာမာတုယာ၊ မွေးဘွားသောအမိ၏။ ပိယပုတ္တမရဏာနုဿရ
ဏေ၊ ချစ်အပ်သောသား၏သေခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။
သောကော၊ သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝိယ၊ ၏သို့တည်း။ အနိဋ္ဌဇနမရဏာနုဿရ
ဏေ၊ အလိုမရှိအပ်သောသူတို့၏သေခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ အောက်
မေ့ခြင်း၌၊ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရီနံ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူတို့
၏၊ ဝေရိမရဏာနုဿရဏေ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူ၏သေခြင်းကိုအဘန်
တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်း၌၊ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝိယ၊ ၏သို့တည်း။
မဇ္ဈတ္တဇနမရဏာနုဿရဏေ၊ မမုန်းမချစ်လျစ်လျူအလတ်သဘောရှိ

သောသူ၏သေခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ သံဝေဂေါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်။ မတကဋ္ဌေဝရဇသဿနေ၊ သူသေ ကောင်ကိုမြင်ခြင်း၌။ ဆဝဒ္ဓာဟာကဿ၊ သူကောင်ဖုတ်သောစဏ္ဍာလ အား။သံဝေဂေါ၊သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိဝိယ၊ ၏သို့တည်း။အပ္ပနော၊၏။ မရ ဏာနုဿရဏေ၊၌။သန္တာသော၊ ကြောက်လန့်ခြင်းသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥက္ခိတ္တာသိကံ၊ မိုးချီ အပ်သော သန်လျက် ရှိသော။ ဝဓကံ သူသတ် ယောက်ျားကို။ ဒိသွာ၊၍။ဝါ၊ ကြောင့်။ ဘီရုကဇာတိကဿ၊ ကြောက် လန့်တတ်သောသဘောရှိသောသူအား။ သန္တာသော သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိဝိ ယ၊၏သို့တည်း။ တဒေတံသဗ္ဗမ္ပိ၊ သောက-ပါမောဇ္ဇတို့၏ဖြစ်ခြင်း၊ သံ ဝေဂ၏ မဖြစ်ခြင်း၊ ကြောက်လန့်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ထိုအလုံးစုံ သည်လည်း။ ယထာဝုတ္တမံ။(ထည့်)။ တိုင်း။ သတိသံဝေဂဉာဏဝိရဟ တော၊ ကင်းသောသူအား။ ဟောတိ၊၏။ ။သတိသံဝေဂဉာဏ်နှင့်မ ကင်းသောသူအား အစဉ်အတိုင်းထိုအလုံးစုံသည်မဖြစ်ဘူးဟု ဗျတိရေ ကအါးဖြင့်သိအပ်၏။အဘယ်ကြောင့်မဖြစ်သနည်းဟူမူ။ယေါဟိမရဏံ နာမေတံ ဇာတဿဧကန္တိကန္တိပဏ္ဍိတာနံဝစနံသရတိ၊ တပ္ပသံဝေဂ ဇာတောဟောတိသမ္ဗာဇာနောစ၊ တဿဣစ္ဆာနမရဏာဒိ နိမိတ္တံသော ကာဒယောအနောကာသာဝ။ဖြေ)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့အယောနိသောမန သိကာရကိုဖြစ်စေသောသူအား သောကစသောအဖြစ်ရှုပ်မှုဖြစ်သော ကြောင့်။တတ္ထတတ္ထအရညသုသာနာဒိသု၊တို့၌။ဟတမတသတ္တေ၊စော ရာဒိဟိဟတေ သရသေနမတေစသတ္တေ၊ခိုးသူစသည်တို့သည် သတ် အပ်သောသတ္တဝါ၊သဘောအားဖြင့်သေသောသတ္တဝါတို့ကို။ဩလော ကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ၊မြင်လိုက်ဘူးသောစည်းစိမ်ရှိကုန် သော။မတာနံ၊ကုန်သော။သတ္တာနံ၊တို့၏။မရဏံ၊ကို။အာဝဇ္ဇေတွာ၊ဆင် ခြင်၍။ သတိံစ၊ကိုရင်း။ သံဝေဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ယော ဇေတွာဥပ္ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။မရဏံ၊သည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဣတိ အာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ ဖြင့်။မနသိကာရော၊ကို။ပဝတ္တေတဗ္ဗော ၏။ဟိ ယုတ္တံ၊ပွ။ ဧဝံ၊သို့။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသောသူသည်။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ၊ဖြစ်စေသည်မည်၏။ဥပါယေန၊ လမ်းရိုးမှန်သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ပဝတ္တေတိ၊၏။ဣတိအတ္ထော၊နက်။ ဟိသဒ္ဒ၊၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တယတောယေဝ၊ သော။ ကေစဿ၊ အချို့သောတိက္ခိန္ဒြိယ

ဥဒာဟရဏ္တရပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနိ၊တို့သည်၊ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကျန်၏။ မရဏာရမ္မဏာ၊သေခြင်းလျှင်အာရုံရှိသော၊သတိ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊ဥပစာရသို့ရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။(တနည်း)။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ဥပစာရပ္ပတ္တ မေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ယဿပန၊အားမူလည်း။ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။နဟောတိ၊ဖြစ်။တေန၊သည်။ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊သူသတ်လက် သည်ရှေးရှုနေလှာသကဲ့သို့ သေခြင်း၏ရှေးရှုတည်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊သူသတ်လက်သည်နီးလာသကဲ့သို့ သေခြင်း၏နီးလာသောအားဖြင့် ရင်း။သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတော၊ အာရောဂျာဒိသမ္ပတ္တိတို့၏ဝိပတ္တိကဲ့သို့ ဇီဝိတ သမ္ပတ္တိ၏ ပျက်စီးဘောက်ပြန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဥပသံဟရဏတော၊ သူတပါးတို့၏သေခြင်းကိုရှုမြင်၍မိမိ၏သေခြင်းကိုအနီးသို့ကပ်ဆောင် သော အားဖြင့်ရင်း။ ကာယ ဗဟုသာဓာရဏတော၊ ကိုယ်၏ များစွာ သောသတ္တဝါတို့နှင့်ဆက်ဆံသော အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊ ဇီဝိတ၏ဒုဗ္ဗလဘာဝအားဖြင့်ရင်း။ အနိမိတ္တတော၊သေခြင်း၏မှတ်သား အပ်သောအပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော၊အ ဓွန့်ကာလ၏ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ခဏပရိတ္တတော၊ အသက်ရှင်သောခဏ၏ အလွန်တိုသော အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤ သို့။ ဣမေဟိအဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မရဏံ၊ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတော၌။ ဝိယာသဒ္ဒါလုတ္တနိဒ္ဒေသဟုပြဆိုရကား။ ဝဓကဿဝိယပစ္စုပဋ္ဌာနတောမိန့်ပြီး၍။ ထိုအတ္ထကိုချဲ့ပြခြင်းငှါယထာ စသည်ကိုမိန့်)။ ။တတ္ထ၊ထိုဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတောအစရှိသောပါဌ်၌။ ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ ကား။ ဝဓကဿ၊ သူသတ် လက်သည်၏။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံဝိယ၊ ရှေးရှုကြပ်ကြပ် အနီး၌ မားမား ရပ်၏သို့။ ပစ္စုပဋ္ဌာန တော၊ သေခြင်း၏အနီးကြပ်ကြပ်ရှေးရှုကပ်၍ တည်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမဿ၊ ဤသူ၏။သီသံ၊ကို။ဆိန္ဒိဿာမီတိ၊ဖြတ်အံ့ဟူ၍။အသိံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ဂီဝါယ၊ လည်၌။ စာရယမာနော၊ သန်လျက်ကိုပတ် ပတ်ဝဲလျက်။ဝါ၊ခုတ်အံ့ဖြတ်အံ့သောအခြင်းအရာကိုပြုလျက်။ ။(ဋီကာ ၌အာဂုရေန္တောဟုရကား အာဂုရဏ္ဏမပရာဓေ၊ အဘိဓာန်ကိုကိုး၍။ အ ပြစ်ကိုပြုဆောင်သောဟုမြန်မာဆို၏)။ ။ဝဓကော၊သူသတ်လက်မန္တ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ၊ ရှေးရှုကြပ်ကြပ်ချဉ်းကပ်၍ အနီး၌မားမား ရပ်

သဥ္စသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ (မရဏံပိ၊ ကိုလည်း)။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝါတိ၊ ရှေးရှုကပ်လျက်ငါ၏အနီး၌ တည်လှာပြီဟူ၍သာလျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာဂတတော၊ ဇရာမရဏ၏လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇိဝိတဟာရဏတော၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ ၊ ထိုစကားကိုဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ အဟိဆတ္တကမကုဠံ၊ မှိုငုံသည်၊ မတ္ထကေန၊ ထိပ်ဖျားဖြင့်။ ပံသုံ၊ မြေမှုန့်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ယထာ၊ ပေါက်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ရွက်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ပံသုံဂဟေတွာဥဂ္ဂစ္ဆတိဟူသော ဥပမာ၌ နိယမအနက်ရှိသောဧဝမလို။ ဧဝံသတ္တာ ဇရာမရဏံဂဟေတွာဝနိဗ္ဗတ္တန္တိ၌သာလိုသတည်း။ ထိုနိယမအနက်ရှိသော ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ဤသို့ပြသတည်း။ မှိုငုံသည်တရံတခါ တစုံတခုအရပ်၌ မြေမှုန့်ကင်းသည်ဖြစ်ရာ၏၊ သတ္တဝါတို့မူကား တခုတခုသောအခြင်းဖြင့်မူလည်းဇရာမရဏနှင့်ကင်းသည်မဖြစ်ကုန်။ ဤသို့ပြသတည်း။ သို့မှုအဟိဆတ္တကမကုဠံကဒါစိကတ္ထစိ ပံသုံဝိရဟိတမ္ပိ ဘဝေယျ၊ သတ္တာပနကထစိပိဇရာမရဏာဝိရဟိတာနဟောန္တိ၊ ဟူသောဋီကာနှင့်တိုက်မိအံ့သတည်း။ ။ခဏိကမရဏကိုရှေးဦးစွာဥပမာဘာဝဖြင့်ပြပြီး၍ဣဓာဓိပ္ပေတမရဏကိုပြခြင်းငှါတထာဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်။ ။တနည်း၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်ဇရာမရဏကိုယူ၍သာလာကုန်သည်အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ နိဗ္ဗတ္တိသမနန္တရ၌သာလျှင် ဖြတ်ချည်းသေရာသည်မဟုတ်လောစောဒနာကိုရည်၍တထာဟိစသည်ကိုမိန့်)။ ။တထာတံ၊ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ နေသံသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒါနန္တရမေဝ၊ ဥပါဒ်၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇရံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗတသိခရတော၊ တောင်ထွဋ်မှ။ ပတိတသိလာ ဝိယ၊ ကျသော ကျောက် ကဲ့သို့။ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဘင်သို့ရောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စွာ။ ခဏိကမရဏံ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတံ၊ ၏။ ပန၊ အကြောင်းထူးကိုဆိုအံ့။ ဇာတဿ၊ ဇာတိရှိသောသတ္တဝါအား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ မရဏတော၊ သေသင့်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ဧကန်သေခြင်းဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတမရဏမ္ပိ၊ ထိုရင်းမရဏသည်လည်း။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတံ၊ လာသည်မည်ပါ

၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဇာတိနှင့်တကွ လဲသည် မည်သောကြောင့်။ သေ
ဧသောသတ္တော၊သည်၊ ဇာတကာလတော၊မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယထာနာမ၊
ဥပမာမည်သည်ကား။ဥဋ္ဌိတော၊ တက်သော။သူရိယော၊သည်၊အတ္ထာ
ဘိမုခေါ၊ ဝင်ခြင်းသို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတေဝ၊ သွားသည်သာတည်း။ ဂတ
ဂတဋ္ဌာနတော၊ ရောက်ရာရောက်ရာ အရပ်မှ။ ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်မျှ
လည်း။နနိဝတ္တတိယထာ၊ နောက်သို့မဆုတ်နစ်၏သို့။ဝါ၊ကား၊ ပဗ္ဗတေ
ယျာ၊တောင်မှလာသော၊ သီဃသောတာ၊ သော။ ဟာရဟာရိနီ၊ ရေ
အယဉ်၌ကျသော မြက်သစ်ရွက်စသည်ကို အလွန်လျင်စွာဆောင်ခြင်း
သဘောရှိသော။နဒီ မြစ်သည်၊ သန္ဒတေဝ၊ စီးသည်သာတည်း။ဝတ္တ
တေဝ၊တလိမ့်တည်းစီးသည်သာတည်း။ဤသကမ္ပိ၊ မျှလည်း။နနိဝတ္တတိ
ယထာ၊ဆုတ်နစ်ရိုးမဟုတ်၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ဤသကမ္ပိ၊မျှလည်း။အနိဝတ္တမာ
နော၊မနစ်မူ၍။မရဏာဘိမုခေါဝ၊သာလျှင်။ယာတိ၊သွား၏။ ။တေန၊
ကြောင့်။ယမေကရတ္တိံ၊ပ။နနိဝတ္တတိတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။မာဏဝေါ၊
သတ္တဝါသည်၊ ယမေကရတ္တိံ၊ အကြင်တခုသောညဥ့်၌။ ဝါ၊ညဥ့်ပတ်
လုံး။ ။(ယမေကရတ္တိန္တိ ယဿံ ဧကရတ္တိယံ၊ဘုမ္မတ္ထေဥပယောဂဝစနံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊အစ္စန္တသံယောဂေဝါ)။ ။ပဌမံ၊ အလုံးစုံရှေးဦးစွာ။ ဝါ၊ရှေးဦး
စွာအစပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ဂဗ္ဘေ၊အမိဝမ်း၌။ ဝသတိ၊ ၏။သောမာဏဝေါ၊
သည်။ပဋ္ဌမဂ္ဂဏတော၊မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။အဗ္ဘုဋ္ဌိတောဝ၊ တက်သောတိမ်
တိုက်ကဲ့သို့။ဝါ၊ သေခြင်းသို့ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တက်၍သာလျှင်၊
ယာတိ၊သွား၏။ဧဝံ၊သို့။ ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တော၊ သော၊သောမာဏဝေါ၊သည်၊
ခဏမတ္တမ္ပိ၊မျှသည်း။နနိဝတ္တတိ၊မလည်။ အညဒတ္ထု၊စင်စစ်။မရဏံယေ
ဝ သို့သာလျှင်၊ ဥပဂစ္ဆတိ၊ကပ်ရောက်ရာတော့သည်သာ။ (ညွှန့်တက်
လိုက်)။ ။စ၊ဆက်။ဧဝံ၊သို့။ ဂစ္ဆတော၊ သေခြင်းသို့ရှေးရှုသွားသော။
အဿ သတ္တဿ၊၏။ဂိမှာဘိတတ္တာနံ၊ နွေကာလ၌နေဖြင့်အလွန်ပူလောင်
ကုန်သော၊ ကုန္နဒီနံ၊ အငှန်ဆန်သည်း တံလည်းမြစ်လောင်း တောင်ကျ
ချောင်းတို့၏၊ခယော၊ခန်းခြောက်ခြင်းသည်။ဟောတိဝိယစ၊ ၏သို့ရင်း။
ပါထေါ၊နံနက်အခါ၌။အာပေါရသါနုဂတဗန္ဓနာနံ၊ အညာရင်းသို့လျှော
သောအာပေါရသဖြင့်စွတ်စို၍ရေသေါ်အညှာအဘွဲ့ရှိကုန်သော။ဒုမပ္ပ
လာနံ၊ထို၏။ပတနံ၊ကြွေကျခြင်းသည်။ ဟောတိဝိယစ၊၏သို့ရင်း။ မုဂ္ဂ
ရာဘိတာဠိတာနံ၊ ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်အပ်ကုန်သော၊ မတ္တိက

ဘာဇနာနံ၊ မြေအိုးတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲခြင်းသည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်၏သို့
ဌင်း။ သုရိယရသ္မိသမ္ဗုဋ္ဌာနံ၊ နေရောင်သင့်ကုန်သော။ ဥဿာဝဗိန္ဒူနံ၊
ဆီးနှင်းပေါက်တို့၏။ ဝိဒ္ဓံသနံ၊ ကြွေလွင့်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိဝိယ
ဖြစ်၏သို့ဌင်း။မရဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာသန္နံ၊နီးသည်။ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ။တေန၊ကြောင့်။အဓ္ဓယန္တံ၊ပ။နိဝါရယာတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊ဆို၏။ ။
ကုန္ဒဒိနံ၊တို့၏။ဩဒကံ၊ ရေသည်။ဝါ၊ရေအယဉ်သည်။ ။(ဥဒကမေဝ
ဩဒကံ၊ဥဒကောဃံဝါ၊ဋီကာ)။ ။ဒိယတိဏ္ဍဝ၊ မမြင့်မကြာခန်းလွယ်
၏သို့။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟောရတ္တာ၊တို့သည်။ အစ္စယန္တာ၊လွန်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။မစ္စာနံ၊တို့၏။ဇီဝိတံ၊သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။ယသ္မာ၊
ကြောင့်။မစ္စာနံ၊တို့၏။ဇီဝိတံ၊သည်။ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။
မစ္စာနံ၊တို့၏။အာယု၊သည်။ခီယတိ၊၏။ ။ပါတော၊နံနက်အခါ၌။ပက္ကာနံ၊
ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ တို့၏။ ပပတတော၊ ကြွေကျခြင်းကြောင့်။ ဘယံ၊
စိုးရွံ့ကြောက်ရွံ့သောဘေးသည်။ ဇာယတေဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ဇာတာနံ၊ ကုန်
သော။မစ္စာနံ၊တို့၏။နိစ္စံ၊အမြဲ။မရဏတော၊ကြောင့်။ဘယံ၊ စိုးရွံ့ကြောက်ရွံ့သော
ဘေးသည်။ဇာယတေ၊၏။ ။(သာမိကာနံရုက္ခေဌပေတွာကမ္မေဝိနိ
ယုဉ္ဇိတုကာမာနံ၊ ဟေဋ္ဌာပဝိဋ္ဌာနံဝါ)။ ။ကုမ္ဘကာရသ၊ အိုးထိန်း
သည်၏။ကတံ၊သော။ခုဒ္ဒကဉ္စ၊ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။မဟန္တဉ္စ၊ကြီး
သည်လည်းဖြစ်သော။ယံ၊အကြင်အိုးခွက်သည်။ပက္ကံ၊ကျက်၏။ ယဉ္စ၊အ
ကြင်အိုးခွက်သည်လည်း။ အာမကံ၊ စိမ်း၏။ သဗ္ဗံ၊ သော၊ တံဘာဇနံ၊
ထိုအိုးခွက်သည်။ ဘေဒနပရိယန္တံ၊ ကွဲပျက် ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်။
ဟောတိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊သည်။ မရဏပ
ရိယန္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။တိဏဂ္ဂမှိ၊မြက်ဖျားး၌။ဥဿာဝေါ၊တင်
သောဆီးနှင်းပေါက်သည်။ သူရိယုဂ္ဂမနံ၊ကို။ပတိ၊စွဲ၍။ ဝါ၊သူရိယုဂ္ဂမနံ
ပတိသူရိယုဂ္ဂမနေ၊ကြောင့်။ ။(ဥဂ္ဂမနံပတိဥဂ္ဂမနနိမိတ္တံ၊ဋီကာ)။ ။
ဝိဒ္ဓံသတိဏ္ဍဝ၊ လွင့်ပျောက်သွေ့ခြောက်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။မနုဿာနံ၊တို့၏။
အာယု၊သည်။နစိရဋ္ဌိတိကံ၊မြင့်ရှည်စွာတည်ခြင်းမရှိ။ တသ္မာ၊ကြောင့်။
အမ္မ၊အမိ။မံ၊ကို။ပဗ္ဗဇာယ၊ရဟန်းပြုခြင်းမှ။ မာနိဝါရယ၊ မြစ်တော်မမူ
လင့်။ ။ဧဝံ၊သို့၊ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ချတ်အုံ့မူးမူးသန်လျက်မိုးသော။ ဝဓ
ကောဝိယ၊ သူသတ်လက်မ ရွံ့ကဲ့သို့။မရဏံ၊ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။(ပြန်
၍ထိုက်)။ ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဇာတိယာ၊နှင့်။ သဟ၊ကွ။ အာဂတံ၊

သော။တော်မရဏံ၊သည်။ဂိဝါယ၊လည်၌၊အသိံ၊ သန်လျက်ကို။စာရယ
မာနော၊ ဝဲရစ်သော။ ဝါ၊ ခုတ်ဖြတ်အံ့သော အခြင်းအရာကို ပြုသော။
သောဝဓကောဝိယ၊ကဲ့သို့။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ဟရတိယေဝ၊ ဆောင်သည်
သာလျှင်တည်း။ အပဟရိတွာ၊မဆောင်မူ၍။နနိဝတ္တတိ၊မနစ်။ ။(သာ
ယာပြီးချိနကိုယ်အနေအဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာနှင့် ရန်မူပေါက်ကိုသာရှာ
တတ်၍နှလုံးမပြတ်သောရန်သူသည် တကွပေါင်းဘက်၍အချက်ကိုရှာ
သော်လည်း မနှိပ်စက် တည့်နိုင်ရာ။ ဤမရဏမင်း အာဏာပြင်းသည်
သေခြင်းသဘောမူကားကော်သအားဖြင့်နှိပ်စက်နိုင်သည်သါတည်းဟု
ပြခြင်းငှါ။သဟဇာတိယာအာဂတတော၊ဟူပြီး၍၊ဇီဝိတဟရဏတော
ဟုမိန့်သော်)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊နှင့်။သဟ၊ကွ။ အာဂတ
.တောစ၊ကြောင့်ငှင်း။ ဇီဝိတဟရဏတောစ၊ကြောင့်ငှင်း။ ဥက္ခိတ္တာသိ
ကော၊ခုတ်အံ့မူးမူးသန်လျက်မိုးသော။ ဝဓကောဝိယ၊သူသတ်လက်မရွံ့
ကဲ့သို့။မရဏမ္ပိ၊သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝ၊ရှေးရှုကြပ်ကြပ်ချဉ်းကပ်
၍အနီး၌မားမားရပ်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ဝဓကပစ္စု
ပဋ္ဌာနတော၊ သူသတ်လက်မရွံ့ကဲ့သို့ ရှေးရှုကြပ်ကြပ်ချဉ်းကပ်၍ အနီး
၌မားမားရပ်သောအားဖြင့်။မရဏံ၊ကို။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ ။

၇၅။ သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ယာဝ၊
လောက်။နံသမ္ပတ္တိ၊ကို။ဝိပတ္တိ၊သည်။နာဘိဘဝတိ၊မနှိပ်စက်သေး။တာ
ဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်သာလျှင်။ သမ္ပတ္တိနာမ၊သမ္ပတ္တိမည်သည်၊စည်း
စိမ်မည်သည်။သောဘတိ၊တင့်တင့်တယ်တယ်ရှိ၏။ယာသမ္ပတ္တိ၊သည်။
ဝိပတ္တိံ၊ကို။ အတိက္ကမ္မ၊၍။ တိဋ္ဌေယျ၊တည်ရာ၏။သာသမ္ပတ္တိနာမ၊မည်
သည်။ နစအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။တထာတံဝစနံ၊သည်။ဟိသစ္စံ၊
၏၊ဝါ၊တထာဟိတတောဝေ၊ကြောင့်သာလျှင်။ သကလံ။ပ။ဂတောတိ၊
ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။သုဒိ၊ဒိဗ္ဗသဒိသ ဘာဂအဓိပတေယျ၊ဟူသောသုခ
နှင့်ပြည့်စုံခြင်းရှိသော။ အသောကော၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြကင်းသည်ဟူ
၍ အသောကတံဆိပ်နာမံခံသောမင်းကြောရာဇာသည်။ သကလံမေဒနိံ၊
ဇမ္ဗူကျွန်းလွင် မြေပြင်အလုံးကို။ ဘုတွာ၊၍။ ကောဋိသတံ၊ ကုဋေအရာ
ဥစ္စာရကို။ဒတွာ၊လှူ၍။ (သတအနေကသချာ)။ အန္တေ၊၌။ အဍ္ဍာမလက
မတ္တသာ၊ ရှင်ရှားသီးတခြမ်းမျှကိုသာ။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏ အ
ဖြစ်သို့။ဂတော၊ရောက်ရှာလေ၏။ ။အသောကော၊အသောကတံဆိပ်

နာမံခံသော။သောပိရာဇာ၊ ထိုမင်းဧကရာဇ်သည်လည်း။တေနေဝဒေ
ဟာဗန္ဓေန၊ ထိုကိုယ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဒေဟာဗန္ဓေနာတိသရီရေန။ ဋီကာ)။
ပုညမှိ၊သည်။ခယံ၊သို့။ ဂတေ၊သော်။မရဏာဘိမုခေါ၊ဖြစ်၍။သောကံ၊
စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့၊ ဂတော၊ပြီ။ ။အပိစ၊လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။အာ
ရောဂျံ၊အနာကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဗျာဓိပရိယောသာနံ၊မကျန်းမ၍
ဖျားနာခြင်း အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ယောဗ္ဗနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်
ကောင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဇရာပရိယောသာနံ၊ သွားပါးယွင်းယိုဒို
ခြင်းလျှင်အဆုံးရှိ၏။ ။(ယုဝဿဘာဝေါယောဗ္ဗံ၊တဒေဝယောဗ္ဗနံ။ ။
အာရောဂျယောဗ္ဗနာနံဗျာဓိဇရာပရိယောသာနတာယဇီဝိတဿမရဏ
ပရိယောသာနတာယဥဒါဟရဏဝသေနအာနီတာ။ ပစ္စယဘာဂဝသေ
နဝါ)။ ။သဗ္ဗံ၊သော။ ဇီဝိတံ၊အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ မရဏပရိယော
သာနံ၊အမြဲမနေသေရခြင်းလျှင်အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗော၊ယေဝ၊သော။ လော
ကသန္နိဝါသော၊သတ္တလောကကို။ ။(လောကောယေဝလောကသန္နိ
ဝါသော၊ယထာသတ္တာဝါသာတိ)။ ။ဝါ၊သတ္တလောကအပေါင်းအသင်း
ကို။ ။(သန္နိဝသိတဗ္ဗတာယ ဝါ သတ္တနိကာယော လောကသန္နိဝါ
သော)။ ။ဇာတိယာ၊သည်။အနုဂတော၊ ရန်သူကဲ့သို့အစဉ်လိုက်အပ်
၏။ဇရာယ၊သည်။အနုသဋော၊ ကပ်သောအဆိပ်ကဲ့သို့အစဉ်ဝင်အပ်၏။
ဗျာဓိနာ၊သည်။အဘိဘူတော၊ အရှိန်ယစ်သောဆင်ကြီးကဲ့သို့ဘိစီးအပ်
၏။မရဏေန၊သည်။အဗ္ဘာဟတော၊ ဘီလူးဥဘာ ဘုတ်တစ္ဆေတို့ကဲ့သို့
ပြင်းစွာပုတ်ခတ်အပ်၏။ တေန၊ကြောင့်။ ယထာ၊ပ။ဝါတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊
၏။ ။ယထာပိ၊မည်သည်ကား။ နဘံအာဟစ္စ၊မိုးထိဆိုက်အောင်။ဝိပု
လာမဟန္တာ၊ကြီးမားကုန်သော။သေလာ၊ ကျောက်အတိပြီးကုန်သော။
ပဗ္ဗတာ၊ တောင်လေးလုံးတို့သည်။ သမန္တာ၊မှ။စတုဒ္ဒိသာစတုဒ္ဒိသာဟိ၊
အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ။နိပ္ပေါထေန္တာ၊ မိမိသတ်အပ်သောသတ္တဝါကို
မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ဆေးကြိတ်ကြိတ်ကုန်လျက်။ အနုပရိယေယျုံ၊ လှည့်
လည်ကုန်ရာ၏။ ။ဧဝံ၊တူ။ဇရာစ၊သည်၎င်း။မစ္စုစ၊သည်၎င်း။ခတ္တိယေ၊
မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ဗြာဟ္မဏေ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ဝေဿ၊
သူကြွယ်မျိုးဖြစ်ကုန်သော။သုဒ္ဒေ၊သူဆင်းရဲမျိုးဖြစ်ကုန်သော။စဏ္ဍာလ
ပုက္ကုသေ၊ ခွန်းစဏ္ဍားပန်းမှိုက်သွန်မျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနေ၊ တို့ကို။
အဓိဝတ္တန္တိအဘိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သောသူကိုမျှ။

နပရိဝဋ္ဋေတိ၊ မရှောင်ကြဉ်၊ သဗ္ဗမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဘိမန္ဒတိ၊ ချေ ပပ်၏။ ။(ထိုသေခြင်းဘိစီးရာ၌ ဒဏ္ဍာစသောဥပါယ်တို့သည်အရာမ ဟုတ်ကုန်ဟုပြခြင်းငှါ၊ နတတ္ထဟတ္ထိနံဘူမိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်းအဆုံးတရားနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးရာ၌။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်စီး သူရဲတို့၏။ ဘူမိ၊ အရာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ရထာနံ၊ ရထားစီးသူရဲတို့၏။ ဘူမိ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပတ္တိယာ၊ ခြေသည်သူရဲ၏။ ဘူမိ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ ရှိ။ မန္တယုဒ္ဓေန၊ စာပိ၊ အာတပ္ပနဗေဒင်နည်းဖြင့်စီရင်အပ်သော မန္တရား ဟူသောပယောဂဖြင့်လည်း။ ဓေတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ ဓနေနဓန ဒါနေနဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဓေတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ ။(ဝါသဒ္ဒေါ အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထော၊ တေနသာမဗေဒဥ္စသင်္ဂဏှာတိ)။ ။ဇေဝံ၊ သို့။ ဇိဝိ တသမ္ပတ္တိယာ၊ အသက်၏ပြည့်စုံခြင်း၏။ မရဏဝိပတ္တိ ပရိယောသာန တံ၊ သေခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ် ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တေန၊ မှတ်သား ပိုင်းခြားသော ယောဂီသည်။ သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိတော၊ ပြည့်စုံခြင်းပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိ တဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ။

၈၆။ ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ သေကုန်သောသူတ ပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ တေပိနာမ၊ မဟာသမ္မတမန္ဓာတုစသောမင်းတို့ သည်သျှက်လည်း။ မတာ၊ သေရကုန်သေး၏။ မာဒိသာ၊ ငါကဲ့သို့သော သူနှပ်တို့သည်ကား။ မတာ၊ သေရ ကုန်မည် စင်စစ်တည်း။ ကိမင်္ဂ၊ မသေစရာအဘယ်တစိအကြောင်းရှိအံ့နည်း။ (မရှိသာချေဟူထို)။ ဇူတိ၊ သို့။(ဤ၊ကားထည့်ပါ၌)။ အတ္တနော၊၏။ မရဏသာ၊ ကို။(ထည့်)။ ဥပသံ ဟာရဏတော၊ ဆောင်သောအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဥပသံဟာရဏအားဖြင့် မရဏကိုအောက်မေ့ရာ၌။ ယသမဟတ္တတော၊ ပရိဝါရမဟတ္တအားဖြင့် ၎င်း။ ဝါ၊ ဝိဘဝမဟတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ပုညမဟတ္တတော၊ ပုညမဟတ္တအား ဖြင့်၎င်း။ ထာမမဟတ္တတော၊ ဝီရိယစွမ်းပကား ကြီးမားသောအားဖြင့် ၎င်း။ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ တန်းခိုးကြီးသော အားဖြင့်၎င်း။ ပညာမဟတ္တ တော၊ ပညာကြီးကျယ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ ပစ္စေက ဘုရားအဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ် အားဖြင့်၎င်း။ ဇူတိ၊ သို့၊ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏ တော၊ အားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အနုဿ

ရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ဣဒံမရဏံနာမ၊ မည်သည်ကား။ မဟာယသာနံ၊များသော
အခြံအရံစည်းစိမ်ရှိကုန်သော။ မဟာပရိဝါရာနံ၊ များသော အခြံအရံရှိ
ကုန်သော။သမ္ပန္နဓနဝါဟနာနံ၊ပြည့်စုံသောရွှေငွေဥစ္စာဗိုလ်ပါဆင်မြင်း
အလုံးအရင်းကြီးမားကုန်သော။ မဟာသမ္မတ မန္ဓာတုမဟာသုဒဿန
ဒဠှနေမိပ္ပဘုတီနံပိ၊ မဟာသမ္မတမင်း၊ မန္ဓာတ်မင်း၊ မဟာ သုဒဿန
စကြာဝတေးမင်း၊ ဒဠှနေမိမင်းစသောမင်းတို့၏လည်း။ ဥပရိ၊အထက်၌။
နိရာသင်္ကမေဝ၊ ရွံ့ရှာခြင်းကင်းသည့်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပတိတံ၊ကျရတုံ
သေး၏။ မယှံပန၊ ငါ၏ကား။ ဥပရိ၊၌။ ကိမင်္ဂ ကေနအင်္ဂေန၊ အဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့်။ နပတိဿတိ၊ မကျနေရှာလတ္တံ့နည်း။ ။မဟာယ
သာ၊များသောအခြံအရံစည်းစိမ်ဥစ္စာအင်ခွင်ရှိကုန်သော။ရာဇဝရာ၊မင်း
မြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာသမ္မတအာဒယော၊ကုန်သော။ တေပိ၊ထိုမင်း
တို့သည်လည်း။ မစ္စုဝသံ၊ သေမင်းနိုင်ငံသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ရကုန်သေး
၏၊ မာဒိသေသု၊ ငါကဲ့သို့သောသူနှပ်တို့၌။ ကာကထာဝ၊ အဘယ်ဆို
ဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။တာဝ၊ စွာ။ ယသမဟတ္တတော၊ဖြင့်။အ
နုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ပုညမဟတ္တတော၊ဖြင့်။ကထံ၊လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊
နည်း။ ။ဇောတိကော၊ ဇောတိကသူဌေးကြီးသည်ရင်း။ဇဋိလော၊ဇဋိ
လသူဌေးကြီးသည်ရင်း။ဥဂ္ဂေါ၊ဥဂ္ဂသူဌေးကြီးသည်ရင်း။ မေဏ္ဍကော၊
မေဏ္ဍက သူဌေးကြီးသည်ရင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ပုဏ္ဏကော၊ ပုဏ္ဏ
သူဌေးကြီးသည်ရင်း။ ဧတေစ၊ထိုသူတို့သည်ရင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။
လောကေ၊၌။ မဟာပုညာတိ၊ ဘုန်းတန်းကြီးသောသူဟူ၍။ ဝိဿုတာ၊
ထင်ရှားကုန်သော။ယေစ၊အကြင်သူတို့သည်ရင်း။ သဗ္ဗေ၊အလုံးစုံသော
သူတို့သည်။ မရဏံ၊သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ရကုန်ပြီ။ မာဒိသေသု၊ တို့၌။
ကာကထာဝ၊နည်း။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။ပုညမဟတ္တတော၊ဖြင့်။ အနုဿရိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။ထာမမဟတ္တတော၊ဖြင့်။ကထံ၊လျှင်။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊နည်း။ ။
ဝါသုဒေဝေါ၊ နှောင်တော်ဝါသုဒေဝ မင်းသည်ရင်း၊ ဗလဒေဝေါ၊ ညီ
တော်ဗလဒေဝမင်းသည်ရင်း။ ဘီမသေနော၊ဘီမသေနမင်းသည်ရင်း။
ယုဓိဋ္ဌိလော၊ ယုဓိဋ္ဌိလမင်းသည်ရင်း။ စာနုရောယော၊စာနုရောယမည်
သော။ မဟာမလ္လော၊ လက်ပမ်းသည်ကြီးသည်ရင်း။ ။(ဤသူသည်
ကား ဗလဒေဝနှင့် လက်ပမ်းခတ်၍သေသောဟူ၏)။ ။အန္တကဿ၊
သေမင်း၏။ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဂတာ၊ လိုက်ရချေပြီ။ ။ဧဝံ၊သို့။ထာမဗလူ

ပေတာဋ္ဌတိ၊ ဝိရိယစွမ်းပကားနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍၊ လောကမှိ၊ ၌၊ ဝိဿုတာ၊ ကျော်သော၊ ထေပိ၊ တို့သည်လည်း၊ မရဏံ၊ သို့၊ ယာတာ၊ ရောက်ရကုန်သေး၏၊ မာဒိသေသု၊ တို့၌၊ ကာကထာဝ၊ နည်း၊ ။ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ထာမမဟတ္တတော၊ ဖြင့်၊ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏၊ ။ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ ဖြင့်၊ ကထံ၊ လျှင်၊ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း၊ ။ဣဒ္ဓိမတံ၊ တန်းခိုးကြီးသောသူ အပေါင်းတို့ထက်၊ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဒုတိယော၊ ယဖြစ်သော၊ ယော အဂ္ဂသာဝကော၊ အကြင်အဂ္ဂသာဝက မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ ပါဒင်္ဂုဋ္ဌကမတ္တေန၊ ခြေမမျှဖြင့်၊ ဝေဇယန္တံ၊ သိကြားနေရာ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို၊ အကမ္ပယိ၊ လှုပ်ဘူးလေပြီ၊ ။သောပိနာမ၊ ထိုသို့လောက်စင် တန်းခိုးကြီးမားသော ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကသည်လည်း၊ မိဂေါ၊ သားသည်၊ သီဟမုခံ၊ ခြင်္သေ့ခံတွင်း၊ သို့၊ ပဝိဋ္ဌောဝိယ၊ ဝင်ရသကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိဟိ၊ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကိုလှုပ်ခြင်း၊ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကြီးကိုဆုံးမခြင်းစသည်တို့၌ပြအပ်သောအာနုဘော်ရှိကုန်သောမိမိတန်းခိုးတို့နှင့်၊ သဟ၊ ကွ၊ ဃောရံ၊ ကြမ်းကြုတ်စွာသော၊ မစ္စုမုခံ၊ သေမင်းခံတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ရလေပြီ၊ မာဒိသေသု၊ တို့၌၊ ကာကထာဝ၊ နည်း၊ ။ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ ဖြင့်၊ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏၊ ။ပညာမဟတ္တတော၊ ဖြင့်၊ ကထံ၊ လျှင်၊ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း၊ ။လောကနာထံ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို၊ ဌပေတွာန၊ ၍၊ အညေ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှတပါးကုန်သော၊ ယေစပါဏိနော၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏၊ အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သော၊ သတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ပညာ၊ သည်၊ (ထည့်)၊ သာရိပုတ္တဿ၊ ပညာခေါင်ထိ တုမရှိသောအရှင်သာရိပုတ္တရာ၏၊ ပညာယ၊ ၏၊ သောဠသိံ၊ တဆဲ့ခြောက်ဘို့တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကလံ၊ တဆဲ့ခြောက်စိတ်တွင် တစိတ်သောအဘို့ကို၊ (တနည်း)၊ သောဠသိံကလံ၊ နှစ်ရာငါးဆဲ့ခြောက်ဘို့စိတ်၍ တစိတ်သောအဘို့ကို၊ နာဂ္ဃတိ၊ မမှီနိုင်၊ ။(အာယသ္မတောထေ ရဿသာရိပုတ္တဿပညံသောဠသဘာဂေကတွာ တတောဧကံဘာဂံ သောဠသခါကတွာလဒ္ဓကောဘာဂသင်္ခါတံကလံသန္ဓာယသမ္ဗုဒ္ဓံဌပေတွာ အညေသံသတ္တာနံပညာနအဂ္ဃတိ၊ ဒီကာ)၊ ။ဧဝံ၊ သို့၊ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိသော၊ ပဌမော၊ မဖြစ်သော၊ အဂ္ဂသာဝကောနာမ၊ အဂ္ဂသာဝကစင်လျှင်၊ မရဏဿ၊ သေမင်း၏၊ ဝသံ၊ သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်ရ

လေပြီ။မာဒိသေသုတ္တိ၌။ ကာကထာဝ၊နည်း။ ။ဉာတိဝေ၊သို့။ ပညာမ
ဟတ္တတော၊ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ဖြင့်။ကာထိ၊
လျှင်။အနုဿရိဘဗ္ဗံ၊နည်း။ ။(အလုံးစုံသော သံကိလေသပက္ခကို အ
ကြွင်းမဲ့ပယ်ခွါခြင်းသည်၊အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယနှင့်
သောသူအားသာဖြစ်သည်ဟုပြသို၍၊ ဉာဏဝိရိယဗလေန၊မိန့်။ ။သ
ရုပ္ပါတသည့် အဓ္ဓိကအရိယမဂ်ရုံမှုပြီးသည်မဟုတ်လေသဟူမူ။ သမ္ဘာ
ဒိဋ္ဌိသမ္ဘာဝါသာမေသုဟိသိဒ္ဓေသု အဓ္ဓိကော အရိယမဂ္ဂေါ သိဒ္ဓေါဝေ
ဟောတိ၊ဋီကာ)။ ။အတ္တနော၊၏။ ဉာဏဝိရိယဗလေန၊ ဉာဏ်သည်
ပဲ့ဖြင်အပ်သော ဝိရိယဟူသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသသတ္တုနိမ္မထနံ၊
အလုံးစုံသော ကိလေသာဟူသော ရန်သူကို နှိမ်နင်းဖျက်ဖြုန်းခြင်းကို။
ကတွာ၊၍၊ပစ္စေကဗောဓိံ၊သို့။ပတ္တာ၊၍။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ၊တစ်ယောက်
တည်းသာနေခြင်းသဘောတော်ရှိသဖြင့် တချောင်းတည်းသာရောက်
သောကြံ့ချိုနှင့်တူကုန်သော၊သယမ္ဘူ၊နော၊ ပရတောဃောသနှင့်ကင်း၍
ကိုယ်တော်တိုင်သာ ထိုးထွင်းအပ်ပြီးသောအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ကုန်သော။
ယေပိ တေပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊တို့သည်လည်း။သန္တိ၊ကုန်၏။တေပိ၊ထိုပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါတို့သည်သည်း။ မရဏတော၊သေခြင်းသဘောတရားမှ။ နမုတ္တာ၊
လွတ်ရတော်မမူကုန်။အဟံပန၊သည်ကား။ကုတောမုစ္စိဿာမိ အဘယ်
မှာလွတ်နိုင်အံ့နည်း။ဉာတိ၊သို့။ ။တံတံနိမိတ္တံ၊လက်ခွဆင်ယင်သောရွေ
လက်ကောက်တို့၏ အချင်းချင်းထိပါးခြင်း၊ဝါးခြောက်တို့၏ကရုံတချ၌
မငြိတွယ်သည်၏အဖြစ်၊ ဤသို့အစရှိသော ထိုထိုအမှတ်နိမိတ်ကို။ အာ
ဂမ္မ၊အကြောင်းမူ၍၊ ဝိမံသန္တာ၊ပဝတ္တိနိဝတ္တိတို့ကို။ ဝါ၊ရထားစက်ဝန်း
သို့မပြတ်လိမ့်လည်တတ်သောဝဋ္ဋတရားလိမ့်လည်ခြင်း၏ဆုတ်နစ်ငြိမ်း
ရာဝိဝဋ္ဋကိုရုံစမ်းရှာဖွေကုန်လျက်။ မဟေသယော၊မြတ်သောသီတင်း
ကျေးဇူးစသည်ကို ရှာတတ်ကုန်သော။သယမ္ဘူ၊ညာဏတော ဧဝ၊ ပရ
တောဃောသနှင့်ကင်း၍ ဘာသာဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်
၏အာနုဘော်ဖြင့်၊ အာသဝက္ခယံ အာသဝေါတရားလေးပါး၏ ကုန်ခြင်း
သို့။ပတ္တာ၊ကုန်သော၊ ။ဘောစရိယနိဝါသေန၊ကိုယ်ထီးကျင့်ခြင်း၊ကိုယ်
ထီးနေခြင်းမှုဖြင့်။ (နသိသာဒိနာ၊ကန္တ)။ ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ၊ကြံ့ချိုလျှင်အ
တူဥပမာရှိကုန်သော။ယေ၊အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ သန္တိ၊ကုန်၏။
တေပိ၊ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ မဋ္ဌုံ၊သေမင်းကို။နတိအဂတာ၊

မလွန်နိုင်ကုန်၊ မာဒိသေသု၊ တို့၌၊ ကာ ကထာဝ၊ နည်း၊ ။ဈာတိဝေံ၊ သို့၊ ပဉ္စကဇ္ဈာနတော၊ ဖြင့်၊ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏၊ ။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်၊ ကထံ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသ လက္ခဏာဝိစိတြရူပကာယော၊ တမ္ဗနခ တုင်နခတာ အစရှိကုန်သော ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်ကုန်သော၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒတာ အစရှိကုန်သော သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာဖြစ်၍ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်လျက် မဖြစ်စဘူးဖြစ်သော ရူပကာယတော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ သဗ္ဗာကာရ ပရိသုဒ္ဓ သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနသမိဒ္ဓဓမ္မကာယော၊ ဝါသနာနှင့်တကွနက် ချက်ကုံ ရှိမဲ့ သင်ရွေ့သောကိလေသာတို့ကိုပယ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလက္ခန္ဓစသောဂုဏရတနာသို့နှင့်ပြည့်စုံသောဓမ္မကာယရှိတော်မူသော။ ။(တမ္ဗနခတုင်နခတာဒိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇန ပဋိမဏ္ဍိတေဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒတာဒီဟိ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိဝိစိတြော အစ္ဆရိယဗ္ဘုတော ရူပကာယောဧတဿာတိ-ဝါကျ၊ ။သဟဝါသနာယသမ္ပဟီနကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနေဟိ သမိဒ္ဓေါ ဓမ္မကာယောဧတဿာတိ-ဝါကျ)။ ။ယသမဟတ္တပုညမဟတ္တ ထာမမဟတ္တဣဒ္ဓိမဟတ္တပညာမဟတ္တာနံ၊ ပညာမဟတ္တဂုဏ်ရှင်တို့၏။ ပါရံဂတော၊ အဆုံးအထွတ်သို့ရောက်တော်မူသော။ အသမော၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌တူမျှသောသူရှိတော်မမူသော။ အသမသမော၊ အသမဖြစ်သောရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ သမတော်မူသော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ရှဉ်းစုံရည်တူ ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းတော်မူသော။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏အကန့်ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဘောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင်သစ္စာလေးပါး သိကုံတော်မူသော၊ ယောပိသောဘဂဝါ၊ အကြင်သို့သော ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။. သောဘဂဝါ၊ ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ သလိလဝုဋ္ဌိနိပါတေန၊ ကန်စွာသောရေအယဉ်မိုးယံ ဖြိုးဖြိုးကျသဖြင့်။ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ၊ မီးပုံကြီးကဲ့သို့၊ မရဏဝုဋ္ဌိ နိပါတေန၊ သေခြင်းဟူသောမိုးကျသဖြင့်၊ ဌာနသောတစ်ကောယေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဝူပ

သင်္ကော၊ ငြိမ်းစဲတော်မူရလေ၏။ ။ဧဝံမဟာနုဘာဝဿနာမ၊ ဤသို
အပ်ပြီးသောပကာရရှိသောရူပကာယသမ္ပတ္တိ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိတို့ဖြင့်
သိအပ်သော ဝိပုလအပရိမေယျဗုဒ္ဓါနုဘာဝရှိတော်မူပေသော။ မဟော
သိနော၊ ၏။ဝသံ၊ အာဏာတော်သို့။ ယံဧတံမရဏံ၊ သည်။ဘယေန၊
ကြောက်သဖြင့်။နအာဂတံ၊ မလိုက်။လဇ္ဇာယ၊ ရှက်သဖြင့်။ နအာဂတံ၊
မလိုက်။ ။နိလ္လဇ္ဇံ၊အရှက်မရှိထသော။ဝိတသာရဇ္ဇံ၊ ကင်းသောရွံ့ရှာ
ခြင်းရှိထသော။သဗ္ဗသတ္တာဘိမဒ္ဒနံ၊ အကြွင်းမဲ့သောသတ္တဝါကိုနှိပ်နင်း
နယ်ချေတတ်ထသော။ တယိဒံမရဏံ၊ သည်။ မာဒိသံသတ္တံ၊ လူမည်
ဆန်းကာငါကဲ့သို့သောသတ္တဝါကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ နာဘိဘဝိဿတိ၊
မလွှမ်းမိုးမဘိစီးဘဲရှိတုံအံ့နည်း။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊
ဖြင့်။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ယသမဟတ္တတာဒိသမ္ပန္နေဟိ၊အခြံအရံအ
ကျော်အစောများသည်၏အဖြစ် အစရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံ
ကုန်သော။ ပရေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ မရဏသာမညတာယ၊ဆက်ဆံ
သောသေခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။(မရဏံသာမညံဧတဿာတိ
မရဏသာမညော၊တဿဘာဝေါမရဏသာမညတာ။တာယ)။ ။အတ္တ
နံ၊ကို။ဥပသံဟရိတွာ၊၍။သတ္တဝိသေသာနံ၊ကုန်သော။တေသံ၊ထိုယသမ
ဟတ္တစသောဂုဏ်ရှင်တို့၏။မရဏံဝိယ၊ကဲ့သို့။မယှမ္ပိ၊၏လည်း။ မရဏံ၊
သည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။အနုဿရတော၊ အဘန်ဘန်အလီလီ
အောက်မေ့သော။တဿ၊ထိုမရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။
ဥပစာရပ္ပတ္တံ၊သော။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ဥပသံဟ
ရဏတော၊ဖြင့်။မရဏံ၊ကို။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။

၈၇။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတော တိ၊ ကား။ အယံကာယော၊
သည်။ဗဟုသာဓာရဏော၊ငါချည်းမဟုတ် များစွာသောသတ္တဝါတို့နှင့်
ဆက်ဆံ၏။ တာဝ၊စွာ။ အသီတိယာကိမိကုလာနံ၊ရှစ်ဆယ်သောပိုးမျိုး
တို့နှင့်၊တို့အား။သာဓာရဏော၊ဆက်ဆံ၏။ တတ္ထ၊ထိုရှစ်ဆယ်သောပိုး
မျိုးတို့တွင်။ ဆဝိနိဿိတာ၊အပေါ်ရေကိုမှီ၍နေကုန်သော။ပါဏာ၊ပိုးတို့
သည်။ဆဝိံ၊ကို။ခါဒန္တိ၊ကိုက်ဖြတ်ကုန်၏။ စမ္မနိဿိတာ၊အတွင်းရေကို
မှီ၍နေကုန်သော။ ပါဏာ၊တို့သည်။ စမ္မံ၊ကို။ ခါဒန္တိ၊ကုန်၏။ မံသနိဿိ
တာ၊ကုန်သော။ပါဏာ၊တို့သည်၊မံသံ၊ကို။ခါဒန္တိ၊ကုန်၏။နှာရုနိဿိတာ၊
ကုန်သော၊ပါဏာ၊တို့သည်။နှာရုံ၊ကို။ခါဒန္တိ၊ကုန်၏။အဋ္ဌိနိဿိတာ၊ကုန်

သော၊ပါဏာ၊တို့သည်၊ အင္ဂံ၊ကို၊ခါဒန္တိ၊ကုန်၏။ မိဠှနိသပိတာ၊ ကုန့်
သော၊ပါဏာ၊တို့သည်၊မိဠှံ၊ကို၊ ခါဒန္တိ၊ကုန်၏။ တတ္ထေဝ၊ထိုမိမိနေရာ
ကိုယ်အရပ်၌သာလျှင်၊ ဇာယန္တိ၊ပေါက်ဘွားကုန်၏၊ဇိယန္တိ၊အိုခြင်းသို့
ရောက်ကုန်၏၊ မိယန္တိ၊ သေကုန်၏။ ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ ကို၊ ကရောန္တိ၊
ကုန်၏။ကာယောဝ၊ ကိုယ်သည်သာလျှင်၊ နေသံ၊ထိုပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့
၏၊ ပသူတိဃရဉ္စေဝ၊ မီးနေအိမ်သည်၎င်း၊ ဂိလာနသာလာစ၊သူနာစ
ရပ်သည်၎င်း၊သုသာနဉ္စ၊သည်၎င်း၊ ဝစ္စကုဋိစ၊သည်၎င်း၊ပဿာဝဒေါ
ဏိကာစ၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာကျင်းသည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ၏၊ သွာယံသော
အယံကာယော၊ ထိုကိုယ်သည်၊ တေသမ္ပိကိမီနံ၊တို့၏လည်း၊ ပကောပ
ပေန၊ပျက်သဖြင့်၊ မရဏံ၊ သို့၊ နိဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်
တည်း။ အသီတိယာကိမိကုလာနံ၊ တို့အား၊ သာဓာရဏောယထာစ၊
ဆက်ဆံသကဲ့သို့သည်း၊ဧဝံ၊ဤအတူ၊ မရဏာသ၊သေခြင်း၏၊ပစ္စယာနံ၊
အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဇ္ဈတ္တိကာနံယေဝ၊ ကိုယ်တွင်း၌ သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော၊ အနေကသတာနံ၊ အရာမကများစွာကုန်သော၊ ရောဂါ
နဉ္စ၊တို့အား၎င်း၊ဗာဟိရာနံ၊အပ၌ဖြစ်ကုန်သော၊အဟိဝိစ္ဆိကာဒီနဉ္စ၊ မြွေ
ကင်းအစရှိသည်တို့အား၎င်း၊သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသည်၊ဟောတိ၊
၏၊ ဟိတံပါကဝုံကရောမိ၊ အံ့၊ စတုမဟာပထေ၊ လေးခုသောခရီးတို့
ဆုံရာခရီးမ၌၊ဌပိတေ၊ ထားအပ်သော၊လက္ခမှိ၊မှန်တိုင်၌၊ သဗ္ဗဒိသာဟိ၊
ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့မှ၊ အာဂတာ၊ လာကုန်သော၊ သရသတ္တိတော
မရပါသာဏာဒယော၊ မြားလှံမခက်ရင်းအုတ်ကျောက် အစရှိသည်တို့
သည်၊နိပတန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့၎င်း၊ ဧဝံ၊ဤအတူ၊ကာယေပိ၊၌လည်း၊
သဗ္ဗုပဒ္ဒဝါ၊တို့သည်၊ နိပတန္တိ၊ ကုန်၏၊ သွာယံသောအယံကာယော၊.
သည်၊တေသံဥပဒ္ဒဝါနံ၊တို့၏၊နိပါတေန၊ဖြင့်၊မရဏံ၊သို့၊နိဂစ္ဆတိယေဝ၊
ရောက်သည်သာလျှင်တည်း၊ ၊တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊သည်၊ဣဓ
ဘိက္ခဝေ၊ပ၊အန္တရာယောတိ၊ ဟူ၍၊အာဟ၊၏၊ ၊ဘိက္ခဝေ၊တို့၊ဣဓ၊ဤ
သာသနာတော်၌၊ဘိက္ခု၊သည်၊ ဒိဝသေ၊ နေ့သည်၊နိက္ခန္တေ၊ လွန်လတ်
သော်၊ရတ္တိယာ၊ သည်၊ပတိဟိတာယ၊တဘန်ရောက်လတ်သော်၊ဣတိ၊
သို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏၊ မေ၊ ငါ၏၊ မရဏာသ၊၏၊ ပစ္စယာ၊အ
ကြောင်းသို့သည်၊ ဗဟုကာခေါ၊ များကုန်သည်သာလျှင်ကတည်း၊ အဟိဝါ၊
မြွေသည်လည်း၊ မံ၊ငါ့ကို၊ဍံသေယျ၊ ကိုက်ရာ၏၊ဝိစ္ဆိကောဝါ၊ကင်းမြီး

ကောက်သည်လည်း။မံ၊ ငါ့ကို။ဍံသေယျ၊၏။ သတပဒိဝါ၊ ကင်းခြေများ သည်မှုလည်း။မံ၊ကို။ဍံသေယျ၊၏။တေန၊ထိုမြွေစသည်ကိုက်ခြင်းဖြင့်။ မေ၊၏။ကာလကိရိယာ၊သည်။ အဿ၊၏။ယထာဝုတ္တာ၊သော။ ကေဝ လံ၊သက်သက်သော်။သာကာလကိရိယာဝ၊ထိုသို့သေရုံသာ။နှ၊မဟုတ် သေး။အထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။သော၊ထိုသေခြင်းသည်။ မမ၊၏။ အတိဒုလ္လဘံ၊သော။ခဏံ၊ကို။လဘိတွာ၊၍။ ဇီဝိတဿ၊အသက်ရှည်စဉ်။ သတ္ထုသာသနမနသိကာရဿ၊ ချစ်ရှင်ဘုရားအဆုံးအမတော်ကို နှလုံး သွင်းခြင်း၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊၏။(ဤသို့သေသ စွက်၍သမ္ဗန်)။ ဥပက္ခလိတွာဝါ၊ ချော်ချွတ်၍မှုလည်း။ ပပတေယျံ၊ ကျရာ ၏။မေ၊သည်။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်ပြီးသော။ ဘတ္တံဝါ၊ ဆွမ်းသည်မှုလည်း။ ဗျာပဇ္ဇေယျ၊ဝိပတ္တိံဂစ္ဆေယျ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။ မေ၊၏။ ပိတ္တံဝါ၊သည်းခြေသည်မှုသည်း။ကုပ္ပေယျ၊ ပျက်ရာ၏။မေ၊၏။သေမှံဝါ၊ သလိပ်သည်မှုသည်း။ကုပ္ပေယျ၊၏။ မေ၊၏။ သတ္ထကာဝါဝါတာ၊ ထား ငယ်ဖြင့် ဖြတ်သကဲ့သို့ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်အဘွဲ့ကို ဖြတ်တတ် သောလေတို့သည်မှုလည်း။ကုပ္ပေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။တေန၊ထိုသို့ချော်ချွတ် ၍ကျခြင်းစသည်ဖြင့်။မေ၊၏။ ကာလကိရိယာ၊သည်။အဿ၊၏။သော၊ ထိုသို့ချော်ချွတ်၍ကျခြင်းစသည်သည်။ မမ၊ ၏။ အတိဒုလ္လဘံ၊ သော။ ခဏံ၊ကို။သဘိတွာ၊၍။ဇီဝိတဿ၊စဉ်၊သတ္ထုသာသနမနသိကာရဿ၊ ၏။အန္တရာယော၊သည်။အဿဘဝေယျ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ကာယဗဟုသာဓာ ရဏတော၊ဖြင့်။ မရဏံ၊ကို။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(သတ္ထကေနဝိယ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိကန္တနကာမရဏကာလေသန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒနကဝါတာ သတ္ထ ကဝါတာ၊ဋီကာ)။

၈၈။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ၊ ကား။ ဣဒံအာယုနာမ၊ ဤအသက် မည်သည်ကား။အဗလံ၊ အားယုတ်၏။ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ ။(ဒုဗ္ဗလန္တိ တဿေဝဝေဝစနံ။အဘာဝတ္ထောဟိအယံဒုသဒ္ဒေါ)။ ။တထာဟိဝစနံ၊ သည်။ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ အဿာသပဿာသူ ပနိဗန္ဓဉ္စ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣရိယာပထူပနိဗန္ဓဉ္စ၊ ဣရိယာပုထ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သီတုဏှူပနိဗန္ဓဉ္စ၊ အချမ်းအပူနှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။မဟာ ဘူတူပနိဗန္ဓဉ္စ၊ မဟာဘုတ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ အာဟာ

ရူပနိဗန္ဓဥ္စ၊အာဟာရနှင့်စပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တဒေတံအာယု၊
သည်၊ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သမုဋ္ဌိတံ၊ မှုသောဖြစ်ခြင်းရှိ
သည်၏အဖြစ်ကို၊လဘမာနမေဝ၊ရအပ်သော်သာလျှင်၊ပဝတ္တတိ၊တည်
၏။ ။(အဿာသပဿာသာနံသမုဋ္ဌိတာ အပရာပရံ ပဝေသနိက္ခ
မော၁။ ။ထိုသို့သမုဋ္ဌိ အဖြစ်ကိုမရလျှင်သော၏ဟု ပြခြင်းငှာ၊ဗဟိ
နိက္ခန္တနာသိကဝါတေပန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ပါ။ဗဟိ၊သို့။
နိက္ခန္တနာသိကဝါတေ၊ ထွက်သော နှာခေါင်းလေသည်။ အန္တော၊ အ
တွင်းသို့။ အပ္ပဝိသန္တေ၊ မဝင်သော်ငြင်း။ ပဝိဋ္ဌေ၊ဝင်သော။ ဝါတေ၊
သည်။(လိုက်)။အနိက္ခန္တေဝါ၊မထွက်သော်ငြင်း။ မတောနာမ၊မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဤစကားကိုတရတည်း၏သာလျှင် ပဝိသနိက္ခမကဲ့
သို့ဆို၍။ သို့သော်သည်း နာသိကဝါတဘာဝ သာမန်အားဖြင့် ဆိုသည်
မှတ်)။ ။စတုန္နံ၊ ကုန်သော၊ ဣရိယာပထာနမ္ပိ၊တို့၏လည်း။ သမုဋ္ဌိ
တံ၊ မှုသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘမာနမေဝ၊လျှင်။ပဝတ္တတိ၊
၏။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။အညတရညတရဿ၊ တပါးပါးသောဣရိယာ
ပထ်၏။ အဓိမတ္တဘာဝ၊အလွန်ချပ်ခြင်းအလွန်ထိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့်လွန်
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ဥပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ပြတ်ကုန်၏။သီ
တုဏှာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ သမုဋ္ဌိတံ၊ကို။ လဘမာနမေဝ၊လျှင်။ ပဝတ္တ
တိ၊ ၏။ပန၊အံ့။ အတိသီတေနဝါ၊အလွန်အအေးဖြင့်ငြင်း။အတိဥဏှေနဝါ၊အ
လွန်အပူဖြင့်ငြင်း။ အဘိဘူတဿ၊နှိပ်စက်သောသူအား။ ဝိပဇ္ဇန္တိ၊၏။ မ
ဟာဘူတာနံပိ၊ တို့၏သည်း။ သမုဋ္ဌိတံ၊ကို။ လဘမာနမေဝ၊လျှင်။ ပ
ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊အံ့။ ပထဝီဓာတုယာဝါ၊ ၏ငြင်း။ အာပေါဓာတုအာဒီနံဝါ
တို့၏ငြင်း။ အညတရညတရပ္ပကောပေန၊တပါးပါးသောဓာတ်၏ဖောက်
ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ဗလသမ္ပန္နော၊ ခွန်အားစွမ်းပကားနှင့် ပြည့်စုံသော။
ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ သော်လည်း။ ပတ္ထဒ္ဓကာယောဝါ၊ခက်ထရော်သောကိုယ်ရှိ
သည်ငြင်း။ အတိသာရာဒိဝသေန၊ ဝမ်းသွန်သောအနာအစရှိသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်၊ ကိလိန္နပူတိကာယောဝါ၊ပြော့သောပုတ်သောကိုယ်ရှိသည်
ငြင်း။ မဟာဍာဟပရေတောဝါ၊ ပြင်းပြသော အပူနှိပ်စက်သည် ငြင်း။
သဉ္ဆိန္နသန္ဓိဗန္ဓနောဝါ၊ ပျက်စီးသော အစပ်အဆွဲ ရှိသည်ငြင်း။
ဟုတွာ၊ ၍။ ဇီဝိတက္ခယံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊၏။ ကဗဠီကာရာဟာရမ္ပိ၊ ကို
သည်း၊ ယုတ္တကာလေ၊တော်မှတ်ခြင်းနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍သုံးဆောင်ခြင်း

ဌာသင့်သောကာလ၌။ လဘန္တဿေဝ၊ ရသောသူ၏သာလျှင်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အာဟာရံ၊ ကို။ အလဘမာနဿ၊ မရသသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဇာတိဝေ၊ သို့။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၆။ အနိမိတ္တတောတိ၊ ကား။ အဝဝတ္ထာနတော၊ ကာလစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်မှတ်အပ်သောအပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့်။ ။(ဝဝတ္ထာနဟူသည် ဤ၌ပရိစ္ဆေဒကိုလိုအပ်၏။ အသက်ာရအားဖြင့် မှတ်သားခြင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုမလိုအပ်ဟုပြခြင်းငှါပရိစ္ဆေဒါဘာဝတောမိန့်သော်)။ ။ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဉာတိအဝေတ္တာ၊ နက်။ ။ဟိသဒ္ဒံ၊ ၏။ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ ရင်း။ ဗျာဓိ၊ ရင်း။ ကာလောစ၊ သေရာကာလရင်း။ ဒေဟနိက္ခေပနံ၊ အကောင်ပစ်ရာအရပ်ရင်း။ ဂတိ၊ လားရာဂတိရင်း။ ဣတေပဉ္စ၊ တို့ကို။ အနိမိတ္တာ၊ အပိုင်းအခြားမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နနာယရေ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်မသိနိုင်ကုန်။ ။တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဝါ၊ ထိုဇီဝိတစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ အသက်ရှင်သင့်၏။ ဣတော၊ ဤမှကာလမှ။ ပရံအညံ၊ တပါးသော။ ကာလံ လုံး။ နဇီဝိတဗ္ဗံ၊ မရှင်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သောအပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားအပ်သောအပိုင်းအခြားမရှိ။ ။(ပရံအတိရေကံမဟုမူ၍အဘယ့်ကြောင့် ပရံအညံဟုသနည်း။ ။တေန ဩရကာလဿာပိသင်္ဂဟောသိဒ္ဓေါဟောတီ။ ဒီကာ)။ ။ဟိသဒ္ဒံ၊ ၏။ ကလလကာလေပိ၊ ကလလရေကြည်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ တို့သည်။ မရန္တိ၊ သေကုန်၏။ အဗ္ဗုဒကာလေပိ၊ အမြှုပ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ ကုန်၏။ ပေသိကာလေပိ၊ သားတစ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဃနကာလေပိ၊ တခဲနက်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ မာသိကကာလေပိ၊ တလရှိသောကာလ၌သည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ။

(ဤသို့ကာလေပုဒ်ကိုအသီးအသီးယှဉ်လေ။မိဂပဒဝလဉ္ဇနနည်းဖြင့်အစ
အဆုံးဆိုသည်။ ။အဗ္ဗုဒပေသိအာဒိသုအဗ္ဗုဒကာလေပေသိကာလေ
တိအာဒိနာ ကာလသဒ္ဒေါ ပစ္စေကံယောဇေတဗ္ဗော၊ဋီကာ)။ ။ကုစ္ဆိ
တော၊မှ။နိက္ခန္တသမယေပိ၊၌လည်း။သတ္တာ၊တို့သည်။မရန္တိ၊ကုန်၏၊တ
တောပရံ၊၌။ ဝဿသတဿ၊၏။ အန္တောပိ၊၌ငှင်း။ ဗဟိပိ၊၌ငှင်း။မရန္တိ
ယေဝ၊သေကုန်သည်သာတည်း။ ။ဗျာဓိပိ၊သည်လည်း။ ဣမိနာဝဗျာ
ဓိနာ၊ဖြင့်သာလျှင်။ဝါ၊ကြောင့်သာလျှင်။သတ္တာ၊တို့သည်။မရန္တိ၊ကုန်၏။
အညေန၊ ဤဗျာဓိမှတပါးသောဗျာဓိဖြင့်။ ဝါ၊ကြောင့်။ နမရန္တိ၊မသေ
ကုန်။ ဣတိ၊သို့။ ဝဝတ္ထာနဘာဝတော၊မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအ
ခြားမရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမ
ရှိ။ ဟိ၊မှန်။ စက္ခုရောဂေနပိ၊မျက်စိနာဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ကြောင့်လည်း။
သတ္တာ၊တို့သည်။မရန္တိ၊ကုန်၏။ သောတရောဂါဒီနံ၊နားနာအစရှိသည်
တို့တွင်။ အညတရေနပိ၊ တပါးပါး ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ ကြောင့်လည်း။
သတ္တာ၊တို့သည်။ မရန္တိ၊ကုန်၏။ ။ကာလောပိ၊ကာလသည်လည်း။
ဣမသ္မိံယေဝကာလေ၊ဤကာလ၌သာလျှင်။ သတ္တာ၊တို့သည်။ မရိတဗ္ဗံ၊
သေသင့်၏။အညသ္မိံကာလေ၊တပါးသောကာလ၌။ သတ္တာ၊တို့သည်။န
မရိတဗ္ဗံ၊မသေသင့်။ဣတိဧဝံ၊သို့။ဝဝတ္ထာနဘာဝတော၊မှတ်သားအပ်
သောအပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့်။အနိမိတ္တော၊မှတ်သားအပ်သောအ
ပိုင်းအခြားမရှိ။ ။(ကာလောပိဟူရာ၌၊ပုဗ္ဗဏှစသောအခါကိုလိုအပ်၏။
ထိုကြောင့်၊ပုဗ္ဗဏှေပိဟိစသည်ကိုမိန့်)။ ။ဟိ၊မှန်။ပုဗ္ဗဏှေပိ၊နေ့၏ရှေ့အ
ဘို့ဖြစ်သောအခါ၌လည်း။သတ္တာ၊တို့သည်။မရန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အဟဿ
ပုဗ္ဗော ဘာဂေါ ပုဗ္ဗဏှော။ ပုဗ္ဗ-အဟ၊ဖြတ်၍၊ နအက္ခရာလာ၍ ပုဗ္ဗဏှပြီး
သည်)။ ။မဇ္ဈန္တိကာဒီနံ၊မွန်းတည့်ကာလအစရှိသည်တို့တွင်။ အည
တရသ္မိံပိ၊တပါးပါးသောကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ကုန်
၏။ ။ဒေဟနိက္ခေပနမ္ပိ၊သည်လည်း။မိယမာနာနံ၊သေကုန်သောသတ္တ
ဝါတို့၏။ဣဓေဝ၊၌သာလျှင်။ဒေဟော၊အကောင်သည်။ပတိတဗ္ဗံ၊ကျရာ
၏၊ကျသင့်၏။အညတြ၊တပါးသောအရပ်၌။ဒေဟော၊အကောင်သည်။
နပတိတဗ္ဗံ၊မကျသင့်။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်။အနိမိတ္တံ၊မရှိ။ဟိ၊မှန်။အန္တောဂါမေ၊ရွာတွင်း၌။ဇာတာနံ၊ပေါက်
ဖွားကုန်သောသတ္တဝါတို့၏။ အတ္တဘာဝေါ၊အတ္တဘောသည်။ ဗဟိဂါ

မေဝိ၊ ရွာပဇ္ဇ္ဈလည်း။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဗဟိဂါမေ၊ ရွာပဥ္ဈ။ ဇာတာနမ္ပိ၊ ပေါက်ဘွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏လည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ တထာ၊ တူ။ ထလဇာနံဝါ၊ ကြည်း၌ ပေါက်ဘွားကုန်သော သတ္တဝါ တို့၏လည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဇလေ၊ ရေ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဇလဇာနံဝါ၊ ရေ၌ပေါက်ဘွားကုန်သောသတ္တဝါတို့၏မူလည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ထလေ၊ ကြည်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကပ္ပကာရတော၊ တပါးမကများသောအပြားအားဖြင့်။ ပိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။ ။ဂတိပိ၊ သည်လည်း။ ဣတော၊ ဂတိတော၊ မှ။ စုတေန၊ စုတေသသူသည်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မိမိသော ဂတိယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်အပ်၏။ ဣတိဝံ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စွ။ ဒေဝလောကတော၊ နတ်ပြည်မှ။ စုတာ၊ သေကုန်သသူတို့သည်။ မနုဿေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿလောကတော၊ မှ။ စုတာ၊ တို့သည်။ ဒေဝလောကာဒီနံ၊ တို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ ပိ၊ အမှတ်မရှိတခုခုသောအရပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝံ၊ သို့။ ယန္တေယုတ္တဂေါဏောဝိယ၊ ဆုံယန္တရားခွဲကသောနွားကဲ့သို့။ ဂတိပဉ္စကေ၊ ဂတိငါးပါး၌။ လောကော၊ သတ္တဝါသည်။ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်ကျင်လည်ရ၏။ ဣတိဝံ၊ သို့။ အနိမိတ္တတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ယန္တေယုတ္တဂေါဏောဝိယ၊ ဆုံယန္တရားခွဲကသောနွားကဲ့သို့ဟူရာဝယ်၊ ယန္တရားခွဲကသော နွားသည် ယန္တရားကိုမလွန်၏ သို့၊ သတ္တလောကသည်ဂတိပဉ္စကကိုမလွန်၊ ဤမျှဖြင့်ဥပမာတည်း)။

၉၀။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတဿ နာမ၊ အသက်ဆိုးရှင်ရပါသော်လည်း။(နာမသဒ္ဒါဂရဟာဇောတက)။ ။ဧတရဟိ၊ ယခုကာလ၌။ အဒ္ဓါ၊ အခွန့်သည်။ ပရိတ္တော၊ တိုလှခဲ့၏။ ယော၊ သည်။ စိရံ၊ မြင့်စွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်၏။ သော၊ ထိုအသက်ရှည်လှဆုံးသသူသည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာငွေ့သော။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘိယျော၊ တရာထက်အလွန်။ ဒသဝါ ဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံးသော်လည်း။ ဝီသတိဝါ ဝဿာနိ၊ လုံးသော်လည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုတိယံ ဝဿသတံ၊ အနှစ်နှစ်ရာသို့။ အပါပုဏန္တော၊ မရောက်မူ၍။ အပ္ပံဝါ၊ နည်းသည်မူလည်း။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ။(ဤသို့သေသစွက်၍ပေး)။ ။တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပ္ပမိဒံ။ပ။မနုဿာနဂမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊

တို့၊မနုဿာနံ၊တို့၏။ ဋ္ဌာနံအာယု၊သည်၊အပ္ပ၊နည်း၏။ သမ္ပရာယော၊တ
မလွန်လောကသို့။ ဂမနီယော၊ ပဍိသန္ဓေသစ်ဖြစ်သဖြင့် မကြာလားရ
အပ်လတ္တံ့။ကုသလံ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသော
ကုသိုလ်ကိုသာ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ပြုသင့်၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို
သာ။စရိတဗ္ဗံ၊ကျင့်သုံးသင့်၏။ဇာတဿ၊ဖြစ်ပြီးသောသူအား။အမရဏံ၊
မသေခြင်းမည်သည်။နတ္ထိ၊မရှိစကောင်းချေ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယော၊သည်။
စိရံ ဇီဝတိ၊ ရှည်စွာ အသက်ရှင်၏။ သော၊သည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာမျှသာ။ ဇီ
ဝတိ၊၏။ ဘိယျော အလွန်။ ဒသဝဿာနိဝါ၊ လုံးသော်လည်း။ ဝိသတိ
ဝဿာနိဝါ၊ လုံးသော်လည်း။ဆုတ်အာဒိနှာ၊ဖြင့်။ဒုတိယံဝဿသတံ၊သို့။
အပါပုဏာ၊ရောက်၍။အပ္ပံဝါ၊လည်း။ဇီဝတိ၊၏။ ။မနုဿာနံ၊တို့၏။ အာ
ယု၊သည်။ အပ္ပံ၏။နံ အာယုံ၊ကို။ သုပုရိသော၊သာရပုရိသော၊ သည်။
ဟီဠေယျ၊ရှုတ်ချရာ၏၊ငြီးငွေ့ရာ၏၊ကဲ့ရဲ့ရာ၏။(ကြိုက်ရာကိုင်)။ အာဒိတ္တ
သီသော၊ ဦးခေါင်းဦးရစ်မီးချစ်လောင်လျက်လျှင်။ သုစရိတံ၊ တဆဲ့တ
သီး မီးပူငြိမ်းရာ၊ ခေမာနိဗ္ဗာန်သို့၊ လွယ်ကူ ရောက်ကြောင်း၊ အကျင့်
ကောင်းကို။(ထည့်)။ စရေယျ၊ မီးမသတ်ဖြစ်နှစ်၍ကျင့်ရာ၏။ မစ္စုနော၊
၏။ အာဂမော မရောက်အံ့သည်ကား။ နတ္ထိ၊မရှိချေ။ ။အပရမ္ပိ၊ကိုလည်း။
ဘူမာ ဟုန္တိ။ အ ပဟာသိတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဋ္ဌတိ၊သို့ သတ္တဟိ၊ကုန်
သော။ ဥပမာဟိ၊တို့ဖြင့်။ အလင်္ကတာ၊တန်းဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊
လည်းဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ကို။ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊
ရှေးဖြစ်ဘူးသည် ကို။ဝဒါမိ၊၏။ အရကော နာမ၊အရကအမည်ရှိသော။
သတ္ထာ၊ဆရာ ဖြစ်ဖူးသည် အ ဘိ၊ပြီ။ ။အပရမ္ပိ၊ကိုလည်း။ယော
ဘိက္ခဝေဘိက္ခု၊ ။အာသဝါ ယော တိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ဘိက္ခု
ဝေ ဘိက္ခု၊ယော ဘိက္ခု၊သည်။ဝေဠံ၊သို့။မရဏဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတိ၊ပွါး
စေ၏။အ ဘံ၊သည်။ရတ္တိန္ဒိဝံ တညဉ့်တနေ့မျှ။ဇီဝေယျံ၊အသက်ရှင်ရဘိ
မူ။ဘဂဝတော၊စိုစိ၊အဟောသာရ၊ကောင်း၏သြ။ဘဂဝတော ၏။သာသနံ၊
အရိယမဂ္ဂပ္ပနိဗ္ဗာနကို ဆောင်တတ်သော ဩဝါဒကို။ မနသိကရေယျံ၊
နှလုံးသွင်းထားရဘိမူ။ မေ၊သည်။ ဝတ စင်စစ်။ဗဟုံ၊ စွာ။ အတ္တဟိတံ၊မိမိစီး
ပွါးကိုဆောင်တတ်သော။ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ကို။(ထည့်)။ ကတံ၊ပြုရသည်။
အဿာသေဝ သု၊ဖြစ်ရာ၏။ ဋ္ဌတိ၊သို့။မရဏဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။
ဘိက္ခဝေ တို့။ နယာဝိအယံဘိက္ခု၊သည်လည်း။ဝေဠံ၊သို့။မရဏဿတိံ၊

ကို။ဘာဝေတိ၊၏။အပ္ပံ၊သည်။ ဒိဝသံ၊တနေ့ပတ်လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ဘိမ္မ။ဝ
တ၊စင်စစ်။အဟောသာရ၊ကောင်းစွဩ။ဘဂဝတော၊၏။သာသနံ၊ကို။
မနသိကရေယျံ၊နှလုံးသွင်းထားရဘိမ္မ။ မေ၊သည်။ ဝတ၊စင်စစ်။ ဗဟုံ၊စွာ။
အတ္တဟိတံ၊သော။ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ကို။ကတံ၊သည်။ အဿဘဝေယျ၊၏။
ဣတိ၊သို့။မရဏာဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယောပိအယံ
ဘိက္ခု၊သည်လည်း။ ဧဝံ၊သို့။ မရဏာဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။ အပ္ပံ၊
သည်။ယဒန္တရံ၊အကြင်ခဏ၌။ဧကံပိဏ္ဍပါတံ၊တနေ့ပတ်လုံး-မျှလောက်
သောဆွမ်းတနပ်ကို။ ဘုဉ္ဇာမိ၊စားရ၏။ တဒန္တရံ၊ထိုမျှလောက်သောခ
ဏပတ်လုံး။ဇီဝေယျံ၊ဘိမ္မ။ဝတ၊စင်စစ်။အဟောသာရ၊ဩ။ ။(အန္တရ
သဒ္ဒါခဏဟော)။ ။ဘဂဝတော၊၏။ သာသနံ၊ကို။ မနသိကရေယျံ၊
ဘိမ္မ။မေ၊သည်။ဝတ၊စင်စစ်။ဗဟုံ၊စွာ။အတ္တဟိတံ၊သော။ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊
ကို။ကတံ၊ပြုရသည်။အဿဘဝေယျ၊၏။ဣတိ၊သို့။ မရဏာဿတိံ၊ကို။
ဘာဝေတိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယောပိအယံဘိက္ခု၊သည်လည်း။ဧဝံ၊သို့။မ
ရဏာဿတိံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။အပ္ပံ၊သည်။ ယဒန္တရံ၊၌။စတ္တာရောပဉ္စ
အာလောပေ၊တို့ကို။ သံခါဒိတွာ၊ လင်းတဝါးဝါးတည့်၍။ ဝါ၊ဖျဝါးဝါး
တည့်၍။အဇ္ဈောဟရာမိ၊မျိုလိုက်အံ့။ တဒန္တရံ၊လုံး။ဇီဝေယျံ၊ဘိမ္မ။ဝတ၊
စင်စစ်။ အဟောသာရ၊ဩ။ ဘဂဝတော၊၏။ သာသနံ၊ကို။ မနသိက
ရေယျံ၊ဘိမ္မ။မေ၊သည်။ဝတ၊စင်စစ်။ဗဟုံ၊စွာ။အတ္တဟိတံ၊သော။ ပဗ္ဗဇိ
တကိစ္စံ၊ကို။ကတံ၊ပြုရသည်။အဿဘဝေယျ၊၏။ဣတိ၊သို့။ မရဏာဿ
တိံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣမေဘိက္ခု၊တို့ကို။ ပမတ္တာ၊မေ့
မေ့လျော့လျော့။ဝိဟရန္တိ၊ဟူ၍။အာသဝါနံ၊တို့၏။ခယာယ၊ငှာ၊ဒန္ဓံ၊နှေး
နှေးဖြည်းဖြည်း။ မရဏာဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။
ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယောစခေါအယံဘိက္ခု၊ ရှေးနှင့်မတူ အကြင်ရဟန်း မူ
ကား။ဧဝံ၊သို့။မရဏာဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတိ၊၏။အပ္ပံ၊သည်။ ယဒန္တရံ၊
၌။ဧကံအာလောပံ၊တလုပ်သောဆွမ်းကို။ သံခါဒိတွာ၊၍။ အဇ္ဈောဟရာ
မိ၊အံ့။ တဒန္တရံ၊လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ဘိမ္မ။ ဝတ၊စင်စစ်။ အဟောသာရ၊ဩ။
ဘဂဝတော၊၏။သာသနံ၊ကို။မနသိကရေယျံ၊ဘိမ္မ။မေ၊သည်။ဝတ၊စင်
စစ်။ဗဟုံ၊စွာ။အတ္တဟိတံ၊သော။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ကို။ကတံ၊သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊၏။ဣတိ၊သို့။မရဏာဿတိံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။
ယောပိအယံဘိက္ခု၊သည်လည်း။ဧဝံ၊သို့။မရဏာဿတိံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊

၏။ အပါ သည်။ ယဒနုရံ၊ ၌။ အဿသိတွာဝါ၊ ထွက်သက်ရှု၍လည်း။ ပဿသာမိ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ပဿသိတွာဝါ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၍လည်း။ အဿသာမိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။ တဒနုရံ၊လုံး။ ဇီဝေယျ၊ဘိမှု။ ဝတ၊ စင်စစ်။အဟောသာရ၊ ဩ။ဘဂဝတော၊၏။ သာသနံ၊ ကို။မနသိကရေယျ၊ ဘိမှု၊မေ၊သည်။ဝတ စင်စစ်။ဗဟုံ၊ စွာ။အတ္တဟိတံ၊သော။ပဋိပတ္တိကို၊ ကို။ကတံ သည်။အဿဘဝေယျ၊၏။ဣတိ၊သို့။ မရဏဿတိ၊ ကို။ဘာဝေတိ၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဣ မဘိက္ခု၊တို့ကို။ အပ္ပမတ္တာ၊မမေ့မလျော့။ဝိဟရန္တိ၊ဟူ၍။ အာသဝါနံ၊တို့၏။ ခယာယ၊ ငှာ။ တိက္ခံ၊ထက်မြက်လျင်ထန်စွာ။မရဏဿတိ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏဿတိ၊ ကို။ဘာဝေတိ၏။ ။ဧဝံ၊သို့။စတုပဉ္စာလောပသံခါဒန မတ္တံ၊ လေးငါးလုပ်သောဆွမ်းကိုငါးရုံမျှ။ အဝိဿာသိယော၊ အကျွမ်းမဝင်အပ်ကောင်း၍။ဇီဝိတဿ၊၏။အဒ္ဓါ၊သည်။ပရိတ္တော၊တိုလွန်းခဲ့။ဣတိ ဧဝံ၊သို့။အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။မရဏံ ကို။အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။

၃၁။ စိတ်တည်စဉ်၊ ရှိစဉ်သာလျင် သတ္တဝါတို့၏အသက်ရှိ၏ဟူ သောဝေါဟာရသည်ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်၏လည်း လဟုပရိဝတ္တိဖြစ်ရကား အတိဣတ္တရခဏဖြစ်၏။ ထိုလဟုပရိဝတ္တိ အဖြစ်ကိုလည်း။ နာဟံဘိက္ခဝေအညံ့ဧကဓမ္မမ္ပိသမနုပဿာမိ ဧဝံလဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထယိဒံဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ဟုသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားဟောပေပြီ။ ထို့ကြောင့်ရကား၊သတ္တဝါတို့၏ဇီဝိ တသည် ဧကစိတ္တက္ခဏ၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုသံ၊လျင်မြန်၏။ ဇုတ္တရံ၊ တိုလည်းတို၏ဟုပြလိုရကား။ ခဏပရိတ္တတောတိပရမတ္ထတောဟ၊ စ သည်ကိုမိန့်သော်။ ။ထို၌ ဣတ္တရတွင်၊ပရမတ္ထတောပါဌ်ဖြင့်။ယောစိရံ ဇီဝတိ၊သော၀ဿသတံ စသည်ဖြင့်။သတ္တဝါတို့၏အကြင်ဇီဝိတ်ခြင်း၏ ပဝတ္တိကိုဟော၏။ ထိုပဝတ္တိသည် ဗဟုလျင်အရာရှိသောကြောင့် ဝေါ ဟာရအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ရကား၊ ထိုပဝတ္တိကို ပယ်၏။-အတိ ပရိတ္တောပါဌ်ဖြင့်။သေယျထာပိဘိက္ခဝေ ရထစက္ကံ ပဝတ္တမာနံ ပ။အာယုသင်္ခါရာဒိယန္တိ၊ဟူ၍ဟောအပ်သောပရိတ္တကိုလည်း ပယ်မိုင် ပယ်နိုင်သဘည်း။အကြောင်းဝိသေသဘယ်သို့ကြံ၍ပယ်ရသနည်း၊ထို သုတ်၌၊ သွားခြင်း၌သာယာစွာကုန်သော တယောက်ကား အောက်က အထက်သို့တက်၍ တယောက်ကား. အထက်က အောက်သို့ သက်၍ ပြေးရှုပြေးကြကုန်သောနတ်သားတို့၏ဦးခေါင်း၌ဒုင်း၊ခြေ၌ဒုင်းဘွဲ့ချည်

အပ်ကုန်သော သင်တုန်းသွားတို့၏ ဆုံမိခြင်းထက်လည်း တိုစွာသော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ထိုသို့ တဆဲ့ခုနစ်ချက် စိတ်သက်နှင့်မျှသော ခဏကို ဟောအပ်၏။ ထို့ထက်ထူး၍မူကား စိတ်၏ ဥပ္ပန္နခဏသည် အတိဝိယ ပရိတ္တတခုဖြစ်၍။ ဥပမာမျှမရကောင်းသည်ကိုလည်း။ ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေဥပမာပိနသုကရာ ယာဝလဟုပရိဝတ္တံစိတ္တံ၊ဟု သဗ္ဗညုရှင်တော်ဟော တော်မူပေပြီ။ ထိုကြောင့်ရကား၊ ဇီဝိတ္တပရိတ္တကိုလည်းပယ်မိုင်ပယ်နိုင် သတည်း။ ။ခဏပရိတ္တတော ဘတိ၊ကား။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတက္ခဏော ဇီဝနက္ခဏော၊ အသက်ရှည်ခြင်း၏ ခဏသည်။ အတိပရိတ္တော၊ အလွန်တို၏။ ဧကစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ၊ တခုသော စိတ်၏ဥပါဒ်ကသည်ဘင်တိုင်အောင်လိမ့်လည် ခြင်း၏ခဏမျှသာပမာဏရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကေဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိမတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝနက္ခဏဿ၊ အသက်ရှည်ခြင်းခဏ၏။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။(ဟိတ်ခတ်)။ ။(ဤဒါနိုတမတ္ထံဥပမာယပကာသေယ္ယာ သဝ ထော နာမာတိအာဒိမာဟ)။ ။ယထာနာမ၊ ကား။ ရထစက္ကံ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ လိမ့်လည်သော်လည်း။ ဧကနေမိပ္ပဒေသေနေဝ၊ ဧကနေမိပ္ပဒေသေန၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သောအကွပ်၏ အရပ်အစိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ လိမ့် လည်၏။ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဧကနေမိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်သာ လျှင်။တိဋ္ဌတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝနံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကံ၊ ဧကစိတ္တက္ခဏမတ္တံ၊ တခု သောစိတ္တက္ခဏမျှရှိ၏။ ယေနဝတ္တမာနံ စိတ္တက္ခဏေန၊ အကြင်ဝတ္တမာန် စိတ္တက္ခဏဖြင့်။ဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။(ထည်)။တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုဝတ္တမာန်စိတ္တက္ခဏသည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက် ကာမျှ၌သာလျှင်။ တံသမင်္ဂီ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ (ထည့်)။ သတ္တော၊ ကို။နိရုဒ္ဓေါမတောတိ၊ သေရာပြီဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။(ထိုအနက်ကိုပါဠိ ဖြင့်ထင်စိမ့်သောငှာ၊ယထာဟာစသည်ကိုမိန့်)။ ။ယထာဟ၊ ကား။အ တီတေ၊ ပ။ နဇီဝိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတီတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏေ၌၊ ဇီဝိတ္ထ၊ အသက်ရှင်ဘူးပြီ။ နဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်ဆဲ မဟုတ်။ နဇီ ဝိဿတိ အသက်ရှင်လတ္တံ့လည်းမဟုတ်။ အနာဂတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခ ဏေ၌၊နဇီဝိတ္ထ၊အသက်ရှင်ဘူးပြီမဟုတ်။နဇီဝတိ၊အသက်ရှင်ဆဲလည်း

မဟုတ်။ဇီဝိသာတိ၊အသက်ရှင်လတ္တံ့။ပစ္စုပ္ပန္နေ၊သော။ စိတ္တက္ခဏေ၊နှိ။
နဇီဝိတ္ထ၊မဟုတ်။ဇီဝတိ၊ဆဲ။နဇီဝိဿတိ၊မဟုတ်။ ။(ထိုပါဠိဖြင့် သုံး
ပါးသော ကာလတို့၌ သတ္တဝါတို့၏ ပရမတ္ထအားဖြင့် အသက်ရှင်ခြင်း
မည်သည် စိတ္တက္ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်၏ဟူသောအနက်
ကိုပြ၏)။ ။ဇီဝိတံ၊ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊သည်၎င်း။အတ္တဘာဝေါစ၊ဇီဝိတ၊ဝေ
ဒနာ၊ဝိညာဏတို့ကိုထား၍ အဝသိဋ္ဌဓမ္မဟူသောအတ္တဘောသည်၎င်း။
သုခဒုက္ခာစ၊သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်၎င်း။ ။(သုခဒုက္ခဖြင့်ဥပေက္ခာကို
သိမ်း၊ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော။ ဥပေက္ခာပိဟိသုခဒုက္ခာသုဝေအန္တော
ဂဓာ ဘူဋ္ဌာနိဒ္ဒိဘာဝတော၊မိန့်သတည်း)။ ။ကေဝလာ၊အတ္တနိစ္စအဖြစ်
နှင့်မရောကုန်။ ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာ၊တခုတခုသောစိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်
ကုန်၏။ လဟုသော၊ဧကစိတ္တက္ခဏိက၏အဖြစ်ဖြင့် လျင်ခြင်းသဘောရှိ
သော။ဇီဝိတာဒိန်၊တို့၏။(ထည့်)။ခဏော၊သည်။ ဝတ္တတေ၊တည်၏။ဝါ၊
လည်၏။ ။မရန္တဿစဝတ္တဿ၊သော။သတ္တဿ၊၏။ယေခန္ဓာ၊တို့ကို။
နိရုဒ္ဓါ ချုပ်ကုန်ပြီဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ စုတိမှအထက်ဖြစ်သောနောက်ကာလ
၌ဆိုအပ်ကုန်၏။ဣဓ ပဝတ္တိယံ၊ ဤပဝတ္တိ၌။ တိဋ္ဌမာနဿတိဋ္ဌန္တဿဝါ၊
တည်ဆဲသောသတ္တဝါ၏မူလည်း။ယေခန္ဓာ၊တို့ကို။နိရုဒ္ဓါ၊ဘင်သို့ရောက်
သဖြင့်ချုပ်ကုန်ပြီဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေသဗ္ဗေပိခန္ဓာ၊ တို့သည်
လည်း။သဒိသာဧကသဒိသာ၊တခုတည်းကဲ့သို့တူကုန်၏။ ကထံ၊အဘယ်
သို့သောအရာဖြင့်။ ဧကသဒိသာ၊ကုန်သနည်း။ အပ္ပဋိသန္ဓိယာ၊ပုနအာ
ဂမ္ဘာပဋိသန္ဓာနသဘာဝေန၊တဖန်လာ၍စပ်ပြန်ခြင်း၏မရှိသဖြင့်။ဂတာ
ဝိဂတာ ကင်းကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့တဖန်လာ၍စပ်ပြန်ခြင်း၏ မရှိသဖြင့်
ကင်းကြချင်းအားဖြင့်။ဧကသဒိသာ၊ကုန်၏။ ။(ဤသို့သိသာအောင်သေ
သစွာ။ ။စုတိခန္ဓာတို့သည်ချုပ်ပြီးနောက်တခေါက်ပြန်လာ၍မဖြစ်
ကုန်၏သို့။ထို့အတူစုတိမှရှေးအဘို့ဖြစ်သောပဝတ္တိခန္ဓာတို့သည်လည်း
ချုပ်ပြီးနောက်တခေါက်မပြန်ပြီ။ ကင်းကုန်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်
သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဧကစိတ္တက္ခဏသာရှိသတည်းဟူ
ထိုသော်)။ ။အနဗ္ဗတ္တေန၊ ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော။စိတ္တေန၊ဖြင့်။ဇာတော၊
ဖြစ်ဆဲ ရှင်ဆဲမည်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။အဇါတောနာမ၊မမည်သည်။
ဟောတိ၊၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊ဇီဝမာနောနာမ
ဟောတိ၊ရှင်ဆဲမည်သည်ဖြစ်၏။ စိတ္တဘင်္ဂါ၊စိတ်၏ဘင်သို့ရောက်ခြင်း•

ကြောင့်။အယံလောကော၊သည်။ပရမတ္ထတော၊ဖြင့်။မတော၊သေသည်
မည်၏၊နိရုဒ္ဓသအပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊(ဟိတ်)။ ။(ချုပ်ပြီးသောစိတ်၏တ
ဘန်လာ၍ပဋိသန္ဓေမနေလာပြန်သောကြောင့်ဟူလို။ ။ယင်းသို့လျက်
ပဋိသန္ဓေမှစ၍စုတိတိုင်၊စိတ်ချုပ်သော် အဘယ့်ကြောင့်ရှင်ရသနည်း၊
ထိုသို့လူသေမဆို လူရှင်သာဆိုရသည်။ နားမလည် ဗုဒ်ရှိ၍ ပညတ္တိပရ
မတ္ထိယာမိန္န)။ ။ဧဝံသန္တေပိ၊ဤသို့ ပရမတ္ထအားဖြင့် သေသည်မည်
သော်လည်း။တံတံခဏေ့န္တံ စိတ္တံ၊ ထိုထိုထင်ရှားရှိသောစိတ်ကို။ဥပါဒါယ၊
၍။ တိဿောဇီဝတိဖုဿောဇီဝတီတိဝစနပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဤသို့စကားဖြစ်
ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊အရာဖြစ်သော။ (ထည့်)။ ယာပညတ္တိ၊ အကြင်
သန္တာနပညတ်သည်။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။သာ၊ ထိုသန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ဤ
တိဿရှင်၏ စသည်ကိုခေါ်ဝေါ်ရာ၌။ ပရမတ္ထိယာပရမတ္ထဘူတာ၊ ပရ
မတ္ထမဟုတ်သော်လည်း ပရမတ္ထကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၏။
(တထာဘာဝဒဿနာမဂေါတ္တံနဇီရတီတိ)။ ။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။
ဧဝံဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ ခဏပရိတ္တတော၊ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိ
တဗ္ဗံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဣမေသံအဋ္ဌန္နံအာကာရာနံ၊တို့တွင်။ အညတရညတ
ရေနာ၊တပါးပါးသောအာကာရဖြင့်။ အနုဿရတောပိ၊အားလည်း။ ပု
နပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကာရဝသေန၊ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ မရဏာနုဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ အာသေဝနံ ဘာဝနာသေဝန
ကို၊လဘတိ၊၏။ ။(အာဝဋ္ဋိကျက်ပြယ်၍ကြေကျွ၏အစွမ်းဖြင့်မရဏာ
ရမ္မဏာသာဖြစ်၏ဟူလို။ ။တေနာဟမရဏာရမ္မဏာသတိသန္တိဋ္ဌတိ
တိ)။ ။မရဏာရမ္မဏာ၊သေခြင်းလျှင်အာရုံရှိသော။သတိ၊သည်။သန္တိဋ္ဌ
တိ၊၏၊နီဝရဏာနိ၊တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ကုန်၏။ ဈာနင်္ဂါနိ၊တို့သည်။ပါ
တုဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ ။(မရဏသည်ရချသဘာဝဓမ္မမဟုတ်သော်လည်း
သဘာဝဓမ္မတို့၏ ပျက်ခြင်းဘေဒသည် သဘာဝဓမ္မဂတိကသာလျှင်
တည်း။ ထို့ကြောင့်သဘာဝဓမ္မတ္တာပနအာရမ္မဏာသဟူသည်။ ။
တေနာဟဘဂဝါ၊ ဇရာမရဏံဘိက္ခဝေ အနိစ္စံသင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ
အာဒိ)။ ။ပန၊သို့သော်လည်း။ အာရမ္မဏဿ၊၏။ ဘာဘာဝဓမ္မတ္တာဝ၊
သဘာဝဓမ္မ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သံဝေဇနီယတ္တာဝ၊ သံဝေဂကိုဖြစ်
စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ၊ ၍။ ဥပစာ
ရပ္ပတ္တမေဝ၊သော။ ဈာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(မဟာဘုတ်တို့၌ကြီး

ဈွာသောဘောက်ပြန်ခြင်းကဲ့သို့ယူအပ်သောမရဏာအာရုံသည်အဘန်
တလဲလဲအောက်မေ့အပ်သော်အထက်အထက်၌ထိတ်လန့်ခြင်းကိုသာ
လျှင်ဆောင်တတ်ရကား။ ထိုအာရုံ၌ ဘာဝနာစိတ်သည် အပ္ပနာ၏အ
စွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်းငှာမတတ်နိုင်ဟူလို။အကယ်၍တည်း သဘာဝဓမ္မဖြစ်
သောကြောင့်အပ္ပနာသို့မရောက်ခဲ့အံ့။ လောကုတ္တရာဈာန်၊ အချို့သော
အရူပဈာန်တို့သို့အဘယ့်ကြောင့်ရောက်ကုန်သနည်း။လောကုတ္တရဈာ
နံပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
• လောကုတ္တရဈာနဥ္စ၊ သည်ငှင်း။ ဒုတိယစတုတ္ထာနိ၊ ဒုတိယစတုတ္ထဖြစ်
ကုန်သော။အာရုပ္ပဈာနာနိစ၊ တို့သည်ငှင်း။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ ၌လည်း။
ဘာဝနာဝိသေသေန၊ဖြင့်။အပ္ပနံ၊သို့။ပါပုဏန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဘာဝနာ
ဝိသေသေနဟုအကျဉ်းပြအပ်သည်ကို အကျယ်ဝေဘန်ခြင်းငှာ၊ဝိသုဒ္ဓိ
ဘာဝနာနုက္ကမဝသေနဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေန အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောဘာဝနာအ
စဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။လောကုတ္တရံ၊လောကုတ္တရာဈာန်သည်။ အပ္ပန်၊အပ္ပနာ
အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်သည်သာတည်း။ အာရမ္မဏာတိက္ကမ
ဘာဝနာဝသေန၊ အာရုံကိုလွန်သောဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရုပ္ပံ၊
ဈာန်သည်။အပ္ပန်၊သို့။ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏာဘာဝ
နာဖြစ်၍ဈာပါရများခဲ့ကလည်းအပ္ပနာသို့ရောက်နိုင်မည်မဟုတ်ဟုစုန်
ရှိရာသောကြောင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တသောဝဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ။(ဟိရှိသင့်သည်၊မရှိသော်လည်းလုတ္တနိဒ္ဒေသ)။ ။
အပ္ပနာပ္ပတ္တဿေဝ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဈာ
နဿ၊ ဈေးဈာန်၏။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တံ၊ အာရုံကိုလွန်ခြင်းမျှကို
• သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအရူပဈာန်၌။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊
ပြုရန်ကိစ္စသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာ
ရမ္မဏကမ္မဋ္ဌာနာနံပိယ၊ သဘောတရားလျှင် အာရုံရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့ကဲ့သို့။ ဝိတ္တသမာဓာနေ၊စိတ်ကိုအညီအညွတ် ကောင်းစွာ အာရုံ၌
ထားခြင်း၌။ ဈာပါရောနတ္ထိ၊ ကိစ္စ အထူးအထွေမရှိပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့
ပြုဘွယ်ကိစ္စ ဈာပါရမများလွန်းသောကြောင့်။ သဘာဝဓမ္မေ၊ သည်။
သန္တေပိ၊ သော်သည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုသဘာဝဓမ္မဖြစ်သောအာရုံ၌။ အာ
ရုပ္ပဈာနံ၊ သည်။အပ္ပန်၊အဖြစ်သို့။ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(သောသစ္စက်၍ယော

ဇနာ)။ ။ပန၊ ထိုသို့သော်ကားမဟုတ်၊ဧွာခ၊ ဤမရဏဿတိ၌၊တန္
ဘယမ္ပိ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမ၊ အာရမ္မဏာတိက္ကမ နှစ်ပါးစုံသည်
လည်း။နတ္ထိ၊မရှိ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊သော။ဈာနံ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။တဒေတံဈာနံ၊ သည်၊မရဏဿတိဗလေန၊မရဏဿတိ
၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်၊ မရဏဿတိတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။
သင်္ခံ၊သို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏၊ ပန၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣမဉ္စမရဏဿတိံ၊
ကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဝေဂ ဗဟုလတ္တာ၊
ကြောင့်။(ထည့်)။ သတတံ၊မပြတ်၊အပ္ပမတ္တော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။တ
တော ယေဝ၊ ထိုသို့သံဝေဂများသောကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗဘဝေသု၊
တို့၌။ အနဘိရတိသညံ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်မရှိဟူသောအမှတ်သညာကို။
ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ မရဏဿ၊၏။ အဝဿံဘာဝိတာဒဿနတော၊ မ
ချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့သည်ကို မြင်နိုင်သောကြောင့်။ (ထည့်)။ ဇီဝိတနိကန္တိံ၊
ကို။ဇဟတိ၊စွန့်နိုင်၏။ အနိစ္စသညာပဋိလာဘတော၊ အနိစ္စသညာကိုရ
သောကြောင့်။(ထည့်)။ ပါပဂရဟီ၊ မကောင်းမှုကိုကဲ့ရဲ့စက်ဆုပ်လေ့ရှိ
သည်။ဟောတိ၊၏၊ တတောဝေ၊ ထိုသို့အနိစ္စသညာကိုရသောကြောင့်
ပင်။ အသန္နိဓိဗဟုလော၊ သိုမှီးခြင်းမများသည်။ ပရိက္ခာရေသု၊ တို့၌။
ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊ ကင်းသောအညစ်အကြေးဟုဆိုအပ်သော ဝန်တို
ခြင်းရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ အဿ၊ထိုမရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယော
ဂီအား။အနိစ္စသညာ၊ သည်။ပရိစယံ၊ ရင်းခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊၏။တဒနုသာ
ရေနေဝ၊ အနိစ္စသညာပရိစယာနုသာရေနေဝ၊ အနိစ္စသညာ၏ ရင်း
ခြင်းသို့ အစဉ်လျောက်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခသညာစ၊သည်၎င်း။
အနတ္တသညာစ၊ သည်၎င်း။ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။အဘာဝိတမရဏာ၊ အဘာ
ဝိတမရဏာနုဿရဏာ၊ မပွါးစေအပ်သော မရဏာနုဿတိ ရှိကုန်
သော။သတ္တာ၊တို့သည်။သဟသာ၊ လျင်။ ဝါဠမိဂယက္ခသပ္ပစောရဝဓ
ကာဘိဘူတာ၊ သားရဲ ဘီလူး ရက္ခိုုသ် မြွေ သူသတ် ခိုးသူတို့သည်နှိပ်
စက်အပ်သော။သတ္တာဝိယ၊တို့ကဲ့သို့။ မရဏသမယေ၊သေခါနီးကာလ
၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သမ္မောဟံ၊
တွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊တူ။အနာ
ပဇ္ဇိတွာ၊မရောက်မူ၍။ ပဂေဝ၊ မဆွကလျှင်။ မရဏသညာယ၊၏။ သုပဋ္ဌိ
တတ္တာ၊ ကောင်းစွာထင်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ထည့်)။ အဘယော၊

ကြောက်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။အသမ္မူဠ္ဌော၊ တွေဝေခြင်းမရှိသည်ဖြစ်
၍။ကာလံကရောတိ၊စုတေ့ရ၏။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ' မျက်မှောက်သောကိုယ်
၏အဖြစ်၌လျှင်။အမတံ၊အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့၊ သစေနာဓိဂမေတိ၊အကယ်၍
မရသည်ဖြစ်အံ့။ကာယဿ၊၏။ ဘေဒါ၊ပျက်သည်မှ။ပရံ၌။သုဂတိပရာ
ယနော၊သည်၊ဟောတိ၊၏။ ။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။
ဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။ မရဏဿတိယာ၊၌။ သဒါ၊သိမ်း။ဟာဝေ၊
စပ်။အပ္ပမာဒံ၊ကို၊ ကယိရာထကရေယျ၊၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်မရဏဿတိ
အပြီးတည်း။ ။ဣဒံမရဏဿတိယံဝိတ္ထာရကထာရခံ၊
၆၂။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏တပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့
သာသနာပ၌မဆက်ဆံ။ ဘုရားသာသနာတော်၌သာဖြစ်သောကြောင့်၊
အညတြ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ၊ စသည်ကို မိန့်သော်။ ။ဘုရားဖြစ်ရာကာလ၌
ဆသဋ္ဌာရစသည်ကိုစဥ်စေလို၍။ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံအဝိသယဘူတံ၊ဟူ
သည်။ ။သုနေတ္တဆရာစသည်တို့သည်၎င်း၊ တပါးသောတာပသ
ပရိဗ္ဗါဇကတို့သည်၎င်း၊သရီရကိုအသုဘဟုသိကုန်သည်မဟုတ်လော။
ထိုစကားသင့်၏၊သုမေဓတာပသသည်သရီရကိုစက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။
ယန္နူနိမံပူတိကာယံ၊နာနာကုဏပပူရိတံ။ ဆဍ္ဍယိတ္ဝာနဂစ္ဆေယျံ၊ အန
ပေက္ခောအနတ္ထိကော။ စသည်ကို ဆိုသည် မဟုတ်လောဟူမူ။ ကာမံ
ဗေါဓိသတ္တာအညေစတာပသာဒယောသရီရံအသုဘန္တိဇာနန္တိ၊ကမ္မဋ္ဌာ
နဘာဝေနပနနဇာနန္တိ။ ထိုသို့ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ဖြင့် မသိသောကြောင့်။
အညတြဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ၊ စသည်ကိုဆိုသတည်း။ ။ဣဒါနိ၊၌။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ၊
ဘုရားဖြစ်သောကာလမှ။အညတြ၊အညသ္မိံ ကာလေ၊၌။ ။(ဗုဒ္ဓါဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
ဧတ္ထကာလေတိဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ။ ဗုဒ္ဓါနံဥပ္ပဇ္ဇနကာလော)။ ။အပ္ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊
မဖြစ်စဘူးသော။သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်အောင်စုံသောတိတ္ထိတို့၏။ အဝိ
သယဘူတံ၊အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ တေသုတေသုသုတ္တန္တေ
သု၊ထိုထိုသို့သောသုတ္တန်ပါဠိတို့၌။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဧကဓမ္မော၊တခုသော
တရားကို။ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတော၊ အ
ကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ မဟတောသံဝေဂါယ၊ဟုတ်မှန်တိုင်း
သောကာယ၏သဘောကို ကြားသည်ဖြစ်၍ ကြီးမားစွာထိတ်လန့်ခြင်း
ငှာ၊သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာတောအတ္ထာယ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကစသောကြီးမား
သောအစီးအပွါးအလို့ငှါ၊သံဝတ္တတိ၊၏။ မဟတော၊သော၊ ယောဂက္ခေ

မာယ၊စတုဟိယောဂေဟိခေမဘာဝါယ၊ လေးပါးသောယောဂတို့ဖြင့်
ဘေးမရှိသည့်၏အဖြစ်ဟူသောအကျိုး၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ မဟာတော၊
သော။ သတိသမ္ပဇညာယ၊ ခပ်သိမ်းသောအရာတို့၌ သတိမကင်းခြင်း
ခုနစ်ပါးသောအရာရှိသော အဆင်ခြင်ပညာအကျိုး၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊၏။
ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုရခြင်း၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊
၏။ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာ
စွာနေရခြင်း၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊၏။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ဝိဇ္ဇာ
သုံးပါး၊နိဗ္ဗာန်၊ သာမညဖိုလ်တို့ကိုမျက်မှောက်ပြုရခြင်း၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊
၏။ကေဝဓမ္မော၊ တခုသောတရားဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာယ
ဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိတရားတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယေ အ
ကြင်သူတို့သည်။ကာယဂတံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။သတိံ၊ကို။ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊
ချွန်ဝင်စားသောအားဖြင့်သုံးဆောင်ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊
အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ရကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ယေ၊
တို့သည်။ ကာယဂတံ၊ သော။သတိံ၊ကို။ နပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ကုန်။ တေ၊တို့
သည်။ အမတံ၊ကို။ နပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယေသံ၊တို့အား။
ဘို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ကို။ အာရဒ္ဓါသာဝိတာနိပ္ဖာဒိတာ၊ ပြီးစေ
အပ်ပြီ။တေသံ၊တို့အား။တို့သည်။အမတံ၊ကို။ပရိဘုတ္တံ၊အပ်ပြီ။အပရိဟီ
နံ၊ မယုတ်။အဝိရဒ္ဓံ၊ မချွတ်ယွင်းမချော်။ယေသံ၊ တို့အား။တို့သည်။ကာ
ယဂတာသတိ၊ကို။နအာရဒ္ဓါ၊အပ်။(ထည့်)။ တေသံ၊တို့အား။တို့သည်။
အမတံ၊ကို။အပရိဘုတ္တံ၊ပြီ။ပရိဟီနံ၊ပြီ။ဝိရဒ္ဓံ၊ချော်လေပြီ။ (ဤသို့ယထာ
ရဟယောဇနာ)။ ဧဝံ၊သို့။ဘဂဝတာ၊သည်။ အနေကေဟိ၊များစွာကုန်
သော။အာကာရေဟိ၊အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တေသုတေသုသုတ္တန္တေသု၊
တို့၌။ပသံသိတွာ၊ ၍။ ယန္တံ့ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ညွှန်
ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ။(ကတ္တုပနနိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ၊ကာယဂတာသတိသုတ္တေ။ ။
အဘယ်သို့ပြသနည်း။ ကထံဘာဝိတာစဘိက္ခဝေ။ ပ။ အာဒိနာနယေ
န၊ဟူသည်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံကေနပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ ကာယ
ဂတာသတိ၊သတိဘာဝနာသည်။ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။
ကထံကေနစပကာရေန၊ဖြင့်လည်း။ ဗဟုလီကတာပုနပ္ပုနံကတာ၊ အ
ထပ်ထပ်ပြုအပ်သည်ဖြစ်သော်။ မဟပ္ဖလာ၊ အကျိုးများသည်။ မဟာ
နိသံသာ၊အာနိသင်များသည်။ဟောတိ၊နည်း။ ။(အာနာပါနဇ္ဇာနာ

ဒိန် နိဗ္ဗတ္တိယာ မဟာပ္ဖလာ၊ တေသံတေသံ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာနံ အဘိညာ သန္တိကရဏီယာနဥ္စဓမ္မာနံအရတိသဟနတာဒိနဥ္စ သံသိဒ္ဓိယာမဟာနိ သံသာစဟောတိ။ ဤဋီကာလာတိုင်း မဟာပ္ဖလမဟာနိသံသအထူးကို မှတ်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ဘိက္ခု၊သည်။အရညဂတောဝါ၊တောအရပ်သို့ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်လျှင်။ဣတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းအပိုင်းအခန်းငင်း။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ငင်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ငင်း။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ငင်း။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ငင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနိ၊ သိဝထိကကမ္မဋ္ဌာန်းအပိုင်းအခန်းတို့ငင်း။ ဣတိ၊သို့။စုဒ္ဒသန္နံ၊ကုန်သော။ ဣမေသံပဗ္ဗာနံ၊ဤအပိုင်းအခန်းတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။နိဒ္ဒိသိတွာ၊ပြီ။တဿကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဿ၊၏။ဘာဝ နာနိဒ္ဒေသော၊သည်။အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်လတ်ပြီ။တတ္ထ၊ ထိုကာ ယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနိဒ္ဒေသ၌။ ဝါ၊တတ္ထ၊ ထိုစုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့ တွင်။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ငင်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ငင်း။ ဓာတုမနသိကာရ ပဗ္ဗံ၊ငင်း။ ဣတိဣမာနိတီဏိ၊တို့ကို။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ။(ဓာတုမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ဥပစာရ သမာဓိပြည့်စုံသည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် ဓာတုမနသိကာရ ပဗ္ဗကိုဝိပဿနာဝသဖြင့်ဆိုအပ်သောဟူသနည်း။ ။အကယ်၍ကား ပြည့်စုံပေ၏။သို့သော်လည်း သမ္မသနဝါရသည် ထိုပဗ္ဗ၌သာတိသယ ဖြစ်၍၊ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗကိုလည်းဝိပဿနာဝသဖြင့် ဆိုအပ်သော ဟူပေသည်)။ ။နဝ၊ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနိ၊တို့ကို။ ဝိပဿနာ ညာဏေသုယေဝ၊တို့တွင်သာလျှင်။ အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန၊အပြစ် ကိုရှုသောအနုပဿနာဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။ ။(အယမ္ပိ ခေါ်ကာယောဧဝံဓမ္မောဧဝံဘာဝီဧဝံအနတီတောဟုထိုတိုအရာ၌အသု ဘအနိစ္စသညာတာအစရှိသည်တို့နှင့်တကွကာယ၌ အာဒိနဝကိုထင်စွာ ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဒေသနာလာသောကြောင့်၊ နဝသိဝထိကပဗ္ဗာနိ။ ပ။ ဝုတ္တာနိ၊ဟူ၍ဆိုသတည်း)။ ။ဝ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ ဤနဝသိဝထိ ကပဗ္ဗတို့၌။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသု၊ လာသော ဥဒ္ဓုမာတကစသည် တို့၌။ (အာဂတကျေသည်)။ ယာပိသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်လည်း။ဣဇ္ဈေယျ၊ ပြည့်စုံရာ၏။သာ၊ထိုသမာဓိဘာဝနာကို။ အသုဘနိဒ္ဒေသေ၌။ပကာသိ

တာယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤရုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ရင်း။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗဉ္စ၊ရင်း။ ဣမာနေဝ ဒွေ၊ထို ကိုသာလျှင်။သမာဓိဝသေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။ ဝေသုဒ္ဓိသု၊တို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊အာနာပါနပဗ္ဗသည်။ အာနာပါနသတိဝသေန၊ အာနာ ပါနသတိဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသုံကမ္မဋ္ဌာနံ ယေဝ၊ အသီးဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ထိုမှတပါး။ပုနစ။ပ။ရုတ္တန္တိ၊ ရုတ္တံဟူ၍။ ။(ယောဥဒရိယံကရီသံ မတ္ထလုင်္ဂနှင့် မတ္ထလုင်္ဂကော ဌာ သောဂယှတိ၊ တံဣဓပါဠိယံအဋ္ဌိမိဉ္ဇေနေဝသင်္ဂဟိတ္ဝာဒေသနာအာဂ တာတိ ဒသေဿန္တော မတ္ထလုင်္ဂံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတွာတိ အာဒိမာ ဟ)။ ။ဧဝံ၊သို့။ မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ကို။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန၊ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊၍။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရဝသေန၊ဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ သော၊ ယံဧတံဒွတ္တိံသာ ကာရကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဓဣမသ္မိံ အနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊၌။ ဣဒံဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌါန်၊ကို။ကာယဂတာသတီတိ၊ဟူ၍။အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တတ္ထတသ္မိံအနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊၌။ အယံ၊ကား။ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင် မော၊သော။ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊တည်း။ဣမမေဝကာယန္တိ၊ကား။ စတု မဟာဘူတိကံ၊လေးပါးသောမဟာဘုတ်လျှင်မှီရာရှိသော။ဣမံ၊ဤသည့် ငါ၏ချက်မှောက် ဖြစ်သော။ ပူတိကာယံ၊ပူတိဘူတံ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓကာယံ၊ အပုပ်အတိဖြစ်၍ အလွန်မကောင်းအနံ့ဟောင်းသောအကောင်ကို။ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာတိ၊ကား။ပါဒတလတော၊မှ။ဥပရိ၊၌။အဓောကေသမတ္ထကာ တိ၊ကား။ကေသဂ္ဂတော၊မှ။ဟေဋ္ဌာ၊၌။ ။(ဌာနဂမနအခိုက်သရီရကို ရည်၍ဥဒ္ဓံပါဒတလာဆိုသည်။ တနည်း၊ထိုသရီရ၏အစိတ်တို့တွင်။အ လုံးစုံအောက်ထစ်ပါဒတလဖြစ်၍ဆိုသည်)။ ။တစပရိယန္တန္တိ၊ကား။တိ ရိယံ၊ဖီလာ၌။တစပရိစ္ဆိန္နံ၊အရေဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ။(ဤတိရိယံတစ ပရိစ္ဆိန္န၌ကေသလောမနခတို့၏ရင်း၊တစ၏ရင်း၊တစဖြင့်မဖုံးလွှမ်းအပ် သည်၏အဖြစ်ရှိသည်မဟုတ်လောဟူမူ၊ ကိဉ္စာပိအတ္ထိ၊ယင်းသို့ရှိသော် လည်း တစပရိစ္ဆိန္နကာယ၏ဗဟုလအဖြစ်ကြောင့်ကာယ၏တစပရိစ္ဆိန္န အဖြစ်ကိုဆိုသတည်း။ ။တစောပရိယန္တော အဿာတိဟုပြု၍ တစ ပရိယန္တံဟူမူ တဂ္ဂုဏဗဟုဗ္ဗီဟိဖြစ်၍ ကာယေကဒေသဖြစ်သော တစ ကို ယူအပ်သည်သာ။ တပ္ပုရိဗဟုဖြစ်သော ကေသာ စသည် တို့သည် လည်း ထိုအရေသို့ရှုးဝင်သော အဖြစ်ရှိရကား၊တစပရိယန္တံ ဖြစ်ကုန်

သည်သာ၊ထိုကြောင့်ရကား၊ဥတ္တိ ံသာကာရသမူဟာဖြစ်သော သဗ္ဗော ပိကာယော၊ကို၊တစပရိယန္တံဆိုထိုက်လှသည်သာမှတ်အပ်၏)။ ။ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတီတိ၊ ကား။ အယံကာယော၊ သည်၊ နာနပ္ပကာရကောသာဒိ အသုစိဘရိတော၊အထူးထူးအပြားပြား သောဆံအစရှိသော၊မစင်မကြယ်စက်ဆုပ်ဘွယ်ဖြင့်ပြည့်၏။ ဣတိ၊သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ကထံပဿတိ၊နည်း။ အတ္ထိဣမသ္မိံ ကာယေကေသာ။ပ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ပဿတိ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣမသ္မိံ ကာယေအစရှိသောပါဌ်၌။ အတ္ထိတိ၊ကား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။ ။(အတ္ထိသဒ္ဒါသည်၊အတ္ထိယာ၊ နတ္ထိ ယာ စသည်၌နိပါတပတိရူပကပုဒ်။ ဂစ္ဆောအဿအတ္ထိ၊စသည်၌ အာ ချာတ်ပုဒ်။ဤကားနိပါတ်ပုဒ်တည်း။ထို့ကြောင့်သုံးပါးသောလိင်၊နှစ်ပါး သောသင်္ချာတို့၌ အတ္ထိသဒ္ဒါ၏ ရုပ်ကားသည်ပင်။ သည့်ပြင်မထူး။ ထို့ ကြောင့်၊သံဝိဇ္ဇန္တိ၊မိန့်သော်)။ ။ဣမသ္မိန္တိ၊ကား။ပါဒတလာ၊မှ။ဥဒ္ဓံ၊၌။ ကေသမတ္ထကာ၊မှ။ အဓော၊၌။ ယွာယံယောအယံတစပရိယန္တော၊ အ ကြင်အရေဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သောကာယကို။ပူရောနာနပ္ပကာရဿအသု စိနောတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊၏။ တသ္မိံ၊ထိုအရေဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ကာ ယ၌။ကာယေတိ ကား။သရီရေ၊၌။ဟိသစ္စံ၊၏။သရီရံ၊ကို။အသုစိသဉ္စယ တော၊ မစင်မကြယ်သော ဆံအစရှိသော ဝတ္ထု၊အစုအဝေး၏ အဖြစ် ကြောင့်။ကုစ္ဆိတာနံ၊ကုန်သော။ကေသာဒီနဥ္စေဝ၊တို့၏၎င်း။ စက္ခု၊ရော ဂါဒီနံ၊စက္ခု၊ရောဂအစရှိကုန်သော။ ရောဂသတာနဥ္စ၊အရာသော ရော ဂါတို့၏၎င်း။ အာယဘူတတော၊ဥပ္ပတ္တိဌာနဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အ ဖြစ်ကြောင့်။ကာယောတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(အဋ္ဌကထာစရိယာ ကဆရာတို့ သည် သရီရဟူသောပုဒ်၌ကာယသဒ္ဒါကိုဘွင့်ကုန်သော်လည်း အသုစိ သမုဒါယအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် ထိုအပ်၏ဟု ပြခြင်းငှာ၊ အသုစိ သဉ္စယ တော၊မိန့်ပြီး၍။တဘန်ထိုကာယကိုနိရုတ္တိနည်းအားဖြင့်ပြခြင်းငှာ၊ ကုစ္ဆိ တာနံ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အဆျိုစာ၌ ဘူတတ္တာရှိသည်။ ဒိကာမ လာ။ ။ပူရံနာနပ္ပကာရဿအသုစိနောပုဒ်၌ ထိုနာနပ္ပကာရဟူသည် အဘာသ်တို့နည်းရှာဘွယ်ရှိ၍။အကြင်ကေသာစသည်တို့ဖြင့် ကာယကို ပူရံနာနပ္ပကာရဿအသုစိနောဟုဆိုအပ်၏။ ထိုကေသာစသောပကာ ရကိုပြခြင်းငှာ ပါဌ်၌ ကေသာလောမာစသည်ကိုဟော၏ဟု ဤအနက် ကိုပြလို၍၊ ငေတကေသာဒယော ဥတ္တိ ံသာကာရာဟုအဋ္ဌကထာဆရာ

မိန့်သော်)။ ။ကေသာလောမာတိ၊ ကား။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေဒွတ္တိံသာကာရာ၊ ထိုသုံးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ဒွတ္တိံသာ ကာရတို့ သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထိဣမသ္မိံကာယေအစရှိသောပါဠိ၌။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ လောမာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိဣမသ္မိံ ကာ ယေတိပဒဒွယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။ (အတ္ထိ ဣမသ္မိံကာယေ နှစ်ပါ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သဗ္ဗကောဋ္ဌာသတို့၌။ အတ္ထိ၊ ဣမသ္မိံ၊ ကာယေ၊ ဟူသောပဒဒွယနှင့်သမ္ဗန္ဓကိုပြုအပ်၏ဟုနည်း ပြခြင်းငှာ။ အတ္ထိ။ ပ။ လောမာတိဟုပြ၍။ ဧဝံသမ္ဗန္ဓောဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟူ သည်)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ပါဒတလာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ ကေသ မတ္ထကာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တစတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိတောတိ ရိယံ၊ ဗိသာ။ ဝါ၊ ပရိတောသမန္တတော၊ မှ။ ။(အဘယ့်ကြောင့်သမန္တ တောဟူသနည်း။ ပါဒတလ ကေသမူလတို့၌လည်း တစကို ရသော ကြောင့်တည်း)။ ။ဒူတိတ္တေကေဗျာမမတ္တေ၊ ဤမှုလောက် တလံအ တိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဣမသ္မိံကဠေဝရေ၊ ၌။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိစိ နန္တော ရှုးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ရှုးစမ်းရှာဖွေသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ မုတ္တံ ဝါ၊ ပုလဲကိုငင်း။ မဏိံ ဝါ၊ ပတ္တမြားကိုငင်း။ ဝေဠုရိယံ ဝါ၊ ကျောက်မျက်ရွဲကိုငင်း။ ဝါ၊ ငင်းသ ဝဏ်ကိုငင်း။ အဂရုံ ဝါ၊ အကျော်ကိုငင်း။ ကုက္ကုမံ ဝါ၊ ကုက္ကုမံကိုငင်း။ ကပ္ပူရံ ဝါ၊ ပရုတ်ကိုငင်း။ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ၊ အနံ့အထုံ အမှုန့်စသည်ကို ငင်း။ အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူအတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုစိ ဘာဝံ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၊ ညစ်ကြေးကင်းသောသဘောကို။ နပဿတိ၊ မမြင်ရ။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆံ၊ လွန်စွာပုပ် ဟောင်းမကောင်းနံ့ထွက်၍စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိထသော။ အသိရိကဒဿနံ၊ အသရေမဲ့သော မြင်ခြင်းလည်းရှိထသော။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအ ပြားပြားများစွာထသော။ ကေသလောမာဒိဘေဒံ၊ ဆံအမွေးစသည်အ ပြားရှိသော။ အသုစိံ ယေဝ၊ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိဣမသ္မိံကာယေကေသာလောမာ။ ပ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္ထိဣမသ္မိံကာယေ အစရှိ

သောပါဠိ၌။ ပဒသမ္ဗန္ဓတော၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။ ။ပန၊ ပဒသမ္ဗန္ဓအား
ဖြင့်ပြသည်မှတပါး ပွါးစေရာသောအစီအရင်ကိုဆိုအံ့။ ဣမံကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ သော။ ကုလပုတ္တေန၊
သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။
ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအာဒိကမ္မိကကုလပုတ္တအား။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ သော။ တေနာပိ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်
လည်း။ သတ္တဓာ ဖြင့်။ (တနည်း)။ သတ္တဓာ၊ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကော
သလ္လဉ္စ၊ ဥဂ္ဂဟာ၌သိမ္မှာကြောင်းဖြစ်သောအစီအရင်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ထိုအစီအ
ရင်ကြောင့် ဖြစ်သော ဉာဏ်ကို၎င်း။ ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ မနသိကာရကော
သလ္လဉ္စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌လိမ္မာကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်ကို၎င်း။ ဝါ၊
နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာကြောင်း အစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်ကို
၎င်း။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၊ မနသိကာရကော
သလ္လနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝဏ္ဏ
တော အဆင်းအားဖြင့်၎င်း။ သဏ္ဌာနတော၊ သဏ္ဌာန် အားဖြင့်၎င်း။
ဒိသတော၊ အရပ်အားဖြင့်၎င်း။ ဩကာသတော၊ တည်ရာအားဖြင့်၎င်း။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။
(တနည်း)။ သတ္တဓာ၊ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ အာ
စိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၌။
ယောပိဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ တိပိဋကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနာပိ၊
သည်လည်း။ မနသိကာရကာလေ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာ
ယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သုတ္တံ၊ စွ။ ဝါ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဿစိ၊
အား။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တဿေဝ၊ ပြုစဉ်သာလျှင်။ (တနည်း)။
ကရောန္တဿေဝ၊ သော။ ကေဿစိ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
၏။ ကိလ၊ ကား။ မလယဝါသိမဟာဒေဝတ္ထေရဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၌။
ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံ ထေရာနံ၊ တို့အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။
(ထည့်)။ ပါကဋံဘူ၊ ၏သို့တည်း။ ကိရ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ထေရော၊ မလယဝါသိ
မဟာဒေဝထေရ်သည်။ တေဟိ၊ ထိုနှစ်ဦးသောထေရ်တို့သည်။ ကမ္မဋ္ဌာ
နံ၊ ကို။ ယာစိတော၊ ၍။ စတ္တာရော မာသေ၊ တို့ပတ်လုံး။ ဣမံယေဝကမ္မဋ္ဌာ
နံ ကိုသာလျှင်၊ သဇ္ဈာယံ၊ ကုံ။ ကရောထ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆို၍။

ဒွတ္တိံသာကာရေ၊ ၌။ ပါဠိံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ တေထေရာ၊ တို့သည်။ နေသံ၊
ထိုနှစ်ဦးသောမထေရ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့အား။ ဒွေတယောနိကာယာ၊ တို့
သည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိဟောန္တိ၊ ကုန်၏ရှင့်။
ပနတထာပိ၊ လည်း။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ၊ ဆရာ့ဩဝါဒကို အရိုအ
သေဦးဖြင့်ခံ၍ယူလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စတ္တာရောမာသေ၊ လေးလ
တို့ပတ်လုံး။ ဒွတ္တိံသာကာရံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တာဝ၊ ကုန်စဉ်သာလျှင်။ သော
တာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ က
ထေန္တေန၊ သော။ အာစရိယေန၊ သည်။ အန္တေဝါသိကော၊ ကုံ။ ဝတ္တဗ္ဗော၊
၏။ ပဌမံတာဝ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊
သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တေနစ၊ သည်လည်း။ တစပဉ္စ
ကာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်း၍ပိုင်း၍။ ဝါ၊ ဖြတ်၍ဖြတ်၍။ ။(တ
လျှောက်တည်းမသရဇ္ဈာယ်နှင့်ဟူလို)။ ။အနုလောမပဋိလောမဝသေ
န၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိတံပါကရုံကရောမိ၊ အံ့။
ကေသာ။ ပ။ တစော၊ တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဘန်။ ပဋိလောမတော၊
ဖြင့်။ တစော။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တဒနန္တရံ၊ ထိုတစပဉ္စက
၏အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ သော။ ဝက္ကပဉ္စကေ၊ ၌။ မံသံ။ ပ။ ဝက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊
၍။ ပုန၊ ဘန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ ဝက္ကံ။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။
တတော၊ မှ။ ပပ္ဖါသပဉ္စကေ၊ ၌။ ဟဒယံ။ ပ။ ပပ္ဖါသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။
ပုန၊ ဘန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ ပပ္ဖါသံ။ ပ။ ကေသာတိ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။
တတော၊ မှ။ မတ္ထလုင်္ဂပဉ္စကေ၊ ၌။ အန္တံ။ ပ။ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။
ပုန၊ ဘန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မတ္ထလုင်္ဂံ။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
၏။ တတော၊ မှ။ မေဒဆက္ကေ၊ ၌။ ပိတ္တံ။ ပ။ မေဒေါတိ၊ ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုန၊
ဘန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မေဒေါ။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။
တတော၊ မှ။ မုတ္တဆက္ကေ၊ ၌။ အဿု။ ပ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။
ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မုတ္တံ။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။
ကာလသတံ ကာလသဟဿံ ကာလသတသဟဿံပိ၊ ကာလအရာ
ကာလအထောင် ကာလအသိန်းပတ်လုံးလည်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာ
ယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော။
၅ ရက်။ တစောဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ။ ၅ ရက်။ ကေသာ လော
မာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ။ ၅ ရက်။

ပြိုန်းပဉ္စပဉ္စာဒသ။ ၁၅ ရက်။ ။မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ။ ၅ ရက်။ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ။ ၅ ရက်။ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ။ ၅ ရက်။ ။ဤကားအသီး ၁၅ ရက်။ ။ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ။ ၅ ရက်။ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ။ ၅ ရက်။ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ။ ၅ ရက်။ ။ဤကားရှေ့နှင့်အရော ၁၅ ရက်။ ။ပေါင်းသော် ဝက္ကပဉ္စကဒွရက် ၃၀။ ။ဤနည်း။ ပပ္ဖါသပဉ္စကဒွ ၃၀။ မတ္ထလုင်ပဉ္စကဒွ ၃၀။ မေဒဆက္ကဒွ ၃၀။ မုတ္တဆက္ကဒွ ၃၀။ တစပဉ္စက ၁၅ ရက်နှင့်ပေါင်းသော်။ ၅ လနှင့် ၁၅ ရက်ရသည်။ တေနဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနီယံ။ ။တစပဉ္စကေတာဝဟေဋ္ဌာဝုတ္တနယေနေဝအနုလောမတော ပဉ္စာဟံ။ ပဋိလောမတော ပဉ္စာဟံ။ အနုလောမ ပဋိလောမတော ပဉ္စာဟန္တိ အဍ္ဎမာသံ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော အာစရိယ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဝက္ကပဉ္စကံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ တထေဝ အဍ္ဎမာသံ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော တေ ဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ ဧကတော ကတွာ ဝ အဍ္ဎမာသံ။ ပုန ပပ္ဖါသပဉ္စကာဒီသုပိ ဧကေကံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ အဍ္ဎမာသံ။ တတော တေ ပဉ္စဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ အဍ္ဎမာသံ။ မတ္ထလုင်ပဉ္စကံ အဍ္ဎမာသံ။ တတော တေ ဝီသတိပိ ကောဋ္ဌာသေ အဍ္ဎမာသံ။ မေဒဆက္ကံ အဍ္ဎမာသံ။ တတော တေ ဆဗ္ဗီသတိပိ ကောဋ္ဌာသေ ဧကတော ကတွာ အဍ္ဎမာသံ။ မုတ္တဆက္ကံ အဍ္ဎမာသံ။ တတော သဗ္ဗေပိ ဒွတ္တိံသ ကောဋ္ဌာသေ ဧကတော ကတွာ အဍ္ဎမာသန္တိ ဧဝံ ဆမာသေ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗောတိ။ ။ ၅ လနှင့် ၁၅ ရက်ဟူသောစကားသည် ဆမာသေဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်မဆန့်လောဟူမူ။ ။ဆမာသေတိ အဍ္ဎမာသေ ဦနေပိ မာသပရိစ္ဆေဒေန ပရိပုဏ္ဏမာနေ သဇ္ဈာယေ ဆမာသာ ပရိစ္ဆေဒကာ ဟောန္တီတိ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိပုဏ္ဏမာနသ မာသန္တရဂမန နိဝါရဏတ္ထံ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ။ နသကလဆမာသေ ပရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ။ ။(မူလဋီကာ)။ ။ ဆမာသေတိ၊ ဆမာသေဟူသောစကားကို။ အဍ္ဎမာသေ၊ လခွဲသည်။ ဦနေပိ၊ ယုတ်သော်လည်း။ မာသပရိစ္ဆေဒေန၊ လကိုပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သောလဖြင့်။ သဇ္ဈာယေ၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏမာနေ၊

ပိုင်းခြားအပ်သည့်ရှိသော်။ ဆမာသာ၊တို့သည်။ ပရိစ္ဆေဒကာ၊ပိုင်းခြား တတ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဇာတိကတ္တာ၊ဤသို့နှလုံးထား၍။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဆမာသဂ္ဂဟာဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ ပရိစ္ဆိန္နမာနသာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သရဏ္ဍာယ ခြင်း၏။ မာသန္တရ ဂမနနိဝါရဏံ၊ ခြောက်လမှတပါး ခုနစ်လအစရှိသည်သို့ရောက်ခြင်း ကိုမြစ်ခြင်း၌၊။ ဝုတ္တံ၊၏။ သကလဆမာသေ၊ အကုန်ခြောက်လတို့ပတ် လုံး။ ပရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်း၌၊။ ဝါ၊ သရဏ္ဍာယခြင်း ကိုပြခြင်း၌၊။နဝုတ္တံ၊မဆိုအပ်။ ။(မူလဋီကာနက်)။ ။ဤကျမ်း၌ဆို သည်ကား။ တစပဉ္စက၌ အနုလောမပဋိလောမနှစ်ထွေ။ ဝက္ကပဉ္စကစ သည်တို့၌ အနုလောမအသီးတထွေ။ ပဋိလောမအရောတထွေစီသာ ဖြစ်၍မညီခဲ့ဟုသံသယဝိမတိရှိရာသောကြောင့်။ ။ထွေစ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိဧဝံ ဝက္ကပဉ္စကာဒိသု အနုလောမသဇ္ဈာယံဝတွာ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော ပုရိမေဟိသမ္ဗန္ဓော ဝတ္တော။ သွာယံသမ္မောဟ ဝိနောဒနီယံ ဝိသံ တိပဉ္စာဟံ၊ပုရိမေဟိကေတောတိပဉ္စာဟန္တိ ဆပဉ္စာ ဟံသဇ္ဈာယောဝုတ္တော။တတ္ထ အာဒိ အန္တ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟု။ ဋီကာရှင်ဖြေရသော်။ ။အနုလောမပဋိလောမရော၍ သရဏ္ဍာယခြင်းအဆုံးမဟုတ်လော ထောက်ရန်ရှိ၍၊ အနုလောမ ပဋိ လောမသဇ္ဈာယေပိ ဟိ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော အန္တိမော ဟောတိ၊ ကျရပြန်သော်။ ။တနည်း။ဤကျမ်း၌ဆိုသည့်သဇ္ဈာယပကာရကို တ သီးတထွေညာဏ်ပွေလိ၍ဆိုပြန်သည်။ နည်းထူးဆန်းပင် မှတ်ဦးတော့ ဟုလျှော့၍ ပေးလိုပြန်၍။ သဇ္ဈာယပ္ပကာရန္တရံဝါ ဧတမ္ပိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟုပြန်သည်။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ထွေ၊ဤသရဏ္ဍာယခြင်းအစီအရင်၌။ မံသံ။ပ။ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝက္ကပဉ္စကာဒိသု၊ တို့၌။အနုလောမသဇ္ဈာယံ၊ကို။ဝတွာ၊ပြီး၍။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော ကို။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သောပဉ္စကဆက္ကတို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊စပ်သည် ဖြစ်၍။ ဝုတ္တော၊၏။ သွာယံသောအယံသဇ္ဈာယော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိသော သရဏ္ဍာယခြင်းကို။ (နောက်ဝုတ္တော၌စပ်)။သမ္မောဟ ဝိနောဒနိယံ၊၌။ဝိသံ၊အသီး။ တိပဉ္စာဟံ၊ ဆဲ့ငါးရက်။ ပုရိမေဟိ တို့နှင့်။ ကေတော၊ တချက်တည်း။ တိပဉ္စာဟံ၊ ရက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဆပဉ္စာဟံ၊

ငါးရက် ခြောက်သီ။ ဝါ၊ အခုက်သုံးဆယ်ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယော၊ကို။
ဝုတ္တော၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီ၌ ဆိုအပ်သောသရဇ္ဈာယ်
ခြင်းတို့တွင်။အာဒိအန္တဒဿနဝသေန၊ စဆုံးကိုသာပြသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊၏။ ဉာတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ဟိ၊စွ။ အနုလောမပဋိလောမ
သဇ္ဈာယေပိ၊အနုလုံပဋိလုံစုံ၍သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၌လည်း။ပဋိလောမသဇ္ဈာ
ယော၊သည်။အန္တိမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝါ၊ကား။ သဇ္ဈာယပ္ပကာ
ရန္တရံ၊ ထိုသရဇ္ဈာယ်ခြင်းမှအထူးဖြစ်၍ တနည်းဖြစ်သော။ တေမွိ၊ဤ
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိတိ၊ ပြတော် မူသေးသည်ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ငိုကာနက်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဝစသာ၊ဖြင့်။ သဇ္ဈာ
ယေန၊သည်။ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိသည်။ ပဂုဏာ၊လေ့လာအပ်
သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇာတောစ၊ မှရင်း။ ဇာတောစ၊ မှရင်း။စိတ္တံ၊သည်။
နဝိဓာဝတိ၊မပြေးမသွား။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ပါကဋာ၊ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟတ္ထသင်္ခလိကာဝိယ၊ လက်ချောင်းအစဉ်ကဲ့သို့ရင်း။
ဝတိပါဒပန္တိဝိယစ စောင်းတန်းခြေအစဉ်ကဲ့သို့ရင်း။ခါယန္တိ၊ကုန်၏။ ။
(ဤသို့ အထပ်ထပ် အကြိမ်ကြိမ် နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်သော် ကိစ္စ ပြီး
ကောင်းပါလေပြီလော .စောဒနာကြောင့်၊ယထာပန၊ စသည်ကို တက်
သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့နှုတ်ဖြင့်အကြိမ်ကြိမ်သရဇ္ဈာယ်သော်လည်းမပြီး
ချေသေး။ ။(စိတ်ဖြင့်ကြံခြင်းကို။ ဝါ၊ နှလုံးဖြင့်စိပ်ခြင်းကို မနသာ
သဇ္ဈာယဟုဆိုသတတ်။သမ္ဗဒေဝဈာယောတိဝါသဇ္ဈာယော၊စိန္တနန္တိ
အတ္ထော)။ ။ဝစသာ ဖြင့်။သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗောယထာ၊၏သို့။
တထေဝ၊ထို့အတူ။မနသာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
၏။ ။(နှုတ်ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်လျှင်ပင်ကိစ္စပြီးပါစေတော့လော။အဘယ့်
ကြောင့်စိတ်ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်ရဦးမည်နည်း။စိတ်ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်၍ဘယ်
အကျိုးထူး ဖြစ်သနည်း။ စိတ်ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်၍ အကျိုးခံရလျှင်လည်း
နှုတ်ကိစ္စလပ်ပါစေတော့လောစောဒနာကိုနှလုံးပိုက်၍၊ ဝစသာသဇ္ဈာ
ယောဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်။ ။ဝိရတရကာလပတ်လုံးအမြဲအမြဲသရဇ္ဈာယ်
ခြင်းအားဖြင့် လေ့လာ လက်လည်ခြင်းသို့ရောက်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိ
သည်။ကောင်းစွာဆင်ခြင်၍ မနသိကရောန္တ ပုဂ္ဂိုလ်အား အစမှစ၍အ
ဆုံးတိုင်အောင် တစုံတခု၌ မငြိမတွယ် သည်ဖြစ်၍ နိရန္တရ သာလျှင်
ကြောင်းကြောင်းထင်၏။ ထိုသို့ထင်သောကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကိုအစဉ်သျှော်

သဖြင့်၊ထိုပါဠိ၏အနက်သည်လည်းဝိဘူတတရဖြစ်၍ထင်၏။ ထိုကြောင့်
ဝစသာသဏ္ဌာယောဟိ။ပ။ပဋိဝေဓဿပစ္စယောဟောတိ၊မိန့်သတည်း။
ဤဋီကာနည်း)။ ။ဟိယုတ္တံ၊ ဝ္ဝ။ဝစသာ၊ဖြင့်။သဏ္ဌာယော၊ သည်။မနသာ၊
ဖြင့်။သဏ္ဌာယဿ၊ ၏။ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ မနသာ၊ဖြင့်။သဏ္ဌာ
ယော၊သည်။သက္ခဏပ္ပဋိဝေဓဿ၊အသုဘလက္ခဏာကိုထိုးထွင်းခြင်း
၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ပဋိကူလသဘောလက္ခဏာ
ကိုကောင်းစွာမှတ်ခြင်း၏ဟူလို)။ ။ဝဏ္ဏာဒိတောတိ၊ကား။ ကေသာဒိနံ၊
တို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ကို။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊၏။ သဏ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ တေ
သညေဝကေသာဒိနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ သဏ္ဌာနံ၊ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဒိသတောတိ၊ကား။ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဣမသ္မိံ သရီရေ၊
၌။နာဘိတော၊မှ။ဥဒ္ဓံ၊အထက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ ဥပရိမဒိသာ၊မည်
၏။အခေါ၊အောက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ဟေဋ္ဌိမဒိသါ၊မည်၏။တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အယံကောဋ္ဌာသော၊သည်။ ဣမိဿာနာမဒိသာယ၌။ ဟော
တိ၊၏။ဣတိ၊ သို့။ဒိသာ၊အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊၏။ ဩကာသတော
တိ၊ကား။ အယံကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမသ္မိံနာမဩကာသေ၊ ၌။ပ
တိဋ္ဌိတော၊တည်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ တဿတဿကောဋ္ဌာသဿ၊ ၏။
ဩကာသော၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။ပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။သ
ဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊မိမိအတို့ဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းရင်း။ ။(မိမိ၏ ဟမှုပရိ
တိရိယစွန်းတို့ဖြင့်ရင်း၊ မိမိကောဋ္ဌာသဖြစ်သော ဆံတပင် စသည်တို့
ဖြင့်ရင်းပိုင်းခြားခြင်းဟူလို)။ ။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊မိမိအတို့မဟုတ်
သဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းရင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒါ၊တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊တို့တွင်။အယံကောဋ္ဌာသော၊ဤကောဋ္ဌာသကို။
ဟေဋ္ဌာစ၊၌ရင်း။ဥပရိစ၊၌ရင်း။တိရိယဉ္စ၊၌ရင်း။ဣမိနာနာမ၊ဤမည်သော
အရပ်ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ သဘာဂပရိစ္ဆေ
ဒေါ၊ မိမိအတို့ဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ကေသာ ဆံတို့
သည်။နလောမာ၊အမွေးမဟုတ်ကုန်။လောမာပိ၊အမွေးတို့သည်လည်း။
နကေသာ၊ဆံမဟုတ်ကုန်။ဣတိဧဝံ၊သို့။ အမိဿကတာဝသေန၊ တပါး
သောကောဋ္ဌာသတို့နှင့် ရောခြင်းမရှိသောအဖြစ်၏အားဖြင့်။ ဝိသဘာ
ဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အသဘာဂကိုဤ၌ဝိသဘာဂဟု
ဆိုအပ်၏။ဝိရုဒ္ဓသဘာဂကိုမဆိုအပ်။ ။ကေသာနလောမာ၊စသောအ

နက်ကိုအဘယ်သို့သိရသနည်းဟူမူ။ ။သွာယမတ္ထောကေသာဒိသဒ္ဒ
တောဝေလဗ္ဘတိ။ သဒ္ဒတ္ထံ ရဋ္ဌာပေါဟနဝသေန သဒ္ဒေါအတ္ထံဝဒတိတိ
ကေသာတိဝုတ္တေ အကေသာန ဟောန္တိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိ။
ကေပနတေအကေသာ လောမာဒယော၊နစဃဋာဒိသုပသင်္ဂေါ။ ပက
ရဏာနေဝတေသံနိဝတ္တိတတ္တာ။ ။(ဋီကာ)။ ။သွာယံသောအယံ
အတ္ထော၊ ထိုကေသာနလောမာ၊ စသော အနက်ကို။ ကေသာဒိ သဒ္ဒ
တောဧဝ၊ကေသစသောသဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်။ လဗ္ဘတိ၊သိအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊
၏။(ဟိ၊ ကျေ)။ သဒ္ဒတ္ထံ ရဋ္ဌာပေါဟနဝသေန၊ သဒ္ဒါတပါး၏အနက်ကို
ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါသည်။အတ္ထံ၊ကို။ဝဒတိ၊ဟော၏။
ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ကေသာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊သော်။ အကေသာ၊ဆံ
မဟုတ်သော အမွေးစသည်တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ
အယံအတ္ထော၊ကို။ဝိညာယတိ၊၏။တေအကေသာ၊ ထိုဆံမဟုတ်သော
ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ကေပန၊ အဘယ်တို့နည်း။ လောမာဒယော၊အ
မွေးစသည်တို့တည်း။ဣတိ၊ သို့။ဝိညာယန္တိ၊ကုန်၏။ ဃဋာဒိသု၊အိုးအစ
ရှိသည်တို့၌။ပသင်္ဂေါ၊သည်။နစအတ္ထိ၊မရှိကောင်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပက
ရဏာနေဝ၊အရာအားဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုဃဋအစရှိသည်တို့၏။
နိဝတ္တိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ။(ဋီကာနက်)။ ။ဤအရှင်မဟာဓမ္မပါလ
စကားတော်နှင့်ထေဝံ့လျှင်။ စက္ခုမေဝစက္ခုန္ဒြိယံ၊ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထ
သင်္ဂြိုဟ်ဘွင့်၊ မဏိမဉ္ဇူ၌။ ဧဝသဒ္ဒေနသတ္တဇီဝါဒယောနိဝတ္တေတိ၊ ဟူ
သော အရှင်အရိယဝံသ စကားတော်ကို ဆင်ခြင်ဘွယ်ရှိ၏။ အဘယ့်
ကြောင့်နည်း၊ပကရဏအားဖြင့်ပင်လျှင် သတ္တဇီဝအစရှိသည်တို့၏ နစ်
သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်၊ယတ္ထသင်္ကာတတ္ထနိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ဟူ
၍ငင်း၊ ယတ္ထအာသင်္ကာတတ္ထပဋိသေဓော၊ဟူ၍ငင်း၊ ဆရာတို့ဆိုတော်
မူကုန်သည်။ နေလကဲ့သို့ ထင်ရှားသော ကျမ်းပြုဆရာ ဖြစ်တော်မူ၍။
ဆရာကျော်အဆက်ဆက်တို့ ဝံ့တော်မမူကုန်။ စကားအစပ်သင့်၍မှတ်
သားစိမ့်သောငှာသာထုတ်ဆိုပါသည်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊သို့။
သတ္တဓာ၊ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ကို။ အာစိက္ခန္တေန၊ကြားသော ဆရာ
သည်။ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ဣမသ္မိံသုတ္တေ၊၌။ ပဋိက္ကူလဝသေန၊ဖြင့်။ကထိ
တံ၊၏။ အသုကသ္မိံသုတ္တေ၊၌။ ဓာတုဝသေန၊ဖြင့်။ ကထိတံ၊၏။ ဣတိ၊
သို့။ဥဒ္ဒတွာ၊မချဆတ်ဆတ်အာတပ်သိ၍။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဣဒံ

ကမ္မဋ္ဌာန်၊ကို။မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တော၊၌။ပဋိက္ကူလဝသေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊၏။ ဓာတုဝိဘာဂဿသာမညတောပိ အဂဟိတတ္တာ။ တတ္ထေဝပိသံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာစ။(ဟိတ်)။မဟာဟတ္ထိပဒေါပမ မဟာရာဟုလောဝါဒ ဓာတုဝိဘင်္ဂေသု၊တို့၌။ ဓာတုဝသေန၊ဖြင့်။ ကထိတံ၊၏။ ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ကာယဂတာသတိသုတ္တော၊၌။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊အား။ ကေသာဒိ၊ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသသည်။ (ထည့်)။ဝဏ္ဏတော၊အညိုစသောအဆင်းအားဖြင့်။ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။တံပုဂ္ဂလံ၊ကို။သန္ဓာယ၊၍၊စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ကေသာစသည်တို့၌ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလျှင်အာရုံရှိကုန်သောဈာန်တို့ကို။ဝိဘတ္တာနိ၊ကုန်၏။ ။ (ဥ တွာအာဝိကတ္တိတဗ္ဗံ၊ဟူ၍ အကြောင်းအနက်ကို ဆိုအပ်၏၊ ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှာ၊တတ္ထဓာတုဝသေန၊ စသည်ကိုမိန့်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း၊ပဋိက္ကူလ၏အစွမ်းဖြင့် ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဓာတုဝသေန၊ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌါန်၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပဋိက္ကူလဝသေန၊ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်၊သည်။ဟောတိ၊၏၊တဒေတံတံဝေါ်ကမ္မဋ္ဌာန်၊သည်။ဣဓဣမသ္မိံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗေ ၌။ (ကာယဂတာသတိသုတ်၌၊ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗကိုယူ၍။ဤ၌ကာယဂတာသတိဘာဝနာကိုပြအပ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ဣဓ၏အနက်မသ္မိံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရပဗ္ဗေ၊ဟူသောအနက်ကိုဆိုအပ်၏)။ သမထကမ္မဋ္ဌာနမေဝ၊သမထကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။ဟောတိ ၏။

၉၃။ ဣတိဣဒံ၊သို့။ သတ္တမော၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတွာ၊၍။အနုပုဗ္ဗတော၊ကေသာလောမာနခါအစရှိသောပါဠိအစဉ်အားဖြင့်ရင်း။ နာတိသီဃတော၊မလျင်လွန်းသော အားဖြင့်ရင်း။ နာတိသဏိကတော၊မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်ရင်း။ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို မြစ်သော အားဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဏတ္တိ သမတိက္ကမနတော၊ဆံအမွေးအစရှိသော လောကသင်္ကေတ ပညတ်ကို လွန်သော အားဖြင့်ရင်း။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနတော၊အစဉ်အတိုင်းမထင်သော ကောဋ္ဌာသကိုလွှတ်သောအားဖြင့်ရင်း။အပ္ပနာတော၊တခုတခုသောကောဋ္ဌာသ၌ဖြစ်သင့်သော အပ္ပနာအားဖြင့်ရင်း။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊နှလုံးသွင်းအပ်၏။ (ထည့်)။တယောစသုတ္တန္တာ၊အဓိစိတ္တသုတ်၊သီတိဘာဝသုတ်၊ဗောဇ္ဈင်္ဂ

ကောသလ္လသုတ်ဟုဆိုအပ်သောသုံးပါးသောသုတ်တို့ကိုလည်း။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ဇာတိဝေါ၊သို့။ ဒသဓာ၊ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ကို။အာဝိကတွာ၊ဖွင့်၍။ တတ္ထ၊ထိုဆယ်ပါးသောအစီအရင်တို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတော၊တိပဒဿ ၏။ဟိဝိတ္ထာရော၊ကို။မယာ၊သည်။ ဝုတ္တော၊၏။ဇွာန်ကမ္မဋ္ဌာန်၊ဤကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို။အာရဘန္တေန၊အားထုတ်သောယောဂီသည်။ သဇ္ဈာယကရဏတော၊ နှုတ်ဖြင့်ရင်း၊စိတ်ဖြင့်ရင်းသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုပြုသည်မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။အနုပဋိပါဋိယာ၊ကေသာလောမာ နခါ ဒန္တာ တစောအစရှိသော လျော်သောပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ဝါ၊ပါဠိအစဉ်ကိုမလွန်မူ၍သာလျှင်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ ဧကန္တရိကာယာပိ၊ကေသာ နခါ တစော အစရှိသောတခုသောကောဋ္ဌာသအခြားရှိသောအစဉ်အားဖြင့်သော်လည်း။နမနသိကာတဗ္ဗံ၊အပ်။ ။(ပဂေဝ ဒွန္တရိကာဒိနာတိအဓိပ္ပါယော)။ ။ဟိကသ္မာ၊ကား။ဧကန္တရိကာယ၊ကေသာ နခါ တစော အစရှိသောတခုသောကောဋ္ဌာသအခြားရှိသောအစဉ်အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊သည်။ ။(ပတတိ၊နဘာဝနံသမ္ပါဒေတိ၊လက္ခဏာပ္ပဋိဝေဓံ နပါပုဏာတိ၊ဧကန္တရိကာယ မနသိကရောန္တော တိသမ္ဗန္ဓော။ဋီကာ)။ ။ယထာနာမ၊ဥပမာမည်သည်ကား။ အကုသလော၊မလိမ္မာမကျွမ်းကျင်သော။ပုရိသော၊ယောကျ်ားသည်။ ဒွတ္တိံသပဒံ၊သုံးဆဲ့နှစ်ထစ်ရှိသော။ နိဿေဏိံ၊လှေကားကို။ ဧကန္တရိကာယ၊တထစ်ခြားနှစ်ထစ်ခြားစသောအားဖြင့်။ (အာဒိကျေ)။ အာရောဟန္တော၊ချန်လွှားကျော်လျက်၊ တက်သည် ရှိသော်။ ကိလန္တကာယော၊ ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတတိယထာ၊ လန်ကျ၏သို့။ အာရောဟန်၊တက်ခြင်းကိစ္စကို။နသမ္ပါဒေတိယထာ မပြည့်စုံစေနိုင်၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ ဘာဝနာသမ္ပတ္တိဝသေန၊ဘာဝနာပြည့်စုံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ရအပ်သော။ အဿာဒဿ၊သာယာအပ်သော ဈာန်ကို။ အနဓိဂမာယ၊ မရခြင်းကြောင့်။ ကိလန္တစိတ္တော၊ ပင်ပန်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ပတတိ၊ဆုတ်နစ်လျှောကျ၏။ ဘာဝနံ၊ဘာဝနာကို။နသမ္ပာဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်။ ။(လက္ခဏာပ္ပဋိဝေဓသို့ မရောက်နိုင်ဟုဆိုသော်)။ ။စ၊ပါး။အနုပုဗ္ဗတော၊ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်။မနသိကရောန္တေနာပိ၊နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်လည်း။နာတိသီဃတော၊ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိကသ္မာ၊ကား။ အတိသီဃတော၊အလွန်လျင်သောအား

ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ သောယောဂီအား။ ယထာနာမ၊ မည်သည်
ကား။တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သို့။ပဋိပန္နော၊သွား၍။မဂ္ဂေ၊ ၌။(ထည့်)။ဩက္ကမန
ဝိသဇ္ဇနံ၊သွားအပ်သောအရပ်စွန့်အပ်သောအရပ်ကို။အသလ္လက္ခေတွာ၊
မမှတ်မူ၍။ ဿဝေနဇဝေန၊အလွန်လျင်သဖြင့်။ သတက္ခတ္တုမ္ပိ၊အကြိမ်
တရာသော်လည်း။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားတုံပြန်တုံကို။ ကရောတော၊ ပြု
သော။ပုရိသဿ၊အား။ အဒ္ဓါနံ၊အစွန်ခရီးသည်။ ပရိက္ခယံ၊ကုန်ခြင်းသို့။
ကိဉ္စာပိဂစ္ဆတိ၊ရောက်ကားရောက်၏ရှင့်။အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊အခေါက်တိုင်း မေးမြန်း၍သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊သည်။ ဟောတိ
ယထာ၊၏သို့။ ဂဟေတဗ္ဗဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ အသလ္လက္ခဏတော။
(ဟိတ်)။ဧဝမေဝ၊လျှင်။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ပရိယောသာနံ၊အဆုံးသို့။ကိဉ္စာ
ပိပါပုဏာတိ၊၏ရှင့်။(အစမှစ၍အဆုံးတိုင်အောင် မနသိကာရမှုဖြစ်၏
ဟူလို)။ ။ပန၊ထိုသို့ရောက်သော်လည်း။အဝိဘူတံ၊မထင်သည်။ဟော
တိ၊၏။ ပဋိက္ကူလာကာရဿသုဋ္ဌု၊အသလ္လက္ခဏတော။(ဟိတ်)။ ။(မ
ထင်သော်အဘယ်ဖြစ်သနည်း။နပိသေသမာဝဟတိ၊မိန့်)။ ။အဝိဘူ
တတ္တာ၊ကြောင့်။ဝိသေသံ၊ဈာန်ဟူသောတရားအထူးကို။နအာဝဟတိ၊
မဆောင်နိုင်။တသ္မာ၊ကြောင့်။နာတိသီဃတော၊ဖြင့်။မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။
နာတိသီဃတော၊ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံယထာစ၊နှုလုံးသွင်းအပ်သကဲ့သို့
လည်း။ဧဝံတထာ၊တူ။နာတိသဏိကတောပိ၊ဖြင့်လည်း။မနသိကာတဗ္ဗံ၊
၏။ ဟိကသ္မာ၊ကား။ အတိသဏိကတော၊အလွန်နှေးဖြည်းသော အား
ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ ယထာနာမ၊ သည်ကား။ တဒဟေဝ၊
ထိုနေ့၌ပင်လျှင်။ တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သုံးယူဇနာ အစွန့်ကွာသောခရီးကို။
ဂန္တုကာမဿ၊သွားလိုသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအ
ကြား၌။ရုက္ခပဗ္ဗတတဠာကာဒီသု၊ သစ်ပင်တောင် တဘက်ဆည်ကန်စ
သည်တို့၌။ဝိလမ္ဗမာနဿ၊ဆွဲတုံလှမ်းတုံပြု၍။ ဂစ္ဆမာနဿ၊သွားသည်
ရှိသော်။(ထည့်)။(ဝိမှယမာနဿ၊ရှိမှုသုဉ္ဇရ။ ရင်တီးလက်ခတ်ရွက်စပ်
အံ့ဩသည်ဖြစ်၍ပေး)။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိယထာ၊
၏သို့။ဒွိဟတိဟေန၊နှစ်ရက်သုံးရက်ဖြင့်။ ပရိယောသာပေတဗ္ဗော၊ ပြီ
ဆုံးစေအပ်သည်။ဟောတိယထာ၊၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
သည်။ပရိယောသာနံ၊သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊၏။
ပစ္စယော၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(ကမ္မဋ္ဌာနပရိယောသာနံနဂစ္ဆတိ

တိဋ္ဌေကောအာစရိယဿာဓိပ္ပါယောတိပုစ္ဆာယံ တဒန္ဝယဗျတိရေက
တောဒဿေတုကာမောဋီကာစရိယော ကမ္မဋ္ဌာနပရိယောသာနံနဂစ္ဆ
တီတိပဋိပါဒိယာသဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ မနသိကရောတောယေဝ ဝိဘူတာ
ဟုတွာဥပဋ္ဌဟန္တိ။တေသာတိသယံပါဋိကုလျတောမနသိကရောန္တဿ
ကမ္မဋ္ဌာနံပရိယောသာနံဂစ္ဆေယျ။ဣမဿပနအတိဝိယဒန္ဓံမနသိကရော
တောဝိဘူတတောဥပဋ္ဌာနမေဝနတ္ထိ။ကုတောပါဋိကုလျတာယသဏ္ဌာ
နံ။ တေနာဟ ဝိသေသာဓိဂမဿပစ္စယော နဟောတီတိအာဟ။ ။
ကမ္မဋ္ဌာနပရိယောသာနံနဂစ္ဆတီတိဝေတ္ထ၊ဤအဋ္ဌကထာ၌။ပဋိပါဋိယာ၊အာ
စဉ်အတိုင်း။သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ၊တို့ကို။ မနသိကရောတောယေဝ၊အား
သာလျှင်။ဝိဘူတာ၊ ပုတီးလုံးသီသကဲ့သို့ ပြက်ပြက်ထင်ရှားကုန်သည်။
ဟုတွာ၊ကုန်၍။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဉာဏ်အားထင်လာကုန်၏။တေ၊ထိုပုတီးလုံး
သီသကဲ့သို့ပြက်ပြက်ထင်လာသော ကေသာစသောကောဋ္ဌါသတို့ကို။
သာတိသယံ၊အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ပါဋိကုလျတော၊စက်ဆုပ်ဘွယ်၏
အဖြစ်အားဖြင့်။မနသိ၊၌။ကရောန္တဿ၊ ထားသသူအား။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။
ပရိယောသာနံ၊ တောင့်တအပ်သောအကျိုးပြီးဆုံးခြင်းသို့။ဝါ၊ အလိုရှိ
အပ်သောကိစ္စပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ပန၊ထိုသို့ကားမ
ဟုတ်။အတိဝိယဒန္ဓံ၊နှေးလွန်းစွာ။ မနသိကရောတော၊ သော။ဣမဿ၊
အား။ ဝိဘူတတော၊ ပြက်ပြက်ထင်ရှားသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနမေဝ၊
ထင်လာခြင်းပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊မရှိတုံသေး၏။ ပါဋိကုလျတာယ၊ စက်ဆုပ်
ဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။သဏ္ဌာနံ၊တည်ခြင်းမူကား။ကုတော၊အတ္ထိ၊အဘယ်မှာ
ရှိလိမ့်နည်း။ ဇာတိအဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သောအဋ္ဌကထာဆရာအလိုကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။(ဇာတိကျေ)။တေန၊ ထိုသို့အစမှအဆုံးတိုင်အောင်မန
သိကာရမျှမရောက်သည်ကိုရည်သည်မဟုတ်၊ ထိုအပ်သောကိစ္စပြည့်
စုံခြင်းသို့မရောက်သည်ကို ရည်မှတ်လေသောကြောင့်။ ဝိသေသာဓိ
ဂမဿပစ္စယောနဟောတီတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊မိန့်တုံသကား။ ။ဋီကာ
[illegible]ဟ်)။ ။ဝိ[illegible]ဒိဗ္ဗာဟနတောတိ၊ကား။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ဝိသင်္ဂေတွာ၊
ဝွန်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော
အာရုံ၌။စေတသော၊စိတ်၏။ဝိက္ခေပေ၊ ဘောက်ပြန်ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ပဋိ
ဗာဟိတဗ္ဗော၊မြစ်အပ်၏။ ။(ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္မဏေ၌ကေသာစသော်
ကောဋ္ဌာသ၌နှလုံးသွင်းရင်းအာရုံမှတပါးကိုသာ ဗဟိဒ္ဓပုထုတ္တာရမ္မဏာ

ယုရမည်လောဟုသံသယရှိရာသောကြောင့်။ ။ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္မ
ဏောတိအသုဗိပဋိက္ကူလန္တိကေသာဒိသုပဝတ္တေတဗ္ဗံအသုဘာနုပဿနံ
ဟိတွာ် သုဘာဒိဝသေန ဂယှမာနာ ကေသာ ဒယောပိ ဗ္ဗုရ ဗဟိဒ္ဓါ
ပုထုတ္တာရမ္မဏမေဝါတိဝေဒိတဗ္ဗါ။ရူပါဒယောဟိနီလာဒိဝသေနပုထု
သဘာဝတာယပုထုတ္တာရမ္မဏံနာမနာနာရမ္မဏန္တိအတ္ထော။ဋီကာ။ ။
ဗဟိဒ္ဓါ။ပ။ဏောတိတ္ထေ၊ဒ္ဓါ။အသုစိပဋိက္ကူလန္တိ၊မစင်မကြွယ် ရွံဘွယ်စက်
ဆုပ်အပ်သောအစုဟူ၍။ ကေသာဒိသု၊တို့၌။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်
သော၊အသုဘာနုပဿနံ၊အသုဘအခြင်းအရာကိုအဘန်ဘန်ရှုခြင်းကို။
ဝါ၊ အသုဘအခြင်းအရာအားဖြင့်အဘန်ဘန်ရှုခြင်းကို။ ဝါ၊ အသုဘဟု
အဘန်ဘန်ရှုခြင်းကို။ဟိတွာ၊၍။သုဘာဒိဝသေန၊ သုဘသုခအစရှိသည်
၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ကုန်သော။ ကေသာ ဒယောပိ၊ တို့သည်
လည်း။ (နကေဝလံအညမေဝကန်)။ ဗ္ဗုရ၊ ဤအရာ၌။ ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာ
ရမ္မဏမေဝါတိ၊ အပ၌အထူးထူးသော သဘောရှိသောအာရုံဟူ၍သာ
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ ရူပါဒယော၊တို့သည်။ နီလာဒိ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုထုသဘာဝတာယ၊ များသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ပုထုတ္တာရမ္မဏံနာမ၊ဏမည်သည်။ နာနာရမ္မဏံ၊ အညီအစရှိ
သည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် အထူးထူးသောအာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။
ဗ္ဗုတိအယံ၊ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ။ဋီကာနက်။ ။ဝိရူပေါခေပေါ
ဝိက္ခေပေါ၊အသမာဒါနံ။ စိတ်၏ကောင်းစွာမတည်ကြည်ခြင်းကိုရသ
တည်း။ ။ထိုဝိက္ခေပကို အဘယ်သို့မြစ်အပ်မည်နည်း။ သောသတိ
သုပဋ္ဌိတံကတွာသက္ကစ္စံကမ္မဋ္ဌာနံမနသိကရောန္တေန ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊
ဋီကာ။ ။မမြစ်မပျောက်သေ၁် အဘယ်အပြစ် ရှိသနည်း ကြောင့်
အပ္ပဋိဗာဟတောဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်သေ၁်)။ ။ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။
ယဿာနာမ၊ကား။ကေပဒိကာံ၊ တဘဝါးသာတန်လောက်သော။ပပါတ
မဂ္ဂံ၊အသူတရာနက်သောကမ်းပါးပြတ်ခရီးသို့။ ပဋိပန္နဿ၊သွားသော။
ပုရိသဿ၊၏။ဝါ အား။အက္ကမနပဒံ၊နင်းချသောခြေကို။ဝါ၊ခြေနင်းချရာ
အရပ်ကို။အသလ္လက္ခေတွာ၊ မတိမ်းယိမ်းရအောင် ကောင်းစွာမမှတ်မူ
၍။ဣ‌တောစဣတောစ၊မှာမှာအရပ်သို့။ ဝိလောကယတော၊ကလိန်းက
လက်ကြည့်သည်ရှိသော်။ ပဒဝါရော၊ ဘဝါးတှမ်းအကြိမ်သည်။ဝိရဇ္ဈ
တိ၊ချွတ်ယွင်းတတ်၏၊တတော၊ထိုသို့ခြေနင်းခြေချဟန်မရချွတ်ယွင်း

ခြင်းကြောင့်။ သတပေါရိသေ၊ အသူတရာနက်သော။ ပပါတေ၊ကမ်း
ပါးပြတ်၌။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ဝေမေဝ၊ အတူလျှင်။
အပ္ပဋိဗာဟတော၊ ဝိက္ခေပကိုမဖြစ်မပျောက်သောယောဂီ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊
အပ၌။ ဝိက္ခေပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကေသာလောမာ
စသည်တို့၌ အသုဘပဋိကူလဟု ဖြစ်စေအပ်သော အသုဘဟု နှလုံး
သွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ ပရိခီယတိ၊
ပျောက်ပျက်၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့အပြစ် ရှုပ်မှုဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိက္ခေပ
ပဋိဗာဟနတော၊ဖြင့်။မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ ။ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော
တိ၊ကား။ကေသာလောမာတိအာဒိကာ၊သော။ ယာအယံပဏ္ဏတ္တိ၊လော
ကသင်္ကေတသို့အစဉ်လိုက်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ကိုစွဲ၍ ပညတ်အပ်
သောအကြင်လောကဝေါဟာရပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။တံ၊ ထိုပညတ်
ကို။ ပဋိကူလ ဘာဝနာယ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်ဟု ပွါးစေခြင်းဖြင့်။
(ထည့်)၊အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ဝါ၊ ရှု၍။ တဿာ၊ ထိုပညတ်၏။ဥဿါဒိ
တဗ္ဗာ၊ကြောင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊၌။ ပဋိကူလတော၊ စက်
ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်အားဖြင့်။ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ထင်သည်ရှိသော်။(ထည့်လိုက်)။
ပဋိကူလန္တိ၊ဟူ၍။စိတ္တံ၊ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဇာဒါနိတမတ္တံဥပမာယ
ဝိဘာဝေန္တော ယထာဟိတိ အာဒိမာဟ။ ။တနည်း။ ရှေးဦးကပင်
ပဋိကူလ ဘာဝ၌ တကိစ္စတည်း ထားပရ စေတော့လော။ အဘယ်
ကြောင့်နောက်မှ ထိုပညတ်ကိုလွန်၍ထားဟူသနည်းကြောင့်။ ယထာ
ဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်)။ ။ဟိ၊ ရှေးဦးစွာပညတ်ကိုမှီ၍နောက်ကာလမှ
ပညတ်ကိုလွန်၍ ပဋိကူလဟုစိတ်ကိုထားရာ၌ ဥပမာကိုထင်စွာဆိုဦး။
ဥဒက ဒုလ္လဘ ကာလေ၊ ရေရခဲ သော ကာလ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။
အရညေ၊ တော၌၊ဥဒပါနံ၊ရေတွင်းကို။ဒိသွာ၊မြင်၍၊တတ္ထ၊ ထိုရေတွင်း
၌၊တာလပဏ္ဏာဒိကံ၊ ထန်းရွက်အစရှိသော။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသော
လျှင်ဖြစ်သော၊သညာဏံ၊ အမှတ်သညာကို။ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ချည်၍။ တေန
သညာဏေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊၍။ နှာယန္တိစေဝ၊ ချိုးလည်းချိုးကုန်၏။
ပိဝန္တိစ၊ သောက်လည်း သောက်ကုန်၏။ ယဒါပန၊ ၌ကား။ နေသံမ
နုဿာနံ၊တို့၏။ အဘိဏှသဉ္စာရေန၊ မပြတ်လှည့်လည် သွားလာခြင်း
ကြောင့်။အာဂတ ဂတပဒံ၊ လာသော ခြေရာ သွားသောခြေရာသည်။
ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်၊။ ဟောတိ၊၏။ တဒါ၊၌။ သညာဏေန၊ အမှတ်

သညာဖြင့်။ကိစ္စံ၊ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ဇာနန္တိတိ န္တိတက္ကာ၊ အလိုရှိတိုင်းအလိုရှိတိုင်းသောခဏ၌။ ဂတ္ဘော၊ ၍။ န္တာယန္တိ စေ၀ယထာ၊ ချိုးလည်းချိုးကုန်၏သို့။ ပိဝန္တိ စယထာ၊ သောက်လည်းသော်ကုန်၏သို့။ ။(ထိုစကား၌ဤသို့ဥပမာသံသန္ဒနမှုအပ်၏၊ ။မနုဿတို့ကဲ့သို့ ယောဂါဝစရရဟန်းကို။ ရေတွင်းကဲ့သို့ ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ တာလပဏ္ဏစသောအမှတ်သညာဏကဲ့သို့ ကေသာစသော ပညတ်ကို။ တောနသညာဏဖြင့် မနုဿတို့၏ဥဒပါန၌ နှာန ပိဝနစသည်တို့ကဲ့သို့၊ ယောဂါဝစရ၏ပုဗ္ဗဘာဂ၌ ကေသာ လောမာဟူသောပဏ္ဏတ္တိ၏အားဖြင့်မနသိကာရကို။ မပြတ်သွားလာဘန်များသဖြင့်မနုဿတို့၏သညာဏနှင့်ကင်း၍ဥဒပါန၌ကိစ္စကရဏကဲ့သို့၊ ယောဂါဝစရ၏မနသိကာရအားဖြင့်ပညတ်ကိုလွှန်၍ ပဋိက္ကူလဘာဝ၌သာလျှင်စိတ်ကိုထား၍ဘာဝနာနုယောဂကိုမှတ်အပ်၏)။ ။ဝေမေဝ၊အတူလျှင်။ ကေသာလောမာတိပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊ကေသာ လောမာ ဟူသောပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ ပဋိက္ကူလဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်၏ အဖြစ်သည်။ပုဗ္ဗဘာဂေ၌။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အဖြောင့်ကားဤသို့တည်း။ ။ကေသာ လောမာ စသည်ဖြင့်ဘာဝနာကိုအားထုတ်သောရဟန်းအား ကေသာ လောမာ စသော ညတ်နှင့်တကွလျှင် ကောဋ္ဌာသတို့၏ ပဋိက္ကူလဘာဝသည် ပုဗ္ဗဘာဂ၌ထင်၏။ ပညတ်နှင့်ကင်း၍မထင်ဟူလို။ ။ပဏ္ဏတ္တိယာသတိဃေဝဟုဒိကာပါဌ်ရှိမူ။ ပညတ်ရှိသော်သာလျှင်အဓိပ္ပါယ်ဆို)။ ။အထပစ္ဆာ၊၌။ဝါ၊ ထို့နောက် ဘာဝနာ၏ခရီးလမ်းမှန်သွားသောအခါ၌၊ ကေသာ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိံ၊ ကေသာ လောမာ ဟူသောပညတ်ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊လွှန်၍။ ပဋိက္ကူလဘာဝေယေဝ၊ ကောဋ္ဌာသတို့၏ ပဋိက္ကူလအခြင်းအရာ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ။အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနတောတိ၊ ကား။ ယောယောကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ နဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တံတံ၊ ထိုထိုမထင်သောကောဋ္ဌာသကို။ မုဉ္စန္တေန၊ လွှတ်သဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနတော၊ မထင်သောမထင်သော ကောဋ္ဌာသကိုလွှတ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊အစဉ်သင့်လွှတ်ခြင်းဖြင့်။ ။(အနုပုဗ္ဗေန မုဉ္စနံ အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနံ၊ မထင်မထင်သော ကောဋ္ဌာသကို လွှတ်ခြင်း ဟူလို။ ။အဘယ်ကြောင့်ကားမထင်သနည်း။ဝါ၊အဘယ်သို့ကားမထင်

သနည်းကြောင့်။ အာဒိကမ္မိကဿဟိ၊စသည်ကိုမိန့်)။ ။ဟိကသ္မာ၊
ကား။ ဝါဟိတံပါကရုံကရောမိ၊ အံ့။ ကေသာဒိ မနသိကရောတော၊
ကေသာဟူ၍ နှလုံးသွင်းသော။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ ၏။ မနသိကာရော၊
သည်။ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိအနုသာရေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိသို့အစဉ်လျောက်သ
ဖြင့်။တေတေကောဋ္ဌာသေ၊တို့ကို။ အာမဋ္ဌမဋ္ဌေ၊သုံးသပ်ကာမျှတို့ကို။
ကတွာ၊၍။ဂစ္ဆတိ၊၏။လက္ခဏာသလ္လက္ခဏာဝသေန၊လက္ခဏာကိုကောင်း
စွာမှတ်သားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်မဟုတ်။ ။(ဤ
သို့သေသစွက်ဦး)။ ။ဂစ္ဆဲ၊ပါဌ်လျောက်သွားတည့်၍။မုတ္တန္တိ၊မုတ္တံဟူ
သော။အွမံပရိယောသာနကောဋ္ဌာသမေဝ၊ဤအဆုံးဖြစ်သောကောဋ္ဌာ
သသို့သာလျှင်။ အာဟစ္စ၊ ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ မုတ္တန္တိစ၊ဟူ၍
လည်း။ မနသိကရောတော၊ သော။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ ၏။ မနသိကာ
ရော၊သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိအနုသာရေန၊ဖြင့်။ တေတေကောဋ္ဌာသေ၊
တို့ကို။အာမဋ္ဌမဋ္ဌေ၊တို့ကို။ကတွာ၊၍။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ လက္ခဏာသလ္လက္ခဏာ
ဝသေန၊ဖြင့်။နဂစ္ဆတိ၊ မဟုတ်။ဂစ္ဆဲ၊ ပါဌ်လျောက်သွားတည့်၍။ ကေ
သာတိ၊ဟူသော။အွမံအာဒိကောဋ္ဌာသမေဝ၊ဤအစဖြစ်သောကောဋ္ဌာ
သသို့သာလျှင်။အာဟစ္စ၊ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ပါဌ်
လျောက်သွားတည့်၍ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မမှတ်မိခြင်းကြောင့်။
နဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။(ထည့်)။ ။(ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသမေဝအာ
ဟစ္စတိဋ္ဌတိဟူသောစကားကိုအဘယ်သို့နှလုံးပိုက်၍အဋ္ဌကထာဆရာ
မိန့်သနည်း။ ။ပရိယောသာန ကောဋ္ဌာသမေဝ အာဟစ္စတိဋ္ဌတီတိ
ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ အနုသာရေန အာဒိတော ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော
ပဝတ္တတီတိကတွာဝုတ္တံ၊ဋီကာ။ ။မိမိစကားခိုင်အောင်။တထာဟိဿ
မနသာသဇ္ဈာယောဝိယမနသိကာရော တေတေကောဋ္ဌာသေ အာမဋ္ဌ
မဋ္ဌေကတွာဂစ္ဆတိ၊နလက္ခဏာသလ္လက္ခဏာဝသေနမိန့်ပြန်သည်။ ။အ
ကြင်အခါ၌ကား လက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာစုံစမ်း
သည်ဖြစ်၍ မနသိကာရကိုပြုအပ်၏။ ထိုအခါ အချို့သောကောဋ္ဌာသ
ထင်ကုန်၏။အချို့သော်ကောဋ္ဌာသမထင်ကုန်။ထိုသို့အချို့သောကောဋ္ဌာ
သထင်၍ အချို့မထင်သတ်သော် ကျင့်အပ်သောအစီအရင်ကိုပြလို၍၊
အထ ဿ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အထပဋ္ဌာ၊မှ။ လက္ခဏာသလ္လက္ခ
ဏာဝသေန၊ ဖြင့်။(ထည့်)။ မနသိကရောတော မနသိကရောတော၊ အ

ဘန်ဘန်နှလုံးသွင်းသော။(ကြိယာဝိသေသ)။အသသ၊ အား။ကေစိ၊အချို့ကုန်
သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ကေစိ၊ကုန်သော။
ကောဋ္ဌာသာ၊တို့သည်။ နဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၊အထ၊ ထိုသို့ထင်မထင်ဖြစ်
လတ်သော အခါ၌။(ထည့်)။တေန၊သည်။ ယေယေကောဋ္ဌာသာ၊ တို့
သည်။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ တေသုတေသုကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ယာဝ၊
ရွေလောက်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့သည်၊ (ထည့်)။
ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော်။ တေသမ္ပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ဧကောကောဋ္ဌာ
သော၊သည်။သုဋ္ဌုတရံ၊စွာ။ဥပဋ္ဌဟတိ၊၏။ တာဝ၊လောက်။ကမ္မံ၊မနသိ
ကာရအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊၏။ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။
တမေဝ ကောဋ္ဌာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရောန္တေန၊
သည်၊အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာကို။ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ဖြစ်စေအပ်၏။တတြ၊ ထိုမထင်
သည်ကိုလွှတ်၍ထင်သည်ကိုနှလုံးသွင်းခြင်း၌။ အယံ၊လတ္တံ့သည်ကား။
ဥပမာ၊တည်း။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဒွတ္တိံသတာလကေ၊ထန်းသုံးဆဲ့နှစ်ပင်ရှိသော။
တာလဝနေ၊ ထန်းတော၌။ဝသန္တံ၊နေသော။ မက္ကဋံ၊မျောက်ကို။ဂဟေတု
ကာမော၊ဖမ်းခြင်းငှါလိုသော။လုဒ္ဒေါ၊ မုဆိုးသည်။အာဒိမှိ၊၌။ဌိတတာ
လဿ၊တည်သောထန်းပင်၏။ပဏ္ဏံ၊ကို။သရေန၊မြားဖြင့်။ဝိဇ္ဈိတွာ၊စိ၍။
ဥက္ကုဋ္ဌိံ၊ကြွေးကြော်ခြင်းကို။ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။အထခေါ၊ထိုသို့ကြွေး
ကြော်သောအခါ၌။ သောမက္ကဋော၊သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊အစဉ်အတိုင်း။
တသ္မိံတသ္မိံတာလေ၊ ထိုထိုထန်းပင်၌။ ပတိတွာ၊ ခုန်လွှား၍။ ပရိယန္တ
တာလမေဝ၊အဆုံးဖြစ်သောထန်းပင်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆေယျ၊သွားရာ၏။
တတ္ထပိ၊ထိုအဆုံးထန်းပင်သို့လည်း။ ဂန္တွာ၊၍။လုဒ္ဒေန၊သည်။ တထေဝ၊
တူသာလျှင်။ ကတေ၊ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ဘန်။ တေနေဝနယေန၊
နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အာဒိတာလံ၊ အစထန်းပင်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊သွားရာ၏။
သော၊ထိုမျောက်သည်။ ဧဝံ၊သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ပဋိပါဋိယမာနော၊လိုက်
အပ်သည် ရှိသော်။ ဥက္ကုဋ္ဌုက္ကုဋ္ဌိဋ္ဌာနေယေဝ၊ ကြွေးကြော်ရာ ကြွေး
ကြော်ရာထန်းပင်မှလျှင်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ထ၍။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကား။ရှေး၌
တခုသောအခုပ်၌ ပြုအပ်သောကြွေးကြော်ခြင်းဖြင့် အစဉ်အတိုင်း အ
လုံးစုံသော ထန်းပင်တို့၌ခုန်ကျ၍ ထိုထိုကျရာကျရာမှထ၍ အဆုံးထန်း
ပင်သို့ရင်း အစထန်းပင်သို့ရင်းသွားသကဲ့သို့မသွားမူ၍။ အကြင်အကြင်
ထန်းပင်၌မြားဖြင့်အရွက်ကိုပစ်၍ ကြွေးကြော်၏။ ထိုထိုကြွေးကြော်ရာ

ထန်းပင်မှသာလျှင်ထတော့ရွှေတော့သည်ဟူလိုသော်)။ ။အနုက္ကမေ
န၊အစဉ်အားဖြင့်။ဧကသ္မိံတာလေ၊တခုသောထန်းပင်၌။ နိပတိတွာ၊ချန်
ချ၍။ဘသ၊ထိုထန်းပင်၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊၌။ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသူစိံ၊ထန်းဖူး
ညှောက်ကို။ ဒဠှံ၊စွာ။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိဇ္ဈိယမာနေပိ၊ ပစ်အပ်သော်
လည်း။နဥဋ္ဌဟေယျယထာ၊မထရောသကဲ့သို့။ဧဝံ၊တူ။ဇာနိသမ္ဘိဒါ၍ဥပမာ
နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။တတြ၊ထိုဥပမာ၌။ဇာဒိ၊တွဲ့.သည်ကား။သြပမ္မ
သံသန္ဒနံ၊ဥပမာနှင့်ဥပမေယျနှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိပါကရိုက်ရောမိ၊အံ့။
တာလဝနေ၊၌။ ဒွတ္တိံသတာလာယထာ၊သုံးဆဲ့နှစ်ပင်သော ထန်းပင်တို့
ကဲ့သို့။ဧဝံတထာ၊တူ။ ဇာမသ္မိံကာယေ၊၌။ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသာ၊တို့ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ မက္ကဋော၊ဝိယ၊ကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ လုဒ္ဒေါ၊ဝိယ၊ကဲ့
သို့။ယောဂါဝစရော၊ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ မက္ကဋဿ၊
၏။ ဒွတ္တိံသတာလကေ၊ထန်းသုံးဆဲ့နှစ်ပင်ရှိသော။ တာလဝနေ၊၌။ နိဝါ
သောဝိယ၊နေခြင်းကဲ့သို့။ယောဂိနော၊၏။စိတ္တဿ၊၏။ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာ
သကေ၊သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယေ၊၌။ အာရမ္မဏ
ဝသေန၊အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုသဉ္စရဏံ၊အဘန်တလဲလဲဖြစ်
ခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။လုဒ္ဒေန၊သည်။အာဒိမှိ၊၌။ဌိတတာလဿ၊၏။ပဏ္ဏံ၊ကို။
သဒ္ဒေန၊ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတွာ၊၍။ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ၊ကြွေးကြော်ခြင်းကို။ ကတာယ၊
သော်။မက္ကဋဿ၊၏။တသ္မိံတသ္မိံတာလေ၊၌။ပတိတွာ၊၍။ပရိယန္တတာ
လဂမနံဝိယ၊ အဆုံးထန်းပင်သို့ ပြေးသွားခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော ၏။
ကေသာတိ၊၍။ မနသိကာရေ၊ကို။ အာရဒ္ဓေ၊ အားထုတ်အပ်သည် ရှိ
သော်။ပဋိပါဋိယာ၊တိုင်း။ ဂန္တွာ၊၍။ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသေယေဝ၊
အဆုံးဖြစ်သောကောဋ္ဌာသ၌သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊၏။သဏ္ဌာနံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ပုန၊ဘန်။ပစ္စာဂမနေပိ၊ပြန်သွားခြင်း၌လည်း။ဧသေဝနယော၊ကိုသာ
လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ပဋိပါဋိယမာနဿ၊ ထိုက်အပ်သော။
မက္ကဋဿ၊၏။ဥက္ကုဋ္ဌုက္ကုဋ္ဌိဋ္ဌာနေ၊ကြွေးကြော်ရာကြွေးကြော်ရာထန်း
ပင်ဟူသော ဌာနမှ။ ဥဋ္ဌာနံဝိယ၊ ထခြင်းကဲ့သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိ
ကရောတော၊အား။ ကေသုစိကေသုစိ၊ အချို့အချို့ကုန်သော ကောဋ္ဌာ
သတို့သည်။ဥပဋ္ဌတော၊ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊မထင်
သောကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊စွန့်၍။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ထင်သော
ကောဋ္ဌာသတို့၌။ပရိကမ္မကရဏံ၊ပရိကံပြုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ အနုက္ကမေ

န၊ဖြင့်။ကေသ္မိံ တာလေ၊ တရသောထန်းပင်၌။ နိပတိတွာ၊ကျ၍။ တဿ၊ ထိုမျောက်၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသူစိံ၊ ထန်းဖူးညှောက်ကို။ ဒဠှံဂဟေတွာ၊ မြဲစွာကိုင်၍။ဝိဏ္ဏိယမာနဿပိ၊ပစ်သော်လည်း။အနုဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ မထခြင်းကဲ့သို့။ အဝသာနေ၊ ၌။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ထင် သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ (တနည်း)။ ဥပဋ္ဌိတေသု ကုန်သော။ ဒွိသု ကောဋ္ဌာသေသု၊တို့တွင်။ ယောကောဋ္ဌာသော၊သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ လွန် စွာ။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏၊ တမေဝ၊ထိုထင်သောကောဋ္ဌာသကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုန်၊ အဘန်ဘန်။မနသိကရိတွာ၊၍။အပ္ပနာယ၊အပ္ပနာကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ဖြစ်စေ ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ အပရာပိ၊ ယင်းမှတပါးလည်း ဖြစ်သော ဥပမာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ၏။ ယထာနာမ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ဆွမ်းခံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ဒွတ္တိံသကုလံ၊သုံးဆဲ့နှစ်အိမ်ရှိသော။ ဂါမံ၊ရွာကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝသန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ ပဌမဂေဟေယေဝ၊၌သာလျှင်။ ဒွေ ဘိက္ခာ၊နှစ်အိမ်တို့၌ရအပ်သောဆွမ်းတို့ကို။ ဝါ၊ နှစ်အိမ်တွက်ဆွမ်းတို့ ကို။ လဘိတွာ၊၍။ ပရတော၊၌။ ဧကံ၊ တအိမ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ပုနဒိဝသေ၊၌။တိဿောဘိက္ခာ၊ သုံးအိမ်တွက်ဆွမ်းတို့ကို။လဘိတွာ၊၍။ ပရတော၊၌။ဒွေ၊တို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ရာ၏။ တတိယဒိဝသေ၊၌။ အာဒိမှိ ယေဝ၊ ရှေးဦးစွာသော အိမ်၌သာလျှင်။ ပတ္တပူရံ၊သပိတ်ပြည့်လောက် သောဆွမ်းကို။ လဘိတွာ၊၍။ အာသနသာလံ၊ ဆွမ်းစား ကျောင်းသို့။ ဂန္တွာ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇေယျယထာ၊ ပရိဘုတ်ရာ၏သို့။ ဧဝံ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤ ဥပမာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ၏။ ။(တတိယဒိဝသေ စတသော လဘိတွာပရတောတိဿောဝိဿဇ္ဇေယျ၊စသည်ဖြင့်အစဉ်သင့်အဆုံး ကျအောင်ဆိုရမည်ကိုမိဂပဒဝလဉ္ဇနနည်းအားဖြင့်ဆိုသည်မှတ်။ ။ တတြိဒံဩပမ္မသံသန္ဒနံကားလိုသည်)။ ။တတြဝစနေ၊၌။ ဣဒံ၊ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာဥပမေယျနှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲဦးအံ့။ ဒွတ္တိံသကုလဂါမောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒွတ္တိံသာကာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ၏၊ပိဏ္ဍပါတိကောဝိယ၊ကဲ့သို့။ယောဂါဝစရော၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏၊ တဿ၊ထိုဆွမ်းခံသောရဟန်း၏။ တံဂါမံ၊ကို။ ဥပနိဿာယ၊၍။ ဝါ သောဝိယ၊ကဲ့သို့။ယောဂိနော ၏။ဒွတ္တိံသာကာရေ၊၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ၏။ပဌမဂေဟော၌။ဒွေဘိက္ခာ၊တို့ကို။လဘိတွာ၍။ ပရတော၊ ၌။ဧကိဿာဘိက္ခာယ၊ကို။ ဝိဿဇ္ဇနံဝိယ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊

၌။တိသောဘိက္ခုံ၊တို့ကို။ လဘိတွာ၊၍။ ပရတော၊၌။ ဒွိန္နံဘိက္ခူနံ၊တို့ကို။ဝိသဇ္ဇနံဝိယ၊စ၊ကဲ့သို့ရင်း။ မနသိကရောတောမနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းစဉ် နှလုံးသွင်းစဉ် အဘန်တလဲလဲ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊မထင်သောကောဋ္ဌာသတို့ကို။ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊၍။ဥပဋ္ဌိတေသု၊တို့တွင်။ ယာဝ၊လောက်။ ကောဋ္ဌာသဒွယေ၊၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။တာဝ၊လောက်။ဥပဋ္ဌိတေသု၊တို့၌။ပရိကမ္မကရဏံ၊ကို။ ဒဿေတုံ၊၏။ တတိယဒိဝသေ၊၌။ အာဒိမှိယေဝ၊၌သာလျှင်။ ပဏ္ဏပုဋံ၊ကို။လဘိတွာ၊၍။အာသနသာလာယံ၊၌။နိသီဒိတွာ၊၍။ပရိဘောဂေါဝိယ၊ကဲ့သို့။ ဒွိသုကောဋ္ဌာသေသု၊တို့တွင်။ ယောကောဋ္ဌာသော၊သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊စွာ။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ တမေဝကောဋ္ဌာသံ၊ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ မနသိကရိတွာ၊၍။ အပ္ပနာယ၊ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ကို။ဒဿေတုံ၊၏။ ။(အပ္ပနာတော၌။ ဥတ္တရပဒလောပ မှတ်အပ်၏ဟု၊ အပ္ပနာတောတိ အပ္ပနာ ကောဋ္ဌာသတော မိန့်။ ။ဧတ္ထိ သာကာရန္တ အပ္ပနာဖြစ်သည်ရှိသော် အသီးအသီး ကောဋ္ဌာသန္တဖြစ်သလော၊ထိုသို့မဟုတ် တပါးသောအပြားဖြင့် ဖြစ်သသလောဟု စိစစ်ရာသောကြောင့်၊ကေသာဒိသုဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ အပ္ပနာဟောတိတိ ဝဒိတဗ္ဗာ၊မိန့်။ ။တပါးအပြားဖြင့်လည်း ထိုအပ်ကောင်းသေးသည်မဟုတ်လောကြောင့်။ အယမေဝေတ္ထအဓိပ္ပါယော၊မိန့်)။ ။အတ္ထကား။ ။အပ္ပနာတောတိ၊ကား။ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော၊အပ္ပနာ၏ဖြစ်ရာကောဋ္ဌာသကောဋ္ဌာသအားဖြင့်။ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသတိုင်းကောဋ္ဌာသတိုင်း အပ္ပနာဖြစ်သောအားဖြင့်။ (ဝိဘတ္တိလောပ။ ။ဋီကာ၌ကားစောဒနာဦးသည်)။ ။ကေသာဒိသု၊တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊၌။အပ္ပနာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ အယမေဝ၊ လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပနာတော ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။ ။တယောစသုတ္တန္တာတိ၊ကား။အဓိစိတ္တံ၊အဓိစိတ္တသုတ်ရင်း။ သီတိဘာဝေါ၊ရင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လ၊ရင်း။ ဣတိ၊သို့။ တယော၊ကုန်သော။ဣမေသုတ္တန္တာ၊တို့ကို။ ဝီရိယသမာဓိယောဇနတ္ထံ၊ ဝီရိယနှင့်သမာဓိကိုယှဉ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ဣတိအယံ၊ကား။ ဧတ္ထ၊ဤ တယောစသုတ္တန္တာဟူသောပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။ တတ္ထ၊ထိုသုံးသုတ်တို့တွင်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဓိစိတ္တံ၊သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ အနုယုတ္တေန၊အဘန်တလဲလဲအားထုတ်သော။ ဝါ၊ ပွါးစေသော။ ဘိက္ခုနာ၊

သည်။တိဏ်ဏံ၊ကုန်သော။နိမိတ္တာနံ၊တို့ကို။ကာလေနကာလံ၊အခါအခါ၌။
ဝါ၊သင့်သည့်အခါသင့်သည့်အခါ၌။မနသိကာတဗ္ဗာနိ၊ နှလုံး၌ထားအပ်
ကုန်၏။ဝါ၊ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ကာလေနကာလံ အခါအခါ၌။ သမာဓိနိ
မိတ္တံ၊ မှတ်သားလေ့လာအပ်သော သမာဒါနာ ကာရရှိသော သမာဓိ
ကို။ (သမာဓိနိမိတ္တံဥပလက္ခိတသမာဒါနာကာရေ သမာဓိ၆၀)။ ။မ
နသိကာတဗ္ဗံ နှလုံး၌ထားအပ်၏။ (ဖြစ်စေအပ်၏ဟူလို)။ ၊တနည်း။
သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သောအာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊
၏။(ဆင်ခြင်အပ်၏ဟူလို)။ ။ကာလေနကာလံ အခါအခါ၌။ ပဂ္ဂဟနိ
မိတ္တံ မှတ်သားလေ့လာအပ်သော ပဂ္ဂဟနာကာရရှိသောဝီရိယကို။ ဝါ၊
ချီးပင့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဝီရိယ၏အကြောင်းဖြစ်သောအာရုံကို၊ မန
သိကာတဗ္ဗံ၊၏။ကာလေနကာလံ၊ အခါအခါ၌။ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊မှတ်သား
လေ့လာအပ်သောအဇ္ဈုပေက္ခနာကာရရှိသောဥပေက္ခာကို။ ဝါ၊အဇ္ဈု
ပေက္ခနလက္ခဏာရှိသောဥပေက္ခာ၏အကြောင်းဖြစ်သောအာရုံကို။မန
သိကာတဗ္ဗံ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဓိစိတ္တံ၊သမထဝိပဿနာစိတ်ကို၊ အနု
ယုတ္တော၊ အဘန်တလဲလဲအားထုတ်သော။ ဝါ၊ ပွါးစေသော။ ဘိက္ခု၊
သည်။ဧကန္တံ၊စင်စစ်။သမာဓိနိမိတ္တညေဝ၊ကိုသာလျှင်။ သစေမနသိက
ရေယျ၊အံ့။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်။ (ထိုမနသိကာရစိတ်သည်
လည်းဟူ)။ကောသဇ္ဇာယ၊၄ာ။ သံဝတ္တေယျ၊၏။ ဌာနံ၊ အကြောင်း
၏။ ဌာနံကာရဏံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ကို။ အနု
ယုတ္တော၊သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ ဧကန္တံ၊စင်စစ်။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တညေဝ၊ကို
သာလျှင်။သစေမနသိကရေယျ၊အံ့။တံစိတ္တံ၊သည်။ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ပျံ့လွင့်ခြင်း
၄ာ။ သံဝတ္တေယျ၊၏။ ဌာနံကာရဏံ၊ သည်။
အတ္ထိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။အဓိစိတ္တံ၊ကို။အနုယုတ္တော၊သော။ဘိက္ခု၊သည်။
ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဥပေက္ခာ နိမိတ္တညေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစေမနသိက
ရေယျ၊အံ့။တံစိတ္တံ၊သည်။ အာသဝါနံ၊တို့၏။ခယာယ၊၄ာ။ သမ္မာ၊စွာ။န
သမာဓိယေယျ၊ မတည်ကြည်ရာ။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ ဌာနံ
ကာရဏံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ခေါ၊ စင်စစ်။ယတော၊အကြင်
ကြောင့်လျှင်။အဓိစိတ္တံ၊ကို။အနုယုတ္တော၊သော။ဘိက္ခု၊သည်။ ကာလေ
နကာလံ၊အခါအခါ၌။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ကိုရင်း။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကိုရင်း။ ဥ
ပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ကိုရင်း။ မနသိကရောတိ၊၏။ တံစိတ္တံ၊သည်။ မုဒု၊မုဒုဘူ

တဋ္ဌ၊သုဘာဝိတ အဖြစ်ကြောင့် နူးညံ့သည်ရှင်း။ ကမ္မညံ၊ကမ္မက္ခမံကမ္မ
ယောဂ္ဂဋ္ဌ၊သည်ရှင်း။ ပဘဿရဋ္ဌ၊ဥပက္ကိလေသမှကင်းခြင်းကြောင့်စင်
ကြယ်သည်ရှင်း။ဟောတိ၊၏။နစပဘင်္ဂုပဘိဋ္ဌနသဘာဝဋ္ဌ၊ကမ္မနိယဘာ
ဝသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ။
(ကောင်းစွာဦးပြီးသောရွှေစင်ကဲ့သို့အမှုန်ဖျဉ်ခြင်းငှာခံ၏ဟူလို။ ။ထို့
ကြောင့်၊သမ္မာသမာဓိယတိ၊စသည်ကိုမိန့်)။ ။အာသဝါနံ၊တို့၏။ခယာ
ယ၊ငှာ။ သမ္မာ၊စွာ။ သမာဓိယတိ၊တည်ကြည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သေယျ
ထာပိ၊မည်သည်ကား။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်ရှင်း။
သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီဝါ၊ရွှေပန်းထိမ်သည်၏တပည့်သည်ရှင်း။ ဥက္ကံ၊
ရွှေကျိုရာမိုက်ခွက်ကို။ ဗန္ဓတိသမ္မာဒေတိ၊ ကောင်းစွာချ၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။
ဗန္ဓိတွာ၊ ကောင်းစွာချ၍။ဥက္ကာမုခံ၊မိုက်ခွက်မျက်နှာဝကို။ အာလိမ္ပေတိ၊
တောက်စေ၏။ဥက္ကာမုခံ၊ကို။ အာလိမ္ပေတွာ၊တောက်စေ၍။သဏ္ဍာသေ
န၊ညှပ်ဖြင့်။ဇာတရူပံ၊ရွှေကို။ဂဟေတွာ၊၍။ဥက္ကာမုခေ၊မိုက်ခွက်မျက်နှာ
ဝ၌။ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍။ကာလေနကာလံ အခါအခါ၌။အဘိဓမတိ၊မှုတ်
၏။ကာလေနကာလံ၊အခါအခါ၌။ဥဒကေန၊ဖြင့်။ပရိပ္ဖေါသေတိ၊ဖျန်း၏။
ကာလေနကာလံ၊၌။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊လျစ်လျူ၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သုဝဏ္ဏ
ကာရော ဝါ၊သည်ရှင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊သည်ရှင်း။ တံဇာတ
ရူပံ၊ကို။ဧကန္တံ၊စင်စစ်။ သစေအဘိဓမေယျ၊အကယ်၍မှုတ်ငြားအံ့။တံ
ဇာတရူပံ၊ ကို။ ဍဟေယျ၊အရည်ဖြစ်အောင်လောင်ရာ၏။ ဧတံ၊ထို
အရည်ဖြစ်အောင်လောင်ခြင်း၏။ဌာနံ၊အကြောင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ဘိက္ခ
ဝေ၊တို့။သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊သည်ရှင်း။သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီဝါ၊သည်
ရှင်း။ တံဇာတရူပံ၊ ကို။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ဥဒကေန၊ဖြင့်။ သစေပရိပ္ဖေါ
သေယျ၊အကယ်၍လောင်းငြားအံ့။ တံဇာတရူပံ၊သည်။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ငြိမ်း
ရာ၏။ဧတံ၊ထိုငြိမ်းခြင်း၏။ဌာနံ၊အကြောင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊
တို့။သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊သည်ရှင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီဝါ၊သည်ရှင်း။
တံဇာတရူပံ ကို။ ဧကန္တံ စင်စစ်။ သစေအဇ္ဈုပေက္ခေယျ၊ အကယ်၍
လျစ်လျူရှုငြားအံ့။ တံဇာတရူပံ၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိပါကံ၊
ကျက်ခြင်းသို့။နဂစ္ဆေယျ၊မရောက်ရာ။ဧတံ၊ထိုမကျက်ခြင်း၏။ဌာနံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယတောစခေါ၊အကြင်အခါ၌။ သုဝဏ္ဏ
ကာရော ဝါ သည်ရှင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီဝါ၊သည်ရှင်း။ တံဇာတ

ရူပံ၊ကို။ ကာလေနကာလံ၊၌။ အဘိဓမ္မတိ၊ မှတ်၏။ ကာလေနကာလံ၊၌။ ပရိပ္ပေါ်သေတိ၊ ဖျန်း၏။ကာလေနကာလံ၊၌။အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊၏။ တံဇာတရူပံ၊သည်။မုဒု၊ မုဒုဘူတဥ္စ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်သည်၎င်း။ကမ္မညံ၊ကမ္မက္ခမံကမ္မယောဂ္ဂဥ္စ၊ လက်ကောက်လက်ကျပ်စသောတန်းဆာလုပ်ခြင်း၌ ခံ့သည်၎င်း။ ပဘဿရဥ္စ၊ပြိုးပြိုးပြက်အရောင်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နစပဘင်္ဂုပဘိဏ္ဍနသဘာဝဥ္စ၊ ကမ္မနိယဘာဝသို့ရောက်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ကမ္မာယ၊အထူးထူးသောအမှုအလို့ငှာ။သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ဥပေတိ၊၏။ယဿာယဿာစပိဠန္ဓနဝိကတိယာ၊ အကြင်အကြင်တန်းဆာထူးဖြင့်။အာကင်္ခတိ၊အလိုရှိ၏။ပဋ္ဋိကာယ၊ သင်းကျစ်ပြားဖြင့်။ ယဒိအာကင်္ခတိ၊အကယ်၍အလိုရှိ၏၊ ရှိအံ့။ ကုဏ္ဍလာယ၊ နားဒောင်းဖြင့်။ ယဒိအာကင်္ခတိ၊ အံ့။ ဂိဝေယျကေန၊ လည်ရွဲတန်းဆာဖြင့်။ယဒိအာကင်္ခတိ၊အံ့။သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ ရွှေပန်းဖြင့်။ ယဒိအာကင်္ခတိ၊အံ့။တံပိဠန္ဓနဝိကတိသင်္ခါတံ၊ ထိုတန်းဆာအထူးဟုဆိုအပ်သော။အတ္ထံပယောဇနဥ္စ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အဿသုဝဏ္ဏကာရဿ၊ အား။ အနုဘောတိပဟောတိသာဓေတိ၊ပြီးစေ၏။(တနည်း)။ အဿသုဝဏ္ဏဿ၊ ထိုရွှေ၏။ တဥ္စအတ္ထံ၊ထိုအကျိုးကိုလည်း။ သုဝဏ္ဏကာရော၊သည်။ အနုဘောတိ၊ခံစားရ၏။(ရောက်၏လည်းဟူ)။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသျှင်။အဓိစိတ္တံ၊သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ အနုယုတ္တဿ၊အဘန်တလဲလဲလုံ့လပြုသော။ပ။အာသဝါနံ၊တို့၏။ခယာယ၊၎ာ။ သမ္မာ၊ စွာ။ သမာဓိယတိ၊၏။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယဿ၊ဈာန်ဝိဓစသော အဘိညာဉ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ယဿယဿ၊အကြင်အကြင်သို့သော။ဓမ္မဿ၊ ဈာန်ဝိဓကိုခံစားခြင်းစသော ဓမ္မကိုလည်း။ ။(အဘိညာဈာန်ဝိဓာဒိညာဏေနသစ္ဆိကရဏီယဿဈာန်ဝိဓပစ္စနုဘဝနာဒိကဿ။ဋီကာ)။ ။ ဝါဓမ္မဿစ၊ဈာန်ဝိကုဗ္ဗနစသော ဓမ္မကိုလည်း။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊အဘိညာဉ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုခြင်း၎ာ။စိတ္တံ၊ကို။အဘိနိန္နာမေတိ၊၏။ သတိသတိအာယတနေ၊ထိုထိုပုဗ္ဗဟေတုစသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊သော်။(သတိ၌သသည်တသဒ္ဒါ၏ကာရိယတည်း။အာယတနသည်ကာရဏတည်း။ဤကိုရည်၍၊သတိသတိအာယတနေတိတသ္မိံတသ္မိံပုဗ္ဗဟေတုအာဒိကေကာရဏေသတိ၊ဟုဋီကာမိန့်သော်။ဂဏ္ဌိအလို)။ ။ သတိသံပိဋ္ဌမာနေ ဝမိ၌ထင်ရှားရှိသော။ အာယတနေ၊ ပုဗ္ဗဟေတုစ

သောထိုသို့အကြောင်းသည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (နောက်သတိကား၊အာယတနေ၊ဟူသောလက္ခဏာဝန္တ၏ဝိသေသန။ရှေးသတိကားလက္ခဏာကြိယာ။ တသ္မိံတသ္မိံဘွင့်သည်ကား အာယတနေအရကာရဏာသည် များသည်ကိုထင်စိမ့်သောငှါသာဘွင့်သည်။တသဒ္ဒါ၏ကာရိယကိုပြုလို၍ မဟုတ်)။ ။သတိအာယနေ၊ သတိဟူသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ (ဤသို့ပေးကြသည်ကားဤဋီကာနှင့်မတိုက်မိကြ)။ ။တနည်း။ သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးသောအဘိညာဉ်ရခြင်း၏အကြောင်း အဓိကာရသည်။ သတိဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ (ဤကား၊ သတိအာယတနေတိ ပုရိမသိဒ္ဓေ အဘိညာဓိဂမသကာရဏေဝိဇ္ဇမာနေ၊ဟုဋီကာအထက်၌ဘွင့်လတ္တံ့သည်နှင့်အညီတည်း။ ။ဤဋီကာ၌ပုရိမသိဒ္ဓေကားနောက်သတိ၏အစွမ်းတည်း။ အဘိညာဓိဂမသကာရဏေကား အာယတနေ၏အစွမ်းတည်း။ ဝိဇ္ဇမာနေကား ရှေးသတိ၏အဘွင့်တည်း)။ ။တတြတတြဝ၊ ထိုထိုအဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယဓမ္မ၌ပင်လျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောသူ၏အဖြစ်သို့၊ (သက္ခိကိုသက်သေဆိုသည်ကားဝေါဟာရတ္ထ။ဘဗ္ဗ၏၊ဘဝိတုံဘဗ္ဗော ဘဗ္ဗော၊ဟူ၍ သာဝစနတ္ထကိုရည်၍ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်သည်ဟုဆိုသည်)။ ။တနည်း။မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သို့။ (ယဿပစ္စက္ခံအတ္ထိ၊ သောသက္ခိ။ သက္ခိနောဘဗ္ဗတာသက္ခိဘဗ္ဗတာ။ သက္ခိဘဝနဟိံ ဝုတ္တံဟောတိ။ ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်။ ။ဘဝန်ဘဗ္ဗံ၊ပြု။ တာသွတ္ထ)။ ။တနည်း။ ထိုက်၍မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသော သူ၏အဖြစ်သို့။ (သက္ခိစသော ဘဗ္ဗောစာတိဝါသက္ခိဘဗ္ဗော။အယဥ္စတ္ထော ဝိဘာဝိနီ ဘဗ္ဗော၊ တတ္ထစသက္ခိ သက္ခိဘဗ္ဗော၊စသောဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ ။တတြတတြဝကို သက္ခိတွင်စပ်)။ ။ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိဣဒံသုတ္တံ၊ဤသုတ်ကို။အဓိစိတ္တန္တိ၊အဓိစိတ္တသုတ်ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဆဟိ၊ ကုန်သော။ဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊သည်။အနုတ္တရံ၊အဘုံမရှိသော။ သီတိဘာဝံ၊ ချမ်းအေးသည်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ဝါ၊ ကိလေသာ၏ပူပန်ခြင်း၏ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ သစ္ဆိကာတုံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ကတမေဟိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။

အနုတ္တရံ၊ သော၊ သီတိဘာဝံ၊ ကို။ သန္တိကာတုံ၊ ငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆူခါ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌ စိတ္တံ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်အပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌ စိတ္တံ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စသို့ကျခြင်းမှ စောင့်သော အားဖြင့်နှိပ်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ချီးပင့်အပ် ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ လီနစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ကောသဇ္ဇသို့ကျ ခြင်းမှ စောင့်သောအားဖြင့် ချီးပင့်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ နှစ်သက်စေအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သမပ္ပဝတ္တ စိတ်ကို။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ထိုသို့အမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပညာဖြင့်နှစ်သက် စေ ရွှင်စေ၏။(တနည်း)။စိတ္တံ၊ နိရဿာဒစိတ်ကို။သမ္ပဟံသေတိ၊ ဇာတိ စသောသံဝေဂဝတ္ထုတို့ကို ဆင်ခြင်၍ထက်စေ၏။(ယဒါဝါ နိရဿာဒံ စိတ္တံ ဘာဝနာယ နပက္ခန္ဒတိ၊ တဒါဇာတိ အာဒီနိ သံဝေဂဝတ္ထူနိ ပစ္စ ဝေက္ခိတွာ သမ္ပဟံသေတိ သမုတ္တေဇေတိ။ ဋီကာ)။ ။ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ အလီနအနုဒ္ဓတဖြစ်၍ ကောင်းစွာဘာဝနာခရီးသို့ သက်သောစိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ပဂ္ဂဟ၊ နိဂ္ဂဟ၊ သမ္ပဟံသနတို့၌ဗျာပါရမစိုက်မူ၍လျစ် လျူရှု၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော၊ မြတ်သောမဂ်ဖိုလ်၌ညွတ်သည်ကိုင်း သည်ရှိုင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာဘိရတော၊ နိဗ္ဗာန်၌မွေ့ လျော်သည်သည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခါ၊ စင်စစ်။ ဆဟိ၊ ကုန် သော။ ဓမ္မေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာဝံ၊ ချမ်းအေးသည်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ ကိလေ သာပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ သန္တိကာတုံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာ ဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ သုတ်ကို၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနာ ကောသလ္လကထာယံ၊ ၌။ ဒဿိတမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤဆို အပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လဟုဆိုအပ်သော အစီအရင်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ပါဠိသုတ်သင်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကောင်းမွန်သေချာစွာ သိမ်းဆည်းမှတ်ယူအပ် သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣမံ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဒသဝိဓံ၊ သော။ မနသိကာ

ရကောသလ္လဥ္စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သောအ
စီအရင်ကိုလည်း။ သုဋ္ဌု ပဝတ္တေပတွာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားသည်၏
အစွမ်းဖြင့်ရုံစမ်း၍။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ဥဘယ ကောသလ္လဝသေန၊
ဥဂ္ဂဟ မနသိကာရနှစ်ပါးရုံတို့၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ဟူသောဉာဏ်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆိုဘွယ်အ
ထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အဿ ယောဂိနော၊ အား။ အာစရိယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
ဧကဝိဟာရေ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဖာသု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။
ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ အကထာပေတွာ၊ ၍။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
သုဋ္ဌု ပဝတ္တေပတွာ၊ ၍)။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တေန၊ အဘန်တလဲလဲ
အားထုတ်သောယောဂီသည်။ ဝိသေသံ၊ ရှေ့နှင့်နောက်ဘာဝနာ၏အ
ထူးကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်
ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ တပါးသော
ကျောင်း၌။ ဝသိတုကာမေန၊ နေလိုသောယောဂီသည်။ ယထာဝုတ္တေန၊
သော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ကထာပေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာန
တန္တိ၊ ပါဠိသို့။ ပဂုဏဘာဝံ၊ သို့။ ပါပေတွာ၊ လျက်။ (ထည့်)။ ပုနပ္ပုနံ၊ အ
ထပ်ထပ်။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာစ၊ ဖြင့်ရင်း။ (ထည့်)။ ပရိဝတ္တေတွာ၊
ပြန်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ သစ်သားအမြက်ကဲ့သို့ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ခဲ
သော တောချုံစေးပျစ်ကဲ့သို့ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်ခဲသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ
၏အဋ္ဌအားဖြင့် ခဲကတ်ထွေးရှက် ခက်ဆစ်ဖြစ်သောအရာကို။ ဉာဏ
ပရသုနာ။ (ထည့်)။ ပရိပုစ္ဆနာစသည်ဖြင့်ရအပ်သော မြမြထက်သော
ဉာဏ်ပုဆိန်ဖြင့်။ ဆိန္ဒိတွာ၊ သံသယဝိမတိ စေးမျှင် မရှိအောင် တိတိ
ဖြတ်၍။ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အနနု
ရူပံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အနုရူပေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။
ဝသန္တေန၊ ၍။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ၊ ကြောင့်ကြယ်ကိုဖြတ်ခြင်းကို။
ကတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ကူလမနသိကာရေ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ဟု နှလုံးသွင်း
ခြင်း၌။ ပရိကမ္မံ ကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကရောန္တေန ပန၊ ပြုသောယောဂီသည်
ကား။ ကေသေသု တို့၌။ တာဝ၊ စွာ။ နိမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်ကို။ ဝါ၊ မှတ်
အပ်သောအသုဘာကာရကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နည်း။
ဧကံ ဝါ ကေသံ၊ ကိုရင်း။ ဒွေ ဝါ ကေသေ၊ တို့ကိုရင်း။ လုဉ္စိတွာ၊ ၍။ ။
(ဧဒိသေန ပယောဇနေန လုဉ္စနံပိ အနဝဇ္ဇန္တိ ဒဿေတုံ လုဉ္စိတွာတိ

ဝုတ္တံ)။ ။ဟတ္ထတလေ၊လက်ဝါးပြင်၌။ဌပေတွာ၊၍။ဝဏ္ဏော၊ကို။တာဝ၊
စွာ။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊၏။ဆိန္နဋ္ဌာနေမုဏ္ဍိကဋ္ဌာနေပိ၊သင်တုန်းရိတ်လှီး
ဦးပြည်းရာ၌သည်း။ ကေသော၊တို့ကို။ ဩလောကေတုံ၊ဌါ။ ဝဋ္ဋတိ၊၏၊
ဥဒကပတ္တေဝါ၊ရေခွက်၌ရင်း။ယာဂုပတ္တေဝါ၊၌ရင်း။ဩလောကေတုံပိ၊
ဌါလည်း။ဝဋ္ဋတိယေဝ၊သာတည်း။ ။(ဝဋ္ဋတိယေဝနိသရဏာဗ္ဗာသ
ယေနဩလောကနတော)။ ။ကာဠကကာလေ၊မည်းနက်သောကာ
လ၌။ (ဒိသွာ၊၍)။ ကာဠကာတိ၊ မည်းနက်သော အဆင်းတို့ဟူ၍။ မန
သိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေတကာလေ၊ ၌။ သေတာတိ၊ ဟူ၍။ မနသိ
ကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။မိဿကကာလေပန၊၌ကား။ ဥဿဒဝသေန၊အပလိ
တပလိတတို့တွင် အများ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကေသေသု၊တို့၌။ဒိသွာ၊၍။နိမိတ္တံ၊ကို။
ဂဟေတဗ္ဗံယထာ၊ ကဲ့သို့။ဧဝံ၊တူ။ သကလေပိတစပဉ္စကေ၊၌လည်း။
ဒိသွာဝ၊၍သာလျှင်၊နိမိတ္တံ၊ကို။ဂဟေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဒိသွာဝနိမိတ္တံဂဟေ
တဗ္ဗံ။ကသ္မာ၊ ဒဿနယောဂျတာယတစပဉ္စကဿ။ဉာရေသု သုတွာဝ
နိမိတ္တံဂဟေတဗ္ဗံ)။

၈၄။ ဧဝံ၊သို့။ဝါ၊ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။နိမိတ္တံ၊ကို။ဂဟေတွာ၊
၍။ သဗ္ဗေကောဋ္ဌာသေ တို့ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန ဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒ
ဝသေန၊ အဆင်း၊သဏ္ဌာန်၊အရပ်၊တည်ရာ၊အပိုင်းအခြားတို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓအာသယောကာသဝသေန၊
အဆင်း၊သဏ္ဌာန် အနံ့၊ အကြောင်းအာသယ၊ တည်ရာဩကာသတို့၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ဖြင့်။ပဋိက္ကူလတာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ ၏။ တတြ၊ ထိုပဋိက္ကူလအဖြစ်ကိုမှတ်ရာ၌။
အယံ၊လတ္တံ့.သည်ကား။ သဗ္ဗေကောဋ္ဌာသေသု၊တို့၌။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊အ
စဉ်ဖြင့်သောစကားတည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ပကတိ
ဝဏ္ဏေန၊ပကတိအဆင်းဖြင့်။ကာဠကာ၊မည်းကုန်၏။အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ၊
အသက်စက်စက် ပုတီးနက်သီးအဆင်းရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ အား
ဖြင့်။ဒီဃဝဋ္ဋလိကာ၊ ရှည်ရှည်လျှော လျှားလုံးလုံးဖြစ်ကုန်၏။ တုလာဒဏ္ဍ
သဏ္ဌာနာ၊လုံးသောစင်းချိန်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊အရပ်အား
ဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ အထက်ဖြစ်သော ဦးခေါင်းအရပ်၌။ဇာတာ၊ကုန်
၏။ဩကာသတော၊ တည်ရာအားဖြင့် ဥဘောသုပဿေသု၊နံပါးနှစ်ဘက်

တို့၌။ကဏ္ဍုရုဗ္ဗိကာဟိ၊နားပန်းတို့ဖြင့်။ ။(ကဏ္ဍုရုဗ္ဗိကာတိဥပရိကဏ္ဏ သက္ခလိကာယပရဘာဂံသန္ဓာယဝုတ္တံ)။ ။ပုရတော၊မှ။နလာဋန္တေန၊ နဖူးပြင်အဆုံးဖြင့်။ ပစ္ဆတော၊ မှ။ ဂလဝါဋကေန၊ လည်ကုပ်တွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ သီသကဋာဟဝေဌနံ၊ဦးခေါင်းခွံကိုရစ် သော။အလ္လစမ္မံ၊ စိုသောအရေသည်။ ကေသာနံ၊တို့၏။ ဩကာသော၊ တည်ရာသည်။ဟောတိ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော ဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့သည်။ သီသဝေဌနစမ္မေ၊ဦးခေါင်းကိုရစ်သောအရေ၌။ဝီဟဂ္ဂမတ္တံ၊စပါးအမြီး များအတိုင်းအရှည်။ ။(ဝီဟိမည်သောစပါး၌အမြီးများပါသတတ်)။ ။ ပဝိသိတွာ၊ဝင်၍။ပတိဋ္ဌိတေန၊တည်သော။ဟေဋ္ဌာ၊၌။အတ္တနော၊၏။မူလ တလေန၊အမြစ်ပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊၌။ အာကာသေန၊ဖြင့်။တိရိယံ၊ဘီလာ၌။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ တည်း။ပရိစ္ဆိန္နာ၊နည်း။(ထည့်)။ဒွေကေသာ၊တို့သည်။ဧကတော၊တည်း။ နတ္ထိ၊ကုန်။ဣတိ၊သို့။ပရိစ္ဆိန္နာ၊ကုန်၏။အယံ၊ဤသို့တပေါင်းတည်းမရှိသော အားဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းသည်။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊တူသောအဘို့ရှိသော အပိုင်းအခြားသည်။ဟောတိ၊၏။ ကေသာ၊တို့သည်။နလောမာ၊ လောမ မည်ကုန်။လောမာ၊တို့သည်လည်း။ နကေသာ၊ ကေသာမည်ကုန်။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ကေသာနာမ၊ဆံတို့မည်သည်ကို။ အဝသေသဧကတိံသ ကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကြွင်းသော သုံးဆဲ့ တပါးသော ကောဋ္ဌာသ တို့နှင့်။ အမိဿီကတာ၊ရောရှက်ခြင်းမရှိသည်ကိုပြုအပ်ကုန်၏။ ။(ဧဝမေဝ၊ ရှိသျှင်။ ။ဣတိ၊သို့။ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကေသာ နာမ၊သည်ကို၊သေသဧကတိံသကောဋ္ဌာသေဟိ၊ တို့နှင့်။ အမိဿီက တာ၊ကုန်၏၊သမ္ဗန်)။ ။သေဧသော်ကောဋ္ဌာသော၊သည်။ပါဋိယေက္ကော၊ အသီးတပုံ ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ရော ရှက်ခြင်းမရှိသည်ကိုပြုသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဝိသဘာဂ ပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏၊ဣဒံ၊ ဤသို့မှတ်သားပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ကေသာနံ၊တို့၏။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊မည်၏။ ပန၊ပါ။ဣဒံ၊ ဤသို့သဘွဲ့သည်ကား။နေသံ ထိုဆံတို့၏။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ဖြင့်။ပဋ္ဌာဝ၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတော၊ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏၊တေကေသာနာမ၊ ထိုဆံတို့မည်သည်ကား။ဝဏ္ဏတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ပဋိက္ကူလာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတောပိ၊

ဖြင့်ဖုင်း။ဂန္ဓတောပိ၊အနံ့အားဖြင့်ဖုင်း။အာသယတောပိ၊မှီရာအကြောင်း
အားဖြင့်ဖုင်း။ ဩကာသတောပိ၊ တည်ရာ အားဖြင့်ဖုင်း။ ပဋိက္ကူလာ၊
ကုန်၏။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ မနုညေပိ၊ နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော်လည်း။
ယာဂုပတ္တေဝါ၊ယာဂုခွက်၌ဖုင်း။ ဘတ္တပတ္တေဝါ၊ ထွမ်းခွက်၌ဖုင်း။ကေ
သဝဏ္ဏံ၊ ဆံအဆင်းရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုကို။ဒိသွာ၊၍။
အုဒံ၊ဤယာဂုထွမ်းခွက်သည်။ကေသမိဿကံ၊ ဆံနှင့်ရောစု၏။နံ၊ထိုယာဂု
ထွမ်းခွက်ကို။ဟရထ၊ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
ဧဝံ၊ဖြင့်။ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ပဋိက္ကူလာ၊ကုန်၏။ရတ္တိံ၊
၌။ ဘုဉ္ဇန္တာပိ၊ စားကုန်သော်လည်း။ ကေသသဏ္ဌာနံ၊ ဆံမျှင်သဏ္ဌာန်
ရှိသော။ အက္ကဝါကံဝါ၊ မရိုးမျှင်ကိုဖုင်း။ မကစိဝါကံဝါ၊သင်ပန်းမျှင်ကို
ဖုင်း။ ဆုပိတွာပိ၊စမ်းမိ၍လည်း။ တထေဝ၊ တူသာလျှင်။ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်
၏။ဧဝံ၊ဖြင့်။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာ၊ကုန်၏ စ၊ထိုမှတပါး။တေ
လမက္ခနပုပ္ဖဓူမာဒိသင်္ခါရဝိရဟိတာနံ၊ ဆီလိမ်းခြင်း၊ပန်းထုံခြင်းအစရှိ
သောပြုပြင်ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ ကေသာနံ၊တို့၏။ ဂန္ဓော၊သည်။ပရ
မဇေဂုစ္ဆော၊အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ တတော၊ထို
ဆိုအပ်ပြီးသော စက်ဆုပ်ဘွယ်ထက်။ အဂ္ဂိမှိ၊ ၌။ ပက္ခိတ္တာနံ၊ထည့်အပ်
ကုန်သော။ ကေသာနံ၊ဘို့၏။(လိုက်)။ဇေဂုစ္ဆတရော၊အထူးသဖြင့်စက်
ဆုပ်ဘွယ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ကေသာ၊တို့သည်။ဝဏ္ဏသဏ္ဌာ
နတော၊ဖြင့်။အပ္ပဋိက္ကူလာပိ၊ ကုန်သည်လည်း။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ပန၊ထို
သို့သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊ အနံ့အားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာယေဝ၊ကုန်သည်သာ
လျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိပါကဋံကရောမိ၊ အံ့။ ဒဟရဿကုမာရဿ၊
သူငယ်၏။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးသည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ဟလိဒ္ဒိဝဏ္ဏံ၊ နနွင်းသား
အဆင်းရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ဖြင့်လည်း။ ဟလိဒ္ဒိပိဏ္ဍ
သဏ္ဌာနံ၊ နနွင်းခဲသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။သင်္ကာရဋ္ဌာနေ၊တံမြက်
ချေးစွန့်ရာအရပ်၌။ ဆဍ္ဍိတံ၊ ပစ်စွန့်အပ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကကာဠသုန
ခသရီရဥ္စ၊ ဖူးဖူးရောင်သောခွေးနက်ကောင်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊
ဖြင့်။ တာလပက္ကဝဏ္ဏံ၊ ထန်းသီးမှည့် အဆင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏
သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ဝဋ္ဋေတွာ၊လုံး၍။ ဝိဿဋ္ဌမုဒိင်္ဂသဏ္ဌာန၊ ပြုပြင်စီရင်
အပ်သောမရိုးစည်သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ထိုခွေးနက်
ကောင်၏။ ဒါဌာပိ၊ အစွယ်သည်လည်း။ သုမနမကုဠသဒိသာ၊မလေး

ပန်းငုံ့နှင့်တူသည်။ဟောတိ၊ ၏။ဣတိ၊ သို့။ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသောသူငယ်၊
မစင်ခွေးနက်ကောင်သည်လည်း။ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။အပ္ပဋိက္ကူလံ၊
သည်။သိယာ၊ရာ၏။ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ဂန္ဓေန၊ အနံ့အားဖြင့်။ပဋိက္ကူ-
လမေဝ၊သည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ ကေသာပိ၊တို့
သည်သည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိက္ကူလာ၊ ကုန်သည်။ သိ
ယုံ၊ကုန်ရာ၏။ပန၊ သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာယေဝ၊ သည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ပန၊ပါး။ အသုစိဋ္ဌာ
နေ၊ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရပ်၌။ ဂါမနိဿန္ဒေန၊ ရွာဆက်ငွေ
ဖြင့်။ဇာတာနိ၊ ပေါက်ရောက်ကုန်သော။ သူပေယျပဏ္ဏာနိ၊ ဟင်းအား
လျှောက်ပတ်ကုန်သောအရွက်တို့သည်။နာဂရိကမနုဿာနံ၊ပြည်ကြီး
သူတို့သည်။ဝါ၊ တို့အား။ဇေဂုစ္ဆာနိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိကုန်သည်။ အပရိ
ဘောဂါနိ၊မသုံးဆောင်ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။
ဧဝံ၊ တူ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗလောဟိတမုတ္တကရီသပိတ္တ
သေမှာဒိနိဿန္ဒေန၊ပြည်သွေး ကျင်ငယ်ကျင်ကြီး သည်းခြေသလိပ်စ
သည်တို့၏အငွေ့အသက်အကျိုးဆက်ဖြင့်၊ဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ဇေဂုစ္ဆာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။နေသံ၊
ထိုဆံတို့၏။ အာသယတော၊မှီအပ်သောပစ္စည်း အကြောင်းအားဖြင့်။
(အာသယယောတိနိဿယော၊ ပစ္စယောတိအတ္ထော)။ ပါဋိက္ကူလျံ၊ စက်
ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ စ၊ပါး။ ဣမေကေသာနာမ၊ တို့
မည်သည်။ ဂူထရာသိမှိ၊ မစင်ပုံ၌။ ဥဋ္ဌိတ ကဏ္ဏိကာဝိယ၊ တက်သောမှို
ကဲ့သို့။ ဧကတိံသကောဋ္ဌာသရာသိမှိ၊ သုံးဆဲ့တပါးသော ကောဋ္ဌာသ
အစု၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ထိုဆံတို့သည်။ သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒိ
သု၊သုသာန်၊တံမြက်ချေးစွန့်ရာအရပ်စသည်တို့၌။ ဇာတသာကံဝိယစ၊
ပေါက်ရောက်သောဟင်းရွက်ကဲ့သို့ရင်း။ ပရိက္ခာဒိသု၊ ကျုံးစသည်တို့
၌။ဇာတကမလကုဝလယာဒိပုပ္ဖံဝိယစ၊ပေါက်ရောက်သောကြာနီကြာ
ဖြူအစရှိသောပန်းကဲ့သို့ရင်း။အသုစိဋ္ဌာနေ၊၌။ဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရမ
ဇေဂုစ္ဆာ၊ လွန်စွာစက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
ဣဒံ၊ကား။ နေသံ၊တို့၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ပါဋိက္ကူလျံ၊တည်း။ကေ
သာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာယထာစ၊
ကဲ့သို့လည်း။ဧဝံ၊တူ။သဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနံ၊ဆံမှကြွင်းသောအလုံးစုံသော

ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ အဆင်း၊
သဏ္ဌာန်၊အနံ့၊အမှီပစ္စယ၊ ဩကာသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ပဋိကူ
လတာ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာ
သပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။သဗ္ဗေပိ၊ဆံမှကြွင်းသောအလုံးစုံသောကောဋ္ဌာ
သတို့ကိုလည်း။ဝိသုံဝိသုံ၊အသီးအသီး။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။

၆၅။ တတ္ထ၊ထိုကြွင်းသောကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေ့။လော
မာ၊ တို့သည်။ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အ
သမ္ဘိန္နကာဠကာ၊ တပါးအဆင်းနှင့်မရော သက်သက်မည်းကုန်သည်။
နဟောန္တိ၊ကုန်။ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ကာဠပိင်္ဂလာ၊ မည်းကြောင်
သောအဆင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ဩန
တဂ္ဂါ၊ ညွတ်သောအဖျားရှိကုန်သော။ တာလမူလသဏ္ဌာနာ၊ ထန်းမြစ်
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။
ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ကေသာနံ၊တို့၏။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဉ္စ၊ တည်ရာ
အရပ်ကိုငင်း။ ဟတ္ထပါဒတလာနိစ၊ လက်ဘဝါးခြေဘဝါးအပြင်တို့ကို
ငင်း။ဌပေတွာ၊၍။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အဝသေသသရီရဝေဌနစမ္မေ၊
ကြွင်းသောကိုယ်ကိုရစ်ပတ်သောအရေ၌။ဇာတာ၊ကုန်၏။ ။(ဟတ္ထပါ
ဒတလာနိကား ယေဘုယျ၊ အပ္ပကအားဖြင့်သောဏကောလိဝိသသတို့
သါးဘို့၏ခြေဘဝါးအပြင်၌ပင်နူးညံ့သိမ်မွေ့သောအမွေးလက်လေးသစ်
ခန့်ရောက်သောဟူ၏)။ ။ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သရီရဝေဌနစမ္မေ၊
ကိုယ်ကိုရစ်ပတ်လွှမ်းရုံခြုံသောအရေ၌။လိက္ခါမတ္တံ၊လိခါမြုံမျှ။ပဝိသိတွာ၊
၍။ပတိဋ္ဌိတေန၊တည်သည်ဖြစ်၍။ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေ
န၊ အမြစ်အပြင်ဖြင့်။ဥပရိ၊၌။ အာကာသေန၊ကောင်းကင်ဖြင့်။တိရိယံ၊ဘီ
လာ၌။ အညမညေန၊အချင်းချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဒွေ
လောမာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိအယံ၊
ကား။ နေသံ၊ ထိုအမွေးတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သဘောတူအားဖြင့်
ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ပန၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒမှတပါး ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒ
ကိုဆိုအံ့၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ သာ
လျှင်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဆံကိုသုံးကုဋေငါးသန်းဟူ၍ဆရာကြီးတို့ဆိုကုန်
၏။ဘုဒ္ဓိသင်္ဂဟာဆရာကား။အဍ္ဎကောဋိယောကေသာ။နဝနဝုတိလောမ
သဟဿာနိ၊ဟုဆိုတော်မူ၏၊ဆံငါးသန်း၊အမွေးကိုးသောင်းကိုးထောင်

ဆိုလိုသည်။ ။(အဘိဿအဘ္ဘန္တရာဗဟိဥပ္ပတိတွာ နဝနဝုတိလောမ သဟဿာနိဥဒ္ဒိတာနိဟောန္တိ။ ။မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ)။

၉၆။ နခါတိ၊ ကား။ ဝါ၊ နခါဟူသောအမည်သည်။ ဝီသတိယာ၊ သော။ နခပတ္တာနံ၊ ခွာက်နှင့်တူကုန်သော လက်သည်းခြေသည်းတို့၏။ နာမံ၊ တည်း။(ပတ္တသဒ္ဒသတ္တာယနခါဝေနခပတ္တာနံ)။ ။တေသဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ နှစ်ဆယ်သောလက်သည်းခြေသည်းတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။သေဘာ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ၊ ငါးကြေးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ဖြင့်။ ပါဒနခါ၊ ခြေသည်းတို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာယ၊ ချက်မှအောက်ဖြစ်သောအရပ်၌။ ဟတ္ထနခါ၊ လက်သည်းတို့သည်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ ချက်မှအထက်ဖြစ်သောအရပ်၌။ ဇာတာ၊သို့။ ဒွိသုဒိသာသု၊တို့၌။ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အင်္ဂုလိနံ၊ လက်ခြေချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂပိဋ္ဌေသု၊ အဖျားပြင်ဘက်တို့၌။ပတိဋ္ဌိတာ ကုန်၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ဒွိသုဒိသာသု၊ အောက်အထက်အရပ်နှစ်ပါးတို့၌။ အင်္ဂုလိကောဋိမံသေဟိ၊ လက်ချောင်း ခြေချောင်းစွန်းအသားတို့ဖြင့်။အန္တော၊အတွင်း၌။ အင်္ဂုလိပိဋ္ဌိမံသေန၊ လက်ချောင်းခြေချောင်းအဖျားမိုးသားဖြင့်။ဗဟိ စေဝ၊အပဉ္စရင်း။ အဂ္ဂေစ၊အဖျား၌ရင်း။ အာကာသေန၊ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဘီလာ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ဒွေနခါ၊တို့သည်။ ဧကတော၊တပေါင်းတည်း တကွ နက်။ နတ္ထိ၊ကုန်။ ။(တိရိယံ အညမညေနပရိစ္ဆိန္နာတိဝိသံ ဝဝတ္ထိတံ သန္တာယဝုတ္တံ။တမေဝဟိအတ္ထံဒဿေတုံဒွေနခါဧကတော နတ္ထိတိအာဟ)။ ။အယံ၊ကား။ နေသံ၊ထိုလက်သည်းခြေသည်းတို့၏။ သဘာဂ ပရိစ္ဆေဒေါ၊တည်း။ ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိ သောယေဝ၊တည်း။

၉၇။ ဒန္တာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏဒန္တဿ၊ အပြည့်အစုံသွားပေါက်သသူအား။ ဝါ၊၏။ ဒွတ္တိံသဒန္တဋ္ဌိကာနိ၊သုံးဆဲ့နှစ်ချောင်းသော သွားရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသွားရိုးတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ သေဘာ၊ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော ဖြင့်။ အနေကသဏ္ဌာနာ၊ များသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟိသတ္တ၊၏။ ဝါ၊ဟိတံပါကဝုံကရောမိ၊ အံ့။ တေသံ၊ ထိုသွားတို့တွင်။ တာဝ၊စွာ၊ ဟေဋ္ဌိမာယ၊သော။ဒန္တပါဠိယာ၊ သွားစဉ်၏။မဇ္ဈေ၊၌။ စတ္တာရောဒန္တာ၊တို့သည်။မတ္တိကာပိဏ္ဍေ မြေစိုင်

ဠ္ဌ။ပဍိပါဋိယာ၊အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတအလာဗုဗီဇသဏ္ဌာနာ၊ ရိုက်ထား
အပ်သောမျိုးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးချောင်းသောသွား
တို့၏။ဥဘောသုပဿေသု၊ နံပါးနှစ်ဘက်တို့၌။ ဧကေကော တချောင်း
တချောင်းသောသွားသည်။ ဧကမူလကော၊ တခုသောအမြစ်ရှိ၏။ဧက
ကောဋိကော၊တခုသောအစွန်းရှိ၏။ မလ္လိကမကုဠသဏ္ဌာနော၊ စံပယ်
ကြက်ရုံးငုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တတော၊ထိုအစွယ်မှ။ အပရော၊တပါးသော။
ဧကေကော၊ တခုတခုသောသွားသည်။ဒွိမူလကော၊ နှစ်ခုသောအမြစ်
ရှိ၏။ဒွိကောဋိကော၊ နှစ်ခုသောအစွန်းရှိ၏။ ယာနကဥပတ္ထမ္ဘိနီသဏ္ဌာ
နော၊လှည်းဦးထောက်ခွသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊တတော၊ ထိုတခုတခုသောသွား
မှ။အပရေ၊တပါးကုန်သော။ ဒွေဒွေ၊ နှစ်ချောင်းနှစ်ချောင်းသောသွားတို့
သည်။ တိမူလကာ သုံးခုသော အမြစ်ရှိကုန်၏။ တိကောဋိကာ၊ သုံးခု
သောအစွန်းရှိကုန်၏။တတော၊မှ။ အပရေ၊ကုန်သော။ဒွေဒွေ၊တို့သည်။
စတုမူလာ၊လေးခုသောအမြစ်ရှိကုန်၏။ စတုကောဋိကာ၊ လေးခုသော
အစွန်းရှိကုန်၏။ ဣတိ သို့။အနေကသဏ္ဌာနာ၊ကုန်၏။ ဥပရိမပါဠိယာပိ၊
အထက်ဖြစ်သော သွားအစဉ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကဲ့သို့လျှင်။
ဝဏ္ဏတော၊၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ အထက်ဖြစ်သောအ
ရပ်၌။ ဇာတာ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ဒွိသု၊ နှစ်ချောင်းကုန်
သော။ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊မေးရိုးတို့၌။ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒ
တော၊ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊၌။ ဟနုကဋ္ဌိကေ၊ မေးရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်
သော။အတ္တနော၊၏။မူလတလေန၊ဖြင့်။ဥပရိ၊၌။အာကာသေန၊ဖြင့်။တိရိ
ယံ၊၌။ အညမညေန၊ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ဒွေဒန္တာ၊ နှစ်ချောင်းသော
သွားတို့သည်။ ဧကတော၊တည်း။ နတ္ထိ၊မရှိ။ အယံ၊ဤနှစ်ချောင်းသော
သွားတို့၏တပေါင်းတည်းမရှိခြင်းသည်။နေသံ၊ထိုသွားတို့၏။ သဘာဂ
ပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။
ကေသသဒိသောယေဝ၊တူသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။

၄ဂ။ တစောတိ၊ ကား။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍။
ဌိတစမ္မံ၊တည်သောအရေထူတည်း။ တဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ ဥပရိ၊၌။
ကာဠသာမပီတာဒိဝဏ္ဏာ၊ အမည်းအပြုအဝါ စသည်အဆင်းရှိသော။
ယာ၊အကြင်အရေပါးသည်။ သကလသရီရတောပိ၊ မှလည်း။သင်္ကိုဠ
ယမာနာ၊ ချုံ၍လုံးအပ်သည် ရှိသော်။ ဗဒရဋ္ဌိမတ္တာ၊ ဆီးစေ့ပမာဏ ရှိ

သည်။ဟောတိ၊၏။သာ၊ထိုအရေပါးသည်။ဆဝိနာမ၊မည်၏။ပန၊ဆက်။ တစော၊ အရေထူသည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ သေတောယေဝ၊ဖြူသည်သာလျှင်တည်း။အဿ၊ထိုအရေထူ၏။ သောစသေတဘာဝေါ၊ထိုဖြူသည်၏အဖြစ်သည်လည်း၊ အဂ္ဂိဇာလာဘိဃာတပဟာရဏာပ္ပဟာရာဒီဟိ၊ မီးလျှံထိပါးခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဆဝိယာ၊ အပေါ်ရေသည်။ ဝိဒ္ဓံသိတာယ၊ပျက်သည်ရှိသော်။ ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။သရီရသဏ္ဌာနော၀၊ကိုယ်ကောင်သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။အယံ၊ကား။ဧတ္ထ၊ ဤအရေ၌။ သင်္ခေပေါ၊တည်း။ ပန၊ပါး။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ပါဒင်္ဂုလိတ္တစော၊ ခြေချောင်းရေသည်။ ကောသကာရက ကောသသဏ္ဌာနော၊ အဇိမ်လုပ်ကုန်သော ပိုးတို့၏ အဇိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိပါဒတ္တစော၊ ခြေဖမိုး ရေသည်။ ပုဋဗန္ဓ ဥပါဟနသဏ္ဌာနော၊ဖမိုးဖုံးတပ်သောဘိနပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (အလုံးစုံသောဖမိုးကိုဖုံးအုပ်သောဘိနပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏)။ ဇင်္ဃတ္တစော၊မြင်းခေါင်းရေသည်။ ဘတ္တပုဋက တာလ ပဏ္ဏ သဏ္ဌာနော၊ ထမင်း ထုပ်သော ထန်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ဦရုတ္တစော၊ပေါင်ရေသည်။ တဏ္ဍုလဘရိတဒီဃတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော၊ ဆန်ဖြင့်ပြည့်သောရှည်သောအိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အာနိသဒတ္တစော၊တင်သားရေသည်။ဥဒကပူရိတပဋပရိဿာဝနသဏ္ဌာနော၊ ရေဖြင့်ပြည့်သောပုဆိုးရေစစ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိတ္တစော၊ကျောက်ကုန်းရေသည်။ဖလကောနဒ္ဓစမ္မသဏ္ဌာနော၊ ပျဉ်ချပ်၌ကျက်အပ်သောသားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ကုစ္ဆိတ္တစော၊ ဝမ်းရေသည်။ ဝီဏာဒေါဏိကောနဒ္ဓစမ္မသဏ္ဌာနော၊ စောင်းခွက်၌ ကျက်အပ်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရတ္တစော၊ ရင်ရေသည်။ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ စတုရဿသဏ္ဌာနော၊ လေးထောင့် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဘယဗာဟုတ္တစော၊ မောင်းနှစ်ဘက် အရေသည်၊ တုလာရောနဒ္ဓ စမ္မသဏ္ဌာနော၊ စင်းရိုး၌စွပ်၍ ကျက်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိဿရည်း)။ ။တူဏောနဒ္ဓ၊ လေးတောင့်။ (ဂဏ္ဌိ၊အနက်မှန်၏)။ ။တူဏီရောနဒ္ဓစမ္မသဏ္ဌာနော၊ မြားထည့်ရာတောင့်၌ ကျက်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (တူဏီရော သရကလာပေါ၊ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်)။ ။ပိဋ္ဌိဟတ္ထတ္တစော၊ လက်ဖမိုးရေသည်၊ ခုရကောသသဏ္ဌာနော၊ သင်တုန်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ကား။ ဖဏကတ္ထဝိက သဏ္ဌာနော၊ ဖဏိကံထားအိမ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိဿ

ရည်း။ ။ဖဏိက်စိန်တပ်၊ ခွဲထွင်းအပ်သို့ဆိုသည်လည်း ဤထားငယ်
ကိုပင်ဆိုသည်)။ ။ဝါ၊ဖြီးအိတ်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ (ခေါင်းဖြီးသည့်ဖြီးကို
ယူ)။ ။ဟတ္ထဂ္ဂိလိင္ဂံစော၊လက်ချောင်းရေသည်။ ကုဋ္ဋိကာကောသ
သဏ္ဍာနေ၊သံကောက်အိမ်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ဂီဝင္ဂံစော၊လည်ရေသည်။
ဂလကဥ္စုကြသဏ္ဍာနေ၊ လည်စွပ်သင်တိုင်းသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ။(ဂလ
ကဥ္စုကံကဏ္ဍတ္တာဏကံဟု ဋီကာလာသောကြောင့် လက်နက်စသည်
ကိုစောင့်ခြင်းငှာလည်တွင်စွပ်သည့်သင်တိုင်းကိုယူ)။ ။မုခင္ဂံစော၊
ခံတွင်းရေသည်။ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒေါ၊အပေါက်အပေါက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကီဋ
ကုလာဝက သဏ္ဍာနေ၊ ပိုးပေါက်ဖက် သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ စာပေါင်း
သောင်းသိုက်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ သီသင္ဂံစော၊ ဦးခေါင်းရေသည်။ ပတ္တဗ္ဗ
ဝိကာသဏ္ဍာနေ၊သပိတ်အိတ်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ဇာတိအယံ၊ ကား။ဝိတ္ထာရော၊
တည်း။ ။(ဤသို့လျှင် အရေတို့၏သဏ္ဍာန်ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ ထိုအ
ရေကို သိမ်းဆည်းသောရဟန်းသည်ကျင့်ရာသောအခြင်းအရာကို ပြ
ခြင်းငှါ၊တစပရိဂ္ဂဏှကေနစယောဂါဝစရေန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
စ၊ဆက်။တစပရိဂ္ဂဏှကေန၊ အရေကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂါဝစ
ရေန၊သည်။ဥတ္တရောဋ္ဌတော၊အထက်နှုတ်ခမ်းမှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍။ဥပရိမုခံ၊
အထက်သို့ရှေးရှု။ဉာဏံ၊ကို။ ပေသေတွာ၊စေ၍။ ပဌမံတာဝ၊ စွာ။မုခံ၊
မျက်နှာကို။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊ မြေးရှက်၍။ဌိတစမ္မံ၊ တည်သောအရေ
ကို။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။တတော၊မှ။ နလာဋဋ္ဌိစမ္မံ၊နဖူးရေကို။ ဝဝတ္ထပေ
တဗ္ဗံ၊၏။တတော၊မှ။ ထဝိကာယ၊အိတ်၌။ ပက္ခိတ္တပတ္တဿစ၊ထည့်အပ်
သော သပိတ်၏ရင်း။ ထဝိကာယစ၊ ၏ရင်း။ အန္တရေန၊ အကြားဖြင့်။
ဟတ္ထံ၊ကို။ ပဝေသေန္တေနဇာဝ၊ သွင်းဘိသကဲ့သို့။သီသဋ္ဌိကဿစ၊ ဦး
ခေါင်းရိုး၏ရင်း။ သီသစမ္မဿစ၊ ဦးခေါင်းရေ၏ရင်း။ အန္တရေန၊ဖြင့်။
ဉာဏံ၊ကို။ ပေသေတွာ၊၍။အဋ္ဌိကေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ စမ္မဿ၊၏။ ကော
ဗန္ဓဘာဝံ၊တစပ်တည်းစပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ဝိယောဇေန္တေန၊မစပ်စေ
မှု၍။သီသစမ္မံ၊ကို။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏၊ တတော၊မှ။ ခန္ဓစမ္မံ၊ ပခုံးရေကို။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ တတော၊မှ။ အနုလောမေနစ၊ အနုလုံဖြင့်ရင်း။ပဋိ
လောမေနစ၊ပဋိလုံဖြင့်ရင်း။ ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္မံ၊ လက်ယာလက်ရေကို။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏၊ ။(ပခုံးအရပ်မှစ၍ လက်မောင်း၏ပြင်အရပ်ဖြင့်
သက်သည်ကားအနုလောမ။မဏိဗန္ဓမှစ၍မောင်း၏ရှေ့အဘို့ဖြင့်တက်

သည်ကားပဋိလောမ)။ ။အထပစ္ဆာ၊ မှ။တေနေဝနယေန၊ ထိုနည်း
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါမဟတ္ထစမ္မံ၊ လက်ဝဲလက်ရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတောပိ၊မှလည်း။ပိဋ္ဌိစမ္မံ၊ ကျောရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။တံ၊ ထို
ကျောရေကို။ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ အနုလောမေန၊ဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမေ
နစ၊ဖြင့်ရင်း။ဒက္ခိဏပါဒစမ္မံ၊ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ အထပစ္ဆာ၊မှ။တေ
နေဝနယေန၊ဖြင့်သာလျှင်။ဝါမပါဒစမ္မံ၊ကို။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။တတော၊
မှ။ အနုက္ကမေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္ထိဥဒရဟဒယဂီဝစမ္မာနိ၊ သိုအိမ်
ရေ။ ဝါ၊စည်ပေါင်းရေ၊ဝမ်းရေ၊ ရင်ရေ၊ လည်ရေတို့ကို။ ဝဝတ္ထပေ
တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (ဟဒယသဒ္ဒါဤရင်ကိုဟော၏)။ ။အထပစ္ဆာ၊မှ။
ဂီဝစမ္မာနန္တရံ၊ လည်ရေ၏ အခြားမဲ့၌။ ဟေဋ္ဌိမဟနုစမ္မံ၊ အောက်မေး
ရေကို။ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ အဓရောဋ္ဌပရိယောသာနံ၊ အောက်နှုတ်ခမ်း
အဆုံးသို့။ပါပေတွာ၊၍။နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဠာရိ
ကောဠာရိကံ၊ ရှုန့်ရင်းရှုန့်ရင်းသော အရေကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်း
ဆည်းသော့ယောဂီအား။ သုခုမမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သောအန္တောမုခစမ္မသည်
လည်း။ဝါ၊ တစဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မှတ်နိုင်ခက်၍
သိမ်မွေ့သောကောဋ္ဌာသသည်လည်း။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။
(ယထာဝုတ္တဩဠာရိကစမ္မထက်အန္တောမုခစမ္မစသည်၏ သုခုမဖြစ်ရ
ကား၊ သုခုမမ္ပိ၊ဟူသည်။ ။တနည်း။ကောဋ္ဌာသတို့၌တစဖြင့်ပိုင်းခြား
ဖုံးလွှမ်းအပ်သောကြောင့်။ အကြင်ကောဋ္ဌာသသည် ဒုရုပလက္ခဏီယ
ဖြစ်၏။ထိုကောဋ္ဌာသကိုသုခုမဟုဆိုအပ်၏။ ။သုခုမမ္ပီတိယထာဝုတ္တ
ဩဠာရိက စမ္မတော သုခုမ အ. န္တောမုခ စမ္မာဒိ။ ကောဋ္ဌာ သေသုဝါ
တစေနပရိစ္ဆိန္နတ္တာယံဒုရုပလက္ခဏီယံ၊တံသုခုမန္တိ ဝုတ္တံ၊ဋီကာ။ ။သို့
သော်သည်း၊ တစကိုသိမ်းဆည်းသဖြင့် ထိုကောဋ္ဌာသထင်ပါ၏လော။
တမ္ပိဝုတ္တနယေနဉာဏေန တစံဝိဝရိတွာပဿန္တဿပါကဋံ ဟောတိ၊
ရင်း)။ ။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတတော၊၏။ ဩကာသ
တော၊ဖြင့်။သကလသရီရံ၊ကို။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊ ဖြွေးရှက်၍။ဌိတတော၊
၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ဟေဋ္ဌာ၊၌။ ပတိဋ္ဌိတတလေန၊တည်သောအပြင်
ဖြင့်။ဥပရိ၊ ၌။အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊၏။ အယံ၊ကား။ အဿ
စမ္မဿ၊၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ။(တစကိုဆဝိဖြင့်ပိုင်းခြား
အပ်သည်မဟုတ်လော။ဥပရိဆဝိယာပရိစ္ဆိန္နောဟုဆိုတော့လော။ ။

ဏ္ဍုခဆဝိပိတစဂတိကာဝေါတိ တစေဥပရိအာကာသေန ပရိစ္ဆိန္နော
ဝုတ္တော။ဋီကာ)။ ။ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိ
သောယေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။

၉၉။ မိံသန္တိ၊ ကား။ နဝမံသပေသိသတာနိ၊ ကိုးရာသောသား
တစ်တို့တည်း။ တံသဗ္ဗမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊နီ၏။
နီသောအဆင်းရှိ၏။ကိံသုကပုပ္ဖသဒိသံ၊ ကသစ်ပွင့်နှင့်တူ၏။သဏ္ဌာန
တော၊ဖြင့်။ဇင်္ဃပိဏ္ဍိကမံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသားသည်။တာလပဏ္ဏ
ပုဋဘတ္တသဏ္ဌာနံ၊ ထန်းရွက်ဖြင့် ထုပ်အပ်သော ထမင်းထုပ်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏။ ဦရုမံသံ၊ ပေါင်သားသည်။ နိသဒပေါတ သဏ္ဌာနံ၊ ဆေးကြိတ်
ကျောက်သား သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ။(နိသဒပေါတောသိလာပုတ္တကော။
ဋီကာ)။ ။အာနိသဒမံသံ၊တင်သားသည်။ ဥဒ္ဓနကောဋိသဏ္ဌာနံ၊မြေ
ဖိုင်ဖြင့်ပြုအပ်သောခံလောက်စွန်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ပိဋ္ဌိမံသံ၊ကျောက်ကုန်း
သားသည်။တာလဂုဠပဋလသဏ္ဌာနံ၊ ထန်းသီးမှည့်၏အစေးအနှစ်လွှာ
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (ထန်းသီးမှည့်အစေးအနှစ်ကိုထန်းရွက်ပြားစသည်တို့၌
လိမ်းကျံ၍ခြောက်စေ၍ခွါယူအပ်သောအပြားအလွှာဟူသတည်း)။ ။
ပါသုကဒွယမံသံ၊ နံ့နှစ်ဘက်အသားသည်။ ကောဋ္ဌလိကာယ၊ ကျီကြ
၏။ကုစ္ဆိယံ၊အတွင်း၌။ တနုမတ္တိကာလေပသဏ္ဌာနံ၊ ပါးပါးလိမ်းကျံအပ်
သောမြေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ထနမံသံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋေတွာ၊ လုံး၍။ အဝကိုဏ္ဏ
မတ္တိကာပိဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ မှောက်ခုံပစ်ချအပ်သော မြေစိုင်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
ဗာဟုဒွယမံသံ လက်ရုံးနှစ်ဘက်သားသည်။ ဒွိဂုဏံကတွာ၊ နှစ်ကောင်
တပ်၍။ ဌပိတနိစ္စမ္မ မဟာမူသိကသဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော အရေမရှိ
သောကြွက်ကောင်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဩဠာရိကောဠာရိကံ၊
ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော အသားကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော
ယောဂီအား။သုခုမမ္ပိ၊ ယထာဝုတ္တမံသအောက်သိမ်မွေ့သောဖဲ့ကမံ
သစသောအသားသည်လည်း။ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဒိသတော၊
ဖြင့်။ဒွိသုဒိသာသု၊တို့၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။သာဓိကာနိ၊အ
လွန်နှင့်အကွကုန်သော။ တီဏိအဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာသောအရိုးတို့ကို။
အနုလိမ္ပိတွာ၊လိမ်းကပ်ငြိတွယ်၍။ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ဟေဋ္ဌာ၊
၌။အဋ္ဌိသင်္ဃာတေ၊အချင်းချင်းစပ်ဆက်၍တည်သောအရိုး၌။ တိရိယံ၊တ
တခေါ၊ဖြင့်။ဥပရိ၊၌။တစေန၊ဖြင့်။တိရိယံ၊၌။အညမညေန၊ဖြင့်၊ပရိစ္ဆိန္နံ

၏။အယံ၊ကား။အဿမံသဿ၊၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊တည်း။ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။

၁၀၀။ နှာရုတိ၊ ကား။ နဝနှာရုသတာနိ၊ ကိုးရာသောအကြောတို့ တည်း။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ကုန်သော။ နှာရူ၊တို့သည်။ သေတာ၊ ဖြူကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။နာနာသဏ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဟိတံပါကရံ ကရောမိ၊အံ့။ဧတေသု၊ ထိုကိုးရာသောအကြောတို့တွင်။ ဂီဝါယ၊လည် ၏။ဥပရိမဘာဂတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ပဉ္စ၊ကုန်သော။ မဟာနှာရူ၊ကြော မကြီးတို့သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ မြွေးရှက် ကုန်လျက်။ ပုရိမ ပဿေန၊ ရှေ့ဘက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ သက်ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ငါးခုသောအ ကြောတို့သည်။ပစ္ဆိမပဿေန၊ နောက်ဘက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊တို့သည်။ဒက္ခိဏပဿေန၊ ယာဘက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ကုန်၏။ပဉ္စ၊ တို့သည်။ဝါမပဿေန၊ဝဲဘက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ကုန်၏။ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ၊ ကို။ဝိနန္ဓမာနာပိ၊ မြွေးရှက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊တို့သည်။ ဟတ္ထဿ၊၏။ ပုရိမပဿေန၊ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမပဿေန၊ဖြင့်။ဩတိဏ္ဏာ၊ကုန်၏။ဝါမဟတ္ထံ၊ကို။ဝိနန္ဓမာနာ၊မြွေး ရှက်ကုန်သောအကြောတို့သည်။ တထာ ထိုအတူရှေ့နောက်ငါးခုစီ။ ဩတိဏ္ဏာ၊ကုန်၏။ဒက္ခိဏပါဒံ၊ကို။ ဝိနန္ဓမာနာပိ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန် သော။ပဉ္စ၊တို့သည်။ပါဒဿ၊၏။ပုရိမပဿေန ဖြင့်။ဩတိဏ္ဏာ၊ကုန်၏။ ပဉ္စ၊တို့သည်။ ပစ္ဆိမပဿေန၊ ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဝါမပါဒံ၊ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ တို့သည်။တထာ၊ ထိုအတူရှေ့နောက်ငါးခုစီ။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ဣတိဧဝံ၊ သို့။သရီရဓာရကာနာမ၊ ကိုယ်ကိုဆောင်တတ်သည် မည်ကုန်သော။သဋ္ဌိမဟာနှာရူ၊ ခြောက်ဆယ်သောအကြောမကြီးတို့ သည်။ကာယံ၊ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ကုန်လျက်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ယေ၊ အ ကြင် ခြောက်ဆယ်သော ကြောမတို့ကို။ ကဏ္ဍရာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ တေသဗ္ဗေပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကန္ဒလမကုဠသဏ္ဌာနာ၊ မြုနိုင်းခြွာငုံ သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုအံ့။ အညေ၊ ကြောမခြောက်ဆယ်မှတပါးကုန်သောအကြောတို့သည်။ တံတံပဒေသံ၊ ကို။အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊လွှမ်းမိုး၍။ဌိတာ၊တည်ကုန်၏။ တတော၊ထိုအောက်။သု ခုမတရာ၊သိမ်မွေ့သောအကြောတို့သည်။သုတ္တရဇ္ဇုကသဏ္ဌာနာ၊ချည်

ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဋ္ဌေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမ
တရာ၊ တို့သည်။ ပုတိလတာသဏ္ဌာနာ၊ ဆင်သမန္တယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။
အဋ္ဌေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမတရာ၊ တို့သည်။ မဟာဝီ
ဏာတန္တိသဏ္ဌာနာ၊ စောင်းညှိုကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဋ္ဌေ၊ တို့သည်။
ထူလသုတ္တက သဏ္ဌာနာ၊ ရုန့်ကြမ်းသော ချည်ကြိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။
ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိသု၊ လက်ဘမိုးခြေဘမိုးတို့၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ သကုဏပါဒ
သဏ္ဌာနာ၊ ငှက်ခြေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သီသေ၊ ၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ ဒါရကာ
နံ၊ တို့၏။ သီသဇာလကသဏ္ဌာနာ၊ ဦးခေါင်း၌စွပ်အပ်သော ကွန်ရက်
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပသာရိတ
အလ္လဇာလသဏ္ဌာနာ၊ ဖြန့်လှန်းအပ်သော စိုသောတံငါကွန် သဏ္ဌာန်ရှိ
ကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တံတံအင်္ဂပစ္စင်္ဂါနုဂတာ၊ ထိုထိုအင်္ဂါ
ကြီးငယ်သို့အစဉ်လျောက်ကုန်သော။ နှာရူ၊ တို့သည်။ သရီရေ၊ ၌။ ပဋိ
မုက္ကဇာလကဉ္စုကသဏ္ဌာနာ၊ စွပ်အပ်သော ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ပြုသော
သင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့
၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ အဋ္ဌီနိ၊ တို့
ကို။ အာဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ
အဋ္ဌိသတာနံ၊ သုံးရာသောအရိုးတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတတလေဟိ၊ တည်
သောအပြင်တို့ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ မံသစမ္မာနိ၊ တို့ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌိတပ္ပဒေ
သေဟိ၊ တည်သောအရပ်တို့ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊
ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပိုင်းအခြားသည်။ နေသံ၊ တို့၏။ သဘာ
ဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။
ကေသသဒိသောယေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။ ။(ကြောမခြောက်
ဆယ်ကိုသာ သရုပ်အားဖြင့်ပြ၏။ ကြောငယ်ကိုသာမညသာပြ၏။ သု
ကြီးတို့ကား ကြောမကိုးရာ၊ ကြောသေးနှစ်ထောင်ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။
ဘုမ္မိသင်္ဂဟ၌ကား နဝနဝုတိနှာရုသတာနိ၊ အကြောကိုးထောင်ကိုးရာ
ဟုလာ၏။ စကြဝတေး ဘုရားတို့အားအရသာကိုဆောင်သောအကြော
ခုနစ်ထောင်ပြည့်သည်ဟုသုတ်မဟာဝါ၌လာ၏)။
၁၀၁။ ဒန္တတို့ကို အသိးယူပြီးဖြစ်၍။ ဌပေတွာဥတ္တိ သဒန္တဋ္ဌိနံ ဟူ
သည်။ ။အဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဒွတ္တိံသဒန္တဋ္ဌိနိ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ချောင်းသောသွား
ရိုးတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာနိ၊ ကုန်သော၊ စတုသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆဲ့

လေးချောင်းကုန်သော။ဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊လက်ရိုးတို့ရင်း။ စတုသဋ္ဌိ၊ကုန်သော။ ပါဒဋ္ဌိနိ၊ခြေရိုးတို့ရင်း။စတုသဋ္ဌိ၊ကုန်သော။မံသနိဿိတာနိ၊အသားကို မှီကုန်သော။ မုဒုအဋ္ဌိနိ၊ နုသောအရိုးတို့ရင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ပဏှိကဋ္ဌိနိ၊ဖနှောင့်ရိုးတို့ရင်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ သော။ပါဒေ၊၌။ ဒွေဒွေ၊ကုန် သော။ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိနိ၊ဖမျက်ရိုးတို့ရင်း။ဒွေ၊ကုန်သော။ဇင်္ဃဋ္ဌိနိ၊မြင်းခေါင်း ရိုးတို့ရင်း။ဧကံ၊ သော။ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိ၊ ပုဆစ်ရိုးရင်း။ ဧကံ၊ သော။ဦရုဋ္ဌိ၊ပေါင် ရိုးရင်း။ ။(ဧကံဇဏ္ဏုကဋ္ဌိ၊ဧကံဦရုဋ္ဌိဟုဧကေသဒ္ဒါကို။ ဧကေကသ္မိံပါ ဒေဟုလိုက်ခြင်းကြောင့်ဆိုသင့်စွ)။ ။ဒွေ၊ကုန်သော။ ကဋိအဋ္ဌိနိ၊ခါး ရိုးတို့ရင်း။ အဋ္ဌာရသ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူးရိုးတို့ ရင်း။ စတုဝီသတိ၊ကုန်သော။ပါသုကဋ္ဌိနိ၊နံရိုးတို့ရင်း။စုဒ္ဒသ၊ကုန်သော။ ဥရဋ္ဌိနိ၊ရင်ရိုးတို့ရင်း။ဧကံ၊သော။ ဟဒယဋ္ဌိ၊နှလုံးရိုးရင်း။ဒွေ၊ကုန်သော။ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်ရိုးတို့ရင်း။ ဒွေ၊ကုန်သော။ ကောဋ္ဋဋ္ဌိနိ၊လက်ပြင်ရိုးတို့ ရင်း။ဒွေ၊ကုန်သော။ဗာဟဋ္ဌိနိ၊လက်ရုံးရိုးတို့ရင်း။ ဒွေဒွေ၊ကုန်သော။အဂ္ဂ ဗာဟဋ္ဌိနိ၊လက်ဖျံရိုးတို့ရင်း။ ။(ဥပါကောင်းခံ။ စွမ်းအားသံ။ လက်ဖျံ ရိုးမကွဲ။ ဟူသည်၏အရိုးကိုဆိုသည်)။ ။သတ္တ၊ကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ရိုးတို့ရင်း။ ဒွေ၊ကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊မေးရိုးတို့ရင်း။ ဧကံ၊သော။ နာသိကဋ္ဌိ၊နှာခေါင်းရိုးရင်း။ ဒွေ၊ကုန်သော။ အက္ခိဋ္ဌိနိ၊ မျက်ကွင်းရိုးတို့ ရင်း။ဒွေ၊ကုန်သော။ ကဏ္ဏဋ္ဌိနိ၊ နားရိုးတို့ရင်း။ ဧကံ၊သော။ နလာဋဋ္ဌိ၊ နဖူး ရိုးရင်း။ ဧကံ၊ သော။ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ဦးခေါင်းရိုးရင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိသကပါ လဋ္ဌိနိ၊ဦးခေါင်းခွံရိုးတို့ရင်း။ဣတိဧဝံ၊ သို့။ တိမတ္တာနိအဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(တိမတ္တအဋ္ဌိ သတာနိဆိုကပြီးတန်ပါလျက်၊ ဧဝံမတ္တသဒ္ဒါစွက်သဖြင့် ဘယ်အနက်ပိ သေသကိုပြရခြင်းကျေးဇူးရှိသနည်းကြောင့်။ ဧဝံတိမတ္တာနိတိဧဝံမတ္တ သဒ္ဒေဟိအာနိသဒ္ဒအာဒိနိဋ္ဌဓအဝုတ္တာနိပိဒဿေတိတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ ဤသို့ပြသဖြင့်ဘယ်ကိစ္စပြီးသနည်းကြောင့်။တနည်း။ ဧဝံမတ္တသဒ္ဒါတို့ ဖြင့်မဆိုသည်ကိုမညွှန်းလိုက်လျှင်အခြားဆန့်ကျင်စရာရှိသေးသလော။ မရှိကလည်း မပြကောင်းတန်ပြီကြောင့်။ ဝေဠုကတွာအတိရေက တိ သတာအဋ္ဌိကသမုဿယန္တိ ဇာဒဥ္စဝစနံ သမတ္တိတံဟောတိ၊ တက်ပြန် သည်။ ။ဤဋီကာ။ ။မူလဋီကာကြီး၌ကား။ဧဝံတိမတ္တာနိတိဧဝံမတ္တ သဒ္ဒေဟိဂေါပ္ဖကဋ္ဌိအာဒိနိအဝုတ္တာနိပိဒဿေတိ၊ဆိုသည်။ ။သဋ္ဌာ

နိပိ၊ကုန်သော၊တာနိ၊ထိုအရိုးတို့သည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ သေတာနိ၊ ကုန်
၏။ သညာဉ္ဇာနတော၊ဖြင့်။ နာနာသဏ္ဌာနာနိ၊ အထူးထူးသောသဏ္ဌာန်ရှိ
ကုန်၏။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။တတ္ထ၊ ထိုသုံးရာသောအရိုးတို့တွင်။အင်္ဂုပါဒင်္ဂု
လိအဋ္ဌိနိ၊ ခြေချောင်းဆစ်ဖျားရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ၊ ခ
ပေါင်းစေ့ သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တဒနန္တရာနိ၊ ထိုအရိုးတို့၏အခြားမဲ့ဖြစ်
ကုန်သော။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အသယ်ဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊
ပိန္နဲစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဆစ်ရိုး တို့သည်။ ပဏဝ
သဏ္ဌာနာနိ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေဘမိုးရိုးတို့
သည်။ကောဋ္ဌတကန္ဒလကလာပရာသိသဏ္ဌာနာနိ၊ထုဖွပ်အပ်သော။ဝါ၊
အပိုင်းအပိုင်းဖြတ်အပ်သော မြူဒိုင်းခတ္တာပင်၏ အကြောစု သဏ္ဌာန်ရှိ
ကုန်၏။ပဏှိကဋ္ဌိ၊ဖနှောင့်ရိုးသည်။ဧကဋ္ဌိတာလဖလဗီဇသဏ္ဌာနံ၊တစေ့
သာရှိသောထန်းသီးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိနိ၊ဖမျက်ရိုးတို့သည်။
ဗန္ဓကီဠာဂေါဋကသဏ္ဌာနာနိ၊ ချည်ကြိုးဖြင့်ဘွဲ့၍ အချင်းချင်းစပ်၍က
စားသောဂုဋ္ဌိလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ။(ဘလိလုံးလည်းဆို၏။ကျင်ပုလည်း
ဟူ၊ ခုံညှင်းလည်းဟူ၏။ ။ကီဠာဂေါဋကာနိသုတ္တေနဗန္ဓိတွာအညမညံ
ဃဋ္ဋေတွာကီဠနဂေါဋကာနိ။ ဋီကာ။ ။ဘွဲ့အပ်သော ကျင်နှစ်လုံး၏
သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟုသတိပဋ္ဌာန်နိဿယကျမ်းဆို၏)။ ။ဇင်္ဃဋ္ဌိနံ၊ မြင်းခေါင်း
ရိုးတို့၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိသု၊ ဖမျက်ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်
သည်။ အပနီတတစသိန္ဒိကဠိရသဏ္ဌာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောအခွံရှိသော
သင်ပေါင်းဩဘာက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။(အပနီတတစသိန္ဒိကဠိရသဏ္ဌာနံ၊မ
ပယ်အပ်သောအခွံရှိသော သင်ပေါင်းဩဘာက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပယ်အပ်
သောအခွံရှိသောသင်းခွေဩဘာသဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ၊ ဤအနက်ကား
သမ္မောနီသရည်း)။ ။ခုဒ္ဒကဇင်္ဃဋ္ဌိကံ၊ငယ်သောမြင်းခေါင်းရိုးသည်။
ဓနုကဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊သူငယ်တို့ကစားသောလေးရူးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ လေး
ဂြိုဟ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ။ ။(ဓနုကဒဏ္ဍောဒါရကာနံကီဠနကခုဒ္ဒက
ဓနုကံ။ဋီကာ)။ ။မဟန္တံ၊ သော။ဇင်္ဃဋ္ဌိကံ။(လိုက်)။သည်။မိလာတသပ္ပ
ပိဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊ညှိုးကြုံသော မြွေ၏ကျောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိ၊ပုဆစ်
ရိုးသည်။ဧကတောပရိက္ခီဏဖေဏကသဏ္ဌာနံ၊ တဘက်ပဲ့သောရေမြှုပ်
သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဘတ္တဇင်္ဃဋ္ဌိကံမှို၊ ၌။ပဝိသိတွာ ၍။(ထည့်)။ဇင်္ဃဋ္ဌိကသာ၊
၏။ပဘိ ဌါဘာဂ္ဂနံ၊သည်။အတိခိဏဂေါသိင်္ဂသဏ္ဌာနံ၊မထက်သောအ

ဖျားရှိသောနွားချိုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ဥဒ္ဓုမာ၊သည်။ ဒုတ္တန္တိ တဝါသိဖရသုဒဏ္ဍ
သဏ္ဌာနံ၊ မကောင်းသဖြင့်ရွှေ့အပ်သော ပဲခွပ်ပေါက်ဆိန်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိ
၏။တာဿ၊ထိုပေါင်ရိုး၏။ကဋိဋ္ဌိမှိ၊ ခါးရိုး၌။ပတိဋ္ဌိတဌာနံ၊ သည်။ကီဠာ
ဂေါဠကသဏ္ဌာနံ၊ကလူစားဘွယ်ကျင်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။(ခုံညင်းတည်း)။
တေနဥဒ္ဓုမာ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌိတတွင်စပ်)။ ကဋိဋ္ဌိနော၊၏။ (ဌာနံ၌အ
ပေါင်းတစိတ်စပ်)။ပတိဋ္ဌိတဌါနံ၊တဉ်ရာအရပ်အစိတ်သဉ်။(တနည်း)။
တေန၊သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊တည်ရာဖြစ်သော။ (နိဂ္ဂဟိတ်အကျေကြံ)။ က
ဋိဋ္ဌိနော၊၏။ယံဌာနံ၊သည်။အဂ္ဂိ၊၏။တံဌာနံ၊သည်။ အဂ္ဂ တ္ထိ န္နမဟာပုန္နာ
ဂဖလသဏ္ဌာနံ၊အဖျား၌ဖြတ်အပ်သောပုန်းညက်သီးကြီးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။
ကဋိဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ဘက်အရိုးတို့သည်လည်း။ ကောဗန္ဓာနိ၊
တချက်တည်းစပ်ကုန်သည်။ဟုတွာ၊၍။ကုမ္ဘကာရိကဉ္ဇနသဏ္ဌာနာနိ၊
အိုးထိန်းတို့သည်ပြုအပ်သေးခုံလောက်နှင့် တူကုန်၏။ ။(ကုမ္ဘကာ
ရေနကတံနိပ္ပာဒိတံကုမ္ဘကာရိကံ၊ပြု)။ ။ပါဋိယေက္ကံ၊အသီးအသီး။
ကမ္မာရ ကူဋယောတ္တသဏ္ဌာနာနိ၊ ပန်းဘဲတို့၏တူရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။
(ပန်းဘဲတို့၏ တူရိုးကိုချည်သော လွန်ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏လည်းဟု)။
ကောဋိယံ၊ အဖျား၌။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ အာနိသဒဋ္ဌိ၊ တင်ရိုးသည်။
အဓောမုခံ၊ အောက်သို့ရှေးရှု။ ကတွာ၊၍။ ဂဟိတသပ္ပဖဏသဏ္ဌာနံ၊
ကိုင်အပ်သောမြွေပါးပျဉ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သတ္တဋ္ဌဌာနေသု၊ ခုနစ်ခုရှစ်ခု
သောအရပ်တို့၌။ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်အပေါက်ရှိ၏။ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊
ကျောက်ဆူးရိုးတို့သည်။အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ ဥပရူပရိဋ္ဌပိတသီ
သပဋ္ဋဝေဓကသဏ္ဌာနာနိ၊ အဆင့်ဆင့်ရစ်ပတ်ခွေလိပ်၍ထားအပ်သော
သလွဲပြားသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ။(သီသကပဋ္ဋဝေဓကံဝေဓေတွာဋ္ဌပိတံ
သီသမယံပဋ္ဋကံ၊ ဋီကာ)။ ။ဝါ၊ခုံညင်းကဲ့သို့ ပြားပြီးအပေါက်၌သီ၍
အဆင့်ဆင့်ထားအပ်သောတဆဲ့ရှစ်ချပ်သောခဲပြားသဏ္ဌာန်နှင့်တူကုန်
၏။ ။(ဤနည်း၌ဝေဓကသဒ္ဒါအပေါက်၌ သီသည်ကိုဟော၏။ ရှေး
နည်း၌ရစ်ပတ်ခွေလိပ်သည်ကိုဟော၏)။ ။ဗာဟိရတော၊ အပအား
ဖြင့်။ ဝဋ္ဋနာဝဠိသဏ္ဌာနာနိ၊ ဝင်သီတံ၌ထိုးသီ၍ထားအပ်သော ဝင်သီ
ချည်ထို့၏ အသွယ်အစဉ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ။(ဝင်သီတံဟူသည်ဝင်ရိုး
ဝင်သီဟူသည် ချည်ပင်မှတ်။ ။ယေနသုတ္တံကန္တန္တိ၊ တသွိ်ံတက္ကမှိ
ဝိဇ္ဈိတွာ ဌပိတ ဂေါဠကာ ဝဋ္ဋနာနာမ။ ဝဋ္ဋနာနံ အာဝဠိ ဝဋ္ဋနာဝဠိ။

ဠိကာ)။ ။တေသံပိဋ္ဌိကဏ္ဍကာနံ၊တို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ ဋ္ဌိ။ကကစဒန္တ
သဒိသာ၊ လွှသွားနှင့်တူကုန်သော။ ဒွေတယော၊ နှစ်ခုသုံးခုကုန်သော။
ကဏ္ဍကာ၊ဆူးနှင့်တူသောအရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။စတုဝီသတိ
ယာ၊သော။ပါသုကဋ္ဌီသု၊နံရိုးတို့တွင်။ အပရိပုဏ္ဏာနိ၊မပြည့်စုံသောနံရိုး
တို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ၊ အခွေ့ာင်အသွားမပြည့်စုံသော
သန်လျက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ပရိပုဏ္ဏာနိ၊တို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာ
နာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသော နံရိုးတို့သည်လည်း။ ဩဒါတ
ကုက္ကုဋဿ၊ကြက်ဖြူ၏။ ပသာရိတပက္ခသဏ္ဌာနာနိ၊ ဖြန့်အပ်သောအ
တောင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။စုဒ္ဒသ၊ကုန်သော။ဥရဋ္ဌီနိ၊ ရင်ရိုးတို့သည်။ဇိဏ္ဏ
သန္ဒမာနိကပဉ္ဇရသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆွေးမြည့်သော သံလျင်းချိုင့် သဏ္ဌာန်
ရှိကုန်၏။ (ဆွေးမြည့်သောလှည်းပေါင်းအသွင် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏လည်း
ဟူ)။ဟဒယဋ္ဌိ၊ရင်ဝရိုးသည်။ဒဗ္ဗိဖဏသဏ္ဌာန်၊ ယောက်မရွက်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏၊အက္ခကဋ္ဌီနိ၊ ညှပ်ရိုးနှစ်ဘက်တို့သည်။ ခုဒ္ဒကလောဟဝါသိဒဏ္ဍ
သဏ္ဌာနာနိ၊ ငယ်သောသံဖြင့် ပြုအပ်သော ပဲခွပ်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။
ကောဋ္ဌဋ္ဌီနိ၊ ပခုံးစွန်းနှစ်ဘက်ရိုးတို့သည်။(လက်ပြင်ရိုးတို့သည်လည်း
ဟူ)။ဧကတော၊မှ။ ပရိက္ခီဏသီဟဠကုဒ္ဒါလသဏ္ဌာနာနိ၊ ကုန်ပြီးသော
သီဟိုဠ်ပေါက်တူးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟဋ္ဌီနိ၊ မောင်းရိုး နှစ်ဘက်တို့
သည်။အာဒါသဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနာနိ၊ ကြေးမုံရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂ
ဗာဟဋ္ဌီနိ၊လက်ဖျံရိုးနှစ်ဘက်တို့သည်။ ယမကတာလကန္ဒသဏ္ဌာနာနိ၊
အစုံဘွဲ့ပေအပ်သောထန်းဖုသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ။(ထန်းဖုဟူသည်စား
သည့်ထန်းညှောက်ကိုယူ)။ ။မဏိဗန္ဓဋ္ဌီနိ၊ လက်ကောက်ဝတ်ရိုးတို့
သည်။ဧကတော၊တကွနက်။ အလ္လိယာပေတွာ၊ကပ်ငြိစေ၍။ ဌပိတသိ
သကပဋ္ဋဝေဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော သလွဲပြား အရစ်အခွေ
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ပိဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌီနိ၊လက်ဖမိုးရိုးတို့သည်။ကောဋ္ဋိတကန္ဒုလ
ကလာပသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုဖွပ်အပ်သော ဖြုံဖိုင်းရွက် အကြောစု
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟတ္ထင်္ဂုလီသု၊ လက်ချောင်းတို့တွင်။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌီနိ၊ အ
ရင်းဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။
မဇ္ဈိမပဗ္ဗဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။အပရိပုဏ္ဏပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ မပြည့်စုံသောပိန္နဲ
စေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌီနိ၊ တို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ၊
ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌီနိ၊ လည်ရိုးတို့

သည်။ဒဿနေ၊ယုံတံဖြင့်။ပိဏ္ဍိတွာ၊ ထိုး၍။ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတဝံသကဠိရစက္ကလသဏ္ဌာနာနိ၊ အကွင်းအကွင်း လှီးဖြတ်၍ထား အပ်သောခနစ်ချပ်သော်ဝါးမျှစ်ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ဟေဋ္ဌိမဟနုကဋ္ဌိ၊ အောက်မေးရိုးသည်။ကမ္မာရာနံ၊ပန်းဘဲတို့၏။အယောကူဋယောတ္တက သဏ္ဌာနံ၊ သံကိုက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ။(တဘက်တစွန်းကိုင်၍ထားအစရှိ သည်ကိုချစ်တိုက်သောပန်းဘဲတို့၏ကိုက်နှင့်တူ၏ဟူလို)။ ။ဥပရိမံ၊ အထက်မေးရိုးသည်။ အဝလေခနသတ္ထက သဏ္ဌာနံ၊ ကြံခွံလွှာသော ထားငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ။(ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္ထကံ၊ဋီကာ)။ ။ အက္ခိကူပနာသကူပဋ္ဌိနိ၊မျက်တွင်းရိုး နှာတွင်းရိုးတို့သည်။အပနီတမိဉ္ဇ တရုဏတာလဋ္ဌိ သဏ္ဌာနာနိ၊ ထုတ်အပ်ပြီးသော အဆံ အနှစ်ရှိသော နုသောထန်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုးသည်။ အဓောမုခ ဌပိတသင်္ခထာလကကပါလ သဏ္ဌာနံ၊ မှောက်၍ ထားအပ်သော ခရု သင်းခွက်ကွဲအခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ကဏ္ဏစူဠိကဋ္ဌိနိ၊နားခွက်ရိုးတို့သည်။ နှာပိတခုရ ကောသ သဏ္ဌာနာနိ၊ ဆတ္တာသည်တို့၏ သင်တုန်း အိမ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋကဏ္ဏစူဠိကာနံ၊ နဖူးနားရွက်တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပဋ္ဋဗန္ဓနောကာသေ၊သင်းကျစ်ဘွဲ့ရာအရပ်၌။ အဋ္ဌိ၊သည်။ သင်္ကုဋိတ ဃဘပုဏ္ဏပဋလခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊အတွန့်တွန့်ရှိ၍ထောပတ်ဖြင့်ပြည့်သော အိုးမှလျှံစီးလျက် ထက်ဝန်းကျင်တွဲရရွဲတည်သော ထောပတ်လွှာ အ ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ဦးထိပ်ရိုးသည်။မုခစ္ဆိန္နဝက်နာဠိကေရသဏ္ဌာ နံ၊မျက်နှာဝက်ပြတ်အပ်သော ကောက်သော အုန်းသီးမှုတ် သဏ္ဌာန်ရှိ ၏။သီသဋ္ဌိနိ၊ဦးခေါင်းရိုးတို့သည်။ သိဗ္ဗေတွာ၊ချုပ်စပ်၍။ ဌပိတဇဇ္ဇရ လာဗုကဋာဟ သဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော ဖြုဖြုယိုသော ဘူးတောင်း ခွက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ခြခြကွဲသောဘူးအုံသဏ္ဌာန်လည်းဟူ။ ။(ခြခြ ဟူသည် ပေါရာဏကထာတည်း။ ။ခြခြဝဇ္ဇတိဘေဒနံ၊ အက်ကွဲ သည့်တိအဓိပ္ပါယော။တေနဝုတ္တံပါရမိယံ၊ နတ်စက်ပစ်ချ။မြင်းမိုရ်ခြသို့ တိ၊ဟုစပ်ကြသတည်း)။ ။ဒိသတော၊ဖြင့်။ဒွိသု၊ ကုန်သော။ဒိသာသု၊ တို့၌။ဇာတာနိ၊ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ အဝိသေသေန၊ သာမည အားဖြင့်။သကလသရီရေ၊၌။ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ဝိသေ သေန၊ဖြင့်။ဧတ္ထ၊ ဤအရိုးတို့တွင်။ သီသဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂီဝဋ္ဌိသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ဂီဝဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကဋ္ဌိသု၊ကျောက်ဆူးရိုး

တို့၌။ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ကဋိဋ္ဌိသု၊ခါးရိုးတို့၌။ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ ကဋိဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ဥရဋ္ဌိသု၊ပေါင်ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ဥရဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိသု၊ပုဆစ်ရိုးတို့၌။ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ဇဏ္ဏုကဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ဇင်္ဃဋ္ဌိသု၊မြင်းခေါင်းရိုးတို့၌။ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ဇင်္ဃဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိသု၊ဖမျက်ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌီနိ၊တို့သည်။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိသု၊ဖမိုးရိုးတို့၌။ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ကုန်၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ အန္တော၊၌။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန၊ရိုးတွင်းခြင်ဆီဖြင့်။ ဥပရိတော၊မှ။ဝါ၊၌။ မံသေန၊ဖြင့်။ အဂ္ဂေစ၊၌၎င်း။ မူလေစ၊၌၎င်း။ အညမညေန၊ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နာနိ၊ကုန်၏။အယံ၊ကား။နေသံအဋ္ဌီနံ၊တို့၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၀၂။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇန္တိ၊ ကား။ တေသံတေသံအဋ္ဌီနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရဂတံ၊အတွင်း၌တည်သော။ မိဉ္ဇံ၊အနှစ်တည်း။ တံအဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ထိုအရိုးတို့၏အတွင်း၌တည်သောအနှစ်သည်။ ဝါ၊ ခြင်ဆီသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ သေတံ၊၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မဟန္တမဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော။ အဋ္ဌီနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရဂတံ၊အတွင်း၌တည်သောခြင်ဆီသည်။ ဝေဠုနာဠိယံ၊ဝါးကျည်၌။ပက္ခိတ္တသေဒိတမဟာဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ထည့်၍ပြုတ်ဖြော်အပ်သော ကြိမ်ညွန့်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနံ၊ငယ်ကုန်အလွန်ငယ်ကုန်သောအရိုးတို့၏။ အဗ္ဘန္တရဂတံ၊သည်။ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေသု၊ ဝါးဆစ်တို့၌။ ပက္ခိတ္တသေဒိတတနုဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်၍ပြုတ်ဖြော်အပ်သောနုသောကြိမ်ညွန့်များသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသု၊ကုန်သော။ ဒိသာသု၊တို့၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ အဋ္ဌီနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ အဋ္ဌီနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရတလေဟိ၊ အတွင်းအပြင်တို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊သည်။ အဿ၊ထိုခြင်ဆီ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊သာလျှင်တည်း။

၁၀၃။ ဝက္ကန္တိ၊ကား။ ဧကဗန္ဓနာ၊တစ်ခုသောအဖွဲ့ရှိကုန်သော၊ ဒွေ မံသပိဏ္ဍိကာ၊နှစ်ခုသော အသားတစ်တို့တည်း။ တံ၊ ထိုအညှိသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ မန္ဒရတ္တံ၊ စဉ်းငယ်နီသော။ ပါဠိဘဒ္ဒကဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ပင်လယ်ကသစ်စေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဒါရ

ကာနံ၊ တိ၏။ ယမကကီဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနံ၊အစုံဘွဲ့အပ်သော ကလူစ
ဘွယ်ကျင်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (ဗလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ)။ဝါ၊ကား။
ဧကဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓအမ္ဗဖလဒွယသဏ္ဌာနံ၊တခုသောအညှာ၌ ဘွဲ့အပ်သော
သရက်သီး နှစ်လုံးပြွတ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ဖြစ်
သော။ဒိသာယ၊၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ဂလဝါဋကာ၊လည်
ချောင်းမှ။ နိက္ခန္တေန၊ထွက်သော။ ဧကမူလေန၊တခုသော အညှာရင်း
ဖြင့်။ထောက်၊အတန်ငယ်။ ဂန္တွာ၊၍။ဒွိဓာ၊နှစ်ခြာ။ ဘိန္နေန၊ကွဲသော။ထူ
လနှာရုန၊ထူသောအကြောဖြင့်။ ပိနိဗဒ္ဓံ၊ဘွဲ့အပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ဟဒ
ယမံသံ၊နှလုံးသားကို။ပရိက္ခိပိတွာ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ဝက္ကံ၊
ကို။ ဝက္ကဘာဂေန၊အဖို့၏အဆုံးအပိုင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ ။(ဝက္ကဘာ
ဂေနပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဝက္ကပရိယန္တေန ဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဧတာဝပရေသုပိဧေဝ
ရူပေသု ဧသေဝ နယော။ ဋီကာ)။ ။အယံ၊သည်။ အဿ၊ထိုအဖို့၏။
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊
သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၀၄။ ဟဒယန္တိ၊ကား။ဟဒယမံသံ၊နှလုံးသားတည်း။ တံ၊ထိုနှလုံး
သားသည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ရတ္တံ၊နီ၏။ ပဒုမပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ပဒုမာကြာပွင့်
ချပ်၏ကျောက်ကုန်းအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဗာဟိရပတ္တာနိ၊
အပဖြစ်သောပွင့်ချပ်တို့ကို။ အပနေတွာ၊ပယ်၍။ အဓောမုခံ၊ရှေးရှု။ဌပိ
တံ၊ သော။ပဒုမမကုဠသဏ္ဌာနံ၊ပဒုမာအငုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဗဟိ၊၌။မဋ္ဌံ၊ပြေ
ပြစ်၏။အန္တော၊၌။ကောသာတကီဖလဿ၊သပွတ်ခါးသီး၏။ အဗ္ဘန္တရ
သဒိသံ၊ အတွင်းသားနှင့်တူ၏။ ပညဝန္တာနံ၊ ပညာရှိသောသူတို့အား။
ထောက်၊အတန်ငယ်။ဝိကသိတံ၊ပွင့်၏။မန္ဒပညာနံ၊နုံသောပညာရှိသော
သူတို့အား။ မကုဠိတမေဝ၊အငုံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ စ၊ဆက်။
အဿ၊ထိုနှလုံးသား၏။အန္တော၊၌။ ပုန္နာဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္တော၊ပုန်းညက်
စေ့၏တည်ရာမျှလောက်သော။အာဝါဋကော၊တွင်းငယ်သည်။ ဟော
တိ၊၏။ ယတ္ထ၊အကြင်တွင်းငယ်၌။ အဍ္ဎပသတမတ္တံ၊ တလက်ဘက်ခွဲမျှ
သော။လောဟိတံ၊ သွေးသည်။သဏ္ဌာတိ၊တည်၏။ ယံ၊အကြင်သွေးကို။
နိဿာယ၊ ၍။ မနောဓာတု စ၊မနောဓာတ်သည်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာ
တု စ၊မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၎င်း။ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဟဒယဝတ္ထု
ကိုသာမှီသည်မဟုတ်လော။ ယံနိဿာယဟူသင့်အံ့လော စုဒ်ကြောင့်။

နိဿယနိဿယောပိ နိဿယောတေဝ ဝုစ္စတိ။ မိန့်။ ။ဤသို့ဆိုရိုး
လောကသုံးထုံးရှိမှုသင့်မည်စေဒနာကြောင့်။ဘဝတိဟိကာရဏကာ
ရဏောပိကာရဏာဝေါဟာရောမိန့်။ ။ပုံစံသက်သေ ပြပါဦးလော့ရန်
ကြောင့်။ ယထာ စောရေဟိဂါမောဒဍ္ဍောတိမိန့်။ ။အထဝါ၊အကြင်
ရုပ်ကလာပ်၌ ဟဒယဝတ္ထုရှိ၏။ ထိုဝတ္ထုဒသက ကလာပ်သည်လည်း
လောဟိတ ဂတိကသာလျှင် ဖြစ်၍တည်၏။ ထိုကြောင့် အပေါင်းဖြစ်
သောလောဟိတကိုလည်း နိဿယဟူ၍ အဝယဝူပစာအားဖြင့်ဆိုသင့်
၏။ဋီကာစကား)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တံဇေတံလောဟိတံ၊သည်။ရာဂ
စရိတဿ၊ရာဂစရိုက်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။ဒေါသစရိတဿ၊အား။ ကာဠကံ၊မည်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ မောဟ
စရိတဿ၊အား။ မံသဓောဝနဥဒကသဒိသံ၊ အသားဆေးရည်နှင့် တူ
သည်။ဟောတိ၊၏။ဝိတက္ကစရိတဿ၊အား။ကုလတ္ထယူသဝဏ္ဏံ၊ကုလား
ပဲပြုတ်ရည်အဆင်းရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊အား။ ကဏိ
ကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊မဟာလှေကားပွင့်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ပညာ
စရိတဿ၊အား။အစ္ဆံ၊ကြည်သော။ ဝိပ္ပသန္နံ၊အထူးသဖြင့်ကြည်သော။
အနာဝိလံ၊နောက်ကျုခြင်း ကင်းသော။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူစင်သော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊
ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ နိဒ္ဓေါတဇာတိမဏိဝိယ၊ ကောင်းစွာ
သွေးအပ်ပြီးသောပတ္တမြားဇာစ်ကဲ့သို့။ဇုတိမန္တံ၊အရောင်တောက်သည်
ဖြစ်၍။ခါယတိ၊ထင်၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ဥပရိမာယ၊သော။ဒိသာယ၊၌။ဇော
တံ ၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။သရီရဋ္ဌကာနံ ရော၌။ ပိဋ္ဌိနံ၊ကုန်သော။ ထနာနံ၊
သားမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ဟဒယံ၊ကို။
ဟဒယဘာဂေန၊နှလုံးသား၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊သည်။
အဿ၊ထိုနှလုံးသား၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။
ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။
၁၀၅။ ယကနန္တိ၊ကား။ ယမကယမကမံသပဋလံ၊ အစုံအစုံသော
အသားလွှာတည်း။ (အချို့စာ၌ဝိဓ္ဓာမရှိ)။ တံ၊ထိုအသည်းသည်။ ဝဏ္ဏ
တော၊ဖြင့်။ရတ္တံ၊၏။ ။(ခြင်းခြင်းနီသည်ကိုစင်စေလို၍၊ပဏ္ဍုကဓာတု
ကံ၊မိန့်။ပဏ္ဍုကမ္ဗလာသည်လည်း ခြင်းခြင်းနီပြန်ခဲ့သောကြောင့်၊နာတိ
ရတ္တံ၊မိန့်)။ ။ပဏ္ဍုကဓာတုကံ၊ပဏ္ဍုကသဘာဝံ၊ ဖြော့တော့သော
သဘောရှိ၏။နာတိရတ္တံ၊မနီလွန်း။ကုမုဒဿ၊ကုမုဒ္ဒာကြာ၏။ ပတ္တပိဋ္ဌိ

ဝဏ္ဏံ၊ပွင့်ချပ်ကျောက်ကုန်းအဆင်းရှိ၍။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။မူလေ၊အ
ရင်း၌။ကော်၊ တရသော။အင်္ဂေ၊အဖျား၌။ ယမကံ၊အစုံဖြစ်သော။ ကော
ဝိဠ္ဌာရပတ္တသဏ္ဌာန်၊ ပင်လယ်ကာသစ်ရွက် သဏ္ဌာန်ရှိ၍။ တဥ္စယမကံ၊
သည်လည်း။ ဒန္တာန်၊ ပညာန္တံ့သောသူတို့အား။ ကေဗမေဝ၊ သည်သာ
လျှင်။ဟုတ္တွာ၊၍။မဟန္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပညဝန္တာန်၊တို့အား။ဧဝ၊
နှစ်ခုတို့သည်ငင်း။ တိဏ္ဏဝါ၊ တို့သည်ငင်း။ ဟုတ္တွာ၊၍။ ခုဒ္ဒကာနိ၊ကုန်
သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊သော။ ဒိသာယ၊၌။
ဇာတံ၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ဗ္ဗိန္နံ၊ကုန်သော။ထနာနံ၊တို့၏။အန္တော၊ရေ၊
၌။ဒက္ခိဏပဿံ၊ကို။ နိဿာယ၊၍။ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ယကနံ၊
ကို။ ယကနဘာဂေန၊ အသည်း၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊
သည်။အသ၊ထိုအသည်း၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၀၆။ ကိလောမကန္တိ၊ကား။ပဋိစ္ဆန္နာပ္ပဋိစ္ဆန္နဘေဒတော၊ဖုံးလွှမ်း
သောအမြှေး မဖုံးလွှမ်းသောအမြှေးတို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊သော။
ပရိယောနဟနမံသံ၊ မြှေးရက်တတ်သောအသားလွှာတည်း။ ဝါ၊လွှမ်း
တတ်သောအသားလွှာတည်း။ ။(နဟခေတ်၊ ယုပဗ္ဗည်း၊ နဟနလို
သည်။ တေနဝက္ကတိပရိယောနန္ဓိတွာဌိတန္တိ)။ ။ဒုဝိဓံပိ၊သော။တံ၊
ထိုအမြှေးသည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။သေတံ၊၏။ ဒုကူလပိလောတိကဝဏ္ဏံ၊
ဘွဲပြုပုဆိုးနွမ်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ အတ္တနော၊
၏။ဩကာသသဏ္ဌာန်၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ဖြင့်။
ပဋိစ္ဆန္န ကိလောမကံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမြှေးသည်။ ဥပရိမာယ၊
သော။ဒိသာယ၊၌။ဇာတံ၊၏။ဣတရံ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နအမြှေးသည်။ဒွိသု၊ ကုန်
သော။ဒိသာသု၊တို့၌။ဇာတံ၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ပဋိစ္ဆန္နကိလောမ
ကံ သည်။ဟဒယဉ္စ၊ကိုငင်း။ ဝက္ကဉ္စ၊ကိုငင်း။ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊၍။ဌိတံ၊၏။
အပ္ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊သည်။ သကလသရီရေ၊၌။ စမ္မဿ၊၏။ဟေဋ္ဌ
တော၊မှ။မံသံ၊ကို။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။
ဟေဋ္ဌာ၌။ မံသေန၊ဖြင့်။ဥပရိ၊၌။ စမ္မေန၊ဖြင့်။တိရိယံ၊၌။ ကိလောမက
ဘာဂေန၊ အမြှေး၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။ အသ၊ထို
အမြှေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂ
ပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ တည်း။

၁၀၇။ ပိဟကန္တိ၊ကား။ဥဒရဇိဝှါမံသံ၊ဝမ်းလျှာအသားတည်း။ဝါ၊လျှာသဏ္ဌာန်ရှိသော ဝမ်း၏အထက်စောင်၌တည်သောအသားတည်း။တံ၊ထိုအဖျဉ်းသည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။နီလံ၊၏။ ။(နီလန္တိ ဝတွာ နီလံနာမ ဗဟုဓာတုကန္တိ အာဟ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏန္တိ)။ ။နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ကြောင်ပန်းပွင့် အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သတ္တင်္ဂုလပ္ပမာဏံ၊လက်ခုနစ်သစ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။အဗဒ္ဓံ၊အဘွဲ့မရှိ။ ကာဠဝစ္ဆကဇိဝှါသဏ္ဌာနံ၊ နက်မည်းသောနွားငယ်လျှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ဖြင့်။ဥပရိမာယ၊ သော။ဒိသာယ၊၌။ဇာတံ၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ဟဒယဿ၊၏။ဝါမပဿေ၊ လက်ဝဲနံပါး၌။ ဥဒရပဋလဿ၊ အစာသစ်၏တည်ရာအရှမလွှာ၏၊မတ္ထကပဿံ၊ အထက်စောင်ကို။နိဿာယ၊၍။ဌိတံ၊၏။ယသ္မိံ၊အကြင်အဖျဉ်းသည်။ ပဟာရဏပ္ပဟာရေန၊ လက်ခတ်မိသဖြင့်။ဝါ၊ ထိုးခတ်မိခြင်းဖြင့်။ဗဟိ၊ ထိုမိမိတည်ရာမှပြင်သို့။နိက္ခန္တေ၊သော်။ သတ္တာနံ၊တို့၏။ဇီဝိတက္ခယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ပိဟကဘာဂေန၊ အဖျဉ်း၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။ အဿ၊ထိုအဖျဉ်း၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၀၈။ ပပ္ဖာသန္တိ၊ ကား။ ဒွတ္တိံသမံသခဏ္ဍပ္ပဘေဒံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော အသားပိုင်းအပြားရှိသော။ ပပ္ဖာသမံသံ၊ တည်မြဲတိုင်း အရပ်၌လျှင်တွဲရွဲဆွဲလျက် အတန်ငယ်လုံးသောအသားတည်း။ (အတန်ငယ်ပြန့်သောအသားလည်းဟူ)။တံ၊ထိုအဆုတ်သည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ရတ္တံ၊နီ၏၊ နာတိပက္ကဥဒုမ္ဗရဖလဝဏ္ဏံ၊ မမှည့်လွန်းသော ရေသဖန်းသီး အဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဝိသမစ္ဆိန္နဗဟလပူဝခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊မညီမညွတ်ဖြတ်အပ်သောထုသောမုန့်ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ကိုယ်တွင်း၌၊အသိတပီတာနံ၊ စားအပ်သောက်အပ်သောအာဟာရတို့၏။အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဂ္ဂတေန ကမ္မဇတေဇုသ္မာနာ၊ တက်သောကမ္မဇတေဇောအငွေ့သည်။ အဗ္ဘာဟတတ္တာ၊နှိပ်စက် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဍမိဝ၊ညက်စွာဝါးပြီးသောကောက်ရိုးထွေးကဲ့သို့။ နိရသံ၊ ယုတ်သောအရသာရှိသည်။ နိရောဇံ၊ နိပ္ပဘံ၊အရောင်မရှိသည်။ဝါ၊နိရောဇံ၊ဩဇာရဟိတံ၊ဩဇာမရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊သော။ ဒိသာယ၊၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသ

တော၊ဖြင့်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊၌။ ဝိဒ္ဓိ၊ကုန်သော။ ထနာနံ၊တို့၏။အန္တရေ၊ ၌။ဟဒယဥ္စ၊နှလုံးကိုရင်း။ယကနဥ္စ၊အသည်းကိုရင်း။ဥပရိ၊၌။ဆာဒေတွာ၊ ၍။ဩလမ္ဗန္တံ၊တွဲရွဲဆွဲလျက်။ဌိတံ၊၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ပပ္ဖါသဘာ ဂေန၊အဆုတ်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊သည်။အဿ၊ထိုအ ဆုတ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂ ပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊သာလျှင်တည်း။

၁၀၉။ အန္တန္တိ၊ကား။ ပုရိသဿ၊အား။ ဒွတ္တိံသဟတ္ထံ၊ သုံးဆဲ့နှစ် တောင်ရှိသော။ ဣတ္ထိယာ၊အား။ အဋ္ဌဝီသတိဟတ္ထံ၊နှစ်ဆဲ့ရှစ်တောင်ရှိ သော။ ဧကဝီသတိယာ၊သော။ ဌာနေသု၊အရပ်တို့၌။ဩဘဂ္ဂံ၊အောက် သို့ခွေ၍တည်သော။အန္တဝဋ္ဋိ၊အူခွေတည်း။ တဒေတံ၊ထိုအန္တဝဋ္ဋိ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။သေတံ၊၏။ သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ၊ကျောက်စစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းကတေ အဆင်းရှိ၏။(သေတသက္ခရသုဓာဝဏ္ဏန္တိပိ ပါဌော၊ ဖြူသောကျောက်စစ်အဆင်း အင်းကတေအဆင်းရှိ၏။ ပေး)။ သဏ္ဌာနတော ဖြင့်။လောဟိတဒေါဏိယံ၊ နီသောသွေးရည်ကျင်း၌။ ပါ၊ သွေးပြည့်သော ကျင်း၌။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ ဌပိတသီသစ္ဆိန္နသပ္ပ သဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော ဦးခေါင်းပြတ်သော မြွေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသ တော ဖြင့်။ ဒွိသု ကုန်သော။ ဒိသာသု၊တို့၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ဥပရိ၊သော။ဂလဝါဋကေ၊ ရေမျို၌ရင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊သော။ ကရီသ မဂ္ဂေ၊ဝစ္စမဂ်၌ရင်း။ ဝိနိဗန္ဓတ္တာ၊ ထုတ်ချင်းလျှိုတစပ်တည်း စပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂလဝါဋကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တေ၊ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ရေမျို အစဝစ္စမဂ်အဆုံးရှိသောကိုယ်အတွင်း၌။ ဌိတံ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ အန္တဘာဂေန၊ အူခွေတည်ရာဌာနဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအူခွေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ သာလျှင် တည်း။

၁၁၀။ အူမ၏ခွေ၍ခွေ၍တည်ရာအရပ်တို့သည် အန္တာဘောဂဌာ နမည်ကုန်၏။ ထိုအန္တာဘောဂဌာနတို့၏အဖွဲ့ဖြစ်သောအူသည်အန္တ ဂုဏမည်၏ဟုပြလို၍။ အန္တဂုဏန္တိ အန္တာဘောဂဌာနေသုဗန္ဓနံ၊ ဟူ သည်။ ။အန္တဂုဏန္တိ၊ကား။ အန္တာဘောဂဌာနေသု၊အူခွေတည်ရာ ဌာနတို့၌။ ဗန္ဓနံ၊ဖွဲ့တတ်သောအူသိမ်သည်။ အန္တဂုဏံ၊ အူဖွဲ့မည်၏။

တံ၊ထိုအရှသိမ်သည်။ဝဏ္ဏတော ဖြင့်။သေတံ၊၏။ဒကသီတလိကမူလက ဝဏ္ဏံ၊ကြာသိမ်မြစ် အဆင်းရှိ၏။ (ရေ၌နစ်သော မှော်မြစ် အဆင်းရှိ၏ လည်းဟူ)။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာနမေဝ၊ကြာ သိမ်မြစ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာတည်း။ ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဒွိသု၊ကုန်သော။ ဒိ သာသု၊တို့၌။ ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော ဖြင့်၊ ကုဒ္ဒါလဖရသုကမ္မာဒိနိ၊ ပေါက်တူး တူးခြင်း ပုဆိန်ပေါက်ခြင်းအမှုစသည်တို့ကိ။ ကရောန္တာနံ၊ တို့၏။ အင်္ဂုဒေဘာဂေ၊အရှေ့တို့ကို။ အဂ္ဂဋ္ဌေ၊ မလျော့သည်တို့ကို။ ကတွာ။(ထည့်)။၍။ ဌိတေ၊တည်း။ အာဗန္ဓိတွာ၊၍။ (အဘယ်ကဲ့သို့ နည်း။ ယန္တသုတ္တကမိဝယန္တဖလကာနိ၊ ဟူသည်)။ ယန္တာကနုန်ကာ လေ၊ ယန္တရား ငင်သော ကာလ၌။ ယန္တသုတ္တကံ၊ ယန္တရားကြိုးသည်။ ယန္တဖလကာနိ၊ပျဉ်တို့ကို။ အာဗန္ဓတိဣဝ၊သွဲ၏သို့။အာဗန္ဓိတွာ ၍။ ။ (ကိမိဝတဏ္ဍုဋ္ဌိတန္တိ အာဟ။ပါဒပုဋ္ဌန။ပ။ဌိတန္တိ)။ ပါဒပုဋ္ဌနရဇ္ဇုမြဏ္ဍ လကာဿ၊ခြေသဘ်ကြိုးဝန်း၏။အန္တရာ၌။ တံ၊ထိုခြေသတ်ကြိုးဝန်းကဲ့။ သိဗ္ဗိတွာ၊ချုပ်စပ်၍။ဌိတရဇ္ဇုကာဝိယ၊တည်သောကြိုးသေးကဲ့သို့။ဌေ ဝိသတိယာ၊သော။ အင်္ဂုဘောဂါနံ၊အရှေ့တို့၏။အန္တရာ၌။ တော၊ထိုအရှေ့တို့ကို။(ထည့်)။သိဗ္ဗိတွာ၍။ဌိတံ၊၏။ (ပုရိမဒွေဒ္ဓအာဗန္ဓနသဒတိ ယပဒံဠာနုဘကာရ ဿနိဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ပရိစ္ဆေဒ တော၊ဖြင့်။အင်္ဂုဂုဏ ဘာဂေန၊ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊သည်။ အဿ၊အရှသိမ်၏။ သဘာဂပ ရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၁၁။ ဥဒရိယန္တိ၊ကား။ ဥဒရေ၊ရင်၌။ ဘဝံ၊ဖြစ်သော။ အသိတ ပီတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ်သော်အပ်ခဲအပ်လျက်အပ်သောအစာ သစ်တည်း။တံ၊ထိုအစာသစ်သည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။အဇ္ဈောဟဋာဟာ ရဝဏ္ဏံ၊မျိုအပ်သောအာဟာရအဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ပရိဿာ ဝနေ၊ ပဝါရေစစ်၌။ သိထိလဗန္ဓတဏ္ဍုလသဏ္ဌာနံ၊ လျော့လျော့ထုပ် အပ်သောဆန်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ဥပရိမာယ၊သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ဥဒရေ၊၌။ ဌိတံ၊၏။ ဥဒရံနာမ မည် သည်ကား။ဥဘတော၊မှ။ နိပ္ပီဠိယမာနဿ၊ညှစ်အပ်သော။ အလ္လသာဋ ကဿ၊ စွတ်ပိုသောပုဆိုး၏။ မဇ္ဈေ၊၌။ သဉ္ဇာတဖေါဋကသဒိသံ၊ ဖြစ် သောစည်ပေါင်းနှင့်တူသော။အန္တပဋလံ၊အရှမလွှာပင်တည်း။ ဗဟိ အပ

ကား။မန္ဒံ၊ ပြေပြစ်၍။အနေ္တာ၊ အတွင်းကား။မံသကသမ္ပုပလိဝေဋ္ဌနကိ
လိဋ္ဌပါဝါရက ပုပ္ဖကသဒိသံ၊ အမဲပုတ်ယောက်သွားပုတ်ကို ရစ်ထုပ်
သောနှမ်းရှိသောပတီးအခင်းအဆာနှင့်တူ၍။(ပတီးအခင်းအမွေးနှင့်တူ
၍သည်းဟူ)။ကုမိတပနသတစသာ၊ပုတ်ရှိသောပိန္နဲသီးခွံ၍။ အဗ္ဘန္တရ
သဒ္ဒသံ၊အတွင်းသားနှင့်တူ၍။ဇာတိပိ၊ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဌာ။ဝဋ္ဋတိ၊ ၍။
ယတ္ထဥဒရေ၊၌။ တက္ကောဠကာ၊ တက္ကောဠမည်သော ပိုးမျိုး တို့ရင်း။
ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာ၊ တို့ရင်း။ တာလဟီရကာ၊ တို့ရင်း။ သူစိမုခကာ၊တို့ရင်း။
ပဋဘန္တသုတ္တကာ၊တို့ရင်း။ ဒွတ္တိံသကုလပ္ပဘေ
ဒါ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးအမျိုးအားဖြင့်ပြားကုန်သော။ ကိမိယော၊ ပိုးတို့သည်။
အာကုလဗျာကုလာ၊အထွေးထွေးအရှက်ရှက် တိုးတိုးဝေ့ဝေ့။ သဏ္ဍာ
သဏ္ဍာစာရိနော အစုအစုသွားကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ နိဝသန္တိ၊ကုန်၏။
ယေတက္ကောဠကာဒယော၊တို့သည်။ ပါနဘောဇနာဒိမှိ၊ အဖျော်ဘော
ဇဉ်စသည်သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥလ္လင်္ဃိတွာ၊ ခုန်တက်
ကုန်၍။ ဝိရဝန္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြားမြည်တမ်းကုန်လျက်။ ဟာဒယမံ
သံ နှလုံးခွံသားကို။ အဘိဟနန္တိ၊ တိုက်ကြ ကုန်၏။ ပါနဘောဇနာဒိ
အဇ္ဈောဟရဏဝေလာယဉ္စ၊အဖျော်ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို မျိုသော
အခါ၌လည်း။ တေကိမိယော၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံမုခါ၊ အထက်သို့ရှေးရှု။
ဟုတွာ၊၍၊ ပဌမဇ္ဈောဟဋေ၊ ရှေးဦးစွာမျိုအပ်ကုန်သော။ ဒွေတယော
အာလောပေ၊နှစ်လုပ်သုံးလုပ်သောဆွမ်းတို့ကို။ တုရိတတုရိတာ၊ဆော
ဆောလျင်လျင်။ဝိလုပ္ပန္တိ၊လုယက်ကုန်၏။ယံဥဒရံ၊ သည်။ တေသံကိမီနံ၊
တို့၏။သူတိဃရဉ္စ၊သားဘွားရာအိမ်သည်ရင်း။ ဝစ္စကုဋိဂိလာနသာလာ
သုသာနဉ္စ၊ ကျင်ကြီးအိမ်၊ သူနာစရပ်၊ သုသာန်သင်းချိုင်း သည်ရင်း။
ဟောတိ၊၏။ ယတ္ထဥဒရေ၊၌။ (ယတ္ထပါနဘောဇနာဒိနိပတိတွာတိဋ္ဌတိ
တိသမ္ဗန္ဓော)။ ။သေယျထာပိနာမ၊မည်သည်ကား။ စဏ္ဍာလဂါမဒွါ
ရေ၊ ဇွန်းစဏ္ဍားရွာတံခါး၌။ စန္ဒနိကာယ၊တံစီးတွင်း၌။ နိဒါဃသမယေ၊
နွေကာလ၌။ ထုလဖုသိတကေ၊ကြီးသောမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊
သည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ ဥဒကေန၊ဖြင့်။ ဝုယှမာနံ၊ မျော
သော၊ မုတ္တကရီသစမ္မအဋ္ဌိနှာရုခဏ္ဍခေဠသိင်္ဃာဏိကလောဟိတပ္ပဘု
တိနာနာကုဏပဇာတံ၊ ကျင်ငယ်၊ကျင်ကြီး၊အရေ၊အရိုး၊အကြောပိုင်း၊
တံတွေး၊ နှပ်၊ သွေးအစရှိသော အထူးထူးသော အပုပ်မျိုးသည်။ နိပ

တိတွာ၊ ကျ၍။ ကန္ဒမောဒကာလုင်္ဂိတံ၊ ညွန်စေးရေဖြင့်နှောက်ကျုသည်။
ဒွိဟာတိဟာဌယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့်။ သဉ္ဇာတကိမိကုလံ၊ ဖြစ်
သောပိုးမျိုးရှိသည်။ သူရိယာတပသန္တာ ပဝေဂ ကုဏိတံ၊ နေပူဖြင့် ပူ
လောင်သော အဟုန်ဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ဥပရိ၊ ၌။ ဖေဏပုပ္ဖုဠ
ကေ၊ အမြှုပ်အပွက်တို့ကို။ မုဉ္စန္တံ၊ လွှတ်လျက်။ အဘိနီလဝဏ္ဏံ၊ အလွန်
ညိုသောအဆင်းရှိသည်။ ပရမဒေုဂ္ဂန္ဓံ၊ အလွန်မကောင်းသောအနံ့ဖြင့်
စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဂန္တုံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ။ နေဝအရ
ဟရူပတံ၊ မထိုက်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရင်း။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ နအရ
ဟရူပတံ၊ သို့ရင်း။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ စာသိတုံ
ဝါ၊ နမ်းခြင်းငှါရင်း။ သာယိတုံဝါ၊ လျက်ခြင်းငှါရင်း။ ပဂေဝပဋ္ဌမမေဝ၊
ရှေးဦးစွာဆောဆောသာလျှင်။ နအရဟတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊
တူလျှင်။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ ပါနဘောဇနာ
ဒိ သည်။ ဒန္တမုသလသဉ္စုဏ္ဏိတံ၊ သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့ဖြင့်
မုန့်မုန့်ညက်ညက်ပြုအပ်သည်။ ဇိဝှါ ဟတ္ထပရိဝတ္တိတခေဠလာလာပလိ
ဗုဒ္ဓံ၊ လျှာတည်းဟူသောလက်ဖြင့်ပြန်လှန်အပ်သောတံတွေးအရိအရည်
တို့ဖြင့်မွေးရှက်အပ်သည်။ တင်္ခဏဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသမ္ပဒံ၊ ထိုခ
ဏ၌ကင်းသော အဆင်းအနံ့ အရသာအစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ တန္တဝါယခလိသုဝါနဝမထုသဒိသံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏
ချည်စာနင်းသောကစိဖတ်ချေးအန်ဖတ်နှင့်တူစွာ။ နိပတိတွာ၊ ကျ၍။ ပိတ္တ
သေမှဝါတပလိဝေဌိတံ၊ သည်းခြေ သလိပ် လေတို့ဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်
သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥဒရဂ္ဂိသန္တာပဝေဂကုဏိတံ၊ ဝမ်းမီးတောဖောခတ်ပူ
လောင်သောအဟုန်ဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ကိမိကုလာကုလံ၊ ပိုးမျိုး
သုံးဆဲ့နှစ်ပါးတို့ဖြင့် နှောင့်ရှက်ရောပွမ်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပရူပရိ၊ အ
ထက်အထက်သို့။ ဖေဏပုပ္ဖုဠကာနိ၊ အမြှုပ်အပွက်တို့ကို။ မုဉ္စန္တံ၊ လွှတ်
လျက်။ ပရမကသမ္ဗုဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊ ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့အလွန်
မကောင်းသောအနံ့ဖြင့်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊
၍၊ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောစက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသော အစာ
သစ်ကို။ သုတွာပိ၊ ကြားကာမျှလည်း။ ပါနဘောဇနာဒိသု၊ သောက်ဘွယ်
စားဘွယ် စသည်တို့၌။ အမနုညတာ၊ မမြိန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။
သဏ္ဌာတိ၊ တည်သေး၏။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဝိပဿနာပညာစက္ခုဖြင့်။ အဝ

သောကေတွာ၊ ကြည့်၍ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ ယတ္ထ စ ဥဒရေ၊ ၌လည်း။ ပတိတံ၊ ကျသော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ သည်။ ပဉ္စဓါ၊ ဖြင့်။ ဝိဝေကံ၊ ခွဲဝေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧကံ၊ သော။ ဘာဂံ၊ အဘို့ကို။ ပါဏကာ၊ ပိုးတို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကံ၊ သော။ ဘာဂံ၊ ကို။ ဥဒရဂ္ဂိ၊ ဝမ်းမီးသည်။ ဈာပေတိ၊ ကျက်စေ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ကရီသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ရသဘာဝံ၊ အရသာ၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ သောဏိတမံသာဒီနိ၊ အသွေးအသားအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပဗြူဟယတိ ပွါးစေ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရပဋလေန စေဝ၊ ဝမ်းလွှာဖြင့်၎င်း။ ဥဒရိယဘာဂေန စ၊ အစာသစ်အိမ်၏အဆုံး အဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအစာသစ်အိမ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၁၂။ ကရီသန္တိ၊ ကား။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးတည်း။ တံ၊ ထိုကျင်ကြီးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈောဟဋာဟာရဝဏ္ဏမေဝ၊ မျိုအပ်သောအာဟာရအဆင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ပက္ကာသယေ၊ အစာကျက်အိမ်၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ၊ ရှေ့အဘို့အားဖြင့်ချက်၏အောက် နောက်အဘို့အားဖြင့်အောဆုံးဖြစ်သောကျောက်ဆစ်ရိုးတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ အန္တာဝသာနေ၊ အူ၏အဆုံး၌။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အစောက်အားဖြင့်။ အဋ္ဌင်္ဂုလမတ္တေ၊ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော။ ဝေဠုနာဠိကသဒိသေ၊ ဝါးကျည် အခေါင်းနှင့်တူသောအရပ်သည်။ ပက္ကာသယော နာမ၊ ၏။ ။(ယတ္ထပက္ကာသယေပါနဘောဇနာဒိကံသန္နိစိတံဟုတွာတိဋ္ဌတိတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ယတ္ထပက္ကာသယေ၊ ၌။ ဥပရိဘူမိဘာဂေ၊ ၌။ ပတိတံ၊ သော။ ဝဿောဒကံ၊ မိုးရေသည်။ ဩဂဠိတွာ၊ လျှောကျ၍။ ဟေဋ္ဌာဘူမိဘာဂံ၊ ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ပတိတံ၊ သော။ ပါနဘောဇနာဒိကံ၊ သည်။ ဥဒရဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးတေဇောဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေ

ဟာကံ၊အမြုပ်ဗိဗိတက်လျက်။ ပက္ကံပက္ကံ၊ ကျက်တိုင်းကျက်တိုင်း။ နိသဒါယ၊ကျောက်ပျဉ်၌။ပိသိတမိဝ၊ကြိတ်သကဲ့သို့။ သဏှဘာဝံ၊နှမ်းညက်သည့်၏အဖြစ်သို့။အာပန္နံတွာ၊၍၊အနုဗိလေန၊အရှေ့ခေါင်းဖြင့်။ ဩဂဠှတွာ ဩဂဠှိတွာ၊လျှောကျ၍လျှောကျ၍။ ဩမဒ္ဒိတွာ၊သိပ်နယ်၍။ ဝေဠုပဗ္ဗ၊ဝါးဆစ်၌။ ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာဝိယ၊ထည့်အပ်သော ဖြော့သောအဆင်းရှိသော မြေညက်ကဲ့သို့။ သန္နိစိတံ၊စုဝေးသည်။ဟုတွာ၍။တိဋ္ဌတိ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ပက္ကာသယပဋလေန စေဝ၊ အစာသစ်အိမ်လွှာဖြင့်၎င်း။ကရီသဘာဂေန စ၊ကျင်ကြီး၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊သည်။ အသာ၊ထိုကျင်ကြီး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊သာလျှင်တည်း။

၁၁၃။ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ၊ကား။သီသကဋာဟဗ္ဘန္တရေ၊ဦးခေါင်းခွံတွင်း၌။ဌိတမိဉ္ဇရာသိ၊ တည်သောအဆီစုတည်း။ဝါ၊ဦးနှောက်စုတည်း။တံ၊ထိုဦးနှောက်သည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။သေတံ၊၏။အဟိစ္ဆတ္တကပိဏ္ဍဝဏ္ဏံ၊မှိုဝံမှိုခဲနှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဒဓိဘာဝံ၊ နို့ခမ်းအဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တံ၊မရောက်မီ။ ဝါ၊ သော။ ဒုဋ္ဌခီရဝဏ္ဏံ၊ ပျက်သော နို့ရည်အဆင်းရှိ၏။ဇာတိပိ၊သို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ဝဋ္ဋတိ၊၏။ သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာန်၊၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊၌။ဇာတံ၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။သီသကဋာဟဗ္ဘန္တရေ၌။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။သိဗ္ဗိနိမဂ္ဂေ၊ ဦးခေါင်းတို့ကို။ (ဦးခေါင်း ချုပ်စပ်ကြောင်းတို့ကိုလည်းဟူ)။နိဿာယ၊မှီ၍။ သမောဓာနေတွာ၊ပေါင်းစု၍။ဌပိတာ ကုန်သော။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍာဝိယ၊ မုန့်ညက်စိုင်တို့ကဲ့သို့။သမောဟိတံသန္နိစိတံ၊ စုဝေးလျက်။တိဋ္ဌတိ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။သီသကဋာဟဿ၊ဦးခေါင်းခွံ၏။ အဗ္ဘန္တရတလေဟိ စေဝ၊ အတွင်းအပြင်တို့ဖြင့်၎င်း။မတ္ထလုင်္ဂဘာဂေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။ အယံ၊သည်။ အသာ၊ထိုဦးနှောက်၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။

၁၁၄။ ပိတ္တန္တိ၊ကား။ဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊အိတ်အွဲ့ရှိသောဗဒ္ဓသည်းခြေ၎င်း။အဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊ အိတ်အွဲ့မရှိသောအဗဒ္ဓသည်းခြေ၎င်း။ ဇာတိ၊သို့။ဒွေ ကုန်သော၊။ပိတ္တာနိ၊သည်းခြေတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုဗဒ္ဓသည်း

ခြေအဗဒ္ဓသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဗဟလမဓုကတေလဝဏ္ဏံ၊ ပြစ်ချွဲသောသစ်မည်စည်ဆီအဆင်းရှိ၏။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ မိလာတအာကုလိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ညှိုးနွမ်းသောပါတောင်ကရည်းပွင့်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဇာတရံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ကေသလောမဒန္တနခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊ အသားမှလွတ်ရာအရပ်ကိုဧင်း။ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဉ္စ၊ ကြမ်းမာခြောက်သွေ့သောအရေကိုဧင်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ တေလံဣဝ၊ ကဲ့သို့။ အဝသေသသရီရံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမှိ၊ အကြင်အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လတ်သော်။ အက္ခီနိ၊ တို့သည်။ ပီတကာနိ၊ ဝါကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘမန္တိ လည်ကုန်၏။ ဂတ္တံ၊ ကိုယ်သည်။ ကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ကဏ္ဍူယတိ၊ ယားယံ၏။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဟဒယပပ္ဖာသာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ယကနမံသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ သော။ မဟာကောသာတကီကောသကသဒိသေ၊ သပွတ်သီးကြီးအိမ်နှင့်တူသော။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိမ်၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမှိ၊ အကြင်ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ သော်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥမ္မတ္တကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ အရှက်အကြောက်ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ ၍။ အကာတဗ္ဗံ၊ မပြုမကျင့်ကောင်းသည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘာသိတဗ္ဗံ၊ မပြောမဆိုကောင်းသည်ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ အစိန္တိတဗ္ဗံ၊ မကြံစည်အပ်မကြံစည်ကောင်းသည်ကို။ စိန္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပိတ္တဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုဗဒ္ဓအဗဒ္ဓသည်းခြေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၁၅။ သေမှန္တိ၊ ကား။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဧကပတ္ထပူရပ္ပမာဏံ၊ တကွန်းစားပမာဏရှိသော။ (တခွက်ပမာဏရှိသောလည်းဟူ)။ သေမှံ၊ သလိပ်တည်း။ တံ၊ ထိုသလိပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ နာဂဗလာပဏ္ဏရသဝဏ္ဏံ၊ ဖြူစဥ်တိုင်းရွက်။ ဝါ၊ ဝက်ချေးပနဲရွက်ရည်အဆင်း

ရှိ၏။ ။(နာဂဗ္ဗလာစေဝဗျသာ၊ဝက်ချေးပနဲ့ဟော။နိဿယ္ယာ၊နာဂဗ္ဗလာ
သပဏ္ဏာရသဝဏ္ဏံ၊ ဟုစာရှိ၏။ သလွန်သည်)။ ။သဏ္ဍာနတော၊ဖြင့်။
ဩကာသသဏ္ဍာန်၊ တည်တိုင်းသော သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။
ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရ
ပဋလေ၊အစာသစ်၏အထက်ဖြစ်သောဝမ်းလွှာအရှခေါင်း၌။ ဌိတံ၊၏။ပန
တံပါကဂုံကရောမိ၊အံ့။ ယံသေမှံ၊ သည်။ ဘောဇနာဒိအဇ္ဈောဟရဏ
ကာလေ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို မျိုရာကာလ၌။ သေယျထာပိနာမ၊
မည်သည်ကား။ ဥဒကေ၊၌။ သေဝါလပဏကံ၊ ရေမှော်ရေညှိသည်။
ကဋ္ဌေဝါ၊သစ်သည်ရင်း။ကထလေဝါ၊ ကျောက်စစ်အိုးခြမ်းသည်ရင်း။
ပတန္တေ၊သော်။ ဆိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ဟုတွာ၊၍။ ပုန၊တဘန်။
အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊လွှမ်းမိုး၍။တိဋ္ဌတိသေယျထာပိ၊၏သို့။ဧဝမေဝ၊လျှင်။
ပါနဘောဇနာဒိမှိ၊သဉ်။နိပတန္တေ၊ကျသည်ရှိသော်။ ဆိဇ္ဇိတွာ၊၍။ဒွိဓါ၊
ဖြာ။ဟုတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊၍။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ယမ္ဘိစ၊အကြင်
သလိပ်သည်လည်း။ မန္ဒီဘူတေ၊ နုန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတ်သော်။ ပက္က
ဂဏ္ဍောဝိယစ၊ ပြည်မှည့်သောအိုင်းအမာကဲ့သို့ရင်း။ ပူတိကုက္ကု၊ရုဏ္ဍ
မိဝစ၊ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သောကြက်ဥကဲ့သို့ရင်း။ဥဒရံ၊သည်။
ပရမဇေဂုစ္ဆံ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်။ကုဏပဂန္ဓံ၊ပုပ်သောအနံ့
ရှိသည်။ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်။ တတော၊ ထိုအားနည်းသောသလိပ်မှ
ဥဂ္ဂတေန၊အထက်သို့တက်သော။ ဂန္ဓေန၊ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေကောပိ၊ကြို့သော
လေသည်ရင်း။ မုခံပိ၊ ခံတွင်းသည်ရင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိ
သည်။ပူတိကုဏပသဒိသံ၊ ပုပ်သောအနံ့နှင့်တူသည်။ဟောတိ၊၏။ ။
(ဥဒ္ဒေကော ပိတ္တာဒိဟိဝိနာကေဝလောဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတော)။ ။သောစ
ပုရိသော၊ ထိုအနံ့ မကောင်းသော ခံတွင်းရှိသော ယောကျ်ားသည်
လည်း။ အပေဟိ၊ ဖဲလော့။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ သည်။ ဝါယသိ၊ လှိုင်၏။ ဣတိ၊သို့။
ဝတ္တဗ္ဗတံ၊သို့။အာပဇ္ဇတိ၊၏။ယဉ္စ၊အကြင်မကောင်းသောအနံ့ကိုလည်း၊
ဝဍ္ဎေတွာ၊၍။ဗဟလတ္တံ၊ထူထပ်သည်၏အဖြစ်သို့။အာပန္နံ၊ရောက်သည်
ရှိသော်။ ဝစ္စကုဋိယံ၊ ၌။ ပိဓာန ဖလကံဣဝ၊ ပိတ်သောပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့
ဥဒရပဋလသသ၊၏၊ အဗ္ဘန္တရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ကုဏပဂန္ဓံ၊အပုပ်နံ့
ကို၊သန္နိရုမ္ဘိတွာ ပိဘ်၍။တိဋ္ဌတိ၊၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။သေမှာဘာဂေ
န၊ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။အသာ၊ထိုသလိပ်၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသ သဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၁၆။ ပုဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ပူတိလောဟိတဝသေန၊ ပုပ်သောသွေး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သောပြည်ဘဉ်း။ တံ၊ ထိုပြည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏော၊ ဖြော့တော့သော ဖက်ရွက်လျော် အဆင်းရှိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မတသရီရေ၊ ၌။ ပူတိဗဟလာစာမဝဏ္ဏော၊ ပုပ်သောပြစ်ပြစ်ချွဲချွဲသော ကစီရည်အဆင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ပြစ်ပြစ်ချွဲချွဲပုပ်သိုး၍ချိုးကပ်သောပဒုန်းရည်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အာစာမော အဝဿာဝနကိဋ္ဌကံ။ ငိုကာ)။ ။သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနော၊ ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တို့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဿ၊ ၏။ နိဗဒ္ဓေါ၊ မြဲသော။ ဩကာသော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိုယ်အရပ်၌။ သောပုဗ္ဗော၊ သည်။ သန္နိစိတော၊ ပေါင်းစုစည်းဝေးသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ ယတြယတြ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ခါဏုကဏ္ဋကပဟာရဏဂ္ဂိဇာလာဒိဟိ၊ သစ်ငုတ်ဆူးလက်နက် ထားလှံမီးလျှံအစရှိသည်တို့သည်။ အဘိဟတေ၊ ထိခိုက်မိသော။ သရီရပ္ပဒေသေ၊ ၌။ လောဟိတံ၊ သည်။ သဏ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဠကာဒယော၊ ဝါ၊ အိုင်းနာထွက်မြင်းနာအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြတတြ၊ ထိုထိုထိခိုက်မိသောကိုယ်အရပ်စသည်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုပြည်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၁၇။ လောဟိတန္တိ၊ ကား။ လောဟိတာ၊ တို့သည်။ သန္နိစိတလောဟိတဉ္စ၊ စုဝေး၍တည်သောသွေးရင်း။ သံသရဏလောဟိတဉ္စ၊ ထိုမှဤမှရွေ့ရှားသောသွေးရင်း။ ဒွေတိ သို။ နှေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသွေးတို့တွင်။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နိပက္ကဗဟလလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ချက်အင်ပြီးသောပြစ်ချွဲသောချိပ်ရည်နှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ အစ္ဆလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ကြည်သော ချိပ်ရည်နှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။

ဒိသတော၊ဖြင့်။သန္ဒိဋ္ဌိတလောဟိတံ၊သည်၊ဥပရိမာယ၊သော။ဒိသာယ၊ ဌ။ဇာတံ၊၏။ ဇာတရံ၊ သံသရဏလောဟိတသည်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တိဋ္ဌ။ ဇာတံ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ကေသ လောမဒန္တနခါနံ၊တို့၏၊ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဥ္စဝ၊ အသားမှလွတ်သော အရပ်ကိုၤင်း။ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဉ္စ၊ မာသောခြောက်သော အရေကိုရင်း။ ဌပေတွာ၊၍၊ ဓမနိဇာလာနုသာရေန၊ အခေါင်းရှိသော အကြောကွန် ရက်ကိုအစဉ်လျောက်သဖြင့်။ဝါ၊သွေးကြောကွန်ရက်ကိုအစဉ်လျော် သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊သော။ဥပါဒိဏ္ဏသရီရံ၊ကို။ ဖရိတွာ၊၍။ဌိတံ၊၏၊ သန္ဒိဋ္ဌိတ လောဟိတံ၊သည်။ယကနဋ္ဌာနဿ၊အသည်းတည်ရာအရပ်၏။ဟေဋ္ဌာ ဘာဂံ၊ အောက်အဘို့ကို။ပူရေတွာ၊၍။ ဧကဝတ္ထုပူရမတ္တံ၊တခွက်ပြည့်မျှ လောက်ဖြစ်၍။ဟဒယဝက္ကပပ္ဖာသာနံ၊တို့၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ထောက်ထောက်၊ အဘန်ငယ်အတန်ငယ်။ ပဂ္ဃရန္တံ၊ ယိုသည်ဖြစ်၍။ ဝက္ကဟဒယယကန ပပ္ဖာသေ အညီ့နှလုံး အသည်း အဆုတ်တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စွတ် စေလျက်။ ဌိတံ၊၏။ ။(ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ဖာသေတေမယမာနန္တိ ဧတ္ထသကန္ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေနဝတေမေတိ။ဇာတရာနိတေသံဥပ ရိထောက်ထောက် ပဂ္ဃရဏေနာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဋီကာ)။ ။ဟိသဒ္ဒေါ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ထိုသွေးသည်။ ဝက္ကဟဒယာဒီနိ၊ တို့ကို။ အတေမေန္တေ၊မစွတ် စေသည်ရှိသော်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပိပါသိတာ၊ ရေသိပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ လောဟိတ ဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။အဿ၊ထိုသွေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသော ယေဝ၊တည်း။

၁၁၈။ သေဒေါတိ၊ ကား။လောမကူပါဒီဟိ၊ မွေးတွင်းစသည်တို့မှ။ ပဂ္ဃရဏကအာပေါဓာတု၊ ယိုထွက်သောအာပေါဓာတ်တည်း။ သော သေဒေါ၊ထိုချွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏော၊ အထူးသဖြင့်ကြည်သောနှမ်းဆီနှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ဩကာသသဏ္ဌာနော၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ဒွိသုဒိသာသု၊ တိဋ္ဌ။ ဇာတော၊၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အ ကြင်အရပ်၌။သော သေဒေါ၊သည်။လောဟိတံဝိယ၊ကဲ့သို့။သဒါ၊သိမ်း။ တိဋ္ဌေယျ ၏၊သောအာဒေသော၊သော။ (ထည့်)။နိဗဒ္ဓေါ၊မြဲသော။သေ

ဒဿာ၊ ၏။ဩကာသောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ယဒါပန၊ ၌ကား။အဂ္ဂိ
သန္တာပသူရိယသန္တာပဥဘုဝိကာရာဒိဟိ၊ မီးပူနေပူ ဥတုဘောက်ပြန်
ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ။(ဥတုဝိကာရော ဥဏှဝလာဟကာဒိ
ဟေတုကော။ဋီကာ)။ ။သရီရံ၊ သည်။(ဇင်းကတ္တားကိုသန္တပတိ၊ ပဿ
ရတိနှင့်စပ်)။ ။သန္တပတိ၊ ပူပန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဥဒကတော၊ မှ။ အဗ္ဗုဠှ
မတ္တာဝိသမန္တိ နှဘိသမုဋ္ဌာလ ကုမုဒနာဠ ကလာပေါ၊ ဆယ်ကာမျှ ဖြစ်
သောမညီမညွတ်ဖြတ်အပ်သောကြာစွယ်ကြာရင်းကုမုဒ္ဒြာကြာရိုးအ
စည်းသည်။ဝိသမံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။(ထည့်)။ ပဿရတိဝိယ၊ ယို၏သို့။
ဝါ၊ ထွက်စေ၏သို့။ သဗ္ဗကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ၊ အလုံးစုံသော
ဆံတွင်းမွေးတွင်းအကြားအပေါက်တို့မှ။သေဒံ၊ ကို။ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။
ပဿရတိ၊ ၏။ ။(ဤသို့သမ္ဗန်ခြင်းသည်၊ ဝိသမန္တိ နှောဘိသာဒိကလာ
ပေါဝိသမံဥဒကံပဿရတိ၊ ဧဝမေဝသရီရံကေသကူပါဒိဝိဝရေဟိဥပရိ
ဟေဋ္ဌာတိရိယဥသေဒံဝိသမံပဿရတီတိဒဿေတုံ ဝိသမန္တိ နှဂ္ဂဟဏံ
ကတံ ဟူသောဋီကာနှင့်လျော်စေသည်)။ ။တဿွာ၊ ကြောင့်။တဿ
သေဒဿ၊ ၏။သဏ္ဌာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနုဉောဝ၊
ဆံတွင်းမွေးတွင်းအကြားအပေါက်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေဒပရိဂ္ဂဏှကေန၊ ချွေးကို သိမ်းဆည်း
သော။ယောဂိနာ၊ သည်။ ကေသလောမကူပဝိဝရေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊
၍။ဌိတဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သေဒေါ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ၏။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သေဒဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။
အဿ၊ ထိုချွေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောယေဝ၊တည်း။
၁၁၄။ မေဒေါတိ၊ကား။ ထိနသိနေဟော၊ ခဲသောအဆီဟူသော
အခေးတည်း။ သောမေဒေါ၊သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ ဖာလိတဟလိဒ္ဒိ
ဝဏ္ဏော၊ခြမ်းအပ်သောနနွင်းသားအဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။တာ
ဝ၊ စွာ။ထူလသရီရဿ၊ ဆူဖြိုးသောကိုယ်ရှိသသူအား။စမ္မမံသန္တရေ၊ အ
ရေအသားတို့၏ အကြား၌။ ဌပိတ ဟလိဒ္ဒိဝဏ္ဏ ဒုကူလ ပိလောတိကာ
သဏ္ဌာနော၊ထားအပ်သော နနွင်းရောင်အဆင်းရှိသော ဒုကူလာပုဆိုးနွမ်း
သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ကိသသရီရဿ၊ကြုံလှီသောကိုယ်ရှိသသူ
အား။ဇင်္ဃမံသံ၊သလုံးမြင်းခေါင်းသားရင်း။ဦရုမံသံ၊ပေါင်သားရင်း။ပိဋ္ဌိ

ကဏ္ဍကနိဿိတံ၊ ကျောက်ဆစ်ရိုးကိုမှီသော။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားရင်း။ ဥဒရဝဋ္ဋိမံသံ၊ ဝမ်းပြင်းသားရင်း။ ဇာတိဗေါဓနိမံသာနိ၊ တို့ကဲ့နိဿာယ၊ ၍။ ဒိဂုဏာတိဂုဏံကတွာ၊ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ပြု၍။ ဌပိတပဟာလိန္ဒ ဝဏ္ဏဒုကူလပိလောတိကာသဏ္ဌာနော၊ ထားအပ်သော နံ့ချင်းရောင် အဆင်းရှိသောဘွဲ့ပြုပုဆိုးနွမ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တို့၌။ဇာတော၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ထူလဿ၊အား။သကလသရီရံ၊ ကို။ဖရိတွာ၊၍။ကိသဿ၊အား။ဇင်္ဃမံသာဒိနိ၊စသည်တို့ကို။နိဿာယ၊ ၍။ဌိတော၊၏။ယံ၊အကြင်အဆီကို။ သိနေဟသင်္ခါတံ၊ အစေးဟူသောခေါ် ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတမ္ပိ၊သော်လည်း။ ပရမဇေဂုစ္ဆတ္တာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒ္ဓနိ၊၌။ တေလတ္ထာယ၊ လိမ်းဆီအကျိုး၌။ နေဝဂဏှန္တိ၊မယူကုန်။ နာသတေလာဒိနံ၊နှာခေါင်းဆီစသည်တို့၏။အတ္ထာယ၊၌။ နဂဏှန္တိ၊ကုန်။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊၌။မံသေန၊ဖြင့်။ ဥပရိ၊၌။ စမ္မေန၊ဖြင့်။ တိရိယံ၊၌။ မေဒဘာဂေန၊ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။အဿ၊ ထိုအဆီခဲ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသော ယေဝ၊တည်း။

၁၂၀။ အဿုတိ၊ကား။အက္ခိဟိ၊မျက်စိတို့မှ။ပဃ္ဃရဏကအာပေါ ဓာတု၊ စီးယိုသောအာပေါဓာတ်တည်း။ တံ၊ထိုမျက်ရည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်သောနှမ်းဆီနှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ဖြင့်။ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။အက္ခိကူပကေသု၊ မျက်တွင်းတို့၌။ဌိတံ၊ ၏၊စ၊ဆက်ဦးအံ့။တံ၊ထိုမျက်ရည်သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊သည်းခြေအိမ်၌။ပိတ္တံ၊ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ သန္နိစိတံ၊ တစုတဝေးတည်း။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊တည်၏သို့။ အက္ခိကူပကေသု၊တို့၌။ သဒါ၊သိမ်း။ သန္နိစိတံ၊စုဝေး လျက်။နတိဋ္ဌတိ၊တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊အဟုတ်သော်ကား။ ယဒါ၊၌။ သတ္တာ၊တို့သည်။ သောမနဿဇာတာ၊ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာဟသိတံ၊ သည်းစွာရယ်ရွှင်ခြင်းကို။ ဟသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောနှလုံးမသာယာခြင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကြွေးကုန်၏။ ပရိဒေဝန္တိ၊မြည်တမ်းကုန်၏။ တထာ

ရှုပ်ဝ၊ သော။ဝိသမာဟာရံ၊ ထိုအခါဖြစ်ဆဲသော်ကိုယ်အခိုက်အတန့်အား မလျော်ပတ်သောအာဟာရကို။အလွန်စပ်လွန်းပူလွန်းသည်စသော ဝိသဘာဂါဟာရကို။ (သမ္မောဟဒြကားဝိသဘာဂါဟာရံပါဌ်ရှိ၏)။ ။ အာဟာရန္တိ၊ သုံးဆောင် စားသောက်ကုန်၏။ ယဒါ၊ စ၊ ၌လည်း။ နေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အကျွနိ၊ တို့ကို။ ရူမရဇပံသုကာဒိဟိ၊ အခိုးမြူမြေမှုန့်စ သည်တို့သည်။အဘိဟညန္တိ၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။တဒါ၊ ၌။ ဧတေ ဟိ၊ သော၊ မနုဿ ဒေါ၊ မနုဿ ဝိသဘာဂါဟာရဥတုဟိ၊ ထိုဝမ်းမြောက် ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊ ဝိသဘာဂါဟာရကိုသုံးဆောင်ခြင်း၊ ဥတုဘောက် ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်။သမုဋ္ဌဟိတွာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၍။အကျွကူပကေ၊ တို့ ကို။ပူရေတွာ ၍။တိဋ္ဌတိဝါ၊ တည်မှုလည်းတည်၏။ ပဿရတိဝါ၊ ယိုမှု လည်းယို၏။ စ၊ ဆက်။ ဝါ၊ ဆိုဘွယ်အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အဿုပရိဂ္ဂဏှ ကေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ အကျွကူပကေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အဿုဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿု၊ ထိုမျက်ရည်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ပန၊ ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

၁၂၁။ ဝသာတိ၊ ကား။ဝိလီနသိနေဟော၊ မခဲမှု၍ကျေသောအစေး တည်း။ သာ၊ ထိုကျေသောအစေးဟူသောဆီကြည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။နာဠိကေရတေလဝဏ္ဏာ၊ အုန်းဆီအဆင်းရှိ၏။အာစာမေ၊ ချိုး၌။အာ သိတ္တတေလဝဏ္ဏာ၊ သွန်းလောင်းအပ်သောဆီနှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဇုတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နှာနကာ လေ ရေချိုးရာကာလ၌။ ပသန္နဥဒကဿ၊ ကြည်သောရေ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ပ ရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္ဒုဝိသဋသဏ္ဌာနာ၊ ပြန့်သည်ဖြစ်၍ လည်သောအ ဆီပေါက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတ လပါဒပိဋ္ဌိနာသပုဋနလာဋအံသကူဋေသု၊ လက်ဘဝါးပြင်၊လက်ဘမိုး၊ ခြေဘဝါးပြင်၊ခြေဘမိုး၊နှာခေါင်း၊နဖူး၊ပခုံးစွန်းတို့၌။ဌိတာ၊ ၏။စ၊ ဆက်။ ဧသာ ဤဝသာသည်။ဧတေသုဩကာသေသု၊ တို့၌။သဒါ၊ သိမ်း။ဝိလီနာ ဝ၊ ကျေသည်သာလျှင်။ဟုတွာ၊ ၍။နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆို အံ့။ယဒါ၊ ၌။ အဂ္ဂိသန္တာပသူရိယသန္တာပဥတုဝိသဘာဂဓာတုဝိသဘာ

ဂေဟာ၊မီးပူခြင်း၊နေပူခြင်း၊ဥတု၏မတူသောသဘော၊ဓါတ်၏မတူသောသဘောတို့ကြောင့်။ဝေပဒေသာဟာတ္တတလာဒိပဒေသာ၊ထိုလက်ဝါးပြင်အစရှိသောအရပ်တို့သည်။ ဥဿုမ္ဘာဇာတာ၊ ဖြစ်သော အငွေ့ရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ နှာနကာလေ၊ ရေချိုးသောကာလ၌။ ပသန္နဥဒကူပရိသိနေဟာဗိန္ဒု၊ ကြည်သောရေ၏အထက်၌ဖြစ်သောအဆီပေါက်သည်။ ဝိသဇ္ဇောဝိယ၊ထိုမှဤမှ ရွေ့ရှားသကဲ့သို့။ တတ္တဟာတ္တတလာဒိပဒေသေသု၊ဘို့၌။ဆူတေါ၊စ၊မှဒင်း။ဆူတောဝ၊စ၊မှဒင်း။သဥ္စရတိ၊စီးကျသွားလား၏။ပရိဿေဒတော၊ဖြင့်။ဝသာဘာဂေန၊ဖြင့်။ပရိဿန္ဒနာ၊၏။အယံ၊သည်။အဿ၊ထိုဆီကြည်၏။ သဘာဂပရိဿေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂ ပရိဿေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောဝ၊တည်း။

၁၂၂။ ခေဠောတိ၊ကား။အဆ္ဆောဓမုခေါ၊ခံတွင်း၏အတွင်း၌။ ဖေဏမိဿာ၊ အမြှုပ်နှင့် ရောသော။ အာသေပါ ဓာတု၊ အာသေပါဓာတ်တည်း။ သော၊ ထိုတံတွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။သေတော၊ ဖြူသည်ဖြစ်၍။ဖေဏဝဏ္ဏော၊ အမြှုပ်နှင့်တူသောအဆင်းရှိ၏။သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ဩကာသသဏ္ဌာနော၊၏။ ဖေဏသဏ္ဌာနော၊ အမြှုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဆုတိပိ၊သို့လည်း။ဝတ္တုံ၊ငှါ။ဝဋ္ဋတိ၊၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ဒိသာယ၊၌။ဇာတော၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ဥဘောဟိ၊နှစ်ဘက်ကုန်သော။ကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင်နံပါးတို့မှ။ ဩရုယှ၊သက်၍။ ဇိဝှါယ၊၌။ ဌိတော၊၏။စ၊ဆက်။ သေသော၊ ခေဠော၊သည်၊ ဧတ္တဇိဝှါယ၊၌။ သဒါ၊ အမြဲ။သန္နိစိတော၊သည်။ဟုတွာ၊၍၊နတိဋ္ဌတိ၊မတည်။ပန၊စင်စစ်ကား။ ယဒါ၊၌။ သတ္တာ၊တို့သည်။ တထာရူပံ၊ထိုသို့အပုအခါးအစရှိသည် သဘောရှိသော၊အာဟာရံ၊ကို။ပဿန္တိ၊ဝါ၊မြင်မူလည်းမြင်ကုန်အံ့။သရန္တိ ဝါ၊ အောက်မေ့မူလည်း အောက်မေ့ကုန်အံ့။ ဥဏှတိတ္တကဋုကလောဏမ္ဗိလာနံ၊အပူအခါးအစပ်အငန်အချဉ်တို့တွင်။ကိဉ္စိအညတရံအာဟာရဝတ္ထုံ၊တစုံတခုသော အာဟာရဝတ္ထုကို။ မုခေ၊၌။ ဌပေန္တိ ဝါ၊ထားမူလည်းထားကုန်အံ့။ ဝါ၊ကား။ ယဒါ၊၌။ နေသံ၊သတ္တာနံ၊တို့၏။ ဟဒယံ၊နှလုံးသည်။အာကိလာယတိ၊နာအံ့။(ပြန်အံ့လည်းဟူ)။ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ၊တစုံတခုသောလျှင်ဖြစ်သော၊ဇိဂုစ္ဆာ၊စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝါ၊ဖြစ်မူလည်းဖြစ်အံ့။တဒါ၊၌။ခေဠော၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဥဘောဟိ၊ကုန်

သော။ကပေါလပသေသဟိ၊တို့မှ။ဩရုယှ၊၍။ဇိဝှါယ၊၌။သဏ္ဌာတိ၊၏။စ၊
ဆက်။သေဇသောခေဋ္ဌော၊သည်။အဂ္ဂဇိဝှါယ၊လျှာဖျား၌။တနုကော၊ပါး
ကျဲသည်။ဟောတိ၊၏။မူလဇိဝှါယ၊၌။ဗဟလော၊ဖြစ်ခွဲသည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊
၍။ မုခေ၊၌။ ပက္ခိတ္တဥ္စ၊ထည့်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုကံဝါ၊မုန့်
ဆန်းကိုဗင်း။ တဏ္ဍုလံဝါ၊ဆန်ကိုဗင်း။အညံ၊သော။ ကိဥ္စိခါဒနီယံဝါ၊ခဲ
ဘွယ်ကိုဗင်း။ နဒီပုလိနေ၊ မြစ်သဲပြင်၌။ ခတကူပကသလိလံ၊ တူးအပ်
သောတွင်းရေသည်။ ပရိက္ခယံ၊ကုန်ခြင်းသို့။ အဂစ္ဆန္တော၀ိယ၊မရောက်
သကဲ့သို့။ပရိက္ခယံ၊သို့။အဂစ္ဆန္တော၀၊မရောက်မူ၍သာလျှင်။တေမေတုံ၊
စွတ်စေခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ခေ
ဠ္ဌဘာဂေန၊ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္နော၊၏။အယံ၊သည်။အဿ၊ထိုတံတွေး၏။သဘာ
ဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။
ကေသသဒိသော၀၊တည်း။

၁၂၃။ သိင်္ဃာဏိကာတိ၊ ကား။ မတ္ထလုင်္ဂတော၊ဦးနှောက်မှ။ ပဂ္ဃ
ရဏကအသုစိ၊ယိုထွက်သော မစင်ကြယ်သော၀တ္ထု၊တည်း။ သာ၊ ထို
နှပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော ဖြင့်။ တရုဏတာလဋ္ဌိမိဉ္ဇဝဏ္ဏာ၊နုသောထန်းစေ့
ဆန်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊ ၏။ ဒိသ
တော၊ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊သော။ ဒိသာယ၊၌။ဇာတာ၊၏။ ဩကာသတော၊
ဖြင့်။ နာသပုဋေ၊နှာခေါင်းဖတို့ကို။ ပူရေတွာ၊၍။ ဌိတာ၊၏။စ၊ဆက်။ေ
သာ၊ဤနှပ်သည်။ ဇွေနာသပုဋေ၊ ၌။ သဒါ၊သိမ်း။ သန္နိစိတာ၊ သည်။
ဟုတွာ၊၍။နတိဋ္ဌတိ၊တည်သည်မဟုတ်။အထခေါ၊အဟုတ်သော်ကား။
ယထာနာမ၊မည်သည်ကား။ ပုရိသော၊သည်။ပဒုမိနိပတ္တေ၊ ပဒုမာကြာ
ရွက်၌။ဒဓိံ၊ နို့ခမ်းကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ထုပ်၍။ဟေဋ္ဌာ၊၌။ ကဏ္ဍကေန ဆူးဖြင့်။
ဝိဇ္ဈေယျ၊ ဘောက်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အနေနသိဒ္ဓေန၊ဤအပေါက်
ဖြင့်၊ ဒဓိမုတ္တံ၊ နို့ခမ်း၏စီးယိုသောကြည်သောအရည်သည်။ ။(ဒဓိ
နော၀ိဿန္ဒနအန္တရ၀သာဒဓိမုတ္တံ။ဋီကာ။ ။ဒဓိနိမိတ္တံ၊ နို့ခမ်းလျှင်အ
ကြောင်းရှိသောကြည်သောအရည်သည်။ဂဏ္ဌိ)။ ။ဂဠိတွာသန္ဒိတွာ
စီးလာ၍။ဗဟိ၊၌။ ပတေယျယထာ၊ကျရာ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ယဒါ၊၌။
သတ္တာ၊တို့သည်။ရောဒန္တိ၊ ကုန်၏။ဝိသဘာဂါဟာရဥတု၀သေန၀ါ၊ သ
ဘောမတူသော အာဟာရ၊ သဘောမတူသော ဥတု၏ အစွမ်းဖြင့် မူ
လည်း။ သဥ္ဇာတဓာတုခေါဘာ၊ ဖြစ်သောဓာတ်ချောက်ချားခြင်းရှိကုန်

သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်အံ့။ တဒါ၊ ၌။ အန္တောသီသတော၊ဦးခေါင်းတွင်းမှ။
ပူတိသေမှာဘာဝံ၊ပုပ်သောသလိပ်၏အဖြစ်သို့။အာပန္နံ၊သော။မတ္ထလုင်္ဂံ၊
ဦးနှောက်သည်။ဂဠိတွာ၊စီး၍။ တာလုမတ္ထကဝိဝရေန၊ဦးခေါင်းပေါက်
မှလာသတတ်၍ အာစောက်၏အထက်ဖြင့်။ ။(မတ္ထကဝိဝရတောအာ
ဂန္တွာတာလုမတ္ထကေနဩတရိတွာ။ဋီကာ)။ ။ဩတရိတွာ၊သက်ကျ
၍။နာသပုဋ္ဌေ၊တို့ကို။ ပူရေတွာ၊၍။တိဋ္ဌတိဝါ၊ တည်မူလည်းတည်၏။
ပဂ္ဃရတိဝါ၊ယိုမူလည်းယို၏။သိဃာဏိကာ၊သိဃာဏိကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
ပရိဂ္ဂဏှန္တေန၊ သော။ယောဂီနာ၊သည်။နာသပုဋ္ဌေ၊တို့ကို။ပူရေတွာ၊၍။
ဌိတဝသေန၀၊ တည်သော နှပ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊
သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏၊ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။သိဃာဏိကာဘာဂေန၊ဖြင့်။
ပရိစ္ဆိန္နာ၊၏။အယံ၊သည်။ အဿာ၊ထိုနှပ်၏။သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောဝ၊
တည်း။

၁၂၄။ လသိကာတိ၊ကား။ သရီရသန္ဓီနံ၊ကိုယ်၌ဖြစ်သောရိုးဆက်
တို့၏။အဗ္ဘန္တရေ၊၌။ ပိစ္ဆိလကုဏပံ၊ကျိချွဲသောအစေးပုပ်တည်း။သာ၊
ထိုအစေးပုပ်သည်။ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ၊မဟာ
လှေကားစေးအဆင်းရှိ၏၊သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊၏။
ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဒွိသုဒိသာသု၊တို့၌။ ဇာတာ၊၏။ ဩကာသတော၊ဖြင့်။
တေလံ၊သည်။သကဋဿ၊၏။နာဘိအက္ခသီသာနံ၊တို့၏။အဗ္ဘဉ္ဇနကိစ္စံ၊
လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စကို။ သာဓယမာနာဝိယ၊၏သို့။ (ဤဥပမာကား ထည့်
သည်)။ အင်္ဂသန္ဓီနံ၊ရိုးဆက်တို့၏။အဗ္ဘဉ္ဇနကိစ္စံ၊ကို။ သာဓယမာနာ၊ပြီး
စေလျက်။ အသီတိ သတသန္ဓီနံ၊ တရာ့ရှစ်ဆယ်သော ရိုးဆက်တို့၏။
အဗ္ဘန္တရေ၌။ဌိတာ၊၏။ စ၊ဆက်။ယဿ၊အား။ သာလသိကာ၊သည်။
မန္ဒာ၊နည်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဥဋ္ဌဟန္တဿ၊ထသော။ နိသီဒန္တဿ၊
ထိုင်သော။အဘိက္ကမန္တဿ၊ရှေ့သို့တက်သော။ ပဋိက္ကမန္တဿ၊နောက်
သို့ဆုတ်သော။ သမိဉ္ဇန္တဿ၊ကွေးသော။ ပသာရေန္တဿ၊ဆန့်သော။
တဿ၊အား။ ဝါ၊၏။ အဋ္ဌိကာနိ၊တို့သည်။ ကဋကဋာယန္တိ၊ ချတ်ချတ်
ဆတ်ဆတ်အသံပြုကုန်၏၊နာမခတ်။ ။(အနုရဝဒဿနံဟေတံ)။ ။
အစ္ဆရာသဒ္ဒံ လက်ဖျစ်သံကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊ကဲ့သို့။ သဉ္စရတိ၊လှည့်
လည်သွားသတတ်၏၊ ကေဃေသာ ဧကယောဇနဒွိယောဇနမတ္တံ၊ တယူဇနာနှစ်ယူ

ဇနာမျှလောက်သော။အဒ္ဒါနံ၊ ခရီးသို့။ ဂတဿ၊သွားသောအစေးနည်း
သသူအား။ဝါယောဓာတု၊ဓာတ်သည်။ ကုပ္ပတိ၊ပျက်၏။ ဂတ္တာနိ၊ကိုယ်
တို့သည်။ (အစိတ်အများကိုငဲ့၍ ဗဟုဝစနကျသည်)။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲ
ကုန်၏။ ။(သုခဒုက္ခတကြိယာသယ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း ကြိယာဆင်းရဲ
ခြင်းကြိယာဖြစ်သတတ်။ အကမ္မကဓာတုတည်း။ ။ဒုက္ခိတာနိသဋ္ဌာ
တဒုက္ခာနိဟောန္တိ။ဟုဋီကာဘွင့်သည်တမ္မုံ။နာမဓာတ်မမှတ်လင့်)။ ။
ပန၊ပါး။ယဿ၊အား။ဗဟုကာ၊များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တဿ၊
အား။ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု၊ထခြင်းထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌။ အင်္ဂါနိ၊တို့သည်။
နကဝုကဝုာယန္တိ၊ ချတ်ချတ်ဆတ်ဆတ် အသံမပြုကုန်။ ဒီဃမ္ပိအဒ္ဒါနံ၊
ရှည်စွာသောခရီးသို့လည်း။ဂတဿ၊သွားသောအစေးများသသူအား။
ဝါယောဓာတု၊ သည်။ နကုပ္ပတိ၊မပျက်။ ဂတ္တာနိ၊တို့သည်။ နဒုက္ခန္တိ၊
ကုန်။ပဒိဋ္ဌေဒတော၊ဖြင့်။ လသိကာဘာဂေန၊ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊၏။ အယံ၊
သည်။ အဿ၊ထိုအစေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။
ပန၊ပါး။ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ကေသသဒိသောဝ၊တည်း။

၁၂၅။ မုတ္တန္တိ၊ကား။ ဝဏ္ဏတော၊ဖြင့်။ မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ၊အ
မြစ်နှင့်အဘွပင်လုံးဖုတ်၍ ပြာကိုစစ်၍ယူသော ပဲပြာရည်အဆင်းရှိ၏။
သဏ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ အဓောမုခဌပိတဥဒကကုမ္ဘအဗ္ဘန္တရဂတဥဒက
သဏ္ဌာနံ၊ မျက်နှာဦးစောက်မှောက်၍ထားအပ်သော အိုးတွင်း၌တည်
သောရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ဒိသတော၊ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊သော။ဒိသာယ၊၌။
ဇာတံ၊၏။ဩကာသတော၊ဖြင့်။ ဝတ္ထိဿ၊စည်ပေါင်း၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊၌။
ဌိတံ၊၏။ဝတ္ထိပုဋော၊အဝတ်ပုဆိုးဖုံးလွှမ်းအပ်သောအရပ်ကို။ဝတ္ထိနာမ၊
မည်၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(သကဝသာ-ထိ။ ။သကာသတ္တိယံ၊ဝသနိ
ဝါသေ၊ ဌေတဟိ-ထိဟောတိ၊ သဏ္ဌောတိဂန္တုမြနေနဲ့တိသတ္တိ၊ဦရူ။
ဝသိယတိ အစ္ဆာဒိယတိတိဝတ္ထိ၊ နာဘိယာအဓော။ ။မောဂ္ဂလာန်
ဏွာဒိ၊ထိပစ္စည်း)။ ။ယတ္ထယသ္မိံ ဝတ္ထိပုဋေ၊၌။သေယျထာပိ၊ကား။စန္ဒ
နိကာယ၊ တံစီးတွင်း၌။ ။(ဥစ္စိဋ္ဌောဒကဂဗ္ဘမလာဒိနံဆဒ္ဒနဋ္ဌာနံစန္ဒ
နိကာ)။ ။ပက္ခိတ္တော၊ထည့်အပ်သော။အမုခေါ၊ အဝမရှိသော။ရဝဏ
ဃဋော၊အိုးပုတ်ငယ်၌။ ။(ရဝဏဃဋောသာဟူပါတော့လော၊အဘယ်
အကျိုးငှါအမုခေဟူသနည်း။ ။ရဝဏဃဋံနာမပကတိယာမုခမေဝ
ဟောတိ။ယဿပနအာရက္ခမဇ္ဈံပိဥဒကဿပဝိသနမုခံနတ္ထိ။တံဒဿေ

တုံအရခေရဝဏဿဥ္စေတိဝုတ္တံ၊ငိုကာ။ ။အခေါမှခေဟုအချိုပါ၍ရှိ၏။ ယင်းဋီကာနှင့်မတန်)။ ။စန္ဒနိကာရသော၊တံစိုးရည်သည်။ ပဝိသတိသေယျထာပိ၊ဝင်၏သို့။ အသေ၊ ထိုတံစိုးရည်၏။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။ နစပညာယတိသေယျထာပိ၊ ထင်လည်းမထင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သရီရတော၊မှ။ မုတ္တံ၊သည်။ ပဝိသတိ၊ဝင်၏။ အသေ၊ ထိုကျင်ငယ်၏။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။နစပညာယတိ၊ မထင်။ပန၊ပါး။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ၊ ထွက်ရာခရီးသည်၊ ပါကဋော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်။ယမှိ၊ အကြင်စည်ပေါင်းအိမ်သည်။မုတ္တသာ၊ဖြင့်။ ဘရိတေ၊ပြည့်သည်ရှိသော်။ပဿာဝံ၊ကို။ ကရောမ၊ကုန်အံ့။ ဣတိ၊သို့။ သတ္တာနံ၊တို့၏။အာယူဟနံ၊အားထုတ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ပရိစ္ဆေဒတော၊ဖြင့်။ ဝတ္ထိအဗ္ဘန္တရေနစေဝ၊ ဖြင့်၎င်း။ မုတ္တဘာဂေနစ၊ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊၏။အယံ၊သည်။ အသေ၊ ထိုကျင်ငယ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊သည်။ ကေသသဒိသောဝ၊တည်း။

၁၂၆။ ဟိ၊နိဂုံးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဝါ၊ယထာဝုတ္တ ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လပဋိပတ္တိ၏အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ကေသာဒိ ကောဋ္ဌာသေ၊တို့ကို။ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ဖြင့်။ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ ။(ဧဝဥ္စ၊စသည်ကား။ယထာဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္လပဋိပတ္တိ၏နိဂုံးတည်း။ ယွတ္တမှုယထာဝုတ္တမနသိကာရကောသလ္လပဋိပတ္တိကိုလည်းနိဂမအားဖြင့်ယူ၍။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအပြီးသို့ရောက်စေ၍ပြခြင်းငှါ။ အနုပုဗ္ဗတောစသည်ကိုအားထုတ်သတည်း)။ ။အနုပုဗ္ဗတောနာတိသီဃတောတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ဖြင့်။ပဋိကူလ၊ဖြင့်။ပဋိက္ကူလာပဋိက္ကူလာတိ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်ဟူ၍။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမာဝသာနေ၊ကေသာစသော ပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်ဖြစ်သောဘာဝနာ၏အဆုံး၌။ (သဗ္ဗေတော။ငါ။ ပါကဋာနိ ဟောန္တီတိသမ္ဗန္ဓော)။သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ပုရိသဿ၊၏။ဝါ၊သည်။ဒွတ္တိံသဝဏ္ဏာနံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်မျိုး အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုသုမာနံ၊ ပန်းမျိုးတို့၏။ ဧကသုတ္တကဂန္ထိတံ၊ တခုသော ချည်ဖြင့်ကုံးသီအပ်သော။ မာလံ၊ကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ ကြည့်စဉ်။

သဗ္ဗပုပ္ဖာနိ၊တို့သည်၊ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ၊မရှေးမနှောင်းတပေါင်းတည်း
ကဲ့သို့၊ပါကဋာနိ၊ကုန်သည်၊ဟောန္တိ၊သို့၊ ဧဝမေဝ၊လျှင်၊ ဣမသ္မိံကာ
ယေ၊၌၊ကေသာ၊တို့သည်၊အတ္ထိ၊ကုန်၏၊ ဣတိဧဝမာဒိနာ၊ဖြင့်၊ ဝါ၊ဣတိ
ဣမိနာပကာရေန၊ဤနည်းတူအားဖြင့်၊ ။(ဣတိသဒ္ဒေါအာဒိအတ္ထော၊
ပကာရတ္ထောဝါ)၊ဣမံကာယံ၊ကို၊ဩလောကေန္တဿ၊စဉ်၊သဗ္ဗေ၊ကုန်
သော၊တေဓမ္မာ၊ ဝဏ္ဏာအစရှိသောအားဖြင့် မှတ်သားအပ်ကုန်ပြီးသော
ပဋိက္ကူလာကာရအားဖြင့် ထင်ကုန်သော ထိုကောဋ္ဌာသဓမ္မတို့သည်၊
အပုဗ္ဗာပရိယာဝ၊ မရှေးမနှောင်းတပေါင်းတည်း၊ ပါကဋာ၊ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ကုန်၏၊ တေန၊ကြောင့်၊ မနသိကာရကောသလ္လကထာယံ၊၌၊
အာဒိကမ္မိကဿဟိ၊ပ၊တိဋ္ဌတီတိ၊ဟူ၍၊ဝုတ္တံ၊၏၊ပန၊ဆက်၊ဗဟိဒ္ဓါပိ၊သ
သန္တာနမှဗဟိဒ္ဓ ပရသန္တာန ကာယ၌လည်း၊ မနသိကာရံ၊ယထာဝုတ္တ
ပဋိက္ကူလမနသိကာရကို၊သစေဥပသံဟရတိ၊ဤငါ၏ကိုယ်၌ကောဋ္ဌာ
သသည် ပဋိက္ကူလဖြစ်၏သို့ ထို့အတူ သူတပါးသန္တာန်၌ ကောဋ္ဌာသ
သည်သည်း ပဋိက္ကူလသာတည်းဟု နှိုင်းရည့် ဆောင်သွေးသည် ဖြစ်
အံ့၊ ။(ဥပနေတိယထာဣဒံတထာဧတေသုပိ၊ဋီကာ)၊ ။အထ၊ထိုသို့သူတ
ပါးသန္တာန်၌မနသိကာရကို ဥပသံဟာရပြုသောအခါ၌၊ အဿယောဂိ
နော၊အား၊ ဧဝံ၊ဤသို့မိမိကာယ၌ထင်၏သို့၊ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ပရေ
သံပိကာယ၌ ကေသာဒိ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ ပါကဋိဘူတေသု၊
ပါဋိက္ကူလျအားဖြင့် ထင်ရှားသိသာ ပေါ်ပေါ်ထင်ကုန်လတ်သော်၊(ဣတိ
အယမေတ္ထ ကသိဏာသု ဝမနသဒိသော ယောဂိနောဘာဝနာဝိသေ
သောဒဿိတော)၊ ။အာပါထဏ္ဍာ၊လှည့်လည်ကုန်သော၊ မနုဿ
တိရစ္ဆာနာဒယော၊တို့သည်၊ သတ္တာကာရံ၊သတ္တဝါဟူသောအခြင်းအ
ရာကို၊ ဝိဇဟိတွာ၊၍၊ ကောဋ္ဌာသရာသိဝသေနေဝ၊ ကောဋ္ဌာသအစု၏
အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏၊စ၊ပါး၊ တေဟိ၊ထိုလူတိရစ္ဆာန်
အစရှိသည်တို့သည်၊အဇ္ဈောဟရိယမာနံ၊မျိုအပ်သော၊ပါနဘောဇနာ
ဒိ၊အဖျော်ဘောဇဉ်အစရှိသည်သည်၊ကောဋ္ဌာသရာသိမှိ၊၌၊ပက္ခိပမာန
မိဝ၊ထည့်အပ်သကဲ့သို့၊ဥပဋ္ဌာတိ၊၏၊အထ၊ထိုသို့ထင်သောအခါ၌၊အနု
ပုဗ္ဗရဉ္ဇနာဒိဝသေန၊ အစဉ်ကိုလွတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊
ပဋိက္ကူလာပဋိက္ကူလာတိ၊ ရွံဘွယ်ရွံဘွယ်ဟူ၍၊ပုနပ္ပုနံ၊အထပ်ထပ်အဘန်
ဘန်၊မနသိကရောတော၊အတ္တနောကာယကေသာဒိကောဋ္ဌာသ၌မနသိ

ကာရကိုဖြစ်စေသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပ
နာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(အနုပုဗ္ဗရုဠှနာဒိဋ္ဌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊ သုတ္တန္တန
ယဖြင့်ပြအပ်သောဝီရိယသမတာယောဇနကိုသိမ်းသတည်း။ ။အပ္ပနာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိသာမဟုတ်မူ၍။အဘယ့်ကြောင့်အနုက္ကမေန၊ ဖောက်ကျူသနည်း
အနုယောဂကို။ ယဒါသဒ္ဓါဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ လဒ္ဓသမတာနိ သုဝိသဒါနိပ
ဝတ္တန္တိ၊ တဒါအဿဒ္ဓိယာဒီနံ ဒူရီဘာဝေန သာတိသယံဗလံ ပတ္တေဟိ
သတ္တဟိ သဒ္ဓမ္မေဟိ လဒ္ဓုပတ္ထမ္ဘာနိဝိတက္ကာဒီနိ ဈာနင်္ဂါနိ ပဋုတရာနိ
ဟုတွာပါတုဘဝန္တိ။တေသံဥဇုဝိပစ္စနီကတာယနီဝရဏာနိဝိက္ခမ္ဘိတာ
နေဝဟောန္တိ၊ သဒ္ဓိံတဒေကဋ္ဌေဟိပါပဓမ္မေဟိ။ဥပစာရသမာဓိနာစိတ္တံ
သမာဓိယတိ။သောတံယေဝနိမိတ္တံ အာသေဝန္တော ဘာဝေန္တော ဗဟု
လီကရောန္တော အပ္ပနံပါပုဏာတိ။ တေနဝုတ္တံအနုက္ကမေနအပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇ
တီတိ၊ ဟုဋီကာချေသတည်း)။ ။တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသအပေါင်း၌၊ ကေ
သာဒီနံ၊ ထို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာ
နံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော အာရုံသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာကာရ
တော၊ ဝဏ္ဏစသောငါးပါး၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလဝ
သေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂ
နိမိတ်ကို။အာသေဝတော၊ မှီဝဲသော။ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသောယော
ဂီအား။ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ပဌမဇ္ဈာ
နဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။အပ္ပနာ၊ သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။သာအပ္ပနာ၊ သည်။
ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ဧကောဝကောဋ္ဌာသော၊ သာလျှင်။ ပါက
ဋော၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဝါ၊ ကား။ ဧကသ္မိံကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ အပ္ပနံ၊ သို့။
ပတွာ၊ ၍။ပုန၊ ဘန်။အညသ္မိံ၊ တပါးသောကောဋ္ဌာသ၌။ယောဂံ၊ ကို။နက
ရောတိ၊ မပြု။တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ဧကောဝ၊ တခုသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ ၏၊ ပန၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ အနေကော၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့
သည်၊ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ၊ တခု
သောကောဋ္ဌာသ၌။ ဈာနံ၊ သို့။ပတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။ အညသ္မိံပိ၊ ၌လည်း။
ယောဂံ၊ ကို။ကရောတိ၊ အံ့။ တဿ၊ အား။ မလ္လကတ္ထေရဿဝိယ၊ ကဲ့သို့။
ကောဋ္ဌာသဂဏနာယ၊ ကောဋ္ဌာသအရေအတွက်အားဖြင့်။ပဌမဇ္ဈာနာ
နိ၊ တို့သည်။နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။အာယသ္မာ၊ သော။ သောမလ္လကတ္ထေရော၊
သည်။ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရံ၊ ကို။ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဂဟေတွာ၊ ၍။အာ

ဝုသောအာဘယ၊ ငါ့ရှင်အာဘယ။ တာဝ၊ စွာ။ ဣမံပဉှံ ကို။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊
လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသေသု၊ ထို၌။ ဒွတ္တိံသာယ၊
သော။ ပဌမဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ ရသော။ မလ္လကတ္ထေရော၊ သည်။
ရတ္တိံ၊ ၌။ ဧကံ၊ တခုသောဈာန်ကို။ ဒိဝါ၊ ၌။ ဧကံ၊ ကို။ သစေသမာပဇ္ဇတိ၊ အံ့။
အတိရေကဒွမာသေန၊ လခွဲကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဘန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စပ်မိ၏။
ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ဧကံ၊ ကို။ သစေသမာပဇ္ဇတိ၊ အံ့။
အတိရေကမာသေန၊ တလကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဘန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စပ်မိ၏။
ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ကိရ၊ မိန့်ဘူးလေသတတ်။ ။(သခင်ကိုယ်ကိုပင်သခင်
ဆိုသတည်း။ ။အကယ်၍တည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်အဝိညာဏကအသု
ဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကဲ့သို့ ပဌမဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်ပြည့်စုံအံ့။ ထိုသို့လျက်အ
ဘယ့်ကြောင့်အသုဘမဟူ၊ ကာယဟူသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်သမာဓိ
မဟူ၊ သတိဟူသနည်းဟု တည်းလည်းပုစ္ဆာရှိလာရာ၍။ ဧဝံပဌမဇ္ဈာန
ဝသေန၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊
ဖြင့်။ ဣဇ္ဈမာနမ္ပိ၊ ပြည့်စုံသော်လည်း။ ဧတံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာ
ဒိသု၊ တို့၌။ သတိဗလေန၊ သတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။
ကာယဂတာသတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (အထူးထူးသောဝဏ္ဏသဏ္ဌာနစ
သည်ရှိကုန်သော ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသတို့၌ဖြစ်သောသတိ၏ကိစ္စသည်
ဤ၌သာတိသယဖြစ်သည်ဟုနှလုံးပိုက်၍။ သတိဗလေနဣဇ္ဈနတော၊ မိန့်
သတတ်)။ ။စ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမံကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ အနု
ယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရတိရတိသဟော၊ အစွန်အနားတော
ကျောင်း၊ အဓိကုသလဖြစ်သောသမထဝိပဿနာတို့၌မမွေ့လျော်ခြင်း၊
ကာမဂုဏ်၌မွေ့လျော်ခြင်းကိုနှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ကဿာ
သရီရသဘာဝဝိပ္ပနေနအဘိရတိယာပဟီနတ္တာဟိတ်)။ နံ၊တိက္ခုံ၊ ထို
ကာယဂတာသတိကိုအားထုတ်သောရဟန်းကို။ အရတိ၊ သည်။ နစသ
ဟတိ၊ သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ အရတိံ၊ ကို။ အဘိ
ဘုယျအဘိဘုယျ၊ နှိပ်နင်းနှိပ်နင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ ။(ထိုမှတ
ပါးလည်း ကောဋ္ဌာသ ဘာဝနာဖြင့် အတ္တသိနေဟ၏ ကုန်ခန်း သွေ့
ခြောက်ရကား၊ ဘယဘေရဝကိုနှိပ်နင်းနိုင်သည်။ သီတစသည်တို့ကို
လည်းသည်းခံခြင်းသဘောရှိသည်ဟုဆိုရကား။ ဘယဘေရဝသဟော
ဟောတိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ထိုစကားသင့်စွ။ အတ္တသိနေဟ၏

အစွမ်းဖြင့်သဋ္ဌဝါအား ဘယဘေရဝသည့်ဥင်း၊ ဒုက္ခကိုသည်းမခံနိုင်ခြင်းသည့်ဥင်း ဖြစ်သတ်သတည်း။ အတ္တသိနေဟကုန်က ဖြစ်စရာ အကြောင်းကင်း၍ငြိမ်းသတည်း)။ ။ဘယဘေရဝသဟော၊ဘေးငယ်ဘေးကြီးကိုသည်းခံနိုင်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။နဲ့ဘိက္ခု၊ကို။ဘယဘေရဝံ၊သည်။ နစသဟတိ၊ မနှိပ်နင်းနိုင်သည်သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊သော။ ဘယဘေရဝံ၊ကို။အဘိဘုယျအဘိဘုယျ၊၍၊ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သီတဿ၊ ကို။ ဥဏှဿ၊ ကို။ ခမော သည်းခံနိုင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ပါဏဟရာနံ၊ မိမိအသက်ကို ဆောင်တတ်သောသူတို့ကို။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ မိမိအပေါ်သို့တက်၍နေစေချင်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤကောဋ္ဌာသဘာဝနာကို အားထုတ်သော ယောဂီအား သက်သက်ပဌမဈာန်မျှသာမဟုတ်။ ထို့ထက်အလွန်ပဋိဝေဓရှိသေး၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ကေသာဒီနံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကေသာဒီနံ၊တို့၏။ ဝဏ္ဏဘေဒံ၊ဝဏ္ဏအထူးအပြားကို။ နိဿာယ၊၍။ စတုန္နံ၊ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊တို့ကို။လာဘီ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဆအဘိညာ၊တို့ကို။ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ပဏ္ဍိတော၊သည်။အပ္ပမတ္တော၊မမေ့မလျော့။ ဧဝံ ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊ များသောအကျိုး အာနိသင်ရှိသော။ ဣမံကာယဂတာသတိံ၊ကို။ ဟဝေ စင်စစ်။အနုယုဉ္ဇေထ၊အားထုတ်ရာ၏။ဣတိ ဤသို့ တခန်းအပြီးတည်း။ ။ဣဒံကာယဂတာသတိယံဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

၁၂၇။ ဣဒါနိ၊ကား။ တဿ ဘာဝနာနယောအနုပ္ပတ္တော၊နှင့်စပ်သတည်း။ယန္တံ ဘဂဝတာဧဝံပသံသိတွာအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံနိဒ္ဒိဋ္ဌံ' ဟုသမ္ဗန်။ အဘယ်သို့ချီးမွမ်းသနည်းဟူ၊ကား။ အယံပိခေါဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝူပသမေတိ၊ ဟူသည်။ အဘယ်သို့ပြသနည်းဟူ၊ ကား။ ကထံဘာဝိတောစဘိက္ခဝေ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌။ ဘဂဝတာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ အယမ္ပိခေါဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဝူပသမေတီတိ ဟူ၍၊ဧဝံ၊သို့။ပသံသိတွာ၊ချီးမွမ်း၍။ ကထံဘာဝိတောစဘိက္ခဝေ။ပ။ သိက္ခတီတိ၊ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊လေးပါးသောအနုပဿနာတို့၌ လေးပါးသောစတုက္ကတို့၏အစွမ်းဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ပါးသောဌာနရှိသော။ယံ၊အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ညွှန်းပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ၊ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ဘာဝနာနယော ပွါးရသော

နည်းသည်၊အနုပ္ပတ္တော၊အစဉ်ရောက်ပြီး။ ။(ဘာဝနာနည်းသက်သက်
ကိုသာဆိုလိုက၊ထောမနာပါဠိပုစ္ဆာပါဠိကိုဆောင်ဘွယ်မရှိပြီးတကား
စေဒနာကြောင့်၊အယမေတ္ထပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗဂ်မောနိဒ္ဒေသော၊မိန့်။ ။ဤ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ဘာဝနာနိဒ္ဒေသကိုသာမပြုမူ၍ အဘယ့်ကြောင့်ပါဠိဝဏ္ဏနာ
ပုဗ္ဗဂ်မနိဒ္ဒေသကိုမူသနည်းဟူမူကား။ သောပနယသ္မာ။ပ။ ပူရေဟော
တိ၊ဘသ္မာ၊ဟုမိန့်သော်။ ။ယင်းပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗဂ်မနိဒ္ဒေသကိုပြလိုလ
သော်။ထောမနာပါဠိကိုလွန်၍ အဘယ့်ကြောင့် ကထံဘာဝိတောစ အ
စရှိသဖြင့် ပုစ္ဆာပါဠိ၏အတ္ထဝဏ္ဏနာကိုသာ အားမထုတ်သနည်း အနု
ယောဂကို။တတ္ထယသ္မာကထံဘာဝိတောတိအာဒိကာယပုစ္ဆာပါဠိယာ
အတ္ထဝိဘာဝိတေ ထောမနာပါဠိယာပိ အတ္ထောဝိဘာဝိတော ယေဝ
ဟောတိ၊ဘာဒါဘာဝတော။ တသ္မာတံလဇ္ဇိတွာကထံဘာဝိတောစာ
တိအာဒိနာအာရဘတိ၊ ဟုဋီကာချေသတည်း။ ။ယင်းသို့သော် ထို
ထောမနာပါဠိ၌ဤပုစ္ဆာမှအချင်းခပ်သိမ်းတစုံတခုမျှပိုသေသမရှိလော
ဟု၊ကား။တတ္ထဟိဣတောပသံသာဘာဝေါအယံပိခေါတိဝစနဥ္စပိသေ
သော၊ ဟူသည်။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပသံသာ ဘာဝကိုပြခြင်း၌၊။
ဇေဝံပသံသိတွာဟုအဋ္ဌကထာ၌မိန့်သည်။ ။ပသံသာသည်တစိုးတစိ
အကျိုးရှိ၏လောဟု၊ကား။ ပသံသာစတတ္ထအဘိရုစိဇနနေနဥဿာဟ
နတ္ထာ။ဋီကာ။ ။အဘယ်သို့ အဘိရုစိဖြစ်သဖြင့် ဥဿာဟဖြစ်ရာသ
နည်းဟု၊ကား။တံဟိသုတွာ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ဋီကာ။ ။အယံပိခေါ
ဟူသောပါဒ၏သမ္ဗန္ဓကိုရင်း အတ္ထကိုရင်းအသို့မှတ်ရအံ့နည်းဟု၊ကား။
အသမ္ပိခေါတိပဒဿယေဇ္ဇမေ၊စသည်ကိုမိန့်။ ။ယင်းဋီကာ၌။ဘဂဝါ
အဇ္ဈနော ပစ္စက္ခဘူတံသမာဓိ ဒေသနာနုဘာဝေန ဓေသံပိဘိက္ခူနံ
အာသန္နံပစ္စက္ခဥ္စကရောန္တော သမ္ပိဏ္ဍနဝသေန အယမ္ပိခေါတိအာဟ။
ဤကားသမ္ဗန္ဓ။ ။ယေ ဇ္ဈမေ ဘိက္ခဝေ မယာ နိဗ္ဗာနမဟာသရဿ
သြိတခဏတိတ္ထဘူတာကသိဏဈာနအသုဘဈာနာဒယောဒေသိတာ။
နဒေကဝလံတေဧဝ၊ ခေါပနမေရုပါဒတော သုဝဏ္ဏဝါလုကံ ဥဒ္ဓရိတွာ
ဟတ္ထဘာလေဠပိတံဝိယ တုမှာကံဉာဏေန အသမ္ပတ္တတာယအနာသန္နံ
ဒေသနာနုဘာဝေန အာသန္နံကတွာ ဉာဏဿ အနာပါထတာယ အ
ပစ္စက္ခံပစ္စက္ခံကတွာ အရနာဒေသိတော အယမ္ပိအာနာပါနဿတိ သ
မာဓိတိအယမေတ္ထတ္ထော)။ ။ပန၊ထိုသို့အစဉ်အားဖြင့်ရောက်သော်

လည်း။ သောဘာဝနာနယော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိဝဏ္ဏနာနုသာ
ရေနေဝ၊ ပါဠိအဖွင့်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝုစ္စမာနေ၊
သော်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရော၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကပါဠိ၏ပဒတ္ထ၊ ပိဏ္ဍတ္ထ၊ ဥပမာ၊
စောဒနာ၊ ပရိဟာရ၊ ပယောဇန၊ ဤသို့အစရှိသောအလုံးစုံသောအခြင်း
အရာတို့ဖြင့်ပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤအာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ပါဠိကိုဖွင့်
ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားဦးတည်ရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ ။(ကထံဟူ
သောပုဒ်သည် ပုစ္ဆာကာရကိုပြသော ပုဒ်တည်း။ ပုစ္ဆာသည်လည်း
ဤ၌တပါးသော ပုစ္ဆာ၏ မဖြစ်သင့်ရကား ကထေတုကမျတာ ပုစ္ဆာ
တည်း။ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း အထက်၌ဒေသနာသို့ တင်အပ်ကုန်သော
ကုန်အောင်စုံသော ပကာရဝိသေသတို့ကို သုံးသပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်
သတည်း။ ဤအနက်ကိုပြလိုရကား။ ကထန္တိ။ ပ။ ကမျတာပုစ္ဆာ၊ ဟုမိန့်
သည်)။ ။ကထံဘာဝိတောစဘိက္ခဝေအာနာပါနဿတိသမာဓိတိ
ဧတ္ထ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ကထန္တိပုစ္ဆာ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာ
ဝနာနံ၊ တို့ကို။ နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမျတာဝိတ္ထာရေ
တုကမျတာယ၊ ချဲ့ဖွင့်လိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ (ထည့်)။
ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ၊
သော။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ (ထည့်)။ နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ
ရေတုကမျတာယ၊ ဖြင့်။ ပုဋ္ဌဓမ္မနိဒဿနံ၊ မေးအပ်သော ဓမ္မကို ညွှန်
ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ။(ကထံဗဟုလီကတောဟူသော
ဤပါဌ်၌လည်း။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဟူသောပုဒ်ကိုဆောင်၍သမ္ဗန်
အပ်၏။ ထိုပါဌ်၌လည်း ကထံဟူသောပုစ္ဆာသည် အာနာပါန သတိ
သမာဓိဗဟုလီကာရကို နာနပ္ပကာရအားဖြင့် ဝိတ္ထာရေတုက မျတာ
ပုစ္ဆာတည်း။ ဗဟုလီကတော အာနာပါနဿတိ သမာဓိဟူသောပုဒ်
သည် နာနပ္ပ ကာရတော ဝိတ္ထာရေတု ကမျတာယ ပုဋ္ဌဓမ္မ နိဒဿနံ
တည်း။ ဣမမတ္ထံ၊ ကိုဧသေဝနယောဖြင့်သာလျှင် ညွှန်းလိုက်သတည်း။
ထို့အတူ။ ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိ၏ သန္တတာ စသည်တို့သည်
လည်း အကြင်ဘာဝနာ ဗဟုလီကာရတို့ဖြင့်ပြီး၏။ ထိုဘာဝနာဗဟုလီ
ကာရကို ယူသဖြင့်သာလျှင် ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၏။ ဤအနက်ကို ပြ
ခြင်းငှါ။ ကထံဗဟုလီကတော။ ပ။ ဝူပသမေတီတိဧတ္ထာပိဧသေဝနယော

ဟုမိန့်သဘတ်)။ ။ကထံဗဟုလီကတော။ပ။ ဝူပသမေတီတိဧတ္ထာပိ၊
၌လည်း။သေဝနယော၊ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကထံ
ဘာဝိတောအစရှိသောပါဠိ၌၊ ဘာဝိတောတိ၊ကား။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်
စေအပ်သော။ ဝါ၊ကား။ ဝဍ္ဎိတော၊ ပွါးစေအပ်သော။ ။(ပုနစပရံ
ဥဒါယိအက္ခာတာမယာ သာဝကာနံ ပဋိပဒါ ယထာပဋိပန္နာမေ သာဝ
ကာစတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနေဘာဝေန္တိ၊စသည်တို့၌ ဥပ္ပါဒနဝဍ္ဎနနှစ်ဖြင့်
ဘာဝနာကိုဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်ပါးအားဖြင့်အနက်ကို ပြလို
၍၊ဘာဝိတောတိ ဥပ္ပါဒိတောဝဍ္ဎိတောဝါ၊ဟုမိန့်သော်။ ။ဘာဝေ
တဗ္ဗာဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာတိဘာဝိတော၊ ဤကိုရည်၍။ ဥပ္ပါဒိတော၊ မိန့်။
ဘာဝေတဗ္ဗာဝဍ္ဎေတဗ္ဗာတိဘာဝိတော၊ ဤကိုရည်၍။ ဝဍ္ဎိတော
ဝါ။မိန့်။ ။တထွေသော်တုံ။ ဘာဝံပိဏ္ဍမာနတံဂ္ဂတောဂတောတိဘာ
ဝိတော။ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏။ရှေးကထင်ရှားမရှိသေး၊
ယခုမှဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိတည်းဟုပြခြင်းငှါဥပ္ပါဒိတောမိန့်။ တ
ကြိမ်ရအပ်ကာမျှဖြစ်၍ အသစ်စက်စက်ဟူလို။ ။ဘာဝံပဂုဏဘာဝံ
အာပါဒိတောတိဘာဝိတော။ လေ့လာအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်
စေအပ်၏ဟူသည် ပွါးစေအပ်သော သမာဓိတည်းဟု ပြခြင်းငှါဝဍ္ဎိ
တောဝါမိန့်။ဖြစ်ပြီး၍ရအပ်သောအာသေဝနရှိသောသမာဓိဟူလို။ ။
တတ္ထ ဘာဝံ ပိဏ္ဍမာနတံဂ္ဂတောဂတောတိ ဘာဝိတော။ ဥပ္ပါဒိတော၊
ပဋိလဒ္ဓမတ္တောတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပန္နောပန လဒ္ဓါသေဝနော ဘာဝိတော
ပဂုဏဘာဝံအာပါဒိတောဝဍ္ဎိတောတိ။ဋီကာ)။ ။အာနာပါနဿတိ
သမာဓိတိ၊ကား။ အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဒီဃရဿစသောဝိသေ
သတို့နှင့်အကွ အဿာသပဿာသတို့ကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော။
သတိယာ၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။သမ္ပယုတ္တော၊ သော။သမာဓိ၊တည်း။ ။(ပိုင်း
ခြား၍ယူ၏ဟူသည်ထိုတရားတို့ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သောသတိဟူလို။ ။
တေအာရဗ္ဘပဝတ္တာယာတိအတ္ထော)။ ။ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယဘူတာယံ။
(ထည့်)။ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာနာပါနဿတိယံ၊ ကြောင့်။ဝါ၊၌။
ပဝတ္တာ သော။သမာဓိ၊တည်း။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ဒီဃရဿစ
သောဝိသေသတို့နှင့်အကွ အဿာသ ပဿာသတို့ကိုပိုင်းခြား၍ ယူ
တတ်သောသတိနှင့်အကွ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သမာဓိ။ဝါ၊ အာနာပါ
နဿတိကြောင့်ဖြစ်သောသမာဓိ၊ ။(နည်းနှစ်ပါးအထူးကား။ပုရိမ

အံတ္တပိကပ်ိန္တသမ္ပယုတ္တကိုဆိုရကား။သမာဓိအားသတိ၏သဟဇာတစ
သောပစ္စယဘာဝကိုဆိုအပ်၏။အာနာပါနဿတိယံဝါဟူသောဒုတိယ
ဠ္စကားဥပနိဿယဘာဝကိုလည်းဆိုအပ်၏။သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝ
ကိုလည်းဆိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ဒုတိယပိကပ်ိန္တသမ္ပယုတ္တ
ကိုမဆိုခြင်းကြောင့်။ဥပစာရဈာနသဟဂတသတိသည်အပ္ပနာသမာဓိ
အားဥပနိဿယဖြစ်သဘည်း။ ထိုကြောင့်ဥပနိဿယဘာဝကိုဆိုအပ်
သဘည်း။ယင်းသို့သော်သဟဇာတာဒိဘာဝကိုကားအဘယ့်ကြောင့်ဆို
အပ်ပြန်သနည်း။သမ္ပယုတ္တကိုတိုက်ရိုက်မဆိုမူ၍။ စေတသိဘာဝံစေတ
သိကံ၌မှာကဲ့သို့ အပ္ပနာသတိကိုယူရပြန်သတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ဒုတိ
ယသို့ ပန ဥပနိဿယဘာဝေါပိဟုပိသဒ္ဒါကို ဋီကာဆိုသတည်း။ ။
ဥဘယသထာပိ သဟဇာတာဒိနံ သတ္တန္နမ္ပိပစ္စယာနံဝသေန ပစ္စယဘာဝံ
ဒဿေတိ၊ နှစ်ဒိကပ်လုံးဖြင့်၊သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿ
ယ၊သမ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ ခုနစ်ပစ္စယသတ္တိကိုပြသတည်း)။ ။ဗဟု
လီကတောတိ၊ကား။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ကတော၊ပြုအပ်သော။ ။(ဗဟုလီက
တော၏ဗဟုလံပဝတ္တိတောဟူသောအနက်ကိုမှတ်အပ်၏။ထိုဗဟုလီက
တောဖြင့်။အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝပ္ပတ္တိကိုမိန့်သတည်း။ယင်းသို့သော်အ
ဘယ့်ကြောင့်၊ဗဟုလီကတောတိပုနပ္ပုနံကတော၊ဟုအဋ္ဌကထာ၌မိန့်
သနည်း၊ယောဟိသဘာဝံအာပါဒိတော၊ သောဘုဿံပိတဂ္ဂုဏော
သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗော ပုနပ္ပုနံပဝတ္တိယတိ။ တေနဝုတ္တံ ပုနပ္ပုနံကတော
တိ။ဋီကာ။ ။ကနည်း၊ဗဟုလသည်သမ္ဘာရဃနပိဏ္ဍပမာဏဗဟုလမ
ဟုတ်၊ သန္တတိဝါရ၊ ပုနပ္ပုနပ္ပဝတ္တနဝါရအားဖြင့် ဗဟုလ တည်း။ ကရ
ဓာတ်၏ အယှဉ်လည်း ဗျဉ္ဇနကတော စသည်တို့ကဲ့သို့ ဓာသာတည်း။
သဒ္ဓါဒိဘူတံစသည်တို့ကဲ့သို့၍မဟုတ်ဟု ပြခြင်းငှါ၊ ပုနပ္ပုနံကတော၊
မိန့်သော်)။ ။သမ္ဘာရဝေပေက္ခိတောစာတိ၊ကား။ သမ္ဘာရဝေ၊ငြိမ်
သက်သည်သာလျှင်လည်း ဖြစ်သော။ ပေက္ခိတောစေဝ၊ မွန်မြတ်သည်
သာသျှင်သည်းဖြစ်သော။ ။(သမ္ဘာရဝေ၊တပုဒ်တည်းမဟုတ်။စပုဒ်၊
ဝေပုဒ်။ ထိုဝေကိုပေက္ခိတောဟူသောဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်လေဟုပြ
ခြင်းငှါ။ သမ္ဘာရဝေပေက္ခိတောစာတိသမ္ဘာရဝေပေက္ခိတောစေဝ၊
ဟုမိန့်။ ။ဧဝပုဒ်၌သာရှိသောဝေသဒ္ဒါကိုအဘယ့်ကြောင့်ဒုတိယပုဒ်၌
လည်းယှဉ်အပ်သနည်းအနုယောဂရှိရကား။ဈာနေဝဘိက္ခဝေသမထော

ဟူ၍ရင်း။ဝိဝိဓေ္တဝကာ မေဟိဟူ၍ရင်း။ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိအရပ်ရပ် တို့၌ပဋ္ဌမပုဒ်၌ဟောအပ်သော ဝေသဒ္ဒါကို ဒုတိယပုဒ်တို့၌လည်း ယှဉ် သင့်သကဲ့သို့။ထို့ အတူဤ၌လည်းနှစ်ပါးသောပုဒ်၌ပင် ဝေသဒ္ဒါဖြင့်နိယ မကိုသိသင့်သိအပ်သောကြောင့်။ ဒုတိယပဒ၌ယှဉ်သော်လည်း အပြစ် မရှိဟု ပြခြင်းငှါ။ ဥဘယတ္ထ ဝေသဒ္ဒေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ မိန့် သော်)။ ။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဥဘယတ္ထ၊၌။ဝေသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။နိယမော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယပဒေပိ၊ ၌လည်း။ ဝေ သဒ္ဒေါ၊ကို။ယုဇ္ဇော၊အပ်၏။(သမ္ဗန်)။ ။ကိံ၊အဘယ်သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ ။(ဥဘယနိယမဖြင့်အဘယ်ဂုဏ်ရောက်သနည်းဟူ ရကား။လဒ္ဓဂုဏ်ကိုပြခြင်းငှါ။အယဉ္စိသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊လဒ္ဓ ဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊အသုဘလျှင်အာရုံရှိသောဈာန်သည်။ ။ (အဘယ့်ကြောင့်ဈာန်ကိုကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသနည်း။ တဉ္စိအသုဘေသုယော ဂကမ္မဘာဝတောယောဂိနော သုခဝိသေသာနံကာရဏဘာဝတောစ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ ဋီကာ)။ ။ကေဝလံ၊အာရုံနှင့်မရောသက် သက်။(တနည်း)။ ပဋိဝေဓဝသေန ကေဝလံပဋိဝေဓဝသေန ဝေ၊ ပဋိဝေ ဓဟုဆိုအပ်သောဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ဈာန် ကိုပဋိဝေဓဟူသနည်း။ ။ဈာနဉ္စိဘာဝနာဝိသေသေန ဇာနတ္တာ အတ္တနော ဝိသယံပဋိဝိဇ္ဈန္တံ မေဝပဝတ္တတိ။ ယထာသဘာဝတောပဋိဝိဇ္ဈယတိစာ တိပဋိဝေဓောတိဝုစ္စတိ။ရင်း)။ ။သန္တဉ္စ၊ငြိမ်သက်သည်ရင်း။ပဏီတဉ္စ၊ မွန်မြတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပန၊ ထိုသို့ပဋိဝေဓ၏အစွမ်းဖြင့် သန္တ ပဏီတဖြစ်သော်လည်း။(ပနကားဂရဟာ)။ ။ဩဠာရိကာရမ္မဏတ္တာ စ၊ရုန့်ရင်းသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ပဋိကူလာရမ္မဏတ္တာ စ၊စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်သောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။အာရမ္မ ဏဝသေန၊ဖြင့်။သန္တံ၊သည်။ နေဝဟောတိယထာ၊သို့။ ပဏီတံ၊သည်။ နဟောတိယထာ၊ သို့။ဇေ၀ံ၊တူ။ အယံ အာနာပါနသတိသမာဓိ၊ သည်။ ကေနစိ၊သော။ပရိယာယေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လေသန္တရဖြင့်။ အ သန္တော၀ါ၊သည်ရင်း။အပဏီတော၀ါ၊ သည်ရင်း။နဟောတိ၊ မဟုတ်။ အထခေါ၊ကား။အာရမ္မဏသန္တတာယပိ၊ အာရုံ၏ငြိမ်သက်သည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ပဋိဝေဓသင်္ခါတအင်္ဂသန္တတာယပိ၊ကြောင့်ရင်း။ ။ (အစဉ်သဖြင့်တရွေ့တရွေ့သိမ်မွေ့၍ ရွေးချယ်ဝိစစ်အပ်သည်၏အဖြစ်

သို့ရောက်သော အဿာသ ပဿာသ အာရုံ၏ ပရမသုခုမအဖြစ်ကို ချည်၍အာရမ္မဏသန္တတာယဟူသည်။ယင်းသို့ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သော အာရုံ၌ဖြစ်သောဓမ္မသည် မိမိလည်း ကောင်းစွာ ငြိမ်သက် စည်းဝေး သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်။ သန္တော၊ ရူပသန္တော၊ နိဗ္ဗုတော၊ဟူ သည်)။ ။နိဗ္ဗုတော နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဠာဟော၊ ငြိမ်းအေးပြီးသောခပ် သိမ်းသော ပူပန်ခြင်းရှိ၏ပေး။ ။(အာရုံငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏိကဘာဝနာတို့၏ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ လောကုတ္တရ ဓမ္မသာသျှင်အာရုံရှိကုန်သော ပစ္စဝေက္ခနာတို့ဖြင့်ပြအပ်၏)။ ။အာ ရမ္မဏပဏီတဘာဝါယပိ၊ကြောင့်ရင်း။အင်္ဂပဏီတတာယပိ၊ကြောင့်ရင်း။ ပဏီတော၊၏။အတိတ္တိကရော၊ ရောင့်ရဲခြင်းကိုမပြုနိုင်။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။တေန၊ ကြောင့်။ သန္တော၊ စ ပဏီတော စာတိ၊ဟူ ၍၊ ဝုတ္တံ ပြီ။ပန၊ ပါး။ အသေစနကောစသုခေါစဝိဟာရောတိဧတ္ထ၊၌။ အဿ၊ ထိုအာနာပါနဿတိ သမာဓိအား။ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ၊ သော။ကိဉ္စိ၊သော။(ထည့်)။သေစနံ၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မစသောအကြောင်းတပါးသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသေစနကော၊ မည်၏။ ။(အသေစနကောကိုအနာသိတ္တကောဘွင့် သည်ကား၊သေစန၏ကမ္မသာဓန၊အသေစနက၏ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ကို ဆင်စေသည်)။ ။အနာသိတ္တကော၊(ဟိတ်ပြန်)။သွန်းလောင်းထည့် စွက်အပ်သော အကြောင်းတပါးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗ္ဗော ကိဏ္ဏော၊ပရိကမ္မစသောအကြောင်းတပါးနှင့်မရော။ တတောဝ၊ထို့ ကြောင့်သာလျှင်။ပါဋိယေက္ကော၊ဝိသုံယေဝကော၊အသီးအသန့်တပါး တည်းသာလျှင်၊ အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော အကြောင်းတပါး နှင့်မဆက်ဆံသည်။ဟောတိ၊၏။(ကထံဟူသောပုစ္ဆာကိုငဲ့မူ။ဟောတိ၊ ၏။ပေး။ ။အသေစနကောစသောအလုံးစုံကို သဘောအားဖြင့် သာလျှင် သန္တဘာဝကိုပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်၏)။ ။ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါ န သတိသမာဓိ၌၊ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊သော။(ထည့်)။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ပရိကံ သည်မူလည်း။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ပရိကမ္မေနဝါ၊ဟုပါဌ်ရှိသည်ကား။ဥပစာ ရေနဝါကိုဆောင်၍ရေးမှားသည်။ ဋီကာနှင့်မတန်။ သဘောလည်း မ မှန်၊ထို့ကြောင့်၊ ပရိကမ္မံဝါသန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပရိကမ္မတို့စကသိဏက ရဏာဒိ နိမိတ္တုပ္ပါဒပရိယောသာနံ တာဒိသံ ဣဓနတ္ထိတိအဓိပ္ပါယော။

တဒါပဟိကမ္မဋ္ဌာနံ နိရဿာဒတ္တာအသန္တမပဏီတံသိယာ။ ဥပစာရေန
ဝါနတ္ထိဧွေသန္တတာတိယောဇနာ၊ငိုကာရှိသကား)။ ။ဥပစာရေနဝါ၊
ဖြင့်မူလည်း။ဧွေ၊၌။သန္တတာ သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။ဥပစာရက္ခဏေ၊၌။
နီဝရဏ ဝိဂမေန၊ ကြောင့်ရင်း။ အင်္ဂပါတုဘာဝေန၊ ကြောင့်ရင်း။
ပဌရသံ၊တပါးသောသမာဓိတို့၏။ သန္တတာ သည်။ ဟောတိယထာ၊
၏သို့။ဝေံ၊တူ။ဣမဿ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၏။သန္တတာ၊ သည်။
နဟောတိ၊မဟုတ်။ ။(ထိုသို့မဟုတ်သေ၁်၊ အဘယ်သို့နည်း)။ ပန၊
အထူးကား။ အယံ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိသည်။(ဤကားထည့်
ပါဌ်ရ)။ ။အာဒိသမန္နာဟာရတော၊ စ၍ကောင်းစွာအဘန်တလဲလဲ
နှလုံးသို့ဆောင်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ အတ္တနော၊၏။ သဘာဝေနေဝ၊
သဘောဖြင့်သာလျှင်။သန္တော စ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။
ပဏီတော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ ၏။ဣတိအယံ၊ကား။ အထွော၊
တည်း။ ကေစိပန၊ မြောက်ကျောင်း ဆရာတို့ သည်ကား။ အသေစန
ကောတိ၊ကား။ အနာသိတ္တကော သွန်းအပ်သောဩဇာမရှိ။ ။(သစ်ဥ
သစ်ဖုသစ်မြစ်သည် သွန်း၍ ဩဇာကုန်သကဲ့သို့ မဟုတ်။ ဩဇာအနှစ်ရှိ
သည်ဟူခြင်းငှါ။ဩဇဝန္တော မိန့်)။ ။ဩဇဝန္တော၊ဩဇာရှိ၏။(ဩဇာ
အနှစ်ပြည့်၍အသစ်မထည့်ရပြီဟူလို)။ ။သဘာဝေနေဝ၊လျှင်။ မဓု
ရောဣဋ္ဌော၊အလိုရှိအပ်၏။ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။
အသေစနကော စ၊သွန်းလောင်း ထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မ စသော
အကြောင်းတပါးမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ၊ဤအာနာပါနဿတိ
သမာဓိကို။အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ၊ဝင်စားတိုင်းဝင်စားတိုင်းသောခဏ၌။
ကာယိက စေတသိကသုခပ္ပဋိလာဘာယ၊ ကာယိကသုခ စေတသိက
သုခကို ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သုခေါ စ၊ ချမ်းသာသည်
လည်းဖြစ်သော။ဝိဟာရောတိ၊ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(စေတသိက
သုခပဋိလာဘ သံဝတ္တနကို တိက္ကစတုက္ကဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်မှတ်အပ်၏။
ဥပေက္ခာ၏မူလည်းသန္တဘာဝအားဖြင့်သုခဂတိက၏အဖြစ်ကြောင့်အ
လုံးစုံသောဈာန်တို့၏အစွမ်းဖြင့် သိအပ်၏။ ကာယိကသုခပဋိလာဘသံ
ဝတ္တနကိုကား ဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သောမွန်မြတ်သောရုပ်၊နှံ့သောကိုယ်ရှိ
သည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်မှတ်အပ်၏။ ထိုကာယိကသုခ ပဋိလာဘသံ
ဝတ္တနကကို ဈာန်မှထသောကာလ၌ မှတ်အပ်၏။ဤကာယိကသုခ ပဋိ

လာဘာသံဝတ္တနိကအဘိုရ္ဟဲ၌။ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ၊ ဝင်စားဝင်စားသောခ
ဏကြောင့်။ဟုယောဇနာ။ ။ဣမသ္မိံ ပက္ခေအပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေတိ ဣဒံ
ဟေတုမှိဘုမ္မဝစနံဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ငိုကာ။ ။ဥပ္ပန္နအများတွင်ဤ၌အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န
တည်းဟူခြင်းငှါ။ ဥပ္ပန္န၊ပ။အဝိက္ခမ္ဘိတေဟူသည်)။ ။ဥပ္ပန္နပ္ပန္နေတိ
ကား။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ဈာန်ဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သေးသော
သကာသန္တာန်မှမယုတ်အပ်မပယ်အပ်ကုန်သော။ ပါပကေတိ၊ ကား။လာ
မကေ၊ယုတ်ကုန်သော။အကုသလေဓမ္မေတိ၊ကား။အကောသလ္လသမ္ဘူ
တေ၊အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေ၊တို့ကို။ ။(အဘယ့်ကြောင့်
အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်သောဟူသနည်း။အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာဟိသဗ္ဗေပါပဓမ္မာ
ငင်း)။ ။ဌာနသောအန္တရဓာပေတီတိ၊ကား။ခဏေနေဝ၊မိမိဖြစ်သော
ခဏာဖြင့်ပင်လျှင်။အန္တရဓာပေတိဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ခွါသနည်း။ ။(အန္တရဓာ
ပေတိ၌။အန္တရဓာပနဟူသည်ဝိနာသနတည်း။ ထိုဝိနာသနသည်ကား
ဈာန်ဟူသောကတ္တားကို ဤ၌လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပရိယုဋ္ဌာန
ပဟာန်တည်း။ထိုကြောင့်ဝိက္ခမ္ဘေတိဟူသည်)။ ။ဝူပသမေတီတိ၊ကား။
သုဋ္ဌု၊စွာ။ဥပသမေတိ၊နည်း။ ။(ဝူပသမေတိဝိသေသေနဥပသမေတိ၊
၏။ဝိသေသေနဥပသမဟူသည်ကားသမ္မဒေဝဥပသမတည်း။ထိုကြောင့်
သုဋ္ဌုဥပသမဟူသည်။ ။တပါးသောသမာဓိသည်လည်းအတ္တနောပ
ဝတ္တိခဏာဖြင့်လျှင် ပဋိပက္ခဓမ္မတို့ကိုကွာစေငြိမ်းစေသည်မဟုတ်လော။
သို့ကိုလျှက်အဘယ့်ကြောင့် ဤသမာဓိကိုသာဤသို့အထူးပြု၍ဟောသ
နည်းဟူမူ။ ။ပုဗ္ဗဘာဂေတောပဋ္ဌာယနာနာဝိတက္ကဝူပသမန သဗ္ဗာဝ
တော၊ဤသို့စသည်ဖြင့်ငိုကာဖြေသတည်း)။ ။ဝါ၊ကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိ
ယတ္တာ၊ ထိုးထွင်းခြင်းအဘို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနုပုဗ္ဗေန၊ဖြင့်။အ
ရိယမဂ္ဂဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော၊အရိယမဂ်၏ကြီးပွါးသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်
ဖြစ်၍။သမုစ္ဆိန္ဒတိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ငြိမ်းစေ၏။ ဣတိ၊
သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သာသနိကပုဂ္ဂိုလ်၏ဈာနဘာဝနာသည်
ယေဘုယျအားဖြင့် နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသာတည်း။ထိုကြောင့်နိဗ္ဗေဓဘာဂိ
ယတ္တာဟူသည်။ ဘုရားတို့ဈာနဘာဝနာကား ဧကံသအားဖြင့် နိဗ္ဗေဓ
ဘာဂိယသာတည်း။ ဣမဲမေဝဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံဘာဝေတွာ သဗ္ဗေပိသမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓါသမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ ငိုကာ။ ။အရိယမဂ်၏ပါဒကဖြစ်
သော ဤသမာဓိသည် အနုက္ကမအားဖြင့်ကြီးပွါး၍ အရိယမဂ်၏အဖြစ်

သို့ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား။ အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂ ဝုဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ဟူ
သည်။ ။ဤအနက်သည်ကားပိဋကနိဒ္ဒေသပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာတို့
၏အစွမ်းဖြင့် လုံ့လစောက်သင့်၏။ အောက်၌ ပပဉ္စအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီး
သောအနက်ကိုယူလွယ်စိမ့်သောငှါသင်္ဂြိုဟ်၍ပြလိုသောဆရာသည်၊
အယံပနေတ္ထသင်္ခေပတ္ထော၊ဟုမိန့်သော်။ ။ပိဏ္ဍတ္ထောတိဝုတ္တံဟော
တိ)။ ။အယမ္ပန၊ လက္ခဏံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကထံဘာဝိတောအစရှိ
သောပါဠိ၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေနစပကာရေန၊
အဘာသိမျှသောအပြားဖြင့်။ ကေနာကာရေန၊ အဘာယမျှသောအခြင်း
အရာဖြင့်။ ကေနဝိဓိနာ၊ အဘာယမျှသောအစီအရင်ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊
ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သော။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၊
သည်။ ကေနပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလီကတော၊ အဘန်တလဲလဲပြုအပ်
သော၊ သန္တော စေဝ၊ ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ပ။ ဝူပသမေတိ၊
အသူးသဖြင့်ငြိမ်းစေသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။
ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကထံဘာဝိတော၊ စသောအားဖြင့် ပုစ္ဆာ၏အစွမ်းဖြင့်
သင်္ခေပဆိုအပ်သောထိုအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရေတုကာမော၊ ချဲ့တော်မူလိုသော။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ဣဓ
ဘိက္ခဝေ၊ အစရှိသောပါဠိတော်၌။ ဣဓဘိက္ခဝေဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ဘိက္ခ
ဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ။(ဣဓတထာဂတော
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စသည်တို့၌ ဣဓသဒ္ဒါကိုလောကကိုစွဲ၍ဆိုအပ်၏။ ဣ
ဓေဝတိဋ္ဌမာနဿ၊ စသည်တို့၌ ဩကာသကို။ ဣဓာဟံဘိက္ခဝေဘုတ္တာ
ဝီအသိံ ပဝါရိတော၊ စသည်တို့၌ ပဒပူရဏမတ္တကို။ ဣဓဘိက္ခု၊ ဓမ္မံပရိ
ယာပုဏာတိ၊ အစရှိသည်တို့၌ကား သာသနာကို။ ဣဓဘိက္ခဝေဘိက္ခု၊
ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း သာသနာတော်ကိုသာလျှင် စွဲဆိုအပ်၏ဟု ပြ
လိုရကား။ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ သာသနေဘိက္ခု၊ ဟုဆိုပြီး၍။ တမတ္ထံ ပါကဋံ
ကတွာ ပြု၍ပြခြင်းငှါ အယဉ္စ သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ ပါကဋံ ကရော
မိ၊ အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဣဓဘိက္ခဝေအစရှိသောပါဠိ၌။ အယံဣဓသဒ္ဒေါ၊ သည်။
သဗ္ဗပ္ပကာရ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ နိဗ္ဗတ္တကဿ၊ အလုံးစုံ တဆဲ့
ခြောက်ပါး အပြားရှိသော အာနာပါနဿတိသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်
သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သန္နိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနော၊ ကောင်းစွာ
မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော သာသနာတော်ကို ပြတတ်။ ဝါ၊ ပြကြောင်းဖြစ်

သောသဒ္ဒါတည်း။ ။(သောဋ္ဌသပ္ပကာရကိုရည်၍သဗ္ဗပ္ပကာရကဲ့သို
သတည်း။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ထိုသောဋ္ဌသပ္ပကာရတို့သည် ဤသာ
သနာ၌သာလျှင်ဖြစ်ကုန်ဘိသော်။ဗာဟိရကတို့သည်လည်း မသိကုန်ပါ
သလောဟူ၍ကား။ဗာဟိရကာဟိဇာနန္တာအာဒိတောစတုပ္ပကာရမေဝ
ဇာနန္တိ၊ ဆို့ကြောင့်မဟုတ်လော။ အညသာသနသာ တထာဘာဝ ပဋိ
သေဓနတ္ထ၊ဟူသကား)။ ။အညသာသနသ၊တပါးသောသာသနာ
၏။ တထာဘာဝပဋိသေဓနတ္ထ၊ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလ၏ရှိရာ၏ အဖြစ်ကို
မြစ်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ပေး။ ။(ဤပါဠ်ဖြင့်၊ဋ္ဌဘင်္ဂမေဝ
ဟူသောဤပါဠ်သည်။ ဧဝသဒ္ဒါအဋ္ဌာဂမတည်းဟုပြ၏။ ကေပဒဖြစ်
ကျက်သာ၀ဓာရဏရသင့်သည်ရှိပါ၏လော။ သန္တိဟိကေပဒါနိပိသာ
ဝဓာရဏာနိ။ယထာဝါယုဘက္ခောတိ။ဋီကာ။ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော။
ဣဓေဝဘိက္ခဝေသမဏောဟူ၍သို့စသည်ကို မိန့်သကား။ ဣဓေဝဘိက္ခ
ဝေသမဏော၊စသည်ဖြင့်ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာဟော
သည်မဟုတ်သောဟူ၍ကား။ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဓမ္မောဟိသော။ယော
သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကော။ဋီကာ)။ ။ဟိသစ္စံ၊
၏။ ဣဓေဝဘိက္ခဝေ။ပ။အညေဟီတိ၊ဟူသော။ ဝေဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ ၏။
ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဓေဝ၊ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ ပဌမော၊သော။သ
မဏော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊၏။ ဣဓေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုတိ
ယော၊သော။ သမဏော၊သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊၏။ပ။ပရပ္ပဝါဒါ
ပရသမယအညတိတ္ထိယာနံ ဥပ္ပကာရဝါဒါ ထိုသည်။ အညေဟိ၊သမ္ပာ
လေးပါးကိုပိုင်းခြား၍သိကုန်သော။ သမဏေဘိ၊သောတာပန် စသော
သမဏတို့မှ။ သုညာ၊ကုန်၏။ ။(အညဟူ၍လည်းပါဠ်ရှိ၏။ အညာ၊
ဘုရားသာသနာတော်မှတပါးကုန်သော။ ပေး)။ ။တေန၊ ကြောင့်။
အညတ္ထ သာသနေဘိက္ခုတိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရညဂတောဝါ။ ပ။
သုညာဂါရဂတောဝါတိဣဒံဝစနံ၊သည်။ အဿဘိက္ခုနော၊၏။အာနာ
ပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာနုရူပသေနာသနပရိဂ္ဂဟပရိဒီပနံ၊ အာနာပါ
နဿတိသမာဓိဘာဝနာအားလျော်သောကျောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း
ကိုပြခြင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ။(အရညစသည်၏ဘာဝနာနုရူပ
သေနာသန၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ ဣမဿဟိ၊ စသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။ဟိတံပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ဣမဿဘိက္ခုနော၊၏။ဒီဃရတ္တံ၊

ပတ်လုံး။ ရူပါဒိသု၊ ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အနုဝိသဋံ၊ အစဉ်မ
ပြတ်ပြေးသွားသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိအာရမ္မဏံ၊
သို့။ အဘိရူဟိတုံ၊ တက်ခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ကူဋဂေါဏယုတ္တ
ရထော၊ ကောက်ကျစ်သောနွားကသောရထားသည်။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ခရီး
မဟုတ်ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ ဝိယ၊ ၏သို့။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ဘာဝနာခရီးမှန်
မဟုတ်ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေယျထာပိနာမ၊
မည်သည်ကား။ ဂေါပေါ၊ နွားထိန်းသည်။ ကူဋဓေနုယာ၊ ကောက်ကျစ်
သောနွားမ၏။ ခီရံ၊ ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။ ဝဍ္ဎိတံ၊ ကြီးသော။ ကူဋ
ဝစ္ဆံ၊ ကောက်ကျစ်သောနွားငယ်ကို။ ဒမေတုကာမော၊ ဆုံးမလိုသည်
ဖြစ်၍။ ဓေနုတော၊ အမိနွားမှ။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ဧကမန္တေ၊ ၌။ မဟန္တံ၊
သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိခဏိတွာ၊ စိုက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်၌။ ယောတ္တေန၊
ကြိုးဖြင့်။ ဗန္ဓေယျ၊ ဖွဲ့ချည်ရာ၏။ အထပဿ၊ မှ။ အဿ၊ ထိုနွားထိန်း၏။
သောဝစ္ဆော၊ သည်။ ဣတော စိတော စ၊ မှာမှာသို့လည်း။ ဝိပ္ဖန္ဒိတွာ၊ တုန်
လှုပ်၍။ ပလာယိတုံ၊ ပြေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ တမေဝထမ္ဘံ၊ ကို
ပင်လျှင်။ ဥပနိသီဒေယျ ဝါ၊ မှီ၍ထိုင်ရာသကဲ့သို့ရင်း။ ဥပနိပဇ္ဇေယျ
ဝါ၊ မှီ၍အိပ်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။
ရူပါရမ္မဏာဒိရသပါနဝဍ္ဎိတံ၊ ရူပါရုံစသည်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သာယာ
အပ်သော သုခဝေဒနာဟူသော အရသာကိုသောက်သဖြင့် ကြီးပြင်း
သော။ (ရူပသဒ္ဒါဒိကေပဉ္စ ဥပ္ပန္နံ ကောအာသာဒေါ ရူပါရမ္မဏာဒိရ
သောပါဒိကာ)။ ။ဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ပျက်ချော်သော စိတ်ကို။ ဒမေတုကာမေ
န၊ သော။ ဘိက္ခုနာပိ၊ ဘိက္ခုသည်လည်း။ ရူပါဒိအာရမ္မဏတော၊ မှ။ အ
ပနေတွာ၊ ပယ်၍။ အရညံဝါ၊ သို့ရင်း။ ပ။ သုညာဂါရံဝါ၊ သို့ရင်း။ ပဝေ
သေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအရညစသည်၌။ အဿာသပဿာသထမ္ဘေ၊
အဿာသပဿာသဟူသောတိုင်၌။ သတိယောတ္တေန၊ သတိဟူသော
ကြိုးဖြင့်။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သော။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ ဣ
တောစိတောစ လည်း။ ဝိပ္ဖန္ဒိတွာပိ၊ ၍လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရဟာန်းဖြစ်သည်မှ
ရှေး၌။ ဝါ၊ ရှေးအပွန်ရှည်စွာအစမထင်သည်ရာ၌။ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏံ၊ အ
ဝါးဝစွာလေ့သာကျက်စားဘူးသောအာရုံကို။ အလဘမာနံ၊ မရသည်
ဖြစ်၍။ သတိယောတ္တံ၊ ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ပလာယိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တံ၊ ၍။
တမေဝအာရမ္မဏံ၊ ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိအာရုံကိုသာလျှင်။ ဥပ

စာရပ္ပနာ၀သေန၊ဖြင့်။ ဥပနိသီဒတိ စေဝ၊မှီ၍မူလည်းထိုင်၏။ ဥပနိပဇ္ဇ
တိ စ၊မှီ၍မူလည်းအိပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ ယထာ
ထမ္ဘေ။ပ။ ဒဠှန္တိ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ဝစ္ဆံ၊စဉ်းလဲကောက်ကျစ်
သောနွားငယ်ကို။ ဒမံဒမေန္တော၊ ဆုံးမလိုသော။ နရော၊နွားထိန်းသည်။
ထမ္ဘေ၊၌။ နိဗန္ဓေယျ ယထာ ဖွဲ့ရာ၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ ဣဓ၊ဤသာသနာ၌တော်
၌။ သကံစိတ္တံ၊ပျက်ချော်သောမိမိစိတ်ကို။ ဒမံဒမေန္တော၊သော။ ဘိက္ခု၊
သည်။သတိယာ၊ ကောင်းစွာလျှင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုမှတ်သားသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်ဖြစ်သောသတိဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌။ ဒဠှံ၊
ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း။ ဗန္ဓေယျ၊၏။ ။(ဒဠှန္တိ ထိရံ၊ယထာသတော
ကာရိဿ ဥပစာရပ္ပနာ ဘေဒေါ သမာဓိဇ္ဈတ္တိ၊ တထာ ထာမဂတံ
ကတွာတိအတ္ထော၊ဋီကာ)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့ဘာဝနာသတိဖြင့် ယထာဝုတ္တ
နယအားဖြင့် အာရုံတို့၌စိတ်ကိုဖွဲ့ချည်ခြင်း ဖြစ်သော်သာလျှင်။ (နာသ
တိဟ္ဟန်)။ ။အဿ၊၏။ ဧတံ သေနာသနံ၊သည်။ ဘာဝနာနုရူပံ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(တေနမုဋ္ဌဿတိဿအရညဝါသောနိရတ္ထကောအ
နနုရူပေါတိဒဿေတိ။ဋီကာ)။ ။တေန၊ ကြောင့်။ဣဒမဿ။ပ။ ဒီပနန္တိ၊
၍။ဝုတ္တံ၊၏။အထဝါ၊ ကား။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ၊ကမ္မဋ္ဌာန်း
အထူးအပြားတွင်။ မုဒ္ဓဘူတံ၊ဦးထိပ်ဖြစ်ထသော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ
ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ၊ အလုံးစုံသောဘုရား၊ အချို့သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အချို့
သောဘုရားသာဝကတို့၏။ ။(သဗ္ဗဗုဒ္ဓါစပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ ဗုဒ္ဓသာဝ
ကာစပြု၍။သမ္ပုဒ္ဓေါဝတတွင်သာယှဉ်။ ။သဗ္ဗေသံဗုဒ္ဓါနံ ဧကစ္စာနံ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဉ္စဝိသေသာဓိဂမဿ စေဝအညကမ္မဋ္ဌာ
နေနအဓိဂတဝိသေသာနံ၊ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရဿစ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။ ဋီ
ကာ)။ ။ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ၊တရားအထူးကို
ရခြင်း၊မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ချမ်းသာစွာနေခြင်း၏ နီးစွာ
သောအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။
ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိ သဒ္ဒသမာကုလံ၊ မိန်းမသံ၊ ယောကျ်ားသံ၊
ဆင်သံ၊မြင်းသံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ဂါမန္တံ၊ရွာနားကျောင်း
ကို။အပရိစ္စဇိတွာ၊၍။ဘာဝေတုံ၊ငှါ။နသုကရံ၊မပြုလွယ်။ ကသ္မာ၊ ကား။
ဈာနဿ၊၏။ သဒ္ဒကဏ္ဍကတ္တာ၊အသံတည်းဟူသော ဆူးရှိသည်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ အဂါမကေ၊ရွာမရှိသော၊အ

ရညော၊၌။ ယောဂါဝစရေန၊သည်။ ဈာနံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။
အာနာပါနစတုက္ကဇ္ဈာနံ၊ အာနာပါနလျှင်အာရုံရှိသော ဈာန်လေးပါးအ
ပေါင်းကို။(စတုက္ကပါဌ်သည်မတော်)။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊၍။ တဒေဝအာနာ
ပါနစတုက္ကဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ သင်္ခါရေ၊ တေဘူမက
သင်္ခါရတို့ကို။သမ္မသိတွာ၊၍။ အဂ္ဂဖလံ၊မြတ်သောဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။
အရဟတ္တံ၊သို့။ သမ္ပါပုဏိတုံ၊ငှါ။သုကရံ၊ပြုလွယ်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။
အဿာဘိက္ခုနော၊အား။ အနုရူပသေနာသနံ၊ကို။ ဒဿေန္တော၊သော။
ဘဂဝါ၊သည်။အရညဂတောဝါတိအာဒိ၊ကို။အာဟ၊ပြီ။ ဟိသစ္စံ၊၏။ဘ
ဂဝါ၊သည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယောဝိယ၊ မြေကြန်တတ်သောဆရာနှင့်တူ
တော်မူ၏။ (ယောဂိနံ အနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနုပဒိသနတော ဟိ တ်)။ သော
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော၊ ထိုမြေကြန်တတ်သောဆရာသည်။ နဂရဘူမိံ၊မြို့
ရာမြေကို။ပဿိတွာ၊၍။သုဋ္ဌု၊စွာ။ဥပပရိက္ခိတွာ၊၍။ ဧတ္ထ၊ဤအရပ်၌။နဂ
ရံ၊ကို။မာပေထ၊ကုန်လော့။ဣတိ၊သို့။ဥပဒိသတိ၊ညွှန်ပြ၏။ သောတ္ထိနာစ၊
ဖြင့်လည်း။ နဂရေ၊သည်။ နိဋ္ဌိတေ၊သော်။ ရာဇကုလတော၊မှ။မဟာ
သက္ကာရံ၊ကြီးစွာသောပူဇော်သက္ကာရကို။လဘတိယထာ၊၏သို့။ဧဝမေ
ဝ၊လျှင်။ယောဂါဝစရဿ၊အား။အနုရူပသေနာသနံ၊ကို။ဥပပရိက္ခိတွာ၊
၍။ ဧတ္ထ၊ဤအရပ်၌စသည်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။
ဘဂဝါ၊သည်။ ဥပဒိသတိ၊၏။ တတော၊ထို့နောင်မှ။ တတ္ထ၊ထိုအရည
စသည်၌။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။အနုယုတ္တေန၊သော။ ယောဂိနာ၊သည်။ကမေန၊
ဖြင့်။အရဟတ္တေ၊သို့။ပတ္တေ၊သော်။သောဘဂဝါ၊သည်။ဝတဧကန္တေန၊
ဖြင့်။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန်ကိုယ်တိုင်သာလျှင်သစ္စာ၄ပါး
တရားတို့ကိုသိတော်မူပေ၏။ ဣတိ၊သို့။ မဟန္တံ၊ သော။ သက္ကာရံ၊ကို။
လဘတိ၊၏။ ။(ဘုရားကိုဝတ္ထုဝိဇ္ဇာသရိရနှင့်တူသောဟူပြီ။ ရဟန်း
ကိုကား အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း စုဒ်ကြောင့် အယမ္ပန စသည်မိန့်
သော်)။ ။ပန၊ပါး။အယံဘိက္ခု၊ကို။ ဒီပိသဒိသောတိ၊သစ်တောမင်း
နှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဟိပါကဋံကရောမိ အံ့။ (အရညေကိကော
ဝိဟရိတွာပဋိပက္ခနိမ္မထနေနဈာနသိဒ္ဓိတဗ္ဗသာဓနတော ဟိ တ်)။ ။ဟိပါ
ကဋံကရောမိ၊အံ့။မဟာ၊ မြတ်သော။ ဒီပိရာဇာ၊ သစ်တောမင်းသည်။
အရညေ ၌။တိဏဂဟနံ၊ဝါ၊မြက်တောကိုရင်း။ဝနဂဟနံ၊ဝါ၊သစ်တော
ကိုရင်း။ပဗ္ဗတဂဟနံ၊ဝါ၊တောင်တောကိုရင်း။ နိဿာယ၊၍။နိလီယိတွာ

ပုန်းအောင်း၍။ ဝနမဟိံသ ဂေါကဏ္ဏသူကရာဒယော၊ တောကျွဲရိုင်
ဝက်အစရှိကုန်သော။ မိဂေ၊ သားတို့ကို။ ဂဏှာတိ ယထာ၊ ဘမ်း၏သို့။
ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ အရညာဒီသု၊ တို့၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ သော။
အယံဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိသကဒါဂါမိ
အနာဂါမိအရဟတ္တမဂ္ဂေစေဝ၊ အရဟတ္တမဂ်တို့ကိုရှင်း။ အရိယဖလဉ္စ၊
မြတ်သောအရဟတ္တဖိုလ်ကိုရှင်း။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယထာပိ ဒီပိကော နာမ၊ ပ။ ရုက္ခ
မန္တိ ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ ။ဒီပိကော နာမ၊ သစ်တောမင်းမည်သည်။
နိလီယိတွာ၊ ၍။ မိဂေ၊ တို့ကို။ ဂဏှတိ ယထာ၊ ၏သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ ဗုဒ္ဓ
ပုတ္တော၊ ဘုရားသားတော်ဖြစ်သော။ ယုတ္တယောဂေါ၊ အားထုတ်အပ်
သောဝိပဿနာ လုံ့လရှိသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာကို ရှုလေ့ရှိ
သော။ အယံဘိက္ခု၊ သည်။ အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာန၊ ၍။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဖလံ၊
သာမညဖိုလ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

၁၂၈။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ၏။ ပရက္ကမဇဝယောဂ္ဂဘူမိံ၊ ဘာဝ
နာကိုအားထုတ်သောအစွမ်းအားသင့်သည်ကိုပြုရာမြေဖြစ်သော။ အ
ရည သေနာသနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရညဂ
တောဝါတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအရညဂတောအစရှိသော
ပါဌ်၌။ အရညဂတောတိ၊ ကား။ အရညံ နာမ နိက္ခမိတွာ ပ။ အရညန္တိ စ၊
ဟူ၍ရှင်း။ အာရညကံ နာမ။ ပ။ ပန္တမန္တိ စ၊ ရှင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တလက္ခဏာသု၊
ကုန်သော။ အရညေသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိအလုံးစုံသော။ ပဝိ
ဝေကသုခံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ချမ်းသာသော။ အရညံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကပ်သည်ဖြစ်
၍။ ရုက္ခမူလဂတောတိ၊ ကား။ ရုက္ခသမီပံ၊ သစ်ပင်၏အနီးအရပ်သို့။ ဂ
တော၊ ၍။ သုညာဂါရဂတောတိ၊ ကား။ သုညံ ဝိဝိတ္တောကာသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်
ရာအရပ်သို့။ ဂတော၊ ၍။ ဧတ္ထ စ၊ အရညဂတစသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။
အရညံ၊ ကိုရှင်း။ ရုက္ခမူလဉ္စ၊ ကိုရှင်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသသတ္တဝိဓ
သေနာသနဂတောပိ၊ ကြွင်းသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ကျောင်းသို့
ကပ်သောရဟန်းကိုလည်း။ သုညာဂါရဂတောတိ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋ
တိ၊ ၏။ ။(ပဗ္ဗတ။ ၁ ။ကန္ဒရ။ ၂ ။ဂိရိဂုဟာ။ ၃ ။သုသာန။ ၄ ။ဝနပ္ပတ္ထ။ ၅ ။
အဗ္ဘောကာသ။ ၆ ။ပလာလပုဉ္ဇ။ ၇ ။သတ္တဝိဓသေနာသနသချုပ်)။ ။ဧဝံ
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ အား။ ဥတုတ္တယာနုကူလဉ္စ၊ ဥတုသုံးပါးအား

လျော်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဓါတုစရိယာနုကုလဉ္စ၊ သေမှအစရှိသေ ဓါတ်သုံးပါး၊ ဩမာဟာအစရှိသောစရိက်သုံးပါးအားလျော်သည်လည်း ဖြစ်သော။အာနာပါနဿတိဘာဝနာနုရူပံ၊သော။သေနာသနံ၊ကို။ဥပဒိ သိတွာ၊ ၍။ အသိနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကာံ၊ မတွန့်ထိုခြင်းမပျံ့လွင့်ခြင်း အဘို့ရှိ သော။သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဥပဒိသန္တော၊သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။နိသိဒတိတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊ ပြီ။ ။(သယနကားကောသဇ္ဇ ပက္ခိက။ ဌာနစင်္ကမနကားဥဒ္ဓစ္စပက္ခိက။ နိသဇ္ဇာကားထိုကဲ့သို့မဟုတ် တည်း။ ထိုကြောင့်လျှင် နိသဇ္ဇာ၏သန္တတာဖြစ်ရကား။ သန္တံဣရိယာ ပထံ၊မိန့်သော်)။ ။အထပလ္လင်္ကာ၊ ၌။အာဘိကျွနေသ၊၏။ နိသဇ္ဇာယ၊၏။ ဒဠှဘာဝဉ္စ၊မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တနသုခတံစ၊ ဖြစ်သောချမ်းသာခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ အာ ရမ္မဏပရိဂ္ဂဟုပါယဉ္စ၊ အာရုံကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၏ အကြောင်းကိုရင်း။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ပလ္လင်္ကံ၊အာဘုဇိတွာတိအာဒိ၊ကို။အာဟ၊၏။ ။(နိသဇ္ဇာ ၏ဒဠှဘာဝကိုပလ္လင်္ကာဘုဇနဖြင့်။ အဿာသပဿာသတို့၏ပဝတ္တနသု ခတာကို ဥပရိမကာယဿဥဇုကံဌပနဖြင့်။ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟုပါယကို ပရိမုခံသတိယာဌပနဖြင့်ပြဘိသော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုပလ္လင်္ကံအာဘုဇိတွာ အစရှိသောပါဌ်တို့တွင်။ပလ္လင်္ကန္တိ၊ကား။ သမန္တတော၊မှ။ဦရုဗဒ္ဓါသနံ၊ ပေါင်တို့ကိုအောက်သို့ဘွဲ့ခွေသောအားဖြင့်ထိုင်ခြင်းကို။ အာဘုဇိတွာ တိ၊ကား။ဗန္ဓိတွာ၊၍။ ဥဇုံကာယံပဏိဓာယာတိ၊ကား။ဥပရိမသရီရံ၊အ ထက်ဒိုင်းဖြစ်သောကိုယ်ကို။ဥဇုံဌပေတွာ၊၍။ ဖြောင့်ဖြောင့်ထား၍။ ။ (ဟေဋ္ဌိမကာယအနုဇုကဌပနကို နိသဇ္ဇာပနကိုဆိုသဖြင့်ပင်သိစေအပ် ၏။ ထို့ကြောင့်ဥဇုံကာယန္တိကာယသဒ္ဒါသည် ဥပရိမကာယဟူသော အဓိပ္ပါယ်လျှင်အရာရှိရကားဥပရိမသရီရံ ဥဇုံဌပေတွာဟူသည်။ ။ထို ဥဇုကဌပနကိုကား သရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ပယောဂအားဖြင့်ရင်း ပြခြင်း ငှါအဋ္ဌာရသဝသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အဋ္ဌာရသပိဋ္ဌိကဏ္ဋကေ၊တဆဲ့ ရှစ်ခုသောကျောက်ဆစ်နံရိုးတို့ကို။ ကောဋိယာ၊တခုသောအစွန်းဖြင့်။ ကောဋိံ၊ကို။ပဋိပါဒေတွာ၊ထိစေ၍။ ဟိယုတ္တံ၊ဝွ။ဌပေ၊သို့။ နိသီဒန္တဿ၊ အား။ စမ္မမံသနှာရူနိ၊တို့သည်။ နပဏမန္တိ၊မညွတ်ကုန်။ အထ၊ထိုသို့မ ညွတ်သည်ရှိသော်။အာဘိကျွနေသ၊အား။ တေသံ၊ထိုအရေအသား အကြောတို့၏။ ပဏမနပ္ပစ္စယာ၊ကြောင့်။ ခဏေခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏ

တိုင်း၍။ယာဝေဒနာ၊တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တာဝေဒနာ၊ထို့
သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်။ တာသု၊ထိုဝေဒနာတို့သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု၊
ကုန်သတ်သော်။ဗိတ္တုံ၊သည်။ကောဋ္ဌံ၊ တရတည်းသောအာရုံရှိသည်။ဝါ၊
တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ နပရိပတတိ၊မကင်း။
ဝါ၊ မဘောက်ပြန်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအရိုးအစဉ်ကိုမလွှန်ဟူလို။ ထို့ကြောင့်
လျှင် ရှေ့နောက်အထူးဖြစ်သဖြင့် ဝုဋ္ဌိဖာတိသို့ ရောက်လတ်တည်းဟူ
ခြင်းငှါ။ဝုဋ္ဌိ ဖာတိ ဥပဂစ္ဆတိ။မိန့်)။ ။ဝုဋ္ဌိ၊ထိုးပွါးခြင်းသို့။ဖာတိ၊ပြန့်
ပြောခြင်းသို့။ဥပဂစ္ဆတိ၊၏။ ဒိရုခံသတိ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ကား။ကမ္မဋ္ဌာ
နာဘိမုခံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။သတိ၊ကို။ဌပယိတွာ၊၍။ ။(ပရိမုခံဌပရိ
သဒ္ဒါသည် အဘိသဒ္ဒါနှင့် သမာနတ္ထဖြစ်ရကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ ဟူ
သည်။ ။ဗဟိဒ္ဓပုထုတ္တာ ရမ္မဏာမှမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာရှေ့တရှုပြု
၍ဟူလိုသော်)။ ။အထဝါ၊ကား။ပရိတိ၊ပရိဟူသောသဒ္ဒါသည်။ပရိဂ္ဂ
ဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ (ပရိဏာယိကာ၊ စသည်တို့၌ကဲ့
သို့တည်း)။ မုခန္တိ၊သည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ပဋိပက္ခမှထွက်မြောက်ခြင်းအ
နက်ရှိ၏။ သတိတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ပရိမုခံသတိန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဝေ၊ဤဆိုလတ္တံ့သော။ ပဋိ
သမ္ဘိဒါယံ၊၌။ဝုတ္တနယေနပိ၊ဖြင့်လည်း။ဧတ္ထ၊ဤအာနာပါနဿတိသမာ
ဓိကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိ၌။အတ္ထော၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ တတြ၊ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌။
အယံ၊ကား။သင်္ခေပေါ၊တည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနသတိ၊အချင်းခပ်သိမ်း
သိမ်းဆည်းအပ်သောအသမ္မောသရှိသော၊ သမ္မောသဟူသောပဋိပက္ခ
မှထွက်မြောက်သောသတိကို။ ကတွာ၍။ဣတိအယံ၊ကား။သင်္ခေပေါ၊
တည်း၊ ။(ပရမသတိနေပက္ကကိုရှေးရှုထား၍ဟူလို)။ ။သောသ
တောဝ အဿသတိ သတောဝ ပဿသတီတိ။ ကား။ သောဘိက္ခု၊
သည်။ဝေ၊ဝုတ္တနယေန၊ လျှောက် အာဘုဇိတွာအစရှိသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီး
သောနည်းဖြင့်။နိသီဒိတွာစ၊၍ဝင်း။ဝေ၊ဤသို့ကမ္မဋ္ဌါန်းသို့ရှေးရှု။သတိ၊
ကို။ဥပဋ္ဌပေတွာစ၊၍ဝင်း။တံသတိ၊ကို။ အဝိဇဟန္တော၊မစွန့်သည်ဖြစ်
၍။သတောဝ၊ အောက်မေ့မှတ်သားသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊၍။အဿ
သတိ၊၏။ ။(ထိုယောဂီအားသတိကင်းသောတစိုးတစိသောအဿာ
သ၏ဖြစ်ခြင်းမရှိဟူလို)။ ။သတောဝ၊ အောက်မေ့မှတ်သားသည်
ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။(ဝေ၊ထိုက်)။ သတောဝ၊

မှတ်သားသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ကာရိ၊ မှုအပ်သောကိစ္စကိုမှုတတ်သည့်။
ဝါ၊ မှုလေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ဇာတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒါ
နိ ဌ။ သဿ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတော၊ ဖြစ်၍။ကာရီ၊ သည်။ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏ တေ အာကာရေ၊ တို့ကို။ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ဣဓံဝါအဿသမ္ပဇာတိ
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ သောသတောဝ
အဿသတိသတောပဿသတီတိကေသောဝ၊ ၏သာလျှင်။ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။
ဗာတ္တိံသာယ။ ။ ကာရီဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဗာတ္တိံသာယ၊ သော။အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ။(ဒီဃံ၊ ရဿံ၊ သဗ္ဗကာယ
ပဋိသံဝေဒီ၊ ပဿမ္ဘယံကာယသင်္ခါရံ။ပဌမစတုက္က။ ၄။ ။ပီတိပဋိသံ
ဝေဒီ၊ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ ပဿမ္ဘယံစိတ္တသင်္ခါရံ။
ဒုတိယစတုက္က။ ၄။ ။စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ အဘိပ္ပမောဒယံစိတ္တံ၊ သမာဒဟံ
စိတ္တံ ဝိမောစယံစိတ္တံ။ တတိယစတုက္က။ ၄။ ။အနိစ္စာနုပဿီ၊ ဝိရာဂါ
နုပဿီ၊ နိရောဓာနုပဿီ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ စတုတ္ထစတုက္က။၄။ ။
လေးပါးသောစတုက္ကကိုပေါင်း၍။ ဧဝံ စတုက္ကသောဠသပြီ။သောဠသ
ဝတ္ထုကဖြစ်သတည်း။ ၎င်းသောဠသကို အဿာသ ပဿာသနှစ်ခုနှင့်
မြှောက်၍။ ဗာတ္တိံသာကာရ ဖြစ်သတည်း။ ။တေနဝုတ္တံ ဧတ္ထသု
စတုက္ကေသု အာဂတာနံ ဒီဃရဿာဒီနံ သောဠသပဒါနံ အဿာသ
ပဿာသဝသေန ဒွိဓာဝိဘာဇိတွာဝုတ္တေဟိ ဒီဃမဿာသမာဒိံ ကတွာ
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသပရိယန္တေဟိ ဗာတ္တိံသာကာရေဟိ။ ။
ယဒိသတောဝအဿသတိသတောဝ ပဿသတီတိ ကေသောဝိဘင်္ဂေ
ဝုတ္တံ အထကသ္မာအဿသတိ ပဿသတိစ္စေဝအဝတွာသတောကာ
ရီတိဝုတ္တန္တိ အယမနုယောဂေါ။ ကေရသံဒေသနံကာတုကာမတာယာ
တိပရိဟာရော။ ကသ္မာဒေသံ ကေရသံ ကာတုကာမော တိပုနစောဒ
နာ။ ပဌမစတုက္ကေ ပဒဒွယေ ဝေပဏ္ဏတ္တိမာနကာလဝသေနအာဂတော၊
ဣတရေသု အနာဂတကာလဝသေန။ တသ္မာကာတုကာမော တိ ပုနပရိ
ဟာရော။ တသ္မာကေရသံဒေသနံကာတုကာမတာယ သဗ္ဗတ္ထသတော
ကာရီတွေဝဝုတ္တန္တိ အယံလဒ္ဓဂုဏဒီပနံ)။ ။သတော၊ အောက်မေ့မှတ်
သားသည်ဖြစ်၍။ ကာရီ၊ မှုအပ်သောကိစ္စကိုမှုတတ်သည်။ ဝါ၊ မှုလေ့ရှိ
သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ဒီဃံအဿာသဝသေန၊ ရှည်သောထွက်သက်၏အ
စွမ်းဖြင့်။(ဝိဘင်္ဂအလာပ)။ ။တနည်း။ ဒီဃံ၊ ဒီဃံဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊

သည်။(ထည့်)။အဿာသဝသေန၊ ဟောတော်မူအပ်သောအဿာသ
၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တ၊ကျေ)။ အဝိက္ခေပံ၊ ဝိက္ခေပ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော။
စိတ္တဿ၊၏။ ဧကဂ္ဂတံဧကဂ္ဂဘာဝံ၊ကို။ပဇာနတော၊အား။ သတိ သည်။
ဥပဋ္ဌိတာ၊အာရုံသို့ကပ်၍တည်သည်။ဟောတိ၊၏။တာယသတိယာ၊ထို
ဆိုခဲ့ပြီးသောသတိဖြင့်၎င်း။ တေနဉာဏေန၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဉာဏ်ဖြင့်
၎င်း။(စကားဝကျမာန်)။ သတော၊၍။ ကာရီ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။ ပဋိ
နိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂ၊ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂဟူသော အနု
ပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ၊၍။ အဿာသနဝသေန၊ ဝင်သက်
ရှိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊သည်။ဟုတွာ၊၍။ပဿာသန
ဝသေန၊ ထွက်သက်ရှူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊သော။ စိတ္တဿ၊
၏။ဧကဂ္ဂတံဧကဂ္ဂဘာဝံ၊ကို။ပဇာနတော၊အား။ သတိ၊သည်။ဥပဋ္ဌိတာ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။တာယသတိယာ၊ဖြင့်၎င်း။ တေနဉာဏေန၊ဖြင့်၎င်း။
သတော၊၍။ကာရီ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤယောဇနာ၌ ပဋိနိဿဂ္ဂါ
နုပဿီပုဒ်သည်ဟုတွာကိုငဲ့၍ပဌမန္တ နေသတည်း။ အဿာသနဘော
ကိုငဲ့မူ ကတိယန္တ ဆဋ္ဌျန္တ ကျသင့်၏။ သို့ကျသင့်လျက်လည်း ဝုတ္တ
သည် အဝုတ္တအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အနေမဘောက်သတည်း။ ။ပဋိ
နိဿဂ္ဂါနုပဿီဟုတွာအဿာသနဝသေနဟူသောဋီကာနှင့်လျော်စေ
သည်၊ ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေနာတိပိပါဌော။တဿ
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော အဿာသော ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသော၊
တေသံဝသေနာတိ အတ္ထော။ ဤနည်း၌၊ အာကာနုနဝသေန အန္တော
သာသနံ အဿာသောဟု ဘာဝသာဓ်ပြုသော်လည်း ကြိယာဋ္ဌာနမ
ဟုတ်။ ဒဗ္ဗဋ္ဌာနအန္တောပဝိသနဝါတဝါတိဖြစ်၍ ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်နေသ
တည်း။ ။သေနယောပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီပဿာသနဝသေနာတိဗ္ဗော
ဝိ)။ ။တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်ရင်း၌။ ဒီဃံဝါအဿာသန္တောတိ၊ ကား။
ဒီဃံဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ဝါ၊ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။အဿာသံ၊ကို။
ပဝတ္တယန္တော၊ဖြစ်စေလတ်သော်။ ။(ယင်းသို့အဓိပ္ပါယ်ထုတ်ဘွင့်သည့်
တမှု။အဿာသန္တော၊ကား။ နာမဓာတ်မဟုတ်။ကေန္တဓာတ်ပင်တည်း။
ထိုကြောင့်ပါဠိတော်၌။ဒီဃံဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အဿာသန္တော၊ ဝင်
သက်ရှိုက်သတ်သော်၊ပေး။ အကယ်၍တည်းဒီဃံအဿာသယန္တော
ရှိမူကား၊နာမဓာတ်မှတ်ရာ၏။ ။အန္တောဥဋ္ဌိတသသန်အဿာသော၊

ဗဟိဥဒ္ဓိတသသန်ပဿာသောတိဝါ၊အာပဋ္ဌမံဗဟိရခံသသန်အဿာ
သော၊ တတော အဗ္ဘန္တရခံ ပဋိသသန် ပဿာသောတိဝါ ဣမမတ္ထံ
ဒဿေတုမာဟာအဿာသောတိဗဟိနိက္ခမနဝါတောတိအာဒိ)။ ။
အဿာသောတိ၊ကား။ ဗဟိ၊ပြင်ပသို့။ နိက္ခမနဝါတော၊ ထွက်သော
လေတည်း။ပဿာသောတိ၊ကား။အဗ္ဘန္တရ၊အတွင်းသို့။ပဝိသနဝါတော၊
ဝင်သောလေတည်း။ဣတိ၊သို့။ဝိနယဋ္ဌကထာယံ၌။ဝုတ္တံ၊၏။ပန၊အထူး။
သုတ္တန္တဋ္ဌကထာသု၊တို့၌။ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်ချွတ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊
၏။ ။(သုတ္တန်အဋ္ဌကထာနည်း၌။ ဗဟိဥဒ္ဓဟိတွာပဝိ အဗ္ဘန္တရသသန်
အဿာသော၊အဗ္ဘန္တရဥဒ္ဓဟိတွာပဝိဗဟိသသန်ပဿာသော၊ဟူ၍ရင်း။
အာဒိမှိသသန်အဿာသော။ပဋိပ္ပဿာသသန် ပဿာသော၊ ဟူ၍ရင်း။
အာကဍ္ဍနဝသေနအဗ္ဘန္တရသသန်အဿာသော၊ဗဟိပဋိသသန်ပဿာ
သောဟူ၍ရင်းနိဗ္ဗစနမူ။ ။ကျမ်းနှစ်စောင်တို့တွင်ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ
၌မာတုကုစ္ဆိတ၌ ဗဟိနိက္ခမိတုံအလဒ္ဓေါကာသဖြစ်သော နာသိကဝါ
တသည်။မာတုကုစ္ဆိတောဗဟိနိက္ခမန္တဲ့မတ္တာ၌။ လက်မွန်မဆွပဋ္ဌမအာ
သို့ထွက်သတ်၍။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမ သဘာဝဖြစ်သောအစဉ်ဖြင့်၊ အာဒိမှိသ
သန်အဿာသောမူ၍ဗဟိနိက္ခမဝါတဟူသတတ်။ ထို့ကြောင့်မဟုတ်
လော။ သမ္ဘေသမ္ဘိဂန္ဓဝေယျကာနံ၊ စသည်မိန့်သကား။ ။သုတ္တန်
အဋ္ဌကထာ၌ ပဝတ္တိဘာဝနာရမ္ဘသမယ၌။ ပဌမနာသိကဝါတကို အ
တွင်းသို့ရှုင်၍ ပဿာမှအပသို့ လွှတ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်၍ဖြစ်သော ပ
ဝတ္တိက္ကမဖြင့်၊ အာဒိမှိသသန်အဿာသောမူ၍။ အဗ္ဘန္တရပဝိသနဝါတ
ဟူသတတ်၊ ထိုနှစ်ကွဲသောနည်းတို့တွင်။ အယမေဝသုတ္တန္တနယသည်
သာလျှင်။ အဿာသာဒိ မဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော
အဇ္ဈတ္တံဝိက္ခေပဂတေနစိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိသာရဒ္ဓါစ ဟောန္တိ
ဣဉ္ဇိတာစဖန္ဒိတာစ။တရပ်၊ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ
အနုဂစ္ဆတောဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဂတေနစိတ္တေနကာယောပိစိတ္တမ္ပိသာရဒ္ဓါ
စဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာစဖန္ဒိတာစ။တရပ်၊ဤပါဠိနှစ်ရပ်နှင့်ညီသည်။ဘာဝ
နာရမ္ဘ၌ပြုပြင်၍ဖြစ်စေအပ်သောပဝတ္တိက္ကမ၌သာလျှင် ထိုအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊သုန္ဒရတရဖြစ်သည်ဟုဆရာတို့ဆိုကြ၏)။ ။တတ္ထဗဟိ
နိက္ခမနအဗ္ဘန္တရပဝိသနဝါတေသု၊တို့တွင်။စွဲ၊ (တဿစပဋ္ဌမံအဗ္ဘန္တရ
ဝါတောနိက္ခမတိတိ ဣမိနာသမ္ဗန္ဓော)။ ။သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်

သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ အမိဝမ်း၌ကိန်းကုန်သောသူငယ်တို့အား။ ဝါ
တို့၏။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနကာလေ၊ ဘွားသောအခါ၌။ ပဌမံ
စွာ။အဗ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းလေသည်။ ဗဟိ၊သို့။နိက္ခမတိ၊၏။ ပစ္ဆာ၊
မှ။ ဗာဟိရဝါတော၊သည်။ သုခုမရဇံ၊ သိမ်မွေ့သောမြူကို။ ဂဟေတွာ၊
၍။အဗ္ဘန္တရံ၊ကိုယ်တွင်းသို့။ပဝိသန္တော၊သော်။ တာလုံ၊ကို။အာဟစ္စ၊ထိ
ပါး၍။နိဗ္ဗာယတိ၊ချုပ်၏။ ။(ထိုကြောင့်ဘွားစသူငယ်သည် ချေဆတ်
သတတ်)။ ။ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။တာဝ၊စွာ။အဿာသပဿာ
သာ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(ဧဝံတာဝစသည်ကား။ ယထာ
ဝုတ္တဗ္ဗနိဂုံးတည်း)။ ။ပန၊ပါး။တေသံ၊ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။
ယာဒီဃရဿတာ၊ အကြင်ဒီဃရဿအဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ သာဒီဃ
ရဿတာ၊ကို။အဒ္ဓါနဝသေန၊ကာလဒ္ဓါန၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။
(အဒ္ဓါနကိုအဘယ့်ကြောင့်ကာလဒ္ဓါနဟူသနည်း။အယဉ္စအဒ္ဓါနသဒ္ဒေါ
ကာလဿဒေသဿစဝါစကော။ဋီကာ။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ဒေသဒ္ဓါ
နကိုဥဒါဟရဏအဖြစ်ဖြင့်ရှေးဦးစွာပြ၍ကာလဒ္ဓါနအစွမ်းဖြင့်အဿာ
သပဿာသတို့၏ ဒီဃရဿအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ယထာဟိစသည်ကို
မိန့်သော်)။ ။ဟိကထံဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကား။ ဩကာသဒ္ဓါနံ၊ဩကာသ
ဖြစ်သောအဓွန့်ကို။ ဖရိတွာ၊၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဥဒကံဝါ၊ကိုဝါ။ ဝါလိ
ကာဝါ၊သဲကိုဝါ။ ဒီဃံ၊သော။ ဥဒကံ၊ရေ။ ဒီဃာ၊ သော။ ဝါလိကာ
သဲ။ရဿံ၊သော။ဥဒကံ၊ရေ။ရဿာ၊သော။ဝါလိကာ၊သဲ။ဣတိ၊သို့။ဝုစ္စ
တိယထာ၊သို့။ ။(ယထာဟိ၊စသည်ဖြင့် ဒေသဒ္ဓါနကိုဥပမာအားဖြင့်
ပြပြီး၍၊ထိုဒေသဒ္ဓါနဖြင့်အထူးပြုအပ်သောကာလဒ္ဓါနအားဖြင့်။အဿာ
သပဿာသတို့၏ ဒီဃရဿအဖြစ်ကို ဥပမေယျအားဖြင့် ထင်စွာပြ
ခြင်းငှါ၊ဧဝံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧဝံ၊တူ။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊အနေက
ကလာပအဖြစ်ဖြင့် မှန်မှန်ညက်ညက် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အဿာသ
ပဿာသာ၊တို့သည်။ဟတ္ထိသရီရေစ၊ဆင်ကိုယ်၌၎င်း။အဟိသရီရေစ
မြွေကိုယ်၌၎င်း။ တေသံ၊ထိုဆင်မြွေတို့၏။ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ၊အတ္တ
ဘာဝဟုဆိုအပ်သော။ ဒီဃံ၊သော။အဒ္ဓါနံ၊ ပဒေသကို။ သဏိကံ၊ဖြည်း
ဖြည်း။ပူရေတွာ၊၍။သဏိကမေဝ၊သာလျှင်။နိက္ခမန္တိ၊ကုန်၏။တသ္မာ၊ထို
သို့ ဖြည်းဖြည်းဖြစ်သဖြင့် ရှည်သောသန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဒီဃာတိ၊၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ သုနခသသာဒီနံ၊ခွေးယုန်တို့၏။ အတ္တဘာဝ

သင်္ခါတံ၊ သော။ ရသံ၊ သော။ အဋ္ဌါနံ၊ ပဒေသကံ။ သိဿံ၊ စွာ။ ပူရေတွာ၊
၍။ သိဿ ဧဝ၊ လျှင်။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့လျှင်စွာဖြစ်သဖြင့်
တိုသောသန္တာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရဿာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်
၏။ ။(ဇွေ့စပဟတ္ထိအာဒိသရီရေသုန ခါဒိသရီရေစအဿာသပဿာ
သာ ပဒေသဋ္ဌါနပိသိဿွေနကာလဋ္ဌါနဝသေနဝဒိဿရဿတာဝုတ္တာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဏိကံပူရေတွာသဏိကံဧဝနိက္ခမန္တိ၊ သိဿံပူရေတွာ
သိဿံ ဧဝနိက္ခမန္တီတိဝစနတော)။ ။မနုဿေသုပန၊ သမာနပမာဏာ
ရှိကုန်သောလူတို့ကိုယ်၌ကား။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သောလူတို့သည်။ ဟတ္ထိ
အဟိအာဒယောဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ကာလဋ္ဌါနဝသေန၊ ကာလအခွင့်၏အ
စွမ်းဖြင့်။ ဒိဃံ၊ ရှည်သော။ အဿာသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်းရှိုက်ကုန်
၏။ ဝါ၊ ဒိဃံ၊ သော။ အဿာသန္တိ စ အဿာသသမ္ဗန္ဓုပဝတ္တေန္တိ၊ အဿာသသမ္
ဗန္ဓ ကိုမူသည်း ဖြစ်စေကုန်၏။ (ဝိဘတ္တိအလောပ၊ နာမဓာတ်ဟူသည်မ
လျှော်လွန်း)။ ။ပဿသန္တိ စ၊ ထွက်သက်မူလည်းရှူကုန်၏။ ဝါ၊ ပဿသန္တိ
စ ပဿာသသမ္ဗန္ဓုပဝတ္တေန္တိ၊ ပဿာသသမ္ဗန္ဓ ကိုမူလည်း ဖြစ်စေကုန်၏။
ကေစိ၊ တို့သည်။ သုနခသသာဒယောဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ကာလဋ္ဌါနဝသေန၊
ဖြင့်။ (လိုက်)။ ရဿံ၊ သော။ အဿာသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်းရှိုက်ကုန်
၏။ ပဿသန္တိ စ၊ ကုန်၏။ ။(ရှေးနည်းကိုမှီ၍ယောဇနာ။ ။ဉာဒိဿမူလည်း
ဖြစ်သောရဿမူလည်းဖြစ်သောဝင်သက်ရှိုက်ခြင်းကိုရင်း၊ ထွက်သက်
ရှူခြင်းကိုရင်း။ ထိုသတ္တဝါတို့၏သရီရသဘာဝဟုမှတ်အပ်၏)။ ။တသ္မာ၊
ထိုသို့ဖြည်းဖြည်းဖြစ်သဖြင့် သန္တာနရှည်သည်ကိုဒိဿ၊ လျှင်စွာဖြစ်သ
ဖြင့်သန္တာနတိုသည်ကို ရဿဟုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ
သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိဃံ၊ သော။ အဋ္ဌါနံ၊ ကာလပတ်
လုံး။ နိက္ခမန္တာ စ၊ ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ဝင်
သည်သည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဒိဃာတိ၊
၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတ္တရမဋ္ဌါနံ အပ္ပကံကာလံ၊ နည်းစွာသောကာလပတ်
လုံး။ နိက္ခမန္တာ စ၊ ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ကုန်သော။ တေအဿာသ
ပဿာသာ၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ ရဿာတိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပါဠိ
တော်၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗာတိသမ္ဗန္ဓော)။ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒိဃံ၊
ရှည်စွာ။ အဿသန္တော စ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဿ
သန္တော စ၊ ထွက်သက်ရှူသည်လည်း ဖြစ်သော။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။

ဒွယံ၊ ရှည်စွာ။ အဿာသသာမိ၊ ဝင်သက်ရှိက်၏။ ပဿာသသာမိ၊ ဝင်သက်ရှူ၏။
ဣတိ၊ သို့၊ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ။(ဘာဝနာကိုအားထုတ်သောရှေ့နောက်
မရအပ်သော ဝိသေသရှိသောသူအား သက်သက်အဋ္ဌါန၏အစွမ်းဖြင့်
အစဉ်ဟောအပ်ကုန်သောသုံးပါးကုန်သောအာကာရ။ ထိုသုံးပါးသော
အာကာရဘို့သည်သည်း။ တယောက်တည်း၏အားဖြင့်မဖြစ်ကုန်။ အ
ချို့အဿာသသကိုကောင်းစွာမှတ်နိုင်၏။ အချို့ပဿာသသကို။အချို့နှစ်ပါး
စုံကိုကောင်းစွာမှတ်နိုင်၏။ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အားဖြင့်
ဖြစ်ကုန်၏။ဆန္ဒ၏အားဖြင့်ရှေး၌ကဲ့သို့တယောအာကာရ။ပါမောဇ္ဇအား
ဖြင့်တယောအာကာရ။ဤသို့နဝါကာရဖြစ်သတည်း။ ။ဤ၌ပုဂ္ဂိုလ်
တယောက်အားတယောအာကာရတို့ကိုသာ ရအပ်ကုန်သည်မဟုတ်
လော။အဘယ့်ကြောင့်နဝဟာကာရေဟိဟူသနည်း။ ။တဏ္ဍဝသေ
နပနသဗ္ဗေသံပါဠိအာရုဠ္ဟတ္တာတေသံဝသေန ပရိကမ္မဿကတ္တဗ္ဗတ္တာစ
တတြာယံဘိက္ခုနဝဟာကာရေဟိတိဝုတ္တံ၊ဍင်း။ ။ယင်းသို့သော်ကိုး
ပါးသော အာကာရတို့ဖြင့် သိသော ယောဂီ အားသာလျှင် ကာယာ
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပြည့်စုံကောင်းအံ့လောစုန်ကြောင့်၊ ဖေ်စသည်
မိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်။ ဝေ်ယထာဝုတ္တေဟိအာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ပဇာနတော၊ အဿာသပဿာသတို့ကိုအပြားအားဖြင့်သိသော။ ။
(ထိုအဿာသပဿာသတို့၌မနသိကာရကိုဖြစ်စေသည်ဟူလို)။ ။
အဿ၊ထိုယောဂီအား။ ဧကေနာကာရေန၊ ဒီဃံအဿာသအစရှိကုန်
သောလေးပါးသောအာကာရတို့တွင် တပါးပါးသော အာကာရဖြင့်။
(တနည်း)။အာကာရကိုးပါး၊ သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသောအာကာရ
ဖြင့်။ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သည်။သမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဣတိ၊
သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဤဘာဝနာသည်အဿာသပဿာသာကာရ
ကိုရှုသောဘာဝနာဖြစ်ရကား၊ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ
သမ္ပဇ္ဇတိ၊ဟူသည်။ ။ယခုအခါပါဠိအားဖြင့်ထိုကိုးပါးသောအာကာ
ရတို့ကိုဍင်း၊ ဘာဝနာဝိဓိကိုဍင်းပြခြင်းငှါ။ ယထာဟ၊ စသည်ကိုအား
ထုတ်သော်)။ ။ယထာဟ၊ကား။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ကထံ။ပ။ပဋ္ဌာနဘာဝ
နာတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ကထံကေနအာကာရေန၊ဖြင့်။ဒီဃံ၊စွာ။ အဿ
သန္တော၊ဝင်သက်ရှိက်ရကား။ဒီဃံ၊စွာ။အဿာသာမိတိ၊ဝင်သက်
ရှိက်၏ဟူ၍။ပဇာနာတိ နည်း။ဒီဃံ၊စွာ။ပဿာသ ေန္တာ သည်။ ဒီဃံ၊ စွာ။

ပဿာသာမိတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။ (ကထံပဇာနာတိဟုပဇာနနဝိဓိ
ကိုကထေတုကမျတာပုစ္ဆာဖြင့်မေးသတည်း)။ ။ဒီဃံ၊သော။အဿာ
သံ၊ ဝင်သက်လေကို။ အဒ္ဓါန သင်္ခါတေ၊ အဒ္ဓါနဟု ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့
ရောက်သောဒီဃကာလ၌။ဝါ၊ရှည်သောခဏပတ်လုံး။(တနည်း)။အဒ္ဓါ
နသင်္ခါတေ၊အဒ္ဓါနဟူသောကောဋ္ဌာသ၌။(နဒေသဘာဂေဟုဖွန့်)။ ။
(ကောဋ္ဌာသပရိယာယောဝါသင်္ခါတသဒ္ဒေါ။ ထေယျသင်္ခါတန္တိအာဒီ
သုဝိယ။ တဿာအဒ္ဓါနသင်္ခါတေတိအဒ္ဓါနကောဋ္ဌာသေ။ နဒေသဘာ
ဂေတိအတ္ထော။ ဋီကာ)။ ။အဿသတိ၊အတွင်းသို့ငင်ရှိုက်၍။ ဒီဃံ၊
သော။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက် လေကို။ အဒ္ဓါန သင်္ခါတေ၊ အဒ္ဓါနဟု
ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့ရောက်သော ဒီဃကာလ၌။ (ရှေးနည်းလည်းပေးလေ
ဦး)။ ။ပဿသတိ၊အပသို့ရှူထုတ်၍။ဒီဃံ၊သော။အဿာသပဿာသံ၊
ဝင်သက်ထွက်သက်လေကို။အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၌။အဿသတိပိ၊၍။ ပဿ
သတိပိ၊၍၊ ဒီဃံ၊သော။ အဿာသပဿာသံ၊ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၌။
အဿသတောပိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သော ယောဂီအားငင်း။ ပဿသတော
ပိ၊ထွက်သက်ရှူသောယောဂီအားငင်း။ဆန္ဒော၊ကုသလစ္ဆန္ဒသည်။ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ၊၏။ ။(ရှေ့ထက်နောက်အထူးကိုဆောင်သောဘာဝနာဖြင့်ရအပ်
သောအဿာဒရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဘာဝနာအမှု၌အလွန်အကဲ
ပြုလိုသည့်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ ရှိသော ကုသိုလ်ဆန္ဒ ဖြစ်သ
တည်း)။ ။ဆန္ဒဝသေန၊ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော ဆန္ဒ၏
အားဖြင့်။သဗိသေသံ၊အထူးဖြစ်ခြင်းရှိသော။ဘာဝနံ၊ကို။အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊
အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဝုဍ္ဎိံ၊ပွါးခြင်းသို့။ဖာတိံ၊ပြန့်ပြော
ခြင်းသို့။ဂမေန္တဿ၊ရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ (ဤသို့ဆန္ဒဝသေန၏စပ်ရာ
သေသကျ။ယင်းသေသကိုအဿသတိပဿသတိစသည်၌စပ်။ ။ဋီကာ
၌အနုယုဉ္ဇန္တဿဂမေန္တဿရှိသည်ကား။ အဿသတောပိ ပဿသ
တောပိဟူသောနောက်ဝါကျကိုငဲ့သည်)။ ။တတော၊ထိုယထာဝုတ္တ
ဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမ တရံ၊ သိမ်မွေ့ဟောင်း
ထက်သိမ်မွေ့စွာ။ဒီဃံ၊သော။အဿာသံ၊ကို။အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၌။အဿ
သတိ၊၏။ ။(သိမ်မွေ့ဟောင်းထက် သိမ်မွေ့စရာ အကြောင်းမရှိက
သင့်မည်မဟုတ်။စုန်ရှိရကား။ ။ဘာဝနာဗလေနပဋိပဿဒ္ဓဒရထ
ပရိဠာဟတာယ ကာယဿ အဿာသပဿာသာ သုခုမတရာဟုတွာ

ပဝတ္တန္တိ။ဋီကာ)။ ။ဆန္ဒဝသေန၊ဖြင့်။သဝိသေသံ၊ သော။ဘာဝနံ၊ကို။
အနုယုဉ္ဇန္တော၊၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ဝုဍ္ဎိံ၊သို့။ ဖာတိံ၊သို့။ ဂမေန္တော၊၍။တ
တော၊ထိုယထာဝုတ္တဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။သုခုမတရံ၊
ဝွာ။ဒိဿံ၊သော။ပဿာသံ၊ကို။ပ။ဒိဿံ၊ သော။အဿာသပဿာသံ၊ကို။
အဒ္ဒါနသင်္ခါတေ၊အဒ္ဒါနဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်သောဒိဃကာလ၌။
(ရှေးနည်းလည်းပေးလေဦး)။ ။အဿသတိပိ၊၏။ ပဿသတိပိ၊၏။
ဆန္ဒဝသေန၊ဖြင့်။ သဝိသေသံ၊ သော။ ဘာဝနံ၊ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊၍။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဝုဍ္ဎိံ၊သို့။ဖာတိံ၊သို့။ ဂမေန္တော၊၍။ တတော၊ထိုယထာ
ဝုတ္တဆန္ဒဖြစ်သည်မှရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရံ၊ဝွာ။ဒိဿံ၊သော။
အဿာသပဿာသံ၊ကို။ အဒ္ဒါနသင်္ခါတေ၊၌။ အဿသတောပိ၊ ဝင်
သက်ရှိုက်သောယောဂီအားရှင်း။ ပဿသတောပိ၊ထွက်သက်ရှူသော
ယောဂီအားရှင်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ဘာဝနာစိတ္တသဟဂတပမောဒဟု ဆိုအပ်
သော ခုဒ္ဒကာဒိဘေဒတရုဏပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ (ဟိတ်ခတ်ဟူမှု။
အဿာသပဿာသာနံ သုခုမတရဘာဝေန အာရမ္မဏဿ သန္တတရ
တာယကမ္မဋ္ဌာနဿစဝီထိပဋိပန္နတာယ။ဋီကာ။ ။ပါမောဇ္ဇဝသေနာ
တိ တ ာဝ ၊ဝတ္တပါမောဇ္ဇဝသေနသဝိသေသံဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ၊စ
သည်ကိုနည်းတူမှတ်)။ ။ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ဖြင့်။ သဝိသေသံ၊သော။
ဘာဝနံ၊ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဝုဍ္ဎိံ၊ သို့။ ဖာတိံ၊ သို့။
ဂမေန္တော၊၍။ တတော၊ ထိုယထာဝုတ္တ ပါမောဇ္ဇဖြစ်သည်မှ ရှေ့ဖြစ်
ဟောင်းထက်။သုခုမတရံ၊ဝွာ။ဒိဿံ၊သော၊အဿာသံ၊ကို။အဒ္ဒါနသင်္ခါ
တေ၊၌။ အဿသတိ၊၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ဖြင့်။ (နည်းတူသေသစွက်
လေ)။တတော၊ထက်။သုခုမတရံ၊ ဝွါ။ဒိဿံ၊သော။ပဿာသံ၊ ကို။ပ။ဒိဿံ၊
သော။အဿာသပဿာသံ၊ကို။အဒ္ဒါနသင်္ခါတေ၊၌။ အဿသတိပိ၊၏။
ပဿသတိပိ၊၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ဖြင့်။(နည်းတူ)။တတော၊ထက်။သုခု
မတရံ၊ဝွာ။ ဒိဿံ၊သော။ အဿာသပဿာသံ၊ကို။ အဒ္ဒါနသင်္ခါတေ၊၌။
အဿသတောပိ၊အားရှင်း။ပဿသတောပိ၊အားရှင်း။ ဒိဃံအဿာသ
ပဿာသာ၊ရှည်စွာသောပကတိအဿာသပဿာသမှ။စိတ္တံ၊ဘာဝနာ
စိတ်သည်။ဝိဝတ္တတိ၊နစ်၏။ ။(ဘာဝနာ၏အားဖြင့်အဿာသပဿာ
သဘို့သည် သုခုမတရဘာဝသို့ရောက်ကုန်လတ်သော်၊ ထိုအဿာသ
ပဿာသ၌ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်လတ်သော်။ပကတိအဿာသပဿာသ

နှစ်၍ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံမှုသည်ဟူလို)။ ။ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သညုပေက္ခာဘိ၊၏။ ။(ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ဥပစာရအပ္ပနာအပြားရှိသော သမာဓိ ဖြစ်သော်က တဘန် ဈာန် ဖြစ်စိမ့်သောငှါ ဗျာပါဒ မရှိသော ကြောင့်အဇ္ဈုပေက္ခနာဖြစ်တော့သည်။ထိုသည့်ဥပေက္ခာလည်းတကြ မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာတည်း)။ ။ဣမေဟိနဝဟိ အာကာရေဟိ၊ဤသို့ယခင် ဆိုခဲ့ပြီးသောကိုးပါးကုန်သောပကာရတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တော။(ထည့်)။ ကုန် သော။ဒီဃံအဿာသပဿာသာ၊ ဒီဃအခြင်းအရာရှိကုန်သောအဿာ သပဿာသတို့သည်။ကာယော၊မည်၏။ ။(ပဗ္ဗအားဖြင့်ရုဏ္ဏဝိရုဏ္ဏ ဖြစ်ကုန်သော်သည်း သမူဟဋ္ဌဖြင့်ကာယမည်၏။ အဿာသပဿာသ တို့ကိုမှီ၍ဖြစ်သော နိမိတ်ကိုသည်း ဤ၌နိဿယဝေါဟာရ အားဖြင့် အဿာသပဿာသမည်၏ဟုဆိုအပ်၏)။ ။သတိ၊သည်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ထို အာရုံသို့ကပ်၍တည်ဘတ်ရကားဥပဋ္ဌာနမည်၏။အနုပဿနာ၊သမထ ၏အားဖြင့်နိမိတ်ကို အဘန်တလဲလဲရှုတတ်သော ဝိပဿနာ၏အားဖြင့် အဿာသပဿာသကိုဎင်း၊ ထို၏အမှီဖြစ်သောနာမ်ရုပ်ကိုဎင်း အဘန် တလဲလဲရှုဘတ်သောပညာသည်။ဉာဏံ၊ထိုနိမိတ်နာမ်ရုပ်၌ အဟုတ်အ ဟုတ်ထိုးထွင်း၍သိဘတ်သောကြောင့်ဉာဏ်မည်၏။ ။(သမထဝသ ဖြင့်နိမိတ်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောပညာသည်ဎင်း။ဝိပဿနာဝသဖြင့် အဿာသပဿာသတို့ကိုဎင်း၊တန္နိဿယကာယကိုဎင်း၊ရုပ်ဟူ၍။ စိတ် ကိုဎင်း၊စိတ္တသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကိုဎင်း အရူပဟူ၍မှတ်ပြီးလျှင်။နာမ်ရုပ်ကို အဘန်တလဲလဲရှုတတ်သော ပညာသည် ထိုနိမိတ်နာမ်ရုပ်၌ ယထာဘူ တာဝဗောဓဖြစ်၍ဉာဏ်မည်၏ဟူလိုသော်)။ ။ယောကာယော၊အကြင် အဿာသပဿာသကာယ၊တန္နိဿယရူပကာယ၊တဒါရမ္မဏနာမကာ ယသည်။ဥပဋ္ဌာနံ၊အာရမ္မဏကရဏဝသေနဥပဂန္တွာသတိဋ္ဌတိဣတိ ဟူသောနိဗ္ဗစနကြောင့်ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ သောကာယော၊သည်။ သတိ၊ မည်သည်။နောဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(ဋ္ဌေဝ ကာယောဥပဋ္ဌာနန္တိ ဧတ္ထပိ နာ ဧတဒါဂ်ကာယဿာပိ သင်္ဂဟောဟောတိ ယထာရဏ္ဏသမ္ဘူသနုစာ ရဿာပိဓမ္မဒဲ့ရှုတဗ္ဗာ။ဋီကာ)။ ။သတိ၊သည်။ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊အနက် ကြောင့်။ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊လည်းမည်၏။ တာယသတိယာ၊ယခင်ဆိုအပ်ပြီး သောထိုသတိဖြင့်။ တေနဉာဏေန၊ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံကာယံ၊ထိုသို့သောအဿာသပဿာသကာယ၊တန္နိဿယ ရူပကာ

ယ၊ တဒါရမ္မဏာနာမကာယကို။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဉာဏေနစေဝ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာဉာဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ (ကရိုဏ်းသေသကျ)။ အနုဿတိ၊ ရှုတုံ တုံရှု၏။ (အနုပဿတိတိ ရှိသည်ကား။ ဉာတိလွန်သည်။ ပရိသမာပနဟု သော်သင့်စကောင်း၏)။ တေန အနုပဿနေန၊ ကြောင့်။ ကာယေ၊ ယခင် ဆိုခဲ့ပြီးသောကာယ၌။ အယံဘာဝနာ။ (ထည့်)။ ကဲ့။ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဉာတိအာဟာတိသမ္ဗန္ဓော၊ ဉာတိ တခုကျေ)။ ။ (ဉာဒ်အယံအဓိပ္ပါယော၊ ဤလိုအပ်သောအနက်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တေ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော။ အဿာသပဿာသကာယေ စ၊ ၌၎င်း။ တဿ၊ ထိုအဿာသ ပဿာသကာယ၏။ နိဿယဘူတေ၊ အမှီဖြစ်သော။ ကရဇကာယေ စ၊ ၌၎င်း။ ကာယသဒ္ဒေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ယာအယံအနု ပဿနာ၊ အကြင်ဤသို့ အလီလီရှုခြင်းသည်။ အနုဒကာဘူတာယ၊ ရေမ ဟုတ်သော။ မရီစိယာ၊ တံလှပ်ဖြင့်၊ ၌၊ ကို။ ဥဒကာနုပဿနာဝိယ၊ ရေဟု ရှု၏သို့။ အနိစ္စာဒိသဘာဝေ၊ သော။ ကာယေ၊ ၌။ နိစ္စာဒိဘာဝါနုပဿနာ၊ နိစ္စစသည်တို့၏အဖြစ်ကို၊ အဖြစ်ဖြင့်ရှုခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အ ထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာသုဘ ဘာဝါနုပဿနာ၊ အသုဘအဖြစ်ကို၊ အဖြစ်ဖြင့် အလီလီရှုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ယထာဝုတ္တကာယ၌။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါငါဟူ၍၎င်း။ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ့သန္တကဟူ၍၎င်း။ ဣတ္ထီတိ ဝါ၊ မဟူ၍၎င်း။ ပုရိ သောတိ ဝါ၊ ထီးဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ ကောက်ယူစကောင်းသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုအထည်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တာဒိ သံ၊ ထိုသို့အဟံ၊ မမ၊ ဣမ၊ အထီးဟူ၍။ အနနုပဿိတွာ၊ ၍။ ကါယမတ္တဿေ ဝ၊ မျှကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ကာယသာလျှင် ပမာဏရှိသည်ကို။ အနုပဿ နာ၊ အလီလီရှုတုံမှု၍။ ကာယာနုပဿနာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာ ယကာယာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ (ဘာဝနာ၌စပ်။ သမ္ပယုတ္တာ ရှိမှု နှင့်ဟု ပေး)။ တာယကာယာနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ သတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အာရုံသို့ကပ်၍တည်တတ်ရကား။ သတိပဋ္ဌာ နံ၊ မည်၏။ ဘဿ၊ ထိုအာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်သောသတိကို။ ဘာဝ နာ၊ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ မည်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဋီကာ)။ ။ ရဿပဒေပိ၊ ၌လည်း။ သေန

ယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဩသနယောဖြင့်။ နဝဟိအာကာရေဟိ
တိအာဒိနာဖြင့်ဝုတ္တဝိဓိကို ရသပဒ၌ ညွှန်းသတည်း)။ ။အယမ္ပန၊
ကား။ဝိသေသော၊တည်း။ဧတ္ထ၊၌ယခင်ပြအပ်ပြီးသောကထံဒီဃံအဿ
သန္တော၊စသည်ဖြင့် လာသောပါဠိနည်း၌။ ဒီဃံအဿာသံအဒ္ဓါနသင်္ခါ
တေတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံယထာ၊၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ဓမ္မ၊ ၌ရဿပဒဝသဖြင့်လာ
သောပါဠိနည်း၌။ရဿံအဿာသံဣတ္တရသင်္ခါတေအဿသတိတိ၊ဟူ
၍။အာဂတံ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ရဿဝသေန၊ဖြင့်။ယာဝ၊ လောက်။
တေနဝုစ္စတိကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ဟူ
သောပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊၏။ တာဝ၊လောက်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊၏။ ဧဝံဝုတ္တ
နယေန၊ဖြင့်။ အယံယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်)။ အဒ္ဓါန
ဝသေန၊ ဒီဃကာလ၏အားဖြင့်၎င်း။ ဣတ္တရဝသေန၊ ပရိတ္တကာလ
၏အားဖြင့်၎င်း။ဣမေဟာကာရေဟိ၊၌နဝဟာကာရတို့ဖြင့်။အဿာသ
ပဿာသေ၊တို့ကို။ပဇာနန္တော၊သိသည်ဖြစ်၍။ ဒီဃံဝါအဿသန္တော၊
ရှည်သောအဿာသကိုဖြစ်စေသော်မူလည်း။ ဒီဃံအဿာသာမိ၊ရှည်
သောအဿာသကိုငါဖြစ်စေ၏။ဣတိ၊သို့။ ပဇာနာတိတိ၊သိသူဟူ၍။
ပ။ရဿံဝါပဿသန္တော၊မူလည်း။ရဿံပဿသာမိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ပဇာ
နာတီတိ၊ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဧဝံ၊သို့။ ပဇာနတော၊စ၊ သိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ (အဿဘိက္ခုနောဟုစပ်)။ ။ဒီဃော၊စ၊လည်းဖြစ်သော။
ရဿော၊စ၊လည်းဖြစ်သော။ အဿာသော၊စ၊၎င်း။ တာဒိသော၊ထိုသို့
ဒီဃရဿသဘောရှိသော။ပဿာသော၊ဝိ၊၎င်း။ဣတိ၊သို့။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ဝဏ္ဏာ၊အာကာရတို့သည်။အဿဘိက္ခုနော၊၏။နာသိကဂ္ဂေ
ဝါ၊၌မူလည်း။ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဥတ္တရောဋ္ဌေဝါ၊၌မူလည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ကုန်
၏။ ။(နာသိကဂ္ဂေဝဘိက္ခုနောတိဂါထာသုခတ္တံရဿံကတွာဝုတ္တံ၊
နာသိကဂ္ဂေဝါတိ ဝါသဒ္ဒေါ အနိယမတ္ထော။ တေန ဥတ္တရောဋ္ဌေ သင်္
ဂဏှာတိ)။

၁၂၈။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၌။ ပဋိသဒ္ဒါဝိစ္ဆာအနက်။ ဝိဒသည်
ဉာဏအနက်ရှိရကား။ အလုံးစုံသောကာယကို အသီးအသီး ကောင်း
စွာသိလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍တသီလ၊ သိခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍အတ္ထိအတ္ထ၊ သိ
တတ်သည်ဖြစ်၍ သုဒ္ဓကတ္တား၊ ဤအတ္ထသုံးပါးကိုရသင့်၏။ ထိုထိုပါဠိ
အရပ်သဗ္ဗသဒ္ဒါဖြင့် အဿာသစသော ကာယကို အကြွင်းမဲ့ ယူခြင်း

သည်ပြီးသော်လည်း ထိုကာယ၏ အနေကကလာပ သမုဒါယ၏ အ
ဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော ဘာဂတို့ကိုလည်း သိခြင်းကိုပြခြင်းငှါ ပဋိ
သဒ္ဒါကို။ ထိုသံဝေဒန္တိသတ္တဗ္ဗကာရိအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါသံသဒ္ဒါ
ကိုယူအပ်၏။ဤသို့သောအတ္ထနယကို ဤမှုတည်း သောသံဝဏ္ဏနာဖြင့်
ပဏ္ဍိတဇာတိတို့သိသာလောက်ပြီဟုရိပ်ဖွဲ့ကာမှုပြလိုသောဆရာသည်
သကာသဿ စသည်ကို မိန့်သော်။ သကလဿစသည်၌ အဿာသ
ပဿာသနှစ်ပါးတို့၌ ယောဂီ၏ပဋိပတ္တိ ဝိဓာနတူသော်လည်း။ ပစ္စေက
သတ္တစ္စံ့ယောဝပဋိပန္နတဗ္ဗံဟုပြခြင်းငှါအသီးဒေသနာကိုပြု၏သို့။ ထို.အ
တူထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါ အနက်၏သမာနအဖြစ်ရှိသော်လည်း သက
လဿစသည်ဖြင့်ပဒဒွယ၏ဝိသုံဝိသုံအတ္ထဝဏ္ဏနာကိုပြုသည်မှတ်)။ ။
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီအဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိသိက္ခတိတိ၊
ကား။သကလဿ၊သော။အဿာသကာယဿ၊ ၏။အာဒိမဇ္ဈပရိယော
သာနံ၊ကို။ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊လျက်။ ပါကဋံ၊ကို။
ကရောန္တော၊ လျက်။ (အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍
ဟူလို)။ ။အဿသိဿာမိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ သိက္ခတိ၊၏။ သကလဿ၊
သော။ပဿာသကာယဿ၊၏။အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ကို။ဝိဒိတံ၊ကို။
ကရောန္တော၊လျက်။ပါကဋံ၊ကို။ ကရောန္တော၊လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊
၏။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊၏။ ။(ပါကဋိကရဏဝိဘာဝနသည်ထိုအဿာ
သပဿာသတို့၌မိန်းမှိုင်တွေဝေခြင်း၏ပဋိပက္ခအသမ္မုယှနပင်တည်း။
တဠအသမ္မုယှနသည်လည်း ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် အဿာသပဿာသ
တို့ကိုဖြစ်စေခြင်းဖြင့်ပြီးသည်ဟုပြလိုရကား၊ ဧဝံဝိဒိတံကရောန္တော၊စ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧဝံ၊သို့။ဝိဒိတံ၊ကို။ကရောန္တော၊လျက်။ပါကဋံ၊
ကို၊ကရောန္တော၊လျက်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ဖြင့်။ အဿသတိစေ
ဝ၊ ၏။ ပဿသတိစ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်သာ
အဿာသပဿာသတို့ကိုဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊
ဤသို့အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကိုထင်ရှားပြုခြင်းအမှုဖြစ်လာသောယော
ဂီကို၊သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿသိဿာ
မိ၊အံ့။ ဣတိကတ္ဝာ၊ ဤသို့ပုဗ္ဗာဘောဂအားလျော်စွာပြု၍။ သိက္ခတိတိ၊
ကျင့်နိုင်ပေသူဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒိဒိပြီ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ချီးမွမ်းအပ်၏။ ။
(ဤကားဤဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ။ဝိမတိ၌ကား။ တသ္မာတိ ယသ္မာ

အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန သဗ္ဗအဿာသပဿာသကာယံဝိဒိတံ
ပါကဋံကရိဿာမီတိ ပဇာနာတိ ဝတ္တိတအာဘောဂဝသေန ပဏ္ဍိတာထာ
သမုပ္ပန္နေနဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန တံအဿာသပဿာသကာယံဇာနံ
ဝိဒိတံပါကဋံကရောန္တော အဿာသတိစေဝပဿာသတိစ။ တသ္မာဇာနံ
ဘူတော သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမီတိ
သိက္ခတိနာမ။ နပနအနာဂတေဇာနံကရိဿာမီတိ စိန္တနမတ္တေနသော
ဇာနံဝုတ္တတိတိအဓိပ္ပါယော၊ဟုလာ၏။ ။မြန်မာလိုအကျဉ်းဆိုမူ အာဒိ
မဇ္ဈပရိယောသာနဝသဖြင့် သဗ္ဗအဿာသပဿာသကာယကို ဝိဒိတ
ပါကဋပြုအံ့ဟု ရှေး၌ဖြစ်သောအာဘောဂဝသဖြင့် နောက်၌လည်းထို
အာဘောဂအတိုင်းဖြစ်သော ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် တံအဿာသ
ပဿာသကာယကို ဇာနံဝိဒိတပါကဋပြုလျက် အဿသတိပဿသတိ
တို့ဖြစ်သောကြောင့်ဤသို့ဖြစ်စေသောယောဂီကို။ သဗ္ဗ။ပ။မီတိဟုရှေး
အာဘောဂအတိုင်းကျင့်နိုင်သသူမည်၏ဟု ဗုဒ္ဓါဒိပဏ္ဍိတတို့သည် ချီး
မွမ်းထိုက်၏။အနာဂတ်၌ဤသို့ပြုအံ့ဟုကြံကာမျှဖြင့်နောက်ပြီးမည့်သသူ
ကိုသိက္ခတိမဆိုထိုက်ဟုလိုသော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်သဗ္ဗကာယပဋိ
သံဝေဒီ။ ပ။ သိက္ခတိဟု သဗ္ဗပဋိသံဝေဒီနှင့်တကွ ဟောရသနည်းဟု၊
ကား။ ဇကေဿဟိဘိက္ခုနော၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။
ဇကေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ရေဏုဝိရေဏုဝိသဋ္ဌေ၊ အနေက
ကလာပ၏ အဖြစ်ကြောင့် မှုန့်မှုန့် ညက်ညက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပျံ့သော။
အဿာသကာယေဝါ၌ရင်း။ပဿာသကာယေဝါ၌ရင်း၊အာဒိ၊သည်။
ပါကဋော၊သည်။ ဟောတိ၏။ (သတိယာဉာဏဿစဝသေနတာထာ
ပဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿပဝတ္တတ္တာ။ဟိတ်)။ ။မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊သည်။
ပါကဋံ၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။သောဘိက္ခု၊သည်။အာဒိမေဝ၊ကိုသာ
လျှင်။ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ငှါ။ သက္ကောတိ၊၏။မဇ္ဈပရိယောသာနေ၌။ ကိလမ
တိ၊ပင်ပန်း၏။ ဇကေဿ၊သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။မဇ္ဈံ၊သည်။ ပါကဋံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ အာဒိပရိယောသာနံ၊သည်။ ပါကဋံ၊သည်။နဟော
တိ၊မဖြစ်။ ဇကေဿ၊သော။ ဘိက္ခုနော၊အား။ ပရိယောသာနံ၊ သည်။
ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။အာဒိမဇ္ဈံ၊သည်။ ပါကဋံ၊သည်။နဟောတိ၊
ဖြစ်။သောဘိက္ခု၊သည်။ ပရိယောသာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ပရိဂ္ဂဟေ
တုံ၊ငှါ။သက္ကောတိ၊၏။ အာဒိမဇ္ဈေ၌။ ကိလမတိ၊၏။ ဇကေဿ၊ သော။

ဘိက္ခု[နော၊အား။သဗ္ဗမ္ပိ၊ အစအလယ်အဆုံးအလုံးစုံသည်လည်း။ပါက ရုံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သောဘဂ္ဂ[၊သည်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ကုံလည်း။ပရိဂ္ဂဟေ တုံ၊ငှါ။သက္ကောတိ၊၏။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုန္ဓမ္မှု။ နကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ တာဗသေန၊ ထိုသို့သော စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူသည်သာ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ရှေးဦးကလျှင်သတိကိုရင်း၊ဉာဏ်ကိုရင်းဖြစ်စေ၍သုံးဌာနတို့ နှ၌ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ကိုသာလျှင် ဖြစ်စေအပ်၏ဟူလို)။ ။ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ကို။ဒဿေန္တော၊၍။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီအဿသိဿာမိတိ။ ပ။ပဿသိဿာမီတိသိက္ခတိတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။တတ္ထ၊ထိုသဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီအစရှိသောပါဠိ၌။ဝါ၊တို့တွင်။ သိက္ခတီတိ၊ ကား။ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားရှိသော သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒန ဝသဖြင့်သာ လျှင်။ဃဋတိ၊အားထုတ်၏။ဝါယမတိ၊ ဝါယာမပြု၏။ ။(မနသိကာရ ကိုမပြတ်ဖြစ်စေသည်ဟူလို)။ ။ဝါ၊ကား။ သိက္ခာယော၊ တို့သည်။ တိသော၊တို့တည်း။စ၊အထူးကိုဆိုအံ့။ တထာဘူတဿ၊ ထိုသို့အာနာ ပါနဿတိကိုပွါးစေသောယောဂီ၏။ဝါ၊ ထိုသို့အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာ နကိုထင်သည်ကိုပြုသောယောဂီ၏။ ယောသံဝရော၊အကြင်သတိသံဝ ရဝီရိယသံဝရသည်။အတ္ထိ၊၏။ အယံသံဝရော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါး သောသိက္ခာတို့တွင်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတဿ၊၏။ ယောသမာဓိ၊ သည်။အတ္ထိ၊၏။ အယံသမာဓိ၊သည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတဿ၊၏။ ယာပညာ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ အယံပညာ၊ သည်။အဓိပညာသိက္ခာ၊မည်၏။ဣတိဣမာတိသော၊ တို့တည်း။တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၌။ တာယသတိယာ၊ ထိုအာနာပါနကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော သတိနှင့်။တေနမနသိကာရေန၊ ထိုသတိပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝနာ မနသိကာရ နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။သိက္ခတိ၊သင်၏။အာသေဝတိ၊မှီဝဲ၏။ ။(တဒါသေဝနံ ဟောတ္တသိက္ခနန္တိအဓိပ္ပေတံ)။ ။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ဗဟုလီကရော တိ၊အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခတိဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုသောဠသဝတ္ထု[ကနယတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။တဿ၊ ထိုယောဂီသည်။ ပုရိမနယေ၊ ပဌမဝတ္ထု[နွယ ဘာဝနာနယ၌။ ကေဝလံ၊သက်သက်။ အဿသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်သက်ရှုက်အပ်၏။ ပဿသိတဗ္ဗမေဝ၊ထွက်သက်ရှုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။အညံ၊သော။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုကို။ နကာတဗ္ဗံ၊အပ်။ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ဣတော၊ ဤ

ဝင်သက်ထွက်သက်ကိုသိသောကာလမှ။ ပဋ္ဌါယ၊ ၍။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသု၊ ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းစသည်တို့၌။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကရဏီယော၊ အပ်၏။ ဘဝ္ဗော၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမနယ၌။ အဿသာသမိတိပဇာနာတိ၊ ပဿသာသမိတိ ပဇာနာတိဧဝ၊ ဟူ၍လျှင်။ ဝတ္တမာန ကာလဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ဟောပြီး၍။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ သော။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိနော၊ သော။ အာကာရဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီအဿသိဿာမိတိအာဒိနာနယေန၊ ဖြင့်။ အနာဂတဝစနဝသေန၊ အနာဂတ်ဝိဘတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိ၊ ကို။ အာရောပိတာ၊ ထားတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ။(ထိုပဌမဝတ္ထုဒွယ၌လည်းအဿာသပဿာသတို့၏ယာထာဝအားဖြင့် ဒီဃရဿဘာဝကိုသိခြင်း၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဉာဏုပ္ပါဒနကိုအကယ်၍ရသလျှင်ကတည်း။ ယင်းသို့သော်လည်းထိုဉာဏုပ္ပါဒနသည်ဒုက္ကရမဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အကြင်အခြင်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော ထိုအဿာသ ပဿာသ စသည်တို့ကို ယူခြင်းမျှ၏ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ထိုပဌမဝတ္ထုဒွယ၌ ဝတ္တမာနပယောဂကို ပြုအပ်၏။ ဉာဏုပ္ပါဒနစသည်မူကား ဒုက္ကရတည်း။ ယောကျ်ား၏ခုရဓာရ၌သွားခြင်းနှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့်သာတိသယအားဖြင့်ဤ၌ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသည်ဖြစ်သင့်၏ဟုပြခြင်းငှါ အနာဂတကာလ ပယောဂကို ပြုအပ်၏။ ဤသို့သော အနက်ကို ပြခြင်းငှါ၊ တတ္ထယသ္မာ၊ စသည်ကို မိန့်သော်။ ။နအညံကိဉ္စိကာတဗ္ဗံဟူသောစကားကို သဗ္ဗကာယံ ဝိဒိတံ ကရိဿာမိအစရှိသော ပုဗ္ဗာဘောဂကိုရည်၍ဆိုသတည်း။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသု၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ကာယသင်္ခါရပဿမ္ဘနပီတိပဋိသံဝေဒနစသည်ကိုသင်္ဂြိုဟ်၏)။ ။ပဿမ္ဘယံကာယသင်္ခါရံအဿသိဿာမိတိ။ ပ။ ပဿသိဿာမိတိသိက္ခတိတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အဿာသပဿာသကို။ ။(စိတ္တသမုဋ္ဌာန်မဟုတ်လောဟူမူ။ သောဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနောပိ သမာနော ကရဇကာယ ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ တေနသင်္ခရိယတီတိ ကာယသင်္ခါရောတိဝုစ္စတိ။ ဋီကာ)။ ။ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေန္တော၊ တဘန်ငြိမ်းစေလျက်။ ဝူပသမေန္တော၊ အထူးသဖြင့်ငြိမ်းစေလျက်။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊

၏။ ။(ပဿာသဿန္တောဘစသည်တို့၌နောက်နောက်ပုဒ်သည်ရှေးရှေးပုဒ်
၏အဋ္ဌဝဏ္ဏနာတည်း။ ထို့ကြောင့်ပဿမ္ဘနမည်သည်ဝူပသမနတည်း။ ထို
ဝူပသမနသည်လည်း ထိုသို့သောပယောဂမရှိသော် ဖြစ်ခြင်း၌ ထိုက်
သောဩဠာရိကကာယသင်္ခါရ၏ပယောဂသမ္ဘတ်ဖြင့်မဖြစ်ခြင်းတည်း
ဟုမှတ်အပ်၏။ ။ဝူပသမေန္တောနိရောဓေန္တော ရှိသင့်သည်။ နိရော
ဓေန္တောဝူပသမေန္တောဟုပြန်၍ရှိတတ်၏)။ ။တတြ၊ ထိုဩဠာရိကကာ
ယသင်္ခါရ၏ပဿမ္ဘေန္တောဟူရာ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သည်ဖြင့်။ ဩဠာရိ
ကသုခုမတာစ၊ ကိုရင်း။ ပဿဒ္ဓိစ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ ဗိတ္ထာရမေ၊
အံ့။ ဣမဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားမထုတ်မီကာလ၌။ ။(ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်ခြင်း၌ ကာယစိတ္တ
တို့ကိုလည်း အပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ဟူလို။ ။နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘု
ဇိတွာဥဇုံကာယံပဏိဓာယာတိဟိ ဣမိနာကာယပရိဂ္ဂဟော။ ပရိမုခံသ
တိံဥပဋ္ဌပေတွာတိ ဣမိနာစိတ္တပရိဂ္ဂဟောဝုတ္တော။ ဋီ။) ။ကာယော စ၊
ကရဇကာယသည်၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ သဒရထာ၊ ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်
သည်။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(သဒရထဟူသည်
သပရိဠာဟတည်း။ ထိုသဒရထအဖြစ်သည်လည်း ဂရုဘာဝနှင့်အဝိနာ
ဘာဝီကဲ့သို့ဩဠာရိကဘာဝနှင့်လည်း အဝိနာဘာဝီဖြစ်ရကား ဩဠာရိ
ကာဟူသည်)။ ။ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဩဠာရိကတ္တေ၊ ရုန့်ရင်းသည်
၏အဖြစ်သည်။ အဝူပသန္တေ၊ သော်။ အဿာသပဿာသာပိ၊ တို့သည်
လည်း။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလဝတရာ၊ ဗဟလတရ
ာ၊ အားကြီးကုန်ရုန့်ရင်းကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နာသိ
ကာ၊ နှာခေါင်းသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မဆံ့။ မုခေန၊ ဖြင့်။ အဿသန္တောပိ၊
ဝင်သက်ရှိုက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ပဿသန္တောပိ၊ ထွက်သက်ရှူသည်ဖြစ်
၍၎င်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာယောပိ၊
သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တဒါ၊ ၌။ တေ၊ ထိုသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သောကာယစိတ္တတို့သည်။ သန္တာ၊
ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့်ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကာယစိတ္တတို့သည်။ ဝူပသန္တေသု၊ သော်။ အဿာသ
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ။
(သန္တာဟောန္တီ၌ရှေးဦးစွာစိတ်သည်ဗဟိဒ္ဓဝိက္ခေပမရှိခြင်းကြောင့်တ

ခုတည်းသောအာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသိမ်းဆည်း၍ ဖြစ်လတ်
သော် သန္တုပသန္တ ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့်လျှင် စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ
ဓမ္မတို့သည် ပေါ့ပါးနူးညံ့အမှုခံသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။ထိုစိတ္တ
သမုဋ္ဌာနဓမ္မအား လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြွင်းတိသန္တတိ ရုပ်
သည် လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝသို့ရောက်၏။ ဤသို့စိတ်သည်၎င်း၊ကာယ
သည်၎င်း၊သန္တုပသန္တ ဖြစ်သတ်သော်။တန္နိဿိတ အဿာသပဿာ
သတို့သည် သန္တသဘာဝဖြစ်ကုန်၍အစဉ်သဖြင့် သုခုမ၊သုခုမတရ၊သု
ခုမတမဖြစ်ကုန်သတည်း။ တေနဝုတ္တံ့ယဒါပနဿ ကာယောပိတိအာ
ဒိ)။ ။အတ္ထိနုခေါ၊ရှိလေအံ့လော။နတ္ထိနုခေါ၊မရှိလေအံ့လော။ဣတိ၊သို့။
ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ၊စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူ
သောအခြင်းအရာသို့ရောက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သေယျထာပိ၊
မည်သည်ကား။ ဓာဝိတွာ၊ပြေးသွား၍။ ပဗ္ဗတာ၀၊ တောင်မှမူလည်း။
ဩရောဟိတွာ၊သက်၍။ မဟာဘာရံဝါ၊လေးသောဝန်ကိုမူလည်း၊ သီ
သတော၊မှ။ ဩရောပေတွာ၊ချ၍။ ဌိတဿ၊သော။ပုရိသဿ၊အား။ဩ
ဠာရိကာ၊ကုန်သော။အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။
နာသိကာ၊သည်။နပ္ပဟောတိ၊မဆံ့။မုခေန၊ဖြင့်။အဿသန္တော၊ပိ၊ဖြစ်၍
၎င်း။ပဿသန္တော၊ပိ၊ဖြစ်၍၎င်း။တိဋ္ဌတိ၊၏။ပန၊ပါး။ယဒါ၊၌။ဧသဧသော
ပုရိသော၊သည်။တံပရိဿမံ၊ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ဝိနောဒေတွာ၊ဖျောက်
၍။နှတွာစ၊ရေချိုး၍၎င်း။ပိဝိတွာစ၊ရေသောက်၍၎င်း။အလ္လသာဋကံ၊စို
သောပုဆိုးကို။ဟဒယေ၊ရင်၌။ ကတွာ ထား၍။ သီတာယ၊သော။ ဆာ
ယာယ၊အရိပ်၌။နိပန္နော၊သည်။ဟောတိ၊၏။အထ၊ထိုအခါ၌။ အဿ ပုရိ
သဿ၊အား။ တေအဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ သုခုမာ၊ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။အတ္ထိနုခေါ၊လော။နတ္ထိနုခေါ၊လော။ဣတိ၊သို့။ဝိစေတဗ္ဗ
တာကာရပ္ပတ္တာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ
လျှင်။ဣမဿဘိက္ခုနော၊၏။ပုဗ္ဗေ၊၌။အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊၌။ကာယော
စ၊သည်၎င်း။ပ။ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။
တံ၊ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊နည်းဟူမူကား။ တထာဟိတ
တော၀ေ၀၊ထိုသို့ဝိစေတဗ္ဗတာကာရသို့ရောက်စေသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်
လျှင်၊ အဿဘိက္ခုနော၊၏။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊၌။ ဩဠာရိ
ကောဠာရိကေ၊ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေ၊တို့ကို။ ပဿမ္ဘေမီတိ၊ငြိမ်း

စေအံ့ဟု။ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခနာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ကောင်းစွာအဘန်တလဲလဲရှေးရှုဆောင်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း၊ နှလုံး၌ထားခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။(အာဘုဇန်၊ ဆင်ခြင်ခြင်း။ အာဘောဂေါ၊ ခြင်း။ ပဿမ္ဘေမိတိ၊ ငြိမ်းစေအံ့ဟု။ ပစ္စမာဝဇ္ဇနာ၊ ခြင်း။ သမ္မာ၊ အသင့်အသင့်။ အနုအနု၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ။ အာဟရဏံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း။ သမန္နာဟာရော။ တသ္မိံ ယေဝအတ္ထေ အပရာပရံပဝတ္တာ အာဝဇ္ဇနာ၊ တဒေဝါဒအဋ္ဌသမနသိကရဏံစိတ္တေဌပနံမနသိကာရော။ ဝီမံသာပစ္စဝေက္ခနာ)။ ။ပန၊ ပါး။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၌။ အာဘောဂသမန္နာဟာရ မနသိကာရပစ္စဝေက္ခနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလတော၊ ထက်။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၌။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ သာရဒ္ဒေ။ ပ။ သမ္ပဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ကုန်ပြီ။ ။ကာယေ၊ သည်ရှင်း။ စိတ္တေ၊ သည်ရှင်း။ သာရဒ္ဒေသဒရထေသပရိဠာဟော၊ ပူပန်ခြင်းရှိလတ်သော်။ အဓိမတ္တံ အဓိမတ္တော ဗလဝါ ဩဠာရိကော၊ သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ။(အထဝါ၊ ကာယသင်္ခါရော အဓိမတ္တံ ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ ယောဇနာ။ ။အဓိမတ္တန္တိ ဗလဝံ ဩဠာရိကံ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေနဝုတ္တံ၊ ကာယသင်္ခါရောတိ အဓိပ္ပေတော၊ အဓိမတ္တံ ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ ကြိယာဝိသေသနံဝါ ဧတံ။ သုခုမန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော။ ဋီကာ)။ ။ကာယမှိ၊ သည်ရှင်း။ စိတ္တေ၊ သည်ရှင်း။(အာနေတွာသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ)။ အသာရဒ္ဓမှိ၊ ပူပန်ခြင်းမရှိလတ်သော်။ သုခုမံ သုခုမော၊ သော။ (တနည်း)။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့စွာ။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်၊ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ။ပရိဂ္ဂဟေပိ၊ ၌လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနူပစာရေ၊ ပဌမဈာန်၏ဥပစာရ၌။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သောကာယသင်္ခါရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ပိ၊ ထိုပဌမဈာန်၏ဥပစာရ၌သည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနေစ၊ ၌ရှင်း။ ဒုတိယဈာနူပစာရေစ၊ ၌ရှင်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ပဌမဈာနေစဒုတိယဈာနူပစာရေစဩဠာရိကောဟု ဈာနက္ခဏနှင့် ဥပစာရက္ခဏကို သဒိသပြု၍ အဘာသ်ကြောင့်ဆိုသနည်းဟူမူ ပဌမဈာန်မှထ၍ပြုအပ်သောဒုတိယဈာန်၏[illegible]ရိကံသည် ပဌမဈာန်ကဲ့သို့ဝေးစွာရှား[illegible]ယ်အပ်သောပဋိ

ပက္ခရှိ၏ဟု နှလုံးထား၍ တံသမုဋ္ဌာနကာယသင်္ခါရကို ပဌမဈာနေစ
ဒုတိယဈာနူပစာရေစဩဠာရိကောဟုသဒ္ဒါသပြု၍ဆိုသည်ဟူလေ။ ။
သေသုပစာရဒွယ၌လည်းဤနယတည်း။ ။တနည်းပဌမဈာန်မှထပြီး
၍ပြုအပ်သော်ဒုတိယဈာနူပစာရ၌သုခုမဖြစ်သင့်လျက်ဩဠာရိကအဖြစ်
ကိုအဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်အကြောင်းကြောင့်သိပါရအံ့နည်းဟူ
မူ။ ။ဒုတိယဈာနာဒိကိုရခြင်းငှါကျင့်သောဒုက္ခပဋိပဒါဒိဝသဖြင့်ကိလ
မထဖြစ်သောယောဂီအား ကာယကိလမထ စိတ္တုပ္ပါဒတာဒိဝသဖြင့်
၎င်း၊ဝိတက္ကာဒိသင်္ခါရဘာဖြင့်၎င်း၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ဘေးရန်ရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယဈာနာဒိဥပစာရတို့၌ ကာယသင်္ခါရ၏ဩဠာရိက
တာကိုဝေဒိတဗ္ဗါဟူလေ)။ ။ဒုတိယဈာနေ၊၌။သုခုမော၊သည်။ဟောတိ၊
၏။ဒုတိယဈာနေစ၊၌၎င်း။တတိယဈာနူပစာရေစ၊၌၎င်း။ဩဠာရိကော၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ တတိယဈာနေ၊၌။သုခုမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။တ
တိယဈာနေစ၊၌၎င်း။စတုတ္ထဈာနူပစာရေစ၊၌၎င်း။ဩဠာရိကော၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ စတုတ္ထဈာနေ၊၌။ အတိသုခုမော၊လွန်သောသိမ်မွေ့နူးညံ့
ခြင်းရှိသည်။ဝါ၊သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းကိုလွန်သည်။ဟောတိ၊၏။ အပ္ပဝတ္တိံ
မေဝ၊မဖြစ်ခြင်းသို့သာလျှင်။ပါပုဏာတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။
(စတုတ္ထဈာန်၌ကာယသင်္ခါရကိုမရသည်မဟုတ်လော။ အဘယ်မူ၍အ
တိသုခုမောဟူသနည်းဟု အတိသဒ္ဒါ၏အတိရေကဝိသေသအနက်ကို
ယူ၍ အနုယောဂပြုမူ။ ။အညတ္ထ ၌ရသင့်သောကာယသင်္ခါရသည်
စတုတ္ထဈာန်၌လွန်သောသုခုမဘာဝရှိ၏။သုခုမဘာဝကိုလွန်၏။ အဿ
ကာယဿသင်္ခါရ၏သုခုမဘာဝသော်လည်း တတ္ထဈာန၌မရှိတုံသေး
၏ရှင့်။ ဩဠာရိကတာကား ကုတောကာရဏာကြောင့် ရှိပါတေ့မည်
နည်း။ ရှိစရာအကြောင်းရှာမရအပ္ပဝတ္တနကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်မ
ဟုတ်လော။ အပ္ပဝတ္တိမေဝပါပုဏာတိ မိန့်သကားဟူလေ)။ ။ဣဒံ၊
ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဒီဃဘာဏကသံယုတ္တဘာဏကာနံ၊ တို့၏။ မတံ၊
တည်း။ မဇ္ဈိမဘာဏကာပန၊ တို့သည်ကား။ ပဌမဈာနေ၊၌။ ဩဠာရိ
ကော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ ဒုတိယဈာနူပစာရေ၊၌။ သုခုမော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဝံ၊သို့။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဈာနတော၊ထက်။ ဥပရူပ
ရိဈာနူပစာရေပိ၊၌လည်း။ သုခုမတရံ၊ အထူးသဖြင့်သိမ်မွေ့သည်ကို။
ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(မဇ္ဈိမဘာဏကတို့သည် ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဈာန်

ထက်။ဥပရူပရိဗျာခနုပစာရဠ်လည်းသုခမတရကိုကိ ပနသန္တာယဇ္ဈာနတ္တိ
ကုန်သနည်းဟူမူ။ ။ဗျာနလာဘိဖြစ်သောသူ၏ အနုပုဗ္ဗ သမာပတ္တိ
သမာပဇ္ဇနဝေလကိုမူလည်းရည်၍၊ တထိုင်ခြင်းဖြင့်သာ သဗ္ဗေသံဗျာ
နာနံပဋိလာဘကိုမူလည်းရည်၍ဈာနတ္တိဟူ။ယတ္တိမူကား။ တတ္ထတသ္မိ
သမာပဇ္ဇန မူလပဋိလာဘခဏဠ်သောပစာရဗျာန်တို့၏ ဥပရိဝိသေသ
ဝဏ္ဏတာစသဏ္ဍတာစ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ကောင်း၏ဟူ။ ကောဝဇ္ဇနှ၊ စာရုံဝါ
သန္တာယဝေံဝုတ္တံသော်လည်းဆို။ ဝေံဟိဂဟိတေ ဟောဋ္ဌာဝုတ္တဝါဒေန
ဈာမဿဝါဒဿအဝိရောဓောသိဒ္ဓေါဘိန္နဝိသယတ္တာဟု၊ စကားအချက်
ကျဆိုလျှင် ဂုဏ်ရောက်သည် ဟူလို။ ။ထိုခပ်သိမ်းကုန်သော ဘာ
ဏကဆရာတို့သည်လည်းဝုစ္စမာနဝိဓိဖြင့် ယဿဒ္ဓိကိုအလိုရှိကုန်သည်
ချည်းဖြစ်၍ ဝိရောဓိ မဖြစ်ဟု ပြခြင်းငှါ၊ သဗ္ဗေဝပန၊ စသည်ကို မိန့်
သော်။ ။ဝေကားအဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။ ပိကားဂမျမာန်တည်း။ ထို
ကြောင့်၊သဗ္ဗေသဉ္စေဝါတိဥဘယေသမ္ပိ၊ဟူသည်။ဋီကာ)။ ။ပန၊ထို
သို့သော်လည်း။ သဗ္ဗေသံ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဝါဒတို့၏
လည်း။မတေန၊ဖြင့်။အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊၌။ ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊
သည်။ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊၌။ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိဝေ၊ငြိမ်းသည်သာတည်း။ ။
(ဩဠာရိကဖြစ်ကုန်သော အဿာသစသည်တို့သည် သုခမဖြစ်သည်
မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်၊ အပရိဂ္ဂ။ပ။ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ ဟူသနည်း
ဟူမူ၊ဤစကားကိုသဒိသသန္တာနအဖြစ်ကြောင့်ဆိုသတည်းဟူပေ)။ ။
ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊၌။ ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊သည်။ ပဌမဇ္ဈာနနှ၊ စာ
ရေ၊၌။ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိဝေ၊ငြိမ်းသည်သာတည်း။ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနုပစာရေ၊
၌။ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊၌။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိဝေ၊
တည်း။အယံ၊ကား။တာဝ၊စွာ။ သမထေ၊ သမထဘာဝနာ၌။ နယော၊
တည်း။ ။ဝိပဿနာသမ္မနဲ၊၌ကား။အပရိဂ္ဂဟော၊၌။ ပဝတ္တော၊သော။
ကာယသခ်ါရော၊သည်။ဩဠာရိကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။မဟာဘူတ
ပရိဂ္ဂဟေ၊၌။ပဝတ္တော၊သော။ကာယသခ်ါရော၊သည်။ သုခုမော၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေသုခုမော၊ ဟူသောစကားကို။
စဘုခေတုမုခအားဖြင့် ဝိပဿနာဘိနိဝေသကိုရည်၍ဆိုသည်)။ ။
သောပိ၊ ထိုမဟာဘုတ်လေးပါးကို သိမ်းဆည်းရာ၌ဖြစ်သော ကာယ
သခ်ါခုသည်သည်း။ဩဠာရိကော၊သည်၊ ဟောတိ၊၏။ဥပါဒါရူပပရိဂ္ဂ

ဟောဋ္ဌ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ သုခုမော၊သည် ဟောတိ၊၏။သောပိ၊ထိုဥပါဒါရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းသောခဏ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်သည်း။ဩဠာရိကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။သကလ ရူပပရိဂ္ဂဟောဋ္ဌ။ပဝတ္တော၊သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ (ပဝတ္တော၊ ကာယ သင်္ခါရော တို့ကား လိုက်သည်။ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းတူ မှတ်)။ ။သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဘာဝနာယဥပရူပရိ ပဏီဘဘာဝတော။ ဟိတ်။ တေနေဝါဟ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟောသုခုမော တိ၊ကျမ်းကိုပင်ပြမ်းခို)။ ။သောပိ၊ထိုသကလရူပပရိဂ္ဂဟခဏ၌ ဖြစ် သောကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ဩဠာရိကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။အ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းသောခဏ၌။သုခုမော၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။သောပိ၊ထိုအရူပပရိဂ္ဂဟခဏ၌ဖြစ်သောကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်နာမ်ကိုသိမ်း ဆည်းသောခဏ၌။သုခုမော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သောပိ၊သည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏အ ကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသောခဏ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ သောပိ၊သည်သည်း။ ဩဠာရိကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သပ္ပစ္စယနာမ ရူပဒဿနေ၊အကြောင်းနှင့်တကွနာမ်ရုပ်ကိုရှုခြင်း၌။ သုခုမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။သောပိ၊သည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏နမနရုပ္ပနစသောလက္ခ ဏာအာရုံရှိသောဝိပဿနာ၌။ သုခုမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သောပိ၊ သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ၊ အားနည်းသောဝိပဿနာ၌။ ဩဠာ ရိကော၊သည်၊ဟောတိ၊၏။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊အားကြီးသောဝိပဿ နာ၌၊သုခုမော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ ယဟုကလာပသမ္မသနကိုဆိုသည်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှစ၍ဗလဝဝိပဿ နာဆိုသည်။ သို့မှအတွင်းကိုဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယူ)။ ။တတ္ထ၊ ထိုဝိပဿ နာနယ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသမထ နယ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ အရိဂ္ဂဟိတကာ လေစသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောကာယသင်္ခါရ၏။ ပစ္ဆိမေန ပစ္ဆိမေန၊ နောက်နောက် ဖြစ်သောကာယသင်္ခါရဖြင့်။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အရိဂ္ဂ ဟောပဝတ္တောကာယသင်္ခါရော မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတီတိ

အာဒိနာဝိပဿနာနယေပိပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယောဇေတဗ္ဗါတိဝုတ္တံဟောတိ)။ ။
ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ဩဠာ၊ဤဩဠာရိကံကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေန္တော
ဟူရာ၌။ ဩဠာရိကသုခုမတာစ၊ကို၎င်း။ပဿဒ္ဓိစ၊ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။အဿ၊ဤပဿမ္ဘယံကာယ
သင်္ခါရံဟူသောပုဒ်၏။စောဒနာသောဓနာဟိ၊အနုယောဂပရိဟာရတို့
နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ဧဝံဥဒ္ဒါနိဝုဋ္ဌမာနကာရေန၊ဖြင့်။အတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ ။(ကထန္တိအာဒိပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ)။ ။ကထံကေနပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။
ကာယသင်္ခါရံ၊ကို။ပဿမ္ဘယံပဿမ္ဘယန္တော၊လျက်။ အဿသိဿာမိ၊
အံ့။ပ။ပဿသိဿာမီတိ၊စေလအံ့ဟု။သိက္ခတိ၊နည်း။(တနည်း)။ပဿမ္ဘ
ယံ။ပ။သိက္ခတီတိ၊တိဟူ၍။ယံဝုတ္တံ၊အကြင်ဤသို့ပဿမ္ဘနသိက္ခနကို။ဝုတ္တံ၊
၏။ပြီ။ကထံကေနပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ကာယသင်္ခါရသာ၊၏။ တံပဿမ္ဘနံ၊
သည်၎င်း။ယောဂိနော၊၏။တံသိက္ခနဉ္စ၊သည်၎င်း။ ဟောတိ၊နည်း။ ။
(ဤကားဋီကာနည်း)။ ။(ဤသို့ပဿမ္ဘနသိက္ခနကိုကထေတုကမျတာ
ပုစ္ဆာဖြင့်မေးပြီး၍။ ယခုအခါကာယသင်္ခါရတို့ကို သရုပ်အားဖြင့်၎င်း၊
ဩဠာရိက-သုခုမအားဖြင့်၎င်း၊ အနုယောဂပရိဟာရအားဖြင့်၎င်း၊ ပြ
ခြင်းငှါ၊ကတမေကာယသင်္ခါရာ၊စသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။ကာ
ယသင်္ခါရာ၊တို့သည်။ကတမေ၊တို့နည်းဟူမူကား။ဒီဃံအဿာသပဿာ
သာ၊ရှည်သောအဿာသပဿာသဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ကာယိကာ၊ရူ
ပကာယ၌ဖြစ်ကုန်သော။ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ရူပကာယကိုမှီကုန်သော။ဧတေ
ဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ကာယသင်္ခါရာ၊မည်ကုန်၏။ ။(ယခင်ကာယရှိ
သော်ဖြစ်ကုန်၏၊မရှိသော်မဖြစ်ကုန်။ထို့ကြောင့်သာလျှင်ထိုအဿာသ
ပဿာသတို့သည် အကာယသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ကာယေန
သင်္ခရီယန္တိ၊ဟူသောကမ္မသာဓနဖြင့်ကာယသင်္ခါရမည်ကုန်၏)။ ။တေ
ကာယသင်္ခါရေ၊ဩဠာရိကောဠာရိကဖြစ်ကုန်သောထိုကာယသင်္ခါရ
တို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ငြိမ်းစေလျက်။ (သေသပဒဒွယကား။တသောဝ
ဝေဝစနတည်း)။နိရောဓေန္တော၊လျက်။ဝူပသမေန္တော၊လျက်။သိက္ခတိ၊
၏။ ။(အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူ၊ဩဠာရိကံဟိကာယသင်္ခါရံအဝူပ
သန္တသဘာဝံ သန္တိသီဒါပေန္တော ပဿမ္ဘေန္တောတိ ဝုတ္တံ၊အနုပ္ပါဒနိ
ရောဓံပါပေန္တောနိရောဓေန္တောတိ၊ သုဋ္ဌုသန္တသဘာဝံနယန္တော ဝူပ
သမေန္တောတိ။ဋီကာ။ ။အဘယ်သို့သောကာယသင်္ခါရတို့ကိုနည်း၊ကား။

ယထာရူပေဟိ။ပ။ ကမ္မနာဟူသည်)။ ။ယထာရူပေဟိယာဒိသေဟိ၊
ကုန်သော။ ကာယသဉ္စာရေဟိ၊ဩဠာရိကကာယ သဉ္စာရတို့ဖြင့်။ ကာ
ယဿ၊ ရူပကာယ၏။ အာနမနာ၊ ရှေးရှုအားဖြင့် ညွတ်ခြင်းသည်။ ဝိန
မနာ၊ အသီးအသီးနံပါးအားဖြင့်ညွတ်ခြင်းသည်။ သန္နမနာ၊ ထက်ဝန်း
ကျင်အားဖြင့်ညွတ်ခြင်းသည်။ဝါ၊ လွန်စွာညွတ်ခြင်းသည်။ ပဏာမနာ၊
နောက်သို့ညွတ်ခြင်းသည်။ ။(ဥန္နမနာဒီနိ အာနမနာဒီနံ ဝေဝစနာနိ။
အဓိမတ္တာနံဝါ အဘိမုခံစလနာဒီနိ အာနမနာဒယော။ မန္ဒာနိဥန္နမနာဒ
ယောဟူရကား)။ ။ဥန္နမနာ၊စဉ်းငယ်ရှေးရှုလုပ်ခြင်းသည်။ဖန္ဒနာ၊စဉ်း
ငယ်အသီးအသီးနံပါးအားဖြင့်လုပ်ခြင်းသည်။ စလနာ၊ စဉ်းငယ်ထက်
ဝန်းကျင်အားဖြင့်လုပ်ခြင်းသည်။ ကမ္ပနာ၊ စဉ်းငယ်နောက်သို့လုပ်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပေး)။ တထာရူပံ၊ ထိုအာနမနစသည်တို့၏အ
ကြောင်းဖြစ်သော။ ဩဠာရိကံ၊ သော။ (ထည့်)။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။
ပဿမ္ဘယံပဿမ္ဘယန္တော၊လျက်။ ။(တသ္မိံ ဟိပဿမ္ဘိတေအာနမနာ
ဒယောပိ ပဿမ္ဘိတာ ဝေဟောန္တိ၊ဧင်း)။ ။အဿသိဿာမီတိ၊
အံ့ဟု။သိက္ခတိ၊၏။ကာယသင်္ခါရံ၊ကို။ပဿမ္ဘယံပဿမ္ဘယန္တော၊လျက်။
ပဿသိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ယထာရူပေဟိ၊ ကာယ၏အ
ပရိပ္ဖန္ဒနု၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။
ကာယသင်္ခါရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ကာယဿ၊၏။အာနမနာ၊သည်။နဟောတိ၊
ဖြစ်။ဝိနမနာ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ သန္နမနာ၊သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။
ပဏာမနာ၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ အနိဉ္ဇနာ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ အဖန္ဒ
နာ၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။အစလနာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။အကမ္ပနာ၊သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပံ၊သော။ဒရထာဘာဝတော၊ ကြောင့်။(ထည့်)။
သန္တံ၊ ငြိမ်သက်ချမ်းဧးသော။ အနောဠာရိကတာယ၊ ကြောင့်။(ထည့်)။
သုခုမံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။
အဿသ သိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပဿသိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။
သိက္ခတိ၊ ၏။ ။(ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံဟူသော စကားကိုသာ
မညအားဖြင့် တချက်တည်းပြု၍ဆိုသတည်း။ တထွေသော်ကား၊ ရှေး၌
ဩဠာရိကောဠာရိကကာယသင်္ခါရကိုငြိမ်းစေ၍အစဉ်အားဖြင့်ကာယ
၏အပရိပ္ဖန္ဒနုဟောတုဖြစ်ကုန်သော သုခုမတရကာယတို့ကို ဖြစ်စေ၍။
တေပိတို့ကိုလည်းငြိမ်းစေ၍ ပရမသုခုမ၏အဖြစ်ကြောင့် ကောဋိပ္ပတ္တ

ဖြစ်သောအကြင်ကာယသင်္ခါရကိုငြိမ်းစေ၏။ထိုကိုရည်၍၊သန္တံ့ သုခုမံ
ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံဟု ဟောအပ်၏။ ။ဇာတိကိရစသည်ကား
စောဒကစကားတည်း။ဇာတိတိပကာရဋ္ဌေနိပါတော၊ ကိရောတ်အရုပ်
သူစနေ၊ ဟူရကား)။ ဇာတိဧဝံဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယ သင်္ခါရံ၊
အတိသုခုမလည်း ဖြစ်သော ကာယ သင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေ
လျက်။အဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ကိရယဒိသိက္ခတိ၊အံ့။ ကာယသင်္ခါ
ရံ၊ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊လျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ဟူ၍။ ယဒိကိရသိက္ခတိ၊
အံ့။ ။(ဝုတ္တပ္ပကာရဖြင့်အကယ်၍အတိသုခုမလည်းဖြစ်သော ကာယ
သင်္ခါရကို ငြိမ်းစေတုံအံ့ဟူလို။ ။အဿာသ ပဿာသေဝ သဗ္ဗ
အဘာဝံဥပနေတိစေတိစောဒကသာမိပ္ပာယော)။ ။ဧဝံသန္တေ၊ဤသို့
သင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရကိုရသင့်သည်ရှိသော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ၊
အဿာသပဿာသလေကိုအာရုံမှုသောအားဖြင့် ကပ်၍သိသောစိတ်
၏သည်း။ ပဘာဝနာ၊ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ပွါးခြင်းသည်လည်း။ န
ဟောတိ၊ဖြစ်။(တေစတေနပဿမ္ဘေတဗ္ဗာတိအဓိပ္ပါယော။ဋီကာ။ ။
ထိုအဿာသပဿာသတို့ကိုယောဂီသည်အကယ်၍ငြိမ်းစေအံ့သည်
ဖြစ်အံ့၊ဤကားစောဒကအလိုတည်း)။ ။သြဠာရိကေ၊ကုန်သော၊အဿာ
သပဿာသေ၊တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊နာဖြင့်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ၊၍။(ထည့်
ပါ၍)။ အဿာသပဿာသာန်၊သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသတို့
ကို။ပဘာဝနာစ၊ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ။(ဥဘယေ
သံတေသံတေနပဋိပ္ပဿမ္ဘေတဗ္ဗတော။ဟိတ်)။ ။အာနာပါနဿတိ
ယာ၊အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသောသတိ၏။ ပဘာဝနာစ၊ဖြစ်ခြင်းသည်
လည်း။နဟောတိ၊ဖြစ်။(အာနာပါနာနံအဘာဝတော။ဟိတ်)။ ။တတော
ဝေ၊ထိုသို့မဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။(ထည့်)။အာနာပါနဿတိသမာ
ဓိဿ၊ အာနာပါနလျှင်အာရုံရှိသောသတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို၊၏။
ပဘာဝနာစ၊ပွါးစေခြင်းသည်လည်း၊ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နဟောတိ၊
ဖြစ်။ ။(နဟိကဒါစိအာရမ္မဏာနပိနာသာရမ္မဏာဓမ္မာသမ္ဘဝန္တိ။ ။အ
ချက်ထုတ်ထပ်၍ ဋီကာသပ်ကြောင်းပေးသည်ကို ဝန်လေးသည် မမှတ်
လင့်။ ။နစနန္တိဧတ္ထနန္တိနိပါတမတ္တံဆိုသောကြောင့် နစန်တံဟုရှေး
ပါ၍ရှိဟန်ထင်သည်)။ ။တံဝုတ္တပိခါန်၊ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်ရှိ
သော။သမာပတ္တိံ၊ကို။ပဏ္ဍိတာ၊တို့သည်။ နစေဝသမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စား

နိုင်သည်လည်းမဖြစ်ကုန်ရာ။ တတော၊မှ။ နဝုဋ္ဌဟန္တိ ပိ၊ထသည်လည်း
မဖြစ်ကုန်ရာ။ဥ္ဇတိအယံ၊ဤသည်ကား။စောဒနာ၊တည်း။ ။(ဝါတူပလဒ္ဓိ
ယာစဋ္ဌစသဒ္ဒါသည်သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ အဿာသပဿာသာနဥ္ဇပ
ဘာဝနာ၊စသည်သည်သမုစ္စတဗ္ဗတည်း။ဣကာဋ္ဌအဿာသာဒိဝါတာ
ရမ္မဏာဿစိတ္တဿ ဟူသော အဘွင့်ကား၊ ဝါတဿဥပလဒ္ဓိယာ၊ ဟူ
သောပဒဗ္ဗေဒ၏အတ္ထသံဝဏ္ဏနာတည်း။ စသဒ္ဒေါသမုစ္စယတ္ထောဆိုပြီး
မှဆိုသည်ဟူ၍သမုစ္စေတဗ္ဗအတ္ထမှတ်လျှင်မှားလိမ့်မည်။ ။ဤသို့စော
ဒကဆရာသည် အချင်းခပ်သိမ်းအဘာဝသို့ရောက်ခြင်းသည်ပဿမ္ဘန
မည်၏ဟူသောအလိုနှလုံးထားဖြင့် စောဒနာလတ်သော်။ တဘာန် ဥ္ဇတိ
ကိံရစသည်ဖြင့်ယဘာဝုတ္တစောဒနာကိုဖြေဆိုသတည်း)။ ။ဥ္ဇတိဇေဝံ
မသာဝုတ္တာကာရေန၊ ဤသို့ငါဆိုအပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကာယ
သင်္ခါရံ၊ကို။ပဿမ္ဘယံ၊ငြိမ်းစေလျက်။အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿသိဿာ
မိ၊အံ့။ဥ္ဇတိ၊သို့။ကိရယဒိသိက္ခတိ၊အံ့။ ဇေဝံပဿမ္ဘနေ၊ဤသို့ဩဠာရိကော
ဠာရိက ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေ ချုပ်စေသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်
သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ၊အဿာသပဿာသလေကို အာရုံ[...]သာအား
ဖြင့်ကပ်၍သိသောစိတ်၏။ ပဘာဝနာစ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်[...]ဝါ၊ပွါး
ခြင်းသည်လည်း။ဟောတိ၊၏။အဿာသပဿာသာနံ၊တို့ကို၊[...]ဝနာ
စ၊သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ အာနာပါနဿတိယာ၊အာနာပါနလျှ[...]ာ
ရုံရှိသောသတိ၏။ ပဘာဝနာစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ အာ[...]ပါ
နဿတိ သမာဓိဿ၊သတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိ၏။ ပဘာဝနာစ၊[...]ါး
ခြင်းသည်သည်း။ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဩဠာရိက
ကာယသင်္ခါရတို့သည်အကယ်၍ကားငြိမ်းကုန်၏။ယင်းသို့သော်သုခုမ
ဖြစ်သော ကာယ သင်္ခါရတို့သည် ရှိကုန်သေးသည် သာတည်း။ ထို့
ကြောင့်အနုက္ကမေနဖြင့် ပရမသုခုဘာဝပ္ပတ္တ၏ဝသဖြင့် နိမိတ်ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ အာနာပါနဿတိ၏ရင်း၊အာနာပါနဿတိသမာဓိ၏ရင်း ပွါး
ခြင်းပြည့်စုံသည်သာမချွတ်ဟူလိုသော်။ ။တဥ္ဇန္ဋ္ဌနံကားနိပါတ်မျှ)။ ။
တဥ္ဇန္သမာပတ္တိံ၊ကိုလည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊တို့သည်။ သမာပဇ္ဇန္တိ ပိ၊ ဝင်စား
သည်မှုသည်းဖြစ်ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိ ပိ၊ထနိုင်သည်မှုလည်းဖြစ်ကုန်၏။ယ
ထာဝုတ္တဝိဓာန်၊ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဩဠာရိက ဩဠာရိက ကာယ
သင်္ခါရကိုချုပ်ငြိမ်းစေ၍ သုခုမ သုခုမဘာဝ ကာယသင်္ခါရကို ပွါးစေ

သောအစီအရင်ကို။ကထံပိယ၊သို့။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊နည်း။ ။(ယ-ရအခါဥပမာကို ပြခြင်း၌ သေယျထာပိစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။သေယျထာပိ၊သည် ကား။ကံသော၊ကြေးခွက်ကို။အာကောဋိတေ၊တီးအပ်သည်ရှိသော်။ပဌမံ၊စွာ။ ဩဠာရိကာ၊ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊အသံတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဩဠာရိကာနံ၊ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊တို့၏။ နိမိတ္တံ၊နိမိတ္တသာ၊ဤအသံကား ဤကဲ့သို့ဟု နှိုင်းရှည့်မှတ်သားကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏။ (သာမိအတ္ထေ ဟိတ္ထုဒ်ဥပယောဂဝစနံ)။ ။သုဂ္ဂဟိတတ္တာ သုဋ္ဌု၊ဂဟိတတ္တာ၊ မြဲစွာယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာသုဋ္ဌု၊မိတ္တောဋ္ဌပိ တတ္တာ၊ မြဲစွာနှလုံး၌ ထားအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ သမ္မဒေဝ ဥပဓာရိတတ္တာ ဥပလက္ခိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်ပြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဠာရိကေ၊ သော။ သဒ္ဒေ၊သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊သော်လည်း။အထပစ္ဆာ၊မှ။ သုခုမကာသဒ္ဒါ၊သိမ်မွေ့သေးငယ်သောအနုဝရသဒ္ဒတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။(သုခုမကာသဒ္ဒါတိ အနုရဝေ အာဟ။ ယေအပ္ပကာ။ အပ္ပတ္တောဟိ အယံက သဒ္ဒေါ။ ဋီကာ)။ ။သုခုမကာနံ၊ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊တို့၏။ နိမိတ္တံနိမိတ္တသာ၊၏။သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ကြောင့်။သုမနသိကတတ္တာ၊ကြောင့်။သုပဓာရိတတ္တာ၊ကြောင့်။သုခုမကေ၊သော။သဒ္ဒေ၊သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊သော်လည်း။ အထပစ္ဆာ၊မှ။ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့သော အသံဟူသောနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊သည်။ပဝတ္တတိ ယထာ၊၏သို့။ (စင်စစ်ထိုအခါသုခုမာပိသဒ္ဒတို့သည်ချုပ်ကုန်၏။ ထိုသို့ သော်လည်း အသံဖြစ်သောအခြင်းအရာ၏မြဲစွာယူအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်သိမ်မွေ့သည်ထက်သိမ်မွေ့သောအသံဟူသောနိမိတ်လျှင်အာ ရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း စိတ်ဖြစ်နိုင်၏။ဆိုသင့်စွ။လက်မွန်မှစ၍ ထို ထိုချုပ်ပြီးသောအသံ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို မပျံ့လွင့်သောစိတ် ဖြင့်မှတ်သားသောယောဂီအား အစဉ်သဖြင့် အဆုံး၌ အလွန်သိမ်မွေ့ သောသဒ္ဒဟူသော နိမိတ်ကိုလည်းအာရုံပြု၍ စိတ်ဖြစ်သည်သာတည်း ဟူလိုသော်)။ ။ဧဝမေဝ၊လျှင်။ ပဌမံ၊စွာ။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဩဠာရိကာနံ၊ကုန် သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊တို့၏။ နိမိတ္တံနိမိတ္တသာ၊ ဤအဿာသ ပဿာသကား ဤကဲ့သို့ဟု နှိုင်းရှည့်မှတ်သားကြောင်းဟုဆိုအပ်သော

အခြင်းအရာ၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သု
ပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဩဠာရိကော၊ သော။ အဿာသ ပဿာသော၊
သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမကာ၊ သိမ်မွေ့သေး
ငယ်ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သု
ခုမကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ နိမိတ္တံနိ
မိတ္တဿ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုပ
ဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမကော၊ သော။ အဿာသပဿာသော၊ သည်။
နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမအဿာသပဿာသနိမိတ္တာ
ရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသဟူသော နိမိတ်လျှင်
အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မ
ရောက်။ ။(တသ္မိံ ယထာဥပဋ္ဌိတေ နိမိတ္တေ သမာဓာနသမ္ဘဝတော။
ဟိတ်)။ ။ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ၊ ၏လည်း။ ပဘာဝနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ပဘာဝနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိယာစ၊ ၏လည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿစ၊ ၏လည်း။ ပဘာဝနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စနံ သမာပတ္တိံ၊ ကိုလည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ သ
မာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ။(ဧဝံသန္တေ အစရှိသည်ကို
ဝုတ္တသေဝ အတ္ထ၏နိဂမဝသဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုနိဂုံး၌ အကြင်သုတ်ပုဒ်
၏ စောဒနာ သောဓနာနှင့်တကွ အနက်ကို ဆိုအပ်ပြီ။ ထိုသုတ်ပုဒ်ကို
ထုတ်၍ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်တို့ကို ဝိဘာဂအားဖြင့်ပြခြင်းငှါ
ပဿမ္ဘယံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ရံဟူ
၍။ ဝုတ္တအဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ (ဤသို့ဝုတ္တ
ဣတိသဒ္ဒ၍ယောဇနာ)။ ။တနည်း။ ပဿမ္ဘယံကာယသင်္ခါရန္တိဧတ္ထ၊
၌။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ သတိ၊ သည်။
ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထိုအာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ် ရကား ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ အနု
ပဿနာ၊ သမထ၏အားဖြင့်၊ နိမိတ်ကို အဘန်တလဲလဲရှုတတ်သော ဝိ
ပဿနာ၏အားဖြင့်၊ အဿာသပဿာသ မုခဖြင့် ထို၏အမှီဖြစ်သော
နာမ်ရုပ်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုတတ်သော ပညာသည်။ ဉာဏံ၊ ထိုနိမိတ်
နာမ်ရုပ်၌အဟုတ်အဟုတ်ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောကြောင့် ဉာဏ်မည်
၏။ ယောကာယော၊ အကြင်အဿာသပဿာသ၊ တန္နိဿယရူပကာယ၊

တဒါရမ္မဏာနာမကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပဂန္တွာသတိဧတ္ထတိဋ္ဌတိဟူသော နိဗ္ဗစနကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ သောကာယောသည်။ သတိ၊ မည်၏သည်။ နောဟောတိ၊ဖြစ်။ သတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊အနက်ကြောင့်။ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊လည်းမည်၏။သရဏဋ္ဌေန၊ကြောင့်။သတိစ၊လည်းမည်၏။တာယသတိယာ၊ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောထိုသတိဖြင့်။ တေနဉာဏေန၊ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံကာယံ၊ကို။ဈာနသမ္ပယုတ္တဉာဏေနစေဝ၊ဖြင့်ရင်း။ ဝိပဿနာဉာဏေနစ၊ဖြင့်ရင်း။ (ထည့်)။ အနုပဿတိ၊ရှုတုံတုံရှု၏။ တေနအနုပဿနေန၊ကြောင့်။ ကာယေ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာယ၌။ အယံဘာဝနာ၊(ထည့်)။ကို။ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဣတိအတ္ထော၊ကို။ဝုတ္တော၊၏။အယံ၊ကား။တာဝ၊စွာ။ ဧတ္ထ၊ဤပဿမ္ဘယံကာယသင်္ခါရံဟူသောပုဒ်၌။ ကာယာနုပဿနာဝသေန၊ဖြင့်။ဝုတ္တဿ၊သော။ ပဌမစတုက္ကဿ၊၏။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်၏အဘွင့်တည်း။ ။(မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ ကာယာ နုပဿနာကိုဟောတော်မူသော ဘုရားသခင်သည် ပဌမစတုက္က၏သာလျှင် ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာနာပါနသတိသုတ်၌လည်း။ယသ္မိံသမယေ ဘိက္ခဝေဘိက္ခု ဒီဃံဝါအဿသန္တော ဒီဃံအဿသာမီတိပဇာနာတိ။ပ။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။ကာယေကာယာနုပဿီ ဘိက္ခဝေတသ္မိံသမယေဘိက္ခုဝိဟရတိ၊ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကာယာနုပဿနာ ဝသေနဝုတ္တဿပဌမစတုက္ကဿဟူသောစကားကိုမိန့်ဆိုသတည်း)။

၁၃၀။ ပန၊ဆက်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ဤပဌမစတုက္က၌။ တဒေဝစတုက္ကံ၊ကိုပင်လျှင်။အာဒိကမ္မိကဿ၊ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၏အားဖြင့်။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(အာဒိကမ္မိကဿကမ္မဋ္ဌာနဝသေနဟူသောစကားကို သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရည်သတည်း။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကား ဤမှတပါးသော စတုက္က၌လည်း ရသတည်း)။ ။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိစတုက္ကာနိပန၊ တို့ကိုကား။ ဧတ္ထ၊ဤပဌမစတုက္က၌။ ပတ္တဈာနဿ၊ရအပ်ပြီးသောဈာန်ရှိသောယောဂီ၏။ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာနုပဿနာဝသေန၊ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣမံကမ္မဋ္ဌာနံ၊

ဤကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ဘာဝေတွာ၊၍။အာနာပါနစတုက္ကဇ္ဈာ
နပဒဋ္ဌာနသာ၊အာနာပါနစတုက္ကဈာန်လျှင်နီးသော အကြောင်းရှိသော။
ဝိပဿနာယ၊ဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ်၊တို့နှင့်။ သဟ၊တကွ။ အရဟတ္တံ၊သို့။
ပါပုဏိတုကာမေန၊ ရောက်ခြင်းငှါလိုသော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ အစဦး
ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှုရှိသော။ ကုလပုတ္တေန၊သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေးသမ
ထနယ၌။ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။သီလပရိသောဓနာဒိနိ၊သီလကို
သုတ်သင်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊တို့ကို။ ကတွာ၊၍။ ဝုတ္တပ္ပ
ကာရသ၊သော။အာစရိယဿ၊၏။သန္တိကေ၊၌။ပဉ္စသန္ဓိကံ၊ငါးခုသော
အဆစ်အပိုင်းရှိသော။ ဝါ၊ငါးဘို့ငါးစုရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဥဂ္ဂဟေ
တဗ္ဗံ၊၏။ (သဟပဋိသမ္ဘိဒါပတ်ဟူသော ဤစကားသည် နိဒဿနမျှသာ
တည်း။ စင်စစ်မူကား ပုညဝန္တ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတို့အား အဘိညာပဋိ
သမ္ဘိဒါတေဝတည်း)။ ။တတြ၊ထိုပဉ္စသန္ဓိကစသောစကား၌။သန္ဓယော၊
အဆစ်အပိုင်းတို့သည်။ဥဂ္ဂဟော၊ပါဠိသက်သက်အားဖြင့်သင်ခြင်းရင်း။
ပရိပုစ္ဆာ၊ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်းရင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို မှတ်
သားခြင်းရင်း။အပ္ပနာ၊ဈာန်ကျသည်ကိုမှတ်သားခြင်းရင်း။လက္ခဏံ၊သ
ဘောကိုမှတ်သားခြင်းရင်း။ ဣတိဣမေပဉ္စ၊တို့တည်း။ တတ္ထ၊ထိုငါးပါး
တို့တွင်။ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ဥဂ္ဂဏှနံ၊ပါဠိသက်သက်အား
ဖြင့်သင်ခြင်းသည်။ဥဂ္ဂဟောနာမ၊မည်၏။ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ကျမ်း၏အနက်
ကို။ပရိပုစ္ဆနာ၊ဆွေးနွေးမေးဆေးခြင်းသည်။ပရိပုစ္ဆာနာမ၊၏။(တနည်း)။
ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ကို။ဥဂ္ဂဏှနံ၊ပါဠိအနက်အားဖြင့်သင်ခြင်းသည်။ဥဂ္ဂဟော
နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿကမ္မဋ္ဌာနေ၌။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ သံသယမကင်း
သည်ကိုဆေးကြောမေးမြန်းခြင်းသည်။ပရိပုစ္ဆာနာမ၊မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာ
နဿ၊၏။ဥပဋ္ဌာနံ၊နိမိတ်ထင်ခြင်းကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနံနာမ၊
မည်၏။ ။(ဤသို့သောနည်းဖြင့် ဘာဝနာကိုအားထုတ်သော ယောဂီ
အား ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် ဤ၌နိမိတ်ထင်၏။ ထိုသတိပညာဖြင့်
မှတ်သားခြင်းဟူလိုသော်)။ ။ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊၏။အပ္ပနာ၊ဈာန်ကျသည်ကို
မှတ်သားခြင်းသည်။အပ္ပနာနာမ၊မည်၏။ ။(ဧဝံဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ
ဧဝံဈာနမပ္ပေတီတိ ဥပဓာရဏန္တိ အဓိပ္ပါယော)။ ။ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊၏။
လက္ခဏံ၊ သဘောကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ လက္ခဏံနာမ၊မည်၏။ ။
(ဂဏနာအနုဗန္ဓနာ ဖုသနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဘာဝနာကိုအားထုတ်၍

သမာဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း။ ထို့ထက် အလွန်လည်း သလ္လက္ခဏာစသည်တို့၏ဝသဖြင့် အပြီးအဆုံးသို့ရောက်၏ဟူ၍၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကိုမှတ်သားခြင်းဟူလို။ထို့ကြောင့်။ ဝေံလက္ခဏာမိဒံကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝူပဓာရဏန္တိ ဝုတ္တံဟောတိ၊ဟုမိန့်သေသ်)။ ။ဣဒံကမ္မဋ္ဌာန်၊သည်။ဝေံလက္ခဏံ၊ဤသို့သောသဘောလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝူပဓာရဏံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကို မှတ်သားခြင်းတည်း။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံဝုတ္တော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ဝေံဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ပဉ္စသန္ဓိကံ၊ငါးခုသောအဆစ်အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ကို။ဥဂ္ဂဏှန္တေန၊သင်သောအမျိုးသားသည်။ အတ္တနာပိ၊သည်လည်း။ နကိလမတိ၊မပင်ပန်း။အာစရိယမ္ပိ၊ကိုလည်း။နဝိဟေသေတိ၊မညှဉ်းဆဲ။ညှဉ်းဆဲသည်မမည်။ ။(ဩမိသောကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနတော၊တတောဝေအာစရိယမ္ပိနဝိဟေသေတိ)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့မိမိ၏မပင်ပန်းခြင်း၊ဆရာကိုမညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ထောကံ၊အတန်ငယ်အတန်ငယ်။ ဥဒ္ဒိသာပေတွာ၊သင်စေ၍။ ဗဟုကာလံ၊ များစွာသောကာလပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယိတွာ၊၍။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပဉ္စသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသောအဆစ်အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာန်ံ၊ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ အာစရိယဿ၊၏။ သန္တိကေ ဝါ၊၌၎င်း။ အညတြ ဝါ၊၌၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊သော။သေနာသနေ၊၌။ ဝသန္တေန၊နေသည်ဖြစ်၍။ ဥပစ္ဆိန္နခုဒ္ဒကပလိဗောဓေန၊ဖြတ်အပ်ပြီးသောငယ်သောကြောင့်ကြရှိသည်ဖြစ်၍။ ကတဘတ္တကိစ္စေန၊ပြုအပ်ပြီးသောဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ဘတ္တသမ္မဒံ၊ဆွမ်းဆိမ်ယစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊၍။သုခနိသိန္နေန၊ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေန၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အဘန်ဘန်အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်စေထက်စေ၍။ ။(ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတောဥဂ္ဂဟော။အလုံးစုံလည်းဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်တည်း။ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောဥဂ္ဂဟာမျှမဟုတ်ဘူး။ အာစရိယတောဥဂ္ဂဟောအာစရိယုဂ္ဂဟော။တတော)။ ။အာစရိယုဂ္ဂဟတော၊ဆရာ့အထံသင်အပ်တိုင်းသော အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်း အစီအရင်မှ။ (ပေး)။ ဧကပဒမ္ပိ၊တခုသောအဘိုဒ်အစုမျှကိုလည်း။ အသမ္မုယှန္တေန၊မတွေဝေစေဘဲ။ ဣဒံအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ံ၊ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။

တတြ၊ ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အယံ၊ကား။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးထားရာသောအစီအရင်တည်း။ဂဏနာ၊ရေတွက်ခြင်း။အနုဗန္ဓနာ၊ အဿာသပဿာသသို့အစဉ်လိုက်ခြင်း၏အားဖြင့် သတိ၏နိရန္တရအဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ ။(အဿာသပဿာသတို့ကို ရေတွက်သောယောဂီ၏ရင်း။ ဂဏနကို သိမ်းဆည်း၍ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို သတိဖြင့်အစဉ်လိုက်သောယောဂီ၏ရင်း။အကြင်အခြင်းဖြင့်အပ္ပနာဖြစ်၏၊ထိုအခြင်းဖြင့်စိတ်ကိုထားသောယောဂီ၏ရင်း။နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကိုအဿာသပဿာသတို့၏ထိခြင်းသည် ဖုသနာမည်၏)။ ။ဖုသနာ၊ နာသိကဂ္ဂစသော ဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိပါးခြင်း(ပေး)။ ။(ယင်းသို့သော်။ ဖုသနာတိဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊အဘယ့်ကြောင့် ဟူသနည်းဆိုသော်၊အကြင်ကြောင့် ဂဏနာဒိဝသဖြင့် ဝိသုံမနသိကာရရှိ၏သို့။ ဖုသနာဝသဖြင့်ဝိသုံမနသိကာရမရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ သာလျှင် ဂဏနာစသည်ကိုပြုသင့်၏ဟုပြခြင်းငှါ ဤ၌ဖုသနာကိုယူသတည်းဟုပြလိုရကား၊ဖုသနာတိဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ဌပနာ၊စိတ်ကိုအာရုံ၌ကောင်းစွာထားခြင်း။သလ္လက္ခဏာ၊အနိစ္စတာအစရှိသည်ကိုကောင်းစွာမှတ်ခြင်း။ ဝိဝဋ္ဋနာ၊ဝဋ်တရားမှရင်း၊နိစ္စစသောနိမိတ်မှရင်းနစ်ခြင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်း။ တေသဉ္စ၊ထိုဝိဝဋ္ဋနာမည်သောမဂ်၊ပါရိသုဒ္ဓိမည်သောဖိုလ်တို့ကိုလည်း။ ပဋိပဿနာ၊အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။တတ္ထ၊ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ဂဏနာတိ၊ကား။ ဂဏနာယေဝ၊အဿာသပဿာသတို့ကိုရေတွက်ခြင်းပင်တည်း။အနုဗန္ဓနာတိ၊ကား။အနုဝဟနာ၊အဿာသပဿာသသို့အစဉ်လိုက်ခြင်း၏အားဖြင့်သတိ၏နိရန္တရအဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ဖုသနာတိ၊ကား။ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ထိပါးခြင်း။ ဌပနာတိ၊ကား။အပ္ပနာ၊ဈာန်သို့သက်ဝင်၍တည်ခြင်း။ ။(ဌပနာဟူသည်သမာဓိတည်း။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ ထိုသမာဓိသည် အကြင်ကြောင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌စိတ်ကိုထားတတ်၏။ထိုကြောင့် ဌပနာဟူသတည်း။ ထိုကြောင့် သမာဓိကိုစိတ္တဿဋ္ဌိတိသဏ္ဌိတိဟု အကျယ်ပြအပ်၏။ သို့သော်သည်းသမာဓိပြဋ္ဌာန်းသောတရားသည်အပ္ပနာမည်သောကြောင့် ဌပနာတိအပ္ပနာဟူသည်)။ ။သလ္လက္ခဏာတိ၊ကား။ဝိပဿနာ၊အနိစ္စတာစသည်ကိုရှုခြင်း။ ။(ဝိပဿနာသည်အဘယ့်ကြောင့်သလ္လက္ခဏာ

မည်သနည်း။အနိစ္စတာဒိန်သလ္လက္ခဏာတော၊ဖြေ)။ ။ဝိဝဋ္ဋနာတိ၊ကား။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်တည်း။ ။(မဂ်သည်အဘယ့်ကြောင့် ဝိဝဋ္ဋနာမည်သနည်း။ ပဝတ္တတောနိမိတ္တတောစနိဝဋ္ဋနတော၊ဖြေ။ မပြတ်လည်သော ဝဋ်တရားမှ၎င်း၊နိစ္စသောနိမိတ်မှ၎င်းနစ်တတ်သောကြောင့်ဟူလို)။ ။ပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ကား။ ဖလံ၊ဖိုလ်တည်း။ ။(အလုံးစုံသော သံကိလေသတို့ကို တဘန်ငြိမ်းစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အချင်းခပ်သိမ်း စင်ကြယ်ရကား ဖိုလ်သည် ပါရိသုဒ္ဓိမည်သည်။ ထို့ကြောင့် ပါရိသုဒ္ဓိတိဖလံဟူသော်)။ ။တေသဥ္စပဒိုပဿနာတိ၊ကား။ပစ္စဝေက္ခနာ၊အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ အာဒိကမ္မိကေန၊သော။ ကုလပုတ္တေန၊သည်။ပဌမံ၊စွာ။ဂဏနသယ၊ဖြင့်။ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ စ၊ဆက်။ ဂဏေန္တေန၊ရေတွက်သောယောဂီသည်။ ပဥ္စန္နံ၊ငါးပါးကုန်သောအဿာသပဿာသတို့၏။ဟေဋ္ဌာ၌။နဌပေတဗ္ဗံ၊ မတည်စေအပ်။ဒသန္နံ၊တို့၏။ဥပရိ၊၌။ နနေတဗ္ဗံ၊မဆောင်အပ်။အန္တရာ၊၌။ ခဏ္ဍံ၊ပြတ်သည်ကို။ နဒဿေတဗ္ဗံ၊မပြအပ်။ ။(ကော်တိဏ်ပဉ္စဟု ကေန္တရိကစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်ဂဏနာ၏ပြတ်ခြင်းတည်း။တနည်း။ ကတိပယကာလ၌မရေတွက်မူ၍ တဘန်ဂဏနဝသဖြင့်အကြား၌ ဩမိပရိစ္ဆေဒကိုမပြအပ်ဟူလို)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ပဥ္စန္နံ၊တို့၏။ဟေဋ္ဌာ၊၌။ဌပေန္တဿ၊ယောဂီ၏။သမ္ဗာဓေ၊ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဩကာသေ၊၌။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ဝိပ္ဖန္ဒတိ၊တုန်လုပ်၏။ ။(ဂဏနဝိဓိကိုရည်၍သမ္ဗာဓဩကာသေဟူသည်)။ ။သမ္ဗာဓေ၊သော။ ဝဇေ၊ခြံ၌။ သန္နိရုဒ္ဓဂေါဂဏောဝိယ၊ ပိသောနွားအပေါင်းကဲ့သို့တည်း။ဒသန္နမ္ပိ၊တို့၏သည်း။ ဥပရိ၊၌။ နေန္တဿ၊၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊သည်။ ဂဏနနိဿိတကောဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကိုမှီသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ (နကမ္မဋ္ဌာနနိဿိတတောလှန်)။ ။အန္တရာ၊၌။ခဏ္ဍံ၊ကို။ဒဿေန္တဿ၊ပြသောယောဂီ၏။မေ၊၏။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။သိခါပ္ပတ္တံ၊ အဆုံးသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ နုခေါ၊ဖြစ်ပါအံ့လော။နောဟောတိနုခေါ၊လော။ ဣတိ၊သို့။ စိတ္တံ၊သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတေဒေါသေ၊ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောအပြစ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊၍။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(သိခါပ္ပတ္တံနုခေါမေကမ္မဋ္ဌာနံ၊ နောတိစိတ္တံဝိကမ္ပတိ၊ဟူသောစကားကို။ စိရတရံဂဏနာယဖြင့်မနသိကရောန္တယောဂီ၏အားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ဆိုသင့်စွ၊ထိုယောဂီသည်ထိုသို့

သောအခြင်းအရာဖြင့် ရအပ်သော အဝိက္ခေပမှုကိုမှီ၍ ဤသို့အောက်မေ့ရာသတည်း။ တနည်း။ အကြားအကြား ကတိပယ ကာလ၌ မရေတွက်မူ၍တဘန်ရေတွက်သည်၏အစွမ်းဖြင့် အကြား၌ ဩဓိပရိစ္ဆေဒကိုပြသောယောဂီအား ငါ၏စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာနနိန္နဖြစ်ပါ၏လော မဖြစ်လောဟု စုံစမ်းသဖြင့် ဝိက္ခေပ ဖြစ်သည်ကို ရည်၍ အန္တရာခဏ္ဍံ ဒဿေန္တော သာသိခါပ္ပတ္တံ နုခေါအစရှိသော ဤစကားကိုဆိုသတည်း)။ ။ စ၊ဆက်။ဂဏနေ့န၊သည်။ပဋ္ဌမံ၊ရွာ။ ဒန္ဓဂဏနာယ၊ဖြင့်။ ညေမာမကဂဏနာယ၊စပါးခြင်သောတည်သည် ရေတွက်နည်းဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊၏။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ညေမာမကော၊ စပါးတည်သည်သည်။ နာဠိ၊တင်းကို။ ပူရေတွာ၊၍။ ဧကန္တိ၊ တတင်းဟူ၍။ ဝတွာ၊၍။ ဩကိရတိ၊လောင်း၏။ပုန၊တဘန်။ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသည်ရှိသော်။ကိဉ္စိ၊သော။ကစဝရံ၊အမှိုက်ကို။ဒိသွာ၊၍။တံ၊ ထိုအမှိုက်ကို။ ဆဍ္ဍေန္တော၊စွန့်သော်လည်း။(ပိကျေ)။ ဧကံဧကန္တိ၊ တတင်းတတင်းဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ရေရွတ်၏။ ဒွေဒွေတိအာဒိသု၊ ဒွေဒွေဤသို့အစရှိသောရေတွက်ခြင်းတို့၌။ ဧသနယော၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ။(ရှေးဦးစွာတင်းကိုပြည့်စေ၍ဧကံဟုဆို၍လောင်းပြီး၍တဘန်လောင်းအံ့ဟု တင်းကိုပြည့်စေသော်။ ထိုတင်း၌အမှိုက်ကိုမြင်၍ထိုအမှိုက်ကိုရွေးကောက်၍ ပစ်စွန့်သော်လည်း အလျဉ်မပြတ်စေမူ၍။ ထိုပဌမတင်းသာမှတ်၍ ဒုတိယတင်းမလောင်းမီ ဧကံဧကံဟုနှုတ်မဆိတ်ဆိုသည်ကို။ ပုနပ္ပူရေန္တော။ပ။ဧကံဧကန္တိ ဝဒတိ ဟူသည်။ထို့နောင်မှဒုတိယတင်းကိုရှေးပဌမတင်းနှင့်ပေါင်း၍ ဒွေဟုဆို၍လောင်း၏။ ဤ၌လည်းရှေးနည်းအတူတတိယတင်းမလောင်းမီအကြားသော်လည်းဒွေဒွေဟုအလျဉ်မပြတ်နှုတ်မဆိတ်ဆိုသည်ကို ဧသနယော ဒွေဒွေတိအာဒိသုဟူသည်)။ ။ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ ဣမိနာပိ၊ ဤယောဂီသည်သည်း။အဿာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ယော၊အကြင်အဿာသသည်။ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။တံ၊ ထိုအဿာသကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ ဧကံဧကန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယာဝဒသဒသာတိ၊ဆယ်ခုဆယ်ခုတိုင်အောင်။ ပဝတ္တမာနံပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို။ဥပလက္ခေတွာဝ၊မှတ်သား၍သာလျှင်။ဂဏေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ထိုစပါးခြင်သောနည်းအတူ။ အဿာသ ပဿာသတို့တွင် အဿာသသည်ထင်အံ့။ ဖြည်းဖြည်းသာသာဖြစ်စေအပ်သော ထိုအဿာသကိုမှတ်၍

ဧကံဟုရေတွက်။ ဒုတိယအဿာသမလာမီ ထိုပဌမကိုပင်ဧကံဧကံဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍။ ဒုတိယအဿာသလာလတ်သော် ဒွေဟုရေတွက်။ တတိယအဿာသမလာမီ ၎င်းနှစ်ခုကိုပင် ဒွေဒွေဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍။တတိယအဿာသလာလတ်သော်တီဏိဟုရေတွက်။ စတုတ္ထအဿာသ မလာမီ ၎င်းသုံးခုကိုပင် တီဏိတီဏိဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍စတုတ္ထအဿာသလာလတ်သော်စတ္တာရိဟုရေတွက်။ ပဉ္စမအဿာသမလာမီ ၎င်းလေးခုကိုပင် စတ္တာရိစတ္တာရိဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍။ ပဉ္စမအဿာသ လာလတ်သော်ပဉ္စဟုရေတွက်။ ထိုသို့ငါးခုစေ့ကတခေါက်ပြန်လိုလျှင်။ ဧကံဧကံ၊ ဒွေဒွေ၊ တီဏိတီဏိ စသည်ဖြင့်ရှေးနည်းပြန်၍ရေ။ ။ဂဏေန္တောနစပဉ္စန္နံဟေဋ္ဌာနဋ္ဌပေတဗ္ဗံ ဟူရကား ငါးခုမစေ့မီ တခေါက်မပြန်ကောင်း။ ငါးခုစေ့၍ မပြန်လိုမူ ဆဋ္ဌအဿာသမလာမီ ၎င်းငါးခုကိုပင် ပဉ္စပဉ္စဟု အလျဉ်မပြတ် မှတ်သား၍ ဆဋ္ဌအဿာသလာလတ်သော် ဆဟုရေတွက်။ ထိုတွင်ပြန်လိုလျှင်လည်းပြန်၍။ ဧကံဧကံစသည်ဖြင့် ဆဆကျအောင် ရှေးနည်းရေ။ ဧတေနနယဖြင့်ဆယ်ခုကျသော်ဒသဟုရေတွက်။ဒသန္နံဥပရိနနေတဗ္ဗံ ဟူရကားအထက်သို့လူ၍ ဧကာဒသမဟူစကောင်း။ ၎င်းဆယ်ခုကိုပင် နောက်တခုမလာမီဒသဒသဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ နောက်တခု လာလတ်သော်တခေါက်ပြန်၍ ဧကံဧကံစသည်ဝုတ္တနယဖြင့် ဒသဒသ ကျအောင် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကို မှတ်သား၍ ရေတွက် ရာသည်ကို။ တံဂဏေတွာ။ပ။ ဂဏေတဗ္ဗံဟူသည်။ ဤနည်းကိုကား သားငယ်သို့ ငယ်လည်းလျှင် အသည်းကျင်နာသော မိဘသည် ဖွဖွ အလျင်အမြန် မန္တာန်မန်းသကဲ့သို့မဟုတ်။ ငွေမှုတ်သောပွဲမင်းသည် ဖိုထိုးခြင်းကိရိယာ၌လိမ္မာ၍ ရှည်စွာသောလေထွက်အောင် သက်သက်သာသာရှည်စွာထိုးသကဲ့သို့ အကျိုး၌လိမ္မာသောယောဂါဝစရ။ ဖွားစသူငယ်တို့၌ ဥပ္ပတ္တိက္ကမအစစွာဖြစ်သောပဿာသကိုစ၍မဆင်ခြင်။ ပြုပြင်၍ဖြစ်စေအပ်သောပဝတ္တိက္ကမအဿာသကို အစစွာမှတ်သား၍ စပါးခြင်သော တည်သည်နည်း ဖြည်းဖြည်းသက်သက် ဝင်ထွက်စေ၍ စေ့ငအောင် ဖြည်းဖြည်းရေသောကြောင့် ဒန္ဓဂဏာန ဓညမာပက ဂဏာန ဟူသည် မှတ်။ ။အဿာသပဿာသေသုယောဥပဋ္ဌာတိ၊ တံဂဏေတွာ၊ ဟူသောစကားကိုလည်းအကြင်သူအား အဿာသပဿာသတို့တွင် တ

ပါးသာရှေးဦးစွာထင်၏၊ ထိုသူကိုရည်၍ဆိုသတည်း။ အကြင်သူအား ကားနှစ်ပါးလုံးထင်အံ့၊ ထိုသူသည်နှစ်ပါးလုံးကိုယူ၍ ရေတွက်သင့်၏။ ယောဥပဋ္ဌာတိဟူသော၍စကားဖြင့်လည်း နှစ်ပါးသောနာသဝါတတို့ တွင်အကြင်ဝါတသည်ပါကဋတရဖြစ်၍ထင်၏၊ ထိုဝါတကိုယူသင့်၏ ဟူသော၍အတ္ထကိုလည်း ပြအပ်၏။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ ဟူသော ဝိစ္ဆာဝစနဖြင့် နိရန္တရအဿာသ ပဿာသတို့ကို မှတ်ခြင်းကိုပြ၏။ အန္တရာခဏ္ဍံနဒဿေတဗ္ဗံဟူရကား ကြိုးကြားကြိုးကြားမမှတ်ခဲ့ဘဲ မ ပြတ်စေကောင်း)။ ။ဝေံဂဏ္ဍပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ (ဆိုခဲ့တိုင်းမှတ်၍သာ လျှင်ဟူလိုသော်)။ ။ဂဏယတော၊ရေတွက်သော။တဿ၊ထိုယောဂီ အား။ နိက္ခမန္တာစ၊ ထွက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာစ၊ဝင် သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ။(ရှေးဦးစွာတခုတခုသာလျှင်ထင်သော် လည်း။ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းအားဖြင့်မှတ်သား၍သာလျှင် ရေတွက်သော ယောဂီအားအစဉ်သဖြင့်နှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်းထင်ရှားကုန်၏။ ထို့ ကြောင့်အဿာသပဿာသာပါကဋာဟောန္တိ၊ဟုမိန့်သော်။ ။ထို့ ကြောင့်ဥပလက္ခဏာဝဂဏောတဗ္ဗံဟူသော ၍စကား၏ပလကိုဘော် ခြင်း၄ါ၊တသောဝံ။ပ။ပါကဋာဟောန္တိ၊တက်သည်ဟုမှတ်အင်၏)။ ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ဂဏနာဝသဖြင့် ဗဟိဒ္ဓ ဝိက္ခေပ၏မရှိခြင်းကြောင့်ဝိဘူတတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။အထပစ္ဆာ၊ ၌။အနေနယောဂိနာ၊ သည်။ ဒန္ဓဂဏနံ၊ ဖြည်းဖြည်းရေတွက်ခြင်းဟူ သော။ တံဉ္ပမာမကဂဏနံ၊ ထိုစပါးခြင်သောတည်သည်ရေတွက် နည်းကို။ပဟာယ၊၍။သီဃဂဏနာယ၊လျှင်လျှင်ရေတွက်ခြင်းဟူသော။ ဂေါပါလကဂဏနာယ၊ နွားကျောင်းသား ရေတွက်နည်းဖြင့်။ ဂဏေ တဗ္ဗံ၊၏။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ ဆေကော၊ လိမ္မာသော။ ဂေါပါလကော၊ သည်။သက္ခရာယော၊ကျောက်စစ်တို့ကို။ဥစ္ဆင်္ဂေန၊ခါးပိုက်ဖြင့်။ဂဟေတွာ၊ ၍။ရဇ္ဇုဒဏ္ဍဟတ္ထော၊ ကြိုးနှင်တံလက်စွဲသည်ဖြစ်၍။ ပါတောဝ၊ စော စောကလျှင်။ ဝဇံ၊နွားခြံသို့။ ဂန္တွာ၊၍။ ဂါဝေါ၊တို့ကို။ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက် ကုန်း၌။ပဟရိတွာ၊ခတ်၍။ ပလိဃတ္ထမ္ဘမတ္ထကေ၊ တံခါးကျည်းကုံလျို ရာသုည့်ရာ တိုင်၏အထက်၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ဒွါရံ၊ ခြံတံခါးသို့။ သမ္ပတ္တံ ယေဝ၊ရောက်လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (တနည်း)၊သမ္ပတ္တံ သော။ဂါဝိ°ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဧကော၊တစ်။ဒွေ၊နှစ်။ ဇူတိ၊ ၍သို့ဆို၍။

သက္ခရံ၊ကို။ခိပိတွာခိပိတွာ၊ ပစ်၍ပစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ သမ္ဗာဓေ၊ သော။ ဩကာသေ၊ ၌။ ဒုက္ခပတ္တဂေါဂဏော၊ဆင်းရဲရောက်သောနွားအပေါင်းသည်။ နိက္ခမန္တော နိက္ခမန္တော၊ ထွက်တိုင်းထွက်တိုင်း။အညမညံ၊ချင်း။ ဥပနိဃံသန္တော၊တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်။ဝေဂေန၊ဖြင့်။ ပုဉ္ဇပုဉ္ဇော၊ အစုအစုသည်။ ဟုတွာ၊၍။နိက္ခမတိ၊၏။သော၊ထိုနွားထိန်းသည်။ ဝေဂေန၊ဖြင့်။ တီဏိစတ္တာရိပဉ္စဒသာတိ၊ဒသဟူ၍။ဂဏေတိယေဝ၊ ရေတွက်သလျှင်ကတည်း။ ဧဝံ၊တူ။(သီဃံသီဃံဂဏေတဗ္ဗမေဝါတိသမ္ဗန္ဓော။ ။ဤအတူသီဃဂဏနာရဇ္ဇ၏ ဩကာသကိုပြခြင်းငှါ။ ဣမဿာပိပုရိမနယေနဂဏယတော၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပုရိမနယေန၊ရှေးသီဃဂဏနဖြစ်သောဂေါပါလကဂဏနာနည်းဖြင့်။(တနည်း)။ ရှေးဖြစ်သောဒန္ဓဂဏနာနည်းဖြင့်။ ။ (ဤကားပုရိမနယေနာတိ ဒန္ဓဂဏနာယဟူပြီး၍။ ပါကဋာ ဟုတွာတိ ဣမိနာ ဒန္ဓဂဏနာယအာရဒ္ဓကာလေ ဝိတ္တာသ အဝိသဒတာယသုခုမအဿာသပဿာသာဒိန္နံ အပါကဋတံ ပတ္တာဝိသဒကာလေပါကဋတဉ္စ။ တေသုစပါကဋေသုဒန္ဓဂဏနံပဟာယသီဃ ဂဏနာကာတဗ္ဗာတိဒဿေတိ၊ မိန့်သော ဝိမတိ ဋီကာနှင့် ညီသတည်း)။ ။ဂဏယတော၊ သော။ ဣမဿာပိ၊ဤယောဂီအားဖြင့်။အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ပါကဋာ၊သည်။ဟုတွာ၊၍။ သီဃံသီဃံ၊စွာ။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ သဉ္စရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ထို့နောက်မှ။အနေန၊ဤယောဂီသည်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။သဉ္စရန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ဉတွာ၊၍။အန္တောစ၊၌၎င်း။ဗဟိစ၊၌၎င်း။အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ဒွါရံ၊နှာခေါင်းဝသို့။ပတ္တံပတ္တံယေဝ၊ ရောက်တိုင်းရောက်တိုင်းသောအဿာသပဿာသကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧကံဒွေတီဏိစတ္တာရိပဉ္စဆာတိ၊ဟူ၍၎င်း။ ဧကံဒွေတီဏိစတ္တာရိပဉ္စဆသတ္တာတိ၊ဟူ၍၎င်း။ပ။ ဧကံဒွေတီဏိစတ္တာရိပဉ္စဆသတ္တအဋ္ဌနဝဒသာတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ သီဃံသီဃံ၊စွာ။ဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊တည်း။ ။(ဧကံဒွေတီဏိစတ္တာရိပဉ္စစသည်ကားဂဏနဝိဓိကိုပြသောစကားတည်း။ထိုကြောင့်အဋ္ဌစသည်တို့၌လည်း ဧကမှစ၍သာလျှင် အသီးအသီး အဋ္ဌစသည်တို့ကိုရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ။ဧကောဒွေသည်ကား တီဏိစတ္တာရိတို့နှင့်မတန်။ ။ သီဃံသီဃံဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊ဟူပြီး၍ထို၌ကာရဏကို၎င်း၊နိဒဿနကို၎င်းပြခြင်းငှါ။ဂဏနပဋိဗဒ္ဓေဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊သစ္စံ၊၏။

ဂဏနပဋိဗဒ္ဓေ၊ရေတွက်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊၌။ဂဏနဗလေ
နေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။စိတ္တံ၊သည်။ဧကဂ္ဂံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။
အရိတ္တုပတ္ထမ္ဘနဝသေန၊ တွန်းဝါထောက်ပံ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စဏ္ဍ
သောတေ၊ကြမ်းသောရေအလျဉ်၌။ နာဝါ၊သည်။ ဌပန်ဝိယ၊တည်ရပ်
ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ဇံ၊သို့။သိဃံသိဃံ၊စွာ။ဂဏယတော၊သော။တဿ၊
အား။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။နိရန္တရံ၊မပြတ်။ ပဝတ္တံဝိယ၊သို့။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။
(နိရန္တရပ္ပဝတ္တံမဟူ။အဘယ့်ကြောင့်ပဝတ္တံဝိယဟူသနည်းဟူမူ။ နိပ္ပရိ
ယာယတော နိရန္တရပ္ပဝတ္တိ အပ္ပနာ ဝီထိယမေဝ၊ နကာမာ ဝစရေ။
ဘဝင်္ဂန္တရိတတ္တာတိအာဟနိရန္တရံပဝတ္တံဝိယာတိ။ဝိမတိ)။ ။အထ
ပစ္ဆာ၊မှ။နိရန္တရံ၊ ပြတ်။ ပဝတ္တတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဉတွာ၊၍။ အန္တော၊စ၊
၌ရင်း။ဗဟိ၊စ၊၌ရင်း။ဝါတံ၊ကို။အပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ပုရိမနယေနေဝ၊ရှေး
ဆိုခဲ့ပြီးသောဒွါရံပတ္တံပတ္တံယေဝဂဏေတွာ သိဿဂဏနာနည်းဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝေဂေန၊ဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။
ပဝိသနဝါတေန၊ဝင်သောလေနှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။စိတ္တံ၊ကို။ပဝေသယတော၊
သွင်းသောယောဂီအား။အဗ္ဘန္တရေ၊၌။ ဝါတဗ္ဘာဟတံဝိယ၊စ၊ လေခတ်
အပ်သကဲ့သို့ရင်း။မေဒပူရိတံဝိယ၊စ၊ အဆီဖြင့်ပြည့်သကဲ့သို့ရင်း။ဟော
တိ၊၏။ ။(အဗ္ဘန္တရဂတဝါတကိုဗဟုလံမနသိကရောန္တဿယောဂီအား။
တေနဝါတသည့် တံဌာနကို အဗ္ဘာဟတကဲ့သို့၊ မေဒေနပူရိတကဲ့သို့
ထင်သည်ဟူလို။ ။အကောင်အထည် လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း မရစ
ကောင်းသောစိတ်ကိုအသို့သွင်းသနည်းဟူမူ။ ။အန္တောပဝိသန္တံဝါ
တံမနသိကရောန္တော အန္တောစိတ္တံ ပဝေသေတိနာမ။ ဗဟိစိတ္တံ နီဟ
ရဏေပိဧသေဝနယော။ဋီကာ)။ ။ဗဟိ၊သို့။နိက္ခမနဝါတေန၊ထွက်
သောလေနှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။စိတ္တံ၊ကို။နီဟရတော၊ ဖုဋ္ဌောကာသကိုလွှတ်၍
ထုတ်သောယောဂီအား။ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏော၊ အထူးထူးသော
အာရုံ၌။စိတ္တံ၊ သည်၊ ဝိက္ခိပတိ၊၏။ ။(ထိုသို့ဖုဋ္ဌောကာသကိုလွှတ်၍
စိတ်ကိုထုတ်သောယောဂီအားဝါတ၏ဂတိကိုရှာခြင်းကိုအရမူသဖြင့်
နာနာရမ္မဏတို့၌ စိတ်လွင့်ပါးပြေးထွက်သည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ပုထုတ္တာ
ရမ္မဏေစိတ္တံဝိက္ခိပတိမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်။ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ၊ထိ
ရာထိရာအရပ်၌။ သတိံ၊ကို။ ဌပေတွာ၊၍။ဘာဝေန္တဿဝ၊အားသာ
လျှင်။ဘာဝနာ၊သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။တေန၊ ကြောင့်။အန္တောဗဟိ၊စ။ပ။

ဂဏေတဗ္ဗန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ကိံဝစိရမ္ဘန၊ အတိမှုလောက် ကြာမြင့်
စွာကား။ ဝေါ်၊ ဤအဿာသ ပဿာသမ္ဘေသဘောကို။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊
နည်း။ ဣတိအယံ၊ကား။ ပုန္တွာ၊တည်း။ ယာဝ၊လောက်။ ဂဏနာယ၊နှင့်။
ဝိနာ၊၍။ အဿာသပဿာသာရမ္မဏော၊ ဥ။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊
တည်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကား။ ဗဟိ၊ဒ္ဓ။
ဝိသဋဝိတက္ကဝိစ္ဆေဒံ၊ ပျံ့လွင့်သောဝိတက်၏ပြတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊၍။
အဿာသပဿာသာရမ္မဏော၊ဒ္ဓ။သတိသဏ္ဌာပနတ္ထံယေဝ၊သတိကိုဖြစ်
စေခြင်းငှါသာလျှင်။ဂဏနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
သတိ၊သည်။သန္တိဋ္ဌတိ၊၏။ဝေံ၊သို့။ဂဏနာယ၊ဖြင့်။ မနသိ၊ဒ္ဓ။ကတွာ၊၍။
အနုဗန္ဓနာယ၊ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ ဂဏနံ၊ ကို။ ပဋိသံဟရိတွာ၊၍။
သတိယာ၊ဖြင့်။နိရန္တရံ၊ပြတ်။ အဿာသပဿာသာနံ၊တို့၏။အနုဂမနံ၊
နောက်သို့လိုက်ခြင်းသည်။ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍လိုက်ခြင်းသည်။ အနု
ဗန္ဓနာနာမ၊မည်၏။ ။(ပုဗ္ဗဋ္ဌာနဒ္ဓမနသိကရဏာသည်ပင် အဿာသ
ပဿာသတို့သို့ နောက်ထပ်မပြတ် လိုက်သည်မည်၏။ တနည်း။ ဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်းကုန်သောအဿာသပဿာသတို့ကိုအာရုံပြုသောအား
ဖြင့်သတိ၏ ထပ်ကာထပ်ကာ အလျဉ်မစဲဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အနုဂမန
မည်၏၊အဿာသပဿာသသွားတိုင်းလိုက်ရတော့မည်မဟုတ်၊ ထို့
ကြောင့်။ တဉ္စခေါ နအာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနာ နုဂမန ဝသေန၊ မိန့်
သော်)။ ။တဉ္စခေါအနုဂမနံ၊ ထိုနောက်ထပ်လိုက်ခြင်းသည်လည်း။
ဝါ၊အစဉ်လျှောက်၍လိုက်ခြင်းသည်လည်း။အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနု
ဂမနဝသေန၊အစအလယ်အဆုံးသို့လိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။နဟောတိ၊
မဟုတ်။ ။(အဘယ်သည်အာဒိ၊ အဘယ်သည်မဇ္ဈ၊ အဘယ်သည်
ပရိယောသာနနည်းဟု၊ကြောင့်။ ဗဟိနိက္ခမနဝါတဿဟိ၊ စသည်မိန့်
သော်)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ဗဟိ၊သို့။ နိက္ခမနဝါတဿ၊၏။ နာဘိ၊
ချက်သည်။အာဒိ၊မည်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နာဘိကိုအာဒိဟူသနည်း
ဟူမူ။ တတ္ထပဌမံ ဥပ္ပတ္တိတောသည်။ဖြေ။ တတ္ထဥပ္ပတ္တိတောသာမဟူ၊ပဌမံ
အဘယ်မှု၍ကူရသနည်း။ ပဌမုပ္ပတ္တိဝသေနဟိဋ္ဌာအာဒိစိန္တာ၊နဥပ္ပတ္တိ
မတ္တဝသေန၊ဖြေ။ ။ဗဟိနိက္ခမနဝါတသည်နာဘိမှအညဋ္ဌာနဒ္ဓမဖြစ်
ကဥပ္ပတ္တိမတ္တဝသဖြင့်အာဒိစိန္တာရကောင်းသည်မဟုတ်လော။ တထာ
ဟိတေ နာဘိတောပဋ္ဌာယယာဝနာသိကဂ္ဂါ သဗ္ဗတ္ထဥပ္ပဇ္ဇန္တေဝ၊ ဖြေ။

ဖြစ်ရာဌာနမှ ဒေသန္တရ ရွှေ့သည်လော။ ယတ္ထယတ္ထစဥပ္ပန္နန္တိ၊ တတ္ထ
တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ၊ ဓမ္မာနံ ဂမနာဘာဝတော။ ။ဂမနမရှိ၍
ဂတိသမညာမရလျှင် အဘိနိက္ခမန အသို့ ဆိုကောင်းတော့မည်နည်း။
ယထာပစ္စယမ္ပနဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယံ ဂတိသမညာ။ဋီကာစကားချဉ်း)။ ။
ဟာဒယံ၊သည်။မဇ္ဈံ၊မည်၏။ ။(ဟာဒယကိုပင်မဇ္ဈလော၊ဟာဒယသမီပံ။
ဟေဋ္ဌုပရိဒက္ခိဏာဝါမပဿတွင်အညတရလော၊တဿဥပရိဘာဂေါ
မဇ္ဈံ၊ဝုင်း)။ ။နာသိကာ၊သည်။ပရိယောသာနံ၊မည်၏။ ။(နာသိက
ကိုပင် ပရိယောသာနလော။ နာသိကာပရိယောသာနန္တိ နာသိကဋ္ဌာနံ၊
တဿပရိယောသာနံ။နာသိကကိုယ်အပေါ်မိ၍အောက်ဋ္ဌာနကိုယူ။ ။
အပသို့လည်းပါသေးလျက်အဘယ်ကြောင့်နာသိကသာပရိယောသာန
ဖြစ်သနည်း။အဿာသပဿာသသမညာယ တဒဝဓိဘာဝတော။ ။
အဘယ်ယုတ္တိဖြင့်တဒဝဓိအဖြစ်ကိုစင်စစ်သိသနည်း။ တထာဟေတေ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝုတ္တာ။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနသည်အပဒ္ဓလည်းဖြစ်က ဆရာ့
ဒိဋ္ဌိသည် မပါသေး။ နစဗဟိဒ္ဓါစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ သမ္ဘဝေါအတ္ထိ။ မရှိ
သောကြောင့်၊အဗ္ဘန္တရံပဝိသနဝါတဿနာသိကဂ္ဂံအာဒိ၊ဟုမိန့်သော်။ ။
ယင်းသို့အပဒ္ဓသမ္ဘဝမရှိချေသော် ပဝိသနနိက္ခမနပရိယာယ်မရ၍။ ဗဟိ
နိက္ခမနဝါတဿ၊အဗ္ဘန္တရံပဝိသနဝါတဿ၊ဟူသောမူလစကားသည်
ပစ်သားမဖြစ်ပြီလော။ပဝိသနနိက္ခမနပရိယာယောပန တံသဒိသဝသေ
နဝုတ္တောတိဝေဒိတဗ္ဗော။ဋီကာ။ ။သည့်နှုယ်မေးလျှင်သည့်နှုယ်ဖြေဟု
ဉာဏ်ပွေလီအောင်ဆိုသည်ကို။စာကိုယ်တွင်သာမနေပါ။ဋီကာကျယ်
သည်မအောက်မေ့သင့်)။ ။အဗ္ဘန္တရံ၊သို့။ပဝိသနဝါတဿ၊၏။နာသိ
ကဂ္ဂံ၊သည်။အာဒိ၊မည်၏။ဟာဒယံ၊သည်။ မဇ္ဈံ၊မည်၏။ နာဘိ၊သည်။ပရိ
ယောသာနံ၊မည်၏။ စ၊ဆက်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အဿာသပဿာသသို့
နောက်ထပ်လိုက်သော။ဝါ၊အစဉ်လျှော်၍လိုက်သော။အဿ၊ထိုယော
ဂီ၏။ ဝိက္ခေပဂတံ ဝိက္ခေပံဥပဂတံ၊ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ကပ်သော။ (ဝိက္ခိတ္တံ
အသမာဟိတန္တိအတ္ထော)။ ။စိတ္တံ၊သည်။ သာရဒ္ဓါယစေဝ၊ပူပန်ခြင်း
နှင့်အကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ငှါရင်း။ဝါ၊အကွဖြစ်ခြင်းငှါရင်း။ဣဉ္ဇနာယစ၊
ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏လုပ်ခြင်းငှါရင်း။ ဟောတိ၊၏။ ယထာဟ၊ကား။
အဿာသာဒိ။ပ။ဖန္ဒိတာစာတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိ
ယောသာနံ၊သို့။သတိယာ၊ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊နောက်ထပ်လိုက်သော။

ဝါ၊အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သောယောဂီ၏။အဇ္ဈတ္တံ၊မိမိသန္တာန်၌။ဝိက္ခေပဂတေန၊သော။စိတ္တေန၊ကြောင့်။ဝါ၊ဖြင့်။(ကရိဏ်းမဟုတ်ဣတ္ထမ္ဘူတတည်း။ ။ဟေတုမှိကရဏဝစန်၊ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေဝါ။ဋီကာ)။ ။ကာယောပိ၊သည်၎င်း။စိတ္တမ္ပိ၊သည်၎င်း။သာရဒ္ဓါ၊သဒရထာစ၊ပူပန်ခြင်းနှင့်အကွဖြစ်ကုန်သည်၎င်း။ ဣဉ္ဇိတာဣဉ္ဇနတာ စလနတာစ၊ လုပ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဖန္ဒိတာလည်းပရိယာယ်)။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနံ၊သို့။သတိယာ၊ဖြင့်။အနုဂစ္ဆတော၊၏။ဗဟိ၊၌။ဝိက္ခေပဂတေန၊သော။စိတ္တေန၊ကြောင့်။ဝါ၊ဖြင့်။ ကာယောပိ၊သည်၎င်း။စိတ္တမ္ပိ၊သည်၎င်း။သာရဒ္ဓါ၊သဒရထာစ၊ကုန်သည်၎င်း။ဣဉ္ဇိတာဣဉ္ဇနတာစဖန္ဒိတာစ၊ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနုဗန္ဓနာယ၊နောက်ထပ်လိုက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းဖြင့်။ မနသိကရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီသည်။ အာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနဝသေနအာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန၊ဖြင့်။ နမနသိကာတဗ္ဗံ၊အပ်။ ။(စင်စစ်မူကားဤသို့ပြအပ်၏ဟုတနည်းပြလိုရကား။အပိစ။ပ။ကာတဗ္ဗံ၊ဟူသည်)။ ။အပိစခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ ဝါ၊အပိစ၊တနည်းလည်း။ခေါ၊စင်စစ်။ ဖုသနာဝသေနစ၊ဖြင့်၎င်း။ ဌပနာဝသေနစ၊ဖြင့်၎င်း။မနသိကာတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အဘယ်သို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်အနုဗန္ဓနာအားဖြင့်မနသိကာရပြုသသူသည် ဖုသနာအားဖြင့်၎င်း၊ ဌပနာအားဖြင့်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရကိုပြုအပ်သော ဆိုသနည်းဟူ၊ကား။ ထိုအဓိပ္ပါယကိုဘွင့်လို၍၊ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေနဝိယဟိ၊ စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန၊ဖြင့်။ဝိသုံ၊အသီး။မနသိကာရော၊သည်။အတ္ထိဝိယ၊သို့။ဖုသနာဌပနာဝသေန၊ဖြင့်။ဝိသုံ၊အသီး။မနသိကာရော၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ဂဏနာနုဗန္ဓနာအားဖြင့်မနသိကာရရှိသကဲ့သို့ ဂဏနာနှင့်၎င်း၊ အနုဗန္ဓနာနှင့်၎င်း ကင်း၍၊ အစဉ်အတိုင်းသက်သက်ဖုသနာအားဖြင့်၎င်း၊ဌပနာအားဖြင့်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရမရှိဟူလိုသော်။ ။ယင်းသို့သော်ဖုသနာနှင့်ကင်း၍ဌပနာအားဖြင့်မနသိကာရမရှိ၏သို့။ ဖုသနာနှင့်ကင်း၍ ဂဏနာအားဖြင့်လည်းမရှိသည်သာမဟုတ်လောဟူမူ။ ယဒိပိနတ္ထိ၊ ဂဏနာ ပနယထာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿမူလဘာဝတော ပဓာနဘာဝေနဂဟေတဗ္ဗာ။ ဧဝံအနုဗန္ဓနာဌပနာယ။ တာယပိနာဌပနာယ အသမ္ဘဝတော။ ။ဂဏနာကို

ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏မူလအဖြစ်ကြောင့် ပဓာနအားဖြင့်ယူအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အနုဗန္ဓနာကိုလည်းဌပနာ၏မူလဖြစ်၍ ပဓာနအားဖြင့်ယူအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ထိုအနုဗန္ဓနာနှင့်ကင်း၍ဌပနာ၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ထို့ကြောင့်ဖုသနာနှင့် နာနန္တရိကရှိသော်လည်း ဂဏနာနုဗန္ဓနာတို့ကိုသာ မူလဖြစ်သောကြောင့် ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ယူ၍။ဂဏနာနုဗန္ဓနာမှတပါး ဖုသနာဌပနာတို့၏ ပဓာနအဖြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြလို၍၊ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေနဝိယဟိ ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံမနသိကာရောနတ္ထိ၊မိန့်သည်ဟူလို။ဋီကာ။ ။ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကာရောနတ္ထိ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်လည်း ဂဏနာဖြင့်ရင်း၊ ဖုသနာဖြင့်ရင်း၊မနသိကာရရှိသကဲ့သို့။ ထို့အတူ အနုဗန္ဓနာကိုကြည့်၍ သက်သက်ဌပနာဖြင့်ရင်း၊ဖုသနာဖြင့်ရင်း၊မနသိကာရမရှိဟုပြလိုသော ဆရာသည် ဂဏနာကိုရပ်သိမ်း၍။ အကြင်ရှေ့လောက် အပ္ပနာ မဖြစ်သေး၊ထိုရှေ့လောက်အနုဗန္ဓနာဖြင့်ရင်း၊ဖုသနာဖြင့်ရင်း၊ မနသိကာရပြု၏။ အပ္ပနာဖြစ်သဘ်သော်ကား အနုဗန္ဓနာဖြင့်ရင်း၊ဌပနာဖြင့်ရင်း၊မနသိကာရပြုသည်မည်၏ဟူသောအနက်သဘောကိုပြအပ်၏။ ။ယင်းသို့ ဖုသနာဌပနာဝသဖြင့် ဝိသုံမနသိကာရ မရှိဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥဒ္ဒေသ၌အသီးယူအပ်သနည်းဟု၊ကား။ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပနသတ္ထံ၊၏။(တနည်း)။ ပန၊ဆက်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊ ထိရာထိရာအရပ်၌သာလျှင်။ ဂဏေန္တော၊ ရေတွက်သည်ရှိသော်၊ရေတွက်သောယောဂီသည်။ ဂဏနာယစ၊ဖြင့်ရင်း။ ဖုသနာယစ၊ဖြင့်ရင်း။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်းသည် မည်၏။ တတ္ထေဝ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဂဏနံ၊ကို။ ပဋိသံဟရိတွာ၊၍။တော၊ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ သတိယာ၊ဖြင့်။ အနုဗန္ဓန္တော၊ဂဏနာဝီထိသို့အစဉ်လျှောက်၍ မြဲစွာဘွဲ့သည်ကိုရင်း။ ။(ဖုဋ္ဌောကာသ၌သာအဿာသပဿာသတို့ကိုနိရန္တရမှတ်သားသည်ဟူလို)။ ။အပ္ပနာဝသေန၊ အပ္ပနာဝသ၏အားဖြင့်။စိတ္တံ၊ကို။ဌပေန္တောစ၊ထားသည်ကိုရင်း။ ။(အပ္ပနာယဟု ဥဇုကမဟု၊ အပ္ပနာဝသေနဟု ဝက်ဝုတ္တိဟူသောကြောင့်၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်အပ္ပနာဖြစ်၏၊ထိုသို့အပ္ပနာဖြစ်ကောင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ထင်ဘိုင်းသော ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ စိတ်ကို ငြိမ်သက်စွာ ထားသည်ဟူလို)။ ။အနုဗန္ဓနာယစ၊ဖြင့်ရင်း။ဖုသနာယစ၊ဖြင့်ရင်း။ ဌပနာယစ၊ဖြင့်

ရင်း။မနသိကရောတိ၊ရှု၏။ဇာနာတိ၊သိ၏။ဝုစ္စတိ၊ဆို၏။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့်အနုဗန္ဓနာနှင့်ကင်း၍ ဌပနာဖြင့် မနသိကာရမရှိသည်ကိုပြသတည်း)။ ။သွာယမတ္ထော၊ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌါနေယေဝဂဏေန္တောဟူ၍ရင်း၊တတ္ထေဝဂဏာနံ ပဋိသံဟရိတွာတေသတိယာအနုဗန္ဓန္တောဟူ၍ရင်း၊ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်တို့ကို။ အဋ္ဌကထာသု၊တို့၌။ဝုတ္တာပင်္ဂုဠဒေါဝါရိကူပမာဟိ၊ဆိုအပ်သော သူဆွံ့ဥပမာ၊တံခါးစောင့် ဥပမာတို့ဖြင့်ရင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ ဝုတ္တကကစူပမာယစ၊ဆိုအပ်သောလွှဥပမာဖြင့်ရင်း။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။တတြ၊ ထိုသုံးပါးသော ဥပမာတို့တွင်။ အယံ၊လတ္တံ့သည်ကား။ ပင်္ဂုဠူပမာ၊ သူဆွံ့ဥပမာတည်း။သေယျထာပိ၊သည်ကား။ပင်္ဂုဠော၊သူဆွံ့သည်။ဒေါလာယပေခေါလေန၊ပခက်ဖြင့်။ ။(ပေခေါလကိုစွဲ၍ ပခက်ဟုမြန်မာမှုပြန်သည်)။ ။ကီဠတံကီဠန္တာနံ၊ကုန်သော။မာတာပုတ္တာနံ၊မောင်ဆွံ့၏သူ့မယားသူ့သားတို့ကို၏။ဒေါလံ၊ပခက်ကို။ခိပိတွာ၊လွှဲ၍။တတ္ထေဝ ဒေါလာထမ္ဘမူလေ၊ ပခက် တိုင်ရင်း၌ သာလျှင်။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ကမေန၊ဖြင့်။အာဂစ္ဆန္တဿစ၊လာသည်လည်းဖြစ်သော။ဂစ္ဆန္တဿစ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါလာဖလကဿ၊ ပခက်ပျဉ်၏။ဥဘော၊ ကုန်သော။ ကောဋိယောစ၊ အစွန်းတို့ကိုရင်း။ မဇ္ဈဉ္စ၊ အလယ်ကိုရင်း။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ။(လာသောပခက်ပျဉ်၏ ပုရိမကောဋိ၊ သွားသော ပခက်ပျဉ်၏ ပစ္ဆိမကောဋိကို ဥဘောကောဋိယော ဟူသည်။ ဒေါလာဖလကဿဝမဇ္ဈဥ္စ)။ ။စ၊ဆက်။ဥဘောကောဋိမဇ္ဈာနံ၊နှစ်ပါးကုန်သောအစွန်းအလယ်တို့ကို။ဒဿနတ္ထံ၊ရှုခြင်းငှါ။ ဗျာဝဋော၊အားထုတ်သည်။နဟောတိယထာ၊၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ဘိက္ခု၊သည်။ သတိဝသေန၊ဖြင့်။ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘမူလေ၊၌သွားကို ချဉ်းကပ်တွဲယှဉ်၍ ဖွဲ့ချည်ရာတိုင်နှင့်တူသော၊နှာသီးဖျား၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော နိမိတ်တိုင်ရင်း၌။ ။(သမီပေဟု ဋီကာဆိုပေသော်လည်း အရင်းအမြစ်အဝယဝကိုယူ။ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘောဝိယာတိ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော၊နာသိကဂ္ဂံ၊မုခနိမိတ္တံဝါ။တဿမူလေသမီပေ။ဋီကာ)။ ။ဌတွာ၊၍။ ။(အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့်တည်သနည်း၊ကြောင့်။ သတိဝသေန၊ဟူသည်။ ကထံဌတွာ၊သတိယာဝသေန၊ဋီကာ။ ။သတိယာမဟူ၊သတိဝသေနဟု ဝက်ဝုတ္တိဟူသောကြောင့်။သတိကိုတဏ္ဍနာသိကဂ္ဂမုခနိမိတ္တ၌မြဲစွာတည်သည်ကိုပြုသော ယောဂါဝစရသည် တဏ္ဍနာသိကဂ္ဂ မုခနိမိတ္တ၌ တည်သည်

မည်သတတ်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ရသတည်း။ ။သတိကို တဏ္ဍုန္ဒ သုပဋ္ဌိတပြုသော် သတိသာ တဏ္ဍုန္ဒတည်သည်မည်သင့်ပါလျက် ယောဂါဝစရတထည်လုံးတည်သည်အဘယ့်ကြောင့်မည်ရသနည်းဟုအနုယောဂလာမူ။ အဝယဝဓမ္မေန သမုဒါယသ အပဒိသိတဗ္ဗတော၊ ဟူသောဟိတ်နှင့်ကာ)။ ။အသာသပဿာသဒေါလံ၊အသာသပဿာသတည်းဟူသောပခက်ကို။ ခိပိတွာ၊ ၍။ တဋ္ဌေဝနိမိတ္တေ၊ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘဟုအောက်ကဆိုအပ်သောနာသိကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တန္ဒ။ သတိယာသတိဝသေန၊ဖြင့်။ ။(သတိယာပင်ဆိုသော်လည်းဝက်ဝတ်ရအောင်ဝသေနလိုက်စေ။ ။သတိဥ္ပတဏ္ဍသုပဋ္ဌိတံကရောန္တောယောဂါဝစရောတဏ္ဍနိသိဒန္တောနာမဟောတိ။ အဝယဝဓမ္မေနသမုဒါယဿ အပဒိသိတဗ္ဗတော၊ဟုဝက်ဝတ်ဆို)။ ။နိသိဒန္တော၊နေလျက်။ ကမေန၊ဖြင့်။ အာဂန္တွာန္တ၊လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂန္တွာန္တ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ထိရာအရပ်၌။အဿာသပဿာသာနံ၊တို့၏။အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊သို့။ သတိယာ၊ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆန္တော၊အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ တဏ္ဍဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၌။စိတ္တံ၊ကို။ ဌပေန္တော၊ဖြစ်စေ၍ရင်း။ပဿတိ၊ရှု၏။စ၊ဆက်။ တေသံ၊ထိုအစအလယ်အဆုံးတို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ငှါ။ ဗျာဝဋော၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ အယံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပမာသည်။ ပင်္ဂုဠောပမာ၊မည်၏။ ။အယမ္ပန၊သည်ကား။ ဒေါဝါရိကောပမာ၊တည်း။သေယျထာပိ၊ကား။ဒေါဝါရိကော၊သည်။နဂရဿ၊၏။အန္တော၊အတွင်း၌ရင်း။ ဗဟိစ၊၌ရင်း။တွံ၊သည်။ ကော၊အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ကုတောဝါ၊အဘယ်မှမူလည်း။အာဂတော၊လာသနည်း။ ကုဟိံဝါ၊အဘယ်အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆသိ၊သွားမည်နည်း။ တေ၊သင်၏။ဟတ္ထေဝါ၊၌မူလည်း။ ကိံ၊အဘယ်ဝတ္ထုနည်း။ဣတိ၊သို့။နဝိမံသတိ၊မစုံစမ်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တေ၊ထိုမြို့တွင်းမြို့ပလှည့်လည်သူ၊ချင်းတို့လက်ပါလက်နက်ဘဏ္ဍာတို့သည်။တဿ၊ထိုတံခါးမှူး၏။ ဘာရာ၊ဝန်တို့သည်။ နဟောန္တိ၊မဟုတ်ကုန်။ပန၊စင်စစ်ကား။ ဒွါရပ္ပတ္တံဒွါရပ္ပတ္တံယေဝ၊တံခါးသို့ရောက်လာရောက်လာသောသူကိုသာလျှင်။ ဝိမံသတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ဣမဿဘိက္ခုနော၊၏။အန္တောဿ၊သို့။ပဝိဋ္ဌဝါတာစ၊တို့သည်ရင်း။ ဗဟိ၊သို့။ နိက္ခန္တဝါတာစ၊ တို့သည်ရင်း။ ဘာရာ၊တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဒွါရပ္ပတ္တာဒွါရပ္ပတ္တာယေဝ၊ နှာခေါင်းဝသို့ရောက်လာ

ခေါက်လှာသော အဿာသပဿာသတို့သည်သာလျှင်။ ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဒေါဝါရိကူပမာ၊ တည်း။ ။ ပန၊ ပါး။ ကကစူပမာ၊ လွှဥပမာကို။ အာဒိတော၊ အမြစ်မူလ ဥပမေယျတ္ထကိုပြသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဇေ၀ံ၊ ဤသိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တံ။ ပ။ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ဇော်ဝစန်၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ နိမိတ္တံ၊ အဿာသပဿာသတို့ကိုမှတ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော နှာသီးများအထက်နှုတ်ခမ်းဝ၌။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ဝ၌။ ဣမေတယော၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ဧကစိတ္တဿ၊ တချက်တည်းသောစိတ်၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ခဲ့။ ။(အဿာသပဿာသာနံဧကက္ခဏေအပ္ပဝတ္တနတောဧကဿ၊ စိတ္တဿတယောပိအာရမ္မဏံ နဟောန္တိ။ နိမိတ္တေနသဟအဿာသော ပဿာသောဝါတိ ဒွေယေဝဧကက္ခဏေ အာရမ္မဏံ ဟောန္တီတိအတ္ထော။ ။ဇေ၀ံသတိကာဘာဝနာတိအာဟအဇာနတောစတယောဓမ္မေတိအာဒိ။ စသဒ္ဒေါဗျတိရေကေ၊ တေနဧဝေ့သတိ အယံအနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါတိ ဗျတိရေကံဒဿေတိ)။ ။စ၊ ဗျတိရေကကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုအံ့။ ဇေ၀ံ၊ ဤသို့အာရုံမဟုတ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။ (ထည့်)။ တယောဓမ္မေ၊ နိမိတ္တ၊ အဿာသ၊ ပဿာသဟူသော ဤသုံးပါးသောဓမ္မတို့ကို။ အဇာနတော၊ အာရုံမူသောအားဖြင့် မသိသောသူအား။ ဘာဝနာ၊ အာနာပါနဿတိဘာဝနာကို၊ သည်။ နူပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်ခဲ့၊ မပြီးခဲ့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ။(ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်း၌။ နိမိတ္တံအဿာသပဿာသာ၊ ဟူသော ဒုတိယဂါထာကို မိန့်သော်)။ ။နိမိတ္တံ၊ ခမ်းဝ၌။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ဝ၌။ ဣမေတယော၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ဧကစိတ္တဿ၊ ၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ပါပေ။ တထာပိ၊ ထိုသို့အာရုံမဟုတ်သော်လည်း။ (ထည့်)။ တယောဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတောဝ၊ အာရုံမူသောအားဖြင့်သိသောသူအားသာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ ကို၊ သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏၊ ပြီး၏။ ။(ထိုစောဒနာဂါထာ၊ ပရိဟာရဂါထာတို့၏အနက်ကိုဖွင့်ခြင်း၌ ကထံစသည်ဖြင့် ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာမူသတည်း။ ။တနည်း။ ကထံ၊ ဣမေ။ ပ။ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ ဟု၊ ပရိဟာရဂါထာ၏။ ဝုတ္တမေဝအတ္ထကို ကကစောပမာဖြင့်ချဲ့ခြင်း၌ ပုစ္ဆာထားသတည်း)။ ။ဣမေတယောဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်ပေဘူး။ စတထာအနာ

ရမ္မဏာဘာဝေ၊ အာရုံမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊သော်လည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်တကား။ (ဤကား ကထံ မယှဉ်မူ၍ ပရိဟာရ်ဆရာစကားပြတည်း)။ ကထဉ္စ၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်လိမ့်နည်း။ (ဤကား ကထံနှင့် ယှဉ်၍စောဒနာစကားချပ်သတည်း။ ။ကထံသဒ္ဒေါပစ္စက္ခံယောဇေ တဗ္ဗော။ ကထဉ္စမေန အဝိဒိတာ။ပ။ ကထံဝိသေသမဓိဂစ္ဆတီတိ။ ဝိမတိ။ ။ဋီကာပါဌ်ဝယ်အကယ်၍နမပါမူကာလ)။ ။ကထဉ္စ၊ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်လိမ့်နည်း။ ။(ဤကား ပရိဟာရ် ကစောဒနာပြန်ခွပ်သောစကားတည်း)။ ။တေသံဟိအဝိဒိတတ္တေ။ (ထည့်ဦး)။ ။(ဘမိုးဘန္နောင့်ရှုးသောဆူးကိုဆူးဖြင့်ပင် ထွင်ပစ်၏သို့၊ မေးဖြေဖြေခြင်း၄ါ၊တေသံဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ နရှိပါဌ်ဘို့။ ။အဝိဒိတဘာယ့်ကြောင့်ဖြစ်လိမ့်နည်း။ ဖြစ်ရာအကြောင်းမရှိ။ ဝိဒိတသာဟူသောသကဝစနကို ဗျတိရေကဒဋ္ဌိမူခြင်း၄ါ၊တေသံဟိ၊စသည်ကို မိန့်သော်။နမပါပါဌ်ဘို့။ ။ဋီကာ၌နမပါကိုနှစ်မြှုက်သည်)။ ။ဟိ၊အဖြေကိုဆိုအံ့။(တနည်း)။ ဟိ၊ဗျတိရေကဒဋ္ဌိကိုဆိုအံ့။ တေသံ၊ထိုနိမိတ္တစသော သုံးပါးတို့၏။အဝိဒိတတ္တေ၊သည်။ သတိ၊သော်။စိတ္တဉ္စ၊သည်လည်း။ ကထံ၊ကြောင့်။ဝိက္ခေပံ၊သို့။ နဂစ္ဆတိ၊မရောက်ရှာလိမ့်နည်း။(အဝိဒိတဖြစ်ကစိတ္တဝိက္ခေပဖြစ်ရာသည်။စင်စစ်မူကား ဝိက္ခေပမဖြစ်။အဝိက္ခိတ္တသမာဟိတသာဖြစ်ခဲ့သည်ဟူလို။ဩနယောဇနာတရေသု)။ ။ပဓာနဉ္စ၊ဘာဝနာကိုပြီးစေတတ်သောဝီရိယသည်လည်း။ ကထံ၊ကြောင့်။ပညာယတိ၊ ထင်လိမ့်နည်း။ပယောဂဉ္စ၊နီဝရဏကိုခွါတတ်သော၊သမာဓိကိုဆောင်တတ်သော၊ဘာဝနာနုယောဂဟုဆိုအပ်သောပယောဂကိုလည်း။ယောဂီ၊သည်။ကထံ၊ကြောင့်။ သာဓေတိ၊နည်း။ ဝိသေသံ၊အဆင့်ဆင့်သော လောကိယ လောကုတ္တရ ဝိသေသကို။ ကထံဂစ္ဆတိ၊ အသို့ရနိုင်လိမ့်နည်း။ ။(ပိဏ္ဍတ္ထကား စောဒကဆိုချက်အတိုင်း နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် တခုတည်းသောစိတ်၏အာရုံမရှိဖြစ်သည်ကား အမှန်ပင်ဖြစ်ပေတော့သည်။ ထိုသို့ တခုသော စိတ်၏အာရုံ မဖြစ်လှည့်ငြား လည်း၊ ဤသုံးပါးတို့သည် မထင်သည်ကားမဟုတ်၊ ထင်ပါကုန်၏။ အကယ်၍တည်းမထင်ငြားမူ စိတ္တဝိက္ခေပဖြစ်တော့မည်။ ဘာဝနာနိပ္ဖါဒ

ကဝိရိယလည်းမထင်ဖြစ်တော့မည်။ နိဝရဏကိုခွါတတ်သောသမာဓိ
ကိုဆောင်တတ်သော ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်း ပယောဂကိုလည်း
ယောဂီသည်မပြီးစေနိုင်ဖြစ်တော့မည်။ အဆင့်အဆင့်လောကီ လော
ကုတ္တရာ အထူးကိုလည်းမရ၊လက်ချည်းဖြစ်တော့မည်။ ထိုသို့ကားမ
ဟုတ်။ နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် ထင်ပါကုန်သောကြောင့်လျှင်
စိတ်လည်းမပျံ့လွင့်တည်ကြည်စွာဖြစ်ခဲ့။ဘာဝနာကိုပြီးစေတတ်သော
လုံ့လလည်းထင်ပါခဲ့။ပယောဂကိုလည်း ယောဂီပြီးစေနိုင်သည်ဖြစ်ခဲ့။
အဆင့်အဆင့်သောလောကီလောကုတ္တရာ ကျေးဇူးအထူးကိုလည်းရ
နိုင်ပေသည်ဖြစ်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် တခု
တည်းသောစိတ်၏အာရုံဖြစ်သည်တမှုံ။ မထင်သည်မဟုတ်။ ထင်ပါ၏
ဩဟုလိုသည်။ ။ထိုအတ္ထကိုလွှဥပမာဖြင့်ပြီးစေလိုရကား။သေယျထာ
ပိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သေယျထာပိ၊ကား။ရုက္ခော၊သစ်ကို။သမေ
ဘူမိဘာဂေ၊ညီညွတ်သောမြေအဘို့၌။နိက္ခိတ္တော၊ထားအပ်၏။ ။(ဘူမိ
ဘာဂ၏ ဝိသမအဖြစ်ကြောင့် စဋ္ဌုလရုက္ခ၌ ဆေဒနကိရိယာမပြုလွယ်
သည်ဖြစ်ခဲ့။ ထိုသို့သုကရမဖြစ်ခဲ့က။ ကကစဒန္တဂတိသည် ဒုဗ္ဗိညေယျ
ဖြစ်ရာသောကြောင့်၊သမေဘူမိဘာဂေ၊မိန့်သော်)။ ။တမေနံရုက္ခံ၊ကို။
ပုရိသော၊သည်။ကကစေန၊လွှငယ်ဖြင့်။ဆိန္ဒေယျ၊ရာ၏။ ။(ကကစေ
နဟုသာမညဝါစီနှင့် ဆိုသော်လည်း လွှငယ်ကိုယူ။ ထိုသို့လွှငယ်ဖြစ်၍
လွှသွားတယောက်တည်းနိုင်ရကား၊ပုရိသော၊မိန့်သော်)။ ။ရုက္ခေ၊၌။
ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိတိုင်းထိတိုင်းကုန်သော လွှသွားတို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ပုရိသဿ၊၏။သတိ၊သည်။ဥပဋ္ဌိတာ၊ထင်သည်။ ဟောတိ၊၏။(ဖုဋ္ဌ
တခုရှိသော်လည်း ဝိစ္ဆာအနက်ယူ။ ထို့ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနန္တိ
ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံဝသေန၊ဋီကာလှစ်သည်။ ။ထိုပါဌ်ဖြင့် လွှသွား
တို့နှင့်ထိရာထိရာဌာန၌သာလျှင် ယောကျ်ား၏ သတိထင်ခြင်းကိုပြ၏။
ထို့ကြောင့်၊ နအာဂတေဝါဂတေဝါကကစဒန္တေမနသိကရောတိ၊ဟု
သည်)။ ။အာဂတေဝါ၊လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဂတေဝါ၊သွား
သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ကကစဒန္တေ၊လွှသွားတို့ကို။ နမနသိကရော
တိ၊နှလုံးမထား။ ။(လွှကိုင်သောအခါယောကျ်ားသို့ရှေးရှုဖြစ်သည်
ကိုလာသည်။တွန်းသောအခါယောကျ်ားမှကင်းသည်ကိုသွားသည်ဟု
ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။နှလုံးမထားလျှင် အဝိဒိတမဖြစ်ပြီလော၊ကြောင့်။ နုစ

အာဂတာဝါ။ပ။အဝိဒိတာပဟောန္တိ။မိန္နံ)။ ။အာဂတာဝါ၊ကုန်သော။
ဂတာဝါ၊ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊တို့သည်၊တို့ကို။ အဝိဒိတာစ၊ မသိ
အပ်ကုန်သည်လည်း။ နပဟောန္တိ၊ကုန်။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သဗ္ဗတ္ထ
သတိယာဥပဋ္ဌိတတ္တာဆိန္ဒိတဗ္ဗဋ္ဌာန်အဖုသိတွာဂစ္ဆန္တာနံ အာဂစ္ဆန္တာ
နံကကစဒန္တာနံအဘာဝတော။ဟိတ်)။ ။ပဓာနဉ္စ၊သစ်ကိုဖြတ်ခြင်း
ဝိရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ထင်၏။ ပယောဂဉ္စ၊ သစ်ကိုဖြတ်ခြင်း
ကိရိယာကိုလည်း။သာဓေတိ၊ပြီးစေ၏။ဝိသေသဉ္စ၊အစိတ်စိတ်ခွဲသဖြင့်
များသောအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း၊ထိုအစိတ်အစိတ်ငယ်ငယ်ကြီးကြီးဖြင့်
ပြီးစေအပ်သော အကျိုးထူးကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ရ၏။ ။(ယထာ
ရုက္ခောစသည်ကား ဥပမာသံသန္ဒနတည်း)။ ။ရုက္ခော၊ကို။သမေဘူ
မိဘာဂေ၊၌။နိက္ခိတ္တောယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊အာရုံ၌စိတ်
ကိုဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သောသတိ၏အဿာသပဿာသတို့ကိုကောင်းစွာ
မှတ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောနှာသီးဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ ။(ဥပနိဗန္ဓတိအာရမ္မဏေစိတ္တံ ဧတာယ ဟူသောကရဏသာဓန
အားဖြင့်သတိသည်ဥပနိဗန္ဓနာမည်၏။တဿာအဿာသပဿာသာနံ
သလ္လက္ခဏာသနိမိတ္တံဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ။ ထိုသတိ၏ အဿာသပဿာ
သတို့ကိုကောင်းစွာမှတ်ခြင်း၏နိမိတ်တည်း။နာသိကဂ္ဂ၊မုခနိမိတ္တရသ
တည်း)။ ။ကကစဒန္တာယထာ၊တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊တူ။ အဿာသပဿာ
သာ၊တို့ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ရုက္ခေ၊၌။ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ပုရိသဿ၊၏။သတိ၊သည်။ဥပဋ္ဌိတာ၊သည်။ဟောတိယထာစ၊ငင်း။
အာဂတေဝါ၊ကုန်သော။ ဂတေဝါ၊ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊တို့ကို။ န
မနသိကရောတိယထာစ၊ငင်း။ အာဂတာဝါ၊ကုန်သော။ ဂတာဝါ၊ကုန်
သော။ကကစဒန္တာ၊တို့သည်။အဝိဒိတာ၊ကုန်သည်။နစပဟောန္တိယထာ၊
သို့။ပဓာနဉ္စ၊သည်လည်း။ပညာယတိယထာ၊သို့။ ပယောဂဉ္စ၊ကိုလည်း။
သာဓေတိယထာ၊သို့။ဝိသေသဉ္စ၊ကိုလည်း။အဓိဂစ္ဆတိယထာ၊ငင်း။ ။
(ဧဝမေဝံ၌။ သောပုရိသော၊သည်။ကကစေန၊ဖြင့်။ရုက္ခံ၊ကို။ဆိန္ဒန္တော၊
လတ်သော်။အာဂတာဂတေ၊လာကုန်သွားကုန်သော။ကကစဒန္တေ၊တို့
ကို။ အမနသိကရောန္တောပိ၊ သော်လည်း၊ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာ
လျှင်။ သတိယာ၊ကို။ ဥပဋ္ဌပေနေန၊ ကပ်၍တည်စေသဖြင့်။ အာဂတာဂ
တေ၊ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊တို့ကို။ဇာနာတိယထာစ၊ငင်း။သုတ္တပဒံ၊

တမျဉ်းကြောင်းကို။အဝိရဇ္ဈနွော၊မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။အတ္ထကိစ္စံ၊စီးပွါး
ကိစ္စကို။သာဓေတိယထာစ၊ငင်း။ဝေမေဝံ၊ဤအတူလျှင်။ ။ဤသို့ပမာပ
မည်းသိသါအောင်ဘော်)။ ။ဘိက္ခုနော၊သည်။နာသိကဂ္ဂေဝါ၊နှာသီးဖျား
၌ငင်း။မုခနိမိတ္တေဝါ၊အထက်နှုတ်ခမ်း၌ငင်း။သတိံ၊ကို။ဥပဋ္ဌပေတွာ၊၍။
နိသိန္နော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(နာသိကဂ္ဂေမုခနိမိတ္တေ၌၊ဒီဃနာသိက
ဘိက္ခုသည်နာသိကဂ္ဂ၌။ ဣတရဘိက္ခုသည်၊မုခံဒသနံနိမိယတိ ဆာဒီ
ယတိဧတေနဟူသောနိဗ္ဗစနဖြင့်မုခနိမိတ္တဟုရအပ်သောအမည်ရှိသော
ဥတ္တရောဋ္ဌ၌ဟပ်။ ။ဝဒနန္တုံ၊မုခံတုဏ္ဍံ၊ဝတ္တံလပနမာနနံ။ ဟုနိဃဏ္ဍု
လာသော်လည်း။ ဒန္တာဝရဏမောဋ္ဌောစ၊ ပျဓရောဒသနစ္ဆဒေါ-နှင့်
လျော်အောင်လပနဇနဒန္တကိုယူစေလို၍ မုခံကိုဒသနံဘွင့်ပြလျက် ဝိဂ္ဂ
ဟလုစ်ဆိုသည်မှတ်)။ ။အာဂတေဝါ၊ကုန်သော။ဂတေဝါ၊ကုန်သော။
အဿာသပဿာသေ၊တို့ကို။နမနသိကရောတိ၊နှလုံးမသွင်း။အာဂတာ
ဝါ၊ကုန်သော။ ဂတာဝါ၊ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။
အဝိဒိတာစ၊ကုန်သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပဓာနဉ္စ၊သည်လည်း။
ပညာယတိ၊၏။ ပယောဂဉ္စ၊ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝိသေသဉ္စ၊ကို
လည်း။အဓိဂစ္ဆတိ၊၏။ ပဓာနန္တိ၊ကား။ ကတမံ၊သည်။ ပဓာနံ၊ မည်သ
နည်း။ယေနဝီရိယာရမ္ဘေန၊ဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊သော။ယောဂိနော၊
၏။(ထည့်)။ကာယောပိ၊သည်ငင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊သည်ငင်း။ကမ္မနိယံ၊ဘာဝနာ
အမှုအားခံ့သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣဒံ၊ ဤကာယစိတ္တ၏ဘာဝနာအမှုအား
ခံ့ကြောင်းဖြစ်သောဝီရိယာရမ္ဘသည်။ပဓာနံ၊မည်၏။ ။(အကြောင်း
ဝီရိယကိုကာယစိတ္တတို့၏ခံ့ခြင်းတည်းဟူသောအကျိုးဖြင့်ဣဒံပဓာနံဟု
ပြ၏။ ။ဖလေနဟေတုံဒဿေတိ၊ဋီကာ)။ ။ကတမော၊သည်။
ပယောဂေါ၊မည်သနည်း။ ယေနကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေန၊ဖြင့်။ အာရဒ္ဓ
ဝီရိယဿ၊ သော။ယောဂိနော။(ထည့်)။၏။ဥပက္ကိလေသာ၊စိတ်၏ဥပက္ကိ
လေသဖြစ်ကုန်သောနီဝရဏတို့ကို၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။
(ထည့်)။ပဟီယန္တိ၊ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ကင်းကုန်၏။ တတောဝေ။(ထည့်)။
ကြောင့်သာလျှင်။ဝိတက္ကာ၊ ကာမဝိတက်စသောမိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။
ဝူပသမန္တိ၊အထူးသဖြင့်ငြိမ်းကုန်၏။ ။(နီဝရဏပ္ပဟာနေနဝါပဌမဇ္ဈာ
နာဓိဂမံဒဿေတွာ ဝိတက္ကဝူပသမာပဒေသေန ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနမဓိ
ဂမမာဟ။ ဋီကာဟူရကား။ တနည်း။ ပဌမဇ္ဈာနေနပဟီယန္တိ။ပ။ ဒုတိ

ယဏ္ဍာနုဒိဟိ ဝိတက္ကာ ဂူပသမန္တီတိ ယောဇနာ)။ ။အယံဗျာနုဒိ
ဂမသောဟောတုဘူတော ကမ္မဋ္ဌာနာ နုယောဂေါ၊ သည်။ ပယောဂေါ၊
မည်၏။ကတမော၊သည်။ဝိသေသော၊ မည်သနည်း။အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊
သော။ယောဂိနော၊၏။သံယောဇနာ၊ ဒသပိသံယောဇဉ်တို့ကို၊တို့သည်။
မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ဖြင့်။(ထည့်)။ပဟီယန္တိ၊ကုန်၏။
အနုသယာ၊သတ္တပိအနုသယတို့သည်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန၊ ဖြင့်။
(ထည့်)။ဗျန္တိဝိဂတာ န္တာ၊ ဘင်မတ္တ၏လည်းမကြွင်းမကျန်ခြင်းကြောင့်
အစွန်းအမြိတ်မှ မကျန်မကြွင်း ကင်းပျောက်ကုန်သည်၊ မကျန်မကြွင်း
ကင်းပျောက်သောအစွန်းအမြိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။
(ဝိဂတာအန္တာဇာတေသန္တိ ဗျန္တာလိုလျက် ဗ္ဗလာ၍ဗျန္တိနေသည်။ ။
တပါးပါးကိုသာဆိုလော့၊ အဘယ်၌၊ သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ၊ အနု
သယာဗျန္တိဟောန္တိ၊ ဟူသနည်း။ ဋ္ဌေသံယောဇနပ္ပဟာနံနာမ အနု
သယနိရောဓေနေဝဟောတိ၊ပဟီနေသုစသံယောဇနေသုအနုသယာနံ
လေသောပိနဘဝိဿတိတိစဒဿနတ္ထံ သံယောဇနာပဟီယန္တိ၊ အနု
သယာဗျန္တိဟောန္တီတိဝုတ္တံ။ဋီကာ)။ ။အယံ၊သမာဓိကိုမှီ၍အနုက္ကမ
ဖြင့်ရအပ်သော သံယောဇနပဟာနစသော ဤကျေးဇူးသည်။ ဝိသေ
သော၊ ဤသမာဓိ၏ ဝိသေသကျေးဇူးမည်၏။ ။(ဇေဝံဗ္ဗမေတယော
ဓမ္မာစသည်ကားနိဂုံးတည်း)။ ။ဇေဝံ၊ဖြင့်။တယော၊ကုန်သော။ဗ္ဗမေ
ဓမ္မာ၊တို့သည်။ကေစိတ္တဿ၊၏။ အာရမ္မဏာ၊တို့သည်။နဟောန္တိ၊ကုန်။
တယော၊ကုန်သော။ဗ္ဗမေဓမ္မာ၊တို့သည်။အဝိဒိတာစ၊ကုန်သည်လည်း။
နဟောန္တိ၊ကုန်။စိတ္တဥ္စ၊သည်လည်း။ ဝိက္ခေပံ၊သို့။နဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။ပဓာ
နဥ္စ၊သည်လည်း။ပညာယတိ၊၏။ ပယောဂဥ္စ၊ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊၏။
ဝိသေသံ၊ကို။အဓိဂစ္ဆတိ၊၏။ ။အာနာပါနဿတိံ၊ကို။ယထာ၊အကြင်
အခြင်းဖြင့်။ဗုဒ္ဓေန၊သည်။ ဒေသိတာ၊အပ်၏။ တထာ၊ ထိုဘုရားဟော
တော်မူတိုင်း။ယဿ၊အကြင်ရဟန်းသည်။အနုပုဗ္ဗံ၊ဒိဃရဿကိုသိခြင်း
စသောအစီအရင်ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း၊ အစဉ်သင့်အားဖြင့်။ ပရိစိတာ၊
ထက်ဝန်းကျင်လေ့လာအပ်၏။သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်၏။
တတောဇော။ (ထည့်)။ ထိုသို့ အနုပုဗ္ဗ ပရိစိတ သုဘာဝိတဖြစ်သော
ကြောင့်သာလျှင်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ သောဠသဝတ္ထုတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်အ
ချင်းခပ်သိမ်းပြည့်စုံ၏။ သောဘိက္ခု၊သည်။ ဗ္ဗမံလောကံ၊ ဤမိမိ၏ခန္ဓာ

စသော လောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ပညာရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်းစေ၏။
ယထာကိံ၊ကား။အဗ္ဘာ၊အဗ္ဘာဒိဥပက္កិလေသာ၊ တိမ်စသော ဥပက္ကိလေ
သမှ။မုတ္တော၊သော။စန္ဒိမာဏ္ဍဝ၊တဉ်း။(အဗ္ဘာမုတ္တောဝစန္ဒိမာတိပဒဿ
နိဒ္ဒေသေ မဟိကာဒိနမ္ပိ ဝုတ္တတ္တာ ဋ္ဌေအာဒိသဒ္ဒလောပေါ ကတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ။အယံ၊သည်။ကကစူပမာ၊မည်၏။ပန၊အထူး။ဣဓ၊၌
ကကစူပမာ၌။ အဿယောဂိနော၊၏။(တနည်း)။ ဣဓဏ္ဍမသ္မိံ ဌာနေ၊၌။
အဿ၊ထိုဥပမာဏဖြစ်သောသွကို။အာဂတာဂတဝသေန၊ဖြင့်။တဿ
ပုရိသဿ၊၏။အမနသိကာရောယထာ၊ကဲ့သို့။ဧဝံ၊တူ။အဿာသပဿာ
သာနံ၊ တို့ကို။ အာဂတာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ အမနသိကာရမတ္တမေဝ၊
သည်သာလျှင်။ပယောဇနံ၊ ဆောင်ခြင်း၌အကျိုးတည်း။.ဣတိ၊သို့။ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ (ဤသို့သေသကူ၍ယောဇနာ)။ ။ဣာဒိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ မနသိ
ကရောတော၊သော။ ကဿစိ၊အား။ နစိရေနေဝ၊မကြာမြင့်မီဖြင့်သာ
လျှင်။နိမိတ္တဉ္စ၊ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်း။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(နစိရေနေဝ၊
ဟူသော၌စကားကိုကတာဓိကာရပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ဆိုသတည်း။ ။
အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာတိဝိတက္ကာဒိအဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိ
တာတိဝဒန္တော၊ ဟုအာစရိယဝါဒကိုပြပြီး၍၊ သကဝါဒအားဖြင့် ဝိစာရာ
ဒီတိပနဝတ္တဗ္ဗံ၊ဟုဋီကာမိန့်သော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်ဝိတက်ကိုအဝ
သေသဈာနင်မဟူသနည်းဟူမူကား။နိပ္ပရိယာယေနဝိတက္ကဿအပ္ပနာ
ဘာဝတော၊ ဟုဟိတ်ခတ်ပြီး၍၊ ဝိတက်၏အပ္ပနာဘာဝကိုမြင်စေလို၍။
သောဟိပါဠိယံအပ္ပနာတိနိဒ္ဒိဋ္ဌောဟု ဒင်္ဂိဆိုသတည်း။ ။ထိုကြောင့်
ဋီကာအလို)။ ။အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိစာရစသောကြွင်း
သောဈာနင်တို့ဖြင့်တန်းဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသင်္ခါတာ၊ဝိတက်
ဟုဆိုအပ်သော။ဌပနာစ၊သည်လည်း။သမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။(ပေး)။ ။(တနည်း။
ထိုဝိတက်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့်ဈာန်ကိုအပ္ပနာဟုအမှုကထာ
ဝေါဟာရဖြစ်၏။ ဈာနင်တို့၌လည်း သမာဓိသည် ပဓာနတည်း။ ထို့
ကြောင့်သမာဓိကိုအပ္ပနာဟုပြလိုရကား။ အဝသေသ။ပ။သမ္ပဇ္ဇတိ၊ဟူ
သည်)။ ။(ဤဝိကပ်၌)။အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာ၊ဝိတက်စသော
ကြွင်းသော ဈာနင်ဘို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသင်္ခါတာ၊
အပ္ပနာဟုဆိုအပ်သော။ ဌပနာစ၊ သမာဓိသည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
(ပေး)။ ။ပန၊ဆက်။ကဿစိ၊ယောဂီအား။ ဂဏနာဝသေနေဝ၊ဖြင့်

သာလျှင်။ မနသိကာရကာလတော၊မှ။ပဘုတိ၊၍။ အနုက္ကမတော၊ဖြင့်။
ဩဠာရိကအာဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန၊ ရုန့်ရင်းသောအဿာ
သပဿာသတို့၏ ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊ သည်။ ရူပ
သန္တေ၊သော်။ကာယောပိ၊သည်ငှင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊သည်ငှင်း။လဟုကံ၊သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သရီရံ၊သည်။ အာကာသေ၊၌။ လင်္ဃနာကာရပ္ပတ္တံဝိယ၊
ခုန်လွှားပျံတက်အံ့သော အခြင်းအရာသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊၏။
ယထာ၊ကား။ သာရဒ္ဓကာယဿ၊ ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသသူအား။ ဝါ၊
သည်။မဇ္ဈေဝါ၊၌ငှင်း။ပီဌေဝါ၊၌ငှင်း။နိသိဒတော၊နေစဉ်။မဇ္ဈပီဌံ၊သည်။
ပဋိကာဒိနံ၊အခင်းစသည့်တို့၏။ပလမ္ဗနေန၊ အောက်ဆွဲသဖြင့်။(ထည့်)။
ဩဏမတိ၊ ညွတ်၏။ ဝေတ္တနေတ္တကုပ္ပလာဒိနံ၊ ကြိမ်မျက် ကွက်ကြိမ်
ရက်သောကြာပွင့်စသည့်တို့၏။သန္ထရာနေသု၊ စပ်ထိသောအရာတို့၌။
(ထည့်)။ဝိကူဇတိသဒ္ဒံကရောတိ၊ ကျိုတ်ကျိုတ်အသံပြု၏။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊
သည်။ဝလိ°၊အတွန့်ကို။ ဂဏှာတိ၊၏။ (ထိုထိုအရပ်၌အတွန့်အလိမ်ဖြစ်
သည်ဟူလို)။ ။(ကသ္မာ၊ယသ္မာသာရဒ္ဓကာယော ဂရုကောဟောတိ
တိ၊ဟုရှေ့ကိုမျှော်၍ထည့်။ ။ကာသစိပနဂဏနာဝသေနေဝမနသိ
ကာရကာလတောပဘုတိ၏နေ၁ံ၌၊ အနုက္ကမတော ဩဠာရိကအဿာ
သပဿာသ နိရောဓဝသေန ကာယဒရထေ ရူပသန္တေ ကာယောပိ
စိတ္တမ္ပိ လဟုကံ ဟောတိ။ သရီရမာကာသေလင်္ဃနာ ကာရပ္ပတ္တံဝိယ
ဟောတိဟု၊ အထက်၌ ဆိုအပ် လတ္တံ့သော ဂန္ထ သည်။ ပေါရာဏ
ပေါတ္ထကတို့၌ထင်၏။ ထို့ကြောင့် အယံပါဌကိုဖွေ၌လည်း ရေးသင့်
၏။ ထိုသို့လျှက်စာရေးတို့ပမာဒဒေါသဖြင့် ကျသည်မှတ်အပ်၏။ ။
ထို့ကြောင့်၊ ကာသစိပနဂဏနာဝသေနေဝ မနသိကာရကာလတော
ပဘုတိတိဖွေအနုက္ကမတော။ပ။ ပ္ပတ္တံဝိယဟောတိတိဖွေကောဂန္ထော
ပရိဟီနော၊ဟုဋီကာမိန့်သကား။ ။ပေါရာဏပေါတ္ထကေသုပနကတ္ထစိ
သောဂန္ထောလိခိတောယေဝတိဋ္ဌတိ၊သာရတ္ထဒီပနီ။ ။ဥပရိဝဏ္ဏမာ
နောဂန္ထောပေါရာဏပေါတ္ထကေသုတိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာအယံပါဌောဖွေပိ
လိခိတဗ္ဗော။လေခကာနမ္ပနပမာဒဒေါသေနဂလိတောတိဝေဒိတဗ္ဗော၊
ဝိမတိ။ ။အကယ်၍တည်းဤပါဌ်မရှိမူပဘုတိတိုင်အောင်သောစကား
ရပ်သည် စပ်ရာကင်းလွတ်၍ နိရတ္ထကအသမ္ဗန္ဓ ဖြစ်လေရာ၏။ ထိုအ
ကြောင်းကြောင့် နောက်နောင်ဆရာတို့သည် သေချာစွာ မှတ်သား၍

ရေးထားရမှုကောင်းခြင်းကြီးကောင်းသည့်မှတ်သားရာ၏)။ ။ပန၊ ပါး။အသာရဒ္ဓကာယဿ၊မငင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသသူအား။ ဝါ၊သည်။ နိသိဒတော၊နေစဉ်။မဋ္ဌပိဋ္ဌိ၊သည်။နေဝဩဏမတိ၊မညွတ်။နဝိကူဇတိ၊ ကျိုတ်ကျိုတ်အသံမပြု။ပစ္စတ္ထရဏံ၊သည်။ ဝလိံ၊ကို။နဂဏှာတိယထာ၊ မယူသကဲ့သို့။မဋ္ဌပိဋ္ဌိ၊သည်။တူလပိစုပူရိတံဝိယ၊ လဲဝါဂွမ်းဖြင့်ပြည့်သ ကဲ့သို့။ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။အသာရဒ္ဓေါ၊သော။ ကာယော၊သည်။လဟုကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တူလပိစုပူရိတံဝိယ၊ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊၏။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဂဏှာနုဝ သေန၊ဖြင့်။မနသိကာရကာလတော၊မှ။ပဘုတိ၊၍။ အနုက္ကမတော၊ဖြင့်။ ဩဠာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ သော်။ ကာယောပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊သည်ရင်း။ လဟုကံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။သရီရံ၊ သည်။ အာကာသေ၊၌။လင်္ဃနာကာ ရပ္ပတ္တံဝိယ၊ သို့။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤသို့လျှင်ကာယဒရထဝူပသမနှင့် အကွပြီးသောဩဠာရိကအဿာသပဿာသ၏ချုပ်ခြင်းကို ဗျတိရေ ကမုခဖြင့်ထိုအနက်ကိုပြီးစေသကဲ့သို့ဆိုအပ်၏။ဩဠာရိကအဿာသ ပဿာသနိရောဓဝသေန စသည်ကား။ အန္ဝယအားဖြင့် ထိုအနက်ကို ပြီးစေသည့်စကားတည်း။ ကာယဒရထဝူပသန္တေ၌ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ လဟုမုဒုကမ္မညာအဖြစ်ဖြင့်သေသသန္တတိရုပ်တို့၏လည်း အကြင်လဟု အာဒိဘာဝရှိ၏။ ထိုလဟုအာဒိဘာဝကို ဤ၌ကာယဿလဟုဘာဝဟု လိုအပ်၏။ယင်းသို့သော်ကာယောသာဆိုတော့လော။စိတ္တမ္ပိဟုအဘယ် မှု၍ဆိုပြန်သနည်းဟူမူ။ အကြင်ကြောင့်ထိုကာယဿလဟုဘာဝသည် စိတ္တဿလဟု အာဒိဘာဝနှင့် ကင်း၍မရှိ။ ထိုကြောင့်သာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိလဟုကံဟောတိ၊ဟူသတည်း)။ ။တဿ၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဩဠာရိကေ၊သော။အဿာသပဿာသေ၊ သည်။နိရုဒ္ဓေ၊သော်။ သုခု မဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊သိမ်မွေ့သောအဿာသပဿာသ နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။စိတ္တံ၊သည်။ ပဝတ္တတိ၊၏။ တသ္မိံပိ၊ထိုသိမ်မွေ့ သောအဿာသ ပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊သော်။အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ တတော၊ထိုထက်။ သုခုမတရ သုခုမတရနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ သိမ်မွေ့သည်ထက်သိမ်မွေ့သောအဿာသ ပဿာသနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်-

သည့်သာလျှင်တည်း။ ။(ဩဠာရိကေအဿာသပဿာသေနိရုဒ္ဓေ စသည်ကို ပောဒ္ဓာဝုတ္တနယပင် ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိစေတဗ္ဗာကာရသို့ ရောက်သောကာယသင်္ခါရကိုစိစစ်ခြင်းအစီအရင်ကိုပြခြင်းငှါဆောင် ပြန်သတည်း)။ ။ကထံ၊ သို့။ ပဝတ္တတိ၊ နည်း။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟတိယာ၊ သော။လောဟသလာကာယ၊ သံချောင်းဖြင့်။ကံသထာလံ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကောဋ္ဋေယျ၊တီးနှက်ရာ၏။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ဖြင့်။မဟာသဒ္ဒေါ၊ကြီးစွာသောအသံသည်။ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊၏။ တဿပုရိသဿ၊၏။ ဩဠာရိကသဒ္ဒါရမ္မဏာ၊ ရုန့်ရင်းသောအသံလျှင်အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ပဝတ္တေယျ၊၏။ဩဠာရိကေ၊သော။ သဒ္ဒေ၊သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊သော်။ အထပစ္ဆာ၊မှ။ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏာ၊ သိမ်မွေ့သော သဒ္ဒနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊၏။ တသ္မိံ ပိ၊ သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။အပရာပရံ၊အဆင့်ဆင့်။တတော၊ ထို့ထက်။သုခုမတရသုခုမတရသဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏာ၊ သိမ်မွေ့သည်ထက်သိမ်မွေ့သောသဒ္ဒနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ပဝတ္တတေဝယထာ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သုခုမတရ သုခုမတရ နိမိတ္တာရမ္မဏာ၊ သိမ်မွေ့သည် ထက်သိမ်မွေ့သောအဿာသပဿာသနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဇူတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။စသတ္တံ၊၏။သေသျှထာပိ ကံသေအာကောဋိတေတိ၊ တေဉ်သို့ အစရှိသော။ဧတံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တမ္ပိ၊အပ်၏။ ဝိတ္ထာရော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဟိ၊အထူးကိုဆိုအံ့။အညာနိ၊အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းမှတပါးကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊တို့သည်။ ဘာဝနာဗလေန၊ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဥပရူပရိဥဋ္ဌိဥဋ္ဌိ၊ ဋ္ဌ၊ဝိဘူတာနိပါကဋာနိ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။တထာ၊ တူ။ဣဒံ၊၍အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ပန၊စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊သည်။ဥပရူပရိ၊ဋ္ဌ။ဘာဝေန္တဿ၊ ပွါးစေသောယောဂီ၏။သုခုမတ္တံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထင်ခြင်းသို့လည်း။ နဂစ္ဆတိ၊မရောက်အံ့၊ပန၊ ထိုသို့မရောက်သော်လည်း။ ဧဝံ၊သို့။တသ္မိံ၊ ထိုအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊သော်။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည့်၊အာသနာ၊မှ။ဥဋ္ဌာယ၊၍။စမ္မခဏ္ဍံ၊ကို။ပပ္ဖောဋေတွာ၊ခါ၍။နဂန္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ကိံ၊ကို။ကာတဗ္ဗံ၊ပြုရံ့နည်း။ အာစရိယံ၊ကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးရံ့လော။ဣဒါနိ၊ယခု။ဥင်း။ဒါနိ၊ဋ္ဌ။မေ၊၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ နဋ္ဌံ၊ပျောက်လေပြီ

လော။ဗုဒ္ဓတိဝါ၊သို့ငင်း။နဝဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊မထအပ်။ဟိ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ဗုဒ္ဓရိယာ
ပထံ ကို။ ဝိကောပေတွာ၊ပျက်စေ၍။ဂန္တွတော၊၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။နဝ
နဝမေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယထာနိသိန္နေ
နေဝ၊ နေမြဲတိုင်း ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသတော၊ ပြကတော့ ထိရာဋ္ဌာနမှ။
(ရှေးဖုသနာအားဖြင့်မိမိမှတ်ဘူးယူဘူးသောဋ္ဌာနမှဟူလို)။ ။အာဟရိ
တဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။တတြ၊ထိုသို့ဆောင်ရာ၌။ အယံ၊လက္ခဏံ့ သည်ကား။
အာဟရဏူပါယော၊ ဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဥပါယတည်း။ တေန
ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊၏။ အနုပဋ္ဌာနဘာဝံ၊ကို။ ဉတွာ၊၍။
ဗုဒ္ဓတိ၊သို့။ပဋိသင်္ခါကိစ္စတဗ္ဗံ၊အဘန်တလဲလဲစုံစမ်းအပ်၏။ဗုဒ္ဓမေအဿာသ
ပဿာသာနာမ၊ တို့မည်ကုန်သည်။ကတ္ထ၊အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ကုန်
သနည်း။ကတ္ထ၊၌။နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကဿဝါ၊ အားမူလည်း။ အတ္ထိ၊
ကုန်သနည်း။ ကဿဝါ၊ အားမူလည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ဗုဒ္ဓတိ၊သို့။
ပဋိသင်္ခါကိစ္စတဗ္ဗံ၊ အဘန်တလဲလဲစုံစမ်းအပ်၏။ အထပ္ပဋ္ဌာ၊ မှ။ ဇေဝံ၊သို့။
ပဋိသင်္ခါကိစ္စတော၊ အား။ ဗုဒ္ဓမေအဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ။
(ကတ္ထနတ္ထိဟု ဋ္ဌာနအားဖြင့်၊ ကဿနတ္ထိဟု ပုဂ္ဂလအားဖြင့် ဝိမံသိယ
မာနအနက်ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ထင်စွာပြခြင်း၄၊ အန္တောမာတု
.ကုစ္ဆိယံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်း
တွင်း၌။ နတ္ထိ၊ကုန်။ ဥဒကေ၊၌။ နိမုဂ္ဂါနံ၊ ငုပ်နစ်သောသတ္တဝါတို့အား။
နတ္ထိ၊ကုန်။တထာ၊တူ။ အသညီဘူတာနံ၊ တွေဝေမိန်းမောသသူတို့အား
ငင်း။ဝါ၊အသညီဘဝ၌ဖြစ်ကုန်သောသူတို့အားငင်း။ မတာနံ၊ သေကုန်
သောသူတို့အားငင်း။ စတုတ္ထဈာန သမာပန္နာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စား
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊ ရူပဘဝ အရူပ ဘဝ
နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓ သ
မာပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။နတ္ထိ၊ကုန်။ ။(ထိုစကား၌ရေ
၌နစ်သောသူအား ချုပ်ရာသြကာသအဖြစ်ကြောင့် အဿာသ ပဿာ
သမဖြစ်ကုန်၏သို့၊ ထို့အတူအန္တောမာတုကုစ္ဆိ၌မဖြစ်ကုန်။ သေကုန်
သောသူတို့အားသမုဋ္ဌာပကစိတ်မရှိသောကြောင့်မဖြစ်ကုန်၏သို့၊ ထို့
အတူတွေဝေမိန်းမောသသူတို့အား။ တနည်း။ အသညီဘဝ၌ဖြစ်ကုန်
သသူတို့အားငင်း၊နိရောဓသမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်းမဖြစ်ကုန်။မဟာ
ဂဏ္ဌိပုဒ်၌ကား၊မုစ္ဆာပရေတတို့အားစိတ္တပဝတ္တိဒုဗ္ဗလဘာဝကြောင့်ဟု

အကြောင်းထူးဆို၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အါးမူကား ဓမ္မတာ
အားဖြင့် အဿာသပဿာသတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ရူပါရူပ
ဘဝသမင်္ဂီတို့အား တထာပင်တည်း။ အရူပါနမ္ပနရူပေါကာသာဘာဝ
တောဟုဆိုသင့်၏)။ ။ဣတိ၊ သို့။ ဥ ပွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်း
ဖြင့်။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဋိစောဒေ
တဗ္ဗာ၊ တဘန်စောဒနာအပ်၏။ ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ တွံ၊ သည်။ နေဝမာတု
ကုစ္ဆိဂတောနနု၊ အမိဝမ်း၌မတည်သည်သူမဟုတ်ပါလော။ ဥဒကေ၊ ၌။
နနိမုဂ္ဂေါနနု၊ မနစ်သည်သူမဟုတ်ပါလော။ အသညီဘူတောနနု၊ မတွေ့ဝေ
မမိန်းမောသည်သူမဟုတ်ပါလော။ ဝါ၊ အသညီဘဝ၌မဖြစ်သည်သူမဟုတ်
ပါလော။ နမတောနနု၊ အသက်ရှင်သည်သူမဟုတ်ပါလော။ နစတုတ္ထဇ္ဈာ
နသမာပန္နောနနု၊ လော။ နရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနနု၊ လော။ နနိရောဓသမာ
ပန္နောနနု၊ လော။ တော၊ သင့်အား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ
ယေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာတည်း။ ။(ထက်ဝန်းကျင်မှကြွင်းသည်ကိုသာ
ယူသောနည်းအားဖြင့်ရှိသည်သာဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယထာ
ဝုတ္တသတ္တဒ္ဓာနဝိနိမုတ္တဿ အဿာသပဿာသာနံ အနုပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနဿ
အဘာဝတော၊ ဟိတ်)။ ။ပန၊ ထိုသို့ရှိသော်လည်း။ မန္ဒပညတာယ၊
ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောသိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိစောဒေ
တဗ္ဗော၊ ၏။ အထပ္ပနာ၊ မှ။ အနေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပကတိဖုဋ္ဌဝသေန၊
ပြကတေ့အားဖြင့်ထိရာဌာန၏အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ မနသိ
ကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေအဿာသ
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဒီဃနာသိကဿ၊ နှာခေါင်းရှည်သူအား။ နာသ
ပုဋံ၊ နှာခေါင်းဖျားကို။ ဃဋ္ဋေန္တာ၊ ထိခိုက်ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
ရဿနာသိကဿ၊ အား။ ဥတ္တရောဋ္ဌံ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ ဃဋ္ဋေန္တာ၊
ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။
ဣမံနာမဌာနံ၊ ကို။ ဃဋ္ဋေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ ရှေး၌ယူဘူးသော
အာကာရနိမိတ်ကိုယူတတ်မှတ်တတ်သောထိရတရဖြစ်သောအမှတ်
သညာကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ။(သတိသည်ထိရ
သညာလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိရကား။ သတိ၏ဖြစ်လွယ်ခြင်းအ
ကျိုးငှါထိရတရအမှတ်သညာကိုဖြစ်စေအပ်၏ဟူလို)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။
ဣမမေဝ၊ ဤသို့မထင်သောကာယသင်္ခါရကို ဆူးထွင်သည့် နည်းဖြင့်

ထင်စေသည့် အစီအရင်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထဝသံ၊ အကြောင်းကို။ ။(အတ္ထောဝသတိတိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိဧတ္ထာတေနာတိဝါ အတ္ထဝသော။ကာရဏံ။ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။အတ္ထဝသန္တိ ဟေတုံ။အတ္ထောတိဖလံ။ သောယဿ ဝသေန ပဝတ္တတိ၊ သောအတ္ထ ဝသောတိ၊ ဟူလသော်)။ ။ပဋိစ္စ၊၍။နာဟံဘိက္ခဝေ။ပ။ဝဒါမိတိ၊၍။ ဘဂဝတာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဟံ၊ငါဘုရားသည်။ မဋ္ဌသတိသာ၊ ပျောက်တတ်သောသတိရှိသော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇဉ် ကင်းသသူအား။ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနံ၊ကို။နဝဒါမိ၊ဟောတော်မမူ။ ။(ဘာဝနာပွါးစဉ်အစဉ်သဖြင့် အဿာသပဿာသ မထင်လတ်သော် ရုံစမ်းရှာသွေ၍ငါမှာပျောက်သည့်ထိုအဿာသပဿာသကား ဤသည်ပင်ယခုတွေ့တော့သည်ဟုမပျောက်ရအောင်မြဲစွာမှတ်ခြင်းငှါရင်း၊ မဘောက်မပြန် လှံမစောက်သိခြင်းငှါရင်း တတ်အားကုန်သည့် သတိပညာတို့မှ ကင်းသသူအား ငါဘုရားဟောတော်မမူဟူလိုသော်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ၊သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသောသူအားသာလျှင်ရင်း။ သမ္ပဇာနဿဝ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောသူအားသာလျှင်ရင်း။ ကိဉ္စာပိသမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ပန၊သော်လည်း။ ဣတောအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ အညံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရောန္တဿ၊ အား။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ဆက်။ ဣဒံအာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ဂရုကံဘာဝိယံ၊ခဲယဉ်း၏။ ဂရုကဘာဝနံ၊ခဲသောပွါးရခြင်းရှိ၏။ ။(ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ထိုဂရုကအဖြစ်သည် ဘာဝနာ၏သုဒုက္ကရဘာဝဖြင့်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်၊ဂရုကဘာဝနံ၊ဟူပြန်သည်။ ။ဥပရူပရိ သန္တသုခုမဘာဝါပတ္တိတော။ဟိတ်လာ)။ ။ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ဘုရား၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားတပည့်သားတော်ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာပုရိသာနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။မနသိကာရဘူမိဘူတံ၊ နှလုံးသွင်းရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်၏။နစေဝဣတ္တရံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ်မဟုတ်သည်သာတည်း။ နစဣတ္တရသတ္တသမာသေဝိတံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ် မြင်မြင်ဝါးဝါး သသူနည်းနာကျကျ သဘာဝအညီ မှီဝဲ နိုင်သည်လည်း မဟုတ်ချေ။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ မနသိ၊၍။ကရီယတိ၊ထားအပ်၏။ တထာတထာ၊ ဖြင့်။ သန္တဥ္စေဝ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ သုခုမဥ္စ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဧတ္တ၊ ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဗလဝတီ၊ အားသန်သော။ (အလွန်သန့်ရှင်းသည့်ရဲရင့်သည့်ဟူလို)။ ။သတိစ၊ကိုဋင်း။ ပညာစ၊ ကိုဋင်း။ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(သတိပညာစဣစ္ဆိတဗ္ဗာဟူပြီး၍၊ သုခုမဖြစ်သောအကျိုး မည်သည်ကို ပြီးစေတတ်သော တရားသည်လည်းသုခုမသာလျှင်ဖြစ်စကောင်း၏ဟုပြခြင်း၄ါ၊ ယထာဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ မဋ္ဌသာဋကဿ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ပြေပြစ်သောပုဆိုးကို။ တုန္နကရဏ ကာလေ၊ အပ်လျှိုခြင်းကို ပြုရာကာလ၌။ သုခုမာ၊သေးငယ်သိမ်မွေ့သော။ သူစိပိ၊ အပ်ကိုလည်း။ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊၏။ တတော၊ ထိုအပ်ထက်။ သုခုမတရံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော။ သူစိပါသဝေဓနမ္ပိ၊အပ်နဖါးထွင်းရူးကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံယထာ၊၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။မဋ္ဌသာဋကသဒိသဿ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ပြေပြစ်သော ပုဆိုးနှင့်တူသော။ဣမဿကမ္မဋ္ဌာနဿ၊၏။ ဘာဝနာကာလေ၊ ပွါးစေရာသောကာလ၌။သူစိပဋိဘာဂါ၊အပ်နှင့်တူသော။သတိပိ၊ကိုဋင်း။ သူစိပါသဝေဓနပဋိဘာဂါ၊အပ်နဖါးထွင်းရူးနှင့်တူသော။တံသမ္ပယုတ္တာ၊ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော။ဗလဝတီ၊သော။ ပညာပိ၊ကိုဋင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ယခုအခါ၌မထင်ကုန်သောအဿာသပဿာသတို့ကို ပရိယေသနပါယကိုပြခြင်း၄ါ၊တာဟိစပန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ပါး။တာဟိစ၊ထိုသို့အားသန်သန့်ရှင်းရဲရင့်သည်လည်းဖြစ်သော။ သတိပညာဟိ၊တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေအဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။အညတြ၊၍။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ပြကတေ့အားဖြင့်ထိရာအရပ်ကို။နပရိယေသိတဗ္ဗာ၊မရှာမှီးအပ်။ပန၊အလျှော်ကား။ကဿကော၊ လယ်ထွန်ယောကျ်ားသည်။ကသိံ၊လယ်ကို။ ကသိတွာ၊ထွန်ပြီး၍။ဗလိဗဒ္ဒေ၊တို့ကို။ မုဉ္စိတွာ၊ ချွတ်၍။ ဂေါစရမုခေ၊ ကြက်စားရာသို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၌။ နိသိန္နော၊ အိပ်လျက်။ ဝိဿမေယျ၊ ပန်းပြေသက်သာနားနေရာ၏။ အထ၊၌။ အဿ၊ ထိုလယ်လုပ်သောယောကျ်ား၏။တေဗလိဗဒ္ဒါ၊တို့သည်။ ဝေဂေန၊ဖြင့်။အဋဝိံ၊တောအုပ်သို့။ ပဝိသေယျုံ၊ ဝင်ကုန်ရာ၏။ ဆေကော၊ သော။ ကဿကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သော၊သည်။ပုန၊ဘန်။ တေဗလိဗဒ္ဒါ၊တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ယောဇေတုကာမော၊ ယှဉ်စေလိုသည်ရှိသော်။တေသံ၊ ထိုနွားတို့၏။ အနုပဒံ၊ခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ ဂန္တွာ၊လိုက်၍။ အဋဝိံ၊သို့

နအာဝဟိဏ္ဍတိ၊မလှည့်လည်။အထခေါ၊သော်ကား။ရသ္မိဥ္စ၊ကြိုးကို၎င်း။
ပတောဒဥ္စ၊နှင်တံကို၎င်း။ဂဟေတွာ၊၍။ ဥဇုကမေဝ၊သာလျှင်။တောသံ၊
ထိုနွားတို့၏။နိပါတနတိတ္ထံ၊ သက်ကျရာရေဆိပ်သို့။ဂန္တွာ၊၍။နိသီဒတိ
ဝါ၊ထိုင်၍မူလည်းနေ၏။ နိပဇ္ဇတိဝါ၊အိပ်၍မူလည်းနေ၏။ အထ၊၌။တေ
ဂေါဏာ၊တို့ကို။ ဒိဝသဘာဂံ၊နေ့အဘို့ပတ်လုံး။ စရိတွာ၊ကျက်စား၍။
နိပါတနတိတ္ထံ၊သို့။ ဩတရိတွာ၊၍။ နှာတွာစ၊ ၍၎င်း။ ပိဝိတွာစ၊ ၍၎င်း။
ပစ္စုတ္တရိတွာ၊တဘန်ကူး၍။ဌိတေ၊ တည်သည်တို့ကို။ဒိသွာ၊၍။ရသ္မိယာ၊
ဖြင့်။ဗန္ဓိတွာ၊၍။ပတောဒေန၊ဖြင့်။ဝိဇ္ဈန္တော၊ မောင်းလျက်။အာနေတွာ၊
၍။ယောဇေတွာ၊က၍။ ပုန၊ဘန်။ကမ္မံ၊ကို။ ကရောတိယထာ၊ ၏သို့။ဧဝ
မေဝ၊လျှင်။တေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ တေအဿာသပဿာသာ၊တို့ကို။
အညတြ၊ ၍။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ပြကတေ့အားဖြင့်ထိရာဌာနကို။
နပရိယေသိတဗ္ဗာ၊အပ်။ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။သတိရသ္မိဥ္စ၊သတိတည်း
ဟူသောကြိုးကို၎င်း။ပညာပတောဒဥ္စ၊ ပညာတည်းဟူသော နှင်တံကို
၎င်း။ဂဟေတွာ၊၍။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ၊၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊၍။
မနသိကာရော၊ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊သို့။
မနသိကရောတော၊သော။အဿဘိက္ခုနော၊ အား။နိပါတနတိတ္ထေ၊၌။
ဂေါဏာ၊တို့သည်။ဥပဋ္ဌဟန္တိဝိယ၊ ကုန်၏သို့။ နစိရသေဝ၊လျှင်။တေ
အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တတော၊မှ။
အနေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ သတိရသ္မိယာ၊ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊၍။တသ္မိံယေဝ
ဌာနေ၊ထိုဥပရိနိဗန္ဓနာနိမိတ်ဟုမှတ်အပ်သောဌာန၌သာ။ယောဇေတွာ၊
မနသိကာရဖြင့်ယှဉ်၍။ ။(တနည်း။သတိရသ္မိယာဗန္ဓိတွာဟုဆိုအပ်
ပြီးသောအနက်ကိုပင်၊ တသ္မိံယေဝဌာနေယောဇေတွာ၊ဆိုပြန်သည်။
အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဥပမေယျ၌ဗန္ဓနယောဇနဌာနတို့ကိုအသိးမရ
ကောင်းသောကြောင့်တည်း)။ ။ပညာပတောဒေန၊ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈန္တေန၊
စိုင်းနှင်သည်ဖြစ်၍။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ ဧဝံ၊
သို့။အနုယုဉ္ဇတော၊သော။ တဿ၊အား။ နစိရသေဝ၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊
ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဝါ၊ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ဥဘ
ယမ္ပိဟိဋ္ဌာ ဧကဇ္ဈံဝုတ္တံ။ တထာဟိ တူလပိစုအာဒိဥပမတ္တယံ ဥဂ္ဂဟေ
ယုဇ္ဇတိ။သေသံဥဘယတ္ထ။ဋီကာ)။ ။ပန၊အထူး။တံဧတံနိမိတ္တံ၊သည်။
သဗ္ဗေသံ၊ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့အား။ ဧကသဒိသံ၊တချက်တည်းတူ

သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။အပိစခေါ၊ သော်ကား။ ကသိဏ်၊ အချို့သော
ယောဂီအား။သုခသမ္ဘဿံ၊ချမ်းသာသောအတွေ့ကို။ ဥပ္ပါဒယမာနော၊
ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။တူလပိစုဝိယစ၊လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း။ကပ္ပါသ
ပိစုဝိယစ၊ ဗိုင်းဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း။ ဝါတဓာရာဝိယစ၊ လေအလျဉ်ကဲ့သို့
ရင်း။ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။ဣတိ၊သို့။ ဧကစ္စေ၊တို့သည်။ အာဟု၊ကုန်၏။ပန၊
ထိုသို့ဆိုကုန်သော်လည်း။အယံ၊လတ္တံ့သည်ကား။အဋ္ဌကထာသု၊တို့၌။
ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ဣဒံနိမိတ္တံ၊ သည်။ ကသိဏ်၊အား။ တာရ
ကရူပံဝိယ၊သောက်ရူးကြယ်ကဲ့သို့ရင်း။ မဏိဂုဠိကာဝိယ၊ ပတ္တမြားလုံး
ကဲ့သို့ရင်း။မုတ္တာဂုဠိကာဝိယစ၊ ပုလဲလုံးကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။
(မဏိဂုဠိကာဒိဥပမာပဋိဘာဂဝေဠန္တိ)။ ။ကသိဏ်၊အား။ခရသမ္ဘဿံ၊
ကြမ်းသောအတွေ့ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ ကပ္ပါသဋ္ဌိဝိယ၊ ဝါရိုးကဲ့သို့ရင်း။
ဒါရုသာရသူစိဝိယစ၊ သစ်သားနှစ် တံကျင်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။
ကသိဏ်၊အား။ဒီဃပါမင်္ဂသုတ္တံဝိယ၊ ရှည်စွာသောဆောက်လုံးကြိုးမျှင်
ကဲ့သို့ရင်း။ကုသုမဒါမံဝိယ၊ ပန်းဆိုင်းကဲ့သို့ရင်း။ ဓူမသိခါဝိယစ၊ အခိုး
ညွန့်ကဲ့သို့ရင်း။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ကသိဏ်၊ အား။ ဝိတ္ထတံ၊ကျယ်ပြန့်သော။
မက္ကဋကသုတ္တံဝိယ၊ ပင့်ကူချည်မျှင်ကဲ့သို့ရင်း။ ဝလာဟကပဋလံဝိယ၊
တိမ်တိုက်လွှာကဲ့သို့ရင်း။ပဒုမပုပ္ဖံဝိယ၊ ပဒုမာကြာပွင့်ကဲ့သို့ရင်း။ရထ
စက္ကံဝိယ၊ရထားလှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့ရင်း။စန္ဒမဏ္ဍလံဝိယ၊လဝန်းကဲ့သို့
ရင်း။သူရိယမဏ္ဍလံဝိယစ၊သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(တခုတည်းသာ
ဖြစ်သော၏ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်အဘယ့်ကြောင့် အနေကာကာရအားဖြင့်
ထင်သနည်းဟု၊ကား။တံပနေတံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့
တခုတည်းဖြစ်သော်လည်း။ တဉ္စဧတံကမ္မဋ္ဌာန်၊သည်။ သမ္ဗဟုလေသု၊
ကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ တို့သည်။ သုတ္တန္တံ၊ တခုသော သုတ္တန်ပါဠိကို။
သဇ္ဈာယိတွာ၊ သရဇ္ဈာယ်၍။ နိသိန္နေသု၊ရှိသော်။ ဧကေန၊တဦးသော။
ဘိက္ခုနာ၊သည်။ တုမှာကံ၊အရှင်တို့အား။ ကီဒိသံ၊အဘယ်သို့သဘော
ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ ဣဒံသုတ္တံ၊သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊
မေးလျှောက်သည်ရှိသော်။ ဧကော၊သည်၊မယှံ၊အား။ မဟတီ၊သော။
ပဗ္ဗတေယျာနဒီဝိယ၊ တောင်မှ ထွက်စီးသော မြစ်ကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။
ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ အပရော၊ တဦးသောရဟန်းသည်။
မယှံ၊အား။ဧကာ၊သော။ဝနရာဇိဝိယ၊တောရေးကဲ့သို့။ဟုတွာ၊၍။ဥပဋ္ဌာ

တိ၊၏။အညော၊သည်။မယှံ၊အား။ဧကော၊သော။သီတစ္ဆာယော၊ချမ်းအေး
သော အရိပ်ရှိသော။ သာခါသမ္ပန္နော၊ အခက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဖလ
ဘာရဘရိတရုက္ခောဝိယ၊ အသီးတည်း ဟူသော ဝန်ဖြင့် ပြည့်သော
သစ်ပင်ကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ။(ပဂုဏ
ပဝတ္တိအဖြစ်ဖြင့်အဝိစ္ဆေဒအဖြစ်ကိုရင်း၊ မဟာဝိသယ၏ အဖြစ်ကိုရင်း
ရည်၍၊ မဟာတိပဗ္ဗတေယျာနဒီဝိယဟူသည်။ ။အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိ
ဖြင့်သမန္တဘဒ္ဒကဖြစ်သောသုတ်သည် ထက်ဝန်းကျင်အဘို့ဖြင့် နှလုံး
ကိုဆောင်တတ်သောကြောင့် ပင်လုံးကျွတ်အက်ကွဲမတတ် ပွင့်သော
တောအုပ်ကဲ့သို့ဖြစ်ရကား၊ ဧကော ဝနရာဇိဝိယ ဟူသည်။ တေနာဟ
ဘဂဝါ၊ ဝနပ္ပဂုမ္ဗေယထဖုဿိတဂ္ဂေတိ။ ။နာနာနယသဏ္ဍိကဖြစ်သော၊
နာနာပေယျာလရှိသော၊ ဝိဝိဓနယနိပုဏ ဖြစ်သော၊ ဗဟုဝိဓကမ္မဋ္ဌာန
မုခဖြစ်သောသုတ်ကို။ သေယျထာပိကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သက္ကစ္စပြုလျက်မှီ
၍အသက်ရှင်ရကား။ သီတစ္ဆာယော။ ပ။ ရုက္ခောဝိယဟူသည်)။ ။ဟိ၊
အထူးထူးထင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဆိုအံ့။ တေသံဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။
ဧကမေဝ၊ သော။ တံသုတ္တံ၊ သည်။ သညာနာနတာယ၊ သညာတို့၏အထူး
ထူးသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ အထူးထူးအား
ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိဝိယ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧကမေဝ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သညာ
နာနတာယ၊ နိမိတ်ထင်သည်မှ ရှေးမဆွကဖြစ်ကုန်သော သညာတို့၏
အထူးထူးသော သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ ဖြင့်။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟိယုတ္တံ၊ စွ။ တံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သညဇံ၊ ဘာဝနာသညာ
ဖြင့်မှတ်အပ်ကာမျှဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့်ပရိကပ္ပိတကြံဆအပ်
ကာမျှဖြစ်၏။ ။(ဘာဝနာသညာယသညာဏမတ္တံ။ နဟိအသဘာဝဿ
ကုတောစိသမုဋ္ဌာနံအတ္ထိ။ တေနာဟနာနတောဥပဋ္ဌာတီတိ။ ဥပဋ္ဌာနာ
ကာရမတ္တန္တိဝုတ္တံ ဟောတိ။ သာရတ္ထဒီပနီ။ ။သညဇန္တိ ဘာဝနာ
သညာယပရိကပ္ပိတံ၊ နဥပ္ပါဒိတံ။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ဝိမတိ)။ ။သညာနိ
ဒါနံ၊ ဘာဝနာသညာဟူသောအကြောင်းရှိ၏။ သညာပဘဝံ၊ ဘာဝနာ
သညာလျှင်အမွန်ရှိ၏။ တသ္မာ သညာနာနတာယ၊ ကြောင့်။ နာနတော၊
ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထစ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်လည်း။
အဿာသသာရမ္မဏံ၊ အဿာသလျှင်အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်
သည်။ အညမေဝ၊ တည်း။ ပဿာသာရမ္မဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညံ

ဝေါ၊တည်း။နိမိတ္တာဝရမ္မဏံ၊သော။စိတ္တံ၊သည်။ အညံ့ဝေါ၊တည်း။ဟိ၊ဗျတိ
ရိက်ကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊အား။ဣမေတယောဓမ္မာ၊အဿာသ-ပဿာသ-
နိမိတ်၊ ဤသုံးပါးကုန်သောဓမ္မတို့သည်။နတ္ထိ၊ကုန်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အစွမ်း
ဖြင့်မနသိကာတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်မရအပ်ကုန်ဟူလို)။ ။တဿ၊၏။ကမ္မဋ္ဌာ
န်၊သည်။အပ္ပနံ၊သို့။ နေဝပါပုဏာတိ၊မရောက်နိုင်။ ဥပစာရံဥပစာရမ္ပိ၊
ဥပစာရသို့သော်လည်း။နပါပုဏာတိ၊မရောက်နိုင်ဘူး။(ပဂေဝအပ္ပနန္တိ
အဓိပ္ပါယော၊ဤအနက်ကိုယူစေလို၍၊နေဝအပ္ပနံ၊ဟုရှေးဆိုသည်)။ ။
ပန၊အန္ဓယကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊အား။ ဣမေတယောဓမ္မာ၊တို့သည်။ အတ္ထိ၊
ကုန်၏။ တဿဝ၊ ၏သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပစာရဥ္စ၊သို့၎င်း။
အပ္ပနဉ္စ၊ သို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(ဣဒါနိမှ ဝုတ္တသေဝအတ္ထကို
သမတ္တနအကျိုးငှါ ကကစူပမာဒ္ဓ လာကုန်သော၊ နိမိတ္တံ၊ ဤသို့စသော
ဂါထာတို့ကိုထပ်၍တဘန်ဆောင်အပ်ကုန်၏)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။နိမိတ္တံ။
ပ။လဗ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။ ဇေတံဂါထာဒွယံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ပန၊ဝါကျ
တပါးကိုအားသစ်ဦးအံ့။ဇေံ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသေါပကာရအားဖြင့်။နိမိတ္တော၊
ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ သော်။ တေနဘိက္ခုနာ၊သည်။ အာ
စရိယဿ၊၏။သန္တိကံ၊သို့။ဂန္တွာ၊၍။အာရောစေတဗ္ဗံ၊၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။
မယှံ၊အား။ဝေရူပံနာမ၊သော။နိမိတ္တံ၊သည်။(ထည့်)။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ဣတိ၊
သို့။အာရောစေတဗ္ဗံ၊၏။ ပန၊ပါး။ အာစရိယေန၊ သည်။ဇေတံ၊ ဤသို့သ
ဘောရှိသောထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။ နိမိတ္တံ၊
သည်။န၊မဟုတ်။ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။
ဘာဝနံ၊ကို။ အနုယုဉ္ဇဿ၊အား။(ထည့်)။ ဇေံ၊ဤသို့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ဟောတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဣတိဝတွာ၊၍။ တဿ၊ထိုသို့ထင်လာ
သောနိမိတ်ကို။(ထည့်)။ပုနပ္ပုန်၊လဲ။ဇေံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။(ထည့်)။
မနသိကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊၏။ ။(ဇေံ
ဟောတုပါဌ်ရှိသည်ကားပမာဒလေခ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။နိမိတ္တန္တိ၊ဟူ၍။
ဝုတ္တေ၊သော်။ဝေါသာနံ၊တွန့်ခြင်းသို့။အာပဇ္ဇေယျ၊၏။ ။(အဘယ်သို့
နည်းဟူမူ။ နိမိတ္တံနာမ ဒုက္ကရံ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ တတိယံလဒ္ဓံ၊ ဟန္ဒာဟံဒါနိ
ယဒါဝါတဒါဝါ ဝိသေသံနုပ္ပတ္တောဿာမီတိ သင်္ကောစံ အာပဇ္ဇေယျ။
ဋီကာ)။ ။နိမိတ္တံ၊သည်။န၊မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊သော်။နိရာသော၊
အာသာကင်းသည်ဖြစ်၍။ဝိသီဒေယျ၊ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။ ။

(အဘယ်သို့နည်း။ ဝွက္ကံကာလံဘာဝနမနုယုတ္တဿ နိမိတ္တမ္ပိနဥပ္ပန္နံ၊ အဘာဗ္ဗောမညေဝိသေသဿာတိဝိသာဒံအာပဇ္ဇေယျ။ဧင်း။ ။ကမ္မဋ္ဌာန။လေ့ထပြန်ခေါက်။ တအောက်မေ့မေ့။ ညဥ့်နေ့ကြိုးစား။ စေ့ဆော်ပြောလည်း။တိမ်ကြားမိုးလယ်။လျှပ်နှယ်တပြက်။ပြိုးတမြွက်မျှ။ချာန်မင်ရမည်။ရိပ်ခြည်မထင်။ ခဲငြိုငြင်သော်။ သခင်ဘုရား။ မိုင်းခြားလေးချ။ပုဂ္ဂိုလ်ရတွင်။ ကြွက်ဥသံချောင်။ ကျန်သောယောင်သို့။ သုံးဘောင်တဓာတ်။ဤအပြစ်ဝယ်။ မေးရစ်ရမွက်။ ဘဝစက်မှ။ မထွက်လှည့်ကျင်။ကျိုးမမြင်သည်။ငါလျှင်ပဒ။ပရမဟု။ လက်ချကိုယ်ကို။ပြစ်တင်ဆိုလျက်။မသက်မသာ။ပင်ပန်းရှာလိမ့်ဟုလိုသည်။ ။နိသိဒေယျဟူ၍လည်းရှိ၏။ငိုကာနှင့်မညီ)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။တဒုဘယမ္ပိ၊ကိုလည်း။အဝတွာ၊၍။မနသိကာရေယောဝ၊ ခွ်သာလျှင်။နိယောဇေတဗ္ဗော၊ တိုက်တွန်းအပ်၏။ဣတိဇဝံ၊သို့။တာဝ၊စွာ။ ဒိဃဘာဏကာ၊ တို့သည်။ အာဟုကုန်၏။မဇ္ဈိမဘာဏကာပန၊တို့သည်ကား။ အာဟုကုန်၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ဇူဒံ၊ဤသို့သဘောရှိသောထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊မည်၏။ သပ္ပုရိသ၊သူတော်ကောင်း။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ မနသိကရောဟိ၊လော့။ဣတိ၊သို့။ဝတ္တဗ္ဗော၊၏။ဣတိ၊သို့။အာဟု၊ ကုန်၏။ ။(ဇ္ဈမာယပဋိပဒါယဇရောမရဏာတောမုစ္စိဿာမိဟု ကျင့်သသူအား နိမိတ်ဟုဆိုသော်အဘယ့်ကြောင့်သင်္ကောစပတ္တိဖြစ်ဘိအံ့နည်း။ဘိယျောသောမတ္တာယဥဿာဟကိုသာပြုရာ၏။ထို့ကြောင့်။ နိမိတ္တမိဒံ။ပ။ဝတ္တဗ္ဗော၊ဟုမဇ္ဈိမဘာဏကဆရာတို့ဆိုကုန်သည်ဟူလို)။ ။အထပဋ္ဌာ၊မှ။အနေန၊သည်။နိမိတ္တေယေဝ၊ ခွ်သာလျှင်။စိတ္တံ၊ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ထားအပ်၏။ဇဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့် ပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာလျှင် ဘာဝနာစိတ်ကိုထားခြင်းဖြင့်။(တနည်း)။ဇဝံယထာဝုတ္တနယေန-နိမိတ္တေဇဝစိတ္တဿဌပနေ၊ယထာဝုတ္တနယဖြင့် ပဋိဘာဂ နိမိတ်၌သာလျှင် ဘာဝနာစိတ်ကို ထားခြင်းသည်။သတိ၊သော်။ ဇူတောပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော၊မှ။ပဘုတိ၊စ၍။အဿယောဂိနော၊အား။ဌပနာဝသေန၊ဖြင့်။အယံဘာဝနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အနုဗန္ဓနာယစဖုသနာယစဌပနာယစမနသိကရောတိ၊ဟုရေးဆိုအပ်ခဲ့ပြီး၌။အနုဗန္ဓနာဖုသနာကိုစွန့်၍ဌပနာအားဖြင့်ဘာဝနာဖြစ်ရကား။ဌပနာအားဖြင့်သာပွါးစေအပ်၏ဟူလိုသော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ပေါရာဏာဟိ၊တို့သည်။နိမိတ္တေ။ပ။ နိဗန္ဓတိတိ၊ဟူသော။ဇဝံဝစနံ၊

ကို။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။(ပေါရာဏောဟိဝုတ္တော၀ါယမတ္ထောတိ ဒဿေန္တော
နိမိတ္တေတ္တိဂါထမာဟ)။ ။ဓီရော၊ သမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော
ယောဂီသည်။ ။(ဓိတိသမ္ပန္နတ္တာဓီရော၊ယောဂီ။ဋီကာ)။ ။တနည်း။
ဓီရော၊ပညာနှင့်အတ္တဟိတကိုယူနိုင်ပေသောယောဂီသည်။ ။(ဓိယာ
ပညာယဟိတံရာတိဂဏှာတီတိဓီရော၊မူ)။ ။အဿာသပဿာသေ၊
၌။ နာနာကာရံ၊ စတ္တာရောဝဏ္ဏာဟူ၍ ဟောအပ်ပြီးသော အထူးထူး
သောအာကာရကို။ ။(အာကာရ သာမညဝသေန ဟောတံ ဧက
ဝစနံ)။ ။ဝိဘာဝယံ ဝိဘာ ဝယန္တော၊ ကွယ်ပျောက် စေလျက်။
(နိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယဟိ တေ အာကာရာ အမနသိကရောတော
အန္တရဟိတာဝိယဟောန္တိ)။ ။(တနည်း)။ အဿာသပဿာသေ၊
သဖြစ်သော။နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပယံ
ဌပယန္တော၊ထားဘိမူ။(ဌပနာဝသေနမနသိကရောန္တောတိအတ္ထော)။ ။
တာယဝေဌပနာယ၊ ထိုဌပနာဖြင့်သာလျှင်။ သကံစိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။
နိဗန္ဓတိ၊မြဲစွာဖွဲ့သည်မည်၏။ ။(အပ္ပနာသို့ရောက်စေသည်မည်၏။
အပ္ပနာ၏ အားဖြင့် ဖြစ်စေသည် မည်၏ ဟူလို။ ။နိမိတ္တေ ဌပယံ
နိမိတ္တေဗန္ဓတီတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။(တနည်း)။ဓီရော၊သည်။ အဿာသ
ပဿာသေ၊၌။နာနာကာရံ၊ကို။ဝိဘာဝယံဝိဒ္ဒိတံပါကဋံ၊ကို။ကရောန္တော၊
လတ်ဘိမူ။ဝါ၊ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ နာနာကာရတော၊ဖြင့်။
ဝိဘာဝယံဝိဘာဝယန္တောဇာနန္တော၊ လတ်ဘိမူ။ဝါ၊ဝိဘာဝယံဝိဒိတေ
ပါကဋေ၊တို့ကို။ကရောန္တော၊လတ်ဘိမူ။ဝါ၊ နာနာကာရံနာနာကာရေ၊
ကုန်သော။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယံဝိဘာဝယန္တော
ပဿန္တော၊ လျက်။ တတ္ထအဿာသပဿာသေ၊၌။ လဒ္ဓံ၊ သော။
ယံနိမိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပယံဌပယန္တော
ဌပနာဝသေနဌပေန္တော၊လျက်။ အနုက္ကမေန၊ဖြင့်။သကံစိတ္တံ၊ကို။ နိဗန္ဓ
တိအပ္ပေတိ၊အပ္ပနာသို့ရောက်စေ၏။။(အကြင်အခါ၌သဒ္ဒါစသောဇာဂရိ
တို့သည် လှံမစောက်သန့်ရှင်းထက်မြက်ကုန်၏။ ထိုအခါ အဿဒ္ဓိယစ
သည်တို့၏ဝေးကွာသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာတိသယထာမပတ္တ ဖြစ်
ကုန်သောသတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂတို့မှရအပ်သောအထောက်အကူရှိကုန်သော
ကာမာဝစရသာဖြစ်ကုန်သောဈာန်အင်္ဂါတို့သည် အကြိမ်များစွာဖြစ်
၍ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ထိုသို့ဝိတက်စသောဈာန်အင်္ဂါ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်

သာလျှင် ထိုဝိတက် စသည်တို့၏ ပစ္စနီကဖြစ်ကုန်သော ကာမစ္ဆန္ဒစ သည်သည် တဒင်္ဂပဟာနအားဖြင့် ပယ်ခွာထားသည် ပဋိဘာဂ နိမိတ်ဖြစ်သည်နှင့်အတူ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ဥပစာရဈာန် ဖြစ်၏။ထိုသို့အပ်ပြီးသောအကြောင်းမျိုးကြောင့်လျှင်၊တသောဝံနိမိတ္တာ၊ ပဋ္ဌာနတောပဘုတိနီဝရဏာနိဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝဟောန္တိ၊စသည်ကိုမိန့် ဆိုအပ်သတည်း)။ ။ဝေံဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ တဿယောဂိနော၊ သည်။ နိမိတ္တုပ္ပဋ္ဌာနတော၊မှ။ ပဘုတိ၊၍။နီဝရဏာနိ၊တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိ တာနေဝ၊ခွါအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကိလေသာ၊နီဝရ ဏာမှကြွင်းသောကိလေသာတို့သည်။ သန္နိသိန္နာယေဝ၊ ငြိမ်စွာနေကုန် သည်သာလျှင်။ ဝါ၊နီဝရဏာဟူသောသဟဲမရ၍ မထမြိန်မြိန် ငြိမ်သက် ပုန်းလျှိုးကုန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊သန္နိ သိန္နာယေဝ၊ဟူ၍အဝဓာရဏဖြင့် ထိုဝိက္ခမ္ဘန သန္နိသိန္နစသည်အကျိုး ငှါဥဿာဟအထူးမဖြစ်ရပြီ။ရပြီးသဘာဝပြီးသည်ကိုပြသတည်း)။ ။ သတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌိတာယေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ဖြင့်။ သမာဟိတမေဝ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။အထ၊၌။ အနေန၊သည်။တံနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏတော၊ပိစုပိဏ္ဍတာရကရူပ စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ထင်သေးအ ဆင်းအားဖြင့်။ နေဝမနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ လက္ခဏတော၊ ကြမ်းသည်၏အဖြစ်စသောသဘောအားဖြင့်၊ဝိက္ခမ္ဘနစသောသဘော အားဖြင့်၊အနိစ္စတာစသောသဘောအားဖြင့်။ နပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊အပ်။အ ပိစခေါ၊သော်ကား။ခတ္တိယမဟေသိယာ၊မိဘုရားကြီးသည်။ စက္ကဝတ္တိ ဂဗ္ဘော၊စကြာဝတေးမင်းလောင်း၏ကိုယ်ဝန်ကို။ရက္ခိတဗ္ဗောဝိယ၊စောင့် ရှောက်အပ်၏သို့ငှါ၊ ကဿကေန၊သည်။ သာလိယဝဂဗ္ဘော၊သလေး စပါးဖုံးကို။ ရက္ခိတဗ္ဗောဝိယစ၊ ၏သို့ငှါ။ အာဝါသာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ကုန်သော။ အသပ္ပါယာနိ၊တို့ကို။ဝဇ္ဇေတွာ၊၍။ တာနေဝ၊ထိုအာ ဝါသအစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။သတ္တ၊ကုန်သော။ သပ္ပါယာနိ၊ တို့ကို။ဝံသေဝန္တေန၊မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။သာဓုကံ၊စွာ။တံနိမိတ္တံ၊ကို။(လိုက်)။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အာဝါသော-ဂေါစရော-ဘဿံ၊ ပုဂ္ဂလော-ဘော ဇနံ-ဥတု။ ဣရိယာပထောတိသတ္တေတေ၊အသပ္ပါယေဝိဝဇ္ဇယေ။ ။ သပ္ပါယေသတ္တသေဝေထ၊ ဧဝဉ္ဟိပဋိပဇ္ဇတော။ နစိရေနေဝ ကာလေန၊

ဟောတိကာသစိ အပ္ပနာ)။ ။အထပဉ္စာ၊မှ။ နံနိမိတ္တံ၊ကို။ ဧဝံ၊သို့။
ရက္ခိတွာ၊၍။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။မနသိကာရဝသေန၊ဖြင့်။ဝုဍ္ဎိံ၊ကြီးပွါးခြင်းသို့။
ဝိရူဠှိံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဂမယိတွာ၊၍။ ဒသဝိဓံ၊သော။ အပ္ပနာကော
သလ္လံ၊ကို။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(နိမိတ္တရက္ခဏာမည်သည် ထိုနိမိတ်၌
ရအပ်သောဥပစာရဈာန်ကိုစောင့်ခြင်းဖြင့်သာဖြစ်ရကား။ ပုနပ္ပုနံ မန
သိကာရဝသေနဝုဍ္ဎိံ ဝိရူဠှိံ ဂမယိတွာ၊မိန့်သော်)။ ။ဝီရိယသမတာ၊
ဝီရိယနှင့်သမာဓိမျှသည့်၏အဖြစ်ကို။ယောဇေတဗ္ဗာ၊၏။ ဧဝံဝုတ္တနယေ
န၊ဖြင့်။ဃဋေန္တဿ၊စေ့ဆော်သော။တဿ၊အား။ ပထဝီကသိဏေ၊၌။
ဝုတ္တာနုက္ကမေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။တသ္မိံ၊နိမိတ္တေ၊၌။စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာ
နိ၊တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဧဝံ၊သို့။ ဧတ္ထေတိသံကာယာနုပဿနာ
ယံ၊၌။ နိဗ္ဗတ္တစတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနော၊ ဖြစ်ပြီးသော စတုက္ကပဉ္စကဈာန်ရှိ
သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ သလ္လက္ခဏာဝိဝဋ္ဋနာဝသေန၊ဝိပဿနာမဂ်၏အ
စွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊၍။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။
ပတ္တုကာမော အဓိဂန္တုကာမော စ၊ ရခြင်း ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်
လည်းဖြစ်သော။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်
လည်းဖြစ်သော။ယောဂီ၊သည်။ ။(တတ္ထသလ္လက္ခဏာဝိဝဋ္ဋနာဝသေ
နပဉ္စမမဂ္ဂါနန္တရဖလံ အဓိဂန္တုကာမော။ တတောပရံ သလ္လက္ခဏာဝ
သေန ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုကာမောတိပိ ဧဝမတ္ထော ဂဟေ
တဗ္ဗော)။ ။တဒေဝဈာနံ၊ကိုပင်လျှင်။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ အာဝဇ္ဇန၊
သမာပဇ္ဇန၊အဓိဋ္ဌာန၊ဝုဋ္ဌာန၊ပစ္စဝေက္ခနာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ငါးပါး
ကုန်သော အာကာရတို့ဖြင့်။ ဝသိပ္ပတ္တံ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်သည်ကို။
ပဂုဏံ၊လေ့လာသည်ကို။ ကတွာ၊၍။ နာမရူပံ၊ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ ဝိ
ပဿနံ၊ကို။ပဋ္ဌပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။(နာမရူပံဝဝတ္ထပေတွာဝိပဿနံပဋ္ဌပေ
တိဟုသင်္ခေပအားဖြင့် ဆိုအပ်သောအနက်ကိုဝိတ္ထာရအားဖြင့် ပြခြင်း
ငှါ။ကထံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကထံပဋ္ဌပေတိ၊နည်းဟူမူကား။ ဟိ
ဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ သောဘိက္ခု၊ ထိုဈာနလာဘီရဟန်းသည်။ သမာပတ္တိ
တော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ အဿာသပဿာသာနံ၊တို့၏။ သမုဒယော၊ဖြစ်
ကြောင်းဖြစ်သော။ ကရဇကာယော စ၊ငှင်း။ စိတ္တဉ္စ၊ငှင်း။ ဣတိဣဒံဒွယံ၊
ကို။ပဿတိ၊၏။ဟိ၊ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြအံ့။ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ၊ပန်းဘဲတို့
၏ရှုတ်တိကို၊ပန်းဘဲတို့၏မီးမှုတ်သောသားရေအိတ်ကို။ ။(ကမ္မာရာနံ

ဥက္ကာယံအဂ္ဂိဓမနုဘသ္တာ)။ ။ဓမမာနာယ၊မှုတ်သည်ရှိသော်၊ထိုးလတ်သော်။ ။(ဝါတံဂါဟာပေန္တိယာတိအတ္ထော)။ ။ဘသ္တဉ္စ၊ရှုတ်တိကိုရင်း။ (ဂဂ္ဂရီနှင့်ဘသ္တအနက်တူ)။ ။တဇ္ဇံတဒနုရူပံ၊ထိုလေဖြစ်ခြင်းအားလျော်သော။(ပုရိသဿ၊၏)။ဝါယာမဉ္စ၊ကိုရင်း။ပဋိစ္စ၊၍။ဝါတော၊သည်။သဉ္စရတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝံ၊တူလျှင်။ ကာယဉ္စ၊ကိုရင်း။ စိတ္တဉ္စ၊ကိုရင်း။ပဋိစ္စ၊၍။အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ သဉ္စရန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(ဧဝမေဝံ၌၊ကမ္မာရဂဂ္ဂရီကဲ့သို့ ကရဇကာယကို၊ဝါယာမကဲ့သို့ စိတ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။အဿာသပဿာသတို့သည် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်မဟုတ်လော၊အဘယ့်ကြောင့် ကာယဉ္စစိတ္တဉ္စပဋိစ္စဟူသနည်း။ ။ကိဉ္စာပိအဿာသပဿာသာစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ။ ကရဇကာယမ္ပနဝိနာ တေသံအပ္ပဝတ္တနတော ကာယဉ္စစိတ္တဉ္စပဋိစ္စအဿာသပဿာသာတိဝုတ္တံ။ ဋီကာ)။ ။တတော၊မှ။ အဿာသပဿာသေစ၊တို့ကိုရင်း။ ကာယဉ္စ၊ကိုရင်း။ ရူပန္တိ၊ဟူ၍။ စိတ္တဉ္စ၊ကိုရင်း။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေစ၊ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သောစေတသိက်တရားတို့ကိုရင်း။ အရူပန္တိ၊ဟူ၍။ဝဝတ္ထပေတိ၊၏။အယံ၊ကား။ဧတ္ထ၊ဤအာနာပါနဿတိကထာ၌။သင်္ခေပေါ၊တည်း။ဝိတ္ထာရတောပန၊အားဖြင့်ကား။နာမရူပဝဝတ္ထာနံ၊နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ ပရတော၊၌။ အာဝိ၊စွာ။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဧဝံ၊သို့။ နာမရူပံ၊ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။တဿ၊နာမရူပဿ၊၏။ပစ္စယံ၊အဝိဇ္ဇာ-တဏှာ-ကံစသောအကြောင်းကို။ ပရိယေသတိ၊ရှာ၏။(အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ၊ကမ္မ၊အာဟာရစသောအကြောင်းကိုစုံစမ်းသိမ်းဆည်းသည်ဟူလို)။ ။ပရိယေသန္တောစ၊ရှာသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နံပစ္စယံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။တီသုပိအဒ္ဓါသု၊သုံးပါးသောကာလတို့၌လည်း။နာမရူပဿ၊၏။ပဝတ္တိံ၊ကို။အာရဗ္ဘ၊၍။ကင်္ခံ၊အဟောသိနုခေါအဟမတီတမဒ္ဓါနံ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သောဠသဝတ္ထုဖြစ်သောဝိစိကိစ္ဆာကို။ဝိတရတိ၊လွန်နိုင်၏။(လွန်၏ဟူလို)။ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ၊လွန်အပ်ပြီးသော သောဠသ ဝတ္ထုကသံသယ ရှိသူသည်။ ကလာပသမ္မသနဝသေန၊ ယံကိဉ္စိရူပံအတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ငါးပါးသောခန္ဓာတို့၌ အတိတ်စသော ကောဋ္ဌာသကို တခုတခုသော အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်ယူ၍ အနိစ္စစသည်တို့၏အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်း

ဖြင့်။တိလက္ခဏံ၊သို့။အာရောပေတွာ၊တင်၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌အကျုံးဝင်သောဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊၌။ဥပ္ပန္နေ၊ကုန်သော။ ဩဘာသာဒယော၊ဩဘာသော-ဉာဏံ-ပီတိ-ပဿဒ္ဓိ-သုခံ-အဓိမောက္ခော-ပဂ္ဂဟော-ဥပေက္ခာ-ဥပဋ္ဌာနံ-နိကန္တိ-ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ဒသ၊ကုန်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသေ၊ဝိပဿနာတို့၏ညစ်ညူးကြောင်းတို့ကို။ပဟာယ၊ပယ်၍။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ပဋိပဒါဉာဏံ၊သည်။ မဂ္ဂေါ၊မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ ဥဒယံ၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ လွှတ်၍။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ထိုသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်ပြီးသော သင်္ခါရတို့၏ ပျက်ခြင်းကိုသာ ရှုတတ်သော ဉာဏ်သို့။ပတွာ၊၍။နိရန္တရံ၊မပြတ်။ ဘင်္ဂါနုပဿနေန၊ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ဝယတော၊ပျက်သောအားဖြင့်။ဥပဋ္ဌိတေသု၊ကုန်သော။သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊တို့၌။ အာဒီနဝါနုပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊သံသရာ၌အပြစ်ကို ရှုတတ်သောအာဒီနဝဉာဏ်လျှင်ရှေ့သွားရှိသော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။(ထည့်)။နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါနုပဿနာသင်္ခါရုပေက္ခာ နုလောမဉာဏာနံ၊ အနုလောမ ဉာဏ်တို့၏။ စိဏ္ဏပရိယန္တေ၊လေ့ကျက်သည့်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ၊ဖြစ်သောဂေါတြဘုဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ဥပ္ပန္နေန၊သော။မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။(ဂမျမာန်ဖြစ်၍ကျန်သေသကျ)။သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊တို့၌။ဝိရဇ္ဇန္တဿ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ဝိမုစ္စန္တဿ၊လွှတ်ဆဲလည်းဖြစ်၍။ ။(မဂ္ဂက္ခဏေဟိအရိယောဝိရဇ္ဇတိတိဝိမုစ္စတိတိစ ဝုစ္စတိ၊တေနာဟယထာက္ကမေနစတ္တာရောအရိယမဂ္ဂေပါပုဏာတိ)။ ။ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေ၊တို့သို့။ပါပုဏိတွာ၊၍။ အရဟတ္တဖလေ၊၌။ပတိဋ္ဌာယ၊၍။ ဧကူနဝီသတိဘေဒဿ၊လေးပါးကုန်သော မဂ္ဂဝီထိတို့၏အနန္တရ၌ အသီးအသီးဖြစ်၍၊ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပဟီနအဝသိဋ္ဌကိလေသာဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ငါးပါးကုန်သော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းဖြင့် တခုယုတ်နှစ်ဆယ် အပြားရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏဿ၊ ၏၊ ပရိယန္တံ၊သို့။ ပတွာ၊ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကဿ၊၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဧတ္တာဝတာစ၊ဤမျှသောစကား

အစဉ်ဖြင့်လည်း။ အဿ၊ထိုအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို လေ့လာစီးဖြန်း
သောရဟန်း၏။ ဂဏန်၊ကို။ အာဒိံကတွာ၊၍။ ဝိပဿနာပရိယောသာ
နာ၊ဝိပဿနာအဆုံးရှိသော။အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊သည်။
သမတ္တာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အယံ၊ဤဆိုအပ်ပြီး
သောဝဏ္ဏနာသည်။သဗ္ဗာကာရတော၊ဖြင့်။ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။

၁၃၁။ ပန၊ထိုမှတပါး။ဣတရေသု၊ပဌမစတုက္ကမှတပါးကုန်သော။
တီသု၊ကုန်သော။စတုက္ကေသု၊တို့၌။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဝိသုံ၊သီး။ ကမ္မဋ္ဌာန
ဘာဝနာနယောနာမ၊သည်။နတ္ထိ၊ရှိ။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနုပဒဝဏ္ဏနာန
ယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။တေသံတိဏ္ဏံစတုက္ကာနံ၊တို့၏။အတ္ထော၊ကို။ဝေ
ဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဝိသုံကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယောနာမနတ္ထိဟုအသီးဟော
လျက် အဘယ့်ကြောင့်အသီးမရှိဟူသနည်း။ ။ပဌမစတုက္ကဝသေန
အဓိဂတဈာနဿ ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာ နုပဿနာဝသေန ဒေသိတတ္တာ။
ဋီကာ)။ ။ပီတိပဋိသံဝေဒီတိ၊ကား။ ပီတိံ၊ကို။(ပကတိကံတည်း)။ပဋိ
သံဝိဒိတံ၊ အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိအပ်သည်ကို။ (ဝိကတိကံ)။က
ရောန္တော၊လျက်။ ပါကဋံ၊ ပတ္တမြားလက်တင်သို့ ဉာဏ်အားထင်သည်
ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်အံ့။ ပဿ
သိဿာမိ၊ထွက်သက်ရှူအံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊၏။ ။(ပီတိပဋိသံဝေဒီ
ဟူသောပုဒ်၌။ပီတိယာပဋိပဋိသမ္မဒေဝဝေဒနသီလော။တဿဝါပဋိပဋိ
သမ္မဒေဝဝေဒေါ ဧတဿအတ္ထိ။တံဝါပဋိပဋိသမ္မဒေဝဝေဒယမာနော-
ဟုအတ္ထတ္တယရသင့်၏။ ။ယင်းသည့်အတ္ထကား သဒ္ဒဝါစကသတ္တိကို
မြော်ထောက်၍သိသာစလောက်ပြီ။ပီတိပဋိပဋိသမ္မဒေဝသံဝိဒိတကား
သဘာဝမရ။ ပယောဂကျမှဟူသောအနက်သည် လျှို့ဝှက်လေရကား။
ပီတိံပဋိသံဝိဒိတံကရောန္တော၊မိန့်သော်။ ။ယင်းသို့သိသည်မှာလည်း
ပိုးဝါးမဟုတ်၊ပတ္တမြားလက်တင်သို့ ထင်ရှားအောင်ပြုသင့်သည်ဟု၊ပါ
ကဋံကရောန္တော၊ဆင့်ပြန်သည်။ ။သံဝေဒနသဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင် ပီတိ၏
သက္ကစ္စဝိဒိတအဖြစ်ကိုသိစေအပ်ပြီမဟုတ်လောဟူမူ။ဟုတ်၏။သို့သော်
လည်း အကြင်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒနကိုလိုအပ်၏။ထိုပကာရ
ကိုပြခြင်းငှါပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ဟုပဋိသဒ္ဒါကျပြန်သည်ဟူလေ။ ။ယင်းသို့
သော်လည်း ကာယကဲ့သို့ အနေကကလာပသမုဒါယမဟုတ်တကား။

အဘာယ်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒနကို လိုအပ်သနည်းဟု၊ ကား။
တတ္ထဒွိဟာကာရေဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုပီတိပဋိသံ
ဝေဒီဟူသောပုဒ်၌။ အာရမ္မဏတောစ၊ဖြင့်ရင်း။ အသမ္မောဟတောစ၊
ဖြင့်ရင်း။ ဒွတိ၊သို့။ဒွိဟိ၊ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပီတိ၊သည်။
ပဋိသံဝိဒိတာ၊ အသိအသိကောင်းစွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။
(ကထံအာရမ္မဏတောပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ-ကား။ ကထေတု
ကမျတာပုစ္ဆာတည်း)။ ။ကထံကေနာကာရေန၊ဖြင့်။ပီတိ၊သည်။ပဋိ
သံဝိဒိတာဟောတိ၊နည်း။ သပ္ပီတိကေ၊ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ဒွေ
ဈာနေ၊ စတုက္ကနည်း၌ နှစ်ပါးသောပဌမဈာန်ဒုတိယဈာန်တို့ကို။ သမာ
ပဇ္ဇတိ၊အစဉ်သဖြင့်ဝင်စား၏။တဿတေနယောဂိနာ၊သည်။ ။(ပဋိသံ
ဝိဒိတာတိဟိပဒံအပေက္ခိတွာကတ္တုအတ္ထေတော်သာမိဝစန်)။ ။သမာ
ပတ္တိက္ခဏေ၊ဝင်စားဆဲခဏ၌။ဈာနပဋိလာဘေနဈာနေနသမင်္ဂီဘာဝေ
န၊ဖြင့်။ ။(ဈာနပဋိလာဘေနဆိုသော်လည်း ရဆန်းကာမဟုတ်၊ပြည့်
စုံဆဲဖြစ်ဆဲကိုယူစေလို၍ဈာနေနသမင်္ဂီဘာဝေနဘွင့်သည်။တေနာဟ
သမာပတ္တိက္ခဏေတိ)။ ။အာရမ္မဏတော၊အာရမ္မဏ မုခေန၊အာရုံ
ဟူသောအကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊အာရုံကိုအကြောင်းပြု၍။ (တနည်း)။အာ
ရမ္မဏတောပဋိဘာဂါရမ္မဏပဋိဂ္ဂဟဏမုခေန၊ပဋိဘာဂအာရုံယူခြင်း
ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ပီတိ၊ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော ဈာန်
၌အကျုံးဝင်သောပီတိကို။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊
ကား။အာရမ္မဏဿ၊၏။ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ၊ကြောင့်တည်း။ ။(အာရမ္မ
ဏေဟိဝိဒိတေတဗ္ဗိသယာဝိတ္တစေတသိကာဓမ္မါသယံအတ္တနောပဋိသံ
ဝိဒိတာနာမ ဟောတိ။ ကသ္မာ၊ သလက္ခဏတောစ သာမညလက္ခဏ
တောစ ပဋ္ဌာဂဟဏသမ္ဘဝတောဘာဝတော။ ။ကိံ ဝုတ္တံဟောတိ၊
ယထာနာမသပ္ပပရိယေသနံစရန္တေန တဿအာသယေပဋိသံဝိဒိတေ
သောပိပဋိသံဝိဒိတောဝဟိတောဝေဟောတိ၊မန္တာဂဒဗလေနတဿ
ဂဟဏဿသုကရတ္တာ။ ဧဝံပီတိယာအာသယဘူတေအာရမ္မဏေ ပဋိ
သံဝိဒိတေသာပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာဝဝေဟောတိ၊ သလက္ခဏတော သာ
မညလက္ခဏတောစ တဿဂဟဏဿ သုကရတ္တာတိ)။ ။ကထံ
ကေနာကာရေန၊ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ဖြင့်။ ပီတိ၊သည်။ ပဋိသံဝိဒိ
တာ၊သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ သပ္ပီတိကေ၊သော။ ဒွေဈာနေ၊တို့ကို။သမာ

ပဋ္ဌိဘွာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ခယတော၊ ကုန်သောအားဖြင့်။ ဝယတော၊ ပျက်သောအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ တဿ တေနယောဂိနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာက္ခဏေ၊ တိက္ခဝိသဒဖြစ်သောဝိပဿနာပညာဖြင့်အာရုံပြုသဖြင့် ပီတိကိုရှုသောခဏမြင်သောခဏ၌။ လက္ခဏာပဋိဝေဓေန၊ ပီတိ၏လက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။ ။(တေနပီတိသာအနိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏမေဝအသမ္မောဟတောပီတိံပဋိသံဝိဒိတာနာမာတိဒဿေတိ)။ ။အသမ္မောဟတော၊ မတွေဝေသောအားဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(လက္ခဏာပဋိဝေဓဖြင့်လက္ခဏာသာပဋိသံဝိဒိတဖြစ်ရမည်မဟုတ်လော။အသို့ပီတိပဋိသံဝိဒိတဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ယဉ္ဟိယဿဝိသေသတော သာမညတောစလက္ခဏံ၊တသ္မိံဝိဒိတေသောပိယာထာဝတောဝိဒိတော ဝေဝဟောတိ။ တေနာဟအသမ္မောဟတောပီတိပဋိသံဝိဒိတာဟောတိတိ။ဋီကာ။ ။ဧင်းဋီကာ၌ သောကိုလက္ခဏာဝန္တောသောဓမ္မော ယာထာဝတော၊ စွဲ။ ။ယခုအခါ တမဋ္ဌကိုပါဠိဖြင့်သာ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊ ဝုတ္တဉ္စေတံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ဒီဃံ အဿာသဝသေန။ပ။ဟောတီတိ၊ဟူသော။ဧတံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဒီဃံအဿာသဝသေနစသောပါဠိသည်သတောကာရိတာစသည်၏ အစွမ်းဖြင့်အောက်၌လာပြီ။ဤ၌ကားပီတိပဋိသံဝိဒိတာ၏အစွမ်းဖြင့်တဘန်လာသတဘ်)။ ။ဒီဃံအဿာသဝသေန၊ အာရုံဖြစ်သော ရှည်သော အဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပဇာနတောသာပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၌စပ်)။ ။ဈာနပရိယာပန္နံ၊သော။(ထည့်)။အဝိက္ခေပံ၊အဝိက္ခေပမည်သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ တံသမ္ပယုတ္တပညာယ၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ ပဇာနတော၊အပြားအားဖြင့်သိသသူအား။ ။(အရိုး၌တပ်သောထားဖြင့်ဧင်းအရိုးကိုမဖြတ်နိုင်၏သို့။ တံသမ္ပယုတ္တနပညာနှင့် တံသမ္ပယုတ္တအဝိက္ခေပကိုဘယ်သို့သိနိုင်ပါအံ့နည်း။ ။ယထေဝဟိအာရမ္မဏမုခေန ပီတိပဋိသံဝိဒိတာဟောတိ။ ဧဝံတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ အာရမ္မဏမုခေနပဋိသံဝိဒိတာ ဝေဝဟောန္တီတိ။ ဋီကာ)။ ။သတိ၊ဒီဃံ အဿာသ၏အစွမ်းဖြင့်ဈာန်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောသတိသည်။တဿ၊ ထိုသမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဈာန်၏။ အာရမ္မဏေ၊၌။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်ရှိသော်။အာရမ္မဏာရမ္မဏေန၊ဖြင့်။ ဈာနေပိ၊တဒါရမ္မဏဈာန်၌လည်း။ ဥပဋ္ဌိ

တာ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဓိပ္ပါယ်ယူသာအောင်သေသကျ၍ ယောဇနာသည်)။ ။တာယဧဝံဥပဋ္ဌိတာယ၊ သော။ သတိယာ၊ဖြင့်။ တေနယထာဝုတ္တေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဉာဏေန၊ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊၏။သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ကြောင့်။ တဿ၊ထိုအာရုံ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏာ၊ထိုအာရုံရှိသော။ သာပီတိ၊သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤ၌လည်း အဓိပ္ပါယ်ခက်လှ၍သေသစွက်ပြန်သည်။ ပိုလျှံလွန်းသည်ဟုမညည်းညူသင့်ပြီ။ ။ဒီဃံပဿာသဝသေနစသည် တို့၌လည်း ဤနည်းဖြင့်သာအတ္ထကိုသိလေ)။ ။ဒီဃံပဿာသဝသေန၊ဖြင့်။ရဿံအဿာသဝသေန၊ဖြင့်။ရဿံပဿာသဝသေန၊ဖြင့်။သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊အစအလယ်အဆုံးဖြစ်သောအလုံးစုံသောဝင်သက် အပေါင်းကိုထင်စွာပြုလျက်။အဿာသပဿာသဝသေန၊ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ကို။ ပဿမ္ဘယံပဿမ္ဘယန္တော၊လျက်။ အဿာသပဿာသဝသေန၊ဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊သော။စိတ္တဿ၊၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ကို။ ပဇာနတော၊အား။သတိ၊သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တာယ၊သော။ သတိယာ၊ဖြင့်။ တေန၊သော။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ သာပီတိ၊သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤသို့ပဌမစတုက္က၏အစွမ်းဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော ပီတိပဋိသံ ဝေဒနကို အာရမ္မဏအားဖြင့်ရင်း၊ အသမ္မောဟအားဖြင့်ရင်း ခွဲဝေသောအားဖြင့် ပြခြင်းငှါ အာဝဇ္ဇတော စသည်ကို ဟောသော်)။ ။အာဝဇ္ဇတော-ဈာနံအာဝဇ္ဇန္တဿ၊ဈာန်ကို ဆင်ခြင်သောယောဂီသည်။ သာဈာနပရိယာပန္နာ၊သော။ပီတိ၊သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဇာနတော-သမာပန္နက္ခဏေအာရမ္မဏမုခေန ဇာနန္တဿ၊သည်။ ။(သာပီတိပဋိသံဝိဒိတာဟောတိဟုဆောင်၍စပ်။ သေနယောသေသေသ)။ ။ပဿတော-ဒဿနဘူတေနဉာဏေနဈာနတောဝုဋ္ဌာယပဿန္တဿ၊သည်။ပစ္စဝေက္ခတော-ဈာနံပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊သည်။စိတ္တံအဓိဋ္ဌဟတော-ဧတ္တကံဝေလံဈာနသမင်္ဂီဘဝိဿာမီတိ ဈာနစိတ္တံအဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊သည်။ သာဈာနပရိယာပန္နာ၊သော။ ပီတိ၊သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤသို့လျှင်ငါးပါးကုန်သောဝသီဘော်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဈာန်ကိုပဇာနနမုခဖြင့်အာရုံအားဖြင့်။ပီတိပဋိသံဝေဒနကိုပြအပ်ပြီ။ ။ယခုတမူအကြင်သဒ္ဒါစသည်တို့ဖြင့် ဈာန်သည်ရင်း၊ဝိပဿနာသည်ရင်းပြီးကုန်၏။ဈာနပရိယာပန္နလည်းဖြစ်ကုန်သော၊

ဝိပဿနာမဂ္ဂပရိယာပန္နလည်းဖြစ်ကုန်သော ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒနကိုပြခြင်းငှါ၊သဒ္ဓါယအဓိမုစ္စတော၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သဒ္ဓါယ၊သဒ္ဓါဖြင့်။အဓိမုစ္စတော-သဒ္ဒဟန္တဿ၊ယုံသသူသည်။ (သမထဝိပဿနာဝသေနာတိအဓိပ္ပါယော၊ ဝီရိယံပဂ္ဂဏှတောတိအာဒီသုပိဧသေဝနယော)။ ။ဝီရိယံ၊သမထဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဝီရိယကို။ ပဂ္ဂဏှတော၊ချီးမြှောက်သသူသည်။သတိံ၊ကို။ ဥပဋ္ဌာယတော၊ ဖြစ်စေသသူသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားသသူသည်။ပညာယ၊ဖြင့်။ပဇာနတော၊သိသသူသည်။ အဘိညေယျံ၊အဘိဝိသိဋ္ဌဖြစ်သောပညာဖြင့်သိအပ်သော စတုသစ္စာကို။ အဘိဇာနတော-အဘိဝိသိဋ္ဌာယဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ မဂ္ဂပညာယပဇာနတော၊သည်။ပရိညေယျံ၊ပိုင်းခြား၍သိအပ်သောဒုက္ခသစ္စာကို။တိရဏပရိညာယ၊တိရဏပရိညာဉ်ကိစ္စတပ်သော။မဂ္ဂပညာယစ၊မဂ်ပညာဖြင့်လည်း။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကားကရိဏ်းကျသည်။ စသဒ္ဒါဖြင့် ဝိပဿနာကိုဆည်းသည်)။ ပရိဇာနတော၊သည်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ပယ်အပ်သောသမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနပရိညာယ၊ပဟာနပရိညာဉ် ကိစ္စတပ်သော။မဂ္ဂပညာယစ၊ဖြင့်လည်း။(၎င်းနှစ်ပုဒ်လည်းသေသ)။ပဇဟတော၊စွန့်သသူသည်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်သောမဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝယတော၊သည်။သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သောနိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကရောတော၊သည်။ သာဗျာနပရိယာပန္နာ၊သော။ ပီတိ၊သည်။ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။သာဗျာနပရိယာပန္နာ၊သော။ပီတိ၊သည်။ပဋိသံဝိဒိတာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ဤရွေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။ ။(ဧဝံသာပီတိစသည်ကားနိဂုံးတည်း။ ဣတိကားပရိသမာပန်။ ။ဗဟုပေါတ္ထကေသု၊တို့၌။ အဘိညေယျံပရိညေယျံစသည်သာရှိသည်။ ဋီကာ၌ကား၊အဘိဇာနတောတိဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ မဂ္ဂပညာယဇာနတော၊စသည်ဘွင့်သောကြောင့်။ အဘိညေယျံအဘိဇာနတော၊ ပရိညေယျံပရိဇာနတော၊ ပဟာတဗ္ဗံပဇဟတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗံဘာဝယတော-စသည်ရှိသင့်သည်။ဆင်ခြင်။ ။ဤပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌၊ဒီဃံအဿာသပဿာသ ဝသေန၊အစရှိသည်ဖြင့် ပဋ္ဌမစတုက္က၏ အစွမ်းဖြင့်အာရုံအားဖြင့်ပီတိပဋိသံဝေဒနကိုဟောအပ်၏။ ထို့အတူ၊အာဝဇ္ဇတော၊ဤသို့စသော ငါးပါးသောသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အာရမ္မဏတောပီတိ

ပဋိသံဝေဒနကို ဟောအပ်၏။ အဘိညေယျံအဘိဇာနတော၊ ဤသို့စသော ငါးပဒတို့ဖြင့်ကား အသမ္မောဟအားဖြင့် ပီတိပဋိသံ ဝေဒနကို ဟောအပ်၏။ သဗ္ဗါယအဓိမုစ္စတော၊ဤသို့စသော ငါးပဒတို့ဖြင့် အာရုံ အားဖြင့်ရင်း၊ အသမ္မောဟအားဖြင့်ရင်း၊ဥဘယထာဖြင့်လည်း ပီတိပဋိ သံဝေဒနကိုဟောအပ်၏။ဤသို့လျှင်သခ်ေပအားဖြင့်သမထအစွမ်းဖြင့် အာရုံအားဖြင့်ဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်အသမ္မောဟအားဖြင့် ပီတိပဋိသံ ဝေဒနကိုဟော၏မှတ်။ ။ဤဌ်အဘယ့်ကြောင့်ကား ဝေဒနာနုပဿ နာဌ် ပီတိကိုသိသပြုသဖြင့် ဝေဒနာကိုယူအပ်သနည်း၊သရုပ်အားဖြင့် မယူအပ်လေသနည်းဟူမူ။ဘူမိဝိဘာဂစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဝေဒနာ ကိုခွဲ၍လေးပါးအပြားအားဖြင့်ဝေဒနာနုပဿနာကိုပြခြင်းငှါ။တနည်း။ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြတော်မူသောဘုရားသခင်သည်။ပီတိ၏သြဠာရိ ကအဖြစ်ကြောင့် တံသမ္ပယုတ္တသုခကိုယူလွယ်စိမ့်သောငှါ ပီတိကိုသိ သပြုသဖြင့်ပြသည်ဟူလေ)။ ။အဝသေသပဒါနိပိ၊ကြွင်းသော သုခ ပဋိသံဝေဒီ၊စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ-ဟူသောပုဒ်တို့ကိုလည်း။ဧတေနေ ဝနယေန၊ပီတိပဋိသံဝေဒီဟူသောပုဒ်၌လာသော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ဖြင့်။ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ။(ဤနည်းဖြင့် မသိနိုင်မည့်အ ရာကိုလည်း ဤနည်းဖြင့်သာသိစကောင်းပြီဟု ကျမ်းဆရာမဆိုပေရာ။ သိနိုင်မည်မှာလည်း ပညာဝိသဒတိက္ခဗုဒ္ဓိတို့မှာ မခဲပေဘူး။ ဆည်းပူး အပ်သောသမ္ပာရမရှိ၊ မန္ဒဗုဒ္ဓိတို့မှာခဲသဖြင့်၊သဲလွန်စခက်၊ ကြက်ဥစမ မြင်သို့၊ပင်ပန်းရာချေ၍ အမ္ဗသေစနဖြင့်၊ ကျမ်းဆရာစကားလည်းမြဲ၊သဲ လွန်စလည်းပေါ်၊နှစ်ပါးလျော်အောင်ဘော်ပြလိုသော ဋီကာကြီးဆရာ သည်၊ သက္ကာဟိဒ္ဓိဟာကာရေဟိ သုခပဋိသံဝေဒီတာ ဟောတိ။ စိတ္တ သင်္ခါရပဋိသံဝေဒီတာဟောတိ။ အာရမ္မဏတောတိ အာဒိနာ ပီတိဌာ နေ သုခါဒိပဒါနိပက္ခိပိတွာ သုခသဟဂတာနိ တိကဇ္ဈာနာနိ စတ္တာရိဝါ ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတီတိအာဒိနာအတ္ထံဝိညာတုံ။ တေနာဟတိက္တတံ့ဈာန ံဝသေနာတိအာဒိ၊မိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့သိအပ်သော်လည်း။ဣဒံ၊ လတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊၌။ ဝိသေသမတ္တံ၊အထူးဖြစ်သော စကားသည် သာလျှင်၊ဟောတိ၊၏။တိဏ္ဏံ၊ကုန်သော။ဈာနာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။သု ခပဋိသံဝိဒိတာ၊သုခ၏အသိအသိကောင်းစွာသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ၎င်း။စတုန္နမ္ပိ၊ကုန်သော။ဈာနာနံ၊တို့၏။(လိုက်)။ဝသေန၊ဖြင့်။စိတ္တသင်္ခါ

ရပဋိသံဝိဒိတာ၊စိတ္တသင်္ခါရ၏အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ စိတ္တသင်္ခါရောတိ၊ကား။ ဝေဒနာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒွေခန္ဓာ၊နှစ်ပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ။(ဝေဒနာဒယော၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ပညာကိုယူ။ထိုကြောင့်။ဒွေခန္ဓာဟူသည်။ ။ဆရာကား တိကဇ္ဈာနာနံဝသေန သုခပဋိသံဝေဒီတာဟူ၏။ ဆရာသမထ၌ကာယိ ကမရှိခဲ့ရကား၊ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိနှင့်ဆန့်၏ဟု၊ကား။ သုခပဋိသံဝေဒီပဒေ စေတ္ထ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤတိကဇ္ဈာနာနံအစရှိ သောပုဒ်တို့တွင် သုခပဋိသံဝေဒီဟူသောပုဒ်၌။ ဝိပဿနာ ဘူမိဒဿ နတ္ထံ၊ကာယိကသုခစသည်ကို ပဓာနပြုသဖြင့် ပကိဏ္ဏက သင်္ခါရသမ္မ သန၏အစွမ်းဖြင့်ဝိပဿနာ၏အာရုံကိုပြခြင်းငှါ။သုခန္တိ။ပ။ဋ္ဌာတိ၊ဟူ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၌။ ဝုတ္တံ၊၏။ သုခန္တိ၊ကား။ ကာယိကံ၊သော။ သုခဥ္စ၊ရင်း။ စေတသိကံ၊သော။သုခဥ္စ၊ရင်း။ဣတိ၊သို့။ဒွေ၊ကုန်သော။ သုခါနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(သမထ၌ကာယိကသုခမရှိခဲ့ရကား၊ဝိပဿနာ၏ အာရုံကိုပြခြင်းငှါသာဟောသည်မှတ်လေဟူလေ)။ ။ပဿမ္ဘယံစိတ္တ သင်္ခါရန္တိ၊ကား။ ဩဠာရိကံ၊သော။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျှော့။နိရောဓေန္တော၊လျှော့။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ သော၊ ထိုပဿမ္ဘနပရိယာယ်ဖြင့်ဆိုအပ်သောနိရောဓကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရေ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဣမသဿဟိဘိက္ခုနော အပရိဂ္ဂဟိ တကာလေ-ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊၏။ ။(ထို၌ကာယသင်္ခါရ၏အစွမ်းဖြင့်လာ၏။ဤ၌စိတ္တသင်္ခါ ရ၏အစွမ်းဖြင့်လာ၏။ ဤမျှသာ ထူးသည်ဖြစ်၍ အသစ်မဆိုလောက်ပြီ။ ဤမျှဘည်းသာထူးသည်ဖြစ်လျက် အသစ်ဆိုပြန်လျှင်လည်းကျမ်းကြီး ကျမ်းပိုအိုမှပြီးတော့မည်ဟူလို။ ။ဤသို့စိတ္တသင်္ခါရ၏ ပဿမ္ဘနကို ဝုတ္တနယေနေဝဟု အတိဒေသဖြင့်ပြပြီး၍လည်း ဤစတုက္က၌အကြင်တ ပါးဆိုဘွယ်ရှိ၏။ထိုကိုပြခြင်းငှါ၊အပိစ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အပိစ၊ ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ဧတ္ထ၊ဤသုံးပါးသောစတုက္က၌။ ပီတိပဒေ၊ပီတိပဋိသံ ဝေဒီစသည်ဖြင့် ဟောအပ်သောကောဋ္ဌာသ၌။ ပီတိသီသေနပီတိယာ အပဒေသေန၊ပီတိကိုဦးသဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ပီတိသမ္ပယုတ်ဝေဒနာကို။ ဝုတ္တာ၊၏။(ပီတိကိုမဟောဟူလို)။ ။သုခပဒေ၊သုခပဋိသံဝေဒီစသည် ဖြင့် ဟောအပ်သော ကောဋ္ဌာသ၌။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာ

လျှင်။ ဝေဒနာ၊ကို။ ဝုတ္တာ၊၍။ ဣဓသုစိတ္တသင်္ခါရပဒေသု၊စိတ္တသင်္ခါရနှင့်
စပ်ယှဉ်ကုန်သော နှစ်ကောဋ္ဌာသတို့၌။ (သညာ သမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ
ဝုတ္တာတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။သညာစ၊သညာဒင်း။ဝေဒနာစ၊နာဒင်း။ ဧတေ
ဓမ္မာ၊တို့သည်။စေတသိကာ၊စိတ်၌မှီကုန်သည်ဖြစ်၍။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊စိတ်
နှင့်စပ်ကုန်၍။စိတ္တသင်္ခါရာ၊စိတ်သည်ပြုပြင်အပ်ကုန်၍။ ဣတိ၊သို့။ဝစန
တော၊ကြောင့်။သညာသမ္ပယုတ္တာ၊သော။ဝေဒနာ၊ကို။ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ။
(ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံဟုဟောတော်မူသောကြောင့်။စိတ္တေနပဋိဗဒ္ဓါ
စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ–ပြု၍အလုံးစုံသောစေတသိက်တို့သည်စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဖြစ်ကုန်
သည်ချည်း။ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်ပင်လျှင် စိတ္တေနသင်္ခရိယန္တီတိ
စိတ္တသင်္ခါရာ–ပြု၍။ စိတ္တသင်္ခါရလည်းမည်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လော
ဟု၊ကား။ သညာစဝေဒနာစ။ပ။ ဝစနတော၊ဟု ဟိတ်ထောက်သည်။
သညာဝေဒနာတို့ကိုသာဝိသေသအားဖြင့် စိတ္တသင်္ခါရဟုဟောသော
ကြောင့်ဟူလို။ ယင်းဟိတ်အလိုသညာဝေဒနာဝုတ္တာဟု·တုလျဗလပြု၍
ယှဉ်ပြိုင်တန်းတူ ဆိုသင့်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ကာမံစိတ္တေန သင်္ခရိ
ယန္တီတိသင်္ခါရာ၊ဝေဒနာသညာ။ ဣဓပနဥပလက္ခဏမတ္တံသညာ၊ဝေဒ
နာဝအဓိပ္ပေတာတိအာဟသညာသမ္ပယုတ္တာဝေဒနာတိ။ဋီကာ။ ။ဤ
ကား သညာသည် နောက်လိုက်ဥပလက္ခဏမျှသာ။ ဝေဒနာကိုသာလို
အပ်ရင်းဖြစ်၍ဟူလို။ ။အဘယ့်ကြောင့်ဝေဒနာအမှုသည်ဖြစ်သနည်း။
ဝေဒနာနုပဿနာ ဘာဝတောဟိတ်လာ)။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဝေဒနာ
နုပဿနာနယေန၊ဖြင့်။ ဣဒံစတုက္ကံ၊ကို။ ဘာသိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။(စိတ္တပဋိသံဝေဒီဟူသော၌ ဣဓဟာကာရေဟိစိတ္တပဋိသံ
ဝိဒိတာဟောတိအာရမ္မဏတောအသမ္မောဟတောစ။ကထံအာရမ္မဏ
တော၊ စတ္တာရိဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ၊ တဿသမာပတ္တိက္ခဏေ ဈာနပဋိ
လာဘေန–ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းကို လက်ကြောင်း
ထပ်သကဲ့သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့် အလုံးစုံသိလွယ်ရကား မျက်ရိပ်
မျက်စသာ ပြသကဲ့သို့၊ အဝိသဒ္ဒါဖြင့်သာ အရိပ်ပြလျက်၊ တတိယ စ
တုက္ကေပိစတုန္နံဈာနာနံဝသေန။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာ။မိန့်သော်)။ ။တတိယ
စတုက္ကေပိ၊၌လည်း။ စတုန္နံ၊ကုန်သော။ဈာနာနံ၊တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။စိတ္တ
ပဋိသံဝေဒိတာ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။အဘိပ္ပမောဒယံစိတ္တန္တိ၊ကား။ စိတ္တံ၊
ဈာနသမ္ပယုတ်စိတ်ကို။ သမ္ပယုတ္တာယ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ မော

ဒေန္တော၊ဝမ်းမြောက်စေလျက်။(တနည်း)။စိတ္တံ၊ဈာနပီတိကိုအာရုံပြု၍
ဖြစ်သောဝိပဿနာစိတ်ကို။ တာယဧဝအာရမ္မဏဘူတာယ ပီတိယာ၊
ဖြင့်။(ကရိုဏ်းကျ)။မောဒေန္တော၊လျက်။ ပမောဒေန္တော၊လျက်။ ။(ပ
မောဒေန္တောတိအာဒီနိပဒါနိတဿေဝဝေဝစနာနိ၊ပီတိပရိယာယဘာ
ဝတော)။ ။ဟာသေန္တော၊ ရွှင်စေလျက်။ ပဟာသေန္တော၊ လျက်။
အဿာသိဿာမိပဿသိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုတ
တိယစတုက္ကေ၌။သမာဓိဝသေနစ၊ဖြင့်ရင်း။ဝိပဿနာဝသေနစ၊ဖြင့်ရင်း။
ဣတိ၊သို့။ဒွိဟိ၊ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ဝမ်း
မြောက်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ကထံကေနာကာရေန၊ဖြင့်။ သမာဓိဝ
သေန၊ဖြင့်။သပ္ပီတိကေ၊ကုန်သော။ဒွေဈာနေ၊တို့ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊နည်း။
သော၊ထိုယောဂီသည်။ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊ ဆဲခဏ၌။ သမ္ပယုတ္တာယ၊
ဈာန်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ပီတိယာ၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ဖြစ်သော
ဩဒဂျလက္ခဏာရှိသောဈာန်ပီတိဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်ဈာန်စိတ်ကို
ပင်လျှင်။သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေနစေဝ၊ဖြင့်ရင်း။ဈာနပစ္စယဝသေန
စ၊ဖြင့်ရင်း။ပရိဗြူဟေန္တော၊ပွါးစေလျက်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊အလွန်ရွှင်
လန်းသောအခြင်းအရာသို့။ ပါပေန္တော၊ရောက်စေလျက်။(ထည့်)။ အာ
မောဒေတိ၊၏။ပမောဒေတိ၊၏။ကထံကေနာကာရေန၊ဖြင့်။ဝိပဿနာဝ
သေန၊ဖြင့်။ သပ္ပီတိကေ၊ကုန်သော။ ဒွေဈာနေ၊တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။
ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊သော။ ပီတိံ၊ကို။ခယတော၊ဖြင့်။ဝယတော၊
ဖြင့်။သမ္မသတိ၊နည်း။ဧဝံ၊သို့။ဝိပဿနာက္ခဏေ၊၌။ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊သော။
ပီတိံ၊ဥဋ္ဌာရပီတိကို။အာရမ္မဏံ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ပဝတ္တမာနံ၊သော။စိတ္တံ၊
ဝိပဿနာစိတ်ကို။(တာယဧဝအာရမ္မဏဘူတာယပီတိယာဟုကရိုဏ်း
ဖြင့်၍လိုက်)။ယောဂါဝစရော၊သည်။ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊သို့။ပါပေန္တော၊
လျက်။(ထည့်)။ အာမောဒေတိ၊၏။ ပမောဒေတိ၊၏။ ဧဝံ၊သို့။ ပဋိပန္နော၊
ကျင့်သောယောဂီကို။ စိတ္တံ၊ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံအဘိပ္ပမောဒေန္တော၊
ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ အဿာသိဿာမိ၊အံ့။ ပဿသိဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊
သို့။သိက္ခတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝုစ္စတိ၊၏။သမာဒဟံစိတ္တန္တိ၊ကား။ပဌမဇ္ဈာနာ
ဒိဝသေန၊ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၌။ စိတ္တံ၊ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ အာဒ
ဟန္တော၊ ရှေးရှုထားသည်ဖြစ်၍။ သမံဌပေန္တော၊ အညီအညွတ်ထား
သည်ဖြစ်၍။(တနည်း)။ ကောင်းစွာထားသည်ဖြစ်၍။ ။(အဘယ်သို့

အညီအညွတ်ထားသနည်း။အဘယ်သို့ကားကောင်းစွာထားသနည်း။ ။ သမံဌပေန္တောတိယထာ ဧသကမ္မိဝိလီနပက္ခံ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခဉ္စအနုပဂမ္မအ နောဏတံအနုန္နတံ၊ယထာဇ္ဈတ္တိယာနံ သမတ္တပဋိပတ္တိယာအဝိသမံ၊ သ မာဓိဿဝါ ဥက္ကံ့သဂမနေနအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာသမ္မဒေဝဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ ဧဝံအပ္ပနာဝသေနဌပေန္တော။ဋီကာ။ ။အနောဏတံ၊မကျုပ်။အနုန္နတံ၊ မထောင်လွန်း။ပေး။သမတ္တပဋိပတ္တိယာ၊ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ သမတ္တပ္ပတ္တိယာရှိမူ သုန္ဒရ။ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။အဝိသမံ၊မညီမညွတ်သည်မဟုတ်။ဝါ၊မညီသည်၏အ ဖြစ်မရှိ။ပေး)။ ။ဝါပန၊တနည်းကား။တာနိဈာနာနိ၊တို့ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ဈာန်မှထ၍။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊သော။ စိတ္တံ၊ကို။ ခယ တော၊ဖြင့်။ဝယတော၊ဖြင့်။ သမ္မသတော၊သုံးသပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိ ပဿနာက္ခဏေ၊၌။ လက္ခဏပ္ပဋိဝေဓေန၊အနိစ္စစသောလက္ခဏာကိုအ ဘန်ဘန်ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။ဝါ၊ခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ခဏမျှတည်ခြင်းရှိသောသမာဓိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(ယင်းသို့အပ္ပနာမဟုတ်။ခဏိကမျှဖြစ်လျက် ထိုသမာဓိသည် အ သို့စိတ်ကိုနိစ္စလထားနိုင်အံ့နည်း။ သောပိဟိအာရမ္မဏေနိရန္တရံ ဧကာ ကာရေနပဝတ္တမာနော ပဋိပက္ခေနအနဘိဘူတော အပ္ပိတောဝိယစိတ္တံ နိစ္စလံဌပေတိ။ဋီကာ။ ။ထိုကြောင့်ဧဝံဥပ္ပန္နာယစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ ဧဝံ၊သို့။ ဥပ္ပန္နာယ၊သော။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ခဏမျှတည်ခြင်းရှိ သောသမာဓိ၏။ ဝသေနပိ၊ဖြင့်လည်း။ အာရမ္မဏေ၌။ စိတ္တံ၊ကို။ သမံ၊ ညွတ်။အာဒဟန္တော၊ရှေးရှုထားသော်ရဟန်းကို။သမံ၊ညွတ်။ဌပေန္တော၊ ကို။စိတ္တံ၊ကို။သမာဒဟံသမာဒဟန္တော၊အညီအညွတ်ရှေးရှုကောင်းစွာ ထားလျက်။အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿသိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊ ၏။ဣတိ၊သို့။ဝုစ္စတိ၊၏။ဝိမောစယံစိတ္တန္တိ၊ကား။ပဌမဇ္ဈာနေန၊ဖြင့်။နီဝရ ဏေဟိ၊တို့မှ။စိတ္တံ၊ကို။မောစေန္တော၊ဝိက္ခမ္ဘနရတ္တိ၏အစွမ်းဖြင့်လွတ် စေသည်၊အသီးပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိမောစေန္တော၊ အထူးသဖြင့်လွတ်စေ သည်ဖြစ်၍။ ။(နီဝရဏတို့ကိုခွာနှုပ်ပယ်သည်ဟူလို)။ ။ဒုတိယေန၊ဒု တိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊တို့မှ။ တတိယေန၊ဖြင့်။ ပီတိယာ၊မှ။ စတုတ္ထေန၊ဖြင့်။ သုခဒုက္ခေဟိ၊ သုခိန္ဒြေဒုက္ခိန္ဒြေတို့မှ။ စိတ္တံ၊ကို။ မော စေန္တော၊၍။ဝိမောစေန္တော၊၍၊ဝါပန၊ကား။တာနိဈာနာနိ၊တို့ကို။သမာ

ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။
ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝိပဿနာက္ခ
ဏော၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာခဏ္ဍ။ ။(သာမန်ရှိလျက်အဘယ့်ကြောင့်ဘင်္ဂါ
နုပဿနာဟူသနည်း။ ဘင်္ဂေါ်ဟိနာမအနိစ္စတာယပရမာကောဋိ၊ တသ္မာ
တာယဘင်္ဂါနုပဿကောယောဂါဝစရော၊ စသည်ဖြင့်ဋီကာလာ၏။ ။
ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂေါ်နာမ၊ မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ ၏။ ပရမာ၊
လွန်သော။ ကောဋိ၊ အစွန်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယဘင်္ဂါနုပဿ
နာယ၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿကော၊ ဘင်ကိုအဘန်ဘန်ရှုသော။ ယောဂါဝစ
ရော၊ သည်။ စိတ္တမုခေန၊ စိတ်ကိုပမာဏပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ ကို။
(ဂတအနက်မဲ့)။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။
နောနိစ္စတော။ အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စဖြစ်သောသင်္ခါရ၏။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခ၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဿစ၊ လည်း။ အနတ္တကတ္တာ၊ အနတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်။
တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စဟူ၍ရှုအပ်ပြီးသင်္ခါရကိုပင်။ ဒုက္ခတောအနုပဿတိ၊
နောသုခတော။ အနတ္တတောအနုပဿတိ၊ နောအတ္တတော။ ပန၊ ထို့မှတ
ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံသဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ သည်။ အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာ၊ အ
နတ္တသာတည်း။ တံ၊ ထိုအနိစ္စဒုက္ခအနတ္တနှင့်နှင့်ဖြစ်သောသဗ္ဗသင်္ခါရကို။
နအဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ ယဉ္စ၊ ကိုလည်း။ နအဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်
သက်အပ်။ တံ၊ ကို။ နရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဘင်္ဂဒဿ
နာနုသာရေန၊ ဘင်ကိုမြင်သောဉာဏ်ကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ စ္စ။ ဒုက္ခံ၊
က္ခ။ အနတ္တံ၊ တ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါရဂတေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးလတ်သော်။
တသ္မိံ၊ ထိုအနိစ္စဒုက္ခအနတ္တဖြစ်သောသင်္ခါရ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော
နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်မပျော်မွေ့။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ နောရဇ္ဇတိ၊ မ
တပ်မက်။ သောယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။
နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ ၍။ တာဝ၊ မဂ်ကိုရသည်မှ
ရှေးအဘို့၌။ လောကိယေနေဝ၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ရာဂံ၊ ကို။ နိရောဓေ
တိ၊ ချုပ်စေ၏။ နောသမုဒေတိ၊ စေ။ အဿရာဂဿ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်
ခြင်းကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်။ အထဝါ၊ တနည်း။ သော
ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ မတပ်
သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိယထာ၊ ၏သို့။ တ
ထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌံ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နိ

ရောဓေတိ၊၏။ နေသာရဒေတိ၊စေ။အဿသဒ်ါရဂတဿ၊၏။ နိရောဓ
မေဝ၊ကိုသာလျှင်။မနသိ၊၌။ကရောတိ၊၏။သမုဒယံ၊ကို။ နေဝကရောတိ၊
မထား။ဣတိအတ္တော၊အနက်။ သောယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ဖြင့်။
ပဋိပန္နော၊၍။ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊စွန့်လွှတ်၏။ နောအာဒိယတိ၊မယူ။ ကိံ'ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ အယံအနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ကို။ ခန္ဓာဘိ
သင်္ခါရေဟိ၊တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ကိလေသာနံ၊တို့ကို။ ပရိစ္စဇနတော၊စွန့်
ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သင်္ခတဒေါသ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တဗ္ဗိပရီတေ၊ ထို
သင်္ခတလျှိုးလွဲခြင်းဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနေ၊၌။တန္နိန္နတာယ၊ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်
သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ပက္ခန္ဒနတောစ၊သက်ဝင်ဇောပြေးခြင်းကြောင့်ရင်း။
ပရိစ္စာဂပဋိ နိဿဂ္ဂေါတိစ၊ ပရိစ္စာဂပဋိ နိဿဂ္ဂဟူ၍ရင်း။ ပက္ခန္ဒနပဋိ
နိဿဂ္ဂေါတိစ၊ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တာယအနိစ္စာဒိ
အနုပဿနာယ၊နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ယောဂါဝစရော၊သည်။
ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ကိလေသေစ၊တို့ကိုလည်း။ ပရိစ္စဇတိ၊၏။နိဗ္ဗာနေစ၊
၌လည်း။ ပက္ခန္ဒတိ၊ သက်ဝင်၏ ဇောပြေး၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော
ဝိပဿနာဉာဏေအနိစ္စာနုပဿနာယ။ပ။အဿသတိ စေဝပဿသတိ
စာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ဤကားဋီကာနက်)။ ။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊
အနိစ္စဟုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ ။(အနိစ္စသ၊
အနိစ္စန္တိ ဝါအနုပဿနာအနိစ္စာနုပဿနာ။ တေဘူမိကဓမ္မတို့၏ အနိစ္စ
အဖြစ်ကိုယူ၍ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ အမည်တည်း)။ ။နိစ္စသညာ
တော၊သင်္ခတဓမ္မ၌-နိစ္စာ၊သဿတာ-ဟူ၍ဖြစ်သောမိစ္ဆာသညာမှ။ ။
(သညာသီသေန စိတ္တဒိဋ္ဌီနမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧသနယော သုခသညာဒိ
သုပိ)။ ။စိတ္တံ၊ကို။မောစေန္တော၊၍။ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။သုခသညာ
တော၊မှ။အနတ္တာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။အတ္တသညာတော၊မှ။နိဗ္ဗိဒါနုပဿ
နာယ၊သင်္ခါရတို့၌ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သောအနုပဿနာ
ဖြင့်။နန္ဒီတော၊ သပ္ပီတိကတဏှာမှ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၌
တပ်ခြင်းကင်းသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သောအနုပဿနာဖြင့်။(တေန
ဝုတ္တံရာဂတောမောစေန္တောတိ)။ရာဂတော၊မှ။နိရောဓာနုပဿနာယ၊
သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကိုရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ (တနည်း)။အကြင်
အခြင်းဖြင့်ရှုသော် သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်ကုန်သည်သာ၊ နောင်တဘန်
ဘဝ၏အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်ကုန်၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။

(မုဋ္ဌိတုကမျတာဟိ အယံဗလပ္ပတ္တာ၊ တေနာဟ သမုဒယတော မော
စေန္တောတိ)။ သမုဒယတော၊ မှ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ စွန့်ပယ်
သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ အာဒါနတော၊ နိစ္စ
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ယူခြင်းမှ။ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေယူခြင်းမှ။စိတ္တံ၊ကို။မော
စေန္တော၊၍။ အဿသတိစေဝ၊ ထွက်သက်ကိုလည်းဖြစ်စေ၏။ပဿ
သတိစ၊ ဝင်သက်ကိုလည်းဖြစ်စေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိမောစယံ။ပ။
သိက္ခတီတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ ပဉ္စမ
စတုက္က၏အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သောစိတ်ကို အဘန်တလဲလဲရှုသည်၏ အ
စွမ်းဖြင့်။ဇာနံစတုက္ကံ၊ဤတတိယစတုက္ကကို။ဘာသိတံ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။စတုတ္ထစတုက္ကေ၊၌။ အနိစ္စာနုပဿီတိ ဧတ္ထ၊
၌။တာဝ၊စွာ။အနိစ္စံ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။အနိစ္စတာ၊ မြဲသောတရားမဟုတ်
သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စဟုအဘန်
တလဲလဲရှုခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ အနိစ္စာနုပဿီ၊အနိစ္စဟုအဘန်တလဲ
လဲရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ဝါ၊အနိစ္စကိုအဘန်တလဲလဲရှုလေ့ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အနိစ္စန္တိ အနုပဿီ၊အနိစ္စဿ
ဝါအနုပဿနသီလောအနိစ္စာနုပဿီဟုပြု၊ ဤ၌။ ဤအနိစ္စဟူသည်အ
ဘယ်နည်း။အဘယ့်ကြောင့်မူလည်းအနိစ္စမည်သနည်း။ အဘယ်သည်
မူလည်းအနိစ္စာနုပဿနာနည်း။အဘယ်သူ၏မူလည်းအနိစ္စာနုပဿနာ
နည်းဟုဤစတုက္ကကိုထင်စွာပြသင့်ရကား။ ထိုကိုပြခြင်းငှါအနိစ္စံဝေဒိ
တဗ္ဗံစ၊သည်ကိုမိန့်သော်။ ။ထိုစတုက္က၌။ရုပ်၊ခိုင်ခံ့သော။သဿတံ၊
မြဲသောတရားသည်။နိစ္စံနာမ၊နိစ္စမည်သတည်း။တံ၊ ထိုနိစ္စတရားသည်။
ယဿာကတမံ၊နည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊တည်း။ ။နိစ္စံ၊သည်။န၊ မဟုတ်။ဇာတိ
တဿာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မည်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိ
သောတရားရသတည်း။အတ္ထအားဖြင့်သခ်ီတခမ္မပင်တည်းဟူခြင်းငှါ၊
တတ္ထအနိစ္စန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ပ။ ဘာဝါမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စ
စသည်တို့တွင်။အနိစ္စန္တိ၊ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။
ကသ္မာ၊ကြောင့်။အနိစ္စံ၊နည်း။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်
ခြင်း၊တပါးသောအဘို့ဖြင့်ဖြစ်စမှုထူးသောဝိကာရဖြင့်ဖြစ်ခြင်းရှိသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။အနိစ္စံ၊မည်၏။ ။(ဥပ္ပါဒ၊ဝယ၊အညထတ္တတို့၏အထူး
ကားအဘယ်နည်း။တတ္ထသခ်ီတခမ္မာနံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။တတ္ထ၊

ထိုဥပ္ပါဒစသည့်တို့တွင်။သင်္ခတဓမ္မာနံ၊တို့၏။ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ဇနက
အကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အ
ဟုတွာ၊ရှေး၌မဖြစ်သေးမူ၍။ဝါ၊ ရှေးမရှိသေးမူ၍။သမ္ဘဝေါ၊ယခုအသစ်
ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္တလာဘော၊ အထည်ကိုယ်သရုပ်သဘောကိုရခြင်း
သည်။ဥပ္ပါဒေါ၊ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။တေသံ၊ ထို
သင်္ခတ တရားတို့၏။ ခဏနိရောဓော၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းသည်။
ဝိနာသော၊သရုပ်အထည်ကိုယ်၏ပျက်ခြင်းသည်။ဝယော၊ဝယမည်၏။
ဇရာယ၊ ဇရာဟုဆိုအပ်သော။ အညထာဘာဝေါ၊ ဖြစ်စမှတပါးသော
ပကာရဝိသေသဖြင့်ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညထတ္တံ၊မည်၏။ ။
ဇရာယ ဟူသော ဝိသေသကို။ အညထာ ဟူသော ဝိသေသတွင်စပ်။
ယထာရူပေဟူသောဝိသေသနကိုအဓိဋ္ဌတွင်စပ်၏သို့တည်း။ အညထာ
သည်လည်း ဘာဝ၏ဝိသေသနဖြစ်၍၊ ဘာဝ၏အရ ဖြစ်ခြင်းဟူသည်
လည်းပကာရ ဝိသေသပင်တည်း။ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပတ္တိယာ ဝိကာသိ
တောဝိကာသံအနုပ္ပတ္တော၌၊သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပတ္တိသည်ပင်ဝိကာသ၏
အရဖြစ်၏သို့တည်း။ ဤအလိုသော်ဘဝနံဘာဝေါပြု၍ ဘာဝသာဓန၊
ဘာဝအနက်ကိုပင်အညထတ္တံ၌တပစ္စည်းဟောသည်မှတ်။ အကယ်၍
ဘဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒါ ဧတေနာတိဘာဝေါပြု၍။ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်ကိုရမှ တ
ပစ္စည်းဟောနိုင်မည်ဟု ငယ်စဉ်ကမှတ်ခဲ့သည့် နှလုံးစွဲသန်မူ။ ပကာရ
ဝါစကဖြစ်သောအညထာကို ပကာရဝန္တဓမ္မ၌တင်၍။ အညထာအညာ
ပကာရဝန္တာနံဘာဝေါအညထာဘာဝေါဟု သူ့နှလုံးဝင်တည့်အောင်
သင်္ဂဟဋ္ဌာဒိကဲ့သို့သဒ္ဒပတိရူပမူ၍ပြ။ဤဝိကပ်၌၊ ဇရာကိုသုဝဏ္ဏောနခ
ဝါ၌ကဲ့သို့ အတ္ထတွင်သာစပ်၍ ဘိန္နာဓိကရဏဝိသေသနကြံ။ ။
ဇရာ၊ ဘာဝ၊ အညထတ္တ၊ ယင်းသုံးပါးအရတူနှင်နှင်ဖြစ်၍ ခဏဋ္ဌိတိပင်
တည်း။တေနဝက္ခတိတယိမံခဏိကဇရံသန္ဓာယာဟအညထတ္တန္တိ။ ။
ယင်းသို့သော် တခုသောဓမ္မ၏အညထတ္တမဟုတ်လော။ အဘယ်သို့အ
ဘယ်ကြောင့်တခုသောဓမ္မ၏ အညထတ္တဖြစ်သောဇရာသင့်ပါအံ့နည်း
ဟူမူ။ ယထာဟိစသည်ကိုဋီကာ၌ဆိုပြီ။ ။ဟိပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ဝါ၊
ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ၊ဥပါဒ်အခိုက်မှ။ဘိန္နာယ၊ပြားသော။
ဘင်္ဂါဝတ္ထာယံ၌။ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ဝတ္ထုအထူးသည်။ နတ္ထိယထာ၊၏သို့။
ဧဝံ၊တူ။ဋ္ဌိတိသင်္ခါတာယ၊ဋ္ဌိတိဟုဆိုအပ်သော။ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာယမ္ပိ၊

ဘင်သို့ရှေးရှုသောအခိုက်၌လည်း။ ဝဋ္ဋုဘေဒေါ၊ သည်။ နဋ္ဌိ၊ မရှိ။
ယဋ္ဌ၊ အကြင်အဘိမုခအခိုက်၌။ ဇရာဝေါဟာရော၊ ဇရာဟူသောအ
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ကေဿာပိ၊ သော်လည်း။
ဓမ္မဿ၊ ၏။ဇရာ၊သည်။ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ယာ၊အကြင်ဇရာကို။ခဏိကဇရာတိ၊
ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထုတို့၌ဝဋ္ဋုဘေဒကိုလိုအပ်သော်
ဆရာ့စကားခံမတည်သေးဟု၊ကား။ဇော်သေန၊ စသည်ကိုမိန့်။ ။
စသဠံ၊ ၏။ ဇော်သေန၊ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထုသု၊ တို့၌။ ဝဋ္ဋုနော၊ ၏။
အဘေဒေါ၊ ကိုသာ။ ဇူန္တိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။ဘေဒကိုလိုသောအဖြစ်မ
ရောက်လျှင်လည်းအဘေဒကိုသာ့လိုအပ်ကောင်းသည်မယူသင့်။အည
ထာစသည်ကိုဆင့်ပြန်သော်။ ။အညထာ၊အဘေဒမှတပါးဘေဒကို
လိုအပ်လသော်။အညော၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညော၊သည်။ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဇူတိအယံဒေါသော၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ လိုသသူမှာ ရောက်လေရာ
၏။ ။ခဏိကဇရာကိုရည်၍အညထတ္တမဆိုလျှင်ဆရာ့စကားအလွတ်
သွား၍ပွဲမဝင်၊လွင်မစဉ်ပြီလော။တယိမံစသည်ဖြင့်သွင်းပြန်သည်။ ။
ဤ၌ပဗန္ဓဋ္ဌိတိပညတ္တိဇရာကိုစဉ်စိမ့်သော၌။ ခဏိကံမဟု၊ ခဏိကံဇရံ
ဟူသည်။ ။ဤသို့စာသားကပို၍ ဋီကာကို အနက်ဟောသည်ကား
ဉာဏ်မထွက် သေးသော သောတုဇနတို့ ကျမ်းရည် ဝအောင် သွေး
သည်။ ။ယေနယေနနိမိတ္တေန၊ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒေါစဝတ္တတေ။တံတံနိမိတ္တကံ
ဘာဝ၊ ပစ္စယေနပဝုစ္စတေ၊ ဟုအက္ခရ စိန္တကာတို့ဆိုရကား အကြင်
လက္ခဏတ္တယ၏ရှိခြင်းကြောင့် ခန္ဓာတို့၌ အနိစ္စအမည်သည်ဖြစ်၏၊ ထို
လက္ခဏတ္တယ၌အနိစ္စတာအမည်ဖြစ်ရကား။အနိစ္စတာတိတေသံယေဝ
ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံဟူသည်။ ။ဤသို့ဆိုပြီး၍လည်းဝိသေသအားဖြင့်
ကားဓမ္မတို့၏ခဏိကနိရောဓ၌ အနိစ္စတာဟူသောဝေါဟာရဖြစ်၏ဟု
ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟုတွာအဘာဝေါဝါ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ထို
ခဏိကနိရောဓသည်သင်္ခတတို့၏ အဘာဝဖြစ်ရကား။ အဘာဝေါဝါ
သာဟူအပ်ပြားလည်းအဘာဝ၏ဥပါဒ်သည်လျှင် ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ဟုတွာသဒ္ဒါကိုကူသတည်း။ ။ဤဟုတွာပါဌ်ဖြင့် ဝိနာသဘာဝ
၏ပါကဋဘာဝရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြ၏။ထိုအဘာဝဟူသည်နိဗ္ဗတ္တ
ခန္ဓာတို့၏ ထိုဖြစ်သောအခြင်းအရာဖြင့် မတည်မူ၍ ခဏဘင်အားဖြင့်
ပျက်ခြင်းတည်းဟုပြလိုရကား။ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ပ။ ဘေဒေါတိအတ္ထော၊ ဟူ

သည်)။ ။အနိစ္စတာတိ၊ ကား။ တေသံယေဝခန္ဓာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။
ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ ဖြစ်စမှ တပါးသော ပကာရ
ဝိသေသရှိသောခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်တည်းဟူသောဝိကာရသည်။ အနိစ္စ
တာ၊မည်၏။ဝါ၊ကား။ဟုတ္တွာ၊ ရှေးကမရှိယခုဖြစ်တည့်၍။ အဘာဝေါ၊
ချက်တဖြုတ်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြုတ်ချည်းပျက်ခြင်းသည်။
နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့၏။ တေနေဝါကာရေန၊ ထိုဖြစ်တိုင်း
သောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ဖြစ်စသောဓမ္မတို့၏ အခြင်း
အရာအားဖြင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌတွာ၊ မတည်မူ၍။ ခဏဘင်္ဂေန၊ခဏဘင်
ဖြင့်။ဘေဒေါ၊ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာ၊မည်၏။ ဇာတိအတ္ထော၊ နက်။
အနိစ္စာနုပဿနာတိ၊ ကား။ တဿာအနိစ္စတာယ၊ ထိုခဏိကဘင်ဟု
ဆိုအပ်သောအနိစ္စတာ၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ ရူပါဒီသု၊တို့၌။ အနိစ္စန္တိ၊ဟူ၍။
အနုပဿနာ၊အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။
အနိစ္စာနုပဿီတိ၊ ကား။ တာယ ယထာဝုတ္တာယ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သော။အနုပဿနာယ၊အနိစ္စာနုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊သမင်္ဂီဘူ
တော၊သော။ယောဂါဝစရော၊သည်။(ထည့်)။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မည်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ဧဝံဘူတောတာယအနိစ္စာနုပဿနာယသမန္နာဂတော၊
သည်။ဟုတွာ၍။ဝါ၊ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့အနိစ္စဟုတလုံလဲလဲရှုသည်ဖြစ်
၍။ အဿသန္တော စ၊ ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုငင်း။ ဝါ၊
သည်ငင်း။ ပဿသန္တော စ၊ ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုငင်း။
ဝါ၊သည့်ငင်း။ဣဓ၊ဤစတုက္ကၡ၌။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ အနိစ္စဟုတလုံလဲလဲရှု
သည်ဖြစ်၍။အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿသိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊
၏။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ပန၊ပါး။ဝိရာဂါနုပဿီတိတ္ထေ၊၌။ခယဝိရာ
ဂေါ စ၊သင်္ခါရတို့၏ပျက်ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သောခယဝိရာဂငင်း။အစ္စန္တ
ဝိရာဂေါ စ၊စင်စစ်သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ငင်း။ဣတိ၊ သို့။ဝိရာဂါ၊တို့
သည်။ဒွေ၊တို့တည်း။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ။(ခယောသင်္ခါရာန်ဝိနာ
သော။ဝိရဇ္ဇန္တိ တေသံယေဝ ဝိလုဇ္ဇန္တိ ဝိရာဂေါ။ခယောဧဝဝိရာဂေါခယဝိ
ရာဂေါ၊မူ၍။ ထိုခယဝိရာဂဟူသည် သင်္ခါရတို့၏ခဏိကနိရောဓခဏ
ပင်တည်းဟူလိုရကား၊ခယဝိရာဂေါသင်္ခါရာနံခဏဘင်္ဂေါ၊ မိန့်သော်။
အစ္စန္တမေတ္တဧတသ္မိံ အဓိဂတေ သင်္ခါရာဝိရဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တီတိ အစ္စန္တ
ဝိရာဂေါ၊မူ၍နိဗ္ဗာန်ရ၏။ထိုကြောင့်၊ အစ္စန္တဝိရာဂေါနိဗ္ဗာနံ၊ ဟူသည်။

ဋီကာဋ္ဌတိမပါ)။ ။သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ခဏာဘင်္ဂေါ၊နိရောဓခဏာသည်၊
ဘင်္ဂက္ခဏာသည်။ ခယဝိရာဂေါတိ ခယဝိရာဂေါနာမ၊ မည်၏။နိဗ္ဗာနံ၊အ
လုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၏ စင်စစ် ငြိမ်းရာချုပ်ရာသည်။ အစ္စန္တ
ဝိရာဂေါတိ၊ မည်၏။ (စာကိုယ်၌ ဣတိသဒ္ဒါထင်သည်နှင့်အညီ ပေး
သည်)။ဝိရာဂါနုပဿနာတိ၊ကား။ တဒုဘယဒဿနဝသေန၊ထိုသင်္ခါ
ရတို့၏ခဏိကနိရောဓခဏာဘင်ကိုရှုခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရှုခြင်းဟူသောနှစ်
ပါးစုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝိပဿနာစ၊ သည်၎င်း။မဂ္ဂေါစ၊
သည်၎င်း။ဝိရာဂါနုပဿနာ၊မည်၏။ ။(တဒုဘယ။ပ။ပဝတ္တာ၊၌။ခယ
ဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဝိပဿနာ၏၊အစ္စန္တဝိရာဂနုပဿနာ၏အ
စွမ်းဖြင့်မဂ်၏ပဝတ္တိကိုယှဉ်အပ်၏။ တနည်း။ အာရုံအားဖြင့်ဝိပဿနာ
၏ခယဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပဝတ္တိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့် အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်မဂ်၏ပဝတ္တိကို။မဂ်၏မှု
ကား၊အသမ္မောဟအားဖြင့် ခယဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပဝတ္တိ၊
အာရုံအားဖြင့် အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပဝတ္တိကိုသိအပ်
၏)။ ။ဒုဝိဓာယပိ၊လည်းဖြစ်သော။တာယအနုပဿနာယ၊နှင့်။သမန္နာ
ဂတော၊သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဿသန္တောစ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပဿ
သန္တောစ၊လည်းဖြစ်သော။ပုဂ္ဂလော၊ကို။ဝါ၊သည်။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊နှစ်
ပါးသောဝိရာဂကိုတလုံလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿ
သိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ နိရောဓာ
နုပဿီပဒေပိ၊၌လည်း။ဧသေဝနယော၊ကိုသာလျှင်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။
(ဧသေဝနယောဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဝိရာဂါနုပဿီပဒ၌ ဝုတ္တနယာနု
သာရဖြင့်၊ဒွေနိရောဓာခယနိရောဓောစ အစ္စန္တနိရောဓောစ၊ဤသို့အစ
ရှိသောအတ္ထဝဏ္ဏနာကိုညွှန်းသတည်း။ထိုကြောင့်ဝိရာဂအရာ၌နိရောဓ
ပဒကိုထည့်၍။ ခယောသင်္ခါရာနံဝိနာသောဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယ
ဖြင့်အတ္ထဝဏ္ဏနာကိုသိအပ်၏)။ ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌
လည်း။ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊စေလွှတ်ခြင်းတို့သည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါစ၊စွန့်
ခြင်းဟုဆိုအပ်သောစေလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါစ၊ပြေးဝင်
ခြင်းဟုဆိုအပ်သောစေလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွေ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ။(ပဟာတဗ္ဗဿတဒင်္ဂဝသေနဝါသမုစ္ဆေဒဝသေနဝါပရိစ္စဇနံ
ပရိစ္စာဂေါ၊တထေဝပဋိနိဿဇ္ဇနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ပရိစ္စာဂသင်္ခါတောပဋိ

နိဿဂ္ဂေါပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ဝိသင်္ခါရေနိဗ္ဗါနေတန္နိန္နတာယဝါတဒါ ရမ္မဏာတာယဝါအနုပဝိသနံပက္ခန္ဒနံ။သဗ္ဗုပဓိနံပဋိနိဿဂ္ဂဘူတောတသို့ အညွှနော၁နိဿဇ္ဇနံပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ပက္ခန္ဒနသင်္ခါတောပဋိနိဿဂ္ဂေါပက္ခန္ဒ နပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ။သဗ္ဗုပဓိနံ၊တို့ကို။ တို့၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂဘူတော၊စွန့်ရာ ဖြစ်သော။တသို့၊ထိုဝိသင်္ခါရဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၌။ အတ္တနော၊ ကို။နိဿဇ္ဇ နံ၊စေလွှတ်ခြင်း၊ပေး။ ။ကတ္တုသာဓ်လည်းသင့်၏။တေနဝက္ခတိဝိပဿ နာဟိ။ပ။ပရိစ္စဇတိ။ပ။ပက္ခန္ဒတိတိ)။ ။ပဋိနိဿဂ္ဂေါယေဝ၊စေလွှတ်ခြင်း သည်ပင်လျှင်။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်သောဝိပဿနာမဂ်သည် ပင်လျှင်။အနုပဿနာ၊အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿ နာ၊စေလွှတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း။ ဝါ၊ကိ လေသာတို့ကိုစွန့်တတ်သောဝိပဿနာမဂ်သည်ပင်လျှင် အနုပဿနာ တည်း။တော်၊ဤပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟူသောအမည်သည်။ဝိပဿနာ မဂ္ဂါနံ၊ဝိပဿနာ-မဂ်တို့၏။အဓိဝစနံ၊တည်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။တဒင်္ဂဝသေန၊ထိုထိုအနိစ္စာနုပဿနာစသောအင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာကိုဖြစ်စေ တတ်သောအဘိသင်္ခါရတို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပရိစ္စဇတိ စ၊ စွန့်လည်းစွန့်တတ်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန၊ သင်္ခတဖြစ်သော တေဘူမိကသင်္ခါရ၌အနိစ္စတာစသောဒေါသကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။တဗ္ဗိ ပရိတော၊နိစ္စာဒိဘာဝဖြင့်ထိုသင်္ခတမှပြန်သော။နိဗ္ဗာနေ၊၌။တန္နိန္နတာယ တဒဓိမုတ္တတာယ၊ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒတိစအနု ပဝိသတိအနုပဝိသန္တံ့ဝိယစဟောတိ၊ပြေးဝင်သကဲ့သို့လည်း ဖြစ်တတ် ၏။ ဇူတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂ။ပ။နိဿဂ္ဂေါတိစ၊၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။(တဒင်္ဂဝသေနဟူသောပါဌ်၌။ အဘယ်ကိုတဒင်္ဂဟူသနည်း။ တဒင်္ဂဝသဖြင့်စွန့်သော်လည်း အဘယ်ကိလေသာကိုစွန့်သနည်း။အပ္ပ ဟာတဗ္ဗဖြစ်လျက် ခန္ဓမာရ်အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် စွန့်သည်ဟူသနည်း။ အဘယ်အခြင်းဖြင့် စွန့်သနည်းဟု၊ ကထံကထိ၊ သက်ာရှိ၍၊စွန်းငြိညှိစေ၊ဉာဏ်သရော်ဖြစ်လှာလမူ။ ပညာဉာဉ်ဖြင့်၊ချဉ် ပေါ်ရေထိ၊ကြေးနီညှိသို့၊ မရှိစေရ၊ ဖျောက်နည်းကိုပြလိုသော ဋီကာ ဆရာသည်။တဒင်္ဂဝသေနာတိဇေတ္တအနိစ္စာနုပဿနာတာဝတဒင်္ဂပဟာ နဝသေနနိစ္စသညံပရိစ္စဇတိ။ ပရိစ္စဇန္တော်စတထာအပ္ပဝတ္တိယံယေနိစ္စန္တိ

ဂဟဏဝသေနကိလေသာတံမူလကာ။ အဘိသင်္ခါရာ တဒုဘယမူလကာစဝိပါကာခန္ဓာအနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ တေသဇ္ဇေဝိအပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေနပရိစ္စဇတိ။ တထာဒုက္ခသညာဒယော။ တေနာဟဝိပဿနာတဒင်္ဂဝသေနသဒ္ဓိံခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေပရိစ္စဇတိတိ၊ မိန့်သော်။ ။ဤဒိုကာ၌။ ပရိစ္စဇန္တီစ၊စွန့်သော်လည်း။ တထာအပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာ၏မဖြစ်ခြင်းသည်။သတိ၊သော်။ပေး။ ။သဒ္ဓိံခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေပရိစ္စဇတိ၌။မဂ္ဂသည် ကိလေသာတို့ကိုစွန့်အပ်ကုန်သော် အဝိပါကဓမ္မအဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်၊ အဘိသင်္ခါရတို့သည်၎င်း၊တံမူလကခန္ဓာတို့သည်၎င်း၊မဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် စွန့်အပ်သည် မည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ ထိုကုန်အောင်စုံတို့ကို မင်စွန့်သည်ဟူသတည်း)။ ။မဂ္ဂေါ၊သည်။သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ဖြင့်။ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပရိစ္စဇတိစ၊၏။အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊၌။ ပက္ခန္ဒတိစ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ပရိစ္စာဂ။ပ။နိဿဂ္ဂေါတိစ၊၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊၏။ပန၊ပါး။ဥဘယံ၊ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မင်ဉာဏ်နှစ်ပါးသည်။ ပုရိမဉာဏာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောဉာဏ်တို့ကို။အနုအနု၊လဲ။ ပဿနတော၊ရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပဿနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(မင်ဉာဏ်ကိုအနုပဿနာဟု အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသင့်လိမ့်နည်း။ ။မဂ္ဂဉာဏမ္ပိဟိဂေါတြဘုဉာဏဿအနုပဿနာနိဗ္ဗာနဒဿနတောအနုပဿနာတိဝုစ္စတိ၊၎င်း)။ ။ဒုဝိဓာယပိ၊သော။ တာယပဋိနိဿဂ္ဂါ နုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊၍။ အဿသန္တော၊ ဝင်သက်ရှိုက်သောသူသည်၎င်း။ ပဿသန္တော၊ထွက်သက်ရှူသည်၎င်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ဝိပဿနာမင်တို့ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊အံ့။ပဿသိဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံစတုက္ကံ၊ ကို။ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ သမထနှင့်မရောမနှောက်သက်သက်သောဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ဝုတ္တံ၊၏။ပန၊ထိုသို့မဟုတ်။ ပုရိမာနိ၊ကုန်သော။ တိဏိ၊သုံးပါးကုန်သော စတုက္ကတို့ကို။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ဖြင့်။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။ဧဝံ၊သို့။စတုန္နံ၊ကုန်သော။စတုက္ကာနံ၊တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။သောဠသဝတ္ထုကာယ၊သော။ အာနာပါနဿတိယာ၊၏။ဘာဝနာ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။

၁၃၂။ ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသ ဝတ္ထု၊ ဝသေနစ
သောဠသန္နံဝတ္ထူနံဝသေနာပိ၊ဖြင့်၎င်း။ဝုစ္စမာနသန္တဘာဝါဒိဝသေနာ·
ပိ၊ဖြင့်၎င်း။ (ဤသို့စသဒ္ဒါကိုသမုစ္စယတ္ထယူ။ပနကား ဖလဇောတကဟူ
၏)။ ။အယံအာနာပါနဿတိ၊သည်။ဘာဝိတော၊ဖြစ်စေအပ်ဘိမူကား
ပွါးစေအပ်ဘိမူကား။မဟပ္ဖလာ၊သည်။မဟာနိသံသာ၊သည်။ဟောတိ၊
၏။တတြ၊ထိုမဟပ္ဖလာမဟာနိသံသာဟူသောစကား၌။အဿာအာနာ
ပါနဿတိယာ၊ ၏။ (သန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိ
တဗ္ဗာတိသမ္ဗန္ဓော။ ။ကသ္မာတိအာဟ။အယမ္ပိခေါ၊ပ။ဝစနတောတိ။
သာခကေသုတ်၌ သမာဓိကို ဟောသည်မဟုတ်လော။ သို့သော်လည်း
သမာဓိ၏သတိအရင်းရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။သတိအားလည်း ပြီးသ
တည်း။ဤကာ၌ကားအဿာတိအာနာပါနဿတိသမာဓိဿဟုစွဲ၏။ ။
သာခကေပါဠိနှင့်လျော်၏။ပက္ကန္တဝါကျနှင့်မူချော်သည်။ ။ဤသို့ဆိုသည်
လည်းကျေးဇူးသျှင်ကြီးကိုဝံ့စား၍မဟုတ်၊နောက်သား သောတုတို့စေ့
ငုအောင် သတိသွင်းစေလို၍သာမှတ်ပါ)။ ။အယမ္ပိခေါ၊ပ။ စာတိ
အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသော
ကြောင့်။သန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ၊ ငြိမ်သက်သည့်၏အဖြစ်အစရှိသည်
တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်
၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒ သမတ္ထတာယပိ၊ ကာမ
ဝိတက်စသော မိစ္ဆာဝိတက်ကိုဖြတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည့်၏ အဖြစ်ဖြင့်
လည်း။မဟာနိသံသတာဝေဒိတဗ္ဗာ။သမ္ဗန္ဓ်။ ။(တမေဝတ္ထံဝိဘာဝေ
တုံအယဉ္ဟိတိအာဒိမာဟ)။ ။ဟိတံပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ အယံအာနာ
ပါနဿတိ၊ သည်။ ။(ဤ၌လည်း။ အယံအာနာပါနဿတိသမာဓိ၊
မိန့်ပြန်သည်။အန္တရာယကရာနံ-ဟူ၍၎င်း။အတ္တနောအန္တရာယကရာနံ-
ဟူ၍၎င်း၊မဟုတ်မူ၍၊ သမာဓိအန္တရာယကရာနံ-ဟူသောသျှင်အလိုနှင့်
ဆင်ခြင်။ တေနေဝဝုတ္တံအာနာပါနဿတိဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပစ္ဆေ
ဒါယ-ကိုလည်းမြှော်)။ ။သန္တပဏီတအသေစနကသုခဝိဟာရတ္တာ၊
ငြိမ်သက်မွန်မြတ်သည့်၏အဖြစ်၊ တပါးတို့နှင့်မပွမ်းသည့်၏အဖြစ်၊ချမ်း
သာစွာနေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိအန္တရာယကရာနံ၊ သမာဓိ၏
အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ဝိတက္ကာနံ၊ကာမဝိတက်စသည်တို့၏။
ဝသေန၊ဖြင့်။ဣတောစိတောစ၊မှာမှာ။ စိတ္တဿ၊၏။ ဝိဓာဝနံ၊ပြေးသွား

ခြင်းကို။ဝါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ (ဥစ္စာဝစဖြစ်ကုန်သောအာရုံတို့၌ဖြစ်ခြင်း
ကိုပင်။ ဣတောစိတောစဝိတ္တဿဝိဓာဝနံဟူသည်)။ ။ဝိနိဒ္ဓုနိတွာ၊
၍။စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ အာနာပါနာရမ္မဏာဘိမုခမေဝ၊ အာနာပါန
ဟူသောအာရုံသို့ ရှေးရှုသည်ကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊
လျှင်။အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒါယ၊ ဝိတက်ကိုဖြတ်ခြင်း
ငှါ။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။ဉာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊ပြီ။စ၊ဆက်။ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပါရိပူရိယာ၊
ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပြည့်စုံခြင်း၏။ ။(ဝိဇ္ဇာဟူသည်မဂ်။ ဝိမုတ္တိဟူသည်ဖိုလ်
ကိုယူ)။ ။မူလဘာဝေနာပိ၊အမြစ်အခြေ၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။အဿာ
အာနာပါနဿတိယာ၊၏။ (ဝိပဿနာ၏ပါဒကဘာဝကိုပင် မူလဘာဝ
မှတ်)။ ။မဟာနိသံသတာ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ဘဂဝတာ၊
သည်။အာနာပါနဿတိဘိက္ခဝေ။ပ။ပူရေန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဝစနံ၊
ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သော။ဗဟုလီကတာ၊
အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။အာနာပါနဿတိ၊သည်။ စတ္တာရောသတိ
ပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ (ကာယာ နုပဿနာဒိနံ စတုန္နံအနု
ပဿနာနံဝသေနတဿာဘာဝနာယ ပဝတ္တနတော။ ဟိတ်ကျ)။ ။
ဘာဝိတာ၊ကုန်သော။ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာ
နာ၊တို့သည်။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ကုန်၏။ (ဗောဇ္ဈင်္ဂ
ဘာဝနာယပိနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပါရိပူရိယာအဘာဝတော။ ဟိတ်
စွက်)။ ။ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဗောဇ္ဈင်္ဂ
ဘာဝနာယ တာသံ သိဒ္ဓိပတ္တိဘာဝတော။ ဟိတ်ခတ်။ ။ဗောဇ္ဈင်္ဂ
ဘာဝနာယ၊ဖြင့်။တာသံ၊ ထိုဝိမုတ္တိတို့၏။ တာသံကိုရှုလျှင်ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ
ဟုဗဟုဝစနန္တ သင့်သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယောဂရှိလျှင်လည်းသုန္ဒရ)။ ။
အပိစ၊တနည်းလည်း။စရိမကာနံအန္တိမကာနံ၊ အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။
အဿာသပဿာသာနံ၊တို့၏။ ဝိဒိတဘာဝကရဏတောပိ၊ ထင်သည်
၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အဿာ၊ထိုအာနာ
ပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၏။ မဟာနိသံသတာ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်
၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဘဂဝတာ၊သည်။ ဣဒံဘာဝိတာယ။ပ။ ဝိဒိတာတိ၊ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ရာဟုလ၊လာ။ဣဒံ၊ ဤသို့ဟောတော်မူခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝိ
တာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဣဒံ၊ဖြင့်။ ဗဟုလီကတာယ၊ သော။အာနာ

ပါနသတိယာ၊ဖြင့်။စရိမကာ၊အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော်။ယေပိတေအဿာ
သပဿာသာ၊တို့သည်။သန္တိ၊ကုန်၏။တေပိ၊တို့သည်လည်း။ဝိဒိတာဝ၊
သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်။အဝိဒိတာ၊ဖြစ်၍။ နော
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုစရိမကာဟူသောစကား၌။ နိရောဓဝသေန၊
ချုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝစရိမကာ၊ ဘဝ၏အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်၌
ဖြစ်ကုန်သောအဿာသပဿာသတို့ရင်း။ (ယုတ်သောဘဝ၌ဖြစ်ကုန်
သည်ဟူလို)။ ဈာနစရိမကာ၊ ဈာန်၏အစွမ်းဖြင့် ယုတ်သောဈာန်၌ဖြစ်
သောအဿာသပဿာသတို့ရင်း။ စုတိစရိမကာ၊စုတိခဏ၌ဖြစ်ကုန်၍
ခပ်သိမ်းစုံတို့၏အဆုံးဖြစ်ကုန်သောအဿာသပဿာသတို့ရင်း။ ဣတိ၊
သို့။ စရိမကာ၊ စရိမကဖြစ်ကုန်သော အဿာသ ပဿာသတို့သည်။
တယော၊တို့တည်း။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဘဝေသု၊ သုံးပါးသောဘဝတို့
တွင်။ကာမဘဝေ၊ကာမဘုံ၌။အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ရူပါရူပဘဝေသု၊တို့၌။နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်။ တသ္မာ၊ထိုသို့တိဘဝတို့
တွင် ယုတ်သောကာမဘဝ၌ ဖြစ်သောကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဿာသ
ပဿာသ တို့သည်။ ဘဝစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဈာနေသု၊ တို့တွင်။
ပုရိမေ၊သော။ဈာနတ္တယေ၊၌။ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။စတုတ္ထေ၊၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်။တသ္မာစတုသုဈာနေသုနိဟီနေဈာနတ္တယေပဝတ္တနတော၊ကြောင့်။
တေ၊တို့သည်။ ဈာနစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ပန၊ပါး။ စုတိစိတ္တဿ၊၏။
ပုရတောပဟဍ္ဍာ၊အောက်ဖြစ်သောရှေး၌။စုတိမှအောက်သို့ပြန်သော
ဟူလို။ ။(ယင်းသို့သော် သတ္တရသာယုက မဟုတ်လော။ အဘယ့်
ကြောင့်သောဠသမေနဟူသနည်း။ယသ္မာ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ ရူပဓမ္မာနံ
သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ ဝိဘာဝိတာ၊ တသ္မာ သောဠသမေန
စိတ္တေနသဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာတိဝုတ္တံဟု၊ ထိုအဋ္ဌကထာ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြပြီး၍။
သတ္တရသာယုက အဖြစ်အား သင့်သောအနက်ကို ကြံ၍ပြန်လို၍။ စုတိ
စိတ္တသပုရတောတိဝါ စုတိစိတ္တံအဝဓိဘာဝေနဂဟေတွာ တတော
ဩရံသောဠသမေနစိတ္တေန သဒ္ဓိံဥပ္ပဇ္ဇိတွာ။ ဝေမွနအတ္ထေဂယှမာနေ
သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတာဝ အဿာသပဿာသာနံဝုတ္တာဟော
တိ၊ဟုဋီကာမိန့်သော်။ ။ဤဝိကပ်၌။စုတိစိတ္တသစုတိစိတ္တတော၊ရှေး
ဖြစ်သောအတွင်း၌။ပုရသဒ္ဒါအယှဉ်ပုဗ္ဗယောဂအပါဒါန်မည်၍နိဿက္က
၌ဆဋ္ဌီကျသတည်း။ ။စုတိကိုမရိယာဒအဝဓိအဖြစ်ဖြင့်ယူ၍စုတိကို

လွတ်ခဲ့၍ထိုမှအတွင်းသောဋ္ဌသမဟုယူ၍ရတိနှင့်အကွသော်သတ္တရသ
စိတ္တက္ခဏာယုကစိတ္တက္ခဏာစေ့သည်ဟူလို)။ ။ေသာဋ္ဌသမေန၊သော။
စိတ္တေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ယေအဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊
၍။ရတိစိတ္တေန၊နှင့်။ သဟ၊ကွ။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်၏။ ဍူမေ၊ ဤရတိစိတ်နှင့်
အကွချုပ်ကုန်သောအဿာသပဿာသတို့သည်။ ရတိစရိမကာနာမ၊
မည်ကုန်၏။ဍူမေ၊ ဤစိတ်နှင့်အကွချုပ်ကုန်သောအဿာသပဿာသ
တို့ကို။ဍူဓ၊ ဤအာနာပါနဿတိပွါးစေခြင်း၏အာနိသင်အရာ၌။ စရိမ
ကာတိ၊ဟူ၍။အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဍူမံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအာနာပါနဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုတ္တဿ၊ အဘန်တလဲလဲ အားထုတ်သော။ဘိက္ခု
နော၊အား။ပါကဋာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ကား။အာနာ
ပါနာရမ္မဏဿ၊အာနာပါနအာရုံ၏။သုဋ္ဌု၊စွာ။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ကြောင့်
တည်း။ ။(ဍူမေကိရဍူမံကမ္မဋ္ဌာနမနုယုတ္တဿဘိက္ခုနောပါကဋာ
ဟောန္တိတိအာနေတွာသမ္ဗန္ဓော၊ဋီကာ။စာကိုယ်၌ကား။ ဍူမေလည်းမ
ရှိ၊ပါကဋာဟောန္တိလည်းမရှိ။ဤနှစ်ပါးကိုရည်၍ အာနေတွာဆိုသည်။
တနည်း။ပါကဋာဟောန္တိကားစာရှိသင့်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။
သုဋ္ဌုပရိဂ္ဂဟိတတ္တာဟုဟိတ်နောက်ကဆီးသောကြောင့်တည်း။ဋီကာ၌
လည်း။တဿကာရဏမာဟအာနာပါနာရမ္မဏဿသုဋ္ဌုပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ
တိ။လာသည်။ ။သာရတ္ထဒီပနီ၌ကား။ ဍူမေကိရဍူမံ။ပ။ ပါကဋာ
ဟောန္တိဟု အစုံအစေ့ပင်ရှိသည်။ ။တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ ရတိ
စိတ္တဿာတိအာဒိဝုတ္တံ။ဋီကာတက်ရကား။ ရတိစိတ္တဿဟိဟု၊ဟိနှင့်ရှိ
လိုသည်။သာရတ္ထဒီပနီ၌လည်းဟိပါသည်)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ရတိ
စိတ္တဿ၊၏။ပုရတော၊၌။ သောဋ္ဌသမဿ၊သော။စိတ္တဿ၊၏။ ဥပ္ပါဒက္ခ
ဏော၊၌။ဥပ္ပါဒံ၊ဥပါဒ်ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။နေ
သံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊သည်လည်း။ ပါကဋော၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ဌိတိံ၊ကို။အာဝဇ္ဇယတော၊အား။နေသံ၊တို့၏။ဌိတိပိ၊
သည်လည်း။ပါကဋာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဘင်္ဂံ၊ကို။ အာဝဇ္ဇယတောစ၊
အားလည်း။ နေသံ၊တို့၏။ ဘင်္ဂေါ၊သည်။ ပါကဋော၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဍူတော၊ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အညံ၊သော။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။အရဟတ္တံ၊သို့။ပတ္တဿ၊သော။ဘိက္ခုနော၊
သည်။ အာယုအန္တရံ၊အသက်ရှင်သောခဏ၏အပိုင်းအခြားကို။ပရိစ္ဆိန္နံ

ဝါ၊ ပိုင်းခြားနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ မပိုင်းမခြားနိုင်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ သော။ ဣမံ
အာနာပါနဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ သော။
ဘိက္ခုနော၊ အား။ အာယုအန္တရံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟော
တိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဒါ
နိ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတော၊
ဤမျှလောက်သောကာလထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နပ္ပဝတ္တိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဣ
တိ၊ သို့။ ဉတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယဧဝ၊ သဘာဝေနဧဝ၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ ။(ရုစိဝသေနေဝါတိအတ္ထော)။ ။သရီရပဋိဇဂ္ဂနနိဝါသန
ပါရုပနာဒီနိ၊ ကိုယ်သက်သုတ်သင်ခြင်း သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း ကိုယ်ဝတ်ရုံ
ခြင်းအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အက္ခီနိ၊ တို့ကို။ နိမ္မီ
လေတိ၊ မှိတ်၏။ ကိမိဝ၊ နည်းဟူမူကား။ ကောဋပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသီ၊
ကောဋပဗ္ဗတကျောင်းတိုက်၌သီတင်းသုံးနေသော။ တိဿတ္ထေရောဝိ
ယ၊ တိဿထေရ်ကဲ့သို့ရင်း။ မဟာကရိဉ္ဇိယဝိဟာရဝါသီ၊ သင်းဝင်ပင်
ကြီးရှိသော ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာတိဿတ္ထေ
ရောဝိယ၊ သို့ရင်း။ ဒေဝပုတ္တမဟာရဋ္ဌေ၊ ဒေဝပုတ္တမည်သောတိုင်းကြီး၌။
ပိဏ္ဍပါတိက တိဿတ္ထေရောဝိယ၊ သို့ရင်း။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသိ
နော၊ စိတ္တလတောင်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးကုန်သော။ ဒွေဘာတိ
ယတ္ထေရာဝိယ၊ နှစ်ဦးသော ညီနောင် မထေရ် တို့ကဲ့သို့ ရင်းတည်း။
တတြ၊ ထိုဝတ္ထုတို့တွင်။ ဣဒံ၊ ကား။ ဧကဝတ္ထုဒီပနံ၊ တခုသောဝတ္ထုကိုပြ
ခြင်းတည်း။ ဒွေဘာတိယထေရာနံ၊ နှစ်ဦးသောညီနောင်မထေရ်တို့တွင်။
ဧကော၊ တဦးသောမထေရ်သည်။ ပုဏ္ဏမုပေါသထဒိဝသေ၊ လပြည့်
ဥပုသ်နေ့၌။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဩသာရေတွာ၊ ပြ၍။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝု
တော၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်
သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ စင်္ကမေ၊ စင်္ကြံ၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ စန္ဒာလောကံ၊ စန္ဒာလော
ကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ ။(ကရဏတ္ထေစေတံဥပယောဂဝစနံ။ ဂဂနတလံ
ဘူမိဘာဂန္တိ ပနကမ္မမဏ္ဍာပဟာရိတဗ္ဗံ။ တေနဝုတ္တံသာရတ္ထဒီပနိယံ။ ဇုဏှ
ပက္ခေအဘိဒေါသဝေလာယံစန္ဒာလောကေနသမန္တတော အာသိတ္တမာ
နသိခါရံပိယဂဂနတလံ ရဇတပဋ္ဋသဒိသံဝါလိကာသန္ထတဉ္စ ဘူမိဘာ
ဂံဒိသွာ ရမ္မဏီယောဝတာယံ ကာလောဒေသောစ မမဇ္ဈာသယ သဒိ

သော၊ကိဝစိရံနုခေါ အယံဒုက္ခဘာရော ဝဟိတဗ္ဗောတိ အတ္တနောအာ
ယုသင်္ခါရေဥပဓာရေတွာဘိက္ခုသံဃာမာဟာတိ။ ။တနည်း။ဝက်ဝုတ်
အာ:ဖြင့် စန္ဒာလောက မောလောကေတွာ ဆိုသတည်း။ လရောင်ကို
ကြည့်၍ထိုလရောင်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှသွန်းလောင်းအပ်သောနို့ရည်
အလျဉ်ကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးလက်လက်တင့်တယ်သော ကောင်းကင်အပြင်
ကို၎င်း။ ငွေပြားနှင့်တူသော သဲအတိ ခင်းအပ်သော မြေအတို့ကို၎င်း
မြင်၍ဟူလိုသော်။ ထိုကြောင့် ဒိသွာမဟူ ဩလောကေတွာ ဟူလိုသ
တည်း)။ ။ဩလောကေတွာ၊တစိမ်းစိမ်းကြည့်၍။အတ္တနော၊၏။အာယု
သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ဥပဓာရေတွာ၊စူးစမ်းမြော်တင်း၍။အာယုသင်္ခါရာ၊တို့
သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ကုန်လပြီ။ ဣတိ ဉတွာ၊၍။ (သေသကျ၊ထိုကြောင့် ဋီ
ကာ၌။ပရိက္ခီဏာတိအဓိပ္ပါယော၊ဟူသတည်း)။ ။ဘိက္ခုသံဃံ၊ကို။
အာဟာကိရ၊မိန့်တော်မူသတတ်။ အာဝုသော၊တို့။ တုမှေဟိ၊တို့သည်။
ကထံပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ အဘယ်ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။
(တနည်း)။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ကုန်သော။ဘိက္ခူ၊တို့ကို။ ကထံဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊အ
သို့မြင်ဘူးကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊သို့။ အာဟာကိရ၊သတတ်။ တတြ၊ထို
ရဟန်းအပေါင်းတို့တွင်။ ကေစိ၊အချို့သောရဟန်းတို့သည်။အာဟံသု၊
လျှောက်ကြကုန်၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။အမှေဟိ၊တို့သည်။အာသနေ၊နေရာ
၌။ နိသိန္နကာဝ၊နေကုန်လျက်လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောမ
ထေရ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊မြင်လိုက်ဘူးပါကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဟံသု၊ကုန်
၏။ ကေစိ၊တို့သည်။ အမှေဟိ၊တို့သည်။ အာကာသေ၊ကောင်းကင်၌။
ပလ္လင်္ကံ၊ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ခွေ၍။ နိသိန္နကာ၊လျက်။ ပရိနိဗ္ဗာ
ယန္တာ၊တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဟံသု၊ကုန်၏။ ထေရော၊
သည်။အာဟ၊၏။အာဝုသော၊တို့။အဟံ၊သည်။ဒါနိ၊ယခု။ဝေါတုမှေ၊တို့
ကို။ စင်္ကမန္တမေဝ၊စင်္ကြံခတ်လျက်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယမာနံ၊ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုသည်ကို။ ဒဿေဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ တတော၊မှ။စင်္က
မေ၊၌။လေခံ၊ဗိလာအရေးကို။ ။(စင်္ကြံလိုက်ဥဇုသားမှုအဆုံးအဆမ
ယူသာသတည်း)။ ။ကတွာ၊၍။အာဝုသော၊တို့။အဟံ၊သည်။ဣတော
စင်္ကမကောဋိတော၊ ဤမှာစင်္ကြံစွန်းမှ။ ပရကောဋိံ၊ထိုမှာစင်္ကြံစွန်းသို့။
ဂန္တွာ၊၍။ နိဝတ္တမာနော၊တဘန်ပြန်ခဲ့၍။ ဣမံလေခံ၊ဤသားသောအရေး
သို့။ပတ္တောဝ၊ရောက်၍သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။ဝတွာ၊

၍။စက်မံ၊သို့။ဩရူယှ၊သက်၍။ပရဘာဂံ၊ထိုမှာအဘို့သို့။ဂတ္တွာ၊၍။နိဝတ္တ
မာနေ၁၊၍။ ကောနေ၊သော။ပါဒေန၊ဖြင့်။လေခံ၊ကို။ အက္ကန္တကြွ ေဏာယေ
ဝ၊ နင်းမိသောခဏ၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူ၏။ ။
တသ္မာဘာဝိတာယ အာနာပါနဿတိယာ မဟပ္ဖလမဟာနိသံသတာ
ယ၊ကြောင့်။ ဟဝေ၊စင်စစ်။ ဝေံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊တ
ပါးမဟုတ်ကုန်များကုန်သောအာနိသင်တို့သည်ရှိကုန်သော။ အာနာပါ
နဿတိံ၊ကို။သဒါရတ္တိံ စေဝဒိဝါစ၊အခါခပ်သိမ်းနေ့၌ရင်း ညဉ့်၌ရင်း။
အပ္ပမတ္တော၊မမေ့မလျော့။ ပဏ္ဍိတော၊ပညာရှိသောယောဂီသည်။ အနု
ယုဥ္ဇေထ၊အနုယုဉ္ဇေယျ၊၏။ ။(ဘာဝေယျာတိအတ္ထော။ ။ဝေံအနေ
ကာနိသံသံ ဝေံအနုယုဉ္ဇေထာတိ ဥဘယသမ္ဗန္ဓော။ ။နကောအနေ
ကာ၊အနေကာအာနိသံသာဋ္ဌမိဿာတိ အနေကာနိသံသာ။ တံအနေ
ကာနိသံသံ။ သဗ္ဗာဝါစကကောသဒ္ဒါသည် ပြကတေ့ကေဝါစကကေဝ .
စနန္တုဖြစ်မူလည်း။ နသဒ္ဒါနှင့်အကွ သမာသ်ဖြစ်မူ ဗဟုဝါစကပုထုဝစ
နန္တုတည်း။ကုသလသဒ္ဒါပြကတေ့အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကအနက်ကို ဟော
မူလည်း။ နသဒ္ဒါနှင့်အကွအကုသလဟုသမာသ်ဖြစ်မူ။သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါ
ကဝါစကဖြစ်၏သို့တည်း။ သို့မှလည်း တုလျာဓိကိုမြစ်၍ကမ္မဓာရယ်မူ
ကောင်းမည်တည်း။ ။အထဝါ၊နတ္ထိကောကောဘာဝေါ ဧတေသန္တိ
အနေကာ-ဟု ဗာဟိရတ္ထ သမာသ်မူ။ ဤသို့ မူခြင်းသည်လည်း။ ကေ
သဒ္ဒါဗဟုဝါစက ပုထုဝစနန္တုဟူသောစကားကို နားမခံစေက်သသူ
တို့ခံသာအောင်ဉာဏ်ရှာ၍ ပညာရှိဘွယ်ရာမူခြင်းသာမှတ်)။ ။ဣဒံ
အာနာပါနဿတိယံဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

၁၃၃။ ပန၊ထိုမှတပါး။အာနာပါနဿတိယာ၊၏။ အနန္တရံ၊၌။ဥဒ္ဒိဋ္ဌ၊
သော။ ဥပသမာနုပဿတိံ၊ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးခြင်းငှါ လို
သော။ ဝါ၊ပွါးခြင်းငှါလိုချင်တောင့်တသောသမ္မာဆန္ဒရှိသော။ ယောဂီ
နော၊သည်။(ထည့်)။ ရဟောဂတေန၊ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်
ဖြစ်၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊အထူးထူးသောအာရုံမှဆုတ်နစ်ပုန်းရှောင်သည်
ဖြစ်၍။ (ဂုဏာအနုဿရိတဗ္ဗာတိ သမ္ဗန္ဓော)။ ။ယာဝတာဘိက္ခဝေ
ဓမ္မာ။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ဟူ၍။ ဝေံယထာဝုတ္တနဝိရာဂါဒိဂုဏာနုဿရဏပ္ပ
ကာရေန၊ယခင်ဟောအပ်ပြီးသော ဝိရာဂစသောဂုဏ်ကို အဘန်ဘန်
အလီလီအောက်မေ့သောအပြားအားဖြင့်။သဗ္ဗဒုက္ခူပသမသင်္ခါတဿ၊

ဒုက္ခဒုက္ခစသောအပြားရှိသော အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ဒုက္ခ၏ငြိမ်းရာ
ဟုဟောအပ်သော။ ။(ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘေဒံသဗ္ဗမ္ပိဒုက္ခံ ဥပသမ္မတိဧတ္ထာ
တိသဗ္ဗဒုက္ခူပသမော။ သဗ္ဗဒုက္ခူပသမောတိသင်္ခါတော သဗ္ဗဒုက္ခူပ
သမသင်္ခါတော၊တဿ)။ ။နိဗ္ဗာနဿ၊၏။ဂုဏာ၊ကျေးဇူးတို့ကို။ အ
နုဿရိတဗ္ဗာ၊အဘန်ဘန်အလီလီအောက်မေ့အပ်ကုန်၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ယာဝတာ၊အကြင်ရွေ့လောက်ကုန်သော။ သင်္ခတာဝါ၊အကြောင်း
တရားတို့သည်ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍ပြုအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဝါ၊တစုံတခုသောအကြောင်းမျှဝေကလွှမရှိ အညီအညွတ်ရောက်၍ ပြု
ပြင်အပ်ပြီးစေအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသင်္ခတာဝါ၊ တစုံတခု
လည်းဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည် မပြုပြင်အပ် မပြီးစေအပ်သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ သန္တိ၊ကုန်၏။ တေသံဓမ္မာနံ၊ထိုသင်္ခတ
အသင်္ခတ တရားတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊သံကိလေသဓမ္မတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်
သောနိဗ္ဗာန်ကို။ဝါ၊သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။အဂ္ဂအဂ္ဂေါ၊
မြတ်၏ဟူ၍။အက္ခာယတိ၊ဟောအပ်၏။မဒနိမ္မဒနော၊သေယျောဟမသ္မိ
စသည်ဖြင့်ကြိုးဝါးသည်၏အစွမ်းဖြင့် ထောင်လွှားသော မာနသာလျှင်
ဖြစ်သောယစ်စေတတ်သောတရား၊ယောကျ်ားအဖြစ်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော
ယစ်စေတတ်သော တရားအစရှိသည်တို့၏ ယစ်စေတတ်သည်၏ အ
ဖြစ်ဟူသောသတ္တိကင်းရာဖြစ်သော။ ပိပါသဝိနယော၊ ကာမတို့ကိုသုံး
ဆောင်လိုသော တဏှာ၏ကင်းရာ ပျောက်ရာဖြစ်သော။ အာလယ သ
မုဂ္ဃါတော၊သတ္တာဝါတို့၏ကပ်ငြိမ်တွယ်ရာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါး
တို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ရာဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေါ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ ဖြစ်
သောကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ်တို့၏ဖြတ်ရာဖြစ်သော။ တဏှက္ခယော၊
တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော။တဏှာဝိရာဂေါ၊တဏှာ၏ပျက်ရာဖြစ်သော။
တဏှာနိရောဓော၊တဏှာ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ ။(တဏှာကို နောက်
နှစ်ပုဒ်၌လည်းယှဉ်)။ ။နိဗ္ဗာနံ၊ ဝါနဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှထွက်
မြောက်သော။ ဝါ၊ တဏှာမှလွတ်ကင်းရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံယောအယံ
အသင်္ခတဓမ္မော၊ အကြင်အသင်္ခတဖြစ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
သောအသင်္ခတဓမ္မော၊ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော အသင်္ခတ
တရားကို။ဝိရာဂေါတိ၊ဟူ၍။ပစ္စတ္တဗ္ဗေါ၊ယုံကြည်အပ်၏။(ဤသို့အဋ္ဌက
ထာကိုမျှော်၍ယောဇနာ)။ ။တတ္ထ၊ထိုယာဝတာဘိက္ခဝေအစရှိသော

ပါဠိံ။ ယာဝတာတိ၊ကား။ ယတ္တကာ၊ အကြင်ရွေ့လောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတိ၊ကား။သဘာဝါ၊သဘာဝဓမ္မတို့သည်။ဝါ၊ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သောတရားတို့သည်။သန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ပညတ္တိဓမ္မာစသည်တို့၌အသဘာဝကိုလည်း ဉာဏေနဓာရိယတိအဝဓာရိယတိမှ၍ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်အပ်မှတ်အပ်သောကြောင့် ဓမ္မဟု ဆိုအပ်ရကား၊ထိုအသဘာဝဓမ္မမှ နစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍ ဓမ္မာတိသဘာဝါဟူသည်။ဘဝနံဘာဝေါ၊ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ရ၏။သဟဘာဝေနာတိသဘာဝါ။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သိအပ်သောသဘောရှိကုန်သောပရမတ္ထရ၏။ယင်းသို့ပရမတ္ထရခဲ့လျှင် ဘုရားသခင်သော်လည်း ပရမတ္ထာဟုဟောရာသည်။အဋ္ဌကထာဆရာသော်လည်းဓမ္မါတိပရမတ္ထာဟုဘွင့်ရာသည်။အဘယ့်ကြောင့်လျှဉ်ပါးဘွယ်ရှိရာဓမ္မာဟောသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်ကား သဘာဝါဟုဘွင့်ရာရှိုးရှားဘွင့်သနည်း။ ။တေဟိအတ္တနောသဘာဝဿဓာရဏတောဓမ္မာတိယထာဝုတ္တေနတ္ထေန သဘာဝါတိစဝုစ္စန္တိ။ ဋီကာ)။ ။သင်္ခတာဝါ အသင်္ခတာဝါတိ၊ ကား။ သင်္ဂမ္မ၊ ပစ္စယသမောဓာန လက္ခဏာရှိသောပေါင်းစည်းခြင်းဖြင့်ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍။ (သမာဂမ္မာတိတဿေဝဝေဝစနံ။ငင်း)။ ။ဝါ၊သမာဂမ္မ၊တစုံတခုသောအကြောင်းမျှဝေကလ္လမရှိအညီအညွတ်ရောက်၍။ ပစ္စယေဟိ၊အနုရူပဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ကတာနိဗ္ဗတ္တိတာဝါ၊ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကတာဝါ၊တစုံတခုလည်းဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည် မဖြစ်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဝိရာဂေါတေသံဓမ္မာနံအဂ္ဂမက္ခာယတီတိ၊ကား။ တေသံသင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မာနံ၊တို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊သံကိလေသဓမ္မတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဂ္ဂအဂ္ဂေါ၊ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊၏။ သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောတရားတို့ထက်အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းထိုက်၏ဟူ၍။ ဥတ္တမောတိ၊မြတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(အဂ္ဂမက္ခာယတိကို၊အဂ္ဂေါ-အက္ခာယတိ၊ဖြတ်။ သည်ကဲ့သို့ဖြတ်သော်၊မ-အသုံးမကျမရှိပြီလော။ မကာရောပဒသန္ဓိကရော။ အာဂံဟူလို။ ။ဝိရာဂဟူသည်။ ရာဂ၏အဘာဝမျှမဟုတ်၊ သရုပ်ရကောင်းသောဓမ္မတည်းဟုသိစိမ့်သော၌။ ယဒိဒံမဒနိမ္မဒနောစသည်ကို ဟောသတည်းဟုပြလိုသည်ဖြစ်၍။တတ္ထဝိရာဂေါတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။

တဏှာ၊ထိုဝိရာဂေါစသောပါဋ္ဌ်၌။ဝိရာဂေါတိ၊ကား။ ရာဂါဘာဝမတ္တမေ
ဝ၊ရာဂ၏မရှိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။နမဟုတ်။အထခေါ၊သော်ကား။ယဒိ
ဒံမဒနိမ္မဒနော။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ဟူ၍။ ဝါ၊နိဗ္ဗာန်ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊
ကုန်သော။ မဒနိမ္မဒနောတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊တို့ကို။ ယော
သောအသင်္ခတဓမ္မော၊အကြင်အသင်္ခတလက္ခဏာရှိသော သဘာဝဓမ္မ
သည်။ လဘတိ၊၏။ သော၊ထိုမဒနိမ္မဒနစသောအမည် တသီးတဖုံရ၍
အသင်္ခတလက္ခဏာရှိသော သဘာဝဓမ္မကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စေ
တဗ္ဗော၊၏။ဉာတိဉာမိံအတ္တံ၊ကို။ဒသေသတိ၊၏။(ထည့်)။ ။(ဝိရဇ္ဇန္တိဝိလုဇ္ဇန္တိ
နိရုဇ္ဈန္တိဝိရာဂေါ-ဟုဘာဝသာဓ်မူ၍အဘာဝမျှမကောက်ယူလင့်။ဝိရဇ္ဇ
တိ ဧတ္ထသံကိလေသဓမ္မော၊ဝိရုဇ္ဈန္တိ ဝါ နိရုဇ္ဈန္တိသင်္ခါရာ ဧတ္ထဧတသို့
အဓိကရဏတိဝိရာဂေါ-ဟုတရားကိုယ်ရအောင်မူ၍ တသီးတဖုံတရား
တခုယူ ဟူလို။ ။ဟူးဟူးပြောင်ပြောင် လောင်သွားသော မီးဟူသမျှ
ရေစသို့ရောက်၍ မတောက်မပွဲ ငြိမ်းစဲ၏သို့၊ ထို့အတူ ယစ်စေလျက်
သွားသော မာနမဒစသည်တို့သည် အသင်္ခတဓမ္မမောက္ခသို့ အကယ်
ရောက်၍မမူးမယစ်ဖျစ်ဖျစ်မြည်လျက် ကင်းပျောက်သည်ကို တမာဂမ္မ
စသည်ဆိုလိမ့်လောဟုစောကြောရာ၌။ နိဗ္ဗာနမာရမ္မဏံကတွာ ပဝတ္တ
မာနေနအရိယမဂ္ဂေန ပဟီယမာနာမာနမဒါဒယောတံပတွာ ပဟီယန္တိ
နာမာတိအာဟာတမာဂမ္မ။ပ။ဝိနဿန္တိတိ။ဋီကာ။ ။နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍
ဖြစ်သောအရိယမဂ်သည်မဂ်ဖြင့်ပယ်အပ်ကုန်ပျော်ကင်းကုန်သောမာန
မဒစသည်တို့သည် ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၍ပယ်အပ်ကုန်ပျော်ကုန်သည်
မည်ကုန်ရကား၊ တမာဂမ္မ။ပ။ ဝိနဿန္တိ၊ဟုမိန့်သော်။ သာမန်ဆို။ အ
ကယ်မရောက်ဟူလို)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ယသ္မာ၊ကြောင့်။သောအသင်္ခတ
ဓမ္မော၊သည်။ဝါ၊ကို။တံအသင်္ခတဓမ္မံ၊သို့။အာဂမ္မ၊၍။သဗ္ဗေပိ၊ကုန်သော။
မာနမဒပုရိသမဒါဒယော၊သေယျောဟမသ္မိစသည်ဖြင့်ကြိုးဝါးသည်
၏အစွမ်းဖြင့် ထောင်လွှားသော မာနသာလျှင်ဖြစ်သော ယစ်စေတတ်
သောတရား၊ယောကျ်ားအဖြစ်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော ယစ်စေတတ်သောမဒ
အစရှိကုန်သော။မဒါ၊ယစ်စေတတ်သောမာန်တို့သည်။ ။(သေယျော
ဟမသ္မီတိ အာဒိနာမညနာဝသေန ပဝတ္တော မာနောဧဝ မာနမဒေါ။
ပုရိသဘာဝံနိဿာယဥပ္ပန္နကမဒေါ ပုရိသမဒေါ။အာဒိသဒ္ဒေနဇာတိ
မဒါဒိနံသင်္ဂဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဋင်း)။ ။နိမ္မဒါ၊ယစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်

ဟူသောသတ္တိကင်းကုန်သည်။ အမဒါ၊ ယစ်စေတတ်သည့်၏အဖြစ်ဟူ
သောသတ္တိမရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဝိနဿန္တိ၊ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။မဒနိမ္မဒနော၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(နတ္ထိမဒေါမ
ဒဘာဝေါဧတေသန္တိ နိမ္မဒါ-မှု။ ဣမမေဝဟိအတ္ထံဒဿေတုံ အမဒါတိ
ဝုတ္တံ။ ။မဒါနိမ္မဒိယန္တိ ဧတ္ထအမဒဘာဝံဝိနာသံဂစ္ဆန္တီတိ မဒနိမ္မဒနော-
မှု။ဧသေဝနယောသေသပဒေသုပိ)။ ။စ၊ပါး။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ တံအ
သင်္ခတဓမ္မံ၊သို့။ အာဂမ္မ၊၍။ သဗ္ဗာပိ၊သော။ ကာမပိပါသာ၊ကာမတို့ကို
သုံးဆောင်လိုသောတဏှာသည်။ ။(ပါတုမိစ္ဆာတိတိ ပိပါသာ-မှု။ပါခေ
တုပရိဘောဂေ၊ကြား။သပစ္စည်း၊အပစ္စည်းနှစ်။ကာမာနံပါတုကမျတာ
ကား။အပြီးအစစ်မယူသာလျှော်ကာမြွက်သည်ယူ)။ ။ဝိနယံအတ္ထင်္ဂံ၊
ချုပ်ခြင်းသို့။ယာတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ပိပါသဝိနယော၊မည်၏။ဣတိ၊
သို့။ဝုစ္စတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။တံအသင်္ခတဓမ္မံ၊သို့။ အာဂမ္မ၊၍။
ပဉ္စကာမဂုဏာလယာ၊သတ္တဝါတို့၏ ကပ်ငြိမိတွယ်ရာ ဖြစ်သော ကာမ
ဂုဏ်ငါးပါးတို့သည်။ ။(အာလီယန္တိ ဧတ္ထာတိအာလယာ။ကာမဂုဏာ
ဧဝအာလယာ-မှု)။ ။သမုဂ္ဃါတံ၊အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်
၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အာလယသမုဂ္ဃါတောတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။စ၊ပါး။
ယသ္မာ၊ကြောင့်။တံအသင်္ခတဓမ္မံ၊သို့။ အာဂမ္မ၊၍။တေဘူမိကဝဋ္ဋံ၊ဘုံသုံး
ပါးတို့၌ဖြစ်သောကမ္မ၊ကိလေသ၊ဝိပါကဝဋ်သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ပြတ်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။တံအသင်္ခတဓမ္မံ၊သို့။အာဂမ္မ၊၍။သဗ္ဗသော၊ဖြင့်။တဏှာ၊သည်။
ခယံ၊သို့။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ ဝိရဇ္ဇတိဝိလုဇ္ဇတိ၊ပျက်၏။ ဝါ၊ ဝိရဇ္ဇတိနိရုဇ္ဇတိ၊မ
တပ်။နိရုဇ္ဈတိစ၊ချုပ်လည်းချုပ်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တဏှက္ခယောဝိရာ
ဂေါနိရောဓောတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(တဏှက္ခယောမှတဏှာ သဒ္ဒါ
လိုက်၍၊ တဏှာဝိရာဂေါ၊ တဏှာနိရောဓော ယူစေလိုရကား။ တဏှာ
ဟူသောကတ္တုတခု၊ကြိယာသုံးခုရ၍။ တုလျဗလကိုပြသော-စ-နှင့်မိန့်
သည်)။ ။ပန၊ပါး။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧသအသင်္ခတဓမ္မော၊သည်။ စ
တဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊တို့ကိုရင်း။ ပဉ္စ၊ကုန်သော။ ဂတိ
ယော၊တို့ကိုရင်း။ သတ္တ၊ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊တို့ကိုရင်း။နဝ၊
ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေစ၊တို့ကိုရင်း။ အပရာပရဘာဝါယ၊အဆင့်အ
ဆင့်တခုသောယောနိစသည်မှ တခုသောယောနိစသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်း

ဌါ၊ ဝိနနတော၊အာဗန္ဓနတော၊ဘွဲ့ချည်တတ်သောကြောင့်။ စ၊ တနည်းကား။သံသိဗ္ဗနတော၊ထိုးလျှိုချုပ်တွယ်တတ်သောကြောင့်။ ။(စရင်း၊ဝါရင်းလိုသည်။ ။အာဗန္ဓနံဂန္ထိကရဏံ၊သံသိဗ္ဗနံတုန္နကရဏံ)။ ။ဝါနန္တိ၊ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရာယ၊ရအပ်သောဝေါဟာရရှိသော။ တဏှာယ၊မှ။နိက္ခန္တတ္တာ၊နိဿရဏ္ဍော၊ထွက်လွတ်သည်။ ဝိသံယုတ္တော၊တဏှာနှင့်မယှဉ်သည်။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။နိဗ္ဗာနန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ဆိုတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပစ္စေတဗ္ဗာ။ ။(ထိုနိဗ္ဗာန်၏ နိက္ခမန နိဿရဏသည်လည်းတဏှာနှင့်ဝိသံယောဂလျှင်တည်းဟု အသားတင်ယူစေလို၍။ ဝိသံယုတ္တော၊ဟူသည်)။ ။ဝေံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ မဒနိမ္မဒနတာဒိနံ၊ကုန်သော။ ဧတေသံဂုဏာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော၊သော။ဥပသမော၊ငြိမ်းရာကို။အနုဿရိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အကြင်ဂုဏ်တို့ကိုနိမိတ်ပြု၍ မဒနိမ္မဒနစသော အမည်တို့သည်၊တို့ကို၊နိဗ္ဗာန်၌တင်ကုန်၏၊တင်အပ်ကုန်၏။ မဒနိမ္မဒနတာအစရှိကုန်သော ယထာဝုတ္တဖြစ်ကုန်သော ထိုသို့အသီးထုတ်အပ်ကုန်သော နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်တို့ကိုသာလျှင်ယူ၍ မဒနိမ္မဒနတာဒိနံဂုဏာနံ ဝသေနဟူသည် ဗျတိရိက်မူ မဒါနိမ္မဒိယန္တိ ဧတေန ဤသို့အစရှိကုန်သော မဒနိမ္မဒနတာဒိဂုဏ်တို့ကိုယူ၍မဟူ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုကရဏသာဓနဲဖြင့်ရအပ်သောဂုဏ်တို့သည် အရိယမဂ်၏ဂုဏ်တို့တည်း။ နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်မဟူစသာကုန်)။ ။အသင်္ခတဓ္ဓဝေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဒေသေဿာမိတိအာဒိသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊တို့၌။ ဘဂဝတာ၊သည်။ အဒေသိပိ၊ကုန်သော။ ယေဝါပနဥပသမဂုဏာ၊အကြင်နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗော ယေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ။(ယေဝါပနဒေသိပိဘဂဝတာဥပသမဂုဏာဝုတ္တာဟု သမ္ဗန်။ အဘယ်တို့၌ဟောသနည်း။ အသင်္ခတသုတ်စသည်တို့၌ဟူခြင်းဌါ အသင်္ခတဓ္ဓဘိက္ခဝေစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဝေါ၊တို့အား။ အသင်္ခတဉ္စ၊ကိုလည်း။ဒေသေဿာမိ၊အံ့။သစ္စဉ္စ၊မချွတ်မယွင်းမှန်သည်ကိုလည်း။ ။(သန္တံအဖြစ်မှန်သည်ဟူလို။ ။ပရမတ္ထဟူကာသစ္စိကဋ္ဌချည်းမဟုတ်လော။ ဝါ၊လောကုတ္တရာဟူက သန္တံပဏီတချည်းမဟုတ်လော။ ။နိဗ္ဗာနဥ္စ်ကေနစိပရိယာယေနအသန္တံဘာဝါဘာဝတောဧကံသေနေဝသန္တံတ္တာအဝိပရိတဓ္ဓေနသစ္စံ။ တေနာဟဧကဉ္စိသစ္စံ၊ နဒုတိ

ယမတ္တိတိ။ဥင်း)။ ။ပါရဉ္စ၊သံသရာ၏ ထိုမှာဘက်ကမ်းဖြစ်သော တ
ရားကိုလည်း။သုဒုဒ္ဒသဉ္စ၊မဆည်းပူးအပ်သော ဉာဏသမ္ဘာရရှိသောသူ
တို့သည် အလွန်မြင်နိုင်ခဲသော တရားကိုလည်း။ ။(ပရမဂမ္ဘီရတာ
ယ အတိသုခုမသဘာဝတာယစ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ ဒဿုံ
အသက္ကုဏေယျတာယ။ဒုက္ခေနပဿိတဗ္ဗန္တိ ဒုဒ္ဒသံ။ သုဋ္ဌုဒုဒ္ဒသံ သုဒုဒ္ဒ
သံ-မူ။ဒဿုံအသက္ကုဏေယျန္တိ ဒုဒ္ဒသံ-လည်းဟူ၏)။ ။အဇရဉ္စ၊အိုခြင်း
မရှိရာဖြစ်သောတရားကိုလည်း။ ဓုဝဉ္စ၊ဇရာအစရှိသည်တို့သည်မဖျက်
ဆီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်မြဲမြံသောတရားကိုလည်း။(နတ္ထိဧတ္ထဇရာ၊
ဧတေသံ ဝါအဓိဂတေပုဂ္ဂလဿဇရာဘာဝေါတိအဇရံ။ တတောဧဝဇ
ရာဒီဟိအပလောကိယတာယထိရဋ္ဌေနဓုဝံ။ ။အပလောကိယတာယ။
မဖျက်ဆီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပေး။ ဓုဝံဟုရသည်နှင့်ရှုတ်။ ဓုဂတိ
ထေရိယေသု။ဓုခတ်၊ဦးကိုဥပြုသည်ဟူ၏)။ ။နိပ္ပပဉ္စဉ္စ၊သံသရာကို ချဲ့
ထွင်တတ်သောတဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စကင်းရာတရားကိုလည်း။
(ဘာဝတဏှာဒိပပဉ္စာဘာဝတောနိပ္ပပဉ္စံ)။ ။အမတဉ္စ၊ သေခြင်းကင်း
ရာဖြစ်သောတရားကိုလည်း။(နတ္ထိဧတ္ထမတံ၊ဧတေသံ ဝါအဓိဂတေ ပုဂ္ဂ
လဿမတန္တိအမတံ)။ ။သိဝဉ္စ၊ငြိမ်းရာဧးရာဖြစ်သောတရားကိုလည်း။
(အသိဝဘာဝကရာနံ သံကိလေသဓမ္မာနံအဘာဝေနသိဝံ။အသိဝဘာဝ
ကရာနံ၊မငြိမ်းဧးသည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ပေး။ သံသာရ ဘိ
ရုကေဟိသေဝိတဗ္ဗတ္တာသိဝံ။ယဒါဒိနာဝပစ္စယော။ အဘိဓာန်ဋီကာ။၌
အလိုသော်သံသရာဘေးကိုကြောက်ကုန်သောသူတော်ကောင်းတို့မှီဝဲ
အပ်ကုန်သောတရားကိုလည်းပေး)။ ။ခေမဉ္စ၊လေးပါးသောယောဂ
ဟူသောကပ်၍နှိပ်စက်အပ်သော ဥပဒ္ဒဝေါကုန်ရာဖြစ်သော တရားကို
လည်း။ (စတူဟိယောဂေဟိအနုပဒ္ဒုတတ္တာခိယျန္တိ ဥပဒ္ဒဝါဧတ္ထာတိခေ
မံ)။ ။အဗ္ဘုတဉ္စ၊မဖြစ်ဘူးမြဲသောတရားကိုလည်း။ ။(ဝိသဒိါရဘာ
ဝေနအစ္ဆရိယတာယ၊ အဘူတပုဗ္ဗတာယစနဘူတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ အဗ္ဘု
တံ)။ ။အနီတိကဉ္စ၊အလုံးစုံသောအနတ္ထဟူသောဤတိတို့၏ကင်းရာ
ဖြစ်သောတရားကိုလည်း။ (သဗ္ဗာသံဤတီနံအနတ္ထာနံ အဘာဝေနအနီ
တိကံ)။ ။အဗျာပဇ္ဇဉ္စ၊ဆင်းရဲကင်းရာဖြစ်သောတရားကိုလည်း။(နိဒ္ဒုက္ခ
တာယအဗျာပဇ္ဈံ၊အဗျာဗဇ္ဈံ။ နှစ်ချက်သင့်)။ ။ဝိသုဒ္ဓိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော
ကိလေသာမလတို့မှ စင်စစ် စင်ကြယ်သဖြင့်။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်

သောတရားကိုလည်း။ (သဗ္ဗသံကိလေသမလတော အစ္စန္တံ သုဒ္ဓိယာဝိ
သေသတောသုဒ္ဓိန္တိ ဝိသုဒ္ဓိ)။ ။ဒီပ၊ လေးပါးသောဩဃတို့သည် မ
လွှမ်းမိုးမနှိပ်စက်နိုင်သည့် သံသရာသမုဒ္ဒရာ၏မှီခိုရာကျွန်းသဘွယ်ဖြစ်
သောတရားကိုလည်း။ (စတူဟိပိဩဃေဟိ အနဇ္ဈောတ္ထရဏီယတာ
ယဒီပံ။ဇလမဇ္ဈေဒီပ္ပတီတိဒီပေါ။ဒီပေါဝိယာတိဒီပံ။ရေမလွှမ်းရာအရပ်
ကိုကျွန်းဟူ၏သို့။ဩဃလေးပါးမလွှမ်းရာဖြစ်၍ဒီပမည်သည်ဟူလို)။ ။
ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဝေါ၊တို့သည်၊တို့အား။တာဏဉ္စ၊အလုံးစုံသောဝဋ်ဒုက္ခမှ
ထက်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်ပေတတ်သောတရားကိုလည်း။ဒေသေဿာ
မိ၊ဟောပေအံ့။ ။(သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတောပရိပါလနဋ္ဌေနတာဏံ၊ ဏံ။
တာယတိရက္ခတီတိတာဏံ၊မူ။ ။လေဏဉ္စရှိသည်ကား ရှေးပါဠိမ
ဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ဋီကာအာဒိသိမ်းတွင် ပါလာသတည်း။ သဗ္ဗဉ္စဝေါ
ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ-စသောပါဌ်ကို မိဂပဒ ဝဠဉ္ဇနနည်းဖြင့် ချုံး
သည်မှတ်။ ။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊ အနန္တံ၊ အနာသဝ၊ နိပုဏ၊ အဇဇ္ဇရ၊
အပလောကိက၊ အနိဒဿန၊ ပဏီတ၊အစ္ဆရိယ၊ အနီတိကဓမ္မ၊မုတ္တိ၊
လေဏ၊ ပရာယဏ၊ ဂမ္ဘီရ-စသောစကားတို့ဖြင့်သိစေအပ်သောဤ၌
မဟောသောဂုဏ်တို့ကိုသိမ်းသည်။ ။နတ္ထိဧတဿ ဥပ္ပါဒန္တောဝါ
ဝယန္တောဝါတိအနန္တော၊ အသင်္ခတဓမ္မော။ အာသဝါနံ အနာရမ္မဏ
တာယအနာသဝေါ။ နိပုဏဉာဏ ဂေါစရတာယ နိပုဏော။ သင်္ခတ
ဓမ္မာဝိယဇရာယ အဇ္ဇရိတာယ အဇဇ္ဇရော။ အဇ္ဇရိတာယ၊မဆွေး
မြည့်မယွင်းယိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေ။ ဗျာဓိအာဒိဟိအပလော
ကိယတာယ အပလောကိကံ။ အပလောကိယတာယ၊ မပျက်ဆီးအပ်
ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပေ။ အစက္ခုဝိညာဏဝိညေယျတာယအနိ
ဒဿနော။အတိတ္တိကရဋ္ဌေနပဏီတော။ အပစုရတာယအစ္ဆရိယော။
ဤတိဟိအနဘိဘဝနီယသဘာဝတ္တာ၊ အနီတိကဘာဝပတ္တောစ
အနီတိကဓမ္မော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခမုတ္တိနိမိတ္တတာယမုတ္တိ။ သံသာရဘယတော
ပဿန္တေဟိနိလီယနီယတော။ပုန်းအောင်းရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။လေဏံ။
တေသံယေဝပရာဂတီတိ ပရာယဏော။ ပကတိဉာဏေနအလဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌ
တာယအဂါဓဋ္ဌေန။ ထောက်ရာ တည်ရာ မရသော အနက်ကြောင့်။
ဂမ္ဘီရော။ ကတပုညေဟိပိ ဒုက္ခေန ကိစ္ဆေနအနုဗုဇ္ဈိတဗ္ဗတော ဒုရ
နုဗောဓော။ သစ္ဆိကိရိယံမုဉ္စိတွာ-နတက္ကဉာဏေနအဝစရိတဗ္ဗောတိ

အတက္ကာဝစရော။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဏ္ဍိတေဟေဝ ဝေဒိတဗ္ဗတော အဓိဂန္တဗ္ဗ
တော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော။ ဣတိကာ။ ။ရုစ္စန္တိ ဧတ္ထ ရာဂါဒိဟီတိ မောဂ္ဂွာ။
ရာဂါဒီနံ ပဋိပက္ခတ္တာ-ဥတ္တမဘွေန ဝါ ပရံ။ ဝရံ ရှိမှု၊ သံသာရဒုက္ခဋ္ဋိတေဟိ
ဝရိတဗ္ဗံ ပတ္ထေတဗ္ဗန္တိ ဝရံ-မှု။ နတ္ထိ ရသာဒိကံ ရူပသဏ္ဌာန မေတဿာတိ
အရူပံ။ ရာဂပရိဠာဟာဒီနံ သန္တကရဏတ္တာ သန္တံ။ နတ္ထိ အာလယော တဏှာ
ဧတ္ထာတိ တဏှာလယံ။ ယေန စတ္တာရော မဂ္ဂါ ဩဓိသော ကိလေသေ သ
ရန္တိ ဟိံသန္တိ-တံ ဓမ္မံ သရဏံ။ အရိယာနံ ဝသိတဂေဟတ္တာ ဝါ သရဏံ။
ပစ္စယေဟိ အကတတ္တာ အကတံ။ ခရန္တိ ဝိနဿန္တီတိ ခရာ၊ သင်္ခတာ၊
တေ ယတ္ထ န သန္တိ-တမက္ခရံ။ ခရသင်္ခါတာနံ ဝါ သင်္ခတာနံ ပဋိပက္ခတ္တာ
အက္ခရံ။ သဗ္ဗဒုက္ခာနံ ခယကရဏတ္တာ ဒုက္ခက္ခယော။ ကိလေသကမ္မဝိပါ
ကဝဋ္ဋာနံ အဘာဝတော ဝိဝဋ္ဋံ။ သင်္ခါရေဟိ အသမ္မိဿတာယ ဝိသံ
ယောဂတာယ စ ကေဝလံ။ အပဝဇ္ဇန္တိ သင်္ခါရာ ဧတသ္မာတိ အပဝဂ္ဂေါ။
နတ္ထိ ဧတသ္မိံ အဓိဂတေ အရိယာနံ ပုန စဝနန္တိ အစ္စုတံ။ အရိယေဟိ ပဋိ
ပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ ပဒံ။ ကိလေသ သမတော သန္တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရ ဝိမုစ္စနတော
ဝိမုတ္တိ။ အသင်္ခတမေဝ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန သန္တလက္ခဏ ဓာရဏတော
ဝါ ဓာတူတိ အသင်္ခတဓာတု။ အဘိဓာန်အပို)။ ။ဇာတိ အာဒိသု၊ ကုန်
သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ဧတေသမ္ပိ၊ ထိုဂုဏ်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗောယေဝ၊
အဘန်ဘန်အလီလီ အောက်မေ့အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ
ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ မဒနိမ္မဒနတာဒိ
ဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ တဿ၊
ထိုဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်
၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်အလီလီ အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာကာ
လ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထရာဖြစ်
သော။ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပြွမ်းပြွမ်းထသောရာဂရှိသော။ ဝါ၊ ထက်ဝန်း
ကျင်မှပေါ်သောရာဂရှိသော။ ဝါ၊ ရာဂကြောင့်ထက်ဝန်းကျင်ထသော။
စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ဒေါသသည်ထက်
ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်း ထရာဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။
မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ မောဟသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထရာဖြစ်
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၌။ အဿ၊ ထိုဥပ

သမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊နိဗ္ဗာန် ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။အာရဗ္ဘအာရမ္မဏံကတွာ၊၍။ ဥဇုဂတမေဝ၊ဖြောင့် သည့်ကိုသာလျှင်ဖြစ်စေအပ်သော။စိတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိ တ နီဝရဏာသော၊ ခွါအပ်ပြီးသော နီဝရဏရှိသော ဥပသမာ နုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ ဧကက္ခဏေ၊၌။ဈာနင်္ဂါနိ၊တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ပန၊ဆက်။ဥပသမဂုဏာန်၊တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ၊နက်နဲသည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နာနပ္ပကာရ ဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယဝါ၊ အ ထူးထူးအပြားပြားများသောဂုဏ်တော်တို့ကိုအောက်မေ့ခြင်းဖြင့်စုတ် စုတ် နစ်နစ်ဆုံးဖြတ်၍ လေးမြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပနံ၊သို့။အပ္ပတွာ၊၍။ဥပစာရပတ္တမေဝ၊ဥပစာရသို့ရောက်သော ဈာန်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့လျှက်အဘယ့်ကြောင့်ဥပ သမာနုဿတိဟူသနည်းဟု၊ကား။တဒေတ။ပ။ဂစ္ဆတိ၊သည်)။ ။တ ဒေတံတံဧတံဈာန်၊ထိုဥပစာရဖြစ်သောဈာန်သည်။ဥပသမဂုဏာနုဿ ရဏဝသေန၊ဖြင့်။ဥပသမာနုဿတိစ္စေဝ၊ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊သို့။ဂစ္ဆ တိ၊၏။စ၊ဆက်။ ဆအနုဿတိယောဝိယ၊တို့ကဲ့သို့။ အယမ္ပိ၊ဤဥပသမာ နုဿတိသည်လည်း။ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ ဇာဗ္ဗာတိဧဝ၊ ပြည့်စုံ သည်သာလျှင်တည်း။ ။(အရိယသာဝကဿဝဟုအဘယ့်ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ပုထုဇဉ်တို့အားလည်းပြည့်စုံကောင်းသည်မဟုတ်လော။ ။ အဋ္ဌာနေစာယံဧဝသန္တေါဂုဏ္တော၊ဇာဗ္ဗာတိဧဝါတိယောဇနာ။ရင်း။ ။အ ဘယ့်ကြောင့် အရိယာတို့အားချွတ်သည်မရှိ၊ ဇာဗ္ဗာတိဧဝ ဖြစ်သနည်း။ သန္တိကိရိယာဘိ သမယဝသေန နိဗ္ဗာနဂုဏာန် ပါကဋ္ဌ ဘာဝတော၊ ဟိတ်။ ။ဌာနမပြောင်းဘဲသင့်ကောင်းစရာဝိကပ်မကြံအပ်ပြီလော။ သုခသိဒ္ဓိဝသေနဝါဇေဝံဝုတ္တံ အရိယသာဝကဿဝါတိ။ ။ဤအလို သော်။အရိယသာဝကဿဝ၊ အားသာလျှင်။ ဇာဗ္ဗာတိ၊၏။ ပေး။ ။ အရိယာတို့အားသာလျှင်သန္တိကိရိယာဘိသမယအားဖြင့် ထင်ရှားခြင်း ကြောင့်သုခသိဒ္ဓိဝသဖြင့်အရိယသာဝကဿဝဆိုသည်။ ပုထုဇဉ်တို့ အားမပြည့်စုံကောင်းသောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်။ အပတ်တကုတ် အားထုတ်သူမှန်မူ ပုထုဇဉ်တို့အားလည်း နည်းများမဆို ပြည့်စုံသည် ပင်ဟူလို။ ။ထိုသို့အနည်းအများအားနှင့်တန်ရုံပြည့်စုံပါသောကြောင့်

မဟုတ်လော။ ဝေံသန္တေ့ဝိစသည်မိန့်သကား)။ ။ဝေံ၊ဤသို့အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင်ပြည့်စုံသည်။သန္တေပိ၊သော်လည်း။ဉပသမဂုဏ်
ကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလေးမပြုတ်ပြုလေ့ရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော။
ပုထုဇ္ဇနေနာပိ၊ သည်လည်း။ ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပကာရရှိ
ကုန်သော။ ဉပသမဂုဏာ၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
(ပုထုဇဉ်တို့နိဗ္ဗာန်မမြင်မကန်းဖြစ်၍ နှုတ်သီးလှုပ်ဆန်း မဖြစ်ခဲ့ပြီလော။
သုတဝသေနာပိဟိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သုတ
ဝသေနာပိ၊ကြားဘူးသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဉပသမေ၊နိဗ္ဗာန်၌။စိတ္တံ၊
သည်။ပသီဒတိ၊၏။ ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဥ္စဉပသမာနုဿတိံ၊ကို။
အနုယုတ္တော၊သော။ဘိက္ခု၊သည်။သုခံ၊စွာ။ သုပတိ၊အိပ်ရ၏။ သုခံ၊စွာ။
ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊နိုးရ၏။သန္တိန္ဒြိယော၊ငြိမ်သက်သောဣန္ဒြေရှိသည်။ဟောတိ၊
၏။သန္တမာနသော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟိရောတ္တပ္ပသမန္နာဂ
တော၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိ
သည်။ ပဏီတာဓိ မုတ္တိကော၊ မွန်မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊၏။(နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တတ္တာ၊ဟိတ်)။ ။သဗြဟ္မစာရီနံ၊သီတင်းသုံး
ဘော်တို့သည်။ဂရုစ၊အလေးဂရုပြုအပ်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ဘာဝ
နီယောစ၊ပွါးစေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဉတ္တရိံ၊အမြင့်ကြီးဖြစ်
သောမဂ်ဖိုလ် ကျေးဇူးကို။ အပ္ပဋိ ဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ မထိုးထွင်း နိုင်သော်
လည်း။သုဂတိပရာယနော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့များ
စွာသောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစက္ခဏော၊ အမြော်အမြင်
ပညာရှိသောယောဂီသည်။ဝေံအနေကာနိသံသံ၊ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
အပြားဖြင့် ကြီးမားသောအာနိသင်ရှိသော။ အရိယေ၊ မြတ်သော။ဝါ၊
ဖြူစင်သော။ ဉပသမေ၊ ပူပန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းဧးရာနိဗ္ဗာန်၌။ သတိံ၊ ကို။
ဟာဝေ၊စင်။အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ ဘာဝယေထ၊ ဘာဝေယျ၊ရာ၏။
ဣတိ၊ ဤစွေ့စကားတရပ် အပြီးတည်း။ ။ဣဒံဉပသမာနုဿတိယံ
ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။ ။

ဣတိသာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေသမာဓိ
ဘာဝနာဓိကာရေအနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော
နာမအဋ္ဌမောပရိစ္ဆေဒေါ။

(၉-ဖြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသ)။

၁၃၄။ ပန၊ပါး။အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရံ၊၌။ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ကုန်သော။
မေတ္တာ၊ဧင်း။ကရုဏာ၊ဧင်း။မုဒိတာ၊ဧင်း။ဥပေက္ခာ၊ဧင်း။ ဣတိ၊သို့။စတူ
သု၊ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊တို့တွင်။ တာဝ၊လက်ဦးစွာ။
မေတ္တံ၊မေတ္တာဖြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ဥပ္ပါဒေတုကာမေ
န၊သော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ အာဒိကမ္မိကဖြစ်သော။ ယောဂါဝစရေန၊
သည်။(ပဗ္ဗဝေက္ခိတဗ္ဗောတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။ဥပစ္ဆိန္နပလိဗောဓေန၊ဖြတ်
အပ်ပြီးသောပလိဗောဓရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနေန၊ ဆရာ့ထံမှ
ယူအပ်သင်အပ်ပြီးသောကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ဘတ္တကိစ္စံ၊ကို။ကတွာ၊
၍။ ဘတ္တသမ္မဒံ၊ ဆွမ်းဆိ ယစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနော ဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။
ဝိဝိတ္တေ၊ သော။ ပဒေသေ၊၌။ သုပညတ္တေ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော။
အာသနေ၊၌။သုခနိသိန္နေန၊ မညီမညွတ်မနေမူ၍ပလ္လင်္ကာဘုဇနဖြင့်ချမ်း
သာစွာနေသည်ဖြစ်၍။တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အာဒိတော၊၌။ဒေါသေ၊အာ
မျက်ဒေါသ၌။ အာဒီနဝေါ စ၊ အပြစ်ကိုဧင်း။ ခန္တိယံ၊ သည်းညည်းခံ
စောက်သည်၌။အာနိသံသော စ၊အကျိုးဆက်ကိုဧင်း။ပဗ္ဗဝေက္ခိတဗ္ဗော၊
၏။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ပဗ္ဗဝေက္ခိတဗ္ဗော၊နည်း။ ။(ဒေါသေအာဒီနဝေါ။
ပ။ပဗ္ဗဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ဟူရကား။ ပဗ္ဗဝေက္ခနာ၏အကြောင်းကိုကသ္မာဟု
မေးသည်။ ။မေးသူ့အာဘော်ကား၊ တပါးကိုရလိုသသူသည်တပါး
၌အာဒီနဝါ နိသံသကိုဆင်ခြင်ခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း
ဟူလို။ ။ထိုကိုဖြေလိုသည်ဖြစ်၊ဣမာယဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာယဘာဝနာယ၊ ဤမေတ္တာဘာဝနာဖြင့်။ဒေါ
သော၊အမျက်ဒေါသကို။ပဟာတဗ္ဗော၊၏။ခန္တိ၊သည်းညည်းခံစောက်
သောခန္တိကို။အဓိဂန္တဗ္ဗာ၊ ရအပ်၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ဒေါသကိုပယ်အပ်
သည်၏အဖြစ်၊ခန္တိကိုရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ထည့်)။ပဗ္ဗဝေက္ခိ
တဗ္ဗော၊၏။ ။(ဤမေတ္တာဘာဝနာသည်အထူအားဖြင့်ဒေါသ၏ ပဋိ
ပက္ခဖြစ်သောအဒေါသတည်း။ ထိုကြောင့် အဒေါသနိဒ္ဒေသ၌၊ မေတ္တိ
မေတ္တာယနာ မေတ္တာယိတတ္တံဟုပြပြီ။ ခန္တိဟူသည်လည်း ဤ၌အဓိဝါ
သနခန္တိကိုလိုအပ်၏။ အနုလောမခန္တိကိုမလိုအပ်။ ထိုခန္တိသည်အထူ
အားဖြင့် အဒေါသပဓာနစတ္တာရောနာမက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ထိုကြောင့်။
မေတ္တာပြီးက တိတိက္ခခန္တိ ပြီးသည်သာဖြစ်ရကား၊ ခန္တိအဓိဂန္တဗ္ဗာ၊

ဟူသည်။ထိုပါဌ်ဖြင့်ခန္တီဥ္ဒအာနိသံသပစ္စဝေက္ခနာသည်အကျိုးရှိသည်
သာဟုပြ၏။ ။မဆင်ခြင်သော်လည်း မေတ္တာဘာဝနာဖြင့်ဒေါသကို
ပယ်ခြင်း၊ ခန္တီကိုရခြင်းပြီးက အာဒီနဝါနိသံသကို ဆင်ခြင် ရာသည်
မဟုသင့်ပြီဟု၊ ကား။ နစသက္ကာ။ပ။ အမိဂန္တုံ။ ဆက်သည်)။ ။စ၊
ဆက်။အဒိဋ္ဌာဒီနဝံ၊မမြင်အပ်သောအပြစ်ရှိသော။ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသော
တရားကို။ပဟာတုံ၊ဌါ။ နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်းခဲ့။ အဝိဒိတာနိသံသံ၊
မသိအပ်သောအာနိသင်ရှိသော။ကိဉ္စိ၊ကို။အမိဂန္တုံ၊ရခြင်းဌါ။နသက္ကာ၊
ခဲ့။တသ္မာ၊ ကြောင့်။(ထည့်)။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။မယံ၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဝါရှိမှုတသ္မာကို။ထိုသို့ဆင်ခြင်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်-
ဟုသဒ္ဒဂုဏ်ဘော်၍၊ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝေဒိတဗ္ဗောဥ္စပ်။ ။ဒေါသအာဒီနဝ
ကိုအဘယ်ဘို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ခန္တီဥ္ဒအာနိသံသကို အဘယ်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်မှတ်ပါရအံ့နည်းဟု၊ ကား။ ဒုဋ္ဌောခေါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဒေါသေန၊ သည်။ ဒုဋ္ဌော၊ ဖျက်အပ်သသူသည်။
အဘိဘူတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဒေါသသည်နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်
၍။ပရိယာဒိဏ္ဏစိတ္တော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏အခွင့်ကိုမရစေသဖြင့်ထက်
ဝန်းကျင်မှဒေါသသည် လုယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဏမ္ပိ၊သူ့
အသက်ကိုမူလည်း။ဟနတိ၊ရက်စက်စိမ်းကား မသနားမူ၍သတ်ညှဉ်း
ဆဲတတ်၏။ ဥ္ဒတိအာဒီနံ၊ကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ဒေါ
သေ၊ဥ္ဒ။ အာဒီနဝေါ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။(ပါဏာဿာတာဒိဝသေနဒိဋ္ဌဓမ္မိက
သမ္ပရာယိကာဒိအနတ္ထမူလဘာဝတော၊ဟိတ်)။ ။တိတိက္ခာ၊ သူတ
ပါးတို့ကဲ့ရဲ့ခြင်း အကျိုးမဲ့ကိုပြုခြင်းစသည်ကို သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိ
သော။ ခန္တီ၊ မတည်ခိုက်ရန် သူကြူးလွန်လည်း မျက်မာန် ချုပ်တည်း
သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံတပေါ၊အလွန်မြတ်သော အကျင့်ကောင်းဟူ
၍။ ဗုဒ္ဓါ၊သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ချီးမွမ်းတော် မူကုန်
၏။ ။(အကတ္တဗ္ဗာကရဏကတ္တဗ္ဗာကရဏလက္ခဏာယ သမ္မာပဋိပတ္တိ
ယာမူလဘာဝတော။ဟိတ်။ ။တိတိက္ခာဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အနု
လောမခန္တီကိုစင်စေသည်)။ ။နိဗ္ဗာနံ၊တဆဲ့တသိး မီးပူငြိမ်းရာ ပြည်
သာနိဗ္ဗာန်ကို။ ပရမံ၊ ပညာရှိအရိယာတို့မွေ့လျော်ရာ ပွန်မြတ်စွာသော
တရားဟူ၍။ဗုဒ္ဓါ၊တို့သည်။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ပဏ္ဍိတေဟိရမန္တိ ဧတ္ထာ
တိပရမံဟုပြု)။ ။ခန္တီဗလံ၊အလွန်မြတ်သောမဂ်လာဖြစ်သောခန္တီဟူ

သောအားရှိထသော။ ။(ပရမံမဂ္ဂလဘူတာခန္တီဝေဗလံတေသာတိ
ခန္တိဗလံ။ ဝုတ္တံဟိခန္တိဗလာသမဏဗြဟ္မဏာတိ)။ ။ဗလာဏီကံ၊ပဋိ
ပက္ခကိုဖျောက်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍ အာဏီကဖြစ်သောခန္တီဗလ
ဖြင့်ပင် ဗလာဏီကဖြစ်ထသော။တံ၊ထိုသူကို။ဗြာဟ္မဏံ၊မကောင်းမှုကို
အပပြုပြီးသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ဗြူမိ၊ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။ ။
(ဤ၌အာဏီသဒ္ဒါပဋိပက္ခဟော။ အာဏီ ပဋိပက္ခံဝိဓမိတုံသမတ္ထန္တိအာ
ဏီကံ။ ဗလံဝေအာဏီကံ။ တမဿအတ္ထီတိ-တထာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ တ
နည်း။အာဏီကသဒ္ဒါသည်။အာဏီကံနာမဒွါဒသပုရိသောဟတ္ထိ၊တိပု
ရိသောအဿော၊စတုပုရိသောရထောတိ ဧဝမိနာလက္ခဏေနတယော
ဟတ္ထိပစ္ဆိမကံဟတ္ထာဏီကံ။ အဿာဏီကရထာဏီကေသုပိဧသေဝ
နယော။စတ္တာရောပနအာဝုဓဟတ္ထာပုရိသာပစ္ဆိမကံဟတ္ထာဏီကံ။ဟု
လာသောဆင်သင်းမြင်းသင်းစသည်ကိုဟောရင်းဖြစ်ရကား။ ဒေါသာ
ဒိပဋိပက္ခဝိဓမနသမတ္ထတာယအာဏီကံဝိယာတိအာဏီကံ။ခန္တိသင်္ခါ
တံဗလံအာဏီကမဿာတိဗလာဏီကံ။မှု၍။ဒေါသအစရှိသောပဋိပက္ခ
ကိုလွှင့်မှုတ်ပယ်ခွင်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဆင်သင်းမြင်းသင်း စသည်နှင့် တူ
သည့် ခန္တိဟူသောသင်းပင်းဗိုလ်ပုံနှင့်ပြည့်စုံသောဗိုလ်မှူးကို။ပေး။ ဤ
ကိုရည်၍ ဋီကာ၌၊ဒေါသာဒိပဋိပက္ခဝိဓမနသမတ္ထတာယအာဏီကာဘူ
တေန တေနေဝခန္တိဗလေန ဗလာဏီကံဟူသည်။ ။ရှေးနည်းဆရာ
နည်း။နေ့ဝံအတ္တနောမတိ)။ ။ခန္တျာခန္တိယာ၊ခန္တိဗလထက်။ဘိယျော
ဥတ္တရိ၊လွန်သော။ အဝဿယော။(ထည့်)။ သူ့ဘို့ငါ့ဘို့အနတ္ထကိုတား
မြစ်နိုင်သော၊အတ္ထကိုဆောင်နိုင်သော ကိုးကွယ်ရာသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊မ
ရှိ။ ။(ခန္တျာဘိယျောနဝိဇ္ဇတီတိအတ္တနောပရေသဥ္စအနတ္ထပဋိဗာဟ
နေအတ္ထာဝဟောစခန္တိတောဥတ္တရိအဝဿယောနတ္ထိ။ဋီကာ)။ ။ဇာ
တိအာဒီနံ၊ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ခန္တိယံ၌။ အာနိသံ
သော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။အထပန္တာ၊ထိုနောင်မှ။ ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်း
ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝတော၊ မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်ရှိသော။ ဒေါသတော၊အ
မျက်ဒေါသမှ။ စိတ္တံ၊ကို။ ဝိဝေစနတ္ထာယဝိက္ခမ္ဘနတ္ထံ၊ခွါခြင်းငှါလည်း။ (ဝိ
မောစနတ္ထာယဟူ၍ရှိသည်ကား ဋီကာမလာ)။ ။ဝိဒိတာနိသံသာယ၊
သိအပ်ပြီးသော အာနိသင်ရှိသော။ ခန္တိယာ၊ ခန္တိနှင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
(ထည့်)။ သံယောဇနတ္ထာယစ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါလည်း။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ကို။

အာရဘိတဗ္ဗာ၊အားထုတ်အပ်၏။ ။(ယင်းသို့သော် အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ပင် ပွါးစေရမည်လော၊ပွါးစေသဖြင့် ဘာဝနာကို ဖျက်သသူ ပင်မရှိလောဟူ၊ကား။အာရဘန္တေန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်။ အာရဘန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂါ ဝစရသည်။ အာဒိတောဝ၊ လက်ဦးမဆွကလျှင်။ ဣမေသုပုဂ္ဂလေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာ၊ကို။ ပဋ္ဌမံ၊အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာ။ နဘာဝေတဗ္ဗာ၊အပ်။ (ဆိုလတ္တံ့သောတရသော ကောဋ္ဌာသမှတရသောကောဋ္ဌာသသို့ ဘာဝနာကိုဆောင်သော နည်းနှင့်ကင်း၍အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာသာမပွါးစေရာဟူလို။ ။ဤသို့အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာမပွါးစေရာသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ဣမေသု။ပ။ပဋ္ဌမံနဘာဝေတဗ္ဗာ၊ဟူပြီး၍။တပါးသော ကောဋ္ဌာသသို့ဆောင်သောနည်းဖြင့် ဩဓိသအားဖြင့်မပွါးစေရာသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသ။ အချင်းခပ်သိမ်း မပွါးစေရာသောပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကိုပြခြင်းငှါ။ဣမေသုနေဝဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မိန့်သော်)။ ။ဣမေသုပုဂ္ဂလေသု၊တို့၌။ မေတ္တာ၊ကို။(လိုက်)။ နေဝဘာဝေတဗ္ဗာ၊မပွါးစေအပ်သည်သာတည်း။ ။(ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ရှေးဦးစွာသာမဟုတ်။ အခါခပ်သိမ်းပင်မပွါးစေရာဟူလို)။ ။ဣတိ၊သို့။ ပုဂ္ဂလဒေါသာ၊ ဘာဝနာကိုဖျက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊အပ်၏။ ။(ဘာဝနံဒူသေန္တီတိ ဒေါသာ။ ပုဂ္ဂလာဝေဒေါသာ ပုဂ္ဂလဒေါသာ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ဘာဝနာမပြည့်စုံရာ၊စင်စစ်ပျက်သည်သာ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုပုဂ္ဂလဒေါသာဟူသည်။ပုဂ္ဂလာန်ဒေါသာမူ၍ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြစ်ဝဇ္ဇကိုလည်း မကောက်ရ။ ပဋိဃဒေါသ စေတသိက်ကိုလည်း မကောက်ရ။ပုဂ္ဂလသည်ပင်ဘာဝနာကိုဖျက်တတ်သောကြောင့်ဒေါသမည်သည်ဟူလို။ ။ထိုသုံးပါးသောပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကို အသီးအသီးသရုပ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။အယဉ္စိမေတ္တာ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိတံ ပါကဋံကရောမိ။အံ့။အယံမေတ္တာ၊ကို။ အပ္ပိယပုဂ္ဂလေ၊၌ငှင်း။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ပုဂ္ဂိုလ်၌ငှင်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊၌ငှင်း။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊၌ငှင်း။ဣတိ ဣမေသုစတူသု၊တို့၌။ ပဋ္ဌမံ၊စွာ။ နဘာဝေတဗ္ဗာ၊အပ်။ ။(ပိယာယိတဗ္ဗောတိပိယော။ တပ္ပဋိပက္ခောအပ္ပိယော။ ။ထိုအပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘောအားဖြင့် အတ္တသအကာရက၊ အနတ္ထသကာရကဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ထိုတွင် အကြင်အပ္ပိယသည်အတ္တ၏ငှင်း၊ပိယ၏ငှင်း၊အနတ္ထကာရကတည်း။ ထိုအပ္ပိယကိုဝေရီမှတ်အပ်၏။ အကြင်သူမူကား အတ္တ၏

ၛင်း၊ ပိယ၏ၛင်း၊ အတ္တသအကာရကဖြစ်၏။ အပ္ပိယ၏မှုကား အတ္တသကာရကဖြစ်ပြန်ခဲ့။ အနတ္တံမေအစရိ-ဤသို့စသည်ဖြင့်ၛင်း။ အပ္ပိယဿမေ အမနာပဿ အတ္တံအစရိ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်ၛင်း အာဃာတဝတ္ထုဖြစ်ရကား ထိုသူကိုအပ္ပိယမှတ်။ နှလုံးလျော်အောင်မကျင့်သောကြောင့်၊ နှလုံးမလျော်အောင် ကျင့်သောကြောင့် အနိဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူလိုသော်။ ။အနတ္တံမေအစရိကို၊ အတ္တံမေအစရိစသည်ဖြင့် အယုတ္တတ္ထဟူ)။ ။လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊ ဇာတ္တိလိင်္ဂစသောလိင်အားဖြင့်မတူသောသူ၌။ ဩဓိသောဘာဂသော၊ အသီးဝေဘန်သောအားဖြင့်။ နဘာဝေတဗ္ဗာ။ အပ်။ ။(တိဿ၊ ဒတ္တ၊ ဤသို့သောအားဖြင့် အသီးအခြားရည်မှတ်၍ မပွါးအပ်ဟူလို)။ ။ကာလင်္ကတေ၊ သေသောသူ၌။ နဘာဝေတဗ္ဗာဝ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပွါးအပ်သည်သာတည်း။ ။(ယခု၊ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလတို့၌အဘာဝေတဗ္ဗအဖြစ်၏အကြောင်းကိုပြလိုရကား။ အပ္ပိယစသည်တို့၌အကြောင်းကို။ ကိံ ကာရဏာ။ ပ။ အဘာဝေတဗ္ဗာဟုမေး၍။ ထိုအကြောင်းကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပိယဋ္ဌိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အပ္ပိယာဒိသု၊ တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ နဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိယံ၊ အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဋ္ဌာနေ၊ ပိယအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ ထားသောယောဂါဝစရသည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ။(ဒေါသဖြင့်ဘာဝနာ၏ပရိဿယအဖြစ်ကို။ ပိယ။ ပ။ ကိလမတိဟူသည်၊ ။ပိယဋ္ဌာနဋ္ဌထားသော် ဒေါသဟူသော ပရိဿယအဘယ့်ကြောင့် ပေါ်လာသနည်း။ အပ္ပိယတာဟိ ပိယဘာဝဿ ဥဇုပဋိပက္ခာမိန့်။ ။ပိယဋ္ဌာနဋ္ဌထားက ဒေါသဟူသောပရိဿယပေါ်လာလျှင်လွတ်သင့်ရာ ရှောင်ရှား၍မထားဘဲ ပွါးမည်ဆိုလည်း မဖြစ်သာဟု ပြခြင်းငှါ။ နစတဿပိယဋ္ဌာနေဌပနေနဝိနာဘာဝနာသိဇ္ဈတိဟု ဆက်ပြန်သည်။ ဋီကာ)။ ။အတိပ္ပိယသဟာယကံ၊ ကို။ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေ၊ မဇ္ဈတ္တအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ၏။ ။(ရာဂဖြင့်ဘာဝနာ၏သပရိဿယအဖြစ်ကိုအတိပ္ပိယ။ ပ။ ကိလမတိ၊ ဟူသည်။ ။အတိပ္ပိယ သဟာယဿ ဂေဟာဿိတပေမဋ္ဌာနဘာဝတော။ ဟိတ်။ ထိုသို့ဂေဟာဿိတပေမဋ္ဌာနဖြစ်၍ အချစ်ကြီးပြန်သောကြောင့် အာရောဒနာကာရသောကမ်းစွဲတတ်သည်ဟုပြခြင်းငှါအပ္ပမတ္တကေပိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စသင့်၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယကပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပမတ္တကေ

ဝိ၊မပြောစလောက်အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခေ၊သည်။ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ယောဂါဝစရော၊မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပွါးသော ယောဂါဝစရသည်။(ထည့်)။ အာရောဒနာကာရပ္ပတ္တောဝိယ၊ ငိုအံ့သောအခြင်းအရာသို့ရောက်အံ့သကဲ့သို့။ဟောတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ မဇ္ဈတ္တံ၊ဇ္ဈာဋ္ဌာနိဋ္ဌအဖြစ်တို့မှအလပ်စပ်ကြားသဘောရှိသသူကို။ ။(နေဝပိယံနာပ္ပိယန္တိအတ္ထော။ မရန်းမချစ်လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်ဟူလို)။ ။ဂရုဋ္ဌာနေစ၊အလေးပြုထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌၎င်း။ပိယဋ္ဌာနေစ၊ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော်ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌၎င်း။ဋ္ဌပေန္တော၊သည်။ကိလမတိ၊၏။ ။(ကသ္မာ၊မဇ္ဈတ္တေသမ္ဘာဝနိယပိယာယိတဗ္ဗတာနံ အဘာဝါ၊ယင်းမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌ ကျောက်ထီးကဲ့သို့အလေးပြု၍ချီးမွမ်းစလောက်ပွါးစလောက်သော သမ္ဘာဝနိယအဖြစ်။ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောပိယာယိတဗ္ဗအဖြစ်တို့၏မရှိသောကြောင့်ဟူလို။ ။ထိုဟိတ်ကိုမြဲစေလို၍။နဟိအစ္ဆုပေက္ခိတဗ္ဗဘာဝနိယတာ မနာပတာဝါ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ဟူသည်။ ယင်းသို့သော် မဇ္ဈတ္တကို မဇ္ဈတ္တ၌ထား၍လည်းပွါးစေအပ်သည်မဟုတ်လော။ ပိယဂရုဘာဝသမ္ဘန္ဓေစ ပဋ္ဌမံမေတ္တာဘာဝေတဗ္ဗာဟုဆက်ပြန်သည်။၎င်း)။ ။ဝေရိံ၊ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနုဿရတော၊အဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ယောဂါဝစရအား။ကောဓေါ၊အမျက်ပဋိဃာတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်တတ်၏။(ကောဓာသန္တိရဘာဝါ နူပနယတော၊ ဝေရီကောဋ္ဌာသမှတပါးသော မဇ္ဈတ္တစသောကောဋ္ဌာသသို့မဆောင်ခြင်းကြောင့်ဟူလို)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့အဖြစ်ရှုပ်မှုဖြစ်သောကြောင့်။ အပ္ပိယာဒီသု၊တို့၌။ ပဌမံ၊စွာ။ မေတ္တာ၊ကို။(ထည့်)။ နဘာဝေတဗ္ဗာ၊အပ်။ ပန၊လက်ဦးမပွါးစေအပ်သည်မှတပါးဩဓိအားဖြင့် မပွါးစေအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊ လိင်အားဖြင့်မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌။တမေဝ၊ထိုလိင်္ဂဝိသဘာဂဖြစ်သောသူချည်းကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။ ဩဓိသောဘာဂသော၊သူ့ချည်းအထီးတေဘန်သောအားဖြင့်။ ဘာဝေန္တဿ၊မေတ္တာကိုပွါးစေသောယောဂါဝစရအား။ ရာဂေါ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ အညတရော၊တယောက်သော။ အမစ္စပုတ္တော၊ အမတ်သားသည်။ ကုလူပကတ္ထေရံ၊ ကုလူပက မဟာထေရ်ကို။ဘန္တေ၊ဘုရား။ ကဿ၊အဘယ်သူအား။မေတ္တာ၊ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗါ၊နည်း။ဣတိ၊သို့။ပုစ္ဆိကိရ၊ မေးလျှောက်သတတ်။ထေရော၊သည်။ လိင်္ဂသဘာဂေတိ၊လိင်အားဖြင့်သဘာဂဖြစ်သသူဟု။အဝိသေသေတွာ၊

အထူးမပြုမူ၍။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ကို။ ဘာဝေတုမ္ပ၊၏။ဋ္ဌတိ၊သို့။ အာဟ၊သာမညအားဖြင့်ဆို၏။ ။(လိင်္ဂသဘာဂေပိယပုဂ္ဂလေ ဆိုရမည်ကို၊ ဝိသေသနမပါ၊ ပိယပုဂ္ဂလေသာဆိုသည်ဟူလို)။ ။တသ္မာ၊ထိုအမတ်သားသည်။အတ္တနော၊၏။ဘရိယာ၊သည်။ ပိယာ၊ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုအမတ်သားသည်။ တဿာဘရိယာယ၊ထိုအချစ်ကြီးချစ်သောမယားအား။မေတ္တံ၊ကို။ ဘာဝေန္တော၊စေသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊တညဉ့်ပတ်လုံး။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓံ၊နံရံကိုနွားသိုးတိုးခွေ့သကဲ့သို့တိုးခွေ့ခြင်းကို။အာကာသိ၊၏။ ။(အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်၍နည်း။သီလံအဓိဋ္ဌာယပိဟိတဒွါရေ ဂဗ္ဘေ သယနပိဋ္ဌေ နိသိဒိတွာမေတ္တံဘာဝေန္တောမေတ္တာမုခေန ဥပ္ပန္နရာဂေနအန္ဓီဘူတောအမိကင်္ကတောဘရိယာယသန္တိကံဂန္တုကာမောဒွါရံအသလ္လက္ခေတွာဘိတ္တိံဘိန္ဒိတွာဗဟိနိက္ခမိတုကာမတာယဘိတ္တိံပဟာရိ။ငြိကာစကားဖြင့်အနစ်အနေသာသိ။ ။ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော။မေတ္တာမုခေနရာဂေါဝဥ္စေတိ ဟူ၍ရှင်း။ အန္ဓတမံတဒါဟောတိ၊ယံရာဂေါသဟတေနရံ၊ ဟူ၍ရှင်းဟောသကား)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊၌၊ဩဓိသော၊ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ကို။(ထည့်)။နဘာဝေတဗ္ဗာ၊အပ်။ပန၊ဩဓိသအားဖြင့်မပွါးစေအပ်သည်မှတပါး၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပွါးစေအပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ကာလကတေ၊သေသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘာဝေန္တော၊ပွါးစေသောယောဂါဝစရသည်။ အပ္ပနံ၊သို့။ နေဝပါပုဏာတိ၊မရောက်။ ဥပစာရံ၊သို့။နပါပုဏာတိ၊မရောက်။ ။(သေသသူလည်းသတ္တဝါပင်မဟုတ်လော။ခန္ဓာသန္တာန်ကိုစွဲ၍သတ္တဟူသောဝေါဟာရပညတ်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ မေတ္တာလည်း ထိုသတ္တပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်မဟုတ်လော။ ထိုသို့လျှက်အဘယ့်ကြောင့် ကာလကတေပနစသည်ကိုမိန့်ဆိုသနည်းဟူ၊ကား။ အာဒါနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္နေ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဘူတေခရမာနတာယ ပစ္စက္ခတောဝိယဥပလဗ္ဘမာနေခန္ဓပဗန္ဓေဋ္ဌခသတ္တာဒိဂဟဏံ။နတိယဒ္ဓဂတေတိအာဟ ကာလကတေပနာတိအာဒိ။ ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောအဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စက္ခအားဖြင့်သိသကဲ့သို့ သိအပ်ရအပ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၌သာ ဤသတ္တစသောယူခြင်းဖြစ်၏။ သုံးပါးသောအဒ္ဓါ၌ဖြစ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၌မဖြစ်။ထို့ကြောင့် ကာလကတေပနစသည်ကိုကျမ်းဆရာမိန့်သောဟုမြန်မာပြန်။ ။အဘယ့်

ကြောင့်ကား ကာလကိတေမတေသတ္တဝ်ဒွိ ဘာဝနာမပြည့်စုံသနည်းဟူ မူ။မေတ္တာဈာပါရသအယောဂျဋ္ဌာနဘာဝတော၊ဟိတ်ပေး။ ။ဟိတူပ သံဟာရသည်မေတ္တာ၏ဈာပါရမဟုတ်လော။ကာလကိတမတပုဂ္ဂိုလ် လည်းထိုဈာပါရကိုထိုက်လေကအယောဂျဋ္ဌာနဟူကောင်းအံ့နည်းဟု၊ ကား။နဟိမတပုဂ္ဂလောဟိတူပသံဟာရာရဟော၊မိန့်သော်။ ။ထိုကာ လကိတပုဂ္ဂိုလ်လည်း သတ္တဝါပင်ဖြစ်၍ ထိုသူ၏လည်း အစီးအပွါးကို ဆောင်သောအားဖြင့် မေတ္တာ၏ဈာပါရဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ အ ဘယ်သို့ အယောဂျဋ္ဌာနဖြစ်ကောင်းအံ့နည်းဟု၊ကား။ ယတ္တသတိသမ္မု ဝေပယောဂတောဟိတူပသံဟာရောလဗ္ဘေယျ၊တတ္ထေဝမာနသောဟိ တူပသံဟာရောယုဇ္ဇေယျ။မိန့်သော်။ ။အကြင်ထင်ရှားရှိသောသတ္တဝါ တို့၌အကြောင်းဖြစ်သည့်ရှိသော်ကာယဝစီပယောဂဖြင့်ဟိတူပသံဟာ ရကိုရအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပယောဂဖြင့် ရအပ်သော သတ္တဝါ၌သာ လျှင်စိတ်ဖြင့်လည်း ဟိတူပသံဟာရသည်ထင်ရာ၏။ကာလကိတ မတ သတ္တော့သေသောသတ္တဝါ၌ကာယပယောဂဖြင့်ဟိတူပသံဟာရမရခဲ့။ ထို့ကြောင့် အယောဂျဋ္ဌာနဖြစ်သည်ဟူလို။ဒုက္ခာပနယနပမောဒပ္ပဝတ္တိ တို့၌သည်းဇောဝနယတည်း။ထို့ကြောင့်။ကာလကိတေမတေသတ္တဝ်ဒွိ အနိဋ္ဌနကိုဆိုအပ်သည်မှတ်။ဋီကာချည်း။ ။ကာလကိတမတသတ္တဝ်ဒွိ မေတ္တာမသက်၍အပ္ပနာသို့မတက်နိုင်သောအနက်၌သက်သေပြလော့၊ အညတရောစသည်မိန့်)။ ။အညတရော၊တဦးသော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ သည်။အာစရိယံ၊ကို။ အာရဗ္ဘ၊၍။ မေတ္တံ၊ကို။အာရဘိ၊၏။ တဿ၊ထိုရ ဟန်းငယ်၏၊အား။ မေတ္တာ၊သည်။ နပ္ပဝတ္တတိကိရ၊မသက်နိုင်သတတ်။ ဝါ၊အပ္ပနာသို့ မသက်နိုင်သတတ်။ သော၊ထိုရဟန်းငယ်သည်။ မဟာ ထေရဿ၊တဦးသောမဟာထေရ်၏။ သန္တိကံ၊သို့။ ဂန္တွာ၊၍။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။မေ၊သည်။မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိ၊ကို။ပဂုဏာဝ၊အပါးဝစွာ လေ့ လာအပ်သည်သာတည်း။ စ၊ ထိုသို့လေ့လာအပ်သည်ဖြစ်ပါလျက်။ နံ၊ ထိုမေတ္တာဈာနသမာပတ္တိကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ။ နသက္ကောမိ၊မတတ်နိုင် ခဲ့။ကာရဏံ၊အကြောင်းကား။ကိန္နု ခေါ၊နည်း။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊လျှော် ၏။ ။(အာဒိကမ္မိကဖြစ်၍ ဂရုဘာဝနီယ အာစရိယကို အာရုံမူလျက် လက်မွန်ပဋ္ဌမမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်သည်ကို အာစရိယမာရဗ္ဘ မေတ္တမာရဘိဟု ဆိုအပ်သလော။ အဘယ့်ကြောင့် ဆရာသေလေပြီး

လျှက် မေတ္တာဖြန့်လိုသနည်း။ သူ၏မေတ္တာဆရာ၌ မသက်ပါဘဲလျှက်
အဘယ့်ကြောင့်ကား ပဂုဏာဝမေ မေတ္တာ ဈာနသမာပတ္တိ၊ ဟူဘိသ
နည်း။ ။အညတ္ထပဂုဏာမေတ္တာဈာနေ အာစရိယဿ ကာလကိတ
ဘာဝမဇာနန္တော တံမေတ္တာယ ဖရိတုကာမော အာစရိယမာရဗ္ဘ မေတ္တ
မာရဘိတိဝုတ္တော။ တေနာဟ ပဂုဏာဝမေ မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိတိ၊
၎င်း)။ ။ထေရော၊မဟာထေရ်သည်။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်။နိမိတ္တံ၊အာရုံ
ကို။ဂဝေသာဟိ၊ရှာလော့။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်
၍မေတ္တာကိုအားထုတ်၏၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်ရှိသေး၏မရှိပြီလော
ဟုစုံစမ်း၍သိအောင်မှုဟူလို)။ ။သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ ဂဝေ
သန္တော၊ရှာလတ်သော်။ အာစရိယဿ၊၏။ မတဘာဝံ၊ကို။ ဉတွာ၊၍။
အညံ၊သေလွန်ပြီးဆရာမှတပါးသောသူကို။အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။မေတ္တာ
ယန္တော မေတ္တံကရောန္တော၊မေတ္တာကိုပြုသည်ဖြစ်၍။ (နာမဓာတ်ဖြစ်၍
မေတ္တံကရောန္တောဟူသည်။ မေတ္တာကိုပွါးစေသည်ဖြစ်၍ဟူလို)။ ။
သမာပတ္တိံ၊ကို။ အပ္ပေသိ၊ဝင်စား၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ကာလကတေ၊၌။
နဘာဝေတဗ္ဗာဝ၊အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ မပွါးသင့်သည်မှ တပါး
လက်ဦးပွါးသင့်သည်ကိုဆိုအံ့။သဗ္ဗပဌမံ၊ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ လက်
ဦးစွာ။(အတ္တနိယေဝဘာဝေတဗ္ဗာ၌စပ်)။ ။အဟံ၊သည်။ သုခိတော၊
ချမ်းသာသည်။ ဝါ၊ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟောမိ၊ဖြစ်လို၏။ ဣ
တိဝါ၊သို့၎င်း။နိဒ္ဒုက္ခော၊စိတ္တဒုက္ခမရှိသည်။ဟောမိ၊၏။ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။
အဝေရော၊အတွင်းအပရန်မရှိသည်။ဟောမိ၊၏။ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။အဗျာ
ပဇ္ဇော၊ဗျာပါဒကင်းသည်။ဟောမိ၊၏။ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။အနီဃော၊ဤဃ
ဟုမှတ်အပ်သောဤတိမည်သောဥပဒ္ဒဝေါကင်းသည်။ဟောမိ၊၏။ဣတိ
ဝါ၊သို့၎င်း။ သုခီ၊အနဝဇ္ဇကာယိကသုခနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊
ငါ၏အတ္တဘောကို။ပရိဟရာမိ၊ဆောင်နိုင်လို၏။ဝါ၊ဖြစ်စေနိုင်လို၏။ဝါ၊
မျှစေနိုင်လို၏။ဣတိဝါ၊သို့၎င်း။ ဧဝံ၊သို့။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ အတ္တနိယေဝ၊၌သာ
လျှင်။ဘာဝေတဗ္ဗါ၊အပ်၏။ ။(အဘယ်သူ၌ရှေးဦးစွာပွါးစေရာသနည်း
ဟု၊ကား။သဗ္ဗပဌမံ။ပ။ဘာဝေတဗ္ဗါဟူသည်။ပဓာနဝိသဇ္ဇနာပါဌ်ကား။
သဗ္ဗပဌမံပန အတ္တနိယေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ဟူသည်တည်း။ ။ဘာဝနာ
ကာရကားအဘယ်နည်းဟု၊ကား။ အဟံသုခိတောဟောမိ။ပ။ ဟာရာမိ
တိဝါ၊မိန့်သော်။တကြိမ်သာလော။ဧဝံပုနပ္ပုန်ဟူသည်။ ။မိမိ၌မေတ္တာ

ဘာဝနာမည်သည်သိက္ခာဘာဝအကျိုးရှိ၏။ထို့ကြောင့် အထူးထူးသော သုခသို့အစဉ်လိုက်သော အနဝဇ္ဇသုခ၊ဗျာသေကကင်းသောအဗျာသေကသုခအစရှိသောအကြင်သုခကို မိမိ၌ရအပ်၏။ထိုသုခကိုပြလိုရကား ထိုသုခ၏မိမိ၌ဖြစ်ဆဲဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဟံသုခိတောဟောမိ ဟူသည်။သုခိတော၌တပစ္စည်း။ အတိတ်ကာလ၌ထင်သော်လည်း။ ကိတာခါတွတ္ထသမ္ဗန္ဓေ၊ ဟောန္တိကာလန္တရေသွပိ-ဟူသော သဒ္ဒဗျူဟာ ရှိရကား။ ဟောမိ-ဟူသောခါတ်၏ အနက်နှင့်စပ်သည်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သည်။သုခိတောဖြင့်သုခကိုပြသော်လည်းကာယိကသုခမည်သည် စင်စစ်သောသုခမဟုတ်၊အနေကန္တိကတည်း။ ဤသို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား လည်း စိတ္တဒုက္ခဖြစ်ခွင့်မရ။ ထို့ကြောင့် စိတ္တဒုက္ခ၏ မရှိခြင်းကိုရည်၍ နိဒ္ဒုက္ခောတိဝါ ဟူသည်။နိဒ္ဒုက္ခောဟောမိဇ္ဇာတိဝါ ဟူသည်သမ္ဗန်။ ။တထာ အဝေရောတိအာဒိသု။ ။ဝိသေသအားဖြင့်ကားဒုက္ခ၏အဘာဝကြောင့် သုခသညာဖြစ်၏။ ထိုသုခသညာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော နိဒ္ဒုက္ခအဖြစ် သည် ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရင်း၊ ဝေရဟုမှတ်အပ်ကုန်သော ပါပဓမ္မတို့၏ ရင်းမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝိသေသအားဖြင့် ဗျာပါဒကင်းခြင်းကြောင့် ရင်း၊ ဤဃဟုမှတ်အပ်သော ဤတိမည်သော ဥပဒ္ဒဝ၏မရှိခြင်းကြောင့် ရင်း၊အနဝဇ္ဇကာယိကသုခနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ဖြစ်၏ ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အဝေရော၊ အဗျာပဇ္ဈော၊အနီဃော၊သုခီ-ဟု မိန့် သည်။ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။နိဒ္ဒုက္ခောဟောမိသမ္ဗန်၏သို့။ အဝေရော၊အဗျာပဇ္ဈော၊အနီဃောတို့ကိုလည်း ဟောမိနှင့်သမ္ဗန်စေလို၍။ တထာအဝေရောတိ အာဒိသုဟူပြီး၍၊အဝေရစသည်ကို ဆိုခြင်း၏ သမ္ဗန္ဓကိုပြခြင်းငှါ။ဝိသေသတောစဒုက္ခာဘာဝေနသုခသညာ။သာပနာယံ နိဒ္ဒုက္ခတာဝေရီနံပုဂ္ဂလာနံဝေရသညိတာနံပါပဓမ္မာနံအဘာဝတောဝိသေသတောဗျာပါဒဝိရဟတောဤဃသညိတာယဤတိယာအဘာဝတောအနဝဇ္ဇကာယိကသုခသမင်္ဂိတာယစဟောတီတိ ဒဿေန္တောအာဟအဝေရော အဗျာပဇ္ဈောအနီဃောသုခီတိ။ မိန့်သော်။ ။အဆုံးဖြစ်သော သုခီပုဒ်ကိုကား အတ္တာနံပရိဟရာမိနှင့်စပ်စေလို၍။ အတ္တာနံပရိဟရာမိတိဧဝံဘူတောဟုတွာမမအတ္တဘာဝံပဝတ္တေမိယာပေမီတိအတ္ထော။ ဟူသည်။ ။ဧဝံသန္တေယံဝိဘင်္ဂေဝုတ္တံ၊တံပိယုဇ္ဇတီတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။အတ္တနိပိ၊၌လည်း။မေတ္တာ၊ကို။ယဒိဘာဝေတဗ္ဗာ၊အကယ်၍ပွါးစေအပ်သည်

ဖြစ်အံ့။ ဝေံ၊ဤသို့မိမိ၌လည်း မေတ္တာကိုပွါးစေအပ်သည်။ သင္တေ၊ဖြစ်
လတ်သော်။ယောဇနာ။ ။ဝိဘင်္ဂေ၌။ ကထဉ္စဘိက္ခဝေ။ပ။ဖရတီတိ၊
ဟူသော။ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ယံဝိဘင်္ဂေဝုတ္တံဟုဆိုပြီး၍။ ဝိဘင်း
ဒေသနာနှင့်သမာနဂတိကဖြစ်သောသုတ်ပုဒ်ကိုဆောင်လိုသည်ဖြစ်၍၊
ကထဉ္စဘိက္ခဝေ၊ဤသို့စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ကထဉ္စ၊
အဘယ်သို့သောအပြားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊သည်။မေတ္တာသဟဂတေန၊
မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ဖြင့်။ ဧကံဒိသံ၊တခုသောအရပ်
ကို။ဝါ၊တခုသောအရပ်၌နေသောသတ္တဝါကို။ ဖရိတွာ၊နှံ့စေ၍။ ဝိဟာရ
တိ၊နေသနည်း။ သေယျထာပိနာမ၊ကား။ ပိယံ၊ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊
နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ ဧကံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊၍။ မေတ္တာယေယျ
သေယျထာ၊မေတ္တာပြုရာ၏သို့။ ဝါ၊မေတ္တာပွါးစေရာ၏သို့။ ဝေမေဝ၊တူ
လျှင်။သဗ္ဗသတ္တေ၊တို့ကို။မေတ္တာယ၊မေတ္တာရေဖြင့်။ဖရတိ၊ဖျန်း၏။ဝါ၊နှံ့
စေ၏။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ကတမေဟိ။ပ။ပရိဟရန္တု၊တိအာဒိ၊ဤသို့အစရှိ
သော။ယဉ္စဝစနံ၊ကိုလည်း။ဝုတ္တံ၊၏။ပဉ္စဟိ၊ကုန်သော။ ကတမေဟိအာ
ကာရေဟိ၊အဘယ်အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနောဓိသော၊အသူ အသူဟူ
၍မရည်မှတ်သောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ဖျန်းအပ်သော။ မေတ္တာစေတော
ဝိမုတ္တိ၊သည်။ဟောတိ၊နည်း။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။သတ္တာ၊တို့သည်။အဝေ
ရာ၊အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ဖြစ်ပါစေကုန်။အဗျာပဇ္ဇာ၊
ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ဟောန္တု၊ဖြစ်ပါစေကုန်။အနီဃာ၊ဤဃဟုမှတ်
အပ်သောအကျိုးမဖြစ်ခြင်း၌လာသည်ဖြစ်၍ ဤတိမည်သောဥပဒ္ဒဝေါ
ကင်းကုန်သည်။ဟောန္တု၊ကုန်။သုခီ၊ကာယိကစေတသိကသုခနှင့်ပြည့်
စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိ မိမိတို့ အတ္တဘောကို။ ပရိဟရန္တု၊
ဆောင်နိုင်ပါစေကုန်။ဝါ၊ဖြစ်စေနိုင်ပါစေကုန်။ ဝါ၊မျှစေနိုင်ပါစေကုန်။
သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ပါဏာ၊တို့သည်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ဘူတာ၊တို့သည်။
သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိ
ယာပန္နာ၊အတ္တဘော၌အတွင်းဝင်ကုန်သောသူတို့သည်။(မိဂပဒဝဠဉ္ဇန
နည်းဖြင့်ချုံး၍အဆုံး၌သာထားသည်)။ ။အဝေရာ၊ကုန်သည်။ဟောန္တု၊
ဖြစ်ပါစေကုန်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ကုန်။ အနီဃာ၊ကုန်
သည်။ဟောန္တု၊ကုန်။ သုခီ၊ကုန်သည်ဖြစ်၍။အတ္တာနံ၊ကို။ ပရိဟရန္တု၊
ကုန်။မေတ္တာသုတ္တေ၌။သုခိနောဝါ။ပ။ တတ္တာတိအာဒိ၊ဤသို့အစရှိသော။

ယဉ္စဝစနံ၊ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊၏။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ သတ္တာ၊တို့သည်။ သုခိနော၊ဝါ၊ကာယိကသုခ စေတသိကသုခနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်ဍင်း။ ခေမိနော၊ဝါ၊ ဘေးဥပဒ္ဒဝေါ ကင်းကုန်သည်ဍင်း။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ သတ္တာ၊တို့သည်။ သုခိတတ္တာ၊ချမ်းသာရောက်သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တု၊ကုန်။ တံဝိဘင်္ဂါဒီသုဝစနံ၊ထိုဝိဘင်းစသည်တို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ဟိယုတ္တံ၊စွ။ တတ္ထဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ တို့၌။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ နဝုတ္တာ၊ဟောတော်မမူအပ်ခဲ့။ ဣတိ၊ဤသို့မေးငြားအံ့။တဉ္စဝစနံ၊ထိုဝိဘင်းစသည်တို့၌ဟောတော်မူအပ်သောစကားတော်သည်လည်း။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။တံဝစနံ၊ကို။အပ္ပနာဝသေနအပ္ပနာဝဟာဘာဝနာဝသေန၊အပ္ပနာကိုဆောင်တတ်သောဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ဣဒံအဟံ သုခိတောဟောမိတိအာဒိဝစနံ၊ကို။ အတ္တာနံ၊မိမိကိုယ်ကို။(ထည့်)။ သက္ခိဘာဝဝသေနသက္ခိဘာဝေဌပနဝသေန၊သက်သေအဖြစ်၌ ထားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုတ္တံ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။နဝိရုဇ္ဈတိ၊ကျင်။(ထည့်)။ ။(အဘယ်သို့မိမိကိုယ်ကို သက္ခိဘာဝ၌ထားသနည်းဟူမူ။ အဟံပိယသဗ္ဗေ သတ္တာအတ္တနောသုခကာမာ။ တသ္မာတေသမယာအတ္တနိဝိယ သုခူပသံဟာရေကာတဗ္ဗောတိ ဧဝံတတ္ထ အတ္တာနံ သက္ခိဘာဝေဌပနဝသေန၊ တေနာဟသစေပိတိအာဒိ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဝဿသတံဝါ၊အနှစ်တရာပတ်လုံးဍင်း။ဝဿသဟဿံဝါ၊လုံးဍင်း။အဟံသုခိတောဟောမိတိအာဒိနာ၊သော။နယေန၊ဖြင့်။အတ္တနိ၊၌။မေတ္တံ၊ကို။သစေဘာဝေတိ၊အကယ်၍ ပွါးစေကာမူ။ ဧဝံပိ၊ဤသို့ပွါးစေသော်လည်း။ (ထည့်)။ အဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ အပ္ပနာ၊သည်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်နိုင်သည်သာတည်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ကား မိမိ၌ ဘာဝနာသည် အပ္ပနာဝဟာမဖြစ်သနည်း။ အတ္တသိနေဟဝသေနသပရိဿယဘာဝတော၊ဍင်း။ယင်းသို့သော် မိမိ၌ သီမသမ္ဘေဒမဖြစ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား ဖြစ်သနည်း။ကောဋ္ဌာသန္တရေပနဘာဝိတဘာဝနဿတတ္ထပိသီမသမ္ဘေဒေါဟောတိယေဝ၊ဍင်း။ ။အဟံသုခိတောဟောမိဟု ပွါးစေသော် အဘယ်သို့မိမိကိုယ်ကိုသက္ခိဘာဝ၌ထား၍ တပါးသတ္တဝါတို့၌ဟိတူပသံဟာရဖြစ်သနည်း။အဟံ။ပ။ကာမတာဥပ္ပဇ္ဇတိ၊မိန့်သော်)။ ။ပနတံပါ

ကဏံကရောမိ၊အဲ့။ အဟံ၊သည်။ သုခိတော၊ ချမ်းသာရောက်သည်၊ဖြစ်သောချမ်းသာရှိသည်။ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ဣတိ၊ သို့။ဘာဝယတော၊ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ပွါးစေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဟံ၊သည်။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကိုအလိုရှိသည်ဖြင်း။ ဒုက္ခပဋိက္ကူလော၊ ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သည်ဖြင်း။ဇီဝိတုကာမော၊အသက်ရှည်လိုသည်ဖြင်း။အမရိတုကာမောစ၊မသေလိုသည်ဖြင်း။ ဟောမိယထာ၊ဖြစ်လို၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ အဲညေ၊ငါမှတပါးကုန်သော။ သတ္တာပိ၊တို့သည်လည်း။ သုခကာမာ၊ကုန်သည်ဖြင်း။ဒုက္ခပဋိက္ကူလာ၊ကုန်သည်ဖြင်း။ ဇီဝိတုကာမာ၊ကုန်သည်ဖြင်း။အမရိတုကာမာစ၊ ကုန်သည်ဖြင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သတည်း။ ဣတိ၊သို့။ အတ္တာနံ၊ကို။သက္ခိံ၊ကို။ကတွာ၊၍။အညသတ္တေသု၊တို့၌။ ဟိတသုခကာမတာ၊စီးပွါးချမ်းသာကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။ သဗ္ဗဒိသာ၊ အကြွင်းမရှိခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့သို့လည်း။ စေတသာ၊ဖြင့်။ အနုပရိဂမ္မ၊ထက်ဝန်းကျင် ရှာသောအားဖြင့် အစဉ်လှည့်ပတ်၍။ သဗ္ဗုသသာဟောန၊အားကုန်ထုတ်သဖြင့်။ပရိယေသန္တာပိ၊သော်လည်း။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။အတ္တနာ၊မိမိထက်။ ပိယတရံ၊သော။ အညံ၊သော။သတ္တံ၊ကို။(ထည့်)။ ကွစိကတ္တစိဒိသာယ၊၌။ နေဝဇ္ဈဂါနေဝအဓိဂစ္ဆေယျ၊မရနိုင်ရာ။ နပဿေယျ၊မတွေ့မြင်ရာဟူလို။ ဧဝံ၊ဤသို့မိမိထက်အလွန် ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော တစုံတယောက်သောသူကိုမျှ မရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုထု ဝိသုံဝိသုံ၊ အသီးအသီး ကိုယ်စီကိုယ်စီ။ ပရေသံ၊ ကိုယ်မှတပါးကုန်သော ထိုထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အတ္တာ၊သူတို့ကိုယ်ကို။ ပိယော၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အတ္တကာမော၊ မိမိ၏ ဟိတ်သုခ်ကိုလိုသောသူသည်။ ပရံ၊သော။ သတ္တံ၊ကို။ အန္တမသော၊ဖြင့်။ ကုန္ထကိပိလ္လိကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ (ထည့်)။ နဟိံသေ၊မညှဉ်းဆဲရာ။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဝဒတာ၊ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့ထက် မိမိသာပိယတရ အဖြစ်ကိုပြပြီး၍၊ ထိုခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၌ ကရုဏာဖြစ်စေခြင်း၌ဟောတော်မူသော။ဘဂဝတာပိ၊သည်လည်း။ အယံနယော၊ ချမ်းသာရှာသည်၏အဖြစ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သက္ခိဘာဝ၌ထား၍ သတ္တဝါတို့၌ မေတ္တာပွါးစေအပ်၏ဟု မေတ္တာဘာဝနာပွါးစေရာသော၅နည်းကို။ ဒဿိတော၊၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ ဘုရားမြတ်စွာ နည်းပြတော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သက္ခိဘာဝတ္ထံ၊ သက်သေအဖြစ်၌ထားခြင်းအကျိုး၌၊။ ပဌမံ၊စွာ။ အတ္တာနံ၊ကို။ မေတ္တာ

ယ၊ဖြင့်။ ဖရိတဗ္ဗံ၊ဖျန်းရာ၏။(ထည့်)။ဖရိတွာစ၊မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာရေ
ချမ်းဖျန်းပြီး၍ကား။တဒနန္တရံ၊ထိုမှအခြားမဲ့၌။ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊မငြိုငြင်
သဖြင့် မေတ္တာ ဖြစ်လွယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (ယွာဿ၊ယော-အဿခွဲ)။
ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အဿယောဂိနော၊ သည်၊၏။ ပိယော၊ချစ်အပ်
သည်အလိုရှိအပ်သည်။မနာပေါ၊နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သည်။ဂရု၊ကျော်
ထီးကဲ့သို့အလေးပြုအပ်သည်။ ဘာဝနီယောသမ္ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ချီးမွမ်း
အပ်သည်။ဟောတိ၊နည်း၊၏။ ။(ပိယစသောပုဂ္ဂိုလ်သရုပ်ကိုထုတ်ပြ
ခြင်းငှါအာစရိယောဝါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အာစရိယောဝါ၊ဆရာ
သည်၄င်း။ အာစရိယမတ္တောဝါ၊သီလစသည်ဖြင့် ဆရာပမာဏရှိသသူ
သည်၄င်း။ဥပဇ္ဈာယောဝါ၊သည်၄င်း။ဥပဇ္ဈာယမတ္တောဝါ၊သီလစသည်
ဖြင့်ဥပဇ္ဈာယ်ပမာဏရှိသသူသည်၄င်း။ဟောတိ၊ရှိအံ့။တဿပုဂ္ဂလဿ၊
ထိုအာစရိယအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပိယဝစနာဒီနိ၊ပိယဝစနအစရှိကုန်
သော။ တာနိပိယမနာပတ္တကာရဏာနိ၊ထိုပိယ၏အဖြစ်၊မနာပ၏အဖြစ်
၏အကြောင်းတို့ကို၄င်း။ သီလသုတာဒီနိ၊ကုန်သော။ တာနိဂရုဘာဝနီ
ယတ္တကာရဏာနိစ၊ ထိုအလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်
၏အဖြစ်၏အကြောင်းတို့ကို၄င်း။ ။(ပိယဝစနာဒီနိတိအာဒိသဒ္ဒေနအတ္ထ
စရိယာဒိကေသင်္ဂဟာတိ။ သီလသုတာဒီနီတိအာဒိသဒ္ဒေနသဒ္ဓါမိကေ
ခုတခမ္ဘဇာဂရိယာနုယောဂါဒိကေစ သင်္ဂဟာတိ၊၄င်း)။ ။အနုဿ
ရိတွာ၊အဘန်တလဲလဲအောက်မေ့၍။ ဩဿသော့ပ္ပုရိသော၊ သည်။
သုခီ၊ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာရှိသည်။ ဟောတု၊ဖြစ်ပစေ။ နိဒ္ဒုက္ခော၊ဆင်းရဲ
ကင်းသည်။ဟောတု၊စေ။ ဣတိအာဒိနာ၊သော။နယေန၊ဖြင့်။ တသ္မိံ၊ထို
အာစရိယစသောပုဂ္ဂိုလ်၌။(ထည့်)။မေတ္တာ၊ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။ ။
(ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌မေတ္တာကိုရသည်မှအခြားမဲ့၌ အဘယ်သူ၌နည်း။
အဘယ်နေ့ခင် အဘယ်၌ ပွါးစေရမည်နည်းဟု၊ ကား။ တဒနန္တရံ။ပ။
ဘာဝေတဗ္ဗာ၊မိန့်သော်။ ။ယင်းသို့သော်၊ပိယ၊မနာပ၊ဂရု၊ဘာဝနီယ
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ဘာဝနာကိုအားထုတ်သောယောဂီ၏ယုတ္တပတ္တကာရိ
အဖြစ်ကြောင့် သူ့အား ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌ဘာဝနာသည် လွယ်စွာ
ပြည့်စုံပြီဟုဘ်လော။ထိုသို့လျက် တဒနန္တရံစသည်ကိုအဘယ်မူ၍ဆို
သနည်းဟု၊ကား။ဝေဠုပေစ။ပ။တုဋ္ဌမနာပတ္တိတွာ၊မိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်။
ဧဝရူပေ၊ဤသို့ပိယမနာပစသောသဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလေ၊အာစရိယစ

သောပုဂ္ဂိုလ်၌။အပ္ပနာ၊သည်။ကာမံ၊စင်စစ်။သမ္ပဇ္ဇတိ၊ပြည့်စုံ၏ရှင့်။ပန၊ ထိုသို့ပြည့်စုံသော်လည်း။ဍ္ဍမိနာဘိက္ခုနာ၊ဤယောဂီရဟန်းသည်။တာ ဝတကေန၊ထိုသို့အပ္ပနာပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ တုဋ္ဌိ၊နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်း သို့။ အနာပဇ္ဇိတွာ၊မရောက်မူ၍။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကား၊တာဒိသပုဂ္ဂလကို ရည်၍ ဘာဝနာအားထုတ်သောယောဂီသည် ယုတ္တပတ္တကာရီဖြစ်ပေ ၏။ လွယ်သဖြင့် သူ့အားတာဒိသပုဂ္ဂလ၌ဘာဝနာလည်းပြည့်စုံပေ၏။ သို့သော်လည်း။ထိုယောဂီသည် ထိုမျှတည်းဖြင့်ရောင့်ရဲခြင်းမဖြစ်အပ် သေးဟူလို။ ။မရောင့်ရဲသော်အဘယ်ပြုဘွယ်ရှိသနည်း။ သီမသမ္ဘေ ဒံကတ္တုကာမေန၊မိန့်။ ။သီမသမ္ဘေဒပြုရန်ရှိသေးသည်ဟူလို)။ ။ သီမသမ္ဘေဒံ၊အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကတ္တုကာမေန၊ပြုလို သောယောဂီသည်။(မိမိကိုယ်တည်း။ပိယတည်း။မဇ္ဈတ္တတည်း။ ဝေရီ တည်းဟူ၍ဝိဘာဂမပြု။ကန့်၍မကွက်။ကန်သင်းဖျက်၍။ တလယ်ကွက် တည်းပြုသည်ဟူလို)။ ။တဒနန္တရံ၊ထိုပိယ၊မနာပ၊ဂရု၊ဘာဝနီယဖြစ် သောဆရာစသောပုဂ္ဂိုလ်မှအခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌မေတ္တာ ကိုရသည်မှအခြားမဲ့၌။အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊၌။ မေတ္တာ၊ကို။ဘာဝေ တဗ္ဗာ၊၏။စပ်။ ။(ဂရုဒ္ဓာနီယပုဂ္ဂိုလ်၌ရအပ်ပြီးသောမေတ္တာမနသိကာ ရသည်၊ကို။အတိပ္ပိယသဟာယက၌ကပ်၍ဆောင်အပ်၏ဟူလို။ ။အ ဘယ့်ကြောင့် ယင်းမနသိကာရကိုမဇ္ဈတ္တစသည်၌ မဆောင်ဦးမူ၍။ အ တိပ္ပိယ၌ဆောင်အပ်သနည်း။ သုခူပသံဟာရံတတ္ထသတံပဟောတိ၊ ပ ဂေဝပဋိပက္ခမ္မောနံဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ၊ငင်း။ ။တတ္ထ၊ထိုအတိပ္ပိယ သဟာ ယက၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ တံမနသိကာရံ၊သည်။ သုခူပသံဟာရံ၊ ဆောင်လွယ်သည်။ ပေးလေ)။ ။အတိပ္ပိယသဟာယကတော၊မှ။ အ နန္တရံ၊၌။မဇ္ဈတ္တေ၊မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။မေတ္တာ၊ကို။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။စပ်။ ။ (မဇ္ဈတ္တံပိယဂရုဋ္ဌာနေဌပေတုံသုကရဘာဝတော၊ဟိတ်။ ။အတိပ္ပိယ သဟာယကတောမဇ္ဈတ္တေ-ဟုအဋ္ဌကထာရှိလျက်၊အတိပ္ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံသုကရဘာဝတော-မဟူမူ၍၊ အဘယ့်ကြောင့် ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဟူသနည်း။အတိပ္ပိယသဟာယကတောတိစဋ္ဌဒံပုရိမာဝတ္ထံဂယေတွာ ဝုတ္တံ၊ငင်း။ ။ပုရိမာဝတ္ထအဖြစ်ကို အဘယ်ယုတ္တိဖြင့် ယုံရမည်နည်း။ ပဂုဏမနသိကာရာဓိဂမတော ပဋ္ဌာယဟိဿသောဝိ ပိယဋ္ဌာနေ ဌပ တိဋ္ဌတိ၊ငင်း။မလေ့လာသေးသောပုရိမာဝတ္ထကိုယူ၍အတိပ္ပိယသဟာ

ယကဟူသည်။ ပဂုဏမနသိကာရကိုရသည်မှစ၍ ထိုယောဂီအား ထို
အတိပ္ပိယသဟာယကသည်လည်းပိယအရာ၌သာတည်သည်ဟူလို)။ ။
မဇ္ဈတ္တတော၊မှ။အနန္တရံ၊၌။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊၌။မေတ္တာ၊ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊
၏။ (မဇ္ဈတ္တ၌မေတ္တာပွါးသောယောဂီသည်ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပဂုဏမနသိကာ
ရကိုရသဖြင့် ပိယဘာဝကိုဆောင်ပြီး၍။တဒနန္တရ၌ဝေရိပုဂ္ဂလကိုဘာ
ဝနာဖြင့်မဇ္ဈတ္တ၌ထား၍။မဇ္ဈတ္တဘာဝမှပိယဘာဝသို့ဆောင်သဖြင့် ဝေ
ရိပုဂ္ဂလ၌မေတ္တာကိုပွါးစေအပ်၏ဟူလို။ဝေရိပုဂ္ဂလေဟူသောဤစကား
ကိုသည်း ပုရိမာဝတ္ထုကိုယူ၍ဆိုသည်။ ဝေရိသည်လည်း ပိယဘာဝ၌
သာတည်သည်။ ။ယခင်အစဉ်ဖြင့်ပွါးသော်။ ထိုထိုသို့သောပုဂ္ဂလ
ကောဋ္ဌာသ၌အဘယ်မျှလောက်မနသိကာရကိုပြုရမည်နည်းဟု၊ ကား။
ဘာဝေန္တေန၊အစရှိသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဘာဝေန္တေနစ၊ပွါးသော
ယောဂီသည်လည်း။ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ ပိယဂရုဋ္ဌာနီယ၊ အ
တိပ္ပိယ၊မဇ္ဈတ္တ၊ဝေရိ–ဟူသောလေးပါးသောပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသတို့တွင်
တပါးပါးသောပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသ၌။ စိတ္တံ၊ကို။မုဒုံ၊နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိ
ယံ၊အမှု၌ခံ့သည်ကို။(တနည်း)။ မုဒုံ၊သော။ ကမ္မနိယံ၊သော။ စိတ္တံ၊ကို။
ကတွာ၊၍။ ။(ထိုလေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်အစဉ်သဖြင့်ရှေး
ဦးစွာ ပိယဂရုဋ္ဌာနီယ ကောဋ္ဌာသ၌ မေတ္တာဘာဝနာကိုရ၍ ဝသီဘာ
ဝသို့ရောက်လတ်သော် ထိုအခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော စိတ်ကို တပါးသော
ကောဋ္ဌာသသို့ ဆောင်ခြင်းငှါ နူးညံ့ခံ့သည်ကိုပြု၍ ထိုမှအနန္တရ၌ အ
တိပ္ပိယသဟာယ၌ အတိပ္ပိယအဖြစ်ကိုခွါ၍ ပိယဘာဝမျှ၌စိတ်ကိုထား
သည်ဖြစ်၍ဘာဝနာကိုဆောင်အပ်၏။ ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသီဘာဝသို့
ရောက်စေသဖြင့်၊မုဒု၊ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ ထိုမှအနန္တရ၌ မဇ္ဈတ္တ၌လျစ်
လျူဟူသောဥဒါသိန်အဖြစ်ကိုခွါ၍ ပိယဘာဝကိုဖြစ်စေ၍ ဘာဝနာကို
ဆောင်ရာ၏။ တဖန်ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသီဘာဝသို့ရောက်စေသဖြင့်၊
မုဒု၊ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ထိုမှအနန္တရ၌ဝေရိကောဋ္ဌာသ၌ဝေရိဟူသော
သညာကိုခွါ၍မဇ္ဈတ္တဘာဝ၌ထားသည်ကိုအဦးပြုသဖြင့် ဝသီဘာဝကို
ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍ ဘာဝနာကိုဆောင်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအနက်
ကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ၊ဟု မိန့်
သော်)။ ။တဒနန္တရေတဒနန္တရေ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသမှ အခြားမဲ့အ
ခြားမဲ့၌။ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ ဗျာနစိတ္တံ ဥပနေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဖြစ်စေအပ်၏ဟူ

လို)။ ။ယသ္မာပန၊အားကား။ဝေရိပုဂ္ဂလောဝါ၊သည်လည်း။နတ္ထိ၊မရှိ။
(အဘယ်ကြောင့်နည်း။ကမ္မဇလေနဝါတေရဟိပယောဂသမုဋ္ဌာနိယာဝါ
သဗ္ဗသောအနတ္တကရဿ အဘာဝတော။ဟိတ်။ ။မဟာပုရိသဇာ
တိကတ္တာဝါ၌ဝါကိုလိုက်သောယသ္မာပုဒ်နှင့်ယှဉ်၍)။ ။ယသ္မာဝါ၊အား
မှုလည်း။ မဟာပုရိသ ဇာတိကတ္တာ၊ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ သဘောရှိ
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကရောန္တေပိ၊ ပြုသည်
လည်းဖြစ်သော။ ပရေ၊သူတပါး၌။ ဝေရိသညာဝ၊သည်ပင်လျှင်။ နုပ္ပဇ္ဇ
တိ၊မဖြစ်။ ဟုယောဇနာ။ ။(အဘယ့်ကြောင့် အနတ္ထကိုပြုသောသူ၌
လည်းဝေရိသညာမဖြစ်နိုင်၊ စိတ်ခိုင်သနည်းဟု၊ကား။ မဟာပုရိသဇာ
တိကတ္တာဟူသည်။ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး လေ့လာခြင်းဖြင့်
ပြည့်စုံသောခန္တီမေတ္တာအနုဒ္ဒယာစသောဂုဏ်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
မြတ်သောအဇ္ဈာသယရှိသောကြောင့်ဟူလို။ ။ထိုစကားဆိုသင့်၏။
တာဒိသဥဠာရအဇ္ဈာသယရှိသောသူမြတ်သည် သဗ္ဗသဟာအလုံးစုံကို
သည်းခံချို၍သူမယဉ်တစိုးတစိပြုကျင့်မိသည့်အပရာဓကိုမြက်မှုမမှတ်
သတည်း။ထိုသို့သူမယဉ်ရိုင်းပြ၍ပြုကျင့်သည့်အပရာဓကိုမြက်မှုမမှတ်
သောကြောင့်၊ အနတ္ထံကရောန္တေပိ ပရေဝေရိသညာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မိန့်
သော်)။ ။တေနယောဂိနာ၊သည်။(ဗျာပါရောဝနကာတဗ္ဗော၊စပ်)။ ။
မဇ္ဈတ္တေ၊မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေ၊၏။ မေတ္တာစိတ္တံ၊သည်။ ကမ္မနီယံ၊သည်။
ဇာတံ၊ပြီ။ဣဒါနိ၊၌။နံ၊ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေရိမှိ၊ဝေရိအဖြစ်၌။ဝါ၊သို့။
ဥပသံဟာရာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။ ဗျာပါရောဝ၊အားထုတ်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ န
ကာတဗ္ဗော၊အပ်။ ။(ယင်းသို့သော်မဇ္ဈတ္တတောဝေရိပုဂ္ဂလေမေတ္တာ
ဘာဝေတဗ္ဗာဟူသောရှေးစကားနှင့်မဆန့်လှဲပြီလောဟု၊ကား။ ယသ္မာပ
နအတ္ထိ၊တံသန္ဓာယဝုတ္တံ၊ဟူသည်)။ ။ပန၊ပါး။ယသ္မာ၊အား။ ဝေရိပုဂ္ဂ
လော၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ (ဆောင်၍စပ်)။ တံ၊ထိုဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်ကို။
သန္ဓာယ၊ ၍။ မဇ္ဈတ္တတောဝေရိပုဂ္ဂလေမေတ္တာဘာဝေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ပန၊ဆက်။ ဝေရိမှိ၊၌။စိတ္တံ၊ကို။ ဥပသံဟရတော၊သော။အဿ
ယောဂိနော၊အား။ တေနဝေရိနာ၊သည်။ ကတာပရာဓာနုဿရဏေန၊
ပြုအပ်သောအပြစ်ကိုအဘန်ဘန်အောက်မေ့မိသဖြင့်။ ဝါ၊အောက်မေ့
မိခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃံ၊ဒေါသသည်။ သစေဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ခဲ့အံ့။ အထ၊ထို
သို့ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။ အနေနယောဂိနာ၊သည်။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသု၊ပိယအ

စရှိသော ဈာန်၏အာရုံဖြစ်ကုန်သောရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မဲ့တပါးပါးပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ မေတ္တံ၊ပဋိဃာကိုခွါ၍ ဖြစ်စေအပ်သောမေတ္တာဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊မေတ္တာဈာန်မှထ၍။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။တံပုဂ္ဂလံ၊ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မေတ္တာယန္တေန၊မေတ္တာပွါးသည်ဖြစ်၍။ပဋိဃံ၊ကို။ ဝိနောဒေတဗ္ဗံ၊ပျောက်အပ်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ဤသို့ဟူသင့်အံ့နည်း။ရှေး၌ပင်ပဋိဃာကိုခွါ၍မေတ္တာဈာန်ကိုဖြစ်စေအပ်ပြီးဟုတ်လောဟူမူ။ ပုဗ္ဗေတသ္မိံ ပုဂ္ဂလေအသတိယာ အမနသိကာရေနပဋိဃံအနုပ္ပါဒေန္တဿ သာခါရဏာတောတံဝိက္ခမ္ဘေတွာဈာနဿဥပ္ပါဒနံသမာပဇ္ဇနဉ္စဝုတ္တံ။ ဣဒါနိပနတံအနုဿရန္တဿမနသိကရောန္တဿပဋိဃံဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တံဝိဓိံဒဿေတုံဣဒံဝုတ္တံတံပုဂ္ဂလံမေတ္တာယန္တေနပဋိဃံဝိနောဒေတဗ္ဗန္တိ။ ယင်းစကားကို ပရဝါဒီမလှုပ်ချောက်နိုင်ခိုင်စေလို၍၊ မေတ္တာယနဓမ္မဝဟိ ဣဓပဋိဃဝိနောဒနမဓိပ္ပေတံ။ဋီကာ)။ ။ဧဝမ္ပိ၊သို့လည်း။ ဝါယမတော၊အားထုတ်သောယောဂီအား။ပဋိဃံ၊သည်။(ထည့်)။သစေနနိဗ္ဗာတိ၊အံ့။ အထ၊ထိုသို့မငြိမ်းလတ်သော်။ ကကစူပမဩဝါဒါဒီနံ၊ကကစူပမဩဝါဒအစရှိသည်တို့သို့။အနုဿရတော၊လျှောက်သောအားဖြင့်။ (ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်ဟူလို)။ ပဋိဃဿ၊ကို။ ပဟာနာယ၊ပယ်ခြင်းငှါ။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ဃဋိတဗ္ဗံဝါယမိတဗ္ဗံ၊ စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ်အပ်၏။ တတ္ထဃဋနံဝါယမနံ၊ ကိုလည်း။ ဣမိနာအာကာရေန၊ ဤယခုဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ကို။ ဩဝဒန္တေနေဝ၊ဆုံးမသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဃဋိတဗ္ဗံ၊၏။ (အဘယ်သို့နည်း)။ ။အရေကုဇ္ဈနပုရိသ၊အချင်းအမျက်ထွက်လေ့ရှိသောယောကျ်ား။ ဘဂဝတာ၊သည်။ဥဘတောဒဏ္ဍကေန။ပ။ကရောတိ၊ဟူ၍၎င်း။တဿေဝ။ပ။ဥပသမ္မတီတိစ၊ဟူ၍၎င်း။ သတ္တိမေ။ပ။ပုဂ္ဂလံဝဒါမီတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တံနနု၊ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်လော။ သောတွံ၊သည်။ဒါနိ၊ယခု။ဧဝံ၊သို့။ကုဇ္ဈန္တော၊အမျက်ထွက်ဘိမူ။ဘဂဝတော၊၏။သာသနကရော၊အဆုံးအမကိုလိုက်နာသည်။နစေဝဘဝိဿသိ၊မဖြစ်ရလတ္တံ့။ပဋိကုဇ္ဈန္တောစ၊အတုံ့အမျက်ထွက်လတ်ဘိမူလည်း။ ကုဒ္ဓပုရိသတောပိ၊ ရှေးဦး အမျက်ထွက်သော သူထက်လည်း။ ပါပိယော၊ယုတ်ချက်နာသည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဒုဇ္ဇယံ၊လူသာမန်တို့အောင်နိုင်ခဲသော။သင်္ဂါမံ၊ဒေါသစစ်မြေကို။နဇေဿသိ၊မအောင်ရလတ္တံ့။အတ္တာ

ဝ၊သည်လည်း။ အတ္တနောဧ။ သပတ္တကရဏော၊ရန်သူတို့သည်ပြုအပ်
ကုန်သော။ခမ္မေစ၊တို့ကိုလည်း။ကရိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဆဝါလာတူပမော
စ၊ သူကောင်ဖုတ်သော ထင်းမီးစ ဥပမာရှိသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊
လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ဩဝဒန္တေနေဝ၊၍သာလျှင်။ဃဋိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ဥဘတောဒဏ္ဍကေန၊နှစ်ဌာနတို့၌အရိုးရှိသော။ ကကစေန၊လွှကြီး
ဖြင့်။ ။(ဥဘတောဒ္ဒိသုဋ္ဌာနေသုဒဏ္ဍောဧတေဿာတိ ဥဘတောဒဏ္ဍ
ကံ။တေနဩစရကာလာမကာစာရာတိ)။ ။ဩစရကာလာမကာစာ
ရာ၊ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သော။စောရာ၊တို့သည်။အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊တို့
ကို။ဧေပိဩကန္တေယျုံ၊အကယ်၍တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအံ့။တတြာပိ၊ထို
အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုဖြတ်ရဉ္စကုန်သောသူတို့၌လည်း။ ယော၊သူသည်။
မနောပဒေါသေယျ၊နှလုံးပြစ်မှားရာ၏။သော၊သည်။တေနမနောပဒေါ
သေန၊ ဖြင့်။ မေ၊၏။ နသာသနကရော၊ အဆုံးအမကိုလိုက်နာသည်မ
မည်။ ။(သဗ္ဗပါပဿအကရဏံဟိသာသနံ)။ ။ယော၊သည်။ကုဒ္ဓံ၊
ကို။ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊ အတုံ့အမျက်ထွက်၏။ သော၊သည်။ တေနပဋိကုဇ္ဈ
နေန၊ဖြင့်။ တသောဝ၊ထိုရှေးဦးအမျက်ထွက်သသူထက်လည်း။ ။
(နိဿက္ကေဟိဏ္ဍဇ္ဇံသာမိဝစနံ။ သမုစ္စယေစဧဝသဒ္ဒေါ)။ ။ပါပိယော
ပါပတရော၊ယုတ်တွင်းနက်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ကည္မာ၊သာရန္တာ
ဒိကဿကိလေသာနုဗန္ဓဿဝဏ္ဏ[ဘာဝတော၊ကောဓေဿသာဝဏ္ဏတံ
ဥ တွာပိကုဇ္ဈနတော။ဣိကာဟိတ်)။ ။ကုဒ္ဓံ၊မိမိအားအမျက်ထွက်သ
သူကို။ အပ္ပဋိကုဇ္ဈန္တော၊ တဘန် ပြန်လျက် အမျက်တုံ့မထွက် သသူ
သည်။ ဒုဇ္ဇယံ၊လူသာမန်တို့အောင်နိုင်ခဲသော။ သင်္ဂါမံ၊စစ်မြေကို။ ဝါ၊
စစ်သည်ဗိုလ်ထုကို။ဇေတိ၊အောင်မြင်နိုင်သည်မည်ပေ၏။ ။သံကုပိ
တံ၊အမျက်ခြောင်းခြောင်းထွက်သော။ပရံ၊ကို။ဉ တွာ၊၍။ယော၊သည်။
သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပသမ္မတိ၊ရေစရောက်လေ၊ မီးသို့သေ
လျက်၊တုံ့ချေမလဲ၊ငြိမ်းစဲစေ၏။သော၊သည်။အတ္တနောစ၊၏ငှင်း။ပရဿ
စ၊၏ငှင်း။ ဥဘိန္နံ၊နှစ်ဦးသောသူတို့၏။ဝါ၊နှစ်ပါးကုန်သော ဣဓလောက
ပရလောကတို့၏။ အတ္ထံ၊ကို။ စရတိ၊ကျင့်သည်မည်၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ သပတ္တကန္တာ၊ ရန်သူတို့သည် နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ သပတ္တကရ
ဏာ၊ရန်သူတို့သည်ပြုအပ်ကုန်သော။ဣမေသတ္တဓမ္မာ၊တို့သည်။ကော
ဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊သို့မူငှင်း။ ပုရိသံဝါ၊သို့မူငှင်း။

အာဂန္တုန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သတ္တာ၊တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊တို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဓ၊ဤလောက၌။ သပတ္တော၊ ရန်သူတယောက်သည်။ သပတ္တဿ၊ရန်သူတယောက်အား၊၏။ အယံ၊ ဤငါ့ရန်သူသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊အဆင်းမလှသည်။အဿ၊ဖြစ်မူကား။ အဟော၀တ၊ကောင်းလေစွဩ။ဣတိဧဝံ၊ဤသို့အဆင်းမလှသည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊အလိုရှိ၏။ တံ၊ထိုသို့ရန်သူတယောက်သည် ရန်သူတယောက်၏ အဆင်းမလှသည်၏အဖြစ်ကိုလို၏ဟူ၍ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ဘိက္ခဝေ၊တို့။သပတ္တော၊သည်။သပတ္တဿ၊၏။ ဝဏ္ဏဝတာယ၊အဆင်းပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။နနန္ဒတိ၊မနှစ်သက်။ ။ (နန္ဒတိပုတ္တေဟိပုတ္တိမာကဲ့သို့ကရိယာ်းတည်း။ ။တနည်း။အဆင်းပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ။ဥပယောဂတ္ထ၌ကရဏဝစနတည်း။ကောဓနောယံ၊ကို။ကောဓနော-အယံ၊ဖြတ်။ အယံကား နိပါတ်မျှသာဟူ၏)။ ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ကောဓာဘိဘူတော၊ ကောဓသည်နှိပ်စက်အပ်သော။ ကောဓပရေတော၊ ကောဓသည်အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ အမျက်သည် ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်သော။ ဝါ၊ အမျက်ဟူသော သူ့အလိုသို့လိုက်သော။ သောပုရိသပုဂ္ဂလော၊သည်။ သုန္ဟာတော၊ ကောင်းစွာနံ့သာရေမိုး ချိုးပြီးသည်။ သုဝိလိတ္တော၊ကောင်းစွာနံ့သာလိမ်းကျံအပ်ပြီးသည်။ ကပ္ပိတကေသမဿု၊ရိတ်ဖြတ်ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်ရှိသည်။ ဩဒါတ ဝတ္ထဝသနော၊ဖြူစင်သန့်ရှင်းသောအဝတ်ပုဆိုးကိုဝတ်သည်။ကိဥ္စာပိဟောတိ၊အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင့်။ အထခေါ၊ထိုသို့သော်လည်း။ သောပုရိသပုဂ္ဂလော၊သည်။ ကောဓာဘိဘူတော၊ဟူးဟူးထွက်သော အမျက်ကောဓနှိပ်စက်အပ်ရကား။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၀၊ဘောက်ပြန်ခြင်းရော ရုပ်ဝါမလှသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ။(ပြကတေ့အားဖြင့်အဆင်းပြည့်စုံသည်ဖြစ်မှုလည်း၊အပေါ်ထပ်မံ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်မူလည်း။ မျက်နှာဘော်ပြန်ခြင်းစသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဝိရူပသာလျှင်ဖြစ်၏ဟူလို။ ။ကောဓနှိပ်စက်ခြင်း၏ ယခုမျက်မြင် ပစ္စုပ္ပန်၌ဒုက္ခ၊ နောင်သံသရာ၌ဒုက္ခ၊ ဤသည်ကား ဇကန္တကဖလတည်းဟုပြခြင်း၌၊။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၀ဟုအ၀ဓာရဏကိုပြုပြီး၍ တဘန်ကောဓာဘိဘူတောဟောပြန်လတ်သော်။ ကောဓာဘိဘူတော၌ပိုဒ်။ နိဂုံးချုပ်ခြင်း၌ အယံဘိက္ခဝေ စသည်ကို ဆင့်သည်

မှတ်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပဌမော၊သော။သပတ္တကန္တော၊ရန်သူတို့သည် နှစ်လိုအပ်သော။ သပတ္တကရဏော၊ရန်သူတို့သည်ပြုအပ်သော။ အယံ ခမ္ဘော၊ဤဘောက်ပြန်ခြင်းရာ ရုပ်ဝါမလှသောသဘောသည်။ကောဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ဇာတ္တိ ဝါ၊သို့ရင်း။ပုရိသံဝါ၊သို့ရင်း။ အာဂစ္ဆ တိ၊ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ပုနစ၊တဘန်လည်း။ ပရံ၊တပါး‌တုံ။ဝဒါမိ၊ ဟောဦးအံ့။ သပတ္တော၊ ရန်သူသည်။ သပတ္တဿ၊အား၊၏။ အယံ၊ဤသူ သည်။ဒုက္ခံ၊ကို။ ပသေယျ၊တွေ့စေချင်၏။တွေ့ပါလေက။ တွေ့ပါဘိမူ။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွဩ။ ဇာတိဇေဝံ၊သို့။ ဝါ၊ ဤသို့ဆင်းရဲတွေ့ သည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာ ဿတိ၊၏။ပ။ နပရရတ္တော့နပဟုတခနော၊မြောက် မြားသောဉစ္စာမရှိသည်။ အဿ၊ဖြစ်ဘိမူ။(တနည်း)။ ပရရတ္တော့ပဟု တခနော၊မြောက်မြားသောဉစ္စာရှိသည်။နအဿ၊မဖြစ်ပါမူ။ အဟော ဝတ၊ဩ။ ဇာတိဇေဝံ၊သို့။ ဇာဿတိ၊၏။ နဘောဂဝါဉပဘောဂပရိဘောဂ ဝတ္ထု၊ရဟိတော၊အတွင်းအပအသုံးအဆောင် အိမ်ထောင်ခမ်းနားရှား ပါးမဲ့ပွဲသည်။အဿ၊ဖြစ်ဘိမူ။ အဟောဝတ၊ဩ။ဇာတိဇေဝံ၊သို့။ ဇာဿတိ၊ ၏။နယသဝါ၊အကျော်အစောမဲ့သည်။အဿ၊မူ။အဟောဝတ၊ဩ။ဇာတိ ဇေဝံ၊သို့။ဇာဿတိ၊၏။ နမိတ္တဝါ၊အဆွေခင်ပွန်းမဲ့သည်။ အဿ၊မူ။အဟော ဝတ၊ဩ။ဇာတိဇေဝံ၊သို့။ဇာဿတိ၊၏။ ကာယဿ၊ဉပါဒိဏ္ဏခန္ဓာ၏။ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏာ၊ စုတိကျသည်မှ။ ပရံ၊၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းမှုရှိသောသူတို့သည် လားအပ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းသောဂတိ ဖြစ်သော။သဂ္ဂံ၊ရူပါရုံစသောကာမဂုဏ်တို့ဖြင့်ကဲလွန်သော။လောကံ၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ်သို့။နဉပပဇ္ဇေယျ၊မကပ်မရောက်ပါပြောအံ့။အဟောဝ တ၊ဩ။ဇာတိဇေဝံ၊သို့။ ဇာဿတိ၊၏။ တံ၊ထိုသို့ငါဟောခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ကား။ဘိက္ခဝေ၊တို့။သပတ္တော၊သည်။သပတ္တဿ၊၏။ သုဂတိဂ မနေန၊သုဂတိသို့လားခြင်းဖြင့်။ဝါ၊ကို။ နနန္ဒတိ၊မနှစ်သက်။ ။(နန္ဒတိ ပုတ္တေဟိပုတ္တိမာကဲ့သို့ နန္ဒတိအယှဉ် တတိယာနေသင့်သည် သဒ္ဒနိတိ လာသည်)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကောဓနော၊အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ကောဓာဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ကောဓပရေ တော၊ကောဓသည်အစဉ်လိုက်အပ်သော။ အယံပုရိသပုဂ္ဂလော၊ဤအ မျက်ကိုအလိုလိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ကာယေန၊ဖြင့်။ဒုစ္စရိတံ၊ကို။စရ တိ၊၏။ဝါစာယ၊ဖြင့်။ဒုစ္စရိတံ၊ကို။စရတိ၊၏။မနသာ၊ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ကို။စ

ရတိ၊၏။ သောပုရိသပုဂ္ဂလော၊ မျက်မာန်ချုပ်တည်း သည့်ခံခြင်းကိုမ
ပြု၊ဒုစရိုက်ကိုကျင့်မှားသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကောဓာဘိဘူ
တော၊ကောဓနှိပ်စက်အပ်ရကား။ကာယေန၊ဖြင့်ရင်း။ဝါစာယ၊ဖြင့်ရင်း။
မနသာ၊ဖြင့်ရင်း။ ဒုစ္စရိတံ၊ကို။စရိတွာ၊ကျင့်မှား၍။ ကာယဿ၊၏။ဘေ
ဒါ၊သော။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊၌။ အပါယံ၊ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊မ
ကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့သည် လားအပ်သော။ ဝါ၊မကောင်းသော
ဂတိဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ရုတ်ပြတ်သောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရာဖြစ်
သော။ဝါ၊မိမိအလိုကင်းလျက်ကျရာဖြစ်သော။နိရယံ၊ငရဲသို့။ဥပပဇ္ဇတိ၊
ကပ်ရောက်ရ၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သေယျထာပိ၊ကား။ ဥဘတောပဒိတ္တံ၊
နှစ်ဘက်အစွန်းတို့၌ လောင်ထသော။ မဇ္ဈေဂူထဂတံ၊အလယ်၌ချေးမ
စင်လိမ်းကပ်အပ်ထသော။ ဆဝါလာတံ၊ သူကောင်ဖုတ်သောထင်းစ
သည်။ဝါ၊တံရှူးဝါးသည်။ ။(ဆဝါလာတန္တိ ဆဝဒဟနာလာတံ။ စိတ
ကာယံသန္တဇ္ဇနမ္မုက္ကန္တိ ပိဝဒန္တိ)။ ။ဂါမေ၊၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ထင်းကိစ္စကို။
ဝါ၊သစ်ကိစ္စကို။နေဝဖရတိနသာခေတိ၊မပြီးစေ။အရညေ၊၌။ကဋ္ဌတ္ထံ၊
ကို။ နဖရတိယထာ၊စေ၏သို့။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ။(သောစဟောတိအ
ဘိဇ္ဈာလု၊ဤသို့စသည်ဖြင့်အောက်၌ဟောအပ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်
၍ဘုရားမြတ်စွာဇ္ဈာမံပဟုဟောတော်မူရင်းတည်း။ထိုကြောင့် ထိုပါဠိရင်း
၌။ဇ္ဈာမံပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ကာမတို့၌ တိဗ္ဗသာရာဂစသဖြင့် သီလကင်းသော
ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-ဟူသောအနက်ကိုလိုအပ်၏။သို့သော်လည်း။ ဤ၌
ကောဓာဘိဘူတအရာဝယ်ဥပမာဆောင်ရကား။ ဇ္ဈာမံပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ဗျာ
ပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပရှိသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-ဟူသောအနက်ကို
လိုအပ်၏)။ ။ဇ္ဈာမံပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပရှိသော ဤ
ပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို။တထူပမံ၊ထိုထင်းကလားလျှင် ဥပမာရှိသောသူဟူ၍။
အဟံ၊သည်။ဝဒါမိ၊၏။ ။(သောဒါနိတွံ ဤသို့စသည်ကား။ ယထာ
ဝုတ္တသုတ္တပဒတို့ဖြင့် မိမိအားဆုံးမသောအခြင်းအရာကိုပြသောစကား
တည်း)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဿဒ္ဓုယတော၊စေ့ဆော်လျက်။
ဝါယမတော၊အမျက်ပျောက်မှုလုံ့လပြုသော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။
ဧတံပဋိဃံ၊ထိုအမျက်ပဋိဃာတ်သည်။သစေဝူပသမ္မတိ၊အကယ်၍ငြိမ်း
သည်ဖြစ်အံ့။ဇ္ဈာဒွေတံ၊ဤသို့ပညာထိန်း၍ မှိန်းအောင်ဆုံးမသဖြင့် ကော
ဓငြိမ်းခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ကောင်း၏။ ဝါ၊အပြစ်မရှိ။ နောစေဝူပသမ္မ

တိ၊ အမျက်ခိုင်သဖြင့်မငြိမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ထိုသို့မငြိမ်းခဲ့သော်။
တဿပုဂ္ဂလဿ၊ထိုမိမိရန်သူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယောယောဓမ္မော၊
ကာယသမာစာရစသည်တို့တွင်အကြင်အကြင်သုစရိတဓမ္မသည်။ဥပ
သန္တော၊သံယတော၊ ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ကိ
လေသမလကင်းသဖြင့် စင်သန့်သည်။(တနည်း)။ ဥပသန္တော၊ကိလေ
သဒါဟမရှိသဖြင့်ငြိမ်းဧးသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊အနဝဇ္ဇအဖြစ်ဖြင့်စင်ကြယ်
သည်။ဟောတိ၊၏။ အနုဿရိယမာနော၊အောက်မေ့သည်ရှိသော်။ ပ
သာဒံ၊စိတ်၏ကြည်ခြင်းကို။ အာဝဟတိ၊ဆောင်တတ်၏။တန္တံ ဓမ္မံ၊ကာ
ယသမာစာရစသည်တို့တွင် သုစရိတဓမ္မထိုထိုကို။ အနုဿရိတွာ၊အ
ဘန်တလဲလဲအောက်မေ့၍။ အာဃာတော၊ရန်ငြိုးကို။ပဋိဝိနေတဗ္ဗော၊
ဖျောက်အပ်၏။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ ကေစဿ၊အချို့သသူအား။ ကာယ
သမာစာရောဝ၊ကိုယ်အကျင့်သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော သံယတော၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာယသမာစာရ၏သာလျှင်ဥပ
သမကား အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ကာယသမာစာရသောဝဥပသမော
စိရကာလံ သံယတကာယကမ္မတာယဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝံသေသေသုပိ။
ဋီကာ)။ ။စ၊ဆက်။ဗဟုံ၊များစွာ။ဝတ္တပဋိပတ္တိ၊ဝတ်ကိုဖြည့်ကျင့်ခြင်း
တည်းဟူသောကောင်းသောအကျင့်ကို။ကရောန္တဿ၊ပြုသည်ဖြစ်၍။
ဝါ၊ပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ထိုသူ၏ကာယသမာစာရ၏။ ဥပ
သန္တဘာဝေါ၊ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။သဗ္ဗဇနေ
န၊ခပ်သိမ်းသသူသည်။ ဉာယတိ၊သိအပ်၏။ ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဝစီ
သမာစာရမနောသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပသန္တာအသံယတာ၊ မ
စောင့်စည်းမထိန်းသိမ်းအပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တဿ၊ထိုသူ
၏။တေဝစီမနောသမာစာရေ၊တို့ကို။အစိန္တေတွာ၊မကြံမူ၍။ ကာယသ
မာစာရ ဝူပသမောယေဝ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်အပ်သော ကာယ
သမာစာရ၏ငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။အနုဿရိတဗ္ဗော၊၏။ကေစဿ၊၏။
ဝစီသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
စ၊ဆက်။အဿ၊ထိုသူ၏ဝစီသမာစာရ၏။ဥပသန္တဘာဝေါ၊ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဇနေန၊ သည်။ ဉာယတိ၊၏။
ဟိတပ္ပါကရဏံ ကရောမိ၊ အံ့။ သောဥပသန္တ ဝစီသမာစာရ ပုဂ္ဂလော၊
သည်။ ပကတိယာဝ၊ သာလျှင်။ ပဋိသန္ထာရကုသလော၊ စေ့စပ်ခြင်း၌

လိမ္မာသည်။ ။(ယထာပရေဟိဆိဒ္ဒနပေါတိ၊ဇဝံ)။ ။သခိလော၊ သည်းခံခြင်းခန္တီဟုဆိုအပ်သော ပြေပြစ်သောအဖြစ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ သုခသမ္ဘာသော၊ချစ်ဘွယ်သောစကားရှိသည်။(နားချမ်းသာစွါအသင့် ဆိုမိန့်တတ်သည်)။သမ္မောဒကော၊ အညီအညွတ်နှီးနှောခြင်းကိုဖြစ်စေ တတ်သောစကားဖြင့် နှီးနှောလေ့ရှိသည်။ (အညီအညွတ်ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြုံးပြုံးချိုချို ဆိုမိန့်လေ့ရှိသည်)။ ဥတ္တာနမုခေါ၊ ပီတိသောမ နသ၏ အစွမ်းဖြင့် မျက်နှာပန်း ပွင့်သည်။ (ပန်းပွင့်ကဲ့သို့ တင့်တယ် သောမျက်နှာရှိသည်လည်းဟူ။ ။ဝိကုဇိတမုခေါအဟုတ္တာပီတိသော မနသာဝသေနဝိကာသိတမုခေါ။ဋီကာ။ ။အဘာကုဋိကာဥတ္တာနမုခေါ ပုဗ္ဗဘာသိနောဟူသော တေရသကဏ်ပါဠိကိုမှီ၍ ဘာကုဋိကော အ ဟုတ္တာဝင်း၊ဘာကုဋိတမုခေါအဟုတ္တာဝင်း ဟူသင့်လျက်။ကုဋိ-ကုဇ- ခတုနှစ်ယကို ကြေဥ္စကြံ၍၊ဝိကုဇိတမုခေါ၊ဟူသည်။ ဝိကုဇိတမုခေါ၊ ရှုံ့တွမျက်နှာရှိသည်ပေး။ဝိကုဏိတမုခေါဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏။ကြေဥ္စ ပင်ယူ)။ ။ပုဗ္ဗဘာသီ၊တစုံတယောက်နှင့်တွေ့ဆုံမိကပဋိသန္ဓာရအရေး နှုတ်မလေးဘဲ ရှေးဦးဆိုမိန့်လေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ မဓုရေန၊သော။ သရေန၊ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ကို။ ဩသာရေတိ၊သရဘညအစွမ်းဖြင့်ရွတ်၏။ သ ရဘာနမ္ပန၊ အသံဖြင့်ရွတ်ဘတ်ခြင်းကိုကား။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိ သော်။(ထည့်)။ ပရိမဏ္ဍလေဟိပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ကုန်သော။ အဗျာကုလေ ဟိ။(ထည့်)။ နှောင့်ရှက်လူးလည်းခြင်းမရှိ၊ သန့်ရှင်းသိသာ ကြာဆံနွယ် သကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ပုဒ်ဝါကျတို့ဖြင့်။ ဓမ္မကထံ၊ကို။ ကထေတိ၊၏။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ကာယသမာစာရမနောသမာစာ ရာ၊တို့သည်။အဂ္ဂုပသန္တာ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တဿ၊ထိုသူ၏။ တောကာယမနောသမာစာရေ၊တို့ကို။ အစိန္တေတွာ၊၍။ ဝစီသမာစာရ ဂူပသမောယေဝ၊ကိုသာလျှင်။အနုဿရိတဗ္ဗော၊၏။ကေဝလဿစ၊ အား။ မနောသမာစာရောဝ၊သည်သာလျှင်။ဥပသန္တော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စ၊ဆက်။ အဿ၊ထိုသူ၏မနောသမာစာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊သည်။ စေတိယဝန္ဒနာဒီသု၊တို့၌။သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ရိုသေစွါပြုသောအမှုဖြင့်။ (ထံည့်)။ သဗ္ဗဇနဿ၊အား။ပါကဋော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုသို့ သက္ကစ္စကိရိယာဖြင့် ထင်ရှားသောကြောင့် မဟုတ်လော။ ယောဟိ စ သည်ကိုမိန့်သကား)။ ။ဟိတပ္ပါကဝံကရောမိ၊အံ့။ ယော၊အကြင်သူ

သည်။ အနုပသန္တစိတ္တော၊ မငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ မထိန်း
သိမ်းမစောင့်ရှောက်အပ်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမ
ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသသူသည်။ စေတိယံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဗောဓိံဝါ၊ ကို
ရင်း။ ထေရေဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝန္ဒမာနေ၊ သော်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ နဝန္ဒတိ၊ ရှိမ
ခိုး။ ဓမ္မသဝနမဏ္ဍပေ၊ ၌။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တောဝါ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်
၍ရင်း။ ပစလာယန္တောဝါ၊ မျက်လွှာတလုပ်လုပ် ငိုက်မျဉ်းသည်ဖြစ်၍
ရင်း။ နိသီဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသသူ
သည်။ ဩကပ္ပေတွာ၊ ယုံကြည်၍။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။ ဩဟိတသောတော၊ စိုက်
သောနားရှိသည်ဖြစ်၍။ (သုသုသန္တောတိအတ္ထော)။ ဓမ္မံ။ (ထည့်)။ ကို။
အဋ္ဌိံ၊ မိမိဥစ္စာကို။ ကတွာ၊ ၍။ ။(ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ အတ္ထသဒ္ဒေါ ဓနဝါစ
ကော။ ဣသဒ္ဒော။ ကရဓါတုယောဂေ ဋ္ဌကာရာဂမော)။ ။(တနည်း)။
အတ္တာန်၊ ကို။ ဓမ္မေန၊ သူတော်ကောင်းတရားဖြင့်။ အဋ္ဌိံ၊ သည်းသော
ဆန္ဒရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ (ဣမသ္မိံ ပန ဝိကပ္ပေ အတ္ထသဒ္ဒေါ ဆန္ဒပရိယာ
ယော။ အတ္ထော အဿ အတ္ထီတိ နိဗ္ဗစန်။ ဆန္ဒရှိသည်ကိုပြု၍ ဟူသည်။
သည်းသောဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍ဟူလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အတ္ထကောဝါ
ဟုဘွာဟုဋီကာမိန့်သတည်း။ ။ဗဟုကေစ ပသံသာယံ၊ နိဋ္ဌာယဉ္စာတိ
သာယနေ။ နိစ္စယောဂေ စသံသဂ္ဂေ၊ ဟောန္တိမေမန္တု[အာဒယော-ဟူရ
ကား။ ဤဋ္ဌိအတိသယဋ္ဌဖြစ်၍သည်းသောဆန္ဒဟူသည်)။ ။ကာယေန
ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တပ္ပသာဒံ၊ စိတ်၏ကြည်ခြင်းကို။ က
ရောန္တော၊ လျက်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ ဉာတိ၊ သို့။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ မနော
သမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ကာယဝစီသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အနုပသန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုမနောသမာစာရသာငြိမ်သက်သောသူအား။ တေ၊
ထိုမငြိမ်သက်သော ကာယဝစီသမာစာရတို့ကို။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံမူ
၍။ မနောသမာစာရူပသမောယေဝ၊ ငြိမ်သက်သောမနောသမာစာရ
ကိုသာလျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ တီဏိ၊ ကုန်
သော။ ဣမေသုဓမ္မေသု၊ ဤကာယသမာစာရ၊ ဝစီသမာစာရ၊ မနောသ
မာစာရတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တပါးပါးမျှလည်း။ အနုပသန္တော၊ မငြိမ်
သက်သည်။ ဟောတိ၊ အံ့။ ။(ဧကောပိနုပသန္တောဟောတိ၊ ဟူ၍
ရင်း။ အနုပသန္တော၊ ဟူ၍ရင်းပါဌ်ရှိ၏။ ဒွယမေတံ ဧကတ္ထံ)။ ။တသ္မိံ

ပုဂ္ဂလော၊ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးထွေအကျင့်ညစ်၍ ပစ္စုဋ္ဌိ၊ရှိဖြစ်သော ထို
ပုဂ္ဂိုလ်၌။(ကာရည်ဥပဗ္ဗပေတဗ္ဗံ၌စပ်)။ ။ဒေသေသော၊ဤသူကား။ဇ္ဇာဒါ
နိ၊ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌သာလျှင်။ မနုဿလောကေ၊၌။ ကိစ္ဆာပိစရတိ၊အ
ကယ်၍ကား သွားလာကျင်လည်ရ၏။ အထခေါ၊စင်စစ်မူကား။ ကတိ
ပါဟာဿ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်၏။ အစ္စယေန၊လွန်သကာလ၌။ (ဘုမ္မတ္ထေ
စေတံကရဏဝစနံ။ ။ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တခုသောနိရယမှ
တခုသော နိရယသို့ရောက်၍ ကာလရှည်လျှားစွာငရဲ၌သာ ကျင်လည်
ရှာရလတ္တံ့.ဟုပြခြင်း၌ါအဋ္ဌမဟာနိရယ။ပ။ဘဝိဿတိ။မိန့်သော်)။ ။
အဋ္ဌမဟာနိရယ သောဠသဥဿဒ္ဒနိရယ ပရိပူရကော၊ ရှစ်ထပ်သော
ငရဲကြီး၊တဆဲ့ခြောက်လုံးသောဥဿဒ္ဒရက်ငရဲပြည့်ကိုပြည့်စေသည်။ဘ
ဝိဿတိ၊ဖြစ်ရှာလေလတ္တံ့.။ ဇ္ဇာတိ၊သို့။ကာရည်၊သနားကျင်နာကရုဏာ
ကို။ ဥပဗ္ဗပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ (မဟာဒုက္ခဘာဂီဘာဝတောပဋ်တ်။
ကရုဏာဝေကာရည်မူ။ရူပသိဒ္ဓိ။ ။သဉ္ဇီဝါဒယောအဋ္ဌမဟာနိရယာ၊
အဝိစိမှ...ာနိရယာသန္တိ၊ရေခွါရေစတ္တာရောစတ္တာရောကတွာကုက္ကုဠဒ္ဓ
ဒယော သောဠသဥဿဒ္ဒနိရယာ။ဋီကာ။ ။ယင်းသို့သော်ကရုဏာ
အားဖြင့် ဒုက္ခာပနယနကာမ အဖြစ်သည်သာ တည်ရာသည် မဟုတ်
လော။ ကရုဏာကိုစွဲ၍ အာဃာတငြိမ်းပါသလောဟု၊ ကား။ အကြင်
ပုဂ္ဂိုလ်၌အဝိဟောသာဖြစ်သောဒုက္ခာပနယနကာမအဖြစ်သည်တည်၏။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ပဋိဃသည် အခွင့်မရသလျှင်ကတည်းဟု ပြခြင်း၌ါ။ ကာ
ရုညမ္ပိဟိပဋိဃအာဃာတော ဂူပသမ္မတိ မိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။
ကာရုညမ္ပိ၊ ကရုဏာကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊၍။ အာဃာတော၊ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း
သည်။ဂူပသမ္မတိ၊ငြိမ်း၏။ကေစ္စဿ၊အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။တယောပိ၊
ကုန်သော။ ဇ္ဇာမေဓမ္မာ၊ ဤကာယဝစီမနောသမာစာရတရားတို့သည်။
ဂူပသန္တာ၊ တည်ကြည်ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။တဿ၊
၏။ ယံယံ၊ ကာယသမာစာရအစရှိသောတရားသုံးပါးတို့တွင် အကြင်
အကြင်တရားကို။ ဇ္ဇာ္ဆတိ၊၏။ တံတံ၊ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အ
ဘယ့်ကြောင့်သုံးပါးလုံးကိုမယူမူ၍ အလိုရှိရာကိုသာယူဟူသနည်းဟူ
မူကား၊ တာဒိသေဟိပုဂ္ဂလေ နဒုက္ကရာဟောတိ မေတ္တာဘာဝနာ၊ မိန့်
သော်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ တာဒိသေ၊ ထိုသုံးပါးသောသမာစာရ
မလိပ်မလည်း စည်းမျဉ်းသေ၍ ကောင်းတောငြိမ့်လေးသောသဘောရှိ

သော။ပုဂ္ဂလော၊ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၌။ မေတ္တာဘာဝနာ၊သည်။ ဒုက္ကရာ၊ခဲယဉ်း
ပြီးပြင်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။အနုသာရိတဗ္ဗံ၊ဖျို။
စ၊ ဆက်။ ဣမဿအတ္ထဿ၊ ယောယောခမ္မောစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီး
သော၍အနက်ကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ဌါ။ ပဋိမေအာဝုသော။ပ။ပဋိဝိနော
ဒေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌကနိပါတော၊ ၌။ ဣဒံအာဃာတပဋိဝိနယ
သုတ္တံ၊ ဤအာဃာတကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းကိုဟောရာဖြစ်သောသုတ်ကို။
ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊၍။အာဝုသော၊ရှင်။အာဃာတပဋိဝိနယာ၊ရန်ငြိုးကိုပယ်
ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။
ယတ္ထ၊အကြင်ရန်ငြိုးဖွဲ့အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ဘိက္ခုနော၊ ရန်တုံ့မူတတ်
သောရဟန်းအား။ဥပ္ပန္နော၊သော။ အာဃာတော၊ကို။ သဗ္ဗသော၊ဖြင့်။
ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗော၊၏။ ပန၊ဆက်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊သို့။
ဝါယမတောပိ၊လုံ့လပြုပါသော်လည်း။ အာဃာတော၊ သည်။ သစေ
ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊အကယ်၍တလုံလဲလဲဖြစ်မြဲသာလျှင်ဖြစ်သေးအံ့။ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။အနေန၊သည်။ဧဝံ၊သို့။အတ္တာ၊ကို။ဩဝဒိတဗ္ဗော၊
၏။ ။ဝေရိနာ၊သည်။အတ္တနောဝိသယေ၊ဆင်းရဲစိမ့်သော၌ါတတ်နိုင်
စကောင်းသောသင်၏ကိုယ်၌။ ဒုက္ခံ၊ကို။တေ၊သင့်အား။ ယဒိကတံ၊အ
ကယ်၍ပြုလှာ ခပြေားအံ့။တွံ၊သည်။ကိံ၊ကြောင့်။ တဿ၊ထိုဝေရီ၏။အ
ဝိသယေ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သော၌ါ မတတ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်အရာမ
ဟုတ်သော၊သစိတ္တေ၊မိမိစိတ်၌။ ဒုက္ခံ၊ကို။ကတ္တုံ၊ဌါ။ဣစ္ဆသိ၊အလိုရှိဘိ
သနည်း။ ။(ယောဂိဘိက္ခု၏အကြင်ကာယကိုဝေရိသည်ဆင်းရဲစေ
ခြင်းငှါတတ်နိုင်၏။ ထိုကာယကို ထိုဝေရီ၏အစွမ်းဖြင့် အတ္တနောဝိသ
ယေဟူသည်။ ။ရန်သူသည်ဆင်းရဲပြုနိုင်လျှင် သင်၏ကိုယ်၌သာပြု
နိုင်ရာသည်။ သင်၏စိတ်၌ကားရန်သူငယ့် ဆင်းရဲပြုနိုင်အံ့သောအရာမ
ဟုတ်။ထိုသို့မဟုတ်ဘဲလျက် ရန်သူကိုအမျက်ထွက်၍စေတသိကဒုက္ခ
ကို သူဝမ်းမြောက်အောင်ဖြစ်စေချင်တော့သလောဟု ကိုယ်ကိုကိုယ်
ရှင်ဆုံးမအပ်၏ဟူလိုသော်)။ ။ဗဟူပကာရံ၊များစွာသောကျေးဇူးရှိ
ပေသော။ ရုဒံရုခံ၊ငိုသောမျက်နှာရှိသော။ ဉာတိဝဂ္ဂံ၊မိဘစသောဆွေ
မျိုးအပေါင်းကို။ ဟိတွာန၊ စွန့်နိုင်ပါလျက်လည်း။ မဟာနတ္ထကရံ၊ဣဓ
လောကတ္ထ-ပရလောကတ္ထ-ပရမတ္ထကို ချွတ်ယွင်းစေသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်ပြန့်ပြောစွာလှ နာနာဝိဓဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိ ဘေဒအနတ္ထကို

ပြုတတ်သော။ သပတ္တံ၊ ရက္ခိုဟ်ဘီလူးကဲ့သို့ ပူးဝင် ကျရောက်တတ်
သော။ ။(ရက္ခသောဝိယသပတိတိသပတ္တံမှု)။ ။ကောဓံ၊အမျက်
ကိုကား။ကိ ံနဇဟာသိ၊အဘယ့်ကြောင့်မစွန့်ပါသနည်း။ဇဟာသိဧဝ
စွန့်နိုင်ကောင်းသလျှင်ကတည်း။ ။(ကျေးဇူးကြီးလှမိဘစသောဆွေ
မျိုးတို့ကိုပင် စွန့်နိုင်ပါလျက်။ ကျေးဇူးမရှိ နာနာဝိဓ အနတ္ထကိုသာပြု
တတ်သောအမျက်ဒေါသကိုကား အဘယ့်ကြောင့်မစွန့်နိုင်ဘဲ ရှိရသ
နည်း။အကျိုးစီးပွါးကိုလိုသောသင်သည့်စွန့်နိုင်ကောင်းပါ၏။ အမျက်
မထွက်လင့်၊ရန်ငြိုးမထားလင့်ဟု ကိုယ့်ရှင်ကိုယ်ကိုဆုံးမအပ်၏ဟုလို
သတတ်)။ ။သပ္ပုရိသ၊သူတော်ကောင်း။ တွံ၊သည်။ ယာနိသီလာနိ၊
တို့ကို။ရက္ခသိ၊၏။တေသံ၊ ထိုသီလတို့၏။မူလနိကန္တနံ၊ အမြစ်အရင်း
ဖြစ်သော ဟိရိဩတ္တပ္ပခန္တိ မေတ္တာ ကရုဏာတို့ကို ဖြတ်တတ်သော။
ကောဓံ၊ကို။ ။(ကောဓသည်အဘယ်သို့ဖြတ်သနည်း။ ကောဓောဟိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၁ဝ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ဟိရောတ္တပ္ပါဒိနိ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ၊
ဇင်း)။ ။ဥပလာဠေသိ၊ဖြားယောင်းဘိ၏။ ဝါ၊စံပယ်စေဘိ၏။ တယာ၊
နှင့်။သဒိသော၊သော်။ဇဠောအန္ဓဗာလော၊ငမိုက်ကန်းသည်။ကောနာမ၊
အဘယ်မည်သသူသည်။အတ္ထိ၊ရှိသေးသနည်း။ ။ပဏ္ဍိတာ၊ရှိ။ပရေန၊
သူတပါးသည်။ အနရိယံ၊ယုတ်မာသော။ ကမ္မံ၊ ပြစ်မှားသောအမှုကို။
မေ၊အား။ကတံ၊လေပြီ။ဣတိ၊သို့။ယောတွံ၊သည်။ ကုဇ္ဈသိ၊၏။သောတွံ၊
သည်။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုရန်သူပြုအပ်သော အပရာဓဖြစ်သောအန
ရိယအမှုနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ကို။သယမ္ပိ၊သည်လည်း။
ကတ္တုံ၊ငှါ။ကိန္နု၊ခေါ၊ကြောင့်။ဣစ္ဆသိ၊နည်း။ ။ဇေဋ္ဌဘာတိကကနိဋ္ဌ၊
နောင်တော်မြတ်ဖြစ်သောမဟာသာရိပုတ္တရာ၏ညီထွေး။ ပရော၊ပြင်ပ
ဖြစ်သော။ယောဝေရီ၊သည်။တံ၊သင့်ကို။ ဒေါသေတုကာမော၊ဒေါသ
ဖြစ်စေလို၍။အမနာပံ၊ကို။ ယဒိကရိယဒိအကာသိ၊အံ့။ တွံ၊သည်။ ဒေါ
သုပ္ပါဒေန၊ ငါ့ကိုပြုလေသည်ဟု ဒေါသကိုဖြစ်စေသဖြင့်။ တဿေဝ၊
ထိုဝေရီ၏သာလျှင်။မနောရထံ၊ကို။ ပူရေသိကိ ံ၊ဖြည့်ပေးလိုသလော။
(တနည်း)။ကိ ံ၊ကြောင့်။ ပူရေသိ၊ပြည့်စေဘိသနည်း။ ။သုခကာမ၊
ချမ်းသာကိုတောင့်တသောသူတော်ကောင်း။ တွံကုဒ္ဓေါ၊သင်အမျက်
ထွက်ပေသည်တမှုံ။တဿအပရာဓကေဿ၊၏။ ဒုက္ခဥ္စနာမ၊မည်သည်
ကိုသည်း။ကာဟာသိဝါ၊ပြုသော်လည်းပြုနိုင်လတ္တံ့။နဝါကာဟာသိ၊မပြု

သော်လည်းမပြုနိုင်လတ္တံ့။ အတ္တာနမ္ပန၊ကိုကား။ တွံ၊သည်။ဇူဒါနေဝ၊
လျှင်။ကောဓဒုက္ခေန၊ဖြင့်။ ဗာဓသိ၊နှိပ်စက်နှင့်ပြီ။ ။(နာမသဒ္ဒါသည်
ပသံသာ၊ဂရဟာ၊ သညာစသောအနက်တို့တွင်။ ဤ၌အသမ္ဘာဝနာဟူ
သောဂရဟာတ္ထတည်း။ ထိုပါဌ်ဖြင့်ထိုပရာဓပုဂ္ဂိုလ်အား ပြုခြင်းသည်
အနေကန္တိကဟုပြ၏။ ထိုကြောင့် ကာဟာသိဝါနဝါမိန့်သော်)။ ။
အဟိတံ၊ မိမိ၏အဟိတကိုဆောင်တတ်သော။ ကောဓံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊
ဒုဂ္ဂတိခရီးသို့။ဝေရိနော၊ တို့သည်။ ယဒိဝါအာရူဠှာ၊ အကယ်၍တည်း
တက်ကြလေကုန်အံ့။ ဝါ၊ အကယ်တက်ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေမတက်
ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေ။ (ဝါသဒ္ဒါအနိယမ)။ ။တုဝံပိ၊ သည်လည်း။
ကုဒ္ဓော္ဘော၊၍။တေသံယေဝ၊ ထိုအမျက်တည်းဟူသောအပါယ်ငရဲသို့
တက်ကြကုန်သောဝေရိတို့၏သာလျှင်။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ အနုသိက္ခသိ၊
အတတ်ကောင်းပြု၍အတုသင်ဘိသနည်း။ ။ယံဒေါသံ၊ကို။နိဿာယ၊
၍။ သတ္တုနာ၊သည်။တဝ၊အား။ အပ္ပိယံ၊ မနှစ်သက်ဘွယ်ကို။ကတံ၊၏။
တမေဝဒေါသံ၊ကိုသာ။ဆိန္တသု၊ဖြတ်ဘိလော့။ကိံ၊ကြောင့်။အဌာနေ၊
အရာမဟုတ်သည်၌။ဝိဟညသိ၊ပင်ပန်းဘိသနည်း။ ။(ဒေါသသည်
သင်၏ အမနာပကိုပြုစေတတ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရန်သူ၏ကား အလိုသို့
လိုက်သောအဖြစ်ဖြင့်ကျွန်နှင့်တူ၏။ ထိုကြောင့်တဘန်ပြုခြင်း၏အရာမ
ဟုတ်။ ထိုကြောင့်ဒေါသကိုသာဖြတ် ဟူလို။ ။ဆရာနည်း။ ။
တနည်း၊ဒေါသသည်သင်၏အမနာပကို ပြုစေတတ်သောအာဏာရှင်
တည်း။ရန်သူသတ္တဝါမူကား ထိုဒေါသ၏အလိုအာဏာသို့လိုက်ရသသူ
ဖြစ်၍ပြုရရှာသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဒေါသ၏ ကျွန်သိုးကြီးသာတည်း။
ထိုသို့ဒေါသဟူသောအာဏာရှင်၏အလိုသို့လိုက်၍ ပြုရရှာသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်ကျွန်နှင့်တူသောလက်သည်သတ္တဝါသည် လက်ခေါက်ပြန်
၍အတုံ့ချေခြင်း၏ အရာမဟုတ်ပေ။ အာဏာရှင်သခင်ဖြစ်၍ စေတတ်
သည့်ဒေါသသည်သာလက်စားချေခြင်း၏အရာဌာနစစ်တည်း။ ထိုသို့
စေကျွန်သတ္တဝါကားအရာမဟုတ်၊ စေတတ်သည့်အာဏာရှင် ကာရာ
ပကဒေါသသည်သာ အရာဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုအာဏာ
ရှင်ကာရာပကဒေါသကိုသာ လက်စားချေ၍ ဖြတ်ဘိလတ်သေး။ စေ
ကျွန်လက်သည်သတ္တဝါကို အမှုမပြုလတ်သေး။ မြေခွေးကဲ့သို့ မကျင့်
လင့်။ ခြင်္သေ့ကျင့်ကျင့်ရမည်ဟူလိုသော်။ ။အဘယ်သို့ကားမြေခွေး

ကျင့်သနည်း၊အဘယ်သို့ကားခြသေ့်ကျင့်သနည်းဟူမူ။ မြေခွေးသည် အုတ်ကျောက် လှင်ကန်ကိုသာကိုက်၍ ကိုယ်သာကြေသည်။ အမှုအ ရင်းမလိုက်၍ ရန်အရင်းမသေ။ ခြသေ့်တောမင်းမူကား လက်ဖျားကို ပခါမပြု၊အမှုရင်းလက်နက်ရှင်ကိုနှိပ်နင်း၍ရန်အရင်းသေအောင်ကျင့် သည်ဟူလို။ ။ဤကားလက်ဖြစ်အဋ္ဌနေသာမတိတည်း။ ။အဋ္ဌာ နေတိ ဒေါသောတဝအပ္ပိယဿကာရေပကော၊ သတ္တုပနတဿဝဿ ဝတ္တိတာယ ဒါသသဒိသောတိ အဋ္ဌာနံ ပစ္စပကိရိယာယ။ တဿာတ မေဝဒေါသံ ဆိန္ဒသာဉ္စိန္ဒ။ ဤပိုကာကိုမှီ၍ ဆိုကြသော်လည်း တဦး ခေါင်း တပညာပွါး၍ စကားသားတိမ်ကြသည်)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ ခမ္ဘာနံ၊ ပရမတ္ထခမ္ဘတို့၏။ ခဏိကတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်မိုင်းခြား အပ်သော မိမိ၏ပဝတ္တိကာလသဟု ဆိုအပ်သော ခဏရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ။(ခဏချက်တဖြုတ်အားဖြင့်ပျက်တတ်သောကြောင့်ဟူ လို)။ ။ယေဟိခန္ဓေဟိ၊တို့သည်။တေ၊သင့်အား။အမနာပံ၊ကံ။ကတံ၊ ပြုပြီ။တေ၊ထိုခန္ဓာတို့သည်။နိရုဒ္ဓါ၊ချုပ်ကုန်ပြီ။ဒါနိ၊ယခု။ ဣဓ၊ဤအပရာ ဓကေပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌။ ကဿ၊ အဘယ်ခန္ဓာအား။ ကုဇ္ဈသိ၊ အမျက် ထွက်အံ့နည်း။ ။(ကဿဒါနိဓကုဇ္ဈသိ-ပါဌ်၌ အပရာဓကေပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌အကြင်ခန္ဓာတို့သည်သင့်အားအပရာဓကိုပြုအပ်၏။ ထိုခန္ဓာ တို့သည်ထိုခဏ၌လျှင် အချင်းခပ်သိမ်းချုပ်ကုန်ပြီ။ ယခုမူကား တပါး ခန္ဓာတို့သည်သာတည်ကုန်၏။ထိုကြောင့်ဤအပရာဓကေပုဂ္ဂလသန္တာန် ၌အဘယ်ခန္ဓာအား အမျက်ထွက်မည်နည်း။ အနပရာဓခန္ဓာတို့၌ အ မျက်ထွက်ခြင်းသည်မသင့်သည်သာတည်း။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို သိအပ်၏)။ ။ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ဒုက္ခံ၊ ကို။ကရောတိ၊ ၏။တံ ဒုက္ခကိရိယာ၏ဝိသယဖြစ်သောထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိနာ၊၍။ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ သော၊ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလသည်။ ဒုက္ခံ၊ကို။ ကရေကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာအံ့နည်း။ ဝေံသတိ၊ သော်။တွံ၊သည်။ သယမ္ပိ၊မိမိသည်လည်း။ ဒုက္ခဟေတု၊ ထိုဒုက္ခ၏အ ကြောင်းတည်း။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလ၏ရင်း၊ ဒုက္ခ ကိရိယာ၏ ဝိသယ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း၊ နှစ်ဦးသားတို့၏ ဒုက္ခအ ကြောင်း၏အဖြစ်သည်။သမာနေ၊ဖြစ်ပါလျက်။ကိံ ကာရဏာ၊ကြောင့်။ တဿ၊ထိုဒုက္ခကာရကပုဂ္ဂလဟူသောအမှုသည် တဦးအားသာလျှင်။

ကုဒ္ဓါသိ၊ နည်း။ တုယှံပန၊ အမှုသည်တဦးဖြစ်သော သင့်အားကား။ နကုဒ္ဓါသိ၊နည်း။(လှန်)။ ။(အမှုသည်နှစ်ဦးဖြစ်လျက် တဦးအားသ အပြစ်ပြု၍အမှုလမ်းမမှန်ဟုလို)။

၁၃၅။ ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။အတ္တာနံ၊ကို။ဩဝဒတောပိ၊ဆုံးမသည်လည်းဖြစ်သော။ အဿ၊အား။ ပဋိဃံ၊သည်။ သစေပနနေဝဝူပသမ္မတိ၊အံ့။အထ၊ ထိုသို့မငြိမ်းခဲ့သော်။ အနေန၊ဤဒေါသမငြိမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနောစ၊၏၎င်း။ ပရဿစ၊၏၎င်း။ ကမ္မဿကတာ၊ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ ကမ္မဿကတာ၊ကို။(ထည့်)။ တာဝ၊စွာ။ဧဝံ၊သို့။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။အမ္ဘော၊အချင်း။တွံ၊သည်။တဿ၊ ထိုသူတပါးအား။ကုဒ္ဓေါ၊အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ ကိံ ကရိဿသိ၊အသို့ပြုမည်နည်း။ စ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဒေါသနိဒါနံ၊ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိသော။ဧတံကမ္မံ၊ဤမကောင်းမှုသည်။ တဝေဝ၊၏သာလျှင်။အနတ္ထာယ၊အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တိဿတိနနု၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်မဟုတ်လော။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တွံ၊သည်။ကမ္မဿကော၊ ကံသာလျှင်မိမိဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ကံ၏အမွေခံဖြစ်၏။ ကမ္မယောနိ၊ ကံသာလျှင်အကြောင်းရှိ၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင်အဆွေအမျိုးရှိ၏။ ကမ္မပဋိသရဏော၊ ကံသာလျှင်ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာရှိ၏။ယံကမ္မံ၊ကို။ကရိဿသိ၊အံ့။တဿကမ္မဿ၊၏။ ဒါယာဒေါ၊အမွေခံသည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်ရလတ္တံ့။ ။ (ပရလောကေပိအနုဂါမိဘာဝတော ကမ္မံယေဝသကံသန္တကံ ဧတေသန္တိကမ္မဿကာ။ဧတေသံဘာဝေါကမ္မဿကတာ။ထိုကမ္မဿကတာကို ပစ္စဝေက္ခနာမည်သည် နိသေဓန အကျိုးရှိ၏။ ထိုနိသေဓနသည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့သော အနာဂတ်ကိုသာတည်း။ ထိုကြောင့် ယံကမ္မံကရိဿသိဟူသည်။ ယင်းသို့အနာဂတ်ဖြစ်၍ဝေးခဲ့လျှင် ဣဒံမဆိုသင့်ဟူမူ။ ပဋိဃဝသဖြင့်ဖြစ်သောကံသည် ပါကဋဘာဝဖြစ်သောကြောင့်အာသန္နပစ္စက္ခလည်းဖြစ်ရကား ဣဒံဟူသည်။စသဒ္ဒါဗျတိရေကတည်း။ ထိုဗျတိရေကဇောတကစသဒ္ဒါသည် ထိုပဋိဃ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောကံ၏ဖလနိဿန္ဒအားဖြင့်နေဝသမ္မာသမ္ဗောဓိံစသည်ဖြင့် ဗျတိရေကအားဖြင့်ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်သာဖြစ်သောအနက်ကိုထွန်းသတည်း)။ ။ စ၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ တေ၊၏။ ဣဒံကမ္မံ၊ဤပဋိဃ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော

ကံသည်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ကို။ သာခေတုံ၊ငှါ။ နေဝသမတ္ထံ၊မစွမ်းနိုင်။
ပစ္စေကဗောဓိံ၊ကို။ သာခေတုံ၊ငှါ။ နသမတ္ထံ၊နိုင်။ သာဝကဘူမိံ၊ကို။
သာခေတုံ၊ငှါ။နသမတ္ထံ၊နိုင်။ ဗြဟ္မတ္တသက္ကတ္တစက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိ
သမ္ပတ္တိံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏အဖြစ်၊ သိကြားမင်း၏အဖြစ်၊ စကြဝတေးမင်း၊
ပဒေသရာဇ် အစရှိသည်တို့၏စည်းစိမ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါး
သော။သမ္ပတ္တိံ၊ကို။သာခေတုံ၊ငှါ။နသမတ္ထံ၊နိုင်။ ။(ယင်းသို့သော်အ
ဘယ်ကိုပြီးစေသနည်းဟု၊ကား။ အထခေါ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။အထ
ကားအဓိကာရန္တရ။ ခေါကားပဒပူရဏ)။ ။အထခေါ၊ကား။ သာ
သနတော၊မှ။ စာဝေတွာ၊၍။ ဝိဃာသာဒါဒိဘာဝဿေဝ၊စားကြွင်း
စားသောသူ အစရှိ၏အဖြစ်၏ရင်း။ နေရယိကာဒိ ဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စ၊
အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း အစရှိသောဆင်းရဲအထူးတို့၏ရင်း။ ။(နိရယေ
နိယုတ္တံဇာတန္တိဝါနေရယိကံ)။ ။တေ၊၏။ဣဒံကမ္မံ၊သည်။သံဝတ္တနိကံ၊
ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဣဒံကမ္မံ၊ကို။ ကရောန္တော၊သော။
သောတွံ၊သည်။ ဥဘောဟိ၊ကုန်သော။ ဟတ္ထေဟိ၊တို့ဖြင့်။ဝီတစ္စိတေ၊
အလျှံကင်းသော။ အင်္ဂါရေဝါ၊ မီးကျီး တို့ကိုရင်း။ ဂူထံဝါ၊ ကိုရင်း။
ဂဟေတွာ၊၍။ပရံ၊ကို။ ပဟရိတုကာမော၊ပုတ်ခတ်လိုသော။ ပုရိသော
ဝိယ၊ကဲ့သို့။အတ္တာနမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ပဌမံ၊စွာ။ဒဟတိစေဝ၊ပူလောင်
မှူသည်း ပူလောင်စေသည် မည်၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဉ္စ၊ မကောင်းသော အနံ့ကို
လည်း။ ကရောတိ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ၏။
ဧဝံ၊သို့။ အတ္တနော၊၏။ ကမ္မဿကတံ၊ကံသာလျှင်မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊၍။ ပရဿပိ၊ ၏လည်း။ ကမ္မဿကတာ၊ ကို။
(လိုက်)။ ဧဝံ၊သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ သောပိ၊ထိုတပါးသောသူသည်
လည်း။ဘဝ၊သင့်အား။ကုဇ္ဈိတွာ၊၍။ကိံ၊အသို့။ကရိဿတိ၊ပြုနိုင်လတ္တံ့
နည်း။ ဧတဿေဝ၊ ထိုတပါးသော သူ၏သာလျှင်။ ဧတံကမ္မံ၊ သည်။
အနတ္ထာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တိဿတိနနု၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်မဟုတ်လော။ ဟိ
သစ္စံ၊၏။ အယံအာယသ္မာ၊သည်။ ကမ္မဿကော၊ ကံသာလျှင်ဥစ္စာရှိ၏။
ကမ္မဒါယာဒေါ၊ကံ၏အမွေခံဖြစ်၏။ပ။ ယံကမ္မံ၊ကိုး။ ကရိဿတိ၊လတ္တံ့။
တဿ၊ထိုကံ၏။ဒါယာဒေါ၊အမွေခံသည်။ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်ရာလေလတ္တံ့။
စ၊ဆက်။အဿ၊ထိုသူ၏။ ဣဒံကမ္မံ၊သည်။သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ကို။ သာခေ
တုံ၊ငှါ။နေဝသမတ္ထံ၊နိုင်။ ပစ္စေကဗောဓိံ၊ကို။ သာခေတုံ၊ငှါ။နသမတ္ထံ၊

နိုင်။သာဝကဘူမိံ၊ကို။ သာဓေတုံ၊၌၊။ နသမတ္ထံ၊နိုင်။ ဗြဟ္မတ္တသက္ကတ္တ
စက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိသမ္ပတ္တိန်၊တို့တွင်။ အညတရံ၊သော။သမ္ပတ္တိံ၊
ကို။သာဓေတုံ၊၌၊။ နသမတ္ထံ၊နိုင်။ အထဂေခါ၊ ကား။ အဿ၊ထိုတပါး
သောသူအား။ ဝါ၊၏။ ဉာဏံကမ္မံ၊သည်။ သာသနေ၊တော၊မှ။ စာဝေတွာ၊
ရွေစေ၍။ ဝိဿသာဒါဒိဘာဝသံဝေဝ၊စား၊ကြွင်းစားအစရှိသောသူ
၏အဖြစ်၏ရင်း။ ဝါ၊ကိုရင်း။နေရယိကာဒိဒုက္ခဝိသေသာနံ၊ အပါယ်၌
ဖြစ်ခြင်းအစရှိသောဆင်းရဲအထူးတို့၏ရင်း။ ဝါ၊တို့ကိုရင်း။သံဝတ္တနိကံ၊
ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ဖြစ်စေတတ်၏။ သွာယံသောအယံအာယသ္မာ၊
သည်၊။ ဉာဏံကမ္မံ၊ကို။ ကရောန္တော၊ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ပြုသော။ သွာယံ
သောအယံအာယသ္မာ၊သည်။ပဋိဝါတေ၊လေကြော၌။ဝါ၊လေအောက်၌။
ဌတွာ၊၍။ ပရံ၊ကို။ ရဇေန၊ဖြင့်။ ဩကိရိတုကာမော၊ကြဲခြင်း၌အလိုရှိ
သော။ပုရိသောဝိယ၊ကဲ့သို့။အတ္တာနံ့ယေဝ၊ကိုသာလျှင်။ဒေါသရဇေန၊
ဖြင့်။(ထည့်)။ ဩကိရတိ၊ကြဲ၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဘဂဝတာ၊သည်။ ယော
အပ္ပဒုဋ္ဌဿ။ပ။ခိတ္တောတိ၊ဟူသော။ ဝေါဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။ယော
နရော၊သည်။အပ္ပဒုဋ္ဌဿ၊မပြစ်မှားကောင်းသော။ သုဒ္ဓဿ၊စင်ကြယ်
သော။ အနင်္ဂဏဿ၊အကုသိုလ်ကင်းသော။ ပေါသဿ၊ပေါသဟုဆို
အပ်သော။နရဿ၊သတ္တဝါအား။ဒုဿတိ၊ပြစ်မှား၏။ဗာလံ၊မိုက်သော။
တမေဝနရံ၊ ထိုသူသို့သာလျှင်။ ပါပံ၊ ပြစ်မှားသောမကောင်းမှုသည်။
ပစ္စေတိပတိဧတိ၊ဂစ္ဆတိ၊ပြန်လာ၏။ ကိမိဝ၊ကား။ ပဋိဝါတံ၊လေညာ
သို့။ ခိတ္တော၊လွှင့်အပ်သော။သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သော။ ရဇော၊မြူသည်။
ပစ္စေတိဣဝ၊ တူရူမျက်နှာလွှင့်ပြန်လာ၏သို့တည်း။ ။ဧဝံ၊ဤသို့သော
နည်းဖြင့်။ကမ္မဿကတံ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ သော်လည်း။အဿ၊
အား။ပဋိဃံ၊သည်။(ထည့်)။သစေပနနေဝဝူပသမ္မတိ၊အံ့။ အထ၊သော်။
အနေန၊သည်။ သတ္ထု၊ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ၊ရှေးကကျင့်
တော်မူသောဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။
(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ဘုရားအားဂါရဝဖြင့်လည်းပဋိဃငြိမ်းရာသော
ကြောင့်တည်း။ ။သတ္ထု၊အား။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေသဖြင့်။ မေ၊၏။
ပဋိဃံ၊ သည်။ ဝူပသမေယျ၊ ငြိမ်းစေနိုင်အံ့လည်းမသိ၊ ငြိမ်းစေချင်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣကာ။ ။ပေတို့၌
အနုသာရိတဗ္ဗာရှိသည်ကား။ တတြာယံပစ္စဝေက္ခနာနယောနှင့်လည်း

မဘန်။ဣကာသည်းမလာ)။ ။တတြ၊ထိုသို့ဆင်ခြင်ရာ၌။အယံ၊ကား။
ပဌမောဘ္ဒနာနယော၊တည်း။ အမ္မောပဗ္ဗဇိတ၊အချင်းရဟန်း။ တော၊၏။
သဗ္ဗညု၊ဘုရားဖြစ်တော်မူသောဘုရားမြတ်စွာသည်။ သမ္မောဓော၊သစ္စာ
လေးပါး တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌ သာလျှင်။
အနုဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မမူသေးသော။
ဗောဓိသတ္တောပိ၊ဘုရားလောင်းတော်သည်လည်း။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါ
လျက်။စတ္တာရိအသင်္ချေယျာနိ၊ပတ်လုံးငင်း။ ကပ္ပသတသဟဿ၊ပတ်
လုံးငင်း။ပါရမိယော၊တို့ကို။ပူရယမာနော၊သော်။ ။(ဗောဓိသတ္တောပိ
၌၊ အပိကားသမ္ဘာဝနာဘည်။ ဗောဓိသတ္တောပိ သမာနောသန္တော
သဗ္ဗညုဘိနုပ္ပဒ္ဒသတိ၊ပဋိဝေဒအဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ဟူလို)။ ။တတ္တတတ္ထ
ဇာတကေ၊ ၌။ ဝဓကေသုပ်၊ညှဉ်ဆဲသတ်ပုတ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်
ကုန်သော။ ပဌမြကေသု၊ တို့၌။ စိတ္တ၊ ကို။ နပ္ပဒူသေသိ၊ နှု၊မပျက်စေ
သည်သာဘတ်သော။(တနည်း)။ စိတ္တံစိတ္တနဝ၊ဖြင့်လည်း။ နပ္ပဒူသေသိ
နှု၊မပြစ်မှားသည်မဟုတ်လော။ ။(သမ္ဗာဝနာ၊ဘသုံးချက်ရသောဝါ
ကျဘည်)။ ။ဆူဒိ၊ဤသို့ရန်သူတို့၌သော်လည်းမိမိစိတ်ကိုမပျက်စေ
ခြင်းသည်။ သေယျထာကတမံ၊နည်းဟူမူကား။ သီလဝဇာတကေ၊၌။
ဘာဝ၊ရွာ။ အဘ္ဗနော၊၏။ ဒေဝိယာ၊နှင့်။ သန္တိ၊ကွ။ ပဒုဋ္ဌေန၊ပဒုဋ္ဌေန၊
မိန္တာစာရ၏အစွမ်းဖြင့်ပြစ်မှားသော။ပါပအမစ္စေန၊အမတ်ယုတ်သည်။
အာနီတ၊သော၊ဆောင်ယူအပ်သော။ တိသေဇနသာတ၊ ပဋိဇနဘုံးရရှိ
သော။ ရဇ္ဇ၊ပြည်ကို။ ဂဏှန္တာသောသော။ ပဋိရညာ၊ ရန်သူမင်းကို။
နိသေဓနတ္ထာယ၊ငှါ။ ဥဋ္ဌိတာနံ၊ထကုန်သော။အမစ္စာနံ၊တို့အား။ အာဝု
ဓမ္ပိ၊ကိုသည်။ဆုပ်ဘုံ၊ကိုင်ခြင်း၌။ အဒါတွာ၊ မပေး၍ပုန်၊ဟဘန်။အမစ္စ
သဟဿေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ကွ။ အာမကသုသာနေ၊သူကောင်ဒွန်ရာဖြစ်
သောသုသာန်၌။ ။(ပဋ္ဌသုသာနေဘာဝသင်္ဂြိုဟ်ဘည်၊ပေတိ၊တ်အာမက
သုသာနံ၊ ငင်)။ ။ဂလပ္ပမာဏံ၊ လည်ပမာဏရှိသော။ ဘူမိ၊ ကို။
ခဏိတွာ၊ဘူး၍။နိခညမာနော၊နိခဏိယမာနော၊မြှုပ်အပ်သည်ရှိသော်။
စိတ္တပ္ပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊စိတ်ပြစ်မှားခြင်းကိုမျှသည်း။ အကတွာ၊၍။ ကုဏ
ပခါဒနတ္ထံ၊သူကောင်ပုပ်ကိုစားခြင်း၌။ အာဂတာနံ၊ကုန်သော။သိင်္ဂါ
လာနံ၊မြေခွေးတို့၏။ ပံသုဝိယူဟနံ၊မြေမှုန့်ကိုပယ်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊
၍၊ ပုရိသကာရံ၊ယောကျ်ားတို့ပြု

အပ်သောအမှုကို။ကတွာ၊၍။ပဋိလဒ္ဓဇီဝကော၊ရအပ်သောအသက်ရှင်
ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ယက္ခာနုဘာဝေန၊မင်းကြီးတရားဆုံးဖြတ်သဖြင့် နှစ်
သက်သောစိတ်ရှိသောဘီလူး၏အာနုဘော်ဖြင့်။အတ္တနော၊၏။သိရိဂဗ္ဘံ၊
အသရေရှိသောတိုက်ခန်းသို့။ ။(သိရိဂဗ္ဘောတိဝါသာဂါရေ၊ဟု၎င်းကာ
အစောင်စောင်ရှိ၏)။ ။ဩရုယှ၊သက်၍။ သိရိသယနေ၊ အသရေရှိ
သောအိပ်ရာ၌။သယိတံ၊သော။ပစ္စတ္ထိကံ၊ရန်သူမင်းကို။ ဒိသွာ၊၍။ကော
ပံအကတွာဝ၊၍သာလျှင်။ အညမညံ၊ချင်း။ သပထံ၊ကျိန်စာကို။ ကတွာ၊
ထား၍။တံ၊ထိုရန်သူမင်းကို။မိတ္တဋ္ဌာနေ၊၌။ဌပယိတွာ၊ထား၍။တည်စေ
၍။ ။ဘောဂေ၊တို့။ ပဏ္ဍိတော၊သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားမည်
သည်။ အာသိံသေထေဝအာသိံသံကရေယျ၊ အကြင်အကြင် လိုအပ်
သောအစီးအပွါး၌-ဉာယ-အနုဝတ္တဖြစ်သောဥပါယအားဖြင့်တောင့်တ
အာသာကိုပြုရာသည်သာတည်း။ နနိဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ ဤသို့ဆင်းရဲငြိုငြင်
ပန်းခြင်းသို့ရောက်သောငါ့အားအဘယ်မှာသောတ္ထိဘာဝကိုရအံ့နည်း
ဟုလုံ့လလျှော့မှုမငြီးငွေ့ရာ။ ဝါ၊လုံ့လပေါ့စား စွမ်းအားမလျှော့ရာ။
ကသ္မာ၊အဘယ့်ကြောင့် လုံ့လလျှော့မှု မငြီးငွေ့ရာဟု ငါဆိုသနည်း
ဟူမူကား။(ဝေါကားနိပါတ်မျှ)။(တနည်း)။ဝေါ၊သင်တို့၏။သာမိကော၊
သော။(ထည့်)။ အဟံ၊သည်။ ယထာယေနပကာရေန၊အကြင်အနုဝတ္တ
ဉာယုပါယအခြင်းအရာဖြင့်။ ကာသဝိ၊အား။ ပီဠံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း
ကို။အကတွာ၊မပြုဘဲ။ ရဇ္ဇေ၊၌။ပတိဋ္ဌိတံ၊သော။အတ္တာနံ၊ကို။ ဒက္ခိံ၊ပြီ။
တထာ၊ဖြင့်။ အဟံ၊သည်။ အဟု၊ပြီ။ ဉာတိ၊သို့။ အတ္တာနံ၊ ထီးဖြူလွှလွှ
ကျင်းစံပလျက် ရှေးကအတိုင်းတည်ပြန်သောငါ၏ကိုယ်ကို။ပဿာမိ၊
၏။ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်မငြီးငွေ့ရာဟုငါဆိုပေသတည်း။ ဉာတိ၊သို့။အာ
ဟ၊၏။ ။ခန္တိဝါဒီဇာတကေ၌။ ဒုမ္မေဓေန၊ပညာမရှိသော။ ကာသိ
ရညာ၊ကလာဗုအမည်ရှိသော ကာသိမင်းသည်။ သမဏာ၊ ရှင်ရဟန်း။
တွံ၊သည်။ ကိံဝါဒီ၊အဘယ်ကိုဆိုလေ့ရှိသနည်း။ဉာတိ၊သို့။ ပုဋ္ဌော၊မေး
အပ်သည်ရှိသော်။ အဟံ၊သည်။ ခန္တိဝါဒီနာမ၊သည်းခံခြင်းခန္တီကိုဆို
လေ့ရှိသည်မည်၏။ဉာတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊သော်။သကဏ္ဋကာဟိ၊သံဆူးတပ်
ကုန်သော။(အယကဏ္ဋကေဟိသကဏ္ဋကာဟိ။၎င်း)။ ။ကသာဟိ၊တို့
ဖြင့်။တာဠေတွာ၊ရိုက်နှက်၍။ဟတ္ထပါဒေသု၊တို့ကို။ဆိန္ဒမာနေသု၊သော်။
ကောပမတ္တမ္ပိ၊ ကိုမျှလည်း။ နာကာသိ၊မပြု။ မဟလ္လကော၊အရွယ်ကြီး

ပြင်းသည်။ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတော၊ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ဧဝံ၊ ဤသို့အမျက်မထွက်မူ၍သည်းခံခြင်းကို။ယံကရေယျ၊ရာ၏။ဧတံ၊ဤသို့ ပြုခြင်းသည်။အနစ္ဆရိယဉ္စ၊မအံ့လောက်သလျှင်ကတည်း။ (ဤလည်းအံ့ စလောက်လှပြီတကား၊ သည့်ထက်အဘယ်အစ္ဆရိယ ရကောင်းသေး သနည်းဟု၊ကား။ဗုဒ္ဓဓမ္မပါလဇာတကေ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ သည့်ထက် အံ့စရာအထူးမှာကား။ ဗုဒ္ဓဓမ္မပါလဇာတကေ၊ ၌။ ဥတ္တာန သေယျကော၊ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှသည်။ သမာနောပိ၊ဖြစ်လျက် လည်း။ ။ပထဗျာပထဝိယာ၊မြေ၏။ဒါယာဒဿ၊သော။ဓမ္မပါလဿ၊ ၏။စန္ဒနရသာနုလိတ္တာ၊စန္ဒကူးရည်ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ဗာဟာ၊ တို့သည်။ ဆိဇ္ဇန္တိ၊ပြတ်ကုန်ခဲ့ပြီ။ ဒေဝ၊ကြီး။ မေ၊၏။ ပါဏာ၊တို့သည်။ ရုဇ္ဈန္တိ၊ချုပ်ကုန်၏တကား။ ။(ရုဇ္ဈန္တိတိနိရုဇ္ဈန္တိ။ ဋီကာ။ ဆရာတို့ ကား နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကျင်နာကုန်၏ဟူသည်။ရုဇ္ဈန္တိမှ ကျင်နာခြင်းကိုဟော သည်)။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။မာတုယာ၊သည်။ဝိပ္ပလပမာနာယ၊ငိုကြွေးမြည် တမ်းစဉ်။ပိတရာ၊ခမည်းတော်ဖြစ်သော။ မဟာပတာပေနနာမ၊မဟာ ပတာပအမည်ရှိသော။ရညာ၊သည်။ဝံသကဠီရေသုဝိယ၊မိုဃ်းဦးပေါက် သစ်ကြဲလိုမျှစ်သို့ရိုးဆစ်နူနယ်ကုန်သော။ စတူသု၊ကုန်သော။ ဟတ္ထပါ ဒေသု တို့ကို။ဆေဒါပိတေသု၊ဖြတ်စေအပ်ကုန်ပြီးသော်။ တာဝတာပိ၊ ထိုမျှလောက် ညှဉ်းဆဲခြင်းမျှဖြင့်လည်း။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲ ခြင်းသို့။အနာပဇ္ဇိတွာ၊၍။အဿ၊ထိုဓမ္မပါလ၏။သီသံ၊ကို။ ဆိန္ဒထ၊ဖြတ် ကြကုန်။ဣတိ၊သို့။ အာဏာပေန္တေ၊စေပြန်လတ်သော်။ ဓမ္မပါလ၊လ။ဒါနိ၊ယ ခု။အယံကာလော၊ဤအခါကား။တေ၊၏။စိတ္တသန္နိဂ္ဂဏှနကာလော၊စိတ် ကိုကောင်းစွာနှိပ်ကွပ်ခြင်း၏အခါတည်း။ ။(စိတ္တသန္နိဂ္ဂဏှနကာလော တိဝိသေဝန်ကာတုံအဒတွာစိတ္တဿသမ္မဒေဝဒမနကာလော။ရင်း။ ။ ဆန့်ကျင်ဘက်သို့မှိုဲခြင်းကိုပြုခြင်းငှါမပေးမူ၍ စိတ်ကိုကောင်းစွာဆုံး မခြင်း၏အခါဟူလို။ ။ဝိပက္ခသေဝနေ ဘိက္ခုဟူသော ပါဌ်ကိုမှီ၍ ဝိ သေဝန်ကိုအဓိပ္ပါယ်ဆိုသည်။ ။အမျက်ဒေါသဟူသောအဆိပ်ကိုပြု မိမ့်သောငှါမပေးမူ၍ဟူ၍လည်းအဓိပ္ပါယ်ဆို၏။သဒ္ဒါနှင့်ဝေးသည်)။ ။ အယ္ယောဓမ္မပါလ၊လ။ဣဒါနိ၊၌။ သီသစ္ဆေဒါဏာပကေ၊ဦးခေါင်းကိုဖြတ် ဟုစေပေတတ်သော။ ပိတရိ၊ခမည်းတော်၌ရင်း။ သီသစ္ဆေဒကေ၊ ဦး ခေါင်းကိုဖြတ်တတ်သော။ပုရိသေ၊လက်သည်ယောကျ်ား၌ရင်း။ပရိဒေ

ဝမာနာယ၊သော။မာတရိ၊မယ်တော်၌၎င်း။အတ္တနိစ၊၌၎င်း။ဣတိ၊သို့။ဣ
မေသုစတူသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တော၊ တူမျှသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောဟိ၊
လော့။ဣတိ၊သို့။ဒဠှံ၊ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း။ သမာဒါနံ၊ကို။အဓိဋ္ဌာယ၊
၍။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ပိ၊ဖြစ်မှားလိုသောအခြင်းအရာမျှကိုလည်း။နာကာ
သိ၊မပြုသတည်း။ ။(ခန္တိဝါဒီဇာတ်ကိုထောက်သဖြင့်၍ဓမ္မပါလဇာတ်
၌ ပဒုဋ္ဌာကာရမျှကိုမပြုခြင်းသည်အစ္ဆရိယဖြစ်သော်လည်းတပါးဇာတ်
ကိုထောက်သဖြင့်အနစ္ဆရိယသာဖြစ်သေးသည်ဟုပြခြင်းငှါ ဣဒဥ္စာပိ။
ပ။မကာသိဟူသည်)။ ။မနုဿဘူတော၊လူဖြစ်သောဓမ္မပါလမင်းသား
ငယ်သည်။ ဧဝံ၊ဤသို့သက်ဆုံးတိုင်လျက် အမျက်ချုပ်တည်း သည်းခံ
ခြင်းကို။ယံအကာသိ၊အကြင်ပြု၏။ ဣဒဥ္စာပိ၊ ဤသို့ပြုခြင်းကိုလည်း။ဝါ၊
သည့်လည်း။ အနစ္ဆရိယမေဝ၊မအံ့အပ်သေးသည်သာတည်း။ ဝါ၊မအံ့
လောက်သေးသည်သာတည်း။ ပန၊ သည့်ထက်သာ၍ အံ့စရာ ထူးပြန်
သည်မှာကား။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊တိရစ္ဆာန်သာဖြစ်ပါလျက်လည်း။
ဆဒ္ဒန္တောနာမ၊မည်သော။ဝါရဏော၊ဆင်မင်းသည်။ဟုတွာ၊၍။ ဝိသပ္ပိ
တေန၊အဆိပ်လူးသော။ သလ္လေန၊မြားဖြင့်။နာဘိယံ၊ချက်၌။ ဝိဒ္ဓေါပိ၊ပစ်
အပ်သော်လည်း။ တာဝအနတ္ထကာရိမှိ၊ထိုမျှလောက် သည်းမခံသာ
အောင်အကျိုးမဲ့ကိုပြုသော။ လုဒ္ဒကေ၊မုဆိုး၌။ စိတ္တံ၊ကို။ နပ္ပဒူသေသိ၊မ
ပျက်စေ။ (တနည်း)။ စိတ္တံစိတ္တေန၊ဖြင့်။ နပ္ပဒူသေသိ၊မဖြစ်မှား။ ယထာ
ဟ၊ကား။သမပ္ပိတော။ပ။ပယောဂေါတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ပုထုသလ္လေ
န၊ ကြီးမားသော ဆိပ်လူးမြားသည်။ သမပ္ပိတော၊ ပြင်းစွာစူးဝင်အပ်
သော ပြင်းစွာနှိပ်စက်အပ်သော။ နာဂေါ၊ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည်။ အဒုဋ္ဌ
စိတ္တော၊ မဖြစ်မှားသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်မှားသောစိတ်ရှိသည်မ
ဖြစ်မူ၍။လုဒ္ဒကံ၊ကို။အဇ္ဈဘာသိ၊ဆို၏။သမ္မ၊အချင်း။ ကိမတ္ထိယံ၊အဘယ်
အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ တွံ၊သည်။မမံ၊ငါ့ကို။ အဝဓိ၊ပစ်သနည်း၊သတ်သ
နည်း။ ကဿဝါ၊အဘယ်သူ၏မူလည်း။ ဟေတု၊ကြောင့်။အဝဓိ၊နည်း။
ကဿဝါ၊ သူ၏မူလည်း။ အယံပယောဂေါ၊ ဤစေခိုင်းခြင်း ပယောဂ
နည်း။ဣတိအဇ္ဈဘာသိ၊၏။ ။(ဤအရပ်သို့လာ၍ ငါ၌ဤသို့ပြုခြင်းမည်
သည် သင်၏အစွမ်းအားဖြင့်မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် အဘယ်မင်း၏မူလည်း
အဘယ်အမတ်၏မူလည်းဤတိုက်တွန်းစေခိုင်းခြင်းနည်းဟူလို)။ ။ဧဝံ၊
သို့။ဝတွာစ၊၍လျှင်။ဘဒန္တေ၊အရှင်ဆင်မင်း။ ကာသိရညော၊၏။ မဟေ

သိယာ၊ကာသိမိဘုရားခေါင်ကြီးသည်။ တဝ၊၏။ ဒန္တာဝန်၊အစွယ်တို့၏။ အဗ္ဘာသယ၊ဌ၊။ပေသိတော၊သည်။အမှိ၊၏။ ဣတိရဇ္ဇော၊သော်။ တဿာ မဟေသိယာ၊၏။မနောရထံ၊နှလုံးအလိုကို။ပူရေတွော၊၍။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိ နိဿုရဏာသမုဇ္ဇလိတ စာရုသောဘော၊ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်လတ်သော အညိုအရွေစသောအားဖြင့် ခြောက်ပါးသော အဆင်းနှင့် ယှဉ်သော အရောင်ဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်တောက်ပလျှက်နှစ်သက်ဘွယ်တင့်တယ်ခြင်း ရှိကုန်သော။(ဆဗ္ဗဏ္ဏကိရဏဝန္တဒန္တတာယဟိတေဟတ္ထိ ဆဒ္ဒန္တာတိ ဝုစ္စန္တိ။နုဆဒန္တဝန္တတာယ။ဧင်း)။ ။အတ္တနော၊၏။ ဒန္တေ၊အစွယ်တို့ ကို။ဆေတွာ၊၍။ အဒါသိ၊၏။ မဟာကပိ၊မျောက်မင်းသည်။ ဟုတွာ၊၍။ အတ္တနာ ယဝ၊သည်သာလျှင်။ ပဗ္ဗတပပါတတော၊ကမ်းပါးပြတ်မှ။ဥဒ္ဓရိတေန၊ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်အပ်သော။ပုရိသေန၊သည်။ ။ဝနေ၊၌။ အညော၊မျောက်မှတပါးကုန်သော။ မိဂါ၊သားအပေါင်းတို့သည်။ မနုဿာနံ၊တို့၏။ဘက္ခာ၊အစာတို့သည်။ဟောန္တိ ယထေဝ၊ဖြစ်ကုန်၏သို့လျှင်။ ဧဝံ၊တူ။ အယံဝါနရော၊ဤမျောက်သည်လည်း။ မနုဿာနံ၊တို့၏။ ဘက္ခော၊အစာပင်တည်း။ ဆာတော၀ိဿန္တိတော၊ ဆာသောငါသည် စားချင်သောငါသည်။ဣမံ၀ါနရံ၊ကို။ဝဓိတွာနသတ်၍။ယန္နူနခါဒေယျ ခါဒေယျံ၊ အကယ်၍စားရဘိမူ။ သာဓု၊၏။ ။အာသိတော၀၊ သုဟိတော၀၊၀သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊၀မ်းပြည့်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ။(အာဟိတော၀ဟူ၍လည်းရှိ၏။ အနက်အတူမှတ်)။ ။သမ္ဗလံ၊ခရီးစာဖြစ်သော၊ရိက္ခာဖြစ်သော။ မံသံ၊ကို။ အာဒါယ၊၍။ ဂမိဿာမိ၊အံ့။ ဣဒံ၊ဤ မျောက်သားသည်။(ထည့်)။ မေ၊၏။ ပါထေယျံ၊ရိက္ခာသည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣမိနာ၊ဤမျောက်သားဖြင့်။(ထည့်ဦး)။ကန္တာရံ၊ခရီးခဲမှ။နိတ္ထရိဿာမိ၊ထွက်မြောက်အံ့။ကန္တာရံ၊ကို။ နိတ္ထရိဿာမိ၊လွန်နိုင်အံ့။ ။ဣတိဧဝံ၊သို့။စိန္တေတွာ၊၍။ သိလံ၊ကျောက်ကို။ဥက္ခိပိတွာ၊ချီ၍။ မတ္ထကေ၊ မျောက်မင်းဦးခေါင်းကို။ သမ္ဗဒါလိတော၊ခွဲအပ်ပြီးသော်၊ကွဲအောင်ထိုးအပ်လတ်သော်။ အယံအန္ဓဗာလော၊ဤပညာမျက်စိကန်းသော သူမိုက်သည်။ မိတ္တဒုဗ္ဘိဝတ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြူတ်သူယုတ်ချေတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရုညေန၊သနားသဖြင့်။ (ထည့်)။ အဿုပုဏ္ဏေဟိ၊ ကုန်သော။ နေတ္တေဟိ၊တို့ဖြင့်။ တံပုရိသံ၊ကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ကြည့်လျှက်။ ။ဘဒန္တေ၊သခင်ကောင်း။(ပိယသမုဒါစာရ)။ ။တွံ၊သည်။မေ၊၏။အယော

အယျိကော၊အရှင်သည်။ အသိ၊၏။ (အယျအယျိက။အနက်တူ။ ။ရ
ဟန်းသူတော်ကောင်းမဟုတ်ဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့်အယျောဟူသ
နည်း။ အတိထိဘာဝတော၊ ငိုကာဟိတ်။ ။စေတိယမ္ဗိစသံဃေဝါ၊
ပုဂ္ဂလေအတိထိသုဝါ၊မာတရိပိတရိစာပိ၊အထောဇွေမ္ဘိဘာတရိ-ဟု
နိမိကုမ္ဘသုတ်လာရကား။ဧွအိုးမြှုပ်ထားရာဖြစ်သောကြောင့်ဟူလို)။ ။
တွံပိ၊အရှင်ကောင်းမှတ်ပါသောသင်သည်လည်း။(ပိဂမျမာန်)။ ။မေ၊
အား။ ဧတာဒိသံဧဝရူပံ၊ကို။ အကရိအကာသိနာမ၊ပြုဖြစ်ဘိ၏။ ။(မာ
တိနိပါတမတ္တံ)။ ။(တနည်း)။ ဘဒန္တေ၊ကောင်း။ တွံ၊သည်။ မေ၊၏။
အယျော၊သည်။ အသိ၊၏။ တွံနာမ၊သို့စင်အရှင်မှတ်ပါသောသင်သည်
ကား။ဧတာဒိသံ၊ကို။မာကရိ၊လင့်။ဝါမာကရိနာမ၊မပြုသင့်လေတကား။
(နာမဂရဟတ္ထ။ ။ပြုကျင့်ကောင်းသသူမဟုတ်ဘူးဟူလို။ ။မာတိဝါ
ပဋိက္ခေပေ၊တေနဥပရိတေနကာတဗ္ဗမိပ္ပကာရဲပဋိသေဓေတိ·ဎင်း)။ ။
ဒိဿာဝု၊ဦးရိုးသက်ရှည်။ ခေါ၊စင်စစ်မူကား။ တွံ၊သည်။အညံ၊သူတပါး
ကို။ဝါရေတုံ၊မြစ်ခြင်းငှါ။အရဟာသိနာမ၊ထိုက်သည်မဟုတ်လော။ ။
(တွံခေါသိဋ္ဌအသိအနက်မှဲ့)။ (တနည်း)။ ခေါ၊စစ်။တွံ၊သည်။ မယာ၊ငါ
ကြောင့်။ (ထည့်)။ ဒိဿာဝု၊အသက်ရှည်သည်။ အသိနာမ၊ဖြစ်သည်မ
ဟုတ်လော။ ။ဇာတိ၊သို့။ဝတွာ၊၍။တသ္မိံပုရိသေ၊၌။ စိတ္တံ၊မေတ္တာစိတ်
ကို။ အပ္ပဒူသေတွာ၊မပျက်စေမူ၍။ အတ္တနောစ၊၏လည်း။ ဒုက္ခံ၊ကို။အ
စိန္တေတွာ၊၍။တမေဝပုရိသံ၊ကိုပင်။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊လျက်လည်း။
မဟာကပိ၊သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ခေမန္တံ ဘူမိံ၊အဆုံးတိုင်ဘေးကင်းရာအ
ရပ်သို့။ သမ္ပာပေသိ၊၏။ ။(တိရစ္ဆာနဘူတောပိပနဆန္ဒေန္တာနာမက
လိုက်စေ၍။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိပန မဟာကပိဟုတွာ ခေမန္တံ ဘူမိံ
သမ္ပာပေသိ၊ဟုယောဇနာသည်)။ ။ဘူရိဒတ္တောနာမ၊ရှိသော။နာဂရာ
ဇာ၊သည်။ဟုတွာ၊၍။ဥပေါသထင်္ဂါနိ၊တို့ကို။အဓိဋ္ဌာယ၊၍။ဝမ္မိကမုဒ္ဓနိ၊
တောင်ပို့ထိပ်၌။သယမာနော၊ သော်။ကပ္ပဋ္ဌဂ္ဂိနဂ္ဂိသဒိသေန၊ ကမ္ဘာပျက်
မီးနှင့်တူသော။ ဩသဓေန၊ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊၌။ သိဉ္စိယမာနောပိ၊
သွန်းလောင်းကြဲဖျန်းသော်ဎင်း။ပေဋ္ဌာယ၊၌။ပက္ခိပိတွာ၊၍။ သကလဇမ္ဗူ
ဒိပေ၊၌။ ကီဠာပယမာနောပိ၊ ကစားစေအပ်သော်ဎင်း။ တသ္မိံဗြာဟ္မ
ဏေ၊၌။ မနောပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ကိုမျှလည်း။ နအကာသိ၊ပြု။ ယထာဟ၊
ကား။ ။ပေဋ္ဌာယ၊ပခြုပ်၌။ ပက္ခိပန္တေပိ၊ခြေဖြင့်နင်း၍ ထည့်သွင်းလေ

သောင်ရင်း။ ပါဏိနာ၊ဖြင့်။ မဒ္ဒန္တော့ပိစ၊ ဒုဗ္ဗလဘာဝကိုပြုခြင်းငှါ နာနပ္ပ ကာရတို့ဖြင့်နယ်ချေသောင်ရင်း။ မမ၊၏။ သီလဘေဒဘယာ၊သီလပျက် အံ့သည့်မှကြောက်သောကြောင့်။ (သီလခဏ္ဍဘယာဟူ၍လည်းရှိ၏။သီ လကျိုးအံ့သည့်မှကြောက်သောကြောင့်။ပေး)။အလမ္ဗာနေ၊အလမ္ဗာယ် ၌။နကုပ္ပါမိ၊မထွက်။ဇာတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ ။စမ္ပေယျောပိနာဂရာဇာ၊ သည်သည်း။ ဟုတ္တွာ၊၍။ အဟိကုဏ္ဍိကေန၊အလမ္ဗာယ်သမားသည်။ ဝိ ပောဌိယမာနော၊သော်။မနောပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ကိုမျှလည်း။နုဉပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။သထာဟ၊ကား။တဒါပိမံ။ပ။သိဏ္ဍတီတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ တဒါပိ၊ထိုစမ္ပေယျနဂါးမင်းဖြစ်သောအခါ၌လည်း။ဓမ္မစာရိံ၊တရားကို ကျင့်သုံးသော။ ဥပေါသထံ၊ကို။ ဥပဝုတ္ထံ၊စောင့်သုံးသော။မံ၊ကို။ အဟိ ကုဏ္ဍိကော၊အလမ္ဗာယ်သည်။ ။(အဟိနောတုဏ္ဍနဒိဗ္ဗတီတိအဟိ ကုဏ္ဍိကော။ဏိကပစ္စယော။တုဏ္ဍိကောလိုလျက်။တကိုကပြု၍ ကုဏ္ဍိ ကောရှိသည်)။ ။ဂဟေတွာန၊ဘမ်း၍။ ရာဇဒွါရေ၊မြို့မင်းအိမ်တံခါး၌။ ကီဠတိ၊ကစား၏။ ။နီလံဝါ၊ကိုမူလည်းဖြစ်စေ။ ပီတံဝါ၊ကိုမူလည်း ဖြစ်စေ၊လောဟိတံဝါ၊အနီကိုမူလည်းဖြစ်စေ။ယံ ဝဏ္ဏံ၊ကို။သော၊ထိုအ လမ္ဗာယ်သည်။စိန္တယတိ၊စိတ်ဖြင့်ဖြစ်စေလို၍ကြံ၏။ ။(ပီတံဝါတိဇွေ ဝါသဒ္ဒါအရတ္ထဿဝိကပ္ပေ။ တေနသြဒါတမဉ္ဇိဋ္ဌာဒိ အရတ္တံသင်္ဂဏှာ တိ။ရင်)။ ။တဿ၊ထိုအလမ္ဗာယ်၏။ စိတ္တာနုဝတ္တန္တော၊စိတ်သို့လိုက် သည်ဖြစ်၍။ဝေံ၊ဤသို့ဖြစ်လတ်မူ။အယံ၊ဤအလမ္ဗါယ်သည်။ဗဟုလာဘံ၊ ကို။ လဘဘု၊ရပါစေ။ဇာတိ၊ဤသို့နှလုံးပြု၍။(ထည့်)။ စိန္တိတသန္နိဘော၊ ကြံအပ်သောအဆင်းနှင့်တူသည်။ဟောမိ၊၏။ ။အာနုဘာဝေနပန၊အား ဖြင့်မူကား။(ထည့်)။အဟံ၊သည်။ထလံ၊ကြည်း၊ကို။ဥဒကံကရေယျံ၊ရေ ဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏။ဥဒကမ္ပိ၊ကိုလည်း။ထလံကရေယျံ၊ကုန်းကြည်းဖြစ် အောင်ပြုနိုင်၏။ တဿ၊ထိုအလမ္ဗာယ်အား။ယဒိကုပ္ပေယျံ၊အံ့။ ခဏေန တစ်ခဏဝ၊ ထိုကြည့်သောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဘာရိကံကရေယျံ၊ ပြာဖြစ် အောင်ပြုနိုင်၏။ ။ဧဝံပန၊(ထည့်)။ ဤသို့နိုင်တိုင်းပြုသည်ဖြစ်၍ကား။ စိတ္တဝသီ၊စိတ်အလိုသို့လိုက်သည်။ယဒိဟောသံ၊အံ့။ သီလတော၊မှ။ပရိ ဟာယိဿာမိ၊ယုတ်ရာ၏။သီလေန၊မှ။ပရိဟီနဿ၊အား။ ဥတ္တမတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓဘာဝဟုဆိုအပ်သောမြတ်သောအကျိုးသည်။နသိဇ္ဈတိ၊မပြီးရာ။ဇာ တိ၊သို့။တဒါ၊၌။အဘာနာ၊သည်။ တတ္တ၊ထိုစိတ်အလိုသို့လိုက်၍ပြုခြင်း၌။

ဒိဋ္ဌာဒီနဝံ၊ကို။ဘဂဝါ၊သည်။ဒဿေတိ၊၏။(သေသစွက်လိုက်)။ ။သင်္ခ
ပါလနာဂရာဇာ၊သင်္ခပါလနဂါးမင်းသည်။ ဟုတွာ၊၍။ တိခိဏာဟိ၊မြမြ
ထက်ကုန်သော။ သတ္တိဟိ၊လှံမတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌသုဋ္ဌာနေသု၊ ရှစ်ဌာနတို့၌။
ဩဝိဇ္ဈိတွာ၊ထိုး၍။ပဟာရမုခေဟိ၊လှံထိုးရာအဝတို့ဖြင့်။သကဏ္ဋကာ၊
အဆူးရှိကုန်သော။ လတာယော၊နွယ်တို့ကို။ ပဝေသေတွာ၊သွင်း၍။ နာ
သာယ၊နှာခေါင်း၌။ ဒဠှံ၊စွာ။ ရဇ္ဇုံ၊ကြိုးကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍တပ်၍။
သောဠသဟိ၊ကုန်သော။ဘောဇပုတ္တေဟိ၊မုဆိုးသားတို့သည်။ ကာဇေ
နဲ၊ထမ်းပိုးဖြင့်။အာဒါယ၊ယူ၍။ဝယှမာနော၊ထမ်းအပ်သော်။ ဓရဏိတ
လေ၊မြေအပြင်၌။ ဃံသိယမာနသရီရော၊ပွတ်တိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိ
သည်ဖြစ်၍။မဟန္တံ၊သည်းစွာသော။ဒုက္ခံ၊ကို။ပစ္စနုဘောန္တော၊ခံစားရ
သည်ဖြစ်၍။ ကုဇ္ဈိတွာ၊ မျက်မာန်ထွက်၍။ ဩလောကိတမတ္တေနေဝ၊
မျက်စောင်းညိတ်လှည့်ကြည့်ကာမျှဖြင့်ပင်လျှင်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ဘော
ဇပုတ္တေ၊ မုဆိုးသားတို့ကို။ ဘသ္မံကာတုံ၊ ပြာဖြစ်အောင်ပြုခြင်းငှါ။ သ
မတ္ထော၊သည်။ သမာနောပိ၊လျက်လည်း။ စက္ခုံ၊ကို။ ဥမ္မီလေတွာ၊ဖွင့်
၍။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ပိ၊ပြစ်မှားလိုသောအမူအရာကိုမျှလည်း။ နအကာ
သိ၊ပြုတော်မမူ။ ယထာဟ၊ကား။ စာတုဒ္ဒသိံ။ပ။ဥပေါဿတိ၊ဟူ၍၊အာဟ၊
၏။ ။အဋ္ဌာရ၊အဋ္ဌာရမည်သောလှည်းမှူး။ ။(အဋ္ဌာရ-တိ ယေန သ
ယံတဒါလုဒ္ဒဟတ္ထတောမောစိတော၊ တံသတ္ထဝါဟံ နာမေန အာလပ
တိ၊ဟူရကား။ အဋ္ဌာရကား လှည်းမှူးအမည်တည်း။ ဥဋ္ဌာရကား ပါဌ်
ပျက်)။ ။စာတုဒ္ဒသိံ၊တဆဲ့လေးရက်တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောနေ့
ပတ်လုံးရင်း။ ပဉ္စဒသိံ၊ တဆဲ့ငါးရက်တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော နေ့
ပတ်လုံးရင်း။ဥပေါသထံ၊ကို။အဟံ၊သည်။နိစ္စံ၊အမြဲ။ဥပဝသာမိ၊ကျင့်သုံး
၏။ အထ၊ ထိုသို့ဥပုသ်ကျင့်သုံးသောအခါ၌။ သောဠသဘောဇပုတ္တာ၊
တကျိပ်ခြောက်ယောက်သောမုဆိုးသားတို့သည်။ ရဇ္ဇုံစ၊ကြိုးကိုရင်း။
ဒဠှံ၊မြဲမြံခိုင်ခံ့သော။ပါသဉ္စ၊ကြော့ကွင်းကိုရင်း။ ဂဟေတွာန၊ယူ၍၊အာ
ဂမုံ၊လာကုန်ပြီ။ ။အာဂန္တွာ၊၍။နာသံ၊နှာခေါင်းကို။ဆေတွာန၊ဖောက်
ထွင်း၍။ ရဇ္ဇုံ၊နှာခေါင်း၌သိသောကြိုးကို။ အတိကဍ္ဎသ၊တင်းတင်းငင်
လတ်၍။ သမ္ပရိဂယှ၊ ကြိမ်နွယ်စသည်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှဆိုင်း၍။
လုဒ္ဒါ၊မုဆိုးတို့သည်။ မံ၊ကို။ နယိံသု၊ဆောင်ကုန်၏။ ဧတာဒိသံ၊သော။
ဒုက္ခံ၊ကို။အဟံ၊သည်။ဥပေါသထံ၊ကို။ အပ္ပဒူကောပယန္တော၊မပျက်စေ

ဘဲ။တိတိက္ခံ၊သည်းခံဘူးပြီ။ ။ကေဝလဉ္စ၊သက်သက်ကား။ဧတာနေ
ဝအန္တရာယာနိ၊တို့ကိုသာလျှင်။ နအကာသိ၊ ပြုတော်မူဘူးသည်မဟုတ်
ပေ။ မာတုပေါသကဇာတကာဒီသု၊တို့၌။ အညာနိပိ၊ကုန်သော။ အနေ
ကာနိ၊ကုန်သော။ဒုဿဟာနံ၊တို့ကို။သဟနဝသေန၊ဖြင့်။(ထည့်)။အန္တ
ရာယာနိ၊တို့ကို။အကာသိ၊ပြု။ဣဒါနိ၊ယခု။သဗ္ဗညုတံ၊သို့။ ပတ္တံ၊ရောက်ပြီး
သော။သဒေဝလောကေ၊၌။ ကေနစိ၊နှင့်။ အပ္ပဋိသမခန္တိဂုဏံ၊ မတူနိုင်
သောသည်းခံခြင်းကျေးဇူးရှိတော်မူသော။ တံဘဂဝန္တံ၊ ထိုဘုန်းခြော်
ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောဘုရားကို။ သတ္ထာရံ၊သတ္ထာဉာတိ၊ဆရာဟူ၍။
အပဒိသတော၊ညွှန်သော။တဿတေ၊ထိုသင့်အား။ပဋိဃစိတ္တံ၊ကို။ဥပ္ပါ
ဒေတုံ ဥပ္ပါဒန်နာမ၊ဖြစ်စေခြင်းမည်သည်ကား။ အတိဝိယအယုတ္တံ၊အ
လွန်ပင်မသင့်။အပ္ပတိရူပံ၊ဆရာ့သဘောနှင့်မတူခဲ့။ ။(ကသ္မာ၊ပဋိဃ
စိတ္တုပ္ပါဒနေနကေနစိအပ္ပဋိသမခန္တိဂုဏဿ သတ္ထု၊သာသနာဝေါက္က
မနပ္ပသဂ်တော၊ဟိတ်။ ခန္တိပရမံတပေါတိတိက္ခာ၊ဟူသော ဆရာ့အ
ဆုံးအမမှဘဲခွါလွဲရှောင်ခြင်းလျဉ်းသောကြောင့်ဟူလို။ ။ဉာတိသတ္ထု၊
ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာတိယောဇနာ)။ ။ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
သောနည်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရား၏။ ပုဗ္ဗစရိတဂု
ဏံ၊ရှေး၌ကျင့်တော်မူဘူးသော ကျေးဇူးတော်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊
သော်လည်း။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောနေ့ညည့်ပတ်လုံး။ ကိလေသာန်၊
တို့၏။ဒါသဗျံ၊ကျွန်အဖြစ်သို့။ ဥပဂတဿ၊ရောက်သော။အဿ၊အား။
ဝါ၊၏။တံပဋိဃံ၊သည်။သစေပနနေဝဝူပသမ္မတိ၊အံ့။အထ၊သော်။အနေ
နပုဂ္ဂလေန၊သည်။ အနမတဂ္ဂိယာနိ၊ အနမတဂ္ဂသုတ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိ
တဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ။(အနမတဂ္ဂသံယုတ္တဒုတိယဝဂ္ဂေါဝါ ဧတေသန္တိ အနမ
တဂ္ဂိယာနိ၊အရကား။ အနမတဂ္ဂေါယံဘိက္ခဝေသံသာရော၊ ဤသို့အစရှိ
သည်ဖြင့်လာသောသုတ်ပုဒ်ရ၏)။ ဟိယုတ္တံ၊စွ။ ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။
တတြသုတ္တေ၊၌။ နသော။ပ။ပုဗ္ဗာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊သို့။ယော၊
အကြင်သူသည်။ နမာတာ ဘူတပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ အမိမဖြစ်စဘူး။ ယော၊
သည်။ နပိတာဘူတပုဗ္ဗော၊ဘူး။ ယော၊သည်။ နဘာတာဘူတပုဗ္ဗော၊
ဘူး။ယော၊သည်။နဘဂိနီဘူတပုဗ္ဗော၊ဘူး။ ယော၊သည်။နပုတ္တောဘူတ
ပုဗ္ဗော၊ဘူး။ယော၊သည်။နဓီတာဘူတပုဗ္ဗာ၊ရှေး၌သမီးမဖြစ်စဘူး။ သော
သတ္တော၊ ထိုဘဝနီးဝေး ရှေးရှေးကာလ မိဘစသည် မဖြစ်ဘူးသသူ

သည်။ နသုလဘာရူပေါ၊ ရလွယ်သောသဘောမရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ အနည်းနည်း ဖြေဖျောက်၍ မပျောက်မပျက် ကွန့်သာ တက်သောထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဇဝံ၊သို့။စိတ္တံ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊၏။ အယံ၊ဤသူ သည်။အတီတေ၊၌။မေ၊ ၏။မာတာ၊သည်။ဟုတ္ဝာ၊၍။ဒသမာသေ၊ဆယ် လတို့ပတ်လုံး။ ကုစ္ဆိယာ၊ဖြင့်။ ပရိဟရိတ္ဝာ၊လွယ်၍။ မုတ္တကရီသခေဠ သိင်္ဃာဏိကာဒီနိ၊ကျင်ငယ်ကျင်ကြီးတံတွေးနှပ်အစရှိသည့်တို့ကို။ဟ ရိစန္ဒနံဝိယ၊စန္ဒကူးကဲ့သို့။အဇိဂုစ္ဆမာနော၊စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ အပနေတ္ဝာ၊ပယ်ရှားသုတ်သင်၍။ ဥရေန၊ဖြင့်။ ဆာဒေန္တော၊ဖုံး လွှမ်းလျက်။အင်္ကေန၊ကိုယ်လက်အင်္ဂါနှင့်။ ပရိဟရမာနော၊ချီပိုးဆောင် ရွက်သည်ဖြစ်၍။ ပေါသေသိကိရ၊ မွေးဘူးပေသတတ်။ ပိတာ၊သည်။ ဟုတ္ဝာ၊၍။ အဇပထသင်္ကုပထာဒီနိ၊ဆိတ်ဖြင့်သွားရာခရီး၊ချွန်းသည့်ဘန် ပြုအပ်သော ရှည်သောအရိုးတပ်သောတံသင်းဖြင့် ချိတ်ကာချိတ်ကာ ဆွဲ၍သွားရာခရီးစသည်တို့သို့။ ။(အဇေဟိဂမနမဂ္ဂေါ အဇပထော။ သင်္ကုလဂ္ဂါပေတ္ဝာတေအာလမ္ဗိတ္ဝာဂမနမဂ္ဂေါသင်္ကုပထော။ သင်္ကု တိအင်္ကုသာကာရေန ကတဒီဃဒဏ္ဍာဝုစ္စတိ။ အာဒိသဒ္ဒေနပပါတ မဂ္ဂဒုဂ္ဂမဂ္ဂါဒိကေသင်္ဂဏှာတိ၊ဋီကာ)။ ။ဂန္တွာ၊၍။ ဝါဏိဇ္ဇံ၊ကုန်သွယ် ခြင်းကို။ ပယောဇယမာနော၊ယှဉ်စေလျက်။ မယှံ၊၏။အတ္ထာယ၊ငှါ။ဇီဝိ တမ္ပိ၊ကိုလည်း။ပရိစ္စဇိတ္ဝာ၊၍။ဥဘတောဗျူဠေ္ဟ၊ထိုးပစ်ခြင်းငှါနှစ်ဘက် သောအဘို့တို့မှဖြစ္ဝာဘွဲ့စပ်အပ်သောချပ်မိန်ညှိရှိသော။ သင်္ဂါမေ၊၌။ပ ဝိသိတ္ဝာ၊၍ရင်း။ နာဝါယ၊ဖြင့်။မဟာသမုဒ္ဒံ၊သို့။ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာစ၊သက်ဝင် ကူးသွား၍ရင်း။ အညာနိ၊တပါးကုန်သော။ ဓနောသာယ၊ဥစ္စာဥ္စအလိုအာ သာဖြင့်။ ပဗ္ဗတဝိဒုဂ္ဂနဒိဝိဒုဂ္ဂါဒိပက္ခန္ဒနဝ ောသန၊ သွားခက်သောတောင် ခရီး၊ ကူးခက်သော မြစ်ခရီးစသည်သို့ သက်ဝင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ထည့်)။ဒုက္ကရာနိ၊ခဲယဉ်းသောအမှုတို့ကို။ကရိတွာစ၊၍ရင်း။ ပုတ္တကော၊ သားငယ်သမီးငယ်တို့ကို။ ပေါသေဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။ တေဟိတေဟိ ဥပါယေဟိ၊ထိုထိုသို့သော အကြောင်း ဥပါယ်တို့ဖြင့်။ ဓနံ၊ကို။ သံဟ ရိတ္ဝာ၊ကောင်းစွာဆောင်၍။ မံ၊ငါ့ကို။ ပေါသေသိကိရ၊ မွေးဘူးပေသ တတ်။ဘာတာစ၊သည်ရင်း။ဘဂိနီစ၊သည်ရင်း။ ပုတ္တောစ၊သည်ရင်း။ဓီ တာစ၊သည်ရင်း။ဟုတ္ဝာပိ၊၍လည်း။မေ၊ငါ့အား။ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ဤမည်သော ဤမည်သော။ ဥပကာရံ၊ကို။ အကာသိကိရ၊ ပြုဘူးပေသတတ်။ ဣတိ

တသွာ၊ ကြောင့်။ တတြ၊ ထိုမိခင်ဘခင် အဆွေညာတိဖြစ်၍ မွေးမြူလုပ်ကျွေးကျွေးဖူးပြုဘူးပေသောသူတို့၌။ မနံ၊ ကို။ ပဒူသေတုံ၊ ပျက်စေခြင်း ၄ါ။ မေ၊ အား။ နပ္ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်ချေ။ ဇာတိဝေံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ဤသို့စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကိုလည်းယခုပစ္စုပ္ပန်၌ထင်မြင်သောသားစသည်တို့ကို မွေးမြူခြင်းစသည်ဖြင့် အတိတ်ကို ဆသောအားဖြင့်ယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သိအပ်၏)။ ။ပန၊ ပါး။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့မျက်မာန်မထားမြစ်ပေငြားသော်လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငြိမ်းစိမ့်သော ၄ါ။ သစေနသက္ကောတိ ယေဝ၊ နိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်ပြန်အံ့။ အထ၊ သော်။ အနေန၊ သည်။ ဝေံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ဖြင့်။ မေတ္တာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗါ၊ ကုန်၏။ အမ္ဘောပဗ္ဗဇိတ၊ ရဟန်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မေတ္တာယခေါဘိက္ခဝေ။ ပ။ ပငေါ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဟောတော်မူပါသည်မဟုတ်လော။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စစ်။ အာသေဝိတာယ၊ ရှိသေသဖြင့်မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာယ၊ အဘန်တလဲလဲပြုအပ်သော။ ယာနီကတာယ၊ ကသေါ်ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီးသော။ ဝတ္ထုကတာယ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီးသော။ အနုဋ္ဌိတာယ၊ မလျှပ်မရှားနိုင်မြဲစွာခိုင်ခံ့တည်တံ့စွာသော။ ပရိစိတာယ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်အောင်လေ့လာအပ်ပြီးသော။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ လွန်စွာအသင့်အားထုတ်အပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသော။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဟုဆိုအပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ပဋိပက္ခမှလွတ်ကြောင်းတရား၏။ (တနည်း)။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ သိုထားတတ်သောသမာဓိ၏။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ (မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဟုလို)။ ။ဧကာဒသ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ သုခံ၊ စွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုခံ၊ စွာ။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ ပါပကံ၊ သော။ သုပိနံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်မက်။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဖြန့်လေ့ရှိသသူအား။ အဂ္ဂိဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဝိသံဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ သတ္ထံဝါ၊ လက်နက်သည်မူလည်း။ နကမတိ၊ မရောက်မကပ်။ တုဝဋံ၊ လျင်စွာ၊ လျင်သောအပြန်ရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။

သမာဓိယတိ၊အညီအညွတ်ကောင်းစွာတည်၍။ တည်ကြည်၏လည်း
ဟူ။မုခဝဏ္ဏော၊မျက်နှာအဆင်းသည်။ပသီဒတိ၊ကြည်၏။အသမ္မူဠှော၊
မတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ကာလံကရောတိ၊ စုတေ့ရ၏။ဥတ္တရိံ၊ ထို့ထက်
အလွန်ဖြစ်သောမဂ်ဖိုလ်ကို။အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊သော်။ဗြဟ္မလောကူပဂေါ၊
ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားရသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အိပ်-နှိုးချမ်းသာ။ယုတ်
မာမမက်။နှစ်သက်လူ-နတ်။စောင့်မှတ်နတ်များ။ ဆိပ်ကားမနှံ့။စိတ်ပျံ့
တည်ကြည်။ရှင်သည်မျက်နှာ။သေခါမတွေ။ လားလေဗြဟ္မာ။ဆဲ့တခါ
ဟု။ မေတ္တာနိသင်။ ကျိုးဆက် ထင်သည်။ ။ရှင်လူအများ ကျင့်ရာ
သော)။ ။တွံ၊သည်။ဥူဒိတ္တံ၊ကို။ သစေနိဗ္ဗာပေဿသိ၊ အကယ်၍
မငြိမ်းစေနိုင်လတ်အံ့။ ဥူမေဟိ အာနိသံသေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဗာဟိရော၊
မခံစားရလွှင်စဉ်သည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်ရလတ္တံ့။ဥူတိ၊သို့။ ပစ္စဝေက္ခိ
တဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဤသို့ဆင်ခြင်၍မှမငြိမ်းဇေးခဲ့လျှင် ဆေးကုန်ပြီလောဟု၊
ကား။ဝေမ္ဘိနိဗ္ဗာပေတုံအသက္ကောန္တေန၊ပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ပနဝေမ္ဘိ၊ ဤသို့အကျိုးပြလျက် နားချပါသော်လည်း။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငြ။
အသက္ကောန္တေန၊ယောဂီသည်။ဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ သသမ္ဘာရသင်္ခေပ
စသောအားဖြင့်ဓာတ်တို့ကိုခွဲဝေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏ ကထံ၊ အ
ဘယ်သို့လျှင်။ ကာတဗ္ဗော၊နည်း။ ပနဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ အမ္ဘောပဗ္ဗဇိတ၊
ရဟန်း။တွံ၊သည်။ တဿ၊ထိုသူအား။ ကုဇ္ဈမာနော၊ သော်။ကဿ၊
အား။ကုဇ္ဈသိ၊နည်း။ ကေသာနံ၊တို့အား။ကုဇ္ဈသိကိံ၊လော။ ဥဒါဟု၊မ
ဟုတ်။လောမာနံ၊တို့အား။နခါနံ၊တို့အား။ပ။မုတ္တဿ၊အား။ကုဇ္ဈသိကိံ၊
သလော။ ။(ဖြစ်မှားခြင်း မည်သည်ကို ဖြစ်မှားတတ်သော သူ၏
ရူပခန္ဓာကိုမုခပြုသဖြင့်ယူအပ်၏ဟုနှလုံးထား၍၊ ကိံကေသာနံကုဇ္ဈသိ၊
စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။သို့သော်လည်း ဖြစ်မှားသောပုဂ္ဂိုလ်ကို အ
မျက်ထွက်သည်မဟုတ်လော။ ကေသာဒိဝိနိမုတ္တဿအပရဇ္ဈနကဿ
အဘာဝတော၊ ငင်း။ ။သသမ္ဘာရသင်္ခေပအားဖြင့်ဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂကို
ပြပြီး၍။သခုသသမ္ဘာရမှ အသီးထုတ်အပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ၏ အစွမ်း
ဖြင့်သာလျှင် ဝိနိဗ္ဘောဂဝိဓိကို ပြခြင်းငှါ၊ အထဝါပန၊ စသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။အထဝါပန၊သော်ကား။ကေသာဒိသု၊တို့၌။ပထဝီဓာတုယာ၊
အား။ကုဇ္ဈသိကိံ၊လော။အာပေါဓာတုယာ၊အား။ တေဇောဓာတုယာ၊
အား။ဝါယောဓာတုယာ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိကိံ၊ လော။ ဝါ၊ ကား။ ယေ

ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယာနိဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ (ပဉ္စက္ခန္ဓေဥပါဒါယဒွါဒသာယတနာနိဥပါဒါယာတိပစ္စေကံဥပါဒါယသဒ္ဒေါယောဇေတဗ္ဗော)။ ။အယံအာယသ္မာ၊ ဤအရှင်ကို။ ဧဝံနာမော၊ ဤအမည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပဉ္စက္ခန္ဓာစသည်တို့တွင်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခာယတနဿ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ရူပါယတနဿ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ပ။မနာယတနဿ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဓမ္မာယတနဿ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခုဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ရူပဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ပ။မနောဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဓမ္မဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ အား။ ကုစ္ဆိတ်၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုဝိနိစ္ဆောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ (အကျိုးဝိသေသကိုပြုခြင်းငှါဝေဠုစသည်ကိုမိန့်သော်။အဘယ်ကဲ့သို့၊ ကား။အာရဂ္ဂစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ အကျိုးထူးကိုဖိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓါတုဝိနိစ္ဆောဂံ၊ ကို။ ကရောတော၊ သော။ အဿ၊ အား။ (ထည့်)။ အာရဂ္ဂေ၊ ၌။ သာသပဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ နဟောတိဝိယ၊ မရှိ၏သို့ရင်း။ အာကာသေ၊ ၌။ ဝိစ္စကဍ္ဍဿ၊ ပန်းချီဆေးရေး အမှု၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဟောတိဝိယစ၊ ရင်း။ ဧဝံ၊ ဘူ။ ဝေဒိတိပရိကပ္ပိတေ၊ သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ (ထည့်ပါင်ရ)။ ကောဓဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ကေသါဒိ၊ အကုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿစ ပုဂ္ဂလဿအဘာဝတော၊ ရင်း)။ ။ပန၊ ပါး။ ဓာတုဝိနိစ္ဆောဂံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တေန၊ သည်။ သံဝိဘာဂေါ၊ အာမိသကိုဝေဘန်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(သံဝိဘာဂေါတိအာမိသသံဝိဘာဂေါ၊ ဟူ၍သာဋီကာလှစ်ရကား။ ဒါန်ရှိသည်အပိ)။ ။အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ပရဿ၊ ရန်သူအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပရော၊ ရန်သူသည်။ ဘိန္နာဇီဝေါ၊ ပျက်သော အာဇီဝ ရှိသည်။ (အပရိသုဒ္ဓါဇီဝဟူလို)။ အပရိ ဘောဂါရဟ

ပရိက္ခာရော၊သုံးဆောင်ခြင်း၌မထိုက်သော အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာ ရှိသည်။ သစေပဟောတိ၊အံ့။ အတ္တနော၊၏။သန္တကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊၏။ဇဝံ၊ ဤသို့ဝေဘန်ခြင်းကို။ ကရောတော၊သော။ တဿဒါယကဿ၊အား။ကေနွေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌။ အာဃာတော၊ မငြိမ်းနိုင်သော ရန်ငြိုး အမျက်သည်။ ဂူပသမ္ဘတိ၊ငြိမ်းဧးလေ၏။ဏ္ဍတရဿစ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကအားလည်း။ အတီတဇာတိတော၊အတိတ်ဘဝမှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍။ အနုဗန္ဓော ပိ၊ အစဉ်တစိုက်လိုက်သော်လည်း။ ကောဓော၊ သည်။ တင်္ခဏေဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ဂူပသမ္ဘတိ၊၏။စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊စိတ္တလတောင်ကျောင်း၌။တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ဝုဋ္ဌါပိတသေနာသနေန၊ထစေအပ်သောကျောင်းရှိသော။ ။ (ရန်သူမဟာထေရ်လာ၍ သုံးခါတိုင်အောင် နေရာကျောင်းမှ ပြောင်းရွှေ့ထသွားရသည်ဟူလို)။ ။ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရေန၊သည်။ဘန္တေ၊ ဘုရား။အဋ္ဌကဟာပဏဂ္ဃနကော၊ ရှစ်သပြာထိုက်သော။အယံပတ္တော၊ သည်။မမ၊၏။မာတရာဥပါသိကာယ၊ အမိတကာမကြီးသည်။ ဒိန္နော၊ သော။(တနည်း)။ဒိန္နောဒိန္နတ္တာ၊ကြောင့်။ ဓမ္မိကော၊သော။ လာဘော၊ ရအပ်သောလာဘ်တည်း။ ။(မမမာတရာဥပါသိကာယဒိန္နော ဟူသောဤစကားသည်။ ဓမ္မိကော လာဘော၏ ကာရဏ ဝစနတည်း။ ဟေတုမန္တဝိသေသနဟူလို။ ထိုပါဌ်ဖြင့်ထိုလာဘ်၏ အာဂမနသုဒ္ဓိကို ပြသည်။ဓမ္မိယသာဘောဟူ၍လည်းစာရှိ၏)။ ။မဟာဥပါသိကာယ၊ အား။ဝါ၊၏။ပုညလာဘံ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသောလာဘ်ကို။ဝါ၊ရအပ်သောကောင်းမှုကို။ကရောထ၊ပြုပါကုန်။ဣတိ၊သို့။ ဝတွာ၊၍။ဒိန္နံ၊သော။ ပတ္တံ၊ကို။သင္ဃမဟာထေရဿ၊ရသောမဟာထေရ်အား။အာဃာတော၊ ရန်ငြိုးဘွဲ့ခြင်းသည်။ ဂူပသမ္ဘတိဝိယ၊ငြိမ်း၏သို့တည်း။ ဇဝံ၊ သို့။ ဇတံ ဒါနံနာမ၊ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းမည်သည်ကား။မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏။ စသတ္တံ၊၏။ ဇတံ၊ ထိုပေးကမ်းခြင်း၏အာနုဘော်ကြီး သောအဖြစ်ကို။အဒန္တ။ပ။ နမန္တိစာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုရှင်စော လည်းဟောတော်မူပေ၏။ ။ဒါနံ၊ မဆွေရရန်ကို ပယ်ဖျက်လျက် ရက်ရက်မနှေးပေးကမ်းခြင်းသည်။အဒန္တဒမနံ၊ မယဉ်ကျေးသသူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ (မကြည်ရှောင်ရှား။ ရိုင်းလေငြားလည်း။ ထံပါး သွေးဆောင်။ကြိုးနှယ်နှောင်သည်။ ။ယဉ်အောင်မျက်ချစ်အပြီးတည်း၊

ဟူလို)။ ။ဒါနံ၊ သည်ကား။ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ။ အတ္တတ္ထ-ပရတ္ထ၊ဒိဋ္ဌ ဓမ္မိကတ္ထ-သမ္ပရာယိကတ္ထ၊ဤသို့စသား၊များပြားအပုံ၊အလုံးစုံသောဟိ တပယောဇနတို့ကိုပြီးစေတတ်၏။ ဒါနေန၊ပေးကမ်းဖြန့်ချီခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပိယဝါစာယ၊ချစ်ဘွယ်စကားဖြင့်ရင်း။ ဒါယကာ၊ ပစ္စည်းဝန်ပုပ်၊ မသို မြှုပ်ဘဲ၊လက်ဆုပ်ဖြေဆန့်၊ပေးဖြန့်တတ်သသူတို့သည်။ဥန္နမန္တိ၊မျက်နှာ ပန်းပွင့် ကြီးမြင့်တတ်ကုန်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာစ၊ လက်ဝေ ခံရသသူ တို့ သည်လည်း။နမန္တိ၊မြက်ချိုစားချင်၊တောသမင်သို့၊ဆောလျင်ညွတ်လှာ ကုန်၏တည်း။ ။ဝေံယထာဝုတ္တေဟိကကစူပမောဝါဒါနုသာရဏာ ဒိဟိအတ္တနောသြဝဒနာကာရေဟိ၊အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ကကစူပမသြဝါဒကိုအောက်မေ့ခြင်း အစရှိကုန်သော မိမိအားဆုံးမ သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊၌။ ဂူပသန္တပဋိဃဿ၊ငြိမ်းစေ အပ်ပြီးသောပဋိဃရှိသော။ (ပဋိသင်္ခါနဗလဖြင့် ပျောက်အပ်ပြီးသော အာဃာတရှိသောဟူလို)။ ။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ ပိယာတိပ္ပိယ သဟာယကမဇ္ဈတ္တေသု၊ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊အလွန်ချစ်အပ်သောအ ဆွေခင်ပွန်း၊ လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မေတ္တာဝသေန၊ မေတ္တာကိုဖြစ်စေ သည်၏အစွမ်းဖြင့်။စိတ္တံ၊သည်။ပဝတ္တတိယထာ၊၏သို့။ဧဝံ၊တူ။တသ္မိံပိ၊ ထိုဝေရိပုဂ္ဂလ၌လည်း။ မေတ္တာဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ။(ဤ၌ကားဝေရိကိုယူသဖြင့်ပင် အပ္ပိယကိုလည်း ယူအပ်၏ဟု မှတ်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဝေရိမှိမေတ္တာယသိဒ္ဓါယ တသ္မိံပိမေတ္တာ သိဒ္ဓိတော။ရင်း။ ။အဘယ့်ကြောင့်ကားပိယမှအတိပ္ပိယသဟာယ ကကိုဤ၌အသီးယူသနည်း။ ပိယတောပန အတိပ္ပိယသဟာယကဿ ဝိသုံဂဟဏံ အာသန္နပစ္စတ္ထိကဿ ဒုဗ္ဗိနိမောစယဘာဝ ဒဿနတ္ထံ။ ရင်း)။ ။အထပန္တာ၊မှ။အနေန၊သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာပွါးသည်ဖြစ်၍။အတ္တနိ၊၌ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊၌ရင်း။မဇ္ဈတ္တေ၊၌ရင်း။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊၌ရင်း။ဣတိ၊သို့။ စတူသုဇနေသု၊တို့၌။ သမစိတ္တတံ၊ဟိတူ ပသံဟာရအားဖြင့် မျှသောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒေန္တေန၊ ပြည့်စုံစေသည်ဖြစ်၍။သီမသမ္ဘေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားကိုပယ်ဖျက်ခြင်း ကို။ကာတဗ္ဗော၊၏။ ။(သီမသမ္ဘေဒဟူသည်လည်းထိုသမစိတ္တတာ ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့်။ သမစိတ္တတံ သမ္ပာဒေန္တေန သီမသမ္ဘေဒေါ ကာတဗ္ဗောဟူသည်)။ ။ဍဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တဿ၊ ထို

သီမသမ္ဘေဒ၏။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ပိယမဇ္ဈတ္တ ဝေရီဟိ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၊
မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ အတ္တစတုတ္ထေ၊ မိမိလျှင်
လေးယောက်မြောက် ရှိသော၊ လေးယောက်မြောက် ဖြစ်၍။ ဣမသ္မိံ
ပုဂ္ဂလေ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။
နိသိန္နေ၊သော်။စောရာ၊တို့သည်။ အာဂန္တွာ၊၍။ဘန္တေ၊ရဟန်း။ဧကံ၊သော။
ဘိက္ခုံ၊ကို။အမှာကံ၊တို့အား။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊သို့။ ဝတွာ၊၍။
ကိံ ကာရဏာ၊ကြောင့်။ ဒေမ၊ ပေးရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊
သော်။တံ၊ထိုရဟန်းကို။ မာရေတွာ၊ သတ်၍။ ဂလလောဟိတံ၊ လည်
ချောင်းသွေးကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဗလိကရဏတ္ထာယ၊ ဗာလိနတ်စာပြု
ခြင်းငှါ။ဒေထ၊ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေဝဒေယျုံ၊ ကုန်အံ့။ တဒါ၊
ထိုလေးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။သောဘိက္ခု၊သည်။ အသုကံ၊ဝါ၊
ဤမည်သောရဟန်းကို၎င်း။အသုကံ၊ဝါ၊ကို၎င်း။ ဂဏှန္တု၊ယူစေကုန်သ
တည်း။ ဣတိ၊သို့။ စေစိန္တေယျ၊ပြားအံ့။ သီမသမ္ဘေဒေါ၊ သည်။ အက
တော၀၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ မံ၊ကို။ဂဏှန္တု၊ကုန်သတည်း။ ဣ
မေတယော၊တို့ကို။မာဂဏှန္တု၊ကုန်သတည်း။ ဣတိပိ၊သို့လည်း။သစေ
စိန္တေယျ၊ အံ့။ သီမသမ္ဘေဒေါ၊ သည်။ အကတော၀၊ သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အကတော၀၊သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊နည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သူ
အား။ ဝါ၊ကို။ဂဟဏံ၊ကို။ ဣစ္ဆတိ၊၏။တဿတဿ၊၏။ အဟိတေသီ၊
အစီးအပွါးမဲ့ကိုရှာလေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတရေသံယေဝ၊ဤမှတ
ပါးသောသူတို့၏သာလျှင်။ ဟိတေသီ၊ အစီးအပွါးကို ရှာလေ့ရှိသည်။
ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အကတော၀၊လျှင်။ ဟောတိ၊၏။ပန၊အ
လျှော်ကိုဆိုအံ့။ယဒါ၊၌။စတုန္နံ၊ကုန်သော။ဇနာနံ၊တို့၏။အန္တရေ၊အတွင်း
၌။ စောရာနံ၊တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးစကောင်းသော။ ဧကံ၊တယောက်
သောသူကိုမျှ။နပဿတိ၊မမြင်။အတ္တနိစ၊၌၎င်း။တီသု၊ကုန်သော။တေသု
ဇနေသုစ၊တို့၌၎င်း။ သမမေဝ၊တူမျှသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ကို။
ပဝတ္တေတိ၊ဖြစ်စေအံ့။ တဒါ၊၌။သီမသမ္ဘေဒေါ၊သည်။ ကတော၊သည်။
ဟောတိ၊၏။တေန၊ကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။အတ္တနိဟိတ။ပ။နနာ
ယတိတိ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။အတ္တနိ၊၌၎င်း။ ဟိတမဇ္ဈတ္တေ၊ပိယ
ပုဂ္ဂိုလ်မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌၎င်း။ အဟိတေစ၊ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌၎င်း။ဣတိ၊သို့။စ

ဘုဗ္ဗိခေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော သူအပေါင်း၌။ (အမှတ်မဲ့တယောက်ယောက်၌ဟူလို)။ယဒါ၊၌။နာနတ္တံ၊ပိယမဇ္ဈတ္တစသောအားဖြင့်ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ပဿတိ၊၏။တဒါ၊၌။သော၊ကို။ကေဝလံ၊သက်။ပါဏီနံ၊တို့၏၊ဘို၌။ဟိတစိတ္တော၀၊ဟိတစိတ်ရှိသသူဟူ၍သာလျှင်။ပဝုစ္စတိ၊၏။ ။ပန။ (ထည့်)။ ဂရုဟာကိုဆိုအံ့။ မေတ္တာယ၊၌။ နိကာမလာဘီတိ၀ါ၊လိုတိုင်းရသသူဟူ၍ငင်း။ ကုသလီတိ၀ါ၊ကုသိုလ်ကြီးသသူဟူ၍ငင်း။ ၀ါ၊အလွန်သိမ္မာခြင်းရှိသသူဟူ၍ငင်း။ နပဝုစ္စတိ၊ သို့မှုကား မဆိုအပ်။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အတ္တစသည်ဘို၌နာနတ္တကိုရှုသောကြောင့်ဟူလို။ ။ယင်းသို့သော် နိကာမလာဘီဘာဝဟူတန်စေ။ ဟိတစိတ္တဖြစ်လျက်လျှင် အဘယ့်ကြောင့်ကား ကုသလီဟူအပ်သနည်း။ သာတိသယဿကုသသဿဝသေန ကုသလီဘာဝဿအဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဇ္ဈမဿစပုဂ္ဂလဿမေတ္တာဘာဝနာနုပိဿေ၀တိဋီကာ)။ ။(တနည်း)။စတုဗ္ဗိခေ၌။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊၌။ ယဒါယတော၊ ကြောင့်။ နာနတ္တံ၊ ပိယမဇ္ဈတ္တစသောအားဖြင့်ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ၊၌။နိကာမလာဘီတိ၊ဟူ၍။ နပဝုစ္စတိ၊အပ်။ပန၊သမ္ဘာ၀နာကိုဆိုအံ့။(ထည့်)၊ယသ္မာ၊ကြောင့်။ပါဏီနံ၊တို့၌။ ဟိတစိတ္တော၀၊ဟိတစိတ်ရှိပေသည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ကုသလီတိ၊ကုသိုလ်ကြီးသသူဟူ၍။ပဝုစ္စတိ၊၏။(ဤသို့သည်းရှေ့ဂါထာနှင့်ယထာက္ကမဟာပ်၍မှတ်။ ။ဂါမသိမ်စသည်သည် ဂါမန္တရစသည်တို့နှင့် မရောရှက်သောအပိုင်းအခြားရှိ၏သို့ သတ္တ၀ါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော မေတ္တာ ဝိသယ၌လည်းသမ္မုဒဘာ၀နာမှရှေး၌ အချင်းချင်းမရောရှက်သောမရိယာဒသဘောဖြင့် တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တ-ပိယ-မဇ္ဈတ္တ-ဝေရီတို့သည်ဇ္ဈတ္တဘာဝနာဝိကာရ၌ သိမ်ကြီးလေးသိမ် မည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်၊ စတသောသီမာယော၊မိန့်သော်)။ ။ယဒါပန၊အကြင်အခါ၌ကား။(ပန၊ကျေ)။ ယာသဘိက္ခု၊နော၊အား။ စတဿောသီမာယော၊အတ္တစသောလေးသိမ်တို့သည်။သမ္ဘိန္နာ၊ရောစပ်ကုန်သည်ပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဤ၌ဆိုအပ်သောသမ္ဘေဒကိုပြခြင်းငှါ၊ သမံဖရတိမေတ္တာယ၊မိန့်သော်)။ ။သဒေ၀ကံ၊သော။သဗ္ဗလောကံ၊ကို။ မေတ္တာယ၊ရေဖြင့်။သမံ၊အမျှ။ ဖရတိ၊ဖျန်း၏။ ယဿဘိက္ခု၊နော၊အား။သီမာ၊ကို။နနာသတိ၊ မသိအပ်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရိမတော ပုရိမေန၊ အတ္တာဒိ

နာနတ္တဒဿိနာ၊အတ္တစသည်တို့၌ နာနတ္တကိုရှုသောရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက်။
မဟာဝိသေသော၊ဘာဝနာဖြင့်ကြီးမြတ်ထူးလွန်သည်။ဟောတိ၊၏။
၁၃၉။ ယင်းသို့ သီမသမ္ဘေဒကိုရသောအခါ အဘယ်အကျိုးထူး
ကိုရသနည်းဟူ၊ကား၊ ဝေံသီမသမ္ဘေဒ။ပ။ ဥပစာရဉ္စလဒ္ဓံဟောတိ၊မိန့်
သော်)။ ။စ၊အထူး။ဝေံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ သီမသမ္ဘေဒသမကာလမေ
ဝ၊အပိုင်းအခြားကိုပယ်ဖျက်သည်နှင့်မျှသောကာလ၌သာလျှင်။ ဧမိနာ
ဘိက္ခုနာ၊ဤကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်းသည်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ကိုဂ်။ ဥပစာရဉ္စ၊ကို
ဂ်။လဒ္ဓံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့သော် ကသိဏကမ္မဋ္ဌာန်းစ
သည်တို့၌ ထိုထိုသို့သော ကသိဏမဏ္ဍလစသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း
ကိုအရင်းမူသဖြင့် ဘာဝနာ၏ဗလဖြင့် ရအပ်သောဥဂ္ဂဟာနိမိတ်ကိုမှီ၍
ဈာန်၏ဂေါစရအဖြစ်ဖြင့် ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လျက် တည်၏သို့။ ဤ၌
လည်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ပင် ထင်သည်ဖြစ်၍တည်သလော။ ယင်းသို့ဖြစ်
အံ့။သီမသမ္ဘေဒအားဖြင့်ရအပ်သောပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဘာဝနာအာရုံ
ပြု၏၊ သီမသမ္ဘေဒဖြစ်သော သတ္တပညတ်ကို အာရုံမပြုဟု အဓိပ္ပါယ်မ
ရောက်ခဲ့လေသောဟူမူ။ ကသိုဏ်းပဋိဘာဂနိမိတ်ကဲ့သို့ ဤ၌ထင်သည်ဖြစ်
၍တည်သောနိမိတ်မည်သည်မရှိ။ စင်စစ်သော်ကား၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီး
သောသီမသမ္ဘေဒကိုရအပ်၏။ထိုသီမသမ္ဘေဒကိုပင်၊နိမိတ္တံဝိယ နိမိတ္တံ-
ပြု၍။နိမိတ်ကဲ့သို့ဖြစ်ရကား။ဤ၌နိမိတ်ဟုဆိုအပ်သည်။ထို့ကြောင့်။ ။
ယော ပန ာယံ ယထာဝုတ္တော ဟိ သီမသမ္ဘေဒေါ လဒ္ဓေါ၊ သွေဝ နိမိတ္တံ ဝိ
ယာတိ နိမိတ္တံ။ ဟုဋီကာမိန့်သော်။ ။ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုရသောအခါ
ကဲ့သို့ဘာဝနာ၏သာတိသယဖြစ်၏လော။အဘယ့်ကြောင့်ကား ဥပစာ
ရဉ္စဟူသနည်းဟူ၊ကား။တသ္မိံ ဟိ လဒ္ဓေ ဘာဝနာယ သာတိသယတ္တာ နီ
ဝရဏာ နိဝိက္ခမ္ဘိတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ ကိလေသာ သန္နိသိန္နာဝ၊ ဥပစာရ
သမာဓိနာ စိတ္တံ သမာဟိတမေဝ။ တေနာဟ နိမိတ္တဉ္စ ဥပစာရဉ္စ လဒ္ဓံ
ဟောတိ၊ဟူသည်။ဂ်း။ ။ဥပစာရကိုရသောဟူပြီ။အပ္ပနာကိုအဘယ်
သို့ပြုသော်ရမည်နည်းဟူ၊ကား။သီမသမ္ဘေဒေပန ကတေ။ပ။အပ္ပနံ ပါပု
ဏာတိ၊မိန့်သော်)။ ။ပန၊ဥပစာရကိုရခြင်း၏အကြောင်းမှတပါး အပ္ပ
နာကိုရခြင်း၏ အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ သီမသမ္ဘေဒေ၊ အပိုင်းအခြားကို
ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ကတေ၊ပြုပြီးလတ်သော်။တမေဝ နိမိတ္တံ၊သီမသမ္ဘေ
ဒသဖြင့်ဖြစ်သော ထိုသမထနိမိတ်ကိုပင်။ အာသေဝန္တော၊ရှိသေစွာ၌

ဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊မငြိုငြင်သဖြင့်လျှင်။ (ပဂေဝပရိဗန္ဓသာဝိသောဓိတတ္တာ၊ဟိတ်ခတ်)။ ပထဝီကသိဏော၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။အပ္ပန်၊သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရ၏။ဇွတ္တာဝတာဇ္ဈာကေနဘာဝနာနုယောဂေန၊ဖြင့်။ အနေနယောဂိနာ၊ သည်။ ပဋိဃဝိပ္ပဟီန်၊ပယ်အပ်သောငါးပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ ပဋိဃသမန္နာဂတံ၊ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသောကောင်းခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ဆယ်ပါးသောလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ မေတ္တာသဟဂုတ်ဖြစ်သော။ ပဌမံဈာနံ၊သည်။ အဓိဂတံ၊ရအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို။အဓိဂတေ၊သော်။ တဒေဝနိမိတ္တံ၊ကိုပင်လျှင်။အာသေဝန္တော၊၍။ ဘာဝေန္တော၊၍။ ဗဟုလီကရောန္တော၊၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊ဖြင့်။ စတုက္ကနယေ၌။ ဒုတိယတတိယဈာနာနိ၊တို့သို့ရင်း။ ပဉ္စကနယေ၌။ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဈာနာနိစ၊တို့သို့ရင်း။ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(မေတ္တာသဟဂတေန။ပ။ ဝိဟရတိ၊စသည်ဖြင့်သာပါဠိတော်လာသည်မဟုတ်လော။အသို့မူ၍ထိုယောဂီသည်တံဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်ပဌမဈာန်စသည်တို့ကိုရသောဟူသနည်း ဟု၊ကား။ သောဟိပဌမဈာနာဒီနံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ သော၊ထိုမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီသည်။ ပဌမဈာနာဒီနံ၊တို့တွင်။အညတရဝသေန၊ဖြင့်။(ပဌမဈာနာဒီနံအညတရဝသေန၊ဟူသောဤစကားကို၊ မေတ္တာသဟဂတေန စသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့သောဝိကုဗ္ဗနာ၏ ထိုပဌမဈာန်စသည်တို့အား ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဆိုအပ်၏)။ ။မေတ္တာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ဖြင့်။ဧကံဒိသံ၊ကို။ဖရိတွာ၊ဖြန့်၍။ဝိဟရတိ၊၏။တထာ၊တူ။ဒုတိယံ၊ သော။ ဒိသံ၊ကို။ တထာ၊တူ။ တတိယံ၊ သော။ဒိသံ၊ကို။ တထာ၊တူ။ စတုတ္ထံ၊ သော။ဒိသံ၊ကို။ဖရိတွာ၊၍။ဝိဟရတိ၊၏။ ဣတိ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ဥဒ္ဓံ၊အထက်အရပ်မျက်နှာကိုရင်း။အဓော၊အောက်အရပ်မျက်နှာကိုရင်း။တိရိယံ၊အလယ်အရပ်မျက်နှာကိုရင်း။ဖရိတွာဝိဟရတိ၊၏။သဗ္ဗဓိ၊ဆယ်ပါးသော အရပ်မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါနှင့်ယှဉ်သော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ အယုတ်၊အလတ်၊အမြတ်၊မိတ္တ၊သပတ္တ၊မဇ္ဈတ္တ-စသည်

အပြားရှိကုန်သောအလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌မိမိကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။(ဤသူကား ပရသတ္တဟုဝေဘန်ခြင်းကိုမပြုမူ၍ မိမိကိုယ်နှင့်တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဟုလိုသောင်)။ ။(တနည်း)။သဗ္ဗတ္တတာယသဗ္ဗေနစိတ္တဘာဂေန၊အလုံးစုံသောစိတ်၏အဘို့ဖြင့်။ ။(ဧင်းပုဒ်ကိုဝိဟာရတိ၌စပ်)။ ။မေတ္တာသဟဂတေန၊ ဥပါဒ်မှသည်ဘင်တိုင်အောင် မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိပုလေန၊ ဖရဏာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါလျှင်အာရုံရှိသော။ အဝေရေန၊ဗျာပါဒဟုဆိုအပ်သော ရန်ကင်းသော။ အဗျာပဇ္ဇေန၊ မနောပဒေါသဟု ဆိုအပ်သော စေတသိက ဒုက္ခကင်းသော။စေတသာ၊စိတ်ဖြင့်။ဖရိတွာ၊၍။ဝိဟာရတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့သော်ဥပစာရမျှကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း ဝိကုဗ္ဗနာဖြစ်လေက ဆိုသင့်အံ့လောဟု၊ကား။ ပဌမဈာနာဒိဝသေန အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသောဝ၊စသည်ကိုမိန့်သောင်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ပဌမဈာနာဒိဝသေန၊ဖြင့်။အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တဿေဝ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီအား သာလျှင်။ ။(ဤ၌ဧဝဖြင့်ဥပစာရမျှကိုရသူကိုစဉ်စေ။ ထို့ကြောင့်အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တဿေဝ၊နဥပစာရမတ္တသာဘိနော၊ဟုဋီကာမိန့်သောင်)။ ။ဝိကုဗ္ဗနာ၊ဗျာန်၏ ကွန့်မြူး စံပယ်ခြင်း ဟူသော။ အယံ အပ္ပနာ၊ သည်။သမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ဝိဝိခါကုဗ္ဗနာကိရိယာဝိကုဗ္ဗနာပြု။ ။အဘယ်သို့အားဖြင့်စံပယ်သနည်းဟူမူ။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေနဝေပုလ္လာဒိဝိသေသပ္ပတ္တသဿြ ဝိသောအနေဝဝိသောစဒိသာဖရဏာဒိဝသေနဗျာနသာဒိဿနာဝိကုဗ္ဗနာ။ဋင်း)။ ။စ၊ဆက်။ဧတ္ထ၊ဤ၌ မေတ္တာသဟဂတေနအစရှိသောပါဠိ၌။မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ကား။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ဥပါဒ်မှသည် ဘင်တိုင်အောင် အညီအညွတ်သာလျှင်ဘက်စပ်ကာသာသော။ ။(မေတ္တာသဟဂတေန၌၊ ဥပ္ပါဒတောယာဝဘင်္ဂါ မေတ္တာယသဟာဝဝတ္တေန၊ဟူသော အဘိဓာန်ကို မှတ်အပ်၏။ အဘိဓေယျတ္တအားဖြင့်ကား သံသဋ္ဌအနက်၌ ဖြစ်၏။ သံသဋ္ဌသည်သည်း သဒိသစသည်၌မဖြစ်၊သမ္ပယုတ္တ၌ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ သံသဋ္ဌေနသမ္ပယုတ္တေနာတိအတ္ထော၊မိန့်သောင်။ဋီကာ။ ။ယင်းသို့လျှက်အဘယ့်ကြောင့် မေတ္တာယသမန္နာဂတေနဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သနည်း။ ယသ္မာပနတံဂုတ္တနယေန မေတ္တာယ သဟဂတာယ ဧကုပ္ပါဒါဒိဝိဓိနာ

သမ္မဒေဝအာဂတံဟောတိ၊တသ္မာဝုတ္တံမေတ္တာယသမန္နာဂတေနာတိ။ ဋီကာ။ ။သမန္နာဂတေန၊ဥပါဒ်မှသည်ဘင်တိုင်အောင်အညီအညွတ် သာလျှင်တကွစပ်ကာလာသော။ ပေး။ ။စေတောသဒ္ဒါသည်။ အဓိ စေတသောစသည်တို့၌သမာဓိပရိယာယ်လည်းရှိရကား ထိုမှထူးစေ ခြင်းငှါ၊ စေတသာတိစိတ္တေနဟူသည်)။ ။စေတသာတိ၊ ဟူသည် ကား။စိတ္တေန၊ဖြင့်။ ။(မေတ္တာသည်သတ္တပညတ်ကိုသာအာရုံပြုသည် မဟုတ်လော။ အဘယ်အားဖြင့် ဧကံဒိသံဟူသနည်းဟု၊ ကား။ ဧကံဒိ သန္တိ ဧကံ။ပ။ဝုတ္တံ၊မိန့်သော်)။ ။ဧကံဒိသန္တိ ဧတံပဒံ၊ကို။(ဝုတ္တံနှင့်စပ်)။ ဧကိဿာဒိသာယ၊တခုသောအရပ်၌။ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတံ၊ရှေးဦးစွာသိမ်း ဆည်းအပ်သော။သတ္တံ၊ကို။ ဥပါဒါယ၊၍။ ဧကဒိသပရိယာပန္နသတ္တဖရ ဏဝသေန၊ တခုသောအရပ်၌ အကျုံးဝင်သော သတ္တဝါကို ပျံ့နှံ့စေ သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဒိသောဓိပရိဂ္ဂဟသည် သတ္တောဓိ ပရိဂ္ဂဟမုခဖြင့်သာဖြစ်၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧကိဿာဒိသာယပ ပရိဂ္ဂဟိတံ သတ္တံဥပါဒါယ၊ဟူသည်။ ။သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌ ဒိသာသ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ဒိသာသုဟိ ဌိတသတ္တာ ဒိသာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိ တာ။ ။ယင်းသို့ယူသဖြင့်အဘယ်ဂုဏ်ရောက်သနည်း။ တေနာဟဧက ဒိသာပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေနာတိ။ဋီကာ။ ။ဖရဏဟူသည် ကားသာရမ္မဏဓမ္မ၏မိမိအာရုံနှင့်တွေ့ခြင်း၊ပစ္စက္ခအားဖြင့်မြင်ခြင်း၊အာ ရုံမှုခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဖရိတွာတိဖုသိတွာ အာရမ္မဏံကတွာ။ မိန့်သော်)။ ။ဖရိတွာတိ၊ကား။ဖုသိတွာ၊တွေ့၍။အာရမ္မဏံ၊ကို။ကတွာ၊ ၍။ ။(ဝိဟရတိ၌ဝိဟာရသာမန်လျှင်ရကား။ဝိဟရတီတိ။ပ။ဣရိယာ ပထဝိဟာရံပဝတ္တေတိ။မိန့်သော်)။ ။ဝိဟရတီတိ၊ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာ ရာဓိဋ္ဌိတံ၊မေတ္တာဗျာန်ဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရလျှင်တည်ရာရှိသော။ ဣရိ ယာပထဝိဟာရံ၊ကို။ ပဝတ္တေတိ၊၏။ ။(သက်သက်သော ထိုဝိဟာရ ကိုစင်စစ်လိုသည်ဖြစ်၍၊ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ၊ဟူသည်။ ။မေတ္တာဗျာန် သည်ထောက်ပံ့အပ်သောဣရိယာပထဝိဟာရဟူလို။ ။တထာသည် နိယမတည်း။ ထိုနိယတ်သည်အနိယတ်ကိုငဲ့၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သမ္ဗန္ဓိဘာဝတော၊ အနိယမသဒ္ဒါနှင့် နိစ္စသမ္ဗန္ဓိ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘယ်ကိုမှတ်သနည်း၊ ဥပမာကာရနိယမံ၊ ဥပမာကာရကိုမှတ်သ တည်း။ ဒုတိယံကား ဥပမေယျကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဥပမေယျမည်

သည်လည်း၊ ဥပမာနကို၎င်း၊ ထိုဥပမာနနှင့်စပ်သော သဒ္ဒမတ္တကို၎င်း ကင်း၍မဖြစ်။ထိုကြောင့်ထိုဥပမာန၊သမ္ဗန္ဓနှစ်ပါးကိုလည်းဘော်ပြခြင်း ၄ါ၊ယထာပုရတ္ထိမာဒိသု၊ ဤသို့စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။တထာဒုတိယန္တိ၊ကား။ပုရတ္ထိမာဒိသု၊ကုန်သော။ ဒိသာသု၊တို့တွင်။ယံကိဉ္စိ၊သော။ ဧကံဒိသံ၊ကို။ ဖရိတွာ၊၍။ ဝိဟာရတိယထာ၊၏သို့။ တထေဝ၊လျှင်။တဒနန္တရံ၊ထိုပဌမနှံ့သည်၏အခြားမဲ့၌။ ဒုတိယဉ္စ၊နှစ်ခုမြောက်သောအရပ်ကို၎င်း။တတိယဉ္စ၊ကို၎င်း။ စတုတ္ထဉ္စ၊ကို၎င်း။ဖရိတွာ၊၍။ ဝိဟာရတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ ။(ထိုဝါကျ၌။ယထာကား အနိယမတည်း။ ယံကိဉ္စိဧကံဒိသံ၏အရ၊ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတ သတ္တကား ဥပမာနတည်း။ဖရိတွာအရ၊ဖုသနအာရမ္မဏကရဏကားဥပမာကာရတည်း။ ဥပမာသဒ္ဒမတ္တံ၊သမ္ဗန္ဓောတိစတဿော ဝနာမံ။ ယထာကား၊ဥပမာန၌မှီသောသဒ္ဒမတ္တကိုပဓာနအားဖြင့်ထွန်းသည်။ဥပမေယျ၌မှီသောသဒ္ဒမတ္တကိုအပဓါနအားဖြင့်ထွန်းသည်။တထာကားဥပမေယျ၌မှီသောသဒ္ဒမတ္တကိုပဓာန၊ဥပမာန၌မှီသောသဒ္ဒမတ္တကို အပဓာနထွန်းသည်။ ။သည်ကိုရည်၍ဋီကာ၌။ တထာတိနိယမနံ၊တံအနိယမာပေက္ခံ၊ သမ္ဗန္ဓိဘာဝတော၊ဥပမာကာရနိယမနံ။ဒုတိယန္တိဥပမေယျဒဿနံ။ဥပမေယျဉ္စနာမဥပမံ တေနသမ္ဗန္ဓဉ္စဝိနာနတ္ထီတိတဒုဘယမ္ပိဒဿေတုံ ယထာပုရတ္ထိမာဒိသူတိအာဒိဝုတ္တံ။ ။ဤဋီကာ၌ဥပမံကား ဥပမာနကိုဟောသည်။ ဥပမာန်သော်လည်း ပါဌ်ဟောင်းရှိရာသည်။ ထိုကြောင့် တေနဟုမိန့်သည်။ ။ယခင်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား။ ဧတံဝိယဒိဿတီတိဧဒိသံ။ကိန္တံ။ မတ္တိကံဒေဟီတိအာဒိကံဥပမေယျံ။ မတ္တိကံဇာနာတီတိအာဒိသုကံပန အပဥပမာနံ။တေသမ္ဗန္ဓဥပမာနောပမေယျာနံယာကပ္ပိယသဂ္ဂါတာသမာနဓမ္မတာ၊သာဥပမာ။တထာစဝုတ္တံအမှေဟိသုဗောဓာလင်္ကာရေ။ ။ ဥပမာနောပမေယျာနံ၊သဒ္ဒမတ္တံသိယောပမာတိ။ ။အညထာဥပမာနဘူတအက္ခရာဝဋ္ဋိသဒိသေယေဝအက္ခရာဝဋ္ဋိဥပမေယျံသိယာ။ ဝါကျေဝိယာသဒ္ဒေါယေဝပနဥပမံဇောတေတီတိဝေဒိတဗ္ဗံ၊ဟူသောခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ကိုမှီ၍ဆိုသည်။ ။တထေဝ၌ ဧဝကားတစိုးတစိ အကွဲအပြားကိုကန့်သည်။ဒုတိယံဖရိတွာဝိဟာရတိ၊ဟု ဆောင်၍စပ်။ ။ဧဝံတတိယံစတုတ္ထန္တိ ဧတ္ထာပိ။ ။တဒနန္တရံ၌အနန္တရသဒ္ဒါကားဖရဏာပေက္ခတည်း၊ဖရိတဗ္ဗဒိသာပေက္ခမဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဒိသာတို့၏

ဤသည်ကားပဌမဒိသာ၊ဤသည်ကားဒုတိယဒိသာဟုညွှန်ပြအပ်သော
သဘောမရှိသောကြောင့်တည်း။ ဒုတိယ စသည်ကို ပြသည် မဟုတ်
လောဟူမူ။ ဖရဏာနုက္ကမေနဟိတာသံ ဒုတိယာဒိတာ နသရူပတော။
တေနေဝါဟယံကိဉ္စိကော်ဒိသန္တိ။ဋီကာ။ ။ဇာတိဥဒ္ဒိဋ္ဌဇာတိ၏ဝေအနက်
ကိုယူ၍။ ယထာရုတ္တာ၊ ယခင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတသောဒိသာ၊
တို့ကို။ ဖရိတွာ၊၍။ ဝိဟာရတိယထာ၊၏သို့။ ဇာတိဝေ၊ဤအတူ။ ဥဒ္ဒိဒိသံ၊
ကို။ဖရိတွာ၊၍။ ဝိဟာရတိ၊၏။ ဤအနက်ကိုသိအပ်၏။ထို့ကြောင့် ဧဝေ
နေဝနယေနဟူသည်)။ ။ဇာတိဥဒ္ဒိန္တိ၊ကား။ဧတေနဧတာဒိသေနေဝ၊
ဤကဲ့သို့သောရှုအပ်သော။နယေန၊ဖြင့်။ ။(အရပ်လေးမျက်နှာနှင့်အတူ
သာ။ မတူဘဲအလွဲနည်းတပုံမဟုတ်ဟူလို။ အထက်၌လည်းဧဝမေဝဟု
ဇာတိသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြလတ္တံ့.သည်ဖြစ်၍ စင်စစ် ဤအတ္ထကိုသံသယ
မဖြစ်ကောင်း။ စိုးစဉ်းသံသယစေးညှိမပြေရှိလျှင်။ ဝေမေဝါတိ ဇာဒမ္ပိ
ဇာတိသဒ္ဒဿဝအတ္ထဒဿနံ၊ဟူသောဋီကာနှင့်(ဖြ)။ ။ဥပရိမံဒိသံ၊
အထက်ဖြစ်သောအရပ်ကို။ဇာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ပါဠိ
၌၊အဓော၊တိရိယံ-တို့၌။ဗိသဒ္ဒါလုတ္တနိဒ္ဒေသဟုပြခြင်းငှါ။အဓောဒိသမ္ပိ တိ
ရိယံဒိသမ္ပိဟူသည်။ ။ဤစကားဖြင့်လျှင်၊ဒုတိယံ၊တတိယံ၊စတုတ္ထံ-တို့
၌လည်းဗိသဒ္ဒါ၏လုတ္တနိဒ္ဒေသအဖြစ်ကိုပြပြီးဟုရိပ်မိ)။ ။အဓောတိရိယန္တိ၊
ကား။ အဓောဒိသမ္ပိ၊ကိုရင်း။ တိရိယံဒိသမ္ပိ၊ကိုရင်း။ ဝေမေဝ၊တူလျှင်။
ဖရိတွာ၊၍။ဝိဟာရတိ၊၏။ ။(ဝေမေဝဖရိတွာဝိဟာရတီတိသမ္ဗန္ဓော။ ။
ဤဥဒ္ဓံ၊အဓော၊စသော ပါဌ်တို့တွင်လည်း။ အဓောဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်
နိရယတို့၌ရင်း၊နာဂဘဝနစသည်တို့၌ရင်း။ဟုတ်ဟုတ်ညားညား မိမိ၏
အောက်ဖြစ်သောအရပ်၌သတ္တဝါတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏သို့။ ဤအတူ၊ဥဒ္ဓံ
ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်လည်း ဒေဝလောက၌ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား မိမိ၏
အထက်ဖြစ်သောအရပ်၌သတ္တဝါတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏ဟုသိလင့်)။ ။
ဘတ္ထစ၊ထိုအဓော၊တိရိယံ ဟူသောနှစ်ပုဒ်တို့တွင်ကား။ အဓောတိဇာမိ
နာ၊ဖြင့်။ဟေဌာ၊မိမိ၏အောက်ရပ်နေသတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ကုန်၏။
တိရိယန္တိ ဇာမိနာ၊ဖြင့်။ အနုဒိသာ၊အထောင့်အရပ်နေ သတ္တဝါတို့ကို။ဂ
ဟိတာ၊ကုန်၏။ ။(အနုဒိသာသု၊ပါဌ်ရှိလျှင်။အနုဒိသာသု၊တို့၌။သတ္တာ
ဂဟိတာ၊သမ္ဗန္ဓ်။ ။ဧဝံစသည်ကား ဗိတ္ထာတ္ထပြ။ အကျဉ်းချုံး၍ နိဂုံး
သည်းဟူသင့်၏)။ ။ဧဝံဇာမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ဤသို့ယခင်ဆိုအပ်

ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။အသဿမဏ္ဍလေ၊မြင်းရေးဟန်ခင်းစီးနင်းပိုင်နိုင်ရာ လမ်းသာယာစွာသောတလင်း၌။အသဿံ၊နတ်မြင်းသိန္ဓဝကို။ သာရေတိ ဇ္ဇာဝ၊ပိုင်းနိုင်၏သို့။ ပဌွာသာရေတိဇ္ဇာဝ၊ခေါက်တုံခေါက်ပြန်အဘန်ဘန် ပိုင်းနိုင်၏သို့။ သဗ္ဗဒိသာသု၊တို့၌။ မေတ္တာသဟဂတံ၊သော။ စိတ္တံ၊ဘာဝ နာစိတ်ကို။သာရေတိပိ၊ပိုင်းလည်းပိုင်းနိုင်၏။ပဌွာသာရေတိပိ၊ခေါက် တုံခေါက်ပြန် အဘန်ဘန်လည်းပိုင်းနိုင်၏။ ဇ္ဇာတိအတ္တော၊ ဤသို့လိုအပ် သောအထ္ထကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောစကားအစဉ် ဖြင့်။ဧကမေကံ၊တပါးပါးသော။ဒိသံ၊ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊သိမ်းဆည်း၍။ ဩဓိသော၊အရပ်ကိုပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။မေတ္တာဖရဏံ၊မေတ္တာကို ဖြန့်ခြင်းကို။ ဝါ၊မေတ္တာရေဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို ဖျန်းခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ။(သဗ္ဗဓိစသည်ကိုကားအဘယ်ငှါဟောအပ်သနည်း)။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗဓိတိအာဒိ၊ ကို။ အနောဓိသော၊ အရပ်ကိုမပိုင်းခြား သောအားဖြင့်။ဒဿနတ္ထံ၊မေတ္တာဖရဏာကိုပြခြင်းငှါ။ဝုတ္တံ၊ဟောတော် မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ထိုသဗ္ဗဓိအစရှိသောပါဌ်၌။ သဗ္ဗဓိတိ၊ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကုန်ဆောင်စုံသော အရပ် ဆယ်မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ကုန်သော။ ဟီနမဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌမိတ္တသပတ္တမဇ္ဈတ္တာဒိပ္ပဘေဒေသု၊ အယုတ်၊အလတ်၊အမြတ်၊မိတ်၊ရန်၊ မဇ္ဈတ္တစသည် အပြားရှိကုန်သော။ သတ္တေသု၊တို့၌။(ထည့်)။ ။(မဇ္ဈတ္တာဒိ၌အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊နတ္ထိ၊ပုရိသ၊အ ရိယ၊အနရိယ၊ဒေဝ၊မနုဿစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သင်္ဂြိုဟ်)။ ။အတ္တ တာယ၊ မိမိကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သူ့ကိုယ်ငါ့ကိုယ် အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓမခွဲ ခြား၊ တပြားတည်း ပြုသည်ဟူလို။ ထို့ကြောင့် အယံစသည်ကို မိန့် သော်)။ ။အယံ၊ဤသူကား။ ပရသတ္တော၊တပါးသောသတ္တဝါတည်း။ ဣတိ၊သို့။ဝိဘာဂံ၊ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။အကတွာ၊၍။အတ္တသမတာယ၊ မိမိကိုယ်နှင့်တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဤဝိကပ်၌။အတ္တနောဘာဝေါအတ္တတာ။သဗ္ဗေသုသတ္တေသုအတ္တ တာသဗ္ဗတ္တတာ၊ပြု။သဗ္ဗသဒ္ဒါသည်သဗ္ဗနာမ်ဖြစ်ပြီးသော်လည်း။ ပက ရဏာအားဖြင့်သတ္တဝိသယဖြစ်သည်)။ ။အထဝါ၊ကား။သဗ္ဗတ္တတာယာ တိ၊ကား။သဗ္ဗေန၊သော။စိတ္တဘာဂေန၊စိတ်အဘို့ဖြင့်။ (ဤဝိကပ်၌အတ္တ သဒ္ဒါစိတ်ဟော။တာပစ္စည်းကားသွတ္ထ။စိတ္တဘာဝေန ရှိသည်ကားပါဌ် ပျက်။ ။အလုံးစုံသောစိတ်အဘို့ဖြင့်ဟူသည်လည်းအနည်းငယ်သော

စိတ်ကိုမျှလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမှအပ၌ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့မရောက်စေမူ၍။ဟိတု
ပသံဟာရမှတပါးသောအပြားဖြင့် အနည်းငယ်သော စိတ်ကိုမျှ မဖြစ်
စေမူ၍ဟူလိုသည်ဟု စကားအရ ဗျဂ်ုဣကိုပြခြင်းငှါ။ ဤသကမ္ပိဗဟိ
အဝိက္ခိပမာနောတိဝုတ္တံဟောတိ၊မိန့်သော်)။ ။ဤသကမ္ပိ၊အနည်းငယ်
သောစိတ်ကိုမျှလည်း။ဗဟိ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းမှအပ၌။အဝိက္ခိပမာနော၊မပျံ့လွင့်
စေမူ၍။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(သဗ္ဗတ္ထတာယာတိဝါ
သဗ္ဗေနအတ္တဘာဝေန၊ယထာသဗ္ဗဘာဝေနအတ္တနိအတ္တနောဇတ္တဘာ
ဂေဟိတေသိတာ။ဧဝံသဗ္ဗဓိသဗ္ဗသတ္တေသုမေတ္တာယဖရိတွာဝိဟရတိ
တိအတ္ထော။ဤကားဋီကာနည်း။ ။ဤနည်း၌အတ္တတာသည်အတ္တဘာ
ဂပရိယာယ်။ ။မေတ္တာ၏ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သဗ္ဗ
သဒ္ဒါသည်သတ္တဝါဟူသောအရာရှိ၏။ထိုသဗ္ဗကိုလည်း ဒီဃပြု၍သဗ္ဗာ
ဆိုသည်။ တနည်းသော်တုံ၊သတ္တဝါဟော ဇာတိလိင်ပဇာကိုငဲ့၍သဗ္ဗာ
ဆိုသည်။ ထိုကြောင့်၊သဗ္ဗသတ္တနိကာယသင်္ခါတာပဇာ ဧတဿအတ္ထိ
တိသဗ္ဗာဝန္တော၊ဟုပဒတ္ထအားဖြင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိသဗ္ဗ
သတ္တဝန္တံ၊မိန့်သော်။ ။ဓနဝါစသည်ကဲ့သို့သံသာမိစသည်ဖြင့်ကွဲပြား
၍အရှိဆိုရသည်မဟုတ်။စင်စစ်သော်ကားသပ္ပဒေသတိက်ကဲ့သို့ကြွင်း
ကျန်သောအစိတ်ရှိသည်မဟုတ်၊ နိပ္ပဒေသတိက်ကဲ့သို့ရင်း၊ သဗ္ဗာဝန္တံ
ပရိသံကဲ့သို့ရင်း မကျန်မကြွင်းသောအစိတ်နှင့်ယှဉ်သော အပေါင်းပင်
ဟုပြခြင်းငှါ၊ သဗ္ဗသတ္တယုတ္တန္တိအတ္ထော၊မိန့်သော်)။ ။သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊
ကား။ သဗ္ဗသတ္တဝန္တံ၊အလုံးစုံသောသတ္တဝါရှိသော။ သဗ္ဗသတ္တယုတ္တံ၊
အလုံးစုံသောသတ္တဝါနှင့်ယှဉ်သော။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ ။
(ဋီကာ၌၊အချို့စာ၌သဗ္ဗသတ္တကာယ၊အချို့စာ၌ နိကာယရှိသည်။ သတိ
ရှိ။ ။သင်္ခါရ၊သတ္တ၊ဩကာသ လောကသုံးပါးတို့တွင် မေတ္တာ၏အာ
ရုံဖြစ်ထိုက်သော သတ္တလောကကို ဤ၌လိုသည်ဟု၊ လောကန္တိသတ္တ
လောကံ၊မိန့်သော်)။ ။လောကန္တိ၊ကား။သတ္တလောကံ၊သတ္တလောက
ကို။ ။(ဤအနောဓိသ၌ကား၊ ဒိသောဓိအားဖြင့်ရင်း၊ ဒေသောဓိအား
ဖြင့်ရင်း၊ အနောဓိသောဖရဏကို သဗ္ဗဓိဟုဆိုသည်။ သတ္တောဓိအား
ဖြင့်အနောဓိသောဖရဏကို သဗ္ဗတ္ထတာယသဗ္ဗာဝန္တံဟုဆိုသည်။ ထို့
ကြောင့်မဟုတ်လော၊အနောဓိသောဒဿနတ္ထံဟူပြီးတကား။ ရှေး၌ဆို
ခဲ့ပြီးသည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့်ဤအနောဓိသ၌တဘန်မေတ္တာ

သဟာဂတေနဟူပြန်သနည်းဟု၊ ကား။ ဝိပုလေနာတိဝေမာဒိပရိယာယဒဿနတောပနေတ္ထ၊ စသည့်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပုလေနာတိဧဝမာဒိပရိယာယဒဿနတော၊ ဝိပုလေန-ဤသို့အစရှိသောပရိယာယ်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ သဗ္ဗမိဒအစရှိသောအနောဓိသဝါကျ၌။ ပုန၊ ဘန်။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။(ဧကမေဝတ္ထံပကာရတောပရိယာယန္တိ ဘာဝေန္တိ တိပရိယာယာ။ ဝေဝစနာနိ။ ဤ၌ဝိပုလအစရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်လည်း ထိုသဒ္ဒါနှင့်တူသော သဘောရှိကုန်၏ဟုလိုသော်။ ။ပရိယာယ်ကိုပြရာ၌လည်း ရှေး၌ယူအပ်သောပုဒ်တို့ကိုတဘန်ယူသင့်သည့်ထုံးရှိကုန်၏။ ထုံးအဘယ်နည်းဟူမူ။ သဒ္ဒါသဒ္ဒဟာနာဟူသောဤဝါကျ၌ ဟောအပ်ပြီးသော်လည်း သဒ္ဓါဟူသောပုဒ်ကိုတဘန်ဆန္ဓေသောပြယာယ်ကိုပြရာ၌ သဒ္ဓါသဒ္ဒြိယံဟု ဟော၏သို့တည်း)။ ။ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောဓိသောဖရဏာ၌။ ဩဓိသောဖရဏာဝိယ၊ ဩဓိသောဖရဏာ၌ကဲ့သို့။ ပုန၊ ဘန်။ တထာသဒ္ဒေါဝါ၊ မေတ္တာသဟဂတေနစေတသာ ဧကံဒိသံဖရိတွာဝိဟာရတိ-ဟူသောဤဝါကျကိုလိုက်စေတတ် ငင်တတ်သော တထာသဒ္ဒါကိုဣင်း။ ဣတိသဒ္ဒေါဝါ၊ လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သော ဣတိသဒ္ဒါကိုဣင်း။ နဝုတ္တော၊ အပ်ခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ ဘန်။ မေတ္တာသဟဂတေနစေတသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။(တထာသဒ္ဒေါဝါဣတိသဒ္ဒေါဝါနဝုတ္တောပါဌ်၌အဓိပ္ပါယ်ကား။ မေတ္တာသဟဂတေနစေတသာ ဧကံဒိသံဖရိတွာ ဟူသော ဤဝါကျကို၊ တထာသဒ္ဒါသည့်ဣင်း၊ ဣတိသဒ္ဒါသည့်ဣင်း၊ လိုက်စေတတ်ငင်တတ်၏။ ဤသဗ္ဗမိဝါကျသည် ဩဓိသောဖရဏာမှတပါး အနောဓိသောဖရဏာလျှင်တူရာရှိသောဝါကျဖြစ်၍ ထိုလိုက်စေတတ် ငင်တတ်သော တထာသဒ္ဒါဣတိသဒ္ဒါ၏အရာမဟုတ်ခဲ့။ ထို့ကြောင့်ရကား ထိုလိုက်စေတတ် ငင်တတ်သောတထာသဒ္ဒါဣတိသဒ္ဒါတို့ကိုဤသဗ္ဗမိအစရှိသောဝါကျ၌မဟောအပ်ကုန်။ ထိုသို့လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သောတထာသဒ္ဒါဣတိသဒ္ဒါတို့ကို ဤဝါကျ၌မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မေတ္တာသဟဂတေနစေတသာ၊ ဟုတဘန်ဟောအပ်၏ဟုလိုသော်။ ။ဤသို့ဗုဒ္ဓမတညူအဋ္ဌကထာဆရာလိုအပ်သောအနက်ကိုအလိုကျအောင်ဆွဲ၍သိအပ် အရိပ်ဘမ်းအပ်၏)။ ။ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤမေတ္တာသဟဂတေနစေတသာဟူ

သောစကားကို။နိဂမဝသေန၊နိဂုံး၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဆိုအပ်ခဲ့
ပြီးသောအနက်ကိုပင်တဖန်ဆိုပြန်ခြင်းသည် နိဂုံးမည်ရကား၊ နိဂမဝ
သေနဝါတေဝုတ္တံ၊ဟူသည်။ ။ပြီးသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်
သာဖြစ်သော အနက်ကို တဖန်ဆိုခြင်းသည် နိဂုံးမည်သည် မဟုတ်
လောဟူမူ။ နာယံဒေါသောဩဗိသောအနေဝဗိသောဖရဏာနံ သမာ
ပနေဝေဝုတ္တတ္တာ။ငင်း)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပုလေနာတိဧတ္ထ၊၌။ ဖရ
ဏဝသေန၊ဖရဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဝိပုလတာ၊မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။
ဝါ၊ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊၏။ (ဝိပုလေနမဟန္တေန၊မြတ်
သော။ဝါ၊ကြီးကျယ်သော။၍အနက်ကိုသိအပ်၏။ ။ယင်းသို့သော်၊အ
ဘယ်ကြောင့်ကားဖရဏဝသေနဝိပုလတာ ဟူသနည်း။မဟတ္တဋ္ဌသ
အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာဒိသုဝိယအာရမ္မဏဿဧကဒေသမေဝအဂ္ဂဟေတွာ
အနဝသေသဂ္ဂဟဏဝသေနာတိအာဟဖရဏဝသေနဝိပုလတာဒဋ္ဌဗ္ဗါ
တိ။ငင်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဘူမိဝသေန၊ဘုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ဧတံစိတ္တံ၊၍
မေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်သည်။မဟဂ္ဂတံ၊ဂုတ်မည်၏။ ။(ကိလေသဝိက္ခမ္ဘ
နသမတ္ထတာဒိဟိမဟတ္တံဂတံ၊ မဟန္တေဟိဝါ ဥဠာရစ္ဆန္ဒဝိရိယ
ပညေဟိဂတံပဋိပန္နန္တိမဟဂ္ဂတံ၊ဟုသဒ္ဒတ္ထကိုမှတ်အပ်၏။ ။ယင်းသို့
သော်ဘူမိဝသေနမဟဂ္ဂတံအဘယ့်ကြောင့်ဟူသနည်း။တဒိဒံယသ္မာ
ကေနှဘတောရူပါဝစရံ။ တသ္မာဝုတ္တံဘူမိဝသေနမဟဂ္ဂတန္တိ။ငင်း။ ။
ယင်းဝစနတ်ဖြင့်မဟဂ္ဂတဟူလျှင်လောကုတ္တရာကား ပဂေဝပင်မဟဂ္ဂ
တမည်တော့သည်ရှိကြောင့်။ နိရူဠှောဟ်ရူပါရူပါဝစရေသုမဟဂ္ဂတ
ဝေါဟာရော။ငင်း)။ ။ပဂုဏဝသေန၊စ၊အပြားအားဖြင့်လေ့လာအပ်-
ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အပ္ပမာဏသတ္တာ
ရမ္မဏဝသေန၊စ၊ အပ္ပရိမာဏဖြစ်သော သတ္တဝါလျှင် အာရုံရှိသည်၏။
ဝါ၊ သတ္တဝါကိုအာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းကြောင့်ငင်း။ (ကရဏ၊ကျေ)။
အပ္ပမာဏံ၊မည်၏။ ။(ပကာရေတောဂုဏိတံဗဟုလီကတံပဂုဏံ၊တဿ
ဝသေန။ ဏှံမစောက်ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟူလို။ ။အ
ဘယ့်ကြောင့် ပဂုဏသဘာဝိတသည် အပ္ပမာဏ မည်သနည်း။ တဋ္ဌ
ပမာဏံဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အပ္ပမာဏံ နာမဟောတိ၊
ငင်း။ ။မိမိ၏လည်းဝေရမှကင်းသောကြောင့်၊တံသမင်္ဂိသတ္တ၏လည်း
ဝေရမရှိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်အဝေရမည်၏။ ထိုနှစ်ပါး

ကိုအကြင်ကြောင့်ရ၏၊ ထိုအကြောင်းကိုပြခြင်းငှါ၊ ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပ္ပ
ဟာနေနှ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပ္ပဟာနေန၊ဗျာပါဒဟူသော
ဘေးရန်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝေရံ၊အတွင်းအပရန်မှကင်း၏။ဒေါမ
နဿပ္ပဟာနတော၊ဒေါမနဿကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ဒေါမ
နဿမှကင်း၏။ နိဒ္ဒုက္ခံ၊ စေတသိကဒုက္ခမှကင်း၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(စေတသောဗျာပဇ္ဇိဝသေနဟနတောဗျာပဇ္ဈံ၊
စေတသိကအသာတရ၏။ ထိုအသာတ၏ မရှိခြင်းကြောင့် အဗျာပဇ္ဈ
မည်၏။ ထိုကြောင့်နိဒ္ဒုက္ခံဟူသည်။ ထိုမေတ္တာစိတ်၏ထိုအဗျာပဇ္ဈအ
ဖြစ်သည် ပဌဝိဉာဉ် စသည်တို့ကဲ့သို့ သဘောအားဖြင့်မဟုတ်။ အ
ဟုတ်မှုကား ပစ္စတ္ထိကဝေကလ္လကြောင့်တည်းဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဒေါ
မနဿပ္ပဟာနတော၊ဟူသည်။ ။မနောရှိသည်ကားအပို)။ ။အယံ၊
ကား။ မေတ္တာသဟဂတေနစေတသာတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။
ဝုတ္တာယ၊သော။ဝိကုဗ္ဗနာယ၊၏။အတ္ထော၊တည်း။အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တဿေ
ဝ၊အပ္ပနာသို့ရောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်။ အယံ
ဝိကုဗ္ဗနာ၊သည်။သမ္ပဇ္ဇတိယထာစ၊ပြည့်စုံ၏သို့လည်း။တထာ၊တူ။ယမ္ပိ
ဝိကုဗ္ဗနံ၊ကိုလည်း။ ။(ယမ္ပိတိဝိကုဗ္ဗနံသန္ဓာယာဟ။ဋီကာ)။ ။ပဋိသမ္ဘိ
ဒါယံ၊၌။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ။ပ။ဝိရုတ္တိတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ တမ္ပိဝိကုဗ္ဗနံ
သည်သည်း။အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တဿေဝ၊အားသာလျှင်။သမ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဇာတိ၊
သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ယထာစာယံ၌အပ္ပမညာဝိဘင်း၌ရင်း၊ထိုထိုသုတ်
ပုဒ်တို့၌ရင်းလာသောမေတ္တာဖြပဉ္စဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနာကဲ့ ဤအဋ္ဌကထာ၌
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းဖြင့် ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ မိမိဉာဏ်
ဝယ်ရှေးရှုအထင်ကြီး၍နီးလေရကား အစ္စန္တသမီပါကာရကိုပြတတ်
သောဤမဖြင့် အယံဟု ဆိုသည်။ တထာပါဠ်ဖြင့် ဤယခင်ဆောင်အပ်
သောဝိကုဗ္ဗနာ၏ရင်း၊ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ဒသာ
ဟာကာရေဟိဟုအာကာရဝိဘာဂဖြင့်ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ဟောတော်မူအပ်
သောဝိကုဗ္ဗနာ၏ရင်း။ အလယ်၌ဖြတ်ခွဲအပ်သော ရွေ၏ဘေဒမရှိခြင်း
ကဲ့သို့ဘေဒမရှိသည်ကိုကပ်၍ တပေါင်းတည်း ဆောင်သည်။ တန္တန်း
တည်းပင်ဟူလို။ ။တစိုးတစိအထူးမရှိ၍ထပ်မိသည်ပင်လော။ ။
ဩဓိသောဖရဏာအနောဓိသောဖရဏာဒိသာဖရဏာဝသေန ဒေသနာ
ယအာဂတတ္တာကေဝလမ္ပနေတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေဝိယ သတ္တောဓိနဂဟိ

တာတိအယမေဝဝိသေသော။ ငှင်း။ ။ယခုအခါ၌ဝိကုဗ္ဗန၏ငှင်း၊အာကာရဝိဘာဂအားဖြင့်၊ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ဆိုအပ်သောဝိကုဗ္ဗန၏ငှင်း။ ဘေဒမရှိခြင်းကိုပြခြင်းကိုမုခပြုသဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ဆောင်အပ်သောပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိကိုနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ပြ၍။ ထိုပါဠိ၏အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာကိုပြုခြင်းငှါ၊တတ္ထစ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထစ၊ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌ကား။ သဗ္ဗေ၊အကြွင်းမရှိကုန်အောင်စုံကုန်သော။ သတ္တာ၊တို့သည်။ အဝေရာ၊အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ အနီဃာ၊နိဒ္ဒုက္ခာ၊ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ဖြစ်ပါစေကုန်။ သုခီ၊ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊မိမိမိမိတို့အတ္တဘာဝကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ပါဏာ၊ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ (အဝေရာအဗျာပဇ္ဇာအနီဃာသုခီအတ္တာနံပရိဟရန္တု၊ရှေးနည်းသာဉ်)၊ ။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဘူတာ၊ကံ ကိလေသာကြောင့်ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့သည်။(ငှင်းရှေးနည်းသာဉ်)။ ။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ငရဲ၌ကျဘတ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။(ငှင်းနည်းသာဉ်)။ ။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ခန္ဓပဉ္စကအတ္တဘာဝ၌အတွင်းဝင်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။အဝေရာ၊ကုန်သည်။ပ။ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေကုန်။ ဣတိ၊သို့။ ပဉ္စဟိ၊ကုန်သော။ ဣမေဟိအာကာရေဟိ၊၅၊အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ သတ္တဝါကို မပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊နှံ့စေအပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(၅၊ရှုဖြင့်၊ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသော ဖရဏာမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ဟူသောဥဒ္ဒေသ၏နိဒ္ဒေသကိုပြသည်)။ ။သဗ္ဗာ၊ကုန်သော။ဣတ္ထိယော၊တို့သည်။အဝေရာ၊ကုန်သည်။ပ။အတ္တာနံ၊ကို။ပရိဟရန္တု၊ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ပုရိသာ၊တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။အရိယာ၊တို့သည်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ အနရိယာ အရိယာမဟုတ်ကုန်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဒေဝါ၊တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ မနုဿာ၊တို့သည်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ၊ဝိနိပါတိက သတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ပ။ ပရိဟရန္တု၊ကုန်၊ ။(မိဂပဒဝဠဉ္ဇနနည်းမှတ်)။ ။ဣတိ၊သို့။သတ္တဟိ၊ကုန်သော။ ဣမေဟိအာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ဩဓိသော၊မိန်းမ-ယောကျ်ား-စသည်

ကိုပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ။(ဤ ၅ ရွေ့ဖြင့်၊ သတ္တာဟာကာရေဖြင့် ဖြန့်ဖိသောဖရဏာမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ဟူသောဥဒ္ဒေသ၏နိဒ္ဒေသကိုပြသည်)။ ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ပ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (လိုက်)။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။(လိုက်ဦး)။ (နောင်ကိုလည်း ဤနည်းမှတ်) ။သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ အရှေ့ထောင့်အရပ်၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ပါဏာ၊ တို့သည်၊ ။(ဤပါဏာ၌လည်း အရပ်ဆယ်ချက်နှာ စေ့အောင် သော...။ ဘူတာ၊ ပုဂ္ဂလာ၊ စသည်တို့၌လည်း ငင်းနည်းယောဇနာ)။ ။ဘူတာ တို့သည်။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ တို့သည် အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ ။(သဗ္ဗေပုရတ္ထိမာယဒိသာယကစ၍ ဤရွေ့ဖြင့်အရပ်ကိုသာပိုင်းခြား၍၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမပိုင်းခြားဘဲ မေတ္တာပွါးသည်ကိုပြသည်)။ ။သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်၊ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့သည်၊ အရိယာ၊ တို့သည်။ အနရိယာ၊ တို့သည်။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိနိပါတိကာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်၊ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌၊ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ပ။ ဝိနိပါတိကာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ သုခီ၊ ၍။ အတ္တာနံ၊ ကို၊ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။

ဣတိ၊သို့။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ဣမေဟိအာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ဒိသွာ၊အ
ရပ်မျက်နှာအားဖြင့်။ဖရဏာ၊နှံ့စေအပ်သော။မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊
ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုသဗ္ဗေသတ္တာအစရှိသောပါဠိ၌။ သဗ္ဗေတိ
ဧတံဝစနံ၊သဗ္ဗေဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊အ
ကြွင်းမရှိ ချက်ကုံရှိမ့်သရွေ့သော သတ္တဝါကို သိမ်း၍ ယူကြောင်းဖြစ်
သောသဒ္ဒါတည်း။သတ္တာတိ၊ကား။ရူပါဒိသု၊ရူပက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။
ခန္ဓေသု၊တို့၌။ ဆန္ဒရာဂေန၊လိုချင်တတ် တပ်မက်တတ်သော လောဘ
ဖြင့်။သတ္တာ၊တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ်ကုန်၏။ဝိသတ္တာ၊ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။သတ္တာ၊သတ္တမည်ကုန်၏။ ။(သဗ္ဗေသဒ္ဒါ၌ သဗ္ဗသဒ္ဒါသည်
သတ္တဝါကိုသာယူသည်ဖြစ်၍ ပဒေသ သဗ္ဗလျှင် အရာရှိသည်မဟုတ်
လော။သဗ္ဗံဇာနာတီတိ သဗ္ဗညုတညာဏ်ကဲ့သို့ သဗ္ဗသဗ္ဗလျှင်အရာမရှိ
သည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် သဗ္ဗေတိအနဝသေသပရိယာဒါန
မေတံဟူသနည်း။ ။သတ္တာတိပနပဒေန အဝိနိဗ္ဘုတ္တအတ္တနောဝိသယံအ
သေသသတ္တဝပရိယာဒီယတီတိအာဟ၊ဋီကာ။ ။ဝုတ္တမေဝတ္ထံပါကဋံယာ
သာခေဓ္ဓာဝုတ္တဥ္စေတန္တိအာဒိမာဟ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ရူပေ။ ။ဝုတ္တတိ
ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ကို။ ဘဂဝတာ၊သည်။ဝုတ္တံ၊၏။ ရာဓ၊ရာဓ။ ရူပေ၊
ရုပ်၌။(ခေါ၊ကား။ပဒပူရဏ)။ ။ယောဆန္ဒော၊အကြင်လိုချင်တတ်သော
ဆန္ဒသည်။ ယောရာဂေါ၊အကြင်တပ်စွန်းကပ်ငြိတတ်သောရာဂသည်။
ယာနန္ဒီ၊ အကြင်နှစ်သက်စုံမက်တတ်သော နန္ဒီသည်။ ယာတဏှာ၊ အ
ကြင်သုံးဆောင်ခံစားလိုသော တဏှာသည်။ အတ္ထိ၊၏။ တတြ၊ရူပေ၌။
တေန၊ ထိုကပ်ငြိခြင်း ကိစ္စတပ်သော ဆန္ဒစသော ပရိယာယ်ရှိသော
လောဘဖြင့်။(တနည်း)။ တတြ၊တေနဆန္ဒာဒိနာ၊ဖြင့်။ (တတြာတိဝါက
ရဏောဘုမ္မံ၊ဧင်း)။ သတ္တော၊အာသတ္တော၊လဂ္ဂေါ၊ကပ်ငြိတတ်၏။ (တတြ
ဝိသတ္တောကားပရိယါယ်တည်း)။တတြ၊ရူပေ၌။တေန၊ဖြင့်။(တနည်း)။
တတြ၊တေနဆန္ဒာဒိနာ၊ဖြင့်။ဝိသတ္တော၊ကပ်ငြိတတ်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။
သတ္တောတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဝေဒနာယ၊၌။သညာယ၊၌။ သင်္ခါရေသု၊တို့
၌။ဝိညာဏေ၊၌။ယောဆန္ဒော၊သည်။ယောရာဂေါ၊သည်။ယာနန္ဒီ၊သည်။
ယာတဏှာ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ တတြ၊ဝိညာဏေ၌ တေန၊ဖြင့်။(တနည်း)။
တတြ၊တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ဖြင့်။ သတ္တော၊အာသတ္တော၊လဂ္ဂေါ၊၏။ တတြ
ဝိညာဏေ၌။ တေန၊ဖြင့်။ (တနည်း)။ တတြ၊တေနဆန္ဒာဒိနာ၊ဖြင့်။ ဝိ

သတ္တော၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။သတ္တောတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့
သတ္တအဖြစ်ဖြင့်သတ္တဟူသော် အသို့ဝီတရာဂသခင်တို့၌သတ္တဝေါဟာ
ရဖြစ်အံ့နည်း။ မဖြစ်ကောင်းလဲ့တကားဟု၊ကား။ ရုဠှီသဒ္ဒေနပန၊စသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့သတ္တအဖြစ်ဖြင့် သတ္တဟူသော်လည်း။ရုဠှီ
သဒ္ဒေန၊အဝီတရာဂတို့၌ အနွတ္ထအားဖြင့်ရောက်သောသဒ္ဒါဖြင့်။ (အဝီ
တရာဂေသု ရုဠှေနနှင့်လျော်စေသည်)။ ။ဝါ၊အဝီတရာဂတို့၌အနွတ္ထ
အားဖြင့်ဖြစ်၍၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓခန္ဓသန္တာန်၏အဖြစ်ဖြင့် တံသဒိသဝီတရာဂ
တို့၌တင်စားအပ်သောသဒ္ဒါဖြင့်။ ။(အဝီတရာဂေသုဝါပဝတ္တိတွာ ဣန္ဒြိ
ယဗဒ္ဓခန္ဓသန္တာနတာယတံသဒိသေသုဝီတရာဂေသုရုဠှေနသဒ္ဒေနနှင့်
လျော်စေသည်။အတင်ရုဠှီဟူလို)။ ။တနည်း။ ရုဠှီသဒ္ဒေန၊ထင်သော
သဒ္ဒါဖြင့်။(ဆန္ဒရာဂဖြင့်ကပ်ငြိခြင်းဟူသော ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်ကိုယူ၍ ခန္ဓ
သန္တာန်ဟူသော ဝိသယ၌ဖြစ်သော သတ္တဟူသောသမ္မုတိ၏ ကာလ
လျားသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုနိမိတ်မှကင်းသော်လည်း ထိုဝိသယ၌
ဖြစ်ခြင်းသည်ရုဠှီမည်၏။ အထင်ရုဠှီဟူလို။ ။ဤကားအထဝါစသော
ဤဋီကာ။ တဿာပနပညတ္တိယာခန္ဓသန္တာနေနိရုဠှဘာဝတောနိဿန္ဒရ
ဂါဒိသတ္တာတိဝုစ္စတိ။ဟူသောမူလဋီကာနှင့်အလျော်တည်း)။ ။တနည်း။
ရုဠှီသဒ္ဒေန၊အတွင်ရုဠှီသဒ္ဒါဖြင့်။(ရှေးအဝီတရာဂအခါဖြစ်ဘူးသော အ
လားဖြင့် ဝီတရာဂတို့၌ သတ္တဝေါဟာရမပျောက်သည်။ အတွင်ရုဠှီဟူ
လိုသည်)။ ။ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းလည်းဟူ၏။ ။ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ
ဝါဝီတရာဂေသုသတ္တဝေါဟာရောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဋီကာ)။ ။ဝီတရာဂေသု
ဝိ၊ရာဂကင်းပြီးသောသခင်တို့၌လည်း။ အယံဝေါဟာရော၊ဤသတ္တဟူ
သောဝေါဟာရသည်။ဝတ္တတိယေဝ၊ဖြစ်သည်သာတည်း။(မဖြစ်သည်
မဟုတ်ဟူလို။ ။အစစ်မဟုတ်၊အတု၌ဤကဲ့သို့သောသမ္မုတိခေါ်ဝေါ်ရိုး
ထုံးရှိပါ၏လော)။ ။ဝိသိဝမယေ၊နိုးဖြင့်ပြီးသော။ဗိဇနိဝိသေသေသဝိ၊ယပ်
အထူး၌လည်း။ တာလဝဏ္ဍေဝေါဟာရော၊ ထန်းရွက်ယပ်ဟု ခေါ်ဝေါ်
ခြင်းသည်။ ဝတ္တတိဝိယ၊ဖြစ်၏သို့တည်း။ ။(လောက၌ ခေါ်ဝေါ်ရိုး
လက်သုံးထုံးရှိ၏ဟူလို။ ။ယထာကထဉ္စိ ဗျုပ္ပတ္တိ၊ ရုဠှီယာအတ္ထနိစ္ဆ
ယော။သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ။ ။ဗျုပ္ပတ္တိ၊အထူးထူးအပြားပြား လိင်ဓာတ်
ပစ္စည်းတို့ဖြင့်ဖြစ်တတ်သော ဝိဂြိုဟ်သည်။ ယထာကထဉ္စိ၊ဟုတ်ဟုတ်
ညားညားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊၏။ ရုဠှီယာ၊လောက၌

အထင်အားဖြင့်။ အတ္ထနိဿယော၊လိုအပ်သောအနက်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ကတ္တဗ္ဗော၊၏)။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။အဂ္ဂရစိတ္တကာ၊အဂ္ဂရေကို ကြံတတ်ကုန်သော ဗျာကရဏ်းဆရာတို့သည်။ အတ္ထံ၊ ဗျုပ္ပတ္တိအနက်ကို။အဝိစာရေတွာ၊မစိစစ်မူ၍။ဝေါ်ဝစနံ၊ဤသတ္တဟူသောသဒ္ဒါသည်။ နာမမတ္တံ၊အမည်မျှသာတည်း။ဣတိ၊သို့။ဝဏ္ဏံ၊အဘွင့်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ ယေပိ၊အကြင်အဂ္ဂရစိတ္တကာဆရာတို့သည်လည်း။ အတ္ထံ၊ဗျုပ္ပတ္တိအနက်ကို။ဝိစာရေန္တိ၊စိစစ်ကုန်၏။တေ၊ထိုဆရာတို့သည်။သတ္တယောဂေန၊ဗုဒ္ဓိဝိရိယဘည်းဟူသောသတ္တနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ တန်းခိုးအာနုဘော်ဟူသော သတ္တနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊သတ္တမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့သောအဘွင့်ကို။ဣစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ ။(နီလဂုဏယောဂကြောင့် ပဋကိုနီလဟူ၏သို့တည်း။ ဂုဏရူပစာဟူလို။ ။တနည်း။ နီလေနယုတ္တော နီလောဟု တဒ္ဓိတ်ပြု၍မချအားဖြင့်ပုဆိုးရ၏သို့။ သတ္တနှင့်သတ္တိ ရှိသောသယ်ဖြစ်၍။သတ္တိယာယောဂါသတ္တောဟုတဒ္ဓိတ်ပြုဟူလို။ ။သတ္တံနာမဗုဒ္ဓိဝိရိယံ၊တေဇောဝါ။ဋီကာ။ ။သတ္တံဝုတ္တိဖြဗျ ဟူသည့်ဆရာ့အလိုမူ။ သတ္တယောဂေန၊ခန္ဓာဖြစ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပေ။ အသတ်သံဝိဇ္ဇတိတိသတ္တော၊ခန္ဓာဖြစ်အားဖြင့်ထင်ရှားရှိသည်ဟူလို)။ ။ပါဏနတော၊ အဿာသပဿာသ၏ ရှူခြင်းရှိုက်ခြင်းအမှုကိစ္စဖြင့်။ ပါဏာ၊မည်ကုန်၏။ အဿာသပဿာသာယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့် စပ်သော အသက်ရှင်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ဤကား အကြောင်းစကားကျဖြစ်သော အနက်တည်း။ ။(ပါဏန္တိ ဇီဝန္တိ ပါဏနံ၊အဿာသပဿာသာ။တဿာ ကမ္မံ ပါဏနကာ။တာယအဿာသပဿာသပယောဂေနာတိအတ္ထော။ ဋီကာ)။ ။ဘူတတ္တာ၊ကံကိလေသာတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာ၊ဘူတာမည်ကုန်၏။ ။(ဘူတာပဂတသတ္တစသောအနက်လျဉ်းခဲ့ရကား၊သမ္ဘူတတ္တာအဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာမိန့်သော်)။ ။သမ္ဘူတတ္တာအဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ခန္ဓာအားဖြင့်ထင်ရှားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤကား ဤဥလိုအပ်သောအနက်တည်း။ (ဘူတာပဂတသတ္တစသောမလိုအပ်သောအနက်သို့လမ်းမလွဲလေနှင့်ဟူလို)။ ။နိရယေသော၊ငရဲကို။ပုန္တိ၊ပုံဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။တသ္မိံ ပုမ္ဘိ၊ထိုငရဲ၌။ဂလန္တိ၊ချော ကျသက်ဆင်းသွားသားဘက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလာ၊

မည်ကုန်၏။ (ဂလန္တိ၏၊အဖြောဟာရန္တိစသောအနက် ပျော်ခဲ့ရကား၊
ဂန္ထန္တိ၊မိန့်သော်)။ ။ဂန္ထန္တိ၊လားတတ်ကုန်၏။ဇာတိအ ဖြွှာ၊ဤကား
ဤနွှလိုအပ်သောအနက်။ (ပုရေန္တိတိပု။ဂလန္တိတိဂလာ။ပုစ ေတဂလာ
စာတိပုဂ္ဂလာ။ ဤသို့တပုံနိဗ္ဗစနကိုရည်၍။ ပူရဏာတောဂလနတောစ
ပုဂ္ဂလာတိနေရုတ္တာဟူသည်။ ၎င်း။ ။ယင်းသို့သော် ထိုသို့သောသ
ဘောသတ္တိရှိသည်ဖြစ်၍ အတ္ထယုတ္တိဖြစ်ပါ၏လောဟု၊ကား။ သတ္တာဟိ
နိဗ္ဗတ္တန္တာတံတံသတ္တနိကာယံပူရေန္တာဝိယဟောန္တိ။သဗ္ဗာဝတ္တနိပါတိ
ကာယစဂလန္တိစဝန္တိတိအဖွြှာ။ ၎င်း။ ။အပရိညာတဝတ္ထုကြောန့်
အတ္တာတိဘဝတိဗြွှေအာဘိဓာနံစိတ္တုပ္ပါဒတိအတ္တဘာဝေါ၊သရီရတည်း။
တနည်း။ခန္ဓပဉ္စကတည်း။ထို့ကြောင့် အတ္တဘာဝေါဝုစ္စတိသရီရံ။ခန္ဓ
ပဉ္စကမေဝဝါ၊မိန့်သော်)။ ။သရီရံ၊ကိုယ်ကို။ဝါ၊ကား။ ခန္ဓပဉ္စကမေ
ဝ၊ခန္ဓာငါးပါးတို့၏အပေါင်းကိုသာလျှင်။အတ္တဘာဝေါ၊အတ္တဘောဟူ
၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တံခန္ဓပဉ္စကံ၊ကို။ ဥပါဒါယဂဟေတွာ၊ယူ၍။ ဥပါဒါန်၊စွဲ
လမ်းရာကို။ နိဿယံ၊မှီရာကို။ ကတွာ၊၍။(ထည့်)။ (ညတ္တိမတ္တသမ္မုဝ
တော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဟုမှတ်အပ်သော တရားမရှိပြားလည်း
ပညတ်မျှဖြင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တသ္မိံအတ္တဘာဝေ၊ထိုခန္ဓပဉ္စက
ဟူသော အတ္တဘောဝ၌။ ပရိယာပန္နာ၊ ပရိဿိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်
တည်း။ ဝါ၊အတွင်းဝင်ကုန်သည်တည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အတ္တ
ဘာဝပရိယာပန္နာ၊မည်ကုန်၏။ ပရိယာပန္နာတိ၊ကား။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ပိုင်းခြား
အပ်ကုန်၏။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဇာတိအဖြွှာ၊ ဤကား
အနက်။ ။(ဤဝါကျ၌လိုရင်း၊ကား။ တသ္မိံအတ္တဘာဝေ ပရိယာပန္နာ
တည်း။ ။သို့သော် ခန္ဓပဉ္စကဟူသော အတ္တဘာဝ၌ ပရိယာပန္န ဖြစ်
သောသတ္တဝါပင် အသီးရှိသောကြောင့်လော။ မရှိသည်မဟုတ်လော
ဟု၊ကား။ တမုပါဒါယပညတ္တိမတ္တသမ္မုဝတော၊ဟုဟိတ်ကူသည်။ ။
ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောအတ္ထအားဖြင့်ပါဏပုဂ္ဂလမည်ကုန်ဒ်။ရူပါရူပဘာ
ဂူပဂစတုဝ္ဝုဿာနဝိသမင်္ဂိတို့၏အဿာသပဿာသမရှိခြင်းကြောင့်။
အဝိနိပါတဓမ္မသောတာပန် စသည်တို့၏လည်း အပါယ်သို့ကျခြင်း၏
မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါဏပုဂ္ဂလသဒ္ဒါတို့သည်လည်း ပဒေသ၌ဖြစ်ကုန်၍
သဗ္ဗမကုန်ဖြစ်ရာခဲ့ဟု၊ကား။ ယထာစ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာနိမိန့်သော်)။ ။
စ၊ဆက်။သတ္တာတိဝစနံ၊သတ္တသဒ္ဒါသည်။ယထာရုဠှေနသော။အဖြွှာ

န၊ဖြင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ဖြင့်။ ပဒေသဝတ္တိ၊ အစိတ်၌ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။
သမာနေ၁ပိ၊မူသည်း။ချုပ္ပဝသေန၊ဖြင့်။အနဝသေသပရိယာဒါယကော၊
အကြွင်းမဲ့သဘာ၀ါအလုံးကိုသိမ်းကျုံးတတ်သည်။ဟောတိယထာ၊သို့။
ဧဝံ၊ဘူ။သေသာနိပိ၊ကြွင်းပါဏာပုဂ္ဂလသဒ္ဒါတို့သည်လည်း။ရုဠှိဝသေန၊ယ
ထာဝုတ္တရုဠှိ၏အစွမ်းဖြင့်။ကတ္တစိပိသယော၊ရူပါရူပဘာဝူပဂ-စတုဣတ္ထာ
နာဒိသမဂ္ဂီ-အဘိနိပါတဓမ္မ အရိယာဟူသော အချို့သောအရာ၌။အပိဇ္ဇ
မာနမ္ပိ၊မူသည်း။ပါဏာပုဂ္ဂလဘာဝံ၊ကို။အာရောပေတွာ၊၍။အနဝသေသ
ပရိယာဒါယကာ၊ အကြွင်းမဲ့သတ္တဝါအလုံးကို သိမ်းကျုံးတတ်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗါနိပိ၊ကုန်သော။ဧတာနိဝစနာနိ၊တို့ကို။သဗ္ဗသတ္တ
ဝေဝစနာနိတိ၊အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ ဝေဝုစ်သဒ္ဒါတို့ဟူ၍။ ဝေဒိ
တဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ။(ဤကား ဋီကာလိုက်၍ သေသစွက်၍ ပြက်ပြက်
သိသာအောင်ယောဇနာသည်)။ ။တည်း။ သတ္တာတိဝစနံ၊ကို။ရုဠှိ
ဝသေန၊ဖြင့်။ ဂီဘာရာဂေသုပိ၊တို့၌လည်း။ အာရောပိတံယထာ၊၏သို့။
ဧဝံ၊ဘူ။သေသာနိပိ၊တို့ကိုလည်း။ ရုဠှိဝသေန၊ဖြင့်။ တဗ္ဗာဝပိရဟိတေ
သုပိ၊ပါဏာအဖြစ်ပုဂ္ဂလအဖြစ်မှကင်းကုန်သောသတ္တဝါတို့၌လည်း။အာ
ရောပေတွာ၊၍။ သဗ္ဗာနိ၊ကုန်သော။ ဧတာနိဝစနာနိ၊တို့ကို။ သဗ္ဗသတ္တ
ဝေဝစနာနိတိ၊တို့ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ။(ဤကား မှတ်စလွယ်
ယောဇနာသည်။ အကယ်၍ သာဓာရဏဝစနအားဖြင့် သတ္တဝေဝစန
တို့ဟူ၍ အနေ၁ဓိသော ဖရဏာမေတ္တာကို ဆိုအံ့။ ထိုသို့လျက် အ
ဘယ့်ကြောင့်၊ သဗ္ဗေသတ္တာ၊ စသော ပဉ္စဟာကာရတို့ဖြင့်သာ ဆိုသ
နည်းဟူသောအနုယောဂကိုရည်၍၊ကာမဥ္စ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
စ၊ဆက်။ အညာနိပိ၊ သတ္တပါဏာစသည်ငါးပုဒ်မှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ သဗ္ဗဇန္တူ၊သဗ္ဗဇီဝါတိအာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗ
သတ္တဝေဝစနာနိ၊အလုံးစုံသောသတ္တဝါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် သဒ္ဒါတို့
သည်။ကာမံအတ္ထိ၊အကယ်၍ကားရှိကုန်၏ရှင့်။ပနတထာပိ၊ထိုသို့ရှိကုန်
သော်လည်း။ ပါကဋဝသေန၊ ထင်ရှားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣမာနေ၀
ပဉ္စ၊ဤသတ္တပါဏာစသော ငါးပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ဂဟေတွာ၊၍။ပဉ္စဟာ
ကာရေဟိ အနေ၁ဓိသောဖရဏာမေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တီတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ကေစိဆရာတို့ကား။သတ္တအစရှိသောဤပုဒ်တို့ကို ဝေဝစ
နတာမတ္တကိုစွဲ၍မယူအပ်ကုန်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယင်းသို့ယူလျှင်

ဇနကူ့ုစသည်တို့ကိုလည်းယူခြင်းသို့ရောက်ရာသောကြောင့်တည်း။ အ
သင့်မှုကားနိမိတ္တဖြစ်သောအတ္တုပိသေသကိုစွဲ၍ယူအပ်ကုန်၏ဟုဆို၏။
ထိုကေစိဘို့ကိုရည်၍၊ ယေပန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အေ ယူထူးကို
ဆိုအံ့။ ယေ၊အကြင်ဆရာတို့သည်။ သတ္တာပါဏာတိအာဒိနံ၊သတ္တာ-ပါ
ဏာ-ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ကေဝလံ၊သက်သက်။ဝစနမတ္တတော
၁၊သဒ္ဒါမျှဖြင့်သာလျှင်၊ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ နဣစ္ဆန္တိ၊အ
လိုမရှိကုန်ရာ။အဝ ခါ၊သော်ကား။ အတ္တတောပိ၊သဗ္ဗနေ့ဗှနသတ္တာ၊
ပါဏာနမ္ဘေနပါဏာ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်အားဖြင့်လည်း။ နာနတ္တ
မေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်ရာ၏။ ။(တေသံတံမတိမတ္တန္တိ
ဒေဿဍ္ဍော၁အာဟ တေသံအ နောဓိသောဖရဏာ ဝိဂ္ဂုတိတ်)။ ။
တေသံ၊ ထိုအယူမဓိ ကေစဆရာတို့၏။ဝါဒေါ၊(ထည့်)။အနောဓိသော
ဖရဏာ၊မပိုင်းသောအားဖြင့်နှံ့စေခြင်းသည်။ဝိရုဇ္ဈတိ၊ဆန့်ကျင်၏။ ။
ကသ္မာ၊ကား။ကေစိသတ္တာကေစိပါဏာကေစိပုဂ္ဂလာတိ၊ဟူ၍။အာဝဇ္ဇ
နတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဟိတ်)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့ဆန့်
ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာအတ္တံတာဝိသံအတ္တံ၊သတ္တာဝိသဒ္ဒါ
သပ္ပဒေသ ဝိသယာဟူသော ထိုသို့သဘောရှိသော အနက်ကို။ အဂ
ဟေတွာ၊၍။ ။(ပုဗ္ဗဝုတ္တနယဖြင့်သတ္တာဝိသဒ္ဒါနိပ္ပဒေသဝိသယာဟူ
သော ဤအတ္တကိုသာယူဟူလို သော်။ ။ထို့ကြောင့် ဣမသုစသည့်
ကိုမိန့်သော်)။ ။ဣမသုပဥ္စသုအာကာရေသု၊ သဗ္ဗေသတ္တာစသည်
ဖြင့်ပါဠိ၌လာကုန်သောဤငါးဖြာသောဘာဝနာကာရတို့တွင်။အညတ
ရဝသေန၊အမှတ်မရှိတပါးပါး၏အစွမ်းဖြင့်။ အနောဓိသော၊မပိုင်းခြား
သောအားဖြင့်။မေတ္တာ၊ကို။ ဖရိတဗ္ဗာ၊နှံ့စေအပ်၏။ ။(ယခုအခါ နှစ်
ဆဲ့နှစ်ဖြာ ဘာဝနာကာရတို့၌ အပ္ပနာကိုသိမ်းဆည်းပိုင်းခြား၍ ပြခြင်း
ငှါ၊ဧတ္တစ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အနောဓိသ-၅၊သြဓိသ-၇ ။ဒိသာ-
၁၀။ဤသို့နှစ်ဆဲ့နှစ်ဖြာဘာဝနာကာရမှတ်)။ ။စ၊ဆက်။ဧတ္တ၊ဤငါးပါး
တို့ဘွင်။သဗ္ဗေသတ္တာအ ဝေရာဟောန္တုတိ၊ဟူသော။အယံ၊ ဤကောဋ္ဌာ
သသည်။ ဧကော၊တခုသော။ အပ္ပနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဗျာပဇ္ဇာ
ဟောန္တုတိ၊ဟူသော။အယံ၊သည်။ဧကော၊သော။အပ္ပနာ၊သည်။ ဟော
တိ၊၏။အဗျာပဇ္ဇာတိ၊ကား။ဗျာပါဒရဟိတာ၊ဒေါမနဿဗျာပါဒမှကင်း
ကုန်သည်။ဟောန္တု၊ဖြစ်ပါစေကုန်။အနီဃာဟောန္တုတိ၊သော။အယံ၊

သည်။ ကောသော။အပ္ပနာ၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။အနိယာတိ၊ကား။
နိဒ္ဒေ[ကြွ]၊ကိုယ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ကုန်။ သုခီ
အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊တိ၊သော။အယံ၊သည်။ကော၊သော။အပ္ပနာ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ ကေဝလယထာဝုတ္တအာကာရဝိဘာဂမတ္တ
ဖြင့် အပ္ပနာဝိဘာဂဖြစ်သည်မဟုတ်သောကြောင့်။ ဣမေသုပိပဒေသု၊
သဗ္ဗသတ္တာအဝေရာဟောန္တု၊အစရှိကုန်သော၌ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။
ယံယံပဒံ၊အကြင်အကြင်ကောဋ္ဌာသသည်။ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
တဿတဿပဒဿ၊၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ကို။ ဖရိတဗ္ဗာ၊၏။ ။
(ယံယံပါကဋံဟောတိတိ ယဒိဒံပုဗ္ဗဘာဂေဘဂ္ဂတဂ္ဂအဘိနိဝေသေ
အနေကကောဋ္ဌာသဝသေနဝမနသိကာရံပဝတ္တေသိ၊ ဘာဝနာယသ
မိဒ္ဓနုက္ကမေဏ နတဂ္ဂယံပဂုဏတရတာယသုပါကဋံ ဟောတိ၊ တဿ
ဝသေန အပ္ပနာဟောတိ။ယထာကိံ နုတ္တိံ သာကာရေ။တဂ္ဂပန အာရမ္မ
ဏံ၊ဇ္ဈာနဘာဝနာကာရောတိအယမေဝဝိသေသောဟု၊ဋီကာဆို၏။ ။
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊အပ္ပနာ၏ရှေ့အဘို့၌။ တဂ္ဂတဂ္ဂ၊ထိုထိုကောဋ္ဌာသ၌။ အ
ဘိနိဝေသေ၊နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။သတိ၊သော်။ အနေကကောဋ္ဌာသဝ
သေန၊ဖြင့်သာလျှင်။ မနသိကာရံ၊ကို။ ယဒိဒံပဝတ္တေသိ၊ အကယ်၍
ကားဖြစ်စေ၏။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ဘာဝနာယ၊၏။သမိဒ္ဓနုက္ကမေ၊
ပြည့်စုံသောခဏ၌။ တဂ္ဂ၊ထိုအနေကကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ယံ၊အကြင်
ကောဋ္ဌာသသည်။ ပဂုဏတရတာယ၊အထူးသဖြင့် လေ့လာအပ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။သုပါကဋံ၊အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။တဿ၊
ထိုအလွန်ထင်ရှားသော ကောဋ္ဌာသ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။
ဟောတိ၊၏။ ယထာကိံ၊ကား။ နုတ္တိံ သာကာရေ၌။ သုပါကဋသ၊အ
လွန်ထင်ရှားသောကောဋ္ဌာသ၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊သည်။ဟောတိ
ယထာ၊တည်း။ပန၊အထူးကား။တဂ္ဂ၊ထိုနုတ္တိံသာကာရ၌။ အာရမ္မဏံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ဈာနံ၊ဉာဏမတ္တာ၌။ဘာဝနာကာရော၊သည်။ဟောတိ၊
၏။ဇ္ဈာတိအယမေဝ၊ဤသို့ထိုမှာအာရုံ ဤ၌ဘာဝနာကာရ၏အဖြစ်သည်
သာလျှင်။ဝိသေသော၊ထူး၏။ ။ဋီကာနက်)။ ဣတိ၊သို့။ပဉ္စသုအာကာ
ရေသု၊တို့၌။စတုန္နံအပ္ပနာနံ၊လေးပါးလေးပါးကုန်သောအပ္ပနာတို့၏။ ။
(စတုန္နံ နံ့ စတုန္နံစတုန္နံ၊ဗျာပနိစ္ဆာလောပေန ဟ် နိဒ္ဒေသော။ သေနယောသေ
သေသုပိ၊၎င်း)။ ။ဝသေန၊ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ဖြင့်။ ဖရဏာ၌။ဝီသ

တိ၊သော။အပ္ပနာ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊ပါး။ သြဓိသော၊ဖြင့်။
ဖရဏော၊၌။ သတ္တသုအာကာရေသု၊တို့၌။ စတုန္နံ၊လေးပါးလေးပါးကုန်
သောအပ္ပနာတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ အဋ္ဌဝီသတိ၊သော။အပ္ပနာ၊တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။စ၊ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤသြဓိသောဖရဏာ၌။ ဇုတ္တိယောပုရိ
သာတိပဒဒွယံ၊ကို။ လိင်္ဂဝသေန၊လိင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။
(လိင်၏အစွမ်းဖြင့်၊ဇုတ္တိ၊ပုရိသ၊နပုံသက-ဟုတိကဆိုသင့်သည်မဟုတ်
လော။ အဘယ့်ကြောင့် ဒုကဆိုသနည်း။ ။လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံတောသံ
အပစုရတောလက္ခဏာနုတ္တာ၊ ၎င်း။ ။ယင်းသို့သော် နပုံသကဟူသော
တတိယပကတိမလွတ်ပြီလော။တတိယာပနပကတိယဒိဗ္ဗပဌမဒုကေန
နသင်္ဂဟိတာ။ ဒုတိယဒုကေနပနတိကေနစသင်္ဂဟိတာဧဝ၊ ၎င်း)။ ။
အရိယာအနရိယာတိပဒဒွယံ၊ကို။အရိယပုထုဇ္ဇနဝသေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။
ဒေဝါမနုဿာဝိနိပါတိကာတိပဒတ္တယံ၊ကို။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ဖြင့်။ဝုတ္တံ၊
၏။ပန၊ပါး။ဒိသာဖရဏော၌။သဗ္ဗေပုရတ္ထိမာယဒိသာယသတ္တာတိအာဒိ
နာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ ဧကမေကိဿာယဒိသာယ၊တခုတခုသောအ
ရပ်၌။ဝီသတိဝီသတိ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ ဒွေသတာနိ၊နှစ်ရာကုန်သောအပ္ပ
နာတို့၎င်း။ သဗ္ဗာပုရတ္ထိမာယဒိသာယဇုတ္တိယောတိအာဒိနာ၊သော။ န
ယေန၊ဖြင့်။ ဧကမေကိဿာဒိသာယ၊တခုတခုသောအရပ်၌။ အဋ္ဌဝီသ
တိအဋ္ဌဝီသတိ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ အသီတိ ဒွေသတာနိ၊ နှစ်ရာ့ရှစ်ဆယ်
သောအပ္ပနာတို့၎င်း။ဣတိဣမိနာပဘေဒေန၊ဖြင့်။စတ္တာရိသတာနိ၊လေး
ရာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသီတိစ၊ရှစ်ဆယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။အပ္ပ
နာ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊အနောဓိသော ဖရဏာ၌နှစ်
ဆယ်၊သြဓိသောဖရဏာ၌နှစ်ဆဲ့ရှစ်၊ ဒိသာဖရဏာ၌လေးရာ့ရှစ်ဆယ်၊
ဤသို့ဖရဏာ၌အနေ့ာဂဓဘေဒအားဖြင့်။သဗ္ဗာနိပိ၊ကုန်သော။(အပ္ပနာ
ကိုငဲ့လျှင်သဗ္ဗာဟူသင့်သည်မဟုတ်လော။သတသဒ္ဒါပေက္ခာယ နပုံသ
ကနိဒ္ဒေသော၊၎င်း)။ ။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၌။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်သော။အဋ္ဌဝီသာ
ဓိကာနိ၊နှစ်ဆဲ့ရှစ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စအပ္ပနာသတာနိ၊ငါးရာသော
အပ္ပနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့မေတ္တာဘာဝနာကိုဆို
ရာအပြီးတည်း။ ။(ဤသို့မေတ္တာဘာဝနာကို ထင်စွာပြပြီး၍ ယခုထို
မေတ္တာဘာဝနာ၌ အာနိသင်ကိုထင်စွာပြခြင်းငှါ ဣတိဧတာသုစသည်
ကို အားထုတ်သော်)။ ။ဣတိယထာဝုတ္တနယေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီး

သောနည်းဖြင့်၊ (ဘာဝေတွာ၊ ၌စပ်)။ တောသုအပ္ပနာသု၊ ထိုငါးရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ်သွယ်သောအပ္ပနာဝီထိတို့တွင်။ ယဿကဿစိအာကာရဿ၊ အမှတ်မရှိသောအခြင်းအရာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ။(အပ္ပနာကိုငဲ့လျှင် သဗ္ဗာသုဟူသင့်လျက် သတ္တဝေဒနာကိုငဲ့၍ သဗ္ဗာနိဟူ၏သို့။ ဤ၌ ယာယကာယစိဟူသင့်လျက်ယဿကဿစိဆိုသည်မှတ်။ တနည်းလည်း၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသအားဖြင့်ယဿကဿစိဆိုသည်မှတ်။ အမှတ်မရှိ တချုချသောအပ္ပနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပေး)။ ။မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အပ်ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သုခံသုပတိတိ အာဒိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဧကာဒသာနိသံသေ၊ တဆဲ့တပါးသောအာနိသင်တို့ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုခံသုပတိစသောပါဠိ၌။ သုခံသုပတိတိ၊ ကား။ သေသဇနာ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုမရကုန်သော လူကျန်လူကြွင်းတို့သည်။ သမ္ပရိဝတ္တမာနာ၊ လက်ျာနံ့တောင်းဖြင့်သာ မလျောင်းမစက်၊ မှောက်ခုံကလက် ထက်ဝန်းကျင် လူးလည်းကုန်လျက်။ ကာကစ္ဆမာနာ၊ ဃုရှုင်ယုချပ်ထွက်သက်ရှူကုန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်စက်ဆုပ်ဘွယ် သောက်ပြန်သော အသံကို ပြုကုန်လျက်။ (ကုသဒ္ဒူပပဒ၊ကရခါတ်၊ဆပစ္စည်း၊မာနပစ္စည်းတည်း)။ ။ဒုက္ခံ၊ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ။သုပန္တိ ယထာ၊ အိပ်ရကုန်၏သို့။ဧဝံတထာ၊တူ။အသုပိတွာ၊ဆင်းဆင်းရဲရဲငြိုငြိုငြင်ငြင်မအိပ်ရမူ၍။ သုခံ၊ချမ်းသာစွာ။ သုပတိ၊အိပ်ရ၏။ (တနည်း)။သုခံ၊ ချမ်းသာသော၊ သုပတိသုပန်ကရောတိ၊ အိပ်ခြင်းကိုပြုရ၏။ (ဤသို့ကြံယာ၏ဝိသေသနဆင်အောင်၊ကရခါတ်၊ဘူခါတ်နှင့်ဘွင့်၍ ယောဇနာသင့်သောဟုဒေါ့ဆိုကုန်၏)။ ။နိဒ္ဒံ၊အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။သြက္ကမန္တောပိ၊ သက်သေသ်လည်း။ သမာပတ္တိံ၊သမာပတ်ကို။ သမာပန္နောဝိယ၊ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ ဟောတိ၊၏။ ။(သုခံသုပတိ၌၊အိပ်ခြင်းသည်၊အိပ်ရာ၌ ဖိဋ္ဌပ္ပသောရဟာသင်္ကဟာရှိသောသုပန်။ ကြံယာမယစိတ်တို့နှင့် မရော၊ ဘဝင်္ဂပဝတ္တိသင်္ကဟာရှိသော သုပန်အားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။ ဤမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုပွါးစေသော ယောဂါဝစရသည် ထိုနှစ်ပါးဖြင့်လည်းချမ်းသာစွာအိပ်ရသတည်း။အကြင်ကြောင့်ကားဖြည်းဖြည်း လျောင်းလျက်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုကောင်းစွာချထား၍ကြည်ညိုဘွယ်သောအခြင်းအရာဖြင့်အိပ်၏၊အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်သော်လည်းဈာန်ဝင်စားသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံအသုပိတွာ၊ စသည်ကို ဆိုသ

တည်း)။ ။သုခံပဋိဗုဇ္ဈတီတိ၊ ကား။ အညေ၊ မေတ္တာဘေဝနာဝိမုတ္တ ကိုရသောသခင်မှတပါးကုန်သော။ပရုရဇနာ၊တို့သည်။(ထည့်)။နိဒ္ဒ နတ္ထာ၊ကြည်းညည်းကုန်လျက်။ဝါ၊ညည်းတွားကုန်လျက်။ဝိဇမ္ဘနတ္ထာ၊တ ဆန့်ကျင်ကျင် တလိမ်လစ်လစ်ဖြစ်ကုန်လျက်။ သမ္ပရိဝတ္တန္တာ၊ အစာဝ သောမြွေလွန့်ယက်သို့ ထက်ဝန်းကျင်လူးလည်းကုန်လျက်။ ဒုက္ခံ၊ဆင်း ရဲစွာ။ပဋိဗုဇ္ဈန္တိ ယထာ၊နိုးကုန်၏သို့။ ။(နိုးချင်းအတူတူဖြစ်ကုန်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဤအထူးကိုဆိုသနည်း။ နိဒ္ဒါကာလေ သုခံအလဘိတွာ နကြေနသုတ္တတ္တာဝေ ပဋိဗုဇ္ဈနကာလေ သရီရခေဒေနနိဒ္ဒနန္တံ ဝိဇမ္ဘနံ ဏုတောဝိတောစဝိပရိဝတ္တနဉ္စ ဟောတီတိအာဟ နိဒ္ဒနန္တာဝိဇမ္ဘန္တာ သမ္ပရိဝတ္တန္တာဒုက္ခံပဋိဗုဇ္ဈန္တီတိ၊ဧင်း။ ။ဤယောဂါဝစရလည်းအတူ တူဖြစ်ခဲ့သော်၊ဇေံအပ္ပဋိဗုဇ္ဈတွာစသည့်ကို အထူးမဆိုသင့်ပြီ။ ။အ ယမ္ပနသုခေန သုတ္တတ္တာ သရီရခေဒါဘာဝတောနိဒ္ဒနနာဒိရဟိတောဝ ဝပဋိဗုဇ္ဈတိ။ တေနဝုတ္တံဇေံအပ္ပဋိဗုဇ္ဈိတွာတိအာဒိ၊ဧင်း)။ ။ဇေံ၊ဤအ တူ။အပ္ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ၊ဆင်းရဲခြင်းကြင်စွါမနိုးမူ၍။ဝိကသမာနံ၊မန့ ရောင်ခြည် သင့်ပွင့်သော။ပဒုမံဣဝ၊ပဒုမာကြာကဲ့သို့။သုခံ၊ချမ်းသာစွာ။ နိဗ္ဗိကာရံ၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊နိုးရ၏။ (သုခပဋိ ဗောဓသည်လည်း သရီရဝိကာရ၏မရှိသဖြင့်ဖြစ်ရကား၊ သုခံနိဗ္ဗိကာ ရံဟူသည်)။ ။နပါပကံသုပိနံပဿတီတိ၊ကား။ သုပိနံ၊အိပ်မက် ကို။ ပဿန္တောပိ၊ မြင်မက်သော်လည်း။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ကောင်းမြတ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။သုပိနံ၊အိပ်မက်ကို။ပဿတိ၊မြင်မက်၏။ ။(ဘဒ္ဒက မေဝသုပိနံပဿတိ ဟူသောဤစကားကို အိပ်မက်ခြင်း၏ အကြောင်း လေးပါးတို့တွင်အဘယ်အကြောင်းကိုရှုလုံးထား၍ဆိုသနည်း။ ။ဘဒ္ဒ ကမေဝသုပိနံပဿတီတိဣဒံ အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေနဒေဝတူပသံဟာရ ဝသေနစဿဘဒ္ဒကမေဝသုပိနံပဿတိ နပါပကန္တိ ကတွာဝုတ္တံ၊ဧင်း။ အဘယ်စကားဖြင့်ရိပ်မိသနည်း။တေနာဟစေတိယံဝန္ဒန္တော ဝိယာတိ အာဒိ၊ဧင်း)။ ။စေတိယံ၊စေတီတော်ကို။ ဝန္ဒန္တော ဝိယ၊ရှိခိုးရ၏သို့ ဧင်း။ ပူဇံ၊ကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊၏သို့ဧင်း။ဓမ္မံ၊ကို။ သုဏန္တော ဝိယ၊ ကြားနာရ၏သို့ဧင်း။ ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းဖြစ် သောထိုယောဂီအား ဘဒ္ဒကသုပိနဖြစ်သလော။ဓာတုက္ခောဘဟေတု ကမ္ပိစဿဗဟုသံဘဒ္ဒကမေဝသိယာ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ယေဘုယျ

အားဖြင့် ဥတုဇရုပ်အာဟာရဇရုပ်တို့၏ စိတ္တဇရုပ်၏ဂုဏ်နှင့်လျော်စွာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ဝှင်း)။ ။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အညော၊ကုန် သော။ပရဇနာ၊တို့သည်။အတ္တာနံ၊မိမိကိုယ်ကို။စောဒေယျုံ၊တို့သည်။ သမ္ဘရိဝါရိတံဝိယ၊ဝန်းရံအပ်၏သို့ဝှင်း။ ဝါဠေဟိ၊တို့သည်။ဥပဒ္ဒုတံဝိ ယ၊နှိပ်စက်အပ်၏သို့ဝှင်း။ ပပါတေ၊ကမ်းပါးပြတ်၌။ပတန္တံ ဝိယ၊ကျ ၏သို့ဝှင်း။ ပဿန္တိ ယထာ၊မြင်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ဤအတူ။ ပါပကံ၊ယုတ်မာ သော။သုပိနံ၊ကို။နပဿတိ၊မမြင်မက်။ မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ ဣတိ၊ ကား။ ဥရေ၊ရင်၌။ အာမုတ္တမုတ္တာဟာရော ဝိယ၊လည်၌စွပ်ချ၍တွဲလွဲကျ သောပုလဲသွယ်ကဲ့သို့ဝှင်း။ သီသေ၊၌။ ပိဠန္ဓမာလာ ဝိယ၊ပန်ဆင်အပ် သောပန်းကဲ့သို့ဝှင်း။မနုဿာနံ၊မြင်သူကြားသူအောက်မေ့သူတို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ မနာပေါ၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ် သည်။ဟောတိ၊၏။ အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ ဣတိ၊ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့၏၊သည်။ ပိယော၊သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊၏သို့ပင်။ ဧဝံ၊တူ။အမ နုဿာနမ္ပိ၊နတ်ဘီလူးတို့သည်လည်း။ပိယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ကော ဝိယ၊အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝိသာခတ္ထေရော ဝိယ၊ဝိသာခထေရ်ကို။အ မနုဿာ၊တို့သည်။ ပိယော ဝိယ၊တည်း။ သော၊ထိုထေရ်သည်။ပါဋ လိပုတ္တေ၊ပြည်၌။ ကုဋုမ္ဗိယော၊ သူကြွယ်သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ဖြစ် ဘူးသတတ်။ သော၊ထိုဝိသာခသူကြွယ်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပါဋလိ ပုတ်ပြည်၌ ပင်လျှင်။ (စကားပဒါလက်ခံရ)။ ဝသမာနော၊ နေလျက်။ အသောသိ ကိရ၊ကြားသတတ်။ ။(အဘယ်သို့ကြားသနည်းဟူမူကား။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေါ ကိရ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ယော တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေါ၊အ ကြင်သိဟိုဠ်ကျွန်းသည်။စေတိယမာလာလင်္ကတော ဝိယ၊စေတီအစဉ် ဟူသောတန်းဆာတို့ဖြင့်တန်းဆာဆင်အပ်သတတ်။ ကာသာဝပဇ္ဇော တော ကိရ၊သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် တောက်ပသတတ်။ဧတ္ထ၊ဤသိဟိုဠ်ကျွန်း ၌။ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနေ ယေဝ၊အလိုရှိရာအလိုရှိရာအရပ်၌လျှင်။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ဝှင်း။နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ဝှင်း။သက္ကာ၊၏။ ဒေသဿ ခေမတာယ တဿ တဿ ပဒေသဿ ရမ္မဏီယတာယ စ။ (ဟိတ်)။ ။ဥတုသပ္ပါယံ၊ဥတု သပ္ပါယကိုဝှင်း။သေနာသနသပ္ပါယံ၊ကိုဝှင်း။ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ၊ကိုဝှင်း။ဓမ္မ သဝနသပ္ပါယံ၊ကိုဝှင်း။ ဣတိ၊သို့။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောသပ္ပါယကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသိဟိုဠ်ကျွန်း၌။ (ကျမ်းပြုဆရာ၏ ပစ္စက္ခအစွဲနှင့်သမီပ ဖြစ်သည်ကို

ရည်၍ဇွေသို့ဆိုသည်။ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော။ကျမ်းပြုဆရာ၏ပရမ္မုခ
ဖြစ်သည်ကိုရည်၍၊တဿေဝမိန့်သကား)။ ။သုလဘံ၊ရလွယ်၏။ဣတိ၊
သို့။ အဿောသိကိရ၊ကြားသတတ်။ သော၊ထိုသူကြွယ်သည်။ အတ္တ
နော၊၏။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်အစုကို။ ပုတ္တဒါရဿ၊ အား။ နိယျာ
ဒေတွာ၊ဆောက်နှင်းခဲ့၍။ ဒသန္တေ၊အဆာဟူသောပုဆိုးစွန်း၌။ (ဒသာ
ဝအန္တော ဒသန္တော၊ ဝတ္ထဿ ဒသန္တော၊ ရင်း)။ ။ဗန္ဓေန၊ထုပ်ခဲ့
သော။ ဧကကဟာပဏေန၊ တသပြာသောဥစ္စာဖြင့်သာလျှင်။ ဃ
ရာ၊မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ထွက်ခဲ့၍။ သမုဒ္ဒတီရေ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌။ နာဝံ၊
သဘော်ကို။ဥဒိက္ခမာနော၊မြှော်လင့်ငံ့ဆိုင်းလျက်။ဧကမာသံ၊လုံး။ဝသိ၊
နေ၏။ သော၊ထိုသူကြွယ်သည်။ ဝေါဟာရကုသလတာယ၊ကုန်သွယ်
ခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ဤအရပ်၌။ ဘဏ္ဍံ၊
ဥစ္စာကို။ ကိဏိတွာ၊ဝယ်၍။ အသုကသ္မိံ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဝိက္ကိ
ဏန္တော၊ ရောင်းသည်ရှိသော်။ ဓမ္မိကာယ၊တရားနှင့်လျော်သော။ ဝါ
ဏိဇ္ဇာယ၊ဖြင့်။ တေနေဝ အန္တရမာသေန၊ ထိုတလအတွင်းဖြင့်သာလျှင်။
သဟဿံ၊ တထောင်သောဥစ္စာကို။ အဘိသံဟရတိ၊ ရုံးစုပြီ၏။ အနု
ပုဗ္ဗေန၊အစဉ်သဖြင့်။ မဟာဝိဟာရံ၊သို့။ အာဂန္တွာ၊၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ကို။ယာစိ
၏။ သော၊ထိုဝိသာခသူကြွယ်သည်။ ပဗ္ဗာဇနတ္ထာယ၊ငှါ။ သီမံ၊သို့။ နီ
တော၊သော်။ တံသဟဿတ္ထဝိကံ၊ ထိုတထောင်သော ဥစ္စာထုပ်ကို။
ဩဝဋ္ဋိကန္တရေန၊ ခါးပိုက်စနစ်လျက် ပုဆိုးထက်တင်အပ်သော ပုဆိုး
တွင်းမှ။ ဘူမိယံ၊၌။ ပါတေသိ၊ကျစေ၏။ ဧတံ၊ဤဝတ္ထုသည်။ ကိံ၊အ
ဘယ်နည်း။ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊သော်ကား။ဘန္တေ၊ ကဟာပဏသ
ဟဿံ၊အသပြာတထောင်တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝတွာ၊၍။ ဥပါသက၊တ
ကာ။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ဝိစာရေတုံ၊စီရင်ခြင်းငှါ။န
သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣဒါနေဝ၊ရဟန်းမပြုမီ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။
ဧတံ၊ထိုအသပြာကို။ ဝိစာရေဟိ၊လော့။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊သော်။ ဝိသာ
ခဿ၊၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇဋ္ဌာနံ၊သို့။ အာဂတာ၊လာသသူတို့သည်။ ရိတ္တဟတ္ထာ၊
အချည်းနှီးသော လက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာဂမိံသု၊ မပြန်စေကုန် သ
တည်း။ဣတိ၊ဤသို့ဆို၍။ရုဉ္စိတွာ၊ဖြေ၍။ သီမမာဠကေ၊သိမ်အပြင်၌။ဝိပ္ပ
ကိရိတွာ၊ကြဲ၍။ပဗ္ဗဇိတွာ၊၍။ ဥပသမ္ပန္နော၊ပဉ္စင်းခံ၏။ သော၊ထိုဝိသာခ
ရဟန်းသည်။ ပဉ္စဝဿော၊ငါးဝါရှိသည်။ ဟုတွာ၊၍။ဒွေမာတိကာ၊နှစ်

စုံပါတိမုက်တို့ကို။ ပဂုဏာ၊နှုတ်၌လေ့လာသည်တို့ကို။ ကတွာ၊၍။ပဝါ
ရေတွာ၊ပဝါရဏာပြု၍။အတ္တနော၊အား။ သပ္ပါယံ၊လျောက်ပတ်သော။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ တဆောင် တ
ဆောင်သော ကျောင်း၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလ လေးလ တို့ကို။
ကတွာ၊၍။ သမပ္ပဝတ္တဝါသံ၊ထိုထိုသို့သောကျောင်းတိုက်၌ အညီအမျှ
ဖြစ်သောနေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝသမာနော ဝသံကုရုမာနော၊ နေ
ခြင်းကိုပြုလျက်။စရံ၊၏။ ။(မိမိဝင်ရာဝင်ရာကျောင်း၌ ငါ အာဂန္တုကြ
ဟုမမှတ်မိုက်ဘဲ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာအတ္တနောကာတဗ္ဗဝတ်တို့ကို
မချွတ်ဖြည့်လျက်သာ နေသည်ဟုလို။ ။အပရေပနဘဏန္တိ၊သမပ္ပ
ဝတ္တဝါသဲ့ သဗ္ဗသတ္တေသု သမပ္ပဝတ္တ မေတ္တာဝိဟာရဝါသံ။ အယဋ္ဌိ
ထေရောအရဟတ္တာဓိဂမတော ပုဗ္ဗေပိပဋ္ဌာယမေတ္တာဝိဟာရီအဟော
သိ၊ဝုင်း။ ။မထေရ်သည် ထိုသို့အမျှဖြစ်သော နေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်
ကျင့်လျက် တနေ့သ၌တခုသော မြေလျော်ဘွယ်သောတောအုပ်ကိုမြင်
၍။ထိုတောအုပ်၌ တခုသောသစ်ပင်အောက်၌သမာပတ်ဝင်စား၍ မိုင်း
ခြားတိုင်းသောကာလဖြင့် သမာပတ်မှထ၍ မိမိဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း
လျှင်အကြောင်းရှိသော ပီတိသောမနဿဖြင့် ဥဒါန်း ကြွက်လိုရကား၊
ယာဝတာဉပသမ္ပန္နောဟူသောဂါထာကိုရွတ်သတည်း။ ထိုအနက်ကို
ပြခြင်းငှါ၊ဝနန္တေ ရဋ္ဌေ တာထေရော၊ဟူသော ဌမဂါထာကို ကျမ်းဆ
ရာထားသတတ်)။ ။ဧဝံ၊သို့။စရမာနော၊ကျင့်သော။ ။ဝနန္တေရေ၊
တောကြား၌။ ဌိတော၊တည်လျက်။ ဂစ္ဆမာနကော၊သီဟာဂဇ္ဇိတကိုကြိုး
ဝါးတတ်သော။ဝိသာခေါ၊မည့်ရှိသော။ထေရော၊သည်။ အတ္တနော၊၏။
ဂုဏံ ဂုဏာသမုဒယံ၊ ကျေးဇူးအပေါင်းကို။ သေနန္တာ၊ ဆင်ခြင်လတ်
သော်။ ဣမမတ္ထံ၊ကို။ အဘာသထ၊၏။ ။မာရိသ၊ဆင်းရဲကင်းသသူ။
ယာဝတာ၊အကြင်မျှလောက်သောကာလမှ။ ဘုတိ၊စ၍။ (ထည့်)။ဉပ
သမ္ပန္နော၊၏။ ယာဝတာ၊အကြင်မျှလောက်သောကာလဖြင့်။ ဝါ၊၌။ဣဓ၊
ဤတောအလယ်သို့။ အာဂတော၊ရောက်၏။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤကာလအ
တွင်း၌။ခလိတံ၊ချွတ်ချော်တိမ်းယိမ်းသောအကျင့်မည်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။
ယေဂုဏာ၊ အကြင်သူတော်ကောင်းတို့ ရအပ်သောကျေးဇူးတို့သည်။
သန္တိ၊ကုန်၏။ တေဂုဏာ၊တို့ကို။တော၊သည်။ လာဘာအဟော၊ရတော်
စွသြ။ဣတိ၊သို့။အဘာသထ၊၏။ ။သော၊ထိုမထေရ်သည်။စိတ္တလပဗ္ဗ

တဝိဟာရံ၊ မိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းသို့။ ဂန္တုကာမော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ..ဒွ
ဓာပထံ၊ နှက်ဖြာကွဲသောခရီးသို့။ ပတွာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ နု
ခေါ၊ ခရီးမှန်လေလော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ အယံ၊ ဤခရီးသည်ပင်။ မဂ္ဂေါ
နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တယန္တော၊ ဖြစ်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ အထ၊ ထို
အခါ၌။ အဿ၊ ထိုမထေရ်အား။ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော။ ဒေ
ဝတာ၊ သည်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ ဧသော၊ ဤခရီးသည်။
မဂ္ဂေါ၊ မိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းသို့သွားသောခရီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊
၍။ ဒဿေသိ၊ ညွှန်ပြလိုက်၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်၊ မိတ္တလပဗ္ဗတဝိ
ဟာရံ၊ သို့၊ ဂန္တွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုမိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း၌။ စတ္တာရောမာ
သေ၊ ပက်သုံး။ ဝသိတွာ၊ ၍၊ ပစ္စူသေ၊ မိုးသောက်ထအခါ၌။ ဂမိဿာမိ၊
အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍၊ နိပဇ္ဇိ၊ ၏။ စင်္ကမသီသေ၊ စင်္ကြံဦး၌။ မဏိလ
ရုက္ခေ၊ သပြေပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ၊ သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ ..သောပါနဖလ
ကေ၊ စောင်းတန်းကျဉ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ပရောဒေသိ၊ ငို၏။ ထေရော၊
သည်။ ကော၊ ဤငိုသသူသည်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာ
ဟ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်။ အဟံ၊ ငိုသည့်အကျွန်ုပ်သည်။ မဏိလိယာ၊ သ
ပြေပင်စောင့်နတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ရော
ဒသိ၊ ငိုဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တုမှာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ဂမ
နံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ရောဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊
သော်။ မယိ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤမိတ္တလတောင်၌။ ဝသန္တေ၊ သော်။ တုမှာကံ၊
အား။ ကောဂုဏော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
ဘန္တေ၊ ရှင်။ တုမှေသု၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝသန္တေသု၊ သော်။ အမနုဿာ၊
နတ်ဘီလူးတို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ မေတ္တံ၊ ကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊
ထိုနတ်ဘီလူးတို့သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ တုမှေသု၊ တို့သည်။ ဂတေသု၊ ကြွတော်မူ
လတ်ကုန်သော်။ ကလဟံ၊ ခိုက်ရန်ကို။ ကရိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ၊ ရုန့်
ရင်းကြမ်းကြုတ်သော စကားကိုလည်း။ ကထယိဿန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်
လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ထေရော၊ သည်။ မယိ၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝ
သန္တေ၊ သော်။ တုမှာကံ၊ အား။ ဖါသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း
သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိ ဝတွာ၊ ၍။ အညေပိ၊
ကုန်သော။ စတ္တာရောမာသေ၊ လုံး။ တတ္ထေဝ၊ မိတ္တလပဗ္ဗတေ၌ပင်လျှင်။
ဝသိတွာ၊ ၍။ တထေဝ၊ သို့ရှေးအတူသာလျှင်။ ဂမနစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ

ဖြစ်စေပြန်၏။ ဒေဝတာပိ၊ သည်လည်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပုန၊ တဖန်။ ရောဒိ၊
ငိုယိုပြန်၏။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ
လျှင်။ ထေရော၊ သည်။ တဒေဝ၊ လျှင်။ ဝသိတွာ၊ ၍။ တဒေဝ စိတ္တလပဗ္ဗ
တေ၊ လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဝိဟာ
နံ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိ
ယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝတာရက္ခန္တီတိ၊ ကား။ မာတာပိတရော၊
မိဘတို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခန္တိ ဣဝ၊ စောင့်ကုန်၏သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့
သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ ကမတီတိ၊ ကား။
မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ရှိသောသူ၏။ ကာယေ၊ ၌။ (နက
မတိ နပ္ပဝိသတိ၌စပ်)။ ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ၊ ဥတ္တရာမည်သောဒါယိ
ကာမ၏။ ကာယေ၊ ၌။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ နကမတိ ဣဝ၊ မဝင်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ မ
သောင်သကဲ့သို့။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ မီးသည်မူလည်း။ နကမတိ နပ္ပဝိသတိ၊ မဝင်
နိုင်။ ဝါ၊ မသောင်နိုင်။ သံယုတ္တဘာဏကစူဠသိဝတ္ထေရဿ၊ သံယုတ္တနိ
ကာယ်ဘတ်သောစူဠသိဝထေရ်၏။ ကာယေ၊ ၌။ ဝိသံ၊ သည်။ နကမတိ
ဣဝ၊ မဝင်သကဲ့သို့။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ နကမတိ နပ္ပဝိသတိ၊
မဝင်နိုင်။ သံကိစ္စသာမဏေရဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌။ သတ္ထံ၊ လက်နက်
သည်။ နကမတိ ဣဝ၊ မထိုးမဝင်မရှနိုင်၏သို့။ သတ္ထံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ နက
မတိ နပ္ပဝိသတိ၊ မထိုးမဝင်မရှနိုင်။ အဿ မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ ၏။ ကာယံ၊
ကို။ နုပကောပေတိ၊ မနှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ။(အပ္ပနာသို့ရောက်သောမေတ္တာသည်သာလျှင် ယခင်
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအာနိသင်ပြီးသလော၊ ကြောင့်၊ ဓေနုဝတ္ထုမ္ပိ၊ စသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဓေနုဝတ္ထု၊ ဤလက်နက်မထိုးမဝင်မရှသည်
၏အဖြစ်၌။ ဓေနုဝတ္ထုမ္ပိ၊ သားငယ်ရှိသောနွားမဝတ္ထုကိုလည်း။ အာစရိ
ယာ၊ တို့သည်။ ကထယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကာ၊ တခုသော။ ဓေနု၊ သားငယ်မိ
ဖြစ်သောနွားမသည်။ ဝစ္ဆကဿ၊ နွားသားငယ်အား။ ခီရဓာရံ၊ နို့ရည်အ
သဉ်ကို။ မုဉ္စမာနာ၊ ယိုစေလျက်။ အဋ္ဌာသိ ကိရ၊ တည်သတတ်။ ဧကော၊
တဦးသော။ လုဒ္ဒကော၊ မုဆိုးသည်။ တံ၊ ထိုသားငယ်အမိဖြစ်သောနွားမ
ကို။ ဝိဇ္ဈိဿာမီတိ၊ ထိုးအံ့ဟူ၍။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္တေတွာ၊ တ
ပြောင်းပြန်ပြန်ပြု၍။ ဝါ၊ ချိန်၍။ ဒီဃဒဏ္ဍကသတ္တိံ၊ အရိုးရှည်သောလှံမ
ကို။ မုဉ္စိ၊ သွတ်၏။ သာ၊ ထိုလှံသည်။ တဿာ၊ ထိုနွားမ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အာ

ဟတ္ထ၊ထိ၍။ တာလပဏ္ဏံဝိယ၊ ထန်းရွက်ကဲ့သို့။ ပဝေဋ္ဌမာနာ၊ ခွေလိပ်၍။ ဂတာ၊သွား၏။ ။(အဘယ်၏အစွမ်းဖြင့်နည်း။ ဥပစာရမေတ္တာ၊အပ္ပနာမေတ္တာဗလဖြင့်ပင်လောဟု၊ကာ။ နဝဥပစာရေ။ပ။ ဝိတ္ထတာယ၊ဟူသည်)။ ။ဥပစာရဗလေန၊ဥပစာရမေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝေဋ္ဌမာနာ၊ ခွေလိပ်၍။ဂတာ၊သွားသည်ကား။ နဝေ ဟောတိ၊မဟုတ်လေဟူ။အပ္ပနာဗလေန၊အပ္ပနာမေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝေဋ္ဌမာနာ၍။ ဂတာ၊သွားသည်လည်း။ နဟောတိ၊မဟုတ်ပေသည့်သာတည်း။ ။(ယင်းသို့သော် အမိန့်သွားမှ ဆေးကောင်းဝါးကောင်း မနှံ့ရေးမနှံ့နှံ တတ်၍လော၊ ကာယသိဒ္ဓိဆေးနှံ့ပြီးရှိ၍လော၊ ကြောင့်။ ကေဝလံစသည်ကိုမိန့်သည်)။ ။ကေဝလံ၊ဥပစာရ-အပ္ပနာ-မေတ္တာနှင့်မရောမရှက်သက်သက်။ ဝါ၊အကြောင်းတပါးနှင့်မရောမရှက် သက်သက်။ ဝတ္ထုကေ၊ မိမိရင်သွေးရင်သားနှားသူငယ်၌။ဗလဝပိယစိတ္တတာယ၊ပြင်းစွာဖြစ်သော မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ပဝေဋ္ဌမာနာ၊၍။ ဂတာ၊ သွား၏။ ။(မေတ္တာ၏အကျိုးကိုရှုံး၍နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှါ ဧဝံစသည်ကိုမိန့်သည်)။ ။အယံ မေတ္တာ၊ ဤမေတ္တာသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ၊ ဤရွေ့လောက်စင်ကြီးမားသောအာနုဘော်ရှိပေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကထယန္တိ၊ကုန်၏။ ။(နိဝတ္တေတဗ္ဗနှင့်အကွဗလဝပိယစိတ္တတာယဟူသော ဂဟေတဗ္ဗဝိသေသကိုဆိုသဖြင့် အဘယ်ကိုပြရခြင်း ဂုဏ်ရောက်သနည်း။ ဗလဝပိယစိတ္တတာယာတိဣမိနာ ဗလဝပိယစိတ္တတာမတ္တေနာပိ သတ္တိနုကမတိ၊ ပဂေဝမေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ ဒဿေတိ။ ၎င်း)။ ။တုဝဋံစိတ္တံသမာဓိယတီတိ၊ကား။ မေတ္တာဝိဟာရိနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊တည်ကြည်၏။(မေတ္တာဈာနသမင်္ဂီဖြစ်၍ မေတ္တာအလျဉ်မပြတ်ဖြစ်သည်ကိုပင် ခိပ္ပမေဝစိတ္တံ သမာဓိယတိဟူသလော။ ယင်းသို့ဖြစ်ကလည်း၊ခိပ္ပမေဝဟု မယူသင့်ပြီဟူမူ။ ။ခိပ္ပမေဝစိတ္တံသမာဓိယတီတိ ကေနစိပရိဗန္ဓေန ပရိဟီနဈာနဿဗျာပါဒဿဒူရသမုဿာရိတတ္တာဝတော ခိပ္ပမေဝသမာဓိယတိ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ ကေစိ၊ ၎င်း)။ တဿ၊ထိုမေတ္တာဝိဟာရိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊စိတ်၏နှေးနှေးဖြည်းဖြည်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတီတိ၊ကား။ ဗန္ဓနာ၊အညှာမှ။ပဝုတ္တံ၊လွတ်ခါနီးသော။ ဝါ၊ကြွေခါနီးသော။ တာလပက္ကံဝိယ၊ထန်း

သီးမှည့်ကဲ့သို့။ အသသ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုခဉ္စ၊ သည်လည်း။
ဝိပ္ပသန္နဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်လင်သော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊
၏။ ။(ဗန္ဓနာပမုတ္တံ ရှိတတ်သည်။ ပရုတ္တံ သာသင့်သည်)။ ။အသမ္မူဠ္ဌော
ကာလံကရောတီတိ၊ ကား။ မေတ္တာဝိဟာရီနော၊ အား။ သမ္မောဟမရဏံ
နာမ၊ တွေဝေလျက် သေရခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်း
သို့။ ဩက္ကမန္တော ဝိယ၊ သက်သကဲ့သို့။ အသမ္မူဠ္ဌော၀၊ မတွေမဝေသည်
ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကာလံကရောတိ၊ စုတေ့ရ၏။ ဥတ္တရိမပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တောတိ၊
ကား။ မေတ္တာသမာပတ္တိတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိံ၊ အထက်အမြင့်ကြီးဖြစ်
သော။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်
မူ။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်သော
သောကျိုးနိုးသောသူးသို့။ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်
ရ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ မေတ္တာဘာဝနာယာနိသံသ၊ ဝိတ္ထာရကထာ၊ တည်း။ ။
(ဤမေတ္တာ၏အာနိသင်ကိုဆိုရာ၌။ သုခံသုပတိ့ မှန သော၊ အစ္ဆရာတွ်သုလာမာ
ဟိဘာ။ သု ဇုန္ဒိပဇ္ဇဏ္ဍိ၊ သဒ္ဒါ ဂါတမသာဝကာ။ ဤသို့စသည်ကို
ဟောရကား။ ဤမှတပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းအစွမ်းဖြင့်ရသောဈာန်ရှိသော
သူတို့အားသည် သုခသုပနစသောအာနိသင်ကို ရသည်မဟုတ်လော
ဟူမူ။ တသာပဓိမေအာနိသံသာဗြဟ္မဝိဟာရလာဘိနောအနုဝေသေသာ
သဘ္ဗ နှမျာပါဒါဒိနံ ဥဇုဝိပက္ခနိကဘာဝေ ဘာဗြဟ္မဝိဟာရနံ၊ ငင်း။ ။ဗျာ
ပါဒစသည် တို့၏ ဥဇုဝိပက္ခနိက အဖြစ်ကို အဟာသ်ဖြင့်သိသနည်း။ တေ
နေဝါဟ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဂုသောဗျာပါဒဿ၊ ယဒိဒံမေတ္တာစေ
တောဝိမုတ္တီတိအာဒိ၊ ငင်း။ ။ငင် သို့သော်ဗျာပါဒစသည်တို့၏ကင်း
ခြင်းသည် ယာ ဖြစ်သင့်ပါသည် မဟုတ်လော။ ဗျာပါဒါဒိ ဝသေန စ
သဘ္ဘာ ဒုသ္ဒသု နာဒဿ ယောတိ တပ္ပဋိပက္ခဘူတော သုဗြဟ္မဝိဟာရေသု
သိဒ္ဓေသု သုခသုပနာဒယော ဟာပုဂ္ဂဝတာဝေဝ ဟောန္တီတိ၊ ငင်း)။ ။
မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရ။
၁၃၇။ ပန၊ သို့မှတပါး။ ကရုဏံ၊ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေ
တုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသောယောဂီသည်။ ။(နတ္ထိကရုဏာဇာတော
သန္တိ နိက္ကရုဏာ၊ တေသံ ဘာဝေါ နိက္ကရုဏတာ၊ တာပစ္စည်းအရ ကရု
ဏာ၏အဘာဝမျက်ကောက်အနွံ့ရိုး၍ ဝိဟောသာသာ ဟု ဋီကာလာစ်သည်။
ဣခကောဒ္ဓောပါတိနာဝါ လေဍ္ဍုနာဝါ ဒဏ္ဍေနဝါ သတ္ထေနဝါ အညာ

တရညာဘရေနဝါ သတ္တာနံ့ဝိဟေဌဇာတိကော ဟောတိတိ ဇိဝံရတ္တာဝိ ဟေဌနေတိအာ ထ္တာ၊ဟု ဝိဟေသာ၏ သရုပ်ကိုဘော်ပြလျက် သတ္တမိ အနက်ကိုသိစေသည်။ ထိုကြောင့်)။ ။နိဗ္ဗုရကာတာယ၊ ကရုဏာမဲ့သည်၏အဖြစ်ဟူသောညှဉ်းဆဲခြင်း၌။(ပေး)။ ။အာဒိနဝံ၊ ဒေါသံ၊ကို ၎င်း။ ။(ထိုဒေါသဟူသည်လည်း ဟုတ်ဟုတ်ညားညား သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း၌။ဤ၂ဌ္ဌပြန်ဘဝ၌၎င်းသံသရာဘဝ၌၎င်းယုတ်မာသောအကျိုးပင်တည်း)။ ။ကရုဏာယ၊၏။အာနိသံသဥ္စ၊ကို၎င်း။ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊၍။ကရုဏာဘာဝနာ၊ကို။ အရဘိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အကြင်သသူ၊ အမှုရန်၎င်း၊ သနားကင်းသား။ ကိုယ်ချင်းမစာ၊ကရုဏာရှားပါး၊ လူ စော်ကားသည်၊အခြားသတ္တဝါတို့ကိုဇီဝိတိန္ဒြေမှချခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုဖြတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်၎င်း ညှဉ်းဆဲ၏။လာဘ်မရစေခြင်း၌၎င်း၊ နေရာမရစေခြင်း၌၎င်း၊ အကျိုးစီးပွါးပျက်စီးစေခြင်း၌၎င်း၊ခြွေရံကျော်စော ရွှေ လျော့ပျက်ပြားစေခြင်း၌၎င်း လုံ့လပြုသဖြင့်ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။အယုတ်သဖြင့်အကြင်အကြင်အပြစ်ကိုရှိသတ်အား ဘော်ပြသဖြင့်လည်းညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ထိုသို့ကာရုပနှဝဟာ၊မာနက္ခသာ၊ဓိဿာဝိတက်၊ပေါင်းဘက်ဘော်ပြုမသာရသသူ၏၊ ယခင်ဆို အပ်ပြီးသောညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းပမာဒဝိဟာရသည် မျက်မှောက်ကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်သာဘ်မရခြင်း၌လည်းဖြစ်၏။ရပြီးသောလာဘ် ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်း၌သည်းဖြစ်၏။သူတပါးကိုစော်ကားနှိပ်ထက် နှိပ်စက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် မကောင်းသတင်းလည်းပေါက်၏။ထိုသို့လွန်ကျူး၊ သူဘထူးကို၊ရှုံးရှုံးရှားရှား၊စော်ကားရိုင်းပြ၊ပမာဏမခန့် ပြုတတ်သသူလူသစ်သည်၊မနှစ်သက်သူရန်သူများသဖြင့် သွားလေရာရာ ရှိရှာကြောက်ထိတ်၍၊ ပရိသတ်အပြင်၊မက်ဘူတ၊မလှမသာသော မျက်နှာဖြင့်သာကပ်ရ၏။တွေတွေဝေဝေသေလွန်ရ၏။ကာယဘေဒါ၊ကိုယ် ခန္ဓာချုပ်သည်မှနောက်ပြီ၊ ဒုဂ္ဂတိကိုသာ လိုအပ်၏။ သုဂတိဘဝ၌ မနုဿစင်စစ်ဖြစ်ပါပြားလည်း။ဒွန်းစဏ္ဍားငါးမျိုး၌သာကြိုက်လျက်၊ပန်းမှိုက်သွန်စသောအမှုဖြင့် နိစကုလိကဒုဗ္ဗဇ္ဇသာဖြစ်ရ၏။ မွေးသည့်အမိ မှသော်သည်း မရှုသာ၊ရုပ်ဝါရုပ မလှသည်သာဖြစ်ရ၏။ အထွေထွေ ရောဂါထူ၍ တညည်းညူညူမချမ်းသာ အနာသည်ကြီးဖြစ်ရ၏။အစား အဝတ်မျှမကုံ၍ဒုဂ္ဂတသာဖြစ်ရ၏။အသက်တိုစွာ အပ္ပါယုကသာဖြစ်

ရ၏။ ဤသို့စသောများစွာသော အနုတ္တအစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို
ညွှဉ်းဆဲကလူမှုခြင်း၌အပြစ်ဟုအဘန်တလဲလဲရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ထို၏ပဋိ
ပက္ခအားဖြင့် ကရုဏာ၌အာနိသင်ကိုဆင်ခြင်အပ်၏။ ။ထိုသို့အပြစ်
အကျိုးကိုဆင်ခြင်ခြင်း ပုဗ္ဗကြိယာကို ပြုသင့်သောကြောင့်။ နိက္ကရုဏ
တာယအာဒီနဝံကရုဏာယစအာနိသံသံပစ္စဝေက္ခိတွာဟူသတည်း)။ ။
ပန၊ဆက်။ တဗ္ဗကရုဏံ၊ ထိုကရုဏာဖြဟ္မဝိဟာရကိုလည်း။ (စသဒ္ဒါ
ဖြင့်မေတ္တာကိုသာမဟုတ်၊ကရုဏာကိုလည်းဟုဆည်းသည်)။ ။အာရ
ဘန္တေန၊အားထုတ်သောယောဂါဝစရသည်။ပဌမံ၊စွာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိ
သု၊တို့၌။ နအာရဘိတဗ္ဗာ၊အပ်။ ။(ပဌမံပိယပုဂ္ဂလာဒိသု နအာရဘိ
တဗ္ဗာဟူပြီး၍။ ထိုပဌမအနာရမ္ဘန၏အကြောင်းကို ပိယောဟိစသည်
ဖြင့်မိန့်သည်)။ ။ဟိသဒ္ဒါ၏။ ဝါ၊ဟိအပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ
ကြောင့်။ ပိယော၊ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဋ္ဌာနေယေဝ၊၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌ
တိ၊၏။ ။(ပိယအရာ၌တည်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ အားမ
ထုတ်အပ်သနည်း။ ပိယသည်းဒုက္ခိတမဟုတ်လောဟူမူ။ ပိယဥ္စပုဂ္ဂလံ
ကရုဏာယိဘုမာရဘန္တဿနတာဝပိယဘာဝေါဝိဂစ္ဆတိ။ ။မကောင်း
တည့်သေးလျှင် ရှိစေတော့လော။ ။အဝိဂတေစတသ္မိံကုတောက
ရုဏာသနာ။တောနာဟပိယဋ္ဌာနေယေဝတိဋ္ဌတိတိ၊ငင်း။ ။သေသပုဂ္ဂ
လေသုပိဧသေဝနယော)။ ။အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အတိပ္ပိယသဟာယကဋ္ဌာနေယေဝ၊၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ မဇ္ဈတ္တော၊
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေယေဝ၊၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ အပ္ပိယော၊
သည်။အပ္ပိယဋ္ဌာနေယေဝ၊၌သာလျှင်။တိဋ္ဌတိ၊၏။ဝေရီ၊သည်။ဝေရိဋ္ဌာ
နေယေဝ၊၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလကတာ၊ လိင်္ဂဝိ
သဘာဂပုဂ္ဂိုလ် ကာလကိတပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အခေတ္တမေဝ၊ ခေတ်မ
ဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသု၊တို့
၌။ပဌမံ၊စွာ။နအာရဘိတဗ္ဗာ၊အပ်။ ။(လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလကတာနံ
အခေတ္တဘာဝေါကာရဏံ ဟေဋ္ဌာဝုတ္တမေဝ။ ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌မူကား
ရှေးဦးစွာအားထုတ်အပ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပါဠိနည်းဖြင့်သာပြခြင်း၌၊
ကသ္မာဘိက္ခု၊စသည်ကိုအားထုတ်သော်။ ။တနည်း၊ ပိယပုဂ္ဂလစ
သည်တို့၌ လက်ဦးအားမထုတ်အပ်သော် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လက်ဦး
အားထုတ်သင့်သနည်းကြောင့်သဗ္ဗပဌမံစသည်ကိုမိန့်သော်။အဘယ့်

ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ လက်ဦးအားထုတ်သင့်သည်ကို သိအပ်သနည်း
ကြောင့်။ ကထဉ္စဘိက္ခု။ပ။ဝုတ္တတ္တာ၊မိန့်သော်)။ ။ပန၊လက်ဦးအား
ထုတ်သင့်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဘိက္ခု၊သည်။ ကထဥ္စ၊ အဘယ်သို့သောအ
ခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ကရုဏာသဟဂတေန၊သော။စေတသာ၊ဖြင့်။
ဧကံဒိသံ၊ကို။ဖရိတွာ၊၍။ဝိဟာရတိ၊နည်း။ သေယျထာပိနာမ၊မည်သည်
ကား။ ဒုဂ္ဂတံ၊ဒလိဒ္ဒံ၊စည်းစိမ်ပျက်စီး၍ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲစွာသော။ ။
(ဥစ္စာစည်းစိမ်အိမ်ထောင်ခမ်းနား ပျက်ပြားသည့်၏အဖြစ်ကြောင့် သု
ခကိုပြီးစေတတ်သောစည်းစိမ်တို့၏မရှိချို့တဲ့သဖြင့်။ဒုက္ခံ၊သို့။ဂတော၊
ရောက်သည်တည်း။ ဥပဂတော၊ကပ်သည်တည်း။ ဤသို့သောအနက်
အားဖြင့် ထိုဒလိဒ္ဒကို ဒုဂ္ဂတဟုဆိုအပ်၏)။ ။တနည်း။ ဒုဂ္ဂတံ၊ဒုက္ခနှင့်
တကွ မကောင်း ရောရှက်လူးလည်းခြင်းရှိသော သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်
သော။ (ဒုဂ္ဂတန္တိဒုက္ခေနသမင်္ဂီဘာဝံဂတံ၊ဝင်း)။ ။ဒုရူပေတံ၊ကာယ
ဒုစ္စရိတာဒိဟိ ဥပေတံ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့နှင့်တကွ ပြည့်စုံထ
သော။ ။(တနည်း)။ ဒုဂ္ဂတံ၊ဂတိ-ကုလ-ရူပစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
တမဘာဝဒ္ဓတည်သည်ဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတမည်သော။ ဒုရူပေတံ၊ ကာယဒုစ
ရိုက်စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်တမပရာယဏဘာဝ၌
တည်သည်ဖြစ်၍ဒုရူပေတမည်သော။ဧကံ၊သော။ပုဂ္ဂလံ၊ကို။ဒိသွာ၊မြင်
၍။ကရုဏာယေယျထာ၊ကရုဏာဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။
သဗ္ဗသတ္တေ၊တို့ကို။ ကရုဏာယ၊ဖြင့်။ ဖရတိ၊၏။ ဏ္ဍတိ၊သို့။ ဝါ ဏ္ဍတိဏ္ဍ
မဿဝစနဿ၊၏။ဝိဘင်္ဂေ၊၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗပဌမံ၊အလုံးစုံတို့
၏ရှေးဦးစွာ။တာဝ၊အစဉ်သင့်။ကိဉ္စိဒေဝ၊တစုံတယောက်သာလျှင်ဖြစ်
သော။ ကရုဏာယိတဗ္ဗံ၊ ကရုဏာဖြစ်သင့်သော။ ဝိရူပံ၊ ဘောက်ပြန်
သောရုပ်ဆင်းရှိသော။ ပရမကိစ္ဆာပ္ပတ္တံ၊အလွန်လျှင် ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်း
သို့ရောက်သော။(ကြီးစွာပျက်စီးခြင်းဖြင့်ရုန်းရုန်းနစ်သောဟူလို)။ ။
ဒုဂ္ဂတံ၊သော။ ဒုရူပေတံ၊သော။ ဆိန္နာဟာရံ၊ ပြတ်သော အာဟာရရှိ
သော။ ကပလ္လံ၊ခွက်ဖုံးစားကို။ ပုရတော၊ရှေ့၌။ ဌပေတွာ၊၍။ အနာထ
သာလာယ၊ကိုးကွယ်ရာမရှိသောစရပ်၌။ နိသိန္နံ၊နေလျက်။ ကပဏပုရိ
သံ၊အထီးကျန်သောယောကျ်ားကို။ ဟတ္ထပါဒေဟိ၊မှ။ ပဃရတ္တံ့ကိမိဂ
ဏံ၊ယိုထွက်သောပိုးလောက်အပေါင်းပြည့်၍။ အဋ္ဋသရံ၊ ကျင်နာပင်
ပန်းသောအသံကို။ ကရောန္တံ၊ပြုသည်ကို။ ဝါ၊ပြုသော။ ကပဏပုရိသံ၊

ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ အယံသတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကိစ္ဆံ၊ အလွန်ငြိုငြင်ဆင်း
ရဲပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ဩ ရောက်ခဲ့ပြီတကား။ ဣမမှာဒုက္ခာ၊
ဤဆင်းရဲမှ။ မုစ္စေယျ၊ လွတ်ပါငြားအံ့၊ လွတ်ပါမူကား။ အပ္ပေဝနာမ သာ
ဓုဝတ၊ ကောင်းလေစွဩ။ ဣတိ၊ သို့။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏။
(အပ္ပေဝနာမာတိ သာဓုဝတ၊ ဟုဋီကာဖွင့်သည်။ အပ္ပေဝကို၊ အပိ-ဧဝ-
ဖြတ်။ ဧကကိုယပြု၍။ ယဝတံသုတ်ဒွန္ဒကာရသဒ္ဒါဖြင့်စီရင်)။ တံ၊ ထိုဒုဂ္ဂတ၊
ဒုရုပေတ၊ ကပဏပုရိသကို။ အလဘန္တေန၊ မရသော ယောဂီသည်။
သုခိတောပိ၊ ပြည့်စုံသော သုခရှိပါလျက်လည်း။ ပါပကာရီ ပုဂ္ဂလော၊
မကောင်းမှုကို ပြုသောသတ္တဝါကို။ ဝဓေန္တေန၊ သတ်ထိုးသည့်သူနှင့်။ ဥပ
မေတွာ၊ နှိုင်းရှည့်၍။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(ဝဓေန္တေန၊ ကား။ တတိ
ယစတုတ္ထ၊ အသဒိသနွေဘော်လိုသည်)။ ။ကထံ၊ သို့။ ကရုဏာယိ
တဗ္ဗော၊ ကား။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သဟာဘဏ္ဍေန၊ ခိုးထုပ်နှင့်အတူ။
ဂဟိတစောရံ၊ လက်တည်းဘမ်းမိသောခိုးသူကို။ (နေန္တိဋ္ဌစပ်)။ နံစော
ရံ၊ ကို။ ဝဓေထ၊ ကွပ်ကြလေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဟိဏိတာယ။ (ထည့်)။ စေ
ခိုင်းသော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာယ၊ အာဏာတော်ဖြင့်။ ရာဇပုရိသာ၊ မင်း
၏အာဏာသားတို့သည်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ကြိုးစုံတုပ်နှောင်၍။ စတုက္ကေစတုက္ကေ၊
ခရီးလေးစုံ ခရီးလေးစုံတိုင်း။ ပဟာရသတာနိ၊ များစွာရိုက်ခတ်ခြင်း
တို့ကို။ ဒေန္တာ၊ ပေးကုန်လျက်။ အာဃာတနံ၊ လူသတ်သင်ရာသုသာန်သို့။
ဝါ၊ ကွပ်ညှပ်ရာစဉ်းတီးတုန်းသို့။ နေန္တိ၊ ထုတ်ကုန်၏။ တသ၊ ထိုထုတ်
ယူသွားသောခိုးသူအား။ မနုဿာ၊ သနားကျင်နာ ကရုဏာရှိသောသူ
တို့သည်။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ခဲဘွယ်ကိုရင်း။ ဘောဇနီယမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ မာလာဂန္ဓ
ဝိလေပန တမ္ဗူလာနိပိ၊ ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း ကွမ်းတို့ကို ရင်း။ (ပိ
သဒ္ဒါဖြင့်ဆေးလိပ်လက်ဘက်စသည်ကိုယူ)။ ဒေန္တိ၊ ကမ်းကြကုန်၏။ ။
(ယခုပင်သတ်အံ့လတ္တံ့၊ ဤမျှတည်းသောချမ်းသာကို မသေခင်ရပါစေ
ဟုသနား၍ကမ်းကြသတတ်)။ ။သော၊ ထိုထုတ်ယူသွားသော ခိုးသူ
သည်။ တာနိ၊ ထိုခဲဘွယ်ဘောဇဉ်စသည်တို့ကို။ ခါဒန္တောစေဝ၊ ခဲရ
သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ပရိဘုဉ္ဇန္တောစ၊ သုံးဆောင်ရသည် ဖြစ်၍ရင်း။ သုခိ
တော၊ ချမ်းသာရှိသကဲ့သို့။ ဘောဂသမပ္ပိတောဝိယ၊ စည်းစိမ်ပြည့်စုံသ
ကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကား သွားရ၏ရှင့်။ အထခေါ၊ သော်
ကား။ တံ၊ ထိုသုသာန်သို့ ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သောခိုးသူကို။ ကောစိ

တစုံတယောက်သသူသည်။အယံ၊ဤသူကား။ သုခိတော၀တ၊ချမ်းသာ
စွတကား။ မဟာဘောဂေါ၀တ၊များသောအသုံးအဆောင်ရှိပေစွ တ
ကား။ဣတိ၊သို့။နေ၀မညတိ၊မအောက်မေ့သည်သာတည်း။ဧ ညဒတ္ထု၊
စင်စစ်သော်ကား။ (ဇနော ကရုဏာယ တိုဠ္ဌစပ်၊ အဘယ်သို့နည်းဟု၊
ကား။ အယံဝရာကော၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အယံ၊ဤသူသည်။ ၀
ရာကော၊တောင့်တအပ်၏၊တောင့်တခြင်းကိုထိုက်၏။ (သနားကျင်နာ
အပ်သည်။သနားကျင်နာခြင်းကိုထိုက်သည်ဟူလို။ ။အဘယ့်ကြောင့်
နည်းဟု၊ကား။ ဣဒါနိမရိသတိစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဝရံပတ္ထနံအ
ရဟတီတိ ၀ရကော-ဟူလိုလျက်၊ဒီဃပြု၍၊ဝရာကော၊ဟူသည်။ ယခု
ပင် ဒုက္ခရောက်လတ္တံ့ရကား၊ထိုဒုက္ခမှလွတ်စေခြင်း၌ သူတပါးတို့၏
တောင့်တခြင်းကို ထိုက်သည်ဟူလို)။ ။တနည်း။ အယံဝရာကော၊
သူတပါးတို့ပေးကမ်းသောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်စသောဆုလာဘ်ကိုခံစား
သောဤသူသည်။ တနည်း။အယံ၊သည်။ ဝရာကော၊သုံးဆောင်ခံစားရ
ပြဲးလည်း။ ။(ဝရံဒိန္နံဝတ္တုနိယံလာဘံ ပရိဘုဥ္ဇတီတိ ဝရကောဟုပြု၊
ဤကားဂဏ္ဌိသာသည်။ ။နိဿရည်း၌ကား။အယံ၊သည်။ဝဓဂတော၊
သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍ဟုလာ၏)။ဣဒါနိ၊ယခုပင်လျှင်။
မရိဿတိ၊လတ္တံ့။ဟိသစ္စံ၊၏။ အယံ၊ဤသူသည်။ ယံယဒေ၀ပဒံ၊အကြင်
အကြင်ခြေကိုလျှင်။ နိက္ခိပတိ၊ချလှမ်း၏။ တေနတေန၊ ထိုထိုခြေလှမ်း
ဖြင့်။ မရဏဿ၊သေခြင်း၏။ သန္တိကေ၊အနီး၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။
ဣတိ၊သို့။ တံ၊ထိုခိုးသူကို။ ဇနော၊လူအပေါင်းသည်။ ကရုဏာယတိယ
ထာ၊ကရုဏာပြု၏သို့။ဧ၀မေ၀၊တူလျှင်။ ကရုဏာကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ကရု
ဏာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သုခိတောပိ၊ ဖြစ်သော
ချမ်းသာရှိသော်လည်း။ပါပကာရိ၊သော။(လိုက်)။ပုဂ္ဂလော၊ကို။ဧဝံ၊သို့။
ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ကရုဏာကိုဖြစ်စေအပ်၏။အယံ၊သည်။ဝရာကော၊
တောင့်တအပ်၏။ဝါ၊တောင့်တခြင်းကိုထိုက်၏။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း
ဟု၊ကား။ကိဥ္စာပိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဣဒါနိ၊ယခုဘင်မှုကား။သု
ခိတော၊ချမ်းသာရောက်သည်ဖြစ်၍။ သုသဇ္ဇိတော၊သုခကိုခံစားခြင်း၌
ကောင်းစွာဘွဲ့ခွဲအပ်သည်ဖြစ်၍။ ။(သဇ္ဇိတောတိသုခါနုဘ၀နေသန္နဒ္ဓေါ၊
ဋီကာ။သုခါနုဘ၀န၀သေနသန္နဒ္ဓေါဟူ၍လည်းဋီကာရှိ၏။သုခကိုခံစား
ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်မြဲစွာဖြိုသည်ဖြစ်၍ပေး)။ ။ဘောဂေ၊စည်းစိမ်တို့

ကို။ ကိဉ္စာပိပရိဘုဉ္ဇတိ၊အကယ်၍ကားသုံးဆောင်ရ၏ရှင့်။ အထခေါ၊
ထိုသို့သော်လည်း။တိသုဒွါရေသု၊တို့တွင်။ ဧကေနာပိ၊တခုခုသောဒွါရ
ဖြင့်လည်း။ကတဿ၊သော။ကလျာဏကမ္မဿ၊ကောင်းမှုကံ၏။အဘာ
ဝါ၊ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ယခုပင်လျှင်။ အပါယေသု၊တို့၌။ အနပ္ပကံ၊များစွာ
သော။ဒုက္ခံ၊ကာယိကဒုက္ခကို။ ဒေါမနဿံ၊စေတသိကဒုက္ခကို။ ပဋိသံ
ဝေဒိဿတိ၊ခံစားရာရလတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊၏။ဧဝံ၊သို့။
တံပုဂ္ဂလံ၊ထိုသုခိတပါပကာရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရုဏာယိတွာ၊ ကရုဏာပြု
ဦး၍။တတော၊ထိုမှနောက်၌။ ဧတေနေဝနယေန၊ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌
ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပရမကိစ္ဆာပန္န၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌ မူလည်း
ဒုက္ခအဘို့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌ ကရုဏာရောက်ခြင်း၄ါ ကရုဏာကိုဖြစ်စေ
ကြောင်းဖြစ်သောအစီအရင်နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ။(ဧတေနေဝနယေနာ
တိ ယေနယေနဝိဓိနာဧတရဟိယထာဝုတ္တေပရမကိစ္ဆာပန္နေအာယတိံ
ဝါဒုက္ခဘာဂိမှိပုဂ္ဂလေကရုဏာယိတုံ ကရုဏာဥပ္ပါဒိတာဧတေနေဝန
ယေန၊ဋီကာ)။ ။ပိယပုဂ္ဂလေပိယာယိတဗ္ဗပုဂ္ဂလေ၊ချစ်နှစ်လိုအပ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဧတရဟိဝါ၊ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌မူလည်း။ ဒိဿမာနံ၊ထင်မြင်
သော။ အာယတိံဝါ၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌မူလည်း။ ဘာဝိနိံ၊ မချွတ်
စင်စစ်ဖြစ်သတ္တံ့သော။ဒုက္ခုပ္ပတ္တိံ၊ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို။ဂဟေတွာ၍။ကရု
ဏာ၊ကို။ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊၏။ (ဟုဆောင်၍သမ္ဗန်။ ။မဇ္ဈတ္တဝေရိသုပိ ဧ
သေဝနယော)။ ။တတော၊ထိုမှနောက်၌။မဇ္ဈတ္တေ၊၌။တတော၊ပရံ၊
၌။ဝေရိမှိ၊၌။ ဣတိ၊သို့။ အနုက္ကမေန၊ဖြင့်။ ကရုဏာ၊ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊
၏။ ။(ပရမကိစ္ဆာပန္နဒုဂ္ဂတဒုရူပေတပုဂ္ဂိုလ်၊သုခိတဖြစ်သော်လည်းပါ
ပကာရီပုဂ္ဂိုလ်၊ဤသို့နှစ်ပါးပြားသောကရုဏာ၏ဝတ္ထုဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်
ကို ဆိုပြီးမဟုတ်လော။ ထိုနှစ်ယောက်တို့၌လည်း ကရုဏာ ဘာဝနာ
လွယ်သဖြင့်သာပြည့်စုံပြီမဟုတ်လော။ထိုသို့လျှက်အဘယ်၄ါပိယပုဂ္ဂ
လေစသည်ကိုဆိုပြန်သနည်း။ ။ယောဟိသောကရုဏာယဝတ္ထုဘူ
တောဒုဝိဓောပုဂ္ဂလောဝုတ္တော၊ကာမံတတ္ထကရုဏာဘာဝနာသုခေနေ
ဝဇ္ဈတိ။ ဣမိနာပနဘိက္ခုနာ တတ္ထဘာဝနံ ပဂုဏတရံကတွာ သီမ
သမ္ဘေဒံကာတုံတဒနန္တရံပိယပုဂ္ဂလေ တတောမဇ္ဈတ္တေ တတောဝေရိ
ပုဂ္ဂလေကရုဏာဘာဝေတဗ္ဗါ၊ငင်း။ ။ပွါးစေသော်လည်း ဋီကာနှင့်မ
ရ၊နည်းကျစေဟု။ဘာဝေတွာနစဧကေကသ္မိံကောဋ္ဌာသေမုဒုံကမ္မနိယံ

ဓိတ္တုံကတွာ တဒနန္တရေတဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ၊ဟူသည်။ ။အ
ကြင်သူဝယ်ဝေရီမရှိ၊အကြင်သူသည်လည်းရှိလျက်မမှတ်သား။ ထိုနှစ်
ပါးသည် အထူးအသွိကျင့်ရအံ့နည်း။ ။ယသ္သပန ဝေရိပုဂ္ဂလောဝါ
နတ္ထိ၊မဟာပုရိသ ဇာတိကတ္တာဝါ အနတ္ထံကရောန္တေပိ ဝေရိသညာဝ
နုပ္ပဇ္ဇတိ။တေနမဇ္ဈတ္တေမေဓိတ္တံ ကမ္မနိယံဇာတံ၊ဇ္ဈဒါနိဝေရိမှိဥပသံဟ
ရာမိတိဗျာပါရောဝနကာတဗ္ဗော။ ။ကြောင့်ကြမစိုက်ရသဖြင့်သစေ
ပနစသည်ကိုဆိုဘွယ်မရှိပြီတကား။ ။ယသ္သပနအတ္ထိ၊တံသန္ဓာယ
ဟာသစေပနာတိအာဒိ၊ဧင်း)။ ။ပန၊ဆက်။အဿ၊ထိုကရုဏာကမ္မဋ္ဌာန်း
စီးဖြန်းသောယောဂီအား။ ပုဗ္ဗေဝုတ္တနယေနေဝ၊ရှေး၌မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်
ကယောဂီအားဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ဝေရိမှိ၊၌။ ပဋိဃံ၊သည်။
သစေဥပ္ပဇ္ဇတိ၊အံ့။အထ၊ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။တံပဋိဃံ၊ကို။မေတ္တာယ၊
၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊အထာနေနပုရိမပုဂ္ဂလေသုအစရှိသည်ဖြင့်ဧင်း၊က
ကစူပမဩဝါဒါဒိနံအနုဿရဏာဒိစသည်ဖြင့်ဧင်း ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်း
ဖြင့်သာလျှင်။ဝူပသမေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဤသို့ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တ
၌ဧင်း၊ သုခိတပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း အကတကုသလ၏အဖြစ်ကြောင့် နောင်
အခါ ဒုပ္ပတ္တိ၏အစွမ်းဖြင့် ကရုဏာပွားရာသော အစီအရင်ကို ပြပြီး၍။
ယခု ကတကလျာဏပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ထိုအစီအရင်ကိုပြခြင်းငှါ၊ ယော
ပိစေတ္ထ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်။ဧတ္ထ၊ဤကရုဏာ၏အာရုံဖြစ်
သောသတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင်။ ယောပိ၊အကြင်သူသည်လည်း။ ကတ
ကုသလော၊ပွားအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ တမ္ပိ၊ထို
ကောင်းမှုရှိသသူကိုသည်း။ ဉာတိရောဂဘောဂဗျသနာဒိနံ၊ ဆွေမျိုး၏
ပျက်စီးခြင်း၊ရောဂါသာလျှင်ဖြစ်သောဖျက်ဆီးတတ်သောဝါတရော၊စည်း
စိမ်ဥစ္စာ၏ပျက်စီးခြင်းစသည်တို့တွင်။အညတရေန၊တပါးပါးသော။ဗျ
သနေန၊ ပျက်စီးခြင်းဖျက်ဆီးတတ်သောဗျသနနှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ပြည့်
စုံသည်ကို။ဒိသွာဝါ၊မြင်၍ဧင်း။သုတွာဝါ၊ကြား၍ဧင်း။တေသံဗျသနာနံ၊
တို့၏။အဘာဝေပိ၊မရှိသည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ၊သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
သည်လည်းဟောကြားခြင်းဖြင့်ပြီးဆုံးစေခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသော
အနာဂတအာပါယိကဒုက္ခ၊သုဂတိဘဝ၌ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏစသည်
အပြားရှိသောမနှိုင်းရှည့်နိုင်သော သံသာရဒုက္ခကို။ အနတိက္ကန္တတ္တာ၊
မလွန်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊သည်။ဒုက္ခိတောဝ၊ဆင်းရဲရောက်

သောသူပင်တည်း။ ဉာမမှာဒုက္ခာ၊မှ။ မုစ္စေယျ၊လွတ်ပါမူကား။ အပ္ပေဝ
နာမ၊ကောင်းလေစွဘြ။ဉာတိ၊သို့။ကရဏာ၊ကို။ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊၏။(ဤသို့
သောသကူ၍ယောဇနာ။ ။ယာချဆိုခဲ့ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ကရဏာယန
ဝိဓိကိုလည်းနိဂုံးချုပ်သဖြင့်။ သိမသမ္ဘေဒဝိဓိ၊ အပ္ပနာဝဍ္ဎနဝိဓိကိုညွှန်း
ပြခြင်းငှါ။ဇဝံသဗ္ဗထာပိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဇဝံ၊ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်လည်း။ ။
(ဒုက္ခသို့ရောက်ခြင်း၊သုခသို့ရောက်ခြင်းငှါ ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်မရှိ
သည့်၏အဖြစ်၊ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ရှိသည့်၏အဖြစ်ကိုသဗ္ဗပ္ပကာရ
ယူ,)။ ။ကရဏာယ၊၏။ ဝတ္ထုဘာဝသ၊ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊မှတ်သ
ဖြင့်။ ကသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ယိုဒုဂ္ဂတဒုရူပေတစ သော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။
(ဤကား စည့်ပါဌ်)။ ။ကရဏာယိတွာ၊ကရုဏာံကတွာ၊၍။ ဝါ၊ကရ
ဏာယိတွာ၊ကရုဏာံပဝတ္တယိတွာ၊၍။ (ကရဏာဘာဝနာကို ပွါးစေ၍
ဟူလို)။ ။ဝုတ္တနယေနဝ၊အထာနေနပုနပ္ပုနံမေတ္တာယ နေန စသည်
ဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာ၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။အတ္တနိ၊၌ငှင်း။
ပိယပုဂ္ဂလေ၊၌ငှင်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊၌ငှင်း။ ဝေရိမှိ၊၌ငှင်း။ ဉာတိ၊သို့။စတုသုဇ
နေသု၊ လေးဦး သောသူတို့၌။ သိမသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်းအခြားပျက်ခြင်းကို။
ကတွာ၊၍။ တံနိမိတ္တံ၊ထိုသို့သိမသမ္ဘေဒတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သမ
ထနိမိတ်ကို။ အာသေဝန္တေန၊ရှိသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တေန၊
ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလီကရောန္တေန၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသည်ဖြစ်
၍။မေတ္တာယ၊၌။ဝုတ္တနယေနဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေ
န၊ဖြင့်။အပ္ပနာ၊ကို။ဝဍ္ဎေတဗ္ဗာ၊ပွါးစေအပ်၏။ ။(မေတ္တာယ ဝုတ္တနယေ
နဝ၌၊မေတ္တာဘာဝနာ၌၊အပ္ပကသိဏေ ရနေဝ၊ဤသို့စသည်ဖြင့် တိကစ
တုက္ကဇျာန်၏အစွမ်းဖြင့် အပ္ပနာငှင်း။ ဇော်ဒိသံဖရိတ္တာဝိဟရတိ၊ ဤ
သို့အစဉ်သဖြင့် ယုံမေတ္တာအပ္ပနာကိုပွါးစေခြင်းကိုငှင်း ဆိုအပ်သကဲ့
သို့။ထို့အတူဤကရဏာဘာဝနာ၌တိကစတုက္ကဇျာန်၏အစွမ်းဖြင့်အပ္ပ
နာကိုသိလည်းသိအပ်၏၊ပွါးလည်းပွါးစေအပ်၏။ထို့အတူလျှင်ထိုအပ္ပ
နာကို ပွါးစေရာသော အစီအရင်ကိုလည်းသိအပ်၏။ ဤသို့သော အ
ဓိပ္ပါယ်ကိုမှတ်အပ်၏,)။ ။ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ
ယံ၌၊ ပဌမံ၊စွာ။ ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရဏာယိတဗ္ဗော၊
ကရဏာဖြင့်ရောက်အပ်၏။ ဝါ၊ ကရဏာ၏အာရုံပြုအပ်၏။ (ကရဏာ

ရမ္မဏာကိုကရုဏာဟူသည်)။ ။တသ္မိံဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။စိတ္တံ၊ ကို။မုဒုံ၊ နူး ညံ့သည်ကို။ကတွာ၊ ၍။ဒုဂ္ဂတော၊ ဆင်းရဲသသူကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။တတော၊ ထို့နောင်မှ။ပိယပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။တ တော၊ မှ။ အတ္တာ၊ ကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဇာတိအယံကမော၊ ဤသို့ သောအစဉ်ကို။ဝုတ္တော၊ ၏။ သောကမော၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတံ ဒုရုပေတန္တိ ပါ ဠိယာ၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မညီခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပါဠိနှင့်မညီသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ဧတ္ထ၊ ဤကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရ၌။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ ၍။ သီမသမ္ဘေဒံ၊ ကို။ကတွာ၊ ၍။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ။(တသ္မာဝုတ္တနယေနေဝဌ ဧဝဟူသောအဝဓာရဏ ဖြင့်၊ ပဌမံဝေရိပုဂ္ဂလော ကရုဏာယိတဗ္ဗောဟူသော အဂ်ုတ္တရအဋ္ဌက ထာစကားသည် ပါဠိဝိရုဒ္ဓဖြစ်၏သို့၊ ထို့အတူ ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓလည်းဖြစ်၏။ ဤအတ္ထကိုပြ၏။ အဘယ်သို့ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓဖြစ်သနည်း။ ။ပဌမံဟိဝေရိ သမနုဿရတော ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ နကရုဏာ။ အတ္တာပိသက္ခိဘာ ဝေနကရုဏာယန ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗော။ သောကိမိတိပဋ္ဌာဂယှတိ တိ၊ ဧင်း။ ။အပ္ပနာဝဍ္ဎေတဗ္ဗာဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်ကား။ အပ္ပနာသို့ ရောက်သောစိတ်ရှိသောသူ၏သာလျှင်၊ ကရုဏာသဟဂတေန စေတ သာဧကံဒိသံဖရိတွာဝိဟာရတိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်သော ဝိကုဗ္ဗနာသည်ပြည့်စုံ၏။ဤအနက်ကိုပြအပ်၏။ ။ကရုဏာဒေမှသည် သာလျှင် ဤကရုဏာဘာဝနာ၏ပါဠိ၌ထူး၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပါဠိကိုမ သုံးသပ်မူ၍။ ပဌိုသမ္ဘိဒါ၌ဟောအပ်သောဝိကုဗ္ဗနာကိုဧင်း၊ မေတ္တာ၌ဆို အပ်ပြီးသောအာနိသံတို့ကိုဧင်းဤကရုဏာ၌ရအပ်ကုန်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ တတောပရံ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟုမိန့်သော်)။ ။တတော၊ ထိုကရုဏာသ ဟဂတေနစေတသာဟုဟောအပ်ပြီးသောဝိကုဗ္ဗနာမှ။ပရံ၊ အထက်၌။ ပဍ္စဟာကာရေဟိ။ပ။ ဒိသာဖရဏာတိ၊ ဒိသာဖရဏာဟူသော။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာစ၊ ဤဝိကုဗ္ဗနာကိုဧင်း။ သုခံသုပတီတိအာဒယော၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာစ၊ တို့ကိုဧင်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ဇာတိ၊ ဤနေရာအပြီးတည်း။အယံ၊ ကား။ ကရုဏာဘာဝနာ ယ၊ ၌။ဝိတ္ထာရကထာ၊ တည်း။ ။ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရ။

၁၃၈။ မုဒိတာဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တေနာပိ၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်လည်း။ပဌမံ၊ စွာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။မုဒိတာဘာဝနာ၊

ကို။နအာရဘိတဗ္ဗာ၊အပ်။ ။(အာရဘနွေနကိုငဲ့၍၊ မုဒိတာဘာဝနံ ဟုဆိုအပ်သောပုဒ်ကိုဝိဘတ်ပြန်၍။ပဌမံပိယပုဂ္ဂလာဒီသုမုဒိတာဘာဝ နာနအာရဘိတဗ္ဗာဟု ယောဇနာ။ အာဒိဖြင့်မဇ္ဈတ္တဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကိုယူ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပဌမအနာရဘိတဗ္ဗ၏ အကြောင်းကို နဟိစသည်ဖြင့် မိန့်သော်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ပိယော၊ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဘာဝမတ္တေနေဝ၊ချစ်အပ်သောအဖြစ်မျှကြောင့်လျှင်။ မုဒိတာယ၊ ၏။ပဒဋ္ဌာနံ၊နီးစွာသောအကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ မဇ္ဈတ္တဝေ ရိနော၊တို့သည်ကား။ ပဂေဝ၊အဘယ်မှာလျှင် မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ် နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလကတာ၊တို့သည်။အခေတ္တမေဝ၊ တည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊တို့၌။ပဌမံ၊စွာ။နအာရဘိတဗ္ဗါ၊ အပ်။ပြန်၍သတ်။ ။(ပိယဘာဝမတ္တေနေဝ၌၊မတ္တသဒ္ဒါဝိသေသနိဝတ္တိ အနက်ရှိ၏၊ အဘယ်ဝိသေသနကိုနစ်စေသနည်း။ တေန၊ထိုဝိသေသ နိဝတ္တိအနက်ရှိသောမတ္တသဒ္ဒါဖြင့်။သောမနဿပဋိသန္ဓိကတာဒိသဒ္ဓါ၊ သောမနဿပဋိသန္ဓေရှိသည်၏အဖြစ်စသည်တို့ကြောင့်ပြီးသော။ နိစ္စ သမ္မုဟံသိတမုခတာ၊ အမြဲရွှင်လန်းသောမျက်နှာရှိသည်၏အဖြစ်၊ ပုဗ္ဗ ဘာသိတာ၊နှုတ်မလေးဘဲ ရှေးဦးမဆွ နှုတ်ဆက်တတ်သည်၏အဖြစ်။ သုခသမ္ဘာသဓိသသတါ၊နားချမ်းသာသောစကားကိုသါဆိုလေ့ရှိ၍ပြေ ပြစ်သည်၏အဖြစ်။သမ္မောဒကတာ၊အညီအညွတ်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တကွနှီးနှောပြောဟောလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်။ ဤသို့အစရှိသောမုဒိတာ ၏ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဝိသေသကို အလွန်ဘောဉ်ပြတတ်၏၊ဤသို့သဘော ရှိသောဝိသေသတို့မှကင်းသည်ဟူလို။ ။ဧဝဖြင့်ကား ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် အစရှိသော မုဒိတာ၏ ဟေတုဖြစ်သော ပမောဒ၏ဖြစ်ခြင်းပမောဒ၏ဖြစ်ကြောင်းကိုနစ်စေ၏။ ။ယင်းသို့သော် ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌မုဒိတာဖြစ်ခွင့်ရမှုဆရာ့စကားသင့်မည်။ ။ပိယပုဂ္ဂလေ ပိဟိပရမာယသမ္ပတ္တိယာ ပမုဒိတေဟာဋ္ဌတုဋ္ဌေဘိက္ခုနောမုဒိတာဩ ကာသံသဘေယျ။ ဝက္ခတိဟိ ပိယပုဂ္ဂလောဝါတိအာဒိ၊ငင်း။ အဘယ့် ကြောင့် ပဂေဝမဇ္ဈတ္တဝေရိနောဟူသနည်း။ အာဒိတောမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလံ အနုဿရန္တဿ ဥဒါသိနတာ သဏ္ဌာတိ၊ ဝေရိ သမနုဿရန္တဿ ကောဓေါဥပ္ပဇ္ဇတိ။တေနာဟပဂေဝမဇ္ဈတ္တဝေရိနောတိ၊ငင်း)။ ။ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။အတိပ္ပိယသဟာယကော၊သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊မုဒိတာ၏

ပဒဋ္ဌာန်သည်။သိယာ၊ဖြစ်သင့်၏၊ဖြစ်ကောင်း၏၊ဖြစ်ထိုက်၏။ (ဒုဘယ်
သို့သောသဟာယကိုအတိပ္ပိယသဟာယကဟူသနည်းဟု၊ကား။ယော
အဋ္ဌကထာယံ သောဏ္ဍသဟာယောတိဝုတ္တော၊မိန့်သော်)။ ယော၊ အ
ကြင်သဟာယကို။အဋ္ဌကထာယံ၊၌။သောဏ္ဍသဟာယောတိ၊သွမ်းဖျင်း
သောင်းနှင့်တူသောသဟာယဟူ၍။ ဝုတ္တော၊၏။ သော၊သည်။ အတိပ္ပိယ
သဟာယကော၊မည်၏။ (ပေး)။ (စင်စစ်အတူတကွ သောဏ္ဍာဘူး၍ပင်
လောဟူမှု။မောဒပ္ပဝတ္တိယာသောဏ္ဍသဒိ သောသဟာယော သောဏ္ဍ
သဟာယော၊ငိုကာ။တေနာဟသောဟိတိအာဒိ)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။
သော၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယသည်။ မုဒိတမုဒိတော ဝ ကြည်လင်ချမ်း
မြေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်အလွန်ဝမ်းမြောက်သည်သာ။ဟောတိ၊၏။ ။
(ပသာဒေဟိဏ္ဍုဒ်အာမေဍိတံ)။ ။ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ဟသိတွာ၊ ပြုံးရယ်၍။
ပစ္ဆာ၊မှ။ကထေတိ၊၏။တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သောဏ္ဍသဟာယောတိ၊၍။
ဝုတ္တော၊၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့အတိပ္ပိယသဟာယ၏ မုဒိတာ၏ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်
သောကြောင့်။(ဤကားစာရှိတသ္မာ)။ ။သောဝ၊ထိုအတိပ္ပယသဟာ
ယကိုသော်လည်း။ပဋ္ဌမံ၊စွာ။မုဒိတာယ၊ဖြင့်။ဖရိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဤသို့
အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့်အစမှစ၍ မုဒိတာဘာဝနာ၏ပွားကြံပြပြီး၍
ယခုပါဠိနည်းဖြင့်ပြခြင်း၌၊ပိယပုဂ္ဂလံဝါ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သုခိ
တံသဥ္စာတသုခံ၊ ဖြစ်သောသုခရှိသော။ ဝါ၊ သုခိတံသုခပ္ပတ္တံ၊ သုခသို့
ရောက်သော။သဇ္ဇိတံသုခါနုဘဝနေသန္တဉ္စ၊သုခကိုခံစားခြင်း၌ကောင်း
စွာဘွဲ့အပ်သော။ ဝါ၊သဇ္ဇိတံပဒိုယတ္တာသုခပသာဓနံ၊ စီရင်ဆင်ပြင်အပ်
သောသုခဟူသောတန်းဆာရှိသော။ (အချို့ငိုကာ၌ပဒိုယတ္တသုခသာဓ
နံဟုရှိ၏။ပြုပြင်စီရင်အပ်ပြီးသောသုခ၏တည်ရာရှိသော၊ပေး)။ မောဒ
မာနံ၊မချိုသုခကိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သော။ ပိယပုဂ္ဂလံ
ဝါ၊ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း။ ဒိသွာဝါ၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်၍ရင်း။ သုတွာ
ဝါ၊အဆင့်စကားကြား၍ရင်း။အယံသတ္တော၊သည်။မောဒတိဝတ၊ချမ်း
သာရိပ်ငြိမ်စည်းစိမ်ခံလျက် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ရပေစွ တကား။ အ
ဟောသာဓု၊ထွဲကောင်းစွတကား။ အဟောသုဋ္ဌု၊ ထွဲကောင်းမြတ်စွ
တကား။ ဣတိ၊သို့။မုဒိတာ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အဘယ်မှု၍အ
ဟောသာဓု၊ အဟောသုဋ္ဌုဟု အထူးဆိုသနည်း။ တခုခုသာဆိုတော့
လောဟူမှု။အဟောသာဓုတိတဿသတ္တဿသမ္ပတ္တိယံသမ္ပဇဉ္စပုဗ္ဗပ

မောဒနာကာရဒဿနံ။ ပုနအဟောသုဒ္ဓုတိတဿပမောဒနဿဗဟု
လီကာရဒဿနံ၊ ရင်း)။ ။ဟိသတ္တံ၊ ၏။ ဉာမမေဝအတ္တဝသံ၊ ဤသို့သော
အကျိုးထူးကိုလျှင်။ ဝါ၊ ဤသို့သောအကျိုးထူး၏တည်ရာအကြောင်းကို
လျှင်။ ။(အတ္ထောဝသတိဧတ္ထာတိအတ္ထဝသံ၊ ကာရဏံ)။ ။ပဋိစ္စ၊ ၍။
ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ကထဉ္စ။ ပ။ ဖရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ သော။
စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ သေယျ
ထာပိနာမ၊ မည်သည်ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွါးစေ
တတ်သော။ ဧကံ၊ တဦးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (ပိယံမနာပန္တိ ဧတ္ထမနာပဂ္ဂဟ
ဏေန ပါဠိယမ္ပိ အတိပိယသဟာယကော အဓိပ္ပေတောတိဧကေ။ ဋီ
ကာ)။ ။ဒိသွာ၊ ၍။ မုဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ အဿ၊ ယထာ၊ ဖြစ်ရာ
၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ (မုဒိတာယ၊
ဖြင့်)။ ဖရတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သောသောဏ္ဍသဟာယောဝါ၊
ထိုသောဏ္ဍနှင့်တူသော သဟာယ သည်ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလောဝါ၊ ပိယ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ အတီတေ၊ ထိုကိုယ်၏အဖြစ်၊ ရှေးသောကာလ၌လျှင်။
သုခိတော၊ သည်။ သစေပိအဟောသိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ဘူး၏ရှင့်။ ပန၊ ထို
သို့သော်သည်း။ သမ္ပတိ၊ ယခုတမူကား။ ဒုဂ္ဂတော၊ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲပြန်
သည်။ ဒုရုပေတော၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဝါ၊ ရုတ်
ရုတ်ဖါဖါ၊ ကြည့်စရာမရတတ်၊ မမြတ်မမွန်၊ အလွန်အိုသော အဝတ်အ
စားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ခဲ့အံ့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာ
ယပိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတီတမေဝ၊ ထိုကိုယ်၏အဖြစ် ရှေးကာလ၌ဖြစ်
ဘူးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သုခိတဘာဝံ၊ ချမ်းသာပြည့်စုံသည်၏အ
ဖြစ်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ ဧသဧသော၊ ဤသူသည်။ အတီ
တေ၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်ရှေးကာလ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာဘောဂေါ၊ များသော
အသုံးအဆောင်ရှိသည်။ မဟာပရိဝါရော၊ များသောအခြံအရံရှိသည်။
နိစ္စမုဒိတော၊ အခါခပ်သိမ်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေရသည်။ အဟော
သိ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်၏။
တမေဝ မုဒိတာကာရံ၊ ထိုရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်
ဘွယ်သောအခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါ
ဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ။(လွန်လေပြီးသော ဘဝန္တရကိုပင် အတီတေဟူသ

လောဟူမှု။ အတီတေတိတသ္မိံယေဝအတ္တဘာဝေအတီတေ၊ အနာဂ
တေတိဗွေ့ာပိဒေသေဝနယော။ ။အဘယ်သဘောရှိသည်ဖြစ်၍တသ္မိံ
ယေဝအတ္တဘာဝေဟူသနည်း။ နဟိဘဝန္တရဂတေ ပြဟ္မဝိဟာရဘာ
ဝနာရူပာတိ၊ငင်း။ ။ဘဝန္တရဂတ၌ ပြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာမရောက်
နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ အတိတ်အနာဂတ်၌လည်း အဘယ့်ကြောင့်ရောက်အံ့
နည်း။မရောက်နိုင်ရာတကားဟူမှု။နာယံဒေါသော၊သောဝေါယံဒွေ့ာ
တိသောတိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နတာယဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတော၊
ငင်း။ ။အယံဒေါသော၊ဤအတိတ်အနာဂတ်၌လည်း မရောက်နိုင်ရာ
ဟူသောအပြစ်သည်။နသမ္ဘဝတိ၊မဖြစ်သင့်။အယံဒွေ့ာ၊ဤဒုက္ကတဖြစ်
သောဒွေ့ာသည်။အယံတိသော၊ဤဒုက္ကတဖြစ်သောတိဿသည်။သော
ဝေါ၊ထိုဒွေ့ာထိုတိဿပင်တည်း။ ဣတိ၊သို့။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နတာယ၊ အဒ္ဓါ
ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊
တည်း။ငင်းအနက်)၊ ။ပန၊ဆက်။အနာဂတေဝါ၊အနာဂတ်၌မူလည်း။
အယံ၊ဤငါ၏သောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။(ထည့်)။ပုန၊ဘန်။တံ
သမ္ပတ္တိံ၊ကို။ လဘိတွာ၊၍။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓ အဿပိဋ္ဌသုဝဏ္ဏသိဝိကာဒီဟိ၊
ဆင်ကျောက်ကုန်း၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၊ ရွှေထမ်းစင်တို့ဖြင့်။ ဝိစရိဿ
တိ၊လှည့်လည်ရလတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ အနာဂတမ္ပိ၊ထိုကိုယ်၏အဖြစ် အနာ
ဂတ်ကာလသာလျှင် ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍ သဟာယ ပိယ
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုဒိတာကာရံ၊ ဝမ်းမြောက်ဘွယ်သောအခြင်းအရာကို။ ဂ
ဟေတွာ၊၍။မုဒိတာ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ထိုသူ၏အနာဂတ်ဖြစ်
သောသမ္ပတ္တိသည် မုဒိတာ၏အာရုံ အဘယ့်ကြောင့်ဖြစ်သနည်းဟူမှု။
အာဒေသာဒိတော ပစ္စုပ္ပန္နာယဝါပယောဂသမ္ပတ္တိယာအနုမာနတော
လဒ္ဓါယဂပောတဗ္ဗတော၊ငင်း။ ။အာဒေသာဒိတောဝါ၊ဗေဒင်ဆရာ၊
ဇော်ဂီလာ၍၊ ဇာတာစဉ်းလက်၊ ချင့်တွက်ရှေ့ဖျား၊ ညွှန်ကြားမှတ်သား
ဘူးခြင်းစသောအားဖြင့်ငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ သော။ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊
ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အနုမာနတောဝါ၊ ဆသောအားဖြင့်ငင်း။
လဒ္ဓါသာ၊သိ၍။ဝါ၊ရ၍။ဂဟေတဗ္ဗတော၊ကြောင့်တည်း။ငင်းအနက်)။ ။
ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ သောဏ္ဍသဟာယ ဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၊ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ပိယပုဂ္ဂလေသာရှိသည်ကို အဘယ့်ကြောင့်ဤ
သို့ဟူသနည်း။ပိယပုဂ္ဂလေတိ သောဏ္ဍသဟာယသညိတေ အတိပ္ပိယ

ပုဂ္ဂလေပိယပုဂ္ဂလေစ။ ဒုပိဓေပိစေသဏ္ဍပိယာဘာဝသာမညတောပိ
ယပုဂ္ဂလေသာတိဝုတ္တော၊၎င်း)။ ။မုဒိတံ၊ကို။ဥပ္ပါဒေတွာ၊၍။အထပဿာ၊
ထို့နောင်မှ။မဇ္ဈတ္တေ၊မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။မုဒိတာ၊ကို။ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊၏။တ
တော၊ထို့နောင်မှ။ဝေရိမှိ၊၌။မုဒိတာ၊ကို။ပဝတ္တေတဗ္ဗါ၊၏။ဇာတိ၊သို့။အ
နုက္ကမေန၊အတိပ္ပိယပုဂ္ဂလမဇ္ဈတ္တဝေရိဟူသောလေးပါးသောကောဋ္ဌာ
သတို့တွင်တပါးပါး၌ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပဂုဏ၊မုဒု၊ကမ္မနိယ ပြု၍၊ကြွင်းသည်
တို့၌ ကပ်၍ကပ်၍ ဆောင်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္တေ
တဗ္ဗာ၊၏။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အသဿ၊ထိုယောဂီအား။ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်
သာလျှင်။ဝေရိမှိ၊၌။ ပဋိဃံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊အံ့။ တံပဋိဃံ၊ကို။မေတ္တာယံ၊
၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဝူပသမေတွာ၊ငြိမ်းစေ၍။ တိသု၊ကုန်
သော။ ဣမေသုဇနေသုစ၊ဤပိယ-မဇ္ဈတ္တ-ဝေရိဖြစ်သော သူတို့၌၎င်း။
အတ္တနိစ၊မိမိ၌၎င်း။ ဇာတိ၊သို့။ စတူသု ဇနေသု၊တို့၌။ သမစိတ္တတာယ၊
မျှသောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သီမသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်းအခြား၏ ပျက်
ကြောင်းကို။ကတွာ၊၍။ ။(သီမံသမ္ဘိန္ဒတိဧတာယပြု၍။စတုဇနတို့၌
သမစိတ္တတာသည်ပင် သီမသမ္ဘေဒမဟုတ်လော။အဘယ်မှု၍ သမစိတ္တ
တာယသီမသမ္ဘေဒံကတွာ၊ဟု ကရိဏ်းနှင့်ကံနှစ်တန်ဆိုသနည်း။ဘာဝ
နာယပန တထာဗဟသောပဝတ္တမာနာယ ပုရိမသိဒ္ဓိဟောတုံ ဇာတရုဒ္ဓဗ
လံကတွာဝုတ္တံသမစိတ္တတာယသီမသမ္ဘေဒံကတွာတိ၊၎င်း။ ။တပိကပ်
ကြံလိုရကား။ ယထာဝုတ္တသီမဘာဝေါဝါသီမသမ္ဘေဒေါတိဝုတ္တံ သမ
စိတ္တတာယ သီမသမ္ဘေဒံကတွာတိ၊မိန့်သော်။ ။ဤဝိကပ်အလိုသော်၊
သီမသမ္ဘေဒံ၊အပိုင်းအခြားကိုဖျက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊၍။ ပေး)။ ။တံနိ
မိတ္တံ၊ထိုသို့ သီမသမ္ဘေဒ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောသမထနိမိတ်ကို။အာသေ
ဝန္တေန၊ရိုသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တေန၊၍။ ဗဟုလီကရောန္တေ
န၊၍။ မေတ္တာယံ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝ
သေန၊ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ကို။ ဝဍ္ဎေတဗ္ဗာ၊၏။ တတော၊ ထိုမုဒိတာသဟဂ
တေန စေတသာဟောအပ်ပြီးသောဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ပရံ၊အထက်၌။ပဉ္စ
ဟာကာရေဟိ။ပ။ဒိသာဖရဏာတိ၊ဟူသော။အယံဝိကုဗ္ဗနာစ၊ကို၎င်း။
သုခံသုပတီတိအာဒယော၊ကုန်သော။အာနိသံသာစ၊တို့ကို၎င်း။မေတ္တာ
ယံ၌။ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ဇာတိ၊ဤရွေ့အ
ပြီးတည်း၊အယံ၊ကား။မုဒိတာဘာဝနာယ၊၌။ဝိတ္ထာရကထာ၊တည်း။

၁၃၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥပေက္ခာဘာဝနံ၊ ဥပေက္ခာဖြပဏ္ဍိဟာရ
ဘာဝနာကို။ဘာဝေတုကာမေန၊သော။မေတ္တာဒီသု၊တို့၌။ပဋိလဒ္ဓတိက
စတုက္ကဇ္ဈာနေန၊ရအပ်ပြီးသော တိကစတုက္ကဈာန်ရှိသော။ ယောဂိနာ၊
သည်။(ထည့်)။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ရှေ့ဖြပဏ္ဍိဟာရတို့၌ကဲ့သို့ ဘာဝေ
တုကာမေနသာမဟုမူ၍။ မေတ္တာဒီသု ပဋိလဒ္ဓတိကစတုက္ကဇ္ဈာနေနဟု
သနည်း။ ယသ္မာပုရိမဖြပဏ္ဍိဟာရတ္တယနိဒ္ဒေသေ စတုတ္ထဖြပဏ္ဍိဟာ
ရော၊တသ္မာဝုတ္တံမေတ္တာဒီသုပဋိလဒ္ဓတိကစတုက္ကဇ္ဈာနေနာတိ၊ဋင်း)။ ။
ပဂုဏာတတိယဇ္ဈာနာ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်၊ ဝသိဘာဝသို့ ရောက်
သည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာလေ့လာအပ်သော တတိယဖြပဏ္ဍိဟာရ ဈာန်
မှ။ ။(တတိယဇ္ဈာနာသာမဟု ပဂုဏအဘယ့်ကြောင့်ကူသနည်း။ ။
အပ္ပဂုဏဉ္ဟိဥပရိဇ္ဈာနဿပဒဋ္ဌာနံနဟောတိ၊ဋင်း။ ။တိက-စတုက္ကဇ္ဈာ
နေနနှင့် လိုက်အောင် တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာမဟု တတိယဇ္ဈာနာသာ
ဟုသော်ပုဗ္ဗါပရမဆန့်လော။ စတုက္ကနယဝသေနစေတ္တ တတိယဂ္ဂဟ
ဏံ၊ဋင်း)။ ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။
ဟောန္တု၊ကုန်။ ဇာတိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ။(ဤသုခိတာဟောန္တူတိ
အာဒိဝသေနဌ် အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊ နိဒ္ဒုက္ခာဟောန္တု၊ မောဒန္တု၊ ဤသို့
သည်ကိုသိမ်း)။ ။သတ္တကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တာ၊ သတ္တဝါ
တို့၌မြတ်နိုးတနာပြုသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ဋင်း။ ပဋိဃာနုနယသမီပစာရိတ္တာစ၊မုန်းခြင်းချစ်ခြင်း၏အနီး၌
ကျင်လည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဋင်း။ ။(ထိုသမီပစာရီအဖြစ်ကို ယ
ထာရဟာမှတ်အပ်၏။ ယထာက္ကမ မမှတ်အပ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။
မေတ္တာသည်ရာဂ၏အနီး။ ကရုဏာသည်ဂေဟာဿိတ ဒေါမနဿ၏
အနီး။မုဒိတာသည်ဂေဟာဿိတသောမနဿ၏အနီးဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။ ။မေတ္တာဒီနံရာဂဂေဟာဿိတဒေါမနဿ
သောမနဿာနံအာသန္နဝုတ္တိတာယ ယထာရဟံ ပဋိဃာနုနယ သမီပ
စာရိတာဝေဒိတဗ္ဗာ၊မိန့်သော်။ ။တနည်း၊ သုခိတာဟောန္တု၊ ဒုက္ခ
တောမုစ္စန္တု၊မောဒန္တုဟုသတ္တဝါတို့၏အစီးအပွါးကို ရှာလေ့ရှိသည်
၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့် သုံးပါးလုံးတို့၏လည်း အနုနယ၏အာ
သန္နစာရီအဖြစ်သည်ဖြစ်သင့်၏။ ထိုတောင့်တရှာမှီးအပ်သောဟိတ၏
ဘောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသည် ဖြစ်လတ်သော်။ သွေးပျက်သော် ပြည်

ဖြစ်ခွင့်ရသကဲ့သို့တောင့်တအပ်သောဟိတသည် ရှယ်တိုင်းမကျပျက်
စီးရာ၌ ပဒိုဿသည်လည်း ဖြစ်ခွင့်ရသည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်သာ
မန်အားဖြင့် ထိုသုံးပါးလုံးတို့၏လည်း ပဒိုဿာနုနယတို့၏သမိပစာရီအ
ဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏။ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။ ။အထဝါ၊သုခိတာဟောန္တု၊
ဒုက္ခာတောမုစ္စန္တု၊မောဒန္တု၊တိ ဟိတေသိတာဝပ္ပတ္တိယာတိသာနုမ္ပိအနု
နယာသအာသန္နစာရိတာ။ သတိစတဗ္ဗိပရိယာယေလောဟိတပ္ပကော
ပေပုဗ္ဗာဝိယ လဒ္ဓေါကာသမေဝေတ္တပဒိုဿန္တိ အဝိသေသေန တာဒိ
သံပဒိုဿာနုနယသမိပစာရိတာဒဋ္ဌဗ္ဗါ။မိန့်သော်)။ ။သောမနဿယော
ဂေန၊သောမနဿနှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဩဒ္ဓဂ္ဂရိကတ္တာ
စ၊ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ။(မေတ္တာစသည်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့် ဩဒ္ဓဂ္ဂရိက အဖြစ်ကိုပင် သောမနဿ ယောဂေန ဩဒ္ဓဂ္ဂရိ
ကတ္တာဟူသလော။ သောမနဿယောဂေန ဩဒ္ဓဂ္ဂရိကတ္တာတိဣဒံ တ
တိယဈာနသဝသေနဝုတ္တံ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုတတိယဈာန်မှ
ထသောသူအား ဤသို့သော အာဒိနဝကိုရှုခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်
တည်း။ မေတ္တာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဩဒ္ဓဂ္ဂရိကအဖြစ်ကိုဆိုသော်
ကား အဘယ်သို့ဆိုသင့်သနည်း။ ။မေတ္တာဒိဝသေနပန ဩဒ္ဓဂ္ဂရိက
ဘာဝေဝုစ္စမာနေ ဝိတက္ကဝိစာရ ပီတိယောဂေနေဝ ဩဒ္ဓဂ္ဂရိက တာ
ပတ္တဗ္ဗာသိယာ။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။သောမနဿနှင့်ယှဉ်သည်ပင်
မဟုတ်လော။ ။တာဟိပိတာသံသမာယောဂသဗ္ဗာဝတောဥပေက္ခာ
ယစတဒဘာဝတော၊ ရင်း။ ။မေတ္တာအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
ဩဒ္ဓဂ္ဂရိကအဖြစ်ကို ဆိုစကာမူ။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိယောဂအားဖြင့်
မဆိုအပ်ပြီ ဟု တနည်းကြံပြန်လိုသော ဆရာသည်။ ပါဝတ္တဗ္ဗာ၊ မိန့်
သော်။ ။ပဥ္စမဒုတိယတို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သောမေတ္တာစသည်တို့၏ဝိတက်
စသည်တို့နှင့်သမာယောဂဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် န
ဝါဝတ္တဗ္ဗာဟူသည်း။တတိယဈာနိကာန်ယေဝမေတ္တာဒိနံ ဥပေက္ခာဝိပ္ပ
တတ္တာ၊မိန့်သော်။ ။သို့သော်လည်း မေတ္တာစသည်တို့၏ အောက်
ဈာန်သုံးပါးနှင့်ယှဉ်ရကား ပဥ္စမဒုတိယတို့၌မေတ္တာစသည်တို့သည်ပင်
ဘတိယ၌ဖြစ်ကုန်ရာသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ။တံတံဈာနသမတိက္ကမေ
နေဝစ တံတံဈာနိကာမေတ္တာဒယောပိသမတိက္ကန္တာဝေနာမဟောန္တိ၊
မိန့်။ ။ပဥ္စမဒုတိယာတို့၌လည်း မေတ္တာစသည်တို့ပင် တတိယ၌လည်း ·

မေတ္တာစသည်တို့ချည်းပင်မဟုတ်လော။ အဘယ်သို့ လွန်လေသနည်းဟူ၊ကား။ ရာဇသာမညေန ဝိယမေတ္တာဒိသာမညေန ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ၎င်း။ ။အောက်အောက်၌ရှာန်ဟူသောအမည်ဖြင့်အထက်အထက်၌ ဝေါဟာရမျှဖြစ်၏သို့။ အောက်အောက်ရှာန်၌ မေတ္တာစသောအမည်သာမန်အားဖြင့်အထက်အထက်၌ဝေါဟာရမျှဖြစ်၏။အောက်၌ဖြစ်ကုန်သောမေတ္တာစသောဓမ္မတို့သည်ပင် အထက်၌ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ဟူလို။ ။ထိုသို့တတိယဈာနိကမေတ္တာစသည်တို့၏သာ၍၌လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိတ်၏သမ္ဗန်ကိုမေတ္တာဒိနံဟုသာမန်မလာမူ၍ တတိယဈာနိကာနံမေတ္တာနံဟုလာ၍။သောမနဿယောဂေနဩဠာရိကတ္တာစ ပုရိမာသုတတိယဈာနိကာသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု အာဒိနဝံ ဒိသွာဟုသောသကူ၍ယောဇနာ။ ။ဤ၌ဋီကာလည်းဖွင့်၏။အဋ္ဌကထာ ဟိတ်လည်းခတ်၏။ပညာရှင်တို့ဆင်ခြင်ကြံစည်ကြပါကုန်)။ ။ပုရိမာသုတတိယဈာနိကာသု၊မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ရှေးဖြစ်သောတတိယရှာန်၌ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာကရုဏာ မုဒိတာတို့၌။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊၍။ဥပေက္ခာယ၊၌၊၏။သန္တသဘာဝတော၊ငြိမ်သက်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အာနိသံသဥ္စ၊အာနိသင်ကိုလည်း။ဒိသွာ၊၍။ ။(ယထာဝုတ္တသတ္တကေလာယနစသော မငြိမ်သက်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် သန္တသဘာဝဖြစ်သည်။ ဤသန္တသဘာဝအဖြစ်သည်ပင် ဥပေက္ခာ၏အာနိသင်လောဟူမူ။ သန္တသဘာဝတောတိစဇ္ဈာနိဒဿနမတ္တံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သုခမတာပဏီတတာဝိဒူရကိလေသတာဝိပုလဖလတာတိဝေမာဒယောပိ ဥပေက္ခာယအာနိသံသာဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊၎င်း)။ ။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ ပကတိမဇ္ဈတ္တော၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင် လျစ်လျူဖြစ်သော။ ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ ။(တစုံတခုသောအကြောင်းကိုမငဲ့မူ၍ပကတိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်ဤယောဂီ၏ဥဒါသိန်အဘို့၌တည်သောသူကိုပကတိမဇ္ဈတ္တောဟူသည်)။ ။တံ၊ထိုပြကတေ့မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ၊ပဋိပက္ခကိုလွှမ်းမိုး၍ အသင့်အားဖြင့်ရှု၍။ တသ္မိံ၊ ထိုပြကတေ့မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ထည့်)။ ဥပေက္ခာ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊၏။ တတော၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌ဖြစ်စေသည်မှနောက်၌။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသု၊တို့၌။ဥပေက္ခာ၊ကို။ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အဘယ်သို့ပဋိပက္ခကိုလွှမ်းမိုးလျက် အသင့်အားဖြင့် ရှုသနည်း။ ။အတ္တနာ၊သည်၊ ကတ

ကမ္မဝသေနေဝ၊ ပြုအပ်သောကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အယံအာ
ယသ္မာ၊သည်။အာဂတော၊ဤအဖြစ်သို့လာ၏။ဂန္တသိစ၊သံသရာသို့လည်း
သွားလတ္တံ့။တွံပိ၊သည်လည်း။ အတ္တနာ၊သည်။ ကတကမ္မဝသေနေဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတော၊၏။ ဂန္တသိစ၊လတ္တံ့။ တဿ၊အား။ တဝ၊၏။
ပယောဂေန၊ လုံ့လဖြင့်။ ကိန္တု၊သော။ သုခံဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဥပနေတုံ၊
ဆောင်ခြင်းငှါ။ဒုက္ခံဝါ၊ကိုမူလည်း။အပနေတုံ၊ငှါ။နလဗ္ဘာ၊မရစကောင်း။
ပန၊ အပြစ်သော်ကား။ မေတ္တာယနာဒိနာ၊ မေတ္တာပြုခြင်း စသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တေသု၊တို့၌။ ယဒိဒံယံဣဒံကေလာယနံ၊ အကြင်ဤသို့မ
ရက်မစက်မရုံမက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊၏။ တံ၊သည်။ ကေဝလံ၊သက်။
စိတ္တဿ၊၏။အနုဇုကမ္မံ၊မဖြောင့်သောအမှုတည်း။စ၊အလျော်အဖြောင့်
ကား။သဗ္ဗသတ္တေသု၊တို့၌။ယဒိဒံယာသော မဇ္ဈတ္တတာ၊အကြင်လျစ်လျူ
ရှုသည်၏အဖြစ်သည်။အတ္ထိ၊၏။ သေဋ္ဌေသာ၊သည်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ
ဘူတော၊မချွတ်ယွင်းသောအကျင့်ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ကုန်သော။အရိ
ယေဟိ၊တို့သည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊သွားရာခရီးတည်း။ဉာတိဝံ၊သို့။ ပဋိပက္ခ
ဇိဂုစ္ဆာမုခေန၊ပဋိပက္ခကို စက်ဆုပ်ခြင်းကိုအရင်းမူသဖြင့်။မဇ္ဈတ္တတာ
ယ၊လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်၌။သမုပဇ္ဇာတဂါရဝဗဟုမာနာဒိဘေဒကံ၊
ကောင်းစွါဖြစ်သောအလေးပြုခြင်းများစွာမြတ်နိုးခြင်းစသည်အပြားရှိ
သော။ပုဂ္ဂလံ၊ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ပဋိပက္ခကိုလွှမ်းမိုး
လျက်အသင့်အားဖြင့်ရှု၏။ တတ္ထစ၊ထိုပြကတေ့မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။
သဝိသေသံ၊ဝိသေသနှင့်တကွ။ဥပေက္ခံ၊ကို။ ပဋ္ဌပေဿသိ၊စွဲ၍ဖြစ်စေ
၏။ တထာ ဋိပဇ္ဇတော၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ကျင့်သော။ တဿ၊ထိုယောဂီ
အား။ ပကတိယာပိ၊ဖြင့်လည်း။ ဥဒါသိနတ္တာ၊မေတ္တာယနစသည်မှ နစ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တတ္ထ၊ထို
ပြကတေ့မဇ္ဈတ္တသတ္တ၌။မဇ္ဈတ္တတာ၊သည်။သဏ္ဌာတိ၊ကောင်းစွာတည်
၏။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဥပေက္ခာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒိဝရတ္တာနိ၊တို့
သည်။ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ခွါအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကိ
လေသာ၊ တို့သည်။ သန္နိသိန္နာဧဝ၊ မလှုပ်မလှက် ငြိမ်သက်စွာနေကုန်
သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သော၊ထိုယောဂီသည်။တံဥပေက္ခံ၊ကို။
ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊တို့၌။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ တေန၊ ထိုသို့
သောအစီအရင်ဖြင့် ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာဥပ္ပါ

ဒေတဗ္ဗာ၊တတောဝိယပုဂ္ဂလာဒိသုတိ၊သုဟူ၍။အာဟာ၊၏။ ဋီကာ)။ ။
ဟိသဥ္စံ၊၏။ကထဉ္စဘိက္ခု၊ပ။ဖရတီတိ၊ဟူသော။ပေါ်၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။
ဘိက္ခု၊သည်။ကထဉ္စ၊လျှင်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊သော။စေတသာ၊
ဖြင့်။ကေ်ဒိသံ၊ကို။ဖရိတွာ၊၍။ဝိဟရတိ၊နည်း။ သေယျထာပိနာမ၊ကား။
နေဝမနာပံ၊ မနာပမဟုတ်သော။ နအမနာပံ၊ အမနာပလည်း မဟုတ်
သော။ကေ်အညံ၊မိမိမှတပါးသော။ပုဂ္ဂလံ၊တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။
ဒိသွာ၊၍။ ။(ကေ်ပုဂ္ဂလံ၌ ကေသဒ္ဒါသည်။ ဇာမေကစ္စေအဘိဝဒန္တိစ
သည်တို့၌ကဲ့သို့အညအနက်ရှိ၏။ ထိုအညအနက်ရှိသောကေသဒ္ဒါဖြင့်
မိမိကိုယ်ကိုနစ်စေ၏။ကေဝုစ်ဝိဘတ်ဖြင့်ပင် တချဟူသောသျှာဝိသေ
သပြီး၏။ထို့ကြောင့်မိမိမှတပါးသောတယောံသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်။ ။
နေဝမနာပံပါဌ်ဖြင့် ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုဇင်း၊အတိပ္ပိယသဟာယကိုဇင်း နစ်
စေ၏။တနည်း။မိမိကိုယ်ကိုလည်းနစ်စေ၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။မိမိ
၌အမနာပအဖြစ်၏မရှိသောကြောင့်တည်း။နအမနာပံပါဌ်ဖြင့်အပ္ပိယကို
ဝေရီကိုနစ်စေ၏။ပါရိသေသအားဖြင့်မဇ္ဈတ္တကိုယူခြင်းအနက်ရောက်
၏။ဤသို့ကေ်ပုဂ္ဂလံနေဝမနာပံနအမနာပံဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်မိမိကိုဇင်း
ပိယစသည်တို့ကိုဇင်း ပယ်ခြင်းအမြွက်ဖြင့် ဥဒါသိန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြသ
တည်း)။ ။ဥပေက္ခကော၊လျစ်လျူရှုသည်။အဿယထာ၊ဖြစ်ရာ၏သို့။ဧဝ
မေဝ၊ဤအတူသာလျှင်။သဗ္ဗသတ္တေ၊တို့ကို။ ဥပေက္ခာယ၊ဖြင့်။ဖရတိ၊၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ယွာသဿပကတိမဇ္ဈတ္တောစသည်ဖြင့် အ
နန္တရ၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ၊၌။ ဥပေက္ခံ၊ကို။ ဥပ္ပါ
ဒေတွာ၊၍။အထပ္ပလ္လာ၊၌။ပိယပုဂ္ဂလေ၊၌။တတော၊ထို့နောင်မှ။သောဏ္ဍ
သဟာယကေ၊၌။ တတော၊မှ။ဝေရိမှိ၊၌။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊၍။ဇာတိဝေံ၊သို့။ဇာ
မေသုတိသုဇနေသုစ၊တို့၌ဇင်း။အတ္တနိစ၊၌ဇင်း။ ဇာတိ၊သို့။သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံး
စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မဇ္ဈတ္တဝသေန၊လျစ်လျူရှုသည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊
မဇ္ဈမ်းမကောအလတ်သဘောရှိသည့်၏အစွမ်းဖြင့်။သီမသမ္ဘေဒံ၊အပိုင်း
အခြား၏ပျက်ခြင်းကို။ကတွာ၊၍။ ။(အတ္တသိနေဟ၏ဗလဝဖြစ်သော
ကြောင့် ဝေရိထက်လည်း မိမိ၌မဇ္ဈတ္တအဖြစ်ကိုဆောင်နိုင်ခဲရကား။ဇာ
မေသုစတိသုဇနေသု အတ္တနိစဟု၊မိမိကိုနောက်ထား၍ဆိုသည်)။ ။
တံနိမိတ္တံ၊ထိုသို့သမ္ဘေဒ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောသမထနိမိတ်ကို။အာသေ
ဝိတဗ္ဗံ၊ရှိသေစွာမှီဝဲအပ်၏။ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ပွါးစေအပ်၏။ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊

အလိသိပြုအပ်၏။ (ဗဟုလိကကိုစွဲ၍အလိလိဟူသောမြန်မာဝေါဟာရ ဖြစ်သည်)။ ။ဝေံ၊သို့။ ကရောတော၊သော။ တဿ၊ထိုဗြဟ္မဝိဟာရ ကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ ပထဝီကသိဏေ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊အယံသ မာပတ္တိအာသန္နပီတိပစ္စတ္ထိကာ၊ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း ဖြင့်သာလျှင်။စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့အာသန္နပစ္စတ္ထိ ကာစသည်ကိုဝုတ္တနယယူအံ့။ အောက်၌ပင်ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနာဝဇ္ဇာ ယ၊စသည်ဖြင့်ဆိုခဲ့ပြီးမဟုတ်လောဟူမူ။အောက်၌ဆိုခဲ့ပြီးသောထိုစကား ကိုအောက်ဗြဟ္မဝိဟာရသုံးပါး၌ငင်း၊စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရ၌ငင်း၊ အာဒီ နဝါနိသံသကိုပြသောအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ဤပထဝီကသိဏေဝုတ္တနယေ နေဝ၊ဟူသောစကားသည်ကား၊တတိယဈာန်၌အာဒီနဝ၊စတုတ္ထဈာန်၌ အာနိသံသကိုမြင်၍စတုတ္ထဈာန်ကိုရစိမ့်သောငှါလုံ့လပြုသောပုဂ္ဂိုလ် အား စတုတ္ထဈာန်၏ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုပြသည်ဖြစ်ဘိသော်။ထို့ ကြောင့်ထိုပထဝီကသိုဏ်း၌ဆိုအပ်သောပထဝီသဒ္ဒါကိုပယ်၍၊တဒေဝ နိမိတ္တံအာရမ္မဏံကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဤသို့စသည်ဖြင့် စ တုတ္ထဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိုင်အောင် ယှဉ်လေ)။ ။ဧတံစတုတ္ထဈာနံ၊ဤဥ ပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရစတုတ္ထဈာန်သည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊တို့၌။ ဥပ္ပန္နတ တိယဈာနဿပိ၊ဖြစ်ပြီးသောတတိယဈာန်ရှိသောယောဂီအားလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိကိမ္ဗနု၊ဖြစ်၏လော။နုပ္ပဇ္ဇတိကိံ၊လော။ ဇာတိအယံ၊ကား။ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ (ပထဝီကသိဏာဒီသု၊၌။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်သေသကသိဏတို့ကို ငင်း၊အဿာသပဿာသနိမိတ်ကိုငင်းသည်ဟုဆို၏)။ ။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ကား။ ။(ကသိုဏ်းအာနာပါနတို့၌ဖြစ်သော တတိယဈာန်၏ လည်း ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရနှင့် ရူပါဝစရဈာန်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် သဘာဂအဖြစ်ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိငြားသော်လည်း အာရမ္မဏ ဝိသဒိသ အ ဖြစ်ကြောင့် ထိုတတိယဈာန်သည် ထိုဝိဟာရ၏ အကြောင်း မဖြစ်ရ ကား၊အာရမ္မဏဝိသဘာဂတာယမိန့်သော်)။ ။အာရမ္မဏဝိသဘာဂ တာယ၊အာရုံ၏သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်။ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။မေတ္တာဒီသု၊တို့ကို။ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗေသု၊ပြီးစေအပ်ကုန် သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပန္နတတိယဈာနဿေဝ၊ဖြစ်ပြီးသော တတိယဈာန်ရှိ သောယောဂီအားသာလျှင်။ ဧတံစတုတ္ထဈာနံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။ (မေတ္တာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော တတိယဈာန်ရှိသောသူအား

သာလျှင်ဟူလို)။ ။ကသ္မာ၊ကား။ အာရမ္မဏသဘာဂတာယ၊ တည်း။ ဆုတိအယံ၊ဤသည်ကား။ဝိသဇ္ဇနာ၊အဖြေတည်း။ ။(ဤ၌ဆိုဘွယ်မရှိပြီလော)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ တတော၊ထိုစတုတ္ထဈာန်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊နောက်၌ဖြစ်သော။ ဝိကုဗ္ဗနာစ၊ကိုရင်း။ အာနိသံသပဋိလာဘောစ၊ကိုရင်း။မေတ္တာယံ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝဖြင့်၊သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဆုတိအယံ၊ဤသည်ကားအပြီးတည်း။ အယံဥပေက္ခာဘာဝနာယဝိတ္ထာရကထာ။ ။ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ။

၁၄၀။ ဗြဟ္မဝုတ္တမေန၊ သုံးပါးသော ဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသောမြတ်စွါဘုရားသည်။ဝါ၊မြတ်သောဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူသောဘုရားမြတ်စွာသည်။ ။(ဗြဟ္မာနံဥတ္တမောဗြဟ္မုတ္တမော။ရှေးပုဒ်အရကား။ သမ္မုတိဗြဟ္မာ၊ဥပပတ္တိဗြဟ္မာ၊ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာဟူသောသုံးပါးသောဗြဟ္မာသည် ရချရ၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ ဘုရားတည်း ဟူသော လွန်ကဲသော ဗြဟ္မာအဖြစ်နှင့်ဂုဏ်အားဖြင့်ဟီနဥက္ကဋ္ဌသအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဌာနူပစာရအားဖြင့်ရ၏။ နောက်ပုဒ်၏အရကား ထိုဌာနူဖြင့် မှတ်အပ်သောဘုရားတည်းဟူသောဥတ္တမဗြဟ္မာရ၏။ တနည်း။ ဗြဟ္မာသုံးပါးသည်ရချ။ ထိုသုံးပါးတို့၏လွန်ခြင်း ကြိယာနှင့် သာဓနသာဓေတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းကြိယာကာရကသမ္ဗန်သည် ဌာနူပစာရအားဖြင့် ရ၏။ နောက်ပုဒ်အရကားနည်းတူ။ ။ဗြဟ္မာစသောဥတ္တမောစာတိဗြဟ္မုတ္တမော။ရှေးပုဒ်အရကား၊ဗြဟ္မဘာအဖြစ်တည်းဟူသောဖြုဟိတဂုဏ်သည်ရချ။ ထိုဂုဏ်၏ဘုရားနှင့်ဂုဏ်ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဌာနူ။နောက်ပုဒ်အရကား၊ဥတ္တမဂုဏ်သည်ရချ။ ထိုဂုဏ်၏ဘုရားနှင့်ဂုဏ်ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဌာနူရ၏။သော-ဟူသောပုဒ်အရကား။ထိုရချနှစ်ပါးဌာနူနှစ်ပါးတို့ဖြင့်မှတ်အပ်သောဘုရားရ၏)။ ။ကထိတေ၊ ဝေနေယျတို့အား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣမေဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဤလေးပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ဣတိဝိဇာနိယာ၊ဤသို့အကြောင်းအကြောင်းဆိုအပ်ပြီးသောဘာဝနာနည်းမအထွေထွေတော်ကြောမြင့်။ ဝိဒိတွာဇာနိတွာ၊၍။ ဧတေသု၊ထိုလေးပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ဘိယျော၊အလွန်။ အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သော။ပကိဏ္ဏက ကထာပိ၊ဗြဟ္မဝိဟာရထိုထို၌ပျံ့နှံ့သောအနက်ကိုယူ၍ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပကိဏ္ဏကမည်သောကထာကိုလည်း။ ။(ပုဗ္ဗေဝိယအသာဓာရဏံ တံ

တံဖြပ္ပ ဝိဟာရပဋိနိဿဝမေဝအတ္ထံအဂဟေတွာသာခရဏာဘာဝတော။ဟိတ်။ငင်း)။ဝိညေယျာ၊၏။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။တောသု၊၍ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ မေတ္တာကရဏာရဒိတာဥပေက္ခာသု၊ တို့၌။ အတ္ထတော၊ဝစနတ္ထအားဖြင့်။ တာဝ၊စွာ။ ပကိဏ္ဏကကထာ၊ကို။ဝိညေယျာ၊၏။ (လိုက်)။ ယာဓမ္မဇာတိ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ မေဇ္ဇတိ၊ချစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ၊သည်။မေတ္တာ၊မည်၏။သိနိယှတိ၊အစီးအပွါးကိုလိုသောအခြင်းအရာဖြစ်သောအားဖြင့်ချစ်တတ်၏။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ ။(သဘာဝဓမ္မတို့၏အကြောင်းအားလျော်စွာ ထိုထိုကိစ္စ၌ဖြစ်ခြင်းမျှဖြစ်၍ ဘာဝသာဓနကိုသာမချရသော်လည်း။ ထိုသို့မိမိကိစ္စတို့၌ ဓမ္မတို့၏အတ္တပဓာနကြိယာနိပ္ဖါဒကအဖြစ်ကိုတင်သဖြင့် ကတ္တားဏ်အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့် ရကား၊ မေဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ၊ဟူသည်။ယင်းသို့ပရိယာယ်အားဖြင့်သာလျှဉ်းလျက်၍သို့ကတ္တု ပြုခြင်းသည် ဓမ္မမှလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသော ကတ္တားဏ်မရှိသည်ကိုပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။၍ကိုရည်၍ဋီကာ၌။ ။မေဇ္ဇတိတိဓမ္မတောအညသသ ကတ္တုနိဝတ္တနတ္ထံ ဓမ္မမေဝကတ္တာရံ ကတွာနိဒ္ဒိသတိ၊ဟူသည်။ ထိုသို့ပြသဖြင့် ပုဂ္ဂလအတ္တဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရ၏။ မိဒသိနေ့ဟနေ့သဒ္ဒါကျမ်းလာရကား၊သိနိယှတိတိအတ္ထော၊ဟူသည်။ သို့သော်လည်း တဏှာအားဖြင့်သိနေ့ဟလည်း ရှိသည်မဟုတ်လော။ အဘယ်သို့သော သိနေ့ဟနည်းဟူမူ။ သဒ္ဓါသုဗျာပန္နဝသေန လူခဘာဝသ ပဋိပက္ခဘူတံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေနသိနေ့ဟနံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။နတဏှာယနဝသေန။ငင်း။ ။အဘာသ်ကြောင်နည်း။ တဏှာမောဟပုဗ္ဗင်္ဂမံလုဒ္ဓနသဘာဝံ၊ ဓုဒ္ဒနအဒုဿနသဘာဝံအလောဘာသမ္ဗယုတ္တံ၊ငင်း။ ။တဏှာသိနေ့ဟသည်လည်း ဗျာပါဒနှင့်တကွမတည်သည်ဖြစ်၍ ဗျာပါဒဝိရောဓိမဟုတ်လောဟူမူ။ ။ယဒိပိတေနသဟဧကသ္မိံစိတ္တေနပ္ပဝတ္တတိ၊ဝိရောဓိပနနဟောတိ အပ္ပဟာယကတော၊ငင်း)။ ။ဝါ၊ကား။ မိတ္တေ၊ ချစ်တတ်အစီးအပွါးကိုအလိုရှိတတ်သောခင်ပွန်း၌။ဘဝါ၊ဖြစ်တတ်သည်တည်း။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။မေတ္တာ၊မည်၏။ (မေဇ္ဇတိတိမိတ္တော၊အရကားဟိတဏှာသယဖြစ်သောခင်ပွန်းတည်း။ ထိုခင်ပွန်း၌ပရိယာပန္န အားဖြင့်ဖြစ်ရကား၊မိတ္တေဘဝါမေတ္တာ၊ဟူသည်တည်း)။ ။တနည်း။ မိတ္တေ၊ချစ်အပ်သော ပိယပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအာရုံ၌။ ဘဝါ၊တည်း။ ဣတိ

တသ္မာ၊ကြောင့်။မေတ္တာ၊မည်၏။ ။(မိဒိတပ္ပေ့ာသိနေ့ဟောတပ္ပေ့ာတိ
မိတ္တော။ အာရုံဖြစ်သောပိယပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ထိုဋ္ဌအာရုံပြုသောအားဖြင့်
ဖြစ်ရကား၊ မိတ္တေဘဝေါ၊ဟူသည်။ ထို့ကြောင့်၊မိတ္တေဝါ၊အာရမ္မဏဘူ
တေပိယပုဂ္ဂလေဘဝေါ၊ဣကာဟူသည်)။ ။ဝါ၊ကား။မိတ္တသာ၊ဟိတဇ္ဈာ
သယဖြစ်သောခန္ဓပဗန္ဓ၏။မေတ္တနဝသေနေဝ၊ချစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာ
လျှင်။ ဧသောပဝတ္တိ၊ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။(တနည်း)။ မေတ္တနဝ
သေန၊ဖြင့်။ ဧသော၊ဤသဘောတရားသည်။ ပဝတ္တိဝေါ၊ဖြစ်ခြင်းမျှသည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိပိ၊ကြောင့်လည်း။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ (ဖြစ်
တတ်သောကတ္တားမရှိဟူလို)။ ။ယာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ပရဒုက္ခေ၊သူတ
ပါးဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ဖြစ်လတ်သော်။ သာဓူနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့
၏။ ဟဒယကမ္ပနံ၊နှလုံးတုန်လှုပ် ပင်ပန်းသည်ကို။ ကရောတိ၊၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ကြောင့်။သာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ကရုဏာ၊မည်၏။ ။(ဤ၀ိဂြိုဟ်
၌လိုရင်းကား။ ကရောတိကိုကရုဏာတည်း။ အဘယ်သူတို့၏အဘယ်
ကိုပြုသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ရှိလတ်သော် ပြုသနည်းဟု၊ ကား။
ပရဒုက္ခေသတိ သာဓူနံဟဒယကမ္ပနံ၊ ဟူသည်။ ။ကမ္ပနဟူသည်
လည်း ပရဒုက္ခကိုမြင်၍ ထိုဒုက္ခကိုပယ်လိုသသူ၏ သည်းမခံနိုင်သော
အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်၏အညတ္တတည်း။ ထိုဟဒယကမ္ပနသည်
သပ္ပုရိသတို့အားသာ ဖြစ်ရကား သာဓူနံဟူသည်။ ထိုစကားသင့်၏။
သပ္ပုရိသတို့ကို မိမိစီးပွါး သူ့စီးပွါးတို့ကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်
သာဓုဟူ၍ဆိုအပ်ကုန်၏)။ ။ဝါ၊ကား။ယာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ပရဒုက္ခံ၊သူ
တပါးဆင်းရဲကို။ ကိဏာတိဟိံသတိ၊ညှဉ်းဆဲ တတ်၏။ ဝိနာသေတိ၊
ဖျောက်ဖျက် ပယ်ရှားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ၊
သည်။ကရုဏာ၊မည်၏။ ။(ကိဏာတိ၏။ကယဝိက္ခယအတ္ထကိုစဉ်စေ
လို၍ဟိံသတိဟူသည်။ ကိ-ဟိံသာယံ၊ကိဏောတိ၊ကိဏာတိ။ သွာဒိ
ဂိုဏ်း။ ကီ-ဒဗ္ဗဝိနိမယေ၊ကိဏာတိ။ ကီယာဒိဂိုဏ်း။ ဟိံသတိ၏ကံပ
ရေလျှဉ်းပြန်၍ ပရဒုက္ခံဆိုသည်။ ပရဒုက္ခေသည်။ ပရဒုက္ခံပြန်၍ လိုက်
ကောင်းလျက်၊ ဟဒယကမ္ပနံ လိုက်ဘွယ်ရှိ၍ သိသာအောင်ဆိုသည်။
ပရဒုက္ခဟိံသနကားဝိနာသနပင်ဟုဝိနာသေတိဟူသည်။ ။နာသ-ရာ
သ-သဒ္ဒေ၊ နာသတိ၊ရာသတိ၊နာသာ၊နာသိကာဟူရကား။ ဝိနာသေတိ
တိအဒဿနံဂမေတိ-ဟုဋီကာကျသည်။ စကားအကျဉ်းမူ အပနယန ယူ

ဟု၊ အပနေတိတိအဋ္ဌောဟုကြော့ပြန်သည်။ ဟိံသတိ-ကို၊ဝိနာသေ
တိဟုဘွင့်ရသည့်လက္ခဏာကို၊ တေနေဝဟိံသနံအပနယနဋ္ဌေဒဿော
တိ၊ဟုဘော်သည်။ကရုဏာသည် အပနယနသတ္တိမှပြပိုင်မည်ကြောင့်၊
ပဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာဟိ ကရုဏာ၊ဟု ဋီကာဆိုင်စေ
သည်)။ ။ဝါ၊ကား။ယာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ဝါ၊ကို။ဒုက္ခိတေသု၊ဒုက္ခရောက်
သောသတ္တဝါတို့၌။ ဖရဏာဝသေန ဖုသနဝသေန၊ တွေ့ထိသောအား
ဖြင့်။(အာရမ္မဏကရဏအားဖြင့်ဟူလိုသည်။ အာရမ္မဏကရဏာသည်
လည်းသာမန်မဟုတ်၊ဒုက္ခိတတို့၌ဒုက္ခာပနယနာကာရအားသာလျှင်ဟု
မှတ်အပ်၏)။ ။ကိရိယတိပသာရိယတိ၊ဖြန့်တတ်၏။ဝါ၊ကမ္ပနာကေန၊
သည်။ကိရိယတိပသာရိယတိ၊ဖြန့်အပ်၏။ ဝါ၊ဖြန့်စေအပ်၏။ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ ကရုဏာ၊မည်၏။ တာယဓမ္မဇာတိယာ၊
ဖြင့်။တံသမင်္ဂိနော၊ထိုဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊သဟဇာ
တဓမ္မတို့သည်။ မောဒန္တိ၊ဝမ်းမြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
သာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ မုဒိတာ၊မည်၏။ ဝါ၊ကား။ယာဓမ္မဇာတိ၊သည်။သ
ယံ၊မိမိသည်။မောဒတိ၊ဝမ်းမြောက်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။သာ
ဓမ္မဇာတိ၊သည်။ မုဒိတာ၊မည်၏။ဝါ၊ကား။ တံဓမ္မဇာတံ၊သည်။မောဒန
မတ္တမေဝ၊ဝမ်းမြောက် ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ မုဒိတာ၊မည်၏၊ (သဟဇာတဓမ္မအပေါင်း၌ ကတ္တုဘာဝကို
တင်သဖြင့် ထိုဓမ္မအပေါင်း၏နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗဖြစ်သော မောဒနကြိယာ၏
ကရိုဏ်းအဖြစ်ကိုပရိယာယ်အားဖြင့် ရသင့်ရကား၊ မောဒန္တိတာယာ
တိ၊ဟုမိန့်သော်။ ။မောဒနကြိယာယ မုဒိတာယ ကရဏဘာဝနိဒ္ဒေ
သော။သွာယံဥပစာရသိဒ္ဓေါ၊ဋီကာ။ ။ထိုမောဒနကြိယာကိုပြီးစေရာ
၌မုဒိတာမှလွတ်သော တစုံတခုကတ္တားမည်သည်မရှိရကား။ ထိုမုဒိ
တာကိုပင်လျှင်ကတ္တားအဖြစ်အားဖြင့်သယံဝါမောဒတိဟုပြသည်။ဓမ္မ
တို့၏အဝသဝတ္တနကြောင့် ဤနိဒ္ဒေသလည်း ဥပစာရသာတည်း။ ထို့
ကြောင့် ဝသဝတ္တိဘာဝကိုမြစ်ခြင်းငှါ၊ မောဒနမတ္တမေဝဝါတန္တိ မုဒိ
တာ၊ဟုမိန့်သော်။ ။ပိယစသည်တို့၌ ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနကို မခပြုသ
ဖြင့် ဥဒါသိန်အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ဥပပတ္တိယုတ္တိအားဖြင့်ရှုခြင်းသည်
ဥပေက္ခာမည်၏။ထို့ကြောင့်အဝေရာဟောန္တု(စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ယာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ အဝေရာဟောန္တု၊တိ အာဒိဗျာပါရပ္ပဟာနေနစ၊

အဝေရာဟောန္တု၊ ဤသို့စသော ကြောင့်ကြဗျာပါရကိုပယ်သဖြင့်ၚင်း။ ဝါ၊ကြောင့်ၚင်း။မဇ္ဈတ္တဘာဝူပဂမနေနစ၊အလတ်သဘောရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်ၚင်း။ ဝါ၊ကြောင့်ၚင်း။ ဥပေက္ခတိဥပပတ္တိတောဇ္ဈက္ခတိ၊အသင့်အားဖြင့်ရှုတတ်၏။ဇ္ဈတိတသ္မာ၊ကြောင့်။သာဓမ္မဇာတိ၊သည်။ဥပေက္ခာ၊မည်၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး လက္ခဏာစသည်ကိုဆိုအံ့။ လက္ခဏာဒီတော၊လက္ခဏာစသောအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ဤမေတ္တာ-ကရုဏာ-မုဒိတာ-ဥပေက္ခာတို့တွင်။ မေတ္တာ၊သည်။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွါးကိုကျင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊အကျိုးစီးပွါးဟူသောအဘို့အစုကိုဖြစ်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဟိတူပသံဟာရ ရသာ၊သတ္တဝါတို့၏ဟိတကိုကပ်၍ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ဝါ၊ဟိတကိုကပ်၍ဆောင်ခြင်းဟူသောပြည့်စုံသောဂုဏ်ရှိ၏။ အာဃာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ရန်ငြိုးကိုဖျောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုသသူဉာဏ်အား ထင်းရှုထင်တတ်၏၊ ဉာဏ်၏အာရုံအဖြစ်သို့ ရောက်တတ်၏ဟူလို။ ဝါ၊ရန်ငြိုးပျောက်ခြင်းဟူသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်၏။သတ္တာနံ၊တို့၏။မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊မနာပအဖြစ်ကိုရှုသောယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ (မနာပသတ္တဝါတို့၏သာမနာပဘာဝကိုရှုသလော၊အမနာပါနမ္ပိသတ္တာနံပဋိက္ကူလေအပ္ပဋိက္ကူလသညိတာရူပေနပဂေဝမနာပါနံယံမနာပဘာဝဒဿနံ။တထာပဝတ္တောယောနိသောမနသိကာရော။တံပဋ္ဌာနမေတိသာသာတိမနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ၚင်း)။ ။ဧတိသာ၊ထိုမေတ္တာ၏။ဗျာပါဒူပသမော၊ဗျာပါဒ၏ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့်ငြိမ်းခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ သိနေဟသမ္ဘဝေါ၊တဏှာသိနေဟ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ဝိပတ္တိ၊ပျက်စီးခြင်းမည်၏။ (မေတ္တာမုခေနဟိရာဂေါဝဉ္စေတိ၊ၚင်း)။ ။ကရုဏာ၊သည်။ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ သတ္တဝါတို့အားဖြစ်သောဒုက္ခကိုပယ်လိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။(ထိုဒုက္ခကိုပယ်နိုင်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊မပယ်နိုင်သည်မူလည်းဖြစ်စေ။ ဒုက္ခပျောက်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊မပျောက်သည်မူလည်းဖြစ်စေ။ ပယ်လိုသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သည်ဟူလို)။ ။ပရဒုက္ခာသဟနရသာ၊ပယ်လိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ပရဒုက္ခကိုသည်းမခံနိုင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။အဝိဟိံသာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊သတ္တဝါတို့

ကိုမညှဉ်းဆဲခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ဝိဟိံသာ၏ပဋိပက္ခဘာဝဖြင့် ညာဏ်အားဖြင့်ရှုထင်တတ်၏။ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ၊ တို့၏။ အနာထဘာဝ ဒဿနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ကိုးကွယ်ရာမရှိသည်အဖြစ်ကိုရှုသော ယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝိဟိံသူပသမော၊ သတ္တဝါတို့ကိုညှဉ်းဆဲကြောင်းဖြစ်သော။ဝါ၊ညှဉ်းဆဲသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သောကရုဏာ၏ပဋိပက္ခဖြစ်သော ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထိုကရုဏာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ကောင်းစွာ ကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ။(ဝိဟိံသန္တိ ဧတာယ သတ္တေ ဝိဟိံသနံ ဝါ နေသံ တန္တိ ဝိဟိံသာ၊ သတ္တာနံ ဝိဟေဌနာကာရေန ပဝတ္တော ကရုဏာယ ပဋိပက္ခဘူတော ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ၎င်း။ကရုဏာမုခေန သောကောဝတ္ထု တိတိအာဟ သောကသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိတိ)။ ။သောကသမ္ဘဝေါ၊သောက၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ဝိပတ္တိ၊ပျက်စီးခြင်းမည်၏။မုဒိတာ၊သည်။ ပမောဒ လက္ခဏာ၊သူ့စည်းစိမ်ပြည့်စုံကုံလုံသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။အနိဿာယနရသာ၊မငြူစူခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ငြူစူ ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ထိုငြူစူသောကိုပယ်ဖျက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အရတိ ဝိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရသမ္ပတ္တိတို့၌၎င်း အဓိကုသလ တို့၌၎င်း သည်းမခံစောက် နှလုံးဘောက်လျက် မမွေ့လျော် မနှစ်သက်ခြင်း ကို ဖျော်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုသသူညာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊အရတိ၏ပျောက်ငြိမ်းခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်၏။သတ္တာနံ၊တို့၏။သမ္ပတ္တိ ဒဿန ပဒဋ္ဌာနာ၊ စည်းစိမ်ကုံလုံ ပြည့်စုံသည်ကို အသင့်ရှုနိုင်သော ယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ အရတိဝူပသ မော၊အရတိ၏ငြိမ်းပျောက်ခြင်းသည်။တဿာ၊ထိုမုဒိတာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ပဟာသ သမ္ဘဝေါ၊ ဂေဟာသိတပီတိအားဖြင့် ရွှင်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ပေါ်လွင်သည်၏အဖြစ်သည်ဟူလို)။ ဝိပတ္တိ၊မည်၏။ဥပေက္ခာ၊သည်။သတ္တေသု၊ ပိယစသည်အပြားရှိကုန်သောကုန်အောင်စုံသောသတ္တဝါတို့၌။မဇ္ဈတ္တာ ကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောရှိသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ် ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သတ္တေသု၊တို့၌။ သမဘာဝဒဿနရသာ၊ဥဒါသိန် အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ညီမျှသည်အဖြစ်ကိုသာ ရှုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ (အ သင့်အားဖြင့်ရှုခြင်းကြောင့်ညီမျှသည်အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်ထိုသတ္တဝါတို့

ကိုမှတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏ဟူလို)။ ပဋိဃာနုနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဝိယာစသည်အပြားရှိသောသတ္တဝါတို့၌မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့ကိုငြိမ်းစေခြင်းခွါစေခြင်းအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် ဝူပသမကိုဖြစ်စေသနည်း။မဇ္ဈတ္တာကာရသမပေက္ခနာကာရအားဖြင့်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ။သဗ္ဗေသုပဋိက္ကူလာ ပဋိက္ကူလာကာရာနံ အဂ္ဂဟဏတော တဒ္ဒုပဋိဃာနုနယာနံ ဝူပသမနကာရေနဝုတ္တံယာ၊ဋီ)။ ။သတ္တာ၊သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊မိမိတို့ပြုသောကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိကုန်၏။တေ၊ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ကဿ၊အဘယ်သူ၏။ ရုစိယာ၊အလိုအားဖြင့်။သုခိတာဝါ၊ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်မူလည်း။ဘဝိဿန္တိ၊လတ္တံ့နည်း။ဒုက္ခတောဝါ၊ဆင်းရဲမှမူလည်း။မုစ္စိဿန္တိ၊လွတ်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ပတ္တသမ္ပတ္တိတောဝါ၊ရောက်အပ်သောစည်းစိမ်မှမူလည်း။နပရိဟာယိဿန္တိ၊မယုတ်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ဖြစ်သောကံသာလျှင်မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ရှုသောဉာဏ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ။(ဧဝံပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာဌ်၊ဧဝံကား နိဒဿနတည်း။ထိုနိဒဿနသည် နိဒဿနာကာရသရုပ်ဝိသေသကိုငဲ့ရကား၊ထိုကိုပြခြင်းငှါ၊ကမ္မဿကာ။ပ။ နပရိဟာယိဿန္တိတိဟူသည်။ ဗျတိရေကဒဿနမုခဖြစ်သောဧဝံပါဌ်ဖြင့်၊ဟိတူပသံဟာရ၊ဒုက္ခာပနယန၊သမ္ပတ္တိပမောဒနာ ကာရတို့ကို တဘန် သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။ မေတ္တာစသော သုံးပါးတို့၏ပဝတ္တိအာကာရကိုမြစ်သောအဖွက်ဖြင့် ဖြစ်သောကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ၏ အာသန္နကာရဏာဖြစ်၏။ အမှတ်မဲ့ယံကိစ္စကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် အာသန္နကာရဏာမဖြစ်ဟုပြ၏)။ ။ပဋိဃာနုနယဝူပသမော၊ မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့ကိုငြိမ်းစေခြင်းခွါခြင်းသည်။ ဝါ၊မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့၏ငြိမ်းခြင်းကွာခြင်းသည်။တဿာ၊ထိုဥပေက္ခာ၏။သမ္ပတ္တိ၊ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ဂေဟဿိတာယ၊ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။အညာဏုပေက္ခာယ၊ဉာဏ်ကင်းသော ဥပေက္ခာ၏။ ဝါ၊မောဟနှင့်ယှဉ်သောဥပေက္ခာ၏။သမ္ဘဝေါ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ပျက်စီးခြင်းမည်၏။ပန၊ထိုမှတပါး။စတုန္နမ္ပိ၊ကုန်သော။ဧတေသံဗြဟ္မဝိဟာရာနံ၊တို့၏။ဝိပဿနာသုခဥ္စေဝ၊ဝိပဿနာသုခသည်၎င်း။ ဘဝသမ္ပတ္တိစ၊သုဂတိဘဝ၏ပြည့်

စုံခြင်းသည်ငင်း။ သာခါရဏာပ္ပယောဇနံ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးမည်၏။ ။(ဝိပဿနာသုခဋ္ဌေဝဘဝသမ္ပတ္တိစဟူသော၍စကားသည်နိရဝသေသအကျိုးပြလော။ဝိပဿနာသုခဋ္ဌေဝ ဘဝသမ္ပတ္တိစာတိ ဧတ္ထဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရောစာတိဝတ္တဗ္ဗံ၊ဣိကာ။ ။ဝိပဿနာသုခ-ဘဝသမ္ပတ္တိသည် သာခါရဏာ ပယောဇနဖြစ်၏သို့၊ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရသည်လည်းသာခါရဏာပယောဇနဖြစ်ပါမှဆရာ့စကားခံတည်မဉ်၊ကြောင့်။ တမ္ပိဟိ နေသံသာ ခါရဏာပ္ပယောဇနံ၊ ငင်း။ ။ဆရာ့ဉာဏ်ဖြင့် ရှာသော်၍သာတွေ့သလော၊ကြောင့်။ တထာသုခံသုပတိတိ အာဒယော ကောဒသာနိသံသာ၊ငင်း။သုခံသုပတိစသောကောဒသာနိသံသတို့သဉ်လည်း သာခါရဏာပယောဇဉ်ဖြစ်က ၍၌ ယူသင့်ကောင်းပါသည်တကား။တေပနဟေဋ္ဌာဝုတ္တာဝေါတိဣ္ဓနေဂဟိတာ၊ငင်း)။ ။ဗျာပါဒါဒိပဋိဃာတော၊ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏ပျောက်ခြင်းကွာခြင်းသည်။အာဝေဏိကံ၊အသီးအသီး မကွေမကွာဖြစ်သောမဆက်ဆံသော အကျိုးမည်၏။ (အတ္တနာဝိနာပဝတ္တတီတိဝေဏိကံ၊နကုဏာရေးသည်။ နဝေဏိကံအဝေဏိကံလိုလျက်အာဝုဒ္ဓိပြုသည်)။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဧတ္ထ၊၍မေတ္တာစသော လေးပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ မေတ္တာ၊သည်။ ဗျာပါဒပဋိဃာတပ္ပယောဇနာ၊ ဗျာပါဒကိုပျောက်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ဗျာပါဒ၏ပျောက်ခြင်းကွာခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတရာ၊မေတ္တာမှတပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ဝိဟိံသာအရတိရာဂပဋိဃာတပ္ပယောဇနာ၊ဝိဟိံသာ၏ပျောက်ခြင်း အရတိ၏ပျောက်ခြင်း ရာဂ၏ပျောက်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်၏၊စသဒ္ဒါ၊၏။ နိဿရဏဥ္စေတံ။ပ။ ဝိမုတ္တိတိ၊ဟူသော။ ဝေါဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊၏။ အာဝုသော၊ငါ့ရှင်တို့။ ဟိ၊တိုစကားသင့်၏။ ယဒိဒံယာအယံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊အကြင်မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။အတ္ထိ၊၏။ ဧတံ၊ထိုမေတ္တာဟူသောစေတောဝိမုတ္တိသည်။ဗျာပါဒဿ၊၏။ နိဿရဏံ၊ထွက်မြောက်ကြောင်း ကင်းကွာကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဈေးသူဟောင်းတို့လည်းတေနှင့်လာအာနှင့်ဖြေဟူ၏။ ။တေဟူသည်ကား တေဇောသိုလိုသည်။အာဟူသည်ကားအာပေါသိုလိုသည်။တေဇောသဒ္ဒါလည်းမီးကိုဟော၏။ အာပေါသဒ္ဒါလည်းရေကိုဟော၏။မီးသည်မိမိတည်ရာဖြစ်သောမြက်သစ်ရွက်စသောလောင်စာကိုလောင်တတ်၏။ဒေါသသည်လည်း သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ဖြစ်သည်ရှိသော် အ

ဆင်းဘောက်ပြန်ခြင်း၊ အရေတွန့်ခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုးခြင်းစသော အခြင်းအရာဖြင့်လောင်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါသကိုမီးနှင့်တူသည် ဖြစ်၍မီးဟုဆိုအပ်၏။ ရေသည်သောက်ချိုးသောသတ္တဝါတို့အား ချမ်းေးခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်၏။ တောက်လောင်သော မီးကိုလည်း ငြိမ်းစေ တတ်၏။ မေတ္တာသည်လည်း သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဒေါသဗျာပါဒစသော ပူပန်ခြင်းကိုပယ်သဖြင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ထို့ကြောင့်မေတ္တာကိုရေနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ရေဟုဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်၌လည်း။ ။ကောဓာနလဇလာပေတော၊ သော ကာပါယာသ နာသနံ။ အာဃာတသလ္လနိဒ္ဓါရိ၊ ဥပနာဟိဝိမောစနံ၊ ဟူ၍မိန့်သတည်း။ ။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ ကောဓာနလဇလာပေတော၊ အမျက်တည်းဟူသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးလျှံကို ဖဲ့ခွါ ကင်းငြိမ်းစေတတ်သောရေသဘွယ်ဖြစ်၏။ သောကောပါယာသနာသနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းရှိက် ငင်ပင်ပန်းခြင်းကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ အာဃာတသလ္လနိဒ္ဓါရိ၊ ရန်ငြိုး တည်းဟူသောငြောင့်ကို ပယ်နုတ်တတ်၏။ ဥပနာဟိဝိမောစနံ၊ အဘန်တလဲလဲဖြစ်သောရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကိုဖြေတတ်၏။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍ မီးနှင့်တူသောဒေါသဖြင့်နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ မိမိအထံသို့ အကျိုးမဲ့ကိုပြုခြင်းငှါ လာသောရန်သူကို ရန်တုံ့မမူဘဲ ရေနှင့်တူသောမေတ္တာဖြင့်သာ ထိုသူ တပါး၏ဒေါသမီးကိုငင်း၊ မိမိကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်သော ဒေါသမီးကိုငင်း ငြိမ်းစေပြေစေရာ၏ဟုလိုသည်။ ။ဤကားစကားချုပ်)။ ။အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံယာအယံ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တော၊ သည်။ ဝိဟေသာယ၊ ၏။ နိဿရဏဥ္စနိဿရဏံဝေ၊ ထွက်ပြေးဖဲကွာ ကြောင်းဖြစ်သည်သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံယာအယံ မုဒိတာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တော၊ သည်။ အရတိယာ၊ ၏။ နိဿရ ဏဥ္စနိဿရဏံဝေ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံယာအယံဥပေက္ခာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တော၊ သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ နိဿရဏဥ္စ နိဿရဏံဝေ၊ သာတည်း။ ။(နိဿရတိအပဂစ္ဆတိဧတေနာတိနိဿ ရဏံ။ ဗျာပါဒစသောပဋိပက္ခကိုပယ်တတ်သော မေတ္တာစသောဟော ယကရ၏။ ။ယင်းသို့သော်ထိုမေတ္တာစသည်တို့သည်ပဌနိဝရဏတို့ ကိုငင်း၊ တဒေကဋ္ဌပါပဓမ္မတို့ကိုငင်း ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သည်မဟုတ်လော ဟူမူ။ ဥဇုဝိပစ္စနီက ဒဿနဝသေနပန ဗျာပါဒါဒ

ယောပါဠိယံဝုတ္တော။ ။အဘယ်နှင့်ညှို၍ဆရာသိသနည်း။ ဝေဠုကဏ္ဍာ ရာဂနိဿရဏတာဝစနံ ဥပေက္ခာ ဖြပ္ပဝိဟာရဿ သုမ္မ(သမတ္တိတံ ဒဿဖ္ဖံ၊ဝင်း။ ။သာခါရဏအကျိုး၊အာဝေဏိကအကျိုးကိုပြပြီး၍။ ထို လေးပါးတို့တွင် တပါးတပါး၏အာသန္နဒူရအားဖြင့် ပစ္စတ္ထိကနှစ်ပါးနှစ် ပါးကိုပြခြင်းငှါ၊ ဧကေမကဿစေတ္တစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဧတ္ထ ဧတေသုဖြပ္ပဝိဟာရေသု၊တို့တွင်။ ဧကမေကဿ၊ တပါးတပါးသော ဖြပ္ပဝိဟာရ၏။ အာသန္နဒူရဝသေန၊နီးသောရန်သူဝေးသောရန်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဒွေ၊နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ၊ရန်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဟိ၊ချဲ့ဦးအံ့။ မေတ္တာဖြပ္ပဝိဟာရဿ၊၏။ ရာဂေါ၊ရာဂ သည်၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊နီးသောရန်သူမည်၏။ ကသ္မာ၊ကား။ ဂုဏ ဒဿနသဘာဂတာယ၊ဂုဏ်ကိုရှုခြင်းတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ကား။ ပုရိသဿ၊၏။ သမီပစာရော၊အနီး၌ကျင်လည်သော်။ သ ပတ္တောဝိယ၊ရန်သူကဲ့သို့တည်း။ ။(သတ္တဝါတို့၌အဘယ်သို့သောဂုဏ် ကိုယူသောအားဖြင့် မေတ္တာသည် ရာဂနှင့်ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူ သည်ဟုသနည်း၊ကြောင့်။မေတ္တာသတ္တေသုယထာရဟံဒါနပိယဝစနာ ဒိသိသသုတာဒိ ဂုဏဂဟဏဝသေန ပဝတ္တတိတိအာဟ ဂုဏဒဿန သဘာဂတာယာတိ။ ။ဂုဏ်ကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်ကို ဆရာပစ္စက္ခသိသလော၊ကြောင့်။ တေနဝုတ္တံသတ္တာနံမနာပဘာဝဒဿ နပဒဋ္ဌာနာတိ။ ။ရာဂကား ဂုဏဂဟဏအားဖြင့် မဖြစ်ခဲ့သော် သ ဘောတူသည်မဆိုသင့်၊ကြောင့်။ ရာဂေါပိတတ္ထယထာတထာဂုဏဂ ဟာဏမုခေနေဝပဝတ္တတိ။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။မနာပသညာပဒို လာဘတော။ ။ဂုဏ်ကိုရှုခြင်းသဘောတူကာမျှဖြင့်အာသန္နပစ္စတ္ထိက မဆိုသင့်ပေသေး၊ ကြောင့်။ တသ္မာမိတ္တမုခသပတ္တောဝိယတုလျာကာ ရေနဒူသနတောရာဂေါမေတ္တာယအာသန္နပစ္စတ္ထိကော။ ထိုသို့ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိတ္တကဲ့သို့ နှုတ်ဖြင့်သာ ချစ် ယောင်မှုသောရန်သူကဲ့သို့တူသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖျက်တတ်ရကား ရာဂသည် မေတ္တာ၏အာသန္နပစ္စတ္ထိကဖြစ်သည်ဟုဆို)။ ။သော၊ထို ရာဂသည်။လဟုံ၊လျင်စွာ။ ဩကာရံ၊အခွင့်ကို။ (ဩတာရံရှိမှုသက်ဝင် ခြင်းကိုပေး)။ လဘတိ၊၏။ (အဘယ့်ကြောင့်လျင်စွာသက်ဝင်ခြင်းကိုရ သနည်းဟူမူ။ သတိသမ္မောသမတ္တေနာဝိ၊ သတိမေ့ လွတ်ကာမျှဖြင့်

လည်း။မေတ္တံ၊ကို။အပနိယ၊တွန်းပယ်၍။တဿ၊ထိုမေတ္တာ၏။ဝဍ္ဎုသို့၊
အာရုံ၌။ရာဂဿ၊၏(ထည့်)။ဥပ္ပတ္တနာရဟတ္တာ၊ကြောင့်တည်း။ဋင်း)။ ။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတော ရာဂတော၊ မှ။ ဝါ၊ရာဂဿပြတ္တာရလာဘ
တော၊မှ။သုဋ္ဌု၊စွာ။မေတ္တာ၊ကို။ရက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ပုရိသဿ၊၏။ ပဗ္ဗတာဒိ
ဂဟနနိဿိတော၊တောင်အစရှိသော ခဲယဉ်းသောအရပ်ကို မှီသော။
သပတ္တောဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့။ သဘာဂ ဝိသဘာဂတာယ၊ မေတ္တာသ
ဘော၏ ဗျာပါဒသဘောနှင့်မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊မေတ္တာ၏
သဘောနှင့်ဗျာပါဒသဘောမတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝါ၊သဘော
အားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊သည်။ ဒူရပစ္စတ္ထိ
ကော၊ဝေးသောရန်သူမည်၏။ ။(ဤဝါကျ၌ လိုရင်းကား ဗျာပါဒေါ
ဒူရပစ္စတ္ထိကောတည်း။ဥဇုပဋိပက္ခမဟုတ်လော၊အဘယ့်ကြောင့်ဒူရဟူ
သနည်းဟု၊ကား။ပဗ္ဗတာဒိ။ပ။သဘာဂဝိသဘာဂတာယမိန့်သော်။ ။
အဘယ်သို့မတူသနည်း။ သတ္တဝါတို့၌ မနာပါကာရကို ယူခြင်းသည်
မေတ္တာ၏ သဘောတည်း။ အမနာပါကာရကိုယူခြင်းသည် ဗျာပါဒ၏
သဘောတည်း။ထိုသို့သဘောမတူဟူပေ။ ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။သတ္တေ
သုဟိမနာပါကာရဂ္ဂါဟိနော မေတ္တာသဘာဝဿ၊ တဗ္ဗိပရီတ သဘာ
ဝေါဗျာပါဒေါ၊တေနဝိသဘာဂေါ၊ဟုမိန့်သော်။ထိုသို့သဘောအားဖြင့်
မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဗျာပါဒသည် သက်ဝင်ခြင်းကိုရသော်
ကြာမြင့်မှသာရလေရာရကား၊ ယောကျ်ား၏အဝေး၌တည်သော ရန်
သူကဲ့သို့ မေတ္တာ၏ဒူရပစ္စတ္ထိကဖြစ်သည်။ ။သဘာဂဝိသဘာဂတာ
ယဟုပါဌ်အများရှိ၏။ ယခင့်ဋီကာနှင့်မညီ၊ သဘောလည်းမသင့်)။ ။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတော ဗျာပါဒတော၊မှ။ နိဗ္ဘယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း
ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဧရးဦး ရွံ့ရှာခြင်း ထက်ဝန်းကျင် ရွံ့ရှာခြင်းကင်း
သည်ဖြစ်၍။မေတ္တာယိတဗ္ဗံ၊မေတ္တာကိုပွါးစေအပ်၏။ ။(ရအပ်သော
တည်ရာရှိသောမေတ္တာ၏ဗျာပါဒသည်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါခဲယဉ်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်ကြောက်ဘွယ်မရှိပြီဟုလိုသော်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာယမေတ္တာ
ယဗျာပါဒေနဒုပ္ပဓံသိယတ္တာတိအဓိပ္ပါယော၊ဋင်း။ ။ယင်းသို့မေတ္တာ
ကိုသာပွါးစေ၍ဗျာပါဒမှမစောင့်ချေသော်ဗျာပါဒမဖျက်ဆီးခဲ့ပြီလော။
ဖျက်ရာသည်မဟုတ်လောဟု၊ကြောင့်။မေတ္တာပြီးသည်ရှိသော် ဗျာပါဒ
၏အဘာဝလည်း ပြီးတော့သည်သာ။ စောင့်ဘွယ်အကြောင်းမရှိပြီဟု

ဖြစ်ခြင်း၌၊မေတ္တာယိဿတိစနာမ။ပ။ အဋ္ဌာနမေတံ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ယေန၊အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေတ္တာယိဿတိစ၊မေတ္တာကိုလည်းပွါးစေလတ္တံ့။ကောပဉ္စ၊အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်း။ ကရိဿတိနာမ၊ပြုလတ္တံ့။ ဌာနံ၊သို့။ ဌာတံဌာနံ၊ထိုအကြောင်းသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ (အဋ္ဌာနံ၊ကား အယုတ္တသမာသ်ဖြစ်၍အတ္ထိကြိယာကိုမြစ်သည်။ မေတ္တာကိုသာစိတ်ချ၍ပွါးစေ။မေတ္တာပွါးက၊ကောပ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်လအံ့နည်း၊ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမရှိ၊ မကြောက်လင့်ဟူလို)။ ။ကရုဏာပြပုဗ္ဗပိဟာရသော၊၏။ (ဂေဟာသိတံဒေါမနဿံအာသန္နပစ္စတ္ထိကံဟုသမ္ဗန်၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟု၊ ကား။ ဝိပတ္တိဒဿန သဘာဂတာယ၊မိန့်သော်။အဘယ်နည်းဖြင့်လာသောဂေဟာသိတဒေါမနဿနည်းဟု၊ကား။စက္ခုဝိညေယျာနံ။ပ။အာဒိနာနယေနအာဂတံ၊ဟူသည်)။ ။ဣဋ္ဌာနံ၊ ချစ်အပ်တောင့်တအပ်ကုန်သော။ ကန္တာနံ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။(ပိယာနံကားမရှိသင့်ပြီ။အဋ္ဌသာလိနီ၌လည်းမရှိ။ဋီကာ၌လည်း၊ဣဋ္ဌာနန္တိပိယာနံ၊ကန္တာနန္တိကမနီယာနံ၊မနာပါနန္တိမနဝဍ္ဎနကာနံ၊တတောဝမနောရမေန္တီတိမနောရမာနံ၊ဟူ၍သည်)။ ။မနာပါနံ၊နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော။ တတောဝ၊ထို့ကြောင့်လျှင်။ (ထည့်)။ မနောရမာနံ၊ နှလုံးကိုမွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ၊ တဏှာနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော။ ဝါ၊တဏှာကိုမှီကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဋိလာဘံဝါ၊ မရသည်ကိုမူလည်း။ အပ္ပဋိလာဘတော၊ မရသောအားဖြင့်။(တနည်း)။ အပ္ပဋိလာဘတော၊အဟာမိမေနလာဘာမီတိ၊ငါ၏ရူပါရုံအကောင်းတို့ကိုမရပါခဲ့မရပါလေဟု။ သမနုဿရတော၊ အောက်မေ့သသူအား။(တနည်း)။သမနုဿရတော၊ပရိတဿတော၊တတောင့်တတရှိသသူအား။(ဥပ္ပဇ္ဇတိဒေါမနဿံ၌စပ်။သမနုပဿတောရှိသည်ကား၊ဋီကာနှင့်မညီ)။ ။အတီတံ၊လွန်လေပြီးသော။ နိရုဒ္ဓံ၊ချုပ်လေပြီးသော။ ဝိပရိဏတံ၊ သဘောမှကင်းသဖြင့် ဖောက်ပြန်လေပြီးသော။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံဝါ၊ရဘူးပြီးအဟောင်းကိုမူလည်း။သမနုဿရတော၊တည်းတွားတွားပြုသဖြင့်ကြံသသူအား။ယံဒေါမနဿံ၊သည်။ ဝါ၊ဒေါမနဿပဓာနအားဖြင့်ဟောအပ်သောသောကသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဝေရူပံ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ ယံဒေါမနဿံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဣဒံ

ဒေါမနဿံ၊ကို။ဂေဟာဿိတံ၊ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ဒေါမနဿန္တိ၊ဟူ
၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ကာမဂုဏ်သည် တဏှာ၏ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ရကား
ဂေဟာမည်၏။ထိုကာမဂုဏ်ကိုမှီသည်ကိုဂေဟဿိတဟူသည်)။ ။ဇာ
တိအာဒိနာ၊သော။နယေန၊ဖြင့်။(အာဒိဖြင့် သောတဝိညေယျာနံသဒ္ဒါနံ
စသည်ကိုသင်္ဂြိုဟ်သည်)။ ။အာဂတံ၊သော။ဂေဟဿိတံ၊သော။ဒေါ
မနဿံ၊သည်။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ၊ဝိပတ္တိကို ရှုခြင်းသဘော
တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကံ၊မည်၏။ ။(အဘယ်သို့
ဝိပတ္တိကိုမြင်ခြင်းသဘောတူသနည်းဟူမူ။ ယေသုသတ္တေသုဘောဂါဒိ
ဝိပတ္တိဒဿနမုခေန ကရုဏာပဝတ္တတိ၊တေသုတံနိမိတ္တမေဝ အယော
နိသောအာဘောဂေသတိ ယထာဝုတ္တဒေါမနဿမုခေန သောကော
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။သောကရုဏာယအာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊ငင်း။ ဒေါမနဿံဟူ
သည်မဟုတ်လော။ဆရာကားသောကောဟူခဲ့၏တကား။ သောကော
ဟိ ဇာတုဒေါမနဿသိသေနဝုတ္တော၊ငင်း)။ ။သဘာဝဝိသဘာဂတာ
ယ၊ ကရုဏာသဘော၏ ဝိဟိံသာ သဘောနှင့် မတူ သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ဝါ၊သဘောအားဖြင့်မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝိဟိံသာ၊
သည်။ဒူရပစ္စတ္ထိကာ၊မည်၏။ ။(ကရုဏာ၏သဘောကားအဘယ်သို့၊
ဝိဟိံသာ၏သဘောကား အဘယ်သို့ဖြစ်၍ မတူကြသနည်း၊ ကြောင့်။
သဘာဝဝိသဘာဂတာယာတိဒွေ သတ္တေသု ဒုက္ခာပနယနကာမတာ
ကာရဿကရုဏာသဘာဝဿ တေသုဒုက္ခုပ္ပနယနာကာရောဝိဟေ
ဿသဘာဝေါဝိသဘာဂေါတိ၊ငင်း။ ဒုက္ခကိုပယ်လိုသောကရုဏာသ
ဘော၏၊ ဒုက္ခကိုကပ်၍ဆောင်လိုသော အခြင်းအရာဖြစ်သော ဝိဟေ
သာ၏သဘောသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဝိသဘာဂဖြစ်သည်ဟူလို။ ။သ
ဘောချင်း ဝိသဘာဂ ဖြစ်ကာမျှဖြင့်လျှင် ဒူရပစ္စတ္ထိကဟုဆိုရသလော၊
ကြောင့်။ တာယဝိသဘာဂတာယ ဩတာရံလဘမာနာ ဝိရေနေဝလ
ဘေယျာတိ ပုရိသဿဒူရေဌိတသပတ္တောဝိယ ကရုဏာယဒူရပစ္စတ္ထိ
ကာဝုတ္တာ၊ငင်း)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့ ဒူရပစ္စတ္ထိကဖြစ်သောကြောင့်။ တ
တော၊ထိုဝိဟိံသာမှ။ နိဗ္ဘယေန၊ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ကရု
ဏာယိတဗ္ဗံ၊ကရုဏာကိုပွါးစေအပ်၏။ ဝါ၊ကရုဏာကိုပြုအပ်၏။ ။
(ဝိဟိံသာမှ မစောင့်ချေသော် ကရုဏာကို ဝိဟိံသာ မဖျက်ဆီးခဲ့ပြီ
လော၊ ဖျက်ရာသည် မဟုတ်လောဟု၊ ကြောင့်။ ကရုဏာပြုံးသည် ရှိ

သော် ဝိဟိံသာ၏အဘာဝလည်း ပြီးတော့သည်သာ၊ စောင့်ပါဘွယ် အကြောင်းမရှိပြီဟု ပြခြင်းဌါ။ ကရုဏဉ္စနာမ။ပ။ အဋ္ဌာနမေတံ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ယေန၊ကြောင့်။ ကရုဏဉ္စ၊ကရုဏာကိုလည်း။ ကရိဿတိ နာမ၊ပြုပေလတ္တံ့။ပါဏီအာဒိဟိ၊လက်စသည်တို့ဖြင့်။ဝိဟေဌိဿတိစ၊ ညှဉ်းဆဲလည်းညှဉ်းဆဲလတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ဧတံဌာနံ၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။ (ကရုဏာကိုသာစိတ်ချ၍ပွါးစေ၊ ကရုဏာပွါးက ဝိဟေသာ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းမရှိ၊မကြောက် လင့်ဟုလို)။ ။မုဒိတာဖြဟွဝိဟာရဿ၊၏။ဣဋ္ဌာနံ၊ကုန်သော။ပ။လော ကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ၊ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊ကုန်သော။ ရူပါ နံ၊တို့ကို။ပဋိလာဘံဝါ၊ရသည်ကိုမူလည်း။ပဋိလာဘတော၊ရသောအား ဖြင့်။ ဝါ၊ပဋိလာဘတော၊အဟာမိမေလဘာမိတိ၊ငါ၏ရူပါရုံအကောင်း တို့ကိုရတော်ပေစွဟု။ သမနုဿရတော၊ အဘန်တလဲလဲကြံ၍အောက် မေ့သသူအား။ အတီတံ၊သော။နိရုဒ္ဓံ၊သော။ဝိပရိဏတံ၊သော။ပုဗ္ဗေ၊၌။ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံဝါ၊ကိုမူလည်း။ သမနုဿရတော၊အဘန်တလဲလဲကြံ၍အောံ မေ့သသူအား။ယံသောမနဿံ၊သည်။ ဝါ၊သောမနဿပဓာနအားဖြင့် ဟောအပ်သောပဟာသသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဧဝရူပံ၊သော။ ဣဒိသော မနဿံ၊ကို။ ဂေဟဿိတံ၊ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ သောမနဿန္တိ၊ဟု ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ဣတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ အာဂတံ၊သော။ ဂေ ဟဿိတံ၊သော။သောမနဿံ၊သည်။ သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ၊ ပြည့်စုံခြင်းကိုရှုခြင်းသဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိ ကံ၊မည်၏။ ။(သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယပါဌ်၌။ အကြင်သတ္တဝါ တို့၌ဘောဂစသည်တို့၏ပြည့်စုံခြင်းကိုရှုခြင်းအမြွက်ဖြင့်မုဒိတာသည် ဖြစ်၏၊ထိုသတ္တဝါတို့၌ ထိုဘောဂစသည်တို့၏ပြည့်စုံခြင်းကိုရှုခြင်းသ ဘောရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် မသင့်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ် လတ်သော်။စက္ခုဝိညေယျာနံရူပါနံ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ဟောအပ်သော သောမနဿ အမြွက်ဖြင့် ပဟာသသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပဟာသသည် လည်းမုဒိတာ၏အာသန္နပစ္စတ္ထိကဖြစ်သည်ဟုလိုသတည်း။ ။သော မနဿလာသည်ကို ပဟာသောမဟုသင့်။ ပဟာသောတိ ဣဓသော မနဿသီသေနဝုတ္တော၊ရင်း)။ ။သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ မုဒိတာ သဘော၏အရတိသဘောနှင့်မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊သဘော

အားဖြင့်မတူကြသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရတိ၊သည်။ဒုရပစ္စတ္တိကာ၊မည်၏။ ။(သဘာဝဝိသဘာဂတာယပါဌ်၌၊ ဘောဂ စသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့၌ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သည့်အခြင်းအရာဟူသောမုဒိတာသဘော၏ထို ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိ၌မနှစ်သက်မမွေ့လျော်ခြင်းဟူသောအရတိသဘော သည်ပဋိပက္ခဝိသဘာဂဖြစ်သည်ဟုလိုသတတ်။ ။သဘောချင်း ပဋိပက္ခ ဝိသဘာဂဖြစ်ကာမျှဖြင့်ပင် ဒုရပစ္စတ္တိကဆိုရသလော၊ ကြောင့်။ တာယသဘာဝဝိသဘာဂတာယ ဩတာရံလဘမာနာ စိရေနေဝ လ ဘေယျာတိ ပုရိသဿဒုရေဋ္ဌိတ သပတ္တော္ဝိယ မုဒိတာယဒုရပစ္စတ္တိ ကာဝုတ္တာ၊ရင်း။ ။ထိုသို့ဒုရပစ္စတ္တိကဖြစ်သောကြောင့် ထိုအရတိမှ ကြောက်ရွံ့တွန့်တိုခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ မုဒိတာကိုပွါးစေအပ်၏ဟု လိုရ ကား။တသ္မာတတော။ပ။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ဟူသည်)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတော၊ထိုအရတိမှ။ ဝါ၊အရတိအခွင့်ရအံ့သည်မှ။ နိဗ္ဘယေန၊ကြောက် ရွံ့တွန့်တိုခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။မုဒိတာ၊ကို။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ယင်း သို့မုဒိတာကိုသာပွါးစေသော် အရတိမဖြစ်ခဲ့ပြီလောဟု၊ရကား။ပမုဒိ တောစနာမဘဝိဿတိ။ပ။ အဇ္ဈာနမေတံ၊ ဟုမိန့်သော်)။ ။ယေနစ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ပမုဒိတောစနာမ၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်း ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာသည် မည်သည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ပန္တ သေနာသနေသုဝါ၊လူတို့၏ ဥပစာရနှင့်မနီးမနား ရဟန်းတရားပွါးရာ အထောင့်ကောင်းသော တောကျောင်းတို့၌ရင်း။ အဓိကုသလဓမ္မေသု ဝါ၊အလွန်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော သမထဝိပဿနာတရားတို့၌ရင်း။ ဥက္ကဏ္ဌိဿတိစ၊မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့ဆန့်ကျင်လည်း ဆန့်ကျင်လတ္တံ့။ ဋ္ဌာတိ၊ဤသို့။ ဌာနံ၊ဤအကြောင်းသည်။ နအတ္တိ၊မရှိ။ ။(မုဒိတာ ပွါးသည်ရှိသော် အရတိအဘယ်သို့သောအကြောင်းဖြင့် ဖြစ်လတ်အံ့ နည်း။ ဖြစ်စရာအကြောင်းမရှိ။ မုဒိတာပြီးကအရတိ၏အဘာဝလည်း သာလကာပြီးသည်သာဟုလို။ ။ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဖြင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စည်းစိမ်ခံသော သတ္တဝါတို့၌ မမွေ့လျော် မနှစ်သက်ခြင်း တည်းဟူသော အရတိကို မုဒိတာ၏ ပဋိပက္ခအဖြစ်ဖြင့် ဤ၌ လိုအပ် သည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် ပန္တသေနာသနစသည်တို့၌ အရ တိကိုဆိုသနည်းဟူမူ။ ပမုဒိတောစနာမဘဝိဿတိစသောစကားကို၊

ရုဒိတာပြီးလတ်သော် ဤအရတိသည်လည်း မဖြစ်ဟု ရအပ်ရထိုက်
သည့်ဂုဏ်ကိုပြသောအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ဤ၌လိုအပ်သောအရတိတို့ကို
နှိပ်ဘွယ်မရှိပြီဟုပြသောအားဖြင့် ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ဟူပေ။ တထွေ
သော်ကား၊ကာယစိတ္တဝိဝေက၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရတိကိုခွါ
အပ်သည်ရှိသော် ရုဒိတာ၏ပဋိပက္ခအရတိသည်လွယ်သဖြင့် ခွါအပ်
သည်သာ ဖြစ်၏ဟုပြခြင်းငှါ တစိတ်ဖြင့်သာ အရတိကိုပြအပ်၏။ အ
ကြွင်းမဲ့ပြအပ်သည်မဟုတ်ဟုမှတ်ပါအပ်၏။ ။အတိကုသလဓမ္မေသု
တိသ ဓထဝိပဿနာဓမ္မေသု။ ။ပန္တေသေနာသနေသုဖြင့် ကာယဝိဝေ
ကကို၊အဓိကုသလဓမ္မေသုဖြင့် စိတ္တဝိဝေကကိုပြ၏)။ ။ပန၊တပါး။
ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊၏။ ဗာလဿ၊ဗာလအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော
အကုသလနှင့်ယှဉ်ထသော။ မူဠှဿ၊အတ္တဟိတပရဟိတတို့၌ လွန်စွာ
တွေဝေထသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊များစွာကုန်သောကိလေသာတို့ကိုဖြစ်
စေခြင်းစသောအကြောင်းကြောင့် ပုထုဇဉ်မည်ထသော။ အနောဓိဇိ
နဿ၊ကိလေသောဓိတို့ကို မဂ္ဂေါဓိတို့ဖြင့် အချင်းခပ်သိမ်း မအောင်
သေးထသော။ဝါ၊အပိုင်းအခြားဖြင့်ကိလေသာတို့ကို အောင်ပြီးအဖြစ်
ကြောင့် ဩဓိဇိနမည်သောသေက္ခလည်းမဟုတ်ထသော။(ဤပါဌ်ဖြင့်
ဤပုထုဇဉ်၏ ဩဓိဇိနအဖြစ်ကိုပယ်၏)။အဝိပါကဇိနဿ၊သတ္တမဘဝ
စသည်မှအထက်၌ ဖြစ်သတ္တံ့သောဝိပါက်ကို မအောင်သေးထသော။
ဝါ၊ဖြစ်လတ္တံ့သောပဋိသန္ဓေဝိပါက်ကိုအောင်ပြီးအဖြစ်ကြောင့်ဝိပါက
ဇိနမည်သောအသေက္ခလည်းမဟုတ်ထသော။(တေနဿအသေက္ခတ္တံ
ပဋိက္ခိပတိ)။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ များစွာသော အာဒီနဝရှိသော
သဗ္ဗေသမ္ပိပါပဓမ္မတို့၏မူလဘူတသမ္မောဟ၌အာဒီနဝတို့ကို ရှုလေ့မရှိ
ထသော။ အဿုတဝတော၊အာဂမအဓိဂမမရှိသောကြောင့် သုတချို
ထသော။ ။(ဤသို့သသူသည် စင်စစ်အန္ဓပုထုဇဉ်ဖြစ်၏။ထို့ကြောင့်
ထိုသို့သသူ၏အန္ဓပုထုဇဉ်အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါတဘန်ထပ်၍ပုထုဇ္ဇနဿ
ဟုဟောပြန်သည်။တနည်း။ ဣတိဝိသောဘဂဝါစသော မဟာဂုဏ်၌။
ရှေးဘဂဝါသည်နာမပဓာနဒဗ္ဗဝါစက။နောက်ဘဂဝါကား ဂုဏပဓာ
နဒဗ္ဗဝါစကဖြစ်၏သို့။ ဤအတူ ဤ၌လည်း ရှေးပုထုဇ္ဇနဿသည်ဂုဏ
ပဓာန။ နောက်ကား ဒဗ္ဗပဓာနတည်း)။ ။ပုထုဇ္ဇနဿ၊အန္ဓပုထုဇဉ်
အား။စက္ခုနာ၊ဖြင့်။ရူပံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။ဥပေက္ခာ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဝေရှု

ပါ၊ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် သမ္ဘောဟာရေးရှိသော သဘောရှိသော။ယာဉပေက္ခာ၊သည်။အဘွဲ့၊၏။သာဉပေက္ခာ၊သည်။ရူပံ၊ရူပါရုံကို။ နာတိဝတ္တတိ၊မလွန်နိုင်။ ။(ရူပါနံသမတိက္ကမနာယကာရဏံနဟောတိ၊ရူပါရမ္မဏောကိလေသေနာတိဝတ္တတီတိအဓိပ္ပါယော)။ ။တသ္မာ၊ ထိုသို့မလွန်နိုင်သောကြောင့်။ သာဉပေက္ခာ၊ကို။ ဂေဟာဿိတာတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဇာတိအာဒီနဝ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ အာဂတာ၊သော။ဂေဟာဿိတာ၊ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။အညာဏုပေက္ခာ၊သောမနဿဒေါမနဿကင်းလျက် သက်သက်အညာဏသာဖြစ်သောဥပေက္ခာသည်။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏာဝသေန၊အပြစ်ကျေးဇူးကို အထူးမစိစစ်မဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ သဘာဂတ္တာ၊ သဘာဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ၊မည်၏။ ။(ဖြပ္ပဋိဟာရပေက္ခာသည် မေတ္တာစသည်တို့ကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၌ ဟိတူပသံဟာရ စသည်တို့၏အားဖြင့်-ဒေါသ၊ဂုဏ-တို့ကိုမစိစစ်မဆင်ခြင်မူ၍ သက်သက်လျစ်လျူအားဖြင့်သာဖြစ်၏ သို့။ထို့အတူ အညာဏုပေက္ခာသည်လည်း သတ္တဝါတို့၌ရှိသော-ဒေါသ၊ဂုဏ-ကိုသော်လည်း မစိစစ်မခွဲဝေမူ၍ သက်သက်လျစ်လျူအထူးထူးရှုသဖြင့်သာဖြစ်၏။ဤသို့-ဒေါသ၊ဂုဏ-တို့ကိုအဝိစာရဏာအားဖြင့် သဘာဂဖြစ်သည်မှတ်။ထိုသို့သဘာဂဖြစ်သောကြောင့် ထိုအညာဏုပေက္ခာသည် လျင်စွာသက်ဝင်ခြင်းကိုရသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဖြပ္ပဋိဟာရပေက္ခာ၏အာသန္နပစ္စတ္ထိကဟူသတည်း)။ ။သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ဖြပ္ပဋိဟာရပေက္ခာသဘော၏ရာဂပဋိဃတို့သဘောနှင့်မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝါ၊သဘောအားဖြင့်အချင်းချင်းဝိသဘာဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ရာဂပဋိဃာ၊တို့သည်။ဒူရပစ္စတ္ထိကာ၊မည်ကုန်၏။ ။(ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၌မဖြူတ္တအခြင်းအရာသည်ဥပေက္ခာ၏သဘောတည်း။ထိုဣဋ္ဌအနိဋ္ဌတို့၌အနုရောဓဝိရောဓအားဖြင့်ဖြစ်သောအခြင်းအရာသည်ရာဂပဋိဃတို့သဘောတည်း။ထိုသို့သဘောအားဖြင့် အချင်းချင်းဝိသဘာဂအဖြစ်ကြောင့်ထိုရာဂပဋိဃတို့သည်သက်ဝင်ခြင်းကိုရကုန်လတ်သော်ရှည်မြင့်မှလျှင်ရကုန်ရကား။ ပုရိသ၏ ဒူရေဋ္ဌိတသပတ္တသို့ ဥပေက္ခာဖြပ္ပဋိဟာရ၏ဒူရပစ္စတ္ထိကဟူကုန်သတည်း)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။တတော၊ထိုရာဂ-ပဋိဃမှ။ဝါ၊ရာဂပဋိဃ၏အခွင့်ရအံ့သည်မှ။ နိဗ္ဘယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ဥပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ဥပေက္ခာကိုပွါးစေအပ်

၏။ဝါ၊လျှစ်လျူရှုအပ်၏။ယေန၊အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ဥပေက္ခာသ
တိစနာမ၊ဥပေက္ခာကိုမူလည်းဖြစ်စေလဲအံ့။ ရဇ္ဇိတ္ဆသတိစ၊တပ်မူလည်း
တပ်လတ္တံ့။ ပဋိဟညိဿတိစ၊ ညှဉ်းဆဲ ထိပါးမူလည်း ထိပါးလတ္တံ့။
ဣတိ၊သို့။ဝေတံဉာန်၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။စ၊ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ထိုမေတ္တာစသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။
ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော၊ပြုလိုသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောဆန္ဒသည်။
အာဒိ၊အစအဖြစ်တည်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့် ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော
အာဒိဟူသနည်း။ သန္တမူလကာကုသလာဓမ္မာတိ ဝစနတော။ ။ထို့
ကြောင့်သာလော။ အထဝါသဗ္ဗေတ္တာသုဟိတေတာသိတာ ဒုက္ခာပနယနကာ
မတာဒိနာအနုဝတ္တာတိ ပဏ္ဍိတာဝသေန ဝတ္တနတော ကတ္တုကာမတာ
ဆန္ဒောအာဒိတိဝုတ္တံ၊ဧင်း။ ။ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည် ဟိတဆန္ဒ
ကိုစွန့်၍ လျှစ်လျူသာဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ဟူမူ။ ။ဟိ၊ အသင့်ကို
ဆိုအံ့။ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရပေ၊သည်လည်း။ သင်္ဂ၊ ...
... အကြောင်းရှိ
သည့်သာလျှင်။ဟုတ္တာ၍။တတ္ထ၊ထိုသတ္တဝါတို့၌။အဇ္ဈုပေက္ခ တာ၊ ...
ကြဲဖျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊ ...
ကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့ကျင့်အပ်သော မချွတ်မယွင်းသော အကျင့် ...ဟူ။
အနုပေက္ခနာကာရေန၊လျှစ်လျူပြုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ...တိ၊
၏။ဓာတာ၊သည်။ သကိဥ္စနသုတော၊ ... ထောင်လူရေးပုံနှိုက်ကိုယ်
ချွန်၍မိမိကိုဥ္ဇ္ခအား ... ပုဂ္ဂိုလ်၊သား၌။အနုပေက္ခနာကာ
ရေန၊ဖြင့်။ပပဉ္စာတိဝယ၊ဖြစ်၏သို့တည်း။ ဧင်းဋီကာ)။ ။နီဝရဏာဒိ
ဝိက္ခမ္ဘန်၊နီဝရဏစသည်တို့ကိုခွါခြင်းသည်။ ဝါ၊နီဝရဏစသည်တို့၏
ကွာခြင်းသည်၊ (နီဝရဏာဒိတိအာဒိသန္ဓေန တဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ
သင်္ဂဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ဧင်း)။ ။မဇ္ဈံ၊အလယ်မည်၏။အပ္ပနာ၊အပ္ပနာသည်။
ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးအပြီးမည်၏။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပညတ်ဟူဆို
အပ်သောဓမ္မ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကောဝါသတ္တော၊ တဦးသော သတ္တဝါ
သည်ဧင်း။အနေကေဝါသတ္တာ၊တဦးမဟုတ်ကုန်များစွာသောသတ္တဝါ
တို့သည်ဧင်း။အာရမ္မဏံ၊အာရုံမည်၏။(အနေကေဋ္ဌကေသဒ္ဒါသည် တ
ဦးကိုသာမဟော၊အများကိုဟောသတည်း။ အကုသလာဓမ္မာ၌ ကုသ
လသဒ္ဒါသည်အကုသိုလ်ဟူသောအနက်ကိုဟော၏သို့တည်း။အကယ်

၍အကုသလဖြ္ခ၍ကုသလသည်ကုသိုလ်ကိုဟောသည်ဖြစ်အံ့။နန္ဒင့်တုလျှာ
မိကရဏကမ္မခါရည်းမဖြစ်နိုင်။ဤကဲ့သို့ဤ၌လည်းကေသဒ္ဒါသည် တ
ဦးကိုသာ ဟောသည်ဖြစ်အံ့၊ နန္ဒင့်တုလျှာမိကရဏ မဖြစ်နိုင်ရာ။ ထို့
ကြောင့်နဇေကေအနေကေဟုသမာသ်ပြု၍သတ္တာသို့သွားရာ၏။ဒေဝါန်
ရာဇာဒေဝရာဇာဒေဝရာဇာဟု နှစ်ထွေရှိ၏သို့။ အနေကာဟူ၍ငင်း၊
သဗ္ဗနာမ်ဇာတ်မပျောက်မူ၍အနေကေဟူ၍ငင်းနှစ်ထွေရှိသင့်၏။ ။
အဘယ့်ကြောင့် ဧကောဝါသတ္တောအနေကေဝါသတ္တာအာရမ္မဏံ၊ ဤ
မျှသာမဆိုမူ၍။ပညတ္တိဓမ္မဝသေနဟုဝိသေသနနှင့်တကွ ဆိုသနည်းဟူ
မူ။ အချို့သော၊သဗ္ဗေသတ္တာအာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ဤသို့စသော ပုဂ္ဂလာ
ဓိဋ္ဌာနဒေသနာဖြင့်သတ္တဝါကိုယူသော်လည်းအထွအားဖြင့်သင်္ခါရကို
ယူခြင်းသည်သာလျှင် ဖြစ်၏သို့၊ ထို့အတူ ဤ၌မဟုတ် ဟူလိုရကား၊
ပညတ္တိဓမ္မဝသေန၊ဟု ဝသေနနှင့်တကွ ဆိုသည် ဟူပေ။ ။ကထ္ထစိ
သတ္တဂ္ဂဟဏမ္ပိသင်္ခါရဂ္ဂဟဏမေဝဟောတိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယဒေသ
နာယ၊ ယထာသဗ္ဗေသတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ နဝေဝမိဓာတိ အာ
ဟ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန ဧကောဝါသတ္တော အနေကေဝါ သတ္တာ အာ
ရမ္မဏန္တိ။ပညတ္တိဓမ္မဝသေနာတိပညတ္တိသင်္ခါတဓမ္မဝသေန၊ဋီကာ။ ။
ဤ၌၊သုခိတာဟောန္တု၊၊ဤသို့စသဖြင့်ဘာဝနာ၌ သုခစသည်ကိုယူခြင်း
ကိုလည်း ရအပ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ထိုသို့ပင် ရအပ်သော်လည်း
ထိုသုခစသည်ကို ယူခြင်းသည်၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရာအနိစ္စာ၊ ဟူသော ဝိ
ပဿနာ၌ အနိစ္စလက္ခဏာကို ယူခြင်းကဲ့သို့ အပ္ပဓာန ဖြစ်သတည်း။
သတ္တပညတ္တိကို သာလျှင် ပဓာန ဘာဝနာဖြင့် ယူအပ်သည်ဟု မှတ်
ကောင်းသတည်း)။ ။ဥပစာရေဝါ၊ဥပစာရသည်မူလည်း။ ပတ္တေ၊
ရောက်လတ်သော်။ အာရမ္မဏဝဍ္ဎနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ (ဥပစာရ၌
လည်းသိမသမ္ဘေဒပြီးသောကြောင့်ဟူလို)။ ။အပ္ပနာယဝါ၊သည်မူလည်း။
ပတ္တာယ၊သော်။အာရမ္မဏဝဍ္ဎနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။(ဤသို့အသီးအသီး
ယောဇနာ)။ ။တတြ၊ထိုအာရုံကိုပွါးစေခြင်း၌။ အယံ၊ကား။ဝဍ္ဎနက္က
မော၊ ပွါးစေသောအစဉ်တည်း။ ဟိ၊ထင်ရှားပြအံ့။ ကုသလော၊လိမ္မာ
သော။ ကဿကော၊လယ်ထွန်သမားသည်။ ကသိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ထွန်အပ်
သောအရပ်ကို။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊၍။ကဿတိယထာ၊ထွန်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ပဌ
မမေဝ၊လက်ဦးစွာလျှင်။ ဧကံအာဝါသံ၊တခုသော ကျောင်းတိုက်ကို။

ဇွတ္တ၊ဤကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တေ၊တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ဖြင့်။ ဖရိသာမိ၊နှံ့
စေအံ့။ဣတိဇိဝံ၊သို့။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ (ဇွတ္တစသဉ်ထည့်ပါ၍)။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊
ပိုင်းခြား၍။ တတ္ထ၊ထိုတခုသောကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တေသု၊တို့၌။(ဘာ
ဝေတဗ္ဗာ၍စပ်)။ ဣမသ္မိံ အာဝါသေ၊ ဤကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တာ၊ နေ
သောသတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ဖြစ်စေ
ကုန်။ ဣတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ကို။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။
တတ္ထ၊ထိုတခုသောကျောင်းတိုက်၌။ စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ ရုနုံ၊နူးညံ့
သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှု၌ခန့်သည်ကို။ကတွာ၊၍။
ဒွေအာဝါသာ၊နှစ်ခုသောကျောင်းတိုက်တို့ကို။ ဝါ၊နှစ်ခုသောကျောင်း
တိုက်တို့၌နေသောသတ္တဝါတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။
တတော၊ထိုနောက်မှ။အနုက္ကမေန၊အစဉ်သဖြင့်။ တယောအာဝါသာ၊
တို့ကို။ စတ္တာရောအာဝါသာ၊တို့ကို။ ပဉ္စအာဝါသာ၊တို့ကို။ ဆအာဝါ
သာ၊တို့ကို။ သတ္တအာဝါသာ၊တို့ကို။အဋ္ဌအာဝါသာ၊တို့ကို။ နဝအာဝါ
သာ၊တို့ကို။ဒသအာဝါသာ၊တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ဧကာရစ္ဆာသို့
တခုသောခရီးကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ၊၏။(ရစ္ဆာဂူဟာဏောနရစ္ဆာဝါသိနော
သတ္တာဂဟိတာ၊ယထာဇကံဒိသံ၊ဇိဝံသဗ္ဗတ္ထ)။ ။ဥပဍ္ဎဂါမော၊ထက်
ဝက်သောရွာကို။ဂါမော၊တရွာလုံးကို။ဇနပဒေါ၊တခုသောဇနပုဒ်ကို။
ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊၏။ ရဇ္ဇံ၊တယောက်သောမင်း၏ အာဏာချင်းရာတိုင်း
ပြည်လုံးကို။ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ၊၏။ဧကာဒိသာ၊တခုသောအရပ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိ
တဗ္ဗာ၊၏။ဣတိဇိဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ယာဝဇကံစက္ကဝါဠံ၊တခုသော
စကြဝဠာတိုင်အောင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊၏။ တတော၊ ထိုတခုသော စကြ
ဝဠာထက်။ ဘိယျောဝါပန၊ အလွန်မူလည်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊၍။ (လိုက်)။
တတ္ထတတ္ထ၊ထိုထိုနှစ်ခုသောစကြဝဠာတိုက်စသည်တို့၌။ ဝသန္တေသု၊
နေကုန်သော။(ထည့်)။ သတ္တေသု၊တို့၌။ မေတ္တာ၊ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊၏။
တထာ၊တူ။ကရုဏာဒယော၊ကရုဏာစသည်တို့ကို။ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ကုန်
၏။ဣတိအယံ၊ကား။ဇွတ္တ၊ဤဖြပ္ပဝိဟာရ၌။အာရမ္မဏဝဍ္ဎနက္ကမော၊အာ
ရုံကိုပွါးစေသောအစဉ်တည်း။ ပန၊ထိုမှတပါး။အာရုပ္ပါအရူပဈာနာနိ၊
တို့သည်။ကသိဏာန်ကသိဏုဂ္ဃာနာနံ၊တို့၏။ နိဿန္ဒောနိဿန္ဒဖလသ
ဒိသာ၊ နိဿန္ဒအကျိုးနှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏သို့
ငင်း။ ။(ကသိုဏ်းဈာန်တို့၏ပြည့်သဖြင့်သာအရူပဈာန်ပြီးခြင်းကြောင့်၊

ကသိဏာနံ နိဿန္ဒော အာရုပ္ပါ၊ဟူသည်။ တေဟိဝိနာ အသိဒ္ဓနတော တိကေစိ)။ ။နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သည်။ သမာဓိနံ၊ရူပစျာန်သမာဓိ၊အောက်အောက်၌ဖြစ်ကုန်သောသုံးပါးသောအရူပစျာန်သမာဓိတို့၏။နိဿန္ဒော၊သည်။ ဟောတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်သည်။ဝိပဿနာနိဿန္ဒော၊ဝိပဿနာအကျိုးဆက်နှင့်တူသည်။ ဟောတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့ရင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊သည်။ သမထဝိပဿနာနံနိဿန္ဒော၊သမထဝိပဿနာနှစ်ပါး၏အကျိုးဆက်သည်။ဟောတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့ရင်း။ ။(အစဉ်သဖြင့်ရူပစျာန်၊အောက်အရူပစျာန်တို့ကိုရပြီး၍သာရအပ်သောကြောင့်။သမာဓိနံ။ပ။နေဝသညာနာသညာယတနံဟူသည်။ဝိပဿနာနုဘာဝဖြင့်ရအပ်သောကြောင့်ရင်း၊ ဝိပဿနာ၏အားဖြင့်သာ ဝင်စားအပ်သောကြောင့်ရင်း။ဝိပ။ပ။ဖလသမာပတ္တိဟူသည်။သမထ။ပ။နိရောဓသမာပတ္တိ၊ယထာဟဒ္ဒိဟိဗလေဟိသမန္နာဂတတ္တာတိအာဒိ၊ရင်း)။ ။ဧဝံ၊တူ။ဧတ္ထ၊ဤလေးပါးသောပြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရော၊သည်။ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယနိဿန္ဒော၊ ရှေး၌ဖြစ်သောပြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါးအပေါင်း၏အကျိုးဆက်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယနိဿန္ဒောဟူသော၏ပါဠ်ဖြင့်။ မေတ္တာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် သုံးပါးကုန်သော စျာန်တို့ကိုရပြီး၍ တည်သသူအားသာ ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရပြီး၏။ ဤတရပုဂ္ဂိုလ်အားကား မပြီးဟုပြ၏။ ။တမေဝတ္ထံ ဥပမာယပါကဋံ တရံကတွာ ဒဿေတုံ ယထာဟိတိအာဒိ ရုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြုအံ့။ထမ္ဘေ၊သည့်တိုင်တို့ကို။အနုဿာပေတွာ၊မစိုက်မူ၍။တုလာသင်္ဃာဋံ၊ထုပ်လျှော်ကို။အနာရောပေတွာ၊မတင်မူ၍။အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ကူဋဂေါပါနသိယော၊ အထွန့်အခြင်တို့ကို။ ဌပေတုံ၊ထားခြင်းငှါ၊။ နသက္ကာယထာ၊ မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ပုရိမေသု၊ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာ–ကရုဏာ–မုဒိတာပြဟ္မဝိဟာရတို့၌။လဒ္ဓံ၊ရအပ်ပြီးသော။(ထည့်)။တတိယဇ္ဈာနံ၊တတိယစျာန်ကို။ ဝိနာ၊၍။ စတုတ္ထံ၊စတုတ္ထဖြစ်သောဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုံ၊ငှါ၊။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ဣတိ၊ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ။ဧတ္ထ၊ဤပြဟ္မဝိဟာရကထာ၌။ ဝုတ္တမာနာကာရေန၊ဆိုလတ္တံ့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ကဿစိ၊တစုံတယောက်သောသူ၏။ပရိဝိတက္ကော၊အဘန်ဘန်

ကြီးဆခြင်းသည်။(ထည့်)။ဿိယာ၊၏။ ကဿပပနာ၊အဘယ့်ကြောင့်ကား။ ဧတာ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာ။ ဤမေတ္တာ ကရုဏာမုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့ကို။ ဗြဟ္မဝိဟာရ-တိ၊တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊နည်း။ ကဿပစ၊အဘယ့်ကြောင့်ကား။ စတဿော၀၊ လေးပါးတို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊နည်း။ ဧတာသံ၊ထိုလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။ ကမောစ၊အစဉ်သည်ကား။ ကော၊အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေစ၊၌ကား။ကဿ၊ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တာ၊နည်း။ဣတိ၊သို့။ ပရိဝတက္ကော၊အဘန်ဘန်ကြံဆခြင်းသည်။ သိယာ၊၏။ ပရိဟာရော၊ကို။ မယာ၊သည်။ ဝုစ္စတေ၊၏။ ဧဝမေတ်သုမေတ္တာဒိသု၊တို့၌။ တာဝ၊စွာ။ သေဋ္ဌမြှေန၊ မြတ်သောအနက်သဘောကြောင့်ရင်။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန၊ ဒေါသအပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်။ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ၊ဗြဟ္မဝိဟာရမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် သေဋ္ဌအနက်ကြောင့်နိဒ္ဒေါသဘာဝကြောင့် ဗြဟ္မဝိဟာရဆိုအပ်ကုန်သနည်းဟူကား။သဂ္ဂေ စသည်ကိုမိန့်သည်)။ ။ဟိကဿ၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သတ္တေသု၊တို့၌။ သမ္မာ ပဋိပတ္တိဘာဝေန၊ကောင်းသောအကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဧတေ ဝိဟာရာ၊ထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊မြတ်ကုန်၏။ စ၊ သို့မှတပါး။ ဗြဟ္မာနော၊ ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝါ၊ပွါး စေအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးရှိကုန်သော ဘုရားလောင်း တို့သည်။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌေ ဒေါသအပြစ်ကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရန္တိ ယထာ၊နေကုန်၏သို့။ ဧဝံ ဧတာ၊ထိုဥပေက္ခာဗြဟ္မာ၊ဗုဒ္ဓက်ရေဖြပ္ပာတို့နှင့် အတူ။ ဧတေ ဟိ၊ထို့။ ပွါးစေသောဟရေး လေးပါးတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော ယောဂါဝစရ တို့ သည်လည်း။(ဝဲကျ)။ ဗြဟ္မသမာ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မာ၊ဗုဒ္ဓက်ရေဖြပ္ပာတို့နှင့်တူကုန်သည်သာလျှင်။(ဝေကျ)။ ဟုတွာ၊၍။ ဝိဟာရန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ထိုပါဠိတို့တွင် ဝေ၁နပါဠိကား။သမ္မာ ပဋိပတ္တိဘာဝေန။ ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဗြဟ္မသမာဟုတွာဝိဟာရန္တိတည်း။ ။ တပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်လည်း သမ္မာပဋိပတ္တိအဖြစ်ဖြင့် အတူတူ မဟုတ်ကုန်လောဟူကား။ သဂ္ဂေသုစသည်မိန့်သော်။ ။အဓိပ္ပါယ် ကား တပါးကုန်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် သမ္မာပဋိပတ္တိဖြစ်ကုန်သော် လည်းအညှတ်တပဋိပတ္တိမျှတို့တည်း။ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကား၊သဗ္ဗေသတ္တာ သုခိတာ ဟောန္တု၊စသဖြင့်ပရဟိတပဋိပတ္တိဖြစ်ပေကုန်၏။ ထို့ကြောင့်

သတ္တဝါတို့၌သမ္မာပဋိပတ္တိဘာဝကြောင့် ဤဝိဟာရတို့သည်သေဋ္ဌဖြစ်ကုန်၏ဟူလို။ ။အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ဗြဟ္မသမာဝိဟာရန္တိ၊ဟူသင့်အံ့နည်း။ ရှေး၌နိဒ္ဒေါသဘာဝေနဟု ဆိုသည်မဟုတ်လောဟု၊ကား။ယထာစ။ပ။နိဒ္ဒေါသ။ပ။ဝိဟာရန္တိ၊ဟူသည်။ ။ဗြဟ္မာဟူသည်အဘယ်နည်း။ အဘယ်အပြစ်ဒေါသကင်းသော စိတ်ရှိသောကြောင့်၊နိဒ္ဒေါသ။ပ။ ရန္တိ၊ဟူသနည်းဟူမူ။ ဗြဟ္မာနောတိ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော။ တေဟိဋ္ဌာချောနဘာဝနာယဝိနီဝရဏစိတ္တာဟုတ္တာဗြဟ္မလောကေ ဥပပန္နာ။တတ္တ္ထယာဝတာယုကံဝိနီဝရဏစိတ္တာဝဟောန္တိ။ တသ္မာနိဒ္ဒေါသစိတ္တာဝိဟာရန္တိတိ ဝဒန္တိ၊ ဤဋီကာဖြင့်ချေ။ အာစရိယာဝဒန္တိ ယောဇနာ။ ။ဥပပတ္တိဗြဟ္မာသာ၍အရာ၌သင့်သလောဟု၊ကား။ ဗြဟ္မာနောတိဝါသကာလဗုဒ္ဓဂုဏာ ဟောတုဘူတာနံဒါနပါရမိတာဒိနံ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံပရိပူရဏာဝသေနပြူဟိတဂုဏာမဟာသတ္တာဗောဓိသတ္တာဟု ဋီကာဆင့်သေ၁်။ ။မဟာသတ္တော၁်၊ သူထင်ကျော်ဟု၊ မှဉ့်ခေါ်ပေကောင်း၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ အလုံးစုံသောဘုရား၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ဒါနစသော ပါရမီတို့ကို ဖြည့်သောအားဖြင့်ပွါးကြီးသည့်ဂုဏ်ရှိလတ်၍ မြတ်သောသတ္တဝါဖြစ်ပေသောကြောင့် ဗြဟ္မာမည်တန်ပေ၏။ ထိုဘုရားလောင်းတို့သည် ဥပပတ္တိဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ နီဝရဏကင်းသဖြင့်ပင်လျှင် နိဒ္ဒေါသစိတ်ရှိကုန်၍နေကုန်သလောဟု၊ကား။ဟောဟိသဗ္ဗသတ္တာနံဟိတေသနေနအဟိတာပနယနေန သမ္မုတ္တိပမောဒနေန သဗ္ဗတ္ထဝိဝဇ္ဇိတာဂတိဂမနာ မဇ္ဈတ္တဘာဝါဓိဋ္ဌာနေနစနိဒ္ဒေါသစိတ္တာဝိဟာရန္တိ၊ဋီကာဝင်း။ ။ထိုမေတ္တာစသောဝိဟာရနှင့်ပြည့်စုံကုန်သောယောဂီတို့သည်လည်း၊ဥပပတ္တိဗြဟ္မာ၊မဟာဗောဓိသတ္တဗြဟ္မာတို့သို့ နိဒ္ဒေါသအနက်တို့ဖြင့် ဗြဟ္မဝိဟာရအဖြစ်ကိုနိဂုံးအုပ်လိုသည်ဖြစ်၍။ဣတိသေဋ္ဌဋ္ဌေနနိဒ္ဒေါသဘာဝေနစဗြဟ္မဝိဟာရာတိဝုစ္စန္တိ၊ဟုမိန့်သေ၁်)။ ။ဣတိ၊သို့။သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ကြောင့်ရင်း။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေနစ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဧတေ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရစသည်လေးပါးတို့ကို။(လိုက်)။ဗြဟ္မဝိဟာရာတိ၊၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ပါး။ ကသ္မာစတသောတိအာဒိပဥှသ၊ကသ္မာစ စတသော၊ဤသို့စသောသုံးပါးအပြားရှိသောပဥှာ၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊တည်း။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ဗျာပါဒသံကိလေသစသည်မှစင်ခြင်း၏အစွမ်းစသည်

အားဖြင့်။ ။(အာဒိသဒ္ဒေန ဟိတူပသံဟာရာဒိမနသိကာရဝိသေသာ
သင်္ဂဟိတာ)။ ။စတသော၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိတာဒိအာ
ကာရဝသေန၊အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်းစသည့်အခြင်းအရာအားဖြင့်။
အာသံမေတ္တာဒီနံ၊တို့၏။ ။(နာသံကုဏ္ဍလာနိပဏ္ဍိတာ-၌ အာသံပုဒ်ကဲ့သို့
ဤအာသံပုဒ်သည်သံအပြုနှောင်းသောကြောင့် တာသဒ္ဒါကိုအပြု၍ပြီး
သည်။ ။အာစတိလိင်္ဂေ၊အာသံဣတ္ထီနံ၊တာသံဝါ။ အာသံပုရိသာနံ၊
အာသံစိတ္တာနံ၊တေသံဝါ။ သဒ္ဒနီတိ)။ ။ကမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
တာ၊ထိုမေတ္တာစသည်တို့သည်။အပ္ပမာဏော၊ပမာဏကင်းသော။ ဂေါစ
ရေ၊သတ္တပညတ်ဟူသောအာရုံ၌။ယေနကာရဏေန၊ကြောင့်။ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ တံတသ္မာ၊ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိစ၊၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။(ဒ
ကာရောပဒသန္ဓိကရော။ ။(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ စတသော၊စသည့်
သင်္ခေပဂါထာကိုဝိတ္ထာရအလို့ငှါ။ တနည်း၊အာဘယ်သည် အာဘယ်သူ ၊
၏ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဖြစ်သနည်းဟူ၊ကား။ဧတာသုဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ဒွိ
ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဧတာသု၊ထိုမေတ္တာစသောလေးပါးတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။
မေတ္တာ၊သည်။ ဗျာပါဒဗဟုလဿ၊ဗျာပါဒအဖြစ်များသောသူ၏။ (ဝိသုဒ္ဓိ
မဂ္ဂေါ၌စပ်။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘာဝတော တိအဓိပ္ပါယော။ ဧသနယောသေ
သေသုပိ)။ ။ကရုဏာ၊သည်။ဝိဟေသာဗဟုလဿ၊ဝိဟိံသာအဖြစ်
များသောသူ၏။ မုဒိတာ၊သည်။ အရတိဗဟုလဿ၊အရတိအဖြစ်များသော
သူ၏။ဥပေက္ခာ၊သည်။ရာဂဗဟုလဿ၊ရာဂများသောသူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊
စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ယသ္မာစ၊ကြောင့်လည်း။
ဟိတူပ သံဟာရ-အဟိတာပနယန-သမ္ပတ္တိမောဒန-အနာဘောဂ ဝ
သေန၊အစီးအပွါးကိုကပ်၍ဆောင်ခြင်း၊ စီးပွါးမဲ့အနတ္ထကို ပယ်ဖျော်
ခြင်း၊ ပြည့်စုံကုံထံသည့် စည်းစိမ်ကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပဋိုဃာပိနနအ
ပင်းသို့ကျသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓောယေဝ၊
လေးပါးသောအပြားရှိသော။သတ္တေသု၊တို့၌။နမသိကာရော၊နှလုံးသွင်း
ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ပက္ခပါတဝသေနအနာဘုဇန်အနာဘော
ဂေါ။ မဇ္ဈတ္တာကာရောတိအဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ။ ။ယသ္မာယံစတုဗ္ဗိဓော
သတ္တေသုမနသိကာရောဝုတ္တော၊တမေဝဥပမာယဒဿေတုံ ယသ္မာစ
ယထာမာတာတိ အာဒိဝုတ္တံ။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော ဟိတူပသံဟာရစ
သောအနက်၏လည်းဥပမေယျဘာဝကိုဆောင်၍ပြခြင်းငှါယသ္မာစ-၌

စသဒ္ဒေါသည်အတ္ထုပ္ပနယနအနက်ရှိသတည်း)။ ။စ၊ဟိတူပသံဟာရ
စသည့် ဥပမေယျအတ္ထကို ဥပမာဖြင့်မြှင့်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ မာ
တာ၊ သည်။ ဒဟာရ-ဂိလာန-ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ-သကိစ္စပ္ပသုတေသု၊ သား
ငယ်-သားနာ၊ ယုဝါဖြစ်ပြီး၊ ကြီးပြောင် စင်မြောက်၊ အရွယ်ရောက်
သောသား။ရေးခြားလူမှုပွန်လျက်ကိုယ်ပင်ချွန်၍ သကိစ္စကိုလေ့ကျက်
ဆောင်နိုင်အားသောသားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတူသုပုတ္တေသု၊သား
လေးယောက်တို့တွင်။ ဒဟာရသ၊သားငယ်၏။ အဘိဝုဍ္ဎိကာမာ၊ကြီး
ပွါးခြင်းကိုအလိုရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဂိလာနဿ၊သားနာ၏။ဂေလညာ
ပနယနကာမာ၊အနာပျောက်ပယ်ခြင်းကိုအလိုရှိသည်။ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တဿ၊
၏။ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တိယာ၊ကြလိုမျှစ်သို့၊ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်ပြည့်စုံခြင်း
၌။စိရဋ္ဌိတိကာမာ၊ မြင့်မြစွာတည်ခြင်းကိုအလိုရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။သ
ကိစ္စပ္ပသုတဿ၊မိမိကိစ္စ၌ လေ့ကျက်ရှက်ဆောင် တတ်နိုင်အားသော
သား၏။ ကိသ္မိဉ္စိပရိယာယေ၊ တစုံတခုသောအလှည့်၌။ (ကိစ္စအားဖြင့်
ထိုထိုအလှည့်အစဉ်၌ဟူလို)။ ။အဗျာဝဋ္ဌာအနုဿုက္ကာ၊ အားထုတ်
ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။မာတာ၊သည်။ဒဟာ
ရာဒိသု၊ သားငယ်သားနာအစရှိကုန်သော။ ပုတ္တေသု၊သားလေးယော်
တို့၌။ပဋိပဇ္ဇတိယထာ၊ကျင့်၏သို့။(ထည့်)။တထာ၊တူ။ အပ္ပမညာဝိဟာ
ရိကေနာပိ၊ဖြဟ္မစိုရ်တရားဖြင့်နေလေ့ရှိသောရဟန်းသည်လည်း။သဗ္ဗ
သတ္တေသု၊ပိယ၊အတိပ္ပိယ၊မဇ္ဈတ္တ၊ဝေရီ၊ကုန်အောင်စုံသော သတ္တဝါတို့
၌။မေတ္တာဒိဝသေန၊ မေတ္တာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။မေတ္တာယနာဒိဝသိ
ကေန၊မေတ္တာပွါးခြင်းစသည်၌လေ့လာခြင်းရှိသည်။(ထည့်)။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
ဖြစ်သင့်၏။(ဤသို့ယောဇနာ)။ ။တသ္မာ၊ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်း
သုံးပါးတို့ကြောင့်။ ဈာတောဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအစရှိသော
အစွမ်းဖြင့်။အပ္ပမညာ၊သည်။စတသော၀၊လေးပါးတို့သာတည်း။ ။
(ယသ္မာသုံးပုဒ်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသေါအကြောင်းသုံးပါးကို၊ တသ္မာဈာတော
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ဟူသည်။ ထိုကြောင့်ဋီကာ၌။တသ္မာတိယသ္မာသဗ္ဗေ
ပိသံကိလေသဓမ္မာယထာရဟံ ဒေါသမောဟရာဂပက္ခိယာ၊ တေဟိစ
ဝိသုဇ္ဈနူပါယော အပ္ပမညာ။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓောဝ
သတ္တေသုမနသိကာရော၊တသ္မာဈာတောဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာစတသော
ဝအပ္ပမညာ၊ဤသို့မိန့်သည်။ ။တသ္မာတိ၊ကား။ယသ္မာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗေပိ

သံကိလေသခမ္ဘာ၊ကုန်အောင်စုံသောသံကိလေသတရားတို့သည်လည်း။
ယထာရဟံ၊စွာ။ ဒေါသမောဟာရာဂပက္ခိယာ၊ ဒေါသမောဟာရာဂအ
ပင်း၌ဖြစ်ကုန်၍။အပ္ပမညာ၊သည်။တေဟိ၊ထိုဒေါသမောဟာရာဂအပင်း
အသင်းဖြစ်ကုန်သော သံကိလေသတရားကုန်အောင်စုံတို့မှ။ ဝိသုဇ္ဈနူ
ပါယေသာစ၊စင်ခြင်း၏အကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနသိ
ကာရော၊သည်။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန၊ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊လေးပါး
သောအပြားရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဇာတောဝိ
သုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအစရှိသော်အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။အပ္ပမညာ၊သည်။
စတဿော၊လေးပါးတို့သာတည်း။ ။ဤကားဝင်းဋီကာနက်)။ ။
ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတာစတဿောပိ၊ဤမေတ္တာစသောလေးပါးလုံးကို
လည်း။ ဘာဝေဘုကာမေန၊ပွါးလိုသောယောဂီသည်။ ။(တပါးပါး
ကိုသာသက်ရွေးပွါးလိုသည်မဟုတ်ဟူလို။ ထိုစကားသင့်၏။ အလုံးစုံ
ကိုယူသည်ဖြစ်သော်သာ အစဉ်သည်ဖြစ်ရာသည်။ လက်ရွေး တပါး
ပါးကြိုက်ရာပွါးသော် အစဉ်ရှိတော့မည်မဟုတ်။ ကြိုက်ရာ တခုခုသာ
ပွါးသင့်တော့သည်)။ ။ပဌမံ၊လက်ဦးစွာ။ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေ
န၊အစီးအပွါးကို ကျင့်သောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော
မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။သတ္တေသု၊တို့၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ကျင့်အပ်၏။ ။(ဟိ
တာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေနဟူသောမေတ္တာသည် ထိုအခြင်းအရာရှိပါ၏
လောဟု၊ကား။ဟိတာ။ပ။တ္တာဟူသည်)။ ။မေတ္တာ၊သည်။ဟိတာကာ
ရပ္ပဝတ္တိသက္ခဏာ၊ ဟိတကိုကျင့်သောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခ
ဏာရှိ၏။ ။စကားဥပမာသ။ ။ဟိတေသိတာသည်မေတ္တာယနဖြစ်
ရကား၊တေတာဧဝံပတ္တိတဟိတာန်၊ဟူသည်)။ ။တတောပရံ၊ထိုပွါး
ပြီးသည်မှနောက်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပတ္တိတဟိ
တာန်၊တောင့်တအပ်ပြီးသော အစီးအပွါးရှိကုန်သော။ သတ္တာန်၊ တို့
အား။ ဒုက္ခာဘိဘဝံ၊ဆင်းရဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ဆင်းရဲနှိပ်စက်အံ့လေ
သည်ကို။ဒိသွာဝါ၊၍ဝင်း။သုတွာဝါ၊၍ဝင်း။သမ္ဘာဝေတွာဝါ၊ဤအကျင့်
ဖြင့်အသူသည် ငရဲစသည်၌ ဖြစ်ရရှာလိမ့်ဟုကြံ၍ဝင်း။ (ဤ၌ သံဇေးရှိ
သောဘူခာဘ်သည် ပရိကပ္ပအနက်ကို ဟော၏။ သမ္ဘာဝေတွာဝါတိ
ဆူမာယပဋိပတ္တိယာအယံနိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တေယျာတိပရိကပ္ပေတွာဝါ။
ဋီကာ)။ ။ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော

အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၏အားဖြင့်။ပဋိပတ္တိတပ္ပံ၊ကျင့်အပ်၏။ကရုဏာ၊
သည်။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်လိုသော
အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ။(စကားမပြတ်။စပ်ကာစပ်
ကာ။ ရုန်ထုတ်ရာကား။ ဥပမျှသ။ မှတ်သားကြ။ ရှေးကထုံးမှီ။ကျမ်းအ
ညီ)။ ။အထပဿာ၊မှ။ဝေ်ဝံ၊ဖြင့်။ပတ္တိတဟိတာနံ၊ကုန်သော။ပတ္တိတဒုက္ခာ
ပဂမာနဋ္ဌ၊ ဒုက္ခ၏ကင်းခြင်းကိုတောင့်တအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ နေသံသတ္တာနံ၊တို့၏။ သမ္ပတ္တိ၊ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသွာ၊၍။သမ္ပတ္တိ
ပမောဒနဝသေန၊ စည်းစိမ်ကိုဝမ်းမြောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပတ္တိ
တပ္ပံ၊၏။မုဒိတာ၊သည်။ပမောဒနလက္ခဏာ၊ဝမ်းမြောက်ခြင်းလက္ခဏာ
ရှိ၏။ (စကားဥပမျှသ)။ ။တတောဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိအာဒိတော၊
မှ။ပရမ္မုန၊ကား။ကတ္တပ္ဗာဘာဝတော၊လေးခုမြောက် ပကာရဖြစ်သော
ပြုဘွယ်ကိစ္စ၏မရှိခြင်းကြောင့်။အဇ္ဈုပေက္ခကတ္တသခါတေန၊လျစ်လျူ
ရှုသသူ၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။မဇ္ဈတ္တာကာရေန၊ဥဒါသိန်ဟု၊ချိန်ကြိုး
မှတ်လျက်၊အလတ်သဘောဟူသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပတ္တိတပ္ပံ၊၏။
ဥပေက္ခာ၊သည်။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောဟူ
သော်အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။(စကားဥပမျှသ)။တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဇာတောဟိတာဒိအာကာရဝသာပန၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောအစီး
အပွါးကိုကျင့်ခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာ၏ အားဖြင့်ကား။ အာသံ
မေတ္တာဒီနံ၊တို့၏၊တို့တွင်။ပဌမံ၊စွာ။မေတ္တာ၊ကို။ဝုတ္တာ၊၏။အထပဿာ၊မှ။
ကရုဏာ၊ကို။ဝုတ္တာ၊၏။အထပဿာ၊မှ။မုဒိတာ၊ကို။ဝုတ္တာ၊၏။ အထပဿာ၊
မှ။ ဥပေက္ခာ၊ကို။ ဝုတ္တာ၊၏။ ဇာတိ၊သို့။ အယံကမော၊ဤအစဉ်ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၏။ ။(ဤအစဉ်ဖြင့်သာ အပ္ပမညာတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို သိအပ်
၏။ တပါးအပြားဖြင့်ကား မသိအပ်ဟုနှလုံးထား၍၊ အယံကမောဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ဟူသောစကားကိုဆိုချေသလောဟူမူ။ အယံကမောတိအယံ
ဇာမာသံအပ္ပမညာနံယေဘုယျေနပဝတ္တနက္ကမောတိကတ္တာဝုတ္တံ။ နဇာမိ
နာဝကမေနတောသံပဝတ္တိ၊နအညထာတိ၊ဣကာ။ ။ဇာမာသံအပ္ပမညာ
နံ၊တို့၏။ ယေဘုယျေန၊ဖြင့်။ အယံပဝတ္တနက္ကမော၊ဤဖြစ်စဉ်ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၏။ ဇာတိကတ္တာ၊ဤအနက်ကိုနှလုံးထား၍။ အယံကမောတိဇာဒိ
ဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ကျမ်းပြုဆရာတော်ဆိုအပ်၏။ဇာမိနာဝကမေန၊ဤအစဉ်
ဖြင့်သာလျှင်။တောသံ၊တို့၏။ပဝတ္တိ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။အညထာ၊တပါး

သောအပြားဖြင့်ကား။ပဝတ္တိ၊ကို။နဝေဒိတဗ္ဗာ၊အပ်။ဉာတိကတွာနဂဟတ္တုံ၊ ဤအနက်ကိုကား နှလုံးထား၍ ဆရာတော်မဆိုပေဘူး။ ။ဍင်းငို့ကာ နက်။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။မေတ္တာဒိနဥ္စတိဿန္နံဘာဝနာနံကမနိ ယဒေမာနတ္တိ။ယံဝါတံဝါပဋ္ဌမံဘာဝေတုံလဗ္ဘာ၊ဒေသနာက္ကမဝသေနဝါ· ဇေံဂဟတ္တုံ၊ဍင်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယသ္မာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗါပိ၊အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဧတာ၊ထိုမေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာတို့သည်။အပ္ပ မာဏေ၊ ပမာဏမရှိသော။ ဂေါစရေ၊အာရုံ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။ (အပ္ပမာဏကသိုဏ်းစသည်ကိုအပ္ပမာဏေဆိုသလော။ကွဲကွဲပြားပြား ထင်ရှားမသိသာခဲ့)။ ။ဟိ၊ရှေးစကားကိုထင်ရှားသိသာဆိုပါအံ့။အပ္ပ မာဏာ၊ကုန်သော။ သတ္တာ၊တို့သည်။ ဧတာသံ၊တို့၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ ကုန်၏။ ။(သတ္တဝါအများဖြစ်မှုကား အပ္ပမာဏဂေါစရအဖြစ်ကိုဆို ပိုင်ရာ၏။သတ္တဝါတယောက်တည်းဖြစ်ခဲ့မူ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုပိုင်လိမ့် နည်းဟု၊ကား။ ဧကသတ္တသာပိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဥပမ္ဗာသ နောက်ဝါကျကိုဆိုအံ့။ဧကသတ္တဿာပိ၊ဧကဿပိသတ္တဿ၊တယော် တည်းပင်ဖြစ်သောသတ္တဝါ၏။(သမာသ်အဆုံး၌ရှိသောအပိကိုသမာသ် အသယ်၌ သွဥ်အပ်၏)။ ဝါ၊သတ္တဝါတယောက်တည်းဖြစ်မှုလည်း။(ဤ ကား ဝေါဟာရဂတ္တ)။ ဧတ္တကေပဒေသေ၊ ဤမျှသော အရပ်တစိတ်၌။ မေတ္တာဒယော၊တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ဉာတိဇေံ၊သို့။ ပမာဏံ၊ကို။ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သကလဖရဏာ ဝသေနေဝ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်အရပ်ကိုနှံ့စေသည့်အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ပဝတ္တာ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဉာတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ဧကသတ္တာရမ္မဏာနမ္ပိ၊တဦးတည်းသောသတ္တဝါအာ ရုံရှိသည်ပင် ဖြစ်ကုန်သော်သည်း။ ဧတာသံ၊ ထိုမေတ္တာစသည်တို့၏။ အပ္ပမာဏ ဂေါစရတာ၊ကို။ဂဟတ္တာ၊ဆိုပိုင်၏။ ။(ဤသို့ လဒ္ဓဂုဏ်အညွန့် ဆက်၍ပြက်ပြက်သိအောင်ယောဇနာ)။ ။ပဋိဘာဂနိမိတ်မဟုတ်သော ကြောင့်ပရိစ္ဆေဒကိုယူခြင်းမရှိ။ သမ္မုတိသစ္စာအားဖြင့်ဖြစ်သောသတ္တ ဝါဟုယူခြင်းသည် ပိုင်းခြားအပ်သောရုပ်စသည်ကို ယူခြင်းလည်း မ ဟုတ်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် အပ္ပနာသို့ရောက်သဖြင့်။ အပရာမာသမှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်သည်မဟုတ်သော သတ္တဝါဟုယူခြင်း၏ ဦးထိပ်ဖြစ် ကုန်သောမေတ္တာစသည်တို့၏တဦးတည်းသော သတ္တဝါအာရုံရှိသည် ဖြစ်ကုန်လျှင်လည်းအပ္ပမာဏဂေါစရအဖြစ်ကိုဆိုပိုင်၏ဟုဆိုသော်။ ။

ဝေံပမာဏံအဂဟောတွာ၌အဓိပ္ပါယ်ကား ဤသို့တည်း။ ဉဒ္ဓုမာတကစသည်တို့၌အတိရေကဉဒ္ဓုမာတကစသောအဖြစ်သို့ရောက်သော သရီရပဒေသ၌ နိမိတ်ကိုယူ၍သို့။ ထို့အတူ ဤမျှသော သရီရ ပဒေသ၌ မေတ္တာစသည်ကို ပွါးစေအပ်၏ဟု ပမာဏကိုမယူ ဟုလိုသည်)။ ။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ဝိသုဒ္ဓိ။ပ။မညာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ (ဤအပ္ပမာဏဂေါစရတာဖြင့် လက္ခဏာတူကုန်သောအပ္ပမညာတို့သည် သမ္ပယုတ်ဈာန်အားဖြင့်လည်းတူသည်သာလောဟု၊ကား။ဝေံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အပ္ပမာဏဂေါစရတာယ၊ဖြစ်ဖြင့်။ဧကလက္ခဏာသုပိ၊လက္ခဏာတူသည်ဖြစ်ကုန်မူလည်း။ ဧတာသု၊အပ္ပမညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ကုန်သော။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာအပ္ပမညာတို့သည်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဈာန်တို့နှင့်သာ ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ကား။ သောမနဿာဝိပ္ပယောဂတော၊သောမနဿနှင့် မကွေမကွာယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကသ္မာပန၊အဘယ့်ကြောင့်ကား။ အာသံ၊ ထိုမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ အပ္ပမညာတို့၏။ သောမနဿေန၊ နှင့်။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ ဇာတိအယံ၊ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ။(သောမနဿသဟိတ်ဖြစ်ကုန်သောမေတ္တာစသောသုံးပါးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း ဒေါမနဿသမုဋ္ဌာဖြစ်ကုန်သော ဗျာပါဒ၊ ဝိဟိံသာ၊အရတိတို့၏ဉဇုပဋိပက္ခဖြစ်ကုန်၍နိဿရဏဖြစ်ကုန်ရကား။ သောမနဿ အဝိပ္ပယောဂဖြစ်သည်ဟုလိုရကား။ ဒေါမ။ပ။ နိဿရဏတ္တာကိုမိန့်သော်)။ ။ဒေါမနဿသမုဋ္ဌိတာနံ၊ဒေါမနဿကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ဝါ၊ဒေါမနဿသည်ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ဗျာပါဒါဒီနံ၊ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့သည်၊ တို့၏။ နိဿရဏတ္တာ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။သောမနဿေန၊နှင့်။အဝိပ္ပယောဂေါ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဤဟောတ၌ ပေါင်းစုကျဉ်းပြ ဝိဂ္ဂဟ္ဂကား ဤသို့တည်း။ အကြင်တရားသည် အကြင်တရား၏ နိဿရဏ ဖြစ်၏။ ထိုနိဿရဏသည် ထိုနိဂ္ဂဟိတတရား၏ပဋိပက္ခဖြစ်သည်ကေန်။နေက္ခမသည် ကာမတို့၏၊ အရူပသည် ရူပတို့၏၊ နိဗ္ဗာန်သည် သင်္ခါရ တို့၏ နိဿရဏဖြစ်၏သို့။ ထို့အတူ ဒေါမနဿသဟိတဗျာပါဒ၊ဝိဟိံသာ၊အရတိတို့၏နိဿရဏာဘူတာ၊မေတ္တာ၊ကရုဏာ၊မုဒိတာတို့သည်သော

မနသာရဟိတာမဖြစ်။ စင်စစ်သောမနသာအဝိပ္ပယောဂမှတ်။ **စကား** ဥပန္ယာသ။ပြဦးမည်။နိဿရဏာသဒ္ဒါဖြင့်ပင်အပ္ပနာမဂ္ဂမဟုတ်၊ပုဗ္ဗဘာဂိယာနံတာသံတို့၏ဥပေက္ခာသမ္ပယောဂေါကိုလည်းအနုညာတောဟု မှတ်။ဟိတ်ခတ်လိုအနိဿရဏာဘာဝတော။ ။ဆိုခဲ့ပြီးသောထို**စကား** အရတ်သည် အတ္တနောမတိမျှမဟုတ်၍ ခိုင်သည်သာ။အဋ္ဌဝိသတိယာစိတ္တုပ္ပါဒေသုကရဏာမုဒိတာနံပဝတ္တိကို အာစရိယာကျမ်းဆရာမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လိုတော်မူကုန်၏တည်း။ ။ပုရိမာတိသောကိုဆရာ ဟောပြီ၊ပစ္ဆိမာကိုအသို့မှတ်ရအံ့နည်း)။ ။ပစ္ဆိမာပန၊နောက်ဆုံးဖြစ် သောဖြပ္ပဝိဟာရုပေက္ခာမူကား။အဝသေသဇောနက္ကာနိကာဝ၊အကြွင်း စတုက္ကဖြစ်သောတရချာန်နှင့်သာယှဉ်၏။ကသ္မာ၊ကား။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယော ဂတော၊ တည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တောသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တာ၊သော။ဖြပ္ပဝိဟာရုပေက္ခာ၊သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနံ၊ကို။ဝိနာ၊၍။နဝတ္တတိ၊မဖြစ်။ (အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ နဟိဖြပ္ပဝိဟာရုပေက္ခာဥပေက္ခာဝေဒနံဝိနာဝတ္တတိပါရိသုဒ္ဓု ပေက္ခာဝိယ၊ဋီကာ။ ။ ယင်းဥပေက္ခာသည်ရံခါဥပေက္ခာဝေဒနာကိုကြဉ်၍ဖြစ်ခဲ့သော် စကား မမာသေး။ နဟိကဒါစိ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ ဝေဒနုပေက္ခံ ဝိနာဝတ္တတိ၊ ဓုင်း)။ ။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊သည်။ အဋ္ဌကနိပါတေ၌။ တတော တွံ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိဘာဝေယျာသီတိ၊ ဟူ၍။ စတုသုပိ အပ္ပမညာသု၊ တို့၌လည်း။ အဝိသေသေန၊ သာမန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ စတသောအပ္ပမညာ၊တို့သည်။ စတုက္ကပဉ္စကဈာနိကာ၊စဘုက္ကပဉ္စကချာန်ရှိသောတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။ယောပန၊အ ကြင်ဆရာသည်ကား။ ဝဒေယျ၊၏။ သော၊ကို။ ဝံ၊သို့။ မာအဝစ၊လင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဝစနီယော၊သည်။အဿ၊၏။ ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ တွံ၊သည်။ တ တောတဒါကာလေ၌။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ဝိတက်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ ဣမံသမာဓိံ၊ဤသမာဓိကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ပွါးစေလော့။အဝိတက္ကံ၊ဝိတက်ကားမရှိ။ ဝိစာရမတ္တံ၊ဝိ စာရမျှသာရှိသော။ဣမံသမာဓိမ္ပိ၊ကိုလည်း။ဘာဝေယျာသိ၊လော့။အဝိ တက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာရမ္ပိ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ ဣမံသမာဓိံ၊ကို။ဘာဝေယျာသိ၊လော့။သပ္ပီတိကမ္ပိ၊ပီတိရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ဣမံသမာဓိံ၊ကို။ဘာဝေယျာသိ၊လော့။ နိပ္ပီတိကမ္ပိ၊ပီတိမရှိ

သည်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မံသမာဓိ၊ကို။ဘာဝေယျာသိ၊လော့။ သာတ
သဟာဂတမ္ပိ၊သုခနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော၊ဓမ္မံသမာဓိ၊ကို။ဘာဝေယျာ
သိ၊လော့။ ဥပေက္ခာသဟာဂတမ္ပိ၊ဥပေက္ခာနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော။ဓမ္မံ
သမာဓိ၊ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊လော့။ (တတောတွံဘိက္ခု၊စသောဒေသ
နာဖြင့် စတုန္နမ္ပိအပ္ပမညာနံတို့၏လည်း သဝိတက္ကစသောအဖြစ်ကဲ့သို့
ဥပေက္ခာသဟာဂတအဖြစ်ကိုလည်းသိအပ်၏။ထို့ကြောင့်။စတသ္သော
ပိအပ္ပမညာတို့သည် စတုက္ကပဉ္စကဈာနိကတို့ပင်တည်း။ ဤသည်လျှင်
စောဒက၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ထိုစောဒကဆိုတိုင်းယူသော်အဘယ်
အပြစ်ရှိသနည်း။အဘယ်မလိုအပ်သောအတ္ထရောက်သနည်းဟု၊ကား။
ဝေဠိသတိစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ရှေ့တွင်ယဒိ။ဝေံရှိက။ဝေံသတိဟု
ဘော်။ဝေံသတိ။ဖျားတွင်ရှိအံ့။ယဒိ ရှေကထောက်)။ ။ဟိ၊အပြစ်ကိုဆို
အံ့။ မူလသမာဓိမ္ဟိ၊အခြေမူလကာမာဝစရသမာဓိ၌။ ဝုတ္တမတ္ထံ။ ဟော
အပ်ပါသည့်အနက်ကို။အနန္တရံဝုတ္တတာယ၊အခြားမဲ့၌ဟောအပ်ကာမျှ
ဖြင့်။ဖြပဋ္ဌပိဟာရေသု၊တို့၌။တွံ၊နင်သည်။ယဒိပက္ခိပသိ၊အကယ်၍ထည့်
တုံအံ့။ (ဤသို့ယဒိရှေ့ကထောက်၍ပေး)။ ။ဝေံ၊ ဤသို့ထည့်ခဲ့သည်။
သတိသန္တေ၊ဖြစ်ချေသော်။ကာယာနုပဿနာဒယောပိ၊ကာယာနုပဿ
နာဝေဒနာနုပဿနာစသည်တို့သည်လည်း။ စတုက္ကပဉ္စကဈာနိကာ၊
ဈာနိကတို့သည်။ သိယုံ၊ဖြစ်ကုန်ရာခဲ့၏။ နပနဟောန္တိ၊ကာယာနုပဿ
နာစသည်တို့သည် သင်အလို ရှိတိုင်း စတုက္က ပဉ္စကဈာနိက ဖြစ်နိုင်
သည်ကား မဟုတ်ခဲ့ကုန်။ ဝိပဿနာဝသေနဒေသိတတ္တာ၊သမထအား
ဖြင့်ဟောသည်မဟုတ်၊ဝိပဿနာအားဖြင့်ဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ။(ဤသို့အဓိပ္ပါယ်ကျအောင်သေသစွက်၍ ယောဇနာသည်
ကား။ ။ဝေဠိသတိတိ ယဒိမူလသမာဓိမ္ဟိဝုတ္တမတ္ထံအနန္တရံ ဝုတ္တတာ
ယဖြပဋ္ဌပိဟာရေသုပက္ခိပသိ၊ဝေံသန္တေကာယာနုပဿနာဒယောပိ စ
တုက္ကပဉ္စကဈာနိကာသိယုံ၊ နပနဟောန္တိ၊ ဝိပဿနာဝသေန ဒေသိ
တတ္တာတိအဓိပ္ပါယော၊ ဟူသောဋီကာကိုမြွက်၍တည်း။ ။ကာယာ
နုပဿနာစသည်တို့သည် ဖြစ်ပစေကုန်။ ထိုတွင် ယထာလာဘနည်း
အားဖြင့်အာနာပါနဘာဝနာအားဖြင့် စတုက္ကပဉ္စကဈာနိကစသည်ဖြစ်
သကားဟုစောဒကဆိုရာသည်ကို ရှုံရှာ၍ဝေဒနာဒိသုစသည်ကိုဆက်
၍တက်ပြန်သတည်း)။ ။စ၊ဥပန္သာသ၊စပ်ကာပြအံ့။ဝေဒနာဒိသု၊ဝေဒ

နာဝိဏ္ဏာဝမ္မတို့ဖြင့်။ပဋ္ဋမဏ္ဍာနမ္ပိ၊မှသည်လည်း။နဋ္ဌံ၊မရှိသေးခဲ့တုံ။ ဒုတိယာဒိနိ၊ ဒုတိယဈာန်စသည်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ မရှိကုန်သည်ကား လက်မနှေး၊ရှေးဦးကပင်တည်း။ ။(ဤသို့အနုသန္ဓေနှင့်တကွအတ္ထယောဇနာသည်ကား။ ဟောဏ္ဍကာယာနုပဿနာဒယော၊အာနာပါနဘာဝနာဝသေနစတုက္ကပဉ္စကဈာနိကာတိဝဒေယျာတိအာသင်္ကာအာဟဝေဒနာဒိသူတိအာဒိ၊ဟုဋီကာ၌ရှိသည်ကိုမြွက်၍သာ)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနဏ္ဍာယာမတ္တံ၊ သဒ္ဒါအရိပ်အခြွက်မျှကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ ဘာဂဝတ္တံ၊ကို။ မာအဏ္ဍာစိက္ခိ၊မစွပ်စွဲပါဘိလင့်။ ။(မေဏ္ဍာမေစေတောဝိမုတ္တိဘာဝိဘာဘာဝိဿတိ ဤသို့အစရှိသောဗျဉ္ဇနတို့ဖြင့်ပြအပ်ပြီးသည်သာဖြစ်သော ဝိဏ္ဏာသမာဓိကိုပင်၊ အဏ္ဍတ္တံမေစိတ္တံဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ၊ အစရှိသောဗျဉ္ဇနတို့ဖြင့် ပြအပ်သတည်းဟု ဗျဉ္ဇနတို့ဖြင့်ရအပ်သော သမာဓိဿာယာချက်ကိုယူ၍ နှစ်ပါးစုံ၌ ရအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကိုကား မယူမူ၍ ဟူလို။ ။ဗျဉ္ဇနဏ္ဍာယာကိုယူခြင်းမှုဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် မာဘာဂဝတ္တံ အဏ္ဍာစိက္ခိဆိုပေဘိသနည်းဟူမူ။ သုတ္တန္တကိုတပါးသောအပြားဖြင့်ဆိုသသူသည် အညထာဝါဒီ၏အဖြစ်ဖြင့် ရှင်တော်ဘုရားကို စွပ်စွဲသည်မည်၏။ထို့ကြောင့်မာဘာဂဝတ္တံအဏ္ဍာစိက္ခိဟုဆိုမိုင်သော်။ ။ထိုသို့မိုးဝါးအများဆိုမိက ရှင်တော်ဘုရားကိုစွပ်စွဲသည်မည်သော ဂါ်ဒ်နှင့် ဤစွပ်စွဲသောအဖြစ်ကိုရှောင်လိုသောသင်သည် ကုန်အောင်စုံသော်သုတ်သည် နီတတ္ထချည်းသာ မမှတ်ပါလင့်၊ကြီးကြားနေယျတ္ထလည်း ရှိပေသည်ဟုသတိထား။ ထိုသို့နေယျတ္ထလည်း ရှိသောကြောင့် ကျင့်ဝတ်ကုံငန့်ညဝပ်တွားအားရနှစ်သက်စေလျက် ဆရာကောင်းမှအဓိပ္ပါယ်ရှာအပ်၏ဟုပြလိုရကား၊ ဂမ္ဘီရဥ္စိတိအာဒိကိုဆိုလေသတည်း)။ ။ဟိ၊သစ္စံ၊၏။ယံဗုဒ္ဓဝစနံ၊အကြင်မြတ်စွာဘုရားစကားတော်သည်။ ဂမ္ဘီရံ၊နက်နဲ၏။တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ကို။အာစရိယေ၊အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို။ပယိရုပါသိတွာ၊ကျင့်ဝတ်ကုံငဆည်းကပ်၍။ အဓိပ္ပါယော၊အလိုတော်နှင့်ညီစွာ။ဂဟေတဗ္ဗော၊၏။ ။(ယခုတမူထိုသုတ်၌အာဒိမှစ၍အဓိပ္ပါယ်ကိုပြခြင်းငှါ၊အယဥ္စိတိအာဒိမာဟာသတည်း)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြအံ့။အယံ၊ကား။တတြ၊ထိုသုတ်၌။အဓိပ္ပါယော၊တည်း။ ဘဂ္ဂဝ၊သခင်ဘုရား။သာရအာယာစနံ၊တောင်းပန်ပါ၏။ဘာဂဝါ၊သည်။မေ၊အား။သံခိတ္တေန၊အကျဉ်းအားဖြင့်။ဓမ္မံ၊ကို။ဒေသေတု၊ဟောတော်မူပါ။အဟံ၊သည်။ဘဂဝ

တော၊မှ။ယံဓမ္မံ၊ကို။သုတွာ၊၍။ကော၊တယောံတည်းသာ။ဂူပကမ္ဘော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ အမေ့အလျော့မဟုတ် သည်။အာတာပီ၊ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လွန်သောလုံ့လရှိ သည်။ ပဟိတတ္တော၊နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ဝိဟာရေယျံ၊နေပါတော့အံ့။သံခိတ္တေန၊အကျဉ်းအားဖြင့်။ တံဓမ္မံ၊ထို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားတော်ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောတော် မူပါ လော့။ ဣတိဇဝံ၊သို့။ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ၊တောင်းပန်အပ်ပြီးသော ဓမ္မဒေသနာရှိသော။ တံဘိက္ခုံ၊ကို။ (အပ္ပသာဒေတွာ၌စပ်။ အာယာစိ တာဓမ္မဒေသနာ ဧတေနာတိ အာယာစိတဓမ္မဒေသနာ။ ယခင်ရဟန်း ရသည်။ တံအာယာစိဘဓမ္မဒေသနံ)။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ပုဗ္ဗေပိ၊၌လည်း။ဓမ္မံ၊တရားတော်ကို။သုတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ထိုနေ မြဲအရပ်၌သာလျှင်။ဝသတိ၊၏။ သမဏဓမ္မံ၊ရဟန်းတရားဖြစ်သောသမ ထဝိပဿနာကို။ကာတုံ၊ငှါ။နဂ္ဂဿတိ၊မသွား။တသ္မာ၊ကြောင့်။နံဘိက္ခုံ၊ ကို။ဘဂဝါ၊သည်။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စေ၊ကုန်သော။ မော ဃပုရိသာ၊ မဂ်ဖိုလ်မှအချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့သည်။ မညေဝမံ ဧဝ၊ငါဘုရားကိုသာလျှင်။ ဧဝမေဝ၊အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ကိစ္စမပြီး အချည်းနှီးတို့ချည်းသာလျှင်။ အဇ္ဈေသန္တိ၊တောင်းပန်ကုန်၏။ ။(ဧဝ မေဝ၌ဇဝံသဒ္ဒါသည်။ ။ဧဝံနိဒဿနာကာရော၊ပမာသုသမ္ပဟံသနေ။ ဥပဒေသေစဝစနေ၊ပဋိဂ္ဂါဟေဝဓာရဏော။ ဂရဟာယေစမတ္တေစ၊ ပရိ မာနေစပုစ္ဆနေ။ ။ဟုမိန့်အပ်သောအနက်တို့တွင် ဂရဟာ၌ထွန်းနိပါတ် တည်း။ ထို့ကြောင့်။ ဧဝမေဝါတိ ဂရဟာနေနိပါတော။ မုဓာဧဝါတိ အတ္ထော၊ဋီကာမိန့်သကား။နိပ္ပလေတုမုဓာဘဝေ၊အဘိဓာန်)။ ။ဓမ္မေ၊ တရားတော်ကို။ဘာသိတေစ၊သူတို့တောင်းပန်၍ငါဘုရားဟောတော် မူပါသော်သည်း။မမညေဝ၊ငါဘုရားသို့သာလျှင်။ အနုဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊နောက် တော်ထက်ကြပ် တောင်ကပ်ဖါးရေးသွားလေရာရာလိုက်ကောင်း၏ဟူ ၍။မညန္တိ၊အောံမေ့ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။အပ္ပသာဒေတွာ၊မြမ်းမောင်းတော် မူ၍။ပုန၊တဘန်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။သောဘိက္ခု၊သည်။အရဟတ္တဿ၊၏။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော၊ ဥပနိဿရည်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ နံ ဘိက္ခုံ၊ကို။ ဩဝဒန္တော၊ဆုံးမတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တသ္မာတိဟာ။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ဟူ၍။အာဟ၊ဟောတော်မူ၏။ ။ဘိက္ခု၊ရဟန်း။တသ္မာ၊

ထိုသို့အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါ သင် တောင်းပန်သော ကြောင့်။ဣဟ၊ဤသာသနာတော်၌။(တကားအာဂုံ)။တေတယာ၊သည်။ ဧဝံ၊သို့။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။(အဘယ်သို့နည်းဟု၊ကား။အဇ္ဈတ္တံ၊မေ။ပ။ဌဿန္တိ တိ၊ဟူသည်)။မေ၊ငါ၏။စိတ္တံ၊သည်။အဇ္ဈတ္တံ၊ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၌။ဝါ၊ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟူသောအာရုံ၌။ ဌိတံ၊ဗဟိဒ္ဓ၌မပျံ့မူ၍ဧကဂ္ဂတာအဖြစ်ဖြင့်တည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။တတောဝ၊ထို့ကြောင့်လျှင်။(ထည့်)။သုသဏ္ဌိတံ၊ သုဋ္ဌု|သမာဟိတံ၊လှံ့မစောက်ကောင်းစွာထားအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ။(အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ၊နိယကဇ္ဈတ္တ၊ဝိသယဇ္ဈတ္တ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တတို့ တွင် ဤ၌ဂေါစရဇ္ဈတ္တတည်း။ ထို့ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေတိ အတ္ထော၊ဋီကာ။ ။ယင်းသို့သော်၊နိယကဇ္ဈတ္တ ဝသေနစိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော၊ဟုအတ္ထဝဏ္ဏနာ၌မိန့်လတ္တံ့သည်မဟုတ် လောဟူမူ။ ယသ္မာစိတ္တေကဂ္ဂတာနာမ သသန္တတိပရိယာပန္နာဝ ဟော တိ၊တသ္မာအတ္ထဝဏ္ဏနာယံနိယကဇ္ဈတ္တဝသေနာတိဝုတ္တံ၊ရင်း)။ ။ဥပ္ပန္နာ အဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ဘာဝနာဖြင့်မခွါအပ်ကုန်သော။(ဥပ္ပန္နုပ္ပန္န၊အဝိဂတုပ္ပန္န၊ စသည်တို့တွင်။ ဤ၌အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နတည်း)။ ပါပကာလာမကာ၊ ကုန် သော။အကုသလာကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ဖြစ်ခြင်းငှါအခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။ နစဌဿန္တိ၊မတည်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ (နောက်သို့ပြန်)။ ။(ဤနစုပ္ပန္နာပါပကာစသောဩဝါဒဖြင့်။အဇ္ဈတ္တံမေ စိတ္တံဌိတံ၊ စသဖြင့် ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော သမာဓာန၏ ကာရဏာကို ဟောသတည်း။ ။ထိုသမာဓိ၌ထိုရဟန်းအား ဒဠှကရဏာအလို့ငှါ၊ ဧဝဉှိတေဘိက္ခု၊သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ဟုအဆုံးအမတော်ကိုအပ်နှင်းညွှန်းပြတော် မူပြန်သတည်း။ ဤ၌ဧဝံသဒ္ဒါသည် ယခင်အနက်တို့တွင်ဥပဒေသ၌ဖြစ် သင့်၏။ ထို့ကြောင့်)။ ။ဟိသဒ္ဒ၊၏။ ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ ဧဝံ၊ဤငါဘုရား ဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။တေတယာ၊သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။(ဟုပေး)။ ။ (ဤဩဝါဒဖြင့် အဘယ်ကိုဟောတော်မူသနည်း။ အပ္ပနာပတ္တသမာဓိ ဝိသေသကိုဟောတော်မူလေယောင်တကားဟု၊ကား။ ဓူမိနာပနဿ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်။အဿ၊ထိုရဟန်းအား။ဓူမိနာဩ ဝါဒေန၊ ဖြင့်။ နိယကဇ္ဈတ္တဝသေန၊ နိယကဇ္ဈတ္တ၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေ ကဂ္ဂတာမတ္တော၊ ဘာဝနမနုယုတ္တယောဂီသည် ရအပ်ကာမျှသာ လွှန်

ဗွာမပွါးအပ်သေး၍ ဝိတ္တေကဂ္ဂတာသာမန်ဖြစ်သော။ မူလသမာဓိ၊အ
ထက်၌ပြောအပ်လတ္တံ့သောသမာဓိဝိသေသတို့၏ မူလကာရဏဖြစ်
သောသမာဓိကို။ဝုတ္တော၊၏။ ။(ဝိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တောတိဘာဝနမနု
ယုတ္တေနပဋိလဒ္ဓမတ္တံနာတိသုဘာဝိတံသမာဓာနံ၊ တမ္ပနဉပရိဝုစ္စမာနာ
နံသမာဓိဝိသေသာနံ မူလကာရဏဘာဝတောမူလသမာဓီတိဝုတ္တော၊
ဋီကာ။ ။ထိုဝိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တသမာဓိကိုအဓ္ဓတ္တမေဝဝိတ္တံသဏ္ဌပေမိ၊
သန္နိသာဒေမိ၊ဧကောဒိံကရောမိ၊သမာဒဟာမိ၊ ဝသည်တို့၌ကဲ့သို့ ခ
ဏိကသမာဓိကို လိုအပ်၏။ ထိုစကားသင့်၏။ တပါးသော အရာတို့၌
လည်း၊အာရဒ္ဓံခေါပနမေဘိက္ခဝေ ဝီရိယံအဟောသိအသလ္လီနံ၊ ဉပဋ္ဌိ
တာသတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါကာယောအသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ
ဝိတ္တံဧကဂ္ဂံဟုပြောပြီး၍။ ဝိဝိစ္စေဝကာမေဟိ၊ ဤသို့စသည်ကို ပြော
ခြင်းကြောင့် ပဌမပြောအပ်သောဝိတ္တေကဂ္ဂတာကိုခဏိကသမာဓိဟု
သိအပ်၏။ ထို့အတူ ဤ၌လည်း၊အဓ္ဓတ္တံမေဝိတ္တံဌိတံ၊ဟု လက်ဦးပြော
အပ်သော ဝိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တကို ခဏိက သမာဓိဟု သိအပ်ကောင်း
၏)။ ။တတော၊ထို့နောက်မှ။ ဧတ္တကေနေဝ၊ ဤမျှသော ဝိတ္တေကဂ္ဂ
တာ-မူလသမာဓိဖြင့်သာလျှင်။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ရောင့်ရဲအားရခြင်းသို့။ အနာ
ပဇ္ဇိတွာ၊မရောက်မူ၍။ သောဧဝသမာဓိ၊ထိုမူလသမာဓိကိုပင်လျှင်။ဧဝံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဍ္ဎေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။
ဒဿေတုံ၊ငှါ။ယတော ခေါ၊ပ။သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ဗ္ဗံဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ယတော ခေါ၊အကြင်ကြောင့်လျှင်၊ဝါ၊အကြင်အခါ၌လျှင်။တေ၊
သင်၏။ဝိတ္တံ၊သည်။အဇ္ဈတ္တံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌။ဌိတံ၊ဗဟိဒ္ဓ၌မပျံ့
မူ၍ ဧကဂ္ဂတာအဖြစ်ဖြင့် တည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတောဧဝ၊ထို့
ကြောင့်လျှင်။ သုသဏ္ဌိတံ သုဋ္ဌုသမာဟိတံ၊ လုံမစောက် ကောင်းစွာ
ထားအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဉပ္ပန္နာအဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ဘာဝနာဖြင့်မခွါအပ်
ကုန်သော။ ပါပကာလာမကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာကာ
မဝိတက္ကာဒယော၊ကာမဝိတက္ကအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်။ ဝိတ္တံ၊
ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ဖြစ်ခြင်းငှါအခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။
နစတိဋ္ဌန္တိ၊မတည်ကုန်။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ထိုအခါမှ။ ပရံ၌။
ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ဧဝံ၊ဤငါဘုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။တေတယာ၊သဉ်။
သိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။မေ၊ငါ၏။မေတ္တာ၊မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊

စေတောဝိမုတ္တိသည်။ဘာဝိတာ၊ပွါးစေအပ်သည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။
ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်။ ယာနီကတာ၊ ကအပ်ပြီး
သော ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်သည်။ ဝတ္ထုကတာ၊တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ ပြု
အပ်သည်။အနုဋ္ဌိတာ၊အဘန်တလဲလဲဖြစ်စေအပ်သည်။ ပရိစိတာ၊လေ့
လာအပ်သည်။သုသမာရဒ္ဓါ၊ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်။ဘဝိဿ
တိ၊လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ ဿိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဘိက္ခုု၊ရဟန်း။ တေ၊
သည်။ဧဝံ၊ဤငါဘုရားဆုံးမပြသတိုင်းလျှင်။သိက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ဧဝံ။ဤသို့
သောဩဝါဒဖြင့်။အဿဘိက္ခုနော၊အား။ ဝါ၊အဿမူလသမာဓိဿ၊
ကို။ မေတ္တာဝသေန၊မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘာဝနံ့ဝဆုန်၊ ပွါးခြင်းကို။
ဝတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။ယတော ခါ၊ပ။ဘာဝေဿသိတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။
ဘိက္ခုု၊ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊အကြောင်အခါ၌လျှင်။တေ၊သည်။ အယံသ
မာဓိ၊သည်၊ကို။ဧဝံ၊ဤငါဘုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။ ဘာဝိတောဝဆို
တော၊သည်။ဗဟုလီကတော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ တတောတဒါ၊ထိုအ
ခါ၌။ ဘိက္ခုု၊ရဟန်း။ တွံ၊သည်။ ဣမံမူလသမာဓိံ၊ကို။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ဝိ
တက်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုရင်း။ သဝိစာရမ္ပိ၊ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သည်
ကိုရင်း။ ကတွာ၊၍။(တနည်း)။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်
သော။သဝိစာရမ္ပိ၊သော။ဣမံမူလသမာဓိံ၊ကို။ဘာဝေဿသိ၊ပွါးလေ
လော့။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိ၊ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုလည်း။
ကတွာ၊၍။(ထည့်)။ဘာဝေဿသိ၊လော့။ ။(အဘယ့်ကြောင့်မူလသ
မာဓိကို ဘာဝိတောဟူသင့်အံ့နည်းဟူမူ၊ ပွတ်ချွပွတ်ကျေဖြင့် ဖြစ်စေ
အပ်သောမိကို နွားချေးမှုန့်စသည်တို့ဖြင့် ပွါးစေအပ်၍ ပေါမယဂ္ဂိစ
သောအဖြစ်သို့ ရောက်သော်လည်း ပွတ်ချွ ပွတ်ကျေဖြင့် ဖြစ်စေအပ်
သောမီးဟူ၍သာဆိုအပ်၏သို့။ထို့အတူ ဤ၌လည်း မူလသမာဓိကိုပင်
လျှင် မေတ္တာအစရှိသည်တို့၏အားဖြင့်ပွါးစေအပ်၏ဟုနှလုံးထားတော်
မူ၍၊ဧဝံဘာဝိတော၊ဟုဟောတော်မူသတည်း။တာဝနေဝဩဿဝါနီ၊အ
ယမေဝတိဋ္ဌတိ၊ဟူသကဲ့သို့သောယမိတိသမ္ဗန္ဓ။ပစာဟူလိုသော်)။ ။
တဿ၊ထိုပါဠိ၏။ဘိက္ခုု၊ရဟန်း။ယဒါ၊၌။တေ၊သည်။အယံမူလသမာဓိ၊
သည်။ ဧဝံ၊သို့။ မေတ္တာဝသေန၊ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊၌။ တွံ၊သည်။ တာဝတကေနာပိ၊ထိုသို့ပွါးစေ
ကာမျှဖြင့်လည်း။ တုဋ္ဌိံ၊ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတွာဝ၊မရောက်မူ၍

လျှင်။ဈာမံမူလသမာဓိံ၊ကို။အညသုပိအာရမ္မဏေသု၊ပထဝီကသိုဏ်း
စသော တပါးသောအာရုံတို့၌လည်း။ စတုက္ကပဉ္စကဈာနာနိ၊ ဈာန်တို့
သို့။ပါပယမာနော၊ရောက်စေလျက်။ သဝိတက္ကမ္ပိသဝိစာရန္တိ အာဒိနာ၊
ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ငါဘုရားပေးတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်။
ဘာဝေယျာသိ၊ပွါးလေလော့။ဈာတိအယံ၊သည်ကား။ အတ္ထော၊တည်း။
ဧဝံ၊သို့။ဝတွာစ၊ဟောတော်မူပြီး၍လည်း။ ပုန၊တဘန်။ ကရုဏာဒိအဝ
သေသဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမမ္ပိ၊ ကရုဏာ အစရှိသော မေတ္တာမှ ကြွင်း
သော ဗြဟ္မဝိဟာရ ရှေ့သွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အညသု အာ
ရမ္မဏေသု၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသော တပါးသော အာရုံတို့၌။ စတုက္က
ပဉ္စကဈာနဝသေန၊ဖြင့်။အသဘိက္ခု၊နော၊ထိုရဟန်းအား။ဝါ၊အသသမူ
လသမာဓိဿ၊ကို။ ဘာဝနံဝဍ္ဎနံ၊ကို။ ကရေယျာသိ၊လော့။ ဈာတိ၊ သို့။
ဒဿေန္တော၊၍။ ယတောခေါ။ပ။စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ကို။ အာဟ၊
၏။ ။(ပါဠိအနက်ကားလွယ်ပြီ)။

၁၄၁။ ဧဝံ၊သို့။ မေတ္တာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊မေတ္တာစသည် ရှေ့သွားရှိသော။
စတုက္ကပဉ္စကဈာနဝသေန၊ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ကို။ ဒဿေတွာ၊ပြပြီး၍။ပုန၊
တဘန်။ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ကာယာနုပဿနာဝေဒနာနုပဿ
နာစသည်ရှေ့သွားရှိသော။ဘာဝနံ၊ကို။(လိုက်)။ဒဿေတုံ၊ငှါ။ယတော
ခေါ။ ပ။ ကာယေကာယာနုပဿီဝိဟရိဿာမီတိအာဒိံ၊ ဤသို့ အစရှိ
သောစကားကို။ဝတွာ၊ဟောတော်မူ၍။ ယတောခေါ။ပ။ကပ္ပေဿသိ
တိ၊ဟူ၍။ အရဟတ္တနိကူဋေန၊အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောအထွတ်ဖြင့်။ဝါ၊
အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအထွတ်တပ်၍။ ဒေသနံ၊ဒေသနာကို။သမာပေတိ၊
ပြီးဆုံးစေ၏။ ။(မေတ္တာဘာဝနာပုဗ္ဗင်္ဂမဖြစ်သော ဘာဝနာနည်းဖြင့်
ပထဝီကသိုဏ်းစသည်တို့၌ သဝိတက္ကစသောအဖြစ်အားဖြင့် စတုက္က
ပဉ္စကဈာန်သို့ရောက်ရာသော အစီအရင်ဖြင့် မူလသမာဓိ၏ ဘာဝနာ
ကိုဟော၏သို့။ ထို့အတူ ကရုဏာဒိဘာဝနာ ပုဗ္ဗင်္ဂမဖြစ်သော ပထဝီ
ကသိုဏ်းစသည်တို့၌ဘာဝနာဝိဓိကိုပြ၍ နောက်မှကာယာနုပဿနာ
ဒိပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝနာဝိဓိကိုပြလျက် အာသဝက္ခယအလို့ငှါ ဓမ္မဒေသနာပြု
တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ကရုဏာမေစေတောဝိမုတ္တိစသည်ကိုဟော
တော်မူသည်ဟူလို။ ။ယင်းသို့အာသဝက္ခယအလို့ငှါ ဓမ္မဒေသနာပြု
အံ့။ဓမ္မာနုပဿနာပရိယောသာနဒေသနာဖြင့်အရဟတ္တာဓိဂမအကျိုး

ဌါကမ္မဋ္ဌာန်း၏ဟောအပ်ပြီးအဖြစ်ကြောင့်၊ တဘန်၊တတောတွံဘိက္ခု၊ ဣမံသမာဓိံ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ဤသို့အစရှိသည်ကိုအဘယ့်ကြောင့်ဟောပြန်သနည်းဟူမူ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ၏အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဟောပြန်သည် ဟူဘိ။ ဆိုသင့်စွ၊ ထိုဓမ္မာ နုပဿနာသည် သင်္ခါရုပေက္ခာ၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၍ ယထာဝုတ္တဈာနဓမ္မတို့ကို သုံးသပ်ရကား ဝိသေသအားဖြင့်မဂ္ဂကပ္ပတ္တမည်၏။ ဤသို့ဓမ္မာနုပဿနာ၏မဂ္ဂကပ္ပတ္တကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ ဟောသည်ဟူဘိ။ ။ဖလသမာပတ္တိဘူမိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ကေစိ။ ။တဘန်၊ ယတောခေါ တော၊ ဤသို့စသည်ကား အရဟတ္တပ္ပတ္တိမှအထက်၌ရအပ်သော ဖါသုဝိဟာရကိုပြသောစကားတည်း)။ ။ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ ယတောခေါ၊အကြင်အခါ၌လျှင်။ တော၊သင်သည်။ အယံသမာဓိ၊ဤသမာဓိသည်။ ဧဝံဘာဝိတော၊ ဤသို့ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။သုဘာဝိတော၊ကောင်းစွာလျှံမစောက်ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ တတောတဒါ၊ထိုအခါ၌။ တွံ၊သင်သည်။ ယေနယေနေဝ၊အကြင်အကြင်အရပ်၌ပင်လျှင်။ ဝါ၊အကြင်အကြင်အရပ်ဖြင့်လျှင်၊ဂစ္ဆသိဂမိဿသိ၊သွားလတ္တံ့။ဖါသုညေဝ၊မထိဘေးဘျမ်း၊ချမ်းသာစွာလျှင်။ဂစ္ဆသိဂမိဿသိ၊သွားရလတ္တံ့။ ။(ဂမိဿသိယမှဂစ္ဆ။ ။ဃမ္ဘတိ၊ဃမ္ဘတု၊ဂစ္ဆတိ။တတောတွံဘိက္ခု၊ယေနယေနေဝဂစ္ဆသိ၊ဖါသုညေဝဂစ္ဆသိ။ဤသို့သဒ္ဒနီတိကျမ်းရှိ၍။ဂစ္ဆသိ၌ဂမုဓာတ်၏ဂစ္ဆါဒေသ၊ဿသိ၏ဿလောပကိုအသည်းစွဲ၍မြဲမြဲမှတ်)။ ။ယတ္ထယတ္ထေဝ၊အကြင်အကြင်အရပ်၌သာလျှင်။ဌဿသိ၊ရပ်လတ္တံ့။ဖါသုညေဝ၊လျှင်။ဌဿသိ၊ရလတ္တံ့။ယတ္ထယတ္ထေဝ၊၌လျှင်။ နိသီဒိဿသိ၊ထိုင်လတ္တံ့။ ဖါသုညေဝ၊လျှင်။နိသီဒိဿသိ၊ရလတ္တံ့။ ယတ္ထယတ္ထေဝ၊၌သာလျှင်။ သေယျံ၊အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေဿသိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဖါသုညေဝ၊လျှင်။သေယျံ၊ကို။ကပ္ပေဿသိ၊ရလတ္တံ့။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့သဝိတက္ကမ္ပိအစရှိသောဒေသနာကို မေတ္တာစသည်တို့၏အာရုံမှတပါးသောအာရုံ၌သမာဓိကိုရည်၍ဟောအပ်သောကြောင့်၊ အပ္ပမညာကိုကား ရည်၍မဟောအပ်သောကြောင့်။ မေတ္တာဒယော၊မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့သည်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဈာန် ရှိကုန်သည် သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဥပေက္ခာပန၊ကား။ အဝသေသဧကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဈာန်မှကြွင်းသော တပါးသော စတုက္ကဈာန် ပဉ္စမဈာန်ရှိ

သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ဈာတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(တထေဝစ
သည်ဖြင့်လည်းဂန္ထဂ္ဂန္ထရဖြင့်ထိုအနက်ကိုပင်ပြီးစေသည်)။ ။စ၊ထိုမှ
တပါး။ တထေဝ၊ထို့အတူ တိကစတုက္ကဈာန်၏အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။
အဘိဓမ္မေ၊ဝိတ္ထာပြဒကထာ၊အပ္ပမညာဝိဘင်းအစရှိသောထိုထိုသို့သော
အဘိဓမ္မာပါဠိရပ်၌။ ဝိဘတ္တာ၊ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ ဈာတိဇေ၀ံ၊သို့။တိကစ
တုက္ကဈာနဝသေနစေဝ၊ဖြင့်ရင်း။ အဝသေသဇကဈာနဝသေန၊ တိ
ကစတုက္ကဈာန်မှကြွင်းသော တပါးသော စတုက္ကဈာန် ပဉ္စမဈာန်၏အ
စွမ်းဖြင့်ရင်း။ဒွိခ၊နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဌိတာနမ္ပိ၊တည်သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ဇောသံ၊ထိုအပ္ပမညာတို့၏။သုဘပရမာဒိဝသေန၊သုဘ
ဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိသော မေတ္တာစေတော
ဝိမုတ္တိစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း တပါးမှ တပါး
လည်း။ဝါ၊တပါးနှင့်တပါးလည်း။အသဒိသော၊မတူသော။ အာနုဘာဝ
ဝိသေသော၊အာနုဘော်အထူးကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(သုဘပရမာဒိ
ဝသေန၌ သုဘသဒ္ဒါကို သုဘမိစ္စေဝအဓိမုတ္တောဟောတိဟူ၍ ဤသို့
ဟောတော်မူအပ်သောသုဘဝိမောက္ခကိုရည်၍ ဥတ္တရပဒလောပဖြင့်
ဆိုအပ်၏။ ပရမသဒ္ဒါသည်ဥက္ကံသတ္ထတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ သုဘာသု
ဘဝိမောက္ခော၊ ပရမောဥက္ကံသောပရမောကောဋိဇာတိသာတိ သုဘ
ပရမာ-ဟုပြု။မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိရ၏။ ထို့ထက်အလွန် ထိုဝိမုတ္တိ
ဖြင့်ပြီးစေအပ်သည်မရှိဟူလို။ ။ထိုဝိမုတ္တိဖြင့်ပြီးစေအပ်သောဝိပဿ
နာသုခစသည်တို့သည်ရှိကုန်သေးသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ အဿာဓ
ရဏာသအတ္ထာသာဓိပ္ပေတတ္တာ ဝိပဿနာသုခါဒယော ဈာဓအနဝသ
ရာ၊ဋီကာ။ ။အဿာဓာရဏအကျိုး၏ လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ဝိပဿနာသုခအစရှိကုန်သော သာဓာရဏအကျိုးတို့သည် ဤအသာ
ဓာရဏအကျိုး၌မဝင်နိုင်ကုန်ဟူလို။ ။သုဘပရမာအာဒိယေသံတေ
သုဘပရမာဒယော။ အာဒိဖြင့်အာကာသာနဉ္စာယတနပရမစသည်ကို
သိမ်းယူ၏။ ဤဖြပ္ပဝိဟာရဓမ္မဝိသေသတို့သည် အချင်းချင်းမှလည်းတ
ပါးပါးဖြစ်ကုန်၍ထူး၏ရှင့်။တပါးတရားတို့မှကားအဘယ်ဆိုဘွယ်ရှိအံ့
နည်း။ထို့ကြောင့်၊အညမညံအသဒိသောအာနုဘာဝဝိသေသောဝေဒိ
တဗ္ဗော၊မိန့်သော်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊စွ။ဟာလိဒ္ဒဝသနသုတ္တာသို့၊၌။ဇောဟ၊ထို
အပ္ပမညာတို့ကို။ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊သုဘဝိမောက္ခလျှင်အလွန်အ

ကဲအမြတ်အထွတ်ရှိသော မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိစသည့်တို့၏အဖြစ်
ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာအညမညံဝိသိဋ္ဌကတွာ၊အချင်းချင်း။ ဝါ၊တပါးမှတ
ပါး။ ဝါ၊တပါးနှင့်တပါးထူးသည်ကိုပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ယထာဟ၊ကား။
သုဘပရမာဟံ။ ပ။ ဝဒါမိတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ မေတ္တံ၊သော။
စေတောဝိမုတ္တိံ၊ကို။ သုဘပရမံ၊သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အ
မြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံဝဒါမိ၊ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ကရုဏံ၊သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမံ၊
အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်လျှင်အလွန်အကဲအမြတ်အထွတ်ရှိ၏
ဟူ၍။ အဟံဝဒါမိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ မုဒိတံ၊သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ကို။
ဝိညာဏဉ္စာယတနပရမံ၊ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်လျှင် အလွန်အ
ကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံဝဒါမိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဥပေက္ခံ၊
သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ကို၊ အာကိဉ္စညာယတနပရမံ၊အာကိဉ္စညာယ
တနသမာပတ်လျှင်အလွန်အကဲအမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံဝဒါမိ၊
၏၊ ။ကသ္မာပန၊ကြောင့်ကား၊ဧတာအပ္ပမညာ၊တို့ကို။ ဧဝံဣမိနာသုဘ
ပရမာဒိဘာဝေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဇာတိအယံ၊ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေး
တည်း။ တဿဘာဿ၊သုဘာဒိမောက္ခစသောဝိမောက္ခထိုထို၏။ ဥပနိဿ
ယတ္တာ၊ ပကတူပနိဿယအားဖြင့် နိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဧတာအပ္ပမညာ၊တို့ကို။ ဧဝံဣမိနာသုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊
ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ကား။ ပရိဟာရော၊တည်း။ (ဤကဲ့သို့သောတပါးသော
အရာတို့၌သည်း ဤနည်းကိုယူ၍ယောဇနာ။ ။ဣဒါနိတမတ္ထံပါကဋ
တရံကတွာဒဿေတုံ မေတ္တာဝိဟာရိဿာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိတံပါ
ကဋံကရောမိ၊အံ့။ မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသသူအား။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ မစက်ဆုပ် မရွံရှာ အပ်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿမေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ထိုမေတ္တာ
ဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပဋိကူလပရိစယာ၊မေတ္တာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်
သတ္တာဝါဟုမှတ်အပ်သော ယတ္ထကတ္ထစိအာရုံ၌ မရွံရှာသောအခြင်းအ
ရာဖြင့်သာသူခြင်း၏လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဋိကူ
လေသု၊ မစက်ဆုပ်မရွံရှာအပ်ကုန်သော။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသု၊ စင်ကြယ်
သောအဆင်းရှိကုန်သော။ နီလာဒိသု၊နီလကသိုဏ်းစသည်တို့၌။ စိတ္တံ၊
ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊

ကပ်၍ဆောင်သော မေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊မ
ဆင်းရဲမပြိုပြင်သဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ထိုနီလစသောအာရုံတို့၌။ စိတ္တံ၊
ဘာဝနာစိတ်သည်။ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေးဝင်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ မေတ္တာ၊
သည်။ သုဘပဝိမောက္ခဿ၊၏။ ဥပနိဿယော၊အားကြီးသော မှီရာအ
ကြောင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်အားပဋိကူ
လသညာ်ဂါရဖြစ်သော်လည်း ယံကိဉ္စိအာရုံသည် အပ္ပဋိကူလအခြင်းအ
ရာဖြင့်သာ ရှေးရှုထင်၏။သဘောအားဖြင့် အပ္ပဋိကူလအာရုံကား အ
ဘယ်ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ထို့ကြောင့် ထိုအာရုံ၌တိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည်
အဘိရတိအားဖြင့် ရှုံ့ရှာခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ပဋ္ဌိကဝဏ္ဏတို့မှ
လည်း အကြင်ဗျာန်သည်လွယ်သဖြင့် ကောင်းစွာလွတ်၏။ ထိုဗျာန်၏
ဝိမောက္ခပရိယာယ်ကိုဆိုအပ်၏။ထို့ကြောင့်၊အပ္ပဋိကူလေသု၊စသည်
ကိုမိန့်သော်။ ။ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုလည်း။အနုတ္တစရဏစ
သောအလိုဖြင့်၊သစေတနာအာရုံ၌ အာဃာတကိုဖြစ်စေသောသူအား
မရှုံ့ရှာသောအခြင်းအရာဖြင့်သာ ယူခြင်း၏ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊အစေတနာဖြစ်သော်လည်း လေနေပူစသည်၌အာဃာ
တဖြစ်ခြင်းဖြင့်ထင်ရှားပြအပ်၏)။ ။တတော၊ထိုသုဘဝိမောက္ခထက်။
ပရံ၊အလွန်။ကသိဏဝိမောက္ခဿ၊၏။ဥပနိဿယော၊သည်။နဟောတိ၊
မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊တ္တိကို။ (ထည့်)။
သုဘပရမာတိ၊သုဘဝိမောက္ခလျှင်အလွန်အကဲအမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ
၍။ဝုတ္တာ၊၏။ ။(ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိသည်အဘယ်သို့အာကာသာ
နဉ္စာယတန၏ဥပနိဿယဖြစ်သနည်း။အဘယ့်ကြောင့်ကားအာကာ။ပ။
ပရမံဟူသနည်းဟု၊ကား။ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သောလှံတံစသော
ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ။(အဘိဟနန္တိ ဧတေနာတိ အဘိဃာ
တော။ ဒဏ္ဍောအဘိဃာတော ယဿတံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ။ တံအာဒိ
ယဿတံဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပံ နိမိတ္တံ ယဿတံ
ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ။ ။ထိုဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တရှိ၏ဟူ
သည်အဘယ်နည်းဟု၊ကား။သတ္တဒုက္ခံဟူသည်)။ ။သတ္တဒုက္ခံ၊သတ္တ
ဝါတို့အား ဖြစ်စကောင်းသော ဆင်းရဲကို။ (လှံတံပုတ်ခတ်ခြင်းအစရှိ
သောကြောင့်ဖြစ်သော ကရဇရုပ်အကြောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့အား

ဖြစ်စေကောင်းသောဒုက္ခဟူလို။ ။ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာဒိဇနိတံကရဇရူပဟော
တုကံသတ္တာန်ဥပ္ပန္နကဒုက္ခန္တိ အဋ္ဌာ၊ဋီကာ)။ ။သမနုပဿန္တဿ၊
အဘန်တလဲလဲရှုသော။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိ
သောသူအား။(တနည်း)။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ကရုဏာဖြင့်နေလေ့ရှိ
သသူသည်၊သူအား။ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊သော။သတ္တဒုက္ခံ၊ကို။
သမနုပဿန္တဿ၊ရှုစဉ်။ဝါ၊ရှုသည်ရှိသော်။ကရုဏာယ၊၏။ပဝတ္တိသမ္ဘ
ဝတော၊ဖြစ်ခြင်း၏သင့်သောကြောင့်။ ရူပေ၊ရုပ်၌။ အာဒီနဝေါ၊အပြစ်
သည်။ သုပရိဝိဒိတော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ (အဘယ့်
ကြောင့်နည်း။ဒုက္ခ၏ရုပ်လျှင်နိမိတ်ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ကရုဏာ၏ပရ
ဒုက္ခာသဟနရသရှိသောကြောင့်၎င်း အလွန်ထင်ရှားသည်ဟူလို)။ ။
အသ၊ထိုသို့အလွန်ထင်ရှားလတ်သော်။အဿ၊ထိုကရုဏာဖြင့်နေလေ့
ရှိသသူ၏။ ပရိဝိဒိတရူပါဒီနဝတ္တာ၊ အလွန်ထင်ရှားသောရုပ်၌ အပြစ်ရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီ ကသိဏာဒိသု၊ ပထဝီကသိဏ်း အစရှိ
ကုန်သော ကိုးပါးသောကသိဏ်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော
ကသိဏ်းကို။ဥဂ္ဃာဋေတွာ၊ခွါ၍။ရူပနိဿရဏေ၊ရုပ်၏ထွက်ပြေးကင်း
ကွာကြောင်းဖြစ်သော။ အာကာသေ၊ ကသိဏ်းကိုခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်
သောကောင်းကင်ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊
ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ကပ်၍ဆောင်သော။ အဿ၊ ထိုကရ
ုဏာဖြင့်နေလေ့ရှိသသူအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ
တသ္မိံ အာကာသေ၊ထိုကောင်းကင်ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊သည်။ သဗ္ဗသော၊
အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ရူပါနံ၊ရုပ်တို့၏။ အဘာဝေါ၊မရှိခြင်းသည်။ဝိ
ဝရံ၊ဟင်းလင်းပွင့်ခြင်းသည်။ အပဂမော၊ ကင်းခြင်းသည်။ အာသိ၊ဖြစ်
လတ်ပြီ။ ဈာတိ၊ သို့။ (ထည့်)။ ပက္ခန္ဒတိ၊သက်ဝင်ပြေးသွား၏။ ဈာတိ
တသ္မာ၊ကြောင့်။ကရုဏာ၊သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဿ၊နသမာ
ပတ်၏။ ဥပနိဿယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဒေတာ၊ထိုအာကာသာ
နဉ္စာယတန သမာပတ်ထက်။ ပရံ၊အလွန်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော
ဝိမောက္ခ၏။ ဥပနိဿယော၊သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။
ကရုဏာ၊ကို။ (ထည့်)။ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊
၏။ ။(မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိသည် အဘယ်သို့ ဝိညာဏဉ္စာယတန
၏ဥပနိဿယဖြစ်သနည်း။အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ဝိညာ။ပ။ပရမာ၊ဟူသ

နည်းဟု၊ကား။ ရုဒိတာဝိဟာရိသာ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုမှ တပါး။ တေနတေန၊ ဘောဂသမ္ပတ္တိစသောထိုထိုသို့သော။ ပါမောဇ္ဇ ကာရဏေန၊ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်။ ပမုဒိတာနံ၊ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ကုန်သော။(ထည့်)။သတ္တာနံ၊တို့အား၊တ်၏။ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇံ၊ ဖြစ်သောပါမောဇ္ဇရှိသော။ပိညာဏံ၊ကို။ သမနုပဿန္တဿ၊အဘန်တ လဲလဲရှုသော။မုဒိတာဝိဟာရိသာ၊ မုဒိတာဝိဟာရိယောဂီအား။သာဓုဝ တ၊ကောင်းလေစွ။အယံသတ္တော၊ဤသတ္တဝါသည်။ ပမောဒတိတိ၊ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပေသည်တကားဟု။(ထည့်)။မုဒိတာယ၊၏။ ပဝတ္တိ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ သင့်သောကြောင့်။ (ပဝတ္တိသမ္ဘဝတောရှိမှု။ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေး)။ ပမုဒိတဝိညာဏ ဒဿနေန၊ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်သောဝိညာဉ်ကိုရှုသဖြင့်။(ထည့်)။ ဝိညာဏဂ္ဂဟဏပရိစိတံ၊ဝိညာဉ်ကိုယူခြင်း၌လေ့လာသော။ စိတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အထ၊ထိုအခါ၌။ အနုက္ကမာဓိဂတံ၊အာကာသကသိဏ်း သည် ကြဉ်အပ်သော အမှတ်မဲ့သောကသိဏ်း၌ ရူပါဝစရဈာန်ကိုရ ခြင်းအစဉ်ဖြင့် ရပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသောဘာဝနာဖြင့်ရအပ်သော။ အာ ကာသာနဉ္စာယတနံ၊နဈာန်ကို။အတိက္ကမ္မ၊လွန်၍။အာကာသနိမိတ္တဂေါ စရေ၊အာကာသနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။ဝိညာဏေ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် ၌။စိတ္တံ၊ဒုတိယာရုပ္ပကိုရခြင်းငှာ ပွါးစေအပ်သောဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပ သံဟရတော၊ကပ်၍ဆောင်သော။ဝါ၊ဖြစ်စေသော။အဿ၊ထိုမုဒိတာ ဝိဟာရိယောဂီအား။အပ္ပကသိရေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ထိုပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဉ်၌။စိတ္တံ၊ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သည်။ပက္ခန္ဒတိအနုပဝိသတိ၊ သက်ဝင်၏။(ဝိမောက္ခဘာဝေနအပ္ပေတိ၊ဟုလိုသော်)။ ။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒိတာ၊သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတော၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ထက်။ ပရံ၊အလွန်။ ကာသစိဝိမောက္ခဿ၊၏။ ဥပနိဿယော၊သည်။ နဟော တိ၊မဖြစ်။တသ္မာ၊ကြောင့်။ မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ကို။(ထည့်)။ ဝိညာ ဏဉ္စာယတန ပရမာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊၏။ ။(အဘယ်ဥပေက္ခာသည် အာကိဉ္စညာယတန၏ ဥပနိဿယဖြစ်သနည်း။ အဘယ့်ကြောင့် အာ ကိဉ္စညာယတနပရမာဟူသနည်းဟု၊ ကား။ ဥပေက္ခာဝိဟာရိသာ၊ စ သည်ကိုမိန့်သော်။ ။ပနကား၊ဗျတိရေကတ္ထ၊ဝိသေသတ္ထတည်း။ ။

ထိုပါဌ်တို့တွင် လိုရင်းပါဌ်ကား။ ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿပနအဝိဇ္ဇာမာနဂ္ဂ
ဟာဏာဒုက္ခံဗ်ဘ္ဘံဟောတိ၊တည်း။ ။အဘယ့်ကြောင့်အဝိဇ္ဇာမာနဂ္ဂဟာဏာ
ဒုက္ခဗ်ဘ္ဘဖြစ်သနည်း၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္ထဂ္ဂါဟ ဝိမုခဘာဝ
တော၊ ဟူသည်။ ။အဘယ့်ကြောင့်ကား ပရမတ္ထဂ္ဂါဟ ဝိမုခဖြစ်သ
နည်း၊ကြောင့်။အာဘောဂါဘာဝတောဟိတ်ကူသည်။ ။အဘယ်သို့
သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အာဘောဂမရှိသနည်း၊ကြောင့်။ သုခိတာ
ဝါဟောန္တု။ပ။ မာဝိမုစ္စန္တုတိဟူသည်)။ ။ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။
ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ ဥပေက္ခာဝိဟာရ်ယောဂီအား။ သတ္တာ၊တို့သည်။
သုခိတာ၊ချမ်းသာရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ဖြစ်ပစေကုန်။ ဣတိဝါ၊
သို့ရင်း။သတ္တာ၊တို့သည်။ ဒုက္ခတော၊မှ။ ဝိမုစ္စန္တု၊လွတ်ပစေကုန်။ဣတိ
ဝါ၊သို့ရင်း။ သတ္တာ၊တို့သည်။ သမ္ပတ္တသုခတော၊ပြည့်စုံသောစည်းစိမ်
ချမ်းသာမှ။မာဝိမုစ္စန္တု၊မလွတ်ပါစေကုန်လင့်။ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။သုခါသိ
သနာဒိဝသေန၊ သုခကိုတောင့်တခြင်းစသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ထည့်)။
အာဘောဂါဘာဝတော အာဘုဇနာဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကား။သတ္တဝါတို့၏သုခါသိသန
စသောအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာစသောဘာဝနာသည် ပရမတ္ထ
ကိုယူခြင်းအမြွက်ဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို အာရုံပြု၏။ ဥပေက္ခာဘာဝနာမူ
ကား ထိုကဲ့သို့ပရမတ္ထဂ္ဂဟာဏာမုခဖြင့်မဖြစ်မူ၍သက်သက်အဇ္ဈုပေက္ခ
နာအားဖြင့်သာသတ္တဝါတို့ကိုအာရုံပြု၏။ထို့ကြောင့်၊ဥပေက္ခာဝိဟာရီ
ယောဂီအားသုခဒုက္ခာဒိပရမတ္ထဂ္ဂါဟာဝိမုခဘာဝကြောင့် အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂ
ဟာဏာ ဒုက္ခဗ်ဘ္ဘ ဖြစ်သည်ဟူလို။ ။သို့သော်လည်း။ ကမ္မဿကာ
သတ္တာတေကဿရုစိယာသုခိတာဝါဘဝိဿန္တိ၊ဤသို့စသဖြင့်ပဋိက္ခေ
ပအားဖြင့်လည်းပရမတ္ထဂ္ဂဟာဏာမုခဖြင့်ပင်လျှင်ဥပေက္ခာဝိဟာရသည်
လည်းသတ္တဝါတို့၌အာရုံပြုသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ သစ္စမေတံ၊တမှန
ဘာဝနာယပုဗ္ဗဘာဂေ။ မဇ္ဈတ္တကပ္ပတ္တိယံ မွန်ကေဝလံ အဇ္ဈုပေက္ခနာဝ
သေနေဝ သတ္တေအာရမ္မဏံကရောတီတိ သဝိသေသံပရမတ္ထတောအ
ဝိဇ္ဇမာနေဝဝိသယေတသာပဝတ္တိ၊ဋီကာ)။ ။သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္ထဂ္ဂါ
ဟာဝိမုခဘာဝတော၊ သုခဒုက္ခစသောပရမတ္ထကို ယူခြင်းမှကင်းသော
မျက်နှာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပရမတ္ထကိုယူခြင်းမှ မျက်နှာလွှဲ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟာဏာဒုက္ခံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိ

သော သက်သက်ပညတ်ကိုယူခြင်းဖြင့်၊ယူခြင်းကြောင့်၊ယူသောအား
ဖြင့်ခဲယဉ်းငြိုငြင်သော။ စိတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုသို့ဖြစ်သော်
အဘယ်ဂုဏ် ရောက်သနည်း၊ ကြောင့်၊ အထဿ၊ စသည်ကို တက်
သော်။ ။လိုရင်းကား၊အထဿ။ပ။စိတ္တဿ စ စိတ္တံပက္ခန္ဒတိ၊တည်း။ ။
အဘယ့်ကြောင့်ပက္ခန္ဒတိနည်း၊ ကြောင့်၊ တတ္ထမိန့်သော်။ ။မေတ္တာ
ဝိဟာရိစသောတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းပက္ခန္ဒနဖြစ်သည်မဟုတ်
လော၊ ကြောင့်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မိန့်သော်။ ။မေတ္တာဝိဟာရိစ
သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကသိရ၊ ဥပေက္ခာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပ္ပကသိရဖြင့်
သာဖြစ်သည်ဟူလို။ ။မနသိကာရမပြုဘဲ အမြဲမပြတ်ပင်ဖြစ်သလော
ဟု၊ကြောင့်။စိတ္တံဥပသံဟရတောမိန့်သော်)။ ။အထ၊ထိုမှ။(အဓိကာ
ရေမင်္ဂလေစေဝစသဖြင့် ပြအပ်သောအနက်တို့တွင် မင်္ဂလာအနက်၌
အထသဒ္ဒါဖြစ်သတည်း)။ ပရမတ္ထဂ္ဂါဟတော၊ ပရမတ္ထကို ယူခြင်းမှ။
ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿ၊ ကင်းသောမျက်နှာရှိသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊
မျက်နှာလွှဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့် လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိထသော။
ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏ ဒုက္ခစိတ္တဿစ၊ မရှိသော
သက်သက် သတ္တပညတ်ကိုယူခြင်းဖြင့် ယူခြင်းကြောင့် ခဲယဉ်းငြိုငြင်
သောစိတ်ရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော။ အဿဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ထို
ဥပေက္ခာဝိဟာရီယောဂီအား။ အနုက္ကမာဓိဂတံ၊ အစဉ်အားဖြင့်ရအပ်
သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ သဘာဝတော၊
အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနော၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပရမတ္ထဘူတဿ၊သော။
ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိ
ဘာဝပညတ်၌။ စိတ္တံ၊တတိယာရုပ္ပကိုရခြင်းငှါဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံ
ဟရတော၊ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ။(နတ္ထိကိဉ္စိနတ္ထိကိဉ္စိဟုဘာ
ဝနာကိုပွါးစေသည်ဟူလို)။ ။အပ္ပကသိရေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။တတ္ထ
တသ္မိံ အဘာဝေ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိခြင်းတည်းဟူသော နတ္ထိ
ဘာဝပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ အာကိဉ္စညာယတနစိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိအနုပ
ဝိသတိ၊၏။ ဣတိတဿ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယ
တနဿ၊၏။ဥပနိဿယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။တတော၊ထိုအာကိဉ္စညာ
ယတနထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ကဿစိဝိမောက္ခဿ၊ တစုံတခုသော ဝိ
မောက္ခ၏။ဥပနိဿယော၊သည်။နဘဝတိ၊မဖြစ်။ ။(အဝိဇ္ဇမာနဒုက္ခအ

ဖြစ်ကိုအဘယ့်ကြောင့်သိအပ်သနည်းဟူမူ။အဝိဇ္ဇာမာနဂ္ဂဟာဏာဒုက္ခတာ
စ အဋ္ဌုပေက္ခနာဝသေနအပ္ပနာပ္ပတ္တိယာ အပရာမာသ သတ္တဂ္ဂဟာဏံ
မုဒ္ဓဘူတတာယဝေဒိတဗ္ဗာ)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဥပေက္ခာစေတော
ဝိမုတ္တိ၊ကို။ အာကိဉ္စညာယတနပရမာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊၏။ ဇာတိ၊ဤသို့
မှတ်အပ်၏။ ဇေံဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သုဘပရ
မာဒိဝသေန၊ဖြင့်။ ဇောသံအပ္ပမညာနံ၊တို့၏။ အာနုဘာဝံ၊ကို။ဝိဒိတွာ၊
၍။သိပြီး၍။ပုန၊တဘန်။သဗ္ဗာပိ၊ကုန်သော။ဇောအပ္ပညာ၊တို့ကို။(ဝေဒိ
တဗ္ဗာဌစပ်)။ ဒါနာဒိနံ၊ ပါရမီအဖြစ်သို့ ရောက်သော ဒါနအစရှိကုန်
သော။ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသောအနဝဇ္ဇဓမ္မဟုဆိုအပ်ကုန်
သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့၏။
(တနည်း)။ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံတို့ထက်ကောင်းမြတ်သော
သဘောရှိကုန်သော။ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊တို့၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်အလုံး
စုံတို့ထက်ကောင်းမြတ်သနည်း။ နဟိလောကိယဓမ္မာဗုဒ္ဓကရဓမ္မေဟိ
အာနုဘာဝတော ဥက္ကဋ္ဌာနာမ အတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မေသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝနတ္ထိ၊ ဋီ
ကာ)။ ။ပရိပူရိကာတိ၊ပြည့်ခြင်းပွါးခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေ
ဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(အဝိဉ္ဈာန်တို့ကဲ့သို့အပ္ပမညာတို့သည် ပါရမီတို့၏
ပြည့်ခြင်းပွါးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ပြုတတ်ကုန်သ
နည်းဟု၊ကား။သတ္တေသုဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။
သတ္တေသု၊တို့၌။ ဟိတဇ္ဈာသယတာယ၊အစီးအပွါးကိုလိုသည်၏အဖြစ်
ဖြင့်ရင်း။ သတ္တာနံ၊တို့၏။ ဒုက္ခာသဟနတာယ၊ ဆင်းရဲကိုသည်းမခံနိုင်
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တသမ္ပတ္တိဝိသေသာနံ၊ရောက်အပ်သောစည်း
စိမ်အထူးတို့၏။ စိရဋ္ဌိတိကာမတာယ၊ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံးတည်
ခြင်းကိုလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။သဗ္ဗသတ္တေသု၊တို့၌။ ပက္ခပါတာဘာ
ဝေန၊အပင်းသို့ကျခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။သမပ္ပဝတ္တစိတ္တာ၊အ
မျှဖြစ်သောစိတ်ရှိကုန်သော။မဟာသတ္တာ၊ဘုရားလောင်းတို့သည်။ ။
(ဤဟိတဇ္ဈာသယတာယ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့် မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရစ
သည်တို့၏ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ၏တည်ရာ၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအမြွက်
ဖြင့် လေးပါးသောအပ္ပမညာတို့ဖြင့် မိမိသန္တာန်၏လက်ဦးကပင်ပြုပြင်
အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်မဟာဗောဓိသတ္တတို့သည် ဒါနာဒိပါရမီ
တို့ကိုပြည့်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်ကုန်၏။ တပါးတရားဖြင့်မဖြစ်

ကုန်။ ဤအနက်ကိုပြ၏)။ ။ဇ္ဈမသဿ၊ဤသူအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ပေးအပ်၏။ ဇ္ဈမသဿ၊ဤသူအား။ နဒါတဗ္ဗံ၊မပေးအပ်။ ဣတိ၊သို့။ ဝိဘာဂံ၊ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။အကတွာ၊မပြုမူ၍။ ။(ဇ္ဈမဿဒါတဗ္ဗံ၊ဇ္ဈမဿနဒါတဗ္ဗံ၊ဟူသောစကားသည်နိဒဿနမျှတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဣဒံဒါတဗ္ဗံဣဒံနဒါတဗ္ဗန္တိစဝိဘာဂံအကတွာဟူ၍လည်းဆိုသင့်သောကြောင့်တည်း။ အဘယ်သဘောကြောင့်နည်း။ ဒေယျပ္ပဋိဂ္ဂါဟကဝိကပ္ပရဟိတာဟိဒါနပါရမိတာ၊ ဒါနပါရမီတို့သည်၊ အလှူဝတ္ထု၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို အထူးကြံခြင်း ကင်းသောကြောင့် ဟူလို)။ ။သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ကုန်အောင်စုံသောသတ္တဝါတို့၏။ဝါ၊တို့အား။သုခနိဒါနံ၊ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ဒါနံ၊ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ဒေန္တိ၊ပေးလှူကုန်၏။ ။(သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ဟူသောဤပုဒ်ကို သုခနိဒါနံဟူသောပုဒ်နှင့်လည်း စပ်အပ်၏။ ဝိဘာဂံအကတွာဒေန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်လည်းစပ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒေယျဓမ္မတို့ဖြင့်ကဲ့သို့ဒါနဓမ္မဖြင့်လည်း မဟာဗောဓိသတ္တတို့၏လောကဿဗဟုပကာရအဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုလောကဿဗဟုပကာရအခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုဒါနဓမ္မကိုညွှတ်စေတတ်သောကြောင့်တည်း။ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါ၊ဝိဘာဂံအကတွာ၊ဟူပြီး၍လည်း၊သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ဟုမိန့်ပြန်သော်)။ ။တေသံသဗ္ဗသတ္တာနံ၊တို့အား။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။ အကတွာ၍။ ဥပစာတံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇယန္တာ၊ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက်။သဗ္ဗသတ္တာနံ၊တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊သော။သီလံ၊ကို။သမာဒိယန္တိ၊ဆောက်တည်ကုန်၏။ ။(ဤသို့ ဥပစာတံ၊ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း၊ ဝိဘာဂံအကတွာ၊ ဟုဆောင်၍စပ်။ဝိဘာဂံအကတွာဥပစာတံပရိဝဇ္ဇယန္တာ သဗ္ဗသတ္တာနံသုခနိဒါနံသီလံသမာဒိယန္တိ၊ ဟုယောဇနာ။ ထိုစကားသင့်၏။ ဘုရားလောင်းတို့သီလပါရမီသည် သတ္တဝါကာလကိုအထူးကြံခြင်းကင်း၏။ လောကအကျိုးငှါသာလျှင်ထိုသီလ၏အကျိုးကိုညွှတ်စေအပ်၏)။ ။သီလပရိပူရဏတ္ထံ၊ သီလပါရမီကိုဖြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိဘာဂံ၊ကို။ အကတွာ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊သော။ နေက္ခမ္မံပဗ္ဗဇ္ဇံ၊သို့။ ဘဇန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ကပ်ကုန်၏။ ။(ပဗ္ဗဇိတဿဟိသဗ္ဗသောသီလံပရိပူရတိ၊နဂဟဋ္ဌဿ။ဤ၌လည်း၊ဝိဘာဂံအကတွာသဗ္ဗသတ္တာနံသုခနိဒါနံ၊ဟူသောဤပုဒ်ကိုဆောင်၍စပ်အပ်၏။ ။နဟိဗောဓိသတ္တာကာလဝိဘာဂံကတွာ

ပဗ္ဗဇ္ဇမနုတိဋ္ဌန္တိ၊ သီလံဝါသမာဒိယန္တိ၊ ငင်း။ ။ပဗ္ဗဇ္ဇကိုသာ၍ ဥ္ဓလို၍ နေကျွမ့်ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဟူသလော။ နိဒဿနမတ္တမေ့တံ ဗျာနာဒိနေကျွမ္မဘာဇနသာဝိဇ္ဇာန္တီတပ္ပဗ္ဗတ္တာ၊ ငင်း)။ ။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာဟိတေသု၊ အတ္ထ အနတ္ထတို့၌။ အသမ္မောဟတ္ထာယသမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနာယ၊ တွေဝေသော မောဟကိုဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။ ပညံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေန္တိ၊ ဖြူစင်စေကုန်၏။ ။(အဘယ်သို့ဖြူစင်စေကုန်သနည်း။ ယောဂဝိဟိတံဝိဇ္ဇဋ္ဌာနာဒိ အသုတံသုဏန္တာ သုတံဝေါဒပေန္တာ အဟံကာရမမံကာရာဒိ ဝိရုန္ဓန္တာ ဉာဏံဝိသောဓေန္တိ၊ အဟံမမာတိဝိကပ္ပရဟိတာဟိပညာပါရမိတာ၊ ငင်း)။ ။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခတ္ထာယ၊ စီးပွါးချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။ ဝီရိယံ၊ ကို။ နိစ္စံသတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ (ပဋိပက္ခနှင့်မရောပြွမ်းဟူလို)။ အာရဘန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ (အကြင်အခြင်းဖြင့်သတ္တဝါတို့အား မဖြစ်သေးသောဟိတသုခသည်ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသောဟိတသုခသည်ပွါး၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် ပရက္ကမလုံ့လပြုသည်ဟူလို။ ။သင်္ကောစဝိဂ္ဂပရဟိတာဟိ ဝီရိယပါရမိတာ၊ ငင်း)။ ။ဥတ္တမဝီရိယဝသေန၊ လွန်မြတ်သောဝီရိယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီရဘာဝံ၊ စိတ်၏တွန့်တိုခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ မဆုတ်မနစ်လုံ့လကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ကျားဆင်ခြင်္သေ့ ရင်ဆိုင်တွေ့လည်း မရှေ့မဆုတ်သဖြင့်ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာပိစ၊ ရောက်ကုန်လျက်လည်း။ ။(ဝိဂတော၍ရောစိတ္တသင်္ကောစောဧတသာတိဝိရော-ပြု။ ၍ပါဌ်ဖြင့်ချုတ်ယွင်းပြစ်မှားသသူတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုပြသတည်း)။ ။သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အသားနှုတက်စအမာဝကို ထိုးဆွသကဲ့သို့သောအခြင်းအရာဖြင့် မခံသာအောင်ကလိသို့ မိမိ၌ဖြစ်စေအပ်သော အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အပရာဓံ၊ နှုတ်လက်လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို။ ခမန္တိ၊ သည်းခံစောက်ကုန်၏။ ။(ဘုရားလောင်းတို့ခန္တီပါရမီတော်သည်ငါ့လူသူ့လူ အထူးကြံခြင်းကင်း၍အပြစ်ကိုသည်းခံခြင်းသဘောရှိသတတ်)။ ။ဓူနံ၊ ၍ဝတ္ထုကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒဿာမ၊ ပေးကုန်အံ့။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဓူနံ၊ ၍အမှုကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကတံ၊ ပြုဘူးသော။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်သည်ကို။ နဝိသံဝါဒေန္တိ၊ မချွတ်ယွင်းစေကုန်။ ။(ပဋိညာ

တံနုပိသံဝါဒေန္တိ၌ အပိသံဝါဒန သာမန်ဖြင့် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော အနရိယဝေါဟာရကိုမပြုခြင်းကိုမိန့်သတည်း။ ပဋိညာတေအပ္ပဋိညာတေစဒိဋ္ဌာဒိကေမိစ္ဆာဝိကပ္ပရဟိတာဟိသစ္စပါရမိတာ၊ဧင်း)။ ။တေသံ၊ထိုကုန်အောင်စုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသုခါယ၊စီးပွါးချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ အစလာဓိဋ္ဌာနာ၊ အကြင်အကြင်ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီးသောဒါနစသည်တို့၌ မတုန်မလှုပ်မြဲစွာတည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(အစလသမာဒါနာဓိဋ္ဌာနာ သမာဒိဏ္ဏေသုစဗုဒ္ဓကရဓမ္မေသုသမ္မဒေဝအဝဋ္ဌာန် အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ၊ ဋီကာ)။ ။တေသုသတ္တေသု၊တို့၌။အဝိစလာယ၊ပဋိပက္ခကြောင့်မတုန်လှုပ်သော။မေတ္တာယ၊ဖြင့်။ ပုဗ္ဗကာရိနော၊ လက်ဦးကျေးဇူးပြုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာယ၊ဥပေက္ခာဖြင့်။ ပစ္စုပကာရံ၊ကျေးဇူးတုံ့ကို။ နာသိသန္တိ၊မတောင့်တကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိပူရိကာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်ခြင်းပွါးခြင်းကိုပြုကုန်၏ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗါ၊ကုန်၏။(ပြန်)။ဧဝံယထာဝုတ္တေန သတ္တေသု ဟိတဇ္ဈာသယတာဒိအာကာရေန၊ ဤသို့ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောသတ္တဝါတို့၌ အစီးအပွါးကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပါရမိယော၊တို့ကို။ ပူရေတွာ၊၍။ ယာဝဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇဆအသာဓာရဏဉာဏအဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မပ္ပဘေဒေ၊ ဌာနာဌာနဉာဏ်စသောဆယ်ပါးသောဉာဏဗလ၊ ဆယ်ပါးသောကာယဗလ၊လေးပါးသောဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၊ ခြောက်ပါးသောအသာဓာရဏဉာဏ်၊တဆဲ့ရှစ်ပါးသောအသီးသောဘုရားကျေးဇူးတော်အပြားရှိသည့်ကျေးဇူးတော်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗေပိ၊ချက်ကုံရှိမဲ့သရွေ့လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကလျာဏဓမ္မေ၊အဖြစ်ကင်းသော ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သောကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့ကုံအောင်စုံလည်းဖြစ်သောကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံယထာဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧတာ၊ ထိုအပ္ပမညာတို့သည်။ ဒါနာဒိ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မပရိပူရိကာ၊ ဒါနအစရှိသော ကုံအောင်စုံသောကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိဧဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ။(ဧတာဝဟောန္တိတိဧတာဟောန္တိဧဝါတိယောဇနာ၊ဋီကာ)။

ဌာနာဌာနေပိပါကေစ၊ဉာဏံပဋိပဒါယစ။နာနာဓာတုသုလောကမှိ၊

သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိယာ။ ။ရျာနာဒီနံ သံကိလေသေ၊ ဝေါဒါနေစ ပ ရောပရေ။ ရတနပါတဉာဏဥ္စ၊ ဗိဇ္ဇစက္ခာသဝက္ခယံ။ ။ဒသံဗလာ သမ္ပယုတ္တာ၊ဝိနာယကဿသဗ္ဗသော။ ဌေတေနသတ္တဝတ္ထေန၊ပေါဘတုနော ဗလဝဆုန်။ ။ဌာနာဌာနေ၊အကြောင်းဟုတ်သည်မဟုတ်သည်၌။ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်ရင်း။ ဝိပါကေ၊အကျိုး၌။ ဉာဏဥ္စ၊ ဤသည်ဤမည်သော အကြောင်း၏အကျိုးဖြစ်သည်ဟုနှစ်ခွမရှိအမှန်သိသောဉာဏ်ရင်း။ပဋိပ ဒါယ၊ဒုဂ္ဂတိသုဂတိဝိမောက္ခသို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌။ဉာဏဥ္စ၊လမ်း မှန်သိသောဉာဏ်ရင်း။ လောကမှိ၊ဇာတိဥ္ဒြိယဗဒ္ဓလောက၌။ နာနာဓာတုသု၊ အထူးထူးသော သဘောကွဲသောဓာတ်တို့၌။ ဉာဏဥ္စ၊ သိသောဉာဏ် ရင်း။သတ္တာနံ၊သတ္တဝါတို့၏။ အဓိမုတ္တိယာ၊နှလုံးသွင်းအလိုအဇ္ဈာသယ ၌။ဉာဏံ၊သိသောဉာဏ်ရင်း။ ဈာနာဒီနံ၊ဈာနဝိမောက္ခစသည်တို့၏။ သံ ကိလေသေစ၊ညစ်ညူးကြောင်း၌ရင်း။ ဝေါဒါနေစ၊ဖြူစင်ကြောင်း၌ရင်း။ ဉာဏံ၊သိသောဉာဏ်ရင်း။ပရောပရေ၊ဣန္ဒြေရင့်မရင့်သည်၌။ ဉာဏံ၊သိ သော ဉာဏ်ရင်း။ ရတနပါတဉာဏဥ္စ၊ ရတ်ပစ်ပွင့်သန်ကို သိသောဉာဏ် ရင်း။ ဗိဇ္ဇစက္ခု၊ဗိဇ္ဇစက္ခုအဘိညာဉ်ရင်း။ အာသဝက္ခယံ၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်ရင်း။ဇာတိဇ္ဇာမာနိဒသဗလသာဒသဗလသာနိစ၊ဤဆယ်ပါးသောဉာဏ် တော်အားတို့သည်ရင်း။ ကာယဗလာနိစ၊ ဆယ်ပါးသော ကိုယ်တော် အားတို့သည်ရင်း။ ဝိနာယကဿ၊လူသုံးဦးတို့၏အမှူးဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုဘုရားအား။ သဗ္ဗသော၊အချင်းခပ်သိမ်း။ သမ္ပယုတ္တာသမ္ပယုတ္တာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဧတေနသတ္တဝတ္ထုနာ၊ ဤသို့အမှန်ဆိုသော သတ္တဝါစကား ကြောင့်။ နာဝါတို့အား။ဗလဝန္တုန်၊ကိုယ်အား ဉာဏ်အား တို့ပွါးသန် မြန်ခြင်းသည်၊ဟောတု၊ဖြစ်ပါစေသော်။ ။ဒသဗလသရုပ်။

အဘ္ဘုဂ္ဂစ္ဆန္တီယာနန္တိစ၊ဝုဋ္ဌိ တွ အာသဝက္ခယ။ သဗ္ဗထာစတုဌာ နေသု၊ပဋ္ဌာဝသာရဒနဲ့ မော အဘုဂ္ဂ ယစ၊သဂ္ဂမောက္ခ၏အဘ္ဘုဂ္ဂရယ် ကိုပြုဟတ် သောဟေ ၌ရင်း။နိယျာနီစ၊ဝဋ်မှထွက်မြောက်စေတတ် သောတရား၌ရင်း။ ဝုဋ္ဌာနေစ၊ချက်ကို ဥ ယျ တရေးကိုသိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ရင်း။အာသဝက္ခယေ၊အာသဝေါကို ကုန်စေတတ်သောအရဟတ္တမဂ်၌ရင်း။ ဇာတိ၊ဤသို့။စတုဌာနေသု၊လေး ပါးသောအရာတို့၌။သဗ္ဗထာ၊ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ဝိသာရဒံ၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်တော်မူ

သောသဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ နမေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ။စတုဝေသာရဇ္ဇ
ဉာဏ်လေးပါးသရုပ်။

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ ယမကပါဋိဟာရိယံ။ အာသယာနုသယေ
ဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံပရောပရေ။ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏံ၊ ဆအသာဓာရဏိ
ကံနမေ။ ။မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ်နှင့်
ယှဉ်သောဉာဏ်ရင်း။ ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ ရေမီးအစုံတန်းခိုးပြာဋိဟာ
ကိုဖြစ်စေတတ်သောဉာဏ်ရင်း။ အာသယာနုသယေ၊ သတ္တဝါတို့၏အာ
သယလေးပါးအနုသယခုနစ်ပါး၌။ ဉာဏံ၊ ဤသူကားဤအာသယရှိသည်၊
ဤအနုသယကိန်းသည်ကိုကားဟု တံသားထစ်သို့ စင်စစ် သိနိုင်သော
ဉာဏ်ရင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့၏။ ပရောပရေ၊ ရင့်သည်မရင့်
သည်၌။ ဉာဏံ၊ ဤသူ၏ဣန္ဒြေကားရင့်ပြီ၊ ဤသူ၏ဣန္ဒြေကားမရင့်သေးဟု
တွေးဆကင်းလျက် ပြက်ပြက်သိနိုင်သောဉာဏ်ရင်း။ သဗ္ဗညုတာ၊ အ
ကြွင်းမထားချက်ကုံသရွေ့သောတရားကိုသိနိုင်သောသဗ္ဗညုတဉာဏ်
ရင်း။ အနာဝရဏံ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုံ အလုံးစုံကိုငုံ၍သိသည်၌ အပိတ်အ
ပင်မရှိသောအနာဝရဏဉာဏ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆအသာဓာရဏိကံ၊ ခြောက်
ပါးသောအသာဓာရဏဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောသဗ္ဗညုရှင်တော်
ဘုရားကို။ နမေ၊ ၏။ ။အသာဓာရဏဉာဏ်ခြောက်ပါးသရုပ်။

အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံဉာဏံ အနာဝရဏံ၊
အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ အနာဝရဏံ၊
ပစ္စုပ္ပန္နံသေဗုဒ္ဓဿဘဂဝတောအပ္ပဋိဟတံဉာဏံအနာဝရဏံ။ ဣမေဟိ
တီဟိသမန္နာဂတဿဗုဒ္ဓဿဘဂဝတော သဗ္ဗံကာယကမ္မံဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂ
မံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံဝစီကမ္မံဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံမ
နောကမ္မံဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံဉာဏာနုပရိဝတ္တံ။ ဣမေဟိဆဟိသမန္နာဂတဿ
ဗုဒ္ဓဿဘဂဝတော နတ္ထိဆန္ဒဿဟာနိ၊ နတ္ထိဓမ္မဒေသနာယ၊ နတ္ထိဝီရိ
ယဿ၊ နတ္ထိသမာဓိဿ၊ နတ္ထိပညာယ၊ နတ္ထိဝိမုတ္တိယာ။ ဣမေဟိဒွါဒသဟိ
သမန္နာဂတဿဗုဒ္ဓဿဘဂဝတောနတ္ထိဒဝါ၊ နတ္ထိရဝါ၊ နတ္ထိအဖုဋံ၊ နတ္ထိ
ဝေဂါယိတတ္တံ၊ နတ္ထိအဗျာဝဋမနော၊ နတ္ထိအပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာတိ။ ။
ဥပေတံဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိနာယကံ။ ဗာတ္တိံသလက္ခဏူပေတံ၊ သီ
တာနုဗျဉ္ဇနံဒယံ၊ ဝန္ဒေဗုဒ္ဓံအနောပမံ။ ။အတီတံသေ၊ အတိတ်တရား
အဘို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။

ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋိဟ
တံ၊ အထိအခိုက်အဆီးအတားမရှိ။ အနာဝရဏံ၊အပိတ်အပင်အကွယ်
အမှောင့်မရှိ၊ အနာဂတံသေ၊ အနာဂတ်တရားအဘို့၌။ ဘဂဝတော၊
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်
ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်တော်သည်။အပ္ပဋိဟတံ၊ အထိအခိုက်အဆီးအ
တားမရှိ။အနာဝရဏံ၊အပိတ်အပင်အကွယ်အမှောင့်မရှိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ၊
ပစ္စုပ္ပန်တရားအဘို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်တော်
သည်။အပ္ပဋိဟတံ၊အထိအခိုက်အဆီးအတားမရှိ။အနာဝရဏံ၊အပိတ်
အပင်အကွယ်အမှောင့်မရှိ။တိဟိ၊သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ဤဘုရား
ကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်
တော်ဘုရား၏။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသော။ကာယကမ္မံ၊ကာယကံသည်။ ဉာဏ
ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ဉာဏ်တော်ရှေ့သွားရှိ၏။ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ဉာဏ်တော်နောက်
သို့သာအစဉ်လိုက်တတ်၏။ သဗ္ဗံ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်။ ဉာဏ
ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏ်တော်ရှေ့သွားရှိ၏။ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ဉာဏ်တော်နောက်
သို့အစဉ်လိုက်တတ်၏။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသော။မနောကမ္မံ၊မနောကံသည်။
ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဉာဏ်တော်ရှေ့သွားရှိ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ဉာဏ်တော်
နောက်သို့အစဉ်လိုက်တတ်၏။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊
ဤဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝ
တော၊ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊သဗ္ဗညု
ရှင်တော်ဘုရား၏။ဆန္ဒဿ၊ဆန္ဒတော်၏။ ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊မရှိ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောခြင်း၏။ ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဝီရိယဿ၊ဝီရိယတော်၏။ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊မရှိ၊သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။
ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဝိမုတ္တိယာ၊
အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်၏ ဟာနိ၊ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ဒွါဒ
သဟိ၊တဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော။ဣမေဟိ၊ဤဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာ
ဂတဿ၊ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသော။ဗုဒ္ဓဿ၊သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဒဝါ၊မြူးတူးလို

၍ပြုအပ်သောအမှုသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ရဝါ၊ချောင်ချတ်၍ပြုအပ်သောအမှုသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ အဖုရုံ၊စကြာဝဠာအနန္တ တောင်တောင်ကောင်းကင်ရေမြေအနန္တ သတ္တဝါအနန္တနှ ဘုရားရှေ့ဉာဏ်တော်ဖြင့်မတွေ့မထိမသိမမြင်ဘူးသောတရားအာရုံတစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဝေဂါယိတဗ္ဗံ၊အဆောတလျင်ပြုအပ်သောအမှုသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ အဗျာပဇ္ဇမနော၊အကျိုးမရှိနိရတ္ထကကိစ္စမပြီးအချည်းနှီးစိတ်၏ကျက်စားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ အပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာ၊ ဆင်ခြင်စုံစမ်း ထောက်လှမ်းတတ်သော ဉာဏ်ကင်းသောဥပေက္ခာသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ၊သို့။ အဋ္ဌာရသဟိ၊တဆဲ့ရှစ်ပါးကုန်သော။ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊အာဝေဏိကဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ ဗာတ္တိံသလက္ခဏူပေတံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောယောကျ်ားမြတ်တို့၏လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အသီတာနုဗျဉ္ဇနံ၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဒယံ၊ အသာခရဏ မဟာကရုဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ နာယကံ၊လူသုံးဦးတို့၏အကြီးအမှူးဖြစ်တော်မူသော။ အနောပမံ၊ နှိုင်းခိုင်းစရာဥပမာကင်းတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။အဟံ၊အကျွန်ုပ်သည်။ဝန္ဒေ၊ရှိခိုးပါ၏။ ။အဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မ။

ဣတိသာရတ္ထနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေပိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေသမာဓိ
ဘာဝနာဓိကာရေပြပဉ္စဝိဟာရနိဒ္ဒေသော
နာမနဝမောပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၀-အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသ။

၁၄၂။ ပန၊တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ဗြဟ္မဝိဟာရာနန္တရံ၊၌။ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊စတ္တာရောအာရုပ္ပါဟုပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတူသုအာရုပ္ပေသု၊လေးပါးကုန်သောအာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ။(ရူပဝိဝေကေနအရူပံ၊အရူပမေဝအာရုပ္ပံ။ဗျာနံ။ဤ၌ကားထိုဗျာန်အကျိုးရှိသောကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလိုအပ်၏)။ ။တာဝ၊လက်ဦးစွာ။အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊သော။အာရုပ္ပံ၊ကို။ဘာဝေတုကာမော၊သည်။ (စတုတ္ထဇ္ဈာနံဥပ္ပါဒေတိ၌စပ်)။ ရူပါဓိကရဏံ၊ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါန။ပ။ဝိဝါဒါ၊သူတပါးကိုနှိပ်စက်လိုသဖြင့် ဆောက်ပုတ်စသော တုတ်ကို စွဲကိုင်ခြင်း၊ လှံသန်

လျှက်စသောလက်နက်စွဲကိုင်ခြင်း၊ခိုက်ရန်တွေ့ခြင်း၊ဆန့်ကျင်သည်ကို
ယူခြင်း၊အထူးထူးအပြားပြားဆန့်ကျင်သောစကားကိုဆိုခြင်းတို့သည်။
ဒိဿ ေနှ့ ေခါ ပန္၊ထင်ကုန်သည်သာတည်း။ပန၊စင်စစ်မူကား။ ဧတံယ
ထာဝုတ္တံဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ၊ ယခင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ဒဏ္ဍာဒါနစသည်ထူ
ပြော ဥပဒ္ဒ ဝါကုန် ေအာင်စုံသည်။ သဗ္ဗသော အနဝသေသတော၊အ
ကြွင်းမရှိချက်ကုံအားဖြင့်။ အာရုပ္ပေအရူပဘာ ေဝ၊ရုပ်ကင်းသည်၏အ
ဖြစ်သည်။သတိ၊သော်။ ဝါ၊အာရုပ္ပေဘ ေဝ၊အရူပဘုံ၌။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊မရှိသ
လျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပဋိသင်္ခါတိ၊ဆင်ခြင်၏။ သော၊ထိုယောဂီ
သည်။ ဣတိ၊သို့။ ပဋိသင်္ခါယ၊ဆင်ခြင်၍။ ရူပါနံ ေယဝ၊မြင်အပ် ေသာအ
ဖြစ်ရှိ ေသာ ရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ (နာမ်ကိုမဟုတ်ဘူးဟူလို)။ နိဗ္ဗိဒါယ၊
ဝိဘူ့မ္မ္နး အားဖြင့် ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ဝိက္ခမ္ဘန အားဖြင့်
စက်ဆုပ်ခြင်းအကျိုး ငှါ။ နိ ေရာဓာယ၊ ဝိက္ခမ္ဘန အားဖြင့်ချုပ် ေစခြင်းအ
ကျိုးငှါ။ (ဤနိဗ္ဗိဒါယစသောအလုံးစုံကို သမတိက္ကမကိုရည်၍ ဆိုအပ်
၏)။ပဋိပန္နော၊သည်၊ ေဟာတိ၊၏။ ဣတိဝစန ေတာ၊ဤသို့ ေဟာ ေတာ်မူ
သော ေကြာင့်။ ဧ ေတသံ၊ထိုဆိုအပ်ကုန်ပြီး ေသာ။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒီန ေဉ္စဝ၊
ဒဏ္ဍအာဒါန စသည်တို့၏ရင်း။ (အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အဒိန္နာဒါန စ ေသာ အ
လုံးစုံ ေသာရုပ်လျှင်အ ေကြာင်းရှိ ေသာအနတ္ထကိုသပြိုဟ်သည်။ ဤပါဠိ
၌လာ ေသာသဟ္ဗာဒါနစသည်ကိုသာသပြိုဟ်သည်မဟုတ်ဘူးဟုမှတ်)။
စက္ခု ေသာတ ေရာဂါဒီ ၊စက္ခု ေရာဂ ေသာတ ေရာဂအစရှိကုန် ေသာ။
အာဗာဓသဟဿာနဉ္စ၊အနာအ ေထာင်တို့၏ရင်း။ ဝ ေသန၊ဖြင့်။ကရဇ
ရူ ေပ၊ကရဇရုပ်၌။ (ကရဇရူ ေပဟူ၍ ယထာဝုတ္တ အာဒီနဝါဒီကရဇာ
ဘာဝ ေယာဂျကိုပြခြင်း ငှါဆိုသတည်း၊သြဒ္ဓ ရုံကရုပ်၌ဟူလို)။ အာဒီန
ဝံ ေဒါသံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ တဿ ရူ ေဿ၊ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ငှါ။ (အာ
ေလာကသည် ဝဏ္ဏာဒ ေသသပင်ဖြစ်ရကား။ထိုအာ ေလာက၌ဖြစ် ေသာ
ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၍ခွါ၍အါကာသနိမိတ်ကိုယူခြင်းငှါဖြစ်ရ၏။ပရိစ္ဆိန္နာ
ကာသကသိုဏ်းကိုခွါ၍ယူခြင်းငှါကားမဖြစ်ရ။အဘယ့် ေကြာင့်နည်း။
ထိုပရိစ္ဆိန္နာကာသကိုခွါခြင်းမည်သည် ရုပ်နိမိတ်ဖြင့်သာ ဖြစ်ရာ ေသာ
ေကြာင့်တည်း။ ထို့ ေကြာင့်၊ ဌ ေပတွာ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံန ဝသု၊
ဟုမိန့် ေသာ်)။ ။ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ထက်ဝန်းကျင်ပိုင်းခြားအပ်
ေသာအာကာသကသိုဏ်းကို။ ဌ ေပတွာ၍။ နဝသု၊ကုန် ေသာ။ ပထဝီ

ကသိဏာဒီသု၊တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသောကသိုဏ်း၌။ စ
တုက္ကဇ္ဈာနံ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ရူပါဝစရစ
တုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊အားဖြင့်။ကရဇရူပံ၊ကို။အတိက္ကမိတုံ၊လွန်ခြင်းသည်။
ကိဉ္စာပိဟောတိ၊ရှင့်။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ထိုကရဇရုပ်ကိုအာရုံမပြု
သောကြောင့်တည်း။ယင်းသို့လျှင် အဘယ့်ကြောင့်စတုက္ကဇ္ဈာနံဟူသ
နည်း။ ပဉ္စမဈာန်စသည်တို့သည်လည်း ထိုကရဇရုပ်ကို အာရုံမပြုသ
ဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပဋိဘာ
ဂနိမိတ်ကိုအာရုံပြုသောကြောင့်တည်းဟူမူ။ သစ္စမေတံ၊ဩဠာရိကင်္ဂပ္ပ
ဟာနတောပနသတ္တိ သဘာဝေန အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေန စတုက္ကဇ္ဈာနေန အ
တိက္ကမိတုံ သုမ္ဘ၊အတိက္ကမိတုံနာမဟောတိတိစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေနာတိဝုတ္တံ၊
ဋီကာ)။ ။အထခေါ၊ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ကသိဏရူပမ္ပိ၊ကသိုဏ်း
ရုပ်သည်လည်း။ တပ္ပဋိဘာဂမေဝ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့်တူသည်သာလျှင်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဟောတိ၊၏။ (နိမိတ္တုဂ္ဃါဋသတ္တာဝတော၊ ဟိတ်လာ)။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ထိုကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ သမတိက္ကမိတုကာ
မော၊လွန်ခြင်းငှါလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။ (သဒိသမည်သည် ထိုသဒိသ
ကရဇရုပ်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သဒိသကသိုဏ်းရုပ်ကိုလွန်သဖြင့် အ
ဘယ်မှုစအံ့နည်းဟူသော အနုယောဂကိုရည်၍၊ကထံယထာ၊စသည်
ကိုမိန့်သော်)။ကထံဟောတိ၊နည်း။အဟိဘီရုကော၊မြွေကြောက်တတ်
သော။ ပုရိသော၊သည်။ အရညေ၊၌။ သပ္ပေန၊သည်။ အနုဗဒ္ဓော၊လိုက်
အပ်သည်ဖြစ်၍။ဝေဂေန၊အပန်းတကြီးလျှင်မြန်သဖြင့်။ပလာယိတွာ၊၍။
ပလာတဋ္ဌာနေ၊ ပြေးရာအရပ်၌။ လေခါစိတ္တံ၊ အမည်းအဝါစသည့်အ
ဆင်းဖြင့်ပြုအပ်သောပန်းချီအရေးဖြင့်ဆန်းကြယ်သော။တာလပဏ္ဏံဝါ၊
ထန်းရွက်ကိုငင်း။ ဝလ္လိံဝါ၊နွယ်ကိုငင်း။ ရဇ္ဇုံဝါ၊ကြိုးကိုငင်း။ ဖလိတာ
ယ၊ပပ်သော။ ပထဝိယာ၊၏။ ဖလိတန္တရံဝါ ပန၊ပပ်ကြားကိုငင်း။ ဒိသွာ၊
အဝေးကမြင်၍။ဘာယတေဝ၊ကြောက်သည်သာလျှင်။ဥတ္တသတေဝ၊လန့်
သည်သာလျှင်။နံ၊ထိုဝတ္ထု၊ကို။ နေဝဒက္ခိတုကာမော၊မကြည့်လိုသည်
သာလျှင်။ဟောတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့ငင်း။ အနတ္ထကာရိနာ၊စီးပွါးမဲ့ကိုပြု
တတ်သော။ ဝေရိပုရိသေန၊ရန်သူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တကွ။ ဧကဂါမေ၊တရွာ
တည်း၌။ဝသမာနော၊နေသော။ပုရိသော၊သည်။ တေန၊ထိုရန်သူသည်။
ဝဓဗန္ဓဂေဟဈ္ဈာပနာဒီဟိ၊ပုတ်ခတ်နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအိမ်ကိုမီးတိုက်ခြင်း

စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတော၊နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အညံ့ဂါမံ၊ရွာတ
ပါးသို့။ဝသနတ္ထာယ၊နေခြင်းငှါ။ဂစ္ဆာ၍။ တတြာပိ၊ထိုရောက်ရာရွာတ
ပါး၌လည်း။ဝေရိနာ၊နှင့်။သမာနရူပသဒ္ဒသမာစာရံ၊အဆင်းသဏ္ဌာန်အ
သံအပြုအမူပယောဂတူသော။ပုရိသံ၊ကို။ဒိသွာ၍။ ဘာယတေဝ၊လျှင်။
ဥတ္တသတေဝ၊လျှင်။ နံ၊ထိုရန်သူနှင့်တူသသူကို။ နေဝဒက္ခိတုကာမော၊
မမြင်လိုသည်သာလျှင်။ဟောတိယထာစ၊ငင်းတည်း။ တတြ၊ထိုဥပမာ
၌။ ဇာနံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့်ဥပမေယျနှီး
နှောခြင်းတည်း။ဟိ၊ထင်ရှားဆိုအံ့။တေသံပုရိသာနံ၊ထိုမွေကြောက်သ
သူရန်ရှိသသူတို့၏။ အဟိနာ၊မြွေသည်ငင်း။ ဝေရိနာဝါ၊ ရန်သူသည်
ငင်း။ဥပဒ္ဒုတကာလောဝိယ၊နှိပ်စက်ရာကာလကဲ့သို့။ဘိက္ခုနော၊ယော
ဂါဝစရရဟန်း၏။ အာရမ္မဏဝသေန အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ ငါ
ချက်လုံးတင့်တယ်စွ၊ငါ့ကိုယ်မြဲမြံစွ၊ငါ့ပရိက္ခရာကောင်းမွန်စွ၊ ဤသို့စ
သောအခြင်းအရာဖြင့် အာရုံပြုသည်အစွမ်းဖြင့်။ ကရဇရူပသမဂ်ိကာ
လော၊ မိမိအတ္တဘောရုပ်နှင့်ငင်း အာရုံဖြစ်သောရုပ်နှင့်ငင်း ပြည့်စုံရာ
ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။တေသံ၊ထိုကြောက်သသူတို့၏။ ဝေဂေန၊ဖြင့်။
ပလာယနအညဂါမဂမနာနိဝိယ၊ ပြေးခြင်းတပါးသောရွာသို့သွားခြင်း
တို့ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊၏။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
ကရဇရူပသမတိက္ကမနကာလော၊ ကရဇရုပ်ကို လွန်သော ကာလကို။
တေသံ၊တို့၏။ပလာတဋ္ဌာနေစ၊ပြေးရာအရပ်၌ငင်း။အညဂါမေစ၊၌ငင်း။
သေခါပိတြေ့တာလပဏ္ဏာဒိနိစေဝ၊အရေးဆန်းကြယ်သောထန်းရွက်စ
သည်တို့ကိုငင်း။ ဝေရိသဒိသံပုရိသဥ္စ၊ကိုငင်း။ ဒိသွာ၊အဝေးကမြင်၍။
ဘယသန္တာသ အဒဿနကာမတာဝိယ၊ ကြောက်ခြင်းလန့်ခြင်းမမြင်
လိုသည်အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊၏။ ကသိဏရူပမ္ပိ၊ကိုလည်း။ ဇာနံ၊ဤ
ကသိဏ်းရုပ်သည်။တပ္ပဋိဘာဂမေဝ၊ထိုကသိဏ်းရုပ်နှင့်တူသည်သာ
လျှင်တည်း။ဣတိ၊သို့။သလ္လက္ခေတွာ၊မြဲစွာမှတ်၍။ တမ္ပိတဿကသိဏ
ရူပဿပိ၊ ထိုကသိဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ ဘယသန္တာသ အဒဿနကာမ
တာ၊ကြောက်ခြင်းလန့်ခြင်းမမြင်လိုသည်အဖြစ်သည်။ (ဥပမာဏစကား
ကိုင်)။ဟုတွာ၍။(ထည့်)။သမတိက္ကမိတုကာမတာ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊၏။(ဤ
သို့ ယောဇနာသည်ကား။ တမ္ပိတိကသိဏရူပဿပိ။ သာမိအတ္ထေဟိ
ဣဒံဥပယောဂဝစနံ။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ သမတိက္ကမိ

တုကာမတာတိယောဇနာ။ ဈာနဒွယထာဝရတ္တာန်နိဗ္ဗေဓဝိရာဂန်ရောခ
န်သာခေရဏဝစနံ။ တေဟိတယောအပေက္ခိတွာ ဘယသင်္ကာသ အ
ဒဿနကာမတာဝုတ္တာ၊ဟူသောဋီကာနှင့်လျော်စေသဉ်။ သာမိအတ္ထေ
ပင်ဆိုသော်လည်း။ ဘီတောစတုန္နံအာသီဝိသာန်တို့ကဲ့သို့အငြါးသာမိ
မှတ်။ ။တကောင်သောခွေးသည်တောအရပ်၌ဝက်တချက်ပက်ကာ
မှုဖြင့်ပြေးသတတ်။ထိုဝက်ကြောက်သောခွေးသည် ရိတရောကာလ၌
ထမင်းအိုးကို အဝေးကမြင်၍ ပက်သောဝက်ကြီးအမှတ်ဖြင့် ကြောက်
လန့်တကြားမဆီးမတားနိုင်ပြေးသတတ်။ ဘီလူးတစ္ဆေကြောက်တတ်
သောသူသည်လည်း ညဥ့်အခါ၌ မကျင်လည်ဘူးရာ အရပ်၌ လည်သီး
ပြတ်သောထန်းငုတ်ကိုအဝေးကမြင်၍ စားအံ့မူးမူးဘီလူးတစ္ဆေအမှတ်
ဖြင့်ကြောက်လန့်ရကား၊မိန်းမော၍သတိမရ၊လည်းသတတ်။ အကြောံ
ကြူးသောထိုသူနှစ်ဦးကိုရည်၍။သူကရော။ပ။ဝတ္တဗ္ဗါ၊ဟူသောစကားကို
ဆိုသဘည်း)။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤကသိုဏ်းရုပ်ကိုကြောက်ခြင်းစ
သောအရာ၌။ သူကရောဘိဟာတ သုန ခ ပိသာစဘီရုကာဒိကာ၊ ဝက်တ
ချက်ပက်ကာမှုဖြင့်ပြေးသောခွေး၊ ဘီလူးတစ္ဆေ ကြော်တတ်သောသူ
အစရှိကုန်သော။ဥပမာပိ၊တို့ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ကုန်၏။(ဝေဒိတဗ္ဗာဟူ
၍လည်းဇာရှိ၏။ ။ယထာဝုတ္တဩပမ္မတ္ထကိုနိဂုံးချုပ်လိုရကား၊ ဧဝံစ
သည်ကိုဒိန့်သော်)။ ။ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သောယောဂါဝစရော
သည်။စတုတ္ထာရုပ္ပနသာ၊၏။အာရမ္မဏဘူတာ၊သော။ တသ္မာကသိဏရူ
ပါ၊ရုပ်မှ။ နိဗ္ဗိန္နာ၊ငြီးငွေ့၍။ ပက္ကမိတုကာမော၊ဖြစ်၍။ ပဉ္စဟိအာကာရေ
ဟိ၊ အာဝဇ္ဇနစသောငါးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စိဏ္ဏဝသီ၊ လေ့
လာအပ်သောဝသီဘော်ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ပဂုဏရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာ
နတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။တသ္မိံဈာနေ၊၌။(အာဒီနဝံပဿတိတိသမ္ဗန္ဓော)။
ဈာနံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်သည်။ မယာ၊သည်။ နိဗ္ဗိန္နံ၊ငြီးငွေ့အပ်
သော။ရူပံ၊ကသိုဏ်းရုပ်ကို။အာရမ္မဏံကရောတိ၊အာရုံပြုဘိ၏။ဣတိစ၊
၎င်း။အာသန္နသောမနဿပစ္စတ္ထိကံ၊နီးသောသောမနဿဟူသောရန်
ရှိ၏၊ ဣတိစ၊၎င်း။ သန္တဝိမောက္ခတော၊ ငြိမ်သက်သောဝိမောက္ခဖြစ်
သောအရူပဈာန်အောက်။ဩဠာရိကံ၊ရုန့်ရင်း၏။ဣတိစ၊၎င်း။ အာဒီနဝံ၊
အပြစ်ကို။ပဿတိ၊မြင်၏။(အဘယ်တို့၌အရူပဈာန်သည်သန္တဝိမောက္ခ
ဟုလာသနည်းဟူမူ။တာနိဟိယေတေသန္တာဝိမောက္ခာအတိက္ကမ္မရူပေ

အာရုပ္ပါတိအာဒိသုသန္တာဝိမောက္ခာတိ အာဂတာ၊ ဋီကာ။ ထိုဈာန်၏ သန္တအဖြစ်ပြီးခြင်းကိုအနုဿုတိအားဖြင့်မှတ်အပ်၏။ ။ဤရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်၌အင်္ဂါဋ္ဌာရိကအဖြစ်ရှိ၍သန္တဝိမောက္ခတောသြဠာရိကံ ဟူသတည်း)။ဧတ္ထ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ အင်္ဂါဠာရိကတာပန၊ သည်ကား။ နတ္ထိ၊မရှိပေဘူး။(အဘယ့်ကြောင့်မရှိသနည်း)။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေံရူပ်၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်သည်။ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ ဥပေက္ခာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-အားဖြင့်နှစ်ပါးအင်္ဂါရှိသည်။ ယောတိယထေဝ၊ဖြစ်၏ သို့သာလျှင်။ဧံ၊တူ။ အာရုပ္ပါနိပိ၊တို့သည်လည်း။ဒုဝင်္ဂိကာနိ၊ဥပေက္ခာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-အားဖြင့်နှစ်ပါးအင်္ဂါရှိကုန်သည်။ယောတ္တိ၊ကုန်၏။ဇာတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။အင်္ဂါဠာရိကတာ၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ဝေသန္တါဖြင့်အ ဘယ်ကိုပြသနည်း။ ။ယဒေဝါတိဧဝကာရေန ယေနပကာရေန ဧတံရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနံ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ ဧဝံအာရုပ္ပါနိပိတိ ဥပေက္ခာစိတ္တေ ကဂ္ဂတာဝသေန ဒုဝင်္ဂိကတ္တံဒဿေတိ၊ နတတိယဇ္ဈာနေပိယ ဒုဝင်္ဂိက တာမတ္တံ၊ဋီကာ)။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။တတ္ထ၊ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထ ဈာန်၌။ ဧံ၊ဤသို့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာဒီနဝံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ နိကန္တိံ အ ပေက္ခံ၊ငဲ့ခြင်းတဏှာကို။ ပရိယာဒါယ၊ကုန်စေ၍။ (အနပေက္ခဖြစ်၍ဟူ လို)။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ကို။ (သန္တအားဖြင့် မနသိကာရဖြင့်ပင် လျှင် ပဏီတအားဖြင့်ရင်းသုခုမအားဖြင့်ရင်း မနသိကာရပြီးသည်သာ ဖြစ်ရကား သန္တတောမနသိကရိတွာ ဟူသည်)။ ။သန္တတော၊ငြိမ် သက်သောအားဖြင့်။ အနန္တတော၊အဆုံးမရှိသောအားဖြင့်။ မနသိက ရိတွာ၊၍။ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ ဝါ၊ စကြဝဠာ ဆုံးသည် တိုင်အောင်ရင်း။ ယတ္တကံ၊အကြင်မျှသောက်သောအရပ်တိုင်အောင်။ ဣစ္ဆတိ၊၏။ တတ္တ ကံဝါ၊ ထိုမျှသောက်သောအရပ်တိုင်အောင်ရင်း။ ကသိဏံ၊ ကသိဏ်း ရပ်ကို။ ပတ္ထရိတွာ၊ဖြန့်၍။ ။(ပွါးပြီးသောကသိုဏ်းကိုလော၊မပွါးသေး သည်ကိုသောဟူမူ။ ပဂုဏဝသေန ဝဍ္ဎိတံ၊ တဒါ ဝဍ္ဎနဝသေန ပတ္ထရိတွာ၊ဋီ ကာ)။ ။တေန၊ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ဖုဋ္ဌောကာသံ၊တွေ့ရာအရပ်ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ ဝါ၊ဟူ၍ရင်း။အနန္တော အာကာသောတိ ဝါ၊ဟူ၍ရင်း။ မနသိကရောန္တော၊၍။ ကသိဏံ၊ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သောပဋိဘာဂဖြစ်သောကသိုဏ်းရုပ်ကို။ ဥဂ္ဃာဋေတိ၊ခွါ ၏။ ဥဂ္ဃာဋေန္တော၊ ။(အာရုံမပြုနှလုံးမသွင်းဟူလို။ထိုဥဃ္ဃါဋနဝိဓိကိုပြလို

၍ဥဿါရေ့နေ့ဘာသာဝါ၊စသည်ကိုတက်သည်)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြဒ်။ဥဿါ
ရေ့ နေ့ဘာ၊ချေါသောယောဂီသည်။ကိလဥ္စိပိယာ၊ဖျာကဲ့သို့။နေဝသံဝေလ္လေ
တိ၊မရှုံးမရှမခေါက်မလိပ်။ ကပါလတော၊မုန့်ကြော်အိုးကင်းမှ။ ပူဝံဝိ
ယ၊မုန့်ကဲ့သို့။ နဥဒ္ဓရတိ၊ မထုတ်မဆယ်။ ကေဝလမ္ပန၊ သက်သက်မူ
ကား။ တံကသိဏံ၊ကို။ နေဝအာဝဇ္ဇေတိ၊နှလုံးမသွင်း။ နမနသိကရော
တိ၊နှလုံးမမူ။နပစ္စဝေက္ခတိ၊မဆင်ခြင်။အနာဝဇ္ဇနေ့ဘာ၊နှလုံးမသွင်းသည်
ဖြစ်၍။အမနသိကရောနေ့ဘာ၊ဖြစ်၍။အပစ္စဝေက္ခနေ့ဘာစ၊၍လည်း။အညဒတ္ထု၊စင်စစ်သဖြင့်။တေန၊ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ကို။အာ
ကာသောအာကာသောတိ၊ဟူ၍။ မနသိကရောနေ့ဘာ၊နှလုံးမူလျက်။ဝါ၊
နှလုံးမူသောယောဂီသည်။ကသိဏံ၊ကို။ ဥဿါရေတိနာမ၊ချွါသည်မည်
၏။ (ချွါအပ်သောကသိုဏ်းသည်ထကြွသလော၊ ဆုတ်နစ်သလောဟု၊
ကား၊ကသိဏမ္ဘိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ဥဿါရိယမာနံ၊ချွါအပ်သော။က
သိဏမ္ဘိ၊သည်လည်း။ နေဝဥပ္ပဋ္ဌတိ၊မထမကြွ။ နဝိဝဋ္ဋတိ၊မနစ်မဆုတ်။
ကေဝလံ၊ သက်သက်မူကား။ ဣမဿကသိဏရူပဿ၊ကို။ (တနည်း)။
ဣမဿယောဂါဝစရဿ၊၏။ အမနသိကာရဉ္စ၊ နှလုံးမမူမကြံခြင်းကို
၎င်း။ အာကာသောအာကာသောတိမနသိကာရဉ္စ၊ အာကာသောအာ
ကာသောဟုဘာဝနာမနသိကာရကို၎င်း။ ပဋိစ္စနိဿာယ၊မှီ၍။ ဥဿါနို
တံနာမ၊ချွါအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ရူပါဝစရစတုတ္ထ
ဈာန်၏အာရုံဖြစ်သောကသိုဏ်းရုပ်ကို အချင်းခပ်သိမ်းနှလုံးမမူသော၊
ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်တွေ့နှံ့ရာအရပ်ကို အာကာသောအာကာသောဟု
နှလုံးမူသောယောဂီအား။အကြင်အခါ၌ထိုနှံ့ရာအရပ်သည်ဘာဝနာနု
ဘာဝဖြင့်အာကာသဖြစ်၍ထင်၏။ထိုအခါထိုယောဂီသည် ထိုကသိုဏ်း
ကိုချွါနိုင်သည်မည်၏။ထိုကသိုဏ်းသည်လည်းထိုယောဂီသည်ချွါအပ်
ပြီးသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသမတ္တံပညာယတိ
ဟုမိန့်သော်)။ ။ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသမတ္တံ၊ ကသိုဏ်းကို ချွါရာချွါ
ကြောင်း ကောင်းကင်မျှသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာ
ကာသန္တိဝါ၊သံဟူ၍၎င်း။ ကသိဏဖုဋ္ဌောကာသောတိဝါ၊ သောဟူ၍
၎င်း။ ကသိဏဝိဝိတ္တာကာသန္တိဝါ၊သံဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗံ၊သော။ဧတံ၊ဤပုဒ်
သုံးခုသည်။ ပရိယာယဘာဝတော။(ထည့်)။ ပရိယာယ်နှင့်နှင့်ဖြစ်သော
ကြောင့်။ဧကမေဝ၊အနက်အားဖြင့်တူသည်သာတည်း။သော၊ထိုယော

ဂိသည်။ တံကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသ နိမိတ္တံ၊ ထိုကသိုဏ်းကို ခွါရာခွါ
ကြောင်းကောင်းကင်နိမိတ်ကို။ အာကာသောအာကာသောတိ၊ ဟူ၍။
ပုနပ္ပုန္နံ၊အဘန်ဘန်အလီလီ။ အာဝဇ္ဇေတိ၊၏။ တက္ကာဟတံ၊ဝိတက်ဖြင့်
ရှေးရှုခေါက်သည်ကို။ဝိတက္ကာဟတံ၊ဝိတက်ဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်
သည်ကို။ကရောတိ၊၏။ ဇဝံ၊သို့။ပုနပ္ပုန္နံ၊အဘန်ဘန်။ အာဝဇ္ဇယတော၊
နှလုံးသွင်းသော။ တက္ကာဟတံ၊ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ကို။ ကရောတော၊
သော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။ နီဝရဏာနိ၊ ငါးပါးသောနီဝရဏတို့
သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ကွာကုန်၏။ ။(နီဝရဏာနိဝိက္ခမ္ဘန္တိဟု အဘယ့်
ကြောင့်ဆိုသနည်း။ရူပါဝစရပဋ္ဌမဈာန်၏ဥပစာရခဏာ၌ပင်လျှင် နီဝရ
ဏာတို့ကိုခွါအပ်ကုန်ပြီမဟုတ်လော။ထိုမှစ၍လည်း ထိုယောဂီအား ထို
နီဝရဏာတို့၏ပရိယုဋ္ဌာန်မဖြစ်။ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ဈာန်မှယုတ်ရာ၏
ဟူမူ။ဤ၌ဋီကာဆရာတို့၏ဝါဒကို၊ယမ္ပနကေဝဒန္တိ အဋ္ဌကထာဝသုဓမ္မာ
နိအရူပဇ္ဈာနဝိက္ခမ္ဘနေယျာနိ နီဝရဏာနိ၊တာနိသန္ဓာယေတံဝုတ္တံ၊ ဟူ
ပြီး၍၊ ထိုကိုမနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ တံတေသံမတိမတ္တံ၊ နဟိမဟဂ္ဂတ
ကုသလေသု လောကုတ္တရကုသလေသုဝိယ ဩဓိသောပဟာနံ နာမ
အတ္ထိ၊ဟူပြီး၍။မိမိဝါဒကို၊ယောပနရူပါဝစရေဟိအာရုပ္ပါနံဥဋ္ဌာရပ္ပလ
တာဒိဝိသေသော၊သောဘာဝနာဝိသေသေန သမ္ဘတရ ပဏီတတရ
ဘာဝေန တေသုယေဝ ပုရိမပုရိမေဟိ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမာနံဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
ဝိက္ခမ္ဘေန္တီတိပနဝစနံဝဏ္ဏဘာဏနဝသေနဝုတ္တံ။ တထာဟိအညတ္ထာဝိ
ပဟာနပဟိနာနံဥပရိပဟာနံဝုတ္တတိ၊ ဟုမိန့်သော်။ ဋီကာ)။ ။သတိ၊
အာကာသနိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသောသတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊အလွန်ထင်
သည်ဖြစ်၍ကောင်းစွာတည်၏။ ။(သတိသိသေနစေတ္တဥပစာရဇ္ဈာ
နာနုဂုဏာနံသန္တါပဋ္ဌမာနံသကိဋ္ဌယောဂံဒ.သတိ)။ ။ဥပစာရေန၊
ဥပစာရဈာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊သည်။သမာဓိယတိ၊ကောင်းစွာတည်ကြည်၏။
သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုကသိုဏ်းကို ခွါရာ ခွါကြောင်း
ကောင်းကင်အာရုံကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်ဘန်။ အာသေဝတိ၊၏။ ဘာဝေ
တိ၊၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။ ဇဝံ၊သို့။ ပုနပ္ပုန္နံ၊ဘန်၊ အာဝဇ္ဇယတော၊
သော။မနသိကရောတော၊သော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။အာကာသေ၊
ကသိုဏ်းကို ခွါရာခွါကြောင်း ကောင်းကင်အာရုံ၌။ အာကာသာနဉ္စာ
ယတနစိတ္တံ၊သည်။ အပ္ပေတိ၊အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ကား။

(ထည့်)။ပထဝီကသိဏာဒီသု၊တို့၌။ ရူပါဝစရစိတ္တံ၊သည်။အပ္ပေတိဝိယ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏သို့တည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဣဓ၊ဝိ၊ဤအာကာသာ နဉ္စာယတနဈာန်စိတ်၌လည်း။ (ဗိသဒ္ဒါဖြင့် ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်စိတ် ကိုပေါင်းသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် သည် လည်းဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သောကြောင့်တည်း)။ ။ပုရိမဘာဂေ၊ ၌။တိကဇ္ဈာနနိဝါ၊သုံးကြိမ်သောဈာန်တို့သည်ငှင်း။ စတုက္ကာရိဝါဇ္ဈာနာ နိ၊လေးကြိမ်သောဈာန်တို့သည်ငှင်း။ကာမာဝစရာနိ၊တို့သည်။ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနေဝ၊ ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။စ တုတ္ထံဝါ၊ဈာန်သည်ငှင်း။ ပဉ္စမံဝါ၊ဈာန်သည်ငှင်း။ အရူပါဝစရံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤ၌ဆိုသင့်ဆိုအပ်သောစကားကို မဆို။ ထိုစကား ကိုကား ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသ၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုမှိသဖြင့် သိပ လေဟုအတိဒေသပြုလိုရကား၊သေသံပထဝီကသိဏေဝုတ္တနယေ နေဝ၊ မိန့်သော်)။သေသံ၊သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊၌။ ဝုတ္တနယေဝ၊ဘွင့်အပ် ပြီးသောနည်း ရှိပြီးသာတည်း။ ။(ဇေယံတတ္ထအဝိသိဋ္ဌံ၊ တံအတိဒိ သိတ္ဗာဆူဒါနိဝိသိဋ္ဌဒဿေတုံ အယမ္ပနဝိသေသောတိအာဒိမာဟ)။ ။ အယမ္ပန၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဝိသေသော၊အထူးတည်း။ ဇေယထာ ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။အရူပါဝစရစိတ္တော၊သည်။ဥပ္ပန္နေ၊သော်။သောဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ယထာနာမ၊ကား။ ယာနပ္ပတောဠိကုမ္ဘိမုခါဒီ နံ၊မွမ်းအပ်သောထမ်းစင်စသောယာဉ်တို့၏အဝ-ငယ်သောတံခါးဝ- အိုးဝစသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊တခုခုကို။နီလပိလောတိကာယဝါ၊ညို သော အဆင်းရှိသောပုဆိုးဖြင့်ငှင်း။ ပီတလောဟိတောဒါတာဒီနံ၊ရွှေ သောနီသောဖြူသော ပုဆိုးစသည်တို့တွင်။ အညတရာယ ပိလောတိ ကာယဝါ၊တပါးပါးသောပုဆိုးဖြင့်ငှင်း။ဗန္ဓိတွာ၊စည်း၍ဖုံးလွှမ်း၍။ပေက္ခ မာနော၊ရှုသော။ပုရိသော၊သည်။ဝါတဝေဂေနဝါ၊လေ၏အဟုန်သည် ငှင်း။ အညေန၊တပါးသော။ ကေနစိဝါ၊တစုံတယောက်သောသူသည် ငှင်း။ ပိလောတိကာယ၊ကို။ အပနီတာယ၊ပယ်သည်ရှိသော်၊ဘွင့်သည် ရှိသော်။အာကာသံယေဝ၊ယာဉ်ဝ တံခါးဝ အိုးဝတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ် သေါကောင်းကင်ကိုသာလျှင်။ပေက္ခမာနော၊ရှုလျက်။တိဋ္ဌေယျယထာ၊ တည်ရာ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊လျှင်။ပုဗ္ဗေ၊၌။ ကသိဏမဏ္ဍလံ၊ကို။ဈာနစက္ခု နာ၊ဈာန်စက္ခုဖြင့်။ ပေက္ခမာနော၊လျက်။ ပိဟာရိတွာ၊၍။ အာကာသော

အာကာသေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဇ္ဈာမိနာ ပရိကမ္မမနသိကာရေန၊ ဤပရိကံဖြစ်သောဥပစာရဈာန်မနသိကာရဖြင့်။ သဟာသာ၊အဆောတလျင်။တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ထိုကသိုဏ်းအာရုံကို။အပနီတေ၊ပယ်ပြီးလတ်သော်။ အာကာသေ ညဝ၊ ကောင်းကင်အာရုံကိုသာလျှင်။ ပေက္ခမာနော၊ အရူပါဝစရဈာနစက္ခုဖြင့်ရှုလျက်။ ငိဟရတိ၊ ၏။ ။(ဩဂုဏ္ဍနသိဝိကာဒိယာနာနံ မုခံယာနမုခံ၊ ပုတောဠိယာခုဒ္ဒကနဠိရဿမုခံ ပုတောဠိမုခံ၊ ကုမ္ဘိယာ မုခံ ကုမ္ဘိမုခန္တိ ပဒွေကံမုခသဒ္ဒေါသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော)။ ။ဧတ္တာဝတာစ၊ ဤ၍အတိုင်းအရှည်ရှိသောစကားအစဉ်ဖြင့်ကား။ ဧသဧသောယောဂီ၊ သည်၊သဗ္ဗသောသဗ္ဗါကာရေန၊ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဒဏ္ဍာဒါန၏ဖြစ်သင့်သည်ကိုမြင်ခြင်းစသောခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါ၊သဗ္ဗသောသဗ္ဗသော်၊ကုန်စင်အောင်စုံသော။ ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို၊ သမတိက္ကမာ၊လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ချုပ်ခြင်းကြောင့်။နာနတ္တသညာနံ၊တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ဟူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ဈာန်ကို ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ငိဟရတိ၊၏။ဇ္ဈာတိ၊သို့။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။တတ္ထဝစနေ၊ ထိုသဗ္ဗသော ရူပသညာနံ-စသောစကား၌။ သဗ္ဗသောတိ၊ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ကုန်စင်အောင်စုံသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ။(သဗ္ဗာကာရေနာတိ ရူပနိမိတ္တံ ဒဏ္ဍာဒါနသမ္ဘဝဒဿနာဒိနာ သဗ္ဗေန ရူပေ ဆမ္ဗေသု ပဋိဃိကာသိကာဒိရူပနိမိတ္တံ သုဘာဒါနာကာရေန ပဋိနာ ဒေါသဒဿနာကာရေန ယေသု ဇ္ဈာနိသု နိက္ခန္တိ ဟာသေန သုခ ကာမတာဒိနာ၊ ဣကာ)။ ။ဝါ၊ကာ၊သဗ္ဗသော သေသေ ဒွေ သာသော၊ အကြွင်းမဲ့ကုန်စင်အောင်စုံသော၊ဟူတိ အာကာရ၊ဤကားအနက်။ ရူပ သညာကုသောလွန်၍၊ဈာန်ကိုရင်း ထိုဈာန် ၏အာရုံကိုရင်းမလွန်သောကြောင့်၊ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ၊ ဟုဟောသလောဟု၊ကာ ရူပသညာနန္တိ သညာသီသေန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ရူပသညာနန္တိ၊ကား။သညာသီသေန၊သညာကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါဝစရဈာနာနံ စေဝ၊ ဟောအပ်သောရူပါဝစရဈာန်တို့ကိုရင်း။ တဒါရမ္မဏာနံ စ၊ ထိုရူပါဈာန်၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကိုရင်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ရူပီရူပါနိ ပဿတီတိ အာဒိသု၊တို့၌။ရူပါဝစရဈာနမ္ပိ၊ကို သည်။ ရူပန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ရူပဈာနမ္ပိရူပန္တိ ဝုစ္စတိ ဥတ္တရပဒ လောပေန ရူပူပပတ္တိယာမဂ္ဂံဘာဝေတိတိအာဒီသုယထာရူပဘဝေါရူပံ။

ရူပီတိဟိရူပဇ္ဈာနလာဘီတိတိအဋ္ဌကထာ၊ဋီကာ။ ။အာရုံကိုအဘယ်၌ ရူပ
ဟုဟောသနည်း။ တဒါရမ္မဏာနဉ္စ ဟူ၍လည်း ဆိုသည်မဟုတ်လော
ဟူ၊ကား။ အာရုံဖြစ်သော ကသိဏ်းရုပ်ကိုလည်း ပုရိမပဒလောပအား
ဖြင့်ရူပဟုဟောပါ၏ဟူခြင်းငှါတဿစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဗဟိဒ္ဓါ။
ပ။ အာဒိသု၊တို့၌။ တဿ၊ထိုရူပါဝစရဈာန်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊အာရုံဖြစ်
သောကသိဏ်းရုပ်ကိုသည်း။ ရူပန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(အာရမ္မဏမ္ပိ
ကသိဏရူပံ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ ပုရိမပဒလောပေန ယထာ ဒေဝဒတ္တောတိ။
ရူပါနိပဿတီတိ စ ကသိဏရူပါနိဈာနစက္ခုနာ ပဿတီတိ အဋ္ဌကထာ၊
ဋီကာ)။ ။တသ္မာ၊ ထိုသို့ဥတ္တရပဒလောပ ပုရိမပဒလောပ အားဖြင့်
ယထာက္ကမရူပဈာန်ကသိဏ်းရုပ်တို့၌ ရူပဝေါဟာရထင်သော ကြောင့်။
ဣဓ၊ဤပါဠိ၌။ရူပေ ရူပဈာန်၌။ သညာ ထိုဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သောသညာ
သည်။ရူပသညာ၊မည်၏။ ဣတိဝံ၊သို့။သညာသိသေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တ ရူပါဝ
စရဇ္ဈာနဿ ဟောအပ်သောရူပါဝစရဈာန်၏။ ဧတံ ဤရူပသညာဟူ
သော။အဓိဝစနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(တဒါရမ္မဏာနဉ္စ ဟူ၍လည်း
ဆရာဆိုသည်မဟုတ်လောဟူ၊ကား။ ရူပံသညာအဿ၊စသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။အဿ၊ထိုအာရုံအား။ရူပံကသိဏရူပံ၊ကသိဏ်းရုပ်ဟူသော။
သညာ၊အမည်သည်။အတ္ထိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တံ ထိုအာရုံသည်။
ရူပသညံ၊မည်၏။ ။(ဤ၌အမည်ကိုသညာဟူသည်ဟုလိုရကား။ ရူပ
မဿနာမန္တိ ဝုတ္တံဟောတိ၊မိန့်သော်)။ ။အဿ၊ထိုအာရုံအား။ရူပံက
သိဏရူပံ၊ဟူသော။ နာမံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ဟော
တိ၊၏။ ဧဝံ၊သို့။ ပထဝီကသိဏာဒိဘေဒဿ၊ပထဝီကသိုဏ်းစသည်အ
ပြားရှိသော။ တဒါရမ္မဏဿစ၊ ထိုရူပဈာန်၏အာရုံ၏လည်း။ ဧတံ၊ ဤ
ရူပသညာဟူသော။ အဓိဝစနံ သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
၏။ ။(တဒါရမ္မဏဿစာတိစသဒ္ဒေန ယထာဝုတ္တံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ
သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တေနပါဠိယံ ရူပသညာနန္တိ သရူပေကသေသေန နိဒ္ဒေ
သောကတောတိဒဿေတိ၊ဋီကာ)။ ။သမတိက္ကမာတိ၊ကား။ဝိရာဂါ
ဇိဂုစ္ဆနတော၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ တနည်း။ နိရောဓာတပ္ပဋိဗဒ္ဓ
ဆန္ဒရာဂဝိက္ခမ္ဘနေန နိရောဓနတော၊ထိုရူပသညာ၌တပ်သောဆန္ဒရာဂ
ကို ခွါသဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ။(ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ
ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ အာဒိဝုတ္တံ)။ ။ကိံ၊အဘယ်ကို။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်သည်။

ဟောတိ၊နည်း။ကုသလဝိပါကကြိယာဝသေန၊တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဒသန္နံ၊ကုန်သော။ဈာနသင်္ခါတာနံ၊ကုန်သော။ ဧတေသံရူပသညာနဉ္စ၊တို့ကိုရင်း။ တို့၏ရင်း။ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန၊တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝန္နံ၊ကုန်သော။ အာရမ္မဏသင်္ခါတာနံ၊ကုန်သော။ ဧတေသံရူပသညာနဉ္စ၊တို့ကိုရင်း။တို့၏ရင်း။သဗ္ဗာကာရေန၊အားဖြင့်။ဝိရာဂါစ၊ရင်း။ နိရောဓာစ ရင်း။ဝါ၊ကား၊အနဝသေသာနံ၊ကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊တို့ကို။တို့၏။ ဝိရာဂါစ၊ရင်း။ နိရောဓါစ၊ရင်း။ (တနည်း)။ သဗ္ဗာကာရေန၊အားဖြင့်။ ဝိရာဂါစ၊ရင်း။ဝါ ကား အနဝသေသာနံ၊ကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓာစ၊ ရင်း။ ။(သဗ္ဗာကာရေနဝိရာဂါ၊ အနဝသေသာနံနိရောဓာတိဧဝံဝါ ယောဇနာ၊ဟူသောဋီကာနှင့်အညီယထာက္ကမဟုတ်)။ ။ ဝိရာဂ . ဟေတု . စဝ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်ရင်း။ နိရောဓဟေတုစ ချုပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်ရင်း။အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊၏။ ပံသဗ္ဗ၊၏။ သဗ္ဗသောသဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ အနတိက္ကန္တံ ရူပသညာန၊ မလွန်အပ်သေးသော ရူပသညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇတံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ငှါ။နသက္ကာ ကောင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဈာနသင်္ခါတာနံရူပသညာနံ၊အာရမ္မဏသင်္ခါတာနံ ရူပသညာနံဟူ၊ဈာန်ကိုရင်း၊အာရုံကိုရင်း၊သမတိက္ကမကိုဆို၏။ အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ တတ္ထကတမာရူပသညာ၊ စသဖြင့်ဝိဘင်း၌သညာသမတိက္ကမကိုသာ ဟောလေသနည်းဟူ ကား။ တတ္ထယသ္မာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ အာရမ္မဏေ ၌။ အဝိရတ္တဿ၊တပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သညာသမတိက္ကမော၊သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ သညာသု တို့ကို။ သမတိက္ကန္တာသုစ၊ ကောင်းစွာလွန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်ကား။အာရမ္မဏံ၊ကို။သမတိက္ကန္တံမေဝ ကောင်းစွာလွန်အပ်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အာရမ္မဏ သမတိက္ကမံ၊ အာရုံကိုလွန်ခြင်းကို။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ (ဝုတ္တောတိသမ္ဗန္ဓော)။တတ္ထကတမာ။ပ။သမတိက္ကမာတိ၊ဟူ၍။ဧဝံ၊သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ဈာနဝိဘင်း၌။ သညာနံယေဝ တို့ကိုသာလျှင်။ သမတိက္ကမော၊ကို။ ဝုတ္တော၊၏။ (သာဓကပါဠ်နက်ကား)။ တတ္ထ၊ ထိုရူပသညာနံသမတိက္ကမာ-ဟူသောပါဠ်၌။ကတမာ၊အဘယ်သည်။ရူပသညာ နည်း။ရူပါ

ဝစရသမာပတ္တိံ၊ကို။ သမာပန္နဿဝါ၊ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဥပပန္နဿဝါ၊ ရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿဝါ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသော ရဟန္တာ၏ရင်း။သညာ၊သည်။ သဉ္ဇာနနာ၊အမှတ်ပြု၍သိသောအခြင်းအရာသဉ်။ သဉ္ဇာနိတတ္တံ၊ အမှတ်ပြု၍သိသောစိတ်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကို။ရူပသညာယော၊တို့ဟူ၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ဣမာရူပသညာယော၊တို့ကို။အတိက္ကန္တော၊လွန်သည်။ ဝိတိက္ကန္တော၊အထူးသဖြင့်လွန်သည်။ သမတိက္ကန္တော၊ ကောင်းစွာလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသောရူပသညာနံသမတိက္ကမာတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။ (အာရမ္မဏာအဝိရုဠှာသသညာသမတိက္ကမောနဟောတိ၊ဟူပြီး၍ အဘယ့်ကြောင့်သမတိက္ကန္တာသု။ပ။ ကြန္တာမေဝဟူပြန်သနည်းဟူမူ။ အာရမ္မဏာ၊ပ။နဟောတိ၊ဟူသောစကားကို ဤဈာန်တို့သို့ အာရုံကို လွန်သဖြင့်သာ ရောက်အပ်၏။ အင်္ဂါကိုလွန်သဖြင့် မရောက်အပ်။ ဤကိုအကြောင်းပြု၍ ဆိုအပ်၏။ အကြင်ကြောင့်ကား ဤ၌ သညာသမတိက္ကမသည်အာရမ္မဏသမတိက္ကမနှင့်ကင်း၍မဖြစ်။ ထိုကြောင့် သမတိက္ကန္တာသုစ။ပ။သမတိက္ကန္တာမေဝဟောတိ၊ဟုဆိုသည်ဟူပေ။ ။သမာပန္နဿစသည်တို့၌ ကုသိုလ်သညာအားဖြင့် သမာပန္နဟူသည် ဝိပါက်သညာအားဖြင့် ဥပပန္နဟူသည်၊ကြိယာသညာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရီဟူသည်။အရဟတောဟိဈာနာနိဝိသေသတောဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော။ ။ ဝိဘင်း၌အာရမ္မဏသမတိက္ကမကိုမဟောဘဲလျက်အဘယ့်ကြောင့်ဤ၌ယူလေသနည်းဟု၊ကား။ယသ္မာပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဧတာသမာပတ္တိယော၊ထိုအရူပသမာပတ်တို့သို့။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုလွန်သဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ဧကသ္မိံညေဝအာရမ္မဏေ၊တခုသောအာရုံ၌သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ၊ပဌမဈာန်အစရှိသည်တို့သို့။ပတ္တဗ္ဗာနိဝိယ၊ရောက်အပ်ကုန်၏သို့။ နပတ္တဗ္ဗာ၊ မရောက်အပ်ကုန်။ တသ္မာ ကြောင့်။အာရမ္မဏသမတိက္ကမဝသေနပိ၊အစွမ်းဖြင့်လည်း။အယံအတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ကို။မယာ၊သည်။ကတာ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အာရမ္မဏသမတိက္ကမအစွမ်းဖြင့်လည်း တဒါရမ္မဏာသစေတံ အဓိဝစနံစသဖြင့် အတ္ထဝဏ္ဏနာကိုမှုအပ်၏။ ဝိဘင်း၌ကဲ့သို့ သညာသမတိက္ကမကို သာလျှင် ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ဟူ

လို)။ ။ပဋိဃသညာနမတ္ထင်္ဂမာတိ၊ကား။ စက္ခွာဒိနံ၊ကုန်သော။ ဝတ္ထူ။
နဉ္စ၊တို့၏ရင်း။ရူပါဒိနံ၊ကုန်သော။အာရမ္မဏာနဉ္စ၊တို့၏ရင်း။ပဋိဃာတေ
န၊အချင်းချင်းထိပါးခြင်းဖြင့်။(ဝိသယိဝိသယသမောဓာနဖြင့်ဟူလို)။သ
မုပ္ပန္နာ၊ကောင်းစွာဖြစ်သော။သညာ၊သည်။ ပဋိဃသညာ၊မည်၏။တော၊
ထိုပဋိဃသညာဟူသောအမည်သည်။ရူပသညာဒိနံ၊တို့၏။ အဓိဝစနံ၊
တည်း။ ယထာဟကိံ အာဟ၊အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း။ တတ္ထ
ကတမာ။ပ။ပဋိဃသညာယောတိ၊ယောဟူသောစကားကဲ့။အာဟ၊၏။
ကုသလဝိပါကာနံ၊ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ငါးပါးတို့ရင်း။ အကုသ
လဝိပါကာနံ၊ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ တို့ရင်း။ ဣတိ သို့၊ သဗ္ဗသော
သဗ္ဗာကာရေန၊ဖြင့်။ဝါသဗ္ဗသောသဗ္ဗာသံ၊ကုန်သော။ ဒသန္နံ၊ဆယ်ပါး
ကုန်သော။ တာသံပဋိဃသညာနံ၊ ထိုပဋိဃသညာတို့ကဲ့။ အတ္ထင်္ဂမာ
ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အသမုပ္ပါဒါ၊ တဘန်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
အပ္ပဝတ္တိံ၊တဘန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်ကဲ့။ကတွာ၊၍။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။
ဟောတိ၏။ ။(အတ္ထင်္ဂမာစသည်တို့၌၊ရှေးရှေးပုဒ်သည်နောက်နောက်
ပုဒ်၏အတ္ထဝစနတည်း။ထို့ကြောင့် ပဋိဃသညာတို့၏အတ္ထင်္ဂမသည်၊
ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောအခါ၌မဖြစ်ခြင်းတည်း။ထို့ကြောင့်ထိုအနုပ္ပတ္တိကို
ဤ၌သာယူခြင်း၌ အကြောင်းကဲ့ စာဒနာမုခဖြင့်ပြခြင်း၌၊ ကာမဉ္စေ
တာ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တော၊ထိုပဋိဃသညာတို့သည်။ပဌမဈာ
နာဒိနိ၊ တို့ကို။ သမာပန္နဿာပိ၊ ဝင်စား၍နေသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။
ကာမဉ္စနသန္တိ၊ အကယ်၍ကား မရှိကုန်၏ရှင့်။ (မရှိသည်ကဲ့မြဲစေလိုရ
ကား၊ဟိ၊စသည်ကိုမိန့်)။ ပဉ္စသဉ္စိ၊၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ထိုပဌမဈာန်စ
သည်တို့ကိုဝင်စား၍နေသောအခါ၌။ ဒွါရ၀သေနဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊သည်။
နပ္ပဝတ္တတိ၊မဖြစ်။ ဧဝံအဝိဇ္ဇမာနေ၊ဤသို့ပဌမဈာန်စသည်တို့ကိုဝင်စား
သောသူအားပဋိဃသညာ၏မရှိခြင်းသည်။ သန္တေပိ၊ဖြစ်သော်လည်း။
အညတ္ထ၊ စတုတ္ထဈာန်မှတပါးသောဈာန်တို့၌။ ပဟီနာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်
သော်လည်း။(ဝိ.ဋီ)။ သုခဒုက္ခာနံ၊သုခိန္ဒြေဒုက္ခိန္ဒြေတို့ကဲ့။ စတုတ္ထဈာ
နေ၊၌။ဝစနံပိယထာ၊ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ အညတ္ထ။(လိုက်ပါ)။အ
နာဂါမိမဂ်မှတပါးသောမဂ်တို့၌။ပဟီနာနံ၊သော်လည်း။သက္ကာယဒိဋ္ဌာ
ဒိနံ၊တို့ကဲ့။ တတိယမဂ္ဂေ၊၌။ ဝစနံပိယထာ၊ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့ရင်း။
ဣမသ္မိံ ဈာနေ၊ဤအရူပဈာန်၌။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ ကျင့်ပေသောပုဂ္ဂိုလ်

တို့အား အားထုတ်စေခြင်း၌။ ဍမသသဗျာနသသ၊ဤအရူပဗျာန်အား။ပ
သံသာဝသေန၊ချီးမွမ်းတော်မူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဧတာသံပဋိဃသညာ
နံ၊တို့ကို။ ဧတ္ထ၊ဤပဌမအရူပကထာ၌။ အတ္ထင်္ဂမဝသေန။(ထည့်)။ ချုပ်
ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။(တနည်း၊ချီးမွမ်းတော်မူသည်ကိုဆိုသဖြင့် အဘယ်မူစအံ့
နည်း။ ပဋိဃသညာတို့၏ကား အတ္ထင်္ဂမကို ဤ၌ ဟောတော်မူသင့်လှ
သောကြောင့်ပင် ဟောတော်မူပေသည်ဟုပြခြင်း၌၊ အထဝါ၊စသည်
ကိုမိန့်သော်။ ။သဘာဝဓမ္မ၏အဘာဝမည်သည် ပဋိပက္ခဖြင့်ပယ်အပ်
သောအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊အကြောင်း၏မရှိသဖြင့်၎င်းဖြစ်၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်
ရူပါဝစရဗျာနသမင်္ဂီအား ပဋိဃသညာတို့၏အဘာဝသည်အကြောင်း
မရှိကာမျှသာတည်း။ပဋိပက္ခဖြင့်ပယ်၍ကင်းသဖြင့်ကားမဟုတ်ဟုပြလို
သည်ဖြစ်၍၊ကိဉ္စာပိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အထဝါ၊ကား။တာပဋိဃ
သညာ၊တို့သည်။ရူပါဝစရံ၊ ဗျာန်ကို။သမာပန္နဿပိ၊ဝင်စား၍နေသော
သူအားလည်း။ ကိဉ္စာပိနသန္တိ၊ရှင့်။ အထခေါ၊ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ပ
ဟီနတ္တာ၊ ထိုအခါ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နနသန္တိ၊ပဋိဃ
သညာတို့မရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ ။(တတ္ထကာရဏမာဟနဟိရူပဝိရာ
ဂါယရူပါဝစရဘာဝနာသံဝတ္တတိတိ)။ ။ဟိကသ္မာ၊အဘယ့်ကြောင့်
နည်းဟူမူကား။ရူပါဝစရဘာဝနာ၊ရူပါဝစရဗျာန်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။
ရူပဝိရာဂါယ၊ရုပ်ကိုစက်ဆုပ်ခြင်း၌။ နသံဝတ္တတိ၊မဖြစ်။ ။(နနုစပဋိ
ဃသညာပိအရူပဓမ္မာဝေါတိစောဒန်သန္ဓာယာဟ ရူပါယတ္တာစဧတာ
သံပဝတ္တိတိ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတာသံ၊ ထိုရူပါဝစရဗျာန်တို့၏။
ပဝတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရူပါယတ္တာ၊ ရုပ်၌စပ်သည်၊ ရုပ်အား စပ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ နနသန္တိ၊ကုန်။ ။(အရူပဘာဝနာကား
ရူပဘာဝနာကဲ့သို့မဟုတ်ဟူခြင်း၌၊ အယမ္ပန၊စသည်ကိုမိန့်)။ ။ပန၊
အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံဘာဝနာ၊ ဤအရူပဘာဝနာသည်။ ရူပဝိရာဂါယ၊
၌။သံဝတ္တတိ၊ဖြစ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တာ၊ထိုပဋိဃသညာတို့ကို။
ဧတ္ထ၊ဤအရူပဗျာန်၌။ ပဟီနာတိ၊ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ဟောခြင်း
၌၊ဟောခြင်းသည်။ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ကေဝလဉ္စ၊သက်သက်ကား။ ဝတ္တုံ၊
ဟောခြင်း၌သာလျှင်၊ဟောခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊သင့်သည်။ န၊
မဟုတ်သေး။ဧကံသေနဝ၊စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ဧဝံ၊ဤသို့ပယ်အပ်

ကုန်၏ဟူ၍။ ခါရေတုမ္ပိ၊မှတ်ခြင်းငှါလည်း၊မှတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဋ
တိ၊သင့်၏။ဟိသင့်၊၏။ တာသံ၊ထိုပဋိဃသညာတို့၏။ ဇာတော၊ဤအရူပ
ဈာန်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။ အပ္ပဟီနတ္တာယေဝ၊မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်သာလျှင်။ပဋိဃသညာနံ၊ကို။ သမာပန္နဿ၊ဝင်စား၍နေသသူ၏၊သူ
အား။ သဒ္ဒေါ၊ကို။ ကဏ္ဍကောတိ၊ ဆူးငြောင့်ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊သည်။
ဝုတ္တော၊၏။ ဣဓ၊ ဤအရူပဈာန်၌ကား။ ပဟီနတ္တာယေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီး
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။အရူပသမာပတ္တီနံ၊တို့၏။ အာနေဉ္ဇာဘိ
သင်္ခါရဝစနာဒီဟိ၊တို့ဖြင့်။(ထည့်)။ အာနေဉ္ဇတာစ၊မတုန်လှုပ်သည်၏
အဖြစ်ကို၎င်း။ ယေတေသန္တာဝိမောက္ခာအတိက္ကမ္မရူပေအာရုပ္ပါတိအာ
ဒိနာ၊ ဤသို့စသဖြင့် (ထည့်)။ သန္တဝိမောက္ခတာစ၊ ငြိမ်သက်သောဝိ
မောက္ခ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ဝုတ္တာ၊၏။ ။(အရူပသမာပတ်တို့၏မတုန်လှုပ်
သည်၏အဖြစ်ကိုသရုပ်အဘယ်ကိုထောက်၍မိန့်သနည်းဟူသောစော
ဒနာကိုဖြေလိုရကား။ အာဠာရေ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စသဒ္ဒါ၏။
ကာလာမော၊ကာလာမအမျိုးဖြစ်သော။အာဠာရော၊အာဠာရရသေ့သည်။
အရူပသမာပန္နော၊အရူပသမာပတ်ဝင်စား၍နေသည်ရှိသော်။ပဉ္စမတ္တာ
နိ၊ ငါးရာမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သကဋသတာနိ၊လှည်းအရာတို့
ကို။(တနည်း)။ ပဉ္စမတ္တာနိသကဋသတာနိ၊လှည်းငါးရာတို့ကို။ နိဿာ
ယန်သသာသ၊မြို၍မြို၍။ အတိက္ကမန္တာနိ၊လွန်သည်တို့ကို။ နေဝအဒ္ဒသ၊မ
မြင်၊သဒ္ဒံ၊လှည်းသံကို။နေဝအသောသိ၊မကြား။ ဣတိ၊ဤသို့မတုန်လှုပ်
သည်၏အဖြစ်ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။(အဖြစ်ကိုမြင်
ခြင်းမှုသွားရှိသော ပဋိ ... ဘာဝေန၏ အားဖြင့် ပဋိဃသညာတို့၏
ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သည်းစွာသောအသံဖြင့်
လည်းအရူပသမာပတ်မှမထ။ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ကောင်း
စွာပယ်အပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ကားအလုံးစုံသောရူပါဝစရသမာ
ပတ်မှထခြင် သည့်ဖြစ်ကောင်း၏။ ထိုသို့အလုံးစုံမှထခြင်း ဖြစ်ကောင်း
သော်သည်ပဉ္စမဈာန်သည် အနည်းငယ်သောအသံကိုမျှလည်းသည်း
မခံနိုင် ထို့ကြောင့် ထိုပဉ္စမဈာန်ကိုဝင်စား၍နေသသူအားအသံကိုဆူး
ငြောင့်ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏)။ ။နာနတ္တသညာနံအမနသိကာရာ
တိ၊ကား။နာနတ္တေ၊အထူးထူးသောသဘောရှိသော။ဂေါစရေ၊အာရုံ၌။
ပဝတ္တာနံ၊ဖြစ်ကုန်သော။ သညာနံဝါ၊တို့ကို၎င်း။ နာနတ္တာနံ၊ အထူးထူး

သောသဘောရှိကုန်သော။ သညာနံဝါ၊ တို့ကိုဧင်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားပြုအံ့။တတ္ထကတမာ။ပ။သညာယောတိ၊ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ဝိဘင်္ဂေ၊ ဈာနဝိဘင်း၌။ ဝိဘဇိတွာ၊ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တာ၊ကုန်သော။ ဣမာ၊ဤဈာန်၌။အဓိပ္ပေတာ၊ကုန်သော။ အသမာပန္နဿ၊ဈာန်မဝင်စားသသူ၏။ မနောဓာတု မနောဝိညာဏဓာတုသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ဧတာသညာ၊တို့သည်။ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒေ၊ရူပသဒ္ဒစသည်အပြားရှိသော။နာနတ္တေနာနာသဘာဝေ၊ရှိသော။ဂေါစရေ၌။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။စ၊ထိုမှတပါး။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ကာမာဝစရကုသလသညာ၊တို့သည်ဧင်း။ပ။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ စတုစတ္တာလီသမ္ပိ၊ လေးဆဲ့လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတာသညာ၊ တို့သည်။ နာနတ္တာနာနာသဘာဝါ၊ကုန်၏။ အညမညံ၊အချင်းချင်း။ အသဒိသာ၊မတူကုန်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ နာနတ္တသညာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗသောသဗ္ဗာကာရေန၊ဖြင့်။ ဝါ၊သဗ္ဗသောသဗ္ဗာသံ၊ကုန်သော။တာသံနာနတ္တသညာနံ၊ထိုအထူးထူးသောသဘောရှိသောအာရုံ၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို။ ဝါ၊ ထိုအထူးထူးသော သဘောရှိသော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အနာဝဇ္ဇနာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အသမန္နာဟာရာ၊ နှလုံးသို့ ကောင်းစွာမဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပစ္စဝေက္ခနာ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ တာ၊ထိုနာနတ္တသညာတို့ကို။ နာဝဇ္ဇေတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ နမနသိကရောတိ၊ နှလုံး၌မမူ။ နပစ္စဝေက္ခတိ၊မဆင်ခြင်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ရူပသညာပဋိဃသညာတို့၌သမတိက္ကမာအတ္ထင်္ဂမာဟုနှစ်ပါးဟောသနည်း။နာနတ္တသညာတို့၌ကား အမနသိကာရာဟုဟောသနည်းဟု၊ကား။အထူးဟောခြင်းကိုပြခြင်းငှါ၊ယသ္မာ စေတ္ထပုရိမာရူပသညာ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊အဖြစ်တင်ဘွယ် ကိုပယ်တတ်သောဝါကျတပါးကိုအားထုတ်အံ့။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပသညာစ၊ တို့သည် ဧင်း။ ပဋိဃသညာစ၊ တို့သည်ဧင်း။ ဣမိနာဈာနေန၊ ဤပဉ္စမာရုပ္ပဈာန် ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေဘဝေပိ၊ ဖြစ်ရာဘုံ၌လည်း။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်သေး၏ရှင့်။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ပယ်ခြင်းကြောင့်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ထိုပဉ္စမအရူပဘုံ၌။ ဣမံဈာနံ၊ဤပဉ္စမာရုပ္ပဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊စေ၍။ ဝိဟရဏကာလေ၊ နေသော

ကာလန္တိကား။ ပဂေဝ၊အဘယ်မှာရှိကုန်အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ကြောင့်။တာ
သံ၊ ထိုရူပသညာ ပဋိဃသညာတို့ကို၊ တို့၏။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။
အတ္ထင်္ဂမာ၊ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဒွေဓာပိ၊နှစ်ပါးသောအပြားဖြင့်
လည်း။အဘာဝေါ ယေဝ၊မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ဝုတ္တော ၏။ပန၊အထူးကို
ဆိုအံ့။ နာနတ္တသညာသု၊တို့တွင်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ကာ
မာဝစရကုသလသညာ၊ဝင်း။ ပ။ဣတိ၊သို့။ ဣမာသတ္တဝီသတိသညာ၊ဤ
နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသောသညာတို့သည်။ ဣမိနာဗျာနေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေဘ
ဝေ၊၌။ဝိဇ္ဇန္တိ၊ရှိကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တာသံ၊ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော
သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ကြောင့်။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ထိုဘုံ၌
ရှိကုန်လျှင်ပင် အဘာ ၀င့်ကြောင့် အမနသိကာရာဟုဟောသော ဟူသင့်
သနည်းဟု၊ ကြောင့်။ တ ဘြာပိဟိ။ပ။ ဟောတိတိ၊ဟူသည်)။ ။ဟိ
ယသ္မာ၊ကြောင့်။ တတြာပိ၊ထိုဘုံ၌လည်း။ ဣမံဗျာနံ၊ ဤပဋ္ဌမာရုပ္ပဈာန်
ကို။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ဝိဟာရတော၊နေသောသူသည်။ တာသံ၊ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနစ်
ပါးသောသညာတို့ကို။ အမနသိကာရ ယေဝ၊နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်သာ
လျှင်။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ဝိဟာရတိ၊၏။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။တာသံ၊ထိုနှစ်ဆဲ့
ခုနစ်ပါးသောသညာတို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊နှလုံး၌ထားမူကား။ အ
သမာပန္နော၊ဈာန်မဝင်စားသည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။နာ
နတ္တသညာနံ၊အမနသိကာရာတိ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ထိုသို့အချို့သောနာ
နတ္တသညာတို့၏ထိုဘုံ၌ဖြစ်သောကြောင့် ထိုနာနတ္တသညာတို့ကိုမနသိ
ကာရ၏အကြောင်းဖြစ်သောရုပ်ဘုံကိုလွန်ခြင်းကြောင့်သမာဓိ၏ထိရ
ဘာဝကိုပြခြင်းငှါ၊သ ၃ ၆ တာ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။တနည်းလည်း
သောဘုံတို့အား ဥဿာဟ အကျိုးငှါဝင်း၊ လာဘနိဿကျိုးငှါ
ဝင်း၊ ဤသုံးပုံတို့ဖြင့် အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၏ဂုဏ်ကို ချီး
မွမ်း၏ဟူခြင်းငှါသ ၃ ၆ တာစသည်ကိုမိန့်သော်။ထို့ကြောင့်အဋ္ဌသါ
လိနီ၌၊သ ၃ ၆ ကာ။ ၀ ဒတ ဗ္ဗာ၊ဟုမိန့်ပြီး၍။ ဣတိဘဂဝါပန္နရသန္တံ
ရူပသညာနံသမတိက္ကမေန၊ဒသန္နံပဋိဃသညာနံအတ္ထင်္ဂမေန၊စတုစတ္တာ
လီသာသနာနတ္တသညာနံအမနသိကာရေနာတိ တိဟိပဒေဟိအာကာ
သာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝဏ္ဏံကထေသိ၊ ဤသို့စသဖြင့် ကျယ်စွာ
မိန့်သော်။ဤကျမ်း၏ဋီကာ၌လည်း၊အပိစဣမေဟိတိဟိပဒေဟိအာကာ
သာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာဝဏ္ဏောကထိတောသောတုနံဥဿာဟ

ဇနန္တတ္ထံပလောဘနတ္တဠ္ဌ၊ဟူပြီး၍။ထိုဝဏ္ဏကထန၏အကျိုးကိုပြလိုသည်
ဖြစ်၍၊ ယေဟိအကုသလာဝေဂံဂါဟိနော သဗ္ဗသာဒရဟိတေအာကာ
သေပဝတ္တိတသညာယ ကောအာနိသံသောတိ၊ တေတတောမိန္တာဂါ
ဟာတောနိဝတ္တေတုံ တိဟိပဒေဟိဗျာနသသအာနိသံသောကထိတော။
တံဟိသုတ္တာတေသံဝေဂံဘာဝိဿတိ ဝေဂံသန္တာကိရာယံသမာပတ္တိ ဝေဂံပ
ဏီတာ၊ဟာန္တသာနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံဥဿာဟံကရိဿာမီတိ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။
စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဇွ်ေ၊ဤပါဠ်တို့တွင်။သခေ်ပတော၊အကျဉ်းအားဖြင့်။ရူ
ပသညာနံသမတိက္ကမာတိ ဣမိနာ၊ဤပါဠ်ဖြင့်။ သဗ္ဗရူပါဝစရဈာနာ်၊တို့
ကို။ ပဟာနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ ပဋိဃ။ပ။ဣမိနာ၊ဤပါဠ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ကုန်
သော။ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနံ၊တို့ကို။ပဟာနဥ္စ၊ကိုရင်း။အမန
သိကာရောစ၊ကိုရင်း။ ဝုတ္တော၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။အနန္တော
အာကာသောတိဇွ်ေ၊ ပါဠ်၌။ အဿ၊ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါရာခွါ
ကြောင်းကောင်းကင်အား။ဝါ၊ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကိုခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်
သောကောင်းကင်အား။ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ၊ ဥပါဒ်ဟူသော အပိုင်းအခြား
သည်ရင်း။ဝယန္တော ဝါ၊ဘင်ဟူသောအပိုင်းအခြားသည်ရင်း။နပညာယ
တိ၊မထင်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အနန္တော၊မည်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်
အပိုင်းအခြားမထင်သနည်း၊ သဘာဝဓမ္မမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။
ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌၊သဘာဝဓမ္မောဟိအဟုတွာသမ္ဘဝတောဟုတွာစဝိ
နသသနတောဥပ္ပါဒဝယပရိစ္ဆိန္နော၊အာကာသောပနအသဘာဝဓမ္မတ္တာ
တဒုဘယာဘာဝတောအနန္တောဝုတ္တော၊မိန့်သော်။ ။အဇ္ဈာကာသ၊
ပရိစ္ဆိန္နာကာသတို့၏ ဤ၌မလိုအပ်သောကြောင့်၊ ထိုကို နစ်စေလိုသည်
ဖြစ်၍၊အာကာသောတိ။ပ။ ဝုတ္တတိ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။အာကာသောတိ
ဣမိနာ၊ပါဠ်ဖြင့်။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသော၊ ကသိုဏ်း ကိုးပါးကို ခွါ
ကြောင်းကောင်းကင်ကို။ဝုတ္တတိ၊၏။ ။(ကသိဏံဥဂ္ဃါဋိယတိဧတေနာ
တိကသိဏုဂ္ဃါဋိမော၊တဒေဝကသိဏုဂ္ဃါဋိမံ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဇွ်ေ၊
ဤကသိုဏ်းကိုးပါးကိုခွါကြောင်းကောင်းကင်၌။မနသိကာရဝသေနပိ၊
အနန္တဖရဏာကာရဖြင့်ဖြစ်သော ပရိကမ္မမနသိကာရဖြင့်လည်း။ အ
နန္တတာ၊အနန္တ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့် နှံ့
သော ပရိစ္ဆေဒရှိသည်မဟုတ်လော။ အသို့ အနန္တဖရဏာကာရအား
ဖြင့်ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ ရူပဝိဝေကမတ္တဂ္ဂဟာဏေန ပရိစ္ဆေဒဿ အဂဟ

ဏာတော၊ဟိတ်ခတ်)။ ။တေနေဝ၊ထို့ကြောင့်လျှင်။ဝိဘင်္ဂေ၊၌။တသ္မိ မာကာသေ။ပ။အာကာသေ၀ာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ တသ္မိံ အာကာသေ၊ထို ကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်းကောင်းကင်၌။ စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတိ၊၏။သဏ္ဌပေတိ၊ကောင်းစွာထား၏။အဂဟိတပရိစ္ဆေဒတာယ။ (ထည့်)။မယူအပ်သောအပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနန္တံ၊အ ပိုင်းအခြားမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊၍။ ပရိကမ္မသမ္မသပုဗ္ဗကေန၊ပရိကမ္မ သမ္မသရှေ့သွားရှိသော။ဈာနဖသသေန၊ ဈာန်ဖဿဖြင့်။(ကတွာစသည် ကားထည့်ပါ၄)။ ဖရတိဖုသတိ၊တွေ့၏၊ ရောက်၏။တေန၊ကြောင့်။ အ နန္တော အာကာသောတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ အာကာ။ပ။ ဧတ္ထ၊၌။ အဿ၊ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်း ကောင်းကင်အား။ အန္တော၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားသည်။ နပညာယတိ၊မ ထင်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အနန္တံ၊မည်၏။ အနန္တံ၊ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားမထင်သော။ အာကာသံ၊ကောင်းကင်။ အာကာသာ နန္တံ၊ကောင်းကင်။(အဂျာဟိတစသည်ကဲ့သို့ဝိသေသနပရနိပါတ)။အာ ကာသာနန္တမေဝ၊သည်ပင်လျှင်။အာကာသာနဉ္စံ၊မည်၏။ ။(သကတ္ထ၌ ဘာဝပစ္စည်းဟူလို။ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာသာနဉ္စံ၊ သံယောဂ ပရဿတကာရဿစကာရံကတွာ၊ဋီကာ)။ ။ဒေဝါနံ၊နတ်တို့၏။အာ ယတနံ၊တည်ရာသည်။(ထည့်)။ ဒေဝါယတနံဣဝ၊ဒေဝါယတနမည်၏ သို့။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊ သမ္ပယုတ်တရားနှင့်အကွသော။ အဿဈာ နဿ၊ ဤပဌမာရုပ္ပဈာန်၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက် ကြောင့်။တံအာကာသာနဉ္စံ၊ထိုဥပါဒ်အပိုင်းအခြားဘင်အပိုင်းအခြားမ ထင်သောကောင်းကင်ဟူသော။အာယတနံ၊တည်ရာအာရုံသည်။အတ္ထိ၊ ၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တံဈာနံ၊သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊မည် ၏။ ဥပသမ္ပဇ္ဇဝိဟရတိဘိ၊ကား။ တံအာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်သို့၊ ဈာန်ကို။ပတွာ၊၍။နိပ္ဖါဒေတွာ၊၍။တဒနုရူပေန၊သော။ဣရိယာပထဝိဟာ ရေန၊ဖြင့်။ဝိဟရတိ၊၏။ ။(ဈာန်၏ပဝတ္တိဋ္ဌာနဖြစ်သောကြောင့် အာရုံ ကိုအဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနအာယတနမသာ-ဟု အဓိဋ္ဌာနတ္ထ၏ အာယတနသဒ္ဒါ ၏ထင်ခြင်းကြောင့်ဆိုသည်။ကာရဏာ၊အာကာရ၊သဥ္ဇာတိ၊ဒေသ၊နိဝါ သတ္ထ၌လည်းအာယတနသဒ္ဒါဤ၌သင့်သည်ပင်)။ ။အယမာကာသာ နဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေဝိတ္ထာရကထာ။

၁၄၃။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယံ၊ ၌။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝေန၊ လေ့လာစွါပြုအပ်ပြီးသောအာဝဇ္ဇန်းစသောလက္ခဏာရှိသော ဝသီဘော်ရှိပြီးသောယောဂီသည်။ ။(ရူပါဝစရသညာကိုမလွန်သေးသောကြောင့်ရင်း၊ တံသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရ၏ ဟာနဘာဂိယဘာဝကို ဆောင်သောကြောင့်ရင်း၊ ထိုသညာကိုလွန်သဖြင့်သာလျှင် တပါးကုန်သော သမတိက္ကမိတဗ္ဗတို့ကို လွန်ခြင်း၏ပြီးသောကြောင့်ရင်း၊ အာသန္နရူပါဝစရဇ္ဈာနပစ္စတ္ထိကာ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။အယံသမာပတ္တိ၊ ဤငါရသော အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်သည်။ အာသန္နရူပါဝစရဇ္ဈာနပစ္စတ္ထိကာ၊ ရူပါဝစရဈာန်ဟူသော နီးသောရန်သူရှိ၏။ ။(ခရီးလမ်းမှန်သွားသော ဘာဝနာ၏အထက်အထက်သောတရားအထူးကိုဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊မွန်မြတ်သောအဖြစ်၏ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်း၊ပဌမာရုပ္ပထက်ဒုတိယာရုပ္ပသည်အထူးသဖြင့်ငြိမ်သက်သောသဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊နေဝစဝိညာဏဉ္စာယတနမိဝသန္တာ၊ ဟူသတည်း။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ သုပ္ပဏီတတရာ ဟောန္တိ ပစ္ဆိမာပစ္ဆိမာဈာန၊ဟူလတ္တံ့.သည်တကား)။ ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနမိဝ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ် ကဲ့သို့။ နေဝစသန္တာ၊ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ဣတိ၊သို့။အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ အာဒီနဝံ၊အပြစ်ကို။ ဒိသွာ၊၍။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ နိကန္တိံ၊တပ်ခြင်း တဏှာကို။ ပရိယာဒါယ၊ကုန်စေ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဗျာန်ကို။ သန္တတော၊ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်၊ငြိမ်သက်၏ဟူ၍။ မနသိကရိတွာ၊နှလုံး၌ထား၍။ တံအာကာသံ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါရာကောင်းကင်ကို။ ဖရိတွာ၊နှံ့၍။ပဝတ္တံ၊ဖြစ်သော။တံဝိညာဏံ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။(တံကိုသည်မှာလည်းယှဉ်)။ဝိညာဏံဝိညာဏန္တိ၊ဏံဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊နှလုံးသွင်းအပ်၏။မနသိကာတဗ္ဗံ၊နှလုံး၌ထားအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဘန်ဘန်သက်ဝင်၍ဆင်ခြင်အပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။ဝိတက္ကာဟတံ၊ဝိတက်ဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်သည်ကို၊ကာတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အနန္တံချည်းသက်သက်၊ အနန္တံအနန္တံ-ဟု နှလုံး

မသွင်းအပ်။အနန္တံဝိညာဏံ အနန္တံဝိညာဏံ-ဟူ၍ရင်း၊ ဝိညာဏံဝိညာဏံ-ဟူ၍သော်ရင်း နှလုံးသွင်းအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ ဝိညာဏံဝိညာဏန္တိ ပုနပ္ပုနံအာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ဟူပြီး၍။ အနန္တံအနန္တန္တိပန နမနသိကာတဗ္ဗံ၊ဟု မြစ်ပြန်သည်)။ ။ကေဝလံ။(ထည့်)။သက်သက်။ အနန္တံအနန္တန္တိပန၊ အနန္တံအနန္တံ-ဟူ၍သာလျှင် မှကား။ နမနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံး၌ မထားကောင်း။ ။(အနန္တံဝိညာဏံအနန္တံဝိညာဏံ-ဟူ၍ရင်း၊ဝိညာဏံဝိညာဏံ-ဟူ၍ရင်း၊နှလုံးသွင်းကောင်း၏ဟူလိုသော်)။ ။ဇော်၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သောဝိညာဏနိမိတ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ နီဝရဏာနိ၊တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ကွာကုန်၏။ သတိ၊ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်လျှင်အာရုံရှိသောသတိသည်။သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ဥပစာရေန၊ဥပစာရဈာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်သည်၊သမာဓိယတိ၊ကောင်းစွါတည်ကြည်၏။သော၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊တံနိမိတ္တံ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သောဝိညာဏနိမိတ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ အာသေဝတိ၊မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊အကြိမ်များစွာပြု၏။ဇော်၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ကရောတော၊အကြိမ်များစွာပြုသော။တဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာကာသေ၊ကသိဏ်းကို ခွါရာ ကောင်းကင်၌။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊တနစိတ်သည်။ အပ္ပေတိဝိယ၊အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏သို့။ အာကာသဖုဋ္ဌေ၊ ကသိဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်ကိုနှံ့၍ဖြစ်သော။ ဝိညာဏေ၊ ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၌။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ္တံ၊စိတ်သည်။အပ္ပေတိ၊အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ။(အာရုံသည် သဘာဝဓမ္မဖြစ်သောကြောင့် ဤစိတ်သည် အပ္ပနာအဖြစ်သို့မရောက်ကောင်းတကား။အဘယ့်ကြောင့်ရောက်သနည်း။အဘယ်ကဲ့သို့ရောက်သနည်းဟူမူ။ ။သဘာဝဓမ္မေပိအာရုပ္ပဏသမတိက္ကမဘာဝနာဘာဝတော ဋ္ဌာနံ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ ဟောတိစတုတ္ထာရုပ္ပံဝိယ၊ဋီကာ။ ။သဘာဝဓမ္မေ၊အာရုံသဘာဝဓမ္မသည်။သမာနေပိ၊ဖြစ်မူလည်း။အာရုပ္ပဏသမတိက္ကမဘာဝနာဘာဝတော၊ အာရုံကိုလွန်သောဘာဝနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဋ္ဌာနံ၊ ဤဒုတိယာရုပ္ပစိတ်သည်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စတုတ္ထာရုပ္ပံ၊သည်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တံ၊သည်။ ဟောတိဝိယ၊ဖြစ်၏သို့တည်း။ ။ငင်းဋီကာနက်။ ။ဤ၌အပ္ပနာနည်းကိုရှေးနှင့်မတူ၊ အသီး

မှတ်ရမည်လော)။ ။ဋ္ဌေဒုတိယာရုပ္ပဈာနေ၊ ၌။အပ္ပနာနယောပန၊ကို ကား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပဉ္စမာရုပ္ပဈာန်၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ပုရိမဘာဂေတိဇဂိစတ္တာရိဝါဇေဝနာနိကာ မာဝစရာနိဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနေဝဟောန္တိ၊စတုတ္ထံပဥ္စမံဝါ အရူပါဝစရံ၊ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ပဉ္စမာရုပ္ပဈာန်၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ဖြင့်သာသိလင့်။နည်းထူးမရှာလင့်ဟူလို)။ ။တနည်း။ အာရမ္မဏော၊ရုံ ၌။သဘာဝဓမ္မော၊ဓမ္မသည်။သမာနေပိ၊ဖြစ်မူလည်း။ဈာနသ၊၏။(ထဥ္စ)။ အပ္ပနာနယောပန၊ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊မရဏာနုဿတိနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အာရမ္မဏာ တိက္ကမဘာဝနာဝသေနအာရုပ္ပံ အပ္ပနံပါပုဏာတိ၊ အပ္ပနာပ္ပတ္တာသေဝ ဈာနဿအာရမ္မဏာသမတိက္ကမနမတ္တံတတ္ထဟောတိ၊ဟု မရဏာနုဿ တိနိဒ္ဒေသ၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာသိပါလင့်ဟူလို)။ ။စ၊ဆက် ၍ဆိုဦးအံ့။ ဋ္ဌေဘာဝတာ၊ဤမှအတိုင်းအရှည်ရှိသောသဒ္ဒါအစဉ် အနက်အ စဉ်ဖြင့်။ သေသောပုဂ္ဂလော၊ကို။ သဗ္ဗသောသဗ္ဗေန ဒေါသဒေါသနာ ကာရေနာ၊နီးသောရုပ်ဟူသောရန်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်၊ဤသို့အစရှိသောပဉ္စမာရုပ္ပ၌ကုန်အောင်စုံသောအပြစ်ဒေါသကို ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။(တနည်း)။သဗ္ဗသောသဗ္ဗေနအာကာရေ နာ၊ထိုပဉ္စမာရုပ္ပ၌နိကန္တိကိုပယ်ခြင်း၊နှလုံးမသွင်းလိုသည်၏အဖြစ်ဇစရှိ သောကုန်အောင်စုံသောအခြင်းအရာဖြင့်။(တနည်း)။ သဗ္ဗသောသဗ္ဗံ၊ ကုသိုလ်ဝိပါက်ကြိယာအပြားအားဖြင့် အကျန်မရှိသော။ အာကာသာ နဉ္စာယတနံ၊ယတနကို။ သမတိက္ကမ္မ၊လွန်၍။ အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊အနန္တံ ဝိညာဏံအနန္တံဝိညာဏံဟု။ဝေ၊သို့။မနသိကရောန္တော၊နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍။(ထည့်)။ ဝိညာဏဥ္စာယတနံ၊ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိ ဟရတိတိ၊တရားဝိသေသသို့ မိမိကိုဆောင်ပေသောသူဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး ချီးမွမ်းဆိုသင့်လှပေ၏။ ။(သဗ္ဗသောတိသဗ္ဗာကာ ရေန ပဉ္စမာရုပ္ပေအာသန္နရူပပစ္စတ္ထိကတာအသန္တသဘာဝတာတိ ဧဝ မာဒိနာသဗ္ဗေနဒေါသဒဿနာကာရေန၊တတ္ထဝါနိကန္တိပ္ပဟာနအနာ ဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိအာကာရေန၊ သဗ္ဗံဝါကုသလဝိပါက ကြိယာဘေဒ တောအနဝသေသန္တိအတ္ထော၊ဟုဘွင့်သင့်၏။ ထိုသို့ဘွင့်အပ်သော ဤ သဗ္ဗသော၏အနက်သည်ဟေဋ္ဌာဝုတ္တနယဖြင့်သိခြင်းငှါ တတ်ကောင်း

လှလေပြီဟုနှလုံးပိုက်၍။သဗ္ဗသောတိဏ္ဏန္နံဝုတ္တနယမေဝ၊ဟူသတည်း)။ ။ တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။သဗ္ဗသောတိဏ္ဏန္နံ၊ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊တည်း။ ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။အာကာသာနဉ္စာယတနံသမတိက္ကမ္မာတိဧတ္ထ၊ဤ ပါဌ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ ဝုတ္တနယေန၊ဆိုအပ်ပြီးသောဗာဟိရတ္ထသမာသ်နည်း ဖြင့်။ ဈာနမ္ပိ၊သည်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊နမည်၏။ အာရမ္မ ဏမ္ပိ၊အာရုံသည်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊မည်၏။ ။(ဈာန်၏ အာကာသာနဉ္စာယတန မည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဗာဟိရတ္ထသမာသ်၏ အစွမ်းဖြင့် အောက်၌ဆိုအပ်ပြီဟုနှလုံးပိုက်၍၊ ပုဗ္ဗေဝုတ္တနယေနဈာနမ္ပိ အာကာသာနဉ္စာယတနံဟူသည်။အာရုံ၏အာကာသာနဉ္စာယတနမည် သည်၏အဖြစ်ကိုကား၊သမာနာဓိကရဏသမာသ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဆို သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကိုပြခြင်းငှါ၊အာရမ္မဏမ္ပိဟိ၊ စသည်ကိုဆိုသ တည်း။ထိုစကား၌၊ပုရိမနယေနေဝ၊ဟူသောဤပုဒ်ကို၊နာသသအဇ္ဈော၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောပဒသိဒ္ဓိကိုရည်သတည်း)။ ။ဟိ သစ္စံ၊၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊သည်လည်း။ပုရိမနယေနေဝ၊နာသသအဇ္ဈောအစ ရှိသောရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်လျှင်။ ။(ပုရေဝုတ္တော ပုရိမော- ပုရိ)။ ။အာကာသာနဉ္စဉ္စ၊အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ထိုအဆုံးမရှိသောကောင်းကင်ဟူသည်။ပဌမဿအာရုပ္ပဈာနဿ၊ ၏။အာရမ္မဏတ္တာ၊အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ဒေဝါနံ၊တို့၏။အာယတနံ၊နေ ရာသည်။(ထည့်)။ ဒေဝါယတနံဝိယ၊ ဒေဝါယတနမည်၏သို့။ အဓိဋ္ဌာ နဋ္ဌေန၊တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊တည်ရာလည်း ဟုတ်၏။ ဇာတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ အာကာသာနဉ္စာ ယတနံ၊မည်၏။ ။(အဓိဋ္ဌာနအနက်ရှိသောအာယတနသဒ္ဒါဖြင့်အနက် သင့်၏သို့။ ထို့အတူ၊ သဉ္ဇာတိဒေသ အနက်ရှိသော အာယတနသဒ္ဒါ ဖြင့်လည်း ဤ၌အနက်သင့်သေးသည်ဟုပြခြင်းငှါ တထာစသည်ကိုမိန့် သော်)။ ။တထာ၊ထို့အတူ။အာကာသာနဉ္စဉ္စ၊အဆုံးမရှိသောကောင်း ကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ထိုကောင်းကင်သည်။ တဿဈာနဿ၊ထိုပဌ မာရုပ္ပဈာန်၏။သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ဖြစ်ရာအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္ဗောဇော၊ ကမ္ဗောဇတိုင်းသည်။ အဿာနံ၊တို့၏။ အာယတနံ၊ဖြစ်ရာ တည်း။ဇာတိအာဒိနိဝိယ၊တို့ကဲ့သို့။သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန၊ဖြစ်ရာဒေသဟူ သောအနက်ကြောင့်။အာယတနဉ္စ၊ဖြစ်ရာဒေသလည်းဟုတ်၏။ဇာတိပိ၊

.ထို့ကြောင့်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊မည်၏။ ။(သဉ္ဇာယတိ ဧတ္ထာတိသဉ္ဇာတိ၊သဉ္ဇာတိဧဝဒေသောသဉ္ဇာတိဒေသော)။ ။ဝေံယ ထာဝုတ္တနယေန၊ဤသို့အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ဗျာနဉ္စ၊ ပဉ္စမာရုပ္ပဈာန်ကိုဇင်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ထိုဈာန်၏အာရုံကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကိုဇင်း။ ဉာတိ၊သို့။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုဈာန်အာရုံနှစ်ပါးစုံကို လည်း။အပ္ပဝတ္တိကရဏောနစ၊မဖြစ်ခြင်းကိုပြုသဖြင့်ဇင်း။ အမနသိကရ ဏောနစ၊နှလုံးမသွင်းသဖြင့်ဇင်း။ သမတိက္ကမိတွာဝ၊အချင်းခပ်သိမ်းလွန် ၍သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဉာဒံဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊နေသင့်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ထိုဈာန်နှင့်အာရုံ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ဧကဇ္ဈံကတွာ၊သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ဇင်း ဧကဒေ သနည်းအားဖြင့်ဇင်းတပေါင်းတည်းမူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံသမ တိက္ကမ္မာတိဉာဒံ၊စကားကို။ဝုတ္တံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အပ္ပဝတ္တိ ကရဏောနစအမနသိကရဏောနစဟူသည်ယထာက္ကမလော၊နှစ်ပါးကို ပင် နှစ်ပါးအပြားဖြင့် ယှဉ်ရမည်လောဟူမူ။ ဈာန်အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ အာရမ္မဏံအမနသိကရဏေန၊ ဥဘယမ္ပိဝါ ဥဘယထာယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဋီကာနှင့်ချေ။ ။ပဉ္စမဝိကပ်သင့်တန်စေ၊ ဒုတိယဝိကပ်၌ဈာန်ကိုအမန သိကာရအသို့ဖြစ်သင့်အံ့နည်း။ အာရုံကိုလည်း အပ္ပဝတ္တိကရဏအသို့ ဖြစ်သင့်အံ့နည်းဟု၊ကား။ဈာနဿပိဟိအနာဝဇ္ဇနံဇဝနပ္ပဋိပါဒကေနဝါ ဘဝင်္ဂမနသာအဓိဋ္ဌာအကရဏံအမနသိကရဏံ၊အာရမ္မဏဿစအာ ရမ္မဏကရဏဝသေန အပ္ပဝတ္တနံအပ္ပဝတ္တိကရဏန္တိ အတ္ထသသမ္ဘဝ တော၊ဟုဇင်းဋီကာတက်ပြန်သော်။ ။ဧကဇ္ဈဏ္ဍတရသောသဒ္ဒါသည် အနက်တခု၌သာ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော။ အဘယ်အားဖြင့် ဧကဇ္ဈံ ကတွာဟူသနည်း။ဧကဇ္ဈံကတွာသာမညနိဒ္ဒေသေနဧကသေသနယေ နဝါ၊ဇင်းဋီကာ)။ ။အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊ကား။ အနန္တော၊အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိသော။ အာကာသော၊ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်။ဉာတိ၊ သို့။(တနည်း)။အနန္တောအာကာသောတိ၊ဟူ၍။ဧဝံ၊သို့။ ဖရိတွာ၊နှံ့စေ ၍။ပဝတ္တံ၊ဖြစ်သော။ တံယေဝဝိညာဏံ၊ထိုပဉ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍။ဉာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဝါ၊တနည်းကား။ မနသိကာရ ဝသေန၊ အကြွင်းအစဘောင်မျှမကျန်အချင်းခပ်သိမ်းအလုံးစုံသော ဝိညာဉ်

ကို၎လုံးသွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။အနန္တံ၊ အကျန်အစွန်းအစဘောင်မှုမရှိအ
လုံးစုံသော။ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်။ဣတိဧဝံ၊သို့။ မနသိကရောန္တော၊၍။ဣတိ၊
သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။(လည်၍သတ်)။ ။(အဘယ်သို့ထူးသော
ကြောင့်မနသိကာရဝသေနဝါအနန္တံဟုပြန်သနည်း။ ။ပုဗ္ဗေအနန္တသ
အာကာသဿအာရမ္မဏကရဏဝသေနပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံအတ္တနော
ဖရဏာကာရေနေဝအနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗတ္တာ အနန္တံဝိညာဏန္တိ
ဝုတ္တန္တိပုနမနသိကာရဝသေနဝါအနန္တန္တိဝုတ္တံ၊သဗ္ဗသောမနသိကာရ
ဝသေနာတိအဓိပ္ပါယော။ဋီကာ။ ရှေးနည်းကား၊အဆုံးမရှိကောင်းကင်
ကိုအာရုံပြုသောအားဖြင့် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုမိမိနှံ့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်သာလျှင် အနန္တံဟူ၍၎လုံးသွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အ
နန္တံဝိညာဏံ၊ဟုဟောတော်မူသည်။နောက်နည်းကား၊အစွန်းအစဘောင်
မှုမကျန် အချင်းခပ်သိမ်းအလုံးစုံသောဝိညာဉ်ကို၎လုံးပြုသဖြင့်၊ အနန္တံ
ဟုဟောတော်မူသည်။ဤကားအထူးဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်ထိုကိုထင်
စေခြင်းငှါ၊သောဟိ၊စသည်ကိုတက်သော်)။ ။ဟိ၊ထိုစကားကိုထင်
စေအံ့။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အာကာသာရမ္မဏံ၊ကောင်းကင်လျှင်အာ
ရုံရှိသော။ တံဝိညာဏံ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အနဝသေသတော၊အ
စွန်းအစဘောင်မှုမကျန် အချင်းခပ်သိမ်းကုန်အောင်စုံအားဖြင့်။ မနသိက
ရောန္တော၊ဖြစ်၍။ အနန္တန္တိ၊အကျန်အစွန်းအစဘောင်မှုမရှိ အလုံးစုံသော
ဝိညာဉ်ဟူ၍။မနသိကရောတိ၊၎လုံးသွင်း၏။ ။(ဗျာနုဝိဘင်း၌လည်း ဤ
အနက်ကိုပင်ဟောတော်မူသည်ဟုပြလို၍၊ယမ္ပိဝိဘင်္ဂေဝုတ္တံ၊စသည်ကို
တက်သည်။ ။ဋီကာ၌ယမ္ပိတက်သည်။ယခုပေတို့၌ယမ္ပနရှိသည်။ ။
ဆရာကား၊ အာကာသာရမ္မဏံဝိညာဏံဆိုခဲ့သည်။ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌
ကား၊ ဝိညာဏေနဟု ကရဏဝိဘတ်ဖြင့်ဟောတော်မူသည်။ မတူလွဲ
လက်၊စကားနှစ်ချက်မဆန့်ပြီလော ဟုန်ကိုချေအံ့သောငှါ။ယမ္ပနဝိဘင်္ဂေ
ဝုတ္တံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်၊တက်။ ယမ္ပနအလို)။ ။ပန၊ငါ့စကား၌ ချက်
ဖြေကိုဆိုပေအံ့။ ဝိဘင်္ဂေ၊၌။ အနန္တံဝိညာဏန္တိ။ပ။ဝိညာဏန္တိ၊ဝိညာဏံ
ဟူသော။ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။တတ္ထဝစနေ၊၌။ ဝိညာဏေနာတိပဒံ၊ကို။
ဥပယောဂတ္ထေ၊ဒုတိယာအနက်၌။ကရဏဝစနံ၊ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသော
ပုဒ်ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ပါဠိနက်ကား)။အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊ကား။ယံ
အာကာသံ၊ကို။အနန္တံ၊အဆုံးမရှိဟူ၍။ဖရတိ၊နှံ့၏။ဝါ၊ဗျာနုသာမ္ဗသဖြင့်

တွေ့နှုံ့၍။(ထဉ္ဆ)။တံယေဝအာကာသံ၊ထိုအနန္တဟုနှုံ့အပ်သောကောင်း
ကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုရုံ၊ နှုံ့တတ်သော။ ဝိညာဏေနဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပ
ဝိညာဉ်ကို။မနသိကရောတိ၊၍။တေန၊ထို့ကြောင့်။ အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊
ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၍။ (ဉာတိတခုကျေ)။ ။ဟိယုတ္တံ၊သင့်၍။ ဧဝံ၊ဤသို့ငါဆို
သောအတိုင်း။အဋ္ဌကထာစရိယာ၊တို့သည်။ တသ္မာ၊ထိုဝိညာဏေနဟူ
သောပုဒ်၍။အတ္တံ၊ကို။ဝဏ္ဏယန္တိ၊ကုန်၍။ ယံအာကာသံ၊ကို။ အနန္တံ၊အ
ဆုံးမရှိဟူ၍။ဖရတိ၊နှုံ့၍။ဝါ၊ဗျာနသမ္ဗသဖြင့်တွေ့၍။တံယေဝအာကာ
သံ၊ထိုအနန္တဟုနှုံ့အပ်သော ကောင်းကင်ကိုလျှင်။ ဖုရုံ၊နှုံ့သော။ ဝိညာ
ဏံ၊ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၍။ ဉာတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။
ဟောတိ၊၍။ဉာတိ၊သို့။ဝဏ္ဏယန္တိ၊ကုန်၍။ ။(ဟောတိတိရှိသင့်သည်။
မရှိလည်းဉာတိကျေကြ၏။ဤကားအဋ္ဌကထာဆရာတော်အလိုတည်း။ ။
ဋီကာဆရာအလိုကားဤသို့တကာ်)။ ။ယံအာကာသံ၊ကို။အနန္တံ၊အဆုံး
မရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊နှုံ့၍။ (ထည့်)။ တံယေဝအာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု နှုံ့
အပ်သောကောင်းကင်ကိုလျှင်။ ဖုရုံ၊နှုံ့တတ်သော။ ဝိညာဏံ၊ပဌမာရုပ္ပ
ဝိညာဉ်ကို။(ထည့်)။ဝိညာဏေန၊ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ မနသိကရော
တိ၊၍။ ။(ထို့ကြောင့်။ တသ္မာပါဠိယာ ဧဝံဝါအတ္တောဝေဒိတဗ္ဗော၊
တံယေဝအာကာသံဖုရုံဝိညာဏံဝိညာဏဋ္ဌာယတနဝိညာဏေန မနသိ
ကရောတီတိ။အယမ္ပနတ္ထောယုတ္တောဝိယဒိဿတိ၊တံယေဝအာကာသံ
ဝိညာဏေနဖုရုံ၊တေနဂဟိတာကာရံမနသိကရောတိ၊ ဧဝံတံဝိညာဏံ
အနန္တံဖရတီတိ။ ယံဟိအာကာသံပဌမာရုပ္ပဝိညာဏေနအနန္တံဖရတိ၊
တံဖရဏာကာရသဟိတမေဝ ဝိညာဏံ မနသိကရောန္တော ဒုတိယာ
ရုပ္ပသမင်္ဂီအနန္တံဖရတီတိဝုစ္စတိ။ဋီကာရှိသကား။ ။တသ္မာပါဠိယာ၊
ထိုဝိဘင်းပါဠိ၍။ ဧဝံဝါအတ္တော၊ ဤသို့အနက်တထွေကိုလည်း။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၍။ယံအာကာသံ၊ကို။အနန္တံ၊ဟူ၍။ဖရတိ၊၍။(ထည့်)။တံယေဝ
အာကာသံ၊ကိုလျှင်။ဖုရုံ၊သော။ ဝိညာဏံ၊ကို။ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနဝိညာ
ဏေန၊ဖြင့်။မနသိကရောတိ၊၍။ဉာတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၍။ ။(သင့်မှသိ
ပရစေ)။ ။အယမ္ပနအတ္တော၊ကား။ယုတ္တောဝိယ၊သင့်၍သို့။ဒိဿတိ၊
၍။ ။(အဘယ်သို့သင့်သနည်း)။တံယေဝအာကာသံ၊ကိုလျှင်။ယေနဝိညာ
ဏေန၊ အကြင်ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဖုရုံ၊နှုံ့အပ်၍။ (ယေနကား ထည့်
ပါဠ်)။တေန၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဂဟိတာကာရံ၊ ယူအပ်သော

အခြင်းအရာကို။ ဈာနသမင်္ဂီ၊ ဒုတိယာရုပ္ပဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။(ထည့်)။ မနသိကရောတိ၊၏။ ဝေံ၊ဤသို့အနန္တဟု သူယူသောအခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ တံဝိညာဏံ၊ထိုပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အနန္တံ၊သူယူသောအခြင်းအရာကိုစွဲ၍အနန္တဟူ၍။ ဖရတိ၊နှံ့၏။ဣတိ၊ဤသို့။ယုတ္တောဝိယ၊သင့်၏သို့။ ဒိဿတိ၊၏။ ဟိ၊ယုတ္တိကိုဆိုအံ့။ အာကာသံ၊ကသိဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်ကို။ပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဏေန၊ဖြင့်။ အနန္တံ၊ဟူ၍။ယံဖရတိ၊ အကြင်နှံ့၏။ တံဖရဏာကာရသဟိတမေဝ၊ ထိုနှံ့သောအခြင်းအရာနှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော။ဝိညာဏံ၊ပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောန္တော၊သော။ ဒုတိယာရုပ္ပသမင်္ဂီ၊သည်၊ကို။ အနန္တံ၊ဟူ၍။ဖရတိတိ၊နှံ့ပေသောသူဟူ၍။ဝုတ္တတိ၊ဆိုသင့်၏။ ။ဋီကာနက်)။ ။ဝိညာဏာ။ပ။ ရတိတိဧတ္ထပန၊၌ကား။ အဿ၊ထိုပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်အား။ အန္တော၊အပိုင်းအခြားသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ၊ထိုကြောင့်။ အနန္တံ၊အနန္တမည်၏။ အနန္တမေဝ၊အနန္တသည်ပင်။ အာနဉ္စံ၊အာနဉ္စမည်၏။ ။(သကတ္ထန္တိဏျပစ္စည်းရောက်၍။အနန္တသည်အာနဉ္စဖြစ်သည်)။ ။အာနဉ္စံ၊အပိုင်းအခြားမရှိသော။ဝိညာဏံ၊ပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏာနဉ္စံ၊မည်၏။ဣတိ၊ဤသို့ဝိညာဏာနဉ္စဟု။အဝတွာ၊၍။ဝိညာဏဉ္စန္တိ၊ဝိညာဏဉ္စဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဆိုသော်လည်းသင့်ပါမှုကြောင့်)။ ။ဟိ၊သင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤဝိညာဏာနဉ္စဟူသောပုဒ်၏အတ္ထ၌။ အယံ၊ဤဝိညာဏဉ္စဟူသောသဒ္ဒါသည်။ရုဠှီသဒ္ဒေါ၊တည်း။ တံဝိညာဏဉ္စံ၊ထိုအပိုင်းအခြားမရှိသောပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊အဆုံးမရှိဟုနှလုံးသွင်းခြင်း မနသိကာရ၏အစွမ်းဖြင့်ဝိညာဏဉ္စမည်သောပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဒေဝါန်၊တို့၏။ အဓိဋ္ဌာန်၊တည်ရာသည်။(ထည့်)။ ဒေဝါယတနန္တိဝ၊ဒေဝါယတနမည်၏သို့။အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊တကွဖြစ်သော။အဿဈာနဿ၊ဤဒုတိယာရုပ္ပဈာန်၏။အာယတန်၊တည်ရာသည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊မည်၏။သေသံ၊ကြွင်းသောစကားသည်။ပုရိမသဒိသမေဝ၊ရှေးဆိုပြီးနှင့်တူသည်ချည်းတည်း။ဣတိ၊အပြီးတည်း။ ။(နာဿအန္တောတိအနန္တံဟုပဥ္စမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုဆို၏။ ယင်းဝိညာဉ်သည် ဥပါဒ်စသော အန္တရှိသည်မဟုတ်လော။ ။တံဟိ ဥပါဒါဒိအန္တဝန္တမ္ပိ အနန္တာကာသေ ပဝတ္တနတော အတ္တာနမာရဗ္ဘ ပဝတ္တာယ ဘာဝနာယ ဥပါဒါဒိအန္တမဂ

ဟောတွာ အနန္တတော ဖရဏဝသေန ပဝတ္တနတောစ အနန္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။ဋီကာအဘိဓမ္မဝိဘာဝနီ။ ။ဟိယျတ္တံ၊၏။တံ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ဥပါဒါဒိအန္တဝန္တံ၊ဥပါဒ်စသောအပိုင်းအခြားရှိသည်။သမာနမ္ပိ၊ဖြစ်မှုလည်း။အနန္တာကာသေ၊အပိုင်းအခြားမရှိသောကောင်းကင်၌။ပဝတ္တနတောစ၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အတ္တနာ၊မိမိကို။ အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တာယ၊ဖြစ်သော။ ဘာဝနာယ၊၏။ ဥပါဒါဒိအန္တံ၊ဥပါဒ်စသောအပိုင်းအခြားကို။အဂဟေတွာ၊မယူမူ၍။အနန္တတော၊အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်။ ဝါ၊အစွန်းအစဘင်မျှအကျန်မရှိအချင်းခပ်သိမ်းကုန်အောင်စုံအားဖြင့်။ ဖရဏဝသေန၊ နှံ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနတောစ၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။အနန္တန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဆိုသင့်၏။ ။၎င်းဋီကာနက်။ ။ဤသို့မနသိကာရအားဖြင့်အနန္တဖရဏာကာရအားဖြင့်သာဤ၌အနန္တမည်၏။ကောင်းကင်အာကာသကဲ့သို့ဥပါဒန္တစသည်မရှိသဖြင့်ကားမဟုတ်။ထိုကြောင့်၊နာသဿအန္တောတိအနန္တံ ဟူ၍မျှသာဆိုသည်။ နာသဿဥပါဒန္တောဝါစသည်ကို မဆိုပါပေ။ ။ရုဠှိသဒ္ဒေါဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒွါသဋ္ဌိပဒိုပဒါကို ဒွိသဋ္ဌိပဒိုပဒါဟူ၏သို့။ ဝိညာဏာနဉ္စ ဟူသော ပဒတ္ထ၌ ဝိညာဏဉ္စသဒ္ဒါထင်သည်ကိုပြ၏။ ။ဋီကာအလိုတနည်းကား။ယထာဝုတ္တံဝါဝိညာဏံ ဒုတိယာရုပ္ပဇ္ဈာနေနအဉ္စိယတိ၊ဝုတ္တာကာရေန အာလမ္ဗိယတီတိဝိညာဏဉ္စန္တိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊တည်း။ ။ဤအလိုကား ဝိညာဏတပုဒ်၊အဉ္စတပုဒ်ဖြစ်သည်။ အဉ္စိယတိပါပုဏီယတိအာလမ္ဗိယတီတိအဉ္စံ။ဝိညာဏေနအဉ္စံဝိညာဏဉ္စံ-ပြုလိုရင်းတည်း။အနန္တကို အာနဉ္စပြုသည်မဟုတ်။ အဉ္စပုဒ်နေပင်ဟူလို)။ ။အယံဝိညာဏဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေဝိတ္ထာရကထာ။

၁၄၄။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊အာကိဉ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ဘာဝေတုကာမေန၊သော။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယံ၊၌။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန၊လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။အယံသမာပတ္တိ၊ဤငါရသောဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်သည်။အာသန္နအာကာသာနဉ္စာယတနပစ္စတ္ထိကာ၊အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဟူသောနီးသောရန်ရှိ၏။အာကိဉ္စညာယတနံဈာဝ၊အာကိဉ္စညာယတနကဲ့သို့။နေဝစသန္တာ၊ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ဣတိ၊သို့။ ဝိညာဏဉ္စာယတနေ၊၌။ အာဒီနဝံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ တတ္ထ၊ထို

ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၌။ နိကန္တိံ၊တိုင်ခြင်းကို။ ပရိယာဒါယ၊ကုန်စေ
၍။ အာကိဉ္စညာယတန်၊ဈာန်ကို။ သန္တတော၊ဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊၍။
ယံ၊ အကြင် အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဉ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။
ဝိညာဏဉ္စာယတန်၊ဈာန်သည်။ပဝတ္တံ၊ဖြစ်၏။ (ဤကားတ၏ပက္ခတ္တံဝိသ
ယအဖြစ်ကိုသိစေခြင်းငှါဘွင့်သည်)။ တဿေဝ၊ထိုသို့သဘောရှိသည့်
သာလျှင်ဖြစ်သော။ဝိညာဏဉ္စာယတနာရမ္မဏဘူတဿ၊ဝိညာဏဉ္စာယ
တနဈာန်၏အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏဿ၊
၏။အဘာဝေါ၊မရှိသည့်၏အဖြစ်တည်းဟူသော နတ္ထိဘာဝပညတ်ကို။
သုညတာ၊ဆိတ်သည့်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဝိတ္တာကာရော၊ကင်းသောအခြင်း
အရာကို။မနသိကာဘဗ္ဗော၊၏။ကထံကာတဗ္ဗော၊နည်း။တံဝိညာဏံ၊ထို
ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အမနသိကရိတွာ၊အချင်းခပ်သိမ်းနှလုံးမသွင်းမူ၍၊
မကြံစည်မူ၍။ နတ္ထိနတ္ထီတိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။ သုညံသုညန္တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိ
ဝိတ္တံဝိဝိတ္တန္တိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။
မနသိကာတဗ္ဗံ၊နှလုံး၌ထားအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊သက်ဝင်၍ရှုအပ်၏။
ပ။ကာတဗ္ဗံ၊၏။ ။(တဿေဝါတိယမာရဗ္ဘဝိညာဏဉ္စာယတန်ပဝတ္တံ၊
တဿေဝ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏဿာ
တိ။ ဧတေန တတော အညံ တတိယာရုပ္ပဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏံ နတ္ထီတိ
ဒဿေတိ။ အာရမ္မဏဘူတဿာတိ ဈာနဿ တဿ အနာရမ္မဏဘူတံ
ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏံ နိဝတ္တေတိ။ အဘာဝေါတိ နတ္ထိတာ။ သုညတာတိ
ရိတ္တတာ။ဝိဝိတ္တာကာရောတိဝိဝေကော။တီဟိပိပဒေဟိ ပဌမာရုပ္ပဝိညာ
ဏဿ အပဂမမေဝ ဒဿေတိ။မနသိကာတဗ္ဗောတိ ပဝတ္တေတဗ္ဗော မနသိကာရောတိ
ဒဿေတုံ တံဝိညာဏန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထအမနသိကရိတွာတိ သမန္နာ
သဗ္ဗံ မနသိအကတွာ အစိန္တေတွာ။ ဝါသဒ္ဒေါ အနိယမတ္ထော။ တေန
တိသုပကာရေသု ဧကေနပိ အတ္ထသိဒ္ဓီတိ ဒဿေတိ။ဋီကာ)။ ။ဝေဝံယ
ထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိသည့်
၏အဖြစ် နတ္ထိဘာဝပညတ်ဟုဆိုအပ်သောဈာန်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၌။
စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်
အား။နီဝရဏာနိ၊တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ကုန်၏။ သတိ၊သည်။သန္တိဋ္ဌတိ၊
၏။ဥပစာရေန၊ဖြင့်။စိတ္တံ၊သည်။သမာဓိယတိ၊၏။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။
တံနိမိတ္တံ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိသည့်၏အဖြစ် နတ္ထိဘာဝပညတ်ဟု

ဆိုအပ်သောဈာန်ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်ကို ၊ ၊ပွနုံ၊လဲ။ အာသေဝတိ၊၏။
ဘာဝေတိ၊၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊၏။ ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကရော
တော၊ လေ့လာပြန်ခေါက်၊တအောက်မေ့မေ့၊ညဉ့်နေ့မချန်၊ဝတ်မှန် ပြု
သော။ တဿ၊အား။ အာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါရာကောင်းကင်ကို။
ဖရိတွာ၊နှံ့၍။ ပဝတ္တဿ၊ ဖြစ်သော။ တဿေဝမဟဂ္ဂတဝိညာဏဿ၊
ထိုမဟဂ္ဂုတ် ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏သာလျှင်။သုည ဝိဝိတ္တ နတ္ထိဘာဝေ၊
ဆိတ်သည့်၏အဖြစ်၊ ကင်းသည့်၏အဖြစ်၊မရှိသည့်၏အဖြစ် နတ္ထိဘော
ပညတ်တပါးပါး၌။ ဝါ၊ ဆိတ်သည့်၏အဖြစ်၊ကင်းသည့်၏အဖြစ်ဟု ဆို
အပ်သောမရှိသည့်၏အဖြစ် နတ္ထိဘောပညတ်၌။ (ကမ္မဓာရည်း)။ အာ
ကိဉ္စညာယတနစိတ္တံ၊သည်။အပ္ပေတိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။အာကာသေ၊ကို။
(ကမ္မတ္ထသတ္တမီ)။ ဖုဋ္ဌေ၊နှံ့၍ဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတဝိညာဏေ၊မဟဂ္ဂုတ်
ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၌။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊သည်။ အပ္ပေတိဝိယ၊အပ္ပနာ၏
အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏သို့တည်း။ဧတ္ထာပိစ၊ဤတတိယာရုပ္ပ၌လည်း။အပ္ပနာန
ယော၊ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(သုညစသည်တို့
တွင်တပါးပါးယူကပြီးကောင်းပြီမဟုတ်လော။ သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေ
တိသုညဘာဝေဝိဝိတ္တဘာဝေနတ္ထိဘာဝေဝါတိ ယေနာကာရေနဘာဝိ
တံ၊တဿဂဟဏတ္ထံဝုတ္တံ၊ဋီကာ။ ။နတ္ထိနတ္ထိတိဝါစသည်ဖြင့် အောက်
ကဝါကြိယာဖြင့်ဆိုခဲ့သည်နှင့်အညီ၊ အကြောင်းအခြင်းအရာဖြင့် ပွါးစေအပ်
၏၊ထိုအာကာရကိုယူခြင်းငှါဆိုသတည်း။ဒွန်မဟုတ်ဘူး။ဧဝံတဿယော
ဝါပတ္တော ဒွတ္တိပ္ပတ္တော-ကဲ့သို့။ ဝါသဒ္ဒါ၏ဝိကပ်အနက်၌ ဗဟုဗ္ဗီဟိ ဟူလို
သော်။ ။ဒုတိယအနက်ကား။အထဝါ၊သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေတိ သုည
ဝိဝိတ္တတာသင်္ခါတေနတ္ထိဘာဝေ၊ဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ။ထိုနောက်
နည်းဖြင့်၊ ရှိဘူးလျက်ကိုဘာဝနာဖြင့်ခွါ၍ ကင်းကွာပျက်စီး အချည်းနှီး
သုညဝိဝေကဆိတ်သည့်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော မရှိသည့်၏အဖြစ်ဟူ
သောနတ္ထိဘောပညတ်ကိုသာပြသည်။ ရှေးမရဘူးခင် မဖြစ်ခင်ကမရှိ
သည့်၏အဖြစ်စသောနတ္ထိဘောကိုမပြဘူးဟူလိုသော်။ ။တေနပိနာ
သာဘာဝမေဝဒဿေတိ၊နပုရေအဘာဝါဒိကေ။ဋီကာ။ ။အထူးစိုးစိမ
ရှိပြီလော)။ ။အယမ္ပန၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဝိသေသော၊တည်း။ဟိ၊
အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တသ္မိံ၊အပ္ပနာစိတ္တေ၊ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်နှင့်
ယှဉ်သောအပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်သည်။ (တနည်း)။ တသ္မိံ၊

ထိုပဌမာရုပ္ပ၏ ကင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အပ္ပနာ
စိတ္တ၊ယခင့်အာကိဉ္စညာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာစိတ်သည်။
ဥပ္ပန္နေ၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သောဘိက္ခု၊ထိုယောဂီရဟန်းသည်။(အဘာ
ဝမေဝပဿန္တော၊ဝိဟရတိတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။ယထာနာမ၊ဥပမာမည်
သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ။(ကတ္တစိဂန္တွာ အာဂန္တွာသုညမေဝ
ပဿတိ၊နတ္ထိဘာဝမေဝပဿတိတိယောဇနာ)။ ။မဏ္ဍလမာဠာဒိသု၊
စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းဝန်းစသည်တို့၌။ကေနစိဒေဝကရဏီယေန၊
တစုံတခုပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်။ သန္နိပတိတံ၊ စည်းဝေးသော။ ဘိက္ခု
သံဃံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ကတ္တစိ၊သို့။ ဂန္တွာ၊၍။ သန္နိပါတကိစ္စာဝသာနေ၊
စည်းဝေးခြင်းကိစ္စ၏အဆုံး၌။ဘိက္ခူသု၊တို့သည်။ဥဋ္ဌာယ၊ထ၍။ပက္ကန္တေ
သု၊ဘဲကြကုန်သည်ရှိသော်။အာဂန္တွာ၊လာပြန်၍။ဒွါရေ၊၌။ဌတွာ၊၍။ပုန၊
ဘန်။တံဌာနံ၊ထိုစည်းဝေးရာအရပ်ကို။ဩလောကေန္တော၊ကြည့်သည်
ရှိသော်။ သုညမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိယ
ထာ၊မြင်၏သို့။ဝိဝိတ္တမေဝ၊ရဟန်းတို့မှကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ပဿတိ
ယထာ၊မြင်၏သို့။ဧတ္တကာနာမဘိက္ခူ၊ဤမျှလောက်သောရဟန်းတို့သည်။
ကာလင်္ကတာဝါ၊သေမှုလည်းသေလေကုန်သလော။ ဒိသာပက္ကန္တာဝါ၊
အရပ်တပါးသို့မှုလည်း သွားလေကုန်သလော။ ဣတိ၊သို့။ အသာ၊ ထို
ယောကျ်ား၏။ ဝိတက္ကံ၊ ဤသို့ကြံယောင်ကြံမှား အကြံစိတ်သည်။ န
ဟောတိယထာ၊မဖြစ်၏သို့။အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒံ၊ဤစည်း
ဝေးရာအရပ်သည်။သုညံ၊ရဟန်းတို့မှဆိတ်၏။ဝိဝိတ္တံ၊ရဟန်းတို့မှကင်း
၏။ဣတိ၊သို့။နတ္ထိဘာဝမေဝ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိယ
ထာ၊ရှု၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူဧင်းလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာကာသေ၊
ကသိုဏ်းကို ခွါရာကောင်းကင်၌။ ပဝတ္တိတံဝိညာဏံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီး
သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဈာနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။
ပဿန္တော၊ဝိညာဏံဝိညာဏံဟုရှုလျက်။ ဝိဟရိတွာ၊နေပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊မှ။
(ထဥ္စ)။နတ္ထိနတ္ထီတိအာဒိနာ၊နတ္ထိနတ္ထိ၊သုညံသုညံ၊ဝိဝိတ္တံဝိဝိတ္တံဟူသော။
ပရိကမ္မမနသိကာရေန၊ ပရိကံဖြစ်သောမနသိကာရဖြင့်။ တသ္မိံဝိညာ
ဏေ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ အန္တရဟိတေ၊ ကွယ်ပျောက်သည်ရှိ
သော်။တဿ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမသင်္ခါတံ၊ကင်းခြင်းပျော်
ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အဘာဝ မေဝ၊ နတ္ထိဘော ပညတ်ကို သာလျှင်။

ပဿသန္တော၊ဘာဝနာစိတ်ဖြင့်အဘန်ဘန်ရှုလျက်။ဝိဟရတိ၊နေ၏။ ။(ဤ
ဝါကျ၌၊ပရမတ္ထအားဖြင့်မရှိခြင်းမျှသက်သက်သောအဘာဝပညတ်ကို
စဉ်စေခြင်း၌၊အပဂမသန်ါတံ၊ဟူသည်။တပါးသော်သဘော၏အဘာ
ဝမဟုတ်။ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ဟု၊မခြင်း၌၊တဿ၊ဟူသည်။ ။ပရိကမ္မ
မနသိကာရေနအနန္တရဟိတေဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်၊နတ္ထိနတ္ထိစသော ပရိ
ကမ္မဘာဝနာဖြင့် မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာ အာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ကွယ်ခြင်းကိုပြ၏။ဥပါဒ်ဌီဘင်အားဖြင့်ချုပ်ပျောံ
ပျက်စီးသောကြောင့်ကွယ်၏ဟူသောအနက်ကိုကားမပြ။လိုအပ်သော
အနက်ထင်စိမ့်သော၌ ပြအပ်သောဥပမာ၌ ဤသို့ပမာပမည်းမြင့်အပ်
၏။ ထိုပုရိသသည်တစ္ထမဏ္ဍလမာဠစသည်၌ ကေနစိဒေဝကရဏီယ
ကြောင့် သန္နိပတိတဘိက္ခုသံဃကိုကြည့်ပြီး၍ ကတ္ထစိ၌ာနသို့သွား၏။
ထို့နောက်၊သင်္ဃသုဘိက္ခုသတို့သည် စည်းဝေးခြင်းကိစ္စအပြီးသတ်
၍ ကေနစိဒေဝကရဏီယကြောင့်စည်းဝေးရာမှထ၍ဘဲကြကုန်သော်
လာပြန်၍၊ ထိုစည်းဝေးရာအရပ်ကို ရဟန်းတို့မှဆိတ်၏ဟူ၍သာရှု၏။
ရဟန်းတို့၏ ထိုအရပ်မှ ဘဲသွားခြင်း၏ အကြောင်းကိုကား ဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့် သွားကြသည်ဟုမရှု၏သို့။ ဤကဲ့သို့ ဤယောဂါဝစရ
သည် ရှေး၌ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာနစက္ခုဖြင့် ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ကို
ဝိညာဏံဝိညာဏံဟုရှု၍။နောက်၌နတ္ထိနတ္ထိစသဖြင့် စီးဖြန်းခြင်းပရိကမ္မ
မနသိကာရဖြင့် ထိုပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ကင်းလတ်သော်။ တတိယဈာန
စက္ခုဖြင့် ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောနတ္ထိ
ဘာဝပညတ်ကိုသာလျှင် နတ္ထိနတ္ထိစသည်ဖြင့်ရှုလျက်နေ၏။ ထိုဝိညာဉ်
၏အပဂမနအကြောင်းကိုကားမစုံစမ်း။ မရှိသက်သက်ကိုသာရှု၏။အ
ဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဈာန်၏ ထိုသို့သော အာဘောဂမရှိသောကြောင့်
ဟူလိုသော်)။ ။စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ထွေ့ာဝတာ၊ဖြင့်။ သေသောပဂ္ဂ
လော၊သည်၊ကို။ သဗ္ဗသောသဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါသဗ္ဗသောသဗ္ဗံ၊
သော။ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။သမတိက္ကမ္မ၊၍။ကိဥ္စိ၊စိုးစဉ်းဘင်မျှသော
ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊သို့။(တနည်း)။ နတ္ထိကိဥ္စိတိ၊
နတ္ထိနတ္ထိ၊သုညံသုညံ၊ဝိဝိတ္တံဝိဝိတ္တံဟူ၍။ဧဝံ၊ဤအခြင်းအရာဖြင့်။မနသိက
ရောန္တော၊ဖြစ်၍။(ထည့်)။အာကိဉ္စညာယတနံ၊ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ဝိ
ဟရတီတိ၊၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဇ္ဈာပိ၊ဤတတိယာရုပ္ပဈာနကထာ၌လည်း။သဗ္ဗ

သောတိန္ဒြိယံ၊သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊တည်း။ စ၊ထိုမှတပါး။ ဝိညာဏဉ္စာ
ယတနန္တိ ဧတ္ထာပိ၊၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ ဈာနမ္ပိ၊ဒုတိ
ယာရုပ္ပဈာန်သည်လည်း။ဝိညာဏဉ္စာယတန်၊မည်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊အာ
ရုံသည်သည်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတန်၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊
သည်သည်း။ပုရိမနယေနေဝ၊လျှင်။ဝိညာဏဉ္စဉ္စ၊အဆုံးမရှိသောဝိညာဉ်
သည်သည်းဟုတ်၏။ တံ၊သည်။ ဒုတိယဿအာရုပ္ပဇ္ဈာနဿ၊၏။ အာ
ရမ္မဏတ္တာ၊ကြောင့်။ဒေဝါနံ၊တို့၏။ဒေဝါယတန်ဝိယ၊သို့။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေ
န၊ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊၏။ဇာတိတ္တာ၊ကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊
၏။တဘာ၊တူ။ဝိညာဏဉ္စဉ္စ၊ဟုတ်၏။တံ၊သည်။ တသေဝဈာနဿ၊ထို
ဒုတိယာရုပ္ပဈာန် ၏သာလျှင်။သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ကြောင့်။ ကမ္ဗောဇာ၊
တိုင်းသည်။ အဿာနံ၊တို့၏။အာယတနံ၊တည်း။ ဇာတိအာဒိနိဝိယ၊သို့။
သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ရာဒေသဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာယတ
နဉ္စ၊၏။ ဇာတိပိ၊၍အကြောင်းကြောင့်လည်း။ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊၏။ဧဝံ
ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ဈာနဉ္စ၊ကိုရင်း။အာရမ္မဏဉ္စ၊ကိုရင်း။ ဣတိ၊သို့။ဧတံဥ
ဘယမ္ပိ၊ဤဈာန်အာရုံနှစ်ပါးကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေနစ၊ရင်း။အမ
နသိကရဏေနစ၊ရင်း။သမတိက္ကမိတွာဝ၊လျှင်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဣဒံအာ
ကိဉ္စညာယတနံ၊ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊နေသင့်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုဈာန်နှင့် အာရုံ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဧကဇ္ဈံ
ကတွာ၊သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ရင်း၊ ဧကဒေသနည်းအားဖြင့်ရင်း တ
ပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံသမတိက္ကမ္မာတိဣဒံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။
ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊၏။နတ္ထိကိဉ္စီတိ၊ကား။နတ္ထိနတ္ထိသုညံသုညံဝိဝိတ္တံဝိ
ဝိတ္တန္တိ၊ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ မနသိကရောန္တော၊လျက်။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(နတ္ထိကိဉ္စိပုဒ်၌နတ္ထိပုဒ်၏အနက်ကိုဆိုသောဆရာသည်
နတ္ထိနတ္ထိသာဆိုအပ်လျက်၊ သုညံသုညံစသည်ကို ဆိုသည်ကား။ သုည
ဘာဝ၊ဝိဝိတ္တဘာဝတို့သည်၊ နတ္ထိဘာဝ၏ပရိယာယ်တို့တည်းဟု ပြသ
တည်း။နတ္ထိနတ္ထိစသဖြင့်ဝိစ္ဆာကိုဆိုသည်ကား ဘာဝနာမှုသောအခြင်း
အရာကိုပြသတည်း။ဝိဘင်း၌လည်းဤပုဒ်၏ဤဆိုပြီးသောအနက်ကိုပင်
ဟောအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ယမ္ပိဝိဘင်္ဂေ၊စသည်ကိုတက်သော်)။ ။နတ္ထိ
ကိဉ္စိတိ။ပ။ကိဉ္စိတိ၊ဟူ၍။ယမ္ပိဝစနံ၊ကိုလည်း။ဝိဘင်္ဂေ၊၌။ ဝုတ္တံ၊၏။တံ
ဝစနံ၊ကို။ခယတော၊ခယအားဖြင့်။သမ္မသနံဝိယ၊သုံးသပ်ခြင်းကဲ့သို့။

ဝါခယတော္ဘသမ္ဘသန်ဝိယ၊ဘင်္ဂါနုပဿနာကဲ့သို့။ကိစ္စာဝိရုတ္တံ၊ရှင့်။အထခေါ်၊ထိုသို့ဟောတော်မူသော်လည်း။အဿပါဌသ၊ထိုဝိဘင်းပါဌ်၏။အတ္ထော၊ကို။ဝေမေဝ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတူသာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ။ဝိဘင်းနက်ကား။ ။နတ္ထိကိစ္စံတိ၊ကား။ပုဗ္ဗေ၊၌။ အနန္တံဝိညာဏန္တိ၊ဟူ၍။ မနသိကတံ၊နှလုံးသွင်းအပ်ပြီးသော။ ယံပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။ တဒေဝဝိညာဏံ၊ထိုရှေး၌ အနန္တံဝိညာဏံဟုနှလုံးပြုအပ်ပြီးသောပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုသာ။ ။(တဒေဝဝိညာဏံအဘာဝေတီတိ ယံပုဗ္ဗေအနန္တံဝိညာဏန္တိမနသိကတံပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊တဒေဝါတိ အတ္ထော။တဒေဝဟိအာရမ္မဏဘူတံ ပဌမေနဝိယရူပနိမိတ္တံ တတိယေနာရုပ္ပေနာဘာဝေတီတိ၊ဋီကာ။ ။အဘာဝေတိ၊ဝိဘာဝေတိ၊အန္တရဓာပေတိ၌သိသာအောင်သေသစွက်၍အနက်ဆိုအံ့)။ ။အဘာဝေတိ၊မထင်သည်ကိုပြု၏။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကယိရမာနေ၊သော်။ ဉာဏဿ၊အား။နဥပဋ္ဌာတိ၊မထင်။ဧဝံ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။ ကရောတိ၊၏။အမနသိကရဏတော၊နှလုံးမထားခြင်းကြောင့်တည်း။ တတောဧဝ၊ထိုမထင်သည်ကိုပြုခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝိဘာဝေတိ ဝိဂတဘာဝံကရောတိ၊ထင်ခြင်းကင်းပျောက်သည်ကိုပြု၏။ ဝါ၊ကား။ဝိနာသေတိ၊ပျောက်ပျက်စေ၏။ယထာ၊ဖြင့်။နဒိဿတိ၊မထင်။တထာ၊ဖြင့်။ကရဏတော၊ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။တေနေဝ၊ကြောင့်လျှင်။အန္တရဓာပေတိ၊မမြင်ခြင်းသို့ရောက်စေ၏။တိရောဘာဝံ၊ဖုံးကွယ်ခြားဆီးသည်၏အဖြစ်သို့။ဂမေတိ၊ရောက်စေ၏။ ကိဉ္စိ၊ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ရိုးစဉ်းဘင်မျှအကျန်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊သို့။ ပဿတိ၊ရှု၏။ တေန၊ကြောင့်။ နတ္ထိကိစ္စံတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ခယတော္ဘသမ္ဘသန်၊ဟုဘင်္ဂါနုပဿနာကိုဆိုသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုအနုပဿနာသည် သင်္ခါရတို့၏ဘင်အဘာဝကိုရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိညာဉ်ကိုလည်း အဘာဝေတိစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သောအဖြစ်ကိုရ၏။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ခယတော္ဘသမ္ဘသန်ဝိယ ဝုတ္တံ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၏။ တံဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အနာဝဇ္ဇန္တော၊မဆင်ခြင်မူ၍။ အမနသိကရောန္တော၊နှလုံးမထားမူ၍။အပစ္စဝေက္ခန္တော၊သက်ဝင်၍မရှုမူ၍။ ကေဝလံ၊သက်။အဿ၊ဝိညာဉ်၏။နတ္ထိဘာဝံ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သုညဘာဝံ၊ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဝိတ္တဘာဝမေဝ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။

မနသိကရောန္တော၊၍။ အဘာဝေတိ၊မထင်သည်ကိုပြု၍။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ခြင်းကင်းသည်ကိုပြု၍။ အန္တရဓာပေတိ၊မမြင်ခြင်းသို့ရောက်စေ၍။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊ ၍။ဣတော၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်မှ။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ဤပါဌ်၏အနက်ကို။ နဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ကား။ အယုတ္တမာနကတ္တာ၊မသင့်သည်မတော်သည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ဤအနက်မှတပါးသော သဉ်တဓမ္မတို့၏ခဏ ဘင်အားဖြင့် အဘာဝဟူသောအနက်၏မသင့်သောကြောင့်ဟူလို။ ဤ သို့ပါဌ်သွင်း၍ယောဇနာ)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။အာကိဉ္စညာယတနံဥပ သမ္ပဇ္ဇဝိဟရတီတိဧတ္ထ၊ဤပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ကို။ဧဝံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။(ထည့်)။ အဿပဌမာရုပ္ပဿ၊ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်အား။ ကိဉ္စနံ၊ဖိုး စဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှအကြွင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ကြောင့်။ တံ၊ထို ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ အကိဉ္စနံ၊မည်၏။ အဿပဌမာရုပ္ပဿ၊ အား။ အန္တမသော၊အဆုံးဖြစ်သောအတ္တိအားဖြင့်။ ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဘင်မျှလည်း ဖြစ်သော။အဝသိဋ္ဌံ၊အကြွင်းသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟော တိ၊၍။အကိဉ္စနဿ၊ဖိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှအကြွင်းမရှိသောပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ ဘာဝေါ၊အဖြစ်တည်း။ အာကိဉ္စညံ၊ဖိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဘင်မျှအကြွင်းမရှိသောပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏အဖြစ်။ ဧတံ၊ဤအာကိဉ္စညံ ဟူသောအမည်သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာ ပဂမဿ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်၏ ညာဏ်အားမထင် ကင်းကွာပျောက် ကွယ်ခြင်း၏။အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။ ။(နာဿပဌမာရုပ္ပဿကိဉ္စ နံ့အပ္ပမတ္တကံအန္တမသောဘင်္ဂမတ္တမ္ပိအဝသိဋ္ဌံအတ္ထီတိအကိဉ္စနံ။တဿ ဘာဝေါအာကိဉ္စညံ။ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာဘာဝေါ။ ။ဋီကာအဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီ။ ။အဿာတိ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာ ဘာဝဿဟု ဋီကာရှိ၏။ ရှိသည်အတိုင်းလည်း။ဂဏ္ဌိနိ်စာယောဇနာ၏။ကြိုက်ရာယူ။ ။ကိဉ္စနန္တိ ကိဉ္စိပိ သဘာဝဓမ္မဿ အပ္ပါဝသေသတာနာမ ဘင်္ဂေါဧဝသိယာတိ အာဟာဘင်္ဂမတ္တမ္ပိအဝသိဋ္ဌံနတ္ထီတိ။သတိပိဘင်္ဂမတ္တေပိတဿသကိဉ္စ နတာသိယာ အကိဉ္စနန္တိစ ဝိညာဏဿ ကိဉ္စိပကာရံ အဂဟေတွာ သဗ္ဗနသဗ္ဗံဝိဘာဝနမာဟ၊ဋီကာ)။ ။ဒွေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒွေဝါယတနံ ဣဝ၊ ဒွေဝါယတနမည်၏သို့။ တံအာကိဉ္စညံ၊ ထိုဖိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဘင်မျှအကြွင်းမရှိသောပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏အဖြစ်တည်းဟူသော နတ္ထိ

ဘောပညတ်သည်။ အသဿဗ္ဗာနဿ၊ထိုတတိယာရုပ္ပဈာန်၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။အာယတနံ၊တည်ရာသည်။ဟောတိ၊၏။ဇာတိ၊ကြောင့်။ အာကိ။ပ။နံ၊မည်၏။သေသံ၊သည်။ ပုရိမသဒိသမေဝ၊ရှေးဆိုပြီးစကားနှင့်တူသည်သာတည်း။ ဇာတိ၊ဤ၌ဆွေအပြီးမှတ်အပ်၏။ ။အယံ အာကိဉ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

၁၄၅။ ပန၊တခန်းဆိုအံ့။ နေဝသညာနာသညာယတန်၊နကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတု ကာမေန၊ သော။ ပဉ္စဟိအာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယံ၊၌။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝေန၊ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံသမာပတ္တိ၊ဤငါရသောတတိယာရုပ္ပသမာပတ်သည်။အာသန္နဝိညာဏဉ္စာယတန ပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်ဟူသော နီးသောရန်သူရှိ၏။နေဝသညာနာသညာယတနံ၊နသမာပတ်သည်။သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ရှုန့်ရင်းသော သင်္ခါရမှကြွင်း၍ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သန္တာဝိယ၊ ငြိမ်သက်၏သို့။ တဒဘာဝတော၊ ထိုငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း မရှိသောကြောင့်။(ထည့်)။ နောစသန္တာ၊ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ဇာတိဝါ၊ဤသို့ဧင်း။သညာ၊သည်။ရောဂေါ၊ရောဂါတည်း။သညာ၊သည်။ဂဏ္ဍော၊အိုင်းအမာနှင့်တူ၏။ သညာ၊သည်။ သလ္လံ၊ မြားငြောင့်နှင့်တူ၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် သညာကိုရောဂ၊ဂဏ္ဍ၊သလ္လဆိုသနည်း။ ယာအယံခန္ဓေသု ပစ္စယယာပနီယတာယရောဂမူလတာယစ ရောဂသရိက္ခတာ-ဒုက္ခတာမူလယောဂါဒိနာ ဂဏ္ဍသရိက္ခတာ-ပီဠာဇနနာဒိနာ သလ္လသရိက္ခတာစ။ သာသညာယသတိဟောတိ၊ နာသတိတိဝုတ္တံ သညာရောဂေါ သညာဂဏ္ဍော သညာသလ္လန္တိ၊ဋီကာ။ ။ခန္ဓာတို့၌ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်မျှစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဧင်း-ရောဂါ၏ အမြစ် မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်ဧင်း-ရောဂါနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်ဧင်း။ ဒုက္ခတာဟူသော မူလရောဂါနှင့်ယှဉ်ခြင်းစသည်ကြောင့်အိုင်းအမာနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်ဧင်း။ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းစသည်ကြောင့်မြားငြောင့်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်ဧင်း၊သညာရှိသော်ဖြစ်၏။ မရှိသော်မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်ဆိုသည်ဟူလိုသော်။ ။ဤ၌ ထိုသညာကိုလည်း ထင်သောကိစ္စရှိ၏။ ပဋုဝေါကာရသညာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဩဠာရိကသညာဟုမှတ်။ ။ သညာချည်းကိုသာလောဟူမူ။ ။နကေဝလံသညာဝေ၊အထခေါ ဝေ

ဒနာဒိနမ္ပိသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ငင်း။ ။သညာကိုသာ ပြသည်မဟုတ်
လောဟု၊ ကား။ သညာသီသေန ပန နိဒ္ဒေသော ကတော၊ ဋီကာ တက်ပြန်
သေ၁်)။ ။ယဒိဒံ ယာ အယံ နေဝသညာနာသညာ၊ အကြင်နေဝသညာ
နာသညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်
သည်၊ အသန္တဘာဝကရရောဂါဒိသရိက္ခသညာဝိရဟတော။(ထည့်)။
မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ရောဂါစသည်နှင့် တူသော
သညာကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏီ
တံ၊ နှမ်မြတ်၏။ ဣတိ ပါ၊ ဤသို့ ငင်း။ ။(တတော ဝေ ပဏီတံ၊ ကိမ္ပန တတ္ထ
အာဟ နေဝသညာနာသညာ တိ၊ ဋီကာ။ ။ဈာန်သည်ဟူ၍ ဘယ်ကြောင့်
ယောဇနာသနည်း။ ။တဒ ပဒေ သေန တံ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာန မာဟ၊ ငင်းဋီ
ကာ)။ ။ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ ဈာန်၌။ အာဒီနဝံ၊ ဝိညာဏဉ္စာ
ယတနဈာန်ဟည်းဟူသော နီးသော ရန်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ ရော ဂါစသည်
နှင့်တူသော သညာထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အပြစ်ဒေါသကို
ငင်း။ ဥပရိ၊ အထက်စတုတ္ထာရုပ္ပ၌။ အာနိသံသဉ္စ၊ ငြိမ်သက်မွန်မြတ်သည်
၏အဖြစ်စသော အာနိသင်ကိုငင်း။ ဒိသွာ၊ ၍။ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ ၌။ နိ
ကန္တိံ၊ ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ၍။ နေဝ။ ပ။ သညာယတနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်
သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ၍။ ။(ယင်းသို့ သေ၁်၊ ဘာဝနာ
အခါ၌ နေဝသညာနာသညာယတနကိုလည်း သန္တံ သန္တံ ဟု အဘန်တလဲ
လဲဆင်ခြင်အပ်နှလုံးပြုအပ်သလောဟု၊ ကား။ သာဝဇ္ဇ ဘာဝံ၊ စသည်ကို
မိန့်သေ၁်)။ ။အဘာဝံ နတ္ထိ ဘာဝ ညတ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ပ
ဝတ္တိတာ နိဗ္ဗတ္တိတာ ဝဍ္ဎိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သုံးဆောင်အပ်သော။ သာဝ
အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္တာ သန္တာ တိ၊ သန္တာ
သန္တာဟူ၍။ ဝါ ငြိမ်သက်ပေစွငြိမ်သက်ပေစွဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပ။ ကာ
တဗ္ဗာ။ ။ဧဝံ ရုတ္တ ယေန ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုတတိယာရုပ္ပသမာ
ပတ်ဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဖြစ်ကြောင်းအာရုံနိမိတ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မာန
သံ စိတ်ကို။ ဝါ၊ ဘာဝနာမနသိကာရကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။
တဿ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ။(မာနသန္တိ စိတ္တံ မနော ဝေ မာ
နသန္တိ ကတွာ။ ဘာဝနာမနသိကာရံ ဝါ။ တဉ္စိ မနသိ ဘာဝတ္တာ မာနသန္တိ
ဝုတ္တံ ဋီကာ)။ ။နီဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ပ။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရ
သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ ဝိညာ

ဏာပဂမေ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းဟူသော နတ္ထိဘာဝပညတ်၌။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိဝိယ၊ ၏သို့။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိသင်္ခါတေသု၊ ကုန်သော။ စတူသုခန္ဓေသု၊ တို့၌။ နေဝ။ ပ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပကထာ၌။ အပ္ပနာနယော ပန၊ ကို ကား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(ဗျာန်သာသ ာပတ္တိ မည်ရာသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်မှု၍ သမာပတ္တိသင်္ခါတေသု စတူသု ခန္ဓေသု၊ ဟူသနည်း။ ဈာနသမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနမ္ပိ ဈာနာနုဂုဏာယ ယာယ သမာ ပတ္တိပရိယာယော လဗ္ဘတီတိ အာဟ အာကိဉ္စညာ။ ပ။ ခန္ဓေသူတိ၊ အာရမ္မ ဏာဘူတေသူတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဋီကာ)။ ။ဧ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထာင တာ၊ ဖြင့်။ သေဖသောပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဗ္ဗသော။ ပ။ ဝိဟရတီတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ တိ ၏။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ အာ ကိဉ္စ။ ပ။ ဓွောပိ၊ ၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဈာနမ္ပိ သည် လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာ ကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပုရိမန ယေနေဝ၊ လျှင်။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ သည် တတိယဿ အာ ရုပ္ပဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထို့။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ ဟူ သည်။ တဿေဝ ဈာနဿ၊ ၏သာလျှင်။ သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္ဗောဇာ၊ သည်။ အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဒိနို ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနဉ္စ ... အာ ရမ္မဏဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပ။ ဝုတ္တံ ... ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ယထာဝုတ္တံ အာကိဉ္စညံ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ ... အာယတနံ ကာရဏမဿာတိ ဈာနံ အာကိဉ္စညာယတနံ။ အာကိဉ္စည မေဝ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ ဈာနဿ အာယတနံ ကာရဏန္တိ အာရမ္မ ဏံ အာကိဉ္စညာယတနန္တိ ဧဝံ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ ... ကြံ သည်)။ ။နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဧတ္ထ ပန ... ဒိဿာယ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ဝါ၊ ပဋုသညာကိစ္စ ... ဖြင်း ကြောင့် သညာဟူ၍လည်းမဆိုစလောက်၊ သညာသ ... လွှန်

ခြင်းကြောင့် သညာမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သော။ သညာယ၊ အလွန်တရာ သိမ်မွေ့စွာသော သညာ၏။ ဘာဝ၊ ဖေ ဝေါဒ္ဓေ ဆိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ယာယသညာယဘာဝေ ပတောတိ ယာဒိသာယသညာယ အတ္ထိဘာဝေန။ ယာဟိသာပဋုသညာကိစ္စသဿအဘာဝ ဟောသညာတိပိ နဝတ္တဗ္ဗာ၊သညာသဘာဝါနုတိဝတ္တုနတောအသညာတိပိ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ တဿာပိစ္ဆမာနတ္တာတိအဓေတ္တ ။ ဋီကာ)။ ။တံဗျာနံ၊ တိုစဟုအ္ဆာချုပ္ပဗျာ ကို။ နေဝသညာနာသညာပတောနန္တို ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပနိုနှသော၊ ကျင့်သောယောဂါဝစရအား။ သာသညာ ထိုအလွန်တရာသိမ်မွေ့စွာသော သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။တံသညာ ငိုပ ဒါ၊ ထိုအလွန်တရာ သိမ်မွေ့စွာသော သညာ၊ ထိုသညာကိုရကြောင်းအကျင့်နှစ်ပါးကို။ တာဝ ဝေက်မှန်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (တံကာဝဒဿေတုန္တို ဓ တို ဝံသညာ ငိုပ ဒံ ယထာဝုတ္တ သညံ၊ တဿာစအဓိဂမူပါယန္တို အဓေတ္တ ၊ ဋီကာ)။ ။ငဘာဂေ၊ နွဲ၊ နေဝ သညီနာသညီတိပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒရိတွာ၊ မြွ။ တ ညာဝ ေဝ ဝုစ္စတိနေဝ သညီနာသညီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။(ဤဝိဘင်းပါဠိ၌သညာကိုအဘယ် ဖြင့်ပြသနည်း၊ သညာကိုပြသောအရာမှာမတွေ့ကြောင့်။ ။နေဝသညီနာသညီတိဟိပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေနဓမ္မံဥဒ္ဒရိနနေ သညာ မုခေန သညာ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ၊ ဋီကာ။ ။ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ဗျာန်ကိုထုတ်သည့်သို့သော်ဘယ် မှုသ ည်း၊ ကြောင့်။ ။အညထာ နေဝသည နာ သ ညာယတနန္တိ ဥဒ္ဒရိ တဗ္ဗံသိယာ ၊ ငင်း။ ။ကြွင်းသောပါဠိဖြင့် ငိုပဒါကိုပြသ ည်ကား အသို နည်း၊ ကြောင့်။ ။သာပနပဋိပဒါယဋ္ဌပဝတ္တတိ၊ ယထာစပဝတ္တတိ၊ တံဒဿေတုံအာကိဉ္စညာယတနံသန္တတောမနသိကရောတိ၊သင်္ခါရာ ဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတီတိဝုတ္တံ၊ ဋီကာ။ ။ပဝတ္တိဋ္ဌာန၊ ပဝတ္တိ အာကာရကိုပြခြင်း၌ါဟူသော်။အဘယ်ကားပဝတ္တိဋ္ဌာန၊အဘယ်ကား ပဝတ္တိအာကာရနည်း၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံဟိ စတုတ္ထာရုပ္ပ ဘာဝနာယပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရာဝသေသ သမာပတ္တိဘာဝနာ ပဝတ္တိ အာကာရောတိ၊ ငင်း)။ ။တတ္ထ၊ ပါဠိတော်၌။သန္တတောမနသိကရော တီတိ၊ ကား။အယံသမာပတ္တိ၊ သည်။သန္တာဝတ၊ ငြိမ်သက်ပေစွ။ ။(အ ဘယ်သို့သောသမာပတ္တိနည်း၊ ကြောင့်။ ယတြဲဟိစသည်ကိုမိန့်)။ ။ယတြဲယာသမာပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိဘာဝမ္ပိ၊ ပဋ္ဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ဆိတ်

သည့်၏အဖြစ်၊ နတ္ထိကောပညတ်ဟူသော သို့စင်အလွန်သိမ်မွေ့စွာကို လျက်လည်း။အာရမ္မဏံကရိက္ခာ၊၍။ ဌာသကံ့နာမ၊အံ့စရာကည်နိုင်ပေ သည့်ဟကား။ ။(ယတြကား ပစ္စတ္တတ္တ။ဟိကား ပဒါလင်္ကာရ။ နာမ ကား အစ္စရိယတ္တ)။ ။ဣတိပေ၊သို့။သန္တာရမ္မဏတာယ၊ငြိမ်သက်သော အာရုံရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံအာကိဥ္စညာယတနံ၊ကို။ သန္တာတိ၊ ငြိမ်သက်ပေစွဟု။ မနသိကရောတိ၊၏။ ။(သန္တာရမ္မဏတာယာတိ သန္တံအာရမ္မဏံဧတဿာတိ သန္တာရမ္မဏံ။ တဿာဝေါ သန္တာရမ္မဏ တာ။ တာယ။ နစ္စာနသန္တတာယ။ စျာန်ကိုငြိမ်သက်သည့်၏အစွမ်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား၊ဟုတ်ဟုလှန်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဤသို့လှန်သင့်အံ့နည်းဟူမူ။နဟိတတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိစတုတ္ထာရုပ္ပဇ္ဈာ နတောသန္တာ၊ဝင်း။ ။စေဒကဆရာသည်အကြြင်စျာန်ကိုသန္တအား ဖြင့်နှလုံးသွင်းအံ့။ထိုစျာန်၌အာဒီနဝကိုမြင်ခြင်းသည်မဖြစ်ရာ။ အာဒီနဝ မမြင်ကလည်း သမတိက္ကမသည်ပင်မဖြစ်ရာဟုပြလို၍၊သန္တတောစေ။ ပ။ ဟောတိ၊ဟူသည်။ ပရိဟာရ်ဆရာကား၊ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာ ယ၊ဟုပရိဟာရ်မူသည်။ ထိုပါဌ်ဖြင့်အာဒီနဝဒဿနလည်းရှိသည်သာ ဟုပြ၏)။ ။သန္တတော၊အားဖြင့်။စေမနသိကရောတိ၊အကယ်၍နှလုံး မူအံ့။ ကထံ၊ကြောင့်။သမတိက္ကမော၊သည်။ ဟောတိ၊အံ့နည်း။ ဣတိအ ယံ၊လျှင်။ ပုစ္ဆာ၊တည်း။ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ၊ ဝင်စားခြင်းငှါအ လိုမရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမတိက္ကမော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။ (သောဟိတိအာဒိနာဝုတ္တမေဝတ္ထံပါကဋံကရောတိ။ ။ထိုသောဟိ စသောစကား၌၊အကြင်စျာန်၌အဘိရတိအလွန်မွေ့လျော်ခြင်းသည်ဖြစ် ၏။ ထိုစျာန်၌၊အာဝဇ္ဇန၊သမာပဇ္ဇန-စသော ပဋိပတ်သည် ဖြစ်ကောင်း ၏။ထိုပဋိပတ္တိသည်ကား ထိုယောဂီအားတတိယာရုပ္ပ၌အချင်းခပ်သိမ်း မရှိခဲ့။သက်သက်မူကားထိုတတိယာရုပ္ပမှတပါးအာရုံမရှိသောကြောင့် အာရုံမူကာမျှတည်းဟုပြလို၍၊ ကိဥ္စာပိတိ အာဒိမာဟသတည်း)။ ။ ဟိပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ သောယောဂီ၊ သည်။ တံအာကိဥ္စညာယတနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ဖြင့်။ ကိဥ္စာပိမနသိကရောတိ၊ အကယ်၍နှလုံးထား၏ ရှင့်။အထခေါ၊ထိုသို့သော်လည်း။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ အဟံ၊သည်။ ဧတံစျာနံ၊ကို။အာဝဇ္ဇိဿာမိ၊နှလုံးသွင်းအံ့။သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ဝင်စားအံ့။ အဓိဋ္ဌဟိဿာမိ၊ဆောက်တည်အံ့။ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ထအံ့။ပစ္စဝေက္ခိဿာ

မိ၊အံ့။ ဣတိ၊သို့။ ဧသဧသောအာဘောဂေါ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဧသဧသောသမန္နာဟာရော၊ဤသို့ကောင်းစွါအဘန်ဘန်နှလုံးသို့ဆောင်ခြင်းသည်။ဧသဧသောမနသိကာရော၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာကိဉ္စညာယတနတော၊ဈာန်ထက်။ နေ၀။ပ။ နသညာ၊ဈာန်၏။ သန္တ။ပ။ တာယ၊အလွန်ငြိမ်သက်အလွန်မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိပါကဂုံကရောမိ၊အံ့။ ရာဇာ၊သည်။ မဟစ္စရာဇာနုဘာဝေန၊ မြတ်သောမင်းအာနုဘော်ဖြင့်။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော၊ မြတ်သောဆင်ကျောက်ကုန်းထက်တည်လျက်။ နဂရဝီထိယံ၊၌။ ဝိစရန္တော၊မြို့လည်တော်မူသတ်သော်။ ဒန္တကာရာဒယော၊ပန်းပွတ်သွားအစရှိကုန်သော။ သိပ္ပိကေ၊အတတ်သည်တို့ကို။ ဧကံဝတ္ထံ၊ကို။ ဒဠှံ၊မြဲစွာ။ နိဝါသေတွာ၊ဝတ်၍။ဧကေန၊တထည်သောအဝတ်ဖြင့်။သီသံ၊ကို။ဝေဌေတွာ၊ရစ်၍။ ဒန္တစုဏ္ဏာဒီဟိ၊ ဆင်စွယ်မှုန့်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သမောကိဏ္ဏဂတ္တေ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြွမ်းသော ကိုယ်ရှိကုန်လျက်။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တဝိကတိအာဒီနိ၊ဆင်စွယ်ကြုတ်အထူးပွတ်လုပ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ သိပ္ပါနိ၊အတတ်တို့ကို။ ကရောန္တေ၊ပြုသည်တို့ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ရေ၊အိုအမတ်တို့။အာစရိယာ၊ဆရာတို့သည်။အဟောဆေကာပတ၊ဩော်တတ်ပေကုန်စွတကား။ ဤဒိသာနိ၊ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သိပ္ပါနိပိ၊သိမ်မွေ့သောအတတ်တို့ကိုလျက်လည်း။ ကရိဿန္တိ၊ ၁မ၊အံ့စရ ပြုနိုင်ပေကုန်၏၊ ဣတိဧဝံ၊သို့။ တေသံ၊ထိုအတတ်သည်တို့၏။ ဆေကတာယ၊လိမ္မာသည်၏အဖြစ်၌။ တုဿတိ၊နှစ်သက်ကားနှစ်သက်၏။စ၊ထိုသို့ပင်နှစ်သက်သော်လည်း။အဟံ၊သည်။ရဇ္ဇံ၊ကို။ပဟာယ၊၍။ဧဝရူပေ၊ဤသို့သဘောရှိသော။သိပ္ပိကော၊အတတ်သည်သည်။ ဘဝေယျံ၊ဖြစ်ရဘိမူကား။ အဟော၀တ၊ဩော်ကောင်းလေစွ။ အဿ၊ထိုမင်း၏။ ဣတိဧဝံ စိတ္တံ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ တံ၊ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ရဇ္ဇသိရိယာ၊မင်းအဖြစ်ဟူသောအသရေ၏။ မဟာနိသံသတာယ၊များသောအာနိသင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သောရာဇာ၊ထိုမင်းသည်။ တသံသိပ္ပိ၊ တို့အတတ်သည်တို့၏။ ဇီဝိကံ၊ အသက် မွေးခြင်းကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှလည်း။အမညမာနော၊မမှတ်သည်ဖြစ်၍။(တည့်)။သိပ္ပိနော၊တို့အတတ်သည်တို့ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၀၊လွန်၍သာလျှင်။ ဂမ္ဘတိယထာ၊သွား၏

သို့။ဝေမေဝ၊ဤအတူလျှင်။သေဝသော၊ဤယောဂါဝစရသည်။တံသမာပတ္တိံ၊ထိုအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို။ သန္တတော၊ဖြင့်။ကိဉ္စာပိမနသိကရောတိ၊ရှင့်။အထခေါ၊ထိုသို့သော်လည်း။ အဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ အဟံ၊သည်။ တေံသမာပတ္တိံ၊ကို။ အာဝဇ္ဇိဿာမိ၊အံ့။ပ။နေဝဟောဟိ၊မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ တံတတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိံ၊ကို။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ ဝုတ္တနယေန၊သန္တာ၀တာယံသမာပတ္တိ၌သို့စသဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သန္တတောသန္တာရမ္မတိ၊ငြိမ်သက်စွာဟူ၍။မနသိကရောန္တော၊၍။ပရမသုခုမံ ဥက္ကံသဂတသုခုမဘာဝံ၊အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သော။ ။(အပ္ပနာပတ္တံရှိသည့်ကားဋီကာနှင့်မညီ၊ရှိတိုင်းယောဇနာမှု)။ ပရမသုခုမံ၊အလွန်အကဲသိမ်မွေ့စွာသော။ အပ္ပနာပတ္တံ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ရောက်သော။(ပေး)။ ။တံသညံ၊သို့။ ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(ဈာန်သို့ရောက်သည်မဟုတ်လော၊သညာသိသေနဟိဒေသနာ၊ဋီကာ။အဘယ်သို့သောသညာနည်း)။ ။ယာယသညာယ၊ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော။ (ထည့်)။ သည်။ နေဝသညီနာသညီနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ၊ ရုန့်ရင်းသောသင်္ခါရတို့မှကြွင်းကျန်သော အလွန်သိမ်မွေ့သောသင်္ခါရမျှဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တံတာဒိသံ၊သော။ သညံ၊သို့။ ပါပုဏာတိ၊၏။ ။(သင်္ခါရာဝသေသ သမာပတ္တိန္တိ ဥက္ကံသဂတသုခုမတာယ သင်္ခါရာန်သေသတာမတ္တံသမာပတ္တိံ၊ဋီကာ။ ။ဥက္ကံသဂတသုခုမတာယ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ ရုန့်ရင်းသော သင်္ခါရတို့မှ။ သေသတာမတ္တံ၊ အကြွင်းအကျန် သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရမျှဖြစ်သော။သမာပတ္တိံ၊ကို။ပေး။ တာအနက်မရ။ ။သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ ဩဠာရိကသင်္ခါရေဟိ အဝသေသသုခုမဘာဝေနဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိအဓိပ္ပာယ၊မဏိသာရမဉ္ဇူသာ)။ ။ သင်္ခါရာဝသေသ သမာပတ္တိန္တိ၊ကား။အစ္စန္တသုခုမဘာဝပ္ပတ္တသင်္ခါရံ၊အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်လျက်မပြောစလောက်သင်္ခါရမျှဖြစ်သော။ စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ္တိံ၊ကို။ ။(အန္တမတိစ္စအစ္စန္တံ့ယတောသုခုမတမံနာမန္တိ။ တထာပရမုက္ကံသဂတသုခုမသင်္ခါရန္တိအဓိပ္ပာယ၊ ဋီကာ။ အကြင်ပရမုက္ကံသဂတသုခုမထက် သုခုမ

တမမည်သည်မရှိ။ ထိုသို့သော ပရမုက္ကံသဂတ သုခုမသင်္ခါရ ဟူလို
သော်။ ။သို့သော်၊အဘယ့်ကြောင့်၊သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ၊ဟူ
သနည်း။ ။ပဋ္ဌမဇ္ဈာနူပစာရတောပဋ္ဌာယဟိတဇ္ဈေန္တိယာဝိယပဝတ္တ
မာနာယဘာဝနာယ အနုက္ကမေနသင်္ခါရာ ဟတ္ထအန္တိမကောဋ္ဌာသတံ
ပါတိတာ၊တတောပရံနိရောဓောဇေ၊ နသင်္ခါရပ္ပဝတ္တိတိ။ တေနဝုတ္တံ
သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိန္တိ၊ ဋီကာ)။ ။ဇူဒါနိ၊၌။ ယန္တံစတုက္ကန္တံ၊
ကို။ဇေဝံ၊ဤသို့ကျင့်စဉ်ဖြင့်။ အဓိဂတာယ၊ရအပ်ပြီးသော။ သညာယ၊၏။
ဝသေန၊ဖြင့်။ နေဝ။ပ။န္တိ၊၌။ ဝုတ္တံ၊၏။ တံစတုက္ကန္တံ၊ကို။ အဋ္ဌတော၊
ကုသိုလ်စသော ဝိသေသဖြင့် အထူး ပြုအပ်သော ပရမတ္ထ အားဖြင့်။
ဒဿေတုံ၊ငှါ။နေဝသညာ။ပ။ဓမ္မာတိ၊၌။ဝုတ္တံ၊၏။နေဝသညာနာသညာ
ယတနံ၊ဈာန်ကို။သမာပန္နဿဝါ၊ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ဥပပန္နဿ
ဝါ၊ ထိုဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿဝါ၊ မျက်
မှောက်ချမ်းသာခံစား၍နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ကုန်
သော။ဓမ္မာ၊တို့တည်း။ ။(ထိုသို့သုံးထွေဟောမှုလည်း။ဝိသေသအား
ဖြင့် အဓိပညာသိက္ခာ၏အဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သောခန္ဓာကို ဤ၌လိုရကား၊ ဇှာဓ
သမာပန္နဿ၊စသည်ကိုမိန့်)။ ။တေသု၊ထိုသုံးဦးတို့တွင်။ ဇှာဓ၊ဤအရာ
၌။သမာပန္နဿ၊၏။ စိတ္တစေတသိကာ၊ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့ကို။ အဓိပ္ပေ
တာ၊ကုန်၏။ ။ဇွေ။ဤ၌ပုဒ်၌။ဝစနတ္ထော၊ပန၊ကိုကား။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။
ဟောဠာမဇ္ဈာနေသုပိယ။(ထည့်)။ အောက်ဖြစ်သောဈာန်တို့၌ကဲ့သို့။ ဩ
ဠာရိကာယ၊ရုန့်ရင်းသော။သညာယ၊၏။ အဘာဝတောအဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။(နေဝသညာနှင့်စပ်)။သုခုမာယ၊သော။
သညာယ၊၏။ ဘာဝတောအတ္ထိတာယစ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။
(နာသညာနှင့်စပ်)။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊သော။ အဿဈာနဿ၊အား။
သညာ၊ရုန့်ရင်းသောသညာသည်။ နေဝအတ္ထိ၊မရှိ။ တံဈာနံ။ (ထည့်)။
သည်။ အသညည္စ၊ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။
(စကျေ၊ ဝိကျေလည်းဟူသင့်၏။ နာသညန္တိ၊လိုသည်။ နာသညာတိ၊မ
ထို။ ။နာဝိအသညံအဝိဇ္ဇမာနသညန္တိ၊ဋီကာကျော်)။ ။ဇှာတိတဿာ၊
ကြောင့်။ တံဈာနံ၊သည်။ နေဝသညာနာသညံ၊ မည်၏။ ။(အလယ်
ည၏အကိုဒိဃပြု၊ တနည်းနကိုအန်ပြု၍၊ အနသညဥ္စာတိအဋ္ဌော၊ ဋီ
ကာ)။ ။တံဈာနံ၊သည်၊ နေဝသညာနာသညဥ္စ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာ

မရှိ၊သိမ်မွေ့သောသညာမရှိမဟုတ်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ မနာယ။ ပ။ ပန္နတ္တာ၊ ၌အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနံ့ဥ၊ နမည် သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။နေဝ။ပ။နံ၊မည်၏။ ။ (နေဝသညာတိဧတ္တကာရဏော့နေဝသဒ္ဒေါအဘာဝတ္ထော။ နသညာ ဟောနကာရော အညတ္ထော၊ အကာရောအဘာဝတ္ထော၊ မဏိသာရ မဥ္ဇူသာ။ ။နေဝသညာနာသညာတိနေဝသညာတိနေဝသညာ။ န သညာအသညာ၊နအသညာတိနာသညာ၊ နေဝသညာစသာနာသညာ စာတိနေဝသညာနာသညာတိအတ္ထံဒဿေန္တောအာဟအထဝါတိအာ ဒိ)။ ။အထဝါ၊ တား။ ဧတ္တစတုတ္ထာရုပ္ပ၌။ ယာအယံသညာ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ သာ၊ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပ၌ရှိသောသညာသည်။ ။(ကသ္မာသာ နေဝသညာဟောတီတိအာဟ ပဋုသညာကိစ္စံကာတုံအသမတ္ထတာ ယာတိ။ ကသ္မာနအသညာတိအာဟသင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ)။ ။ပဋုသညာကိစ္စံ၊ဝိပဿနာ၏အာရုံအဖြစ်သို့ရောက် ၍ငြီးငွေ့ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းဟုဆိုအပ်သောထင်ရှားသောသညာကိစ္စ ကို။ကာတုံ၊ငှါ၊ အသမတ္ထတာယ၊ကြောင့်။ နေဝသညာ၊သညာမမည်။ ပါ၊ သညာမဟုတ်သလောက်။ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်း သောသင်္ခါရတို့မှကြွင်းကျန်သော သိမ်မွေ့သောသင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ကြောင့်။ အသညာ၊သိမ်မွေ့သောသညာမဟုတ်သည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာ၊မည်၏။ သာဝမောတိ၊ သည်၊ နေဝသညာနာသညာစ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမဟုတ်၊ သိမ်မွေ့ သောသညာမဟုတ် မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသော တရားတို့၏။ အဓိဋ္ဌာန ဋ္ဌေန၊ တည်ရာ ဟူသော အနက် ကြောင့်။ အာယတနဥ္စ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ကြောင့်။ နေဝ သညာနာသညာယတနံ၊၏။ ။(ဤဒုတိယဝိကပ်၌၊နေဝ၊န၊အ၊တို့သည် အညတ္ထနှင့်နှင်တည်း။ထို့ကြောင့်နေဝသညာနာသညာဟူသောနှစ်ပုဒ် ဖြင့်သညာ၏အဘာဝကိုသာပြအပ်သည်မှတ်။ ။ဤဈာန်၌ အကြင်အ ကြောင်းဖြင့် သညာသည်သာ ဤသို့ သဘော ရှိသည် ဖြစ်၏။ ထိုအ ကြောင်း အဘယ်နည်းဟု၊ကြောင့်။ နကေဝလဥ္စေတ္ထ၊ စသည်ကိုမိန့် သော်။ ။သင်းသို့သော်၊နေဝဝေဒနာနာဝေဒနာ စသည်မည်လျက်၊ သညာအားဖြင့်သာ ဈာန်ကိုအဘယ့်ကြောင့်မှတ်သနည်းဟု၊ ကြောင့်။

သညာသီ ိသန။ပါ။ကတာ၊ဟူသည်။ နာနတ္တကာယ နာနတ္တသညိနော၊
စသည် ကို ခွဲကဲ့သို့တည်း)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုဖွဲ့၊ ထွေ၊ ဉ် စတုတ္ထာရုပ္ပ၌။
ကောဝလံ သက်သက်ကား။သညာ ဝေ၊သာလျှင်။ ဒေသိ၊ဤသို့သဘောရှိ
သည်။နှ၊မဟုတ် သေး။ အထဝေ၊ ခ ဟုတ်သော်ကား။ ဝေဒနာဝိ၊သည်
လည်း။နေဝဝေဒနာ နာဝေဒနာ၊မည်၍။ ဂတ္တမ္ပိ၊သည်လည်း။နေဝဂတ္တံ
နာဂတ္တံ၊မည်၍။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ နေဝဖဿော နာဖဿော၊
မည်၍။ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ ယခင့်လေး ိ းမှ ကြွင်းသော သမ္ပ
ယုတ်တရားတို့၌။ဧသနယော၊ကို။နေတ ဗ္ဗော၊၏။ နည်းထိုင်း သင်လည်း။
သညာသီသေ ၊ ဖြင့်။ အယံဒေသနာ၊ကို။ က တာ၊ ။ ဆက်၍ဆိုဖွဲ့။
သေအပ ဗ္ဗာ၊တစုံတခုသောဝိသေသကိုစွဲ သ သ အ ါး ရှိ၍ဟူ၍
အိုအပ သာဓမ္မ၏ပင် တစုံတခုသော ဝိသေသကိုစွဲပြုနုံ၍၊ ရှိဟု ၍ဆို
သင့် ည်၏အဖြစ်ဟူသောဥ အနက်ကို။ ပ္ပကေ့ လ လပ္ပဘုတ်ပိ၊
သဗိတ်သုတ်သောဆီအစရှိကုန်သော။ဥပမ ပိ၊ စ၊တို့ဖြင့် လည်း။ ဝိဘာ
ဝေတဗ္ဗော၊ထင်ရှားပြအပ်၏။ သာမဏေရော၊သည်။ တ လ ၊ဖြင့်။
ပတ္တံ၊ကို။ အက္ခေဘွာ၊၍။ ဌပေသိ၊ထားသတတ်။ တံ ထိုသာမဏေ
ကို။ယာဂု ါနကာလေ၊၌။ထေရော၊သည်။ပတ္တံ၊ကို။အာဟရာတိ၊ဆောင်
ခဲ့လော့ဟု။အာဟ၊၏။သော၊ထိုသာမဏေသည်။ ဘန္တေ၊ရှင်း။ တွေ၌။
တေလံအတ္ထိ၊ ဆီရှိ၏။ဣတိ၊သို့။အကပ္ပိယဘာဝံဥပါဒါယ။(ထည့်)။မအပ်
သည်၏အဖြစ်ကိုစွဲ၍။ အာဟ၊၏။တတော၊မှ။ သာမဏေ ရ၊ သော။ တ
လံ၊ကို။အာဟရ၊ဆောင်ခဲ့။နာဠိံ၊ဆီကျည်ကို။ပူရေ့သာမိ၊ပြည့်စေအံ့။
ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တေ၊သော်။ ဘ ္တ၊ရှ။ တ လံ၊သ ည်း။ ္ထိ၊ရှိ။ဣတိ၊သို့။
နာဠိပူရဏံ၊ဆီကျည်ပြည့်လောက်သောဆီကို။ ဥပ၊ဒါယ၊၍။ (ထည့်)။
အာ ဟ၊ ၏။ ။(အကြင်အ ည်းငယ်သောဆီကိုလည်း၊ အတ္ထိဘန္တေ
ဟောလံ၊ဟု အကပ္ပိယဘာဝကိုစွဲ၍ဆို၏။ ထိုဆီကိုပင်၊ တ္ထိဘန္တေ တေ
လံ၊ဟုနာဠိပူရဏကိုရည်၍ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကို၊ပြခြင်းငှါ၊တတ္ထယ
ထာ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အန္တော၊ဝုတ္တတ္တာ၊
အန္တောဝုတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်။ယာဂုယာ၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ၊အကပ္ပိယဋ္ဌေန၊
မအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေလ ဓတ္ထိတိ၊ ဆီရှိ၏ဟု ဆိုခြင်းသည်။
ဟောတိယထာ၊၏သို့။ နာဠိပူရဏာဒီနံ၊ဆီကျည်ပြည့်လောက်သောဆီ
အစရှိသည်တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။နတ္ထိတိ၊မရှိဟူ၍ဆိုခြင်းသည်။ဟောတိ

ယထာ၊၏သို့။ ဝေ်တထာ၊တူ။ သာဝိသညာ၊ သည်လည်း။ ပဌုသညာ ကိစ္စံ၊ ထင်ရှာသော သညာ ကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၌။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။နေဝသညာ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။သင်္ခါရာဝသေသ သုခုမ ဘာဝေန၊ ရှုန့်ရင်းသော သင်္ခါရမှကြွင်းသော အလွန် သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ကြောင့်။နာသညာ၊မည်သည်။ဟော တိ၊၏။ ။(ကိမ္ပနေတ္ထသညာကိစ္စံ၊ဟုမေး၍၊ထိုကိုဖြေခြင်း၌၊အာရမ္မဏ သဉ္ဇာနနဌေဝ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧတ္ထ၊ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ် ၌။သညာကိစ္စံ၊သညာ၏ကိစ္စဟူသည်။ကိမ္ပန၊အဘယ်နည်း။ဇွာတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊တည်း။ အာရမ္မဏသဉ္ဇာနနဌေဝ၊အာရုံကိုအမှတ်ပြု၍သိ ခြင်းသည်ရင်း။ဝိပဿနာယ၊၏။ဝိသယဘာဝံ၊သို့။ ဥပဂန္တွာ၊၍။နိဗ္ဗိဒါဇန နဥ၊နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။သညာကိစ္စံ၊သညာကိစ္စမည် ၏။ ။(ယင်းသို့အာရမ္မဏသဉ္ဇာနနသည် သညာကိစ္စအကယ်ဖြစ်အံ့၊ သညာဖြစ်လျက် ထိုသို့သော အာရမ္မဏသဉ္ဇာနနစသော သညာကိစ္စ ကို အဘယ့်ကြောင့် ဤသညာပြုခြင်း၌မတတ်နိုင်ကောင်းသနည်းဟု၊ ကြောင့်။ဒဟနကိစ္စမိဝ၊အစရှိသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိပါကရုံကရော မိ၊အံ့။သုခေါဒကေ၊ရေဇေး၌။တေဇောဓာတု၊သည်။ ဒဟနကိစ္စံ၊လောင် ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊၌။ နသက္ကောတိဇာဝ၊သို့။ ဧသာသညာ၊ သည်။ သဉ္ဇာနနကိစ္စမ္ပိ၊အမှတ်ပြု၍သိခြင်းကိစ္စကိုလည်း။ပဋုံ၊ထင်စွာ။ကာတုံ၊ ၌။ နသက္ကောတိ၊နိုင်။ သေသသမာပတ္တိသု၊စတုတ္ထာရုပ္ပမှကြွင်းသော သမာပတ်တို့၌။ သညာဝိယ၊ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊၏။ ဝိသယဘာဝံ၊သို့။ ဥပဂန္တွာ၊၍။နိဗ္ဗိဒါဇနနမ္ပိ၊နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ကာတုံ၊ ၌။ နသက္ကောတိ၊နိုင်။ ။(သင်္ခါရာဝသေသ သုခုမဘာဝပ္ပတ္တိဖြင့်သာ လျှင်ဤသညာသည်ပဋုသညာကိစ္စကိုပြုခြင်း၌မတတ်နိုင်၊ထိုကြောင့် သာလည်း ဉာဏ်ဖြင့်ယူလွယ်သည်လည်းမဖြစ်။ ထိုကြောင့်၊နိဗ္ဗိဒါဇန နမ္ပိကာတုံနသက္ကောတိ၊ဟူသည်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။အညေသု၊စတုတ္ထာ ရုပ္ပမှတပါးကုန်သော။ခန္ဓေသု၊တို့၌။အကတာဘိနိဝေသော၊ဝိပဿနာ ၌နှလုံးသွင်းခြင်းကိုမပြုဘူးသော။ဝါ၊ မဖြစ်စေဘူးသောသုံးသပ်ခြင်း၌အ လေ့အလာမရှိသော။ ဘိက္ခု၊သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသိတွာ၊၍။ နိဗ္ဗိဒံ၊နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သို့။ပတ္တုံ၊၌။ သမတ္ထောနာမ၊ စွမ်းနိုင်သောမည်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(သာဝကဟူကမနိုင်သည်ချည်း

လောဟု၊ ခြကြောင့်)။ ။အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာယ သွာ သာရိ ပု တ္တာ၊သခင်သာရိပုတ္တရာသည်။သမ ထွော၊စွမ်းနိုင်ပေ၏။ ။(အကတာဘိနိဝေသော ဟူသော ကြောင့်။ ကတာဘိနိဝေသဖြစ်က စွမ်းနိုင်သည်ချည်းလောဟု၊ ကြောင့်။ပကတိဝိပဿကောပနစသည်ကို)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပကတိဝိပဿကော၊ ပြကတေ့အားဖြင့်ဝိပဿနာရှုတတ်သောသူသည်။ ။(ခန္ဓာစသည်ကိုရခပြုသဖြင့်ဝိပဿနာကိုရှုလုံး သွ၍ ဥါရအာရုံတို့နှင့်တကွ ပဝတ္တခမ္မတို့ကို ဝိပဿနာရှုတတ်သည် ဟူလို)။ ။မဟာပညော၊ ပညာကြီးသည်ဖြစ်၍။ သာရိပုတ္တသဒိသော ဝ၊ သာရိပုတ္တရာနှင့် ဉာဏ်ရည်တူသော သူသာလျှင်။ သက္ကု ဏာယျ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ တတ်နိုင်ရာ၏။ ။(အပြ အခြင်းဖြင့်တတ်နိုင်၏၊ ထိုအခြင်းအရာကိုပြခြင်းငှါ၊သောဝိ၊စသည်ကို)။ ။သောပိ၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ ထရ်ကျော် တူ လျော်ဆိုသွယ် ပညာကျယ်သောပကတိဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ဝေါ၊သို့။ ဣခမ္မာ၊ ဤနေ ဝ သညာနာသညာ သတ တရားတို့သည်။ အဟုတွာ၊မှေးကမှ ကုန် မူ၍။ သမ္ဘောန္တိ ကိရ၊ယချဖြစ်ကုန်သတတ်။ဟုတွာ၊ယချဖြစ်၍။ ဝိ ဝ ကိရ၊ ပျက်ကုန်သဘတ်။ ဣ ဝေ၊သို့။ ကလာပသမ္မသ ဝသေ ဝ၊အပေါင်း အားဖြင့်သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊စတုဋ္ဌာရုပ္ပဗ်ဏ္ဍပြါန် ၌အကျုံးဝင်သောဖဿာဒိဓမ္မတို့ကိုအသီးအသီးမ ဝဘန်မူ၍တပေါင်း တည်းယူ၍အပေါင်းအား ငှ်သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။(နယ ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော ကလာပသမ္မသနအစွမ်းဖြ ဟူလို)။ သ ကြ ဏာယျ၊ရာ၏။ အနုပဒ ဝိပဿနာဝ သေန၊ဖဿစသောတရားတို့ကို ခွဲခြမ်း ဝဘန်၍အသီးအသီးသရုပ်အား ဖြင့်ယူ၍ အနုစ္စစသည်တို့၏အ စွမ်းဖြ သုံးသပ်ခြင်း ူသော အဘို့အဘို့အားဖြင့်ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကိုရှု သော ပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်ကား။ နေဝသက္ကုဏောယျ၊မတတ်နိုင်ရာ။ သောသမာပတ္တိ၊ဤစတုဋ္ဌာရုပ္ပသမာပတ်သည်။ယထာ၊အကြောင်းခြင်း ဖြင့်။ ခွေ သ ဥပတိနာဝိနာမ၊ မြွှသေနာပတိပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည့်ထျက် လည် ။အနုပဒ၊ဖဿ ဒိဓမ္မတို့ကို အသီးအသီးသရုပ်အားဖြင့် ကာက် ၍ အဘို့အဘို့ အားဖြင့်၊ ဝိပဿနေယျ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေနိုင်။ (ယည့်)။ဝေါ၊ဤသို့သောအခြင်းဖြင့်။သုခုမတ္တာ၊သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ရောက်၏။ ။ပတ္တမဂ္ဂနတေလူပမာယ၊သပိတ်သုတ်ဆီဥပမာ

ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာယကာ၏သို့။ ဝေံတထာ၏တူ။ မဂ္ဂုဒ္ဒကျမေး ယပိ၊ ခရီး၌ရှိသောရေဥပမာဖြင့်လည်း။အယံအတ္ထော၊ကို။ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၏။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသာ၊ခရီးသွားသော။ ယောရသာ၊အညတရထေရ်၏။ ပုရတော၊ရှေ့၌။ ဂစ္ဆန္တော၊သော။ သာမဏေရော၊သည်။ ထောကမုဒကံ၊ အနည်းငယ်ရေကို။ဒိသွာ၊၍။ဘန္တေ၊ရား။ဥဒကံ၊ ရေ။ဥပါဟနာ၊တို့ကို။ ဩမုဉ္စာ၊ချွတ်တော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊သို့။ အာဟကိရ၊ ဆိုသတတ်။ တတော၊ထိုအခါ။ ထေရေန၊သည်။ သစေ ဥဒကမတ္ထိ၊အကယ် ၍ရေရှိသည်ဖြစ်အံ့။ နှာနသာဋိကံ၊ရေသနုပ်ကို။ အာဟရ၊ဆောင်ခဲ့။နှာယိဿာမ၊ရေချိုးကုန်အံ့။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တော၊သော်။ဘန္တေ၊ရား။ နတ္ထိ၊ရေ မရှိ။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ ဥပါဟန တေမနမတ္တေန၊ ဘိ ပ်စွတ်လောက်ရုံမျှ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒကမတ္ထိတိ၊ ရေရှိ၏ဟူသောစကားသည်။ ဟောတိယထာ၏သို့။ နှာယနဋ္ဌေန၊ ရေချိုးလောက်သောအနက်အားဖြင့်။နတ္ထီတိ၊မရှိဟူသောစကားသည်။ဟောတိယထာ၊သို့။ ဝေံတထာ၊တူ။ သာပိသညာ၊သည်လည်း။ သညာကိစ္စံကို။ ကာတုံ၊ငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊ကြောင့်။ နေဝသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရာဝသေသသ သုခုမ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ကြောင့်။ နာသညာ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကောလဠစင်စစ်သော်ကား။ ဟောဟော၊ ထိုဆိုပြီးသော ဥပမာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ၊ သည်ကား။ နာမဟုတ်သေး။ အညာပိပိ၊တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနုရူပါယိ၊ လျော်ကုန်သော။ ဥပမာယ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေဓသော အတ္ထော၊ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊၏။ ဥပသမ္ပန္နဝိဟာရတိတိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊တည်း။ ။အယံနေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ပိဋ္ဌာဂရကထာ။

၁၄၆။ အသဒိသရူပေါ၊ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာ အသီတာနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာကေတုမာလာ အစရှိကုန်သော ရူပဂုဏ်တို့ဖြင့် သူတပါးတို့နှင့်မတူသော ရူပကာယရှိတော်မူသော။တနည်း။ မတူသောသဘောရှိတော်မူသော။(ဤပိကပ်၌၊ရူပသဒ္ဒါသည်။ ယံလောကေပိယရူပံ သာတရူပံ၊စသည်တို့ကဲ့သို့ သဘာဝတ္ထတည်း။ထိုသဘာဝတ္ထဖြင့်၊ဒသဗလ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇ၊ စသောဂုဏ်ဝိသေသတို့နှင့် သမာယောဂကိုပြသောကြောင့်။ဘုရား၏မွေကာယသမ္ပတ္တိဖြင့်လည်းအသဒိသအဖြစ်ကို

ပြအား၏)၊ ဂုဏ်ကား၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသောဘုရားမြတ်စွာသည်။ စတုဗ္ဗိဓ၊ လေးပါး။ ယံအာရုပ္ပံ၊ ကား။ အာဟ၊ ပြီ။ တံအာရုပ္ပံ၊ ထိုအာရုပ္ပ ဝိပါကိုး၊ ဇ္ဈာနံတို၏ ဝိဇ္ဇပုဗ္ဗာ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆာ၊ ၍။ တသ္မိံ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ပက္ကိတ္တကကထာဒီ၊ ယုံ၊ ချွန်တိုင်း နှံ့သောအနက်ကိုယူ၍ ဖြစ်သောစကားကို လည်း။ ဝိဘာဂ ယျာ၊ ၏။ (အရိယာဂါထာ ပည်း။ ။အာရုပ္ပသမာပတ္တိ ယောဟိကား ရ ဤသ)။ ။ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ စတသောပိ၊ ကုန် သော။ ဇ္ဈာ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏာ တိက္ကမ တော၊ အာရုံကိုလွန်သောအားဖြင့်သာသျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးကုန်သောအရူပသမာပတ်တို့၏။ အင်္ဂါတိက္ကမံ အင်္ဂါကိုလွန် ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိနေ၊ တို့သည်။ ဇ္ဈာ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ။ဟိ၊ အကျယ်ချဲ့အံ့။ တေသု၊ ထိုတို့တွင်။ ပဌမာ၊ လက်ဦးစွာသောအရူပသမာပတ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ် ကိုလွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဒုတိယာ၊ သည်။ အာကာသ တိက္ကမ တော၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာအာကာသကိုလွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တတိယာ၊ သည်။ အာကာသေပဝတ္တိတပ်ဉာဏာဘတိက္ကမတော၊ အာ ကာသ၌ဖြစ်စေအပ်သောပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုလွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝ တိ၊ ၏။ ။(နဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏာတိက္ကမနတော ဟုန်။ ဒုတိယာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ကိုလွန်သောအား ဖြင့် မဖြစ်။ ။အဘယ် ကြောင့် ဤသို့ ဆိုသ နည်း၊ အာရုံဖြစ်သောဝိညာဉ်ကိုသာ လွန်သည်မဟုတ်။ အာရမ္မဏ် က ဝိညာဉ်ကင်းခြင်းကိုလည်းပြုတတ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ထိုဒုတိယာ ရုပ္ပဝိညာဉ်ကို လွန်သောအားဖြင့် ထိုဝိညာဉ်၏သာ ကင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော် ထိုဝိညာဉ်ကို လွန်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုဝိညာဉ်၏ အာရုံကို လွန်သည်မဖြစ်ရာ။ အာရုံ၌အပြစ်ကိုမြင်၍အနာရမ္မဏာ၏ကင်း ခြင်း ပွားခြင်းကိုပြုခြင်းသည်မသင့်။ ထိုကြောင့်ဟူပေ)။ ။စတုတ္ထီစ၊ စတုတ္ထအရူပသမာပတ်သည်ကား။ အာကာသေပဝတ္တိတပ်ဉာဏာဿ၊ အာကာသ၌ ဖြစ်စေ အပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမာတိက္ကမ တော၊ ကင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော နတ္ထိဘာဝပညတ်ကိုလွန်သော အား ဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဇ္ဈာတိ၊ သို့။ စတ သောပိ၊ ကုန်သော။ ဇ္ဈာ အာရုပ္ပသမာ ပတ္တိယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ အာရမ္မ ဏာတိက္ကမတော၊ အာရုံကိုလွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇ္ဈာတိ၊

သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗါ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဧတာသု၊ တို့၌။ အင်္ဂါတိက္က မံ၊ အင်္ဂါကိုလွန်ခြင်းကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရူပါဝစရသမာပတ္တီသု၊ တို့၌။ အင်္ဂါတိက္ကမော၊ သည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ ၏သို့။ ဧတာသု၊ တို့၌။ အင်္ဂါတိက္ကမော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗာသုပိ၊ ကုန်သော။ ဧတာသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဧဝ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂါတိက္ကမော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အင်္ဂါကို လွန်ခြင်းမရှိသည်။ သန္တေပိ၊ မူလည်း။ ။ဏ္ဍုဓ၊ ဤအရူပသမာပတ်၌။ ပဏ္ဍိ မာ ပဏ္ဍိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော သမာပတ်တို့သည်။ သုပ္ပဏီတ တရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနောက်နောက်သောသမာပတ်တို့၏ အလွန်မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ် ၌။ ပါသာဒတလသာဋိကာ၊ ပြာသာဒ်အပြင် ပုဆိုးဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝိညေယျာ၊ ကုန်၏။ ။(လေးပါးကုန်သော ပါသာဒတလ တို့၏၎င်း။ လေးထည်ကုန်သောပုဆိုးတို့၏၎င်း။ ထိုပါသာဒတလသာဋ ကအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ပမာဏအားဖြင့်၎င်း၊ မျှသည်၏အဖြစ်ရှိသော်လည်း။ အထက်အထက်ဘုံ၌ကာမဂုဏ်တို့၏၎င်း၊ နောက်နောက်သောပုဆိုး၌ သုခသမ္ဖဿစသည်တို့၏၎င်း ဝိသေသအား ဖြင့် ပဏီတတရစသော အဖြစ်ကဲ့သို့။ ထိုလေးပါးသောသမာပတ်တို့၏လည်း အရူပအဖြစ်အား ဖြင့်၎င်းအင်္ဂါအားဖြင့်၎င်း သမကြသောအဖြစ်ရှိသော်လည်း၊ ဘာဝနာ ဝိသေသအားဖြင့်ပြီးသောအထက်အထက်၌ ပဏီတတရစသော အ ဖြစ်သည်ကား သာတိသယတည်း။ ဤအနက်ကိုယထာဟိစသည်ဖြင့် ပြတော်မူပေ၏)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ စတုဘုမ္မိကဿ၊ ဘုံလေးဆင့် ရှိသော။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမတလေ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗနစ္စဂီတဝါဒိတသုရဘိ ဂန္ဓမာလာဘောဇနသယနစ္ဆာဒနာဒိဝသေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော က(ြ)င်း၊ သီချင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ကောင်းသောရနံ့ရှိသောပန်း၊ ဘောဇဉ်၊ အိပ်ရာ၊ အဝတ်အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဏီတာ၊ မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှုတည်ကုန်သည်။ အဿု ဘ ဝေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယအပြင်၌။ တတော၊ ထိုပဌမအပြင် ထက်။ ပဏီတတရာ၊ အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ တတိယေ၊ ၌။ တတော၊ ထိုပဌမဒုတိယအပြင်ထက်။ ပဏီတ

တရား၊ကုန်သော။ပဉ္စကာမဂုဏာ၊တို့သည်။ ပတုဗ္ဗော၊ခ္ခ။သဗ္ဗပဏီတာ၊ အလုံးစုံသောအပြင်၌ရှိသော ကာမဂုဏ်ထက် မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊တို့သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ကုန်သည်။ အသာယာဝေယျုံ၊ကုန် ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တာနိစတ္တာရိပိ ထိုလေးပါးသောအပြင်တို့ သည်လည်း။ ပါသာဒတလာနေဝ၊ ပြာသာဒ်အပြင်တို့သည် သာလျှင်။ ကိစ္စာဝိဟောန္တိ၊ရှင်။ နေသံ၊ ထိုအပြင်တို့၏။ ပါသာဒတလဘာဝေန၊ ပြာသာဒ်အပြင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသော၊သည်။ ကိစ္စာဝိနတ္ထိ၊ရှင်။ ပန၊ သော လည်း။ ပဉ္စကာမဂုဏာသမိဒ္ဓိဝိသေသေန၊ငါးပါးသောကာမဂုဏ် ပြည့်စုံခြင်းအထူးဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမဟော ဟေဋ္ဌိမတော၊အောက်အောက် ၌ဖြစ်သောအပြင်ထက်။ ဥပရိမံဥပရိမံ၊ အထက်အထက်၌ဖြစ်သောအ ပြင်သည်။ ပဏီတတရံ၊ အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့ရှင်း။ စ၊ထိုမှတပါး။ ကောယဇ္ဈတ္တိယာ၊ကယောက်သောင်နိးမ သည်။ ကန္တိတထူလ သဏှ သဏှတရ သဏှတမ သုတ္တာနံ၊ ငင်အပ် သောချုန်သောချည်၊ သိမ်မွေ့သောချည်၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သော ချည်၊ အလွန်အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်တို့၏။ စတုပ္ပလ တိပ္ပလ ဒွိပ္ပလ ဧကပ္ပလသာဋိကာ၊ လေးပိုလ်စီး၊သုံးပိုလ်စီး၊နှစ်ပိုလ်စီး၊တပိုလ်စီး ပုဆိုးတို့သည်။အာယာမေနစ၊အလျားအားဖြင့်ရှင်း။ ဝိတ္ထာရေနစ၊ဖြင့် ရှင်း။ သမပ္ပမာဏာ၊ မျှသောပမာဏ ရှိကုန်သည်။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ တာသာဋိကာစတဿောပိ၊ ကိုပုဆိုးလေးထည်တို့ သည်လည်း။ အာယာမတောစ၊ဖြင့်ရှင်း။ ဝိတ္ထာရတောစ၊ဖြင့် ရှင်း။ သ မပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သည်။ ကိစ္စာဝိဟောန္တိ၊ ရှင်။ တာသံ၊တို့၏။ ပမာဏ တော၊ဖြင့်။ ဝိသေသော၊သည်။ ကိစ္စာဝိနတ္ထိ၊ရှင်။ ပန၊သို့သော်လည်း။ သုခသမ္ဖဿ သုခုမဘာဝ မဟဂ္ဃဘာဝေဟိ၊ ကောင်းသော အတွေ့ရှိ သည်၏အဖြစ်၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၊ အဘိုးများထိုက်သည်၏အဖြစ် တို့ဖြင့်။ ပုရိမာယပုရိမာယ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောပုဆိုးတို့ထက်။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သောပုဆိုးတို့သည်။ ပဏီတတရာ၊အထူး သဖြင့်မွန်မြတ်ကုန်သည်။ဟောန္တိယထာ၊ဖြစ်ကုန်၏သို့ရှင်း။ဧဝမေဝ၊ ဤအတူရှင်းသျှင်။စတုသု၊ကုန်သော။ တေသု၊ထိုအရူပသမာပတ်တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ရှင်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ရှင်း။ဣတိ၊သို့။ တောနိဒ္ဒေယေဝအင်္ဂါနိ၊ ဤနှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့သာလျှင်။ကိစ္စာဝိဟောန္တိ၊ရှင်။အထခေါ၊ထိုသို့

ဖြစ်သော်လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသေနပန၊ဘာဝနာထူးခြင်းကြောင့် မူ
ကား။ ဟေသံအင်္ဂါနံ၊ထိုနှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့၏။ ပဏီတပဏီတတရ
ဘာဝေန၊မွန်မြတ်သည်အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဇာဓ၊၏
အရူပသမာပတ်၌။ ပစ္ဆိမာပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်ကုန်သောသမာ
ပတ်တို့သည်။ သုပ္ပဏီတတရာ၊အလွန်အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဇာတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧဝံ
ဥတ္တရုတ္တရေယာန၊ဖြင့်။အနုပုဗ္ဗေန၊အစဉ်သဖြင့်။ပဏီတပဏီတာ၊မြတ်သည်
ထက်မြတ်ကုန်သော။ ဧတာစတဿော၊ ဤလေးပါးသောသမာပတ်
တို့ကိုလည်း။ ။အသုစိမှိ၊ မပင်ရှိရာအရပ်၌။ ဌိတော။ (ထည့်)။ တည်
သော။မဏ္ဍပေ၊၌။ဧကော၊တယောက်သည်။လဂ္ဂေါ၊ဆွဲ၍။အပရော၊သည်။
တံ၊ထိုဆွဲသောသူကို။ နိဿိတော၊မှီ၍တည်၏။အညော၊သည်။ တံ၊ထို
မဏ္ဍပ်ကိုဆွဲသောသူကို။ အနိဿာယ၊၍။ ဗဟိ၊၌။ဌိတော၊၏။ အပရော
စ၊သည်ကား။ တံ၊ ထိုအပ၌တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊၍။ ဌိတော၊
၏။ ။ဇာတိ၊သို့။စတူဟိ၊လေးဦးကုန်သော။ပုရိသေဟိ၊တို့နှင့်။
ယထာက္ကမံ၊စွာ။ သမာနတာယ၊တူသည်အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘာဝိနာ၊သည်။
ဉာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ကား။ အတ္ထယောဇ
နာ၊အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။ အသုစိမှိ၊မစင်ရှိသော၊ ပဒေသေ၊၌။
ဧကော၊သော။ မဏ္ဍပေါ၊သည်။ ဌိတော၊၏။ အထ၊ထိုအခါ၌။ ဧကော
ပုရိသော၊သည်။ အာဂန္တွာ၊၍။ တံအသုစိံ၊ ထိုမစင်ကို။ ဇိဂုစ္ဆမာနော၊
စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။တံမဏ္ဍပံ၊ကို။ ဟတ္ထေဟိ၊တို့ဖြင့်။အာလမ္ဗိတွာ၊ဆွဲ
၍။ တတ္ထ၊ထိုမဏ္ဍပ်၌။ လဂ္ဂေါလဂ္ဂိတောဝိယ၊ငြိ၏သို့။ အဋ္ဌာသိ၊၏။ အ
ထပရော၊မှ။ အပရော၊သည်။ အာဂန္တွာ၊၍။ တံမဏ္ဍပေလဂ္ဂံပုရိသံ၊ ထို
မဏ္ဍပ်၌ဆွဲသောယောကျ်ားကို။နိဿိတော၊၍။အဋ္ဌာသိ၊၏။ အထပရော၊
၌။အညော၊သည်။ အာဂန္တွာ၊၍။ စိန္တေသိ၊၏။ ယောဧသော၊သည်။
မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ၊မဏ္ဍပ်၌ဆွဲလျက်တည်၏။ယောစ၊သည်လည်း။ တန္နိဿိ
တော၊ထိုမဏ္ဍပ်၌ဆွဲသောယောကျ်ားကိုမှီလျက်တည်၏။ဧတေဥဘော
ပိ၊ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ ဒုဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာမတည်ကုန်။
မကောင်းသဖြင့်တည်ကုန်၏။ ဆင်းရဲစွာတည်ကုန်၏။ ဓုဝေါစ၊ မချွတ်
လျှင်။နေသံ၊တို့၏။မဏ္ဍပပါတော၊မဏ္ဍပ်ပြိုလတ်သော်။ပါတော၊ကျခြင်း
သည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဟန္ဒ၊ယခု။ အဟံ၊သည်။ ဗဟိယေဝ၊၌သာ

လျှင်။ တိဋ္ဌာမိ၊ တည်အံ့။ ဇာတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ သော၊ သည်။ တန္နိဿိတံ တ နိဿိတံ ဌာနံ၊ ထိုယောကျ်ားသည် မှီအပ်သောအရပ် ကို။ (တနည်း)။ တန္နိဿိတံ တံမဏ္ဍပလဂ္ဂံပုရိသံ နိဿာယဋ္ဌိတံ ပုရိသံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ဆွဲသောယောကျ်ားကို မှီ၍တည်သော ယောကျ်ားကို။ အ နိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိယေဝ၊ လျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထပစ္ဆာ၊ ၌။ အပရော၊ သည်။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿစ၊ ၏၎င်း။ တန္နိဿိတဿစ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ဆွဲ သောယောကျ်ားကိုမှီ၍တည်သော ယောကျ်ား၏၎င်း။ အခေမဘာဝံ၊ ဘေးမငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ စိန္တေတွာ ၍။ ဗဟိဋ္ဌိတဉ္စ၊ အပ၌တည် သောသူကိုလည်း။ သုဋ္ဌိတန္တိ၊ ကောင်းစွာတည်၏ဟူ၍။ မန္တွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုအပ၌တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊ ၍ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အသုစိမှိ ဒေသေ၊ ၌။ မဏ္ဍပေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အသုစိ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆာယ၊ ၍။ မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟုဆိုအပ် သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဇိဂုစ္ဆာယ၊ ၍။ အာကာသာရမ္မဏံ၊ ကသိုဏ်း ကိုခွါရာကောင်းကင်သျှင်အာရုံရှိသော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန် ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍပလဂ္ဂံပုရိသံ၊ ကို။ နိဿိတော ဝိယ၊ မှီ၍တည်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့။ အာကာသာရမ္မဏံ၊ သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ သံ ဒွိန္နမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ဦးသားတို့၏လည်း။ အခေမဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ တံ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ဆွဲသောသူကိုမှီ၍တည်သောသူကို။ အနိဿာ ယ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတော ဝိယ၊ [illegible]ည် သောသူကဲ့သို့။ အာကာသာနဉ္စာယတ နံ၊ စျာန်ကို။ အာရမ္မဏံအကတွာ၊ [illegible]ရုံမပြုမူ၍။ တဒဘာဝါရမ္မဏံ၊ ထို ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်သျှင် အာရုံရှိသော။ အာ ကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿစ၊ ၏၎င်း။ တန္နိဿိတဿ စ၊ ၏၎င်း။ အခေမဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဋ္ဌိတဉ္စ၊ သူကိုလည်း။ သုဋ္ဌိ တောတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏ဟု။ မန္တွာ၊ ၍။ တန္နိဿာယဋ္ဌိတော ဝိယ၊ ထို အပ၌တည်သောသူကိုမှီ၍တည်သောသူကဲ့သို့။ ဝိညာဏာဘာဝသင်္ခါ တေ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဗ ဟိပဒေသေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ [illegible] အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ဝေဝဏ္ဏိယကာဝတ္ထုန

ယေန၊ဖြင့်။ဝတ္တမာနဥ္စ၊ဖြစ်သော်လည်း။ ။ဋ္ဌာဒိံ၊ဤနေဝသညာနာသညာ
ယတန ဈာန်သည်။ အညာဘာဝေန၊ အာရုံတပါး မရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။တံ၊ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို။ အာရမ္မဏံကရောတေဝ၊
အာရုံပြုသလျှင်ကတည်း။ ယထာကိံ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ
ကား။ဇနော၊တိုင်းသူလူအပေါင်းသည်။ရာဇာနံ၊အရပ်မျက်နှာအလုံးကို
အစိုးရသောမင်းကြမ်းကို။ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊မြင်အပ်သောအပြစ်ရှိမူလည်း။
ဝုတ္တိဟေတု၊အသက်မွေးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ နိဿာယ၊
မှီ၍။ ဝတ္တတိယထာ၊အသက်မွေးရ၏သို့တည်း။ ။ဟိ၊အကျယ်ကိုဆို
အံ့။ဋ္ဌာဒိနေဝသ။ပ။နံ၊သည်။အယံသမာပတ္တိ၊ဤအာကိဉ္စညာယတနသမာ
ပတ်သည်။ အာသန္နဝိညာဏဥ္စာယတနပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန
ဟူသောနီးသောရန်သူရှိ၏။ ရူပါသန္နာကာသာရမ္မဏာဝိညာဏာပဂမာ
ရမ္မဏာ၊ကသိုဏ်းရုပ်နှင့်နီးသောကောင်းကင်လျှင်အာရုံရှိသောဝိညာဉ်
၏ကင်းခြင်းနတ္ထိဘာဝပညတ်လျှင်အာရုံရှိ၏။ နောစသန္တာ၊နေဝသညာ
နာသညာယတနသမာပတ်ကဲ့သို့ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်။(နှစ်ပုဒ်
ထည့်)။ဋ္ဌာတိဇေ၀ံ၊သို့။ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊မြင်အပ်သောအပြစ်ရှိမူလည်း။တံအာ
ကိဉ္စညာယတနံ၊ဈာန်ကို။ အညဿ၊ထိုမှတပါးသော။ အာရမ္မဏဿ၊
လျောက်ပတ်သောအာရုံ၏။အဘာဝါ၊မရှိမရခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊
ကို။ကရောတေဝ၊ပြုသလျှင်တည်း။ ယထာကိံ၊ကား။ဇနော၊သည်။ရာ
ဇာနံ၊ကို။ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊မူလည်း။ဝုတ္တိဟေတု၊ကြောင့်။နိဿာယ၊၍။ဝတ္တ
တိယထာ၊တည်း။ဟိ၊တံပါကဋံကရောမိ၊အံ့။အသံယတံ၊ကိုယ်နှုတ်နှလုံး
မစောင့်စည်းသော။ ဖရုသကာယ ဝစီမနောသမာစာရံ၊ ကြမ်းကြုတ်
သောကိုယ်နှုတ်နှလုံးအကျင့်ရှိသော။ ကိဉ္စိ၊တစုံတယောက်သော။သဗ္ဗ
ဒိသမ္ပတိံ၊ကုန်အောင်စုံသောအရပ်မျက်နှာတို့၏အရှင်သခင်ဖြစ်သော။
ရာဇာနံ၊မင်းကို။ အယံ၊ ဤမင်းသည်ကား။ ဖရုသသမာစာရော၊ ကြမ်း
ကြုတ်သောအကျင့်ရှိ၏။ဋ္ဌာတိဇေ၀ံ၊သို့။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊မြင်အပ်သောအပြစ်
ရှိလျှင်းမူသည်း။ အညတ္ထ၊အရပ်တပါး၌။ဝုတ္တိံ၊အသက်မွေးစရာကို။အ.
လဘမာနော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဇနော၊ သည်။ ဝုတ္တိဟေတု၊ ကြောင့်။
နိဿာယ၊၍။ဝတ္တတိဇီဝတိယထာ၊အသက်မွေးရ၏သို့။ ဧ၀ံတထာ၊တူ။
ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊မူလည်း။တံအာကိဉ္စညာယတနံ၊ကို။ အညံ၊သော။အာရမ္မ
ဏံ၊လျောက်ပတ်သောအာရုံကို။ အလဘမာနံ၊မရသည်ဖြစ်၍။ ဋ္ဌာဒိနေ

ဝ။ပ။တနံ၊ဗျာနိသည့်။အာရမ္မဏံ၊ကို။ကရောတေဝ၊တည်း။ ။(သဗ္ဗဒိ
သမ္ပတ္တိနိဒ္ဒေသဓမ္မနဒ္ဓိနစ္ဆန္ဒသကအဘဝဒဿနက္ခ္ခံဝတ္တံ။ မင်း၏တိုင်းနိုင်ငံ
ကျယ်လှ၍ လူအများ ပြေးသွားစရာ မရသောကြောင့် အောင့်၍ နေရ
သည်ကိုပြခြင်း၌ါဟူလို)။ ။ဇေဝံ၊သို့။ကုရုမာနဥ္စ၊အာရုံမှုသော်လည်း။ ။
ကောစိပုရိသော၊ တစုံတယောက်သောယောကျ်ားသည်။ ဒိဗ္ဗာနိသောေ
ဏာ၊ ရှည်စွာ၊သောလှေကားသို့။အာရုဠှော၊တက်သည်ရှိသော်။အညသော၊
တပါးကိုင်စရာ၏။အဘာဝတော၊ကြောင့်။(ထည့်)။နိဿေဏိဗာဟုကံ၊
လှေကားပေါင်ကို။ ဩလုဗ္ဘတိယထာ၊ထောက်၏သို့ဧင်း။ ပဗ္ဗတဂ္ဂံ၊ပံသု
ပဗ္ဗတ-မိဿကပဗ္ဗတအများသို့။အာရုဠှော၊တက်သည်ရှိသော်။ပဗ္ဗတ
မတ္ထကံ၊ထိုတောင်၏အဖျားကိုပင်။ဩလုဗ္ဘတိယထာစ၊သို့ဧင်း။ ။ဂိရိံ၊
ကျောက်တောင်သို့။ အာရုဠှော၊သော်။ ပရိပ္ဖန္ဒမာနေဒ၊တုန်လှုပ်လျက်။
အညာဘာဝတော၊ကြောင့်။(ထည့်)။အတ္တနော၊၏။ဇဏ္ဏုကမေဝ၊ပုဆစ်
ဒူးကိုပင်လျှင်။ ဩလုဗ္ဘတိယထာဝါ၊ဧင်း။ တထေဝ၊လျှင်။ ဇေတံ၊ဗျာနံ၊ထို
အာကိဉ္စညာယတနဗျာနကို။ ဩလုဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။ဝတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့ရွေ့တရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိသာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေသမာဓိဘာဝ
နာဓိကာရေအာရုပ္ပနိဒ္ဒေသောနာမဒသမောပရိစ္ဆေဒေါ။

(၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသ)။

၁၄၇။ တိက္ခပညာအားဖြင့်ဥဒ္ဒေသကိုဟော၏။ ဥဒ္ဒေသမည်သည်
နိဒ္ဒေသအနက်ရှိ၏။ တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လာသောဝန်ကိုသာ
ဆောင်အပ်သည်မဟုတ်။ထိုတိက္ခပုဂ္ဂိုလ်ထက်အများအပြားရဒုမဇ္ဈိမ
ပညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်လာသောဝန်ကိုလည်း မချွတ်စင်စစ် ဆောင်သင့်
ပေသတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ဇေဝံဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ။ပ။ နိဒ္ဒေသော အနုပ္ပတ္တော၊မိန့်
သော်)။ ။ဣဒါနိ၊ဌိ၊ဤ။အာရုပ္ပါနန္တရံ၊အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း၏အခြားမဲ့၌။ကော
သညာတိ၊ညာဟူ၍။ဇေဝံ၊သို့။ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော။ အာဟာ
ရေပဋိကူလသညာယ၊၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာကိုအကျယ်ပြ
ကြောင်းစကားအစဉ်သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊အစဉ်အားလျော်စွာ ရောက်
လတ်ပြီ။ ။(သညာသဒ္ဒါသည်၊ရူပသညာသဒ္ဒသညာစသည်တို့၌မှတ်

ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဓမ္မဒ္ဓလာ၏။အနိစ္စသညာဒုက္ခသညာစသည်တို့၌၊ဝိပဿနာ၌လာ၏။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာတိဝါသောပါက ရူပသညာတိဝါဏ္ဏမေဓမ္မာကေဗ္ဗာဥဒါဟုနာနဗ္ဗာ။ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌သမထ၌လာ၏။ဤ၌ကား သမထ၏ပရိကမ္မ၌မှတ်အပ်၏။ဆိုသင့်၏။အာဟာရ၌ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏကိုဒ်ငင်း၊ထိုပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏလျှင်အမွန်ရှိသောဥပစာရဈာန်ကိုဒ်ငင်း၊ ဤ၌ အာဟာရေ ပဋိကူလ သညာဟု လိုအပ်သတည်း။ ။အကြင်အာဟာရ၌ ပဋိကူလသညာကို ပွါးစေအင်၏။ ထိုအာဟာရ၌ငြီးငွေ့ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း၌၊ ထိုအာဟာရအဖြစ်ဖြင့်စပ်လျဉ်းသောအားဖြင့်။ လေးပါးကုန်သော ကုန်အောင်စုံ အာဟာရကိုလည်း၊ကိစ္စ၊ပဘေဒ၊အာဒီနဝ၊ဥပမာတို့ဖြင့်ထင်စွာပြခြင်း၌၊ အာဟာရတိတိအာဟာရော၊စသည်ကိုအားထုတ်အပ်သတည်း)။ ။တတ္ထ၊ထိုအာဟာရေဟူသောပါဌ်၌။ယောသဘာဝေါ၊သည်။အာဟာရပစ္စယသင်္ခါတေန၊ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပတ္ထမ္ဘ၊ဥပါဒ်၌ဒ်ငင်း။ ငြိတိယာဝါ၊ငြိ၌ဒ်ငင်း။ ပစ္စယဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊၏။ ဖလံ၊ကို။(ထည့်)။ အာဟာရတိ၊ဆောင်တတ်၏။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ဖြစ်စေတတ်၏။စ၊တနည်း။ပဝတ္တေတိ၊လည်စေတတ်၏။(ဘွင့်)။ ဣတိ၊ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊သည်။အာဟာရော၊၏။ သောအာဟာရော၊သည်။ကဗဠီကာရောဟာရော၊အလုပ်အလွေ့ကို မပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့သို့သောအာဟာရဒ်ငင်း။ ဖဿာဟာရော၊ ဖဿဟူသောအာဟာရဒ်ငင်း။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ စိတ်၌မှိသောစေတနာဟူသောအာဟာရဒ်ငင်း။ ဝိညာဏာဟာရော၊ဝိညာဉ်ဟူသောအာဟာရဒ်ငင်း။ ဣတိ၊သို့။ စတုဗ္ဗိဓော၊၏။ ။(ကဗဠီကာရိယတိတိကဗဠီကာရော၊ ဤစကားကိုလည်း ဝတ္ထုနှင့်တကွပြု၍ အာဟာရကိုပြခြင်း၌ဆိုသတည်း။ သဏ္ဍိယကာယ၏ဥပတ္ထမ္ဘနအကြောင်းဖြစ်သောအင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျော်သောရသကိုဆောင်တတ်သည်ဟုဆိုအပ်သော မျိုအပ်သောအာဟာရ၏အစေးဖြစ်သောဩဇာသည် အာဟာရမရချမည်၏။ ။ကဗဠီကာရောစသော ယထာဝုတ္တေနအတ္တေနအာဟာရောစာတိ ကဗဠီကာရောဟာရော။ ဩနယောသေသောသုဝိ။ ဖုသတိတိဖဿော။အယဉ္စိအရူပဓမ္မောပိသမာနော်အာရမ္မဏေဖုသနာကာရေနေဝဝတ္တတိ။ တထာဟိသောဖုသနလက္ခဏောတိဝုစ္စတိ။ စေတယတိတိစေတနာ။အတ္တနော

သမ္ပယုတ္တခန္ဓေဟိသဒ္ဓိံ အာရမ္မဏေအဘိသန္ဒဟတီတိအဘေတ္တာ။ မနော
သဉ္စေတနာမနောသဉ္စေတနာ။ ဥပပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန ဝိ
ဇာနာတီတိဝိညာဏံ။ ဋီကာ။ ။အဘယ့်ကြောင့်ဤလေးပါးတို့ကိုသာ
အာဟာရဟုဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ တပါးတရားတို့သည်လည်း မိမိဖလ
အား ကျေးဇူးပြုကုန်သည်မဟုတ်ပါလော။ မိမိဖလအား ကျေးဇူးမပြု
သည်မဟုတ်။ ပြုပေကုန်သည်သာတည်း။ သို့သော်လည်း၊ဤလေးပါး
တို့မှကား၊ တပါးတရားတို့သည် မိမိဖလအားကျေးဇူးပြုကုန်၏သို့၊ထို့
နည်းတူလည်း ကျေးဇူးပြုကုန်၏။ ထို့ထက်ကဲ၍ တပါးသော အပြား
အားဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြုပေကုန်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စယဘာဝတူ
ကြသျက်သည်း၊အဘိရေကကျေးဇူးပြုပေကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ဤလေး
ပါးတို့ကိုသာ အာဟာရဟု ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ထိုလေးပါးတို့တွင်
ကဗဠီကာရာ ဟာရသည် အကြင် ရုပ်ကလာပ်၌ မိမိဖြစ်၏၊ ထို၌ ပရိ
ယာပန္န ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့အား ယထာရဟ ကျေးဇူး ပြုသည် ဖြစ်
လျက်သျှင် ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက်သောရုပ်ကိုဆောင်ပေသေးသည်။
ဖဿာဟာရသည် အကြင် တရားတို့အား မိမိမှတြွင်းသော စိတ်စေ
တသိက်ဘို့သည်ကျေးဇူးပြုကုန်၏၊ထိုတရားတို့အားလည်း ကျေးဇူးပြု
သေး၏၊ ထို့ထက်အလွန် သုံးပါးသောဝေဒနာတို့ကိုလည်းဆောင်ပေ
သေး၏။ မနောသဉ္စေတနာဟာရသည် ထိုတရားတို့အားလည်းကျေး
ဇူးပြုသေး၏၊ တယောဘဝတို့ကိုလည်း ဆောင်ပေသေး၏။ ဝိညာဏာ
ဟာရသည် ထိုတရားတို့အားလည်း ကျေးဇူး ပြုပေသေး၏၊ ပဋိသန္ဓိ
နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ဆောင်ပေသေး၏။ ဤသို့အလွန် ကျေးဇူးပြုပေ၍ ဤ
လေးပါးတို့ကိုသာအာဟာရဟုဟောပေသတည်း။ထိုသို့အလွန်ကျေး
ဇူးဆောင်ပေသောကြောင့်။ ကဗဠီ ကာရာ ဟာရော ဩဇဋ္ဌမကံ ရူပံ
အာဟရတိ အစရှိသည်ကို မိန့်ပေသတည်း။ ။တနည်း ဆိုပေတုံအံ့၊
ထောက်ပံ့တတ်သော သဘောအနက်ကြောင့် ဤလေးပါး တို့ကိုသာ
အာဟာရဟု ဟောအပ်ကုန်၏။ ထင်ရှားပြအံ့။ ကဗဠီကာရအာဟာရ
သည် ရူပကာယအားထောက်ပံ့တတ်သောသဘောဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏
သို့၊နာမ်အာဟာရတို့သည်လည်း ထို့အတူသမ္ပယုတ္တခန္ဓေတို့အားကျေး
ဇူးပြုပေကုန်၏။ထို့ကြောင့်လျှင်။ ကဗဠီကာရောအာဟာရော ဣမဿ
ကာယဿအာဟာရပစ္စယေနပစ္စယော။အရူပိနောအာဟာရာသမ္ပယုတ္တ

ကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော၊ဟု ဟောတော်မူပေသကား။ ။ထိုသို့ထောက်ပံ့တတ်သောသဘောသတ္တိ ရှိပေသောကြောင့်။နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ။ဧတေသုစတူသု အာဟာရေသု ကဗဠီကာရာဟာရော ဥပတ္ထမ္ဘေန္တော အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ၊ဖဿောဖုသန္တောယေဝ၊မနောသဉ္စေတနာအာယူဟမာနာ ဝ၊ဝိညာဏံဝိဇာနန္တမေဝ။ကထံ၊ကဗဠီကာရာဟာရောဟိဥပတ္ထမ္ဘေန္တော ယေဝကာယဋ္ဌပနေန သတ္တာနံဌိတိယာဟောတိ။ ကမ္မဇနိတောပိဟိ အယံကာယော ကဗဠီကာရာဟာရေနဥပတ္ထမ္ဘေန္တော ဒသပိဝဿာနိ ဝဿသတမ္ပိယာဝအာယုပရိမာဏံတိဋ္ဌတိ။ ယထာကိံ၊ ယထာမာတု ယာဇနိတောပိဒါရကော ဓာတိယာ ထညာဒီနိပါယေတွာပေါသိယမာ နော စိရံတိဋ္ဌတိ၊ ယထာစ ဥပတ္ထမ္ဘေန ဥပတ္ထမ္ဘိတံဂေဟံ။ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ ယထာမဟာရာဇဂေဟေပပတန္တေ အညေနဒါရုနာဥပတ္ထမ္ဘိတံ သန္တိဋ္ဌတိဂေဟံနပတတိ၊ဧဝမေဝခေါမဟာရာဇအယံကာယော အာဟာရဋ္ဌိတိကောအာဟာရံပဋိစ္စတိဋ္ဌတီတိ။ ဧဝံကဗဠီကာရော အာဟာရော ဥပတ္ထမ္ဘေန္တော အာဟာရကိစ္စံသာဓေတိ။ ဧဝံသာဓေန္တောပိစ ကဗဠီကာရောအာဟာရော ဒွိန္နံ ရူပသန္တတီနံ ပစ္စယောဟောတိ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿစ ဥပါဒိန္နကဿစ။ ကမ္မဇာနံ အနုပါလကောဟုတွာ ပစ္စယောဟောတိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ ဇနကောဟုတွာတိ။ ဖဿောပနသုခါဒိဝတ္ထုဘူတံအာရမ္မဏံဖုသန္တောယေဝ သုခါဒိဝေဒနာပ္ပဝတ္တနေန သတ္တာနံဌိတိယာဟောတိ။မနောသဉ္စေတနာ ကုသလာကုသလ ကမ္မဝသေန အာယူဟ မာနာယေဝ ဘဝမူလ နိပ္ဖါဒနတော သတ္တာနံ ဌိတိယာဟောတိ။ ဝိညာဏံဝိဇာနန္တမေဝနာမရူပပ္ပဝတ္တနေန သတ္တာနံဌိတိယာဟောတိ၊ ဟူသည်။ ။တနည်းလည်း။ သကာသက ပစ္စယုပ္ပန္နတို့ကိုဆောင်တတ်ကုန်သော ဓမ္မတပါးတို့သည် ရှိကုန်သော်လည်း။ အဇ္ဈတ္တသန္တာနံ၌ ဝိသေသ ပစ္စယ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ဤ လေးပါးတို့ကိုသာအာဟာရဟုဟောအပ်ကုန်၏။အဘယ်သို့ဝိသေသ ပစ္စည်းဖြစ်သနည်းဟူမူ။ ။ဝိသေသပစ္စယောဟိကဗဠီကာရာဟာရ ဘက္ခာနံသတ္တာနံ ရူပကာယဿ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ နာမကာယေ ဝေဒနာ-ဖဿော၊ဝိညာဏဿမနောသဉ္စေတနာ၊ နာမရူပဿ ဝိညာဏံ။ ယထာဟ၊ သေယျထာပိဘိက္ခဝေ အယံကာယောအာဟာရဋ္ဌိတိ

ကောအာဟာရံပဋိစ္စတိဋ္ဌတိ၊အနာဟာရောနောတိဋ္ဌတိ။ တထာဖဿ
ပစ္စယာဝေဒနာ၊သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ၊ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပန္တိ။ ။
ဋီကာ။ ။အာဟာရဋ္ဌိတီတိအာဟာရောတိအဝိဘာဂတောအတ္ထုဒ္ဒေသေတွာ
ဣဒါနိဝိဘာဂတောဒဿေတုံကောပနေတ္ထာတိအာဒိအာရဒ္ဓံ)။ ။ပန၊
ဝိဘာဂဒဿနကိုအားထုတ်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့
တွင်။ကော၊အဘယ်အာဟာရသည်။ ကိံ၊အဘယ်အကျိုးကို။အာဟာရ
တိ၊ဆောင်သနည်း။ ဇာတိပုစ္ဆာ၊ဤကားပုစ္ဆာ။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊
သည်။ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ရူပံ၊ကို။ အာဟာရ
တိ၊၏။ ဖဿာဟာရော၊သည်။ တိဿော၊ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊တို့ကို။
အာဟာရတိ၊၏။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊သည်။ တိသုဘဝေသု၊တို့
၌။ပဋိသန္ဓိံ၊ကို။ အာဟာရတိ၊၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊သည်။ ပဋိသန္ဓိက္ခ
ဏေ၊၌။နာမရူပံ၊ကို။အာဟာရတိ၊၏။ ။(အဘယ်သို့ဆောင်သနည်းဟူ
မူ။ ။ကဗဠီကာရာဟာရောတာဝမုခေဌပိတမတ္တေယေဝအဋ္ဌရူပါနိ
သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဒန္တဝိစုဏ္ဏိတမ္ပနအဇ္ဈောဟရိယမာနံဧကေကံသိတ္ထံအဋ္ဌဋ္ဌ
ရူပါနိသမုဋ္ဌာပေတိယေဝ။ ဧဝံဩဇဋ္ဌမကရူပါနိ အာဟာရတိ။ ဖဿာ
ဟာရောပန သုခဝေဒနီယော ဖဿော ဥပ္ပဇ္ဇမာနောယေဝ သုခံဝေဒနံ
အာဟာရတိ၊ဒုက္ခဝေဒနီယော ဒုက္ခံ၊အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယော အဒုက္ခမ
သုခန္တိ ဧဝံသဗ္ဗထာပိ ဖဿာဟာရောတိဿောဝေဒနာ အာဟာရတိ။
မနောသဉ္စေတနာဟာရောကာမဘဝူပဂံကမ္မံကာမဘဝံအာဟာရတိ၊ ရူ
ပါရူပဘဝူပဂါနိတံတံဘဝံ။ ဧဝံသဗ္ဗထာပိ မနောသဉ္စေတနာဟာရော
တယောဘဝေအာဟာရတိ။ဝိညာဏာဟာရောပနယေပဋိသန္ဓိက္ခဏေ
တံသမ္ပယုတ္တကာတယောခန္ဓာ၊ ယာနိတိသန္တတိဝသေန တိံသရူပါနိ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေနတာနိအာဟာရတီတိဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
ဝိညာဏာဟာရောပဋိသန္ဓိနာမရူပံအာဟာရတီတိ။ ဧတ္ထစမနောသဉ္စေ
တနာဟာရော တယောဘဝေအာဟာရတီတိ သာသဝကုသလာကုသ
လစေတနာဝဝုတ္တာ။ဝိညာဏာဟာရောပဋိသန္ဓိနာမရူပံအာဟာရတီတိ
ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမေဝဝုတ္တံ။ အဝိသေသေနပန တံသမ္ပယုတ္တသမုဋ္ဌာန
ဓမ္မာနံအာဟာရဏတောပေတေအာဟာရာတိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။နိဒါနဝဂ္ဂ
အဋ္ဌကထာ။ ။အာဟာရတီတိအာဟာရော၊ဖြင့်ကိစ္စအားဖြင့်။—သော
စတုဗ္ဗိဓော၊ စသဖြင့်ပဘေဒအားဖြင့်ပြပြီး၍။ ယခုအခါ အာဒီနဝအား

ဖြင့်ပြလိုရကား၊တေသု၊စသည်ကို)။ ။တေသု၊ထိုလေးပါးတို့တွင်။က
ဗဠီကာရာဟာရေ၊ရကြောင့်။နိကန္တိဘယံ၊ ရသတဏှာဟူသောဘေး
သည်။ဟောတိ၊၏။ (အနတ္ထာဝဟတော၊ဟိတ်ခတ်။ ။ဂဓိတဿဟိ
အာဟာရပရိဘောဂေါအနတ္ထာယဟောတိ။ ဟောတုအတ္တေဘုမ္မိ။ ဇိဝံ
သေသေသုပိ။ နိကန္တိတိနိကာမနာဆန္ဒရာဂေါ။ ဘာယတိ ဧတသ္မာတိ
ဘယံ။နိကန္တိဧဝဘယံနိကန္တိဘယံ။ကဗဠီကာရာဟာရဟောတုဏ္ဍမေသံ
သဉ္ဇာနံဆန္ဒရာဂေါဘယံဘယာနကံဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဿအနတ္ထဿ
သကလဿာပိဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ဟေတုဘာဝတော။ တေနေဝါဟ ကဗဠီ
ကာရေဘိက္ခဝေအာဟာရေအတ္ထိရာဂေါ၊အတ္ထိနန္ဒီ၊အတ္ထိတဏှာ၊ပတိဋ္ဌိ
တံတတ္ထဝိညာဏံဝိရူဠှန္တိအာဒိ၊ဋီကာ)။ ။ဖဿာဟာရေ၊ ကြောင့်။
ဥပဂမနဘယံ၊မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသရှိသော သတ္တဝါ၏အာ
ရုံနှင့်ပေါင်းမိဆုံမိခြင်း၊သုခဝေဒနီယစသောဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းသည်လျှင်
ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တိဟိဒုက္ခတာဟိ၊သုံးပါးကုန်သောဒုက္ခ
တာတို့မှ။ အပရိမုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဟိတ်)။ ။
(အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသဿ၊ မပယ်အပ်သေးသောဝိပလ္လာသရှိသောသူ၏။
အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ သမောဓာန်သံဂတိ၊ ပေါင်းမိဆုံမိခြင်းသည်။ ဥပ
ဂမနံ၊ဥပဂမနမည်၏။ ။ပေါင်းမိခြင်းဟူသည်လည်း၊ တိဏ္ဏံသံဂတိ
ဖဿော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။ သုခဝေဒနီယ သုခဝေဒနာကို ဖြစ်စေ
တတ်သောဖဿ၊ဒုက္ခဝေဒနီယဥပေက္ခာဝေဒနီယဖဿတို့၏ဖြစ်ခြင်း
ပင်တည်း။ထိုဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းသည်လျှင်သုံးပါးကုန်သောဒုက္ခတာတို့မှ
မလွတ်ခြင်းကြောင့် ဘေးမည်သတည်း။ ။ဥပဂမနံအပ္ပဟိနဝိပလ္လာ
သဿအာရမ္မဏေန သမောဓာနံသံဂတိ သုခဝေဒနီယာဒိဖဿုပ္ပတ္တိ။
တမေဝဘယံဘယာနကံ တိဟိဒုက္ခတာဟိအပရိမုစ္စနတော။ တေနာ
ဟာသုခဝေဒနီယံဘိက္ခဝေဖဿံပဋိစ္စဥပ္ပဇ္ဇတိသုခါဝေဒနာ။တဿဝေ
ဒနာပစ္စယာတဏှာ။တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနံ။ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ။ပ။
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿသမုဒယောဟောတီတိ၊ဋီကာ)။ ။မနောသဥ္စေတနာဟာ
ရေ၊ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘယံ၊ထိုထိုဘဝ၌ဖြစ်ကြောင်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်
လျှင်ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဥပပတ္တိမူလကေဟိ၊ပဋိသန္ဓေလျှင်
အရင်းရှိကုန်သော။ ဗျသနေဟိ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့မှ။ အပရိမုစ္စနတော၊
တည်း။(ဟိတ်)။ ။(တေနာဟအဝိဇ္ဇာဂတိဘိက္ခဝေပုရိသပုဂ္ဂလောပုညဥ္စေ

သင်္ခါရံအဘိသင်္ခရောတိ၊ပုညူပဂံဘဝတိဝိညာဏံ။ အပုညဉ္စသင်္ခါရံ
အဘိသင်္ခရောတိ၊အပုညူပဂံဘဝတိဝိညာဏန္တိအာဒိ။ဋီကာ)။ ။ဝိညာ
ဏာဟာရေ၊ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိဘဝံ၊ ဘဝန္တရစသည်တို့နှင့် စပ်ခြင်း
သည့်လျှင်ဘေးမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ပဋိသန္ဓိနိမိတ္တေဟိ၊ကုန်သော။
ဒုက္ခေဟိ၊တို့မှ။ အဝိမုစ္စနတော၊တည်း။(ဟိတ်)။ ။(တေနာဟဝိညာ
ဏေစေဘိက္ခဝေအာဟာရေ အတ္ထိရာဂေါ၊ အတ္ထိနန္ဒီ၊အတ္ထိတဏှာ။ ပ
တိဋ္ဌိတံတတ္ထဝိညာဏံဝိရူဠှန္တိအာဒိ။ ။ဋီကာ။ ။သံယုတ်နိဒါနဝဂ်
အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ။ကဗဠိင်္ကာရာဟာရေနိကန္တိဘယံ၊ဖဿောဥပ
ဂမနမေဝ၊မနောသဉ္စေတနာယအာယူဟနမေဝ၊ ဝိညာဏေအဘိနိပါ
တောယေဝဘယန္တိ။ ကိံကာရဏာ၊ ကဗဠိင်္ကာရာဟာရေဟိနိကန္တိံ
ကတွာ သီတာဒီနံပုရက္ခတာသတ္တာ အာဟာရတ္ထာယမုဒ္ဒဂဏနာဒိံ က
ရောန္တာအနပ္ပကံဒုက္ခံနိဂစ္ဆန္တိ။ဧကေစ္စေစဣမံသိပ္ပံသာသနေပဗ္ဗဇိတွာပိ
ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာယအနေသနာယအာဟာရံပရိယေသန္တာဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ
ဂါရယှာဟောန္တိ၊ သမ္ပရာယေပိ တဿသင်္ဃာဋိပိအာဒိတ္တာ သမ္ပဇ္ဇလိ
တာတိအာဒိနာလက္ခဏသံယုတ္တေဝုတ္တနယေနသမဏပေတာဟောန္တိ။
ဣမိနာတာဝကာရဏေနကဗဠိင်္ကာရာဟာရေနိကန္တိဧဝဘယန္တိဝေဒိ
တဗ္ဗာ။ဖဿံဥပဂစ္ဆန္တာဖဿဿာဒိနောပရေသံရက္ခိတဂေါပိတေ
သုဒါရာဒိသု ဘဏ္ဍေသု အပရဇ္ဈန္တိ။ တေသဟဘဏ္ဍေန ဘဏ္ဍသာမိ
ကာဂဟေတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံဝါ ဆိန္ဒိတွာ သင်္ကာရကူဋေဆဍ္ဍေန္တိ၊
ရညောဝါနိယျာတေန္တိ၊ တတောတေရာဇာ ဝိဝိဓကမ္မကာရဏံ ကာ
ရာပေတိ။ ကာယဿဘေဒါဒုဂ္ဂတိတေသံပါဋိကင်္ခါဟောတိ။ ဣတိ
ဖဿဿာဒမူလကံဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိသမ္ပရာယိကမ္ပိဘယံ သဗ္ဗမာဂတမေဝ
ဟောတိ။ ဣမိနာကာရဏေန ဖဿာဟာရေ ဥပဂမနံယေဝဘယန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ကုသလာကုသလကမ္မာယူဟနေပနတမ္မူလကံတီသုဘဝေ
သုဘယံသဗ္ဗမာဂတမေဝဟောတိ။ ဣမိနာကာရဏေန မနောသဉ္စေ
တနာဟာရေ အာယူဟနမေဝဘယန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဉ္စ
ယသ္မိံယသ္မိံဌာနေအဘိနိပတတိ၊ တသ္မိံတသ္မိံဌာနေပဋိသန္ဓိနာမရူပံ
ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မိဉ္စနိဗ္ဗတ္တေ သဗ္ဗဘယာနိ နိဗ္ဗတ္တာနိယေဝ
ဟောန္တိတမ္မူလကတ္တာတိ ဣမိနာကာရဏေနဝိညာဏာဟာရေအဘိ
နိပါတောယေဝဘယန္တိဝေဒိတဗ္ဗော၊ဟုလာ၏)။ ။စ၊အတ္ထိတပါးကို

ဆိုအံ့။ဝေဝံ၊သို့။ သပ္ပဋိဘယေသု၊ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ထိုလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်။ကဗဠီကာရာဟာရော၊ကို။ပုတ္တမံသူပမေန၊သား၏အသားကိုစားခြင်းလျှင် ဉပမာရှိသောဩဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊၏။ (အဘယ်၌လည်း။ နိက္ခန္တရောဂပရိဘောဂါယ။ ဝေဠုတထ္ထနိကန္တိဘယံနပေဘာတိ၊ဋီကာ)။ ။ဖဿာဟာရော၊ကို။ နိစ္စမ္မဂါဝူပမေန၊အရေမရှိသောနွားမဉပမာရှိသောဩဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊၏။ (နိစ္စမ္မဂါဝီသည်အကြွင်အကြွင်အရပ်သို့ကပ်၏၊ ထိုထိုကပ်လေရာရာ၌လျှင်ကျီးစသောသတ္တဝါတို့သည်ခဲလေကုန်၏သို့။ ထို့အတူဖဿရှိသော် ဝေဒနာဖြစ်၏။ ဝေဒနာကိုလည်း၊ဒုက္ခ၊သလ္လ၊စသောအားဖြင့်မှတ်အပ်၏။ထို့ကြောင့် ဖဿ၌အာဒီနဝကိုမြင်သောသူအား ဉပဂမနဘယသည်မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်။ ဖဿာ။ပ။ဗ္ဗော၊ဟူသည်)။ ။မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ကို။ အင်္ဂါရကာသူပမေန၊ မီးကျီးတွင်းမီးကျီးရဉပမာရှိသောဩဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊၏။(ကောဒသဂ္ဂိတို့ဖြင့်အချင်းခပ်သိမ်း ပြောင်ပြောင်လောင်ကုန်သော ဘဝသုံးပါးတို့သည် မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ဟု ရှုသောသူအား ဉပပတ္တိဘယသည် မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်။မနောသဉ္စေတနာဟာရော။ပ။ဗ္ဗော၊ဟူသည်)။ ။ဝိညာဏာဟာရော၊ကို။ သတ္တိသက်ပြမေန၊ လှံမတံသင်းဉပမာရှိသော ဩဝါဒဖြင့်။(သူလူပမေနရှိမှုတံကျင်ပေး)။ဒီပေတဗ္ဗော၊၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(အကျိုးမဲ့ကိုချတတ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်ခိုးသူနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာသည် သည်းခံနိုင်ခဲသောကြောင့် လက်နက်နှင့် တူ၏။ ဤသို့အသင့်ရှုသောသူအားပဋိသန္ဓိဘယသည်မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်၊ ဝိညာ။ပ။ဗ္ဗော၊ဟူသည်။ ။ဤသို့၊ ကိစ္စ၊ပဘေဒ၊အာဒီနဝ၊ဉပမာ၊ဟူသောမုခလေးပါးတို့ဖြင့်အာဟာရတို့၌အာဒီနဝကိုထင်စွာပြပြီး၍။ယခုအခါထိုလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်ဤ၌လိုအပ်သောအာဟာရကိုထုတ်၍ပဋိကူလအားဖြင့် မနသိကာရအစီအရင်ကိုပြလိုရကား၊ ဣမေသုပန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အာဟာရလေးပါးပြားလေလျှင်းလည်းလိုရင်းကိုထုတ်ဆိုအံ့။ ဣမေသုစတူသုအာဟာရေသု၊တို့တွင်။အသိတပီတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ၊ စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ခဲအပ်၊လျက်အပ်သည်အပြားရှိသော။ ကဗဠီကာရောအာဟာရော၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဣမသ္မိံအတ္ထေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းယူသောအနက်၌။ အာဟာရေ တိ၊

ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊၏။ ။(ဤအသိတစသည်တို့၌တပစ္စည်းအတိတ်ကာလဝိသေသန္ဓမဟုတ်။ ဒုဒ္ဓစသည်တို့၌ကဲ့သို့ ကာလသာမန်၌ တဗ္ဗပစ္စည်းပရိယာယ်တည်း။ ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။ အသိတဗ္ဗပါတဗ္ဗခါယိတဗ္ဗသာယိတဗ္ဗဝိဘာဂေါ ကာလဘေဒဝစနိစ္ဆာယအဘာဝတော ယထာဒုဒ္ဓန္တိ၊ဟူသည်။ ။ကဗဠိကာ။ပ။ ရောဝန္ဓေဝေဖြင့်၊ဖဿာဟာရစသည်၏နှစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဩဇာဟာရ၏လည်း နှစ်ခြင်းကိုလည်းမှတ်အပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော အာဟာရ၏ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ထို့ကြောင့်၊အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၌ကဗဠီကာရ အာဟာရကိုသာ ယူသည်။ ။မှတ်ချက်။ ဖဿာဟာရစသည်တို့ကား ဗျာဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်သောကြောင့်တည်း)။ ။ထို့ကြောင့်၊အာဟာရိယတိတိအာဟာရော၊ဟူသောကမ္မသာဓ်အနက်ကိုသာဤ၌မှတ်ပါလေ။ရှေးဆိုခဲ့သည့်၊အာဟာရတိတိအာဟာရော၊ကိုကား၊မချဆတ်ဆတ် နိဗ္ဗတ္တိတဩဇာအားဖြင့်မှတ်လေ။ ။ဥပ္ပန္နာသညာဟု သညာသီသအားဖြင့် ဘာဝနာကိုဆိုသည်။ထို့ကြောင့်လျှင်၊ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏာဝသေန ပန၊စသည်ကိုမိန့်သတည်း)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တသ္မိံ အာဟာရေ၊ ထိုအသိတစသည်အပြားရှိသောအာဟာရ၌။ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ စွံရှာစက်ဆုပ်အပ်သောအခြင်းအရာကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊သော။ သညာ၊သည်။ ဝါ၊သညာပြဋ္ဌာန်းသော ဘာဝနာသည်။ အာဟာရေပဋိကူလသညာ၊မည်၏။ ။(ထိုဘာဝနာကိုပွါးစေလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘယ်နည်းကျင့်ရအံ့နည်း)။ ။တံအာဟာရေ ပဋိကူလသညံ၊ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြတတ်သောပရိယတ်ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ပါဠိအားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထတော၊အနက်အားဖြင့်ရင်း။(ထည့်)။ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည် ကောင်းစွာနှလုံး၌ ထားအပ်သည် အမြဲအမြဲဆောင်အပ်မှတ်သားအပ်သည်ကိုပြုလျက် လက်ထပ်နည်း ကျအောင်သင်ပြီး၍။ ။(သင်ဆန်းကာပေါ့ပေါ့မသင်နှင့်၊အသေအချာနည်းနာရလောက်အောင်သင်ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်၊ ဥဂ္ဂဟေတွာကေပဒမ္ပိအဝိရဇ္ဈန္တေနဟူသည်)။ ။ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ဆရာလက်ထပ်သင်အပ်သည်မှ၊ ဧကပဒမ္ပိ၊တပိုဒ်ကိုမျှလည်း။ဝါ၊တစိတ်တဘို့ကိုမျှလည်း။ အဝိရဇ္ဈန္တေန၊မချွတ်ယွင်းမတိမ်းယိမ်းစေမူ၍။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လီနေန၊ အာရုံတွေထူး၊ စိတ်မကူးဘဲ၊ပဲခွါဆုတ်နစ်၊ကိန်းအောင်းလစ်၍။ အသိတပီတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေ၊စား

အပ်၊ သောက်အပ်၊ခဲအပ်၊လျက်အပ်သည်အပြားရှိသော။ကဗဠီကာရာ
ဟာရေ၌။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ဆိုလတ္တံ့သော၊ ဆယ်ပါးသောအခြင်း
အရာတို့ဖြင့်။ပဋိကူလတာ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊အဘန်ဘန်ဉာဏ်သက်
ဝင်၍ဆင်ခြင်အပ်၏။ ။(အန္တိမဇီဝိကာဘာဝတော၊ အယုတ်ဆုံးဖြစ်
သော အသက်မွေးခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ပိဏ္ဍပါတဿ၊ ကို။ အလာ
ဘ လာဘေသု၊ မရခြင်း ရခြင်းတို့၌။ ပရိတဿန ဂေဓာဒိ သမုပ္ပတ္တိ
တော၊တောင့်တခြင်း၊မက်မောခြင်းစသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။
ဘုတ္တဿ၊စားပြီးသောအာဟာရ၏။ သမ္မဒဇနနတော၊ ယစ်ခြင်းထိုင်း
မှိုင်းခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ ကိမိကုလသမ္ဗန္ဓနတော၊
သုံးဆဲ့နှစ်ပါး ပိုးမျိုးနှင့်စပ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ။ဤသို့စသောအာကာ
ရတို့ဖြင့်လည်းအာဟာရ၌ပဋိကူလအဖြစ်ကိုဆင်ခြင်အပ်သည်မဟုတ်
လော။ အဘယ့်ကြောင့်၊ဒသဟာကာရေဟိ၊ဟုသင်္ချာချုပ်၍ဆိုသနည်း
ဟုစုဒ်ထုတ်မူ။ ။ဝုစ္စတေ၊အန္တိမဇီဝိကာဘာဝေါတာဝစိတ္တသံကိလေ
သဝိသောဓနတ္ထံ၊ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသတော ပဂေဝမနသိကာတဗ္ဗော
မာဟံဆဝါလာတသဒိသောဘာဝေယျန္တိ။ တထာပိဏ္ဍပါတဿအလာ
ဘလာဘေသု ပရိတဿနဂေဓာဒိ သမုပ္ပတ္တိနိဝါရဏံ ပဂေဝအနုဋ္ဌာ
တဗ္ဗံသုပရိသုဒ္ဓသီလဿ ပဋိသင်္ခါနတောတဒဘာဝတော။ ဘုတ္တဿမ္မ
ဒေါအနေကန္တိကော၊ပရိဘောဂန္တောဂဓောဝါဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိမိကု
လသမ္ဗန္ဓနမ္ပန သင်္ဂဟောတဗ္ဗသင်္ဂဟိတမေဝဝါ ဒသဟာကာရေဟိတိ
ဋ္ဋေနိယမဿ အကာတဗ္ဗာ၊ ဣမိနာဝါနယေန ဣတရေသမ္ပေတ္ထသင်္ဂ
ဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ယထာသမ္ဘဝမေတ္တပဋိကူလတာပစ္စဝေက္ခနဿအဓိပ္ပေ
တတ္တာ။ ယထာဟိဃရဂေါလိကဝစ္စမူသိကဇတုကဝစ္စာဒိကံသမ္ဘဝန္တံ
ဂဟိတံနဧကန္တိကံ။ တထာပရိယေသနာဒီသု ယထာသမ္ဘဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဋီ
ကာ)။ ။ဣဒံဣမေ၊ ဤဆယ်ထွေ အခြင်းအရာဟူသည်။ သေယျထာ
ကတမေ၊အဘယ်ပေတို့နည်းဟူမူကား။ဂမနတော၊အသွားအပြန်အား
ဖြင့်။အာဟာရေ၌။ ပဋိကူလတာ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ (ဤနည်းနှင်
နှင် တောအဆုံးရှိသောပုဒ်တိုင်းကိုယှဉ်။ ။ဂမနတောသာရှိသည် မ
ဟုတ်လောဟူမူ။ ။ပစ္စာဂမနမ္ပိဂမနသဘာဂတ္တာဂမနေနေဝသင်္ဂဟိ
တံ၊ဋီကာ)။ ။ပရိယေသနတော၊ရှာမှီးခြင်းအားဖြင့်။ပရိဘောဂတော၊
သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ အာသယတော၊သည်းခြေစသောအာသယ

အားဖြင့်။ ။(အာသယတိကေတ္ထုံ ပဝတ္တမာနေ ပိက မ္ဗမ္ဗုလဝဝတ္ထိတော ဟုတွာမရိယာဒဝသေန အညမညံအသက်ရတောသယတိ တိဋ္ဌတိပ ဝတ္တတိတိ အာသယော အာမာသယတော ဥပရိတိဋ္ဌနတော ပိတ္တာဒိ ကော။မရိယာဒတ္တောဟိအယမာကာရော၊ငိုကာ)။ ။နိခါနတော၊စား အပ်သောအာဟာရ၏ ရသည်ဖြစ်၍တည်ရာ အစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ (နိဒခါတိယထာဘုတ္တော အာဟာရောနိစိတောဟုတွာတိဋ္ဌတိဇ္ဈော့တိ နိခါနံ။အာမာသယော။ငင်း)။ ။အပရိပက္ကတော၊ကမ္မဇတေဇော ဖြင့် မကျက်သေးသောအားဖြင့်။ ပရိပက္ကတော၊ကျက်သောအားဖြင့်။ ဖလ တော၊ ပြီးသောအားဖြင့်။ နိဿန္ဒတော၊ ထိုမှ ဤမှ ယိုစီးသောအားဖြင့်။ သမ္မက္ခနတော၊ အချင်းခပ်သိမ်းလိမ်းကျံသောအားဖြင့်။ ဋ္ဌတိဋ္ဌမေ၊ဤ သည်တို့တည်း။ ။(သဗ္ဗတ္ထအာဟာရေပဋိကူလတာပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ တိ ယောဇနာ၊ငင်း။ ။ထိုထိုကြံယာတို့၏ပြီးခြင်းအစဉ်ဖြင့်၊ဂမနတော၊ စသောအစဉ်ကိုထားအပ်၏။ သမ္မက္ခနတောကိုမူကားသုံးဆောင်ခြင်း စသည်တို့၌ရသင့်သော်လည်း၊နိဿန္ဒ၏အစွမ်းဖြင့် အထူးစက်ဆုပ် ရွံ့ ရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု နောက်ဆုံးထားလေသည်မှတ်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုဆယ် ပါးတို့တွင်။ ဂမနတောတိ၊ကား။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဣဓမာယဋ္ဌာဒိနိဝတ္တ ဗ္ဗပ္ပဋိပတ္တိယာ၊ ဤယခုဆိုအပ်လတ္တံ့သောအကျင့်ဖြင့်။ မဟာနုဘာဝေနာမ၊မခေါက်မ ရက်အာနုဘော်ကြီးလှပေသော။ သာသနေ၊၌။(တနည်း)။ သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း စသ ဖြင့်ပြီးသော။ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊တရားတော်၏ကောင်းသောဓမ္မ၏အဖြစ်ကို။ ပုရေကွိတွာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ယောဂါဝစရေန၊သည်။ ဧဝံ၊ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ ပဋိပန္နဿတပ္ပံ၊ကျင့်ရာ၏။ (ဤသို့သောသစ္စက်၍ယောဇနာ)။ မ ဟာနုဘာဝေနာမ၊သော။သာသနေ၊၌။ပဗ္ဗဇိတေန၊ရဟန်းကောင်းဖြစ် သောသူသည်။ ။(ဂါမာဘိမုခေနဂန္တဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ။ဂမနစ သောအားဖြင့် ဤပစ္စဝေက္ခနာသည်ကား၊ ယောဂီ၏ မိမိကိုညွှန်းခြင်း ရှိသည်သာမဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား မညွှန်းခြင်းလည်းရှိ၏ဟု ပြဲထို သည်ဖြစ်၍၊သကလရတ္တိံ၊စသဖြင့်–ဂန္ထာရုရ၊ဝိပဿနာရုရ–နှစ်ပါးကို ပရိဂ္ဂဟာပြုသဘည်း)။ ။သကလရတ္တိံ၊ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓဝစန သဇ္ဈာယံဝါ၊ဘုရားစကားတော်ကိုသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုငင်း။ သမဏဓမ္မံ ဝါ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းရဟန်းတရားကိုငင်း။ကတွာ၊၍။ ကာလသော

ဝါလျှင်။ဥဒ္ဓါယ၊၍။စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ၊ကို။ကတွာ၊၍။ပါနီ ယံ၊ကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ပြည့်စုံစေ၍။ ပရိဝေဏံ၊ပရိ ဝုဏ်အပြင်ကို။ သမ္မဇ္ဇိတွာ၊၍။ သရီရံ၊ကို။ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ၊၍။ အာသနံ၊သို့။ အာရူယှ၊၍။ ဝိသတိံသဝါရေ၊ အကြိမ်နှစ်ဆယ် အကြိမ်သုံးဆယ်တို့ ပတ်လုံး။ ။(ဝါရပရိစ္ဆေဒကိုအဘယ်သို့မှတ်ရအံ့နည်းဟူမူ။ ဝိသတိံ သဝါရေတိဣတ္ထ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေနဝါရပရိစ္ဆေဒေါတိကေစိ၊ အ ပရေပန ဥဏှာသနေနာတိဝဒန္တိ။ ။အဘယ်သို့ ကမ္မဋ္ဌာနိကပုဂ္ဂိုလ် အားဥဏှာသနဖြစ်ကောင်းအံ့နည်းဟူမူ။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနံဟိ အပ္ပတ္တာ ဘာဝနာဖရဏာပီတိယာအဘာဝတော နိသဇ္ဇာဝသေန ကာယကိလ မထံ နပိနောဒေတိယေဝါတိ ဋီကာယံ ပထမလန်ဟောတိယေဝ။ ။ ယင်းသို့သော်။ ဝိသတိံသကိုအဘယ်သို့ယူသနည်းဟုကြောင့်။ ဝိသ တိံသဂ္ဂဟဏမ္ပန ယထာသလ္လက္ခိတ ဘိက္ခာစာရ ဝေလာဝသေန၊ ဋီ ကာ။ ။ဤအပရေဝါဒအလိုသော်။ဝိသတိံသဝါရေ၊အကြိမ်နှစ်ဆယ် အကြိမ်သုံးဆယ်ဥဏှာသနတို့ပတ်လုံး။ပေး။ ။ကေစိအပရေဝါဒကို ပြပြီး၍။ တဘန်တနည်းကြံလို၍။ အထဝါဂမနတော ယာဝသမ္မဂ္ဂနာမ နသိကာရော ဧကောဝါရော၊ ဧဝံဝိသတိံသဝါရေ ကမ္မဋ္ဌာနံမနသိက ရိတွာ၊မိန့်။ဋီကာ)။ ။ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကို။မနသိကရိတွာ၊၍။ဥဒ္ဓါယ၊၍။ပတ္တစီ ဝရံ၊ကို။ဂဟေတွာ၊၍။ နိဇနသမ္ဗာဓာနိ၊လူအပေါင်းတို့ဖြင့်ကျဉ်းမြောင်း ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ ။(တေနအပ္ပါကိဏ္ဏတံအပ္ပသဒ္ဒတံ အပ္ပနိဃ္ဃော သတဥ္စဒဿေတိ)။ ။ပဝိဝေကသုခါနိ၊လူအပေါင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဆွဲဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ပဝိဝေကဖြစ်သောဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်းအား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ဆာယူဒကသမ္ပန္နာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သော။ သုစီနိ၊စင်ကြယ်ကုန်သော။သီတလာနိ၊အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံ ခြင်းကြောင့် ချမ်းအေးကုန်သော။ ရမဏီယဘူမိဘာဂါနိ၊ စင်ကြယ်ခြင်း ကြောင့်နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်သောမြေအဘို့ရှိကုန်သော။တပေါဝနာနိ၊ မြိုးခြံဝတ္တကျင့်ရာဖြစ်သောတောတို့ကို။ပဟာယ၊၍။ အရိယံ၊အပြစ်ကင်း သော။ ဝိဝေကရတိံ၊ဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်း၌မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အန ပေက္ခိတွာ၊မငဲ့မူ၍။ အာဟာရတ္တာယ၊ငှါ။ ဂါမာဘိမုခေန၊ရွာသို့ရှေးရှု သည်ဖြစ်၍။ဂန္တဗ္ဗံ၊သွားအပ်၏။ကိမိဝ၊ကား။သိင်္ဂါလေန၊သည်။အာဟာ ရတ္တာယ၊ငှါ။ သုသာနာဘိမုခေန၊သုသာန်သို့ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ဂန္တဗ္ဗမိ

ယ၊သို့တည်း။ ဓေ၀ိဝုတ္တာနယေန၊ဖြင့်။ ဂန္တွာတာစ၊သွားသောရဟန်းသည်လည်း။မဥ္စမှာ၀ါ၊မှဝင်း။ ပီဌမှာဝါ၊မှဝင်း။ဩတရဏတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ပါဒရဇဃာရငေါလိကဝစ္စာဒိသမ္ပရိကိဏ္ဏံ၊ဘဝါးမြေရန့်ဒိမ်မြှောင်ချေးအစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ မြေ၏အရောင်အဆင်းကိုစောင့်ခြင်းငှါခင်းအပ်သောပုဆိုးနွမ်းစသောအခင်းကို။အဏ္ဏမိတဗ္ဗံ၊နင်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ယောဂါဝစရတို့၏ဝသနဋ္ဌာနသည်၊ သုဇဂ္ဂိတ၊ သုသမ္မဋ္ဌ ဖြစ်သော်လည်း၊ ရံခါ ကြိုးကြား သုတ်သင်သည်မှနောက်၌ဃရငေါလိကဝစ္စစသည်တို့နှင့်ပြွမ်းသည်လည်းဖြစ်ရာ၏။ထို့ကြောင့်၊ပဋိကူလတာပစ္စဝေက္ခနာ၏သမ္ဘဝကိုပြခြင်းငှါ၊ဃရငေါလိကဝစ္စာဒိသမ္ပရိကိဏ္ဏံ၊ စသည်ကိုမိန့်သော)။ ။တတော၊မှ။ အပ္ပေကဒါ၊ရံခါ။ မူသိကဇတုကဝစ္စာဒိဟိ၊ကြွက်ချေးလင်းနို့ချေးအစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂဗ္ဘတော၊ တိုက်တွင်းထက်။ ပဋိကူလတရံ၊ အလွန်တရာ စက်ဆုပ်ဘွယ်သော။ ပမုခံ၊ကျောင်းဦးကြမ်းပြင်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ရှုအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတော၊မှ။ အပ္ပေကဒါ၊ရံခါ။(လိုက်)။ ဥလူကပါရာဝတာဒိဝစ္စသမ္မက္ခိတတ္တာ၊ခင်ပုပ်ချေးခိုချေးစသည်တို့ဖြင့်လိမ်းကျံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပရိမတလတော၊အထက်အပြင်ထက်။ ပဋိကူလတရံ၊သော။ ဟေဋ္ဌိမတလံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။တတော၊ထိုထိုအရပ်မှ။ ကဒါစိကဒါစိ၊ရံခါရံခါ။ ဝါတေရိတေဟိ၊လေဖြင့်လွင့်ကျကုန်သော။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဏေဟိ၊ မြက်ဟောင်းသစ်ရွက်ဟောင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ ဂိလာနသာမဏေရာနံ၊တို့၏။မုတ္တကရီသခေဠသိင်္ဃာဏိကာဟိ၊ကျင်ငယ်၊ကျင်ကြီးတံတွေး၊နှပ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဝဿကာလေ၊မိုဃ်းကာလ၌။ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိဟိစ၊ရေညွှန်အမှိုက်စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဟေဋ္ဌိမတလတော၊ထက်။ ပဋိကူလတရံ၊သော။ပရိဝေဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပရိဝေဏတော၊ထက်။ပဋိကူလတရာ၊သော၊ ဝိဟာရရစ္ဆာ၊ ပရိဝုဏ်အပြင်မှကျောင်းတိုက်အပြင်သို့ ဝင်ရာခရီးကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊မြင်လေအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။အနုပုဗ္ဗေနပန၊အစဉ်သဖြင့်ကား။ ဗောဓိဥ္စ၊ကိုရင်း။စေတိယဥ္စ၊ကိုရင်း။ ဝန္ဒိတွာ၊၍။ဝိတက္ကမာဠကော၊ ယနေ့အဘယ်အရပ်သို့ ဆွမ်းခံသွားရအံ့နည်းစသည်ဖြင့် ကြံရာတန်ဆောင်း၌။ ဌိတေန၊ ရပ်လျက်။ မုတ္တရာသိသဒိသံ၊ ပုလဲအစုနှင့်တူ

သော။ စေတိယဋ္ဌ၊ကိုဂုင်း။ မောရပိဋ္ဌကလာပမနောဟရံ၊ ဥဒေါင်းမြီးစည်းကဲ့သို့နှလုံးကိုဆောင်တတ်သော။ ဗောဓိဋ္ဌ၊ ကိုဂုင်း။ ဒေဝဝိမာနသမ္ပတ္တိသဿိရိကံ၊နတ်ဗိမာန်၏ပြည့်စုံခြင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သော အသရေရှိသော။ သေနာသနဋ္ဌ၊ကိုဂုင်း။ အနုပလောကေတွာ၊မငဲ့မူ၍။ဧဝရူပံ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ရမဏီယံ၊နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ပဒေသမ္ဘိနာမ၊အရပ်ကိုလျက်လည်း။ ပိဋ္ဌိံကတွာ၊နောက်ပြန်ပြု၍။ အာဟာရဟေတု၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဂန္တုံ့ဘိပိသင် တိတိ၊သွားအပ်သည်ဖြစ်လတ်အံ့သကားဟု။ ပက္ကမိတွာ၊ဖဲ၍။ ဂါမဂ္ဂံ၊ရွာသို့သွားသောခရီးသို့။ ပဋိပန္နေန၊သွားသောရဟန်းသည်။ ခါဏုကဏ္ဍကမဂ္ဂေါပိ၊ သစ်ငုတ်ဆူးငြောင့်ရှိသော ခရီးကိုဂုင်း။ ဥဒကဝေဂဘိန္နပိသမမဂ္ဂေါပိ၊ ရေဟုန်ကြောင့်ပြတ်သော မညီညွတ်သော ခရီးကိုဂုင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊မြင်လေအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။တတော၊မှ။ ။(ဂဏ္ဍံပဋိစ္ဆာဒယမာနေနာတိအာဒိ ဧဝမဏ္ဍာသယေနနိဝါသနာဒိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝတ္တဒဿနံ)။ ။ဂဏ္ဍရောဂိနာ၊အိုင်းအမာရှိသောသူသည်။ဝါတာတပါဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊လေနေပူစသောဘေးကိုဖျောက်ခြင်းငှါ။(ထည့်)။ ဂဏ္ဍံ၊အိုင်းအမာကို။ ပဋိစ္ဆာဒယမာနေနဝိယ၊ဖုံးလွှမ်း၏သို့။ ဂဏ္ဍံ၊အိုင်းအမာနှင့်တူလျော်သောအတ္တဘောကို။(ဂဏ္ဍတချကျော)။ပဋိစ္ဆာဒယမာနေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။ နိဝါသနံ၊သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊၍။ ။(ဂဏ္ဍောတိခေါဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္နေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံအဓိဝစနန္တိ ဝစနတော ဂဏ္ဍောတိအတ္တဘာဝဿပရိယာယော။ ဝိသေသတော ရူပကာယဿ ဒုက္ခတာသူလယောဂတော အသုစိပဂ္ဃရဏတော ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂေဟိဥဒ္ဓုမာတကပက္ကပဘိန္နတော)။ ။ဝဏစောဠကံ၊အမာလွှမ်းပုဆိုးပိုင်းကို။ဗန္ဓန္တေနဝိယ၊စည်း၏သို့။ကာယဗန္ဓနံ၊ကို။ဗန္ဓိတွာ၊၍။အဋ္ဌိသင်္ဃာတံ၊အရိုးစုကို။ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေနဝိယ၊သို့။စီဝရံ၊ကို။ပါရုပိတွာ၊၍။ဘေသဇ္ဇကပါလံ၊ကို။နီဟရန္တေနဝိယ၊သို့။ပတ္တံ၊ကို။ နီဟရိတွာ၊အိတ်မှထုတ်၍။ ဂါမဒွါရသမီပံ၊သို့။ ပါပုဏန္တေန၊ရောက်သောရဟန်းသည်။ ဟတ္ထိကုဏပ။ပ။ ကုဏပါနိပိ၊ဆင်ကောင်ပုပ်၊မြင်း၊နွား၊ကျွဲ၊လူ၊မြွေ၊ခွေးကောင်ပုပ်တို့ကိုပင်လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊မြင်ရကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။(ပိကားဂရဟာ)။ ။တနည်း။ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိပိ၊မြင်ရကုန်သည်လည်း။ဘဝန္တိ၊ကြီးကြွားဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ။(ဤပိကားဖြစ်သင့်သည်ကိုပြသည့်သမ္ဘာဝ

ဒဿနံ)။ ။ကေဝလဥ္စ၊စင်စစ်ကား။ဒဠှဗ္ဗာနိ၊မြင်ရကုန်သည်သာ။န၊မ ဟုတ်သေးဘူး။ ဃာနံ၊နှာခေါင်းကို။ ပဋိဟနမာနော၊နှိပ်စက်လှာသော။ နေသံ၊ ထိုအကောင်ပုပ် တို့၏။ ဂန္ဓောပိ၊ အနံ့ကိုလည်း။ အဓိဝါသေ တဗ္ဗော၊သည်းခံအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သည်းမခံဘဲစိတ်တို၍ပြန် လျှင်ဆွမ်းပင်မရပြီဟူလို)။ ။တတော၊မှ။ဂါမဒွါရေ၊ရွာတံခါးအနီးတံ ခါးခုံဘွင်း၌။ဌတွာ၊၍။စဏ္ဍဟတ္ထိ။ပ။ဝဇ္ဈနတ္ထံ၊ဆင်ကြမ်းမြင်းကြမ်းအစ ရှိသောဘေးကိုကြဉ်ခြင်းငှါ။ ဂါမရစ္ဆာ၊ရွာခရီးတို့ကို။ ဩလောကေ တဗ္ဗာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ယုဂမတ္တဒဿိနာပိ သတာတိ အဓိပ္ပါယော)။ ။ဣတိ၊သို့။ ပစ္စတ္ထရဏာဒိ။ပ။ သာနံ၊ပုဆိုးနွမ်းအခင်း အစ၊ များစွာသောအကောင်ပုပ်အဆုံးရှိသော။ ဧတံပဋိကူလံ၊ ဤစက် ဆုပ်ဘွယ်ကို။အာဟာရဟေတု၊ကြောင့်။အက္ကမိတဗ္ဗဥ္စ၊နင်းအပ်သည် ၎င်း။ဒဠှဗ္ဗဥ္စ၊မြင်အပ်သည်၎င်း။ဃာယိတဗ္ဗဥ္စ၊နမ်းအပ်သည်၎င်း။ဟော တိ၊၏။ ။(အနေကကုဏပပရိယောသာနံ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အဝတ်မ ကောင်းအရုံမကောင်းသည့်လူတို့ဖြင့်ပွမ်းသောခရီးကို ကြည့်ရှုရခြင်း ကိုသည်းခံ၍ဆိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသို့သောလူတို့ ဖြင့်ပွမ်းသောခရီးသည်လည်းပဋိကူလပင်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း)။ ။ •ဘော၊အချင်းတို့။ အဟော၊ အံ့ဘွယ်ရှိစွ။ အာဟာရော၊သည်။ ပဋိကူ လောဝတ၊စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိစွတကား။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဂမနတော၊သွားရ ခြင်းအားဖြင့်။ပဋိကူလတာ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(အဟောဝတ ကား ဂရဟာဒ္ဒနိပါတ်တည်း။ ဘောကား ဓမ္မာလပနတည်း။ပုဂ္ဂလာလ ပနမဟုတ်။ ယာဝဒွိဒံပဋိကူလောအာဟာရော ယဒတ္ထံဂမနမ္ပိနာမ ဧဝံ ဇေဂုစ္ဆံဒုရဓိဝါသနဉ္စာတိအဓိပ္ပာယောဟုဂရဟတ္ထဘော်)။ ။ပန၊တခန်း ဆိုအံ့။ပရိယေသနတော၊ရှာမှီးသောအားဖြင့်။ ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ဧဝံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ဂမနပဋိကူလံ၊သွားခြင်းသာလျှင်ဖြစ် သောစက်ဆုပ်ဘွယ်ကို။(ဂမနမေဝပဋိကူလံဂမနပဋိကူလံပြု)။ ။အ ဓိဝါသေတွာပိ၊သည်းခံပြီး၍လည်း။ ။(သမ္ဗန္ဓာနုဋ္ဌပိဖြင့်၊ဤမျှတည်း ဖြင့်လည်းလွတ်သည်မဟုတ်သေးဘူး။ဤထက်အလွန်လည်းသည်းစွာ ပဋိကူလအလုံးစုံကိုမချွတ်သည်းခံရအံ့သည်သာဟု၊ဆိုလတ္တံ့သော ပဋိ ကူလကိုပေါင်း၏)။ ။ဂါမံ၊သို့။ ပဝိဋ္ဌေန၊ ဝင်ပြီးသောရဟန်းသည်။ သင်္ဃာဋိပါရုတေန၊ အစပ်စပ်အဖါဖါပြုအပ်သောအရုံဖြင့် ရုံအပ်သော

ကိုယ်ရှိသော။ ကပဏမနုဿေသနဲ၊ အထိးကျန်သောဖုန်းတောင်းယာစကာသည်။ကပါလဟတ္ထေန၊ခွက်လက်စွဲလျက်။ စရိတဗ္ဗံဝိယ၊သွားအပ်၏သို့။ ဇာရပုပ္ဖနိုပါနိုယာ၊အိမ်စဉ်အတိုင်း။ ဂါမဝီထိသု၊ရွာခရီးတို့၌။ စရိတဗ္ဗံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သဃာဋိပါရုတေနာတိသဃာဋိယာကပ္ပနပါရုပနေနပါရုတသရီရေန၊ ဋီကာ။ ။သဃာဋိယာ-ကို၊ ကပ္ပနပါရုပနေန-ဘွင့်သည်။ ပါရုတေန-ကို၊ပါရုတသရီရေန-ဘွင့်သည်။ အစပ်စပ်အဖါဖါပြုအပ်သော ပုဆိုးကိုရုံသော-သူဆင်းရဲ ကပဏလူ-ဟူလိုသည်။သဃာဋိသဒ္ဒါသည်ဒုကုဋ်ဟောမဟုတ်။ ။တနည်း။သဃာဋိပါရုတေန၊အစပ်စပ်အဖါဖါပြုအပ်သောဒုကုဋ်ကိုရုံသည်ဖြစ်၍။ပေး။ ။သူဆင်းရဲသည်အစပ်စပ်ပြုအပ်သောအဝတ်ကိုရုံ၏သို့အစပ်စပ်ပြုအပ်သောဒုကုဋ်ကိုရုံသည်။ စားခွက်လက်စွဲ၏သို့ အနားတိုသော သပိတ်လက်စွဲသည်ကိုဟာပ်)။ ။ယတ္ထယာသုဝီထိသု၊ တို့၌။ ဝဿကာလေ၊မိုးဃ်းကာလ၌။ အင်္ဂုတ္တအင်္ဂုတ္တမှာနေ၊ နင်းရာနင်းရာ အရပ်၌။ ယာဝပိဏ္ဍိကမံသာပိ၊သလုံးမြင်းခေါင်းသားအရပ်တိုင်အောင်လည်း။ ဥဒကစိက္ခလ္လော၊ ရေနှင့်ရောသောညွန်သို့။ ပါဒါ၊ခြေတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ နစ်ကုန်၏။ ဧကေနဟတ္ထေန၊လက်တဘက်ဖြင့်။ပတ္တံ၊ကို။ ဂေါပေတဗ္ဗံ၊ကိုင်အပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဧကေနဟတ္ထေန၊ဖြင့်။ စီဝရံ၊ဝတ်ရုံသင်္ကန်းကို။ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ပင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဂိမှကာလေ၊နွေကာလ၌။ဝါတဝေဂေန၊လေဟုန်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌိတေဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင်တက်ကုန်သော။ ပံသုတိဏရဇေဟိ၊မြေမှုန့်မြက်မှိုက်မြူတို့ဖြင့်။ဩကိဏ္ဏသရီရေန၊ပွမ်းသောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ စရိတဗ္ဗံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တံတံဂေဟဒွါရံ၊ထိုထိုအိမ်တံခါးသို့။ ပတ္တာ၊၍။ မစ္ဆဓောဝန။ပ။ သူကရဝစ္စာဒီဟိ၊ငါးဆေးရည်၊ သားဆေးရည်၊ဆန်(ဖန်)ဆေးရည်၊တံတွေး၊နှပ်၊ခွေးချေး၊ဝက်ချေး အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမ္မိဿာနိ၊ ရောကုန်သော။ ။(မစ္ဆဓောဝနိယန္တိ ဧတေနာတိ မစ္ဆဓောဝနံ။ဥဒကံ။သမ္မိဿသဒ္ဒေါ ပစ္စေကံ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော)။ ။ကိမိကုလာနိ၊ပိုးလောက်ပြည့်ကုန်သော။နီလမက္ခိကပရိကိဏ္ဏာနိ၊ယင်မဲရိုင်းတို့ဖြင့် တသဲသဲပွမ်းကုန်သော။ ဩဠိဂလ္လာနိ စေဝ၊ညွန်နှင့်တကွကုန်သော လုပ်ဆေးရေကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးအစရှိသည်တို့၏ယိုစီးရာဖြစ်၍ ပုဆစ်မျှအညစ်အကြေးပြည့်ကုန်သောရွံ့ပွက်တို့ကိုရင်း။စန္ဒနိကဋ္ဌာနိစ၊သက်သက်သောလုပ်ဆေးရေကိုယ်ဝန်

အညစ်အကြေးစသော တလွှစက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် အရိအရည်ယိုစီးရာ တံစီးပုပ်အိုင်တို့ကိုရင်း။ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊မြင်ရကုန်သည့်ရင်း။အက္ကမိတဗ္ဗာနိပိ၊ နင်းအပ်ကုန်သည့်ရင်း။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဩဠာရိကလ္လာနိဥန္တိ ဒွေ့ဒက ဂတ္တမလာဒီနံသကာဒ္ဓမာနံသန္ဓနဋ္ဌာနာနိ၊ ယာနိဇဏ္ဏုမတ္တအသုစိဘရိတာ နိပိဟောန္တိ။စန္ဒနိကာနိကေဝလာနံဥန္တိ ဒွေ့ဒကဂတ္တမလာဒီနံသန္ဓနဋ္ဌာ နာနိ၊ဋီကာ)။ ။ယတော၊ဩဠာရိကလ္လာဒိတော၊အကြင်ဩဠာရိကလ္လစသည်မှ။ တာမက္ခိကာ၊ ထိုယင်မဲရိုင်းတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ သဏ္ဍာဒိုယမ္ပိ၊ ဒု ကုန်ဌ်ရင်း။ ပတ္တေပိ၊ဌ်ရင်း။ သီသေပိ၊ဌ်ရင်း။ နိလီယန္တိ၊ နားလှာကုန်၏။ စာရံ၊သို့။ ပဝိဋ္ဌသာပိ၊ဝင်သောရဟန်းအားလည်း။ ကေစိ၊အချို့သော သူတို့သည်။ဒေန္တိ၊လှူကုန်၏။ကေစိ၊တို့သည်။နဒေန္တိ၊ကုန်။ ။(သဒ္ဓါ ကုန်သော အချို့သောသူတို့၏အစွမ်းဖြင့် သက္ကစ္စကာရရှိသော်လည်း။ ပဋိကူလပစ္စဝေက္ခနာအား သင့်သောအဿဒ္ဓိယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကောင်းသောအသက္ကစ္စကာရကိုသာပြခြင်းငှါ၊ဒဒမာနာပိ၊စသည် ကိုအားထုတ်သော်)။ ။ဒဒမာနာပိ၊လှူကုန်သော်လည်း။ ကေစိ၊တို့ သည်။ ဟိယျောပက္ကဘတ္တမ္ပိ၊ ယမန်နေ့ကကျက်သောဆွမ်းကိုရင်း။ ပု ရာဏခဇ္ဇကမ္ပိ၊ခဲဘွယ်ဟောင်းကိုရင်း။ ပူတိကုမ္မာသပူဝါဒီနိပိ၊ပုပ်လေ ပြီးသောမယောမုန့်အစရှိသည်တို့ကိုရင်း။ ဒဒန္တိ၊လှူကုန်၏။ အဒဒမာ နာပိ၊မလှူကုန်သော်လည်း။ကေစိဒေဝ၊တို့သည်သာ။အတိဋ္ဌထဘန္တေ တိ၊ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရားဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ကေ စိပန၊ အချို့သော သူတို့ မူကား။ အပဿမာနာဝိယ၊ မမြင်ကုန်၏သို့။ တုဏှီ၊ ခပ်မဆိတ်နေကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အညေန၊ အရပ်တပါးဖြင့်။ မုခံ ကရောန္တိ၊ မျက်နှာမူလည်းပြုကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ရေမုဏ္ဍက၊ ဟယ်ဦးပြည်း။ ဂစ္ဆ၊သွားလေ ဘဲလေ လော့။ ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဖရုသဝစနေဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်သော စကားတို့ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ဇဝံ၊သို့။ကပဏမနုဿေ န၊အထီးကျန်သောသူဖုန်းစားသည်။ နိက္ခမိတဗ္ဗံဝိယ၊ ၏သို့။ ဂါမေ၊ဌ်။ ပိဏ္ဍာယ၊ငှါ၊ စရိတွာ၊လှည့်လည်၍။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ထွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ဤ ရွေ့တချပ် အပြီးတည်း။ ။(ဆွမ်းခံသောအသက်မွေးခြင်း၏ ယုတ် သောအသက်မွေးခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ကပဏမနုဿေနဝိယ၊စသည် ကိုမိန့်သည်)။ ။ဣတိ၊သို့။ ဂါမပ္ပဝေသနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝ

နိက္ခမနာ၊ ထွက်သည်တိုင်အောင်။ ဇေတံ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိပဋိကူလံ၊ ဤ
ရေညွန်အစရှိသောစက်ဆုပ်ဘွယ်ကို။အာဟာရဟေတု၊ကြောင့်။အက္က
မိတဗ္ဗဥ္စေဝ၊ နင်းသွားအပ်သည်ဇင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဥ္စ၊ဇင်း။ အဓိဝါသေတဗ္ဗဥ္စ၊
ဇင်း။ ဟောတိ၊၏။ဘော၊အချင်းတို့။ အာဟာရော၊သည်။ အဟောဝတ
ပဋိကူလော၊ ဩအံ့ဘွယ်လျှင် စက်ဆုပ်စရာတကား။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ပရိ
ယေသနတော၊ ရှာမှီးရသောအားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိ
တဗ္ဗာ၊ ၏။ ။ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်သောအားဖြင့်။ ပဋိကူလ
တာ၊ကို။ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊နည်း။ ပန၊အကျယ်အဖြေဆိုပေအံ့။ဇေဝံ၊
ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိယိဋ္ဌာဟာရေန၊ရှာပြီးသောအာဟာရရှိ
သောရဟန်းသည်။ ဗဟိဂါမေ၊၌။ ဖာသုကဋ္ဌာနေ၊ လျောက်ပတ်သော
အရပ်၌။ သုခနိသိန္နေန၊ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ယာဝ၊အကြင်ရွေ့လောက်။
တတ္ထ၊ထိုသပိတ်၌တည်သောအာဟာရ၌။ ဟတ္ထံ၊ကို။ နဩတာရေသိ၊
မချသေး။ တာဝ၊လောက်။ တထာရူပံ၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂရုဋ္ဌာနိ
ယံ၊သီလပညာသမာဓိက္ခန်စသဖြင့်အလေးပြုထိုက်သောအရာ၌ တည်
သော။ဘိက္ခုံဝါ၊ကိုဇင်း။ လဇ္ဇိမနုဿံဝါ၊လဇ္ဇီလူပုဂ္ဂိုလ်ကိုဇင်း။ ဒိသွာ၊
၍။နိမန္တေတုမ္ပိ၊ဘိတ်ခြင်းငှါလည်း။ သက္ကာ၊တတ်ကောင်းသည်။ဟော
တိ၊၏။ပန၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ၊ဖြင့်။ ဇေတ္ထ၊ဤအာဟာရ
၌။ဟတ္ထေ၊ကို။ဩတာရိတမတ္တေ၊ချအပ်ကာမျှဖြစ်လသော်။ဂဏှထ၊ယူ
ကုန်လော့။ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တေန၊ဆိုရသောငါသည်။ လဇ္ဇိတဗ္ဗံဝိယ၊ရှက်
အပ်၏သို့။ဟောတိ၊၏။(စားကြွင်းကိုတည်း ဤသူပေးလိုသလောဟု သူ
တို့ရှာရာ၏ဟူ၍ရှက်ဘွယ်ရှိရာသည်ဟူလို)။ ဟတ္ထမ္ပန၊ ကိုမူကား။ ဩ
တာရေတွာ၊ချ၍။ မဒ္ဒန္တဿ၊နယ်သောရဟန်း၏။ ပဉ္စင်္ဂုလိအနုသာရေ
န၊လက်ငါးချောင်းသို့အစဉ်လျောက်သဖြင့်။သေဒေါ၊ချွေးသည်။ပဂ္ဃရ
မာနော၊ယိုသည်ဖြစ်၍။ ။(ဆွမ်းပူသောကြောင့်ဇင်း၊ ရဟန်းအားပူပန်
ခြင်းရှိသောကြောင့်ဇင်း။ချွေးယိုရာသည်ဟူလို)။ ။သုက္ခထဒ္ဓဘတ္တမ္ပိ၊
ခြောက်သည်ဖြစ်၍ မာခက်သောဆွမ်းကိုသော်လည်း။ တေမေန္တော၊
စွတ်စိုစေသည်ဖြစ်၍။မုဒုံကရောတိ၊နူးညံ့သည်ကိုပြု၏။(တက္ကကဉ္ဇိက
စသည်ဖြင့်သွန်းဆမ်းအပ်သော်ကားအဘယ်ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်းဟူလို။ ။
.တေနသေဒေနကိလိန္နတာယ ပဋိကူလတံဝဒတိ)။ ။အထဿ၊ ၌။
ပရိမဒ္ဒနမတ္တေနာပိ၊ ဆုပ်နယ်ကာမျှဖြင့်လည်း။ သမ္ဘိန္နသောဘော၊ ခပ်

သိမ်းသောအဘို့ဖြင့် ပျက်သောတင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ တသ္မိံ ဝိဏ္ဏုပါ
တော၊ကို။အာလောပံကတွာ၊အလုပ်ပြု၍။ရခေါ်၌။ဌပိတေ၊သော်။ဟေဋ္ဌိ
မဒန္တာ၊တို့သည်။ဥဒုက္ခလကိစ္စံ၊ဆုံယော်ကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ၊ကုန်၏။ဥပ
ရိမာ၊အထက်သွားတို့သည်။ရသလကိစ္စံ၊ကျည်ပွေ့ကိစ္စကို။သာဓေန္တိ၊
ကုန်၏။ဇိဝှါ၊လျှာသည်။ ဟတ္ထကိစ္စံ၊ကို။သာဓေတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုခံတွင်း
၌။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ခွေးစားခွက်၌။ သုဝါနပိဏ္ဍမိဝ၊ ခွေးစာထမင်းကဲ့
သို့။ တံပိဏ္ဍပါတံ၊ကို။ ဒန္တရသလေဟိ၊ အထက်သွားတည်းဟူသော
ကျည်ပွေ့တို့ဖြင့်။ ကောဋ္ဋေတွာ၊ထောင်းထု၍။ ဇိဝှါယ၊လျှာတည်းဟူ
သောလက်ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္တိယမာနံ၊လှန်လှောအပ်လျက်။ ဇိဝှါဂ္ဂေ၊လျှာ
ဖျား၌။တနုပသန္နခေဠော၊ကျဲသောကြည်သောတံတွေးသည်။မက္ခေတိ၊
လိမ်းကျံ၏။ဝေမဇ္ဈတော၊လျှာလယ်မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။ဗဟလခေဠော၊ပျစ်ခွဲ
သောတံတွေးသည်။မက္ခေတိ၊၏။ဒန္တကဋ္ဌေနု၊သည်။အသမ္ပတ္တဋ္ဌာနေ၊
မရောက်ရာ၌။ ဒန္တဂူထကော၊သွားချေးသည်။ မက္ခေတိ၊၏။ သောအာ
ဟာရော၊သည်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ဝိစုဏ္ဏိတမက္ခိတော၊ အ
ထက်သွားအောက်သွားတို့ဖြင့်ရန့်ရန့်ညက်ညက်ကြေစေအပ်၊တံတွေး
စသည်ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ။(ဤသို့ဖြစ်သောထိုအာဟာရ၏
ရှေး၌ဖြစ်သောဝဏ္ဏသမ္ပဒါဂန္ဓသမ္ပဒါအဘိသင်္ခါရသမ္ပဒါတို့သည် ထို
အခါစင်စစ်ပျက်၏။ အရသာမူကားပျက်သည်လည်းရှိ၏၊ မပျက်သည်
လည်းရှိ၏။ထို့ကြောင့်။တင်္ခဏဉ္ဉေဝ။ပ။ဝိသေသော၊ဟူသည်)။ ။တင်္
ခဏဉ္ဉေဝ၊ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ အန္တရဟိတ။ပ။ သေသော၊ကင်းသောအ
ဆင်းအနံ့ကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ခြင်း အထူးရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါသာဏဒေါ
ဏိယံ၊ခွေးစားခွက်၌။ဌိတသုဝါနဝမထုဗိယ၊တည်သောခွေးအန်ဖပ်ကဲ့
သို့။ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊အလွန်စက်ဆုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆ
တိ၊၏။ဧဝရူပေါပိသမာနော၊ဤသို့အလွန်တရာစက်ဆုပ်ရွံရှာအပ်သော
သဘောရှိသည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ စက္ခုဿ၊ မျက်စိအား။ အာပါထံ၊
ထင်ခြင်းကို။ အတီတတ္တာ၊ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈောဟရိ
တဗ္ဗော၊မျိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့်၊ထိုအာဟာရ၏အလွန်
အကဲသို့ရောက်သောပဋိကူလဘာဝကိုထင်စွာပြသည်)။ ။ဇုတိဧဝံ၊
သို့။ ပရိဘောဂတော၊သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ကို။ ပစ္စ
ဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။အာသယတော၊အာသယအားဖြင့်။ကထံပစ္စဝေက္ခိ

တဗ္ဗာ၊နည်း။ပန၊အကျယ်အဖြေကိုဆိုအံ့။ဧဝံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိဘောဂံ၊မျိုခြင်းသုံးဆောင်ခြင်းသို့။ဥပဂတောစ၊ရောက်သော်လည်း။ ဩသအာဟာရော၊ သည်။ အန္တော၊ ကောဋ္ဌာသအတွင်းသို့။ ပဝိသမာ နော၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ (ဗဟာလမရုကတေလမက္ခိတောဝိယပရမဇေ ဂုဏ္ဌော ဟောတိ၊ ဌစပ်)။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ဘုရားပစ္စေ ကဗုဒ္ဓါတို့၏ရင်း။ ရညောစက္ကဝတ္တိဿပိ၊စကြဝတေးမင်း၏ရင်း။ စတု သု၊ကုန်သော်။ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသယေသု၊သည်းခြေ၊သလိပ်၊ ပြည်၊သွေးတည်းဟူသော အာသယတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါး သော။အာသယော၊အာသယသည်။ဟောတိယေဝ၊ရှိသည်သာတည်း။ မန္ဒပုညာနမ္ပန၊ဘုန်းကံနည်းသောသူတို့အားမူကား။စတ္တာရောပိအာသ ယာ၊ လေးပါးကုန်သောအာသယတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ယဿ၊အကြင်သူအား။ ပိတ္တာသယော၊သည်းခြေသာ လျှင်ဖြစ်သောအာသယသည်။အဓိကော၊လွန်သည်။ ပိတ္တာသယောအ ဓိကော၊ သည်းခြေမြောက်သည်လည်းဟူ။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ထို သည်းခြေမြောက်သောသူအား။ ဗဟာလမရုကတေလမက္ခိတောဝိယ၊ ချွဲပျစ်သောသစ်မည်စည်ဆီဖြင့်လိမ်းကျံအပ်၏သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အ လွန်လျှင်စက်ဆုပ်ဘွယ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ယဿ၊အား။ သေမှာသ ယော၊သည်။အဓိကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။တဿ၊အား။နာဂဗလပဏ္ဏ ရသမက္ခိတောဝိယ၊ဝက်ချေးပန်းရွက်ရည်ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်၏သို့။ ပရ မဇေဂုစ္ဆော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ယဿ၊အား။ ပုဗ္ဗါသယော၊သည်။အဓိ ကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။တဿ၊အား။ပူတိတက္ကမက္ခိတောဝိယ၊ရက် တက်ပုပ်ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်၏သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊အား။ လောဟိတာသယော၊သည်။အဓိကော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။တဿ၊အား။ ရဇနမက္ခိတောဝိယ၊ချိပ်ရည်တိန်းညက်ရည်ဖြင့်လိမ်း ကျံအပ်၏သို့။ပရမဇေဂုစ္ဆော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။အာသယ တော၊ သလိပ်သည်းခြေသွေးပြည်ဟူသော အာသယအားဖြင့်။ ပဋိကူ လတာ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဤ၌၊အန္တောပဝိဋ္ဌမာနောမဆိုမူ၍။ ပဝိသမာနော၊အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသနည်းဟူမူ။နိဓာနမနုပဂတောအာ မာသယမပ္ပတ္တောယေဝအာဟာရော ပိတ္တာဒိဟိဝိမိဿိတောဟောတိ တိအာဟပဝိသမာနောတိ၊ဋီကာ။နိဓာနသို့မကပ်သေး၊အာမာသယသို့

မရောက်မီသော အာဟာရသည် ပိတ္တသေမှစသည်တို့နှင့် ရောနှော၍။
ထို့ကြောင့်၊ပဝိသမာနော၊ဆိုသည်ဟူလို။ ။အာမာသယပက္ကာသယ
တို့မှလွတ်သော ဤအာသယမည်သည်အဘယ်နည်းဟူသော ယုံမှား
ခြင်းကိုရည်၍၊ယဿ၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ တနည်းလည်း။ အဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့် ပရမဇေဂုစ္ဆ ဖြစ်သနည်းဟု၊ကား။ယဿ၊စသည်ကို
မိန့်သော်။ ။ပိတ္တမေဝအာသယောပိတ္တာသယောပြု။ ။လောက၏
မန္ဒပုညဗဟုလကြောင့်၊အဓိကောဟောတိ၊ဟူသည်။ ။ဇိဝံအာသယ
တော၌၊ဇေဂုစ္ဆောဟုတ္ဝာ အနေ္တာပဝိဋ္ဌော ဇေဂုစ္ဆတရေဟိပိတ္တာဒီဟိ
ဝိမိဿိတော အတိဝိယဇေဂုစ္ဆောဟောတီတိ ဇိဝံအာသယတောပဋိကူ
လတာပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ဟုယောဇနာ။ နိဓာနတော၊ စသည်တို့၌လည်း
နည်းဘူ)။ ။နိဓာနတော၊စားအပ်သောအာဟာရ၏ရှိသည်ဖြစ်၍တည်
ရာအစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊
နည်း။သောအာဟာရော၊သည်။ ဏ္ဍမေသုစတူသုအာသယေသု၊ဤလေး
ပါးကုန်သောအာသယတို့တွင်။ အညတရေန၊တပါးပါးသော။ အာသ
ယေန၊ အာသယဖြင့်။ မက္ခိတော၊ လိမ်းကျံလူးလည်းအပ်သည် ဖြစ်၍။
အန္တောဥဒရံ၊ဝမ်းတွင်းသို့။ပဝိသိတွာ၊ဝင်၍။ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ၊ရွှေခွက်၌။
နိဓာနံနိဓာတဗ္ဗတံ၊သိုမှီးသိမ်းထားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ နေဝဂစ္ဆတိ၊
ရောက်သည်မဟုတ်။ မဏိရဇတာဒိဘာဇနေသု၊ပတ္တမြားခွက်ငွေခွက်
စသည်တို့၌။နိဓာနံ၊သို့။ နဂစ္ဆတိ၊မဟုတ်။ ပန၊အဟုတ်သော်ကား။ဒသ
ဝဿိကေန၊ဘွားသည်မှဆယ်နှစ်ရှိသောသူသည်။သစေအဇ္ဈောဟရိ
ယတိ၊အကယ်၍မျိုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ဒသဝဿာနိ၊ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။
အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊ မဆေးသောကျင်ကြီးတွင်းနှင့် တူသော။
ဩကာသေ၊အစာသစ်အိမ်ဟုဆိုအပ်သောအရပ်၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊တည်
၏။ဝိသတိံသ။ပ။နဝုတိဝဿိကေန၊အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသောသူ။ပ။အနှစ်
ကိုးဆယ်ရှိသောသူသည်၊သစေအဇ္ဈောဟရိယတိ၊အံ့။ နဝုတိဝဿာ
နိ၊အနှစ်ကိုးဆယ်တို့ပတ်လုံး။အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊သော။ဩကာ
သေ၊၌။ပတိဋ္ဌဟတိ၊၏။ဝဿသတိကေန၊အနှစ်တရာရှိသူသည်။ သစေ
အဇ္ဈောဟရိယတိ၊အံ့။ ဝဿသတံ၊ လုံး။ အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊
သော။ဩကာသေ၌။ပတိဋ္ဌဟတိ၊၏။ဣတိဇိဝံ၊သို့။နိဓာနတော၊ဖြင့်။ပဋိ
ကူလတာ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။အပရိပက္ကတော၊မကျက်မကျေ

သေးသောအားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အဖြေကိုဆိုအံ့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသောဆယ်နှစ်ပတ်လုံးဇင်း၊အနှစ်တရာတိုင်တိုင်ဇင်းမဆေးသောဝစ္စကူပနှင့်တူလျှော်သော။ဩကာသေအာမာသယသင်္ခါတေပဒေသေ၊၌။ နိခါနံ၊သိုထားအပ်သောအဖြစ်သို့။ဥပဂတော၊ရောက်သော။သောအယံအာဟာရော၊သည်။ယာဝ၊လောက်။အပရိပက္ကော၊မကျက်သေးသည်။ ဟောတိ၊၏။ တာဝ၊လောက်။ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေ၊သစေပနဒသဝသိကေနစသည်ဖြင့် အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ။(သစေပန ဒသဝသိကေနာတိအာဒိနာယထာဝုတ္တောပကာရော ဧတဿာတိယထာဝုတ္တပ္ပကာရော၊တသ္မိံ)။ ။ပရမန္ဓကာရတိမိသေ၊ အလွန်လျှင်အမြင်ကန်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ကြီးစွာသောအမိုက်တိုက်၌။ နာနာကုဏပဂန္ဓဝါသိတပဝနဝိစရိတေ၊ အထူးထူးသောအပုပ်နံ့ဖြင့် ထုံအပ်သောပုပ်နံ့လှောင်းလှောင်း မကောင်းသောဝမ်းလေ၏သွားလာရာဖြစ်သော။ (ပဝနသဒ္ဒါလေဟော)။ ။အတိဒုဂ္ဂန္ဓ ဇေဂုစ္ဆေ၊ အလွန် မကောင်းသောအနံ့တို့ဖြင့်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသော။တသ္မိံဥဒြေဝပဒေသေ၊ ထိုအာမာသယဟုဆိုအပ်သော အရပ်၌လျှင်။ (ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိဣတိ၊၌စပ်။ ။ကဏ္ဍကိ ဝိယာတိအာဟ ယထာနာမာတိအာဒိ)။ ။ယထာနာမ၊ပမာမည်သည်ကား။ နိဒါဃေ၊နွေတုန်းတုန်း၌။ အကာလမေဃေန၊ အခါမဲ့မိုးသည်။ ။(မေဃေနဟုသာမန်ဆိုတော့လော။အဘယ့်ကြောင့်၊အကာလမေဃေနအတိဝုဋ္ဌေ၊ဟူသနည်း။ကာလမေဃေနအတိဝုဋ္ဌေ အာဝါဋ္ဌေဗဟုသောဝဿနေန ဧကစ္စံအသုစိဇာတံဥပ္ပိလပိတ္ဝာပိဂစ္ဆေယျာတိအကာလမေဃဂ္ဂဟဏံ၊ဋီကာ)။ ။အတိဝုဋ္ဌမှို၊ ထန်စွာရွာသည်ရှိသော်။ စဏ္ဍာလဂါမ ဒွါရအာဝါဋ္ဌေ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားရွာတံခါးအနီး တွင်းဆိုးကျင်းဆိုး၌။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သော။ တိဏ။ပ။ ဏပါဒိနိ၊မြက်၊သစ်ရွက်၊ဖျာစုပ်၊မြွေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊လူကောင်ပုပ်အစရှိသည်တို့သည်။သူရိယာတပေန၊ဖြင့်။သန္တတ္တာနိ၊ပြင်းစွာပူကုန်သည်ဖြစ်၍။ ။(တိဏပဏ္ဏကိလဉ္ဇကဏ္ဍဂ္ဂဟဏံန အသုဘဿာပိ အသုဘေန သမ္ဗန္ဓတာယ အသုဘဘာဝပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ)။ ။ဖေဏပုပ္ဖုဠကာစိတာနိ၊အမြှုပ်အပွက်စိစိတက်ကုန်လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ထို့အတူဇင်းလျှင်။ တံဒိဝသမ္ပိ၊ ထို

နေ့၌ဗုင်း။ ဟိယျောဝ၊ ယမန်နေ့၌ဗုင်း။ တဒေါ၊ထိုယမန်နေ့မှ။ ပုရိမဒိဝသေဝ၊ ရှေးရှေးသော နေ့၌ဗုင်း။ အဇ္ဈော ဟရိတော၊ မျိုအပ်သော။ သမ္ဘော၊ အလုံးစုံသောအာဟာရသည်။ ကောဋ္ဌာသဟုတ္တာ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ သေမှပဋလပရိယောနဒ္ဓေါ၊ သလိပ်လွှာဖြင့်မြှေးအပ်သည် ဖြစ်၍။ ကာယဂ္ဂိသန္တာပ ကုထိတကုဓန သဥ္ဇာတဖေဏ ပုပ္ဖုဠကာစိ တော၊ ဂဟဏီမည်သောဝမ်းမီး ကမ္မဇတေဇောအပူဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သောအမြှုပ်အပွက် စီစီတက်လျက်။ ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တွာ၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။ ဣတိဝေံ၊သို့။ အပရိပက္ကတော၊ မကျက်မကျေသေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။ပရိပက္ကတော၊ ကျက်ကြေပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ကို။ ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊နည်း။ သောအာဟာရော၊ထို မျိုအပ်သောအာဟာရသည်။ တတ္ထ၊ထိုအစာသစ်အိမ်၌။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးကမ္မဇတေဇောဓာတ်ဖြင့်။ ပရိပက္ကော၊ကျက်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓါတုယော၊ရွှေကျောက်ငွေကျောက် အစရှိသောကျောက်ခဲတို့သည်။ ဝိမိနာ၊သင့်သောအစီအရင်ဖြင့်။ တာပိယမာနာ၊ ချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။(ထည့်)။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိ ဘာဝံ၊ရွှေငွေအစရှိသောအဖြစ်သို့။ဥပဂစ္ဆန္တိ ဝိယ၊ရောက်ကုန်၏သို့။သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဘာဝံ၊သို့။နဥပဂစ္ဆတိ၊ရောက်သည်မဟုတ်။ပန၊အဟုတ် သော်ကား။ဖေဏပုပ္ဖုဠကေ၊အမြှုပ်အပွက်တို့ကို။ရဇ္ဇန္တော၊ ရဇ္ဇန္တော၊ လွှတ်လျက်လွှတ်လျက်။ သဏှကရဏိယံ၊သိမ်မွေ့စွာအမှုန့်ပြုရာကျောက်ပျဉ်၌။ ။(သဏှကရောန္တိ ဧတ္ထာတိသဏှကရဏီ)။ ။ပိသိတွာ၊ကြိတ်၍။နာဠိကေ၊ဝါးဆစ်ငယ်၌။ ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာဝိယ၊ ထည့်အပ် သောဖြော့တော့သောမြေညက်ကဲ့သို့။ ကရီသဘာဝံ၊ ကျင်ကြီးအဖြစ်သို့။ဥပဂန္တွာ၊ရောက်၍။ ပက္ကာသယံ၊အစာကျက်အိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ပြည့်စေ၏။ မုတ္တဘာဝံ၊ကျင်ငယ်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တွာ၊၍။ မုတ္တဝတ္ထိံ၊ကျင်ငယ်တည်ရာစည်ပေါင်းကိုလည်း။ ပူရေတိ၊၏။ ဣတိဝေံ၊သို့။ ပရိပက္ကတော၊ ကျက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(မျိုအပ်သောအစာကိုငါးဘို့ပြု၍၊တဘို့မီးစာ။တဘို့ပိုးစာ။တဘို့ ရသအဖြစ်သို့ရောက်၍ ကောသလောမစသော ကောဋ္ဌာသကိုပွါးစေ

သည်။တဘ္ဘိုကားကျင်ကြီး၊တဘ္ဘိုကျင်ငယ်ဖြစ်သည်။ ဤသို့အဘ္ဘိုဘ္ဘိုအ
ရုရကိုကြေဖေးအောင်မပြု။ဘယ့်ကြောင့် ကရီသရက္ခဘာဂတို့ကိုသာပြ
သနည်းဟူမူ။ ။ဂဟဏိယာဇ္ဇနဘာဂေါဝိယကိမိဘက္ခဘာဂေါစ
အပါကဋ္ဌော၀၊ ရသဘာဂေါဖလတောပကာသိယတိ၊ အပရိပက္ကဘာ
ဂါစတေတိတေအနာမသိတွာ ကရီသရက္ခဘာဂါဝေတ္တဒသိတာ၊
ဋီကာ)။ ။ဖလတော၊ပြီးစေအပ်သောအကျိုးအားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊
ကို။ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊နည်း။ပန၊အံ့။အယံအာဟာရော၊သည်။သမ္မာ
ပရိပစ္စမာနော၊စ၊ ဓာတ်မီးဖြင့် ကောင်းစွာကျက်သော်လည်း။ ကေသ
လောမနခဒန္တာဒီနိ၊ဆံ၊ အမွေး၊ခြေသည်းလက်သည်း၊သွားအစရှိကုန်
သော။နာနာကုဏပါနိ၊အထူးထူးသောအပုပ်တို့ကို။ နိပ္ဖါဒေတိ၊ပြီးစေ
၏။အသမ္မာပရိပစ္စမာနော၊ဓာတ်မီးဖြင့်ကောင်းစွာမကျက်မူကား။ဒဒ္ဒု၊
ပွေး။ကစ္ဆု၊ယားနာ။ကစ္ဆု၊ဝဲနာ။ကုဋ္ဌ၊နူနာ။ကိလာသ၊ညှင်းနာ။ သော
သ၊ကုတ်ဟီးနာ။ကာသ၊ချောင်းဆိုးနာ။ အတိသာရပ္ပဘုတိနိ၊ဝမ်းသွေး
သွန်သောအနာအစရှိကုန်သော။ရောဂသတာနိ၊များစွာသောအနာတို့
ကို။ နိပ္ဖါဒေတိ၊ပြီးစေ၏။ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ဤအလုံးစုံသည်။ အသ၊ ထိုမျိုအပ်
သောအာဟာရ၏။ဖလံ၊ပြီးစေအပ်သောအကျိုးတည်း။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ဖ
လတော၊ဖြင့်။ပဋိကူလတာ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဤ၌ပဋိကူလအာ
ဟာရ၏ဖလမည်သည်၊ပဋိကူလသာဖြစ်ရာ၏ဟုပြလိုသည်ဖြစ်၍၊သမ္မာ
ပရိပစ္စမာနော၊စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။နခဒန္တာဒီနိ၌အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်၊တ
စအစရှိကုန်သော ဗာတ္တိံသာကာရပါဠိ၌လာသည်တို့ကိုသာ ယူရကုန်
အံ့လောဟူမူ။ ။နခဒန္တာဒီနီတိအာဒိသဒ္ဒေန နကေဝလံတစာဒီနိဧဝ
ဗာတ္တိံသာကာရပါဠိယံအာဂတာနိ။အထခေါအက္ခိဂူထကဏ္ဏဂူထဒန္တ
မလဇလ္လိကာသင်္ဃာဝါဒီနိ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသပဝိနိရုတ္တာနိအသုဘာနိ သင်္ဂ
ဏှန္တော နာနာကုဏပါနီတိအာဟာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ဋီကာ)။ ။နိဿန္ဒတော၊ယို
စီးထွက်သောအားဖြင့်။ပဋိကူလတာ၊ကို။ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊နည်း။
စဝိတ္တွာရေမိ၊အံ့။အဇ္ဈောဟရိယမာနော၊မျိုအပ်သော။ သောဧသောအာ
ဟာရော၊သည်။ ဧကေနဒွါရေန၊ခံတွင်းဟူသောတခုသောဒွါရဖြင့်။ပဝိ
သိတွာ၊ဝင်၍။နိဿန္ဒမာနော၀ိဿ၀န္တောပဂ္ဃရန္တော၊စီးယိုထွက်သွား
လတ်သော်။အက္ခိမှာ၊မျက်စိမှ။အက္ခိဂူထကော၊ မျက်ချေးသည်။ဟုတွာ၊
၍။(ထည့်)။ကဏ္ဏမှာ၊နားမှ။ ကဏ္ဏဂူထကော၊နားဖါချေးသည်။ဟုတွာ၊

၍။ဆူတိအာဒိနာ၊ပကာရေန၊ဤသို့အစရှိသောအပြားဖြင့်။အနေကေဟိ၊
များစွာကုန်သော။ ဒွါရေဟိ၊အပေါက်တို့မှ။ နိဿန္ဒတိ၊စီးယို၏။(အာဒိ
သဒ္ဒါဖြင့်။ နှာခေါင်းမှနှပ်။ခံတွင်းမှတံတွေး။ ရံခါသည်းခြေသလိပ်သွေး
အန်၏။ ဝစ္စမဂ်ဖြင့်ကျင်ကြီး။ ပဿာဝမဂ်ဖြင့်ကျင်ငယ်။ အလုံးစုံသော
ကိုယ်၌မွေးတွင်းတို့ဖြင့် ချွေး အညစ်အကြေးယိုစီး၏။ ဤသို့ အပြားရှိ
သောစက်ဆုပ်ဘွယ်ယိုစီးသည်ကိုယူလေ)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။အဇ္ဈော
ဟရဏသမယေ၊မျိုသောအခါ၌။ သေဗေသောအာဟာရော၊ကို။ မဟာ
ပရိဝါရေနာဝိ၊များစွာသောအခြံအရံဖြင့်လည်း။ အဇ္ဈောဟရိယတိ၊မျို
အပ်၏။ နိဿန္ဒနသမယေပန၊ယိုသောအခါ၌ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိ
ဘာဝံ၊ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အစရှိသောအဖြစ်သို့။ ဥပဂတော၊ကပ်သည့်
ဖြစ်၍။ကေကနေဝ၊တယောက်ထီးသာလျှင်။ နီဟရိယတိ၊လျှိုလျှို့ဖွက်
ဖွက်ထုတ်အပ်၏။ စ၊ထိုမှတပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊ ရှေးဦးနေ့၌။ နံ၊ထိုအာ
ဟာရကို။ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊သုံးဆောင်သောသူသည်။ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ၊အလွန်
တက်ကြွသည်။ပီတိသောမနဿဇာတော၊ဖြစ်သောပီတိသောမနဿ
ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌောဝိ၊အလွန်ရွှင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ဒုတိယဒိဝသေ၊နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ နိဿန္ဒေန္တော၊ယိုသည့်ရှိ
သော်။ဝါ၊ထွက်စေသည့်ရှိသော်။ ပိကုဏိတမုခေါ၊ရှုံ့သောမျက်နှာရှိ
သည်။ဇေဂုစ္ဆိ၊ရွံသည်။ မင်္ကုဘူတော၊နှလုံးနာသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟိတနာ
သိကော၊ရွံ့သဖြင့်ဝိတ်အပ်သောနှာခေါင်းရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ စ၊ထိုမှ
တပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊၌။နံ၊ကို။ ရတ္တော၊ဆန္ဒရာဂဖြင့်တပ်သည်။ ဂိဒ္ဓေါ၊
မက်မောသည်။ဂဓိတော၊ဒမောစနီယအဖြစ်ဖြင့်ထိုအာဟာရ၌ဘွဲ့အပ်
သည်။ ဝါ၊ကပ်ငြိသည်။ မုစ္ဆိတော၊ရသတဏှာဖြင့် တွေဝေမိန်းမော
ခြင်းသို့ရောက်သည်။ဟုတွာ၊၍။ အဇ္ဈောဟရိတွာပိ၊မျိုပြီးလျက်လည်း။
ဒုတိယဒိဝသေ၊၌။ ဧကရတ္တိဝါသေန၊ တညဉ့်သာ အောင်းသဖြင့်။ ဝိ
ရတ္တော၊တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဋီယမာနော၊ဆင်းရဲနှိုးသည်ဖြစ်
၍။ ဟရာယမာနော၊ရှက်နိုးသည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနော၊စက်ဆုပ်သည်
ဖြစ်၍။နီဟရတိ၊ထုတ်၏။တေန၊ကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ အန္နံပါ
နံ။ပ။ပူတိကဉ္စ၊ပူတိကံဟူသောစကားကို။အာဟု၊ဆိုကုန်ပြီ။ ။မဟာ
ရဟံ၊မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော။ အန္နဉ္စ၊ထမင်းသည်၎င်း။ပါနဉ္စ၊
အဖျော်သည်၎င်း။ ခါဒနီယဉ္စ၊ခဲဘွယ်သည်၎င်း။ ဘောဇနဉ္စ၊ဘောဇဉ်

သည်ဖြင်း။ဧကေန္ဒါရေန၊တပေါက်သောဒွါရဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊၍။ နဝဟိဒွါ
ရေဟိ၊ ဒွါရကိုးဖြာတို့မှ။ သန္ဒတိ၊ယိုစီး၏။(ဤစကားကိုပါကဋဖြစ်ကုန်
သောမဟာဒွါရတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဆိုသတည်း။လောမကူပဝိဝရစသည်
တို့ဖြင့်လည်းယိုစီးသလျှင်တည်း)။ ။မဟာရဟံ၊သော။အန္နံ၊ကိုဖြင်း။
ပ။ဘောဇနဥ္စ၊ကိုဖြင်း။သပရိဝါရော၊အခြံအရံနှင့်တကွ။ ဘုဉ္ဇတိ၊စား၏။
နိက္ခာမေန္တော၊ထွက်စေသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ယိုသည်ရှိသော်။နိလီယတိ၊
မိမိကိုယ်ကိုမမြင်စေမူ၍ လျှို့ဝှက်၏။ ဝါ၊နှလုံးတွန့်၏။ ။မဟာရဟံ၊
သော။ပ။ဘောဇနဥ္စ၊ကိုဖြင်း။ အဘိနန္ဒန္တော၊ အလွန်နှစ်သက်သည်ဖြစ်
၍။ဘုဉ္ဇတိ၊၏။နိက္ခာမေန္တော၊သော်။ဇိဂုစ္ဆတိ၊၏။ ။မဟာရဟံ၊သော။
အန္နံ၊ဖြင်း။ပ။ဗ္ဗုတိ၊သို့။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောအာဟာရသည်။ ဧကရတ္တိပ
ရိဝါသာ၊ တညဉ့် အောင်းကာမျှဖြင့်။ ပူတိကံ၊ ပုပ်သည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သည်။ဘဝတိ၊၏။ ။ဝိံဗ္ဗမေဟိပကာရေဟိ၊ဤဧကေနဒွါရေ
နပဝိသတိစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောပကာရတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တခုသောဒွါ
ရဖြင့်ဝင်ခြင်း၊ ကိုးဖြာဒွါရတို့ဖြင့် တပါးမကများစွာဖြစ်၍ ထွက်ခြင်းစ
သောအပြားတို့ဖြင့်။ နိသန္ဒတော၊ယိုစီးထွက်သွားသောအားဖြင့်။ ပဋိ
ကူလတာ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။သမ္မက္ခနတော၊အချင်းခပ်သိမ်း
လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။ပဋိကူလတာ၊ကို။ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊နည်း။
စ၊အံ့။သေဝေသောအာဟာရော၊သည်။ပရိဘောဂကာလေပိ၊သုံးဆောင်
သောကာလ၌သော်လည်း။ ဟတ္ထဩဋ္ဌဇိဝှါတာလုနိ၊တို့ကို။ သမ္မက္ခေ
တိ၊လိမ်းကျံ၏။ ။(ဝိသဒ္ဒါဖြင့်ဝင်ကာမျှသော်လည်းဝင်ရာဒွါရကိုစက်
ဆုပ်အပ်သည်ကိုပြုသေး၏ရှင့်။ရအပ်သောနေခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ကျက်
ခြင်းသို့ရောက်သော်ကား၊ ဝင်ရာဒွါရမှတပါးသောထွက်ရာဒွါရတို့ကို
စက်ဆုပ်အပ်သည်ကို ပြုရာ၌ကား အဘယ်ဆိုဘွယ် ရှိအံ့နည်းဟု ပြ
သည်)။ ။ယာနိ၊အကြင်ဟတ္ထဩဋ္ဌဇိဝှါတာလုတို့သည်။ဓောဝိတာနိ
ပိ၊ဆေးအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဂန္ဓဟရဏတ္ထံ၊စိမ်းညှိသောအနံ့ကိုပယ်
ခြင်းငှါ။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ဓောဝိတဗ္ဗာနိ၊ဆေးအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။တာနိ၊ထိုဟတ္ထဩဋ္ဌဇိဝှါတာလုတို့သည်။တေန၊ထိုအာဟာရသည်။
သမ္မက္ခိတတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကူလာနိ၊စက်
ဆုပ်အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပရိဘုတ္တော၊သမာနော၊သုံးဆောင်
ပြီးဖြစ်လတ်သော်။ ယထာနာမ၊ကား။ ဩဒနေ၊ထမင်းကို။ ပစ္စမာနေ၊

ချက်အပ်သည့်ရှိသော်၊ ထုသကဏကောသဏ္ဍကာဒီနိ၊ ဖွဲ့ဆန်ကွဲဆန်ညှာ စသည်တို့သည်၊ ဥတ္တရိတွာ၊ ဝေ၍၊ လျှံ၍၊ ပေါ်၍။ ဥက္ခလိမုခဝဋ္ဋပိဓာနိ ယော၊အိုးမျက်နှာရစ်အိုးဖုံးစလောင်းတို့ကို။ မက္ခေန္တိ ယထာ၊ လိမ်းကျံ တုန်၏သို့။ဧဝမေဝ၊ဤအတူရင်းလျှင်။သကလသရီရာနုဂတေန၊အလုံးစုံ သောကိုယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဂဟဏီမည်သော ဝမ်းမီးတေဇောသည် အစဉ်လိုက်အပ်သောကိုယ်ငွေ့ဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေ ဟကာံ၊အမြှုပ်တို့ကိုထစေထစေ၍။ပစ္စိတွာပရိပါကံဂတ္တွာ၊ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်၍။ဥတ္တရမာနော၊ဝေသည်ဖြစ်၍။(အဘယ်တို့ကိုအဘယ်အဖြစ် ဖြင့်လိမ်းကျံသနည်းဟု၊ကြောင့်။ဒန္တေဒန္တမလာဘာဝေန၊စသည်ကို)။ ။ ဒန္တေ၊တို့ကို။ဒန္တမလဘာဝေန၊သွားချေး၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊၏။ ဇိဝှါတာလုပ္ပဘုတိနိ၊လျှာအာစောက်စသည်တို့ကို။ ခေဠသေမှာဒိဘာ ဝေန၊ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊၏။ ။(ခေဠသေမှာဒိတိအာဒိသဒ္ဒေန ပိတ္တာဒိ ကေသင်္ဂဟော)။ ။အက္ခိကဏ္ဏနာသအဓောမဂ္ဂါဒိကော၊မျက်စိ၊နား၊ နှာခေါင်း၊ အောက်ခွါရစသည်တို့ကို။ အက္ခိဂူထက။ပ။ ရီသာဒိဘာဝေ န၊မျက်ချေး၊နားဖါချေး၊နှပ်၊ကျင်ငယ်၊ကျင်ကြီးစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊၏။ ။(ကရီသာဒိတိအာဒိသဒ္ဒေနသေဒဇလ္လိကာဒိကော။ ။ ဒန္တမလစသောအဖြစ်ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်ကုန်သောခွါရတို့၏ ပဋိကူလအ ဖြစ်ကိုဗျတိရိက်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ၊ယေနသမ္မက္ခိတာနိ၊စသည်ကို)။ ။ ယေန၊အကြင်ဒန္တမလခေဠစသောအဖြစ်ဖြင့်။သမ္မက္ခိတာနိ၊ကုန်သော။ ဇာမာနိခွါရာနိ၊ဤခံတွင်းအစရှိကုန်သောခွါရတို့သည်။ ဒိဝသေဒိဝသေ၊ တိုင်း။ဓောဝိယမာနာနိပိ၊ဆေးအပ်ကုန်သော်လည်း။ သုစီနိ၊ကုန်သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ကုန်။မနောရမာနိ၊ကုန်သည်။နဟောန္တိ၊ကုန်။ဇာမိနာဒန္တ မလာဒိဘာဝေန၊ဤဒန္တမလစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။(ထည့်)။ သမ္မက္ခေ တိ၊၏။(ပြန်)။ ။(ထိုခွါရတို့၏အချင်းချင်းပဋိကူလအဖြစ်မတူ၊အထူးကို ပြခြင်းငှါ၊ယေသုဧကစ္စံ၊စသည်ကို)။ ။ယေသုခွါရေသု၊တို့တွင်။ဧကစ္စံ၊ အချို့သောပဿာဝမဂ်ကို။ဓောဝိတွာ၊ဆေး၍။ပုန၊ဘန်။ဟတ္ထော၊ကို။ဥ ဒကေန၊ဖြင့်။ဓောဝိတဗ္ဗော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဧကစ္စံ၊အချို့သောဝစ္စမဂ် ကို။ဓောဝိတွာ၊၍။ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ၊နှစ်ကြိမ်ရင်း၊သုံးကြိမ်ရင်း။ ဂေါမယေနပိ၊ နွားချေးပြာဖြင့်ရင်း။မတ္တိကာယပိ၊မြေညက်ဖြင့်ရင်း။ဂန္ဓစုဏ္ဏေနပိ၊နံ့သာ ရနံ့ဖြင့်ရင်း။ ဓောဝိတောပိ၊ ဆေးအပ်သော်လည်း။ ဟတ္ထော၊ သည်။

(လိုက်)။ပါဠိုကုလျှတာ၊စက်ဆုပ်အပ်သောအဖြစ်မှ။ နပိဂစ္ဆတိ၊မကင်း
မပျောက်။ဇွှတိဇေ၀ံ၊ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။သမ္မက္ခနတော၊ဖြင့်။ပဋိ
ကူလတာ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဧကေစ္စန္တိ ပဿာ၀မဂ္ဂံသန္တာယ၀ဒ
တိ။ သေက္ခဇာတိကာပနရခါဒိနိပိခေါပိတွာပဟတ္ထံပုနခေါဝန္တိယေ၀။
ပုနဧကေစ္စန္တိ၀စ္စမဂ္ဂံ။ နွတ္တိက္ခတ္တန္တိ ဒွိက္ခတ္တုံ၀ါတိက္ခတ္တုံ၀ါ။ဋီကာ)။ ။
ဇေ၀ံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ဒသဟာကာရေဟိ၊ဆယ်ပါးသောအခြင်း
အရာတို့ဖြင့်။ ပဋိကူလတံ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခတော၊ဆင်ခြင်လတ်၍။ တက္ကာ
ဟတံ၊ပိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။ပိတက္ကာဟတံ၊ပိတက်ဖြင့်အဘန်တ
လဲလဲခေါက်သည်ကို။ကရောန္တဿ၊ပြုများသော။ တဿ၊ထိုယောဂါ
၀စရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိကူလာကာရ၀သေန၊စက်ဆုပ်အပ်သောအခြင်း
အရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊သည်။ ပါကဋော၊ ထင်လာ
သည်။ ဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ တံနိမိတ္တံ၊ထိုပဋိကူ
လာကာရအားဖြင့်ထင်သောကဗဠိကာရာဟာရဟုမှတ်အပ်သောဘာ
၀နာ၏အာရုံကို။(ဉဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုမယူလင့်။ အဘယ်သဘော
ကိုဆ၍သိသနည်းဟူမူ။ ယဒိဟိတတ္ထဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံဉပ္ပဇ္ဇေယျ၊ပဋိဘာဂ
နိမိတ္တေနပိဘဝိတဗ္ဗံ။ တထာစသတိအပ္ပနာပ္ပတ္တေနဈာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊
နစဘ၀တိ။အဘယ့်ကြောင့်အပ္ပနာပတ္တဈာန်မဖြစ်သနည်းဟု၊ကြောင့်။
ကသ္မာ၊ ဘာ၀နာယ နာနာကာရတော သဘာ၀ဓမ္မဘာဝေနစကမ္မဋ္ဌာ
နဿဂမ္ဘီရဘာ၀တော၊ဋီကာ။ ထိုကြောင့်၊ ကဗဠိကာရာဟာရဿသ
ဘာ၀ဓမ္မတာယဂမ္ဘီရတ္တာ၊မိန့်သော်)။ ။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။အာသေ၀တိ၊မှီဝဲ
၏။ဘာဝေတိ၊၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊အကြိမ်များစွာအလေ့အလာပြု၏။
ဇေ၀ံ၊သို့။ ကရောတော၊အပတ်တကုတ်၊အားထုတ်သည်းစွာ၊ အလေ့အ
လာပြုများသော။တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ နီဝရဏာနိ၊တို့သည်။
ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ကွာကုန်၏။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊၏။ သဘာ၀ဓမ္မတာယ၊
ပရမတ္ထဓမ္မ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရတ္တာ၊နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အပ္ပနံ၊သို့။အပ္ပတ္တေန၊မရောက်သော။ဥပစာရသမာဓိနာ၊ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။
သမာဓိယတိ၊အညီအညွတ်ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားအပ်၏။ ။(ပဋိကူ
လာကာရအားဖြင့်ဘာ၀နာဖြစ်သည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် သ
ဘာ၀ဓမ္မတာယဟူသနည်းဟူမူ။ ယဒိပိပဋိကူလာကာရ၀သေန ဘာ၀
နာပ၀တ္တတိ၊ယေပနဓမ္မေဉပါဒါယကဗဠိကာရာဟာရပညတ္တိ၊ တေဇေ

ခံမွှာပဋိကူလာ၊ နပညာယတိ ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏရခေနပိ သဘာဝ
ဓမ္မေယေဝအာရဗ္ဘ ဘာဝနာယ ပဝတ္တနတော၊ဋီကာ။ ။သဘာဝဓမ္မပင်
ဖြစ်စေတမှုံ။အပ္ပနာသို့ရောက်ကောင်းပါသည်ဟု၊ကြောင့်။သဘာဝဓမ္မါ
နုဗ္ဗသဘာဝေနေဝ ဂမ္ဘီရဘာဝတော နတတ္ထဗျာန်အပ္ပေတုံ သက္ကော
တိ၊ငင်း။ ။အကယ်၍ဥပစာရသမာဓိဖြင့်စိတ်ကိုကောင်းစွာထားအပ်
သည်ဖြစ်တုံအံ့။ အဘယ့်ကြောင့်ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပဋိကူလသညာဟူ၍ ခေါ်
အပ်သနည်းဟု၊ကြောင့်။ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ပန၊အပြစ်တင်ဘွယ်ကိုချေဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဋိကူလာကာ
ရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ပဋိကူလ အခြင်း အရာကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
သညာ၊သညာစေတသိက်သည်။ ပါကဋာ၊ထင်ရှားသည်။ဟောတိ၊၏။
တသ္မာ၊ ထိုသို့ သညာ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံကမ္မဋ္ဌာန်၊
သည်။ အာဟာရေပဋိကူလသညာဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ခေါ်
ဝေါ်ခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ ။(ဣဒါနိဣမိဿာဘာဝနာယအာနိသံ
သံဒဿေတုံဣမဥ္စပနာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ပန၊ဘာဝနာ၏အာနိသင်ကို
ဆိုပေအံ့။ ဣမဉ္စ အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ၊ ဤ အာဟာရေပဋိကူလ
သညာကို။ အနုယုတ္တဿ၊ အဘန်တလဲလဲလုံ့လပြုသော။ ဘိက္ခုနော၊
အား။ ရသတဏှာယ၊ အချိုအချဉ်အရသာလျှင်အာရုံရှိသောတဏှာ၌။
စိတ္တံ၊သည်။ ပဋိလီယတိ၊တွန့်၏။ ပဋိကုဋတိ၊ဘဲခွါ၏။ ဝါ၊ရှုံ့၏။ ပဋိဝဋ္ဋ
တိ၊နစ်၏။သောဘိက္ခု၊သည်။ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော၊ကြီးစွာသော
ဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာရမှထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ အဒ္ဓိကော၊
အဓွန့်ရှည်သောခရီးသို့သွားသူသည်။(ထည့်)။ပုတ္တမံသံ၊သား၏အသား
ကို။အာဟာရေတိဝိယ၊စားရ၏သို့။ ဝိဂတမဒေါ၊မာန်ယစ်ခြင်းစသည်
ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ။(မဒါဘာဝဂ္ဂဟဏေနေဝစဿဒဝမဏ္ဍနဝိဘူသ
နာဒီနမ္ပိအဘာဝေါဂဟိတောယေဝါတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ။ယာဝဒေဝ၊အကြင်မျှ
လောက်သောအကျိုးကို။ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊လိုအပ်၏။တာဝဒေဝ၊ထိုမျှလောက်
လိုအပ်သောအကျိုးကို။နိယမေတွာ၊မှတ်၍။ဒုက္ခဿ၊ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။နိတ္ထ
ရဏတ္ထာယ၊ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။(တနည်း)။ဒုက္ခဿ၊မှ။ယာဝ
ဒေဝနိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ရုံ အကျိုးငှါသာလျှင်။ အာဟာရံ၊
ကို။အာဟာရေတိ၊၏။အထ၊ထိုသို့သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။ အဿ၊ထို
ရဟန်းအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊မငြိုငြင်သဖြင့်သာလျှင်။ကဗဠီ။ပ။ခေန၊က

ဗဋ္ဋိကာရအာဟာရကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟူသောအဝဖြင့်။ ပဉ္စကာမဂု
ဏ်ကောါငါးပါးသောကာမဂုဏ်၌ယှဉ်သော။ ဝါ၊ကာမဂုဏ်ဟူသော
အကျိုးရှိသော။ရာဂေါ၊သည်။ ပရိညံသမတိက္ကမံ၊လွန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊
၏။ ။(ဤဘာဝနာဖြင့်ရသတဏှာကိုသာလွန်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။
ရသတဏှာယဟိသမ္ဘဒေ၀ဝိဂတာယ ရူပတဏှာဒယောပိ ဝိဂတာဝေ
ဟောန္တိ ဘောဇနေမတ္တညုတာယဥက္ကံသဂမနတော။ဋီ။ ။ဝိသယိ
ကိုလွန်က၊ ဝိသယသည် လွန်သည်ပင် ဖြစ်တော့သည်ဟု၊ သောပဉ္စစ
သည်ကို)။ ။သောဘိက္ခု၊သည်။ပဉ္စကာမဂုဏပရိညာမုခေန၊ကာမ
ဂုဏ်ငါးပါးကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟူသောအဝဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ကို။ ပရိဇာ
နာတိ၊ပိုင်းခြား၍သိ၏။ ။(ပဉ္စကာမဂုဏကိုယူသဖြင့်၊ရူပက္ခန္ဓာမကုန်
တကားဟူမူ။ရူပါယတနာဒိသုဟိပရိညံဂစ္ဆန္တေသုတန္နိဿယဘူတာနိ
တဂ္ဂါဟကာပသာဒါစသုခေနေဝပရိညံဂစ္ဆန္တိတိ။ဋီ)။ ။စ၊ဆက်၍
ဆိုအံ့။ အသဘိက္ခုနော၊အား။ အပရိပက္ကာဒိပဋိကူလဘာဝဝသေန၊မ
ကျက်သေးသော အစာအစရှိသောအားဖြင့် ပဋိကူလအဖြစ်ကို သိမ်း
ဆည်းသည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယဂတာသတိဘာဝနာပိ၊ကာယဂတာ
သတိဘာဝနာသည်လည်း။ ပါရိပူရိ ၊ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းသို့။ဂစ္ဆ
တိ၊၏။ ။(အပရိပက္ကာဒိ၌အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ပရိပက္ကကိုသာသင်္ဂြိုဟ်သည်
မဟုတ်။အာသယနိဓာနစသည်တို့ကိုလည်းသင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ထိုတွင် အ
ပရိပက္ကသည်ဥဒရိယတည်း။အာသယဖြင့်၊ပိတ္တ၊သေမှ၊ပုဗ္ဗ၊လောဟိတ
တို့ကို။ ပရိပက္ကဖြင့်၊ ကရီသ၊မုတ္တတို့ကို။ ဖလဖြင့် ကေသာအစရှိကုန်
သောအလုံးစုံတို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းပြီးရကား၊ ကာယဂတာ။ပ။ ပူရိ
ဂစ္ဆတိ၊မိန့်သော်)။ ။အသုဘသညာယ၊အသုဘဘာဝနာအား။ဝါ၊အ
ဝိညာဏကအသုဘဘာဝနာကို လုံ့လပြုခြင်းအား။ အနုလောမပ္ပဋိပဒံ၊
လျော်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ကျင့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။
ပဋိကူလာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိကူလာကာရကို ယူခြင်း သိမ်းဆည်း
ခြင်းဖြင့်။ ကာယသသ၊ ကိုယ်၏။ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝ သလ္လက္ခဏ
တော၊အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆအဖြစ်ကိုကောင်းစွါမှတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။
(ဟိတ်)။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံပဋိပတ္တိံ၊ဤအာဟာရေပဋိကူလသညာ
ဘာဝနာဟူသောအကျင့်ကောင်းကို။နိဿာယ၊မှီ၍။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊မျက်
မှောက်သောကိုယ်အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ အမတပရိယောသာနတံ၊အမြိုက်

·နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးအပြီးတိုင် အကျိုးခံရသည်၏အဖြစ်သို့။ အနဘိ သမ္ဘုဏာန္တော၊မရောက်နိုင်ခဲ့မူကား။သုဂတိပရာယဏော၊သုဂတိဘဝ သို့လားရသည်၊ဟောတိ၊၏။ ။(အာဟာရေပဋိကူလသညာဘာဝနာ ဟုဆိုအပ်သောဥပစာရဈာန်ကိုအခြေပြု၍ ဝိပဿနာကိုပွါးစေ၍ အ မြိုက်တိုင်အောင် မရောက်နိုင်သော်လည်း။ သုဂတိဘဝ လက်မလွတ် သေးဘူးဟူလိုသော်)။ ။အယမာဟာရေပဋိကူလသညာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

၁၄၈။ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရည်၍ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသထားခြင်း ဟူသောဝန်ကိုဆောင်ပြီး၍၊ရဒုမန္ဒပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရည်၍ အကျယ်နိဒ္ဒေ သတည်းဟူသောဝန်ကိုလည်း မချွတ်ရွက်ဆောင်သင့်သည်ဟု နှလုံး ထားတော်မူ၍၊ဇူဒါနီအစရှိသောဝါကျကိုအာဟာသတည်း။ ။ဥဒ္ဒေသ မည်သည်နိဒ္ဒေသအနက်ရှိ၏။ရဒုမန္ဒိမပညာဗာဟုလ္လအားဖြင့်လာသော ဝန်ကိုလည်းမချွတ်ဆောင်သင့်ပေသည်နှလုံးပြု၍၊ ဧကံဝဝတ္ထာနန္တိ ဧဝံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဿ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသောအနုပ္ပတ္တော၊ဟု မိန့်သတည်း။ ။ဝိသယဘေဒအားဖြင့်ဝဝတ္ထာန၏လည်းဘေဒသည် ရှိသည်မဟုတ်လော၊အဘယ့်ကြောင့်ဧကံဝဝတ္ထာနံဟူသနည်း။ရှိသော် လည်း ထိုဘေဒကိုမခွဲမူ၍။ ဝဝတ္ထာနဘာဝသာမညအားဖြင့် ဆိုသည် ဟူပေ။ ။တနည်း၊ပုဗ္ဗာဘာဂ၌ဝိသယဘေဒရှိသော်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓိ အခါ၌ ထိုဝဝတ္ထာန၏ ဧကဝိသယဖြစ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ ဧကံဝဝတ္ထာနံဆိုသည်။ ထိုအနက်ကိုဋီကာ၌ဥပမာဖြင့်ထင်စေလိုသည် ဖြစ်၍၊ ယထာဟိဧတ္တိံသာကာရေကမ္မဲကရောန္တဿယောဂိနောယဒိပိ ပုဗ္ဗာဘာဂေဝိသံဝိသံကောဋ္ဌာသေသုမနသိကာရောပဝတ္တတိ၊အပရဘာ ဂေပနဧကသ္မိံခဏေ ဧကသ္မိံယေဝကောဋ္ဌာသေ အတ္ထသိဒ္ဓိဟောတိ။ နသဗ္ဗေသု၊ ဝေမိဓာပိတိ၊ဟူပြီး၍၊ထို၌ ဥပမာဥပမေယျတို့၏ သာဒိသ သမ္ဗန္ဓအဖြစ်ဖြင့် ယုတ္တိစပ်လိုသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထသိယာယထာပဋိကူလ ဘာဝသာမညေန ဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာနေအဘေဒတော မနသိကာ ရောပဝတ္တတိ၊ဝေမိဓာတုဘာဝသာမညေနအဘေဒတော မနသိကာ ရောပဝတ္တတိတိဧကံဝဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ၊ဟုမိန့်ပြီး၍။ သာဒိသသမ္ဗန္ဓအ ဖြစ်မရှိဟုပယ်လိုသည်ဖြစ်၍၊နယိဒမေဝံ၊ဟုမိန့်သော်၊ထိုသါဒိသသမ္ဗန္ဓ အဖြစ်မရှိသည်ကိုထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊တတ္ထဟိပဋ္ဌာတ္တိံသမတိက္ကမတော

ပဋ္ဌာယပဋိကူလဝသေနေဝသဗ္ဗတ္ထမနသိကာရောပဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဇှာခ
ပနသဘာဝသရသလက္ခဏတောခါတုယောမနသိကာတဗ္ဗာ၊နခါတု
ဘာဝသာမညတော။ တေနေဝါဟသဘာဝရူပလက္ခဏဝသေနသန္နိဋ္ဌာ
နန္တို၊ဟူပြီး၍။ယခုအခါအပြီးဆုံးဖြစ်လို၍။ကိ ံဝါဇေတေနပပဉ္စေနအညေ
ဟိကေနစတ္တာလီသာယကမ္မဋ္ဌာနေဟိ အသံသဋ္ဌံ စတုခါတုဝဝတ္ထာနံ
နာမ ဇော်ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဒဿေတုံ ဇော်ဝဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဟု မိန့်
သော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်၊စတုခါတုဝဝတ္ထာနသဿဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊
ဟုဘေဒဆိုသနည်း။စတုခါတုဝဝတ္ထာနသည်ဘာဝနာပင်မဟုတ်လေခ
ဟူမူ။ဘာဝနာပင်မှန်၏။မှန်သော်လည်းတကြိမ်ဖြစ်သည်ကား ဝဝတ္ထာ
နတည်း။ထိုဝဝတ္ထာနကိုအကြိမ်များစွာပြုသည်ကား ဘာဝနာတည်း။
ဤသို့ဝစနဘေဒအားဖြင့်ဆိုသည်ဟူပေ။ ။ဘာဝနာ၏ဝစီဂေါစရကို
လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဘယ်သို့ဘာဝနာကိုပြအပ်မည်နည်းဟူ
မူ။နာယံဒေါသောဘာဝနဋ္ဌောဘာဝနာဝေါဟာရတော။ဘာဝနဋ္ဌော
ဟိကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟောဇှာခဘာဝနာတိအဓိပ္ပေတော။ဋီကာ)။ ။ဇှာဒ
နိ၊ဋ္ဌ။ အာဟာရေပဋိကူလသညာနန္တရံ၊အာဟာရေပဋိကူလသညာဟူ
သောဥဒ္ဒေသ၏အခြားမဲ့၌။ ဇော်ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ဟူ၍။ ဇေ်၊သို့။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊
အကျဉ်းပြအပ်သော။ စတုခါတု ဝဝတ္ထာနဿ၊ ခါတ်လေးပါးတို့ကို
ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာနည်းကို အကျယ်ပြရာ
နိဒ္ဒေသသည်။အနုပ္ပတ္တော၊အစဉ်အားဖြင့်ရောက်လတ်ပြီ။တတ္ထ၊ထိုစတု
ခါတုဝဝတ္ထာနပါဌ်၌။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝရူပလက္ခဏဝသေန၊
ကက္ခဋ္ဋတ္ထအစရှိသော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကိုမှတ်သောအားဖြင့်။
သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဉာဏ်ဟူသောဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ။(ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည်
ပထဝီကသိဏ စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တကို မှတ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်။ နီလကသိဏစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ နီ
လာဒိဝဏ္ဏကိုမှတ်သည်အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏အနိစ္စတာစသော သာမညလက္ခဏာကို
မှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။စင်စစ်အားဖြင့်ပထဝီစသည်
တို့၏သဘာဝကိုကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊သ
ဘာဝရူပလက္ခဏဝသေန၊ဟုမိန့်ပေသည်။ ။သန္နိဋ္ဌာနကားဝိနိစ္ဆယတည်း။
ထိုဝိနိစ္ဆယသည်လည်း၊ ဉာဏ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိတက္က၏အားဖြင့် လေး

ပါးပြားသတည်း။ထိုတွင်။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊သုခဝေဒနာကိုအထူးဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ဇညာ၊သိရာ၏။သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ကို။ဉ တွာ၊သိ၍။အစ္ဈတ္တံ၊မိမိသန္တာန်ဖြစ်သော။သုခံ၊ချမ်းသာကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊အားထုတ်ရာ၏။ ဤသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ကား ဉာဏဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ဝိနိစ္ဆယောတိဧတ္ထ၊၌။ ဝိနိစ္ဆယာ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော တရားတို့သည်။ တဏှာဝိနိစ္ဆယောစ၊ တဏှာဟူသော ဆုံးဖြတ်တတ်သောတရားဇင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယောစ၊ဇင်း။ဣတိ၊သို့။ဒွေ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဤသို့လာကုန်သော တရာ၁၀၈ဖြာသော တဏှာဝိစရိက်တို့သည်ကား တဏှာဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ၆၂သဋ္ဌိဒိဋ္ဌိတို့သည်ကားဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယမည်၏။ လာဘံပဋိစ္စဝိနိစ္ဆယော၊ဟူ၍လာရာ၌ကား။ လာဘ်ကိုရ၍၊ဣဋ္ဌ၊အနိဋ္ဌ၊သုန္ဒရ၊အသုန္ဒရ၊စသည်ကိုဝိတက်ဖြင့်သါဆုံးဖြတ်ရကားဝိတက္ကဝိနိစ္ဆယမည်၏။ယေဝါပနကအားဖြင့်လာသော အဓိမောက္ခ ဝိနိစ္ဆယနှင့်သော်ကား ငါးပါးတည်း။ထိုဝိနိစ္ဆယငါးပါးတို့တွင်။ ဤ၌ဉာဏဝိနိစ္ဆယကိုလိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌၊ သန္နိဋ္ဌာနန္တိ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊နာပိဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယော၊မိန့်သော်)။ ။စတုန္နံ၊ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ဓာတ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ကဗ္ဗဋ္ဌတ္ထစသောမိမိ၏သဘောလက္ခဏာကိုမှတ်သောအားဖြင့် ဉာဏ်ဟူသောဆုံးဖြတ်ခြင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ခြင်း။ ဓာတုမနသိကာရော၊ဓာတုမနသိကာရသဒ္ဒါဇင်း။ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊သဒ္ဒါဇင်း။စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊သဒ္ဒါဇင်း။ဣတိဣဒံ၊တယံ၊ဤသုံးပုဒ်သည်။အတ္ထတော၊အနက်အားဖြင့်။ဧကံ၊တူ၏။ ။(ဓာတုသုပဝတ္တောမနသိကာရောဓာတုမနသိကာရော၊ လေးပါးကုန်သောဓာတ်တို့ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သောဘာဝနာမနသိကာရရ၏။ကတ္တဗ္ဗတော ကမ္မံ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏာ ဘာဝတော ဌာနဉ္စာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ လေးပါးကုန်သောမဟာဘုတ်တို့၏သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဘာဝနာအမှုရ၏။ ထို့ကြောင့်၊ဓာတုမနသိကာရော။ပ။ဧကံ၊ဟူသတည်း)။ ။တယိဒံစတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊သည်။ သင်္ခေပတောစ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်ဇင်း။ ဝိတ္ထာရတောစ၊ ဇင်း။ဣတိ၊သို့။(ထည့်)။ဒွိဓာ၊ဖြင့်။အာဂတံ၊၏။သင်္ခေပတော၊ဖြင့်။မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊နသုတ်၌။အာဂတံ၊၏။ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊ပဒူပမသုတ်၌ဇင်း။ ရာဟုလောဝါဒေ၊မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်၌ဇင်း။

ဓာတုဝိဘင်္ဂေစ၊ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်၊အဘိဓမ္မာဓာတုဝိဘင်း၌ဝှင်း။ အာဂတံ၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ဤဓါဒ်အာဂတံဟုဆိုအပ်သနည်း။ဓါတုဝိဘင်း၌နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရအားဖြင့်လာသည်မဟုတ်လော။ထို့ကြောင့်တိဓါအာဂတံဟုဆိုသင့်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ မဆိုသင့်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုဝိဘင်း၌လည်း အစ္ဆတ္တိကဓာတ်တို့ကို ပဘေဒအားဖြင့် အကြွင်းမရှိ သိမ်းယူခြင်း၏ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝှင်း။ ဗာဟိရဖြစ်သောဓာတ်တို့၏သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝှင်းတည်း။ တနည်း။ဤဓာအာဂတံ၌၊ဤဓာဝအာဂတံဟု၍နိယမကိုမယူအပ်။ ဤဓာအာဂတမေဝဟူ၍မူကား ယူအပ်၏။ ထိုပါဌ်ဖြင့်တတိယပကာရကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းသည်ပြီး၏။ထိုတတိယပကာရကားနာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနယပင်တည်း။ ထိုတတိယ ပကာရကိုလည်း သင်္ခေပတောစ ဝိတ္ထာရတောစဟူသောပါဌ်၌အာဝုတ္တိနည်းအားဖြင့်ဝှင်း၊ စသဒ္ဒါဖြင့်သော်လျှင်ဝှင်းသင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေဟူသော စကားကိုလည်း နိဒဿနမတ္တဟု မှတ်အပ်၏။ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ကာယဂတာသတိသုတ်တို့၌လည်း ထိုအတူလာသောကြောင့်တည်း)။ ။ဟိ၊အကျယ်ဆိုအံ့။တံစတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊သည်။သေယျထာပိ။ပ။ဝါယောဓာတူတိ၊ဝါယောဓာတုဟူ၍။ဧဝံ၊ဟောသောပါဠိ၌သို့။တိက္ခပညဿ၊ထက်သောပညာရှိသော။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတု ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သင်္ခေပတော၊ဖြင့်။အာဂတံ၊၏။ ။(သာဓကေအနက်ကား)။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။သေယျထာပိ၊ကား။ဒက္ခော၊ထိုထိုအမည်ဝေါဟာရ၌လိမ္မာသော။ဂေါဃာတကောဝါ၊ နွားသားထိုး သည်ဝှင်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီဝါ၊နွားသားထိုးအနီးနေတပည့်သည်ဝှင်း။ ဂါဝိံ၊နွားကို။ ဝဓိတွာ၊၍။စတုမဟာပထေ၊ခရီးလေးဆုံ၌။ ဗိလသော၊အစုစုအားဖြင့်။ဝိဘဇိတွာ၊ခွဲခြမ်း၍။နိသိန္နော၊နေသည်။အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ဧဝမေဝ၊ထို့အတူ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဘိက္ခု၊ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသောရဟန်းသည်။ယထာဌိတံ၊အကြင်အကြင်ရပ်ခြင်းစသားရှုပကာယ၏ဖြစ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်တည်သော။ယထာပဏိဟိတံ၊အကြင်အကြင်ရပ်ခြင်းစသား အခြင်းအရာအားဖြင့်ထားအပ်သော။ဣမမေဝကာယံ၊ဤစတုဇကာယကိုလျှင်။ ဓာတုသော၊ပထဝီစသားဓာတ်ထိုထိုအားဖြင့်။ဝါ၊ဓာတုသောဓာတုံဓာတုံ။ပထဝီစ

သောခေါတ်ထိုထိုကို။ ဝိသုံဝိသုံကတွာ။(ထည့်)။ အသီးအသီးပြု၍။ ပစ္စ
ဝေက္ခတိပတိပတိအဝေက္ခတိ၊အသီးအသီးပညာစက္ခုဖြင့်ရှုတုံတုံ ရှု၏။
ကိံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊နည်း။ ဇာမသ္မိံ ကာယေ၊၌။ ပထဝီဓာတု၊သည်ဧင်း။ပ။
အတ္ထိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။ ။(မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌အဋ္ဌ
ဖြင့်ဥပမာကိုခြိုရုံ၍ဒေသနာလာ၏ရှင့်။ထိုသို့လာသော်လည်း ဥပမာမည်
သည် ဥပမေယျတ္ထကိုထင်စွာပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ဥပမာကို
ရှေးဦးပြ၍ ဥပမေယျတ္ထကိုထင်စေခြင်းငှါ၊ သေယျထာပိစသဖြင့် ပါဠိ
ကိုဆောင်အပ်၏။ ။အဘယ့်ကြောင့်၊ ဤ၌ခေါတ်အားဖြင့်၊ထိုခေါတ်တို့
တွင်သည်း စတုမဟာဘူတအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသကိုမှုသနည်းဟူ
မူ။ အတ္ထသုညဘာသန္တသနဿံ ဇ္ဃဓာတုဝသေန၊တတ္ထာပိဣြဋ္ဌာရိက
ဘာဝေနသုပါကဋတာယ ဇောစ္စပိနေယျဇနစရိတာနုကူလတာယစ မ
ဟာဘူတဝသေနကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသောကတောတိဝေဒိတဗ္ဗော၊ဧင်း။ ။
သဘာဝသုညတနိဿတ္တဒ္ဓေနပထဝိယောဝဓာတု ပထဝီဓာတု။ ။ဓာ
တုကမ္မဋ္ဌာန်အရဟတီတိဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်
ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝတ္ထုယုဂံအရဟတီတိဝတ္ထုယုဂိကော၊ ကဲ့
သို့တည်း။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံဝါ ပယောဇနံဧတဿာတိ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိ
ကော။ ။ပါဠိတော်၏သဒ္ဒတ္ထစသည်ကိုဘွင့်ခြင်းငှါ၊တဿဇ္ဃာ-ဟူ
ပြီး၍။ယထာဆေကော-စသည်ကိုအားထုတ်သည်)။ ။တဿ၊ထိုပါ
ဠိ၏၊ အဇ္ဃော၊အနက်ကား။ ဆေကော၊ထိုထိုအမည်ဝေါဟာရ၌လိမ္မာ
သော။ ။(အကြင်အကြင်ဖြစ်တိုင်းသောမြီးရူး၊ခွါ၊ချို၊စသည်နှင့်ပြည့်
စုံသေးသော အသေကောင်၌၊အရိုး၊အသား၊စသော အစိတ်တို့၏ အ
ပေါင်းကို မဝေဘန်အပ်သေးသည် ရှိသော် နွားဟူသောအမည် ဝေါ
ဟာရဖြစ်သေး၏။ ဝေဘန်ပြီးသော်ကား ထိုနွားဟူသောဝေါဟာရမ
ဖြစ်ပြီ၊ အရိုးအသားစသော အစိတ်အစိတ်အမည်သာ ဖြစ်တော့သည်
ဟုသိလိမ္မာသည်ဟူလို)။ ။ဂေါဃာတကောဝါ၊သည်ဧင်း။တဿေ
ဝ၊ထိုနွားသားထိုး၏သားလျှင်။ ဘတ္တဝေတနဘတော၊ထမင်းရိက္ခာပေး
သဖြင့်မွေးအပ်သော။အန္တေဝါသိကောဝါ၊သည်ဧင်း။ ဂါဝိံ၊နွားကို။ဝ
ဓိတွာ၊သတ်ပြီး၍။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ စတသောဒိသာ၊အ
ရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ဂတာနံ၊သွားကုန်သော။ မဟာပထာနံ၊ ခရီးမ
တို့၏။ ဝေမဇ္ဈဋ္ဌာနသင်္ခါတေ၊ အလယ်အရပ်ဟုဆိုအပ်သော။ စတုမ

ဟာပထေ၊ခရိုးမလေးဆုံ၌။ကောဋ္ဌာသံကတွာ၊အစုအစုပြု၍။နိသိန္နော၊
သည်။ အသသယထာ၊ဖြစ်ရာ၏သို့။ ။(ဝိလီယန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိဘဇ္ဇန္တိ တိဝိ
လာ။ဝကိုဗ။ဏ္ဍကို၍ပြု၍ဗိလာပြီးသည်။ဘာဂရ၏။ တမေဝဟိဘာဂတ္တံ
ဒသေသတုံကောဋ္ဌာသံကတွာတိဝုတ္တံ)။ ။ဧဝမေဝ၊တျ။ဘိက္ခု၊သည်။
စတုန္နံဣရိယာပထာနံ၊တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိတခုခုသော။
အာကာရေန၊ ရပ်ခြင်းစသား ရုပကာယ၏ဖြစ်သောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဌိတံ၊အမှတ်မရှိတ
ခုခုသောရပ်ခြင်းစသား ရုပကာယ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်
တည်သော။ ယထာဌိတတ္တာဝ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ယ
ထာပဏိဟိတံ၊အမှတ်မရှိတခုခုသောရပ်ခြင်းစသား ရုပကာယ၏ဖြစ်
သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထားအပ်သော။ ကာယံ၊ရုပကာယကို။ ဣ
မသ္မိံကာယေ၊ ဦးခွံစက်ဆုပ်၊အပုပ်မစင်၊တိပြင်ပြည့်ဖြိုး၊တွင်းဆိုးနှင့်
ညှိ၊၍ရုပကာယ၌။ ပထဝီဓာတု၊သဟဇာတ်ရုပ်တို့၏တည်ရာ သဘာဝ
သုညတနိသတ္တသဘောရှိသောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ အာပေါဓာတု၊
သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ဖွဲ့ရှက်တတ်သော ဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ တေ
ဇောဓာတု၊သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကိုရင့်စေတတ်သောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊
၏။ ဝါယောဓာတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ပြည့်စေ တတ်သော ဓာတ်
သည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဓာတုသောဓာတုံဓာတုံ၊ ပထဝီစသော
ဓာတ်ထိုထိုကို။ဝိသုံဝိသုံကတွာ၊၍။ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။ ။(ဌိတသဒ္ဒါသည်
ဌိတောဝါစသည်တို့၌ ရပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဣရိယာပထ သမင်္ဂီအ
ဖြစ်ကိုရင်း။ ဌာဓာတ်၏ဂတိနိဝတ္တိအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တ
ပါးသောအရာတို့၌ ဂမနကိုထား၍၊ ကြွင်းသည့် ဣရိယာပထသမင်္ဂီအ
ဖြစ်ကိုရင်းသိစေတတ်ငြားသော်လည်း။ ဤ၌ကား အမှတ်မဲ့သော ဣရိ
ယာပထဖြင့်ရုပကာယ၏ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုသိစေတတ်သည်ကို
ဆိုအပ်၏ဟူခြင်းငှါ။စတုန္နံ။ပ။ယထာဌိတံ၊ဟုမိန့်သော်။ ။တတ္ထအာကာ
ရေနာတိ ဌာနာဒိနာရုပကာယသပဝတ္တိအာကာရေန။ ဌာနာဒယော
ဟိ ဣရိယာသင်္ခါတာယ ကာယိကကိရိယာယပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ဣရိ
ယာပထာတိဝုစ္စန္တိ။ပ။ ယထာဝုတ္တဋ္ဌာနမေဝေတ္ထပဏိဓာနန္တိ အဓိပ္ပေ
တန္တိ အာဟယထာဌိတတ္တာဝယထာပဏိဟိတန္တိ၊ရင်း။ ။မထူးသော်
နှစ်ပုဒ်မဟောတန်။ ထူးသော်သာဟောရသောကြောင့် အထူးကိုကြံ

ဖြန့်လိုသည်ဖြစ်၍။ဣတိ ဝါကျာယ သဥ္ဉာနသင်္ခါတဇ္ဈရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ ပဏိဟိတနှိ တဒညဇ္ဈရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ၊စသည်ဂိုကာတိုးသေးသည်။ ။ခေတုသောကားပဒသောကဲ့သို့ဝိစ္စာတည်း။ခေတုသောတိခေတုံခေတုံ ပထဝိအာဒိခေတုံ ဝိသုံဝိသုံကတွာ။ ပစ္စဝေက္ခတိတိပတိပတိအဝေက္ခတိ ဉာဏစက္ခုနာဝိနိဘုဇ္ဇိတွာပဿတိ၊ဍင်း။ ။ယထာဆေကောစသည်ဖြင့် ပါဠိ၏သဒ္ဒတ္ထကို ဘွင့်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုပင်၊ ဒေသကအလို အဓိပ္ပါယဘာဝတ္ထထင်စွာပြုသောအားဖြင့်ပြခြင်းဌါ၊ ယထာဂေါဃာတကာဿာတိ အာဒိကိုဆိုသတည်း)။ ။ကိံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊နည်း။ဂေါဃာတကဿ၊၏။ဂါဝိံ၊ကို။ပေါသေန္တဿာပိ၊အသားဖြစ်ပွါးစေခြင်းဌါထမင်း၊ဆန်ကွဲ၊ဝါစေ့စသည်တို့ဖြင့်ကျွေးမွေးစဉ်ဍင်း။အာဃာတန်၊သတ်ရာစဉ်းတီးတုံးသို့၊ သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့။ အာဟရန္တဿာပိ၊ ဆောင်စဉ်ဍင်း။အာဟရိတွာ၊ဆောင်၍။တတ္ထ၊ထိုသတ်ရာသင်းချိုင်း၌။ဗန္ဓိတွာ၊ချည်နှောင်၍။ ဌပေန္တဿာပိ၊ ထားစဉ်ဍင်း။ ဝဓေန္တဿာပိ၊ ရိုက်ခတ်သတ်ညှဉ်းစဉ်ဍင်း။ဝဓိတံ၊သတ်ညှဉ်းအပ်ပြီးသည်။ဟုတွာ။(ထည့်)။၍။မတံ၊သေစလတ်လတ်ကို။ပဿန္တဿာပိ၊မြင်စဉ်ဍင်း။ယာဝ၊လောက်။နံ၊ထိုနွားသေကို။ပဒါလေတွာ၊ဖြတ်လှီး၍။ဗိလသော၊အစုအစုအားဖြင့်။နဝိဘဇတိ၊ အရိုးအပေါင်းမှအသားကိုမခွဲခြမ်းသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ လုံး။ဂါဝီတိသညာ၊နွားဟူသောသညာသည်။ နအန္တရဓာယတိ၊ မပျောက်သေး။ ။(အကြွင်းမြီးရှူးချိုချိုစသောအင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောနွားဟူသောအမည်သည်၊ သေကာမျှသောနွား၌ ထိုအင်္ဂါတို့၏အစုအဝေးမပျက်သေးသောကြောင့် မပျောက်ဟူထို)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ ဝိဘဇိတွာ၊အရိုးအပေါင်းမှကင်းစေပြီးသောအသားကိုအဘို့အားဖြင့်ပြု၍။ နိသိန္နဿ၊ နေသောနွားသားထိုးအားမူကား။ ဂါဝီသညာ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ပျောက်၏။ မံသသညာ၊အသားဟူသောသညာသည်။ ပဝတ္တတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့။ အဿ၊ထိုနွားသားထိုးအား။အဟံ၊သည်။ဂါဝိံ၊ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ၊ရောင်း၏။ ဣမေ၊ဤဝယ်သူတို့သည်။ ဂါဝိံ၊ကုံ။ ဟရန္တိ၊ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိဧဝံစိတ္တံ၊ဤသို့သောစိတ်သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊အား။အဟံ၊သည်။ မံသံ၊ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ၊ ရောင်း၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဣမေပိ၊ဤဝယ်သူတို့သည်လည်း။

မံသံ၊ကို။ ဟရန္တိ ဧွဝ၊ဆောင်ကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝိတ္တံ၊သည်။ဟော
တိယထာ၊၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ ဍှမသာသပိဘိက္ခုနော၊ဤယောဂါဝစရ
ရဟန်းအားလည်း။ပုဗ္ဗေ၊အရိယာဖြစ်သည်မှရှေးကာလ၌။ပုထုဇ္ဇနကာ
လေ၊ပုထုဇဉ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဂိဟိဘူတဿာပိ၊ လူဖြစ်စဉ်ရင်း။ ပဗ္ဗဇိ
တဿာပိ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ရဟန်းည့်ဖြစ်စဉ်
ရင်း။ယာဝ၊လောက်။ ယထာဠှိတံ၊သော။ ယထာပဏိဟိတံ၊သော။ ဍှမ
မေဝကာယံ၊ဤစတုဇကာယကိုလျှင်။ဿနုပိနိဿောဂံ၊သန္တတိတခဲနက်၊
သမူဟတခဲနက်၊ ကိစ္စတခဲနက်ကို ခွဲစိတ်ဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။
ဓာတုသော၊ပထဝီစသောဓာတ်ထိုထိုကို။ ဝိသုံဝိသုံကတွာ၊၍။(ထည့်)။
နပစ္စဝေက္ခတိ၊ အသီးအသီးဝေဘန်၍ ဉာဏစက္ခုဖြင့်မရှုသေး။ တာဝ
ဒေဝ၊လုံး။ သတ္တောတိဝါသညာ၊ သတ္တဝါဟူသော သညာသည်ရင်း။
ပေါသောတိဝါသညာ၊ ပေါသဟူသောသညာသည်ရင်း။ ပုဂ္ဂလောတိ
ဝါသညာ၊ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောသညာသည်ရင်း။နအန္တရဓာယတိ၊မပျောက်။
ဿနုပိနိဿောဂံ၊ကို။ကတွာ၊၍။(လိုက်)။ဓာတုသော၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော
ပန၊ အသီးအသီးဝေဘန်၍ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုသော် တမူကား။ သတ္တ
သညာ၊သတ္တဝါဟူသောသညာသည်။ အန္တရဓာယတိ၊ပျောက်၏။ ဓာ
တုဝသေနေဝ၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်သည်။
သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
သေယျထာပိဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝါယောဓာတူတိ၊ဓာတုဟူသောစကားကို။
အာဟ၊၏။ ။(အဘယ်သတ္တသညာပျောက်သနည်း။သတ္တသညာတိ
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိဝသေနပဝတ္တသတ္တသညာတိဝဒန္တိ၊ ဝေါဟာရဝသေန ပ
ဝတ္တသတ္တသညာယပိတဒါအန္တရဓာနံယုတ္တမေဝ။ ။အဘယ့်ကြောင့်
နည်း။ယာထာဝတောဿနုပိနိဿောဂဿာသမ္ဘဝါဒနတော။ ။ဤသို့သော
အနက်ကိုယူချေသော် ပမာပမည်းနှိုးနှောပါဒ့်လော၊ကြောင့်။ ဧဝဥ္စသ
တိယထာဝုတ္တဩပမ္မတ္ထေနဥပမေယျတ္ထောအညဒတ္ထု[သံသန္ဒတိသမေ
တိ၊တေနေဝါဟဓာတုဝသေနေဝဝိတ္တံသန္တိဋ္ဌတိတိ၊ရင်း။ ။ဧဝံဓာတု
ကမ္မဋ္ဌာနဿာသခေ်ပတောအာဂတဋ္ဌာနံဒဿေတွာဇုနိဒ္ဒိနိဝိတ္ထာရတော
အာဂတဋ္ဌာနံဒဿေတုံမဟာဟတ္ထိပဒူပမေပနာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ပန၊
အာဘိုတပါးကိုဆိုအံ့။မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊သုတ်၌။ကတမာစ၊ ။ပ။အဇ္ဈတ္တိ
ကာပထဝီဓာတူတိစ၊ဟူ၍ရင်း။ကတမာစ။ပ။အာပေါဓာတူတိစ၊ဟူ၍

ၜင်း။ ကတမာဓာတ၊ပ။ အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတုတိစ၊၍ၜင်း။ ကတမာ စ၊ပ၊ဝါယောဓာတုတိစ၊၍ၜင်း။ဧဝံ၊ဤသို့။နာတိတိက္ခပ်ညဿ၊မထက် လွန်းသောပညာရှိသော။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့စီး ဖြန်းခြင်း၌ါထိုက်သောယောဂီ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။အာ ဂတံ၊၏။ဧတ္ထ၊ဤသုတ်၌။ အာဂတံယထာစ၊လာ၏သို့ၜင်း။ ဧဝံ၊တူ။ရာဟု လောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂသုဝိ၊တို့၌လည်း။အာဂတံ၊၏။ ။(ဧဝံဟူသော ပါဌ်ဖြင့်၊ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ဓာတုဝိဘင်းတို့၌ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်း ၏ဝိတ္ထာရအားဖြင့်လာခြင်းမျှကိုဥပသံဟာရမှု၏။အလုံးစုံသောဒေသနာ နည်းကိုမမူ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဤမှတပါးသောအပြားဖြင့်လည်း ထိုသုတ်တို့၌လာသောကြောင့်တည်း)။ ။အာဝုသော၊ တို့။ အဇ္ဈတ္တိ ကာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊မိမိကိုတည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္တံ၊မိမိ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ ကက္ခဠံ၊ခက်ထန်သော။ ခရိဂတံ၊ ကြမ်းသော။ ဥပါ ဒိန္နံ၊မြဲစွာစွဲလမ်းအပ်သော။ယံခမ္ဗဇာတံ၊အကြင်တရားသဘောသည်။ အတ္ထိ၊၏။ဇာနံ၊ဤတရားသည်။သေယျထာကတမံ၊ကား။ကေသာ၊ဆံတို့ သည်ၜင်း။ လောမာ၊ အမွေးတို့သည်ၜင်း။ပ။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည် ၜင်း။ ကရီသံ၊အစာဟောင်းသည်ၜင်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊သော။ ပစ္စတ္တံ၊သော။ ကက္ခဠံ၊သော။ခရိဂတံ၊သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံဝါပနကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊၏။ အာဝုသော၊တို့။ အယံသဗ္ဗာ၊ဤကုန်အောင်စုံသောကက္ခဠတ္တ လက္ခဏာ၊ ဖရုသ အခြင်းအရာရှိသော တရားအမျိုးကို။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သော။ပထဝီဓာတု၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ပ။အာပေါ၊ယိုစီးသောအားဖြင့် ထို ထိုအရပ်သို့ရွေ့တတ်ရောက်တတ်သော။အာပေါဂတံ၊အာပေါအပေါင်း ၌အတွင်းဝင်သော။ဥပါဒိန္နံ၊သော။ယံခမ္ဗဇာတံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ဇာနံ၊ဤ တရားသည်။ သေယျထာကတမံ၊ကား။ ပိတ္တံ၊သည်းခြေ။ပ။မုတ္တံ၊ကျင် ငယ်။ပ။တေဇော၊ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာရှိသော။တေဇော ဂတံ၊တေဇောအပေါင်း၌အတွင်းဝင်သော။ ယံခမ္ဗဇာတံ၊သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ ယေနစ၊အကြင်ပျက်သောတေဇောဖြင့်လည်း။ အယံကာယော၊ သည်။သန္တပ္ပတိ၊တရက်ချန်ဖျားခြင်းစသည်ဖြင့်အပူရောက်၏။ဇိရိယျ တိ၊ရင့်၏။ (ဇိယျတိဟူ၍လည်းရှိ၏)။ အယံကာယော၊ကို။ ပရိဍယှတိ၊

လောင်အပ်၏။အသိတပိတခါယိတသာယိတံ၊စားသောက်ခဲလျက်အပ်သောအစာသည်။သမ္မာပရိဏာမံ၊ကောင်းစွာကျက်ကြေခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ပ။ဝါယော၊ရွေ့စေတတ်သော။ ဝါ၊လှုပ်ရှားတတ်သော။ ဝါယောဂတံ၊ ဝါယောအပေါင်း၌အတွင်းဝင်သော။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာဝါတာ၊အထက်သို့ဆန်တက်သောလေတို့ရင်း။ အဓောဂမာဝါတာ၊ အောက်သို့စုန်သောလေတို့ရင်း။ ကုစ္ဆိသယာဝါတာ၊ အရူမဝမ်းတွင်း၌တည်သော လေတို့ရင်း။ကောဋ္ဌာသယာဝါတာ၊အရူတွင်း၌တည်သောလေတို့ရင်း။အင်္ဂမင်္ဂါနုသါရိနောဝါတာ၊အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှောက်သောလေတို့ရင်း။အဿာသော၊ဝင်သက်လေရင်း။ ပဿာသော၊ထွက်သက်လေရင်း။ ဇာတိဝါဇာမေဝ၊ဤလေတို့သည်ရင်း။အညမ္ပိ၊တပါးလည်းဖြစ်သော။(အကြွင်းသိသာပြီ)။ ။တတြတသ္မိံယထာဒဿိတေမဟာဟတ္ထိပဒူပမပါဠိယ၊ခင့်ပြအပ်ပြီးသော မဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ္တန်ပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည့်ကား။အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊မထင်သောပုဒ်အဘွင့်တည်း။ တာဝ၊အစဦးသင့်အားဖြင့်။အဇ္ဈတ္တံပစ္စတ္တန္တိ ဇာဒ်ဥဘယမ္ပိ၊ဤနှစ်ခုသောပုဒ်သည်လည်း။နိယကဿ၊နိယကဇ္ဈတ္တ၏။အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။အတ္တနိ၊မိမိ၌။ဇာတံ၊ဖြစ်သောတရားသည်။နိယကံနာမ၊နိယကမည်၏။ သသန္တာနပရိယာပန္နံ၊မိမိသန္တာန်၌အကျုံးဝင်သောတရား။ဇာတိအတ္ထော၊ဤကားအနက်။တယိဒံတံဇာဒ်နိယကံ၊ထိုဆိုအပ်ပြီးသောနိယကကို။လောကေ၊လူ့ရွာ၌။ဇာတ္တိသု၊မိန်းမတို့၌။ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။(ထည့်)။ ကထာ၊စကားကို။အဓိတ္တိတိ၊အဓိတ္တိဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ဆိုအပ်၏သို့။ဧဝံ၊တူ။အတ္တနိ၊၌။ပဝတ္တတ္တာ၊ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊အဇ္ဈတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။အတ္တာနံပတိပတိအတ္တနိအတ္တနိ၊မိမိမိမိ၌။ပဝတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ပစ္စတ္တံ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ကက္ခဠန္တိ၊ကား။ ထဒ္ဓံ၊တောင့်တင်းခိုင်ခန့်သော။ခရိဂတန္တိ၊ကား။ ဖရုသံ၊အတွေ့ကြမ်းသော။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမံ၊မပုဒ်သည်။ လက္ခဏာဝစနံ၊ လက္ခဏာကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ဒုတိယံ၊ယပုဒ်သည်။အာကာရဝစနံ၊ပထဝီဓာတ်၏အခြင်းအရာကိုဟောကြောင်းပုဒ်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာရှိ၏။သာ၊ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ဖရုသာကာရာ၊အတွေ့ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော ထင်သောအခြင်းအရာရှိသည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ခရိဂတန္တိ၊ဟူ

၍။ဝုတ္တာ၊၏။ဥပါဒိဏ္ဏာနိ၊ကား။ဒဠ္ဍံ၊မြဲစွာ။အာဒိဏ္ဏာနိ၊ယူအပ်သော။မမ ဣတိ၊
ငါ့ဥစ္စာဟူ၍။ဝေါ၊သို့။ဒဠ္ဍံ၊စွာ။ အာဒိဏ္ဏာဂဟိတာ၊ကိုင်အပ်ယူအပ်သော။အ
ဟံ ဣတိ၊ငါဟူ၍။ဝေါ၊သို့။ဒဠ္ဍံ၊စွာ။ အာဒိဏ္ဏာပရာမဋ္ဌာ၊မှားသောအားဖြင့်သုံး
သပ်အပ်သော။ ဣတိအတ္ထော၊အနက်။ ။(အာဟိတောအယံမာနော
ဣတ္ထောတိအတ္ထာ။ ခန္ဓာပဉ္စကရ၏။အတ္တာနံအဓိအဇ္ဈတ္တံ။ အဇ္ဈတ္တေဘဝါ
အဇ္ဈတ္တိကာပြု၍၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊ စသည် တို့ကဲ့သို့
အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဖြစ်သောအဇ္ဈတ္တိကာယတန၌အကျုံးဝင်သောဓာတ်သာ
ဤ၌ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သလော သက်ာရှိမူ။ အဇ္ဈတ္တာဝေအဇ္ဈတ္တိကာမူ၍၊
သတ္တသန္တာန်၌အကျုံးဝင်သောဓာတ်ကို ဤ၌အဇ္ဈတ္တိကာဟူသည်။ ထို
ကိုသိစိမ့်သော၄ါ၊ကတမာအဇ္ဈတ္တိကာ၊ဟူပြီး၍။အဇ္ဈတ္တံဟုဟောတော်
မူသည်။အဇ္ဈတ္တသည်လည်း ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ဝိသယဇ္ဈတ္တ၊အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ၊နိ
ယကဇ္ဈတ္တဟူ၍လေးပါးဖြစ်ရကား၊ ပစ္စတ္တံ၊ ဟောတော်မူပြန်သည်။ ဤ
ကိုရည်၍ဋီကာ၌၊ အဇ္ဈတ္တိကာတိသတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ၊ မိန့်သော်။
အဇ္ဈတ္တံ၊ပစ္စတ္တံ၊ဟူသောနှစ်ပဒဖြင့်လည်း တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မကိုဟော
တော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ဥဘယမ္ပိနိယကဿအဓိဝစနံ၊ မိန့်သော်။
အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၌ ဂဟောတဗ္ဗအဖြစ်သို့ကပ်သ
ဖြင့်မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်ရကား အဇ္ဈတ္တမည်၏။ ထို့ကြောင့်၊အတ္တနိပဝတ္တတ္တာ
အဇ္ဈတ္တံ၊ဟူသည်။ ထိုထိုအသီးအသီးသောသတ္တသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စတ္တမည်၏။ ထို့ကြောင့်၊အတ္တာနံ ပတိပတိပ
ဝတ္တတ္တာပစ္စတ္တံ၊ဟူသည်။ ။တနည်း။သဒ္ဒါပြားသော်လည်းအနက်မပြား
ဟုသိစိမ့်သော၄ါ၊ဥဘယမ္ပိနိယကဿအဓိဝစနံ၊ဟူသည်။ နိဿိတနိယ
တစသော်အားဖြင့်သာမန်လျဉ်းရကား၊နိယံပုတ္တံ၌ကဲ့သို့၊အတ္တာနံနိဿာ
ယဇာတန္တိ နိဇံ၊နိဇမေဝ ဇဿယကာရံ သွတ္တွေစကပစ္စယံကတ္တာနိယ
ကံ၊ပြီးသည်၊ မိမိကိုမှီ၍ဖြစ်၏ဟူသည်လည်း မိမိ၌ဖြစ်သောတရားပင်။
မိမိသန္တာန်၌အကျုံးဝင်သောတရားဟု အရကောက်ရမည် ပြခြင်းငှါ၊
နိယကံနာမအတ္တနိဇာတံ၊ဟူပြီး၍။သသန္တာနပရိယာပန္နံတိ အတ္ထော၊ဟု
မိန့်သော်။ထိုသို့အဘိဓေယျတ္တအရမပြားနိယကဟုဆိုအပ်သောတံတံ
ပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မတခုတည်းဖြစ်ငြားသော်လည်းအခြင်းအရာအထူးကို
စွဲ၍ အဘိဓာနတ္တသဒ္ဒတ္ထကွဲရကား အထူးဟောသည်ဟုပြခြင်းငှါ၊ တ
ယိဒံ။ပ။ပစ္စတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ၊မိန့်သော်။ ပစ္စတ္တံ၌၊ပတိ-အတ္တ၊ပုဒ်ခွဲ။ ပတိကား

ဝိစ္ဆာတ္ထဟူခြင်း၌၊အတ္တာနံပတိပတိ၊ဘွင့်သည်။အတ္တနိအတ္တနိဟူသော
အနက်ကိုယူအပ်သည်။အနုအနုအဍ္ဎမာသံ၌၊အဍ္ဎမာသေအဍ္ဎမာသေ၊
လဒ္ဓဲ၌လဒ္ဓဲ၌အနက်ယူရ၏သို့တည်း။ ။စဏ္ဍိက္ကစသည်ကိုစင်စိမ့်သော
၌၊ကက္ခဠတ္တံထဒ္ဓံ။ ခရကား ဖရုသဝေဝစ်။ဂတကား တဗ္ဗော။ဤကား
အဓိကာရိယ။ ခရိဂတန္တိဖရုသံ၊မိန့်သော်။ ဧကမေကပဒဟောလော့၊
အဘယ့်ကြောင့် ပဒွယရုပ်အောင်ဟောရသနည်း။တတ္ထပဌမံ။ပ။ဝုတ္တံ
မိန့်သော်။ ။ဋီကာ၌ကား၊ ကက္ခဠတ္တံကထိနံ၊ ဟူ၏။ အဘယ့်ကြောင့်
ကားအဋ္ဌကထာ၌ ထဒ္ဓံဟူသနည်း၊ကြောင့်။ယသ္မာတံထဒ္ဓဘာဝေနသ
ဟဇာတာနံပတိဋ္ဌာဟောတိ၊တသ္မာထဒ္ဓန္တိဝုတ္တံ၊ဟူ၏။ ခရမဿတ္ထီတိ
ခရိ၊ခရိသုဂတံကိုရည်၍။ခရိသုခရသဘာဝေသုဂတံတပ္ပရိယာပန္နံခရ
သဘာဝမေဝါတိအတ္ထော၊ဟူသည်။ ယင်းသို့ခရသဘာဝတို့၌အကျုံး
ဝင်သောခရသဘာဝဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌၊ဖရုသံ၊
ဟူပြီး၍၊ဒုတိယံအာကာရဝစနံ၊ဟူသနည်း။ ယသ္မာပနခရသဘာဝံဖရု
သာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော ဖရုသာကာရံဟောတိ၊ တသ္မာဝုတ္တံ ဖရု
သန္တိ။တေနာဟဒုတိယံအာကာရဝစနန္တိ၊၎င်း။ ။ဥပါဒိဏ္ဏံ၌ ဥပသဒ္ဒါ
၏ ဥပေတသမန္တာဂမနအနက်ကိုစင်စေ၍ ဤ၌လိုအပ်သောအနက်ကို
ပြလိုရကား၊ ဥပါဒိဏ္ဏန္တိ ဒဠှံအာဒိဏ္ဏံ၊ဟူပြီး၍၊ ဒဠှအခြင်းအရာသာခန
နှင့်အကွ အာဒိဏ္ဏ၏ သဒ္ဒတ္ထအဓိပ္ပါယတ္ထကိုပြခြင်း၌၊ အဟံမမန္တိ၊ စ
သည်ကို မိန့်သော်။ ဂဟိတံကား သဒ္ဒတ္ထ။ ပရာမဋ္ဌံကား အဓိပ္ပါယတ္ထ
တည်း။ ။ဋီကာ၌ဥပါဒိဏ္ဏံနာမသရီရဋ္ဌကံဟူ၏။ ကိုယ်၌တည်သော
ကမ္မဇစိတ္တဇစသောကက္ခဠသဘာဝဟူလို။ ယင်းသို့သော်။အဋ္ဌကထာ
၌၊ဥပါဒိဏ္ဏန္တိဒဠှံအာဒိဏ္ဏံ၊စသည်ဖြင့်ဘွင့်သည်မဟုတ်လောဟု၊ကား။
တမ္ပနကမ္မသမုဋ္ဌာနတံသန္ဓာယဥပါဒိဏ္ဏမ္ပိအတ္ထိအနုပါဒိဏ္ဏမ္ပိ၊ စသည်
ကိုမိန့်ပြန်သည်။ ထိုသရီရဋ္ဌကဖြစ်သော ကက္ခဠသဘာဝသည် ကမ္မ
သမုဋ္ဌာနအဖြစ်ကိုရည်၍ ဥပါဒိဏ္ဏလည်းရှိ၏၊ အနုပါဒိဏ္ဏလည်းရှိ၏။
ထိုအလုံးစုံသရီရဋ္ဌကသည်ပင် တဏှာစသည်တို့ဖြင့်မြဲစွာယူအပ် အ
များသုံးသပ်အပ်သောအားဖြင့် ဥပါဒိဏ္ဏမည်သလျှင်ကတည်း ဟူခြင်း
၌၊ ဥပါဒိဏ္ဏန္တိဒဠှံအာဒိဏ္ဏံ၊ စသည်ကို အဋ္ဌကထာ မိန့်သည် ဟူလို။
မမန္တိဂဟိတံ၊ အဟန္တိပရာမဋ္ဌန္တိ ယောဇနာ)။ ။သေယျထိဒန္တိ
ဧသော၊ဒံဟူသောဤသဒ္ဒါသည်။ နိပါတော၊တည်း။ တဿ၊ထိုနိပါတ်

၏။တံ၊ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဓာတိ၊သို့။ စေဝ
ဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ဓာတိအဋ္ဌေသာ၊ ဤကားအနက်။ တတော
ပဋ္ဌာ၊ဖြေတော်မူလို၍မေးတော်မူသည်မှနောက်၌။ တံ၊ထိုအဇ္ဈတ္တိကစ
သောအပြားဖြင့်ပြအပ်ပြီးသောပထဝီဓာတ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ဝတ္ထုပ္ပဝိ
ဘာဂအားဖြင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကေသာလောမာတိအာဒိ၊ကို။အာဟ၊
ဟောတော်မူ၏။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီကောဋ္ဌာသ၌။ မတ္ထ
လုင်္ဂံ၊ဂံကို။ပက္ခိပိတွာ၊၍။ ဝီသတိယာအာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာ
တုံ၊ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊၏။ ဓာတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ ယံဝါပနညမ္ပိ
ကိဉ္စိတိ၊ဟူ၍။ဝစနတော၊ကြောင့်တည်း။(ရှေ့ကိုငဲ့သည်)။ယံဝါပနညမ္ပိ
ကိဉ္စိတိဣမိနာ၊ဖြင့်။အဝသေသေသု၊ပထဝီဓာတ်မှကြွင်းကုန်သော။တိ
သုတိပ္ပကာရေသု၊ သုံးထွေအပြားရှိကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အာ
ပေါကောဋ္ဌာသတဆဲ့နှစ်၊တေဇောကောဋ္ဌာသလေး၊ဝါယောကောဋ္ဌာ
သခြောက်တို့၌။ ပထဝီဓာတု၊ရှိသောပထဝီဓာတ်ကို။သင်္ဂဟိတာ၊သိမ်း
ယူအပ်၏။ ။(သေယျထိဒံကား နိပါတ်မျှမဟုတ်၊ကထေတုကမျတာ
ပုစ္ဆာဝါစီဟူခြင်း၌၊ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော၊ ဟူပြီး၍။ တံကတမန္တိ
စေတိအဋ္ဌေသာ၊ ဟူသည်။ မတ္ထလုင်္ဂကို အဋ္ဌိမိဉ္ဇဖြင့်သာသင်္ဂြိုဟ်၍ ဤ
ဆောင်သောပါဠိ၌ အသီးမထုတ်သည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်၊
မတ္ထလုင်္ဂံ ပက္ခိပိတွာ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ဟူသနည်းဟူမူ။ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေပ
နဝီသတိအာကာရေ ပရိပုဏ္ဏေကတွာ ဒဿေတုံ ဝိသုံဂဟိတန္တိ တမ္ပိ
သင်္ဂဏှန္တော ထဒ္ဓဘာဝါဓိကတာယ ပထဝီဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေဝ
မတ္ထလုင်္ဂံ ပက္ခိပိတွာ ဝီသတိယာအာကာရေဟိ ပထဝီဓာတုနိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာတိအာဟ၊ရင်း။ ။တနည်းလည်း၊ယံဝါပနညမ္ပိကိဉ္စိပါဠိဖြင့်။
ပါဠိ၌မတ္ထလုင်္ဂကိုသင်္ဂြိုဟ်၏ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့်၊ယံဝါပနညမ္ပိကိဉ္စိပုန်
သည်ပုဗ္ဗပဒါပေက္ခတည်း။ ။တီသုတိပ္ပကာရေသုကောဋ္ဌာသေသု၊တို့
၌။ယောဇနာ။တီသု၊သုံးပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊တို့၌-မယူလေ
လင့်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ထိုအဝသေသကောဋ္ဌာသတို့သည် သုံးပါး
သော ကောဋ္ဌာသမဟုတ်ကုန်။ အာပေါတဆဲ့နှစ်၊ တေဇောလေး၊ ဝါ
ယောခြောက်။ဤသို့သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော နှစ်ဆဲ့နှစ်ကောဋ္ဌာသဖြစ်
ကုန်သောကြောင့်တည်း။ တီသု ကောဋ္ဌာသေ သူတိ တိပ္ပကာရေသု
ကောဋ္ဌာသေသု၊နဟိတေတယောကောဋ္ဌာသာ၊ရင်း)။ ။ဝိသဇ္ဇနဘာ

ဝေနပဋိဂ္ဃရဏာသဘာဝေန၊ ယိုစီးသော သဘောဖြင့်။ တံထံဌာနံ၊ ဌာနထိုထိုသို့။ ဝါ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးပါးဟုဆိုအပ်သော ဌာနထိုထိုသို့။ အပ္ပေါတိပိဿရတိ၊ရွေ့တတ်၏။ ပပ္ပေါတိပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ဆူတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အာပေါ၊မည်၏။ ။(ယင်းသို့သော်၊ပရမတ္ထသဘောသည်ဖြစ်ရာမှမရွေ့သည်မဟုတ်လော။အသို့နည်းဟု၊ကြောင့်။သသမ္ဘာရအာပဝသေနစေတံဝုတ္တံ။ အဘယ်သို့ရွေ့သနည်းဟု၊ ကြောင့်။သောဟိပိဿန္ဒနဘာဝေနသသမ္ဘာရပထဝိသဉ္စါ ါတံတံတံဌာနံပိဿရတိပါပုဏာတိစ၊ဟူပြီး၍။ သံသမ္ဘာရအာပအားဖြင့်သာမဟုတ်၊ လက္ခဏာပအစွမ်းအားဖြင့်လည်းဆိုသင့်၏ဟူလိုရကား၊ လက္ခဏာပဝသေနေဝဝါ၊သောပိ၊စသည်ကိုဋီကာမိန့်သော်။လက္ခဏာအာပေါသည်လည်း သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ စသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ထိုထိုဌာနသို့ မိမိ၏ ပျောင်းပြော့သောအရည်အဖြစ်ဖြင့်ပြီးသော်ယိုစီးနှံ့သောအားဖြင့်ဘွဲ့စပ်သော အဖြစ်၊ ငြိကပ်သောအဖြစ်ကိုဂင်း၊ ဖရိုဖရဲမရှိခြင်းကိုဂင်းပြုသည်ဖြစ်၍ ရွေ့၏ရောက်၏ဟုဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုထိုက်သောကြောင့် ရွေ့၏ရောက်၏ဟုဆိုသင့်သည်ဟူလိုသော်)။ ။ကမ္ဗုသရဗ္ဗာနာဒိဝသေန၊ကမ္ဗုသရဗ္ဗာန်အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နာနာဝိဓေသု၊အထူးထူးအပြားပြားများကုန်သော။ အာပေသု၊အာပေါတို့၌။ ဂတံအနွော ဂတံ၊အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အာပေါဂတံ၊မည်၏။ တံ၊ထိုအာပေါဂတဟူသည်။ကိံ၊အဘယ်နည်း။အာပေါဓာတုယံ၊အာပေါဓာတ်အပေါင်း၌။ ပရိယာပန္နံ။(ထည့်)။အကျုံးဝင်သော။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကြွင်းသော ဘုတ်သုံးပါးတို့ကို ဘွဲ့ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အာပေါဓာတ်ပင်တည်း။(အခြားမဟုတ်ဟူလို)။ ။တေဇနဝသေနနိသိတဘာဝေနတိက္ခဘာဝေန၊ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။တေဇော၊မည်၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ကမ္ဗုသရဗ္ဗာနာဒိဝသေန နာနာဝိဓေသုဟု ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။တေဇေသု၊တေဇောတို့၌။ ဂတံအနွော ဂတံ၊အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဇောဂတံ၊မည်၏။ တံ၊ထိုတေဇောဂတဟူသည်။ကိံ၊အဘယ်နည်း။တေဇောဓါတုယံ၊တေဇောဓာတ်အပေါင်း၌။ ပရိယာပန္နံ၊သော။(ထည့်)။ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော တေဇောဓာတ်ပင်တည်း။ ယေနစာ

တိ၊ ကား။ တေဇောဓါတုဂတေန၊ တေဇောအပေါင်း၌အကျုံးဝင်သော။ ကုပ္ပိတေန ချဘိတေန၊ ချောက်ချားသော။ ယေနသန္တပ္ပတိ၊ အကြင် သန္တပ္ပနတေဇောဖြင့်။ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူ၏။ ဧကာဟိကဇရာဒိဘာဝေန၊ တရက်ချန်ဖျားခြင်းအစရှိသည်တို့၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဥသုမဇာတော၊ ပူသောအငွေ့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေနစ ဇီရိယျတီတိ၊ ကား။ ယေနဇီရဏေန၊ အကြင်ဇီရဏတေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဇီရတိ၊ ရင့်၏။ ။(တေဇောဓာတ်အားဖြင့်ရအပ်သော ဤရူပကာယ၌ဇရာပဝတ္တိကိုပါကဋဇရာအားဖြင့်သိအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ၊ စက္ခု သောတစသော ဣန္ဒြေ၌ချို့သည်၏အဖြစ်သို့ရင်း။ ဗလပရိက္ခယံ၊ ခွန်အား နည်းပါးကုန်ခန်းခြင်းသို့ရင်း။ ဝလိပလိတာဒိဘာဝဥ္စ၊ အရေတွန့်ခြင်းဆံ ဖြူခြင်းအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်သို့ရင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ယေနစ ပရိဍယှတီတိ၊ ကား။ ကုပ္ပိတေန၊ ချောက်ချားသော။ ယေနဒါဟေန၊ အ ကြင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ အယံကာယော၊ သည်။ ဍယှတိ၊ ပူလောင်၏။ သောစ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုဒါဟတေဇောထသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဍယှာ မိ ဍယှာမိတိ၊ ပူလောင်၏ပူလောင်လှ၏ဟု။ ကန္ဒန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်။ သတဓောတသပ္ပိဂေါသိတစန္ဒနာဒိလေပဉ္စေဝ၊ အကြိမ်များစွာဆေး၍ ဆေး၍ ရေအေး၌ထည့်၍ ဆယ်အပ်သောထောပတ်၊ ဂေါသိတစန္ဒကူးစ သည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းကိုရင်း။ တာလဝဏ္ဍဝါတဉ္စ၊ ထန်းရွက်ယပ် ဖြင့်ခပ်အပ်သောလေကိုရင်း။ ပစ္စာသိသတိ၊ တောင့်တ၏။ ။(သန္တာပ န၊ ပရိဒါဟ၊ နှစ်ပါးအထူးကား အဘယ်နည်း။ သရီရေပကတိဥသုမံအ တိက္ကမိတွာဥဏှဘာဝေါသန္တာပေါ၊ သရီရဿဒဟနဝသေနပဝတ္တော မဟာဒါဟော ပရိဒါဟောတိ အယမေတေသံဝိသေသော၊ ဋီကာ)။ ။ ယေနစ။ ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ယေနပါစကေန၊ အကြင်ပါစကတေဇော ဖြင့်။ အသိတံ၊ စားအပ်သော။ ဩဒနာဒိဝါ၊ ထမင်းအစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ ပီတံ၊ သောက်အပ်သော။ ဩပါနကာဒိဝါ၊ ထိုအ ဖျော်အစရှိသောအာဟာရသည်ရင်း။ ခါယိတံ၊ ခဲအပ်သော။ ဩပိဋ္ဌခဇ္ဇ ကာဒိဝါ၊ ထိုရန့်ခဲဘွယ် အစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ သာယိတံ၊ လျက်အပ်သော။ ဩအမ္ဗပက္ကမဓုဖါဏိတာဒိဝါ၊ ထိုသရက်မှည့် ပျား တင်လဲအစရှိသောအာဟာရသည်ရင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညီအညွတ်။

ပရိဏာမံပရိပါကံ၊ကျက်ကြေခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ ။(ဤစကား ကိုကောင်းစွာအညီအညွတ်ကျက်စေကြေစေတတ်သောဂဟဏီတေ ဇောအားဖြင့်ဆိုအပ်သတည်း။မညီမညွတ်ကြေခြင်းကျက်ခြင်းကိုလည်း မညီမညွတ်ကျက်စေတတ်ကြေစေတတ်သော ဝိသမဝေပါကိနီဂဟ ဏီတေဇော၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် သိအပ်၏။ ။သမ္မာပရိပါကံ ဂစ္ဆတီတိ သမဝေပါကိနိယာဂဟဏိယာဝသေနဝုတ္တံ၊ အသမ္မာပရိပါ ကောပိပန ဝိသမဝေပါကိနိယာ တဿာဝေဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဋီ ကာ။ ။ဂဟဏီတေဇောဟူသည် ပါစကတေဇောတည်း။ ထိုတေ ဇောသည်၊သမဝေပါကိနီ၊ဝိသမဝေပါကိနီဟူ၍နှစ်ထွေပြားသည်။သ မဝေပါကိနီကား အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ကြေစေတတ် ကျက်စေ တတ်သည်။ ဝိသမဝေပါကိနီကား မညီမညွတ်မကောင်းသဖြင့်ကျက် စေတတ်ကြေစေတတ်သည်မှတ်။ ။ထိုကျက်ကြေသောအစာသည်။ အဘယ်ဝိကာရအထူးအပြားအားဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သ နည်းဟု၊ကြောင့်။ ရသာဒိဘာဝေန ဝိဝေကံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော၊ ဟူ သည်)။ ။ရသာဒိဘာဝေန၊အရည်၊အသွေး၊အသား၊အဆီ၊အကြော၊ အရိုး၊ခြင်ဆီ၊ သုက်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ဝိဝေကံပုထုဘာဝံအညမညံဝိသဒိ သဘာဝံ၊ အသီးအသီးအဖြစ်အချင်းချင်းမတူသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဋ္ဌတိအတ္ထော၊ အနက်။ ။(စားအပ်၊သောက်အပ်၊ခဲအပ်၊ လျက်အပ်သောအစာကိုငါးတို့ပြု၍။တဘို့ကိုပိုးစား၏။ တဘို့ကိုဝမ်းမီး တေဇောကြေပျောက်စေ၏။တဘို့ကျင်ကြီးဖြစ်၏။ တဘို့ကျင်ငယ်ဖြစ် ၏။ တဘို့သည်အရည်အဖြစ်သို့ရောက်၍ အသွေးအသား အစရှိသည် တို့ကိုပွါးစေ၏။ ။အသိတာဒိဘေဒသဟိအာဟာရဿပရိဏာမေ ရဿောဟောတိ၊ တံပဉ္စဓာရသာဒိတုဥပ္ပစ္စတီတိအတ္ထော။ ဇေံရဿာ ပရိဏာမေရုဓိရန္တိ့အာဒိနာသဟ္ဗံနေတဗ္ဗံ၊ဋီကာ)။ ။စ၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ထွေ၊ဤတေဇောလေးပါးတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သောတေဇောတို့သည်။စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာ ဟာရ၊အကြောင်းလေးပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ပစ္ဆိမော၊နောက်ဆုံး ဖြစ်သော ပါစကတေဇောသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနောဝ၊ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ဝါယနဝသေန သမုဒီရဏဝသေန၊ ရွေ့စေသည်၏အစွမ်းဖြင့် တွန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။(တနည်း)။ ဝါယနဝသေန သဝေဂဂမနဝသေ

နှ၊အဟုန်နှင့်တကွသွားခြင်းအားဖြင့်။ဝါယော၊မည်၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါယောသု၊ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသောအားဖြင့်အထူးထူးသော ဝါယောတို့၌။ ဂတံ၊အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝါ ယောဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဝါယောဂတသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘန လက္ခဏံ၊ ခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်ပင်တည်း။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာဝါတာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာရာဒိပဝတ္တကာ၊ ပျို့အန်ခြင်းရှိုက်ငင်ခြင်းစသည်ကိုဖြစ်စေ တတ်သော။ (အာဒိဖြင့် ကြို့ထိုးခြင်း၊ချေဆတ်ခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေ တတ်သည်ကိုယူ)။ ဥဒ္ဓံအာရောဟဏဝါတာ၊ အထက်သို့ ဆန်တက် သောလေတို့ရင်း။အဓောဂမာဝါတာတိ၊ကား။ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနီဟရ ဏကာ၊ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စသည်ကိုထုတ်တတ်ကုန်သော။(အာဒိဖြင့် သည်းခြေ၊သလိပ်၊အစေး၊ သက်သက်မကောင်းသောအနံ့ကိုယူ)။ အ ဓောဩရောဟဏဝါတာ၊ အောက်သို့ရုန်စေတတ်သော လေတို့ရင်း။ ကုစ္ဆိသယာဝါတာတိ၊ကား။ အန္တာန်၊အအူတို့၏။ ဗဟိဝါတာ၊ အပ၌ တည်သောလေတို့ရင်း။ကောဋ္ဌာသယာဝါတာတိ၊ကား။ အန္တာန်၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရဝါတာ၊အတွင်း၌တည်သောလေတို့ရင်း။ ။(ကုစ္ဆိသဒ္ဒါသည် ဥဒရသဒ္ဒါ၏ပရိယာယ်ဖြစ်သော်လည်း။ကောဋ္ဌသဒ္ဒါဖြင့်အအူတွင်းကို ဟောလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်။ထိုမှကြွင်းသောဝမ်းအရပ်ကို ဤ၌ကုစ္ဆိ သဒ္ဒါဟော၏။ ထို့ကြောင့်၊ကုစ္ဆိသယာဝါတာတိအန္တာန်ဗဟိဝါတာ၊ ဟူသည်)။အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနောဝါတာတိ၊ကား။ဓမနိဇာလာနုသာရေ နှ၊အကြောဘည်းဟူသောကွန်ရက်သို့အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သကလ သရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သို့။အနုသဋာ၊ နှံ့ ကုန်သော။ သမိဉ္ဇနပသာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ၊ ကွေးခြင်း၊ဆန့်ခြင်း၊ တူရူ ကြည့်ခြင်း၊ တစောင်းကြည့်ခြင်း၊ ခြေကိုချီခြင်း၊ ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင် ခြင်းအစရှိကုန်သောအလုံးစုံသောကိုယ်အမူအရာကိုဖြစ်စေတတ်ကုန် သော။ဝါတာ၊လေတို့ရင်း။အဿာသောတိ၊ကား။အဗ္ဘန္တရ၊အတွင်းသို့။ ပဝိသနနာသိကဝါတော၊ဝင်သောနှာခေါင်းလေရင်း။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ဗဟိ၊အပသို့။ နိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ထွက်သောနှာခေါင်းလေ ရင်း။စ၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤဝါယောဓာတ်တို့တွင်။ ပုရိမာ၊ရှေးဖြစ် ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောဝါယောဓာတ်တို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊

ကုန်၏။ အသဿာသပဿာသာ၊ဝင်သက်ထွက်သက်တို့သည်။ စိတ္တသ မုဋ္ဌာနာဝ၊စိတ်ကြောင့်သာဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဤပါဠိဖြင့်အဿာသပဿာ သတို့၏ သရီရကိုယ်လွတ်၍ဖြစ်ခြင်းမရှိဟုပြ၏။ အဘယ်သဘောကြောင့် နည်း။ဗဟိဒ္ဓ၌စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၏ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသေါကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့လျှက် အဘယ့်ကြောင့်၊ ပဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနနာသိက ဝါတော၊ဟူ၍ငင်း။ ဒီဃနာသိကဿနာသိကဂ္ဂဇ္ဈတရဿဥတ္တရောဋ္ဌံဖု သန္တော ဝပဝတ္တတီတိ၊ဟူ၍ငင်းဆိုသနည်းဟူ၊ကြောင့်။ တံနိက္ခမနာကာ ရေနပဝတ္တိယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ သန္တာနေပဝတ္တဥတုသမုဋ္ဌာနဿာ ဗိဝသေနဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ဋီကာ။ ။ပထဝီဓာတုနိဒ္ဒေသ၌သာ၊ယံဝါ ပနညမ္ပိကိဉ္စိ တိအဝသေသေသုတီသုကောဋ္ဌာသေသုပထဝီဓါတုသင် ဟိတာ၊ဟုဆိုခဲ့၏။ကြွင်းသေါနိဒ္ဒေသတို့၌မဆိုခဲ့ရသေးရကား၊သဗ္ဗတ္ထ။ ယ။သင်္ဂဟိတာ၊ဟူသည်)။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသောအာပေါဓာတုနိဒ္ဒေ သအစရှိသောသုံးပါးသောနိဒ္ဒေသတို့၌။ယံဝါပနညမ္ပိကိဉ္စိတိဇ္ဈမိနာပ ဒေန၊ပါဠိဖြင့်။ အဝသေသကောဋ္ဌာသေသု၊မိမိမိမိကောဋ္ဌာသမှကြွင်း သောသုံးပါးအပြားရှိသောကောဋ္ဌာသတို့၌။အာပေါဓာတုအာဒယော၊ အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ကုန် ၏။ ။(ထိုသုံးပါးသောနိဒ္ဒေသတို့တွင်၊အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ယံဝါပ နညမ္ပိပါဠိဖြင့်သမ္ဗဝဟူသောအာပေါဓာတ်ကို။တေဇောဓာတုနိဒ္ဒေသ ၌ကိုယ်၌ပကတိအငွေ့အပူဟူသောတေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတု နိဒ္ဒေသ၌ အကြောဟူသောကွန်ရက်သို့ ဖျောက်၍ ပျံ့နှံ့သော ထိုထို ကိုယ်အရပ်၌၊အရေဝုတ်၊ဝက်ခြင်၊စသည်တို့ကိုဖြစ်စေတတ်သောဝါ ယောဓာတ်ကိုသင်္ဂြိုဟ်သည်။သမိဋ္ဌနစသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သောဝါ ယောကားစိတ္တသမုဋ္ဌာန်သာတည်း။ ။ယင်းသို့သော်၊ပုရိမာပဉ္စစတုသ မုဋ္ဌာနာ၊ဟူသောဤစကားသည် ဆန့်ကျင်ရာသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ မဆန့်ကျင်ဘူး။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သမိဋ္ဌနစသည်ကိုဖြစ်စေတတ် သောလေတို့သာ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနောဝါတာ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်။ စင်စစ်မူကား ထိုသမိဋ္ဌနမှတပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သည် လည်း အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနောဝါတာဖြစ်ကုန်သောကြောင့်တည်း)။ ။ ဇ္ဈတိဇ္ဈမိနာဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ ဝီသတိ ယာအာကာရေဟိ၊နှစ်ဆယ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ကိုရင်း။ဌ္ဌါ

ဒသဟိ၊တဆဲ့နှစ်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။အာပေါဓာတု၊ကိုရင်း။ စတူဟိ၊
လေးပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ တေဇောဓာတု၊ကိုရင်း။ ဆဟိ၊ခြောက်ပါး
သောအဘို့တို့ဖြင့်။ ဝါယောဓာတု၊ကိုရင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွါစတ္တာလီသာယ
အာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော အဘို့တို့ဖြင့်။ စတဿောဓာတု
ယော၊တို့ကို။တို့သည်။ ဝိတ္ထာရိတာ၊ချဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊တည်း။ ။အယံ၊ဤ
သည်ကား။ တာဝ၊စွာ။ ဧတ္ထဧတသ္မိံ ဝိတ္ထာရတော အာဂတေ ဓာတု
ကမ္မဋ္ဌာနေ၊၌။ပါဠိဝဏ္ဏနာ၊ပါဠိအဘွင့်တည်း။ ။(ထိုပါဠိဖြင့်ဤဝဏ္ဏနာ
သည်၊ မဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ်၏သာ မဟုတ်။ မဟာရာဟုလောဝါဒ
သုတ်၊ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၏လည်း အတ္ထဝဏ္ဏနာဖြစ်သလျှင်ကတည်း
ဟုပြ၏)။

၁၄၉။ သက်သက်ပါဠိအတ္ထဝဏ္ဏနာသာဖြစ်လေက၊ဇယံပါဠိဝဏ္ဏ
နာမဟုတ္တန်ဟု၊ကြောင့်။ဘာဝနာနယေပနေတ္ထ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ပန၊ထိုမှတပါး။ဧတ္ထဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊၌။ ဘာဝနာနယေ၊ဘာဝနာနည်း
၌။ဝါ၊ဘာဝနာ၏ပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သောအစီအရင်၌။ ။(တိက္ခပညာ၊
နာတိတိက္ခပညာ၊ဤနှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကို
နှစ်ပါးအပြားဖြင့်ဟောအပ်၏။ထို့ကြောင့်ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ကမ္မဋ္ဌာနဘာ
ဝနာကိုလည်းနှစ်ပါးအပြားဖြင့်သာလိုအပ်၏။ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်ပါး
သော ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာကို လက်ဦးစွာ ပြခြင်းငှါ တိက္ခပညဿ
ဘိက္ခုနော၊စသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။တိက္ခပညဿ၊ထက်သော
ပညာရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊အား။ ကေသာ၊ဆံတို့သည်။ ပထဝီဓာတု၊ပ
ထဝီဓာတ်တည်း။ လောမာ၊တို့သည်။ ပထဝီဓာတု၊တည်း။ ဣတိအာဒိ
နာ၊ဖြင့်။(ဣတိကား၊အာဒျတ္ထတည်း)။ ဝိတ္ထာရမေဟိဒွါစတ္တာလီသာယအာ
ကာရေဟိ၊ဤလေးဆဲ့နှစ်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ဝိတ္ထာရတော၊အကျယ်
အားဖြင့်။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟော၊ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပ
ပဉ္စတောဒန္ဓတောသက်ကတော၊နှေးနှေးဖြည်းဖြည်းအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာ
တိ၊ ထင်၏။ ပန၊ တစ္ထွေနှုလုံးသွင်းနည်းကိုဆိုအံ့။ ကေသာဒိသု၊ တို့၌။
(ထည့်)။ယံထဒ္ဓလက္ခဏံ၊အကြင်ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခ
ဏာရှိသောဘုတ်သည်၊အတ္ထိ၊၏။ အယံ၊ဤထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသောဘုတ်
သည်၊ပထဝီဓာတု၊ပထဝီဓာတ်တည်း။(တနည်း)။ယံထဒ္ဓလက္ခဏံယော

ကက္ခဠတ္တဘာဝေါ၊ အကြင်ခက်မာသည့်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ အယံ ကက္ခဠတ္တဘာဝေါ၊သည်။ပထဝီဓာတု၊တည်း။ ။(ယံထဒ္ဓလက္ခဏာန္တိ ကေ သာဒီသုယံထဒ္ဓလက္ခဏံ ကက္ခဠတ္တဘာဝေါ၊ ယံအာဗန္ဓနလက္ခဏာန္တိ အာ ဒီသုပိဧသေဝနယော။ဋီကာ)။ ။ယံအာဗန္ဓနလက္ခဏံ ယောအာဗန္ဓန ဘာဝေါ၊အကြင်ဖွဲ့တတ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံအာဗန္ဓနဘာဝေါ၊သည်။ အာပေါဓာတု၊တည်း။ ယံပရိပါစန လက္ခဏံ ယောပရိပါစနဘာဝေါ၊ အကြင်ရင့်စေကျက်စေတတ်သည့် ၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊၏။ အယံပရိပါစနဘာဝေါ၊ သည်။ တေဇောဓာတု၊တည်း။ ယံဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ ယောဝိတ္ထမ္ဘနဘာ ဝေါ၊ အကြင်ထောက်ပံ့ခိုင်စေတတ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ သည်။ အတ္ထိ၊၏။ အယံဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊သည်။ ဝါယောဓာတု၊တည်း။ ဇာတိ၊သို့။ဝဏ္ဏံ၊ဝဏ္ဏ၊ကို။အနာမသိတွာ၊မသုံးသပ်မူ၍။(ထဉ္စ)။ဇေံလက္ခ ဏမတ္တတော၊ ဤသို့လက္ခဏာမျှဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ မနသိကာရ ကိုဖြစ်စေသော။ အဿ၊ထိုတိက္ခပညာရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ယောဂ ကမ္မ၏ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော ထိုကက္ခဠတ္တဘာဝ အာဗန္ဓနဘာဝ စသော လက္ခဏာသည်။ပါကဋံ၊ထင်ရှားသည်။ဟောတိ၊၏။(တနည်း)။အဿ၊ အား။ လက္ခဏာဿ၊ ကက္ခဠတ္တဘာဝစသောလက္ခဏာ၏။ သုမှု၊လွှန်စွာ။ ဥပဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (ထည့်)။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ထိုကက္ခဠတ္တဘာဝစ သော လက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မနသိကာရဟု ဆိုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပါကဋံဝိဘူတံ၊ထင်သည်။ဝိသဒံ၊သန့်ရှင်းသည်။ဟော တိ၊၏။ ။(တိက္ခပညဿဇ္ဇာန္တြိယပါဠ္ဝဝသေနသံခိတ္တရုစိဘာဝတော၊ ဟိတ်ခတ်။ ။ဤ၌ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသည် အာရုံလော၊ဘာဝနာလော၊ အ ဘယ့်ကြောင့်ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သနည်း။အဘယ်သို့ထင်သနည်း။ ကမ္မဋ္ဌာ နံပါကဋံဟောတီတိယောဂကမ္မဿပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံတဒေဝလက္ခဏံ ဝိဘူတံဟောတိ။ဋီကာ။ဤဖြင့်အာရုံသည်ယောဂကမ္မ၏ဖြစ်ရာဌာနဖြစ် သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ ။တဿဝါ လက္ခ ဏဿသုမှု၊ဥပဋ္ဌာနတော တံ အာရဗ္ဘပဝတ္တမာနံမနသိကာရသင်္ခါတံ ကမ္မဋ္ဌာနံဝိဘူတံဝိသဒံဟောတိ။ရင်း။ဤဖြင့်မနသိကာရဟုဆိုအပ်သော ဘာဝနာသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ ။အဘယ့်ကြောင့် ဝဏ္ဏ၊ကို မသုံးသပ်မူ၍ အကျဉ်းလက္ခဏာမျှကို နှလုံးပြုသနည်း။ ထိုမှု၊

တည်းဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ဝိဘူတပိသဒဖြစ်သနည်း။ တိက္ခပညဿ ဈာန္ဒြိယပါဌ ဝဝသေန သံခိတ္တရုစိ ဘာဝတော၊ ငင်း။ ။တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်၏မနသိကာရဝိဓိကို ဆိုပေပြီ။ နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိဓိ ကား အဘယ်နည်းဟူ၊ကြောင့်။ နာတိတိက္ခပညဿပန၊စသည်ကိုမိန့် သော်။ ။မန္ဒပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှိပါပေသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ သဗ္ဗသော မန္ဒပညဿ ဘာဝနာဝ နဇ္ဇတ္တိတိအာဟ နာတိတိက္ခပညဿာတိ။ ငင်း)။ ။ပန၊တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏မနသိကာရဝိဓိမှတပါး နာတိတိက္ခ ပညာပုဂ္ဂိုလ်၏မနသိကာရဝိဓိကိုဆိုအံ့။ ဇေံဂုတ္တနယေန၊ ဤသို့ယံထဒ္ဓ လက္ခဏံ၊ အယံပထဝီဓာတု-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သခေ်ပတော၊အားဖြင့်။(ထည့်)။ မနသိကရောတော၊နှလုံးသွင်းသော။ နာတိတိက္ခပညဿ၊အား။ကမ္မဋ္ဌာနံ။(လိုက်)။သည်။အနုပဋ္ဌာနတော၊မ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ထည့်)။အန္ဓကာရံအနိဒ္ဓိယကရောန္တံ၊ပညာ မျက်စိကန်း၏သို့ပြုလျက်။အဝိဘူတံအပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပုရိမ နယေန၊ကေသာပထဝီဓာတု-စသည်ဖြင့်ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝတ္ထုဒြာမသနေန။(ထဥ္ဆ)။ဝတ္ထုကိုသုံးသပ်သဖြင့်။ဝိတ္ထာရတော၊အား ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊သော။ နာတိတိက္ခပညဿ၊အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။(လိုက်)။ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နာတိ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်အားဝိတ္ထာရအားဖြင့်သုံးသပ်မှပါကဋဖြစ်သနည်း။နာတိ တိက္ခပညဿအဓိပ္ပနိသန္တိတာယဝိတ္ထာရရုစိဘာဝတော။ ငင်း။ ။ဈာ ဒါနိယထာဂုတ္တမတ္ထံဥပမာယဝိဘာဝေတုံ ယထာဒွိသုဘိက္ခူသုတိအာ ဒိဂုတ္တံ)။ ။ကထံယထာ၊အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ဒွိသုဘိက္ခူသု၊ နှစ်ဦးကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဗဟုပေယျာလံ၊ များသောပေယျာလ ရှိသော။ တန္တိံ၊ ပါဠိကို။ သဇ္ဈာယန္တေသု၊သရဇ္ဈာယ်ကုန်လတ်သော်။ တိက္ခပညော၊သော။ဘိက္ခု၊သည်။သကိံ ဝါ၊တကြိမ်ဝင်း။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ ငင်း။ ပေယျာလရခံ၊ ပေယျာလပါဠိ၏ရခဇ္ဈါရဖြစ်သော အစမှတဝါရ ကို။ ဝါ၊ဝါရနှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ချဲ၍။ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့သ ရဇ္ဈာယ်၍။တတော၊ထိုချဲ့ပြီးသည်မှ။ ပရံ၊နောက်၌။ ဥဘတောကောဋိ ဝသေနေဝ၊ထိုထိုဝါရ၏အစအဆုံးဟုဆိုအပ်သောနှစ်ပါးသောအစွန်း ကိုယူသောအားဖြင့်သာလျှင်။သဇ္ဈာယံ၊ကို။ ကရောန္တော၊လျက်။ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတြ၊ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ် ထိုသို့ သရဇ္ဈာယ်လတ်သော်၊ နာတိ တိက္ခ

ပဉှာ၊သည်။ ဧဝံ၊သို့။ဝတွာ၊ဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။(အဘယ်သို့
ဆိုသနည်း)။ကိံ သဏ္ဌာယောနာမ၊အဘယ်သို့သဏ္ဌာယ်သည်မည်အံ့
နည်း။ ဝါ၊အဘယ်သို့သဏ္ဌာယ်ခြင်းမည်သနည်း။ ဧသဧသော၊ ဤရ
ဟန်းသည်။ ဩဠာရိယာဟာတမတ္တံ၊နှုတ်ခမ်းတို့၏ထိခြင်းမျှကို။ကာတုံ၊
ငှါ။နဒေတိ၊မပေး။ဧဝံ၊သို့။ သဏ္ဌာယော၊ကို။ကရိယမာနေ၊သော်။ ကဒါ၊
၌။တန္တိ၊သည်။ ပဂုဏာ၊လေ့လာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်ပါလတ္တံ့နည်း။
ဣတိ၊သို့။ ဝတ္တာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝတွာ၊၍။ သော၊ထိုနာတိတိက္ခရ
ဟန်းသည်။ အာဂတာဂတံ၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသော။ ပေယျာလမုခံ၊
ကို။ဝိတ္ထာရေတွာဝ၊ချဲ၍သာလျှင်။သဏ္ဌာယံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ တမေနံ၊
ပေယျာလတွေ့တိုင်း တပွေ့ကြီးအကုန်သရဏ္ဌာယ်သော နာတိတိက္ခ
ရဟန်းကို။ဣတရော၊တိက္ခရဟန်းသည်။ဧဝံ၊သို့။အာဟ၊၏။ ကိံ သဏ္ဌာ
ယောနာမ၊အဘယ်သရဏ္ဌာယ်ခြင်းမည်သနည်း။ ဧသဧသော၊ဤရဟန်း
သည်။ပရိယောသာနံ၊သို့။ဂန္တုံ၊ငှါ။ နဒေတိ၊မပေး။ ဧဝံ၊ဤသို့အကုန်အ
စင်သို့ချည်းနှင်းနှင်။သဏ္ဌာယော၊ကို။ကရိယမာနေ၊သော်။ကဒါ၊အဘယ်နှံ့
ခါ၊၌။တန္တိ၊သည်။ပရိယောသာနံ၊သို့။ဂမိဿတိ၊နည်း။ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊
၏။ဧဝမေဝ၊ဤအတူရင်းလျှင်။ တိက္ခပညဿ၊အား။ ကောသာဒိဝသေန၊
ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟော၊သည်။ ပပဥ္စတော၊ နှေးနှေး
အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။ ယံထဒ္ဓလက္ခဏံ အယံပထဝီဓာတုတိအာဒိ
နာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံး
သွင်းသောတိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊
၏။တထာ၊ထိုသင်္ခေပအားဖြင့်။မနသိကရောတော၊သော။ ဣတရဿ၊
နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ အန္ဓကာရံအနိဝိယကရောန္တိ၊လျက်။ အဝိဘူ
တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ကောသာဒိဝသေန၊ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။မန
သိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ကျမ်းဂန်သရဏ္ဌာယ်ခြင်း၌တိက္ခ
ပညာပုဂ္ဂိုလ်အားအကျဉ်းကိုနှစ်သက်၏၊ အကျယ်ကိုမနှစ်သက်။နာတိ
တိက္ခရဟန်းအားအကျယ်ကိုနှစ်သက်၏၊အကျဉ်းကိုမနှစ်သက်။ ဤအ
တူ ဘာဝနာအစီအရင်၌လည်း ဥပမာဥပမေယျနှိုးနှောအပ်၏။ ။ဤ
သို့လျှင်တိက္ခအားသင်္ခေပ၊နာတိတိက္ခအားဝိတ္ထာရသည်သပ္ပါယဖြစ်ရ
ကား။ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်လည်း တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏သင်္ခေပအားဖြင့် မန

သိကာရဝိဓိကို ရှေးဦးစွာပြ၍၊ နောက်မှနာတိတိက္ခ၏ ဝိတ္ထာရမနသိ
ကာရဝိဓိကိုပြခြင်းငှါတသ္မာစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဝိဝေကဋ္ဌကာယ၊
ဝိဝေကဋ္ဌစိတ္တရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားသာဘာဝနာပြည့်စုံ၏။တပါးသောသူ
အားမပြည့်စုံ။ထို့ကြောင့်ထိုနှစ်ပါးကိုပြလို၍၊ရဟောဂတေနပဋိသလ္လီ
နေန၊ဟူသည်)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့တိက္ခပညာအားသင်္ခေပ၊နာတိတိက္ခ
ပညာအား ဝိတ္ထာရလျှောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမံကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ဤဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ဘာဝေတုကာမေန၊ပွါးစေလိုသော။တိက္ခပညေ
န၊သည်။ တာဝ၊စွာ။ ရဟောဂတေန၊ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်လျက်။ဝါ၊တ
ယောက်ထီးသာဘာဝနာပွါးခြင်းအားသပ္ပါယ်တင့်အပ်ဆိတ်ငြိမ်ရာအ
ရပ်သို့ကပ်လျက်။ (ဤဖြင့်ကာယဝိဝေကကိုပြ)။ ပဋိသလ္လီနေန၊အထူး
ထူးသောအာရုံမှစိတ်ကိုမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ငြိသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်
လျက်။(ဤဖြင့်စိတ္တဝိဝေကကိုပြ)။သကလမ္ပိ၊ဥဒ္ဓံပါဒတလာ-အဓောကေ
သမတ္ထကာ-ဗိလာအရေအဆုံး-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။အတ္တနောရူပ
ကာယံ၊မိမိ၏ကရဇရူပကာယကို။အာဝဇ္ဇေတွာ၊အတ္ထိဣမသ္မိံကာယေ
ပထဝီဓာတု-အာပေါဓာတု-တေဇောဓာတု-ဝါယောဓာတု-ဟုစတုမ
ဟာဘူတဓာတ်အားဖြင့်ဆင်ခြင်စဉ်းစားနှလုံးထား၍။ ။(ယခုအခါထို
ဓာတ်တို့၏လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရအားဖြင့်ရင်း၊မနသိ
ကာရဝိဓိကိုပြခြင်းငှါ၊ယောဣမသ္မိံကာယေတိအာဒိကိုမိန့်သော်)။ ။
ဣမသ္မိံကာယေ၊ လေးပါးသောဓာတ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဤကရဇရူပ
ကာယ၌။ယောထဒ္ဓဘာဝေါ၊အကြင်ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခ
ဏာသည်။ အတ္ထိ၊၏။ အယံ၊ဤခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာ
သည်။ပထဝီဓါတု၊ပထဝီဓါတ်တည်း။ဣတိ၊ဤသို့ရင်း။(ထဒ္ဓဘာဝေါ
တိလက္ခဏမာဟ၊ ထဒ္ဓတ္တလက္ခဏာဟိပထဝီဓာတု။ ခရဘာဝေါတိဥ
ပဋ္ဌာနာကာရံ၊ဉာဏေနဂဟေတဗ္ဗာကာရန္တိအတ္ထော။ဋီကာ)။ ။ယော
ခရဘာဝေါ၊အကြင်ကြမ်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်
သောအခြင်းအရာသည်၊အတ္ထိ၊၏။အယံ၊ဤကြမ်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူ
သောဉာဏ်အားထင်သောအခြင်းအရာသည်။ပထဝီဓါတု၊တည်း။ဣတိ
ဝါ၊ဤသို့ရင်း။ (ရှေးဖြင့်လက္ခဏမနသိကာရ၊ နောက်ဖြင့်ဥပဋ္ဌာနာကာ
ရမနသိကာရ။ဝါသဒ္ဒါဝိကပ်ဖြစ်ရကား ဤသို့အသီးအသီးယှဉ်)။ ။
ယောဒြဝဘာဝေါ၊ အကြင်အရည်ရိုရို ယိုစီးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော

လက္ခဏာသည်။အတ္ထို၊၏။ အယံ၊သည်။အာပေါဓာတု၊တည်း။ ဣတိဝါ၊
ရင်း။ယော အာဗန္ဓနဘာဝေါ၊အကြင်ဘုတ်တပါးတို့ကို ဖရိုဖရဲမကျေရ
အောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောညာဏ်အားထင်သောအခြင်းအ
ရာသည်။အတ္ထို၊၏။အယံ၊သည်။အာပေါဓာတု၊တည်း။ ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။
ယော ဥဏှာဘာဝေါ၊ အကြင်အငွေ့ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ
သည်။ အတ္ထို၊၏။အယံ၊သည်။ တေဇောဓာတု၊တည်း။ ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။
ယော ပရိပါစနဘာဝေါ၊အကြင်ရင့်စေကျက်စေသည်၏အဖြစ်ဟူသော
ညာဏ်အားထင်သောအခြင်းအရာသည်။ အတ္ထို၊၏။ အယံ၊သည်။ တေ
ဇောဓာတု၊တည်း။ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။ ။(ဒြဝဘာဝေါလက္ခဏံ၊အာပေါ
ဓာတုယာ ပဂ္ဃရဏသဘာဝတ္တာ၊ အာဗန္ဓနံ ဥပဗြူဟနကာရော။ဥဏှာဘာ
ဝေါလက္ခဏံ၊တေဇောဓာတုယာ ဥသ္မာသဘာဝတ္တာ၊ပရိပါစနံ ဥပဗြူဟ
နကာရော။ ဋီကာပြ၍ လက္ခဏာရသရှေ့နောက်ကျအောင် ယောဇနာ
သည်။စာဥ္စကားပြန်၏)။ ။ယော ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊အကြင်ခိုင်စေတတ်
ထောက်ပံ့စေတတ်သောအဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာသည်။ အတ္ထို၊၏။အ
ယံ၊သည်။ဝါယောဓာတု၊တည်း။ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။ ယော သမုဒီရဏဘာ
ဝေါ၊အကြင်ရွှေ့စေတတ် တွန်းတတ်သောအဖြစ်သည်။ ဝါ၊အဟုန်နှင့်
တကွ သွားသော အဖြစ်ဟူသော ညာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာ
သည်။အတ္ထို၊၏။အယံ၊သည်။ဝါယောဓာတု၊တည်း။ဣတိဝါ၊သို့ရင်း။ ။
(ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ဝါယောဓာတုယာ ဥပတ္ထမ္ဘနသဘာဝတ္တာ၊သမုဒီရ
ဏံ ဥပဗြူဟနကာရော။ ဥပဗြူဟနကာရောစ နာမဓာတူနံ သကိစ္စကရဏ
ဝသေန ညာတာသဝိဘူတာကာရော၊ရင်း။ ။အဘယ့်ကြောင့်နှစ်ပါးကို
ယူသနည်း။တခုခုကိုသာယူလေသောဟူမူ။ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတော။ဧကစ္စဿ
ဟိဓာတုယောမနသိကရောန္တဿ တာ သဘာဝတော ဂဟေတဗ္ဗတံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ဧကစ္စဿသကိစ္စကရဏတော။ယောရသောတိဝုစ္စတိ။ရင်း။ ။
ဓါတ်တို့ကိုနှလုံးသွင်းသော်၍ယောဂီသည်အစမှအသီးအသီးလက္ခဏာ
အားဖြင့်ရင်း၊ရသအားဖြင့်ရင်းသိမ်းဆည်း၏။ထို့ကြောင့်၊ယောဣမသ္မိံ
ကာယေထဒ္ဓဘာဝေါဝါ။ပ။ဧဝံသံခိတ္တေနဓာတုယောပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ဟူ
သည်)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။သံခိတ္တေန၊အကျဉ်းအားဖြင့်။ဓာတု
ယော၊တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိပရိစ္ဆိန္ဒဂဏှာတိ၊လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း၊
ရသအားဖြင့်ရင်း၊ညာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြားမှတ်သား သိမ်းဆည်း၍။ ပုနပ္ပုနံ၊

ကာလအရာကာလအထောင်တိုင်အောင်အကြိမ်ကြိမ်အဘန်ဘန်။ပထဝီဓာတုအာပေါဓာတူတိ၊ပထဝီဓာတု-အာပေါဓာတု-တေဇောဓာတု-ဝါယောဓာတု-ဟူ၍။ဓာတုမတ္တတော၊ဓာတုမတ္တအားဖြင့်။ ။(ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထောမတ္တသဒ္ဒေါ၊ တေနယံဇာတုတောဗာဟိရကာ လောကိယမဟာဇနေ၁ စ သတ္တော ဇီဝေါတိအာဒိကံဝိသေသံ ဇာမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိကပ္ပနာမတ္တေနေဝသမာရောပေတိ၊တံနိဝတ္တေတိ၊တေနေဝါဟ နိဿတ္တတော နိဇ္ဇီဝတောတိ၊ငင်း)။ ။နိဿတ္တတော၊ သတ္တဝါမဟုတ်သောအားဖြင့်။နိဇ္ဇီဝတော၊ဇီဝမဟုတ်သောအားဖြင့်။အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ကောင်းစွာအဘန်တလဲလဲနှလုံးသွင်းဆောင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊အဘန်တလဲလဲပွါးစေသောအားဖြင့်ဓာတ်၏လက္ခဏာကိုနှလုံး၌ထားအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ထိုဓာတ်၏လက္ခဏာကိုပင်ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသောဉာဏစက္ခုဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ရှုအပ်၏။ ။ဝေံဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ ဝါယမမာနဿ ဘာဝနံအနုယုဥ္ဇန္တဿ၊ ဘာဝနာ၌ ကောင်းစွာယှဉ်စေတတ်သော။တဿယောဂိနော၊ထိုယောဂီအား။နစိရေနေဝ၊မကြာမြင့်မီလျှင်။ ဓာတုပ္ပဘေဒါဝဘာသန ပညာပရိဂ္ဂဟိတော၊ ပထဝီစသောဓာတ်တို့၏ သဘောလက္ခဏာအထူးကို ထွန်းလင်းခြင်း ကိစ္စရှိသောပညာဖြင့်ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းဆည်းအပ်သော။သဘာဝဓမ္မါရမ္မဏတ္တာ၊သဘာဝဓမ္မလျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အပ္ပနံ၊မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့။အပ္ပတ္တော၊မရောက်သော။ဥပစာရမတ္တော၊ဥပစာရမျှသာဖြစ်သော။သမာဓိ၊ သိခါပတ္တကာမာဝစရသမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ဥပစာရသမာဓိဟူသောစကားကို ရုဋ္ဌီအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ။အပ္ပနံ၊သို့။ ဥပေစ္စစာရီ၊ကပ်၍ဖြစ်လေ့ရှိသော။ သမာဓိ၊သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊မည်၏။ ။ဤ၌လည်းကပ်၍ဖြစ်စရာအပ္ပနာမရှိခဲ့။ ထိုသို့ပင်မရှိသော်လည်း။ သိခါပတ္တ တာဒိသကာမာဝစရသမာဓိ၏ တူသောလက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဤသို့ ဥပစာရသမာဓိဟုသဒိသူပစာရအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ။အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ဤ၌အပ္ပနာမဖြစ်သနည်းဟု ရုဒ်ရှိရကား၊ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာဟု၊ ကာရဏာကိုဆိုလတ်တဉ်း။ဆိုသင့်၏။သဘာဝဓမ္မ၌အာရုံ၏နက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘာဝနာဝိသေသမရှိလတ်သော်အပ္ပနာဈာန်မဖြစ်သတည်း။ ။လော

ကုဏ္ဍရာဈာန်၊အာရုပ္ပဈာန်ကား သဘာဝဓမ္မဒ္ဓအဘယ်ကြောင့်ဖြစ်ရသ
နည်းဟူမူ။ ။လောကုတ္တရမ္ဂနဈာနံဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေန၊အာ
ရုပ္ပံအာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာဝသေနအပ္ပနာပတ္တံဟောတိ၊ဧင်း။ ။
ဤသို့လျှင်ရူပကာယဒ္ဓသာမန်အားဖြင့်ခတ်လေးပါးကို သိမ်းဆည်းသ
ဖြင့်ခာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြပြီး၍။ယခုအခါထိုရူပကာယဒ္ဓအရိုး၊ အကြော၊
အသား၊ အရေတို့ကိုအသီးအသီး ခွဲခြမ်းသောအားဖြင့် သခေ်ပအား
ဖြင့်သုတ်ဒ္ဓလာသောခာတုမနသိကာရဝိဓိကိုပြခြင်းငှါ၊ အထဝါပန၊ စ
သည်ကိုအားထုတ်သော်။ ။ယေ ဇ္ဈာမေစတ္တာရောကောဋ္ဌာသာဝုတ္တာ
တိသမ္ဗန္ဓော။အဘယ်ငှါအဘယ်သူအဘယ်သို့ဟောသနည်း၊ကြောင့်၊
စတုန္နံ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အကြောင်းအားလျော်စွာ တည်ကုန်
သော၊ စုဝေးခြင်းအားဖြင့်ထူးကုန်သော၊ ကဋ္ဌ၊ဝလ္လိ၊တိဏ၊ မတ္တိကတို့
ကိုစွဲ၍အဂါရသမညာသည်ဖြစ်၏။ထိုအဂါရဒ္ဓတစုံတခုအတ္တမည်သည်
မရှိ၏သို့။ထို့အတူအကြောင်းအားလျော်စွာ စုဝေးခြင်းအားဖြင့်အထူး
ဖြစ်ကုန်သောအဋ္ဌိ၊နှာရု၊မံသ၊စမ္မတို့ကိုစွဲ၍သရီရသမညာဖြစ်၏။ ဤသ
ရီရဒ္ဓတစုံတခုသောအတ္တဇီဝမည်သည်မရှိ။စင်စစ် ထိုအဋ္ဌိနှာရုစသည်
တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော အာကာသမျှတည်းဟု ပြသော ဒေသနာသည်
သတ္တသုညကိုပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏ဟု ဤအနက်ကိုထင်စွာပြလို
သည်ဖြစ်၍၊နိဿတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အထဝါပ
န၊တနည်းသော်ကား။ စတုန္နံ၊ကုန်သော။မဟာဘူတာနံ၊တို့၏။နိဿတ္တ
ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ဓမ္မသေ
နာပတိနာ၊တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော သခင်သာရိပုတ္တရာသည်။
အဋ္ဌိဉ္စ၊ ဖန္ဆောင့်ရိုးကိုအစပြု၍ အစဉ်အတိုင်း စိုက်ထောင်လျက်တည်
သောအလွန်နှင့်တကွသုံးရာသောအရိုးကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ နှာရုဉ္စ၊ထို
အရိုးအပေါင်းကိုဘွဲ့ရှက်၍တည်သော ကိုးရာအပြားရှိသော အကြော
ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊၍။မံသဉ္စ၊ထိုအရိုးအပေါင်းကိုပင်လိမ်းကျံလျက်တည်
သောကိုးရာအပြားရှိသောသားတစ်ကိုလည်း။ပဋိစ္စ၊၍။စမ္မဉ္စ၊အရေပါး
ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော တကိုယ်လုံးကိုရစ်ပတ်၍တည်သော အရေထူ
ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊၍။ တေဟိ။(ထည့်)။ ထိုအရိုးစသည်တို့ဖြင့်။ ပရိဝါရိ
တော၊ခြံရံအပ်သော။အာကာသော၊အာကာသခတ်မျှသည်သာလျှင်။
(တနည်း)။တောနိအဋ္ဌိအာဒိနိ။(ထည့်)။ထိုအရိုးစသည်တို့ကို။ ပရိဝါရိ

တော၊အတွင်းအပခြံရံ၍တည်သော။ အာကာသော၊သည်လျှင်။ရူပဇ္ဈေဝ၊ကိုယ်ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊အမည်ဝေါဟာရသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ ဣတိ၊သို့။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ယေဇ္ဇမေကောဋ္ဌာသာ၊အကြင်သို့သောဤကောဋ္ဌာသတို့ကို။ဝုတ္တာ၊ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(အဘယ်သို့သောအဓိပ္ပါယ်ကိုဆိုလိုသနည်း။ ။ယထာ ဘိတ္တိပါဒါဒိဝသေန ဌပိတံကဋ္ဌံ၊ တဿေဝအာဗန္ဓနဝလ္လိ အနုလေပနမတ္တိကာ ဆာဒနတိဏန္တိ ဧတာနိ ကဋ္ဌာဒီနိ အန္တောဗဟိစပရိဝါရေတွာဋ္ဌိတောအာကာသောအဂါရန္တွေဝသင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊ ဂေဟန္တိ ပဏ္ဏတ္တိံ လဘတိ၊ ဧဝမေဝယထာဝုတ္တာနိအဋ္ဌိအာဒီနိအန္တောဗဟိစပရိဝါရေတွာဌိတောအာကာသောတာနေဝအဋ္ဌိအာဒီနိဥပါဒါယရူပဇ္ဈေဝသင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊ သရီရန္တိ ဝေါဟာရံလဘတိ။ယထာစကဋ္ဌာဒီနိပဋိစ္စသင်္ခံ ဂတံအဂါရံလောကေခတ္တိယဂေဟံ ဗြာဟ္မဏဂေဟန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမိဒမ္ပိ ခတ္တိယသရီရံ ဗြာဟ္မဏသရီရန္တိ ဝေါဟာရီယတိ၊ နတွေတ္ထကောစိသတ္တောဝါဇီဝေါဝါတိအဓိပ္ပါယော၊ဋီကာ။ ။ရူပံကား ဝပုသရီရပရိယာယ်။ သင်္ခံကားသမညာဝေါဟာရပရိယာယ်၊ ထို့ကြောင့်၊ သရီရန္တိဝေါဟာရံလဘတိ၊ ဟူသည်)။ ။တေစတ္တာရောကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုအဋ္ဌိ၊နှာရု၊မံသ၊စမ္မ၊ လေးကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ၌စပ်၊တေသုရှိသည်ဋီကာနှင့်မညီ)။ တံတံအန္တရာနုသာရိနာ၊ အဋ္ဌိနှာရုနှာရုမံသမံသစမ္မဟူကုန်သော ထိုထိုကောဋ္ဌာသတို့၏အကြားသို့အစဉ်လျှောက်သော။ ဉာဏဟတ္ထေန၊ ဉာဏ်ဟူသောလက်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ အနေကက္ခတ္တုံ ဝိဝေဌေတွာ၊ အကြိမ် များစွာ ဖြေ၍။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ ပစ္စေကံဝိနိဗ္ဘောဂံကတွာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းသည်ကိုပြု၍။ ဧတေသုသကလမ္ပိအတ္တနောရူပကာယံ စတုဓာကတွာဝိဘတ္တေသု ယထာဝုတ္တေသုအဋ္ဌိအာဒီသု စတူသုကောဋ္ဌာသေသု၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော မိမိရူပကာယကို လေးစိတ်ပြု၍ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော ယခင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသောအဋ္ဌိနှာရုစသောလေးကောဋ္ဌာသတို့၌။ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ၊အကြင်ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာသည်။အတ္ထိ၊၏။အယံ၊သည်။ပထဝီဓာတု၊ဓါတ်တည်း။ဣတိဝ၊သို့ရင်း။ယော ခရဘာဝေါ၊အကြင်ကြမ်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သောအခြင်းအရာသည်၊ အတ္ထိ၊၏။ အယံခရဘာဝေါ၊သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ဣတိဝ၊သို့ရင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ဖြင့်။ ပုရိမနယေနေဝ၊ယောဇ္ဇမသဒ္ဒ်ကာ

ယေ ထဒ္ဓဘာဝေါဝါ-ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်
သာလျှင်။ဓာတုယော၊တို့ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ပုနပ္ပုနံ၊အဘန်ဘန်။ပထ
ဝီဓာတုအာပေါဓာတူတိ၊ဟူ၍။ဓာတုမတ္တတော၊မတ္တအားဖြင့်။ နိဿတ္တ
တော၊အားဖြင့်။ နိဇ္ဇီဝတော၊အားဖြင့်။အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊
၏။ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊၏။ပ။သမာဓိ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။အယံ၊ဤနည်းသည်။
သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတေ၊လာသော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊
လေးပါးသောဓာတ်တို့ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။ ဘာဝနာနယော၊နည်းတည်း။

၁၅၀။ ပန၊ သင်္ခေပနည်းမှတပါးဝိတ္ထာရကိုဆိုအံ့။ ဝိတ္ထာရတော၊
အားဖြင့်။အာဂတေ၊လာသော။စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊၌။(လိုက်)။ဧဝံ၊ဤ
သို့ယခုဆိုလတ္တံ့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဘာဝနာနယော။(ထည့်)။ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဟိ၊အကျယ်ဘွင့်ဆိုအံ့။ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ၊ဤဓါတုကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော။ နာတိတိက္ခပညေန၊ သော။
ယောဂိနာ၊သည်။အာစရိယသန္တိကေ၊နည်းပေးကောင်းသောဆရာအ
ထံ၌။ ဒွါစတ္တာလီသာယအာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအ
ရာတို့ဖြင့်။ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။ဓာတုယော၊တို့ကို။ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊သင်၍။ ။
(အာဘယ့်ကြောင့်ဤသို့ဆိုသနည်း၊အစမှဒွတ္တိံသာကာရတို့သည်ဓာတ်
မဟုတ်ကုန်သည်မဟုတ်လောဟု၊ ကား။ ဝတ္တသိသေန ဓာတူနံယေဝ
ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာနာယံဒေါသော၊ရင်း)။ ။ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ဂေါစရဂါမ
တောနာတိဒူရနာစ္စာသန္နတာဒီဟိပဉ္စဟိအင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေ-ဤသို့
စသဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သေနာသနေ၊အင်္ဂါငါးပါးနှင့်
ပြည့်စုံသောကျောင်း၌။ဝိဟရန္တေန၊နေသည်ဖြစ်၍။ ကတသဗ္ဗကိစ္စေ
န၊ပလိဗောဓဖြတ်ခြင်းအစရှိသောပြုအပ်ပြီးသောအလုံးစုံသော ကိစ္စရှိ
သည်ဖြစ်၍။ ရဟောဂတေန၊ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်လျက်။ပဋိသလ္လီနေန၊
အထူးထူးသောအာရုံမှဆုတ်နစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ငြိသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်
၍။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော၊ပထဝီစသော သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော
ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချုံးသောအားဖြင့်ရင်း။ သသမ္ဘာရ ဝိဘတ္တိ
တော၊ပထဝီစသောသမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်ကိုဝေ
ဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏ သင်္ခေပတော၊ ထဒ္ဓဘာဝ အစရှိ
သောလက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သောကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချုံးသော
အားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ ထဒ္ဓဘာဝအစရှိသော လက္ခ

ဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကောသာစသည်တို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်
ၡင်း။ ဓာတိဝိဘံ၊သို့။ စတုဟာကာရေဟိ၊ လေးပါးသောအခြင်းအရာတို့
ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(သမ္ဘာရိယန္တိ ဧ
တေနဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာတိသမ္ဘာရော။ ဧတေနနိမိတ္တေန၊ ဤအကြောင်းပ
ဝတ္တိနိမိတ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ် ဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္ဘရိ
ယန္တိ၊ ဖြစ်ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဇာတိတဿာ၊ကြောင့်။ တံနိမိတ္တံ၊ သည်။
သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုအသိဉာဏ်ဝေါဟာရတို့၏ ဖြစ်ပွါး
ကြောင်းပဝတ္တိနိမိတ်ရသတည်း။ ထိုနိမိတ်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူ
မူ၊ပထဝီစသောဓာတ်တည်း။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ၊ကောသာစသောနှစ်
ဆယ်သောအာကာရတို့၌ပထဝီဟုသိသောအသိဉာဏ်ပထဝီဟူသော
ဝေါဟာရတို့သည် ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာကို
စွဲ၍ဖြစ်ရကား ပထဝီလျှင်အကြောင်းရှိကုန်၏။ထိုကြောင့် ထိုနှစ်ဆယ်
သောကောဋ္ဌာသတို့၌ ပထဝီသည် သမ္ဘာရမည်၏။ ဝိသေသနှင့်တကွ
သော ပထဝီ၏ ရှိသော အဖြစ်ဖြင့် ကောသာ စသော နှစ်ဆယ်သော
ကောဋ္ဌာသတို့သည်၊သဟသမ္ဘာရေဟိ၊ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့် သ
သမ္ဘာရ မည်ကုန်၏။ အာပေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ သ
သမ္ဘာရာနံသင်္ခေပေါသသမ္ဘာရသင်္ခေပေါ။တတောသသမ္ဘာရသင်္ခေပ
တောဘာဝေတဗ္ဗန္တိယောဇနာ။ ။ဤသို့လျှင် လေးပါးကုန်သော အ
ခြင်းအရာတို့ဖြင့်အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသောဘာဝနာနည်းကိုအကျယ်
နိဒ္ဒေသပြုခြင်းငှါ၊ ကထံသသမ္ဘာရသင်္ခေပတောဘာဝေတိ၊စသည်ကို
အားထုတ်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောအာကာရတို့တွင်။ သ
သမ္ဘာရသင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ကထံဘာဝေတိ၊နည်း။ ဇာဓသာသနေ၊၌။
ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဝီသတိယာကောဋ္ဌာသေသု၊ ကောသာစ
သောနှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဓါကာရံ၊ ခိုင်မာသောအခြင်း
အရာကို။ပထဝီဓာတူတိ၊ပထဝီဓာတ်ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ဆုံးဖြတ်မှတ်
သား၏။ဗွိဒသသုကောဋ္ဌာသေသု၊ဝိတ္ထံသေမ္ဘံစသောတဆဲ့နှစ်ပါးသော
ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ယူသဂတံ၊ အထူးထူးသောအရည်တို့၌ အကျုံးဝင်
သော။ ဝါ၊အရည်သဘောသို့ရောက်သော။ ဥဒကသင်္ခါတံ၊ရေဟုဆို
အပ်သော၊အာဗန္ဓနာကာရံ၊ဖွဲ့တတ်သောအခြင်းအရာကို။ အာပေါဓာ
တူတိ၊ဟူ၍၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊၏။ စတူသုကောဋ္ဌာသေသု၊ လေးပါးသော

ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပရိပါစနကံ၊ကျက်စေတတ်ရင့်စေတတ်သော။တေ ဇံ၊ အပူအငွေ့ကို။ တေဇောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု၊တို့၌။ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရံ၊ခိုင်စေတတ်ထောက်ပံ့စေတတ် သောအခြင်းအရာကို။ဝါယောဓါတူတိ၊ဟူ၍။ဝဝတ္ထပေတိ၊၏။ဇေ်ုဝုတ္တပ္ပ ကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးအပြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပယတော ယောဝ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သားစဉ်လျှင်။တဿ၊ထိုယောဂီရဟန်းအား။ဓာတုယော၊ တို့သည်။ပါကဋာ၊ထင်ရှားသည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ သဝိသေသံ၊ဝိသေ သနှင့်တကွ။ ဓာတူနံ၊တို့၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊တည်း။(ဟိတ်)။တာဓာတု ယော၊တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊အဘန်ဘန်။ အာဝဇ္ဇတော၊ဆင်ခြင်သော။ မနသိ ကရောတော၊နှလုံးသွင်းထားသော။တဿ။(လိုက်)။ထိုနာတိတိက္ခဝိသဒိန္ဒြိ ယရဟန်းအား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ဥပစာရသမာဓိ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(ဤရွေကားဝိသဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်တို့။သင်္ခေပအားဖြင့်နှစ်ဆယ်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌ပထဝီဓာတ်ကို၊တဆဲ့နှစ်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌အာ ပေါဓာတ်ကို၊ လေးပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌တေဇောဓာတ်ကို၊ ခြောက် ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌ဝါယောဓာတ်ကိုသိမ်းဆည်း၍။ ထဒ္ဓါကာရ ကိုပထဝီဓာတ်ဟူ၍၊အာဗန္ဓနာကာရကိုအာပေါဓာတ်ဟူ၍၊ပရိပါစနာ ကာရကို တေဇောဓာတ်ဟူ၍၊ ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရကို ဝါယောဓာတ်ဟူ၍ ဓာတ်လေးပါးတို့ကိုပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သသမ္ဘာရသင်္ခေပအား ဖြင့် ပွါးခြင်းမည်၏ဟူလိုသော်။ ။ဤအခြင်းဖြင့် အားထုတ်ပါသော် လည်း ဥပစာရသမာဓိမဖြစ်ခဲ့သော်အဘယ်သို့နည်း။ လက်ချရတော့ မည်လော၊ကြောင့်။ ယဿပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ပုဂ္ဂိုလ်တ ပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ယဿ၊အကြင်နာတိဝိသဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဇေ်ုဤသို့ သသမ္ဘာရသင်္ခေပအားဖြင့်။ ဘာဝယတောဘာဝေန္တဿ၊ပွါးပါသော် လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ နဇ္ဇာတိ၊ မပြည့်စုံခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ တေန၊ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ သသမ္ဘာရဖြစ်သော ကေသာ လောမာစသည်တို့ကိုခွဲဝေသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ကေ သာစသောနှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသတို့ကိုရှေး၌ကဲ့သို့တပေါင်းတည်း မယူမူ၍။အသီးအသီးခွဲဝေစိတ်ဖြာသောအားဖြင့် ပထဝီဓာတ်၏အဖြစ် ဖြင့်ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်မှတ်သားခြင်းကိုပြုအပ်၏ဟူလိုသော်။ ။အာပေါ ကောဋ္ဌာသာဒိသုပိဧသေဝနယော)။ ။ကထံဘာဝေတဗ္ဗံ၊နည်း။ ဟိ

ဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ထိုနာတိဝိသဒိန္ဒြိယရဟန်းသည်။ ကာ
ယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသေ၊ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အ
ကျယ်ပြရာနိဒ္ဒေသ၌။သတ္တဓာ၊ဖြင့်။ယံတံဥဂ္ဂဟကောသလ္လဉ္စ၊လ္လကိုရင်း။
ဒသဓာ၊ဖြင့်။ယံတံမနသိကာရကောသလ္လဉ္စ၊လ္လကိုရင်း။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။(အ
ဘယ်ကို ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၊ အဘယ်ကို မနသိကာရကောသလ္လဟူသ
နည်း။ ယေနဝိဓိနာဥဂ္ဂဟောကုသလောဟောတိ၊ သောသတ္တဝိဓောဝိဓိ
ဥဂ္ဂဟကောသလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံနိဗ္ဗတ္တံဝါ ဉာဏံ။ ဧဝံ မနသိကာရကော
သလ္လမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ရင်း)။ ။ဒွတ္တိံသာကာရေ၊ဓာတုမနသိကာရအားဖြင့်
သိမ်းဆည်းအပ်သောကောဿစသောသုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောကောဋ္ဌာသ၌။
တာဝ၊တေဇောဝါယောကောဋ္ဌာသတို့၏ရှေးဦးစွာ။ ။(ဒွတ္တိံသာကာ
ရေဟူသော ဤစကားကိုလည်း တေဇော ဝါယော ကောဋ္ဌာသတို့၌
ဝဏ္ဏစသောအားဖြင့်ဝဝတ္ထာန၏မရှိခြင်းကြောင့်ဆိုသတည်း)။ ။တံ
သဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံသောကောသလ္လကို။အပရိဟာပေတွာ၊မယုတ်စေမူ၍။
တစပဉ္စကာဒီနံ၊တို့၏။ အနုလောမပဋိလောမတော၊အားဖြင့်။ ဝစသာ၊
နှုတ်ဖြင့်။သဇ္ဈာယံ၊ကို။အာဒိံ ကတွာ၊ပြု၍။ တတ္ထ၊ထိုကာယဂတာသတိ
နိဒ္ဒေသ၌။သဗ္ဗံ၊သော။ဝုတ္တဝိဓါနံ၊ကို။ကာတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဝစသာမနသာ-စ
သည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော ဥဂ္ဂဟကောသလ္လနိဒ္ဒေသမှစ၍၊အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနာဒိ
ဝသေန-ဟူသောပုဒ်တိုင်အောင်လာသောအလုံးစုံသောဘာဝနာဝိဓာ
နကိုပြီးစေအပ်ပြည့်စုံစေအပ်၏ဟူလို)။ ။ဟိ၊အထူးကိုဆိုအံ့။အယမေ
ဝ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည့်လျှင်။ဝိသေသော၊တည်း။တတ္ထ၊ထိုကာယဂတာသ
တိနိဒ္ဒေသ၌။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန ဒိသောကာသ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်း၊
သဏ္ဌာန် အထက်အောက်အရပ်၊တည်ရာ၊အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်။
ကောဋ္ဌာသေ၊တို့ကို။ မနသိကရိတွာပိ၊နှလုံးသွင်းပြီး၍လည်း။ ပဋိကူ
လဝသေန၊စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။စိတ္တံ၊ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ထား
အပ်၏။ဣဓ၊ဤဓာတုဝဝတ္ထာန်၌။ဓာတုဝသေန၊ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။စိတ္တံ၊
ကို။ဌပေတဗ္ဗံ၊၏။တသ္မာ၊ထိုသို့ဤ၌ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကိုထားအပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပ
ရိစ္ဆေဒဝသေန၊ဖြင့်။ပဉ္စဓာပဉ္စဓာ၊ငါးပါးငါးပါးအပြားဖြင့်။ ကောဋ္ဌာ
သေ၊တို့ကို။မနသိကရိတွာ၊၍။ ။(ဤဝဏ္ဏစသောအားဖြင့်မနသိကာရ
သည် ဓာတုမနသိကာရ၊ ပဋိကူလမနသိကာရတို့အား ဆက်ဆံသော

ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောမနသိကာရတည်း။ထို့ကြောင့်၊ဝဏ္ဏာဒိဝသေန။ပ။ မနသိကရိတွာဟူပြီး၍။ယခုအခါမှချဆတ်ဆတ် အသီးသောခေတုမန သိကာရကိုသာလျှင်ပြခြင်းငှါ၊ အဝသာနေ ဗေ၀ံမနသိကာရော ပဝတ္တေ တဗ္ဗော၊မိန့်သော်)။ ။အဝသာနေ၊အဆုံး၌။ဗေ၀ံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်း ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊၏။ ဗုဒ္ဓမေကေသာနာမ၊ဤဆံ တို့မည်သည်ကား။ သီသကဋာဟပလိဝေဌနစမ္မေ၊ဦးခေါင်းခွံကိုမြှေး ရစ်သောအရေထူ၌။ ဓာတာ၊ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ထိုဆံနှင့်အရေနှစ် ပါးတို့တွင်။ ဝမ္မိက မတ္ထကေ၊ တောင်ပို့ထိပ်၌။ ကုဏ္ဌတိဏာသု၊ တုံး သောမြက်တို့သည်။ဝါ၊မြက်သောက်တို့သည်။ ဓာတေသု၊ရောက်ကုန် သည်ရှိသော်၊ဝမ္မိကမတ္ထကော၊သည်။မယိ၊၌။ ကုဏ္ဌတိဏာနိ၊တို့သည်။ ဓာတာနိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ ကုဏ္ဌတိဏာနိပိ၊တို့သည် လည်း။ မယံ၊တို့သည်။ ဝမ္မိကမတ္ထကေ၊၌။ဓာတာနိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။န ဇာနန္တိ၊ယထာ၊မသိကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ သီသကဋာဟပလိဝေဌန စမ္မံ၊သည်။မယိ၊၌။ကေသာ၊တို့သည်။ဓာတာ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာ တိ၊မသိ။ကေသာပိ၊တို့သည်လည်း။မယံ၊တို့သည်။ သီသကဋာဟပလိ ဝေဌနစမ္မေ၊၌။ ဓာတာ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊ကုန်။ ဧဝေခမ္မာ၊ဤ သီသကဋာဟပလိဝေဌနစမ္မ၊ကေသာဟုခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သောဘူတ ရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ အညမညံ၊ချင်း။ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခန ရဟိတာ၊ ငါ၌ဆံတို့သည်ရောက်ကုန်၏၊ငါတို့သည်ဦးရေ၌ရောက်ကုန် ၏ဟုနှလုံးသွင်းခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းကင်းကုန်၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့် အကြောင်း ၏ဝှင်း၊အကျိုး၏ဝှင်း၊ အဗျာပါရအဖြစ်ဖြင့်ခေတုမတ္တအဖြစ်ကိုပြ၏။ ထို သို့ပြသဖြင့်လည်းအာဘောဂပစ္စဝေက္ခနာတို့၏လည်း ဤအတူ အဗျာ ပါရအဖြစ်ကိုပြ၏ဟုမှတ်)။ ။ဣတိဗုဒ္ဓမိနာဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဖြင့်။ ကေ သာနာမ၊ဆံတို့မည်သည်ကား။ဗုဒ္ဓမသ္မိံသရီရေ၊၌။ပါဋိယေက္ကော၊အသီး သော။ကောဋ္ဌာသော၊အစုတည်း။အစေတနော၊စိတ်စေတနာမဟုတ်။ ဝါ၊စိတ်စေတနာကင်းသောတရားတည်း။ အဗျာကတော၊အဗျာကတ ရာသိ၌ အကျုံးဝင်၏။ သုညော၊ အတ္တမှဆိတ်၏။ တတောဇော၊ လျှင်။ နိဿတ္တော၊သတ္တဝါမဟုတ်။ ထဒ္ဓလက္ခဏာဓိကတာယ၊ထဒ္ဓလက္ခဏာ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။ ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာခိုင်ခံ့၏။ တ တောဇော၊ ထိုသို့တောင့်မာခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝှင်း။ ပထဝီခေ

တုပထပိခေတ်။ ဇာတိဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ မနသိကာရော၊ကို။ ပ
ဝတ္တေတဗ္ဗော၊၏။လောမာ၊တို့သည်။ သရီရဝဏ္ဏနစမ္မော၊ကိုယ်ကိုမြွေး
ရစ်သောအရေထူ၌။ဇာတာ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုအမွေးနှင့်အရေတို့တွင်။
သုညဂါမဋ္ဌာနေ၊ လူဆိတ်သောရွာဆိုးကုန်း၌။ ဒဗ္ဗတိဏကေသု၊နေဇာ
မြက်တို့သည်။ဇာတေသု၊ရောက်ကုန်လတ်သော်။ ။(သုညဂါမကိုဆို
ခြင်းသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ကာယ၏ဝေဒကကင်းသည့်၏အဖြစ်ကိုပြ
ခြင်းအကျိုးငှါတည်း)။ ။သုညဂါမဋ္ဌာနံ၊သည်။မယိ၊၌။ဒဗ္ဗတိဏကာ
နိ၊တို့သည်။ဇာတာနိ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ ဒဗ္ဗတိဏကာနိ
ပိ၊တို့သည်လည်း။မယံ၊တို့သည်။ သုညဂါမဋ္ဌာနေ၊၌။ ဇာတာနိ၊ကုန်၏။
ဇာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။သရီရဝဏ္ဏနစမ္ဗံ၊သည်။မယိ၊
၌။လောမာ၊တို့သည်။ဇာတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။လောမာ
ပိ၊တို့သည်လည်း။မယံ၊တို့သည်။ သရီရဝဏ္ဏနစမ္မော၊၌။ဇာတာ၊ကုန်၏။
ဇာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။ ဧတေဓမ္မာ၊ဤသရီရဝဏ္ဏနစမ္မ၊လောမမဟုခေါ်
ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်း
တူ)။ ။နခါ၊နှစ်ဆယ်သောခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ အင်္ဂုလိ
နံ၊ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂေသု၊အဖျားတို့၌။ ဇာတာ၊ကုန်၏။
တတ္ထ၊ထိုအင်္ဂုလဂ္ဂ၊နခတို့တွင်။ ကုမာရကေသု၊သူငယ်တို့သည်။ ဒဏ္ဍ
ကေဟိ၊လှံတံတို့ဖြင့်။ မဓုကဋ္ဌိကေ၊ သစ်မည်စည်စေ့တို့ကို။ ဝိဇ္ဈိတွာ၊
ထိုး၍။ ကီဠန္တေသု၊ကစားကုန်သည်ရှိသော်။ ဒဏ္ဍကာ၊လှံတံတို့သည်။
အမှေသု၊တို့၌။မဓုကဋ္ဌိကာ၊တို့ကို။ဌပိတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊
ကုန်။မဓုကဋ္ဌိကာပိ၊တို့သည်လည်း။ မယံ၊တို့ကို။ဒဏ္ဍကေသု၊လှံတံများ
တို့၌။ဌပိတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။အင်္ဂုလိ
ယော၊တို့သည်။အမှာကံ၊တို့၏။ အဂ္ဂေသု၊တို့၌။နခါ၊တို့သည်။ ဇာတာ၊
ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊ကုန်။နခါပိ၊တို့သည်လည်း။ မယံ၊တို့သည်။
အင်္ဂုလီနံ၊တို့၏။အဂ္ဂေသု၊တို့၌။ ဇာတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊ကုန်။
ဧတေဓမ္မာ၊ ဤအင်္ဂုလဂ္ဂနခဟုခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်ဥပါဒါ
ရုပ်တရားတို့သည်။(အကြွင်းနည်းတူ)။ ။ဒန္တာ၊သွားတို့သည်။ဟနုကဋ္ဌိ
ကေသု၊မေးရိုးတို့၌။ ဇာတာ၊ကုန်၏။ တတ္ထ၊ထိုမေးရိုးနှင့်သွားနှစ်ပါးတို့
တွင်။ဝဍ္ဎကီဟိ၊လက်သမားတို့သည်။ပါသာဏဥဒုက္ခလကေသု၊ကျောက်
ဆုံငယ်တို့၌။ ကေနစိဒေဝသိလေသဇာတေန၊ တစုံတခုသော အစေး

ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ဘွဲ့၍။ ဌပိတဋ္ဌမ္ဘေသု၊ တိုင်တို့ကိုထားအပ်ကုန်လသော်။
ဥဒုက္ခလာ၊ကျောက်ဆံတို့သည်။အမှေသု၊တို့၌။ထမ္ဘာ၊တို့သည်။ဌိတာ၊
ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။ထမ္ဘာပိ၊တို့သည်လည်း။မယံ၊တို့သည်။
ဥဒုက္ခလေသု၊တို့၌။ဌိတာ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနန္တိယထာ၊သို့။ဧဝမေ
ဝ၊တူ။ဟာနုကဉ္ဇိနိ၊တို့သည်။အမှေသု၊တို့၌။ဒန္တာ၊တို့သည်။ ဇာတာ၊ကုန်
၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။ဒန္တာပိ၊တို့သည်လည်း။မယံ၊တို့သည်။ဟနု
ကဉ္ဇိသု၊တို့၌။ဇာတာ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။ဧတေဓမ္မါ၊ဤဟနု
ကဉ္ဇိ၊ဒန္တဟုခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သောဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။
ပ။(ဂေဟတ္ထမ္ဘာနံအာဓာရဘာဝေနဌပိတသိလာယောပါသာဏဥဒုက္ခ
လကာနီတိအဓိပ္ပေတာနိ၊ရင်း)။ ။တစော၊အရေသည်။သကလသရီ
ရံ၊ကိုယ်အလုံးကို။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊မြွေးရှက်၍။ဌိတော၊၏။ တတ္ထ၊ထို
ကိုယ်နှင့်အရေနှစ်ပါးတို့တွင်။မဟာဝီဏာယ၊စောင်းကြီးကို။အလ္လဂေါ
စမ္မပရိယောနဒ္ဓါယ၊စိုသောနွားရေဖြင့်ကြက်အပ်သည်ရှိသော်။ မဟာ
ဝီဏာ၊သည်။အဟံ၊ကို။အလ္လဂေါစမ္မေန၊သည်။ပရိယောနဒ္ဓါ၊ကြက်အပ်
၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။အလ္လဂေါစမ္မမ္ပိ၊သည်လည်း။ မယာ၊သည်။
မဟာဝီဏာ၊ကို။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝ
မေဝ၊တူ။သရီရံ၊သည်။အဟံ၊ကို။တစေန၊သည်။ ပရိယောနဒ္ဓံ၊၏။ဣတိ၊
သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။တစောပိ၊သည်လည်း။မယာ၊သည်။သရီရံ၊ကို။ပရိ
ယောနဒ္ဓံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ ဧတေဓမ္မာ၊ဤသရီရ၊ တစဟု
ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သောဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ပ။ ။(ဒုဂ္ဂန္ဓာ
ဒိဘာဝေနတစဿသဒိသဘာဝတ္ထံအလ္လဂေါစမ္မဂ္ဂဟဏံ)။ ။မံသံ၊ကိုး
ရာသောသားတစ်သည်။အဋ္ဌိသင်္ဃာတံ၊ အလွန်နှင့်တကွသုံးရာသောအ
ရိုးအစုကို။အနုလိမ္ပိတွာ၊လိမ်းကျံ၍။ဌိတံ၊၏။တတ္ထ၊ထိုအရိုးစုနှင့်အသား
တို့တွင်။ဘိတ္တိယာ၊နံရံကို။ မဟာမတ္တိကာလိတ္တာယ၊မြေဖြင့်ထူစွာလိမ်း
ကျံအပ်သည်ရှိသော်။ဘိတ္တိ၊သည်။ အဟံ၊ကို။မဟာမတ္တိကာယ၊ ထူစွာ
သောမြေစိုင်ဖြင့်။ လိတ္တာ၊လိမ်းကျံအပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ မ
ဟာမတ္တိကာပိ၊သည်လည်း။ မယာ၊သည်။ ဘိတ္တိ၊ကို။ လိတ္တာ၊၏။ ဣတိ၊
သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ အဋ္ဌိသင်္ဃာတော၊သည်။ အဟံ၊
ကို။ နဝပေသိသတပ္ပဘေဒေန၊ ကိုးရာသော သားတစ်အပြားရှိသော။
မံသေန၊အသားသည်။ လိတ္တော၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ မံသမ္ပိ၊

သည်လည်း။ မယာ၊သည်။ အဋ္ဌိသင်္ဃာဋော၊ကို။ လိင်္ဂော၊၏။ဉာတိ၊သို့။
နဇာနာတိ၊မသိ။ တေဓမ္မာ၊၌အဋ္ဌိသင်္ဃာဋ၊မံသဟုခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်
သောဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ပ။ ။နှာရူ၊ ကိုးရာသောအ
ကြောတို့သည်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်အတွင်း၌။ အဋ္ဌိနိ၊အလွန်နှင့်တ
ကွသုံးရာသောအရိုးတို့ကို။ အာဗန္ဓမာနာ၊ဘွဲ့ကုန်လျက်။ ဌိတာ၊ကုန်၏။
တတ္ထ၊ထိုအကြောနှင့်အရိုးနှစ်ပါးတို့တွင်။ကုဋ္ဋဒါရူသု၊နံရံခြေဖြစ်သော
သစ်တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊နွယ်တို့ဖြင့်။ ဝိနဒ္ဓေသု၊ ဖွဲ့ရက်ဘွဲ့ချည်အပ်ကုန်
သည်ရှိသော်။ ကုဋ္ဋဒါရူနိ၊နံရံခြေသစ်တို့သည်။ မယံ၊တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊
နွယ်တို့သည်။ ဝိနဒ္ဓါနိ၊ဘွဲ့ချည်အပ်ကုန်၏။ဉာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊မသိကုန်။
ဝလ္လိယောပိ၊တို့သည်လည်း။ အမှေဟိ၊တို့သည်။ ကုဋ္ဋဒါရူနိ၊တို့ကို။ ဝိ
နဒ္ဓါနိ၊ကုန်၏။ ဉာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ အဋ္ဌိနိ၊တို့
သည်။မယံ၊တို့ကို။နှာရူဟိ၊တို့သည်။အာဗန္ဓာနိ၊ဘွဲ့အပ်ကုန်၏။ဉာတိ၊သို့။
နဇာနန္တိ၊ကုန်။နှာရူပိ၊တို့သည်လည်း။အမှေဟိ၊တို့သည်။ အဋ္ဌိနိ၊တို့ကို။
အာဗန္ဓာနိ၊ကုန်၏။ ဉာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊ကုန်။ တေဓမ္မာ၊၌နှာရူ၊အဋ္ဌိဟု
ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သောဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ပ။ ။အဋ္ဌိ
သု၊တို့တွင်။ ပဏှိကဋ္ဌိ၊ဖနှောင့်ရိုးသည်။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိံ၊ဖမျက်ရိုးကို။ဥက္ခိ
ပိတွာ၊ရွက်၍။ဌိတံ၊၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိ၊သည်။ ဇင်္ဃဋ္ဌိံ၊မြင်းခေါင်းရိုးကို။ပ။
ဇင်္ဃဋ္ဌိ၊သည်။ ဦရုဋ္ဌိံ၊ပေါင်ရိုးကို။ပ။ ဦရုဋ္ဌိ၊သည်။ ကဋိဋ္ဌိံ၊ခါးရိုးကို။ပ။
ကဋိဋ္ဌိ၊သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကံ၊ကျော်ဆစ်ရိုးကို။ပ။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကော၊သည်။
ဂီဝဋ္ဌိံ၊လည်ရိုးကို။ပ။ဂီဝဋ္ဌိ၊သည်။သီသဋ္ဌိံ၊ဦးခေါင်းရိုးကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊
၍။ဌိတံ၊၏။ ။(အဋ္ဌိသုပဏှိကဋ္ဌိ။ပ။ ဂီဝဋ္ဌိသီသဋ္ဌိံဥက္ခိပိတွာဌိတံ၊ဟူ
ပြီး၍။ တဖန်၊သီသဋ္ဌိဂီဝဋ္ဌိကေပတိဋ္ဌိတံ၊ စသည်ကို အဘယ်ငှါဆိုပြန်
သနည်းဟူမူ။ပဏှိကဋ္ဌိအာဒီနံအာဓာရဘာဝေါဝိယဂေါပ္ဖကဋ္ဌိအာဒီနံ
အာဓေယျဘာဝေါပိ အသမန္နာဟာရသိဒ္ဓေါတိ ဒဿနတ္ထံ ပဏှိကဋ္ဌိ
ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိံဥက္ခိပိတွာဌိတန္တိအာဒိံဝတွာ ပုနသီသဋ္ဌိဂီဝဋ္ဌိကေပတိဋ္ဌိ
တန္တိအာဒိံဝုတ္တံ၊ဋီကာ။ ။တနည်း ပဏှိကဋ္ဌိဂေါပ္ဖကဋ္ဌိံဥက္ခိပိတွာစ
သည်ဖြင့် ဖနှောင့်ရိုးစသည်တို့၏အာဓာရအဖြစ်ကိုပြပြီး၍ ပဋိလောမ
အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဦးခေါင်းရိုးစသည်တို့၏အာဓေယျအဖြစ်ကို ပြ
ခြင်းငှါဆိုပြန်သည်ဟူပေ)။ ။သီသဋ္ဌိ၊သည်။ ဂီဝဋ္ဌိကေ၊၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊
၏။ ဂီဝဋ္ဌိ၊သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဋကေ၊၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊၏။ပ။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိ၊သည်။

ပဏ္ဍိကဋ္ဌိကော၌။ ပတိဋ္ဌိတာံ၊၏။ ။(ယခင့်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသောအရိုးတို့
၏အာခါရအာခေယျအဖြစ်ဖြင့် အသမန္တာဟာရကိုပမာပမည်းနှင့်တ
ကွပြလိုသည်ဖြစ်၍၊တတ္ထယထာဇရဋ္ဌကဒါရု၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
တတ္ထ၊ထိုအရိုးတို့တွင်။ ဇရဋ္ဌကဒါရုဂေါမယာဒိသဉ္စယေသု၊ အရှ၍၊သစ်၊
နွားချေးစသည့်တို့၏အပေါင်းအစုတို့၌။ ဟေဋ္ဌိမာဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်
အောက်၌တည်သောအရှ၍သစ်အစရှိသည့်တို့သည်။ မယံ၊ ငါတို့ကား။
ဥပရိမေဥပရိမေ၊ အထက်အထက်၌တည်သော အရှ၍သစ်အစရှိသည်
တို့ကို။ဥက္ခိပိတွာ၊၍။ ဌိတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ ယထာ၊သို့။ဥပရိ
မာဥပရိမာပိ၊ အထက်အထက်၌တည်သော အရှ၍သစ်စသည့်တို့သည်
လည်း။ မယံ၊ တို့ကား။ ဟေဋ္ဌိမေသုဟေဋ္ဌိမေသု၊ အောက်အောက်၌
တည်သောအရှ၍သစ်စသည့်တို့၌။ပတိဋ္ဌိတာ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ
ယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ပဏ္ဍိကဋ္ဌိ၊သည်။ အဟံ၊ငါကား။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိ၊
ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊၍။ဌိတာံ၊၏။ ဇာတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ဧတေဓမ္မာ၊ဤ
ပဏ္ဍိကဋ္ဌိ၊ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိစသည် ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ် ဥပါဒါ
ရုပ်တရားတို့သည်။(အကြွင်းနည်းတူ)။ ။အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ခြင်ဆီသည်။ တေ
သံတေသံအဋ္ဌိနံ၊ထိုထိုအရိုးတို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၌။ဌိတာံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအ
ရိုးနှင့်ခြင်ဆီတို့တွင်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနံ၊ ဝါးဆစ်စသည့်တို့၏။ အန္တော၊၌။
ပက္ခိတ္တသိန္နဝေတ္တဂ္ဂါဒီသု၊ ပြုတ်ဖြော်ပြီးသော ကြံမ်ညွှန့် စသည့်တို့ကို
ထည့်အပ်ကုန်သည့်ရှိသော်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနိ၊ တို့သည်။ အမှေသု၊တို့၌။
ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနိ၊တို့ကို။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ကုန်၏။ ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ ယထာ၊သို့။
ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနိပိ၊တို့သည်လည်း။ မယံ၊တို့သည်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီသု၊တို့၌။ ဌိ
တာနိ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ ယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ အဋ္ဌိနိ၊ထိုထို
အရိုးတို့သည်။ အမှာကံအန္တော၊ငါတို့အတွင်း၌။ မိဉ္ဇံ၊ခြင်ဆီသည်။ ဌိ
တာံ၊၏။ ဇာတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။ မိဉ္ဇမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊ကား။အဋ္ဌိနံ၊
တို့၏။ အန္တော၊၌။ဌိတာံ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။ဝက္ကံ၊အညှို့
သည်။ဂလဝါဋကတော၊ရေမျိုမှ။ဝါ၊လည်ချောင်းမှ။ နိက္ခန္တေန၊ထွက်
သော။ ဧကမူလေန၊ တခုသောအမြစ်ရှိသော။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။
ဂန္တွာ၊၍။ ဒွိဓာဘိန္နေန၊နှစ်ဖြာကွဲသော။ ထူလနှာရုနာ၊အကြောကြီးဖြင့်။
ဝိနိဗဒ္ဓံ၊ဘွဲ့စပ်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဟာဒယမံသံ၊နှလုံးသားကို။ ပရိက္ခိ
ပိတွာ၊၍။ဌိတာံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအညှို့နှင့်အကြောတို့တွင်။ အမ္ဗဖလဒွယေ၊

သရက်သီးနှစ်လုံးပွတ်ကို၊ ဝဏ္ဏုပနိဗန္ဓေ၊အညာ၊ဖြင့် ဘွဲ့အပ်သည် ရှိ
သော်။ဝဏ္ဏံ၊အညာသည်။မယာ၊သည်။ အမ္ဗဖလဒွယံ၊ကို။ ဥပနိဗန္ဓိ၊ဘွဲ့
အပ်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ အမ္ဗဖလဒွယမ္ပိ၊သည်လည်း။အ
ဟံ၊ကို။ဝဏ္ဏေန၊သည်။ ဥပနိဗန္ဓိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝ
မေဝ၊တူ။ထူလနှာရု၊အကြောကြီးသည်။မယာ၊သည်။ဝက္ကံ၊ကို။ဥပနိဗန္ဓိ၊
၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ဝက္ကမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊ကို။ ထူလနှာရု
နာ၊သည်။ဥပနိဗန္ဓိ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။ဟာဒယံ၊သည်။
သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဥရဋ္ဌိပဉ္စရမဇ္ဈံ၊ ရင်ရိုးချိုင့်အလယ်ကို။
နိဿာယ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုနှလုံးရင်ရိုးချိုင့်တို့တွင်။ ဖိဋ္ဌသန္ဓမာနိ
ကပလ္လရံ၊ဆွေးမြည့်သောသံလျှင်းချိုင့်ကို။နိဿာယ၊၍။ မံသပေသိယာ၊
သားတစ်ကို။ ဌပိတာယ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဖိဋ္ဌသန္ဓမာနိကပလ္လ
ရဗ္ဘန္တရံ၊ဆွေးမြည့်သောသံလျှင်းချိုင့်အတွင်းသည်။မံ၊ကို။ နိဿာယ၊
၍။ မံသပေသိ၊ကို။ဌပိတာ၊၏။ ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ မံသပေ
သိပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ဖိဋ္ဌသန္ဓမာနိကပလ္လရံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။
ဌိတာ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ဥရဋ္ဌိပဉ္စရဗ္ဘန္တ
ရံ၊ရင်ရိုးချိုင့်အတွင်းသည်။မံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ဟာဒယံ၊သည်။ ဌိတံ၊၏။
ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ဟာဒယမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ဥရဋ္ဌိပဉ္စ
ရံ၊ကို။ နိဿာယ၊၍။ဌိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။ယကနံ၊
အသည်းသည်။ အန္တောသရီရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဒွိန္နံ၊ထနာနံ၊နှစ်ခုသော
သားမြတ်တည်ရာတို့၏။အဗ္ဘန္တရေ၊ဝေမဇ္ဈေ၊အလယ်၌။ဒက္ခိဏပဿံ၊
လကျာနံပါးကို။ နိဿာယ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုအသည်းနှင့်နံပါးတို့
တွင်။ ဥက္ခလိကပါလပဿမှိ၊ အိုးကင်းနံပါး၌။ ယမကမံသပိဏ္ဍော၊ အ
သားစိုင်အစုံသည်၊ လဂ္ဂေါ၊ ငြိသည်ရှိသော်။ ဥက္ခလိကပါလပဿံ၊ အိုး
ကင်းနံပါးသည်။ မယိ၊၌။ ယမကမံသပိဏ္ဍော၊သည်။ လဂ္ဂေါ၊ ငြိလျက်
တည်၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ယမကမံသပိဏ္ဍောပိ၊သည်
လည်း။အဟံ၊သည်။ဥက္ခလိကပါလပဿေ၊၌။ လဂ္ဂေါ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာ
နာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ ထနာနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊၌။ ဒက္ခိဏ
ပဿံ၊သည်။ မံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ယကနံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။နဇာ
နာတိ၊မသိ။ယကနမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ထနာနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တ
ရေ၊၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မ

သိ။ပ။ ။ကိလောမကောသု၊ အမြွေးတို့တွင်။ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊ဖုံး
လွှမ်းသောအမြွေးသည်။ဟဒယဉ္စ၊နှလုံးကိုရင်း။ဝက္ကဉ္စ၊အညှို့ကိုရင်း။ပရိ
ဝါရေတွာ၊၍။ ဌိတံ၊၏။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊မဖုံးလွှမ်းသောအမြွေး
သည်။သကလသရီရေ၊ကိုယ်အလုံး၌။စမ္မဿ၊အရေ၏။ဟေဋ္ဌတော၊မှ။
မံသံ၊ကို။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊မြွေးရက်၍။ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအမြွေးအညှို့
အစရှိသည်တို့တွင်။မံသေ၊အသားကို။ပိလောတိကာပလိဝေဌိတေ၊ဖြူ
သောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးနွမ်းဖြင့် မြွေးရစ်အပ်သည် ရှိသော်။ မံသံ၊
သည်။အဟံ၊ကို။ပိလောတိကာယ၊ဖြူသောပုဆိုးနွမ်းဖြင့်။ ပလိဝေဌိတံ၊
၏။ဉာတိ၊သို့။နစာနာတိယထာ၊သို့။ပိလောတိကာပိ၊သည်လည်း။မယာ၊
သည်။မံသံ၊ကို။ပလိဝေဌိတံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။ နစာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေ
ဝ၊တူ။ ဝက္ကဟဒယာနိ၊အညှို့နှလုံးသားတို့သည်။မယံ၊တို့ကို။ ပဋိစ္ဆန္နကိ
လောမကေန၊ဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြွေးသည်။ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်
ကုန်၏။ဉာတိ၊သို့။နစာနန္တိ၊ကုန်။သကလသရီရေ၊ကိုယ်အလုံး၌။မံသဉ္စ၊
သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ကိလောမကေန၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္န အမြွေးသည်။
ပဋိစ္ဆန္နော၊၏။ဉာတိ၊သို့။နစာနာတိ၊မသိ။ ။(ဤသို့အသီးအသီးယောဇ
နာ)။ ။ကိလောမကမ္ပိ၊သည်လည်း။မယာ၊သည်။ဝက္ကဟဒယာနိစ၊တို့
ကိုရင်း။သကလသရီရေ၌။မံသဉ္စ၊ကိုရင်း။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။နစာနာ
တိ၊မသိ။ပ။ ။ပိဟကံ၊အဖျဉ်းသည်။ဟဒယဿ၊၏။ဝါမပဿေ၊လက်ဝဲ
နံပါး၌။ဥဒရပဋလဿ၊ဝမ်းရေလွှာ၏။ဝါ၊ဝမ်းပျဉ်း၏။မတ္ထကပဿံ၊အ
ထက်နံပါးကို။နိဿာယ၊၍။ ဌိတံ၊၏။တတ္ထ၊ထိုအဖျဉ်းဝမ်းပျဉ်းအထက်
နံပါးတို့တွင်။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊ကျီဆိုး၏အတွင်းအထက်နံပါးကို။
နိဿာယ၊၍။ဂေါမယပိဏ္ဍိယာ၊နွားချေးစိုင်သည်။ဌိတာယ၊တည်လတ်
သော်။ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊သည်။ဂေါမယပိဏ္ဍိ၊သည်။ မံ၊ကို။နိဿာ
ယ၊၍။ဌိတာ၊၏။ဉာတိ၊သို့။ နစာနာတိယထာ၊သို့။ ဂေါမယပိဏ္ဍိပိ၊သည်
လည်း။အဟံ၊သည်။ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ဌိတာ၊၏။ဉာ
တိ၊သို့။နစာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ဥဒရပဋလဿ၊၏။ မတ္ထက
ပဿံ၊သည်။ပိဟကံ၊သည်။မံ၊ကို။ နိဿာယ၊၍။ဌိတံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။နစာ
နာတိ၊မသိ။ ပိဟကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ဥဒရပဋလဿ၊၏။
မတ္ထကပဿံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ဌိတံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။နစာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။
ပပ္ဖာသံ၊အဆုတ်သည်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ကိုယ်တွင်း၌။ ဒွိန္နံထနာနံ၊သား

မြတ်နှစ်ခုတည့်ရာတို့၏။အန္တရေ၊အလယ်၌။ဟာဒယဉ္စ၊နှလုံးကိုင်း။ ယကနဉ္စ၊အသည်းကိုင်း။ ဥပရိ၊၌။ဆာဒေတွာ၊ဖုံးလွှမ်း၍။ ဩလမ္ဗန္တံ၊တွဲလွဲဆွဲလျက်။ ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဆုတ်နှလုံးအသည်းတို့တွင်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရေ၊ကျီဆိုး၏အတွင်း၌။ သကုဏကုလာဝကော၊စာပေါင်းသောင်းသိုက်သည်။ လမ္ဗမာနေ၊ တွဲလွဲဆွဲ၍ တည်လတ်သော်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရံ၊သည်။မယိ၊၌။သကုဏကုလာဝကော၊သည်။လမ္ဗမာနော၊တွဲလွဲဆွဲလျက်။ဌိတော၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။သကုဏကုလာဝကောပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရေ၊၌။လမ္ဗမာနော၊လျက်။ဌိတော၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ တံသရီရဗ္ဘန္တရံ၊ထိုကိုယ်၏အတွင်းသည်။မယိ၊၌။ ပပ္ဖါသံ၊သည်။ လမ္ဗမာနံ၊လျက်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ ပပ္ဖါသမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ဧဝရူပေ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊၌။လမ္ဗမာနံ၊လျက်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။အန္တံ၊အူမအခွေသည်။ ဂလဝါဋကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တေ၊အထက်ရေမျိုဟုဆိုအပ်သော လည်ချောင်းတွင်းအောက်ကျင်ကြီးကြောင်းအဆုံးရှိသော။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ကိုယ်တွင်း၌။ ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်တွင်းအူမတို့တွင်။ လောဟိတဒေါဏိကာယ၊သွေးပြည့်သောစားကျင်း၌။ဆိန္နသိသဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရေ၊ပြတ်သောဦးခေါင်းရှိသော ကျိုင်းကောင်မြွေ၏ကိုယ်ကို။ဩဘုဇိတွာ၊ခွေ၍။ဌပိတေ၊ထားအပ်လသော်။လောဟိတဒေါဏိ၊သည်။မယိ၊၌။ဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ လောဟိတဒေါဏိယာ၊၌။ ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ သရီရဗ္ဘန္တရံ၊သည်။မယိ၊၌။ အန္တံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ အန္တမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊၌။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။ အန္တဂုဏံ၊အူသွဲသည်။ဝါ၊အူသိမ်သည်။ အန္တန္တရေ၊အူမ၏အကြား၌။ ဧကဝီသတိအန္တာဘောဂေ၊နှစ်ဆဲ့တခုသောအရပ်တို့၌ အောက်သို့အခွေအခွေဖြစ်ကုန်သောအူခွေတို့ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ဘွဲ့၍။ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအူသိမ်အူမနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပါဒပုဉ္ဆနရဇ္ဇုမဏ္ဍလကံ၊ခြေသုတ်ကြိုးဝန်းကို။ သိဗ္ဗိတွာ၊ချုပ်၍။ ရဇ္ဇုကေသု၊ကြိုးယယ်တို့သည်။ ဌိတေသု၊တည်ကုန်လတ်သော်။ပါဒပုဉ္ဆနရဇ္ဇုမဏ္ဍလကံ၊သည်။ရဇ္ဇုကာ၊ကြိုးယယ်တို့

သည်။မံ၊ကို။သိဗ္ဗိတွာ၊၍။ဌိတာ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။
ရဇ္ဇု[ကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊တို့သည်။ ပါဒပုဉ္ဆနရဇ္ဇု[မဏ္ဍလကံ၊
ကို။သိဗ္ဗိတွာ၊၍။ဌိတာ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနန္တိ၊ယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊
တူ။အန္တံ၊အူမခွေသည်။အန္တဂုဏံ၊သည်။မံ၊ကို။အာဗန္ဓိတွာ၊ဖွဲ့၍။ဌိတံ၊
၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊သိ။အန္တဂုဏမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။အန္တံ၊
ကို။အာဗန္ဓိတွာ၊၍။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။(အာမာသ
ယ၌တည်သောပရိဘုတ္တာဟာရကို ဥဒရိယဟုဆိုအပ်ရကား။ ဥဒရိယံ
ဥဒရေဌိတံအသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။အသိတ။
ပ။တံ၊စားအပ်၊သောက်အပ်၊ခဲအပ်၊လျက်အပ်သောအာဟာရဟုဆိုအပ်
သော။ဥဒရိယံ၊အစာသစ်သည်။ဥဒရေ၊အစာသစ်အိမ်၌။ဌိတံ၊၏။တတ္ထ၊
ထိုအစာသစ်နှင့်တည်ရာအိမ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ သာဏဒေါဏိယံ၊ခွေးစား
ကျင်း၌။ သုဝါနဝမထုမှိ၊ခွေးအန်ဖတ်သည်။ ဌိတော၊တည်လတ်သော်။
သာဏဒေါဏိ၊သည်။ မယိ၊၌။ သုဝါနဝမထု၊သည်။ဌိတော၊၏။ ဣတိ၊
သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။သုဝါနဝမထုပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။သာ
ဏဒေါဏိယံ၊၌။ ဌိတော၊၏။ ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊
တူ။ဥဒရံ၊သည်။ မယိ၊၌။ဥဒရိယံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မ
သိ။ဥဒရိယမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ ဥဒရေ၊၌။ ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။န
ဇာနာတိ၊မသိ။ပ။ ။ကရီသံ၊ အစာဟောင်းသည်။ ပက္ကာသယသင်္ခါ
တေ၊အစာကျက်အိမ်ဟုဆိုအပ်သော။အဋ္ဌင်္ဂုလဝေဠုပဗ္ဗသဒိသေ၊လက်
ရှစ်သစ်ရှိသောဝါးဆစ်နှင့်တူသော။ အန္တပရိယောသာနေ၊ အူမ၏အ
ဆုံး၌။ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအစာကျက်တည်ရာအိမ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝေဠု
ပဗ္ဗေ၊ဝါးဆစ်၌။ ဩမဒ္ဒိတွာ၊နယ်၍။ သဏှပဏ္ဍုမတ္တိကာယ၊ သိမ်မွေ့
သော ဖြော့တော့သော မြေညက်ကို။ ပက္ခိတ္တာယ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိ
သော်။ ဝေဠုပဗ္ဗံ၊သည်။ မယိ၊၌။ပဏ္ဍုမတ္တိကာ၊သည်။ ဌိတာ၊၏။ဣတိ၊
သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။
ဝေဠုပဗ္ဗေ၊၌။ ဌိတာ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။
ပက္ကာသယော၊သည်။မယိ၊၌။ကရီသံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ နဇာနာ
တိ၊မသိ။ ကရီသမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ ပက္ကာသယေ၊၌။ဌိတံ၊၏။
ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊သိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။မတ္ထလုင်္ဂံ၊ဦးနှောက်သည်။သီ
သကဋာဟဗ္ဘန္တရေ၊ဦးခေါင်းခွံအတွင်း၌။ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုဦးနှောက်

ဦးခေါင်းခွံ အတွင်းတို့တွင်။ ပုရာဏလာဗုကဋာဟေ၊ ဟောင်းလေပြီး
သောဘူးအခွံ၌။ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိယာ၊မုန့်ညက်ပိုင်ကို။ပက္ခိတ္တာယ၊ထည့်အပ်သည်
ရှိသော်။ လာဗုကဋာဟံ၊သည်။မယိ၊၌။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ၊သည်။ဌိတာ၊၏။ဣတိ၊
သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။လာဗုက
ဋာဟေ၊၌။ဌိတာ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။သီသ
ကဋာဟဗ္ဘန္တရံ၊သည်။မယိ၊၌။မတ္ထလုင်္ဂံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာ
နာတိ၊မသိ။ မတ္ထလုင်္ဂမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ သီသကဋာဟဗ္ဘန္တ
ရေ၊၌။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။

၁၅၁။ ပိတ္တေသု၊ သည်းခြေတို့တွင်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေ
သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်၏။ သကလသရီရံ၊ကိုယ်အ
လုံးကို။ဗျာပေတွာ၊နှံ့၍။ဌိတံ၊၏။ ။(အဗဒ္ဓပိတ္တသည်၊သံသရဏလော
ဟိတကဲ့သို့ရင်း၊ကိုယ်အငွေ့တေဇောကဲ့သို့ရင်း၊ကမ္မဇရုပ်နှင့်စပ်သော
ဖြစ်ခြင်း ရှိရကား၊ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ သကလ သရီရံ ဗျာ
ပေတွာဌိတံ၊ဟုမိန့်သော်။ပဋိဗဒ္ဓအဖြစ်ကိုဆိုသဖြင့်လည်းထိုသည်းခြေ
၏ ဇီဝိတိန္ဒြေရှိသော် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာပြ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြေကဲ့သို့
ကေသာ ကမ္မဇအဖြစ်ကိုမပြဟုမှတ်အပ်၏)။ ။ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ဗဒ္ဓသည်းခြေ
သည်။ပိတ္တကောသကေ၊သပွတ်ခါးသီးအိမ်နှင့်တူသောသည်းခြေအိမ်
၌။ဌိတံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအဗဒ္ဓသည်းခြေဗဒ္ဓသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပူဝံ၊
မုန့်ကို။ဗျာပေတွာ၊၍။ တေလေ၊ဆီသည်။ဌိတေ၊တည်လတ်သော်။ပူဝံ၊
သည်။တေလံ၊ဆီသည်။မံ၊ကို။ဗျာပေတွာ၊၍။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာ
တိ၊မသိ။တေလမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ပူဝံ၊ကို။ ဗျာပေတွာ၊၍။ဌိ
တံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ သရီရံ၊သည်။အဗဒ္ဓ
ပိတ္တံ၊သည်။မံ၊ကို။ ဗျာပေတွာ၊၍။ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။အ
ဗဒ္ဓပိတ္တမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။သရီရံ၊ကို။ဗျာပေတွာ၊၍။ ဌိတံ၊၏။
ဣတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ ။ကောသာတကီကောသကေ၊သပွတ်ခါး
သီးအိမ်သည်။ ဝဿောဒကေန၊ မိုးရေဖြင့်။ ပုဏ္ဏေ၊ ပြည့်သည်ရှိ
သော်။ ကောသာတကီကောသကော၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ဝဿောဒကံ၊
သည်။ဌိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဝဿောဒကမ္ပိ၊သည်
လည်း။အဟံ၊သည်။ ကောသာတကီကောသကေ၊၌။ဌိတံ၊၏။ ဣတိ၊သို့။
နဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ ပိတ္တကောသကော၊သည်။ မယိ၊၌။

ဗုဒ္ဓပိတ္တံ၊သည်။ငှါတံ၊၏။ဉာတိ၊သို့။နဇာနာတိ၊မသိ။ ဗုဒ္ဓပိတ္တမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ပိတ္တကောသကော၊၌။ ငှါတံ၊၏။ ဉာတိ၊သို့။ နဇာနာတိ၊မသိ။ ပ။ ။သေမှံ၊ သလိပ်သည်။ ဧကပတ္ထပူရပ္ပမာဏံ၊ တကွမ်းစားပြည့်ရုံ ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ဝါ၊တသပိတ်ပြည့်ရုံပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ။(စတုနာဠိမတ္တံသေမှံဟုဆရာတို့ဆုံးဖြတ်ရကား။ လေးကွမ်းစား ပမာဏရှိသောသပိတ်ကိုယူဟုဆရာတို့ဆိုစကုန်၏)။ ။ဥဒရပဋလေ၊ဝမ်းလွှာ၌။ငှါတံ့၊တည်၏။တတ္ထ၊ထိုသလိပ်နှင့်ဝမ်းလွှာတို့တွင်။စန္ဒနိကာယ၊တံစိုးအိုင်သည်။ဥပရိ၊အထက်၌။သဉ္ဇာတဖေဏပဋလာယ၊လွှန်စွာဖြစ်သောအမြှုပ်လွှာရှိလသော်။ စန္ဒနိကာ၊တံစိုးအိုင်သည်။ မယိ၊ငါ၌။ဖေဏပဋလံ၊အမြှုပ်လွှာသည်။ ငှါတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊ သို့။ ဖေဏပဋလမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ စန္ဒနိကာယ၊၌။ငှါတံ၊၏။ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ဝေမေဝ၊တူ။ဥဒရပဋလံ၊သည်။မယိ၊၌။ သေမှံ၊သည်။ငှါတံ၊၏။ဉာတိနဇာနာတိ။သေမှမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ဥဒရပဋလေ၊၌။ငှါတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ယူသဘူတော၊အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။အာဗန္ဓနာကာရော၊ဘွဲ့သောအခြင်းအရာရှိသော။အာပေါဓာတု၊အာပေါဓာတ်တည်း။ ။(ယူသဘူတောတိရသဘူတော၊ဥန္တိ ဗန္ဓောဒကာဂတ္တမလာဒိနံ့ဆဉ္စနဗ္ဗာနံစန္ဒနိကာ)။ ။ပုဗ္ဗော၊ပြည်သည်။အနိဗဒ္ဓေါကာသော၊မမြဲသောတည်ရာရှိ၏။ ။(ပုဗ္ဗာသယလည်းရှိသည်မဟုတ်လော။ အဘယ်မှု၍ အနိဗဒ္ဓေါကာသောဟူသနည်း။ ပုဗ္ဗာသယောမန္တပညာနံကေသဋ္ဌိဒေဝပေါ်တိတိကတွာအသဗ္ဗာသာဓာရဏတ္တာအမိပ္ပါယေနာဟပုဗ္ဗောအနိဗဒ္ဓေါကာသောတိ)။ ။ယတ္ထယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ခါဏုကဏ္ဍကပ္ပဟရဏ အဂ္ဂိဇာလာဒိဟိ၊ သစ်ငုတ်ဆူးပြောင့်လက်နက်မီးလျှံ စသည်တို့ဖြင့်။ အဘိဟတေ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်မိသော။ သရီရပ္ပဒေသေ၊ကိုယ်အစိတ်၌။ လောဟိတံ၊သွေးသည်။ သန္နဟိတွာ၊စုဝေး၍။ ပက္ကတိ၊ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဠကာဒယော ဝါ၊အိုင်းနာ ထွတ်နာစသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို သွေးစု၍ကျက်ရာအိုင်းနာထွတ်နာဖြစ်ရာအရပ်၌။တိဋ္ဌတိ၊၏။တတ္ထ၊ထိုပြည်နှင့်တည်ရာကိုယ်အရပ်တို့တွင်။ ဖရသုပ္ပဟာရာဒိဝသေန၊ပေါက်ဆိန်ပေါက်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ရုက္ခေ၊သစ်ပင်သည်။ပဋ္ဌိရိတနိယျာသေ၊ ယိုသောအစေးရှိလတ်သော်။ ရုက္ခသာ၊၏။ ပဟာရာ

ဒွိပ္ပဒေသာ၊ ခတ်မိသောအရပ်စသည်တို့သည်။ အမြေသု၊တို့၌။ နိယျာ
သော၊အစေးသည်။ဌိတော၊၏။ဈုတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ နိယျာသော
ဝိ၊သည်လည်း။ အပဟံ၊သည်။ ပဟာရာဒွိပ္ပဒေသေသု၊တို့၌။ ဌိတော၊၏။
ဈုတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ဝေမေဝ၊တွ။သရီရဿ၊၏။ ခါဏုကဏ္ဍကာ
ဒိဟိ၊တို့ဖြင့်။အဘိဟတပ္ပဒေသာ၊ခတ်မိသောအရပ်တို့သည်။အမြေသု၊
တို့၌။ ပဗ္ဗော၊သည်။ဌိတော၊၏။ ဈုတိနဇာနာတိ။ပဗ္ဗောပိ၊သည်လည်း။
အပဟံ၊သည်။ တေသုပဒေသေသု၊ ထိုသစ်ငုတ် ဆူးငြောင့်ခတ်မိရာအ
ရပ်စသည်တို့၌။ ဌိတော၊၏။ ဈုတိနဇာနာတိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။လော
ဟိတေသု၊ သွေးတို့တွင်။ သံသရဏ လောဟိတံ၊ ထိုမှဤမှ ရွေ့သော
သွေးသည်။ ပိတ္တံဝိယ၊အဗဒ္ဓသည်းခြေကဲ့သို့။သကလသရီရံ၊ဇီဝိတိန္ဒြေ
နှင့်စပ်သော အလုံးစုံသောကိုယ်အရပ်ကို။ ဗျာပေတွာ၊နှံ့၍။ ဌိတံ၊၏။
သန္နိစိတလောဟိတံ၊စုဝေး၍တည်သောသွေးသည်။ ယကနဋ္ဌာနဿ၊
အသည်းတည်ရာအရပ်၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ၊အောက်အဘို့ကို။ပူရေတွာ၊
ပြည့်စေ၍။ ဧကပတ္တပူရဏမတ္တံ၊ တကွမ်းစားပြည့်လောက်ရုံမျှရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဝက္ကဟဒယ ယကနပပ္ဖါသာနိ၊အညှို–နှလုံး–အသည်း–အဆုတ်
တို့ကို။ တေမေန္တံ၊ စွတ်စေလျက်။ဌိတံ၊၏။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးသောသွေး
တို့တွင်။ သံသရဏ လောဟိတေ၊ ရွေ့သော သွေး၌။ အဗဒ္ဓပိတ္တသဒိ
သော၀၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေ၌ ဆိုးဖြတ်အပ်သည်နှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်
သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ဖါ
သာနိတေမေန္တံတိ ဧတ္ထ ယကနံဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေန ဇာတရာနိတေ
သမုပရိထောကံထောကံ ပဂ္ဃရဏေနတေမေတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ။ဇာတရံ
ပန၊ စုဝေး၍တည်သောသွေးအဆုံးအဖြတ်ကိုကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
သောနည်းဖြင့်။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။(ထည့်)။ ဇဇ္ဇရကပါလေ၊ဖြဖြကွဲသောအိုး
ကင်းကို။ ဩဝဋ္ဋေ၊ရိုစယ်းစွတ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကေ၊ အိုးကင်း၌တည်
သောရေသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊အိုးကင်းအောက်၌။ လေဍ္ဍုကဋ္ဌဏ္ဍာဒိနိ၊အငုဋ်ခဲ
ပိုင်းစသဉ်တို့ကို၊တေမယမာနေ၊စွတ်စေသည်ရှိသော်။ လေဍ္ဍုကဋ္ဌဏ္ဍာ
ဒိနိ၊တို့သည်။ မယံ၊တို့ကို။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ တေမိယာမ၊ စွတ်စေ
အပ်ကုန်၏။ ဇာတိနဇာနန္တိယထာ၊သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊ အိုးကင်း၌တည်သော
ရေသည်လည်း။အပဟံ၊သည်။ လေဍ္ဍုကဋ္ဌဏ္ဍာဒိနိ၊တို့ကို။တေမေမိ၊စွတ်
စိုစေ၏။ ဈုတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ ။(ဟေဋ္ဌာလေဍ္ဍုကဋ္ဌဏ္ဍာဒိနိတေ

မယမာနေတိတေမကတေမိတဗ္ဗါနံအဗျာပါရတာသာမညနိဒ္ဒေသနတ္တံ ဝေဥပမာဒဿဗ္ဗာ၊ နဠာနသာမညနိဒ္ဒေသနတ္တံ။ သန္နိစိတလောဟိတေန ဟိတေမေတဗ္ဗာနံ ကေသဋ္ဌိဟောဠာ ကာသာစိဥပရိ ဌိတတာ ကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသေဒဿိတာတိ၊ဋီကာ)။ ။ဝေမေဝ၊တူ။ ယကနဿ၊ ၏။ ဟောဠာဘာဂဠာနံ၊အောက်အဘို့အရပ်သည်။ မယိ၊၌။လောဟိတံ၊ သည်။ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိ၊သိ။ ဝက္ကာဒိနိဝါ၊အညှိုစသည်တို့သည် မှုလည်း။ အမှေ၊တို့ကို။ တေမယမာနံ၊စိုစေလျက်။ လောဟိတံ၊သည်။ ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနန္တိ၊ကုန်။ လောဟိတမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ယကနဿ၊၏။ ဟောဠာဘာဂံ၊ကို။ ပူရေတွာ၊၍။ ဝက္ကာဒိနိ၊တို့ကို။တေ မယမာနံ၊စိုစေလျက်။ ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိ၊သိ။ ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။ သေဒေါ၊ချွေးသည်။အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေသု၊မီးပူသောအခါစသည် တို့၌။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက်တို့ကို။ ပူ ရေတွာ၊ပြည့်စေ၍။ တိဋ္ဌတိစေဝ၊တည်လည်းတည်၏။ ပဂ္ဃရတိစ၊ယို လည်းယိုစီး၏။တတ္ထ၊ထိုသေဒဝိဝရနှစ်ပါးတို့တွင်။ဘိသရဋ္ဌာလကုမုဒ နာဠဋ္ဌကလာပေသု၊ကြာစွယ်ကြာရင်း ကုမုဒ္ဒရာကြာရိုး အစည်းတို့ကို။ ဥဒကာ၊ရေမှ။ အဗ္ဗူဠ္ဌမတ္တေသု၊ ဆယ်အပ်ကာမျှဖြစ်ကုန်လသော်။ ဘိ သာဒိကလာပဝိဝရာနိ၊ ကြာစွယ်စသည် အစည်းအပေါက် တို့သည်။ အမှေဟိ၊တို့မှ။ဥဒကံ၊သည်။ ပဂ္ဃရတိ၊၏။ ဉာတိနဇာနန္တိ ယထာ၊သို့။ဘိ သာဒိကလာပဝိဝရေဟိ၊ကြာစွယ်စသည်အစည်းအပေါက်တို့မှ။ ပဂ္ဃ ရန္တံ၊ယိုသော။ဥဒကမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ ဘိသာဒိကလာပဝိဝ ရေဟိ၊တို့မှ။ ပဂ္ဃရာမိ၊ ယို၏။ ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဝေမေဝ၊တူ။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက်တို့သည်။အမှေ ဟိ၊တို့မှ။သေဒေါ၊သည်။ ပဂ္ဃရတိ၊၏။ဉာတိနဇာနန္တိ၊ကုန်။ သေဒေါပိ၊ သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ၊တို့မှ။ပဂ္ဃရာမိ၊ ၏။ ဉာတိနဇာနာတိ၊သိ။ ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။မေဒေါ၊အဆီခဲသည်။ ထူ လဿ၊ဆူသသူ၏။ သကလသရီရံ၊ကို။ဖရိတွာ၊နှံ့၍။ ကိသဿ၊ ကြုံသ သူ၏။ ဇင်္ဃမံသာဒိနိ၊ မြင်းခေါင်းသားစသည်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိ တော၊တည်သော။ပတ္ထိန္နသိနေဟော၊ထပ်ထပ်သောအစေးတည်း။ဝါ၊ အခဲ၏အဖြစ်သို့ရောက်သောအဆီတည်း။ တတ္ထ၊ထိုဠာနီဠာနနှစ်ပါးတို့ တွင်။မံသပုဉ္ဇေ၊အသားစုကို။ ဟာလိဒ္ဒပိလောတိကာပဋိစ္ဆန္နေ၊နံနွင်းဆိုး

သောပုဆိုးနွမ်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်လသော်။ မံသပုဉ္ဇော၊ သည်။ မံ၊ကို။ နိဿာယ၊၍။ ဟာလိဒ္ဒိဝိလေပတိကာ၊သည်။ဌိတာ၊၏။ဉာတိနဇာနာတိယ ထာ၊သို့။ ဟာလိဒ္ဒိဝိလေပတိကာပိ၊သည်လည်း။ အပဟံ၊သည်။ မံသပုဉ္ဇံ၊ ကို။နိဿာယ၊၍။ဌိတာ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။သ ကလသရိရေ၊၌။ မံသံ၊သည်ရင်း။ ဇဃာဒိသု၊တို့၌။ဌိတံ၊သော။မံသံဝါ၊ သည်ရင်း။မံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။မေဒေါ၊သည်။ဌိတော၊၏။ဉာတိနဇာနာတိ၊ သိ။မေဒေါပိ၊သည်လည်း။အပဟံ၊သည်။ သကလသရိရေ၊၌။မံသံဝါ၊ကို ရင်း။ဇဃာဒိသု၊တို့၌။ဌိတံ၊သော။မံသံဝါ၊ကိုရင်း။ နိဿာယ၊၍။ဌိတော၊ ၏။ဉာတိနဇာနာတိ၊သိ။(သကလသရိရေဇဃာဒိသုဝါဌိတံမံသံ၌။သက လသရိရေမံသံဝါ၊ဇဃာဒိသုဌိတံမံသံဝါဟုယောဇနာ။ရှေးကားထူလ သရိရကိုရည်သည်။နောက်ကားကိသသရိရကိုရည်သည်)။ ။ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။ပတ္ထိန္နယူသော၊ စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသောအရည်ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနာကာရော၊ ဘွဲ့သော အခြင်းအရာဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ဉာတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(မေဒ၏၊စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသည် ၏အဖြစ်ဖြင့် ဃနအဖြစ်ရှိသော်လည်း မံသ၏ထဒ္ဓအဖြစ်ကဲ့သို့ ထဒ္ဓအ ဖြစ်မဟုတ်။ထို့ကြောင့် ထဒ္ဓအဖြစ်ကိုစင်စေခြင်းငှါပတ္ထိန္နယူသော၊ဟူ သည်။ထိုကြောင့်ပင်လျှင်မေဒ၏အာပေါကောဋ္ဌာသအဖြစ်ကိုမှတ်အပ် ၏။ ။မေဒဿသတိပိပတ္ထိန္နတာယ ဃနဘာဝေ မံသဿဝိယ နထဒ္ဓ တာတိဝုတ္တံပတ္ထိန္နယူသောတိ။ တေနေဝဿအာပေါကောဋ္ဌာသတာ၊ဋီ ကာ)။ ။အဿု၊မျက်ရည်သည်။ယဒါ၊၌။သဉ္ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။တဒါ၊၌။ အက္ခိကူပကေ၊မျက်တွင်းတို့ကို။ ပူရေတွာ၊၍။တိဋ္ဌတိဝါ၊၏။ ပဂ္ဃရတိ ဝါ၊ယိုမူလည်းယို၏။ တတ္ထ၊ထိုဋ္ဌာနိဋ္ဌာနတို့တွင်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပ ကေသု၊နုသောထန်းစေ့ခွက်တို့သည်။ဝါ၊နုသောထန်းစေ့တွင်းတို့သည်။ ဥဒကပုဏ္ဏေသု၊ရေဖြင့်ပြည့်ကုန်လတ်သော်။တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကာ၊ တို့သည်။အမှေသု၊တို့၌။ဥဒကံ၊သည်။ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊ သို့။တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု၊တို့၌။ဥဒကမ္ပိ၊သည်လည်း။အပဟံ၊သည်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု၊တို့၌။ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။အက္ခိကူပကာ၊မျက်တွင်းတို့သည်။ အမှေသု၊တို့၌။အဿု၊ သည်။ ဌိတံ၊၏။ ဉာတိနဇာနာတိ၊မသိ။ အဿုပိ၊သည်လည်း။ အပဟံ၊သည်။ အက္ခိကူပကေသု၊တို့၌။ဌိတံ၊၏။ဉာတိနဇာနာတိ၊သိ။ ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။

ဝသာ၊ဆီကြည်သည်။ အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေ၊ မီးပူသောအခါအစရှိ
သောကာလ၌။ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသပုဋနလာဋ
အံသကူဋေသု၊ လက်ဝါးအပြင်၊လက်ဖမိုး၊ခြေဖဝါးအပြင်၊ခြေဖမိုး၊နှာ
ခေါင်းဖူး၊နဖူး၊ ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဋ္ဌိတပိလီနသ္နေဟော၊ တည်သောကြည်
စွာသောအဆီတည်း။တတ္ထ၊ထိုဋ္ဌာနီဋ္ဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာစာမော၊ထ
မင်းချိုးသည်။ ပက္ခိတ္တတေလေ၊ ထည့်အပ်သောဆီရှိလတ်သော်။ အာ
စာမော၊သည်။မံ၊ကို။တေလံ၊သည်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊လွှမ်း၍။ဋ္ဌိတံ၊၏။
ဣတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။တေလမ္ပိ၊လည်း။အဟံ၊သည်။ အာစာမံ၊ကို။
အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊၍။ ဋ္ဌိတံ၊၏။ ဣတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။
ဟတ္ထတလာဒိပ္ပဒေသော၊လက်ဝါးအပြင်စသော အရပ်သည်။ မံ၊ကို။
ဝသာ၊သည်။အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊၍။ဋ္ဌိတံ၊၏။ ဣတိနဇာနာတိ၊သိ။ဝသာပိ၊
သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ဟတ္ထတလာဒိပ္ပဒေသံ၊ကို။အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊
၍။ဋ္ဌိတာ၊၏။ဣတိနဇာနာတိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။(ဝသာယအတ္တနောအာ
ဓာရေအဘိဗျာပနရသေနအဗျာပါရတာသာမညံပိဘာဝေတဗ္ဗန္တိ အာ
စာမဂတတေလံနိဒဿိတန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ။ခေဠော၊တံတွေးသည်။တထာ
ရူပေ၊ ထိုသို့တံတွေးဖြစ်ခြင်းအား လျော်ကပ်သောသဘောရှိသော။
ခေဠုပ္ပတ္တိပစ္စယေ၊ချဉ်သီးစသောတံတွေးဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။
သတိ၊သော်။ ဥဘောဟိကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင်နှစ်ဘက်တို့မှ။
ဩရောဟိတွာ၊သက်၍။ဇိဝှါတလေ၊လျှာအပြင်၌။တိဋ္ဌတိ၊၏။တတ္ထ၊ထို
ဋ္ဌာနီဋ္ဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ ဥဒကနိဿန္ဒေ၊ မပြတ်သောရေ
ဆက်ရှိသော။နဒီတီရကူပကေ၊မြစ်နား၌တူးသောတွင်းငယ်၌။ ကူပတ
လံ၊တွင်းငယ်အပြင်သည်။မယိ၊၌။ဥဒကံ၊သည်။သန္တိဋ္ဌတိ၊၏။ဣတိနဇာ
နာတိယထာ၊သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊သည်လည်း။ အဟံ၊သည်။ ကူပတလေ၊ ၌။
သန္တိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိနဇာနာတိယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဇိဝှါတလံ၊
သည်။ဥဘောဟိကပေါလပဿေဟိ၊တို့မှ။ဩရောဟိတွာ၊၍။ မယိ၊၌။
ခေဠော၊သည်။ဋ္ဌိတော၊၏။ဣတိနဇာနာတိ၊သိ။ ခေဠောပိ၊လည်း။အဟံ၊
သည်။ ဥဘောဟိကပေါလပဿေဟိ၊တို့မှ။ဩရောဟိတွာ၊၍။ ဇိဝှါတ
လေ၊၌။ဋ္ဌိတော၊၏။ဣတိနဇာနာတိ၊သိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။သိင်္ဃာဏိကာ၊
နှပ်သည်။ယဒါ၊၌။ သဋ္ဌာယတိ၊၏။ တဒါ၊၌။ နာသပုဋေ၊နှာခေါင်းဖူးတို့
ကို။ ပူရေတွာ၊၍။ တိဋ္ဌတိဝါ၊တည်မူလည်းတည်၏။ ပဂ္ဃရတိဝါ၊ယိုမူ

လည်းယို၍။တဏ္ဍ၊ထိုနှာခေါင်းဖုနှပ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ပူတိဒမိဘရိတာယ၊
ပုပ်သောနှိမ်းဖြင့်ပြည့်သော။ သိင်္ဃာကာယ၊ ယောက်သွား၌။ သိင်္ဃာကာ၊
ယော်သွားသည်။မယိ၊၌။ပူတိဒမိ၊နှိမ်းပုပ်သည်။ဌိတံ၊၏။ဏ္ဏတိနဇာနာ
တိယထာ၊သို့။ပူတိဒမိဝိ၊လည်း။ အဟံ၊သည်။သိင်္ဃာကာယ၊၌။ ဌိတံ၊၏။ဏ္ဏ
တိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ နာသပုဋ္ဌာ၊နှာခေါင်းဖုတို့သည်။
အမှေ့သု၊ တို့၌။ သိင်္ဃာဏိကာ၊သည်။ ဌိတာ၊၏။ ဏ္ဏတိနဇာနန္တိ၊ ကုန်။
သိင်္ဃာဏိကာပိ၊လည်း။အဟံ၊သည်။နာသပုဋ္ဌေသု၊တို့၌။ဌိတာ၊၏။ဏ္ဏတိ
နဇာနာတိ၊သိ။ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။လသိကာ၊အစေးသည်။ အဋ္ဌိကသန္ဓိ
နံ၊အရိုးဆက်တို့၏။ အဗ္ဘဉ္ဇနကိစ္စံ၊သုတ်ဆိကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ပြီး
စေလျက်။ အသီတိသတသန္ဓိသု၊ တရာ့ရှစ်ဆယ်သောရိုးဆက်တို့၌။ဌိ
တာ၊၏။တဏ္ဍ၊တွင်။ အကျွေ၊ဝင်ရိုးတို့ကို။ တေလဗ္ဘဉ္ဇိတော၊ဆီဖြင့်သုတ်
အပ်လသော်။ အကျွော၊သည်။ မံ၊ကို။ တေလံ၊သည်။အဗ္ဘဉ္ဇိတွာ၊သုတ်
လိမ်း၍။ ဌိတံ၊၏။ ဏ္ဏတိနဇာနာတိယထာ၊ သို့။ တေလမ္ပိ၊လည်း။ အဟံ၊
သည်။အကျွံ၊ကို။အဗ္ဘဉ္ဇိတွာ၊သုတ်ဆိကိစ္စကိုပြီးစေ၍။ဌိတံ၊၏။ဏ္ဏတိနဇါ
နာတိယထာ၊သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။အသီတိသတသန္ဓယော၊တရာ့ရှစ်ဆယ်
သောရိုးဆက်တို့သည်။ လသိကာ၊သည်။အမှေ့၊တို့ကို။ အဗ္ဘဉ္ဇိတွာ၊၍။
ဌိတာ၊၏။ဏ္ဏတိနဇာနန္တိ၊ကုန်။လသိကာပိ၊လည်း။အဟံ၊သည်။ အသီတိ
သတသန္ဓယော၊တို့ကို။ အဗ္ဘဉ္ဇိတွာ၊၍။ ဌိတာ၊၏။ ဏ္ဏတိနဇာနာတိ၊ သိ။
ဧတေဓမ္မာ။ပ။ ။မုတ္တံ၊ကျင်ငယ်သည်။ဝတ္ထိဿ၊စည်ပေါင်း၏။အဗ္ဘန္တ
ရေ၊၌။ဌိတံ၊၏။ တဏ္ဍ၊ထိုကျင်ငယ်နှင့်စည်ပေါင်းတို့တွင်။ စန္ဒနိကာယ၊
တံစီးအိုင်၌။ အမုခေ၊အဝမရှိသော။ ရဝဏဃဋေ၊အကွဲအဆာအနာမ
ရှိသောအိုးငယ်ကို။ပက္ခိတ္တေ၊ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ။(ရဝဏဃဋံ
နာမပကတိယာသရမေဝဟောတိ၊ယသပနအာရဂ္ဂမတ္တမ္ပိဥဒကဿ
ပဝိသနမုခံနတ္ထိ၊ တံဒဿေတုံအမုခေရဝဏဃဋေတိဝုတ္တံ။ ။ဟု
သမ္မောဝိုကာရှိသည်နှင့်အညီတည်း။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိကား အမော
ရှခေရှိ၏။ ။ရဝဏဃဋေ၊ကို။အမောရှခေ၊ဦးစော်။ပက္ခိတ္တေ၊သော်။
ပေး)။ ။ရဝဏဃဋော၊သည်။ မယိ၊၌။ စန္ဒနိကာရသော၊တံစီးရည်
သည်။ဌိတော၊၏။ဏ္ဏတိနဇာနာတိယထာ၊သို့။ စန္ဒနိကာရသောပိ၊သည်
လည်း။အဟံ၊သည်။ရဝဏဃဋေ၊၌။ဌိတော၊၏။ဏ္ဏတိနဇာနာတိယထာ၊
သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ ဝတ္ထိ၊စည်ပေါင်းသည်။ မယိ၊၌။ မုတ္တံ၊သည်။ ဌိတံ၊၏။

ဋ္ဌတိနဇာနာတိ၊သိ။ရုတ္တမ္ပိ၊သည်လည်း။အဟံ၊သည်။ဝတ္တိမ္ပိ၊ဍ္ခ။ ဠ္ဌတံ၊၏။ ဋ္ဌတိနဇာနာတိ၊သိ။ဇေတဓမ္မာ။ပ။

၁၅၂။ ဝေံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကေသာဒိသု၊တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ၊၍။ ယေနသဏ္ဌာနေန၊ အကြောင်းသဏ္ဌာနတေဇောဖြင့်။ ကာယော၊သည်။ (ထည့်)။ သဏ္ဌာတိ၊ပူ၏။ ဝါ၊ တရက်ချွန်ဖျားခြင်းစ သည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်အပူရောက်၏။ အယံ သဏ္ဌာနကိစ္စော တေဇော၊ ဤသဏ္ဌာန ကိစ္စတပ်သော တေဇောသည်။ ဋ္ဌမသ္မိံသရီရေ၊ ၌။ ပါဠိ ယေဗ္ဗော၊ အသိးတချဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ တဘ္ဘိုတစုဖြစ်သော။ အစေတနော၊သော။အဗျာကတော၊သော။သုညော၊သော။နိဿတ္တော၊ သော။ ပရိပါစနာကာရော၊ရင့်စေကျက်စေသောအခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊တေဇောဓာတ်တည်း။ ဋ္ဌတိ၊သို့။ မနသိကာရော၊ကို။ပ ဝတ္တေတဗ္ဗော၊၏။(ဤနှစ်ပုဒ်ကားလိုက်သည်)။ ယေနဇီရဏေန၊အကြောင် ဇီရဏတေဇောဖြင့်။ကာယော၊သည်။ဇီရိယျတိ၊စက္ခုသောတစသော ဋ္ဌန္ဒြေချို့ခြင်း၊အရေတွန့်ခြင်း၊ဆံဖြူခြင်းအစရှိသောအားဖြင့်ရင့်၏။ (အ ယံဇီရဏကိစ္စောတေဇော ဋ္ဌမသ္မိံသရီရေ ပါဠိယေဗ္ဗော ကောဋ္ဌာ သောအစေတနော အဗျာကတော သုညောနိဿတ္တောပရိပါစနာကာ ရော တေဇောဓာတူတိ မနသိကာရောပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဟုဖော်)။ ။ ယေနဒါဟေန၊အကြောင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ ကာယော၊သည်။ (ထည့်)။ ပရိဍယှတိ၊ ပူလောင်၏။ အယံဒဟနကိစ္စောတေဇော၊ ဤလောင်ခြင်း ကိစ္စတပ်သောတေဇောသည်။ (ဋ္ဌမသ္မိံသရီရေပါဠိယေဗ္ဗော။ပ။ ပရိ ပါစနာကာရော တေဇောဓာတူတိ မနသိကာရောပဝတ္တေထဗ္ဗော၊ ဟု ယောဇနာ)။ ။ယေနပါစကေန၊အကြောင်ပါစကတေဇောဖြင့်။အသိတ ပီတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ်၊သောက်အပ်၊ခဲအပ်၊ လျက်အပ်သော အစာသည်။ သမ္မာ၊ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ကျက်ခြင်းကြေခြင်းသို့။ဂစ္ဆ တိ၊ရောက်၏။အယံပရိဏာမနကိစ္စောတေဇော၊ဤအာဟာရကိုကျက် စေ ကြေစေခြင်းကိစ္စတပ်သော ပါစကတေဇောသည်။ ဋ္ဌမသ္မိံသရီ ရေ၊၌။ ပါဠိယေဗ္ဗော။ပ။ ပရိပါစနာကာရော၊ ကျက်စေကြေစေသော အခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊တည်း။ ဋ္ဌတိမနသိကာရော၊ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊၏။(ဝေံစသည်ကားနိဂုမ်းတည်း)။ဝေံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ တေဇောကောဋ္ဌာသေသု၊ တေဇောကောဋ္ဌာသတို့၌။ မနသိကာရော၊

ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၍။ ။(မနသိကာရံပဝတ္တေတွာက ဝိဘတ်ပြန်၍၊ မနသိကာရောဟုလိုက်သည်)။

၁၅၃။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမေ၊ အထက်သို့ဆန်တက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတေ၊ ကြို့ထိုးခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သောလေတို့ကို။ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝသေန၊ အထက်သို့ဆန်တက်စေတတ်သောလေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ အဓောဂမေ၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်ရန်စေတတ်သော လေတို့ကို။ အဓောဂမ ဝသေန၊ အောက်သို့သက်စေတတ် ရန်စေတတ်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၍။(လိုက်)။ ကုစ္ဆိသယေ၊ အူပြင်၌တည်သောလေတို့ကို။ ကုစ္ဆိသယဝသေန၊ အူပြင်၌တည်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကောဋ္ဌာသယေ၊ အူတွင်း၌တည်သောလေတို့ကို။ ကောဋ္ဌာသယဝသေန၊ အူတွင်း၌တည်သောလေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှော်သောလေတို့ကို။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရဝသေန၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့လျှော်သောလေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အဿာသပဿာသေ၊ အတွင်းသို့ဝင်သော အပသို့ထွက်သော နှာခေါင်းလေတို့ကို။ ဝါ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်လေတို့ကို။ အဿာသပဿာသဝသေန အဿာသပဿာသနဗဟိနိက္ခမနနသိကဝါတဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ ကြို့ထိုးခြင်းပျို့အန်ခြင်းစသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သောလေတို့မည်သည်ကား။ ဇာမသိ့ သရီရေ၊ ၌။လ။ ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရော၊ ထောက်ပံ့ ခိုင်စေတတ်သော လက္ခဏာ ရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်တည်း။ ဇာတိမနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။အဓောဂမာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ တို့မည်သည်။ ပ။ ကုစ္ဆိသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ တို့မည်သည်။ ပ။ ကောဋ္ဌာသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ တို့မည်သည်။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ သည်။ အဿာသ ပဿာသာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာနာမ၊ သည်၊ ပ။ ဇာတိမနသိကာရောပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝဲဝဏ္ဏာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါယောကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရောပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ။ ဝဲဇာမိနာဝဏ္ဏာကာရေန၊ ဖြင့်။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ပထဝီစသော သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ (ထည့်)။ ပဝတ္တမနသိကာရဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုနှလုံး

သွင်းခြင်းရှိသော။ တသာ၊ထိုယောဂီအား။ ခါတုယော၊လေးပါးသော
ခါတ်တို့သည်။ ဝိတ္ထာရ တော၊ အကျယ် အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိ တတ္တာ၊
ကြောင့်။(ထည့်)။ ပါကဋာဝိဘူတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။တာ၊ထိုဝိဘူတဖြစ်သောခါတ်တို့ကို။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။အာဝဇ္ဇတော၊ဆင်
ခြင်သော။မနသိကရောတော၊နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေ
နေဝ၊လျှင်။ဥပစာရသမာဓိ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိ
အားဖြင့် မနသိကာရ နေ့ညမခြား အားထုတ်ပါတုံလည်း မပြည့်စုံခဲ့
သော်လက်ချရတော့မည်လော၊ကြောင့်။ယသပနစသည်ကိုတက်)။ ။
ပန၊နည်းတပါးကိုဆိုပေဦးအံ့။ ယဿ၊အကြင်ယောဂီအား။ ဧဝံဇ္ဇမိနာ
ဝုတ္တာကာရေန၊ဖြင့်။ဘာဝယတော၊လေ့လာပြန်ခေါက် တအောက်မေ့
မေ့ညဥ့်နေ့မခြားပွါးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊သည်။ နဇ္ဇာဇ္ဈတိ၊မပြည့်
စုံခဲ့အံ့။တေန၊ထိုယောဂီသည်။ သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊ထဒ္ဓဘာဝအ
စရှိသောလက္ခဏာနှင့်တကွသော ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချဉ်းသော
အားဖြင့်။ဘာဝေတဗ္ဗံ၊၏။ကထံဘာဝေတဗ္ဗံ၊နည်း။ဝီသတိယာကောဋ္ဌာ
သေသု၊ ကေသာဒိမတ္ထလုင်္ဂန္တ ဝိသတိကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊
တောင့်မာခက်ထရော်သောလက္ခဏာကို။ ဝါ၊တောင့်မာခက်ထရော်
သောလက္ခဏာရှိသောရုပ်ကို။ (ဤနည်းနှင်နှင်နောက်နောက်ကိုလည်း
နှစ်ဝိကပ်ချည်းပေးလေ)။အယံ။(ထဋ္ဌ)။ဤတောင့်မာခက်ထရော်သော
လက္ခဏာသည်။ ပထဝီခါတု၊ပထဝီခါတ်မည်၏။ ဇ္ဇတိ၊သို့။ဝဝတ္ထပေ
တဗ္ဗံ၊မှတ်ဆုံးဖြတ်အပ်၏။(တနည်း)။ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ကို။ ပထဝီခါတူတိ၊
ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ တတ္ထေဝ တေသုယေဝဝီသတိယာကောဋ္ဌာ
သေသု၊ ထိုနှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသတို့၌ပင်လျှင်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊
ဘွဲ့ခြင်းလက္ခဏာကို။အာပေါခါတူတိ၊ဟူ၍။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ပရိ
ပါစနလက္ခဏံ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာန္တိ ဧတ္ထာပိ တတ္ထေဝါတိ အာနေတွာ
သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ)။ ။တတ္ထေဝ၊ ထို၌ပင်လျှင်။ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကျက်စေ
ရင့်စေခြင်း လက္ခဏာကို။ တေဇောခါတူတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတ္ထေဝ၊လျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်း ခိုင်ခံ့စေခြင်း လက္ခ
ဏာကို။ဝါယောခါတူတိ၊၍။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ ဒွါဒသသုကောဋ္ဌာသေ
သု၊ ဝိတ္တာဒိမုတ္တန္တဒွါဒသကောဋ္ဌာသတို့၌။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ကို။ အာ
ပေါခါတူတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ တေသုယေဝ ဒွါဒသ

ကောဋ္ဌာသေသု၊လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ကို။ တေဇောဓာတူတိ၊၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။တဗ္ဗောဝ၊လျှင်။ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ကို။ဝါယောဓါတူတိ၊၍။ထမ္ဘလက္ခဏံ၊ကို။ပထဝီဓာတူတိ၊၍။(တဗ္ဗောဝနှင့်ကြိယာလိုက်)။ ။စတူသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ သင်္ခိပ္ပန စသော လေးပါးသော တေဇောကောဋ္ဌာသတို့၌။ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ကို။တေဇောဓာတူတိ၊၍။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ တေနတေဇေန၊ ထိုတေဇောနှင့်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တံ၊မကင်းမူ၍ဖြစ်သော။ဝါ၊တေန၊မှ။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တံ၊အသီးမဝေဘန်အပ်သော။ ။(တေနာတိတေဇေန၊ အဝိနိဗ္ဘုတ္တန္တိ အဝိနာဘူတံ။ တံကလာပဂတဝသေန ဝါဧဝံဝုတ္တံ)။ ။ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ကို။ဝါယောဓာတူတိ၊၍။(တေနအဝိနိဗ္ဘုတ္တံကားရှေ့နှစ်ပုဒ်ကိုလည်းလိုက်)။ ထမ္ဘလက္ခဏံ၊ကို။ ပထဝီဓာတူတိ၊၍။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ကို။ အာပေါဓာတူတိ၊၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ (အဘယ့်ကြောင့် ဤတေဇောကောဋ္ဌာသတို့၌၊ တေနအဝိနိဗ္ဘုတ္တံ၊ဟူသနည်း၊ ရှေ့တို့ကဲ့သို့ တဗ္ဗောဝမဟူသနည်း။ ။ဗ္ဗောစကောသာဒိကောဋ္ဌာသာနံ သဝိဂ္ဂဟတာယ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာ အာပေါဓာတုအာဒယော နှာနိယစုဏ္ဏာဒီသုဥဒကာဒယောဝိယသုဝိညေယျာတိ တဗ္ဗောဝ အာဗန္ဓနလက္ခဏာန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သင်္ခိပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသေသု ပန ဝါယောဓာတုအာဒယော နတထာသုဝိညေယျာတိကတွာ တေန အဝိနိဗ္ဘုတ္တန္တိဝုတ္တံ။ နတဗ္ဗောဝါတိ။ ဋီကာ။ ။ယင်းသို့ ထိုတေဇောကောဋ္ဌာသတို့၏ သဝိဂ္ဂဟအဖြစ် မရှိသောကြောင့်၊ ထို၌ ရှိသော ဝါယောဓာတ် စသည်တို့သည် မသိလွယ်သောကြောင့် တဗ္ဗောဝမဆို၊ တေနအဝိနိဗ္ဘုတ္တံ ဆိုပြားအံ့။ ဝါယောကောဋ္ဌာသတို့၌ကား အဘယ့်ကြောင့်တဗ္ဗောဝဟူပြန်သနည်း။ ။ယဒိဧဝံဝါယောကောဋ္ဌာသေသု ကထံ တဗ္ဗောဝါတိ။ ဝါယောကောဋ္ဌာသာဝိဟိ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတာဒယော ပိဏ္ဍာကာရေနေဝပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံဥပဂစ္ဆန္တိ။ ။တေဇောကောဋ္ဌာသတို့သည် ထိုအတူပိဏ္ဍာကာရဖြင့်ယူအပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်က။ ထိုအတူ ဆိုအပ်ကောင်းသည်မဟုတ်လော။ နပနသင်္ခိပ္ပနာဒိတေဇောကောဋ္ဌာသာတိနာယံဒေါသော၊ရင်း)။ ။ဆသုကောဋ္ဌာသေသု၊ဥဒ္ဓင်္ဂမာဝါတာအစရှိသောခြောက်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌။ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ကို။ဝါယောဓာတူတိ၊၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ တဗ္ဗောဝတေသုယေဝဆသုကောဋ္ဌာသေသု၊တို့၌လျှင်။ ထမ္ဘလက္ခဏံ၊ကို။ ပထဝီဓာတူတိ၊၍။

တဋ္ဌေဝ။(လိုက်)။အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ကို။အာပေါခါတုတိ။ပ။ ပရိပါစန
လက္ခဏံ၊ကို။တေဇောခါတုတိ၊၍။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ ဧဝံဝုတ္တာကာရေ
န၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊
ဖြင့်။ခါတုယော၊တို့ကို။ဝဝတ္ထာပယတော၊မှတ်သော။တဿ၊ထိုယော
ဂီအား။ ခါတုယော၊တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တာ၊ ထိုထိုဓိဘူတဖြစ်သောခါတ်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊
သော။ မနသိကရောတော၊ အား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ တသောဝံဝါယမ
မာနဿအစရှိသည်ဖြင့်အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်လျှင်။ဥပစာ
ရသမာဓိ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။ပန၊ နည်းတပါးကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊အ
ကြင်ယောဂီအား။ ဧဝံ၊ဤသို့သလက္ခဏသင်္ခေပအားဖြင့်။ ခါတုယော၊
တို့ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ဘာဝယတောပိ၊ပွါးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
သည်။နဋ္ဌုဋ္ဌာတိ၊မပြည့်စုံအံ့။တေန၊ထိုယောဂီသည်။သလက္ခဏဝိဘတ္တိ
တော၊ ထဒ္ဓဘာဝစသောလက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာအစရှိ
သောကောဋ္ဌာသကိုခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊၏။ ကထံဘာ
ဝေတဗ္ဗံ၊နည်း။ပုဗ္ဗေ၊ရှေးဖြစ်သောသဿ္ဗာရဝိဘတ္တိဘာဝနာ၌။ ဝုတ္တန
ယေနေဝ၊လျှင်။ကေသာဒယော၊တို့ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ ကေသမှိ၊ဆံ
၌။ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊တောင့်မာခက်ထရော်သောလက္ခဏာကို။ ဝါ၊တောင့်
မာခက်ထရော်သောလက္ခဏာရှိသောရုပ်ကို။ပထဝီခါတူတိ၊၍။ဝဝတ္ထ
ပေတဗ္ဗံ၊၏။ တဋ္ဌေဝတသ္မိံယေဝကေသမှိ၊၌လျှင်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊
ကို။ အာပေါခါတုတိ၊၍။ တဋ္ဌေဝ၊လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ကို။ တေ
ဇောခါတုတိ၊၍။ တဋ္ဌေဝ၊လျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ကို။ ဝါယောခါတု
တိ၊၍။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊၏။ကေသေ၊၌။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံယထာ၊သို့။(ထဋ္ဌ)။
ဧဝံ၊တူ။သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊လေးဆဲ့တပါးပြားသောကြွင်းသောလော
မာစသော အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံကောဋ္ဌာ
သေ၊တခုတခုသောကောဋ္ဌာသ၌။စတဿောစတဿောခါတုယော၊
တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့သလက္ခဏဝိဘတ္တိအားဖြင့်။
ဝဝတ္ထာပယတော၊မှတ်သော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။ ခါတုယော၊တို့
သည်။ပါကဋ္ဌာဝိဘူတာ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။
(ဤသို့ လေးဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင် တပါးတ
ပါး၌ လေးပါ့းလေးပါးသော ခါတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းပိုင်းခြားရကား။

ဤသလက္ခဏာဝိဘတ္တိအားဖြင့်ဘာဝနာမနသိကာရန္တိ၊ တရာ့ခြောက်ဆဲ့ ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ထဒ္ဓစသောလက္ခဏာကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုဆို အပ်၏။ ။ဆူဒါနိဝစနတ္ထာဒိရခေနဝိခာတူသုမနသိကာရဝိခာနံဒသော တုံဝစနတ္ထတောတိအာဒိရတ္တံ)။ ။အပိစခေါပန၊စင်စစ်သော်ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ ပထဝီစသောသဒ္ဒါတို့၏ အနက်အားဖြင့်ရင်း။ ကလာပ တော၊ပရမာဏုမြူအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကလာပ်အားဖြင့်ရင်း။ စုဏ္ဏ တော၊ ထိုကလာပ်၌အကျုံးဝင်သောတရားတို့ကို ပထဝီခာတ်စသော အားဖြင့်အသီးအသီးအသေးစိတ်သောအားဖြင့်ရင်း။လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ သရုဋ္ဌာနတော၊ကမ္မသရုဋ္ဌာန်အစ ရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ နာနတ္တေကတ္တတော၊နာနတ္တကေတ္တအားဖြင့်ရင်း။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတော၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေဘန်အပ်သည် မဝေ ဘန်အပ်သည်အားဖြင့်ရင်း။သဘာဂဝိသဘာဂတော၊သဘောတူသည် မတူသည်အားဖြင့်ရင်း။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရအထူးအားဖြင့်ရင်း။သင်္ဂဟတော၊သဇာတိသင်္ဂဟစသောအား ဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယတော၊အချင်းချင်းထောက်ပံ့သောအားဖြင့်ရင်း။ အသ မန္နာဟာရတော၊ နှလုံးမသွင်းတတ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊ အဗျာပါရ နည်းအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဝိဘာဂတော၊မိမိအားကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအထူး ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသတ္တိအထူးအား ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေဟိဝိအာကာရေဟိ၊ ဤတဆဲ့သုံးပါးအပြားတို့ ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ အကြောင်းအခြင်းအရာတို့ဖြင့်လည်း။ ခာတုယော၊တို့ ကို၊မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(သဒ္ဒါကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်ထိုသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုသက်ဦးစွာ ယူအပ်ရကား၊ အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုသင်ခြင်းယူခြင်းသည် သဒ္ဒါ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ထို့ကြောင့်ဝစနတ္ထ အားဖြင့်လည်းခာတ်တို့၏နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏။ ဝ စနတ္ထ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝိသေသအားဖြင့်ရင်း သာမည အားဖြင့်ရင်း ခာတ်တို့ကိုသိမ်းဆည်း၍တည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုခာတ်တို့သည်အ ပေါင်းအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်၏၊အသီးအသီးမဖြစ်၊ထို့ကြောင့် ကလာပအား ဖြင့်လည်း နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုအပ်၏။ ထိုကလာပ်တို့ သည်ကားပရမာဏုမြူအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ထို့ကြောင့်ထိုကလာပ် ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော တရားတို့၏ ပထဝီခာတ် အစ ရှိသဖြင့် တရ

တည်းသော ကိုယ်၌ မန္တိုင်းယှဉ်အပ်သော အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းငှါ ရုဏ္ဏအားဖြင့်နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏။ ထိုခေတ်တို့ကို ရုဏ္ဏအားဖြင့်နှလုံးသွင်းသောအခြင်းအရာသည် အပေါင်းအစုအားဖြင့် ဖြစ်၏။ထို့ကြောင့် မချဆတ်ဆတ်ဖြစ်သောရုပ်ကိုသာသိမ်းဆည်းအပ် ၏ဟုပြခြင်းငှါ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဆိုအပ် ၏။ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့် ခေတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသော သူ သည် သလက္ခဏာဝိဘတ္တိအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အစွမ်းဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သောခေတ်တို့တွင်။ ဤမျှ ကားဥတုသရုဋ္ဌာန်၊ဤမျှကားစိတ္တာဒိသရုဋ္ဌာန်ဟု ဤသို့သောဝိဘာဂကို သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမုဋ္ဌာန်အားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဆိုအပ်၏။ဤ သို့ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီးသော သရုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော်လည်း။ ထိုခေတ်တို့ ၏သဒ္ဒါ နှသာရနှင့်ကင်း၍ ဝိသေသသာမညကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု အပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ နာနတ္တကေတ္တအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဆိုအပ်၏။ လက္ခဏာဝိသေသအားဖြင့်အသီးအသီးဝေဘန်အပ်သောသဘောရှိကုန် သည်ဖြစ်မူလည်း။ ထိုခေတ်တို့ကိုမပြုအပ်သောအရာရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် အစိတ်အားဖြင့် မဝေဘန်အပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအထူးကို သိမ်းဆည်းအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂအားဖြင့်မနသိကာရ ကိုဆိုအပ်၏။အသီးအသီးမဝေဘန်အပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည် ရှိ မူလည်း။တစုံတခုသောခေတ်တို့သည်သာလျှင်တစုံတခုသောခေတ်၏ သဘာဂဖြစ်ကုန်၏။တစုံတခုသောခေတ်တို့ကားဝိသဘာဂဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ဤအထူးကိုလည်းသိမ်းဆည်းအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါသဘာဂ ဝိသဘာဂအားဖြင့် မနသိကာရကိုဆိုအပ်၏။ သဘာဂဝိသဘာဂ ဖြစ် ကုန်သော်လည်း။ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်ကုန်သော ခေတ်တို့သည် ဤသို့သော ကိစ္စအထူးနှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ဗာဟိရဖြစ်သောခေတ်တို့သည် ထိုမှဘောံ ပြန်ကုန်၏။ထို့ကြောင့်၊ဤအထူးကိုလည်း သိမ်းဆည်းအပ်၏ဟုပြခြင်း ငှါအဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသအားဖြင့်မနသိကာရကိုဆိုအပ်၏။ ခေတ် တို့၌ သဇာတိသင်္ဂဟစသော သင်္ဂဟဝိသေသကိုလည်း သိမ်းဆည်း အပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ သင်္ဂဟအားဖြင့် မနသိကာရကိုလည်း ဆိုအပ်၏။ သန္တာရဏာအစရှိကုန်သော အကြောင်အကြောင် မိမိ မိမိကိစ္စတို့ဖြင့်အချင်း ချင်းထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း ခေတ်တို့ကို သိမ်းဆည်း

အပ်ကုန်၏ဟုပြခြင်းဌါ ပစ္စယအားဖြင့်မနသိကာရကိုဆိုအပ်၏။ အဗျာပါရနည်းအားဖြင့်လည်း ခါတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်၏ဟု ပြခြင်းဌါ အသမန္နာဟာရအားဖြင့် မနသိကာရကိုဆိုအပ်၏။ မိမိအားကျေးဇူးပြုတတ်သောဓမ္မဝိသေသအားဖြင့်ငင်း ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသတ္တိဝိသေသအားဖြင့်ငင်း ခါတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်၏ဟု ပြခြင်းဌါပစ္စယဝိဘာဂအားဖြင့်မနသိကာရကိုဆိုအပ်၏။ဤသို့လျှင်ထိုတဆဲ့သုံးပါးကုန်သောအာကာရတို့ကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၌အကြောင်းကိုသိအပ်၏)။ ။တတ္ထ၊ထိုတေရသအာကာရတို့တွင်။ ဝစနတ္ထတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောန္တေန၊နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပတ္ထဓတ္တာပုထုတ္တာ၊ကြီးသည်၏အဖြစ်ပြန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီ၊မည်၏။ ။ပတ္ထဓတ္တာတိပုထုတ္တာ၊ တေနပုထုဘာဝတောပုထဝီ။ ပုထဝီဝေပထဝီတိနိရုတ္တိနယေနသဒ္ဒတ္ထမာဟ။ ပတ္ထနဋ္ဌေနဝါပထဝီ။ပတိဋ္ဌာဘာဝေနပတ္ထာယတိဥပတိဋ္ဌတီတိအတ္ထော၊ဋီကာ)။ ။အပ္ပေါတိ၊ယိုစီးသောအားဖြင့်ထိုထို၌ာနသို့ရွေ့တတ်ရောက်တတ်၏။ဝါ၊ကား။ အပ္ပိယတိသောသီယတိ၊ ခြောက်စေအပ်၏။ ။(ပိဝိယတီတိကေစိ၊ ဤကေစိအနက်သည်။ သသမ္ဘာရပဒ္ဓသင့်၏ဟူကုန်၏။သသမ္ဘာရပဒ္ဓသာမဟုတ်ပေဘူး။လက္ခဏာပဒ္ဓလည်းသင့်ပေ၏။ အသို့နည်း၊ သောက်အပ်၏ဟူသောအနက်မဟုတ်လောဟူမူ။ သောပိဟိဖရုသပါစနဝိသေသနာကာရေဟိ သေသဘူတတ္တယေနပိဝိယမာနော‌ဝိယပဝတ္တတိ၊ငင်း)။ ။ဝါ၊ကား။အပ္ပါယတိဗြူဟေတိ၊ပွါးစေတတ်၏။ဇူတိတဿာ၊ကြောင့်။အာပေါ၊၏။ ။(ပရိဗြူဟနရသာဟိအာပေါခါတု၊ငင်း)။ ။တေဇတိ၊သွေးတတ်၏။ ထက်စေတတ်၏။ (ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်သေသဘူတတ္တယကိုပူစေသည်ဟူလို။ ။တိက္ခဘာဝေန သေသ ဘူတတ္တယံ ဥသ္မာပယတီတိ အတ္ထော၊ငင်း)။ ။ဇူတိ၊ကြောင့်။ တေဇော၊၏။ဝါယတိ၊လှုပ်စေတတ် ရွေ့စေတတ်၏။ ဇူတိ၊ကြောင့်။ ဝါယော၊၏။ ။(လှုပ်စေရွေ့စေတတ်သောပယောဇကဗျာပါရရှိသလော၊အဗျာပါရသဘောမဟုတ်လော။ ။ဝါယတီတိသမီရေတိ၊ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေနဘူတသံဃာတံဂမေတီတိအတ္ထော၊ငင်း။ ။ဤသို့ရှေးဦးစွာဝိသေသအားဖြင့်ဝစနတ္ထကိုဆိုပြီး၍။ယခုသာမန်အားဖြင့်ဆိုခြင်းဌါ၊အဝိသေသေနပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အဝိသေသေနပန၊ သာမန်အားဖြင့်ကား။ သလက္ခဏာ

ခါရဏာတော၊ ဓိဓိဓိဓိတို့၏ သဘောကို ဆောင်တတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခါတုယော၊ခါတ်မည်ကုန်၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့်၊တိတ္ထိယတို့သည် ကြံဆအပ်သောပကတိသည်အတ္တမဉ်၏။ ဤသို့အစရှိသောအတ္တသည် သဘောအားဖြင့်မရှိ၏သို့။ပထဝီစသည်တို့သည်မရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ သဘောအားဖြင့်ရှိကုန်၏ဟု။ခါတ်တို့၏အသဘာဝအဖြစ်ကိုပယ်၍။သလက္ခဏံသဘာဝံခါရေန္တီတိခါတုယော၊ ဟူသောကတ္တုသာဓ်ကို ပြ၏)။ ။စ၊တနည်း။ ဒုက္ခခါနတောဒုက္ခသပိဒဟနတော၊ သံသရာဆင်းရဲကိုစိရင်တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခါတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့်အနေကပ္ပကာရံသံသာရဒုက္ခံဝိဒဟန္တီတိခါတုယော၊ဟူသောဝစနတ္ထကိုပြ၏။ ထိုသို့သော် စိရင်တတ်သောကတ္တုဗျာပါရပင်စင်စစ်ရှိသလော၊ တောဟိခါတုယော ကာရဏဘာဝေန ဝဝတ္ထိတာဟုတွာ အယလောဟာဒိခါတုယောဝိယအယလောဟာဒိ အနေကပ္ပကာရံသံသာရဒုက္ခံဝိဒဟန္တိ၊ငင်း)။ ။(တနည်း)။ဒုက္ခခါနတောအနပ္ပကသသ ဒုက္ခသပိခါနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊အလိုသို့မလိုက်တတ် အနပ္ပကဖြစ်သောသံသရာဒုက္ခကို စိရင်ခြင်းမျှကြောင့်။ ခါတုယော၊ကုန်၏။(ဤကားဘာဝသာဓ်တည်း)။ ။(တနည်း)။ဒုက္ခခါနတော၊အနပ္ပကသံသာရဒုက္ခကိုသတ္တဝါတို့သည်စိရင်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ခါတုယော၊ကုန်၏။ (ဤကားကရဏသာဓ်တည်း)။ ။ဒုက္ခခါနတော၊ သတ္တဝါတို့သည် စိရင်အပ်သော အနပ္ပက သံသာရဒုက္ခကို သိမ်းရုံးထားရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခါတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤကား အဓိကရဏသာဓ်။ဤသို့-ဒုက္ခခါနတော-ဟူသောဟိတ်တချက်၌ လေးနက်ထွက်သည်။ ။ခါခါတ်-တုပစ္စည်း။ ဤသို့သလက္ခဏခါရဏတော၊ဒုက္ခခါနတောစခါတုယော၊ဟိတ်နှစ်ချက်၌ငါးနက်ထွက်သည်။ အချို့စာ၌ ဒုက္ခာဒါနတော-ဟု တတိယက္ခရာနှင့်တခုရှိပြန်သည်ကားအပို။ ဒုက္ခခါနတောတိ အနပ္ပကသသ ဒုက္ခသ ပိခါန မတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ တံဝါဒုက္ခံဓိတောဟိကာရဏဘူတာဟိသတ္တေဟိ အနုဝိဓိယတိ၊ တထာဝိဟိတဉ္စတံဓိတောသွေဝ ဓိယတိဌပီယတီတိ ဓိဝံဝါဒုက္ခခါနတောခါတုယော၊ ငင်း။ ။ဤငိုကာ၌၊ ဒုက္ခခါနတောတိဟု နှစ်ခါထည့်သောကြောင့် ဟိတ်သုံးချက်မှတ်ကြသည်ကား၊ဓိဝံဝါဒုက္ခခါနတောခါတုယောဟူသော့အချုပ်ကိုမရှုသောကြောင့်တည်း။ ။ငိုကာ

န္ဒကား။ အပိစနိဗ္ဗိဝဋ္ဋောခေတုဋ္ဋောတိဂုတ္တောဝါယမတ္ထော။ တထာဟိ ဘဂဝါဆခေတုယော ယံဘိက္ခုပုရိသောတိအာဒိသုဇိဝသညာသမူဟ နနတ္တံ ခေတုဒေသနံ အကာသိတိ၊ဟုကဲပြန်၏။ ။ဤသို့လျှင်ဝစနတ္ထ ကို အမြွက်ပြသဖြင့်လည်း၊ အသာခရဏအားဖြင့်ရင်း၊ သာခရဏ အားဖြင့်ရင်း၊ ခတ်တို့၏ကိစ္စသဘောလက္ခဏာကို သာလျှင် ထင်စွာ ပြအပ်၏ဟုလိုရကား။ဇေံပိသေသ။ပ။ကာတဗ္ဗာ၊ဟုနိဂုံးချုပ်သော်။ ။ ဇာတိကားပရိသမာပန။တနည်း၊ဇာတိနိဒဿန)။ ။ဇာတိ၊သို့။ဇေံဇာမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ဖြင့်။ဝိသေသသာမညဝသေန၊အားဖြင့်။ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ခေတုယော၊တို့ကို။(လိုက်)။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။ကလာပ တောတိ၊ကား။ ကေသာလောမာတိအာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ဝိသ တိယာ၊ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသတို့ ဖြင့်။ (အဘယ်အားဖြင့်ကောဋ္ဌာသသည် အာကာရမည်သနည်း။ အာ ကာရေဟိတိပကာရေဟိ။ အထဝါ၊ အာကရိယန္တိ ဒိဿန္တိ ဧတ္ထခေတု ယောတိအာကာရာ။ ကောဋ္ဌာသာ၊ရင်း)။ ။ယာအယံပထဝီခေတု၊ကို ရင်း။ဝိတ္ထာံသေမှန္တိ အာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ ဒွါဒသာကာရေဟိ၊တို့ ဖြင့်။ယာအယံအာပေါခေတုစ၊ကိုရင်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ပြအပ်၏။ ။တတ္ထ၊ထို ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဝဏ္ဏော၊ရင်း။ဂန္ဓော၊ရင်း။ရသော၊ရင်း။ ဩဇာ၊ရင်း။စ တသော၊ကုန်သော။ ခေတုယောစာပိ၊တို့ရင်း။ ဇာတိ၊သို့။(ထည့်)။အဋ္ဌ ခမ္မသမောခနာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသောပစ္စည်းအထူးဖြင့် ထူးသောသဘောရှိကုန်သော ဝဏ္ဏစသောရှစ်ပါးကုန်သော ခမ္မတို့၏ စုဝေးခြင်းအထူးအားဖြင့်တကွတည်ခြင်းကြောင့်။တံ၊ထိုရှစ်ပါးခမ္မတို့ ၏တကွတည်ခြင်းကို။ ဝါ၊တံတော၊ ထိုပေါင်းအပ်ကုန်သောရှစ်ပါးခမ္မ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။(ထည့်)။ ကေသာတိသမ္မုတိသမညာမတ္တံ၊ကေ သာဟူသောအမည်မျှသည်။ ဟောတိ၊၏။ တေသံယေဝဝဏ္ဏာဒိနံ၊ထို ဆိုအပ်ပြီးသောဝဏ္ဏစသော ရှစ်ပါးခမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဘောဂါ၊ အ သီးအသီးခွဲစိတ်ဝေဘန်ခြင်းကြောင့်။ ကေသာတိသမ္မုတိ၊ကေသာဟူ သော အမည်ပညတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိဧဝ၊ မရှိသည်သာ တည်း။(ဧဝကိုသည်မှာယှဉ်သော်သုန္ဒရ။ ။ဝဏ္ဏစသောအဋ္ဌခမ္မတို့ကို ပညာဖြင့် ဝေဘန်ခွဲစိတ်အပ်သည်ရှိသော် အချင်းချင်းမှ ထူးသဖြင့် အ ချင်းချင်းကင်းသဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့်ရအပ်ကုန်၏သို့၊ထို့.အတူဝဏ္ဏစ

သည်မှကင်းသဖြင့် ကေသာတို့ကိုပရမတ္ထအားဖြင့် မရအပ်ကုန်။ ထို့
ကြောင့် ပေါင်းအပ်ကုန်သောအကြင်ဓမ္မတို့ကိုစွဲ၍ ဆံဟူသောအမည်
သမ္မုတိဖြစ်၏။ထိုဓမ္မတို့ကိုအသီးအသီးပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ဆံဟူ
သောအမည်သမ္မုတိမရှိ၊ဆံဟူသည်ဝေါဟာရမျှသာဟူလိုသော်)။ ။
တသ္မာ၊ထိုသို့ကေသာဟူသည် အမည်ဝေါဟာရမျှဖြစ်၍ပရမတ်အား
ဖြင့်မရကောင်းသောကြောင့်။ကေသာပိ၊ကေသာတို့သည်လည်း။အဋ္ဌ
ဓမ္မကလာပ မတ္တမေဝ၊ ရှစ်ပါးသော ဓမ္မအစုမျှသာတည်း။ လောမာဒ
ယော၊လောမာစသည်တို့သည်လည်း။ တထာ၊ထိုအတူပင်တည်း။ဉာတိ၊
သိ၏။မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(ဆံတချောင်းတချောင်း၌ အဋ္ဌဓမ္မမျှဖြစ်
သောကြောင့်အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝဟူလေသလော၊ တချောင်းတ
ချောင်းသောဆံ၌ ဝဏ္ဏစသည်တို့သည် အဋ္ဌဓမ္မ မဟုတ်ကုန်သည် မ
ဟုတ်လော၊အဘယ့်ကြောင့်ကေသာပိအဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝဟူသ
နည်း။အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝါတိဣဒံကေသပညတ္တိယာဥပါဒါယဘူ
တေဝဏ္ဏာဒိကေဧကေတ္တေန ဂဟေတွာဝုတ္တံ၊ နတေသံအဋ္ဌဓမ္မမတ္တဘာ
ဝတော၊ဇင်း။ ကေသာဟူသောပညတ်၏ စွဲလမ်းရာဖြစ်ကုန်သော ထို
ဝဏ္ဏစသည်တို့ကိုအများဖြစ်ကုန်သော်လည်းတခုတည်းအဖြစ်ဖြင့်ယူ
၍အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝဟူသော ဤစကားကိုဆိုအပ်၏။ ထိုဝဏ္ဏစ
သည်တို့၏တခုတည်းသောအဋ္ဌဓမ္မမျှဖြစ်သောကြောင့် ဆိုအပ်သည်မ
ဟုတ်ဟူလို။ ။ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသောကောဋ္ဌာသတို့တွင်၊ ရှေးဦးစွာ
ကေသတို့၌ ကေသမူလသည် ကမ္မသမုဋ္ဌာန် စသော စတု သမုဋ္ဌာန်
တည်း။ထို့ကြောင့်ဆံအမြစ်၌ဝိတ္တဇစသောအဋ္ဌကလာပ်သုံးစည်း။ကာ
ယဒသက၊ ဘာဝဒသက အားဖြင့် ကမ္မဇကလာပ်နှစ်စည်း။ လောမစ
သည်တို့၌လည်းယထာရဟာသိလေအပ်၏။ ။ဤကောဋ္ဌာသတို့၌ ကမ္မ
သမုဋ္ဌာနကောဋ္ဌာသကိုပြလိုရကား၊ ယောပနေတ္ထကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊စ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ဤကောဋ္ဌာသတို့တွင်။
ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ယောကောဋ္ဌာသော၊
သည်။အတ္ထိ၊၏။ သောကောဋ္ဌာသော၊သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေနစ၊နှင့်ဇင်း။
ဘာဝေနစ၊ ဘာဝရုပ်နှင့်ဇင်း။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဒသဓမ္မကလာပေါပိ၊ဒသဓမ္မ
ကလာပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။(အပိဖြင့် နဝဓမ္မကလာပ်ကိုပေါင်း။
ဧသဓမ္မကလာပေါပိတိဧတ္ထအသိတာဒိပရိပါစကောတေဇောကောဋ္ဌာ

သောနဝဓမ္မကလာပေါပိတိဝတ္တဗ္ဗော၊ရင်း။ ယင်းသို့ကသောအစရှိကုန်
သောကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ယထာရဟ အဋ္ဌဓမ္မသမူဟာ၊နဝဓမ္မသမူဟာ၊
ဒသဓမ္မသမူဟာ ဖြစ်ကုန်လျက်။ အဘယ့်ကြောင့် ပထဝီစသောဓာတ်မျှ
အားဖြင့် နှလုံးပြုအပ်ကုန်သနည်းဟူ၊ကား။ ဥဿဒဝသေန၊စသည်ကို
မိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့-အဋ္ဌ-နဝ-ဒသဓမ္မသမူဟာဖြစ်ကုန်သော်လည်း။
ဥဿဒဝသေန၊ များသည်ပြောသည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယထာဝုတ္တော၊အ
ကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။
(ထည့်)။ပထဝီဓာတုအာပေါဓာတူတိ၊ဟူ၍။ သဉ်္ခ၊ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့။ဂ
တော၊၏။ဧဝံ၊သို့။ကလာပတော၊ကလာပ်အားဖြင့်။ ဓာတုယော၊တို့ကို။
(ထည့်)။မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(ဤဓာတုမနသိကာရသည်သတ္တ
သညာကို နှုတ်ခြင်းရှေ့သော အကျိုးသွား၏။ ဓမ္မဝိနိဗ္ဘောဂသည်လည်း
သာတိသယအားဖြင့် သတ္တသညာနှုတ်ခြင်းဌာ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့်၊
ကောဋ္ဌာသတို့၌ဓမ္မဝိဘာဂကိုသိအပ်၏။ အဘယ်သို့သိအပ်သနည်းဟူ
မူ။ ။ဧတ္ထဟိဥဒရိယံကရီသံပုဗ္ဗောမုတ္တန္တိ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊အသိတာဒိ
ပရိပါစကတေဇော ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ အဿာသပဿာသ ဝါတော
စိတ္တသမုဋ္ဌာနောတိ ဆကောသမုဋ္ဌာနာ။ သေဒေါအဿုခေဠော့သိင်္ဃာ
ဏိကာတိစတ္တာရောဥတုစိတ္တဝသေနဒွိသမုဋ္ဌာနာ။ သေသာဒွတ္တိံသစ
တုသမုဋ္ဌာနာ။ တေသု အသိတာဒိပရိပါစကေ တေဇောကောဋ္ဌာသေ
ဧကောကလာပေါ ဇီဝိတနဝကော၊ အဇ္ဈတ္တကောသမုဋ္ဌာနေသု ဥတု
သမုဋ္ဌာနေသုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသုဝါဧကေကောအဋ္ဌကော၊ဒွိသမုဋ္ဌာနေသု
ဥတုစိတ္တဝသေန ဒွေဒွေအဋ္ဌကာ၊ စတုသမုဋ္ဌာနေသု ဥတုစိတ္တာဟာရ
သမုဋ္ဌာနာတယောတယောအဋ္ဌကာ၊ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု သဒ္ဒနဝ
ကာ၊ အဋ္ဌသုတေဇောဝါယောကောဋ္ဌာသေသုအဋ္ဌဇီဝိတနဝကာ၊သေ
သေသုစတုဝီသတိယာကောဋ္ဌာသေသု ကာယဘာဝဒသကဒွယသဟိ
တာ၊စက္ခာဒိသညိတေသုမံသကောဋ္ဌာသေသု စက္ခု သောတ ဃာန
ဇိဝှါ ဝတ္ထုဒသကသဟိတာစာတိ ပရိပုဏ္ဏာယတနကေ ရူပကာယေ
ဘောဇ်အနာမသိတွာ ဧကတ္တဝသေနဂယှမာနာ သတ္တစတ္တာလီသာဓိက
သတရူပကလာပါ။ရူပဝိဘာဂတောသာဓိကာဒိယဍ္ဎရူပသဟဿံ ဟော
တိ။ကောဋ္ဌာသာနမ္ပန အဝယဝဝိဘာဂေန တဒဝယဝကလာပါနံဘေ
ဒေဂယှမာနေ ရူပဓမ္မာနံအသင်္ချေယျဘေဒတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ဋီကာ။ ။

ဤသို့ ဓမ္မဝိဘာဂအားဖြင့် အနေကဘေဒအားဖြင့် ပြားကုန်သည် ဖြစ်လျက်။ အဘယ့်ကြောင့်ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌာသတို့ကို စတုဓာတုအစွမ်းအားဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ ။ဧဝံဓမ္မဝိဘာဂတောအနေကဘေဒဘိန္နာပိ ဣမေဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌာသာဥဿဒဂ္ဂဟဏေနစတုဓာတုဝသေနေဝဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။ တေနာဟဥဿဒဝသေနပန။ပ။မနသိကာတဗ္ဗာတိ၊ ငင်း။ ။ရုဏ္ဏအားဖြင့် မနသိကာရကိုပြခြင်း၌ ရုဏ္ဏတောတိစသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။ရုဏ္ဏတောတိဧတ္ထ၊၌။ မနသိကာရော၊ကို။ဧဝံ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။(ထဉ္ဇ)။ဟိ၊အကျယ်ဆိုအံ့။ဣမသ္မိံသရီရေ၊ဤသည့်ကိုယ်၌။မဇ္ဈိမေနပမာဏေန၊အလုံးအရပ်အားဖြင့် အလတ်ဖြစ်သောကိုယ်၌ရသင့်သောအလတ်ပမာဏအားဖြင့်။ပရိဂ္ဂယှမာနာ၊ပညာဖြင့်ကြံဆ၍ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဏာ၊ပရမာဏုမြူအပြားအားဖြင့် ရန့်ရန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍။ သုခုမရဇဘူတာ၊သိမ်မွေ့စွာသောမြူအဖြစ်သို့ရောက်သော။ပထဝီဓာတု၊သည်။ ဒေါဏမတ္တာ၊တစိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ ။(သတ္တဓညမာသပ္ပမာဏံဧကံအင်္ဂုလံ။ သတ္တဦကာပမာဏောဧကောဓညမာသော။ သတ္တလိခါပမာဏာဧကာဦကာ။ ဆတ္တိံသရထရေဏုပ္ပမာဏာ ဧကာလိခါ။ဆတ္တိံသတဇ္ဇာရိပ္ပမာဏောဧကောရထရေဏု။ဆတ္တိံသအဏုပ္ပမာဏာဧကာတဇ္ဇာရီ။ ဆတ္တိံသပရမာဏုပ္ပမာဏောဧကောအဏု။ဟုအဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဏုမြူကို သုံးဆဲ့ခြောက်ဘို့ဘို့၍ တဘို့မျှလောက်သောအတိုင်းအရှည်သည်ပရမာဏုမြူမည်၏။ ထိုပရမာဏုမြူသည်ကောင်းကင်အဘို့၌တည်၏။မံသစက္ခုဖြင့်မမြင်ကောင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏သာအာရုံဖြစ်၏။ ထိုမြူကိုရည်၍ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဏာဟူသည်။ ဤပရမာဏုမြူအပြားအထူးဖြင့် တကိုယ်လုံး၌ရှိသော ဆံအမွေးအစရှိသောပထဝီဓာတ်အပေါင်းသည် ရန့်ရန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍အလွန်သိမ်မွေ့သောအဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော် တဒေါဏ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုဒေါဏသည် မဇ္ဈိမပမာဏ အားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ကွမ်းစားရှိ၏။ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌။ ။ဒေါဏမတ္တာသိယာတိသောဠသနာဠိမတ္တာ။ဣဓာပိမဇ္ဈိမေနပမာဏေနာတိအာနေတွာသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။တေနပကတိယာစတုမုဋ္ဌိကံကုဍုဝံ။စတုကုဍုဝံနာဠိ။ တာယနာဠိယာ သောဠသနာဠိယော ဒေါဏံ။ တမ္ပန မဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသနာဠိ

ပဟောန္တိတိဝဒန္တိ၊ဟူသည်။ ။ထိုပထဝီဓာတ်သည် မိမိချည်းတည်နိုင်သည်မဟုတ်။ ကြွင်းသောဓာတ်သုံးပါးအပေါင်းသည် ပြုအပ်သောကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍သာ ဖရိုဖရဲ မပျက်စီးသည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထိပုရိသစသောလိင်အထူး၊ လူ၊နတ်၊တိရစ္ဆာန်စသောအားဖြင့် အသီးအသီးဝေဘန်အပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်၏ဟူလိုရကား၊ သာ တတောဥပဍ္ဎပ္ပမာဏာယ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သာ၊ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ (နဝိကိရတိစသည်၌စပ်။အဘယ့်ကြောင့် ဖရိုဖရဲမပျက်စီးသနည်းဟူ၊ကား။တတောဥပဍ္ဎပ္ပမာဏာယ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ တတော၊ထိုပထဝီဓာတ်မှ။ ဥပဍ္ဎပ္ပမာဏာယ၊ ထက်ဝက်ပမာဏ ရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊သည်။ သင်္ဂဟိတာ၊ဖွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်၍ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ (အဘယ်သို့နည်း။ ယထာ နဝိပ္ပကိရိယတိ၊ ဧဝံ အာဗန္ဓန ဝသေန သမ္ပိဏ္ဍိတွာဂဟိတာ၊ရင်း)။ တေဇောဓာတုယာ၊သည်။ အနုပါလိတာ၊ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာရှိသောအာပေါဓာတ်ကြောင့်အရည်အဖြစ်အစေးအဖြစ်သို့ မရောက်လေအောင် အလျော်စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့်စောင့်သနည်း။ ယထာပဃ္ဃရဏသဘာဝါယအာပေါဓာတုယာဝသေနကိလိန္နဘာဝံပိ ဝိလီနဘာဝံဝါနာပဇ္ဇတိ၊ဧဝံအနုရက္ခိတာ၊ရင်း)။ဝါယောဓာတုယာ၊ထိခတ်သောဝါယောဓာတ်သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နဝိကိရတိ၊ရန့်ညက်ကဲ့သို့မလွင့်။နဝိဒ္ဓံသတိ၊မပျက်စီး။ ။(အဘယ်ဝါယောသည်အဘယ်သို့ဝိတ္ထမ္ဘိတပြုသနည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာတိသဏ္ဌာနဝါယုနာအတိဝိယဝိတ္ထမ္ဘနံပါပိတာဟူရကား။ထိခတ်သောဝါယောဓာတ်သည်။ဝါ၊စားမြင်းလုံးကဲ့သို့လုံးစေတတ်သောဝါယောဓာတ်သည် လွန်စွာခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်သည်ဟူပေ။ ။ဤသို့လျှင်ထိုပထဝီဓာတ်သည်အလွန်သိမ်မွေ့သောမှုအဖြစ်သို့ရောက်သော်လည်း၊ ဖွဲ့ခြင်းကိစ္စ၊ ရင့်စေခြင်းကျက်စေခြင်းကိစ္စ၊ တွန်းခြင်း ရွေ့စေခြင်းကိစ္စရှိသော အာပေါတေဇောဝါယောဓာတ်တို့မှရအပ်သောပစ္စည်းရှိသည်ဖြစ်ရကား။ အာပေါအစေးသည် စွတ်စိုစေအပ် အချင်းချင်း တွယ်ကပ်စေအပ်သည်။ တေဇောသည်ရင့်စေကျက်စေအပ်မပုပ်မသိုးစေအပ်သည်။ ဝါယောသည်ခိုင်ခံ့တောင့်မာခြင်းသို့ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ရန့်ညက်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲမလွင့်၊မပျက်စီး။ အစိုင်အခဲဖြစ်၍အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်ယူအပ်

သည့်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏။ ထို့ကြောင့်၊အဝိကိရိယမာနဿ၊စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။အဝိကိရိယမာနဿ၊ဖရိုဖရဲမလွင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။အဝိဒ္ဓံသိယမာနဿ၊မပျက်မစီးစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ အနေကဝိဓံ၊များသောအပြားရှိသော။ ဇာတ္တိပုရိသလိင်္ဂါဒိဘာဝဝိကပ္ပံ၊ ဇာတ္တိသဏ္ဌာန်ပုရိသသဏ္ဌာန်စသောအဖြစ်ဖြင့်အထူးထူးကွဲပြားခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ အဏုထူလဒီဃရဿတိရကထိနာဒိဘာဝဥ္စ၊ သေးငယ်သည်၊ ကြီးဖွံ့သည်၊ မြင့်သည်၊ နိမ့်သည်၊ ခိုင်ခံ့ခက်မာသည်အစရှိသောအဖြစ်ကိုလည်း။ ပကာသေတိ၊ပြ၏။ ။(တေဇောဝါယောတို့သည်လည်း ရူပဓမ္မပင်ဖြစ်သောကြောင့် အထည်အကိုယ်ရှိသောသဝိဂ္ဂဟမဟုတ်ပါတုံလော။ ပထဝီဓာတ်၌ ဒေါဏမတ္တာဟု၊ အာပေါဓာတ်၌ တတောဥပဍ္ဎမာဏာယဟုစုဏ္ဏဘေဒပမာဏကိုထုတ်၏သို့။ထိုတေဇောဝါယောဓာတ်တို့၌ စုဏ္ဏဘေဒပမာဏကို အဘယ့်ကြောင့်မထုတ်သနည်းဟူမူ၊ သို့သော်လည်း။ပထဝီအာပေါတို့၌အကြင်သို့သောဃနဘာဝကိုရအပ်၏။ထိုသို့သောဃနဘာဝကိုတေဇောဝါယောတို့၌မရအပ်သည်ဖြစ်၍။နှိုင်းရှည့်အပ်သော မေယျဘာဝမရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်လျှင်သသမ္ဘာရတေဇောဝါယောတို့၌သော်လည်း မေယျဘာဝကိုမရအပ်သလျှင်ကတည်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဝွေဇ္ဇာမသ္မိံသရီရေ၊၌။ ယူသဂတာဒြဝဘာဝံဂတာ၊ကြေသောအရည်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အာဗန္ဓနာကာရဘူတာ၊ ဖွဲ့တတ်သောအခြင်းအရာသို့ရောက်သော။ အာပေါဓာတု၊သည်။ ပထဝိပတိဋ္ဌိတာ၊ပထဝီဓာတ်၌တည်သည်ဖြစ်၍။တေဇာနုပါလိတာ၊တေဇောဓာတ်သည် လျောက်ပတ်စွာစောင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည်ခိုင်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ န ပဂ္ဃရတိ၊ မယိုမလျှောကျ။ နပရိဿဝတိနဝိဿရတိနသန္ဒတိ၊ နံဘေးနံဘီမစီး။အပဂ္ဃရမာနာ၊မယိုသည်ဖြစ်၍။အပရိဿဝမာနာ၊မစီးသည်ဖြစ်၍။ ပီဏိတဘာဝံ၊တဖြိုးဖြိုးတက်ပွါးသောအဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ပြ၏။ (ပီဏိတပီဏိတဟုပိဌ္ဌာလည်းရှိ၏၊ အနက်သည်ပင်။ ဤစကားကို အာပေါဓာတ်၏ဖြိုးဟနရသရှိသောအဖြစ်ဖြင့်ဆိုသည်။ ပီဏိတအဖြစ်သည်အာပေါပင်ဖြစ်သောကြောင့်မဟုတ်)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ဝွေ၊၌။ အသိတပီတာဒိပါစကာ၊စားအပ်သောက်အပ်သောအာဟာရစသည်ကိုကျက်စေတတ်သော။ ဥသုမာကာရဘူတာ၊ကိုယ်၌ဖြစ်သောအပူအ

ငွေ့ အခြင်းအရာသို့ရောက်သော။ ဥဏှတ္တလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောလက္ခဏာရှိသော။တေဇောဓာတု၊သည်။ (ဥသုမာကာ ရဘူတာ၊ဥဏှတ္တလက္ခဏာဟူ၍သာဆိုလော့။အဘယ့်ကြောင့်ဂဟဏီ တေဇောကိုရည်၍၊အသိတပီတာဒိပါစကာ၊ဟူသနည်း။တနည်း။အသိ တပီတာဒိပါစကာဟူပြီး၍။အဘယ့်ကြောင့်ဥသုမာကာရဘူတာဟူသ နည်း။ကိုယ်၌ပကတိအငွေ့သည်ဥသ္မာကာရရှိသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ဥသုမာကာရဘူတာတိဓေတေန ကာယေ ပါကတိကဥသ္မာဝိ ဂဟဏီ သင်္ဂါတာယ တဿာယေဝတေဇောဓာတုယာ ဝသေန ဟောတီတိ ဒဿေတိ၊ငင်း)။ပထဝိပတိဋ္ဌိတာ၊၍။အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊အာပေါဓာတ် သည် ဘွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်၍ ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယော ဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဇီဝိတ၊ နုပါလိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကာ ယံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ပရိပါစေတီသန္တေဇာတိ၊ကောင်းစွာထက်စေ၏။(ယင်း သို့သော်၊ဂဟဏီတေဇောသည် ဘုတ္တာဟာရကိုသာ ကျက်စေကြေ စေသည်မဟုတ်လော။ ။သာဟိယထာဘုတ္တဿအာဟာရဿသမ္မာ ပရိဏာမနေနရသာဒိသမ္ပတ္တိယာဟေတုဘာဝံဂစ္ဆန္တီ ဇာမိကာယံပရိပါ စေတီသန္တေဇာတိတိဝုစ္စတိ၊ တေနေဝါဟ နပူတိဘာဝံဒဿေတီတိ၊ ငင်း)။ အဿ၊ ထိုကာယ၏။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္စ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို လည်း။အာဝဟတိ၊ဆောင်တတ်၏။ ။(သို့သော်၊ကံဟူသောဥပနိဿ ယအကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ငင်း။စိတ်ကြည်လင်ခြင်းအကြောင်းရှိသည် ဖြစ်၍ငင်း၊ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိရှိသည်မဟုတ်လော။ ။ကမ္မူပနိဿယာယ စိတ္တပ္ပသာဒဟေတုကာယစ သရီရေ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယ တေဇောဓာတု ဝိသေသပစ္စယော၊ ပဂေဝဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာယရူပသမ္ပတ္တိယာ ယထာဝုတ္တာတေဇောဓာတူတိအာဟ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္စဿ အာဝဟတိ တိ၊ငင်း)။ ။ပန၊အကျိုးအထူးကိုဆိုအံ့။ တာယ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော တေဇောဓာတ်သည်။ ပရိပါစိတော၊ ထက်စေ အပ် သော။ ဝါ၊ကျက်စေအပ်သော။ အယံကာယော၊သည်။ ပူတိဘာဝဉ္စ၊ ပုပ်သောအဖြစ်ကိုလည်း။ နဒဿေတိ၊ မပြ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဇွေ၊ဤ ကိုယ်၌။အင်္ဂမင်္ဂါနုသဋာ၊အင်္ဂါကြီးငယ်သို့အစဉ်လျှောက်သော။သရ ဒိရဏာဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာ၊တွန်းခြင်းထောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ဝါ ယောဓာတု၊သည်။ ပထဝိပတိဋ္ဌိတာ၊၍။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊၍။ တေ

ဇာနုပါလိတာ၊၍။ဇ္ဈာနံကာယံ၊ကို။ဝိတ္တဋ္ဌေတွာ၊ထောက်၍။ ဝါ၊ခိုင်စေ၍။ ပန၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ တာယ၊ထိုဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာရှိသောဝါယော ဓာတ်သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတော၊ ထောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အယံကာယော၊ သည်။ နပရိပတတိ၊ မလည်း။ ဝါ၊မကျ။ ဥဇုကံ၊မတ်မတ်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ အပရာယ၊ တပါးသော သမုဒီရဏ လက္ခဏာရှိ သော။ဝါယောဓာတုယာ၊သည်။ သမ္ဘာဟတော၊တွန်းခတ်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ။(အပရာယကိုအဘယ့်ကြောင့်သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ် ဟူသနည်း။ သာဟိ ပေလ္လနသဘာဝါ။ တေနာဟ သ မ္ဘာဟတောတိ၊ ၎င်း။ ။သမ္ဘာဟနသည်လည်း ရူပကလာပ၏ဒေ သန္တရုပ္ပတ္တိ၏အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ အာသန္နတရုပ္ပတ္တိအားဖြင့်အ ဝဇ္ဈင်္ဂနတည်း)။ ။ဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာသယန ဣရိယာပထေသု၊ တို့၌။ ဝိညတ္တိံ၊ ဝိညတ်ကို။ ဒဿေတိ၊၏။ သမိဉ္ဇေတိ၊ကွေးစေ၏။ သမ္မသာ ရေတိ၊ကောင်းစွာဆန့်စေ၏။ဟတ္ထပါဒံ၊ကို။လာဠေတိပရိဝတ္တေတိ၊ထို မှဤမှပြန်စေ၏။ ။(အကြင်အကျိုး၌ ရုဏ္ဏာအားဖြင့်ဓာတုမနသိကာရ လာ၏။ ထိုအကျိုးကိုနိဂမနအားဖြင့်ပြခြင်း၌၊ ဧဝမေတံ၊စသည်ကိုမိန့် သော်)။ ။ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ဣတ္ထိပုရိသာဒိဘာဝေန၊ဖြင့်။ဗာလဇန ဝဥ္စနံ၊ လူမိုက်ကိုလှည့်ပတ်တတ်သော။ မာယာရူပသဒိသံ၊ မျက်လှည့် ရုပ်နှင့်တူသော။ ဓာတုယန္တံ၊ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသောကိုယ်ဟူသောယန္တရား သည်။ ပဝတ္တတိ၊ဣရိယာပုထ်အားဖြင့်ဖြစ်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ရုဏ္ဏတော၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သောအားဖြင့်။ဓာတုယော၊တို့ ကို။မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(ယန္တရားကြိုးဖြင့်သွားသော ယန္တရား ရုပ်ကဲ့သို့ ရွေ့တတ်သွားတတ်သော ကတ္တားဖြစ်သော အတ္တမရှိသော် လည်းစိတ်၏အားဖြင့်ဓာတုမယယန္တဖြစ်သောကိုယ်ဟူသောယန္တရား သည် သွားလာရပ်ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူလို သော်။ ။ထိုဓာတ်လေးပါးတို့၏ လက္ခဏာစသည်ကို အောက်၌ ထို ထိုသောဓာတုမနသိကာရဝိဓာန၌အကယ်၍ဆိုအပ်ပြီ။သို့သော်လည်း ထိုလက္ခဏာစသည်တို့ကိုအနုဝဒေသအားဖြင့်ပြ၍ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟ ဝိဓိကိုပြခြင်း၌၊ လက္ခဏာဒိတော၊ စသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။ လက္ခဏာဒိတောတိ၊ကား။ပထဝီဓါတု၊သည်။ကိံလက္ခဏာ၊နည်း။ကိံ ရသာ၊အဘယ်ရသရှိသနည်း။ ကိံပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊နည်း။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့

သောနည်းဖြင့်။ စတသောဝိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ဆင်ခြင်၍။ ပထဝီဓာတု၊သည်။ ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ၊တောင့်မာသည့်၏အဖြစ် ခက်ထရော်ရှိသည့်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ။(လက္ခိယတိဧတေနာတိလက္ခဏံ၊ကက္ခဠတ္တံလက္ခဏမေတိဿာတိ ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ ပြု။ ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာသည်ပထဝီဓာတ်မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ဘေဒပြုသင့်အံ့နည်း။ သစ္စမေတံ၊ တထာပိဝိညာတာဝိညာတသဒ္ဒတ္ထတာဝသေန အဘိန္နေပိဓမ္မေကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေနဘေဒေနဝေံနိဒ္ဒေသောကတော။ ပထဝီဓာတုသဒ္ဒါ၏အနက်အားဖြင့်မထင်သောဓာတ်သည် လက္ခိတဗ္ဗမည်၏။ကက္ခဠတ္တသဒ္ဒါ၏အနက်အားဖြင့်ထင်သောသဘောသည်လက္ခဏာဖြစ်၏။ ဤသို့ဝိညာတာ ဝိညာတသဒ္ဒတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် လက္ခဏာလက္ခိတဗ္ဗအဖြစ် သင့်သောကြောင့်။သဘာဝဓမ္မမပြားသော်လည်းအကြံမျှဖြင့်ပြီးသောဘေဒဖြင့်ဤသို့ဗဟုဗ္ဗီဟိပြုသည်ဟူလို။ ။ယင်းသို့အဘေဒကိုလျက်ဘေဒကြံ၍ပြုသဖြင့်အဘယ်မှုအံ့နည်း။ဧဝဉ္ဟိအတ္ထဝိသေသာဝဗောဓောဟောတိတိ၊မိန့်သော်၊ဋီ။)။ ။(တနည်း)။ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာ၊တောင့်မာသည့်၏အဖြစ်ခက်ထရော်ရှိသည့်၏အဖြစ်ဟုမှတ်အပ်၏။ ဝါ၊တောင့်မာသည့်၏အဖြစ် ခက်ထရော်ရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်၏။ ။(ဤဝိကပ်၌၊ လက္ခိယတီတိ လက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်သောသဘောရ၏။ ကက္ခဠတ္တဠတံလက္ခဏဋ္ဌာတိကက္ခဠတ္တလက္ခဏံပြုပြီးမှ။ပထဝီဓာတုကိုငဲ့၍၊ကက္ခဠတ္တလက္ခဏာဟုဇာတ္တိလိင်ဖြစ်သတည်း။ ဗုဒ္ဓိသရဏံစသည်၌သရဏသည်နပုန်းဖြစ်လျက် နာထောကိုငဲ့ပြန်၍။ တိလောကသရဏောနာထောဟုပုလ္လိင်ပြန်၏သို့တည်း။ ။ဤသို့ကက္ခဠတ္တသဘောဖြင့်လက္ခဏာသာမန်ကိုအထူးပြု၏။ ထို့ကြောင့် အထဝါလက္ခိယတီတိလက္ခဏံ၊ ကက္ခဠတ္တံဟုတွာ လက္ခိယမာနာဓာတုကက္ခဠတ္တလက္ခဏာတိ ဧဝမေတ္ထအတ္ထောဒဋ္ဌဗ္ဗော။သေသာသုပိဧသေဝနယော၊ဋီ။)။ ။ပတိဋ္ဌာနရသာ၊သဟဇာတ်တရားတို့၏တည်ရာ၏အဖြစ်တည်းဟူသောကိစ္စရှိ၏။သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကိုခံလင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ။(ပတိဋ္ဌာနရသာတိသဟဇာတဓမ္မာနံပတိဋ္ဌာဘာဝကိစ္စာ၊ တတောဧဝနေသံသမ္ပဋိစ္ဆနာကာရေနဉာဏဿပစ္စုပတိဋ္ဌတီတိသမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ဋီ။ ။ဤ၌ပဒဋ္ဌာန်ကိုအဘယ့်

ကြောင့် မထုတ်သနည်း။ ပဒဋ္ဌာနမ္ပနေတ္ထအညဓမ္မတာယနဥဒ္ဓဋံ၊ သာ
ဓာရဏသဘာဂသဏ္ဌာဝတောဝါဒူရကာရဏံပိယာ၊ဋင်း။ပဒဋ္ဌာန်သည်
ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါး အပေါင်းဖြစ်၍ တပါးသော သဘာဝဓမ္မဖြစ်
သောကြောင့်မထုတ်။ တနည်းလည်း ဤပဒဋ္ဌာန်သည် အသာဓာရဏ
ဝိသဘာဂဓမ္မမဟုတ်။သာဓာရဏသဘာဂဓမ္မ၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်
ဒူရကာရဏကဲ့သို့ဖြစ်၍မထုတ်ဟုလို။ ။ယင်းသို့သော်အဘယ့်ကြောင့်
ဓမ္မုဒ္ဒေသဝါရအခွင့်၌ သေသာဘူတတ္တယပဒဋ္ဌာနာဟု ထုတ်သနည်း
ဟူ၊ကား။ ယထာဝါဓမ္မုဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာဒိသု ရသာဒိနာ အညေသံ
ပစ္စယဘာဝံဒဿေတွာ ပစ္စယဝန္တဒဿနတ္ထံ ပဒဋ္ဌာနံဥဒ္ဓဋံ၊နဝေဓိဓ။
ဣဓပန ဓာတူနံ အညေသံအသာဓာရဏဝိသေသဝိဘာဝနပရာယဏော
ဒနာယအညဓမ္မဘူတံပဒဋ္ဌာနံနဥဒ္ဓဋန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ဋင်း။ ဓမ္မုဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏ
နာစသည်တို့၌။ရသစသည်ဖြင့် တပါးဓမ္မတို့၏ပစ္စယဓမ္မ၏အဖြစ်ကိုပြ
ပြီး၍ပစ္စည်းတရားသာမဟုတ်။ပစ္စည်းရှိသောတရားလည်းဖြစ်၏ဟုပစ္စ
ယဝန္တအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ပဒဋ္ဌာန်ကိုထုတ်အပ်၏။ ဤ၌ဤသို့မဟုတ်။ဤ
၌ကား ဓာတ်တို့၏ အနညသာဓာရဏ ဝိသေသကို ထင်စွာပြခြင်းလျှင်
ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော စောဒနာကြောင့်။ အညဓမ္မဖြစ်သောပဒဋ္ဌာန်ကိုမ
ထုတ်အပ်ဟုမှတ်သင့်သည်ဟုလို)။ ။အာပေါဓာတု၊သည်။ပဂ္ဃရဏ
လက္ခဏာ၊ယိုခြင်းစီးသွားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ဗြူဟနရသာ၊သဟဇာတ်
တရားတို့ကိုပွါးစေပြိုးပြိုးတက်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။(တထာဟိသာနေသံ
ဝိဏိတဘာဝံဒဿေတီတိဝုတ္တတိ၊ဋင်း)။သင်္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊သဟဇာတ်
တရားတို့ကိုဖွဲ့သောအားဖြင့် တကွပေါင်းရုံး၍ယူသော အခြင်းအရာ
ဖြင့်ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ (အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ဗာဟိရဥဒကံ
ဝိယန္ဟာနိယစုဏ္ဏာသသဟဇာတဓမ္မာနံသင်္ဂဏှနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ဋင်း)။တေ
ဇောဓာတု၊သည်။ ဥဏှတ္တလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော
လက္ခဏာရှိ၏။ပရိပါစနရသာ၊ ကျက်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါန
ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊သဟဇာတ်တရားတို့အား၊တို့၏နူးညံ့သောအဖြစ်ကိုလျော်
စွာပေးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ (အ
ဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ဗာဟိရဂ္ဂိပိယဇတုလောဟာဒိနံသဟဇာတဓမ္မါနံမုဒု
ဘာဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ဋင်း)။ ဝါယောဓာတု၊သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခ
ဏာ၊သဟဇာတ်တရားတို့ကိုထောက်ပံ့ခြင်းခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။သ

ရုဒိရဏရသာ၊တွန်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဘိနီဟာရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဘုတ်အပေါင်းကိုရှေးရှုဆောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ထုတ်သောအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အားထင်တတ်၏။ ။(စင်စစ်ထုတ်ဆောင်သလော၊ အဗျာပါရမဟုတ်လောဟု၊ ကား။ အဘိနီဟာရော ဘူတသဃ်ာတဿ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊နီဟရဏံဝါ ဗိဇတောအကုံရဿဝိယ၊ ၎င်း)။ ။ဏ္ဍတိဇ္ဇဝံ၊နည်းဖြင့်။လက္ခဏာဒိတော၊ဖြင့်။ဓါတုယော၊တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။သမုဋ္ဌာနတောတိ၊ကား။ ပထဝီဓါတုအာဒိနံ၊တို့ကို။ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။ ဒဿနဝသေန၊ပြသည်၏အားဖြင့်။ကေသာဒယော၊ကုန်သော။ ယေဗ္ဗုမေဒ္ဒေစတ္တာလီသကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင်လေးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ဤကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထိုလေးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဥဒရိယံ၊၎င်း။ ပ။ မုတ္တံ၊၎င်း။ဏ္ဍတိ၊သို့။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ဏ္ဍမေကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ၊ဥတုကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ကမ္မာဒိဝသေန အနုပ္ပတ္တိတော၊ဟိတ်။ ဧဝကား ပဒိုယောဂိနိဝတ္တကတည်း။ ကံစသည်တို့၏ဇနကအဖြစ်ကိုမြစ်သည်)။ ။အဿု၊၎င်း။ပ။ဏ္ဍမေကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ရံခါဥတုကြောင့် ရံခါစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။(တခဏတည်း၌ပင်ထိုနှစ်ပါးကြောင့်ဖြစ်ကုန်သလောဟု၊ကား။ ကဒါစိဥတုတောကဒါစိစိတ္တတောဥပ္ပန္နတော၊၎င်း)။ ။အဿိတာဒိပရိပါစကော၊အသိတစသောအာဟာရကိုကျက်စေတတ်သော။တေဇော၊သည်။ကမ္မသမုဋ္ဌာနောဝ၊ကံကြောင့်သာဖြစ်၏။အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ကုန်၏။ အဝသေသာ၊ဆိုအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သော။ ဋ္ဌတ္တိံသ။(ထည့်)။ ကေသာစသော နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ တေဇောကောဋ္ဌာသအစသုံးပါး၊ ဝါယောကောဋ္ဌာသ ငါးပါးအားဖြင့် သုံးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သေါ။သဗ္ဗေပိ၊ကုန်သော။တေကောဋ္ဌာသာ။(ထည့်)။ တို့သည်။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတော၊ကြောင့်။(ထည့်)။စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ကုန်၏။ ။(ကေသာဒိနမ္ပိဟိ မံသတောအဝိနိမုတ္တဘာဝေါ ကမ္မာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနေဝဝဟောတိတိ၊၎င်း)။ ။ဏ္ဍတိဇ္ဇဝံ၊နည်းဖြင့်။ သမုဋ္ဌာနတော၊ဖြင့်။ ဓါတုယော၊တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(နာနတ္တေ ကတ္တတောတိ ဝိသေသ သာမညတောဟု ဘွင့်သင့်လျက် ဥတ္တာနဖြစ်၍ချန်သည်ကိုငြိကာဘော်သည်။ အဘာယ့်ကြောင့် ဝိသေသ

သာမညဟူသနည်း။ ဓမ္မာနဥ္စ အညမညံ ဝိသဒိသတာနာနတ္တံ၊ သမာန တာကေတ္တံ၊ငိုကာ။ ။အဘယ်အားဖြင့်နာနတ္တ၊အဘယ်အားဖြင့်ကေတ္တ နည်းဟူ၊ကား။ သဗ္ဗာသမ္ပိဓာတူနံ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။နာနတ္တေ ကတ္တတောတိ၊ကား။သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ကုန်သော။ဓာတူနံ၊တို့၏။သလက္ခဏာ ဒိတော၊ မိမိမိမိတို့၏အသီးအသီးသောလက္ခဏာစသောအားဖြင့်။ နာ နတ္တံ၊အချင်းချင်းမတူထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊၏။(အာဒိသဒ္ဒါ ဖြင့် ရသပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကိုကဲ့သို့။ ရုဒုသလျှဖရုသဘာဝ စသည်တို့ကို လည်းသင်္ဂြိုဟ်အပ်၏)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၏။ပထဝီဓာတုယာ၊၏။လက္ခဏာရ သပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊တို့သည်။အညာနေဝ၊တပါးတို့ပင်တည်း။အာပေါဓာ တုအာဒီနံ၊တို့၏။လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊တို့သည်။ အညာနေဝ၊ပင် တည်း။(လိုက်)။ပန၊ထိုမှတပါး။ဝေံ၊သို့။လက္ခဏာဒိဝသေနစ၊ငင်း။ကမ္မ သမုဋ္ဌာနာဒိဝသေနစ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ငင်း။ နာ နတ္တဘူတာနမ္ပိ၊ ထူးသည်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါး ကုန်သောဓာတ်တို့၏။ ရူပမဟာဘူတဓာတုဓမ္မအနိစ္စာဒိဝသေန၊ရူပအ ဖြစ်၊မဟာဘုတ်အဖြစ်၊ဓာတုအဖြစ်၊ဓမ္မအဖြစ်၊ အနိစ္စအဖြစ်အစရှိသည် တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ကေတ္တံ၊တူသည်၏အဖြစ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ကမ္မ သမုဋ္ဌာနာဒိဝသေနစ နာနတ္တဘူတာနမ္ပိဟု ဘယ့်ကြောင့်ဆိုသနည်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသောအားဖြင့် ဓာတ်လေးပါးတို့သည် သာဓာရဏဖြစ် သောကြောင့် ကေတ္တမဟုတ်လောဟူမူ၊မဖြစ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အညာဝေဓာတုယောကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ အညာဥတုအာဒိသမုဋ္ဌာနာ။ ဤ သို့အစရှိသောဘေဒကိုရည်၍ထိုအခြင်းဖြင့်ဆိုသောကြောင့်တည်း)။ ။ ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားဆိုအံ့။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ သည်။ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ရုပ္ပနသဘောကို။အနတိတတ္တာအပရိစ္စဇနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ရူပါနိ၊ရုပ်မည်ကုန်၏။ ။(ထိုရုပ္ပနမည်သည်အဘယ် နည်း။ယာသီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္နိပါတေဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊တသ္မိံဝါသ တိယ္ယောဝိစ္ဆမာနသေဝ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝေါ။ တံရုပ္ပနံ၊ ငင်း)။ ။မဟန္တပါတုဘာဝါဒိဟိ၊ကြီးသည်ဖြစ်၍ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းအ စရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ဘုတ်မည် ကုန်၏။မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟီတိ၊ဒိဟိဟူသောစကား၏။ဟိ၊အကျယ် ဆိုအံ့။ဧတာဓာတုယော၊တို့ကို။မဟန္တပါတုဘာဝတော၊ကြီးသည်ဖြစ်

၍ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ မဟာဘူတသာမညတော၊ မျက်လှည့်သည် ဘီလူးမဟုတ်သောမဟာဘုတ်နှင့်တူသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ မဟာပရိဟာရတော၊ များစွာသော အကြောင်း တို့သည် ဆောင်အပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ မဟာဝိကာရတော၊ ကြီးစွာသောက်ပြန်ခြင်းရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ မဟတ္တာစ၊ ကြီးစွာသောလုံ့လ ဝါယာမဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍ကြီးကျယ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ဘူတတ္တာစ၊ ထင်ရှားရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ဧတေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနီတိ၊မဟာဘုတ်တို့ဟူ၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ။(မဟန္တပါတုဘာဝတော၊ စသည်၌။ မဟန္တပါတုဘာဝ၊မဟာဝိကာရဘာဝကို။ သသမ္ဘာရခါတ်အားဖြင့်။မဟာဘူတသာမညကိုလက္ခဏာခါတ်အားဖြင့်။မဟာပရိဟာရတာကိုငှင်း၊ မဟတ္တဝိဇ္ဇမာနတာကိုငှင်း၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် မှတ်အပ်၏)။ ။တတ္ထတေသုကာရဏေသု၊တို့တွင်။ မဟန္တပါတုဘာဝတောတိ၊တောဟူသောအကြောင်းစကား၏။ ဟိ၊အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။အနုပါဒိန္နကသန္တာနေပိ၊၌ငှင်း။ ဥပါဒိန္နကသန္တာနေပိ၊၌ငှင်း။ မဟန္တာ၊ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ (အနေကသတသဟဿယောဇနာယာမဝိတ္ထာရာနံ မေရုပရိမာဏာနံ အနေကယောဇနသဟဿပမာဏာနံ ...) ။တေသံ၊ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။(မဟန္တပါတုဘာဝတာ၌စပ်)။အနုပါဒိန္နကသန္တာနေ၊၌။ ။ဒွေ သတသဟဿာနိ၊နှစ်သိန်းတို့ငှင်း။ စတ္တာရိနဟုတာနိစ၊ လေးသောင်းတို့ငှင်း။ ဧတ္တကံဧတ္တကေန၊ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗဟလတ္တေန၊ အထုအားဖြင့်။အယံဝသုန္ဓရာ၊ဤမြေကို။သင်္ခါတာ၊ဆိုအပ်၏။ ။ဇာတိ အာဒိနာ၊သော၊ နယေန၊ဖြင့်။ မဟန္တပါတုဘာဝတာ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်သည်အဖြစ်ကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊၌။ ဝုတ္တာဝ၊ဆိုအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။ ဥပါဒိန္နကသန္တာနေပိ၊၌လည်း။ မစ္ဆကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါဒိသရီရဝသေန၊ငါး၊လိပ်၊နတ်၊အသုရာစသည့်တို့၏ကိုယ်ကောင်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟန္တာနေဝ၊ကြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊၍။(ထည့်)။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ။(မဟန္တာနိဟုတွာဘူတာနိ ဇာတာနိနိဗ္ဗတ္တာနီတိမဟာဘူတာနိ၊ပြု)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။သန္တိ ဘိက္ခဝေ။ပ။

အဍ္ဍဘာဝါတိအာဒိ၊အဍ္ဍဘာဝါဤသို့အစရှိသော။တော်ဝစနံ၊ကို။ဂဏှံ၊ ပြီ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။မဟာသမုဒ္ဒေါ၌။ ယောဇနသတိကာပိ၊ယူဇနာတရာရှိ ကုန်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဍ္ဍဘာဝါ၊ အဍ္ဍဘောနှင့် ပြည့်စုံသော သဏ္ဍဝါတို့သည်။သန္တိ၊ကုန်၏။ မဟာဘူတသာမညတောတိ၊တောဟူ သောပုဒ်၏။အဏ္ဍံ၊ကို။ဟိဗိဏ္ဍာရေမိ၊အံ့။ မာယာကာရော၊မျက်လှည့်သ မားသည်။ အမဏိံ ယေဝ၊ပတ္တမြားမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ဥဒ ကံ၊ကို။မဏိံ ကတွာ၊ပတ္တမြားပြု၍။ ဒဿေတိယထာ၊ပြ၏သို့ရင်း။အသု ဝဏ္ဏံယေဝ၊ရွှေမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။လေဍ္ဍုံ၊ကျောက်ခဲအစ္ဆ ခဲကို။သုဝဏ္ဏံကတွာ၊ရွှေပြု၍။ ဒဿေတိယထာ၊ပြ၏သို့ရင်း။ သယံ၊မိမိ သည်။ နေဝယက္ခော၊ဘီလူးမဟုတ်ဘဲလျက်။ နပက္ခီသမာနော၊ငှက်မ ဟုတ်သည်ဖြစ်လျက်။ ယက္ခဘာဝမ္ပိ၊ဘီလူးအဖြစ်ကိုရင်း။ ပက္ခိဘာဝမ္ပိ၊ ငှက်အဖြစ်ကိုရင်း။ ဒဿေတိယထာစ၊ပြ၏သို့ရင်း။ ဧဝမေဝ၊တူ။ဧဝ နိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ သယံ၊မိမိတို့ကား။ အနီလာနေဝ၊မညိုကုန် သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ဖြစ်လျက်။နီလံ၊ညိုသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ဥပါဒါရုပ် ကို။ဒဿေန္တိ၊ပြကုန်၏။အပီတာနိ၊မရွှေကုန်သည်သာလျှင်။ အလောဟိ တာနိ၊ မနီကုန်သည်သာလျှင်။ အနောဒါတာနေဝ၊ မဖြူကုန်သည်သာ လျှင်။ဟုတွာ၊လျက်။ ဩဒါတံ၊သော။ဥပါဒါရူပံ၊ကို။ ဒဿေန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ မာယာကာရမဟာဘူတသာမညတော၊မျက်လှည့်သမားဟူ သောမဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာ ဘုတ်မည်ကုန်၏။ ။(ဤအလိုသော်၊အနေကာဘူတပိသေသဒဿနေ နအနေကဗ္ဘုတဒဿနေနစအနေကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန မဟန္တော ဘူတော မဟန္တာနိဝါအဘူတာနိဗြွောတိမဟာဘူတော။ မာယာကာ ရော။ ။အနေကာဘူတပိသေသ ဒဿနေနစ၊ များပြားသောဝတ္ထု အထူးကိုပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနေကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန၊ များပြား သောအံ့ဘွယ်သောဝတ္ထုကိုပြခြင်းအစွမ်းဖြင့်။အနေကဗ္ဘုတဒဿနေ နစ၊များပြားသောအံ့ဘွယ်ဝတ္ထုကိုပြခြင်းကြောင့်ရင်း။မဟန္တော၊ကြီး ကျယ်များပြားသောသဘောသတ္တိရှိသော။ ဘူတော၊ သဏ္ဍဝါတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊တမည်၏။ဝါ၊ကား။ဗြွော၊ဤသူ၌။ မဟန္တာနိ၊ များပြားကုန်သော။ အဘူတာနိ၊မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုတို့ သည်ရင်း။ အဗ္ဘုတာနိစ၊အံ့ဘွယ်သောဝတ္ထုတို့သည်ရင်း။ သန္တိ၊ကုန်

၏။ဉာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သော၊ထိုသူသည်။မဟာဘူတော၊၏။ မာယာ
ကာရော၊မျက်လှည့်သွားရ၏။ ။ဝိကာရမွအဖွ့၊တာနိကိုကေသေသနည်း
ဖြင့်ယူ။ ။ပထဝီစသည်တို့ကိုကား၊ဝဉ္စကတာယမဟာဘူတာဝိယမ
ဟာဘူတာ၊ ပြု။ ။ဘူတသန္ဒဿဥဘယလိင်္ဂတာယ နပုံသကတာက
တာ။တဗ္ဗဝဉ္စကတာ သယံအနီလာဒိသဘာဝါနိဟုတ္ဝါနီလာဒိသဘာ
ဝဿဥပဒ္မာပန်)။ ။စ၊တနည်း။ ယက္ခာဒိနိ၊ဘီလူးအစရှိကုန်သော။ မ
ဟာဘူတာနိ၊မဟာဘုတ်တို့သည်။ ယံသတ္တံ၊ကို။ ဂဏှန္တိ၊ဘမ်းကုန်၏။
နေသံ၊ထိုဘီလူးတို့၏။ (ဌာနံဠ်စပ်)။ တဿ၊ထိုဘမ်းအပ်သောသတ္တဝါ
၏။အဗ္ဘန္တရ၊ကိုယ်တွင်း၌။ ဌာနံ၊တည်ခြင်းကိုတည်ရာကို။နေဝဥပလဗ္ဘ
တိ၊မရအပ်။ဗဟိ၊ကိုယ်ပ၌။ဌာနံ၊ကို။နဥပလဗ္ဘတိ၊အပ်။တံ၊ထိုဘမ်းအပ်
သောသတ္တဝါကို။နိဿာယ၊၍။နစန တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊မတည်သည်လည်း
မဟုတ်ကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ တာနိပိ၊ ထိုပထဝီစသောမဟာဘုတ်
တို့ သည်လည်း၊ တို့ကိုလည်း။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။
အဗ္ဘန္တရ၊အတွင်း၌။ ဌိတာနိ၊ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ နေဝဥပလဗ္ဘန္တိ၊ရ
အပ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ဗဟိ၊၌။ဌိတာနိ၊ကုန်သည်။ဟုတွာ၊၍။နဥပ
လဗ္ဘန္တိ၊ရအပ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။အညမညံ၊ကို။ နိဿာယ၊၍။နစ
နတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဉာတိ၊သို့။ အစိန္တေယျဌာန
တာယ၊ မကြံစည်အပ်သော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယက္ခာဒိမ
ဟာဘူတသာမညတောပိ၊ဘီလူးစသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်လည်း။မဟာဘူတာနိ၊မည်ကုန်၏။ ။စ၊တနည်း။ ယက္ခိနိ
သင်္ခါတာနိ၊ ဘီလူးမဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊မဟာဘုတ်
တို့သည်။ မနာပေဟိ၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန
ဝိက္ခေပေဟိ၊ အညိုအရွှေစသောအဆင်း၊ ပုထုလ ထိရ ကိုသစသော
သဏ္ဌာန်၊ လက်မျက်မှောင်စသည်တို့ကိုပစ်မြှောက်ခြင်းချီခြင်းတို့ဖြင့်။
အတ္တနော၊၏။ ဘယာနကဘာဝံ၊ကြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောအ
ဖြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ဖုံးလွှမ်း၍။သတ္တေ၊တို့ကို။ ဝဥ္စေန္တိ ယထာ၊လှည့်
ပတ်ကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ ဧတာနိပိ၊ထိုပထဝီစသောမဟာဘုတ်တို့
သည်လည်း။ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒိသု၊မိန်းမယောကျ်ားကိုယ်စသည်တို့
၌။မနာပေန၊နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ဆဝိဝဏ္ဏေန၊အရေအဆင်းဖြင့်
၎င်း။ မနာပေန၊သော။ အတ္တနော၊၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသဏ္ဌာနေန၊အင်္ဂါကြီး

ငယ်သဏ္ဌာန်ဖြင့်ရင်း။ မနာပေန၊ သော။ ဟတ္ထဂ္ဂီဝလိပါဒဂ္ဂီဝလိ ဘမရက ဝိက္ခေပေန၊ လက်ချောင်းခြေချောင်း လှုပ်ခြင်း မျက်မှောင် ချိုးခြင်းဖြင့် ရင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ကဏ္ဌဗ္ဘန္တရာဒိဘေဒံ၊ တောင့်မာခက်ထရော်ရှိသည် ၏အဖြစ်စသည် အပြားရှိသော။ သရသလက္ခဏံ၊ သဘာဝဖြစ်သော လက္ခဏာကို။ ဝါ၊မိမိ၏ကိစ္စဖြစ်သောသဘောကို။ ။(သရသလက္ခ ဏန္တိ သဘာဝဘူတံလက္ခဏံသကိစ္စကံဝါသဘာဝံ၊ရင်း)။ ။ပဋိဝ္ဇ္ဈာ ဒေတွာ၊၍။ဗာလဇနံ၊မိုက်သောသတ္တဝါကို။ ဝဥ္စေန္တိ၊လှည့်ပတ်ကုန်၏။ အတ္တနော၊၏။သဘာဝံ၊ကဏ္ဌဗ္ဘန္တစသောသဘောကို။ ဒဿုံ၊မြင်ခြင်းငှါ။ နဒေန္တိ၊မပေးကုန်။ဇာတိ၊သို့။ ဝဥ္စကတ္တေန၊လှည့်ပတ်တတ်သောအဖြစ် ဖြင့်။ ယက္ခိနိမဟာဘူတသာမညတောပိ၊ဘီလူးမဟုဆိုအပ်သောမဟာ ဘုတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။မဟာဘူတာနိ၊ကုန်၏။ ။(ဘီ လူးစသည်တို့သည် ဇာတ်အားဖြင့်သာကြီးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော ကြောင့် မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏။ ။နိရုဠှောဝါအယံတေသုမဟာဘူ တသဒ္ဒေါဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ရင်း။ ဝါ၊ကား။ တေသု၊ထိုမျက်လှည့်သည် ဘီလူးစ သည်တို့၌။ အယံမဟာဘူတသဒ္ဒေါ၊သဒ္ဒါကို။ နိရုဠှော၊ တင်သောရုဠှီ သဒ္ဒါဟူ၍။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ရင်းအနက်။ ။ပထဝိအာဒယောပနဝဥ္စကတာ ယ အနိဋ္ဌိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယစမဟာဘူတာဝိယ မဟာဘူတာ။ ။အ နိဋ္ဌိပုရိသာဒိ သဘာဝါနေဝစ ဟုတွာ ဇာဋ္ဌိပုရိသာဒိ အာကာရသာ ဥပဋ္ဌာပနံ၊တထာအညမညသအန္တောဗဟိစအဋ္ဌိတာနံယေဝအညမညံ နိဿာယအဝဋ္ဌာနတောအနိဋ္ဌိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာ၊ ရင်း။ ။အကယ်၍ ဤ ဓာတ်တို့သည် အချင်းချင်း၏အတွင်း၌ တည်ကုန်ငြားအံ့။ သကသက ကိစ္စကိုပြုသည်မဖြစ်ကုန်ရာ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အချင်းချင်း၏အ တွင်း၌ဝင်သောကြောင့်တည်း။အကယ်၍အပ၌တည်ကုန်အံ့။ဝိနိဗ္ဘုတ္တ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် အဝိနိဗ္ဘုတ္တဝါဒယုတ်ခဲ့ရာ ၏။ထို့ကြောင့် နိဋ္ဌိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနမရှိမှတ်ရာ၏။ဤသို့မရှိငြားသော်လည်း။ အကြင်ကြောင့် သဟဇာတစသောပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်၏။ ထို့ ကြောင့်၊ပတိဋ္ဌာနအစရှိသော မိမိမိမိတို့၏ကိစ္စအထူးဖြင့် ကြွင်းသော သုံးပါးသုံးပါးတို့အား ကျေးဇူးပြုကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ နစ အညမညံ နိဿာယနတိဋ္ဌန္တိ၊ဟူသည်။ ။မဟာပရိဟာရတောတိဗ္ဗေဝစနတ္ထံ ဝဒန္တော့အာဟမဟန္တေဟိ။ပ။ဘူတာနီတိ)။ ။မဟာပရိဟာရတော

တိ၊ပုဒ်၏။ဝစနတ္တံ၊ကို။ဝက္ခာမိ၊အံ့။ မဟန္တေဟိ၊များစွာကုန်သော။ ပစ္စ
ယေဟိ၊ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊တို့သည်။ ဟရိတဗ္ဗတော၊ ဆောင်အပ်သည့်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊မည်ကုန်၏။ ဟိ၊အကျယ်ချဲ့အံ့။ ဧတာနိ၊
ထိုဘုတ်တို့သည်၊တို့ကို။ ဒိဝသေဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌။ ဥပနေ
တဗ္ဗတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တေဟိ၊ ကုန်သော။
ဃာသစ္ဆာဒနာဒီဟိ၊ အစားအဝတ် စသည်တို့ဖြင့်။ ဘူတာနိပဝတ္တာနိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ဝါ၊ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊
မည်ကုန်၏။ ။(မဟန္တေဟိဘူတာနိပဝတ္တာနိမဟာဘူတာနိပြု)။ ။
ဝါ၊ကား။ မဟာပရိဟာရာနိ၊ များစွာသောပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဆောင်အပ်
ကုန်သော။ဘူတာနိ၊ဘုတ်တို့တည်း။(တနည်း)။မဟာပရိဟာရာနိ၊များ
စွာသောပစ္စည်းတို့ဖြင့်ဆောင်အပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဘူတာနိ၊ဖြစ်
ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်
၏။ ။(ဤဝိကပ်၌မဟာပရိဟာရဟူသောရှေ့ပုဒ်၌။နောက်ပရိဟာရ
သဒ္ဒါကိုချေ၍၊ နိပ္ဖန္န၌မဟာဘူတာနိဟူသည်။ ။မဟန္တေဟိပရိဟာရိ
တဗ္ဗာနီတိမဟာပရိဟာရာနိ၊ မဟာပရိဟာရာနိဟုတွာဘူတာနိမဟာ
ဘူတာနိ၊ပြု)။ ။မဟာဝိကာရတောတိ၊ကား။ ဧတာနိ၊ထိုမဟာဘုတ်
တို့သည်။အနုပါဒိဏ္ဏာနိပိ၊အနုပါဒိဏ္ဏဖြစ်ကုန်သော်ရင်း။ ဥပါဒိဏ္ဏာနိပိ၊
ဥပါဒိဏ္ဏဖြစ်ကုန်သော်ရင်း။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးသော ဖောက်ပြန်
ခြင်းရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။အနုပါဒိဏ္ဏာ
နံ၊ အနုပါဒိဏ္ဏမဟာဘုတ်တို့၏။ ဝိကာရမဟတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြီး
သည့်၏အဖြစ်သည်။ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ၊ကပ်ပျက်သောအခါ၌။ပါကဋံ၊ထင်
ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဥပါဒိဏ္ဏာနံ၊ တို့၏။ ဝိကာရမဟတ္တံ။ (ထိုက်)။
သည်။ဓာတုက္ခောဘကာလေ၊ဓါတ်ချောက်ချားသောကာလ၌။ပါကဋံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။တထာဟိတတောဧဝ၊ထိုသို့ဝိကာရ၏ကြီးသည့်၏
အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ။(တံဝိကာရံဒဿေတုံဘူမိတောတိအာဒိ
ဝုတ္တံ)။ ။တေဇသာ၊မီးသည်။လောကေ၊ဩကာသလောကကို။ ဒယှ
မာနမှိ၊လောင်အပ်သည့်ရှိသော်။ အစ္စိမတော၊မီး၏။ အစ္စိ၊ အလျှံသည်။
ဘူမိတော၊မြေမှ။ဝုဋ္ဌိတာ၊ထလတ်၍။ယာဝဗြဟ္မလောကာ၊မဟာဗြဟ္မာ့
ဘုံတိုင်အောင်။ဝိဓာဝတိ၊တက်ပြေး၏။ ။ယဒါ၊၌။ကုပိတေနခုဘိတေ
န၊ ချောက်ချားဖျက်ဆီးတတ်သော။ သလိလေန၊ရေဖြင့်။ လောကော၊

သည်။ ဝိနဿတိ၊ပျက်၏။ တဒါ၊ ၌။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေ့တသိန်းသော။ ဇာတိစက္ကဝါဠံ၊တရသောအာဏာခေတ်ဖြစ်သောစကြဝဠာသည်။ ခါရုဒကေန။ (ထည့်)။ ဝိပတ္တိကရဖြစ်သော ငံသောမိုးစဲရည်ဖြင့်။ ဝိလီယတိ၊ဆားခဲကဲ့သို့ မြည့်မြည့်ကြေ၏။ ။(ကောဋိသတသဟဿေကံ ကောဋိသတသဟဿံ ဇာတိစက္ကဝါဠန္တိ တံသဗ္ဗံ အာဏာက္ခေတ္တဘာဝေနဇာတိကတ္တာဝဒတိ၊ဋီ)။ ။ယဒါ၊ ၌။လောကော၊သည်။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဝါယောဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊၏။တဒါ၊ ၌။ကောဋိသတသဟဿံ၊သော။ဇာတိစက္ကဝါဠံ၊သည်။ဝိကိရတိ၊ ကြေပျက်လွင့်ပျောက်၏။ ။(အနုပါဒိန္နကသုဝိကာရမဟတ္တံ ဒဿေတွာဥပါဒိန္နကသုဒဿေန္တော ပဋ္ဌာနန္တေါတိအာဒိမာဟ)။ ။ကမ္မရခေန၊ကမ္မရခမြွေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ပဋ္ဌာနန္တေါ၊တောင့်မာကြမ်းခက်သည်။ဘဝတိဝါ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။(ဝါသဒ္ဒေါဉပမတ္ထော)။ဧဝံ၊တူ။ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။သောကာယော၊သည်။ ကမ္မရခေဝ ကမ္မရခရခဂတောဏုဝ၊ ကမ္မရခမြွေခံတွင်းသို့ကျ၏သို့။ ပဋ္ဌာနန္တေါ၊ တောင့်မာကြမ်းခက်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အထဝါဝါသဒ္ဒေါအဝဓာရဏတ္ထော၊ သောပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနဝါတိဧဝံအာနေတွာသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော)။ ။ကမ္မရခေန၊သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ကိုက်အပ်သော်လည်း။ ကာယော၊သည်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနဝါပကောပေနေဝ၊ပျက်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပဋ္ဌာနန္တေါ၊သည်။ဘဝတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊နှင့်။အဝိယုတ္တော၊မကင်းသော။သောကာယော၊သည်။သဗ္ဗဒါ၊သိမ်း။ ကမ္မရခေဝကမ္မရခရခဂတောဏုဝ၊ သို့။ ပဋ္ဌာနန္တေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဝါသဒ္ဒေါဝါအနိယမတ္ထော)။ ။ကမ္မရခေန၊သည်။ ဒဋ္ဌော၊သော။ ကာယော၊သည်။ပဋ္ဌာနန္တေါ၊သည်။ ဘဝတိဝါ၊ဖြစ်မူလည်းဖြစ်ရာ၏။ မန္တာဂဒဝသေန၊မန္တာန်ဆေးဝါးစသောအားဖြင့်။(ထည့်)။ နဝါဘဝတိ၊မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနပန၊ ပထဝီဓာတ် ပျက်ခြင်းကြောင့် မူကား။ မန္တာဂဒရဟိတော၊ နတ်မန္တာန် ဆေးဝါးပင်သော်လည်းမတတ်နိုင်သဖြင့်လက်ချလွှတ်ရသော။ သောကာယော၊ သည်။ ကမ္မရခေဝ၊သို့။ ဧကန္တပဋ္ဌာနန္တေါ၊ စင်စစ် တောင့်မာကြမ်းခက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(နောက်ဂါထာတို့၌လည်းဝါသဒ္ဒါရင်းနည်း)။ ။ပူတိ

မုခေန၊ပူတိမုခဖြွေသည်။ ဒုဗ္ဗော၊သော။ ကာယော၊သည်။ ပူတိကော ကုထိတော၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် ပုပ်နံ့ကြွထသည်။ ဘဝတိဝါ ဟောတိယ ထာ၊သို့။ ဧဝံ၊တူ။ အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန၊ အာပေါဓာတ်ပျက်ခြင်း ကြောင့်။ သောကာယော၊သည်။ ပူတိမုခေဝ ပူတိမုခရုခဂတောဇုဝ၊ ပူတိမုခဖြွေခံတွင်းသို့ကျ၏သို့။ပူတိကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။အဂ္ဂိ မုခေန၊အဂ္ဂိမုခဖြွေသည်။ ဒုဗ္ဗော၊သော။ ကာယော၊သည်။ သန္တတ္တော သဗ္ဗသောတဗ္ဗော၊အချင်းခပ်သိမ်းပူလောင်သည်။ဘဝတိဝါ ဟောတိ ယထာ၊သို့။ ဧဝံ၊တူ။ တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၊ တေဇောဓာတ်ပျက် ခြင်းကြောင့်။သောကာယော၊သည်။ အဂ္ဂိမုခေဝအဂ္ဂိမုခရုခဂတောဇု ဝ၊သို့။ သန္တတ္တော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။သတ္ထမုခေန၊သတ္ထမုခဖြွေ သည်။ ဒုဗ္ဗော၊သော။ ကာယော၊သည်။ သဉ္ဆိန္နော၊ထက်ဝန်းကျင်ရုတ် ဖြတ်သည်။ ဘဝတိဝါ ဟောတိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ဝါယောဓာတုပ္ပ ကောပေန၊ကြောင့်။သောကာယော၊သည်။ သတ္ထမုခေဝသတ္ထမုခမုခ ဂတောဇုဝ၊သတ္ထမုခဖြွေခံတွင်းသို့ကျ၏သို့။ သဉ္ဆိန္နော၊သည်။ ဟော တိ၊၏။ ။(သဉ္ဆိန္နောတိသမ္ဗန္ဓတောဆိန္နောပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဏော အာယသ္မတောဥပသေနတ္ထေရဿသရီရံဝိယ၊ ဝုင်း)။ ။ဇာတိဧဝံဝုတ္တ နယေန၊ ဖြင့်။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသောဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန် သော။ ဘူတာနိ၊ဘုတ်တို့တည်း။ (တနည်း)။ မဟာဝိကာရာနိ၊ကြီးစွာ သောဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။မဟာဘူတာနိ၊မည်ကုန်၏။ ။(မဟာဝိ ကာရာနိဘူတာနီတိ မဟာဝိကာရဝန္တာနိဘူတာနိမဟာဘူတာနီတိ ပုရိ မပဒေဥတ္တရပဒလောပေနနိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ဝုင်း)။ ။မဟာတ္တာဘူ တတ္တာစာတိဧတ္ထ၊၌။ ဟိဝိတ္ထာရော၊ကို။ ဝုတ္တော၊၏။ ဧတာနိ၊ထိုမဟာ ဘုတ်တို့သည်။မဟတာ၊သည်းစွာသော။ ဝါယာမေန၊လုံ့လဖြင့်။ပရိဂ္ဂ ဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနိ၊ကြီး ကျယ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ထင်ရှားရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာနိစ၊ထင်ရှားရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ကုန် ၏။ဣတိ၊သို့။မဟတ္တာစ၊ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝုင်း။ဘူတတ္တာ စ၊ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝုင်း။မဟာဘူတာနိ၊မည်ကုန်၏။ ။ (ပထဝီအာပေါစသောအားဖြင့် သဗ္ဗလောကအားထင်ရှားသည်၏ အ

ဖြစ်ကြောင့်။ လွန်စွာအားမထုတ်သော်လည်း သိမ်းဆည်းနိုင်ကောင်းသည်ဖြစ်၍။ သုပိဠေယျမဟန္တ ဖြစ်ကောင်းသည်တကားဟု၊ကား။ ပထဝီတိအာဒိနာသဗ္ဗလောကဿပါကဋာနိပိ ပိပလ္လာသံမုဋ္ဌိတွာယထာသဘာဝတော ပရိဂ္ဂဏှနေ မဟန္တေနဝါယာမေန ဝိနာနပရိဂ္ဂဏှန္တီတိဒုပိဠေယျသဘာဝတ္တာမဟန္တာနီတိဝုစ္စန္တိ။တာနိဟိသုပိဠေယျာနိအမဟန္တာနီတိမတ္တာဝဋ္ဌိတော တေသံဒုပ္ပရိဂ္ဂဟိတတ္တံဒိသွာအဟောမဟန္တာနိဝတာနီတိဇာနာတီတိ၊ဋီကာ)။ ။ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ကုန်သော။ဧတာဓာတုယော၊တို့သည်။မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ၊ကုန်သော။ကာရဏေဟိ၊တို့ကြောင့်။မဟာဘူတာနိ၊ကုန်၏။ ။(မဟာဘူတေကဒေသတာဒီဟိဝါကာရဏေဟိမဟာဘူတာနိ။ ဧတာဟိဓာတုယောမဟာဘူတေကဒေသတော မဟာဘူတသမညတော မဟာဘူတသန္နိဿယတော မဟာဘူတဘာဝတော မဟာဘူတပရိယောသာနတောစာတိဣမေဟိပိကာရဏေဟိမဟာဘူတာနီတိဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထမဟာဘူတေကဒေသတောတိ ဘူတမိဒန္တိ ဘိက္ခဝေသမနုပဿထာတိအာဒီသုဟိအဝိသေသေနခန္ဓပဉ္စကံဘူတန္တိ ဝုစ္စတိ၊တတ္ထတယိဒံကာမဘဝေရူပဘဝေပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဧကဒေသညိဘဝေပဝတ္တံခန္ဓပဉ္စကံမဟာဝိသယတာယမဟာဘူတန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတမရဟတိ၊ ပထဝီအာဒယောပနစတဿောဓာတုယော တဿမဟာဘူတဿ ဧကဒေသဘူတာမဟာဘူတာတိဝုစ္စန္တိ၊ သမုဒ္ဒါယေသုဟိပဝတ္တဝေါဟာရော အဝယဝေသုပိဒိဿန္တိ ယထာသမုဒ္ဒေါဒိဋ္ဌော ပဋော ဒဍ္ဎောတိစ။ မဟာဘူတသမညတောတိ တဒဓိနဝုတ္တိတာယဘာဝန္တိထေဥပါဒါရူပါနီတိ ဘူတာနိ၊ပထဝီအာဒယောစတဿောဓာတုယော၊သံပနာယမေတာသုဘူတသမညာအနညတ္တဝုတ္တိတာယဥပါဒါရူပါနံတဗ္ဗိပရိတတ္တာ၊ လောကဿစေတာဗဟုပကာရာ စက္ခုသမုဒ္ဒါဒီနံ နိဿယဘူတာစာတိ မဟန္တာနိဘူတာနီတိ သမညာယိံသု။မဟာဘူတသန္နိဿယတောတိမဟန္တာနံမဟာနုဘာဝါနံမဟာသမ္ဘူတမဏ္ဍာတုပ္ပဘုတီနံရညံ သက္ကာဒီနံဒေဝါနံဝေပစိတ္တိအာဒီနံအသုရာနံ မဟာဗြဟ္မာဒီနံဗြဟ္မာနံ ဂုဏတောဝါမဟန္တာနံဗုဒ္ဓါနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သာဝကာနံ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝါသမ္ဘဝသမ္ဘိဘူတာနံသတ္တာနံ နိဿယဘူတတာယမဟန္တာဘူတာ ဧတေသူတိမဟာဘူတာ၊ စာတုမဟာဘူတိကောဟိ နေသံကာယောတိ။ မ

ဟာဘူတာဘာဝတောတိဗဟုဘူတာဘာဝတော၊ အယဉှိမဟာသဒ္ဒေါမ
ဟာဇနောသန္နိပတိတောတိအာဒိသု ဗဟုဘာဝေဒိဿတိ၊ ပထဝီအာ
ဒယော စ ဓာတုယော ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အပရိမေယျပ္ပဘေဒါပ
ဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာမဟန္တာဗဟူ အနေကသတသဟဿပ္ပဘေဒါဘူတာ
တိမဟာဘူတာ။ မဟာဘူတပရိယောသာနတောတိ မဟာဘူတဿ
ဝသေနပရိယောသာနပ္ပတ္တိတော။ ။ကာလောဃသတိဘူတာနိ၊သဗ္ဗာ
နေဝသဟတ္တနာ။ ယောစကာလဃသောဘူတော၊သဘူတပစနံပစိ
တိ။ ။ဟိမဝေမာဒိသုခီဏာသဝေါဘူတောတိဝုတ္တော၊ သောဟိဥစ္ဆိန္န
ဘဝနေတ္တိကတာယအာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာဧကန္တတော ဘူတော
တိဝုစ္စတိ။ နဋ္ဌုတရေ၊ဘဝိဿန္တိတိဝေါဟာရံအနတိတတ္တာ။ ဘူတော
ဝေဇ္ဇပုဗ္ဗာဝသေန မဟာဘူတောတိ ဝုတ္တော။ ယထာမဟာခီဏာသ
ဝေါမဟာမောဂ္ဂလာနောတိစ။ဇ္ဈမာသဥ္စဓာတူနံအနုဒိမတိသံသာရေ
ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ ယထာဝုတ္တဿမဟာဘူတဿဝသန္တာ
နေပရိယောသာနပ္ပတ္တိ၊နာညတြ။ တသ္မာမဟာဘူတေဘူတာပရိယော
သာနံပတ္တာတိမဟာဘူတာပုရိမပဒေဘူတသဒ္ဒဿလောပံကတွာ။ဧဝ
မေတာဓာတုယောမဟာဘူတေကဒေသတာဒိဟိ မဟာဘူတာတိဝေ
ဒိတဗ္ဗာ။ဋီကာတနည်းကြံသည်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။သလက္ခဏဓာရ
ဏတောစ၊မိမိမိမိတို့၏သဘာလက္ခဏာကို ဆောင်တတ်သည့်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ဒုက္ခာဓာနတောစ၊သံသရာဆင်းရဲကိုစီရင်တတ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။သဗ္ဗာပိ၊အလုံးစုံသောပထဝီအာပေါတေဇောဝါ
ယောတို့သည်လည်း။ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဓာတ်၏လက္ခဏာကို။ အနတိ
တတ္တာ၊မလွန်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဓာတုယော၊ဓာတ်မည်ကုန်၏။ ။
(ပထဝီစသည်တို့၏ ကက္ခဠပဿရဏစသော ဝိသေသလက္ခဏာသမဂ္ဂီ
၏အဖြစ်သည့် ဓာတုလက္ခဏာကိုမစွန့်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်
ဓာတုလက္ခဏံအနတိတတ္တာဟူသည်။ကက္ခဠစသည်လည်းလက္ခဏာ
အသီးမဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်ဓာတုလက္ခဏာကိုမစွန့်သနည်း။
နဟိသာမညပရိစ္စာဂေန ဝိသေသော ဝိသေသနိရပေက္ခာဝါသာမညံ
ဝတ္တတိ၊ရင်း)။ ။ယေနသလက္ခဏဓာရဏေန၊အကြင်မိမိမိမိတို့၏သ
ဘာဝလက္ခဏာကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်လျှင်။ဓာတုယောတိ၊ဓာတ်မည်
ကုန်၏ဟူ၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ တေနသလက္ခဏဓာရဏေနေဝ၊ထိုသို့မိမိ

မိမိတို့၏သဘောလက္ခဏာကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မာတိပိ၊ ဓမ္မဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဘယထာပိ၊ ဓာတုဟူသော်ဓမ္မဟူသော နှစ်ပါးဖြင့်လည်း။ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝတာယဝေ၊ နိဿတ္တအဖြစ်နိဇ္ဇီဝအဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဝိဘာဝနတော၊ ထင်စွာပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ။(ဤသို့ပါ၌ သေသနှင့်တကွယောဇနာ။ ။သလက္ခဏဓာရဏေနေဝါတိယေနသ လက္ခဏဓာရဏေနဓာတုယောတိဝုစ္စန္တိ၊ ဧတေနေဝဓမ္မာတိပိဝုစ္စန္တိ၊ ဥ ဘယသာပိနိဿတ္တနိဇ္ဇီဝတာယဝေဝိဘာဝနတော၊ တေနေဝါဟဆဓာ တုရောယံဘိက္ခုပုရိသောဓမ္မေသုဓမ္မာနုပဿီဝိဟရတီတိစ၊ ရင်း)။ ။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောရုပ်နံ၏။ ခဏာနုရူပံ၊ ခဏအားလျော်စွာ။ ဓာရဏေန၊ တည်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာမည်ကုန်၏။ ။(နံတို့ ၏ခဏထက်ရုပ်တို့၏ခဏ၏ နာတိဒူရတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနော ခဏာနုရူပံဓာရဏေနဟူသည်။ ။အရူပါနံ့ခဏတောရူပါနံ့ခဏဿ နာတိဒူရတ္တတာယာဟအတ္တနောခဏာနုရူပန္တိ၊ ဓာရဏေနာတိဓာနေန ပဝတ္တနေနာတိအတ္ထော၊ ရင်း။ ။စာကိုယ်၌ကား။ ဓာရဏေနစဟုရှိ၏။ ဓာရဏေနဟုရသည်ရှုတ်)။ ။ခယဋ္ဌေန ခယဘင်္ဂတာယ၊ ကုန်တတ်ပျက် တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ဘယဋ္ဌေန ဥ ဒယဝယပ္ပဋိပီဠနာဒိနာသပ္ပဋိဘယတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း နှိပ်စက် ခြင်းစသည်ဖြင့်ဘေးဘျမ်းရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အသာရကဋ္ဌေန အတ္တသာရဝိရဟေန၊ အတ္တဟူသောအနှစ်ကင်းသည့် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဇာတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ အလုံးစုံ သောဓာတ်လေးပါးတို့၏လည်း။ ရူပ။ ပ။ ဒိဝသေန၊ ရုပ်၏အဖြစ်၊ မဟာ ဘုတ်၏အဖြစ်၊ ဓာတ်၏အဖြစ်၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်၊ အနိစ္စစသည်တို့၏အဖြစ်အား ဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိဧဝံ၊ သို့။ နာနတ္တေ ကတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ မနသိကာတဗ္ဗါ၊ ကုန်၏။ ။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတောတိ၊ ကား။ ဧတာစတဿောဓာတုယော၊ တို့ သည်။ သမာနကာလေ၊ တူသောကာလ၌။ လဗ္ဘမာနာပိ၊ ရအပ်ကုန်သော် လည်း။ (ထည့်)။ သဟုပ္ပန္နာဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ သဗ္ဗပရိ ယန္တိမေ၊ အလုံးစုံအောက်ယုတ်သော။ ဧကကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေ၊ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာန်တို့တွင် သုဒ္ဓဋ္ဌက က လာပ်၊ ကမ္မဇတို့တွင် ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌။ ပဒေသေန၊ အစိတ်အား

ဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာ၊အသီးအသီးမဝေဘန်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။(ဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အသီးအသီးမညွှန်းအပ်သောဌာနရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ယတ္ထဟိတိဿန္နံဓာတူနံပတိဋ္ဌာဝသေနပထဝီ။
တတ္ထေဝတာသာအာဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒီရဏဝသေနဣတရော။ ဩသန
ယောသေသေသုပိ၊ငင်း။ ။သို့သော်လည်း၊ကက္ခဠတ္တပဿရဏာစသော
လက္ခဏာအားဖြင့်အသီးအသီးလျှင်တည်း။ထို့ကြောင့်လက္ခဏေနပန
စသည်ကိုမိန့်သော)။ ။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။လက္ခဏေန၊ကက္ခဠတ္တ
အာဗန္ဓနစသောလက္ခဏာအားဖြင့်။ဝိနိဗ္ဘုတ္တာ၊အသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေ
ဘန်အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂ
တော၊ ဝိနိဗ္ဘောဂအဝိနိဗ္ဘောဂအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာ
တဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။သဘာဂဝိသဘာဂတောတိဧတ္ထ၊၌။စ၊အကျယ်ချဲ့အံ့။ဧ
ဝံ၊ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။အဝိနိဗ္ဘုတ္တာသုပိ၊အသီးအသီးမခွဲခြမ်းမဝေ
ဘန်အပ်ကုန်သော်လည်း။ဧတာသု၊ထိုလေးပါးကုန်သောဓာတ်တို့တွင်။
ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သော ပထဝီဓာတ်အာပေါ
ဓာတ်တို့သည်။ဂရုကတ္တာ၊လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝါဂရုကတ္တာ ဂ
ရုကဘာဝေန၊ဖြင့်။သဘာဂါ၊အချင်းချင်းတူသောအဘို့ရှိကုန်၏။အချင်း
ချင်းသဘောတူကုန်၏။ ။(ပထဝီဓာတ်ကို၊ကက္ခဠံမုဒုကံသဏှံဖရုသံ
ဂရုကံလဟုကံ ဟူရကား။ ပထဝီ၌လည်း လဟုဘာဝရှိသည် မဟုတ်
လော၊အာပေါ၌လည်းထိုအတူပြရကား ရှိသည်မဟုတ်လောဟူမူ။မရှိ၊
အဘယ့်ကြောင့်နည်း။နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် ဂရုဘာဝ၏လိုအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဂရုဘာဝေါဧဝဟိပထဝီဓာတုယာ ဂရုကတရံဥ
ပါဒါယလဟုဘာဝေါတိ ပရိယာယေနဝုတ္တော၊သီတဘာဝေါဝိယ တေ
ဇောဓာတုယာ၊ငင်း။ ။ယင်းသို့လဟုဘာဝကိုမရကောင်းသော်။ရူပဿ
လဟုတာကိုအဘယ့်ကြောင့်ဟောအပ်သနည်းဟူမူ။အယမ္ပိဂရုတ္တနယာ
ဧဝလဟုတာကာရံ ဥပါဒါယ လဗ္ဘနတော။ နဟိပရိစ္ဆေဒပိကာရလက္ခ
ဏာနိ ပရမတ္ထတောလဗ္ဘန္တိ၊နိပ္ဖန္နရူပါနံအဝတ္ထာဝိသေသဘာဝတော။
တသ္မာပရမတ္ထသိဒ္ဓိဂရုဘာဝံ သန္ဓာယဝုတ္တံ ပုရိမာဒွေဂရုကတ္တာသဘာ
ဂါတိ၊ငင်း)။ ။ပစ္ဆိမာ၊ကုန်သော။ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သောတေဇောဓာတ်
ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ လဟုကတ္တာ၊ကြောင့်။ ဝါ၊ဖြင့်။ တထာသဘာ
ဂါ၊အချင်းချင်းသဘောတူကုန်၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ပုရိမာ၊ရှေးဖြစ်ကုန်

သောခေတ်နှစ်ပါးတို့သည်။ပဋ္ဌိမာဟိ၊တို့နှင့်။ ပဋ္ဌိမာစ၊တို့သည်လည်း။ ပုရိမာဟိ၊တို့နှင့်။ဂရုကလဟုကဘာဝတော။(ထည့်)။ကြောင့်။ဝိသဘာဂါ၊တူသောအဘို့ရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ဝါ၊ဝိသဘာဂဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဂရုကလဟုကအဖြစ်တို့ဖြင့် သဘာဂဝိသဘာဂအဖြစ်ကို ယှဉ်အပ်၏သို့။ မေဃျဘာဝ၊နိုင်းရှည့်အပ်သောအဖြစ်။ အမေဃျဘာဝ၊မနိုင်းရှည့်အပ်သောအဖြစ်တို့ဖြင့်လည်းသဘာဂဝိသဘာဂအဖြစ်ကိုယှဉ်အပ်၏)။ ။ ဇာတိဝေဝံ၊သို့။ သဘာဂဝိသဘာဂတော၊ဖြင့်။ ခေတ္တယော၊တို့ကို။မနသိကာတဗ္ဗါ၊ကုန်၏။ ။အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတောတိ၊ကား။အဇ္ဈတ္တိကခေတ္တယော၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌အကျုံးဝင်သောခေတ်တို့သည်။ ဝိညာဏဝတ္ထု၊ဝိညတ္တိဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသောခြောက်ပါးသော ဝိညာဏဝတ္ထု၊နှစ်ပါးသောဝိညတ်၊ဇီဝိတိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေဣတ္ထိန္ဒြေတို့၏။ နိဿယာ၊မှီရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ယေပနဝိညာဏဝတ္ထုတိဟဒယဝတ္ထုံဂဟိတန္တိ၀ဒန္တိ၊တေသံဇာဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေနအဖ္ဗန္နံပိရူပိန္ဒြိယာနံဂဟဏံဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ။သဏ္ဌာနိယာပထာ၊ဣရိယာပုထ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ကံစိတ်ဥတုအာဟာရလေးပါးကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဗာဟိရာ၊ဗာဟိရခေတ်လေးပါးတို့သည်။ ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာ၊ ဆိုပြီးသည်မှပြန်သောအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဗာဟိရဖြစ်သောခေတ်လေးပါးတို့သည်ဆိုခဲ့ပြီးသောဝိညာဏဝတ္ထု၊ဝိညတ်ခွေ၊ဣန္ဒြေသုံးပါးတို့၏မှီရာလည်းမဟုတ်ကုန်။ ဣရိယာပထမှလည်းကင်းကုန်၏။စတုသမုဋ္ဌာန်လည်းမဟုတ်ကုန်ဟုလိုသည်။ ။ ယင်းသို့သော်၊လက္ခဏာရုပ်ကဲ့သို့နကုတောစိသမုဋ္ဌာန်လောဟူမူ။ နကုတောစိသမုဋ္ဌာန်လည်းမဟုတ်။ဥတုသမုဋ္ဌာန်တည်း။ ။ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာတိဣဒံဗာဟိရာနံခေတူနံယထာသမ္ဘဝံသောဝိညာဏဝတ္ထု၊ဝိညတ္တိဣန္ဒြိယာနံအနိဿယတာစဣရိယာပထဝိရဟောစဝုတ္တဝိပရိယာယော၊ ဝေဝံစတုသမုဋ္ဌာနတာပိတိကတွာဝုတ္တံ။နလက္ခဏာရူပဿဝိယကုတောစိဝိသမုဋ္ဌာနဿအဘာဝတော။ဥတုသမုဋ္ဌာနတာယတာသံ၊ဝှင်း)။ ။ ဇာတိဝေဝံ၊သို့။အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော၊ဖြင့်။ခေတ္တယော၊တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။သင်္ဂဟတောတိ၊ကား။ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ပထဝီခေတု၊ခေတ်သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ဣတရာဟိ၊အာပေါတေဇောဝါယောခေတ်တို့

နှင့်။ ဧကသင်္ဂဟာ၊ တူသောဇာတ်ရှိကုန်သောဓာတ်တို့ကိုပေါင်း၍ ရေ
တွက်ခြင်းဖြင့် တချက်တည်းပေါင်း၍ရေတွက်အပ်သည်။ ဝါ၊တချက်
တည်းပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သမုဋ္ဌာန နာနတ္တာဘာဝ
တော၊သမုဋ္ဌာန်ထူးသောအဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ။(သမာန
ဇာတိကဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို ပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်း ပေါင်း၍ယူ
ခြင်းသည်သဇာတိသင်္ဂဟာတည်း။ဤ၌ကမ္မသမုဋ္ဌာနဇာတိအားဖြင့်ဧက
သင်္ဂဟာတည်း။ထို့ကြောင့်၊သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတောဟူသည်)။ ။
တထာ၊တူ။စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊စိတ်ဥတုအာဟာရလျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိသော၊
ပထဝီဓာတု၊သည်။(လိုက်)။စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ စိတ်ဥတုအာဟာရ
လျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ ဣတရာဟိ၊အာပေါတေဇောဝါယောဓာတ်
တို့နှင့်။(လိုက်)။ဧကသင်္ဂဟာ၊သဇာတိသင်္ဂဟာဖြင့်တချက်တည်းပေါင်း
၍ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သမုဋ္ဌာန နာနတ္တာဘာဝတော၊ တည်း။
(လိုက်)။ဣတိဧဝံ၊သို့။သင်္ဂဟတော၊ဇာတ်တူပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်းအား
ဖြင့်။ ဓာတုယော၊တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။ပစ္စယတောတိ၊
ကား။ ပထဝီဓာတု၊သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ အာပေါသည်ပေါင်းစု
သောအားဖြင့် ယူအပ်သည်။ တေဇောအနုပါလိတာ၊ တေဇောသည်
ကျက်စေထက်စေသောသတ္တိဖြင့်လျှော်စွာစောင့်အပ်သည်။ ဝါယော
ဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ဝါယောသည်တွန်းထောက်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။(ထည့်)။
တိဏ္ဏံမဟာဘူတာနံ၊သုံးပါးကုန်သောသဟဇာတ်မဟာဘုတ်တို့၏၊တို့
အား။ ပတိဋ္ဌာ၊တည်ရာသည်။ဟုတွာ၊၍။ ပစ္စယော၊သဟဇာတစသော
သတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အာပေါဓာတု၊သည်။ ပထဝိပ
တိဋ္ဌိတာ၊ပထဝီ၌တည်သည်။ တေဇောအနုပါလိတာ၊သည်။ ဝါယော
ဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊သည်။ဟုတွာ၊၍။(ထည့်)တိဏ္ဏံမဟာဘူတာနံ၊တို့အား။အာ
ဗန္ဓနံ၊ဖွဲ့တတ်သည်။ဟုတွာ၊၍။ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တေဇော
ဓာတု၊သည်။ ပထဝိပတိဋ္ဌိတာ၊သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊သည်။ ဝါ
ယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊သည်။ ဟုတွာ၊၍။ (ထည့်)။ တိဏ္ဏံမဟာဘူတာနံ၊တို့
အား။ ပရိပါစနံ၊ ကျက်စေတတ်ထက်စေတတ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ပစ္စ
ယော၊သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ဝါယောဓာတု၊သည်။ပထဝိပတိဋ္ဌိတာ၊သည်။
အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ သည်။ တေဇောပရိပါစိတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊၍။
(ထည့်)။ တိဏ္ဏံမဟာဘူတာနံ၊တို့အား။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ တွန်းတတ်ထောက်

တတ်သည်။ဟုတွာ၊၍။ ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိဝေံ၊သို့။ ပစ္စ
ယတော၊ ကျေးဇူးပြုသော အားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာ
တဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။အသမန္နာဟာရတောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထတောသု ဓာ
တူသု၊တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊သည်။ အဟံ၊ငါကား။ ပထဝီဓာတု၊ ပထ
ဝီမည်၏။ဣတိဝါ၊ဤသို့ရင်း။တိဋ္ဌ၊ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊တို့၏၊တို့
အား။ ပတိဋ္ဌာ၊သည်။ ဟုတွာ၊၍။ပစ္စယော၊သည်။ဟောမိ၊၏။ ဣတိဝါ၊
ရင်း။နဇာနာတိ၊မသိ။ ။(အဟံပထဝီဓာတူတိဝါပစ္စယောဟောမီတိဝါ
နဇာနာတိဟူ၍။မိမိ၌ရင်း၊မိမိကိစ္စ၌ရင်းအာဘောဂမရှိသည်ကိုပြပြီး၍။
ဥပကာရကကဲ့သို့၊ဥပကာတဗ္ဗတို့၏လည်း အာဘောဂမရှိသည်ကိုပြ
ခြင်းငှါ၊ဣတရာနိပိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဣတရာနိ၊ပထဝီဓာတ်မှတ
ပါးကုန်သော။တီဏိပိ၊သုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်လည်း။ အမှာကံ၊တို့
၏၊တို့အား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊သည်။ ဟုတွာ၊၍။ပစ္စယော၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။နဇာနန္တိ၊ကုန်။သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသောဓာတ်
တို့၌။ ဝါ၊အတ္တကိစ္စဥပကာတဗ္ဗအပြားရှိကုန်သော အလုံးစုံသောဝါရ
တို့၌။သေနယော၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ဣတိဝေဠဝေမ္ပိ၊ဤသို့လည်း။(ဧတ္ထစ၌
စကိုသည်မှာယူဉ်)။အသမန္နာဟာရတော၊မသိတတ်၊နှလုံးမသွင်းတတ်
သောအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ။(အ
ကယ်၍လည်း၊အညမညအာဘောဂပစ္စဝေက္ခနရဟိတာဧတေဓမ္မာ၊ဟု
အောက်၌ဓာတ်တို့၏အသမန္နာဟာရအဖြစ်ကိုပြအပ်ပြီး၏ရှင့်။သို့သော်
လည်း၊ ဤနည်းဖြင့်လျှင် အသီး ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟာကို ပြုအပ်၏ဟု ပြလို
သည်ဖြစ်၍၊ပထဝီဓာတုစေတ္ထ၊ စသည်ကို မိန့်သော်။ ။ဤစေတ္ထ၌ စ
သဒ္ဒါသမ္ပိဏ္ဍနတ္ထတည်း၊ ထို စသဒ္ဒါဖြင့် အယမ္ပိကော မနသိကာရပ္ပ
ကာရောဟုပြ၏)။ ။ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ၊ကား။ ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂ
တောစေဝ၊ပစ္စယဓမ္မကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာ
ဂတောစ၊ပစ္စယဘာဝကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်ရင်း။(ဤအဘွင့်ကိုထင်
ပြီးဖြစ်၍အဋ္ဌကထာမဆို၊ဋီကာဘော်သည်။ရှေးပစ္စယတောနှင့်အဘယ်
သို့ထူးသနည်း။ ပစ္စယတောဖြင့်ပထဝီစသည်တို့၏ တပါးနှင့်အသာဓာ
ရဏဖြစ်သောပတိဋ္ဌာဘာဝစသည်ဖြင့် သေသဘူတတ္တယအား ပစ္စယ
ဘာဝကိုဆိုအပ်၏။ဤ၌ကားအကြောင်းဓမ္မတို့ဖြင့်ပထဝီစသည်တို့၏ဥပ္ပတ္တိ
ဖြစ်၏။ ထိုဓမ္မတို့၏ရင်း၊ ပထဝီစသည်တို့၏ရင်း၊ အနဝသေသအားဖြင့်

ပစ္စယာဘာဝဝိဘာဂကိုဆိုအပ်၏)။ ။ဟိ၊ ချဲ့ဘွင့်ဆိုအံ့။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့
၏။ ကမ္မံ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၎င်း။ စိတ္တံ၊ အာ
မှတ်မရှိရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၎င်း။ အာဟာရော၊ အဇ္ဈတ္တိကရူ
ပုပ္ပါဒကအာဟာရ၎င်း။ ဥတု၊ ယောကောစိရူပုပ္ပါဒကတေဇောဓာတ်
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေ
တတ်သောအကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့
တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဓာတ်တို့အား၊ ဓာတ်တို့
၏။ ကမ္မမေဝ၊ ကံသည်သာလျှင်၊ ပစ္စယော၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တာဒယော၊ စိတ်ဥတုအာဟာရတို့သည်။ ပစ္စယာ၊
သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ။(ကမ္မမေဝဟူ
သောအဝဓာရဏသည်၊ သမုဋ္ဌာန်၏သံကရမရှိသည်ကိုပြခြင်းအကျိုး
ရှိ၏။ ထိုသို့သမုဋ္ဌာန်၏သံကရမရှိသည်ကိုပြသောအဝဓါရဏပါဌ်ဖြင့်။
ကမ္မဇမဟုတ်ကုန်သောအချို့တို့အားလည်း ကံ၏ပရိယာယ်အားဖြင့် ဥ
ပတ္ထမ္ဘကပစ္စယဘာဝကိုပြအပ်၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ကမ္မပစ္စယစိတ္တ
သမုဋ္ဌာနံစသည်ကိုဆိုလတ္တံ့။ ။ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘုတ်တို့၏ကံမှ
တပါးသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။
ဖြစ်သင့်၏။ သို့သော်လည်းထိုကံမှတပါးအကြောင်းသည် ဥပတ္ထမ္ဘကမျှ
ဖြစ်၍ကမ္မဂတိကသာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ ပဋိယောဂီဖြစ်သောသမုဋ္ဌာန်
အကြောင်းကိုမြစ်ခြင်းငှါအဝဓာရဏကိုပြုအပ်၏။ ထိုကြောင့်နစိတ္တာဒ
ယောစသည်ကိုမိန့်သော်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ၌လည်း ဤအနက်ကိုယ
ထာရဟဆိုအပ်၏)။ ။စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ ဥတုသ
မုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဓာတ်တို့အားလည်း။ စိတ္တာဒယော
ဝ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတို့သည်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော
ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ စိတ်စသည်မှ တပါးတို့
သည်။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာ
နာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနက
ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဇနကပစ္စယောဟူသော စကားကို
သမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကိုရည်၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စည်းမှုကား ကမ္မပစ္စည်းပင်
တည်း)။ ။သေသာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းသော စိတ္တောတွာဟာရ
သမုဋ္ဌာနဓာတ်တို့အား။ ပရိယာယတော၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်၊ ဥပနိဿ

ယပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ပဋ္ဌာန်း၌နံတို့အားသာလျှင်ဥပနိဿယပစ္စည်း၏လာခြင်းကြောင့်၊နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ရုပ်တရားတို့အားဥပနိဿယပစ္စည်းမရှိ။သုတ်၌ကား ပုဂ္ဂလံဥပနိဿာယ ဝနိဗ္ဗကံဥပနိဿာယဟုဟောသောကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယ်အားဖြင့် ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းသည်ဥပနိဿယပစ္စည်းတည်း။ ထိုသုတ္တန္တိကပရိယာယ်ကိုရည်၍။ပရိယာယတော ဥပနိဿယပစ္စယောဟောတိ၊ဟူသည်)။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ခတ်တို့အား။စိတ္တံ၊သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ဇနကပစ္စည်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သဟဇာတ၊နိဿယ၊အာဟာရစသောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောစိတ်ကို။ ထိုစိတ်၏ စိတ္တဇ ရုပ်တို့အားသမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကိုစွဲ၍၊ စိတ္တံဇနကပစ္စယောဟောတိ၊ဟူသည်။ ။အာဟာရဥတုတို့၌လည်းနည်းတူ)။ ။သေသာနံ၊စိတ္တသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းသောဥတုသမုဋ္ဌာန်စသောခတ်တို့အား။ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်ရင်း။အတ္ထိပစ္စယော၊သည်ရင်း။အဝိဂတပစ္စယော၊သည်ရင်း။ဟောတိ၊၏။အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ခတ်တို့အား။အာဟာရော၊သည်။ဇနကပစ္စယော၊ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ သေသာနံ၊အာဟာရသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်ခတ် အစရှိသည်တို့အား။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိပစ္စယော၊သည်ရင်း။ အဝိဂတပစ္စယော၊သည်ရင်း။ ဟောတိ၊၏။ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ဥတုသမုဋ္ဌာန်ခတ်တို့အား။ဥတု၊သည်။ဇနကပစ္စယော၊ဖြစ်စေတတ်သောအားဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊၏။ သေသာနံ၊ဥတုသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းသော အာဟာရသမုဋ္ဌာန်စသောခတ်တို့အား။အတ္ထိပစ္စယော၊သည်ရင်း။အဝိဂတပစ္စယော၊သည်ရင်း။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤသို့လျှင်ကံအစရှိသောပစ္စယဓမ္မတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ခတ်တို့၌ ပစ္စယဝိဘာဂကိုပြပြီး၍။ ယခုတမူ ထိုကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောခတ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း ပစ္စယဝိဘာဂကို ပြလိုသောဆရာသည်။ လက်ဦးစွာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မဟာဘူတံ၊စသည်ဖြင့်ဥဒ္ဒေသပြု၍၊တဘန်၊တတ္ထကမ္မသမုဋ္ဌာနာပထဝီဓာတု၊စသည်ဖြင့်နိဒ္ဒေသမူသတည်း)။ ။ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ မဟာဘူတံ၊သည်။ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ကုန်သော။မဟာဘူတာနမ္ပိ၊တို့အားရင်း။စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာန်မဟာဘုတ်တို့အားရင်း။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။တထာ၊

တျ။ စိတ္တသရုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ အာဟာရသရုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသရုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသရုဋ္ဌာနသာနံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနမ္ပိ၊ တို့အားရင်း။ ကမ္မာဒိသရုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ ကံစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သောမဟာဘူတ်တို့အားရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မသရုဋ္ဌာနံမဟာဘူတံစသောပါဠိ၌။ ဝါ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မဇဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကမ္မသရုဋ္ဌာနာသာနံ၊ ကမ္မဇဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတရောသံ၊ အာပေါဓာတ်စသောသုံးပါးကုန်သောဓာတ်တို့အား။ သဟဇ္ဇာတ္တိယာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ဥပကာရကာနံ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုအာပေါစသော ဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရတောစ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာဓာရဘာဝတောစ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝဘင်္ဂါ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ဓာရဏတောစ၊ တည်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝိဂမာဘာဝတောစ၊ ကင်းခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သဟဇ္ဇာတ္တိယာ စသည်ကား ပါဌသေသ)။ သဟဇာတ အညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စေဝ၊ အဝိဂတသတ္တိဖြင့်ရင်း။ ပတိဋ္ဌာဝသေနစ၊ တည်ရာ၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟောန္တုမ္ပိစ၊ ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်သော်လည်း။ ကမ္မံပိယ၊ ကံကဲ့သို့။ (ထည့်)။ ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသရုဋ္ဌာပကတ္တာ၊ သရုဋ္ဌာန်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ (ဟိတ်)။ ။(သဟဇာတစသည်တို့တွင်၊ နိဿယပစ္စယသဒ္ဒါဖြင့်ပင် လျှင်ပတိဋ္ဌာဘာဝကိုသမ္ပိုဟ်အပ်ပြီး၏ရှင့်။ သို့သော်လည်းပထဝီဓာတ်၏ အနညသာဓာရဏကိစ္စသည် သဟဇာတ ဓမ္မတို့၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝ တည်းဟု ဤသို့သောဝိသေသကိုပြခြင်းငှါ၊ ပတိဋ္ဌာဝသေနစ၊ ဟုအသီး ပြု၍ဆိုသတည်း။ အာဓာန္တနဝသေနစသည်တို့၌လည်းနည်းတူ)။ ။ဇာတရေသံ၊ ကမ္မသရုဋ္ဌာန်မှတပါးကုန်သော။ တိသန္တတိမဟာဘူတာနံ၊ ဥတု၊ စိတ္တ၊ အာဟာရသရုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္တတိဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘူတ်တို့အား။ နိဿယအတ္ထိ အဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။(အညမညအဝေါက်ိဏ္ဏဖြစ်ကုန်သောမဟာဘူတ်တို့၏အဝိစ္ဆေဒအားဖြင့်ဖြစ်

ခြင်းကိုပွဲ၍သန္တတိဖြစ်ရကား၊ တိသန္တတိသဒ္ဒါကိုပြုသတည်း။ ပထဝီဓာတ်၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝမည်သည်၊ သဟဇာတတရားတို့၏သာတည်း။ ထိုကြောင့် နပတိဋ္ဌာဝသေနဟူသည်။ နအာဗန္ဓနဝသေနစသည်တို့၌လည်းနည်းတူ)။ ။ဧတ္ထဧတေသုကမ္မသရုဋ္ဌာနမဟာဘူတေသု၊တို့တွင်။ အာပေါဓာတုစ၊ ကမ္မဇ အာပေါဓာတ်သည်ကား။ ဇာတရေသံတိဏ္ဏံ၊ ကမ္မသရုဋ္ဌာန်အာပေါမှတပါး သုံးပါးသောမဟာဘုတ်တို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေနစေဝ၊သဟဇာတစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။အာဗန္ဓနဝသေနစ၊ဘွဲ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဇနကဝသေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဇာတရေသံ၊ကမ္မသရုဋ္ဌာန်မှတပါးကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ ဥတုစိတ္တာဟာရသရုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္တတိဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘုတ်တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အာဗန္ဓနဝသေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ဧတ္ထ၊ဤကမ္မသရုဋ္ဌာန်မဟာဘုတ်တို့တွင်။ တေဇောဓာတုပိ၊ကမ္မဇတေဇောဓာတ်သည်လည်း။ ဇာတရေသံတိဏ္ဏံ၊ ကမ္မသရုဋ္ဌာန် တေဇောမှတပါး သုံးပါးသော မဟာဘုတ်တို့အား။ ။(မဟာဘူတသဒ္ဒါကိုငဲ့၍ ဇာတရေသံတိဏ္ဏံရှိသည်။ ဓာတုသဒ္ဒါကိုငဲ့မူ ဇာတရာသံတိဿန္နံဟူသင့်သည်)။ ။သဟဇာတာဒိဝသေနစေဝ၊ဖြင့်၎င်း။ ပရိပါစနဝသေနစ၊ကျက်စေရင့်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဇနကဝသေန၊ဖြင့်။ပ။နဟောတိ၊ဖြစ်။ဇာတရေသံ၊ကမ္မသရုဋ္ဌာန်မှတပါးကုန်သော။တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပရိပါစနဝသေန၊ဖြင့်။ပ။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ဧတ္ထ၊တို့တွင်။ဝါယောဓာတုပိ၊ကမ္မသရုဋ္ဌာန်ဝါယောဓာတ်သည်လည်း။ဇာတရေသံ၊ဝါယောဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊သုံးပါးကုန်သော ကမ္မသရုဋ္ဌာန်မဟာဘုတ်တို့အား။သဟဇာတာဒိဝသေနစေဝ၊ဖြင့်၎င်း။ဝိတ္ထမ္ဘနဝသေနစ၊တွန်းထောက်ခိုင်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဇနကဝသေန၊ဖြင့်။ နဟောတိ၊ဖြစ်။ ဇာတရေသံ၊ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေနေဝ၊လျှင်။ ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။နဝိတ္ထမ္ဘနဝသေန၊နဇနကဝသေန။ ။(ဝိတ္ထ

သရဏ္ဌာနာပထဝီဓာတုစိတ္တသရဏ္ဌာနာနံဓာတုရာသံ၊ ဤသို့စသည်တို့၌။ တန္တိနယကိုဆောင်ခြင်းငှါပြုလွယ်ရကား။စိတ္တအာဟာရ။ပ။သေဝန ယောဟုညွှန်သတည်း)။ ။စိတ္တအာဟာရ။ပ။ဒိသုဝိ၊စိတ္တသရဏ္ဌာန်၊အာ ဟာရသရဏ္ဌာန်၊ဥတုသရဏ္ဌာန်ပထဝီဓါတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။သေ ဝနယော၊ဤနည်းကိုသာလျှင်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဤဆိုပြီးမှုကိုသာ သိသင့်သည်မဟုတ်သေးဘူး၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အထူးကိုလည်း သိစ ကောင်းသည်ဟု စည်းပေါင်း၍ ပြခြင်းငှါ၊ ဇဝံ စသည်ကို အားထုတ် သော်)။ ။ဇဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသပ္ပ ဝတ္တာသု၊သဟဇာတာဒိပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ဇတာသု ဓာတူသု၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့၌။ အယံပနစအယံဝိသေသော၊ ဤဆို လတ္တံ့သောအထူးကိုလည်း။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။(အယံကားထည့်ပါ၍။ ။ စသဒ္ဒေါသရစ္စယတ္ထော၊ ပနသဒ္ဒေါဝိသေသတ္ထော။ တဒုဘယေနစယ ထာဝုတ္တေဟိသဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိပဝတ္တမာနာဓာတုယော ဓာမိနာ ဝိသေသေနပဝတ္တန္တီတိ ဓာမမတ္တံဒီပေတိ၊ဋီကာ။ ။ဓာဒါနိတံဝိသေသံ ဒသေတုံဇကံပဒိ္ဋတိဂါထမာဟ။ ။ဇကံပဒိ္ဋတိသော၊ စတုဓာ တိသောပဒိ္ဋကောစ၊ဒွေဓာတုယောပဒိ္ဋ၊ဒွေဆဓာသမ္ဘဝတ္တန္တိ။ ။ အရိယာဂါထာ။ ။တတ္တဇကံဓာတုံပဒိ္ဋ တိသောဓာတုယောစတု ဓာသမ္ဘဝတ္တန္တိ။တိသောဓာတုယောပဒိ္ဋ ဇကာစဓာတု စတုဓာသမ္ဘ ဝတ္တတိ။ ဒွေဓာတုယောပဒိ္ဋ ဒွေဓာတုယောဆဓာသမ္ဘဝတ္တန္တိတိယော ဇနာ။ ။ဂါထာ၌သဓ်ေပအားဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို ဝိတ္ထာရ အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ၊ပထဝိအာဒိသုဟိ၊စသည်ကိုမိန့်)။ ။ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ပထဝိအာဒိသု၊တို့တွင်။ ဇကေကံ၊ကို။ပဒိ္ဋ၊၍။ ဓာတုရာ၊ပစ္စည်းမှတ ပါးကုန်သော။ တိသောတိသော၊သုံးပါးသုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်။ သမ္ဘဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဓာတိဇဝံ၊သို့။ ဇကံ၊ တခုသောဓာတ်ကို။ ပဒိ္ဋ၊၍။ တိသော၊ သုံးခုသုံးခုသောဓာတ်တို့သည်။ စတုဓာ၊ဖြင့်။ သမ္ဘဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ထိုမျှို။ ပထဝီဓာတုအာဒိသု၊တို့တွင်။ ဇကေကာ၊ တခု တခုသောဓါတ်သည်။ဓာတုရာဓာတုရာ၊မိမိမိမိမှတပါးတပါးကုန်သော။ တိသော၊ သုံးပါးသုံးပါးသောဓာတ်တို့ကို။ ပဒိ္ဋ၊၍။ သမ္ဘဝတ္တတိ၊ ၏။ ဓာတိဇဝံ၊သို့။ တိသော၊တို့ကို။ပဒိ္ဋ၊၍။ ဇကာ၊သည်လည်း။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။သမ္ဘဝတ္တတိ၊၏။ပန၊ထိုမှတပါး။ပုရိမာ၊ကုန်သော။ဒွေ၊တို့ကို။ပဒိ္ဋ၊

၍။ ပဉ္စမာ၊ကုန်သော။ ဈာ၊တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ပဉ္စမာ၊ကုန် သော။ ဈာနစ၊တို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊၍။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဈာ၊တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ပဌမတတိယာ၊တို့ကို။ပဋိစ္စ၊၍။ဒုတိယစတုတ္ထာ၊တို့ သည်။သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊တို့ကို။ပဋိစ္စ၊၍။ ပဌမတတိ ယာ၊တို့သည်။ပ။ ပဌမစတုတ္ထာ၊တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ ဒုတိယတတိယာ၊တို့ သည်။ပ။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ ပဌမစတုတ္ထာ၊တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဒွေခါတုယော၊တို့ကို။ပဋိစ္စ၊၍။ ဈာ၊တို့ သည်။ ဆဓါ၊ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။တာသု၊ ထိုလေးပါးသော ခါတ်တို့တွင်။ပထဝီဓာတု၊သည်။ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒိကာလေ၊ရှေ့သို့ တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်းစသည်တို့၏ကာလ၌။ ။(အာဒိသဒ္ဒါ ဖြင့်အာဒါနယူခြင်း၊ဝိသဇ္ဇနစွန့်ခြင်းစသောကာယိကကြိယာကရဏာ ကိုသင်္ဂြိုဟ်သည်)။ ။ဥပ္ပီဠနသာ၊ခြေကိုနှိပ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဃဋ္ဋနကြိယာယ၊ ထိခတ်ခြင်းကြိယာ၏။ ပထဝီဓာတုဝ သေန၊ဖြင့်။ သိဒ္ဓနတော၊ကြောင့်တည်း။(ဟိတ်)။သာဝ၊ထိုပထဝီဓာတ် သည်လျှင်။အာပေါဓာတုယာ၊ဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊နောက်ကလိုက် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌာပနသာ၊ခြေကိုတည်စေခြင်းထားခြင်း၏။ ပစ္စ ယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အာပေါဓာတ်၏အပဓာနအဖြစ်၊ပထဝီ ဓာတ်၏ပဓာန အဖြစ်ကြောင့် တည်ခြင်းကိစ္စ၌ ကဲ့သို့၊ တည်စေခြင်း ထားခြင်းကိစ္စ၌လည်း ပထဝီဓာတ်၏ သာတိသယကိစ္စရှိသည်အဖြစ် ကြောင့်။ သာဝအာပေါဓာတုယာအနုဂတာဟူသည်)။ ။ပန၊ထိုမှတ ပါး။ ပထဝီဓာတုယာ၊ပထဝီဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊နောက်လိုက်အပ် သော။(တနည်း)။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်နှင့်။ အနုဂတာ၊တကွ ဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊သည်။ အဝက္ခေပနသာ၊ခြေကိုအောက်သို့ချ ခြင်း၏၊ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုအခါ၌လည်းဂရုတရသ ဘောရှိသောအာပေါဓာတ်၏ ဗျာပါရသာတိသယဖြစ်ရကား။ ပထဝီ ဓာတုယာအနုဂတာ အာပေါဓာတုဟူသည်)။ ။ဝါယောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အနုဂတာ၊တကွဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု၊သည်။ ဥဒ္ဓရဏာသာ၊ ခြေကိုချီခြင်း၏။ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(တေဇောသည် အ ထက်သို့တက်ခြင်းသဘောရှိရကား။ ဥဒ္ဓရဏာအခါ ဝါယော၏အပဓာ နအဖြစ်ကိုရည်၍၊ဝါယောဓာတုယာအနုဂတာ၊ဟူသည်)။ ။တေဇော

ခါတုယာ၊နှင့်။ အနုဂတာ၊သော။ ဝါယောခါတု၊သည်။ အတိဟာရဏ ဝိတိဟာရဏာနံ၊ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း နံပါးသို့လွဲ၍ဆောင်ခြင်း တို့ ၏။ပစ္စယော၊သည်၊ဟောတိ၊၏။ ။(ဖြီလာသွားခြင်းရှိသောဝါယော၏ အတိဟာရဏ ဝိတိဟာရဏတို့၌ သာတိသယဗျာပါရ ဖြစ်ရကား။ ဝါ ယော၏ပဓာနအဖြစ်ကိုရည်၍ တေဇောခါတုယာ အနုဂတာဝါယော ခါတုဟူသည်။ ထိုအတိဟာရဏဝိတိဟာရဏတို့၏အထူးကို။ တထ္ထပ္ပ တဗ္ဗာနတောအဘိမုခံပါဒဿဟာရဏံ အတိဟာရဏံ၊ ပုရတောဟာရ ဏံ။ တတောထောကံဝိတိက္ကမ္မဟာရဏံ ဝိတိဟာရဏံ၊ပဿတောဟာရ ဏံ၊ဟူသည်။ရင်း)။ ။ဇွာတိဝေ၊သို့။ ပစ္စယဝိဘာဂတော၊ပစ္စယမွေကို ဝေဘန်ခြင်းပစ္စယဘာဝကိုဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်။ ခါတုယော၊တို့ကို။မ နသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ။ဟိ၊အကျိုးအထူးကိုဆိုအံ့။ ဇေဝဂုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ဝစနတ္ထာဒိဝသေန၊ဖြင့်။မနသိကရောန္တဿပိ၊နှလုံးသွင်းသောယော ဂီအားလည်း။ ဧကေကရခေန၊တပါးတပါးကိုအဦးပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ပတ္ထ ဍူတ္တာပထဝိ၊၌သို့စသည်ဖြင့် ဝေဘန်အပ်ကုန်သောတေရသအာကာ ရတို့တွင် တပါးတပါးသောခါတ်တို့ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းရခဖြင့်။ခါတု ယော၊တို့သည်။ပါကဋ္ဌ၊ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တာ၊ထို ဆုပ်ပြစ်ရှစ်ရှားသို့ထင်ရှားကုန်သောခါတ်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ အာဝဇ္ဇ တော၊သော။မနသိကရောတော၊သော။ အဿ၊ထိုယောဂီအား။ဂုတ္တန ယေနေဝ၊လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ သွာယံသောအယံ ဥပစာရသမာဓိ၊သည်။(ကထံပနဿဝဝတ္ထာနပရိယာယောတိအာဟ စတုန္နံခါတုနန္တိအာဒိ)။ ။စတုန္နံခါတုနံ၊တို့ကို၊ဝဝတ္ထာပကဿ၊ဆုံး ဖြတ်တတ်သော၊ဉာဏဿ၊ဉာဏ်၏။အာနုဘာဝေန၊ဖြင့်။ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတုခါတုဝဝတ္ထာနန္တွေဝ၊ စတုခါတုဝဝတ္ထာန်ဟူ၍ သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့၊ဂစ္ဆတိ၊၏။ ။(ဇွာဒါနိဇ္ဇာမိသာဘာဝ နာယအာနိသံသေဒဿေတုံဇွာဒဥပနာတိအာဒိဂုတ္တံ)။ ။ပန၊အာနိသင် ကိုဆိုအံ့။ ဇွာဒဥ္ဈစတုခါတုဝဝတ္ထာနံ၊၍ခါတ်လေးပါးတို့ကိုဆုံးဖြတ်ရာ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဘာဝနာကို၊ အနုယုတ္တော၊ အဘန်တလဲလဲ လုံ့လပြုသော၊ဘိက္ခု၊သည်၊သုညတံ၊အတ္တမှဆိတ်သောအဖြစ်သို့။ အ ဝဂါဟတိ၊သက်ဝင်၏။ ။(ခါတုမတ္တတာကိုမြင်သဖြင့်၊ရူပကာယ၏ အနတ္တကအဖြစ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားသောယောဂီအား၊ ထိုကိုမှီချော်

သဖြင့်။ နာမကာယ၏လည်း အနတ္တကအဖြစ်သည်ကောင်းစွာထင်၏။ ထို့ကြောင့် အချင်းခပ်သိမ်း အတ္တသုညအဖြစ်သို့သက်ဝင်၏။ သုညအဖြစ်၌တည်၏ဟူလို)။ ။သတ္တသည်၊ ခါတုမတ္တတာကိုမြင်သဖြင့် ရူပကာယ၏ သင္တော၊ပေါ်သော၊ဈူတ္တိ၊ပုရိသောဟုဖြစ်သော မဟုတ်မမှန်သောသညာကို။ သမုဋ္ဌါတေတိသမူဟာနတိ၊နုတ်နိုင်ဖြတ်နိုင်၏။ သောယောဂီ၊သည်။ သတ္တသညာယ၊၏။ သမူဟာတတ္တာ၊နုတ်အပ်ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သသန္တာနေဝိယ၊မိမိသန္တာန်၌ကဲ့သို့။ပရသန္တာနေပိ၊သူ့သန္တာန်၌လည်း။ခါတုမတ္တတာယ၊ခါတ်မျှအဖြစ်၏။သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊လှံမစောက်မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဏာသဝေါဝိယ၊ရဟန္တာကဲ့သို့။ ။(သသန္တာနေဝိယစသည်ကားသေသ)။ ။ဝါဠမိဂယက္ခရက္ခသာဒိဝိကပ္ပံ၊ ဤအကောင်တို့ကား သိဟာဗျဂ္ဃစသော သားရဲတို့တည်း၊ ဤအကောင်တို့ကား ဘီလူးရက္ခိုုသ် ကိုက်စားတတ်သည့်သတ္တဝါတို့တည်း။၊ ဤသို့စသည် အထူးအထွေခွဲဝေကြံစည်ခြင်းကို။ အနာပဇ္ဇမာနော၊အကရောန္တော၊မပြုမူ၍။ ။(ယထာဝုတ္တဝိကပ္ပနာပဇ္ဇနံဟိ ဘယဘေရဝသဟနသာကာရဏံဝုတ္တံ)။ ။ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကိုနှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊၏။ အရတိရတိသဟော၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဟူသောကုသိုလ်ဓမ္မ၌ မပျော်ပိုက်ခြင်း၊ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းကိုနှိပ်နင်းနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ ဥဂ္ဃာဋနိဃာတံ၊ ပေါ်လွင်ခြင်း ရှုံ့တွန့်ခြင်းသို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ။(ဥဂ္ဃာဋေ့ာဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ၊ နိဃာဋေ့ာထိနဘာဝပ္ပတ္တိ)။ ။ပန၊ အကျိုးတထွေ ဆိုပေအံ့။ မဟာပညော၊ကြီးကျယ်သောပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ခါတုဝသေန ကာယေသမ္မဒေဝဏနဝိနိဗ္ဘောဂသာကရဏတော၊တထာဟိဇံကမ္မဋ္ဌာန်ဗုဒ္ဓိစရိတဿအနုကုလန္တိဝုတ္တံ)။ ။ အမတပရိယောသာနော၀ါ၊အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အဆုံးရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။သုဂတိပရာယဏော၀ါ၊သုဂတိဘဝသို့လားရသည်လဉ်း။ဟောတိ၊၏။ ။(ဈာန္တြိယာနံအပရိပက္ကတာယာတိအဓိပ္ပါယော)။ ။ဈာတိ၊ဤ ရှေ့ကားအပြီးတည်း။ ။ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ မဟာနုဘာဝံ၊ကြီးမြတ်သောအာနုဘော်ရှိသော။ဝရသိဟဿ၊လူသုံးဦး၌ထူးမြတ်သောဘုရားတည်းဟူသော ခြင်္သေ့မင်း၏။ ကီဠိတံ၊ ပစ္စဝေက္ခနာညာဏ် ဒေသနာ

ဉာဏ်တော်ဖြင့်ကွန့်မြူးရာဖြစ်သော။ (ဝရသဟာသာကီဠိတံဟူ၍လည်း ရှိ၏။မြတ်သောအထောင်ဟူသောသူတော်ကောင်းတို့၏ကွန့်မြူးရာဖြစ် သော၊ပေး)။တော်စတုခါတုဝဝဏ္ဏနံ၊ဤစတုခါတုဝဝဏ္ဏနကမ္မဋ္ဌာန်း ကို။မေဓာဝိ၊ကိလေသာကျောက်တောင်ဃာနကိုဖြိုဖျက်နိုင်သောပညာ ရှိသော။ယောဂီ၊သည်။နိစ္စံ၊အခါခပ်သိမ်း။သေဝေထ၊မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ ၏။ဣတိ၊ဤကား အနုသာသနီတည်း။ ။အယံ၊ဤနိဒ္ဒေသသည်။ စတု ခါတုဝဝဏ္ဏနဿ၊နှ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ပွါးရာသောအ စီအရင်ကိုအကျယ်ညွှန်းရာနိဒ္ဒေသတည်း။

၁၅၄။ စ၊လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုပေအံ့။(တနည်း)။ စ၊အနုပြစ်တင်ဘွယ်ကို ပယ်တတ်သောဝါကျတပါးကိုအားထုတ်အံ့။ ဣတ္ထာဝတာ၊ဤရွေ့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။(တနည်း)။ ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤရွေ့အတိုင်းအရှည်ရှိ သောစကားအစီအစဉ်ဖြင့်။သမာဓိဿ၊၏။ဝိတ္ထာရနယ၊ကိုဂုင်း။ဘာဝနာ နယဥ္စ၊ကိုဂုင်း။ဒဿေတုံ၊ငှါ။ကောသမာဓိ။ပ။ဒိနော၊သော။နယေန၊ဖြင့်။ ယံပဥ္စာကမ္မံ၊အကြင်ပုစ္ဆာအမှုကို။ကတံဝိဟိတံ၊စီရင်အပ်ပြီ။ တဏ္ဏ၊ထို ပဥ္စာကမ္မဥ္စ၊ ကထံဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဣမဿပဒဿ၊၏။ သဗ္ဗာကာရ တော၊ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ပလိဗောဓကိုဖြတ်ခြင်း စသောခပ်သိမ်းသောဘာဝနာပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုရသော အပြားအားဖြင့် ဂုင်း၊အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာကိုထင်စွာပြသောအားဖြင့်ဂုင်း၊အ ခြင်းအရာကုန်အောင်စုံအားဖြင့်။အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊သည်။ သမတ္တာ၊ပြည့်စုံ သည်။ ဝါ၊ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဆရာ၊ဆိုပြီး သောစကားအစီအစဉ်ဖြင့် အဘယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း။ ဣတ္ထာဝတာအတ္ထ ဝဏ္ဏနာသမတ္တာဟောတိ၊မိန့်။ တနည်း။ သမာဓိဘာဝနာ၌၊ ဤဆိုအပ် ပြီးသောသံဝဏ္ဏနာအစီအစဉ်ဖြင့်၊ကောသမာဓိ၊စသောပဥ္စာကမ္မတွင် အဘယ်မျှသော ပဥ္စာပဒ၏အတ္ထဝဏ္ဏနာပြီးသနည်းဟူ၊ ကား။ ဣတ္ထာဝ တာစသည်ကိုမိန့်သော်၊ ။ပဓာနပိသဇ္ဇနာကား၊ ဣတ္ထာဝတာကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဣမဿပဒဿ အတ္ထ ဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ ဟောတိ တည်း။ ။ကထံဘာဝေတဗ္ဗောဟူသောဤပုဒ်အဘယ်၌ရှိသနည်း။ဤစ တုခါတုဝဝဏ္ဏနံ၌ပင်လော၊ ကြောင့်။ ယံပဥ္စာကမ္မံ ကတံ၊ တဏ္ဏဟူ သည်၊အသို့သောနယဖြင့်ပဥ္စာကမ္မကိုစီရင်သနည်း၊ကြောင့်။ကောသ မာဓိ။ပ။ အာဒိနာနယေနဟူသည်။ အဘယ်ဌါနည်း၊ကြောင့်။ ဝိတ္ထာရံ

ဘာဝနာနယဋ္ဌဒသေယတုံ ဟူသည်။ အဘယ်၏နည်း၊ ကြောင့်။ သမာဓိသဿဟူသည်။ ။တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ပြီးသည်ကိုဆိုကောင်း၏လော့၊ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရတောမိန့်သော်။ ။ကောသမာဓိစသဖြင့်သရုပ်စသည်ကိုမေးခြင်းသည်ဝိဘာဂကိုသိခြင်းရှေ့သာအကျိုးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ သရုပ်စသော အားဖြင့် ဉာတဖြစ်ပြီးသော သမာဓိ၏ ပဘေဒကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် သုဝိညေယျဖြစ်ဘိသော။ ဝိတ္ထာရ၏သခေ်ပရှေးရှိသောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝိဓိဖြင့်လည်း သမာဓိ၏သခေ်ပဝိဓိကိုလည်းသင့်ပြီဟ်အပ်ရကား၊ဝိတ္ထာရံဘာဝနာနယဋ္ဌဒသေယတုံဟုဆိုအပ်သည်ဟူလို။ ။တနည်း။ကောသမာဓိစသည်ဖြင့်လည်း သမာဓိ၏သာ ပကာရဘေဒကိုပြသလျှင်ကတည်း။ ဘာဝနာနိသံသသည်လည်း ဘာဝနာနယကိုမှီသည်သာတည်း။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ဝိတ္ထာရံဘာဝနာနယဋ္ဌဒသေယတုံ၊ဟုဆိုသည်ဟူလို။ ။သမတ္တာဟောတိဟူပြီး၍။ထိုသမတ္တဘာဝကိုပင်ထင်စွာပြခြင်းငှါ၊ဒုဝိဓေယေဝ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဥပစာရသမာဓိစေဝ၊ဥပစာရသမာဓိဎ်။အပ္ပနာသမာဓိစ၊ဎ်။ဣတိ၊သို့။ဒုဝိဓေါယေဝ၊နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။သွာယံသမာဓိ၊ကို။ဣဓ၊ဤဘာဝနာအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊လိုအပ်၏။ ။(ဣဓအဓိပ္ပေတောသမာဓိတိလောကိယသမာဓိမာဟာဟု၊ဋီကာရှိရကား။သမာဓိဟူသောပုဒ်ရှိသင့်သည်)။ ။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒသသုကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဥပစာရသမာဓိကိုသာ ဆောင်တတ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ဎ်။ အပ္ပနာ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသုစ၊ ရှစ်ပါးသောဈာန်တို့၏ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌ဎ်။ ဧကဂ္ဂတာ၊ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိနာနာဝဇ္ဇနဝီထိတို့၌ ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊မည်၏။ အဝသေသကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ အပ္ပနာဝဟာနိဟုဆိုအပ်ကုန်သော ကြွင်းသော သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊သည်။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ မည်၏။ ဒုဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သောသမာဓိ၊သည်။ တေသံကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊တို့၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ကထံ။ပ။ သမတ္တာတိ၊သမတ္တာဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ပန၊ တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ သမာဓိဘာဝနာယကောအာနိသံသောတိ၊ဟူသော။ ယံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ တတ္ထဝစနေ၊၌။ပဉ္စဝိဓော၊ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိ

ဟာရာဒိ၊ မျက်မြင်ထင်ထင် ကိုယ်အဖြစ်၌ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအစရှိ
သောအာနိသင်သည်။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပွါးစေ
ခြင်း၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်တည်း။ တထာတံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ
ယုတ္တံ၊၏။ ခီဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိကုန်သော။ ယေအရ
ဟန္တော၊တို့သည်။သမာပဇ္ဇိတွာ၊ဈာန်ဝင်စားကုန်၍။ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ၊တည်
ကြည်သောစိတ်ရှိကုန်သတ်၍။သုခံ၊ချမ်းသာစွာ။ ဒိဝသံ၊တနေ့ပတ်လုံး။
ဝိဟရိဿာမ၊နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ သမာဓိံ၊အပ္ပနာသ
မာဓိကို။ ဘာဝေန္တိ၊ကုန်၏။တေသံအရဟန္တာနံ၊တို့အား၊တို့၏။ အပ္ပနာ
သမာဓိဘာဝနာ၊ပွါးစေခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိသံသာ၊မျက်
မှောက်သောအတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အာနိသင် ရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ။(သမာပဇ္ဇိတွာဖြင့်ပင် အပ္ပနာသမာဓိကိုသာထင်စေ
အပ်ပြီမဟုတ်လော။ အဘယ်ငှါ၊တေသံအပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာဟူဖြန်
သနည်းဟူမူ။ သို့သော်လည်း၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တာပုဒ်ဖြင့် ဥပစာရသမာဓိကို
လည်းယူခြင်းဖြစ်ရကား။ထိုကိုနစ်စေခြင်းငှါဆိုသည်ဟူပေ)။ ။တေ
န၊ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊သည်။နခေါပနေတေ။ပ။ ဝုစ္စန္တီတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊
ပြီ။ ။စုန္ဒ၊စုန္ဒ။ ခေါပန၊စင်စစ်။ ဧတေ၊ သာသနာပရသေ့တို့သည်ပွါး
စေအပ်သောစိတ္တေကဂ္ဂတာမျှကိုပြုတတ်သောဤဈာန်တရားတို့ကို။အ
ရိယဿ၊ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊သာသနာတော်၌။ သလ္လေခါ၊ကိလေသာ
ကိုခွါတတ်ခေါင်းပါးစေတတ်သောအကျင့်တို့ဟူ၍။နဝုစ္စန္တိ၊ကုန်။ ။
(ဤစကားကို ကိလေသာတို့ကို ခွါတတ်သော သလ္လေခပဋိပဒါ မဖြစ်
သည်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဆိုသတည်း။ သာသနာတော်၌ကား အဝိဟိံ
သာ စသည့်တို့သည်လည်း လောကုတ္တရာ၏ ပါဒကဖြစ်သောကြောင့်
သလ္လေခပဋိပဒါတို့ပင်တည်း)။ ။ဧတေ၊တို့ကို။အရိယဿ၊၏။ဝိနယေ၊
၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ
နေကြောင်းဖြစ်သောတရားတို့သာဟူ၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ။သမာပတ္တိ
တော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ သမာဟိတေန၊ တည်ကြည်သော။ ဝါ၊အညီအ
ညွတ်ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားအပ်သော။စိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဝိပဿိဿာမ၊ဝိ
ပဿနာပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ဘာဝယတံဘာဝယန္တာနံ၊ပွါး
စေကုန်သော၊သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊တို့အား၊တို့၏။ဝိပဿနာယ၊၏။ပဒဋ္ဌာ
နတ္တာ၊နီးစွာသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ

ဝိ၊သည့်ဝင်း။ သမ္ဘာဓေ၊တဏ္ဍာသံကိလေသစသည်ဖြင့် သံကိလိဋ္ဌဖြစ်
၍အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော သံသရာဝဋ်၌။ ဩကာသာဓိဂမနယေန၊
အဋ္ဌပုဒ္ဒိုလာဘအားသင့်လျော်သောနဝမခဏဟုဆိုအပ်သောဩကာ
သကိုရသောနည်းဖြင့်။ပဝတ္တာ။(ထဋ္ဌ)။ဖြစ်သော။ဥပစာရသမာဓိဘာ
ဝနာပိ၊သည့်ဝင်း။ ။(ထိုနဝမခဏ၏ဒုလ္လဘအဖြစ်ကြောင့်၊အပ္ပနာရ
ခြင်းကိုမျှလည်းမငံ့မူ၍ သံဝေဂဗဟုလဖြစ်၍ ဥပစာရသမာဓိ၌တည်၍
လျင်စွာသံသရာဒုက္ခကိုလွန်အံ့ဟု ဝိပဿနာ၌ဘာဝနာအမှုကိုပြုသူ
၏ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာဟူလိုသော်)။ ။ဝိပဿနာနိသံသာ၊ဝိပဿ
နာဟူသောအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
သည်။သမာဓိံ။ပ။ပဇာနာတိတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။သ
မာဓိံ၊ကို။ ဘာဝေထ၊ ပွါးစေကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဟိတော၊
ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိသသူသည်။ ယထာဘူတံ၊ အ
ဟုတ်အမှန်။ပဇာနာတိ၊၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယေ၊အကြင်သူတို့သည်။
အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ အဘိညာပါဒကံ၊
ဈာနံ၌ဝိဓစသော အဘိညာဉ်၏အခြေတည်ရာဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ စတုတ္ထ
ဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ သမာပတ္တိတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဧကောပိ၊တ
ယောက်သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။
ဟောတိ၊၏။ ဏ္ဍတိဏ္ဍမိနာပကာရေန၊ဤသို့သောပကာရအားဖြင့်။ဝုတ္တ
နယာ၊ဟောတော်မူအပ်သောနည်းရှိကုန်သော။ ။(ဟောတိတိဝုတ္တ
နယာတိဧတ္ထဏ္ဍတိသဒ္ဒေါပကာရတ္ထော၊ တေနဏ္ဍမိနာပကာရေန ဝုတ္တ
နယာတိသေသာဘိညာနမ္ပိဝုတ္တပ္ပကာရံသင်္ဂဏှာတိ၊ဝင်း)။ ။အဘိညာ၊
တို့ကို။ ပတ္ထေန္တာ၊တောင့်တကုန်လျက်။နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ဖြစ်စေကုန်၏။ထေ
သံ၊ ထိုသူတို့၏၊ သူတို့အား။ သတိအာယတနေ၊ရှေးဘဝ၌ပြီးသောအ
ဘိညာဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်း အဓိကာရသည်။ သတိဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလ
သော်။ ။(သတိအာယတနေတိပုရိမဘဝသိဒ္ဓေအဘိညာဓိဂမဿကာ
ရဏေဝိဇ္ဇမာနေ၊ဋီကာ။ ။ပုရိမသိဒ္ဓေကား သတိ၏အဘွင့်တည်း။ အ
ဘိညာဓိဂမဿကာရဏေကား အာယတနေ၏အဘွင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇမာ
နေကားရှေးသတိ၏အဘွင့်တည်း။ ။ဂဏ္ဌိ၌ကား၊သတိသတိအာယ
တနေ။ထိုထိုရှေးဘဝ၌ပြီးသောအကြောင်းရှိသော်။သတိ၌သကား တ
၏ကာရိယတည်းဟုမှာ၏။ တသ္မိံတသ္မိံအာယတနေ ဟူလိုလျက်။ တ

ကိုသ၊ သ္မိံ ကိုတိပြု၍၊ သတိသတိအာယတနေ၊ ရှိသည်ဟူလို၏၊ ဆင
ခြင်း။ ။အာယတနေဟုသာမန်ရှိသည်မဟုတ်လော။ ဤသို့ဟူသင့်အံ့
နည်းဟူမူ။ အဘိညာဓိဂမဿဟိအဓိကာရေစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ယောပုဗ္ဗ
ဟေတုတိဝုစ္စတိ၊နသမာပတ္တိသုဝသိဘာဝေါ၊ တေနာဟဘဂဝါသတိ
သတိအာယတနေတိ၊၎င်း)။ ။အဘိညာပါဒဇ္ဈာနတ္တာ၊အဘိညာဉ်၏နီး
စွာသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ၊သည်။
အဘိညာနိသံသာ၊အဘိညာဉ်ဟူသောအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။
တေန၊ကြောင့်။ဘဂဝါ၊သည်။ သောယဿယဿ။ပ။အာယတနေတိ၊
နေဟူသောစကားကို။အာဟ၊ပြီ။ ။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အဘိညာ
သစ္ဆိကရဏီယဿ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောဝိဘာဂရှိသောထူးမြတ်သော
ပညာဖြင့်မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ယဿယဿဓမ္မဿ၊ အကြွင် အ
ကြွင်ပွါးစေအပ်ထင်စွာပြုအပ်သောဓမ္မကို။အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊
ထူးမြတ်သောဉာဏ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ၊ စိတ္တံ၊အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကို။
အဘိနိန္နာမေသိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီး
သောအဘိညာဉ်ရခြင်း၏အကြောင်းအဓိကာရသည်။သတိဝိဇ္ဇမာနေ၊
ရှိလသော်။ တတြတတြဝ၊ထိုထိုထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု
အပ်သောဓမ္မ၌သာလျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်
သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ရောက်၏။ ။ယေပုဂ္ဂလာ၊တို့သည်။အ
ပရိဟီနဇ္ဈာနာ၊ မယုတ်သောဈာန်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊၌။
နိဗ္ဗတ္တိဿာမ၊ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊သို့။ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိံ၊ဗြဟ္မာ့ပြည်၌
ဖြစ်ခြင်းကို။ ပတ္ထေန္တာ၊တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ (ထိုထိုဘဝ
ဂါမိကံကိုအာရုံပြု၍ ဘဝပတ္ထနာသည်မဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ကံ၏ပြု
အပ်ဆည်းပူးအပ်ပြီးသောအဖြစ်ဖြင့်သာဘဝပတ္ထနာကိစ္စပြီး၏ဟုပြဆို
သည်ဖြစ်၍၊ အပတ္ထယမာနာဝါဟုမိန့်သော်)။ အပတ္ထယမာနာဝါပိ၊ မ
တောင့်တကုန်သော်၎င်း။ပုထုဇ္ဇနာ၊တို့သည်။သမာဓိတော၊ဈာန်သမာ
ဓိမှ။နပရိဟာယန္တိ၊မယုတ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။တေသံပုဂ္ဂလာနံ၊ထိုတောင့်
တသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မတောင့်တသော်လည်း ဈာန်မှမလျှောသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏။ဘဝဝိသေသာဝဟတ္တာ၊ဗြဟ္မာ့ပြည်ဟူသောဘဝအထူးကိုဆောင်
တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ ဘဝဝိ
သေသာနိသံသာ၊ဘဝဝိသေသကိုရောက်ခြင်းအာနိသင်ရှိသည်။ဟော

တိ၊၏။ ဓတေန၊ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊သည်။ ပဋ္ဌမံဈာနံ။ပ။ဥပပဇ္ဇန္တီတိအာဒိ၊
ကို။အာဟ၊ပြီ။ ။ပဋ္ဌမံဈာနံ၊ကို။ပရိတ္တံ၊နည်းသောအာနုဘော်ရှိသည်ကို။
ကတွာ၊၍။(ထည့်)။ဘာဝေတွာ၊၍။ ကတ္ထ၊အဘယ်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်
သနည်း။ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံဒေဝါနံ၊ပါရိသဇ္ဇာဗြဟ္မာတို့၏။သဟဗျတံ၊အ
ဘော်၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ကပ်ကုန်၏။ ။(သဟဗျေတိပဝတ္တတီတိ
သံဟဗျော။သဟာယော။ ဇ္ဈဝပနဧကောဘဂူပဂေါအမိပ္ပေတော။ တဿ
ဘာဝေါသဟဗျတာ။ တံသဟဗျတံ။ ။ကိံ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ
ယေဝဘာဝပိသေသာနိသံသာ၊ဥဒါဟုဍ္ဇတရာပီတိစောဒနံမနသိကတွာ
အာဟဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိတိအာဒိ)။ ။ပန၊ထိုသို့ဟောတော်
မူသော်လည်း။ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိ၊ ဥပစာရသမာဓိ ဘာဝနာ
သည်လည်း။ ကာမာဝစရသုဂတိဘဝဝိသေသံ၊ကာမသုဂတိဟူသော
ဘဝဝိသေသကို။အာဝဟတိယေဝ၊ဆောင်သည်သာတည်း။ ပန၊ထိုမှ
တပါး။ယေအရိယာ၊အကြင်အရိယာတို့သည်။အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊တို့
ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ဝင်
စား၍။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ အစိတ္တကာ၊ စိတ်မရှိကုန်
သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊မျက်မှောက်သောအတ္တဘော၌လျှင်။ နိ
ရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ နိဗ္ဗာနံ၊ သုံးပါးသောဒုက္ခတာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသို့။
ပတွာ၊ ရောက်၍။ ။(နိရောဓသမာပတ်အခါ ရုပ်တရား၌အကျုံးဝင်
သောသင်္ခါရဒုက္ခတာရှိပြားသော်လည်း စိတ်၏မရှိသဖြင့် အသညတ်မရှိ
သည်နှင့်တူသည်သာဖြစ်ရကား။သုခံဝိဟရိဿာမာတိဟူသည်)။သုခံ၊
ချမ်းသာစွာ။ဝိဟရိဿာမာတိ၊နေကုန်အံ့ဟူ၍။သမာဓိံ၊ဈာန်သမာဓိကို။
ဘာဝေန္တိ၊ပွါးစေကုန်၏။တေသံအရိယာနံ၊တို့၏။အပ္ပနာသမာဓိဘာဝ
နာ၊သည်။ နိရောဓာနိသံသာ၊ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော အာနိသင်ရှိ
သည်။ဟောတိ၊၏။ တေန၊ကြောင့်။သောဠသဟိ။ပ။ ဉာဏေဟိ၊ဟူသော
စကားကို။ အာဟ၊ပြီ။ ။သောဠသဟိ၊ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊
ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ နဝဟိ၊ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သ
မာဓိ၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ ဝသိဘာဝတော၊ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သညာနိရောဓသမာပတ္တိယာ၊သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်
သောနိရောဓသမာပတ်၌။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်။ ။(အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခ
အနတ္တနိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓပဋိနိဿဂ္ဂဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာတိဋ္ဌမာဟိအဋ္ဌ

ဟိအဋ္ဌဟိစအရိယမဂ္ဂဖလညာဏေဟီတိ ဧဝံသောဠသဟိ။ ။ပဉ္စန္နံရူ
ပဇ္ဈာနာနံ စတုန္နံအရူပဇ္ဈာနာနဉ္စဝသေန နဝဟိ။ ကေစိပနစတ္တာရောရူ
ပဇ္ဈာနသမာဓိစတ္တာရောအရူပဇ္ဈာနသမာဓိ ဥဘယေသံဥပစာရသမာ
ဓိံ ဧကံကတွာဧဝံနဝါတိဝဒန္တိ)။ ။ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ဒိဋ္ဌဓမ္မ
သုခဝိဟာရာဒိ၊ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရအစရှိသော။ပဉ္စဝိဓော၊ငါးပါးအပြား
ရှိသော။အယံအာနိသံသော၊ဤအာနိသင်သည်။သမာဓိဘာဝနာယ၊သ
မာဓိကိုပွါးခြင်း၏။ဝါ၊ပွါးစေအပ်သောသမာဓိ၏။ အာနိသံသော၊သင်
သည်။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟောတိ၊၏။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနေကာနိ
သံသမှိ၊များစွာသောအာနိသင်ရှိသော။ကိလေသမလသူဒနေ၊ကိလေ
သာအညစ်အကြေးကို ဆေးကြော ဖျောက်ဖျက်ထုတ်သော။ (နူဒနေရှိ
သော်သာ၍လျော်သည်)။ သမာဓိဘာဝနာယောဂေ၊သမာဓိဘာဝနာ
ကို မပြတ်လုံ့လပြုခြင်း၌။(တနည်း)။သမာဓိဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော
ယောဂ၌။(သမာဓိဘာဝနာယအနုယောဂေအနုယုဉ္ဇနေ။သမာဓိဘာဝ
နာသင်္ခါတေဝါ ယောဂေ။ ယောဂေါဟိဘာဝနာ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ
ယောဂါဝေဇာယတေဘူရီတိ၊ဋီ။)။ ။ပဏ္ဍိတော၊ပညာရှိသော။ယော
ဂီ၊သည်။နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊မမေ့လျော့ရာ။ဣတိ၊ဤကားအနုသာသနီတည်း။ ။
စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္တာဝတာ၊ဤမျှသောသဒ္ဒါအစဉ်အနက်အစဉ်ဖြင့်။
သီလေပတိဋ္ဌာယ နရောသပညောတိ၊ဟူသော။ ဣမိဿာဂါထာယ၊၌။
သီလသမာဓိ ပညာမုခေန၊ သီလသမာဓိ ပညာဟူသော အမြွက်ဖြင့်။
ဒေသိတေ၊ ဟောအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊၌။ သမာဓိပိ၊ကိုလည်း။ ပရိ
ဒီပိတော၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊၏။(သမာဓိပီတိ ပိသဒ္ဒေနသီလံ
သမ္ပိဏ္ဍေတိ)။ ။

ဣတိသာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိနိဒ္ဒေသောနာမဧကာဒသမော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၅၅။ ပဌမော၊လက်ဦးနိဒ္ဒေသသည်၊သီလနိဒ္ဒေသော၊သီလနိဒ္ဒေ
သမည်၏။ ပ။ ပဋိကူလသညာဓာတုဝဝတ္ထာနဒွယနိဒ္ဒေသော၊ ပဋိကူလ

သညာ ဓာတုဝဝတ္ထာနန္တစ်ပါးအခံပေါင်းကိုအကျယ်ပြရာဖြစ်သော နိဒ္ဒေသသည်။ ကောဒသမေဝ၊ တဆဲ့တခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောနိဒ္ဒေသမည်၏။ဈာတိ၊ဤမှ္ခေ့တခန်းအပြီးတည်း။

(၁၂-ဈာနဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသ)။

၁၅၆။ ဈာဒါနိ၊ ကောဒသမနိဒ္ဒေသ၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ ယာသံလောကိကာဘိညာနံ၊အကြင်လောကီအဘိညာဉ်တို့၏။ဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံသမာဓိဘာဝနာ၊ဤသမာဓိဘာဝနာကို။ အဘိညာနိသံသာ တိ၊အဘိညာဉ်ဟူသောအာနိသင်ရှိ၏ဟူ၍။ဝုတ္တာ၊၏။တာအဘိညာ၊ထို အဘိညာဉ်တို့ကို။သမ္ပါဒေတုံ၊ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ပထ ဝီကသိဏာဒိသု၊ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသည်တို့၌။အဓိဂတစတုတ္ထဈာ နေန၊ ရအပ်ပြီးသော စတုတ္ထဈာန်ရှိသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ယော ဂေါ၊လုံ့လကို။ကာတဗ္ဗော၊၏။ ။(ကောဒသမပရိစ္ဆေဒသံဝဏ္ဏနာအ နန္တရ၌ဆိုအပ်ပြီးသောသမာဓိကထာ၏ အာသန္နပစ္စက္ခအဖြစ်ကိုပြလို သည်ဖြစ်၍၊အယံသမာဓိဘာဝနာ၊ဟုအစ္စနတ္တသမီပဝါစီဣမသဒ္ဒါဖြင့်ဆို သတည်း။ ။အဘိညာသမ္ပါဒေတုံ ယောဂေါကာတဗ္ဗောတိ ဝတ္တာ တတ္ထ ပယောဇနဝိသေသဒဿေတုံ ဝေဒ္ဒိတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ ပ ယောဇဉ်အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အဘိညာဉ်ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အ ပတ်တကုတ်အားထုတ်သည်ရှိသော်။အဿ၊ထိုယောဂီအား၏။သာသ မာဓိဘာဝနာ၊သည်။အဓိဂတာနိသံသာစေဝ၊ရအပ်သောအဘိညာဉ် ဟူသောအာနိသင်ရှိသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ထိရတရာစ၊စ တုဒ္ဒသဝိတ္တဒမနဖြင့်အလွန်မြဲမြံသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။သော ယောဂီ၊သည်။အဓိဂတာနိသံသာယ၊ရအပ်သောအာနိသင်ရှိသော။ထိ ရတရာယ၊အလွန်မြဲမြံသော။ သမာဓိဘာဝနာယ၊နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သုခေနေဝ၊ လွယ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပညာဘာဝနံ၊ ပညာဘာဝနာကို။ သမ္ပါဒေဿတိ၊ပြည့်စုံစေလတ္တံ့။ ။(ထိရတရ ဘာဝသည်ငှင်း၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ သုခတာသည်ငှင်း၊ သမာဓိဘာဝ နာ၏အာနိသင်သာလျှင် မဟုတ်လောဟူမူ။ တထာပိ ပဉ္စလောကိယာ ဘိညာ ယထာဝုတ္တသမာဓိဘာဝနာယ အာနိသံသဘာဝေန ပါကဋာ

ပညာတာတိ တာသံယေဝဝသေနယောဂိနော အဓိဂတာနိသံသတာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံသန္ဒိဋ္ဌိကာနိသံသပရိဒီပနေနေဝပဋိပတ္တိယာ ဝိရတရတာဝုတ္တာ၊ဧဝံ။ လောကီအဘိညာဉ်တို့၌ဝသီဘာဝသည်လည်းသမာဓိ၏ဝသီဘာဝတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ကလည်း၊ သမာဟိတောယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ဟု ဟောသောကြောင့်။သုခေနေဝပညာဘာဝနံသမ္ပါဒေဿတိ၊ဟူသင့်၏)။ ။တသ္မာ၊ ထိုသို့အဘိညာဉ်ပြည့်စုံစေခြင်း၌အပတ်တကုတ်အားထုတ်သင့်သည်၏အဖြစ်၊ အဘိညာဉ်ပြည့်စုံကလည်း သမာဓိဘာဝနာ၏အာနိသင်ကိုရခြင်း၊ ထိရတရတာဖြစ်ခြင်း၊ လွယ်သဖြင့်သာလျှင် ပညာဘာဝနာ၏ပြည့်စုံခြင်းအကျိုး တိုးတက်ပွါးစီးခြင်းကြောင့်၊ ပညာဘာဝနာယ၊နာ၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်အလှည့်သည်။ သမ္ပတ္တောပိ၊ရောက်သော်လည်း။ (ထည့်)။ တာဝ၊ပညာဘာဝနာကိုမဆိုမီလက်မွန်ပဌမ။အဘိညာကထံ၊ အဘိညာဉ်ကိုဆိုရာဆိုကြောင်းဖြစ်သောစကားကို။ မယံ၊ငါတို့သည်။ အာရဘိဿာမ၊ အားထုတ်ကုန်အံ့။ ။(ဆရာကား သီလသမာဓိနှစ်ပါးကို ပြလတ်ပြီဆို၏။ ယခုအခါ အဘယ်ကို အားထုတ် လတ္တံ့နည်း၊ အမေးကိုဖြေခြင်း၌၊ ဣဒါနိအဘိညာကထံ အာရဘိဿာမ၊ ပါဌ်ကိုမိန့်သော်။ ။ဆရာကား အဘိညာဉ်စကားကိုအားထုတ်အံ့ဆို၏။ သမာဓိ၏အခြားမဲ့၌ ပညာဘာဝနာ၏အခွင့်ရောက်ပြီမဟုတ်လော။ ကမဆန့်၏၊ကြောင့်။တာဝ၊မိန့်သော်။ ရောက်သော်လည်းရောက်စေကာမူ၊ လက်မွန်ပဌမ အားထုတ်အံ့ဟူလိုသော်။ ။ဆရာကား ပညာဘာဝနာကိုဆိုကားဆိုအံ့၊ မဆိုမီပဌမအဘိညာကထာကိုအားထုတ်ဦးအံ့ဆို၏။ ဆိုသင့်သောအကြောင်းစိုးစိမရှိလေက အစဉ်ပျက်၍ကမောက္ကမ မဆိုလေကောင်း၊ဧဝံဒေါသမလွတ်၊ကြောင့်၊အဘိညာသမ္ပါဒေတုံ ယသ္မာ။ ပ။ကာတဗ္ဗော၊တသ္မာ၊မိန့်သော်။ ။အဘိညာဉ်ဆို၏။ လောကုတ္တရာလော၊အရောပင်လော်၊ကြောင့်။ယာသံလောကိကာဘိညာနံဝသေန။ပ။ ဝုတ္တာ၊တာ၊မိန့်သော်။ ။အဘိညာသမ္ပါဒေတုံ ယောဂေါကာတဗ္ဗော ဆို၏။ ယောဂကရဏကြောင့်ပယောဇနုပိသောသမရှိကလည်း နိရတ္ထကသာ၊ကြောင့်။ဧဝဥ္စိ။ပ။ထိရတရာစ၊မိန့်သော်။ ။အာနိသံသလာဘာ၊ ထိရတရတာဖြစ်စေကာမူ၊ ထိုရင်းပညာဘာဝနာအား ကျေးဇူး မပြုလေကအရာမကျ၊ ဧဝံဒေါသမလွတ်၊ကြောင့်၊ သောအဓိဂတာနိသံသာယ။ပ။ပညာဘာဝနံသမ္ပါဒေဿတိ၊တသ္မာ၊မိန့်သော်။ ။အဘိညာဉ်

ကိုပြည့်စုံစေကသမာဓိဘာဝနာ၏အာနိသံသလာဘလည်းဖြစ်၏။ ထိ
ရတရတာလည်းဖြစ်၏။ လွယ်သဖြင့်လည်း ပညာဘာဝနာ ပြည့်စုံ၏။
ထို့ကြောင့် သမာဓိ၏အနန္တရ၌ ပညာဘာဝနာ၏ အခွင့်အရာရောက်
သော်လည်း။ ထို၏ရှေးဦးစွာအဘိညာကထာကိုအားထုတ်လတ်ဖွံ့ဟူ
လိုသော်။ ။ယာသံစသောရှေးစကား၏သမ္ဗန္ဓလည်းဖြစ်။အဘိညာ
ကထံအာရဘိဿာမဟူသောပဒိုညာဉ်၏ဝိတ္ထာရလည်းဖြစ်။နှစ်ကိုင်ပြီး
သောအမ္ဗသေစနဂရုန္နာပနနယဝါကျကိုအားထုတ်လို၍၊ဘဂဝတာဟိ၊
စသည့်ကိုမိန့်သော်။ ။အဓိဂတစတုတ္ထဈာနသမာဓိနံ ကုလပုတ္တာနံ
ဖြင့်၊အဘိညာသမ္ပါဒေတုံ။ပ။ ကာတဗ္ဗော၊ကိုပြီးစေသည်။ သမာဓိဘာ
ဝနာနိသံသဒဿနတ္ထဉ္စေဝဖြင့်၊ဝေဥ္စ။ပ။ထိရတရတာစ၊ကိုပြီးစေသည်။
ဥတ္တရုတ္တရိ။ပ။ဒေသနတ္ထဉ္စ၊ဖြင့်။သော။ပ။သမ္ပါဒေဿတိ၊ကိုပြီးစေသည်။
အလုံးစုံသောဝါကျဖြင့်ပင်ပဒိုညာဉ်၏ဝိတ္ထာရကိုပြသည်။ ။ဘဂဝတာ
ပဉ္စလောကိယာဘိညာဝုတ္တာတိသမ္ဗန္ဓော။ ။အဘာယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏အဘာယ်
ဌါဟောသနည်းဟု၊ကား။အဓိဂတ။ပ။ပဏီတပ္ပဏီတဓမ္မဒေသနတ္ထဉ္စ၊
ဟူသည်။အဘာယ်သို့ဟောသနည်းဟု၊ကား။ သောဝံသမာဟိတေ။ပ။
ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနဘူမိယံ ဟူသည်)။ ။ဟိ၊ရှေးဝါကျ၏ပြီးကြောင်းသမ္ဗန္ဓ
နကိုဆိုဖွံ့။ဝါ၊ဟိဝိတ္ထာရမေ၊ပဒိုညာဉ်ကိုအကျယ်ချဲ့ဖွံ့။ဘဂဝတာ၊သည်။
အဓိဂတစတုတ္ထဈာနသမာဓိနံ၊ ရအပ်ပြီးသောစတုတ္ထဈာန် သမာဓိရှိ
ကုန်သော။ကုလပုတ္တာနံ၊အာစာရကုလပုတ္တတို့အား။သမာဓိဘာဝနာနိ
သံသဒဿနတ္ထဉ္စ၊သမာဓိဘာဝနာ၏အာနိသင်ဖြစ်သောအဘိညာဉ်
ကိုပြတော်မူခြင်းငှါလည်း။ ဥတ္တရုတ္တရိ ပဏီတပ္ပဏီတဓမ္မ ဒေသနတ္ထဉ္စ၊
နောက်နောက်ဖြစ်သောမွန်မြတ်မွန်မြတ်သောဓမ္မကိုဟောတော်မူခြင်း
ငှါလည်း။ သောဝံ။ပ။ အာဒိနာ၊သော။ နယေန၊ဖြင့်။ ဈာနဒိဗ္ဗိဓံ၊ ဈာနဒိဗ္ဗိဓအ
ဘိညာဉ်လည်း။ဒိဗ္ဗသောတဓာတုညာဏံ၊ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်လည်း။စေ
တောပရိယညာဏံ၊စေတောပရိယအဘိညာဉ်လည်း။ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿ
တိညာဏံ၊ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်လည်း။သတ္တာနံ၊တို့၏။ရူပ
ပါတေ၊စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို။ ဉာဏံ၊သိသောဉာဏ်လည်း။ ဈတိ၊သို့။ပဉ္စ၊
ကုန်သော။ လောကိယာဘိညာ၊လောကီအဘိညာဉ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ကုန်
၏။ ။သောပုဂ္ဂလော၊ထိုစတုတ္ထဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဇံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီး
သောအစဉ်ဖြင့်။ စိတ္တေ၊ရူပါဝစရစိတ်ကို။ သမာဟိတေ၊ ကောင်းစွာ

အာရုံ၌ထားအပ်လတ်ပြီးသော်။ပရိသုဒ္ဓေ၊ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်လတ်ပြီးသော်။ ပရိယောဒါတေ၊ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်လတ်ပြီးသော်။ အနင်္ဂဏေ ကိလေသာမရှိလတ်ပြီးသော်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်ပြီးသော်။ ရုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့သောအဖြစ်သို့ ရောက်လတ်ပြီးသော်။ ကမ္မနိယေ၊အဘိညာဉ်တန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်း၌ခံ့လတ်ပြီးသော်။ ဌိတေ၊မြဲစွာတည်လတ်ပြီးသော်။ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တေ၊မတုန်မလှုပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်သတ်ပြီးသော်။ ဒုဗ္ဗိဓဝိခါယ၊ ဒုဗ္ဗိဓ အဘိညာဉ်အလို့ငှါ။ စိတ္တံ၊ဘာဝနာစိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။အနေကဝိဟိတံ၊များသော အပြားရှိသော။ ဒုဗ္ဗိဓံ၊ဒုဗ္ဗိဓအဘိညာဉ်ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဧကောပိ၊တယောက်တည်းသာလျှင်။ ဟုတွာ၊ဖြစ်လျက်။ ဗဟုဓာ၊အရာအထောင်များသောအပြားရှိသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ပါဠိနက်။ ။(နုစတုက္ကဈာနမတ္တမေဝဇ္ဈာသောသနေသမ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊နာပိဒုဗ္ဗိဓဉာဏမေဝ။အထခေါ်အညမ္ပိအတ္တိတိဥတ္တရတ္တရိပဏီတပ္ပဏီတဓမ္မဒေသနတ္တဒ္ဒြဟုစတ္တဘော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုငါးပါးသောအဘိညာဉ်တို့တွင်။ဧကောပိဟုတွာဗဟုဓာဟောတိတိအာဒိကံ၊ဤသို့အစရှိသော။ ဒုဗ္ဗိဝိကုဗ္ဗနံ၊ဒုဗ္ဗိဟုဆိုအပ်သောပကတိသောအဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုစွန့်ခြင်းကြံယာကို။ ။(သို့သော်ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဒိသည်အသီးမဟုတ်လော။ ဤ၌လည်းသာမန်မဟုတ်လော။ ။ဒုဗ္ဗိဝိကုဗ္ဗနန္တိဒုဗ္ဗိသင်္ဂါတံပကတိဝဏ္ဏဇဟနကြိယံ၊ဒုန်ဒုဗ္ဗိသုဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဒိယာပခါနတာယရတ္တံ၊ရင်း)။ ။တနည်း။ဒုဗ္ဗိစ၊တန်းခိုးကိုရင်း။ ဝိကုဗ္ဗနဉ္စ၊ပကတိအဆင်းကိုစွန့်ခြင်းကြံယာကိုရင်း။(ဤ၌လည်း၊ဝိကုဗ္ဗနကိုအသီးယူကောင်းအံ့လောဟူမူ။ ဒုဗ္ဗိ-ဝိကုဗ္ဗနဉ္စာတိဧဝံဝါအတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ဝိကုဗ္ဗနသဿဝိသုံဂဟဏံဝုတ္တကာရဏာနေဝဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဒိုကာဒုတိယဝိကပ်)။ ။ကာတုကာမေန၊ပြုခြင်းငှါလိုသော။အာဒိကမ္မိကေန၊အစအမှု၌ယှဉ်သော၊ကုလပုတ္တေန၊အာစာရကုလပုတ္တဖြစ်သော။(ဤပါဌ်အချိန်၌မရှိ)။ ယောဂိနာ၊သည်။ဩဒါတကသိဏပရိယန္တေသု၊ဩဒါတကသိုဏ်းအဆုံးရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌသုကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊(ထည့်)၊တခုတခုသောကသိုဏ်း၌။ ။(အာကာသကသိုဏ်းအားဖြင့်အရူပသမာပတ်တို့သည်မဖြစ်ကုန်။အာလောကကသိုဏ်းကိုလည်းဩဒါတ၌အန္တော်ဂဓမှု၍၊ဩဒါတကသိဏပရိယန္တေသု၊မိန့်သော်။သို့

သော်လည်း။ ကသိဏာနုလောမစသောအားဖြင့် စိတ္တပရိဒမနဝိဓိ၏လို
အပ်သောကြောင့်၊အာကာသနိမ္မာနကောင်းကင်ဖန်ဆင်းခြင်းစသော
အကျိုးငှါ ထိုနှစ်ပါးကိုလည်းလိုအပ်သည်သာတည်း)။ ။အဋ္ဌအဋ္ဌသ
မာပတ္တိယော၊ရှစ်ပါးရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊၍။ က
သိဏာနုလောမံတော၊ ကသိုဏ်းတို့၏ အစဉ်သင့်အားဖြင့်၎င်း။ ကသိ
ဏပ္ပဋိလောမတော၊ကသိုဏ်းတို့၏အစဉ်ပြန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ကသိ
ဏာနုလောမပ္ပဋိလောမတော၊ ကသိုဏ်းတို့၏ အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့်
၎င်း။ ။(ကသိဏာနုလောမတောတိ ကသိဏပ္ပဋိပါဋိတော။ ပဋိပါဋိ
စဒေသနာ၀သေန၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ဈာနာနုလောမောပန ပဋိပတ္တိ၀သေနာ
ပိ)။ ။ဈာနာနုလောမတော၊ဈာန်တို့၏အစဉ်သင့်အားဖြင့်၎င်း။ဈာနပ္ပဋိ
လောမတော၊ဈာန်တို့၏အစဉ်ပြန်သောအားဖြင့်၎င်း။ဈာနာနုလောမပ္ပဋိ
လောမတော၊ဈာန်တို့၏အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့်၎င်း။ ဈာနုက္ကန္တိကတော၊
အစဉ်သောဈာန်ကိုခုန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ။(ဥက္ကမနံဥက္ကန္တံ။ဥက္ကန္တ
မေ၀ဥက္ကန္တိကံ။ ဈာနဿဥက္ကန္တိကံဈာနုက္ကန္တိကံ။တတောဈာနလင်္ဃန
တောတိအတ္ထော၊၎င်း)။ ။ကသိဏုက္ကန္တိကတော၊အစဉ်သောကသိုဏ်း
ကိုခုန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကတော၊ ဈာန်ကသိုဏ်း
ကိုခုန်သောအားဖြင့်၎င်း။ အင်္ဂသင်္ကန္တိတော၊ အင်္ဂါကိုလွန်သောအား
ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏသင်္ကန္တိတော၊ အာရုံကိုလွန်သော အားဖြင့်၎င်း။
အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ကန္တိတော၊အင်္ဂါအာရုံကိုလွန်သောအားဖြင့်၎င်း။အင်္ဂ
၀၀တ္ထာပနတော၊ အင်္ဂါကိုမှတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏ၀၀တ္ထာ
ပနတော၊အာရုံကိုမှတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေဟိစုဒ္ဒသဟိ
အာကာရေဟိ၊၍တဆဲ့လေးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။ပရိ
ဒမေတဗ္ဗံ၊ဆုံးမအပ်၏။ ။(အဘယ်အကျိုးငှါ ဆုံးမအပ်သနည်း။စိတ္တံ
ပရိဒမေတဗ္ဗံယဒိစ္ဆကံယတ္ထိစ္ဆကံဈာနာနံ သမာပဇ္ဇနာဒိသုခတ္ထံ တေသံ
အာရမ္မဏာနုဗ္ဗသလ္လက္ခဏတ္ထံ၊ ဧဝံဟိဿတတ္ထဝိသဝိတာ သမိဇ္ဈတိ
တိ၊ဋီကာ)။ ။ဧတ္ထ၊၌။တဆဲ့လေးပါးတို့တွင်။ ကသိဏာနုလောမံ၊မဟူ
သည်။ ကတမမ္ပန၊ အဘယ်နည်း။ပ။ အာရမ္မဏ၀၀တ္ထာပနံ၊ အာရုံကို
မှတ်ခြင်းသည်။ကတမံ၊နည်း။ဣတိအယံ၊သည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊တည်း။ဣဓ
သာသနေ၊၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ ပထ၀ီကသိဏေ၊၌။ ဈာနံ၊ လေးပါးသော
ဈာန်၊တပါးပါးသောဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၀င်စား၏။ ။(ဈာနံဟူသည်

လေးပါးလုံးပင်လော၊တပါးပါးကိုလောဟူမူ။ လေးပါးလုံးမူလည်း ဖြစ်
စေ၊တပါးပါးမူလည်းဖြစ်စေ။ကသိဏပဋိပါဋိအစဉ်ညီအောင် ဝင်စား
ကသင့်သည်ချည်း။ ။ဈာနံသမာပဇ္ဇတီတိကိံစတုဗ္ဗိဓမ္ပိဈာနံသမာပဇ္ဇ
တိ၊ ဥဒါဟု ဧကေကန္တိ။ ကိဉ္စေတ္ထ၊ ယဒိစတုဗ္ဗိဓမ္ပိသမာပဇ္ဇတိ၊ အင်္ဂ
သင်္ကန္တိတောဝိသေသောနသိယာ။ အထဧကေကံ၊အာရမ္မဏသင်္ကန္တိ
တော။နာယံဒေါသော။အာဘောဂဝသေနတေသံဝိသေသသိဒ္ဓိတော။
ယဒါဟိ ကသိဏာနုလောမမေဝ အာဘုဇိတွာ တတ္ထတတ္ထကသိဏေ
ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ၊နအင်္ဂသင်္ကန္တိံ၊တဒါကသိဏာနုလောမမော။ယဒါ
ပန အင်္ဂသင်္ကန္တိံအာဘုဇိတွာ ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ၊တဒါအင်္ဂသင်္ကန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမိနာနယေနကသိဏာနုလောမအာရမ္မဏသင်္ကန္တိအာဒီ
နမ္ပိအညမညံဝိသေသောဝေဒိတဗ္ဗော၊ဧင်း)။ ။တတောပဋ္ဌာယ၊ထိုပထ
ဝီကသိုဏ်း၌ဝင်စားသော ဈာန်မှထပြီးနောက်ကာလ၌။ အာပေါကသိ
ဏေ၊၌။ ဈာန်၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ပဋိပါဋိယာ၊အစဉ်အား
ဖြင့်။အဋ္ဌသုကသိဏေသု၊တို့၌။ သတက္ခတ္တုမ္ပိ၊ဧင်း။ သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ၊
ဧင်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ ဣဒံ၊ဤကသိုဏ်းတို့၏အစဉ်အားဖြင့်ဝင်စားခြင်း
သည်။ကသိဏာနုလောမံနာမ၊ကသိဏာနုလောမမည်သော။ စိတ္တဒမ
နံ၊စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းမည်၏။(ထည့်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဩဒါတကသိ
ဏတော၊သိုဏ်းမှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။တထေဝ၊ထိုအတူသာလျှင်။ ။(တထာ
သဒ္ဒါဥပသံဟာရတ္ထတည်း။ထိုတထာသဒ္ဒါဖြင့်၊ပဋိပါဋိယာအဋ္ဌသုကသိ
ဏေသုသတက္ခတ္တုမ္ပိသဟဿက္ခတ္တုမ္ပိကိုဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်သ
တည်း။ ။တထေဝါတိပဋိပါဋိယာအဋ္ဌသုကသိဏေသုသတက္ခတ္တုမ္ပိ
သဟဿက္ခတ္တုမ္ပီတိ ဧတေသ ဥပသံဟာရဏတ္ထော တထာသဒ္ဒေါ။ ပဋိ
လောမတော စေတ္ထပဋိပါဋိ၊ တေနာဟ ပဋိလောမက္ကမေ နာတိ။ အ
ယဉ္စေတ္ထတ္ထော၊ပဌမံ ဩဒါတကသိဏေဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တတော
လောဟိတကသိဏေတိ ယာဝပထဝီကသိဏာဝတ္တဗ္ဗာ။ ပုနပ္ပုနံသမာ
ပဇ္ဇနန္တိ သတက္ခတ္တုံသဟဿက္ခတ္တုန္တိ ဣတ္ထံဗဟုလီကာရမာဟ၊ဧင်း။ ။
အကယ်၍ တထာ သဒ္ဒါကို အနုကဍ္ဎနတ္ထ ဆိုအံ့။ ပဋိပါဋိယာ။ ပ။ သ
ဟဿက္ခတ္တုမ္ပိပါဌ်ကိုငင်၍ပေး)။ ။ပဋိလောမက္ကမေန၊ပဋိလောမအ
စဉ်အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ကသိဏပဋိလောမံနာမ၊မည်သော။
စိတ္တဒမနံ၊၏။ ။ပထဝီကသိဏတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝဩဒါတ

ကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိုဏ်းတိုင်အောင်။ ဩဒါတကသိဏတော၊ မှ။ ယာဝပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းတိုင်အောင်။ ဣတိဓေ၀၊သို့။ အနုလောမပ္ပဋိလောမ၀သေန၊အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့်။ပုနပ္ပုနံ၊အကြိမ်တရာအကြိမ်တထောင်တိုင်အောင်အဘန်တလဲလဲ။ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ကသိဏာနုလောမပ္ပဋိလောမံနာမ၊မည်သော။စိတ္တဒမနံ၊မည်၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ပဉ္စမဇ္ဈာနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ပဋိပါဋိယာ၊အားဖြင့်။ ယာဝ၊လောံ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊သည်။အတ္တိ၏။တာဝ၊လောက်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ဈာနာနုလောမံနာမ၊မည်သော။ စိတ္တဒမနံ၊မည်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝ၊လောက်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊သည်။ အတ္တိ၏။ တာဝ၊လောက်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ဈာနပ္ပဋိလောမံနာမ၊ သော။ စိတ္တဒမနံ၊၏။ ပဌမဇ္ဈာနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝနေဝသညာနာသညာယတနံ၊ အောင်။ နေဝသညာနာသညာယတနတော၊မှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍လည်း။ယာဝပဌမဇ္ဈာနံ၊အောင်။ ဣတိဓေ၀၊သို့။အနုလောမပ္ပဋိလောမ၀သေန၊အားဖြင့်။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ဈာနာနုလောမပ္ပဋိလောမံနာမ၊သော။ စိတ္တဒမနံ၊မည်၏။ပန၊ပါး။ပထဝီကသိဏေ၊၌။ ပဉ္စမံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ တဒေဝပထဝီကသိဏေယေဝ၊၌သာ။တတိယံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။တတောပစ္ဆာတတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနုတ္တရကာလံ၊ တတိယဈာန်မှ ထသည့်နေခံကာလ၌။ တဒေဝပထဝီကသိဏမေ၀၊ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဃါဋေတွာ၊ခွါ၍။အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။တတောပထဝီကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသေပဝတ္တိတအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိတော၊ထိုပထဝီကသိုဏ်းကိုခွါ၍ရအပ်သောကောင်းကင်၌ဖြစ်စေအပ်သောအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။အမနသိကရိတွာ၊၍။တံ၊ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို။ လင်္ဃိတွာ၊ချန်၍။ ယထာဝုတ္တအာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏဿ၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောအာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်၏။အဘာဝေ၊မရှိခြင်းဟူသောနတ္ထိဘာဝပညတ်၌။ ပဝတ္တိတံ၊ဖြစ်စေအပ်သော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊ဝင်စား၏။ ။(ဤသို့သိသာစွာပါဌသေသစွက်၍ပေး။ ။ ပထဝီကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသ ကသိုဏ်းသည် ပထဝီကသိဏပက္ခိကဖြစ်ရကား၊ကသိဏံအနုက္ကမိတွာ၊ဟူသည်။ တနည်း။ အဋ္ဌကသိဏာတို့

လေးပါးလုံးပင်လော၊တပါးပါးကိုလောဟူမူ။ လေးပါးလုံးမူလည်း ဖြစ်
စေ၊တပါးပါးမူလည်းဖြစ်စေ။ကသိဏပဋိပါဒိုအစဉ်ညီအောင် ဝင်စား
ကသင့်သည်ချည်း။ ။ဈာနံသမာပဇ္ဇတိတိကိ ံစတုပ္ပဉ္စမ္ပိဈာနံသမာပဇ္ဇ
တိ၊ ဥဒါဟု ဧကေကန္တိ။ ကိဥ္စေတ္ထ၊ ယဒိစတုပ္ပဉ္စမ္ပိသမာပဇ္ဇတိ၊ အင်္ဂ
သင်္ကန္တိတောဝိသေသောနသိယာ။အထဧကေကံ၊အာရမ္မဏသင်္ကန္တိ
တော။နာယံဒေါသော။အာဘောဂဝသေနတောသံဝိသေသသိဒ္ဓိတော။
ယဒါဟိ ကသိဏာနုလောမမေဝ အာဘုဇိတွာ တတ္ထတတ္ထကသိဏေ
ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ၊နအင်္ဂသင်္ကန္တိ ံ၊တဒါကသိဏာနုလောမော။ယဒါ
ပန အင်္ဂသင်္ကန္တိ ံအာဘုဇိတွာ ဈာနာနိသမာပဇ္ဇတိ၊တဒါအင်္ဂသင်္ကန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဇ္ဈာမ်ိနာနယေနကသိဏာနုလောမအာရမ္မဏသင်္ကန္တိအာဒီ
နမ္ပိအညမညံဝိသေသောဝေဒိတဗ္ဗော၊ဇ္ဇင်း)။ ။တတောပဋ္ဌာ၊ထိုပထ
ဝီကသိုဏ်း၌ဝင်စားသော ဈာန်မှထပြီးနောက်ကာလ၌။ အာပေါကသိ
ဏေ၊၌။ ဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ ဇ္ဇတိဝေံ၊သို့။ပဋိပါဋိယာ၊အစဉ်အား
ဖြင့်။အဋ္ဌသုကသိဏေသု၊တို့၌။ သတက္ခတ္တုမ္ပိ၊ဇ္ဇင်း။ သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ၊
ဇ္ဇင်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ ဇ္ဇာနံ၊ဤကသိုဏ်းတို့၏အစဉ်အားဖြင့်ဝင်စားခြင်း
သည်။ကသိဏာနုလောမံနာမ၊ကသိဏာနုလောမမည်သော။ စိတ္တဒမ
နံ၊စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းမည်၏။(ထည့်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဩဒါတကသိ
ဏတော၊သိုဏ်းမှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။တထေဝ၊ထိုအတူသာလျှင်။ ။(တထာ
သဒ္ဒါဥပသံဟာရတ္ထတည်း။ထိုတထာသဒ္ဒါဖြင့်၊ပဋိပါဋိယာအဋ္ဌသုကသိ
ဏေသုသတက္ခတ္တုမ္ပိသဟဿက္ခတ္တုမ္ပိကိုဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်သ
တည်း။ ။တထေဝါတိပဋိပါဋိယာအဋ္ဌသုကသိဏေသုသတက္ခတ္တုမ္ပိ
သဟဿက္ခတ္တုမ္ပီတိ ဧတေသ ဥပသံဟာရတ္ထော တထာသဒ္ဒေါ။ ပဋိ
လောမတော စေတ္ထပဋိပါဋိ၊ တေနာဟ ပဋိလောမက္ကမေ နာတိ။ အ
ယမေတ္ထတ္ထော၊ပဋ္ဌမံ ဩဒါတကသိဏေဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တတော
လောဟိတကသိဏေတိ ယာဝပထဝီကသိဏာဝတ္တဗ္ဗာ။ ပုနပ္ပုနံသမာ
ပဇ္ဇနန္တိသတက္ခတ္တုံသဟဿက္ခတ္တုန္တိဝုတ္တံဗဟုလီကာရမာဟ၊ဇ္ဇင်း။ ။
အကယ်၍ တထာ သဒ္ဒါကို အနုကဍ္ဎနတ္ထ ဆိုအံ့။ ပဋိပါဋိယာ။ ပ။ သ
ဟဿက္ခတ္တုမ္ပိပါဌ်ကိုငင်၍ပေး)။ ။ပဋိလောမက္ကမေန၊ပဋိလောမအ
စဉ်အားဖြင့်၊ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်၊ ကသိဏပ္ပဋိလောမံနာမ၊မမည်သော၊
စိတ္တဒမနံ၊၏။ ။ပထဝီကသိဏတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝဩဒါတ

ကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိုဏ်းတိုင်အောင်။ ဩဒါတကသိဏတော၊ မှ။
ယာဝပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းတိုင်အောင်။ ဇာတိဇေ၀ံ၊သို့။ အနု
လောမပ္ပဋိလောမဝသေန၊အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့်။ပုနပ္ပုနံ၊အကြိမ်တရာ
အကြိမ်တထောင်တိုင်အောင်အဘန်တလဲလဲ။ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ကသိ
ဏာနုလောမပ္ပဋိလောမံနာမ၊မည်သော။စိတ္တဒမနံ၊မည်၏။ ပန၊ထိုမှတ
ပါး။ပဌမဇ္ဈာနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ပဋိပါဋိယာ၊အားဖြင့်။ ယာဝ၊လော့။
နေဝသညာနာသညာယတနံ၊သည်။အတ္တိ၊၏။တာဝ၊လောက်။ ပုနပ္ပုနံ၊
လဲ။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ဈာနာနုလောမံနာမ၊မည်သော။ စိတ္တဒမနံ၊မည်
၏။ နေဝသညာနာသညာယတနတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝ၊လောက်။
ပဌမဇ္ဈာနံ၊သည်။ အတ္ထိ၊၏။ တာဝ၊လောက်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ သမာပဇ္ဇနံ၊
သည်။ ဈာနပ္ပဋိလောမံနာမ၊ သော။ စိတ္တဒမနံ၊၏။ ပဌမဇ္ဈာနတော၊မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝနေဝသညာနာသညာယတနံ၊ အောင်။ နေဝသညာ
နာသညာယတနတော၊မှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍လည်း။ယာဝပဌမဇ္ဈာနံ၊အောင်။
ဇာတိဇေ၀ံ၊သို့။အနုလောမပ္ပဋိလောမဝသေန၊အားဖြင့်။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။သမာ
ပဇ္ဇနံ၊သည်။ဈာနာနုလောမပ္ပဋိလောမံနာမ၊သော။ စိတ္တဒမနံ၊မည်၏။ပ
န၊ပါး။ပထဝီကသိဏေ၊၌။ ပဌမံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ တဒေ၀ပ
ထဝီကသိဏေယေဝ၊၌သာ။တတိယံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။တတော
ပစ္ဆာတတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနုတ္တရကာလံ၊ တတိယဈာန်မှ ထသည့်
နောက်ကာလ၌။ တဒေဝပထဝီကသိဏမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဃါဋေတွာ၊
ခွါ၍။အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။တတောပထဝီကသိ
ဏုဂ္ဃါဋိမာကာသေပဝတ္တိတအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိတော၊
ထိုပထဝီကသိုဏ်းကိုခွါ၍ရအပ်သောကောင်းကင်၌ဖြစ်စေအပ်သော
အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတ[illegible]နံ၊
ကို။အမနသိကရိတွာ၊၍။တံ၊ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို။ လ[illegible]တွာ၊
ချန်၍။ ယထာဝုတ္တအာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏဿ၊ ယခင်[illegible]ဆိုအပ်
ပြီးသောအာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်၏။အဘာဝေ၊မရှိခြင်း[illegible]ဟူသော
နတ္ထိဘောပညတ်၌။ ပဝတ္တိတံ၊ဖြစ်စေအပ်သော။ အာကိဉ္စ[illegible]ညာယတနံ၊
ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊ဝင်စား၏။ ။(ဤသို့သိသာစွာပါဌသေသ[illegible]ကဲ၍ပေး။ ။
ပထဝီကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသ ကသိုဏ်းသည် ပထဝီက[illegible]သိဏပက္ခိက
ဖြစ်ရကား၊ကသိဏံအနုက္ကမိတွာ၊ဟူသည်။ တနည်း။ အဋ္ဌကသိဏတို့

တွင်တပါးပါးကိုလွှန်ခြင်းသည်သာ ဧ၍ဒ္ဓကသိဏဂုဏ္ကတ္တကမည်ရကား၊ ကသိဏံအနုဂ္ဂုမိတွာဟူသည်။ ။ဈာနုက္ကန္တကံဟူသောပုနိဒ္ဒလိုအပ်သေါ အဝခါရဏကိုဂိုဝ်း၊ ထိုအဝခါရဏာဖြင့်နစ်စေအပ်သော နိဝတ္တော့တဇ္ဇ ကိုဂိုဝ်း၊ဥက္ကမနသရုပ်ကိုဂိုဝ်းပြခြင်း၄၁၊ ဇေ်ကသိဏံ၊စသည်ကိုမိန့်ပြီး၍။ တဘန် ထိုပကာရကိုပင် နိဿယနှင့်တကွ ကြွင်းသောကသိဏ်းတို့၌ ညွှန်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ဇေ်အာပေါကသိဏာဒိ။ပ။ကာတဗ္ဗ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ ဇ္ဈတိဇေ်၊သို့။ကသိဏံ၊ကသိုဏ်းကို။အနုဂ္ဂုမိတွာ၊မချန်မူ၍။ ဈာနသော ဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဧကန္တရိကဘာဝေန၊ တခုအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥက္ကမနံ၊ ချန်ခြင်းသည်။ ဈာနုက္ကန္တကံနာမ၊ ဈာန်ကိုသာ ချန်သည်မည် သော။ စိတ္တဒမနံ၊၏။ ဇေ်ဇ္ဈမိနာနယေန၊ဖြင့်။ အာပေါကသိဏာဒိမူလ ကာ၊အာပေါကသိုဏ်းစသည်လျှင်မူလရှိသော။ယောဇနာပိ၊ကိုလည်း။ ကာတဗ္ဗာ၊၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။(ပနကျေသည်)။ပထဝီကသိဏေ၊၌။ ပဌမံဈာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပုန၊တဘန်။ တဒေဝ၊ထိုပဌမဈာန်ကို ပင်လျှင်။တေဇောကသိဏေ၊၌။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။တတော၊မှ။ နီလကသိ ဏေ၊၌။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ တတော၊မှ။ လောဟိတကသိဏေ၊၌။သမာ ပဇ္ဇိတွာ၊၍။(ထည့်)။ ဇ္ဈတိဇ္ဈမိနာနယေန၊ဖြင့်။ဈာနံ၊ကို။ အနုဂ္ဂုမိတွာ၊မ ချန်မူ၍။ကသိဏသောဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဧကန္တရိကဘာဝေန၊ဖြင့်။ဥက္ကမ နံ၊သည်။ကသိဏုက္ကန္တကံနာမ၊မည်သော။စိတ္တဒမနံ၊၏။ ။ပထဝီကသိ ဏေ၊၌။ ပဌမံဈာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ တေဇောကသိဏေ၊၌။တတိ ယံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။နီလကသိဏံ၊ကို။ဥဃ္ဃာဋေတွာ၊၍။အာကာသာ နဉ္စာယတနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ လောဟိတကသိဏတော၊ကသိုဏ်း အားဖြင့်။ဝါ၊မှ။အာကိဉ္စညာယတနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(အဘယ် သို့နည်း။ လောဟိတကသိဏံ အာဝဇ္ဇန္တော အဘိမုခံကတွာ တသော ဥဃ္ဃါ ငနေနဥပဋ္ဌိတေကသိဏုဃ္ဃါဋိမာကာသေ အမနသိကာရေနအာ ကာသာ နဉ္စာယတနံသမာပဇ္ဇိတွာ တတ္ထပုဗ္ဗေပဝတ္တဝိညာဏာသ အပ ဂမနံအာ ချမ္ဗဏံကတွာအာကိဉ္စညာယတနံသမာပဇ္ဇတိ၊ငင်း)။ ။ဇ္ဈတိ ဇ္ဈမိနာနယေ နေ၊ဤနည်းဖြင့်။ ဈာနသင်္ကေဝ၊ကိုငင်း။ ကသိဏာသင်္က၊ကို ငင်း။ ဥက္ကမနံ၊သည်။ ဈာနကသိဏုက္ကန္တကံနာမ၊မည်သော။ စိတ္တဒမနံ၊ မည်၏။ပထဝီက သိဏေ၌။ပဌမံဈာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပထဝီကသိ ဏ်း၌ပင်။ဇ္ဈတရေသမ္ပိ၊ပဌမဈာန်မှကြွင်းသော်ရူပါဝစရ

ဈာန်တို့ကိုလည်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့်အရူပကိုမယူမူ၍ရူပဈာန်ကိုသာစွဲသနည်း။ နဟိအရူပဈာနေသုအင်္ဂသင်္ကန္တိ အတ္ထိ၊နာပိတာနိပထဝီကသိဏာပဝတ္တန္တိ။ ။ယင်းသို့လျှက်၊အင်္ဂါရမ္မဏာသင်္ကန္တိကိုဆိုရာ၌၊ နီလကသိဏံဥဂ္ဃါဋေတွာအာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ဤသို့စသည်ကိုအဘယ့်ကြောင့်ဆိုသနည်း။ တံယထာလာဘဝသေနဝုတ္တံ၊ ပရိယာယေနဝါတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ဝင်း။ ။နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ကား၊အင်္ဂသင်္ကန္တိကိုရူပါဝစရဈာန်တို့၌သာရအပ်၏သို့၊အာရမ္မဏသင်္ကန္တိကိုလည်းအရူပဈာန်တို့၌သာရအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ထိုထိုဈာန်၏သာလျှင်အာရမ္မဏန္တရ၌ဖြစ်ခြင်းသည်အာရမ္မဏာသင်္ကန္တိဖြစ်ဘိသော်)။ ။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။အင်္ဂသင်္ကန္တိကံနာမ၊အင်္ဂါကိုလွန်သည်မည်သော၊စိတ္တုပ္ပါဒမန်၊မည်၏။ပထဝီကသိဏော၌။ပဌမံဈာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။တဒေဝ၊ထိုပဌမဈာန်ကိုပင်လျှင်။ အာပေါကသိဏော၌။ပ။တဒေဝ၊လျှင်။ ဩဒါတကသိဏော၌။ သမာပဇ္ဇတိ၊၏။(ထည့်)။ဇာတိဝိဝံ၊ဤနည်းဖြင့်။သဗ္ဗကသိဏေသု၊တို့၌။ဧကေကဝဈာနသ၊ကိုသာလျှင်။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။အာရမ္မဏာသင်္ကန္တိကံနာမ၊အာရုံကိုပြောင်းသည်မည်သော။စိတ္တုပ္ပါဒမန်၊မည်၏။ ။ပထဝီကသိဏော၌။ပဌမံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။အာပေါကသိဏော၌။ဒုတိယံ၊ကို။ တေဇောကသိဏော၌။ တတိယံ၊ကို။ ဝါယောကသိဏော၌။ စတုတ္ထံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။(ထည့်)။နီလကသိဏံ၊ကို။ ဥဂ္ဃါဋေတွာ၊၍။အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ကို။ ပီတကသိဏတော၊မှ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။လောဟိတကသိဏတော၊မှ။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ကို။ ဩဒါတကသိဏတော၊မှ။နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ဇာတိဝိဝံ၊ဤသို့။ ဧကန္တရိကဝသေန၊တပေါင်းတည်း အင်္ဂါအာရုံတပါးရှိသောဝင်စားခြင်းအားဖြင့်။အင်္ဂါနဉ္စ၊တို့ကိုငင်း။ အာရမ္မဏာနဉ္စ၊တို့ကိုငင်း။ သင်္ကမနံ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ အင်္ဂါရမ္မဏ သင်္ကန္တိကံနာမ၊အင်္ဂါအာရုံကိုပြောင်းရွှေ့ခြင်းရှိသော။ စိတ္တုပ္ပါဒမန်၊၏။ ။(ဤ၌၊အန္တရသဒ္ဒါအညတ္ထတည်း။အန္တရမေဝအန္တရိကံ၊ဧကဉ္စအန္တရိကံစေသို့န္တိ ဧကန္တရိကံ၊ ဈာန်ဝင်စားခြင်းရသတည်း။ အင်္ဂါတို့၏ငင်း၊အာရုံ၏ငင်း၊တပေါင်းတည်း တပါးအားဖြင့် အထူးဖြစ်၏သို့၊ သမာပဇ္ဇန အားဖြင့်လည်းအထူးဖြစ်၏။ ထိုအထူးသည်ကား အောက်ဖြစ်ကုန်သော အာရုံ၊အင်္ဂါတို့ကိုလွန်သောအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဧကန္တရိကဝ

သေန အင်္ဂါနဉ္စအာရမ္မဏာနဉ္စသက်မန်၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ပန၊တပါး။ ပဌမံဈာနံ၊သည်။ပဉ္စင်္ဂိကံ၊အင်္ဂါငါးပါးရှိ၍။ဣတိ၊သို့။ဝဝတ္ထပေတွာ၊၍။ ဒုတိယံ၊သည်။တိဝင်္ဂိကံ၊၍။တတိယံ၊သည်။ဒုဝင်္ဂိကံ၊၍။ စတုတ္ထံ၊သည်။ တထာဒုဝင်္ဂိကံ၊၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊သည်။ပ။ နေဝသညာနာ သညာယတနံ၊သည်။ဒုဝင်္ဂိကံ၊၍။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဈာနင်္ဂမတ္တသေဝ၊ဈာန် အင်္ဂါမျှကိုသာလျှင်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊မှတ်ခြင်းသည်။ အင်္ဂဝဝတ္ထာပနံနာမ၊ ပနမည်သော။ဝိတ္တာဒမနံနာမ၊မည်၍။တထာ၊တူ။ဣဒံ၊ဤဈာန်သည်။ပထ ဝီကသိဏံ၊ပထဝီကသိဏ်းလျှင်အာရုံရှိ၍။ပ။ဣဒံ၊သည်။ ဩဒါတကသိ ဏံ၊ရှိ၍။ဣတိဧဝံ၊သို့။ အာရမ္မဏမတ္တသေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏဝဝတ္ထာပနံနာမ၊ သော။ စိတ္တဒမနံ၊၍။ အင်္ဂါရမ္မဏ ဝဝတ္ထာပနမ္ပိ၊ အင်္ဂါအာရုံတို့ကို တပေါင်းတည်း မှတ်ခြင်းကိုလည်း။ ဧကေ၊ဧကေဆရာတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ကုန်၍။ ပန၊ ထိုသို့ဧကေဆရာတို့ ဆိုသော်လည်း။အဋ္ဌကထာသု၊တို့၌။ အနာဂတတ္တာ၊ကြောင့်။ အဒ္ဓါ၊စင် စစ်။ တံ၊ထိုအင်္ဂါအာရုံတို့ကိုတပေါင်းတည်းမှတ်ခြင်းသည်။ ဘာဝနာ မုခံ၊ဘာဝနာ၏အကြောင်းသည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(ဣဒံပဉ္စင်္ဂိကံ၊စ သည်ဖြင့် အင်္ဂါတို့ကိုရင်း၊ ဣဒံပထဝီကသိဏံ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အာရုံ ကိုရင်း ပိုင်းခြားမှတ်အပ်ကုန်လတ်သော်။ တပေါင်းတည်း တဘန်ထို အင်္ဂါအာရုံတို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းမှတ်ခြင်းဖြင့် တစုံတခုအထူးမရှိပြီ။ ထို ကြောင့်အဋ္ဌကထာတို့၌ ဤအစီအရင်မလာသည်ဟုဆိုသော်)။ ။ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ဣမေဟိစုဒ္ဒသဟိအာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။အပရိ ဒမေတွာ၊မဆုံးမမူ၍။ပုဗ္ဗေ၊ရှေးကာလ၌။အဘာဝိတဘာဝနော၊ပွါးစေ ဘူးသောဘာဝနာမရှိသော။ ဝါ၊ဈာန်အဘိညာဉ်တို့၌ ပြုဘူးသောအဓိ ကာရမရှိသော။ အာဒိကမ္မိကော၊လူရိုင်းလက်သစ်သာဖြစ်သေးသော။ ဝါ၊အစဖြစ်သောဘာဝနာအမှုရှိသော။ ယောဂါဝစရော၊သည်။ ဣဒ္ဓိဝိ ကုဗ္ဗနံ၊ ဣဒ္ဓိဟုဆိုအပ်သော ပကတိသောအဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်း ကြိယာကို။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။(ထည့်)။ သမ္ပါဒေဿတိ၊ ပြည့်စုံစေလတ္တံ့။ ဣတိဧတံဌာနံ၊သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။ ။(အာဒိဘူတံ ယောဂကမ္မံအာဒိကမ္မံ၊ တမေတဿတ္ထီတိ အာဒိကမ္မိကော။ ရှေး၌ပြု အပ်ပြီးသောလေ့လာခြင်းမရှိဘဲလျက် လက်သစ်လူရိုင်းဖြစ်၍ဘာဝနာ အားထုတ်စပြုသောသူရသတည်း)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၍။အာဒိကမ္မိကဿ၊

အား။ ကသိဏကမ္မမ္ပိ၊ကသိုဏ်းပရိကံသော်လည်း။ ဘာရော၊ဝန်လေး၏။ဝါ၊ခဲ၏။(ဒေါသဝိဝဇ္ဇနစသောအစီအရင်ဖြင့်ကသိုဏ်းဝန်း၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်သော ပဋိပတ္တိသည် ကသိဏပရိကမ္မမည်၏။ ထိုပရိကမ္မမည်သည်လည်း ဘာရဖြစ်တုံသေး၏ရှင့်။ ဇာဒ္ဒိဝိကုဗ္ဗနကားပဂေဝဟူလိုသော်)။ ။သတေသုဝါ၊ အရာသောသူတို့တွင်ဖင်း။ သဟသေသုဝါ၊အထောင်သောသူတို့တွင်ဖင်း။ဧကောဝ၊တယောက်သောသူသာလျှင်။ သက္ကောတိ၊တတ်နိုင်၏။ ကတကသိဏကမ္မဿ၊ပြုအပ်ပြီးသောကသိုဏ်းပရိကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ဘာရော၊၏။ပ။နိမိတ္တေ၊ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။တံနိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုဖင်း။ ဘာဝနာ၊ဝုဍ္ဎိ။(ထည့်)။ဘာဝနာကိုဖင်း။ဝဍ္ဎေတွာ၊၍။ ။(နဟိဘာဝနာယဝိနာဝနိမိတ္တဝဍ္ဎနံလဗ္ဘတိ။ ။ကေစိဉပစာရသမာဓိ'လဘိတွာဝိအပ္ပနာသမါဓိမဓိဂန္တုံနသက္ကောန္တိ၊ တာဒိသာဝိ ဗဟူဟောန္တေဝါတိအာဟ အပ္ပနာဓိဂမော ဘာရောတိ။ အပ္ပနာဓိဂမောတိဝါအဇ္ဈန်္နသမာပတ္တိနံအဓိဂမမာဟ)။ ။အပ္ပနာဓိဂမော၊ အပ္ပနာကိုရခြင်းသည်။ ဝါ၊ဈာန်ကိုရခြင်းသည်။ ဘာရော၊၏။ပ။အဓိဂတပ္ပနဿ၊ရပြီးသောဈာန်ရှိသောသူအား။စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ စိတ္တပရိဒမနံ၊သည်။ ဘာရော၊၏။ပ။(အညောဝသမာပတ္တိနံဉပနိဿယောအညောအဘိညာနန္တိအာဟပရိဒမိတစိတ္တဿာပိ။ပ။ ဘာရောတိ)။ ။စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ပရိဒမိတစိတ္တဿာပိ၊ဆုံးမအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသသူ အားလည်း။ ဇာဒ္ဒိဝိကုဗ္ဗနံ နာမ၊ တန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းမည်သည်။ ဘာရော၊၏။ပ။ ဝိကုဗ္ဗနပ္ပတ္တဿာပိ၊ ဇာဒ္ဒိဝိကုဗ္ဗန်သို့ရောက်သောသူအားသော်လည်း။ ခိပ္ပနိသန္တိဘာဝေါနာမ၊ လျင်စွာဈာန်စက္ခုဖြင့် ပထဝီကသိဏစသောဈာနာရမ္မဏကိုရှုခြင်းရှိသော သူ၏ အဖြစ်မည်သည်။ လျင်စွာ ဈာန်ဝင်စားနိုင်သော သူ၏ အဖြစ်မည်သည်။ ။(ခိပ္ပံနိသန္တိ နိသာမနံဈာနစက္ခုနာပထဝီကသိဏာဒိဈာနာရမ္မဏာဿဒဿနမေတဿာတိခိပ္ပနိသန္တိ။သီဃာတရံဈာနံသမာပဇ္ဇိတာ။ လျင်စွာဈာန်ဝင်စားနိုင်သောသူရသတည်း။ တဿဘာဝေါခိပ္ပနိသန္တိဘာဝေါ၊ဖင်း)။ပ။ခိပ္ပနိသန္တိ၊လျင်စွါဈာန်စက္ခုဖြင့်ပထဝီကသိဏါဒိဈာနာရမ္မဏကိုရှုခြင်းရှိသည်။ဝါ၊ရှုနိုင်အားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟိတံပါ

ကပ္ပံကရောမိ၊အံ့။ ထေရမ္ဗတ္ထလေ၊ မဟာမဟိန္ဒစသောမဟာထေရ်တို့
သက်ရာသရက်ပင်ရောက်သောကုန်း၌။မဟာရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရဿ၊
ထေရ်အား။ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ၊သူနာပြုစုခြင်း၌၊ အာဂတေသု၊ထိုထိုအရပ်
မှကြွလာကုန်သော။ တိံသမတ္တေသု ဣဒ္ဓိမန္တသဟာယေသု၊ တန်ခိုးရှိ
သည့်ထေရ်သုံးသောင်းတို့တွင်။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သည်မှ။ အဋ္ဌ
ဝဿိကော၊ရှစ်ဝါသာရှိသော။ ရက္ခိတတ္ထေရောပိယ၊ ထေရ်ကျော်ကဲ့
သို့တည်း။ တဿ၊ထိုတန်ခိုးဣဒ္ဓိ၊မိဃ်းသို့ပိသည့်၊ရက္ခိတထေရ်ကျော်
၏။အာနုဘာဝေါ၊ကို။ပထဝိကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊၌။ဝုတ္တောယေဝ၊တည်း။
ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အဿ၊ထိုရက္ခိတထေရ်၏။တံအာနုဘာဝံ၊ကို။ဒိသွာ၊
၍။ထေရော၊ မဟာရောဟဏဂုတ္တထေရ်သည်။ အာဝုသော၊တို့။ ရက္ခိ
တော၊ရှင်ရက္ခိတသည်။ သစေနာဘဝိဿ၊ အကယ်၍မရှိချေသည်ဖြစ်
အံ့။ ဣမေ၊ဤအရှင်တို့သည်။(ထည့်)။ နာဂရာဇာနံ၊ ဆည်းကပ်ပေယှာ
သောနဂါးမင်းကို။ရက္ခိတုံ၊ဂဠုန်ဘေးမှစောင့်ခြင်းငှါ။ နာသက္ခိံသု၊မ
တတ်နိုင်ပါခဲ့ကုန်။ ဣတိ၊သို့။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ငါတို့သည်။ ဂရ
ဟပ္ပတ္တာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ အဿာမ၊ ဖြစ်ရချေကုန်ရာ
၏။ ။(ရန်သူကိုအောင်ခြင်းငှါ ယောဓာဇီဝသူရဲတို့သည် အညစ်အ
ကြေးကင်းသည့်သာဖြစ်သောအသိတောမရစေသည်ကိုဆောင်၍သွား
လာကုန်၏သို့။ ရဟန်းသည်လည်း ကိလေသာ ရန်စစ်ကို အောင်ငါမှ
သောငှါ၊နိမ္မလသာဖြစ်ကုန်သောဈာန်အဘိညာဉ်တို့ကိုသုံးဆောင်အပ်
ကုန်၏ဟုပြခြင်းငှါတသ္မာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့ပွဲ့တော့
ပြီးရကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂဟေတွာ၊မပြတ်လက်စွဲဆောင်ယူ၍။ ဝိစရိ
တဗ္ဗံ၊ လှည့်လည်စကောင်းသော။ အာဝုဓံနာမ၊ လက်နက် မည်သည်
ကို။ မလံ၊အညစ်အကြေးကို။ သောဓေတွာဝ၊သုတ်သင်၍သာလျှင်။ ဂ
ဟေတွာ၊ဆောင်၍။ဝိစရိတုံ၊သွားခြင်းသည်။ဝဋ္ဋတိတိ၊သင့်သည်အရှင်
တို့ဟု။အာဟ၊ဆုံးမတော်မူ၏။ တေတိံသသဟဿာပိဘိက္ခူ၊ ထိုသုံး
သောင်းသောဣဒ္ဓိမန္တာရဟန်းတို့သည်လည်း။ ထေရဿ၊မဟာထေရ်
၏။ဩဝါဒေ၊အဆုံးအမ၌။ဌတွာ၊တည်၍။ဒိပ္ပနိသန္တိနော၊လက်လည်စွာ
လှ၊လိုတိုင်းရသည့်၊ဒိပ္ပနိသန္တိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။အဟေသုံ၊ဖြစ်ကုန်၏။စ၊
ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒိပ္ပနိသန္တိယာ၊ဒိပ္ပနိသန္တိသည်။ သတိပိ၊ရှိသော်လည်း။
ပရဿ၊သူတပါး၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ ဥပဒ္ဒဝေါကိုငြိမ်းစေသောအား

ဖြင့်ကိုးကွယ်ရာတည်ရာ၏အဖြစ်သည်။ဘာဝေ။ ၏။ပ။ဟောတိ။ ၏။ ။ (ပတိဋ္ဌာဘာဝေါတိဏ္ဍေ ပရဿ ဥပဒ္ဒဂူပသမနမဓိပ္ပေတံ။ တံဟိဒိပ္ပနိ သန္တိဘာဝတောပိဂရုတရံ အဓ္ဓာယိကကိစ္စသာဓနဝသေန ဝိဓာတဗ္ဗ တောဒုရဘိသမ္ဘဝတရတ္တာ၊ဝှင်း။ထိုဥပဒ္ဒဝဂူပသမနသည် ရက္ခိတဗ္ဗေ ရနိဒသနဖြင့်ပင် ပြီးသော်လည်း။ ထိုထက်ဂရုတရဖြစ်သော အင်္ဂါရ ဝဿကိုတားမြစ်ခြင်းဖြင့်ထင်စိမ့်သော၌၊ဂိရိဘဏ္ဍ။ပ။ ထေရောပိယာ၊ ဟူသည်)။ ။ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟာနပူဇာယ၊ စေတိယတောင်ကို အစပြု၍ သိဟိုဠ်ကျွန်းအလုံး၌ဝှင်း၊သရဒ္ဒရာ၌တယူဇနာတိုင်အောင်ဝှင်း၊ကြီးစွာ သောဆီမီးပူဇော်ရာ၌။ဝါ၊ပူဇော်ခြင်းသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊သောင်းသဲ စည့်ပင်ဖြစ်လတ်ကျင်သော်။ မာရေန၊မာရ်မင်းသည်။ အင်္ဂါရဝဿေ၊ မီးကျီးအတိမိုးယာင်းကို။ပဝတ္တိတေ၊ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပထဝိ၊မာရ်မင်းဖြစ်စေအပ်သောမီးကျီးမိုးယာင်းသည်မီး ဖွါးမှုဖြင့်လည်း လူတို့ကိုမကျမရောက်ကာနိုင်စလေသောမြေကြီးကို။ မာပေတွာ၊ဘန်ဆင်း၍။အင်္ဂါရဝဿံ၊မီးကျီးမိုးယာင်းကို။ပရိတ္တာယကော၊ စောင့်ရှောက်ကွယ်ကာနိုင်သော။ထေရောပိယာ၊မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ ။ (ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟာနပူဇာနာမ စေတိယဂိရိမာဒိံကတွာ သကလဒီပေ သ ရဒ္ဒေစယာဝယောဇနာမဟာတိဒီပပူဇာ၊ဝှင်း။ ။ဝုတ္တပ္ပကာရဘာဝနာ နုက္ကမန္တုင့်ကင်း၍ ပြည့်စုံသောသူ အချင်းခပ်သိမ်းမရှိမှတ်ရမည်လော၊ ကြောင့်၊ဗလဝပုဗ္ဗယောဂါနမွန၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ပုဂ္ဂိုလ်အ ထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဗလဝပုဗ္ဗယောဂါနံ ဂရုတရူပနိဿယာနံ ဇာနိဒိပ်ခဒိနံ ဟေတုဘူတ မဟာဘိနီဟာရာနံ၊ ဂရုတရ ဥပနိဿယရှိတော်မူကုန် သော ဇာနိဒိပ်ခစသည်တို့၏ဟေတုဘူတမဟာဘိနီဟာရရှိတော်မူကုန် သော။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအဂ္ဂသာဝကာဒိနံ၊ သာဝကအစရှိကုန်သောသ ခင်မြတ်တို့အား။ ။(အာဒိသဒ္ဒေန ဇာကစ္စေမဟာသာဝကေ သင်္ဂဏှာ တိ)။ ။ဇာမိနာဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောပကာရရှိသော။ဘာ ဝနာနုက္ကမေန၊စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းဟူသောဘာဝနာအစဉ်နှင့်။ ။(ဘာဝ နာနုက္ကမောယထာဝုတ္တစိတ္တပရိဒမန်၊ဝှင်း)။ ။ဝိနာပိ၊ကင်း၍လည်း။အ ရဟတ္တပ္ပတ္တိလာဘဝသေနဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရခြင်း၏ အားဖြင့်သာ လျှင်။ ဇာဒဋ္ဌဇာနိဒိပ်ကဗ္ဗနံ၊ဤတန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းသည်ဝှင်း။ အညေပဋို သမ္ဘိဒါဒိဘေဒါဂုဏာစ၊ဂုဏ်တို့သည်ဝှင်း။ဇာဝါနိ၊ပြည့်စုံကုန်၏။ ။

(အာဒိသဒ္ဒေနဌာနာဋ္ဌာနညာဏာဒိနမ္ပိသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နသေ
သာဘိညာနမေဝ။ သာဝကာနမ္ပိဟိ ဌာနာဋ္ဌာနညာဏာဒိနိ ပဒေသဝ
သေနဇာယန္တိယေဝ)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့ပုဗ္ဗေဟေတုပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ထူး
တို့အားသာလျှင် ယထာဝုတ္တဘာဝနာနုက္ကမကိုကြဉ်၍အဘိညာဉ်ပြည့်
စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဋ္ဌန္တနဝိကတိ'၊လက်ကောက်လက်ကြပ် စ
သောတန်းဆာအထူးကို။ကတ္တုကာမော၊ပြုလိုသော။ သုဝဏ္ဏကာရော၊
ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်။ ။(ဒုတိယက္ခရာထန္နှင့်ထိမ်ဟုရေး။တနေ့ဆယ်
ကြိမ်။တင်းမတိမ်။ပန်းထိမ်သူခိုးညစ်)။ ။အဂ္ဂိဓမနာဒိဟိအဂ္ဂိမှိတာပန
ကောဋ္ဋနာဒိဟိ၊ မီး၌ပူစေခြင်း၊ခတ်ခြင်း၊ဖြတ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သု
ဝဏ္ဏံ၊ကို။မုဒုံ၊နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မညံ၊အမှုနှ်ခံ့သဉ်ကို။ကတွာဝ၊ပြု၍သာ
လျှင်။ကရောတိယထာ၊ပြု၏သို့ရင်း။ ဘာဇနဝိကတိ'၊အိုးခွက်အထူးကို။
ကတ္တုကာမော၊သော။ ကုမ္ဘကာရော၊သည်။ မတ္တိကံ၊မြေကို။ သုပရိမဒ္ဒိ
တံ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်နယ်အပ်သည်ကို။ ရုနံ၊ကို။ ကတွာဝ၊၍
သာလျှင်။ ကရောတိယထာစ၊ပြု၏သို့ရင်း။ ။(ယထာစာတိစသဒ္ဒေန
လာခါကာရာဒိနံလာခါကောဋ္ဋနာဒိမဝုတ္တာမ္ပိသင်္ဂဏှာတိ)။ ။ဧဝမေဝ၊
တူ။အာဒိကမ္မိကေန၊သည်။ဈာမေဟိစုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊
ကို။ပရိဒမေတွာ၊၍။ဆန္ဒသီသ။ပ။ သမာပဇ္ဇနဝသေနစေဝ၊ကတ္တုကမျ
တာဆန္ဒကိုခေါင်းတည်အမှူးအကြီးရှေ့သွားပြု၍ဝင်စားခြင်း၊ စိတ်ကို
ခေါင်းပြု၍ဝင်စားခြင်း၊ဝိရိယကိုခေါင်းပြု၍ဝင်စါးခြင်း၊ဝိမံသကိုခေါင်း
ပြု၍ဝင်စားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝဝသေနစ၊အာ
ဝဇ္ဇနဝသိဘော်အစရှိသောငါးပါးသောဝသိဘော်၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။မု
ဒုံ၊ကို။ ကမ္မနိယံ၊တန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းအမှုနှ်ခံ့သည်ကို။ ကတွာ၊၍။ဣဒ္ဓိဝိ
ဓာယ၊ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်အလို့ငှါ။ယောဂေါ၊ဘာဝနာလုံ့လကို။ကရဏီ
ယော၊ပြုသင့်၏။ ။(အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝဝသေနဟူသောဤစကား
ကို။အဋ္ဌသမာပတ်တို့၌လည်းသာတိဿယဝသိဘော်ကိုရည်၍ဆိုအပ်
၏။ထိုသို့သော်လည်းအာဒိကမ္မိက၏အစွမ်းဖြင့်သာတည်း။ကတာဓိကာ
ရပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်မဟုတ်။ထို့ကြောင့်၊ပုဗ္ဗဟေတု။ပ။ကာတုံဝဋ္ဋတိ၊ဟူ
သည်)။ ။ပုဗ္ဗဟေဘုသမ္ပန္နေန၊အားကောင်းသောရှေးဆုတောင်းအ
ကြောင်းပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကသိဏေသု၊ တို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာန
မတ္တေ၊စတုတ္ထဈာန်မျှ၌။ စိဏ္ဏဝသိနာပိ၊လေ့လာသောဝသိဘော်ရှိသည်

ဖြစ်၍လည်း။ကာတုံ၊ပြုခြင်းငှါ။ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပုဗ္ဗဟေတု ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြွင်းမျှာန်ကို အခြေ ပြု၍ အဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေအပ်၏။ ထိုမျှာန်၌သာလျှင် လွန်စွာ လေ့ကျက်အပ်သောဝသီဘော်ရှိသည့်၏အဖြစ်ကိုလိုအပ်၏။ အလုံးစုံသော မျှာန်တို့၌ လွန်စွာဝသီဘော်ကိုအလိုမရှိအပ်သောကြောင့်တည်း။ ။စတုတ္ထဇ္ဈာနမတ္တေ စိဏ္ဏ ဝသိနာ ဟူသောကြောင့်။ အရှုပ သမာပတ်ကို ကင်း၍လည်းအဘိညာဉ်ပြည့်စုံ၏ဟုဆရာတို့ဆိုစကုန်၏။ ထိုစကားကိုလည်း အကယ်၍ ပုဗ္ဗဟေတု သမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုပေမူ ယုတ္တာလျှင်တည်း။ ထိုသို့မဟုတ် ဇာတရပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ဆိုအံ့။ တေသံမတိမတ္တတည်း)။ ။ပန၊စကားလက်စပြတ်ကိုဆက်၍ဆိုအံ့။ယထာယေနပကာရေန၊အကြင်ပကာရဖြင့်။ဝါယေနဝိဓိနာ၊အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ဧတ္ထဧတသ္မိံ ဇာဒိဝိစနိပ္ဖါဒနေ၊ ဤဇာဒိဝိစကိုပြီးစေရာ၌။ ယောဂေါ၊ကို။ ကာတဗ္ဗော၊၏။တံဝိဓိံ၊ကို။ဒဿေန္တော၊ပြတော်မူလိုသော။ဘဂဝါ၊သည်။ သောဗေံ။ပ။အာဒိံ၊ကို။အာဟ၊၏။

၁၅၇။ တတြ၊ ထိုဇာဒိဝိစကိုပြီးစေရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ ပါဠိနယာနုသာရေနေဝ၊ပါဠိတော်ဂတိကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့် သာလျှင်။ဝါ၊ပါဠ်ဘွင့်အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ဝိနိစ္ဆယကထာ၊အဆုံးအဖြတ် စကားတည်း။ ။(ပါဠိဂတိယာအနုသာရေနေဝပါဠ်သံဝဏ္ဏနာနုက္က မေနေဝါတိအတ္ထော၊ရင်း)။ ။တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။သောတိ၊ကား။အ ဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနော၊ရအပ်ပြီးသောစတုတ္ထမျှာန်ရှိသော။သောယော ဂီ၊သည်။ ။(အဓိဂတသဗ္ဗမျှာနောဟူတော့လေ၊အဘယ်မူ၍စတုတ္ထဇ္ဈာ နောဟူသနည်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာရတိတိဝစနာ သောတိ ဝုတ္တတ္တာအာဟအဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနောယောဂီတိ၊ရင်း။ဧဝံသန္ဒါသည် အောက်မျှာနတ္တယကိုရသောအစဉ်ဖြင့်ပြီးသောစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓာ နကိုပြခြင်းအနက်ရှိရကား။ဧဝေန္တိ။ပ။နိဒဿနမေတံဟူသည်)။ဧဝန္တိဧ တံ၊ဧဝံဟူသောဤပုဒ်သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ကမနိဒဿနံ၊စတုတ္ထမျှာန်၊ထို စတုတ္ထမျှာန်ကိုရခြင်းအစဉ်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။(အကြင် သမာဓါနာနုက္ကမဖြင့်စတုတ္ထမျှာန်သမာဓိကိုရ၏။ထိုသမာဓါနာနုက္ကမ၊ စတုတ္ထမျှာန်သမာဓိနှစ်ပါးကိုပြ၏ဟုလိုသော်။ ထို့ကြောင့်၊ ဇာမိနာ။ပ။ ဝုတ္တံဟောတိ၊ဟူသည်)။ ။ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမာဒိနာ၊ပဌမမျှာန်ကိုရခြင်း

အစရှိသော။ ဣမိနာကမေန၊ဤသို့သောအစဉ်ဖြင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ကို။ ပဋိလာဘိတွာ၊ရ၍။ ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဝေဲပဲ့သောဤပုန်သည်အာဂုံသမာဓိနှင့်တကွစတုတ္ထဈာနသမာဓိကိုအကယ်၍ကားဖြစ်၏ဂှင့်။ သို့သော်လည်း၊သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောသမာဓိသည်သာလျှင်ဇာတ္ထိ၏တည်ရာအဓိဋ္ဌာန်၏အဖြစ်ကြောင့်ပဓာနတည်း။ ထို့ကြောင့်၊စတုတ္ထ။ပ။ဟိတော၊ဟူသည်)။ ။သမာဟိတေတိ၊ကား။ ဣမိနာဤဒိသေန၊ဤသို့အောက်ဗျာန်သုံးပါးရခြင်းအစဉ်အားဖြင့်ပြီးသောသဘောရှိသော။စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ၊ဖြင့်။စိတ္တေ၊ရူပါဝစရစိတ်ကို။ (ပါဠိတော်မှယူ)။ သမာဟိတေ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာထားအပ်လပြီးသော်။စိတ္တေတိ၊ကား။ရူပါဝစရစိတ္တေ၊ကို။ဝါ၊သည်။ပန၊ထိုမှတပါး။ ပရိသုဒ္ဓေတိအာဒိသု၊တို့၌။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန၊ ဥပေက္ခာသည်ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်လတ်ပြီးသော်။ ။(အလုံးစုံသောပစ္စနီကဓမ္မဟူသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ပစ္စနီကဓမ္မတို့ကိုငြိမ်းစေခြင်း၌သော်လည်း အဗျာဝဋ္ဌဗျာပါရကင်းသော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာဖြစ်လတ်သော်၊ သတိသာ ပါရိသုဒ္ဓိဖြစ်သည်မဟုတ်။စတုတ္ထဗျာန်သည်ဂင်း၊တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့သည်ဂင်း၊သုပရိသုဒ္ဓသုပဝိသဒဖြစ်ကုန်၏ဂှင့်။ သို့သော်လည်း သတိသီသ အားဖြင့်ထိုဒ္ဓဒေသနာကိုပြုရကား။ဥပေက္ခာသတိ။ပ။ သုဒ္ဓေ၊ဟူသည်။ ။ပါရိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင် ပစ္စယဝိသေသဖြင့်ဖြစ်ခြင်းအထူးသည် ပရိယောဒါတတာမည်၏။ကောင်းစွာဦးပြီးသောရွှေ၏ပွတ်ခြင်းတိုက်ခြင်းဖြင့် ပြိုးပြိုးဖြက်အရောင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ပင်ဟူလိုရကား၊ပရိသုဒ္ဓတ္တာဝေ။ပ။ ဟောတိ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ပရိသုဒ္ဓတ္တာဝေ၊ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သျှင်။ ပရိယောဒါတေ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်လတ်ပြီးသော်၊ ပဘဿရေ၊ပြိုးပြိုးပြက်အရောင်ရှိလတ်သော်။ ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်၊ ဟောတိ၊၏။ သုခါဒိနံ၊ သုခသောမနဿဒုက္ခဒေါမနဿဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ၊ ရာဂ၏အကြောင်း ဒေါသ၏အကြောင်းတို့ကို၊(တနည်း)၊ပစ္စယာနံ၊ရာဂ၏အကြောင်းဒေါသ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊သုခါဒိနံ၊သုခ၊ပ။နဿတို့ကို။ဃာတေနပိက္ခမ္ဘနေန၊ခွါသံဖြင့်။ ။(သုခါဒိနံပစ္စယာနံ ဃာတေနာတိ (ပစ္စယဃာတေနာတိ) သုခသောမ

နသာနံဒုက္ခဒေါမနဿာနဥ္စယထာက္ကမံရာဂဒေါသပစ္စယာနံပိဂ္ဂဟန္တနေ
န၊ငိုကာ။သုခါဒိနံ၊တို့၏။ပစ္စယာနံ၊တို့ကိုပေးသည်ကိုဆင်ခြင်။ ။သုခ
သောမနဿသည်ရာဂ၏ပစ္စယ၊ဒုက္ခဒေါမနဿသည်ဒေါသ၏ပစ္စယ
ဟုယထာက္ကမဟာပ်။အဘယ်သို့ဟောသနည်း။သုခံသောမနဿံပစ္စ
ယော၊သောမနဿံရာဂဿ။ဒုက္ခံဒေါမနဿဿပစ္စယော၊ဒေါမနဿံ
ဒေါသဿာတိဟိဝုတ္တံ၊ငင်း)။ ။ဝိဟတရာဂါဒိအင်္ဂဏတ္တာ၊ဖျော်အပ်ခွါ
အပ်ပြီးသောရာဂဒေါသဟူသော ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အနင်္ဂဏော၊ရာဂဒေါသဟူသောကိလေသာမရှိလတ်ပြီးသော်။ ။(ရာဂ
စသည်ကိုစိတ်၏မလအသုစိအဖြစ်ဖြင့်အင်္ဂဏဟုဆိုအပ်ကုန်၏သို့၊ကပ်
၍နှိပ်စက်ပူပန်စေသောသဘောဖြင့်ဥပက္ကိလေသဟုဆိုအပ်ကုန်၏။ထို.
ကြောင့်၊အနင်္ဂ။ပ။သော၊ဟူသည်)။ အနင်္ဂဏတ္တာယေဝ၊ ရာဂဒေါသဟူ
သောကိလေသာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသော၊ပူ
ပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်သောကိလေသာကင်းလတ်ပြီးသော်။ ။(ထို
ကိုပြီးစေခြင်းငှါ၊အင်္ဂဏောနဟိ။ပ။သတိ၊ဟူသည်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၏။အင်္ဂ
ဏောန၊ရာဂဒေါသစသောကိလေသာသည်။ စိတ္တံ၊ကို။ဥပက္ကိလိဿတိ၊
ပူပန်စေအပ်နှိပ်စက်အပ်၏။ ။(ဝိဘင်္ဂဋီကာ‌ယတိဥပတာပီယတီတိအတ္ထော၊
ငင်း)။ ။သုဘာဝိတတ္တာ၊လိုတိုင်းပါအောင်လေ့လာအပ်သည်၏အဖြစ်
သို့ရောက်စေသဖြင့်ကောင်းစွာပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒု
ဘူတေ၊နူးညံ့စွါဖြစ်၍ဖြစ်လတ်ပြီးသော်။ ။(တေနာဟဝသိဘာဝပ္ပတ္တေ
တိ)။ ။ဝသိဘာဝပ္ပတ္တေ၊ဝသီဘော်သို့ရောက်လတ်သော်။ဝါ၊အာဝဇ္ဇ
နစသားငါးပါးအပြားဖြင့်ငင်း၊ ဧဒ္ဓိသပိဓဝိတ္တပရိဒမနဖြင့်ငင်း အလိုသို့
လိုက်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်လတ်သော်။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟော
တိ၊၏။ ။(မုဒုဘူတေကိုအဘယ့်ကြောင့်၊ဝသိဘာဝပ္ပတ္တေ၊ဟူသနည်း
ဟု၊ကား။ဝသေဝတ္တမာနံဟိ။ပ။ဝုစ္စတိ၊ဟူသည်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဝသေ၊
အလိုဌ်။ ဝတ္တမာနံ၊တည်သော။(တနည်း)။ ဝသေ၊သို့။ ဝတ္တမာနံ၊လိုက်
သော။ စိတ္တံ၊ကို။ ပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ လေ့လာအပ်သည်၏အဖြစ်သို့
ရောက်ခြင်းဖြင့်။ သုပရိမဒ္ဒိတံ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် နယ်အပ်ပြီး
သော။စမ္မံဝိယ၊သားရေကဲ့သို့ငင်း။သုပရိကမ္မကတာ၊ကောင်းစွာပရိကံ
ပြုအပ်ပြီးသော။ လာခါဝိယ၊ချိပ်ကဲ့သို့ငင်း။(ပဂုဏမှစ၍ထည့်ပါဌ်)။မုဒူ
တိ၊နူးညံ့ပြီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ မုဒုတ္တာယေဝ၊နူးညံ့ပြီးအဖြစ်ကြောင့်လျှင်။

ကမ္မနိယေ ကမ္မက္ခမေ၊ ဝိကုဗ္ဗနစသော တန်းခိုးအမှု၌ ခံ့လတ်ပြီးသော်။ ကမ္မယောဂ္ဂေ၊ဝိကုဗ္ဗနစသော်၊တန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းအမှုအားးလျော်ပတ် လတ်ပြီးသော်။ဇာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဟိ၊စွ။သုဒ္ဓန္တံ၊ကောင်း စွာကျိုပြီးခိုးပြီးသော်။သုဝဏ္ဏံဇာဝ၊ရွှေကဲ့သို့။ရုဒုနူးညံ့သော။စိတ္တံ၊သည်။ ကမ္မနိယံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံဥဘယမ္ပိ၊ထိုမုဒုတာ ကမ္မနိယနှစ်ပါးသည်လည်း။ သုဘာဝိတတ္တာယေဝ၊ကြောင့်လျှင်။ဟော တိ၊၏။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သုဘာဝိတတ္တာမုဒုဘူတေတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။(ထဉ္စ)။ယထာဟ၊ကား။ နာဟံ၊ပ။စိတ္တန္တိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံစိတ္တံ၊သည်။ ဘာဝိတံ၊ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတံ၊ ကြိမ်ဘန်များစွါလေ့လာအပ်သည်ရှိသော်။မုဒုစ၊နူးညံ့သည်ရင်း။ကမ္မနိ ယဥ္စ၊အမှု၌ခံ့သည်ရင်း။ဟောတိယထာ၊သို့။(ဤသို့လိုက်၍ပေး)။ဝေံ၊တူ။ ယံဧမ္မဇာတံ၊သည်။ ဘာဝိတံ၊သော်။ ဗဟုလီကတံ၊သော်။ မုဒုစ၊သည် ရင်း။ကမ္မနိယဥ္စ၊သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဟံ၊ငါ၊ ဘုရားသည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏေန၊ဖြင့်။ဩလောကေန္တောပိ၊ပတ်ပတ် မွှေမျှ၍ဘွေကြည့်ရှုသော်လည်း။တံတာဒိသံ၊ထိုသို့စိတ်ကဲ့သို့မုဒုကမ္မ နိယဖြစ်စကောင်းသော။(ထည့်)။ အညံ၊စိတ်မှတပါးသော။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခုမျှသောသဘာဝဓမ္မကိုလည်း။ နသမနုပဿာမိ၊မြင်တော်မမူ။ ။ (ကိုယ်တော်၏ရင်း၊ ထိုရဟန်းတို့၏ရင်း၊ပစ္စက္ခ လက်ထက်ဥသျှစ် ဆုပ် ပျစ်သျှစ်သျှားသို့ မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒံစိတ္တံဟု၊ ဣမသဒ္ဒါဖြင့် ဟောသတည်း။ ။အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ယထာဝုတ္တပရိသုဒ္ဓတာစသည် တို့သည်မကင်းကုန်။ထိုအခြင်းဖြင့်သုဘာဝိတဖြစ်သောစိတ်ကို၊ထိုပရိ သုဒ္ဓဘာဝစသည်တို့၌ မြဲစွာတည်၏ဟူ၍ရင်း၊ ဤသို့ မြဲစွာတည်သော စိတ်ကိုလည်း အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်ရကား။ ဌိတေသု၊ပ။ အာ နေဥ္ဇပ္ပတ္တေဟု၊မိန့်သော်)။ ။ဌိတေသုပရိသုဒ္ဓဘာဝါဒိသု၊ဤပရိသုဒ္ဓဘာ ဝစသည်တို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဌိတေ၊ ပရိသုဒ္ဓဘာဝစသည်တို့၌ တည်လတ်ပြီးသော်။ဌိတတ္တာယေဝ၊ကြောင့်သာလျှင်။ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တေ၊ မတုန်လုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်ပြီးသော်။ အစလေ နိရိဥ္ဇနေ၊ တုန်လုပ်ခြင်းကင်းလတ်ပြီးသော်။ဇာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ (မုဒုကမ္မညတာတို့ကိုဝသိဘာဝပ္ပတ္တိဖြင့် မှတ်အပ် ကုန်၏သို့၊ ဝသိဘာ ဝပ္ပတ္တိကိုလည်း မုဒုကမ္မညတာတို့ဖြင့်မှတ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ မုဒုကမ္မည

ဘာဝေ။ပ။ဌိတော၊ဟုမိန့်သော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊အကြောင်းဖြင့်အကျိုးကိုထုတ်အပ်၏သို့၊အကျိုးဖြင့်လည်းအကြောင်းကိုထုတ်အပ်သည်ဖြစ်ဘိသော်)။ ။ဝါ၊ကား။ရဒုကမ္ဗည်ဘာဝေန၊ရဒုကမ္ဗည်အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနော ဝသေ၊မိမိအလိုဌ်။ ဌိတတ္တာ၊ကြောင့်။ ဌိတော၊မိမိအလိုဌ်တည်လတ်ပြီးသော်။ ။(နိစ္စလဘာဝဖြင့်အဝဌာနသည်အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တတည်း။ ထိုအာနေဥ္ဇပ္ပတ္တသည်လည်း သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ဌ်ထိရဘာဝဖြင့်ဖုင်း၊ ပဋိပက္ခတို့သည်အကမ္ပနီယအားဖြင့်ဖုင်းဖြစ်သည်ရှိသော်။ သဒ္ဓါစသောဗလတို့၏ အာနုဘာဝအားဖြင့် ဖြစ်ရကား၊ သဒ္ဓါဒိဟိ။ပ။ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တော၊ဟူသည်။သင်္ခေပအားဖြင့်ဆိုအပ်သောအတ္ထကိုဘွင့်ခြင်းဌါ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သဒ္ဓါဒိဟိ၊သဒ္ဓါစသောတရားတို့သည်။ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊သိမ်းဆည်းအပ်ထောက်ပံ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တော၊ မတုန်လှုပ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်ပြီးသော်။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သဒ္ဓါတရားသည် သိမ်းဆည်းအပ်သော။ဝါ၊ထောက်ပံ့အပ်သော။(ဤသို့ကောင်းစွာပွါးစေအပ်သော်ဝသီဘော်သို့ရောက်သော၏စိတ်သည် စင်စစ်အားဖြင့်အဘိညာသစ္ဆိကိရိယဓမ္မတို့ကိုအဘိညာဖြင့်မျက်မှောက်ပြုခြင်းဌါမချွတ်ဖြစ်၏ဟု မရက်မစက်ချက်ချက်ယုံကြည်စွာဖြစ်သောသဒ္ဓါတရားဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သည်။ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါဗလဖြင့်ထောက်ပံ့အပ်သည်ဟူလို)။ ။စိတ္တံ၊သည်။အဿဒ္ဓိယေန၊သဒ္ဓါတရား၏ရန်ဘက်မသဒ္ဓါခြင်းကြောင့်။နဣဉ္ဇတိ၊မတုန်မလှုပ်။ ။(မလှုပ်ရုံမျှပင်လော၊အညဒတ္ထု၊ဥပရိပိသေသာဝဟာဘာဝေနေဝတိဋ္ဌတိ။ ဝီရိယပရိဂ္ဂဟိတန္တိ အာဒီသုပိ ဇာမိနာနယေန အတ္ထောဝေဒိတဗ္ဗော၊ဖုင်း)။ ။ဝီရိယပရိဂ္ဂဟိတံ၊ဝသီဘော်သို့ရောက်စေတတ်သော၊ဧန္ဒသာကာရဖြင့်စိတ္တပရိဒမနကိုပြီးစေတတ်သောအားကောင်းသောဝီရိယသည် သိမ်းဆည်းအပ်ထောက်ပံ့အပ်သော။ စိတ္တံ၊သည်။(လိုက်)။ကောသဇ္ဇေန၊ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ နဣဉ္ဇတိ၊လုပ်။ သတိပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယထာဝုတ္တဘာဝနာဗဟုလီကာရဌ် အသမ္မောသကိုပြီးစေတတ်သော၊ ကုသလဓမ္မတို့၏ဂတိတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာအဘန်ဘန်ရှာပေတတ်သောသတိသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ စိတ္တံ၊သည်။ ပမာဒေန၊မေ့လျော့ပေါ့တန်ခြင်းကြောင့်။နဣဉ္ဇတိ၊လုပ်။သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယထာဝုတ္တဘာဝနာဗဟုလီကာရဌ်မပျံ့လွင့် မြဲခိုင်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်

သောသမာဓိသည်ထောက်ပံ့အပ်သော။ စိတ္တံ၊သည်။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသောဥဒ္ဓစ္စကြောင့်။နစ္ဆုဋ္ဌတိ၊လုပ်။ပညာပရိဂ္ဂဟိတံ၊ထိုဆိုအပ်ပြီးသည်သာဖြစ်သော ဘာဝနာအား ဥပကာရအနုပကာရဓမ္မတို့ကိုပဇာနနလက္ခဏာရှိသောပညာသည်ထောက်ပံ့အပ်သော။ စိတ္တံ၊သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ဖုံးလွှမ်းပိတ်ကာအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ နစ္ဆုဋ္ဌတိ၊လုပ်။ ဩဘာသဂတံ၊ဉာဏ်ဟူသောအလင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊သည်။ကိလေသန္ဓကာရေန၊ ကိလေသာဟူသောအမိုက်မှောင်ကြောင့်။ နစ္ဆုဋ္ဌတိ၊လုပ်။ ။(ထွန်းလင်းတောက်ပသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ယထာဝုတ္တသမာဓာနဖြင့်ကြီးပွါးသောဉာဏ်ဖြင့် သံကိလေသပက္ခကို ယာထာဝအားဖြင့်မြင်သည်ဖြစ်၍ထိုသံကိလေသပက္ခမှလန့်ကြောက်လတ်သော်ထိုသံကိလေသ ပက္ခကို နှိပ်နင်း လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ထိုသံကိလေသ ပက္ခသည်ကား မလွှမ်းမိုးအပ်။ ထို့ကြောင့်၊ကိလေသန္ဓကာရေနနစ္ဆုဋ္ဌတိ၊ ဟုမိန့်သော်။ ။ပညာပရိဂ္ဂဟိတံနှင့်အသို့ထူးသနည်း။ ဧတေနဉာဏ ပရိဂ္ဂဟိတံဟိရောတ္တပ္ပဗလံ ဒဿေတိ၊ ဋီ။)။ ။ဣမေဟိဆဟိဓမ္မေဟိ၊ ဤသဒ္ဓါဝီရိယစသား ခြောက်ပါးသော ဓမ္မတို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊သော။ စိတ္တံ၊သည်။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ယထာဝုတ္တသမာဓိနာ သမာဟိတတာပရိသုဒ္ဓတာစသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ စိတ္တံ၊သည်။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့ကို။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ငှါ။ အဘိနိဟာရက္ခမံ၊ ဈာနဒွိဝိဓစသောအကျိုးသို့ရှေးရှုဆောင်ခြင်းငှါခံ့သည်။ ဝါ၊အကျိုးသို့ရှေးရှုပြုခြင်းငှါသင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(စတုတ္ထဇ္ဈာန သမာဓိနာ သမာဟိတတာ၊ပရိသုဒ္ဓတာ၊ ပရိယောဒါတတာ၊အနင်္ဂဏတာ၊ ဝိဂတူပက္ကိလေသတာ၊ မုဒုဘာဝေါ၊ ကမ္မနိယတာ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာဌိတတာ။သမာဟိတဿဝါစိတ္တဿဣမာနိအဋ္ဌင်္ဂါနိ တိသမာဟိတေတိ ဣမိအင်္ဘာဝေနအဂ္ဂဟေတွာ ဌိတိအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိ ယောဝိသုံဂဟေတွာ ဣမေဟိအဋ္ဌဟိအင်္ဂေဟိသမန္နာဂတံ၊ဋီ။)။ ။အပရော၊သော။ နယော၊ကို။ဝုစ္စတေ၊၏။စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ၊ဖြင့်။ သမာဟိတေ၊သော်။ နီဝရဏဒူရီဘာဝေန၊ နီဝရဏတို့၏ဝေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ပရိသုဒ္ဓေ၊သော်။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန၊ဝိတက်ဝိစာရပီတိ

သုခတို့ကိုကောင်းစွာလွန်သဖြင့်။ပရိယောဒါတော၊သော်။ ။(နီဝရဏ
တို့ကိုခွါပြီး၍သော ပဌမဈာန်ကိုရသည်၊ ဝိတက်စသည်တို့ကို ငြိမ်းစေ
ပြီး၍သောလည်းဒုတိယဈာန်စသည်တို့ကိုရသည်မဟုတ်လော၊အဘယ်
မှု၍ နီဝရဏဒူရီဘာဝေန။ပ။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန၊ဟုမိန့်သနည်း။
ထိုသို့သော်လည်း၊ စတုတ္ထဈာန်မှ၊စတုတ္ထဈာန့်ကြောင့်၊ ထိုနီဝရဏဝိ
တက်ဝိစာရပီတိသုခတို့သည်ဒူရီဘူတအပေတဖြစ်ကုန်၏သို့။ ထိုပဌမ
ဈာန်စသည်တို့မှ၊တို့ကြောင့်၊ ထိုနီဝရဏစသည်တို့သည် ဒူရီဘူတအ
ပေတမဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်၊စိတ်၏မလီနဘာဝကိုပြုတတ်သောနီဝရ
ဏ၊သခေါ်ဘာဘာဝကိုပြုတတ်သောဝိတက်ဝိစာရ၊ဥဗ္ဗိလာဘောဂကို
ပြုတတ်သောပီတိသုခတို့မှကောင်းစွာလွတ်သဖြင့် စိတ်၏ ပရိသုဒ္ဓပရိ
ယောဒါတအဖြစ်သင့်လျော်ရကား။နီဝရဏ။ပ။ပရိယောဒါတော၊ဟုမိန့်
ပေသော်)။ ။ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စယာနံ၊ဈာန်ကိုရခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိ
ကုန်သော။(ဈာန်ရခြင်းကိုမှီ၍ဖြစ်ထိုက်ကုန်သေါ်ဟူလို)။ပါပကာနံလာ
မကာနံ၊ကုန်သော။ ဇုန္တာဝစရာနံ၊ ယုတ်မာသောအလိုအားဖြင့် သက်
ဝင်ကုန်သောမာနမာယာသာဌေယျစသည်တို့၏။(အဟောဝတမမေဝ
သတ္တာပဋိပုန္တိတွာဘိက္ခုနံ့ခမ္မံဒေသေယျ၊ ဤသို့စသောနည်းဖြင့် ဖြစ်
ကုန်သော မာနမာယာသာဌေယျစသည်တို့၏ဟူလို)။ အဘာဝေန၊မရှိ
သဖြင့်။ အနင်္ဂဏော၊ မလအသုစိဖြစ်သော အကုသိုလ်ကင်းလတ်သော်။
အဘိဇ္ဈာဒိနံ၊အဘိဇ္ဈာမာနမာယာသာဌေယျအစရှိကုန်သော။စိတ္တဿ၊
၏၊ကို။ ဥပက္ကိလေသာနံ၊ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်ပူပန်စေတတ်သောတရား
တို့၏။ဝိဂမေန၊ကင်းသဖြင့်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသော၊ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်
တတ်သောအကုသိုလ်ကင်းလတ်သော်။ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို
လည်း။ အနင်္ဂဏသုတ္တဝတ္ထသုတ္တာနုသာရေန၊ဝတ္ထသုတ်ကိုအစဉ်မှီးသ
ဖြင့်။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(အဘိဇ္ဈာဒိနံ၌အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်လည်း၊ယခင့်မာန
မာယာသာဌေယျ စသည်ကိုသငြို ဟ်။ ဤ၌အဘိဇ္ဈာလည်း ပဌမဈာန်
ဖြင့်မခွါအပ်သောအဝိက္ခမ္ဘနေယျတည်း။မာနမာယာစသည်တို့လည်း
တဒေကဋ္ဌတို့တည်း။ ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စယာနံ ဟူသော ဝိသေသန၏
လိုက်သောကြောင့်တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနေယျမကျန်ပြီလော၊ဝိက္ခမ္ဘနေယျာ
ပန နီဝရဏဂ္ဂဟဏေန ဝဂဟိတာ၊ငင်း။အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ပဌမဈာန်
ဖြင့်အဝိက္ခမ္ဘနေယျတို့သည်ဤစတုတ္ထဈာန်၌ကင်းကုန်သနည်း။ သဗ္ဗေ

ကုသလာဓမ္မာ သဗ္ဗာကုသလာနံ ပဋိပက္ခာတိ သလ္လေခပ္ပဋိပတ္တိဝသေန
ဇေဝံ ဝုတ္တံ၊ဈာနဿအပရာမဋ္ဌဘာဝဒဿနံတော၊ငင်း။ ။အကြြင်ဆရာ
တို့သည်ကား၊ဤပုန်တို့တွင်၊ဇူ ဿာဝစရာနံ၊အဘိဇ္ဈာဒီနံ၊ဟူသောဤပုန်
တို့ဖြင့်၊ကောပ၊အပ္ပစ္စယ၊ကာမရာဂ၊ဗျာပါဒစသည်တို့ကို ယူအပ်ကုန်
၏ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်။ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စယာနံဟူသောပါဠ်ကိုပယ်
၍။ ဈာနပ္ပဋိလာဘပ္ပစ္စနီကာနန္တိ ပါဌောဟုဆိုကုန်သည်ဟုဋီကာဆို၍မိန့်ပြီး
၍၊ ထိုဆရာတို့စကားကိုမနှစ်သက်၊ပယ်လို၍၊ တံတေသံမတိမတ္တံ၊ ဟူ
ပြီး၍။ ထိုမတိမတ္တအကြောင်းကို တထာပါဠ္ဌသေဝအဘာဝတော၊ဈာ
နပ္ပဋိလာဘပ္ပစ္စနီကာစနီဝရဏာဧဝ တဒေကဋ္ဌာစတေသံ ဒူရီဘာဝံ
ဝတ္တုပုနအဘာဝဝိဂမစောဒနာယအယုတ္တမာနတ္တာ၊ဟုမိန့်သော်။ ။
ဩဠာရိက ပါပဓမ္မတို့၏သာလျှင် ထိုသုတ်တို့၌ လိုအပ်သည့်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ဤသို့ဆရာဆိုအပ်သောသုချမအနက်ကို အနဂ်ဏသုတ် ဝတ္ထ
သုတ်တို့၌မရကောင်းသည်မဟုတ်လောဟူမူ။သစ္စမေတံ၊ဇူဝေပနအဓိဂ
တ စဘုတ္တ ဈာနဿဝသေနဝုတ္တတ္တာသုချမာယေဝတောဂဟိတာ။ ။
ယင်းသို့ မညီမတူသော် ထိုထိုကိုပင်မညွှန်သင့်ပြီ။ အင်္ဂဏျူပက္ကိလေသ
တာသာမညေနပနေတ္ထသုတ္တာနံ အပဒိသနံ၊ တထာဟိသုတ္တာနုသာရေ
နာတိဝုတ္တံ၊နပနသုတ္တဝသေနာတိ။အဝဿဥ္စေတမေဝံသမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊အ
ဓိဂတဈာနာနမ္ပိကေသဉ္စိဇူ ဿာဝစရာနံပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော၊ငင်း)။ ။
ဝသိပ္ပတ္တိယာ၊ဝသီဘော်သို့ရောက်သဖြင့်။ (ဘာဝကျေသည်၊ဝသီဘာ
ဝပ္ပတ္တိယာ ဟူသော်လည်း ရှေး ပါဠ်ဟောင်း ဖြစ်ရာသည်။ ဝသီဘာ
ဝပ္ပတ္တေတိဝုတ္တံဟောတိ၊ဟုအောက်၌လာသည်)။ ။မုဒုဘူတေ၊ လို
တိုင်းရအောင်နူးညံ့စွာဖြစ်လတ်သော်။ ဇူဒ္ဓိပါဒဘာဝူပဂမနေန၊ဇူဒ္ဓိ၏
အခြေအမြစ်ပဒဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ ကမ္မနိယေ၊ ဝိကုဗ္ဗန
စသောတန်းခိုးအမှု၌ ခံ့လတ်ပြီးသော်။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ဤထက်
အလွန်ပြုအပ်သော ဘာဝနာကိစ္စ မရှိပြီးအားဖြင့် အဘိနီဟာရက္ခမ
ဘာဝနာ၏ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတဘာဝူ
ပဂမနေန၊ မြတ်သည်၏ ရောင့်ရဲခြင်းကို မပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သဖြင့်။ ဝါ၊ကြောင့်။ ။(ဥဘယဥ္စေတံဋ္ဌိတိယာကာရဏဝစနံ
ပရိပုဏ္ဏာယဘာဝနာယပဏီတဘာဝပ္ပတ္တိယာဋ္ဌိတေတိ၊ငင်း)။ ။အာ
နေဥ္ဇပ္ပတ္တေ၊ မတုန်လုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဋ္ဌိတေ၊ကြွံ

ကြံ့ခိုင်မြဲစွာတည်လတ်ပြီးသော်။ ။(အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေတိဣဒံဒွိတိယာဝိသေ
သနံ။တေနာဟယထာအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံဟောတိဧဝံဌိတေတိ၊၎င်း)။ယထာ၊
အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဌိတေ၊တည်သည်ရှိသော်။(ထည့်)။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဌိတေ၊ သော်။ ဣတိ
အတ္ထော၊ဤကားအနက်။ ဧဝမ္ပိ၊ဤသို့လည်း။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ၊သော။
စိတ္တံ၊သည်။အဘိနီဟာရက္ခမံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ အဘိညာသစ္ဆိကရ
ဏီယာနံ၊ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့ကို။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊၏။ ပါဒ
ကံ၊အခြေသည်။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊နီးစွာသောအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား။အပရော၊သော။နယော။(ထည့်)။
တည်း။ ။(ဤပက္ခ၌ဌိတေအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေဟူသောဤနှစ်ပုဒ်သည်အင်္ဂါ
တခုတည်း။သမာဟိတေဟူသောဤပုဒ်သည်လည်းအင်္ဂါတခုတည်း။
တေနေဝပဋ္ဌမဝိကပ္ပတောဝိသေသံ သန္ဓာယာဟ ဧဝမ္ပိအဋ္ဌင်္ဂသမန္နာ
ဂတန္တိ၊၎င်း)။

၁၅၀။ ဣဒ္ဓိ။ပ။တိတိဝေဒိတဗ္ဗ၊ဟူသောဤပါဌ်၌။ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ပြည့်စုံခြင်း
ပြီးခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ရခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။
ဣဒ္ဓိ၊မည်၏။နိပ္ဖတ္တိအတ္ထေန၊ပြီးခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ စ၊တနည်း။
ပဋိလာဘဋ္ဌေန၊ ရခြင်းရောက်ခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ရအပ်
ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဣဇ္ဈတီတိသမိဇ္ဈတီတိဣဒ္ဓိ။ဣဇ္ဈတီတိသမိဇ္ဈတိ၊
ပြည့်စုံတတ်၏၊ပေး။ ပြည့်စုံ၏ဟူသည်ပြီးသည်၊ရအပ်၊ရောက်အပ်သည်
ဟူလို။ထို့ကြောင့်၊အတ္ထော၊မဟူ၊ဝုတ္တံဟောတိ၊ဟူသည်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊
၏။ယံဓမ္မဇာတံ၊သည်။ဝါ၊ကို။နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ပြီး၏။စ၊တနည်း။ပဋိလဗ္ဘတိ၊ရအပ်
ရောက်အပ်၏။တံ၊ထိုပြီးသောတရားရအပ်ရောက်အပ်သောတရားကို။
ဣဇ္ဈတီတိ၊ပြည့်စုံ၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ယထာဟ၊ကား။ ကာမံ။ပ။သမိဇ္ဈ
တီတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ကာမံ၊ဝတ္ထုကာမကို။ကာမယမာနဿ၊တောင့်
တသော။တဿ၊ထိုသတ္တဝါအား။တံကာမိတံဝတ္ထု၊ထိုလိုအပ်တောင့်
တအပ်သောဝတ္ထုကာမသည်။စေသမိဇ္ဈတိ၊အကယ်၍ပြည့်စုံအံ့။ ။
တထာ၊ထိုမှတပါး။ နေက္ခမ္မံ။ပ။ ပဋိဟာရိယန္တိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ။
နေက္ခမ္မံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုအစပြု၍ ဈာန်မဂ်တိုင်အောင်သော နေက္ခမ္မ
သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ပြည့်စုံတတ်၏။ ဝါ၊ရအပ်ရောက်အပ်၏။ ဣတိတဿာ၊

ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိ၊မည်၏။ ပဋိဟာရတိ၊မိမိ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်တတ် ဖျော်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ပါဋိဟာရိယံ၊မည်၏။ ။(ပဋိဟာရိယ မေဝပါဋိဟာရိယံ၊ဟူလိုသည်။ ဝိသမသည်ပင်ဝေသမ။ ဝိကတသည် ပင်ဝေကတဟူ၏သို့တည်း)။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊သည်။ဗုဇ္ဈတိ၊၏။ဝါ၊ ရအပ်ရောက်အပ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဗုဒ္ဓိ၊၏။ ပဋိဟာရတိ၊၏။ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ပါဋိဟာရိယံ၊၏။ ။အပရော၊သော။ နယော၊ကို။ ဝုစ္စ တေ၊၏။ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ပြည့်စုံတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန နိပ္ဖန္နဋ္ဌေန၊အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိ၊၏။တော်၊ ဤဗုဒ္ဓိဟူသောအမည်သည်။ဥပါယသမ္ပဒါယ၊ပြည့်စုံသောအကြောင်း ၏။ ဝါ၊အသင့်အားဖြင့်အားထုတ်အပ်သော အကြောင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဥပါယသမ္ပဒါ၊သည်။ ဗုဇ္ဈတိပသဝတိ၊အကျိုးကို ပွါးစေတတ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဓိပ္ပေတဖလပ္ပသဝနတော၊ လိုအပ် သော အကျိုးကို ပွါးစေတတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယထာ ဟ၊ကား။အယံခေါ၊ပ။ဝိသုဒ္ဓတ္တာတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ဝိတ္တော၊သော။ အယံခေါဂဟပတိ၊သည်။သီလဝါ၊အာစာရသီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကလျာ ဏဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရားဟူသော အကျင့် ကောင်းရှိ၏။ (တနည်း)။ သီလဝါ၊ ပြည့်စုံသောသီလရှိ၏။ ကလျာဏ ဓမ္မော၊သီလမှကြွင်းသောပုညကိရိယာဝတ္ထုဟူသော အကျင့်ကောင်း ရှိ၏။ သစေပဏိဒဟိဿတိ၊တောင့်တလတ္တံ့။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊အနာ ဂတ်ကာလ၌။ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊သည်။ အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ သီ လဝတော၊သီလပြည့်စုံသောသူ၏။ စေတောပဏိဓိ၊စိတ်၏တောင့်တ ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဇ္ဈိဿတိ၊ ပြည့်စုံလတ္တံ့။ ။အပရော၊သော။နယော၊ကို။ဝုစ္စတေ၊၏။တေဟိ၊ဤသ ဘောတရားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗုဇ္ဈန္တိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကြီးပွါးတိုးတက် ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့ကြီးပွါးတိုးတက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဓမ္မာတိ၊သည်။ ဗုဒ္ဓိ၊၏။ ဗုဇ္ဈန္တိတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါဝုဍ္ဍာ၊ကြီးပွါးတိုး တက်ကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ လွန်ကဲ ထူးမြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပ။ ဟောတိ၊၏။ နိပ္ဖန္နပဋိလာဘသမိဒ္ဓါနဗုဒ္ဓိ အတ္ထော့ဟိ၊ ပြီးခြင်း၊ ရောက်ခြင်း၊ ပြည့်စုံခြင်း၊ကြီးပွါးတိုးတက်ခြင်းအ နက်တို့ဖြင့်။ ယာဗုဒ္ဓိ၊အကြင်ဗုဒ္ဓိကို။ ဝုတ္တာ၊၏။(ထည့်)။သာဗုဒ္ဓိ၊သည်။

ဒသပဒါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။(အလုံးစုံသောဈာန်တို့ကိုအထွေထွေ၏ရအား ဖြင့်ဆောင်၍ ဤ၌လိုအပ်သောဈာန်ကိုပြခြင်းငှါ ဒသပဒါဟူသည်)။ ယ ထာဟ၊ကား။ဈာနင်္ဂယောဂတိဒသဈာနင်္ဂယောဂတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ဈာနင်္ဂယော တိဝုတ္တံ၊၌။ ဈာနင်္ဂယော၊တို့သည်။ ဒသ၊ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ပုန စ၊တဖန် တုံလည်း။အပရံ၊ကို။ အာဟ၊၏။ကတမာ။ပ။ဈာနင်္ဂတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ဒ သဈာနင်္ဂယော၊တို့သည်။ကတမာ၊နည်း။ အဓိဋ္ဌာနာ၊များသည်၏အဖြစ်စ သည်ကိုမိဋ္ဌာန်ခြင်းရှိသော။ဈာန်၊တန်းခိုးရှင်း။ဝိကုဗ္ဗနာ၊အထူးထူးသော အရုပ်ကိုဘန်ဆင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သောကုဗ္ဗနရှိသော။ ဈာန်၊ရှင်း။ မနော မယာ၊ဈာန်စိတ်ကြောင့်ပြီးသောကိုယ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဈာန်၊ရှင်း။ ဉာဏဝိပ္ဖါရာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သောအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ ပျံ့ခြင်းအဟုန် အ ဟိန်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ဈာန်၊ရှင်း။သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သမာဓိ၏ပျံ့ခြင်းအဟုန် အဟိန်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ဈာန်၊ရှင်း။ အရိယာ၊အရိယာတို့၏သာဥစ္စာဖြစ် သော။ဈာန်၊ရှင်း။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊အမှတ်မဲ့သောကံ၏အကျိုးကြောင့်ဖြစ် သော။ဈာန်၊ရှင်း။ပုညဝတော၊လွန်ကဲသောဘုန်းရှိသောသူ၏။ ဈာန်၊ရှင်း။ ဝိဇ္ဇာမယာ၊အာထဗ္ဗနကျမ်းလာဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်သော။ဈာန်၊ရှင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌။ သမာပယောဂပစ္စယာ၊ အသင့်ဥပါယဉာယ အား ဖြင့်အားထုတ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ဈာဇ္ဈ နမ္မေန၊ပြီးစီးပြည့် စုံသောသဘောကြောင့်။ ဈာန်၊ရှင်း။ ဈာတိ၊သို့။ဒသ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဗဟုဘာဝါဒိကာသာအဓိဋ္ဌာနံအဓိဋ္ဌဟာနမေတိသာအတ္ထိ တိအဓိဋ္ဌာနာ။ဝိဝိဓံရူပနိမ္မာနသင်္ခါတံ ကုဗ္ဗနမေတိသာအတ္ထီတိဝိကုဗ္ဗ နာ။ မနောမယာဟိနိပ္ဖတ္တိဘာဝတောမနောမယာ။ ဉာဏဿဝိပ္ဖါရော ဝေဂါယိတတ္တံ ဧတိဿာအတ္ထီတိဉာဏဝိပ္ဖါရာ။အရိယာနံအယန္တိအရိ ယာ။ ယတောကုတောစိ ကမ္မဝိပါကတော ဇာတာတိကမ္မဝိပါကဇာ။ သာတိဿယ ပုညနိဗ္ဗတ္တာ ဈာန် ပုညဝတောဈာန်။ ကမ္မဝိပါကဇာ ဈာန် သည် ဇာတိမှစ၍ဖြစ်၏။ ပုညဝတောဈာန်သည် အမှတ်မရှိသောအခါ ပုည၏ ဝိပစ္စနကာလ၌ဖြစ်၏။ ဤသို့မှုလည်းအထူးမှတ်။ ။အာထဗ္ဗန ဝိဇ္ဇာဘိနိဗ္ဗတ္တာဝိဇ္ဇာမယာ။ တတ္ထတတ္ထကိစ္စေသမ္မာပယောဂေါဥပါယ ပယောဂေါဉာယာရမ္ဘော)။ ။တတ္ထ၊ထိုဈာန်ဆယ်ပါးတို့တွင်။ပကတိ ယာ၊သဘောအားဖြင့်။ ဧကော၊တယောက်တည်းဖြစ်လျက်။ ဗဟုကံဗ ဟုံ၊အများကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ပရိကံဟုဆိုအပ်သော အာဘောဂဖြင့်ဆင်

ခြင်း၏။ ။(ဖြစ်လတ္တံ့သောရုပ်၌ပရိကမ္မမနသိကာရဖြင့် နှလုံးပြုသည်ဟူလို။ ဤဗဟုကံဖြင့်မယူအပ်သောပရိစ္ဆေဒရှိသောအဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ၏ အနေကဝိဓအဖြစ်ကိုပြုပြီး၍တဘန်ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်ပြုခြင်း၌ သတံဝါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သတံဝါ၊အရာသောကိုယ်ကိုငှင်း။သဟဿံဝါ၊အထောင်ကိုငှင်း။သတသဟဿံဝါ၊ကိုငှင်း။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍။ ဗဟုကော၊ကိုယ်အများသည်။ဟောမိ၊ဖြစ်လို၏။ဣတိ၊သို့။ဉာဏေန၊အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အကြင်အကြင်လိုအပ်သော ဗဟုကန္ဒတည်၏။ ။(ထိုအခြင်းဖြင့်ပရိကံကိုပြု၍အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့် ယထာဓိပ္ပေတဗဟုကန္ဒတည်၏ဟူလို။ ယင်းသို့ အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့် ယထာဓိပ္ပေတဗဟုကန္ဒ တည်သည်ကို အဘယ်မူ၍အဓိဋ္ဌာတိဟူသနည်း။ အဓိဋ္ဌာန်အသီးအခြားရှိသည်မဟုတ်လော။ ။အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေနသဟေဝဗဟုဘာဝပ္ပတ္တိတော ဗဟုဘာဝပါဒကံ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏံပဝတ္တေန္တောစ တထာအဓိဋ္ဌာတိတိဝုစ္စတိတိ၊ငှင်း)။ ။ဝေံဣမိနာပကာရေန၊ဖြင့်။ဝိဘဇိတွာ၊ဝေဘန်၍။ဒဿိတာ၊ပြအပ်သော။ဣဒ္ဓိ၊သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသေန၊ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနာ၊ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းရှိသော။ဣဒ္ဓိနာမ၊၏။ ။(ဝေံဝိဘဇိတွာ၌ဝေံသဒ္ဒါပကာရတ္ထ၊ထိုသဒ္ဒါဖြင့် အလုံးစုံသောအဓိဋ္ဌာနပကာရကိုလည်းသင်္ဂြိုဟ်၏)။ ။သော၊ ထိုအဘိညာလာဘိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊ပြကတေ့သဏ္ဌာန်ကို။ ဝါ၊မိမိပြကတေ့သောရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။ဝိဇဟိတွာ၊၍။ ကုမာရကဝဏ္ဏံဝါ၊သူငယ်သဏ္ဌာန်ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊ပြ၏။နာဂဝဏ္ဏံဝါ၊ဆင်သဏ္ဌာန်နဂါးသဏ္ဌာန်ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ပ။ဝိဝိဓံ၊အထူးထူးအထွေထွေများသော။သေနာဗျူဟံဝါ၊စစ်သည်အပေါင်းကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊၏။ဣတိဝေံ၊ဤသို့သောအပြားဖြင့်။အာဂတာ၊သော။ဣဒ္ဓိ၊သည်။ပကတိဝဏ္ဏဝိဇဟနဝိကာရဝသေန၊ မိမိ၏ပြကတေ့သော ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုစွန့်ခြင်းဖြေးရှိသောသူငယ်၏ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်အစရှိသော ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ဘောက်ပြန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝိကုဗ္ဗနာ၊အထူးထူးအထွေထွေ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ဘန်ဆင်းပြုပြင်ခြင်းရှိသော။ဣဒ္ဓိနာမ၊၏။ဣမသ္မာသနေ၊၌။ဘိက္ခု၊သည်။ဣမမှာကာယာ၊ဤကရဇကာယမှ။ရူပိံ၊တန်းခိုးဖြင့်ပြီးသောရုပ်ရှိသော။မနောမယံ၊အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ အညံ၊သော။ ကာယံ၊ဣဒ္ဓိမယကာယကို။

အဘိနိမ္မိနာတိ၊ဘန်ဆင်း၏။ဈာတိဈာမိနာနယေန၊ဖြင့်။ အာဂတာ၊သော။
ဈာနံ၊သည်။ သရိရဗ္ဘန္တရေ၊ကိုယ်၏အတွင်း၌။ အညသော ဝ၊တပါးသော
လျှင်ဖြစ်သော။မနောမယသ္သ၊အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။သရိရဿ၊
ကိုယ်၏။ နိပ္ဖတ္တိဝသေန၊ ပြီးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ မ
နောမယာ၊သော။ဈာနိနာမ၊၏။ ။(ဘိက္ခု၏ကရဇကာယကိုပစ္စက္ခဘာ
ဝဖြင့် ဈာမမှာကာယာဟူသည်။အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့်ထိုကိုယ်ကိုပြီးစေ
သည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်၊မနောမယဿသရိရဿနိပ္ဖတ္တိဝ
သေန၊ဟူသင့်အံ့နည်း။ အဘိညာဉာဏာဿ ဟိယထာမနောမယောကာ
ယောနိပ္ဖန္နတိ၊တထာပဝတ္တိမနောမယိဒ္ဓိ။ဇ္ဈာေဝနယောသေသောသုဗိ။
ဇဋိ၊ ။ယင်းသို့လျှက်အဘယ့်ကြောင့်ဤဈာန်ကိုသာမနောမယိဒ္ဓိဟူသင့်
အံ့နည်း။ မနောမယိဒ္ဓိတိ ရုဋ္ဌိဝေသာဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ယထာမနောမယော
အတ္တဘာဝေါတိ၊ယထာဝါဂေါသမညာပိသာဏာဒိဝတိပိဋ္ဌော၊ဋိ)။ ။
ပန၊တပါး။ ဉာဏုပ္ပတ္တိတော၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝါ၊
ရှေးဝိပဿနာခဏာ၌ဋိ။ ဝါ၊အန္တိမဘာဝိကပဋိသန္ဓေမှစ၍ ရှေး၌ဋိ။
ပစ္ဆာဝါ၊ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်နေခံကာလ၌ဋိ။ တံခဏေဝါ၊ထိုအ
ရဟတ္တမဂ်ဖြစ်သောခဏာ၌ဋိ။ဉာဏာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တော၊အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်၏အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝိသေသော၊အထူးသည်။ဉာဏ
ဝိပ္ဖါရာ၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏အဟုန်အဟိန်ရှိသော။ဈာနိနာမ၊၏။ ။(နေ
၏ထွက်ရာအရပ်၌ ထက်ဝန်းကျင်မှလျှင် အလင်းကိုပြုခြင်း၄၊ စွမ်းနိုင်
သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏အာနုဘော်ကြောင့်ပြီးသော
အခြင်းခပ်သိမ်းပယ်အပ်သည်ကိုပယ်ခြင်း၊ပွါးစေအပ်သည်ကိုပွါးစေ
ခြင်း၏ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းဟုဆိုအပ်သောအထူးဟူလို။ ။ဝဋ္ဋ၊
ဤသို့မလာတကားဟူမူ။ ဝဋ္ဋ၊နိပနအနဉ္ဇရာယတာဝသေနအာဂတာ
နီ၊ဋိ။ ။ထိုကိုသာဓကအာဂုံပါဠိဖြင့်ပြီးစေခြင်း၄၊ဝုတ္တဉ္စေတံ၊စသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။အနိစ္စာနုပဿနာယ။ပ။ဈာနိတိ၊ဟူသော။
ဇတံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့ကိုအနိစ္စ
ဟုအဘန်တလဲလဲရှုသောဗလဝဝိပဿနာဖြင့်။နိစ္စသညာယ၊နိစ္စသညာ
ကို။ပဟာနဋ္ဌော၊ပယ်ခြင်းကိစ္စသည်။ဈာနတ္တတိ၊ပြည့်စုံ၏။ ဈာတိ၊ဤသို့။ဉာ
ဏဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဈာနိ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ဖြင့်။သဗ္ဗ
ကိလေသာနံ၊တို့ကို။ပဟာနဋ္ဌော၊သည်။ဈာနတ္တတိ၊၏။ဈာတိ၊သို့။ဉာဏဝိပ္ဖါ

ရာ၊သော။ဇုဒ္ဒိ၊သည်။ ပဟာတိ၊၏။ အာယသ္မတောဗာကုလဿ၊အရှင်
ဗာကုလထေရ်အား။ဉာဏဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဇုဒ္ဒိ၊သည်။ ပဟာတိ၊၏။(ဗာ
ကုလဟူသည်လည်းအတူပင်)။ ။ပ။တတ္ထ၊ထိုသုံးဦးသောမထေရ်တို့
တွင်။တာဝ၊စွာ။ အာယသ္မာဗာကုလော၊သည်။ ဒဟရောဝ၊ငယ်သော်
ကလျှင်။ မင်္ဂလဒိဝသေ၊အမည်မင်္ဂလာနေ့၌။နဒိယာ၊၌။ နှာပိယမာနော၊
ရေချိုးစေလတ်သော်။ ဓာတိယာ၊အထိန်း၏။ ပမာဒေန၊မေ့လျော့ခြင်း
ကြောင့်။ သောတေ၊မြစ်ရေအလျဉ်၌။ပတိတော၊ကျခဲ့၏။တမေနံ၊ထိုသူ
ငယ်ကို။မစ္ဆော၊သည်။ဂိလိတွာ၊မျို၍။ဗာရာဏသိတိတ္ထံ၊ဗာရာဏသီမြစ်
ဆိပ်သို့။အဂမာသိ၊သွားလေ၏။တတြ၊ထိုဗာရာဏသီပြည်၌။တံ၊ထိုငါး
ကို။မစ္ဆဗန္ဓော၊တံငါသည်။ဂဟေတွာ၊ဘမ်း၍။သေဋ္ဌိဘရိယာယ၊သူဌေး
မအား။ ဝိက္ကိဏိ၊ရောင်း၏။ သာ၊ထိုသူဌေးမသည်။ မစ္ဆေ၊ငါး၌။ သိနေ
ဟံ၊ချစ်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ အဟမေဝ၊ငါသည်ပင်လျှင်။ နံ၊
ထိုငါးကို။ပစိဿာမိ၊ချက်အံ့။ ဇာတိမနသိကတွာ၊၍။ ဖာလေန္တီ၊ခွဲသည်
ရှိသော်။ မစ္ဆကုစ္ဆိယံ၊ငါးဝမ်း၌။ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗံ ဝိယ၊ရွှေရုပ်ကဲ့သို့သော။ဒါ
ရကံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ မေ၊သည်။ ပုတ္တော၊ကို။ လဒ္ဓေါ၊ရအပ်ပြီ။ဇာတိ၊သို့။
သောမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်။ အဟောသိ၊
၏။ ဇာတိ၊သို့။ မစ္ဆကုစ္ဆိယံ၊၌။ အရောဂဘာဝေါ၊ရောဂါမရှိသောအဖြစ်
သည်။ပစ္ဆိမဘဝိကဿ၊ပစ္ဆိမဘဝိကဖြစ်သော။ အာယသ္မတောဗာကု
လဿ၊၏။ တေနအတ္တဘာဝေန၊ထိုအတ္တဘောဖြင့်။ ပဋိလဘိတဗ္ဗအရ
ဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာနုဘာဝေန၊ ရအပ်လတ္တံ့သောအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏
အာနုဘော်အားဖြင့်။နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ ဉာဏဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဇုဒ္ဒိနာမ၊
၏။ ။(ဤရွှေ့သောသခင်္ဂပကထာဖြင့်လည်းအဓိပ္ပေတတ္ထကိုဆိုအပ်ပြီး
သည်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဝိတ္ထာရကထာဖြင့် ဝိဘူတတရဖြစ်ရကား၊
ဝတ္ထုပြန ဝိတ္ထာရေနကထေတဗ္ဗံ၊ဟူသည်)။ ။ပန၊ဤမျှသခင်္ခေပဖြင့် အ
ဓိပ္ပေတတ္ထပြီးငြားသော်လည်း။ဝတ္ထု၊ကို။ဝိတ္ထာရေန၊ဖြင့်။ကထေတဗ္ဗံ၊
၏။ပန၊ပါး။သံကိစ္စ ထေရဿ၊ထေရ်သည်။ဂဗ္ဘဂတဿေဝ၊မယ်တော်
ဝမ်း၌တည်စဉ်ပင်လျှင်။မာတာ၊သည်။ကာလမကာသိ၊လွန်ခဲ့၏။တဿာ၊
ထိုအမိကို။ စိတကံ၊ထင်းပုံသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ သူလေဟိ၊တံ
ရှူးဝါးတို့ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတွာ၊ထိုး၍။ ဈာပိယမာနာယ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်ရှိ
သော်။ဒါရကော၊သည်။ သူလကောဋိယာ၊တံရှူးစွန်းဖြင့်။ အက္ခိကူဋေ၊

မျက်ထောင့်၌။ ပဟာရံ၊ ခတ်မိခြင်းကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ သန္ဒံ၊ ကို။ အကာ
သိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့အသံပြုသောကြောင့်။ ဒါရကော၊ သည်။ ဇီဝတိ
တိ၊ ရှင်သေး၏ဟု။ နံ၊ ထိုအမိအလောင်းကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ ကုဋ္ဌိ၊
အမိဝမ်းကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ဒါရကံ၊ ကို။ အယျိကာယ၊ ဘွားမအား။ အ
ဒံသု၊ ပေးကုန်၏။ သော ဒါရကော၊ သည်။ တာယ၊ ထိုဘွားမသည်။ ပဋိဇဂ္ဂိ
တော၊ လုပ်ကျွေးမွေးမြူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုဍ္ဎိံ၊ ကြီးပြောင်းစင်မြောက်
လောက်လားသောအရွယ်သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ပြု၍။
သဟာပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်တကွ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊
၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ အရှင်ဗာကုလထေရ်ဝတ္ထု၌ ပန္တိမဘာဝိ
ကသဿစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်လျှင်။ ဒါရုစိတကာယ၊ ထင်း
ပုံထက်၌။ အရောဂဘာဝေါ၊ သည်။ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ၊ ၏။ ဉာဏ
ဝိပ္ဖါရာ၊ သော။ ဇာဒ္ဒိနာမ၊ ၏။ ပနပါး။ ဘူတပါလဒါရကဿ၊ ၏။ ပိတာ၊
သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ပြည်၌။ ဒလိဒ္ဒမနုဿော၊ ဆင်းရဲသောသူတည်း။
သော၊ ထိုဆင်းရဲသည်။ ဒါရုနံ၊ ထင်းတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ သကဋ္ဌေန၊
ဖြင့်။ အဋဝိံ၊ ထင်းတောသို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဒါရုဘာရံ၊ ထင်းဝန်ကို။ ကတွာ၊
လှည်း၌တင်၍။ သာယံ၊ ၌။ နဂရဒွါရသမီပံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ အထ၊ ၌။
အဿ၊ ထိုဆင်းရဲ၏။ ဂေါဏာ၊ တို့သည်။ ယုဂံ၊ ထမ်းပိုးကို။ ဩဿဇ္ဇိတွာ၊
စွန့်၍။ နဂရံ၊ သို့။ ပဝိသိံသု၊ ဝင်လေကုန်၏။ သော၊ ထိုလှည်းသမားသည်။
သကဋမူလေ၊ လှည်းအနီး၌။ ပုတ္တကံ၊ သားငယ်ကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ စောင့်
နေစေ၍။ ဂေါဏာနံ၊ တို့၏။ အနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်ခံလျှက်။ ဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်
လတ်သော်။ နဂရမေဝ၊ မြို့သို့သာလျှင်။ ပါဝိသိ၊ ဝင်၏။ တဿ၊ ထိုသား
ငယ်ဘသည်။ အနိက္ခန္တဿေဝ၊ မြို့မှမထွက်မီလျှင်။ ဒွါရံ၊ ကို။ ပိဟိတံ၊ ပိတ်
ခဲ့၏။ ဒါရကဿ၊ ၏။ ဝါဠယက္ခာနုစရိတေ၊ ကြမ်းထမ်းသောဘီလူးတို့
သွားလာကျက်စားရာဖြစ်သော။ ဗဟိနဂရေပိ၊ မြို့ပ၌လည်း။ တိယာမ
ရတ္တိံ၊ လုံး။ အရောဂဘာဝေါ၊ သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်လျှင်။ ဉာဏဝိပ္ဖါ
ရာ၊ သော။ ဇာဒ္ဒိနာမ၊ ၏။ ဝတ္ထုပန၊ ကိုကား။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမာဓိ
တော၊ ပဋ္ဌာန်အစရှိသောသမာဓိမှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဥပစာရခဏ၌ဎင်း။
ပစ္ဆာဝ၊ နောက်သမာပတ်လေ့ကျက်သည်၏အဆုံး၌ဎင်း။ တင်္ခဏေဝ၊
ထိုသမာပတ်ဝင်စားစဉ် ခဏ၌ဎင်း။ သမထာနုဘာဝေန၊ ထိုထိုဗျာန်၌
သမာဓိတန်းခိုးကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ။

(ထိုဝိသေသအဘယ်နည်း။ နီဝရဏ ဝိက္ခမ္ဘန ဝိတက္ကာဒိ သမတိက္ကမ
သညာဝေဒယိတနိရောဓပရိဿယသဟနာဒိကောဝိသေသ၊ရင်း)။ ။
သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သော။ ဈာန်နှဉ္စမ၊၏။ဟိသဍ်၊၏။ ပဌမဈာနေနေ။ပ။ဈာနိတိ၊
ဟူသော။ဌော်၊ကို။ရတ္တံ၊ပြီ။ ။ပဌမဈာနေန၊ဖြင့်။နီဝရဏာနံ၊တို့ကို။ပ
ဟာနဌော၊ပယ်ခြင်းကိစ္စသည်။ ဈာန်ဖ္ဖာတိ၊၏။ ဈာတိ၊သို့။ သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊
သော။ ဈာန်၊၏။ပ။ နေဝ။ပ။တ္တိယာ၊ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာ။ပ။ယ၊ကို။ ပဟာ
နဌော၊သည်။ဈာန်ဖ္ဖာတိ၊၏။ဈာတိ၊သို့။သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဈာန်၊၏။ပ။ ။
တတ္ထ၊ ထိုမထေရ်တို့တွင်။ ယဒါ၊၌။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရေန၊ နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ကွ။ကပေါတကန္ဒရာယံ၊ကပေါတကန္ဒရမည်သောတောကျောင်း
၌။ဝိဟရတော၊သီတင်းသုံးတော်မူသော။အာယသ္မတောသာရိပုတ္တဿ၊
၏။ ဇုဏှာယ၊လရောင်ရှိသော။ ရတ္တိယာ၊၌။ နဝေါရောပိတေဟိ၊ချသစ်
ဖြစ်ကုန်သော။ကေသေဟိ၊ဆံတို့ဖြင့်။(ဈာဋ္ဌမှ။တလက္ခဏာ၌ကရဏာဝ
စနတည်း)။ အဗ္ဘောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နဿ၊နေတော်မူ
စဉ်။ ဧကော၊သော။ ဒုဋ္ဌယက္ခော၊ ဘီလူးကြမ်းသည်။ သဟာယကေန
ယက္ခေန၊ခင်ပွန်းဖြစ်သောဘီလူးသည်။ဝါရိယမာနောပိ၊တားမြစ်သော်
လည်း။သီသေ၊မဏိတော်၌။ပဟာရံ၊ပြင်းစွာပုတ်ခတ်ခြင်းကို။အဒါသိ၊
ပေး၏။ဂဇ္ဇိတော၊ထစ်ကြိုးသော။မေဃဿ၊မိုဃ်း၏။ သဒ္ဒေါဝိယ၊အသံ
ကဲ့သို့။ယဿ၊အကြင်ပုတ်ခတ်ခြင်း၏။သဒ္ဒေါ၊သည်။အဟောသိ၊၏။တံ
ပဟာရံ၊ကို။အဒါသိ၊၏။(ဆုတ်)။တဒါ၊၌။ ထေရော၊သခင်သာရိပုတ္တရာ
သည်။တဿ၊ထိုဘီလူး၏။ပဟရဏာသမယေ၊ပုတ်ခတ်သောအခါ၌။သ
မာပတ္တိံ၊ကို။အပ္ပေသိ၊ဝင်စား၏။ ။(ဒိပ္ပနိသန္တိဘာဝ၏ဥက္ကံသသို့ရောက်
သောကြောင့်။ထိုဘီလူးပုတ်ခတ်စဉ်ပင်သမာပတ်ဝင်၏။ထို့ကြောင့်၊ပ
ဟရဏာသမယေ။ပ။ အပ္ပေသိ၊ဟူသည်။ ။ပါဠိယမွှနအညတရံသမာ
ပတ္တိံသမါပဇ္ဇိတွာနိသိန္နောတိရတ္တံ၊အညေပနထေရောသမါပတ္တိတော
ဝုဋ္ဌာနသမကာလံတေနပဟာရောဒိန္နောတိဝဒန္တိ၊ရင်း)။ ။အထ၊ထိုသို့
ဝင်စားလတ်သော်။အဿ၊ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာအား။တေနပဟာရေ
န၊ထိုမိုဃ်းကြိုးကျသို့ ပြင်းပြစွာအသံရှိသောပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်။ကောစိ
အာဗာဓော၊တစုံတရာကျင်နာခြင်းသည်။နအဟောသိ၊မဖြစ်တည်း။အ
ယံ၊ဤသို့ကျင်နာတစိမရှိသောအဖြစ်သည်။ တဿအာယသ္မတော၊၏။
သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဈာန်၊၏။ဝဋ္ဋပြန်၊ကား။ဥဒါနေ၊နိ၌။ အာဂတမေ

ဝ၊တည်း။ပန၊ပါး။သဉ္ဇိဝတ္ထေရ်၊ကကုသန်ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဒုတိယအဂ္ဂ
သာဝကသဉ္ဇိဝထေရ်ကို။ နိရောဓံ၊နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပန္နံ၊ဝင်
စားတော်မူသည်ကို။ ကာလကတောတိသလ္လက္ခေတွာ၊ သေပြီမှတ်၍။
ဂေါပါလကာဒယော၊ နွားကျောင်းအစရှိသောသူတို့သည်။ တိဏကဋ္ဌ
ဂေါမယာနိ၊မြက်ထင်းနွားချေးစသည်တို့ကို။သံကဍ္ဎိတွာ၊ရုံးရ၍။အဂ္ဂိံ
အဒံသု၊မီးတိုက်ကုန်၏။(မီးတိုက်၍လည်းမသေသည်ကိုစွဲ၍အရှင်မြတ်
ကိုသဉ္ဇိဝဟုတွင်သတည်း)။ထေရဿ၊၏။ စီဝရေ၊၌။အံသုမတ္တမ္ပိ၊ချည်
မျှင်မျှကိုလည်း။ နဈာယိတ္ထ၊မလောင်။(သရိရေကာကထာဟူလို)။ ။
အဿအာယသ္မတောသဉ္ဇိဝဿ၊၏။နိရောဓသမာပတ္တိယံ၊၌။ယောအဂ္ဂိ
ပရိဿယာဘာဝေါ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ (ဤကားအနိယတ်ထည့်သည်)။
အယံ၊ဤနိရောဓသမာပတ်၌ မီးဟူသောဘေးရန်မရှိသောအဖြစ်သည်။
(အဘယ့်ကြောင့် နိရောဓသမာပတ်၌ သမာဓိ ဝိပ္ဖါရ ဖြစ်သနည်းဟု၊
ကား။ အနုပုဗ္ဗစသည်ကိုမိန့်သော်)။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိဝသေန၊အစဉ်
အတိုင်းဝင်စားအပ်သောသမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တသမထာနုဘာ
ဝနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ဖြစ်သောသမာဓိ၏အာနုဘော်အားဖြင့် ပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သော။ဣဒ္ဓိ၊၏။ဝတ္ထု၊ပန၊ကား။သုတ္တေ၊၌။ အာဂ
တ␣မဝ၊တည်း။ပန၊ပါး။ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရော၊သည်။ ပကတိယာ
ဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ သမာပတ္တိဗဟုလော၊ သမာပတ်ဝင်စား
များသည်။ဟောတိ၊၏။သောအာယသ္မာ၊ထိုအရှင်သည်။ အညတရသ္မိံ
အရညေ၊အမှတ်မရှိသောတော၌။ရတ္တိံ၊၌။သမာပတ္တိံ၊ကို။ အပ္ပေတွာ၊
ဝင်စား၍။ နိသီဒိ၊၏။ ပဉ္စသတာစောရာ၊ခိုးသားငါးရာတို့သည်။ ဘဏ္ဍ
ကံ၊ဥစ္စာထုပ်ကို။ထေနေတွာ၊ခိုး၍။ဂစ္ဆန္တာ၊သွားကြကုန်လတ်သော်။ဣ
ဒါနိ၊ယခု။အမှာကံ၊တို့၏။အနုပထံ၊ခရီးနောက်ထပ်။အာဂစ္ဆန္တာ၊လိုက်
ကုန်သောသူတို့သည်။နတ္ထိ၊မရှိကုန်။ဣတိ၊သို့။ ဝိဿမိတုကာမာ၊အပင်
အပန်းဖြေလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ဘဏ္ဍကံ၊ကို။ ဩရောပယမာနာ၊ချလိုကုန်
သည်ဖြစ်၍။အယံ၊ဤမှိုမှိုသည်။ခါဏုကော၊သစ်ငုတ်တည်း။ ဣတိ၊သို့။
မညမာနာ၊အောက်မေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ထေရဿ၊၏။ဥပရိဧဝ၊အပေါ်
၌သာလျှင်။ သဗ္ဗဘဏ္ဍကာနိ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာထုပ်တို့ကို။ ဌပေသုံ၊
ထားကုန်၏။ဝိဿမိတွာ၊အပင်အပန်းဖြေ၍။ဂစ္ဆန္တာနံ၊သွားလိုကုန်သော။
တေသံ၊ထိုခိုးသားငါးရာတို့၏။ ပဌမံဌပိတဘဏ္ဍကဿ၊အလုံးစုံတို့၏

ရှေးဦးစွာထားအပ်သောဥစ္စာထုပ်ကို။ ဂဟဏကာလေ၊ နောက်ဆုံးယူ
သောကာလ၌။ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ဤမျှကာလရောက်သော် သမာ
ပတ်မှထအံ့ဟု မဝင်စားမီရှေးအဘို့၌ပြုအပ်သောကာလအပိုင်းအခြား
၏အစွမ်းဖြင့်။ ထေရော၊သည်။ ဝုဋ္ဌာသိ၊ သမာပတ်မှထ၏။ တော၊ထိုခိုး
သားငါးရာတို့သည်။ထေရဿ၊၏။ စလနာကာရံ၊လှုပ်သောအခြင်းအ
ရာကို။ ဒိသွာ၊၍။ ဘီတာ၊ကြောက်ကုန်ရကား။ ပိရပိ'သု၊မြည်တမ်းကုန်
၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရတ္တန္ဓကာရေရူပဒဿနေနပိသာစော
ဥဋ္ဌဟတီတိမညမာနာ၊ငင်း)။ ထေရော၊သည်။ဥပါသကာ၊ဒိကာတို့။မာ
ဘာယိတ္ထ၊မကြောက်ကုန်လင့်။ အဟံ၊ကား။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတည်း။ ဇု
တိ၊သို့။အာဟ၊၏။တော၊ထိုခိုးသားငါးရာတို့သည်။အာဂန္တွာ၊၍။ဝန္ဒိတွာ၊
၍။ ထေရဂတေန၊မထေရ်၌ဖြစ်သော။ပသာဒေန၊ဖြင့်။(အဘယ်သို့ဖြစ်
သနည်း။ ဧတ္တကေဟိနာမဘာဏ္ဍကေဟိ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌောဝိနိဗ္ဗိကာရော
အဟောမဟာနုဘာဝေါအဟောပိဝေကဝါသီတိစထေရဂတေနပသါ
ဒေန၊ငင်း)။ပဗ္ဗဇိတွာ၊၍။ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊တို့နှင့်။သဟ၊ကွ။အရဟတ္တံ၊သို့။
ပါပုဏိ'သု၊ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ဤဝတ္ထု၌။ ပဉ္စဟိဘဏ္ဍကသတေဟိ၊တို့ဖြင့်။
အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌသ၊ဖိအပ်သော။ထေရဿ၊၏။ အယံအာဗာဓာဘာဝေါ၊
ဤသို့တစိ ကျင်နာခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ပ။ ဥတ္တရာဥပါသိကာ၊
ဥတ္တရာမည်သောဒိကာမသည်။ ပုဏ္ဏကသေဋ္ဌိဿ၊၏။ဓိတာ၊သမီးတည်း။
သိရိမာနာမ၊မည်သော။ဂဏိကာ၊ပြည်ကြီးကာကျွေးမသည်။ ဇုဿာပ
ကတာ၊ ငြူစူခြင်း နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ တတ္တတေလကဋာဟံ၊ ကျိုက်
ကျိုက်ဆူသောဆီအိုးကင်းကို။တဿာ၊ထိုဥတ္တရာဒိကာမ၏။သိသေ၊၌။
အာသိဉ္စိ၊လောင်း၏။ ။(အာဓာရသိဒ္ဓဖြင့်အာဓေယျကိုဆိုသည်။အိုး
ကင်း၌ဆီကိုအိုးကင်းဖြင့်ပင်သွန်းသည်ဟုလို)။ ။ဥတ္တရာ၊သည်။ တံခ
ဏညေဝ၊ လျှင်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊၏။ တေလံ၊သည်။
ပေါက္ခရပတ္တတော၊ကြာဖက်မှ၊ ဥဒကဗိန္ဒု၊ဝိယ၊သို့။ ဝိဝဋ္ဋမာန်အဂမာ
သိ၊လျှောကျသွား၏။ အယံ၊ဤကျိုက်ကျိုက်ဆူဆီပူသွန်းလျက်တချက်ပူ
သောင်မရှိသောအဖြစ်သည်။ အဿာ၊၏။ပ။တဗ္ဗံ၊၏။ သာမာဝတီနာမ၊
တီမည်သော။ဥတေနဿ၊ဥတိန်မည်သော။ရညော၊၏။ ။(ပဗ္ဗတဥတု
အရဏျဂ္ဂမနသူရိယဥတုကိုယူလျက် မျက်နှာမြင်၍ဥတေနတွင်ရကား။
ပဠမက္ခရာနှင့်လိုသည်။ဥဒေနဟုတတိယက္ခရာမလို)။ ။အဂ္ဂမဟေသီ၊

သည့်။အဋ္ဌိ၊၏။(ထည့်)။ မာဂဏ္ဍိယပြာပဣကော၊သည်။အဝ္ဂနော၊၏။ဓိ တာယ၊၏။ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနံ၊ကို။ ပဋ္ဌယမာနော၊တောင့်တသည်ဖြစ် ၍။ ။(အဝ္ဂနော၁ဓိတာယပင်ဆိုသော်လည်းအဘရင်းမဟုတ်ဘူး။အဘ ရင်းအမိရင်းကားကျွတ်လေပြီ)။ ။တဿ၊ထိုဥတိန်မင်းကြီး၏။(တဿာ ရှိမူ၊သာမာဝတီ၏ပေး)။ဝီဏာယ၊စောင်းခွက်၌။ အာသိဝိသံ၊မြွေဟောက်ံ ကို။ပက္ခိပါပေတွာ၊သွတ်စေ၍။ရာဇာနံ၊ကို။အာဟ၊၏။ မဟာရာဇ၊ကြီး။ သာမာဝတီ၊သည်။ တံ၊ အရှင်မင်းကြီးကို။ မာရေတုကာမာ၊ သတ်လို သည်ဖြစ်၍။ဝီဏာယ၊စောင်းဖြင့်။ အာသိဝိသံ၊ကို။ဂဟေတွာ၊၍။ပရိဟ ရတိ၊သွားရာဆောင်၏။ဇာတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ရာဇာ၊သည်။တံ၊ထိုမြွေကို။ ဒိသွာ၊၍။ကုပိတော၊အမျက်ထွက်လတ်၍။သာမာဝတိံ၊ကို။ ဝဓိဿာမိ တိ၊သတ်အံ့ဟု။ ဓနုံ၊ကို။ အာရောပေတွာ၊၍။ ဝိသပ္ပိတံ၊ဆိပ်လူးသော။ခု ရပ္ပံ၊စင်းသွားတပ်သောမြားကို။သန္နယှိ၊ဘွဲ၏။ သာမာဝတီ၊သည်။သပ ရိဝါရာ၊ ငါးရာအခြံအရံနှင့်တကွ။ ရာဇာနံ၊ကို။ မေတ္တာယ၊ ဩဓိသက မေတ္တာသမာပတ်ဖြင့်။ ဖရိ၊နှံ့စေ၏။ ရာဇာ၊သည်။ သရံ၊ကို။ ခိပိတုံ၊ပစ် လွှတ်ခြင်းငှါ။နေဝသက္ကောန္တော၊မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဩရောပေတုံ၊ ချခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တော၊မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဓမာနော၊ ဆတ် ဆတ်တုန်လုပ်လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊၏။ တတော၊ထိုသို့မင်းမြတ်ဆတ်ဆတ် တုန်သောကြောင့်။ နံ၊ထိုမင်းကို။ ဒေဝီ၊သည်။ မဟာရာဇ၊ကြီး။ကိလမ သိကိံတိ၊ပင်ပန်းတော်မူချေသလောဟု။ အာဟ၊၏။ ဒေဝီ၊ရှင်မိဘုရား။ (ထည့်)။အာမကိလမာမိတိ၊ပင်ပန်းပြီဩဟု။ဝုတ္တော၊သော်။ တေနဟိ၊ထို သို့ပင်ပန်းတော်မူတပြီးကား။ ဓနုံ၊ လေးကို။ ဩရောပေဟိ၊ ချတော်မူ လော့။ဇာတိ၊သို့။ဝုတ္တော၊သော်။သရော၊သည်။ရညော၊၏။ပါဒမူလေယေ ဝ၊၌သျှင်။ ပတိ၊ကျ၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ နံ၊ထိုမင်းကြီးကို။ ဒေဝီ၊ သည်။ အာဟ၊၏။ မဟာရာဇ၊ကြီး။ အပ္ပဒုဋ္ဌဿ၊အပြစ်ကင်းသည်ဖြစ် ၍မပြစ်မှားကောင်းသောသူအား။ နပ္ပဒုဿိတဗ္ဗန္တိ၊ မပြစ်မှားသင့်ဟု။ ဩဝဒိ၊ဆုံးမ၏။ဇာတိ၊သို့။ရညော၊၏။ သရံ၊ကို။မုဉ္စိတုံ၊လွှတ်ခြင်းငှါ။အဝိ သဟနဘာဝေါ၊မစွမ်းနိုင်သည့်၏အဖြစ်သည်။သာမာဝတိယာ၊သော။ ဥပါသိကာယ၊၏။ သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊သော။ ဣဒ္ဓိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ။ပန၊ပါး။ပဋိကူလာဒိသု၊အနိဋ္ဌစသောအာရုံတို့၌။ ။(အနိဋ္ဌဥပဋိ ကူလံအမနုညံပိပဋိကူလန္တိ ဝုစ္စတိ၊ငင်း။ ။အာဒိသဒ္ဒေနအပ္ပဋိကူလာဒိ

333—၃၈

သင်္ချာတိ)။ ။အပ္ပဋိကူလသညီဝိဟာရာဒိကာ၊ မစက်ဆုပ်သောအ
မှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍နေခြင်းအစရှိသည်ကား။ဝါ၊အနိဋ္ဌဟုအမှတ်မရှိသည်
ဖြစ်၍နေခြင်းအစရှိသည်ကား။ အရိယာ၊ အရိယာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော။
ဣဒ္ဓိနာမ၊၏။ယထာဟ၊ကား။ကတမာ၊ပ။သမ္ပဇာနောတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊
၏။ ။အရိယာ၊သော။ဣဒ္ဓိ၊သည်။ကတမာ၊နည်း။ပဋိကူလေ၊အနိဋ္ဌာရုံ၌။
အပ္ပဋိကူလသညီ၊အပ္ပဋိကူလသညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊နေရဘိ
မူကား။ အပေါဟဝတ၊ဩကောင်းလေစွ။(ထည့်)။ဣတိ၊သို့။ ဣဓသာသ
နေ၊၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ သစေအာကင်္ခတိ၊အကယ်၍တောင့်တသည်ဖြစ်
အံ့။ တတ္ထပဋိကူလာရမ္မဏေ၊၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊အပ္ပဋိကူလအမှတ်ရှိ
သည်ဖြစ်၍။ဝိဟရတိ၊၏။ပ။တတ္ထပဋိကူလာပ္ပဋိကူလဘေဒေဝတ္ထုသို့၊
ပဋိကူလအပ္ပဋိကူလအပြားရှိသောအာရုံ၌။ဥပေက္ခကော၊ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ
ဖြင့်လျစ်လျူရှု၍။ သတော၊ ဝေပုလ္လပ္ပတ္တိသတိပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပ
ဇာနော၊ဝေပုလ္လပ္ပတ္တိပညာအဆင်အခြင်ရှိသည်ဖြစ်၍။ဝိဟရတိ၊၏။ ။
ဟိသစ္စံ၊၏။ အယံ၊ဤပဋိကူလစသောဝတ္ထုတို့၌ အပ္ပဋိကူလသညီဝိဟာ
ရစသောခီဏာသဝတို့၏ အရဟတ္တမဂ်ကိုရခြင်းဖြင့်ပြီးသော စိတ်ကို
အစိုးရသောအဖြစ်ကို။စေတောဝသိပ္ပတ္တာနံ၊စိတ်၏ဝသီဘော်သို့ရော
ကုန်သော။အရိယာနံယေဝ၊ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့အားသာလျှင်။ သမ္ဘဝ
တော၊ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ အရိယာ၊သော။ ဣဒ္ဓီတိ၊၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဟိ
ယုတ္တံ၊၏။ ဧတာယ၊ထိုအရိယဣဒ္ဓိနှင့်။ သမန္နာဂတော၊သော။ ခီဏာသ
ဝေါ၊အာသဝေါကုန်ပြီးသော။ဘိက္ခု၊သည်။ပဋိကူလေ၊စက်ဆုပ်ဘွယ်
သော။သတ္တသညိတေ၊သတ္တဝါဟုမှတ်အပ်သော။အနိဋ္ဌေဝတ္ထုသို့၊အ
နိဋ္ဌဝတ္ထု၌။ မေတ္တာဖရဏံဝါ၊ မေတ္တာနှံ့စေခြင်းကို၎င်း။ ဓာတုသော၊
ဓာတ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ဓာတ်အစုသာဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း
ဖြင့်။ ဓာတုမနသိကာရံဝါ၊ဓာတ်အစုသာဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို၎င်း။ ဂူ
ထာဒိကေ၊မစင်ခွေးကောင်ပုပ်စသော။အနိဋ္ဌေဝတ္ထုသို့၊၌။ ဓာတုမန
သိကာရံ၊ကို။ကရောန္တော၊လျှက်။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ဟိတကိုအလိုရှိသည်
၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ဓမ္မသဘောကိုကြံသဖြင့်၎င်း၊ ပဋိကူလအမှတ်မရှိသည်
ဖြစ်၍။ဝိဟရတိ၊ဣရိယာပထဝိဟာရဖြင့်နေ၏။(ဤသို့ယထာလာဘသေ
သစွက်၍ပြက်ပြက်ထင်အောင်ယောဇနာ)။ ။အပ္ပဋိကူလေ၊ အနိဋ္ဌမ
ဟုတ်သော။ ဣဋ္ဌေဝတ္ထုသို့၊ဉာတိမိတ္တစသောဝတ္ထု၌။ အသုဘဖရဏံ

ဝါ၊ကေသာလောမာစသောအသုဗိကောဋ္ဌာသမျှဟုအသုဘအားဖြင့်၄ ။လုံးသွင်းခြင်းကိုဇင်း။တတ္ထ၊ဉာတိမိတ္တစသောဇာဋ္ဌဝတ္ထုတို့၌။ ယံရူပဓမ္မဇာတံ၊အကြင်ရုပ်တရားသည်။အတ္ထိ၊၏။တံ၊ထိုရုပ်တရားသည်။(ထည့်)။အနိစ္စန္တိ၊အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တဝိပရိဏာမဓမ္မသာဟု။မနသိကာရံဝါ၊ကိုဇင်း။ ။(အနိစ္စန္တိ၊အာဒိအတ္ထော)။ ။ကရောန္တော၊၍။ ပဋိကူလသညီ၊ပဋိကူလအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရတိ၊၏။ တထာ၊ပါး။ ပဋိကူလာပ္ပဋိကူလေသု၊အနိဋ္ဌဇာဋ္ဌဖြစ်သောဝတ္ထုတို့၌။ တဒေဝမေတ္တာဖရဏံ၊ထိုမေတ္တာနှံ့ခြင်းကိုဇင်း။ဓာတုမနသိကာရံဝါ၊ကိုဇင်း။ ကရောန္တော၊၍။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊၍။ ဝိဟာရတိ၊၏။ ။(ဇာဋ္ဌာနိဋ္ဌတို့ကို တပေါင်းတည်းယူ၍ ဆိုသည်)။ ။အပ္ပဋိကူလပ္ပဋိကူလေသုစ၊ဇာဋ္ဌအနိဋ္ဌဝတ္ထုတို့၌လည်း။ တဒေဝအသုဘဖရဏံဝါ၊ ကိုဇင်း။ အနိစ္စန္တိမနသိကာရံဝါ၊ ကိုဇင်း။ ကရောန္တော၊လျက်။ ပဋိကူလသညီ၊၍။ ဝိဟာရတိ၊၏။ ။(ဤ၌လည်း တပေါင်းတည်းပြု၍မိန့်သည်။ တနည်းလည်း၊အကြင်ဝတ္ထုသည် သတ္တဝါတို့အားရှေးဦးပဋိကူလအားဖြင့်ထင်လျက်လျှင်။ နောက်ပြီ့အပ္ပဋိကူလအားဖြင့်ထင်ပြန်ခဲ့၏။ အကြင်ဝတ္ထုသည်လည်း၊ရှေးဦးအပ္ပဋိကူလအားဖြင့်ထင်လျက်လျှင်။ နောက်ပြီ့ပဋိကူလအားဖြင့်ထင်ပြန်ခဲ့၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ဖြင့်လည်း၊ ခီဏာသဝသည် အကယ်၍အလိုရှိအံ့။ဝုတ္တနယဖြင့် အပ္ပဋိကူလသညီဖြစ်၍လည်း နေနိုင်၏။ ပဋိကူလသညီ ဖြစ်၍လည်း နေနိုင်၏။ ဤသို့သောအရိယိဒ္ဓိကိုဆိုအပ်၏။ ။ဥပေက္ခကောတတ္ထဝိဟာရတိဟူသော နောက်ဝါကျကိုဘွင့်ခြင်း၌၊ စက္ခုနာရူပံ၊စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ပန၊အဘို့တပါးကိုဆိုအံ့။စက္ခုနာ။ပ။နယေန၊ဖြင့်။ဝုတ္တံ၊သော။ဆဠင်္ဂုပေက္ခံ၊ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာဟု အမည်ရသော တဖြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာကို။ ။(အဘယ့်ကြောင့်အမည်ရသနည်း။ ဇာဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဠာရမ္မဏာပါထေဟိပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနလက္ခဏာ၊ဆသုဒွါရေသုပဝတ္တိယာ၊ဇင်း)။ ။ပဝတ္တယမာနော၊ဖြစ်စေလျက်။ ပဋိကူလေစ၊အနိဋ္ဌာရုံ၌ဇင်း။ အပ္ပဋိကူလေစ၊ဇာဋ္ဌာရုံ၌ဇင်း။ တဒုဘယံ၊ထိုနှစ်ပါးစုံသောသောမနဿဒေါမနဿကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်းကြဉ်ဘဲ၍။ သတော၊၍။ သမ္ပဇာနော၊၍။ဥပေက္ခကော၊လျစ်လျူရှုလျက်။ဝိဟာရတိ၊၏။ ။စက္ခုနာ၊စက္ခုပ္ပသာဒ်ဖြင့်။(ကာရဏရူပစာရ)။ စက္ခုနာ၊စက္ခုဖြင့်။ ဝါ၊စက္ခုဒွါရဖြင့်။ရူပံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။(ဤအလိုအကျိုးကိစ္စကိုအကြောင်း၌တင်သည်။

ဝါ၊ဋ္ဌါရိကကိစ္စကိုဋ္ဌါရန္ဒတင်သည်)။ ။သုမနေ၁၊ဂေဟဿိတသောမနဿရှိသည်၊နေဝဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(နေဝသုမနေ၁ဟောတိဟူသော၍ပဋိက္ခေပသည် ဂေဟဿိတသောမနဿဝေဒနာကိုသာ ပယ်ခြင်းတည်း။ နေက္ခမ္မပက္ခိကဖြစ်သော သော့မနဿဝေဒနာကို ပယ်ခြင်းမဟုတ်။ ။ယထာဝုတ္တမတ္တံပါဠိယာသမတ္တေတုံ ပဋိသမ္ဘိဒါယန္တိ အာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ကထံ။ပ။နယေန၊ဖြင့်။ အယမေဝအတ္ထော၊ ၍ဆိုခဲ့ပြီးသောအနက်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ဝေဘန်အပ်၏။ ။ခါတုတော၀ါ၊ ခါတ်အားဖြင့်မူလည်း။ ဥပသံဟရတိ၊ကပ်၍ဆောင်း၍ပေး။ ။အယံ၊ကို။(ဥာတိရှိမှု၊၍သို့ပေး)။စေတောဝသိပ္ပတ္တာန်၊ကုန်သော။ အရိယာနံယေဝ၊အားသာလျှင်။ သမ္ဘဝတော၊ကြောင့်။အရိယာ၊သော။ဥာဏ္ဍီတိ၊၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ပက္ခိအာဒီနံ၊ဌက်အစရှိသည်တို့၏။ ဝေဟာသဂမနာဒိကာ၊ ကောင်းကင်ပျံသွားခြင်းစသောကိစ္စသည်။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊သော။ ဣဒ္ဓိနာမ၊၏။ ။(ပက္ခိအာဒိနန္တိ အာဒိသဒ္ဒေန ဒေဝါဒိနံ သင်္ဂဟော။ ဝေဟာသ ဂမနာဒိ ကာတိ ပနအာဒိသဒ္ဒေနစက္ခုဝိသုဒ္ဓိအာဒိ သံဂဏှာတိ။ ဋီကာ)။ ။ယထာဟ၊ကား။ ကတမာ။ပ။ဣဒ္ဓိတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ။ကတမာ၊သည်။ကမ္မဝိပါကဇာ၊သော။ ဣဒ္ဓိ၊နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ကုန်သော။ ပက္ခိနံ၊ တို့၏ရင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ကုန်သော။ဒေဝါနံ၊တို့၏ရင်း။ ဧကစ္စာနံ၊ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊တို့၏ရင်း။ဧကစ္စာနံ၊ကုန်သော။ဝိနိပါတိကာနဉ္စ၊တို့၏ရင်း။ယံအာကာသဂမနာဒိ၊ အကြင်ကောင်းကင်ပျံသွားခြင်း အစရှိသည်သည်။ အတ္ထိ၊၏။(ထည့်)။ အယံ၊၍ကောင်းကင်ပျံသွားခြင်းအစရှိသည်သည်။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊သော။ဣဒ္ဓိ၊၏။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ထွေ၊၍ဌက်စသောသတ္တဝါတို့တွင်။သဗ္ဗေသံ၊ကုန်သော။ပက္ခိနံ၊ဌက်တို့၏။ ဈာနံဝါ၊အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သော ပဋ္ဌမဈာန်ကိုရင်း။ ဝိပဿနံဝါ၊ ဥပ္ပေက္ခါပိတိနှင့်တကွဖြစ်သောဝိပဿနာကိုရင်း။ဝိနာယေဝ၊ကြဉ်၍သာလျှင်။အာကာသေန၊ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂမနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။တထာ၊တူ။ သဗ္ဗေသံဒေဝါနံ၊တို့၏ရင်း။ ပဌမကပ္ပိကာနံ၊ ကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ မနုဿာနဉ္စ၊တို့၏ရင်း။ အာကာသေန၊ဖြင့်။ဂမနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။တထာ၊တူ။ပိယင်္ဂုရမာတာ၊ပိယင်္ဂုရအမိဖြစ်သော။ ယက္ခိနီ၊ရင်း။ ဥတ္တရမာတာ၊သော။ဖုဿမိတ္တာ၊မည်သော။ ဓမ္မဂုတ္တာ၊မည်သော။ယက္ခိ

နီ၊ဂုင်း။ဣတိဝေမာဒိနံ၊ကုန်သော။ဧကစ္စာနံ၊ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာနံ၊
ကတို့၏။ အာကာသေန၊ဖြင့်။ ဂမနံ၊သည်။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊သော။ ဣ ၊
၏။ ။(ပိယင်္ကရမာတာစသည်တို့သည်တိဟိတ်မဟုတ်လော၊အဘယ့်
ကြောင့် ဝိနိပါတိကာနံဟူသနည်း။ ကုသလကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ အကု
သလဝိပါကာနုဘာဝေနသုခသမုဿယတော ဝိနိပတိတတ္တာဝိနိပါတိ
ကာ၊ဂုင်း။ ။ဝေမာဒိနန္တိ အာဒိသဒ္ဒေန ပုနဗ္ဗသုမာတာဒီနံ သင်္ဂဟော)။ ။
ပန၊ပါး။ စက္ကဝတ္တိအာဒီနံ၊တို့၏။ ဝေဟာသဂမနာဒိကာ၊ကောင်းကင်ပျံ
သွားခြင်းအစရှိသောတန်ခိုးသည်။ ပုညဝတော၊ဘုန်းကြီးသောသူ၏။
ဣဒ္ဓိနာမ၊၏။ယထာဟ၊ကား။ကတမာ။ပ။ဣဒ္ဓိတိ၊၍။အာဟ၊၏။ ။ပုညဝ
တော၊၏။ဣဒ္ဓိ၊သည်။ကတမာ၊နည်း။ စက္ကဝတ္တိ၊စကြာရတနာကိုလည်
စေတတ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။
သေနာယ၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။အန္တမသော၊အယုတ်အားဖြင့်။အဿဗန္ဓဂေါ
ဗန္ဓပုရိသေ၊ မြင်းထိန်းနွားထိန်းတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊အစပြု၍။ ဝေဟာသံ၊
ကောင်းကင်၌။ ဝါ၊ ကောင်းကင်တိုင်။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ ။(ဝေဟာသန္တိ
ဘုမ္မတ္ထေဥပယောဂဝစနံ၊အစ္စန္တသံယောဂေဝါ၊ဂုင်း)။ ။ဇောတိကဿ
ဂဟပတိဿ၊ဇောတိကသူဌေး၏။ ဣဒ္ဓိ၊သည်။(လိုက်)။ပုညဝတော၊၏။
ဣဒ္ဓိ၊၏။ ဇဋိလကဿဂဟပတိဿ၊၏။ဣဒ္ဓိ၊သည်။ ပုညဝတော၊၏။ဣဒ္ဓိ၊
၏။ပ။ပဉ္စန္နံ၊ငါးဦးကုန်သော။မဟာပုညာနံ၊ဘုန်းကြီးသောသူတို့၏။ဣဒ္ဓိ၊
သည်။ပုညဝတော၊၏။ဣဒ္ဓိ၊၏။ ။ပန၊ မှတ်သားရုံသာလက္ခဏာကိုဆို
အံ့။သင်္ခေပတော၊အကျဉ်းချုံးသောအားဖြင့်။ ပုညသမ္ဘာရေ၊ကောင်းမှု
ဟူသောအကြောင်းသည်။ ပရိပါကံ၊ရင့်ခြင်းသို့။ ဂတေ၊ရောက်လတ်
သော်။ ဣဇ္ဈနကဝိသေသော၊ ပြီးစီးပြည့်စုံသော အထူးသည်။ ပုညဝ
တော၊၏။ ဣဒ္ဓိ၊၏။ ။(စကြဝတေးစသည်တို့၏ ပုညိဒ္ဓိကို ချဲ့သည်ရှိ
သော် အတိပပဉ္စဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ထို့ကြောင့်၊ပုညဝတောဣဒ္ဓိကိုလက္ခဏာ
အားဖြင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပရိပါကံဂတေပုညသမ္ဘာရေဣဇ္ဈနကဝိသေ
သော၊ဟူပြီး၍လည်း။ဇောတိကစသည်တို့၏ပုညိဒ္ဓိကို ဧကဒေသအား
ဖြင့်ပြခြင်းငှါ ဧတ္ထစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊အကျဉ်းအမြွက်မျှပြဆို
အံ့။ဧတ္ထ၊ဤသူဌေးတို့တွင်။ ဇောတိကဿဂဟပတိဿ၊၏။ ပထဝိံ၊ကို။
ဘိန္ဒိတွာ၊ခွဲ၍။ မဏိပါသာဒေါ၊ပတ္တမြားပြာသာဒ်သည်။ ဥဋ္ဌဟိ၊ပေါက်
၏။ စတုသဋ္ဌိကပ္ပရုက္ခာ၊ပဒေသာခြောက်ဆဲ့လေးပင်တို့သည်လည်း။

ဥဋ္ဌဟိံ သုံ၊ကုန်၏။အဿ၊ထိုဇော်တိကသူဌေး၏။ဇာတိအယံ၊ဤသို့မြေကို
ဘောက်၍ပတ္တမြားပြာသာဒ်ပဒေသာပင်ပေါက်ခြင်းသည်။ ပုညဝတော
ဇာနိတ္ဗို၊၏။ဇဋိလဿ အား။ အသီတိဟတ္ထော၊သော။ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော၊ရွှေ
တောင်သည်။နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်၏။ဃောသိကဿ၊၏။သတ္တသုဋ္ဌာနေသု၊တို့၌။
မာရဏတ္ထာယ၊သေစိမ့်သောငှါ။ ဥပက္ကမေ၊လုံ့လကို။ ကတေပိ၊သော်
လည်း။ အရောဂဘာဝေါ၊ ကျင်နာခြင်းမှ မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ပ။
မေဏ္ဍကဿ၊၏။ဧကသီတာမတ္တေ၊ တရသောထွန်ကြောင်းအတိုင်းအ
ရှည်ရှိသော။ပဒေသေ၊၌။(ဧတ္တသီတံနာမကာသနဝသေနနင်္ဂလဿဂတ
မဂ္ဂေါ၊ငင်း။ ဧကကရီသမတ္တေရှိမူ၊ တပယ်သော။ ပဒေသေ၊၌။ ပေး)။
သတ္တရတနမယာနံ၊ ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးကုန်သော။ မေဏ္ဍကာနံ၊
ဆိပ်ရုပ်တို့၏။ပါတုဘာဝေါ၊သည်။ပ။ မဟာပုညာနာမ၊ဘုန်းကြီးသော
သူတို့မည်သည်ကား။မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိ၊ငင်း။တဿ၊၏။ ဘရိယာ၊သော။
စန္ဒပဒုမသိရိ၊ငင်း။ပ။ပုတ္တော၊သေါ။ဓနဉ္စယသေဋ္ဌိ၊ငင်း။သုဏိသါ၊သေါ။
သုမနဒေဝီ၊ငင်း။ ပုဏ္ဏောနာမ၊သော။ဒါသော၊ငင်း။ ဇာတိဇာမေပဉ္စ၊တို့
တည်း။ တေသု၊ ထိုမဟာပုညငါးဦးတို့တွင်။ သေဋ္ဌိဿ၊၏။ သီသံနှာ
တဿ၊ခေါင်းဆေးပြီးသော်။အာကာသံ၊သို့။ဥလ္လောကနကာလေ၊မျှော်
ကြည့်သောကာလ၌။ အဍ္ဎတေဠသကောဋ္ဌသတာနိ၊ တထောင့်နှစ်ရာ့
ငါးဆယ်ကျီတို့သည်။ (သဟဿာနိရှိမူ၊ တသောင်းနှစ်ထောင့်ငါးရာ
ကျီတို့သည်ပေး)။အာကာသတော၊မှ။ရတ္တသာလိနံ၊နီသောသလေးတို့
ဖြင့်။ပူရေန္တိ၊ပြည့်ကုန်၏။ဘရိယာယ၊သူဌေးကတော်သည်။ နာဠိကော
ဒနမတ္တံပိ၊တကွမ်းစားချက်မျှသောထမင်းကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊၍။ သ
ကလဇမ္ဗုဒီပဝါသိကေ၊ဇမ္ဗူကျွန်းသူအလုံးတို့ကို။ပရိဝိသမာနာယ၊လုပ်
ကျွေးလတ်သော်။ဘတ္တံ၊ထမင်းသည်။နခီယတိ၊မကုန်နိုင်။ ပုတ္တဿ၊သား
ဓနဉ္စယသူဌေးသည်။သဟဿတ္ထဝိကံ၊ဥစ္စာထောင်ထုပ်ကို။ဂဟေတွာ၊
၍။သကလဇမ္ဗုဒီပဝါသိကာနမ္ပိ၊တို့အားလည်း။ ဒေန္တဿ၊ပေးသည်ရှိ
သော်။ကဟာပဏာ၊တို့သည်။နခီယန္တိ၊ကုန်။သုဏိသာယ၊ချွေးမသည်။
ဧကံဝီဟိတုမ္ဗံ၊စပါးပြည့်သောပြည်ကို။ဂဟေတွာ၊၍။သကလဇမ္ဗုဒီပ
ဝါသိကာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဘာဇယမာနာယ၊ဝေလတ်သော်။ ဓညံ၊
သည်။ နခီယတိ၊ကုန်။ ဧကနင်္ဂလေန၊တရသောထွန်ဖြင့်။ ကသတော၊
ထွန်သော။ဒါသဿ၊ပုဏ္ဏမည်သောကျွန်၏။ ဇာတော၊ဤလကျာမှ။သတ္တ၊

ခုနစ်ကြောင်းတို့ဒင်း။ဣတော၊ဤလက်ဝဲမှ။ သတ္တ၊ခုနစ်ကြောင်းတို့ဒင်း။
ဣတိ၊သို့။စုဒ္ဒသမဂ္ဂါ၊တဆဲ့လေးခုသောထွန်ကြောင်းတို့သည်။ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။အယံ၊ဤအံ့ဘွယ်သည်။နေသံ၊ထိုမဟာပုညငါးဦးတို့၏။ ပုညဝ
တောဣဒ္ဓိ၊၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ဝိဇ္ဇာဓရာဒီနံ၊ဝိဇ္ဇာဓိုရ်စသည်တို့၏။ ဝေ
ဟာသာဂမနာဒိကာ၊ကောင်းကင်ပျံသွားခြင်းစသောတန်းခိုးသည်။ဝိဇ္ဇာ
မယာ၊သော။ဣဒ္ဓိ၊၏။ ယထာဟ၊ကား။ကတမာ။ပ။ဒဿေန္တိ တိ၊၍။ အာ
ဟ၊၏။ ။ဝိဇ္ဇာဓရာ၊တို့သည်။ဝိဇ္ဇံ၊ဂန္ဓာရီစသောဝိဇ္ဇာကို။ဝါ၊မန္တရားကို။
ပရိဇပ္ပေတွာ၊မန္တရားရွတ်သောအစဉ်ဖြင့်ရွတ်၍။ဝေဟာသံ၊သို့။ဂစ္ဆန္တိ၊
ကုန်၏။အာကာသေ၊အာကာသဟုဆိုအပ်သော။ အန္တလိက္ခေ၊ကောင်း
ကင်၌။(တဗ္ဗာဝတာပိသေသနတည်း)။ ဟတ္ထိံပိ၊ကိုလည်း။ ဒဿေန္တိ၊
ပြကုန်၏။ပ။ ဝိဝိဓံ၊ သော။ သေနာဗျူဟမ္ပိ၊ ရဲမက်အပေါင်းကိုလည်း။
ဒဿေန္တိ၊ကုန်၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။တေနတေန၊ထိုထိုသော။ သမ္မာ
ပယောဂေန၊ အသင့်ဥပါယဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ။(အ
ကြင်အခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော် လိုအပ်သောအကျိုး၏ပြီးခြင်း
သည်ဖြစ်၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော အသင့်ဥပါယဖြစ်သော
အားထုတ်ခြင်းဖြင့်ဟူလို)။ ။တဿတဿဓမ္မဿ၊ထိုထိုအလိုရှိအပ်
ပြီးစေအပ်သောဓမ္မ၏။ (ကမ္မဿဟူ၍ရှိ၏၊အမှု၏ပေး)။ ဣဇ္ဈနံ၊လိုတိုင်း
ပြီးပြည့်စုံခြင်းသည်။တတ္ထတတ္ထသမ္မာပယောဂပစ္စယာဣဇ္ဈနဋ္ဌေနဣဒ္ဓိ၊
မည်၏။ယထာဟ၊ကား။နေက္ခမ္မေန။ပ။ဣဒ္ဓိတိ၊၍။အာဟ၊၏။နေက္ခမ္မေန၊
ပဌမဈာန်ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ကို။ပဟာနဋ္ဌော၊သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊၏။ဣတိ
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတ္ထ။ပ။ဣဒ္ဓိ၊မည်၏။ပ။ ဧတ္ထစ၊ဤဒသမဣဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၌
လည်း။(စသဒ္ဒါသမ္ပိဏ္ဍန)။ ပဋိပတ္တိသင်္ခါတဿဝ၊ ပဋိပတ်ဟုဆိုအပ်
သည်သာဖြစ်သော။ သမ္မာပယောဂဿ၊ကို။ ဒီပနဝသေန၊ပြသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ပုရိမပါဠိသဒိသာဝ၊ရှေးသမာဓိဝိပ္ဖါရဣဒ္ဓိစသည်တို့၏နိဒ္ဒေ
သပါဠိနှင့်တူသည်သာဖြစ်သော။ ပါဠိ၊သည်။ အာဂတာ၊၏။ ပန၊အထူး
ကား။ အဋ္ဌကထာယံ၌။ သကဋဗျူဟာဒိကရဏဝသေန၊ သကဋဗျူ
ဟာ၊စက္ကဗျူဟာ၊ပဒုမဗျူဟာစသည်ကိုစီရင်သောအားဖြင့်။(နိမ္မတ္တိဝိ
သေသော၌စပ်)။ ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိသော။ သိပ္ပကမ္မံ၊ စစ်ဆင်ခြင်းအ
တတ်၊ဂဏန်းအတတ်အစရှိသောအမှုသည်ဒင်း။ ယံကိဉ္စိ၊သော။ဝေဇ္ဇ
ကမ္မံ၊သလ္လကတ္တအစရှိသော ဆေးသမားအတတ်သည်ဒင်း။ တိဏ္ဏံဝေ

ဒါနံ၊တို့ကို။ဥဂ္ဂဟာဏံ၊သင်ခြင်းသည်ဝင်း။ပ။အဏ္ဍမသော၊ဖြင့်။ကာသနဝ ပနာဒီနိ၊တို့ကို။ဥပါဒါယ၊အစပြု၍။တံတံကမ္မံ၊ထိုထိုအမှုကို။ ကတွာ၊၍။ နိပ္ဖတ္တိဝိသေသော၊ ပြီးစီးသောအကျိုးထူးသည်။ တတ္ထတတ္ထ။ပ။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ဉာတိ၊သို့။အာဂတာ၊၏။ဉာတိဉာမိနာပကာရေန၊ဖြင့်။ဒသသု၊ကုန် သော။ဉာမာသုဉာဏီသု၊တို့တွင်။ဉာဏဝိဓာယာတိဉာမသဒ္ဒံ ပဒေ၌။အဓိဋ္ဌာနာ ဉာဏီယေဝ၊သည်သာလျှင်။အာဂတာ၊၏။ (ဧကောပိဟုတွာဗဟုဓာဟောတိ စသဖြင့်အဓိဋ္ဌာနဉာဏ၏သာလာသောကြောင့်၊အဓိဋ္ဌာနာဉာဏယေဝအာ ဂတာ၊ဟူသည်)။ ။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ဉာမသဒ္ဒံအထွေ၊၌အဘိညာ နိဿံသဟုဆိုအပ်သောအရာ၌။ ဝါ၊၌ဉာဏဝိဓဟုဆိုအပ်သောအရာ၌။ ဝိ ကုဗ္ဗနာမနောမယာဉာဏီယောပိ၊ ဝိကုဗ္ဗနာဉာဏ၊ မနောမယာ ဉာဏတို့ကို လည်း။ဉာတဗ္ဗာဧဝ၊သာတည်း။

၁၅၉။ ဧကောပိဓေနညာဏဝတ္ထုံစသည်တို့၌၊ဝိဓသဒ္ဒါကောဋ္ဌာသတ္ထ။ ဝိဝိဓမ္ပိ သေနာဗျူဟံဒဿေတိစသည်တို့၌ ဝိကပ္ပတ္ထတည်း။ ထို့နှစ်ပါး သည်ပင်၌သင့်၏ဟုပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ဉာဏဝိဓာယာတိ။ပ။ဝိကပ္ပါယဝါ၊ ဟူသည်။ ယင်းသို့သော်လည်း ဉာဏသည် ကောဋ္ဌာသ ဝိကပ္ပဖြစ်ပါ၏ လောကြောင့်။ဉာဏဟိအဘိညာသုဧကောကောဋ္ဌာသော၊ဝက္ခမာနေဟိ ဘေဒေဟိအနေကဘေဒဥ္စ၊ဝင်း။ ။ဉာဏဝိဓာယာတိ၊ကား။ဉာဏကောဋ္ဌာ သာယ၊ဉာဏအဘို့အစုအလို့ငှါ။ဝါ၊ကား။ဉာဏဝိကပ္ပါယ၊အထူးထူးအပြား ပြားများသောဉာဏအလို့ငှါ။ စိတ္တံ။ပ။ နူပနာမေတီတိ၊ ကား။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောတဆဲ့လေး ပါးသောစိတ်ကိုဆုံးမခြင်း၊ သမာဟိတေစသောရှစ်ပါးသောအပြား၏ အစွမ်းဖြင့်။တသ္မိံစိတ္တေ၊ထိုစတုတ္ထဈာန်စိတ်သည်။အဘိညာပါဒကေ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေသည်။ ဝါ၊ အဘိညာဉ်၏ ပဒဋ္ဌာန်သည်။ ဇာတေ၊ သော်။ ဉာဏဝိဓဓိဂမတ္ထာယ၊ ဉာဏဝိဓအဘိညာဉ်ကိုရခြင်းငှါ။ ပရိကမ္မ စိတ္တံ၊ကို။အဘိနီဟရတိ၊ရှေးရှုဆောင်၏။ ကသိဏာရမ္မဏတော၊မှ။အ ပနေတွာ၊ဘဲခွါ၍။ဉာဏဝိဓာဘိမုခံ၊ဉာဏဝိဓသို့ရှေးရှု။ပေသေတိ၊စေလွှတ် ၏။ အဘိနိန္နာမေတီတိ၊ကား။အဓိဂန္တဗ္ဗဉာဏပေါဏံ၊ရအပ်လတ္တံ့သော ဉာဏသို့ကိုင်းသည်ကို။ ဉာဏပဗ္ဘာရံ၊ ဉာဏသို့ရှိုင်းရှမ်းသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သောတိ၊ကား။ ဧဝံ၊သို့။ ကတစိတ္တာဘိနီဟာရော၊ပြုအပ်ပြီးသော စိတ်ကိုရှေးရှုဆောင်ခြင်းရှိသော။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကဝိဟိ

တန္တိ၊ ကား။ အနေကဝိဓံ နာနပ္ပကာရကံ၊အထူးထူးသော အပြားရှိ
သော။ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိ၊ကား။ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသံ၊ဣဒ္ဓိအဘို့အစုကို။ပစ္စနုဘောတိ
တိ၊ကား။ ပစ္စနုဘဝတိ၊ခံစား၏။ ဖုသတိ၊တွေ့၏။ သစ္ဆိကရောတိ၊မျက်
မှောက်ပြု၏။ပါပုဏာတိ၊ရောက်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ဤကားအနက်။ ။
(ဣဒ္ဓိဝိဓာယဟူသောပုဒ်သည်၊တဒတ္ထသမ္ပဒါန်ဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း
ဟုဣဒ္ဓိဝိဓာဓိဂမတ္ထာယဘွင့်သည်။ ကသိဏာရမ္မဏာတော အပနေတွာ
ဟူသောစကားကို၊ အဘိညာပါဒကစိတ်၊ ပရိကမ္မစိတ်တို့၏ တူသော
သန္တာန်ရှိသောအဖြစ်ဖြင့်ဆိုသတည်း။ ပရိကမ္မစိတ်၏ ကသိုဏ်းအာရုံ
ရှိသောကြောင့်ဆိုသည်မဟုတ်။ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗဖြစ်သော ဣဒ္ဓိဝိသေသအဘိ
မုခဘာဝဖြင့်ဖြစ်စေခြင်းကို၊ဣဒ္ဓိ။ပ။ပေသေတိ၊ဟူသည်။ အဘိနိန္နာမန
သည်ဤ၌ပရိကံစိတ်၏ဣဒ္ဓိဝိဓ၌ညွတ်ခြင်းအဓိမုတ္တိတည်း။ထို့ကြောင့်၊
အဓိဂန္တဗ္ဗ။ပ။ဘာရံကရောတိဟူသည်။ ဤ၌ပစ္စနုဘဝနဖုသနသစ္ဆိကိရိ
ယာတို့သည်ပတ္တိ၏ပရိယာယ်တို့ချည်းတည်းဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပါပု
ဏာတိတိအတ္ထော၊ဟုမိန့်သော်)။ ။ဣဒါနိ၊ဤ၌။အဿ၊ထိုဣဒ္ဓိဝိဓ၏။အ
နေကဝိဟိတဘာဝံ၊ တပါးမကများသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဒဿေန္တော၊၍။ဧကောပိဟုတွာတိအာဒိံ၊ကို။အာဟ၊၏။တတ္ထဝစနေ၊
ထိုဧကောပိဟုတွာစသောစကား၌။ဧကောပိဟုတွာတိ၊ကား။ ဣဒ္ဓိကရ
ဏတော၊ဣဒ္ဓိဝိဓကိုပြုသည်မှ။ပုဗ္ဗေဝ၊၌သာလျှင်။ပကတိယာ၊သဘောအား
ဖြင့်။ ဧကောပိ၊တယောက်သည်လည်း။ ဟုတွာ၊၍။ (ဧကောပိ၌ပိသဒ္ဒါ
သည်၊ဝက္ခမာနဗဟုဘာဝကိုစွဲ၍သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထတည်း။ ထိုစကားသင့်၏၊
ထိုဗဟုဘာဝသည်ဧကဘာဝ၏၊ဧကောပိဟုတွာဗဟုဓာဟောတိ၊ဗဟု
ဓာပိဟုတွာဧကောဟောတိ၊ဟုပဋိယောဂီရှဉ်းစုံယှဉ်ဘက်တည်း။ ။
ယင်းဧကဘာဝူပဂမနသည် ပရိစ္ဆေဒသို့ရောက်၍လော၊ သောစခေါဗ
ဟုဘာဝံနိမ္မိနိတွာဌိတဿအန္တရဝဧကဘာဝူပဂမော။ ယထာကာလ
ပရိစ္ဆေဒံပနသရသေနေဝ ဧကဘာဝူပဂမော ဣဓနာဓိပ္ပေတော အနိဒ္ဓိ
နိမ္မာနဘာဝတော၊ ငင်း။ ။တနည်း။ ဤပိသည်အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။
ထို့ကြောင့်။ဧကောဟုတွာ ဗဟုဓာပိဟောတိ၊ဗဟုဓာဟုတွာဧကောပိ
ဟောတိဟုသမ္ဗန္ဓပြု။ဤပက္ခ၌ပိသည်ဝက္ခမာနဧကဘာဝကိုစွဲ၍သမ္ပိဏ္ဍ
နတ္ထတည်း။ ။ဗဟုဘာဝနိမ္မာနနှင့်ပယောဇဉ်ကိုပြခြင်းငှါ ဗဟူနံသန္တိ
ကေစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဗဟုဓာဟောတိတိ၊ကား။ဗဟူနံ၊မိမိဘန်

ဆင်းအပ်သောအများတို့၏။သန္တိကေ၊အနီး၌။(ထိုနိမိတ်တို့ဖြင့်ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍ဟူလို)။စက်မိတုကာမောဝါ၊စကြီသွားလိုသည်ရှင်း။သဏ္ဌာယံ၊ကို။ ကတ္တုကာမောဝါ၊ပြုလိုသည်ရှင်း။ ပဥှံ၊ကို။ပုစ္ဆိတုကာမောဝါ၊သည်ရှင်း။ ဟုတွာ၊၍။ သတံပိ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ သဟာဿံပိ၊သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝါသည် အရတ္တပိကပ္ပဿတည်း။ ထိုဝါဖြင့်ဓမ္မံဝါကထေတုကာမောစသည်ကိုသင်္ဂြိုဟ်)။ ။ကထံပန၊အဘယ့်ကြောင့်ကား။အယံဇာဂရိမာ၊သည်။ဧဝံ၊သို့။ဟောတိ၊နည်း။ ဇာဂရိယာ၊၏။စတသော၊ကုန်သော။ဘူမိယော၊ဖြစ်ရာဈာန်တို့ကိုရှင်း။စတ္တာရောပါဒ၊လေးပါးသော ဇာဂရိပါဒ် တို့ကိုရှင်း။ အဋ္ဌပဒါနိ၊ ဆန္ဒစသား ရှစ်ပါးအကြောင်းတို့ကိုရှင်း။ သောဠသမူလပဒါနိစ၊တဆဲ့ခြောက်ပါးသောမူလပဒတို့ကိုရှင်း။ သမ္မာဒေတွာ၊ပြည့်စုံစေ၍။ ဉာဏေန၊ဉာဏ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ဆောက်တည်သည်ဖြစ်၍။အယံဇာဂရိမာ၊သည်။ဧဝံ၊သို့။ ဟောတိ၊၏။ ။တတ္ထ၊ထိုပြည့်စုံစေအပ်သောအကြောင်းတို့တွင်။စတသောဘူမိယောတိဇာမိနာ၊ဤပါဌ်ဖြင့်။စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊သည်။ ဇာဂရိယာ။ပ။ သံဝတ္တန္တီတိ၊၍။ဧတံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ဇာဂရိယာ၊၏။စတသော၊ကုန်သော။ဘူမိယော၊တို့သည်။ကတမာ၊ကား။ ဝိဝေကဇာဘူမိ၊ဝိဝေကဇာဘူမိမည်သော။ ပဌမံဈာန်၊ရှင်း။ ပီတိသုခဘူမိ၊မည်သော။ ဒုတိယံဈာန်၊ရှင်း။ ဥပေက္ခာသုခဘူမိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည် စင်ကြယ် စေအပ်သောသုခဘူမိဖြစ်သော။ တတိယံဈာန်၊ရှင်း။ အဒုက္ခမသုခဘူမိ၊မည်သော။စတုတ္ထံဈာန်၊ရှင်း။ဇာဂရိယာ၊၏။စတသော၊ကုန်သော။ဇာမာဘူမိယော၊တို့သည်။ဇာဂရိလာဘာယ၊ဇာဂရိကိုရခြင်းငှါ၊ဇာဂရိပဋိလာဘာယ၊ဇာဂရိကိုအဘန်တလဲလဲရခြင်းငှါ။ ဇာဂရိဝိကုဗ္ဗနတာယ၊ဇာဂရိဖြင့် အထူးထူးအရုပ်ကိုဘန်ဆင်းပြုလုပ်ခြင်းငှါ၊ဇာဂရိဝိသဝိတာယ၊ဇာဂရိဖြင့်အထူးထူးသော်အာနိသင်ကိုပွါးစေခြင်းငှါ၊ဇာဂရိဝသိဘာဝတာယ၊ဇာဂရိ၏ဝိပ္ပနိသန္တိစသောအဖြစ်ကိုဆောင်ခြင်း၌ ဝသီဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအကျိုးငှါ။ ဇာဂရိဝေသာရဇ္ဇာယ၊ဇာဂရိ၌အလွန်ရဲရင့်ခြင်းကင်း၍ရဲတင်းသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဘဝတိဧတ္ထဇာဂရိတိဘူမိယော၊ဈာန်တို့တည်း။ ဧတ္ထာတိစဟောတုမှိဘုမ္မဝစနံ၊ ရှင်း။ ။စတသော။ပ။ ဈာနာနိဟူသည်၊ ဝိဝေကတောဇာတာဘူမိဝိဝေကဇာဘူ

မိ၊ ပဌမဈာန်တည်း။ ပီတိသုခဘူတာဘူမိ ပီတိသုခဘူမိ၊ ဒုတိယဈာန်
တည်း။ဒုတိယဇ္ဈာနဉ္စပီတိသုခဘူမိဘူတတ္တေဝပီတိသုခသဉ္ဇာတတ္တသမာ
ဓိဝသေန၊၎င်း။အထက်နှစ်ပါးတို့၌နည်းတူ။ ။စတုတ္ထဈာန်၌တည်၍ပြီး
စေအပ်သောကြောင့် ထိုဈာန်သည်ဘူမိဖြစ်တန်စေ။ တပါးသောဈာန်
တို့ကား အဘယ့်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သနည်းဟု၊ ကား။ ဧတ္ထစအစရှိသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ဤဈာန်လေးပါးတို့တွင်။ ပုရိမာ
နိ၊ကုန်သော။ တီဏိ၊ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊တို့ကို။ (သမ္ဘာရဘူမိယောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၌စပ်)။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ပီတိဖရဏေနစ၊ပီတိဖြင့်နှံ့စေခြင်း
ကြောင့်၎င်း။သုခဖရဏေနစ၊သုခဖြင့်နှံ့စေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ။(တတိ
ယ၌သုခဖရဏ။ပဌမဒုတိယ၌ပီတိသုခဖရဏယူ)။ ။သုခသညဉ္စ၊ဈာ
နသုခနှင့်သဟဂုတ်ဖြစ်သောသညာသို့၎င်း။လဟုသညဉ္စ၊တံသမ္ပယုတ္တ
လဟုတာနှင့်တကွဖြစ်သောသညာသို့၎င်း။ ဩက္ကမိတွာ၊အနုပ္ပဝိသိတွာ၊
ဝင်၍။ (စင်စစ်ပင်ဝင်သလော၊အဘယ့်ကြောင့်ဤသို့ဆိုသနည်း။တေသု
ဟိဈာနေသုသာတိသယာယလဟုတာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံသန္တာနဝသေ
နပဝတ္တေန္တော ယောဂီ တံသမောက္ကန္တော ဝိယ ဟောတီတိ ဧဝံဝုတ္တံ။
သညာသီသေနနိဒ္ဒေသော။ ဈာနသမ္ပယုတ္တာဟိလဟုတာပိနာပိဣဒ္ဓိယာ
အာကာသံလင်္ဃနပ္ပတ္တာဝိယဟောတိ၊၎င်း။ဤ၌လည်းလဟုဘာဝကို
ယူခြင်းဖြင့်လျှင် မုဒုကမ္မညဘာဝ တို့၏လည်း ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊လဟုမုဒုကမ္မညကာယောဟုတွာ၊ဟုမိန့်သော်)။ ။လဟုမုဒု
ကမ္မညကာယော၊ ပေါ့သော၊နူးညံ့သော၊ အမှု၌ခံ့သောကိုယ် ရှိသည်။
ဟုတွာ၍။ ဣဒ္ဓိံ၊တန်းခိုးသို့။ပါပုဏာတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣမိနာပရိ
ယာယေန၊ ဤပရိယာယ်ဖြင့်။(အောက်ဈာန်သုံးပါးတို့ကို ဝင်စားသဖြင့်
သုခလဟုဘာဝပ္ပတ္တနာမရူပကာယ ရှိသော ယောဂီအား စိတ္တပရိဒမန
ဖြစ်လတ်သော် စတုတ္ထဈာန်သည် လွယ်သဖြင့်လျှင် ဣဒ္ဓိကို ရခြင်းငှါ
ဖြစ်၏။ ဤသို့ စတုတ္ထဈာန်၏ ဣဒ္ဓိကိုရခြင်းငှါ လွယ်သဖြင့် ဖြစ်သော
ပရိယာယ်ဖြင့်ဟူလို)။ ။ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ငှါ။ သံဝတ္တနတော၊ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ သမ္ဘာရဘူမိယောတိ၊ ပကတိဘုံ၏တည်ရာဖြစ်ကုန်၍သမ္ဘာရ
ဘုံတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။(တံတိုင်း၏အခြေနေမိပဒေသကဲ့သို့
တည်း။စတုတ္ထဈာန်ကိုကား၊အဘယ်သို့ဆိုမည်နည်း)။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။
စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊သည်။ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ငှါ။ ပကတိဘူမိယေဝ၊ပကတိဘုံပင်

တည်း။ စတ္တာရောပါဒါတိ ဣဒ္ဓိမိနာ၊ဖြင့်။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊
တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ ။(ဣဒ္ဓိပါဒါတိဧတ္ထ ဣဇ္ဈတီတိ ဣဒ္ဓိ၊ သမိဇ္ဈ
တိနိပ္ဖဇ္ဇတီတိအတ္ထော။ဣဇ္ဈန္တိဝါဧတာယသတ္တာဣဒ္ဓါဝုဒ္ဓါဥက္ကံသဂတာ
ဟောန္တီတိဣဒ္ဓိ။ပဌမေနတ္ထေနဣဒ္ဓိဧဝပါဒေါတိဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာ
သောတိအတ္ထော။ဒုတိယေနတ္ထေနဣဒ္ဓိယာပါဒေါတိဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ပါဒေါ
တိပတိဋ္ဌာ အဓိဂမုပါယောတိ အတ္ထော။ တေနဟိ ဥပရူပရိဝိသေသ
သင်္ခါတံဣဒ္ဓိံ ပဇ္ဇန္တိပါပုဏန္တိ။ အယံတာဝအဋ္ဌကထာနယော။ ။ထို
အဋ္ဌကထာနည်း၌။ ဣဒ္ဓိသဒ္ဒါ၏ပဌမကတ္တုတ္ထ၊ ဒုတိယကရဏတ္ထကိုဆို
အပ်၏။ပါဒသဒ္ဒါ၏ကရဏတ္ထတခုကိုသာဆိုအပ်၏။ပဇ္ဇိတဗ္ဗာသာလျှင်
ဖြစ်သောဣဒ္ဓိကိုဆိုအပ်၏။ ဣဇ္ဈန္တိစ၊ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဇ္ဇိ
တဗ္ဗာစ၊ရောက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သောဣဒ္ဓိသည်လည်း။ပဇ္ဇနကြိယာ
၏ကရိုဏ်းဖြစ်သောပါဒသဒ္ဒါနှင့်သမာနာဓိကရဏမဖြစ်။ ထို့ကြောင့်
ပဌမကတ္တုအားဖြစ်သောအနက်အားဖြင့်၊ ဣဒ္ဓိဧဝပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ဟုဆို
ခြင်းငှါမတတ်ကောင်း။ ထိုမှတပါး၊ဣဒ္ဓိကြိယာ၏ကရိုဏ်းဖြစ်သောအ
နက်ဖြင့်ပြီးစေအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သောကြီးပွါးခြင်းဟုဆိုအပ်သော
ဣဒ္ဓိသည်ပဇ္ဇနကြိယာ၏ကရိုဏ်းဖြစ်သောအနက်ဖြင့်ရောက်အပ်သည်
လည်းဖြစ်ခဲ့။ထို့ကြောင့် နှစ်ပါးကုန်သော ဣဇ္ဈနကြိယာ ပဇ္ဇနကြိယာ
၏ကရိုဏ်းတို့၏အသမာနာဓိကရဏမဖြစ်သင့်၊သမာနာဓိကရဏသာ
ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယကရိုဏ်းဖြစ်သောအနက်အားဖြင့်၊ ဣဒ္ဓိယာ
ပါဒေါဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ဟုဆိုခြင်းငှါလည်းမတတ်ကောင်း။ ထို့ကြောင့် ပဌ
မတ္ထအားဖြင့်သမာနာဓိကရဏသမာသ်မသင့်။ဒုတိယတ္ထအားဖြင့်သာ
မိဝစနသမာသ်မသင့်။ထို့ကြောင့်၊ပဌမတ္ထအားဖြင့်၊ဣဒ္ဓိယာပါဒေါဣဒ္ဓိ
ပါဒေါ။ ဒုတိယတ္ထအားဖြင့်၊ဣဒ္ဓိဧဝပါဒေါဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဟူသောသမာသ်
သင့်သည်။တနည်း။ အကြင်အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်သောသမာသ်
သည်လည်းသင့်ပေသည်ပင်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ပါဒ၏ပဌမတ္ထ၌ပဇ္ဇ
မာနကောဋ္ဌာသအဖြစ်၊ ဒုတိယတ္ထ၌ ဣဇ္ဈန ကြိယာ၏ ကရိုဏ်းဖြစ်ကုန်
သော အဘိညာစိတ္တသမ္ပယုတ်ဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရတို့၏ ဥပါယ
ဓမ္မဇာတိ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ဋီကာ)။ ။ဟံသဝ္ဝံ၊၏။ဣဒ္ဓိယာ။ပ။သံ
ဝတ္တန္တီတိ၊ဟူ၍။ဝေါ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ဣဒ္ဓိယာ၊၏။စတ္တာရော၊ကုန်သော။
ပါဒါ၊တို့သည်။ကတမေ၊ကား။ဣဓ၊၌။ဘိက္ခု၊သည်။ဆန္ဒသမာဓိပဓာန

သင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ဆန္ဒလွန်သောသမာဓိ ဖြစ်သောလုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော။ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊သော၊။စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊သော၊။ဝီမံသသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊သော။ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။ဣဒ္ဓိယာ၊၏။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဣမေပါဒါ၊တို့သည်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ငှါ။ပ။ ဣဒ္ဓိဝေသာရဇ္ဇာယ၊ငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။စ၊ဆက်၌ဆိုအပ်ံ။ဋ္ဌေ၊ဤပါဠိတော်၌။ဆန္ဒဟေတုကော၊ဆန္ဒလျှင်အကြောင်းရှိသော။ဝါ၊ကား။ဆန္ဒာဓိကော၊ဆန္ဒလွန်သော။ဝါ၊လွန်သောဆန္ဒရှိသော။သမာဓိ၊သည်။ ဆန္ဒသမာဓိ၊မည်၏။ဇောံ၊ဤဆန္ဒသမာဓိဟူသောအမည်သည်။ ကတ္တုကာမျတာဆန္ဒံ၊ကို။ အဓိပ္ပတိံကရိတွာ၊အကြီးအမှူးပြု၍။ပဋိလဒ္ဓသမာဓိဿ၊ရအပ်သောသမာဓိ၏။ အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။ ပဓာနဘူတာ၊ ဖြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ လုံ့လတို့တည်း။ ပဓာနသင်္ခါရာ၊ဖြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သောလုံ့လတို့။ ဇောံ၊ဤပဓာနသင်္ခါရဟူသောအမည်သည်။ စတုကိစ္စသာဓကဿ၊ မဖြစ်သေးသောအကုသိုလ်တရားကိုမဖြစ်စေခြင်းအစရှိသော လေးပါးသောကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သော။ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယဿ၊ သမ္မပ္ပဓာန်ကိစ္စတပ်သော ဝီရိယ၏။ အဓိဝစနံ၊တည်း။သမန္နာဂတန္တိ၊ကား။ ဆန္ဒသမာဓိနာစ၊ဆန္ဒအဓိပ္ပတိရှိသောသမာဓိနှင့်ရင်း။ပဓာနသင်္ခါရေဟိစ၊ဖြတ်သောလုံ့လတို့နှင့်ရင်း။ ဥပေတံ၊ပြည့်စုံသော။ ။(ပုဗ္ဗဘာဂဆန္ဒအားဖြင့် ဆန္ဒဟေတုကောဟူသည်။ သမ္ပယုတ္တဆန္ဒအားဖြင့် ဆန္ဒာဓိကောဟူသည်။သို့သော်လည်း။ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရအားဖြင့်သာလျှင်သဟဇာတဆန္ဒ၏လည်းအဓိကအဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏။တနည်း။ဆန္ဒာဓိပ္ပတိသမာဓိဟူလိုလျက်အဓိပ္ပတိသဒ္ဒါကိုချေ၍ဆန္ဒသမာဓိဟုဆိုသည်။အဓ္ဓကထာ၌မူကား၊အဓိပ္ပတိသဒ္ဒါ၏အနက်ကိုပြသောအားဖြင့်၊ ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒာဓိကော၊ ဟု ဆိုသည်။ ထိုကြောင့်မဟုတ်လော၊ဆန္ဒံအဓိပ္ပတိံကရိတွာ စသည်ကိုဆိုသကား။ ပဓာနဘူတာတိဝီရိယဘူတာဟူသော်အနက်ကိုဓမ္မသိရိထေရ်ဆို၏။သင်္ခတသင်္ခါရစသည်ကိုနစ်စေခြင်းငှါ ပဓာနသဒ္ဒါကိုဟောတော်မူသည်ဟုထိုဆရာအလိုရှိသည်။တနည်း။ တံတံဝိသေသံသင်္ခရောတီတိသင်္ခါရော၊ကုန်အောင်စုံဝီရိယတည်း။ ထိုတွင် စတုကိစ္စသာဓကဝီရိယမှတပါးသောဝီရိယကိုနစ်စေခြင်းငှါ ပဓာနသဒ္ဒါကိုဆိုသည်။ပဓာနဘူတာ

သေဋ္ဌဘူတာဟူသောအနက်ကိုမှတ်အပ်၏။လေးပါးအပြားရှိသောဝီရိယ၏လိုအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသမှုသတည်း)။ ။ ဣဒ္ဓိပါဒန္တိ၊ကား။ နိပ္ဖတ္တိပရိယာယေန၊နိပ္ဖတ္တိပရိယာယ်ဖြစ်သော။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေနဝါ၊ ပြီးပြည့်စုံခြင်းအနက်အားဖြင့်ရင်း။ ဧတေယ၊ ဤတန်းခိုးဖြင့်။ သတ္တာ၊တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်ကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ဝုဒ္ဓါ၊ပွါးစီးကြီးမြင့်ကုန်သည်။ဥက္ကံသဂတာ၊လွန်ကဲထူးမြတ်သောတရားသို့ရောက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဣမိနာပရိယာယေနဝါ၊ဤသို့သောပရိယာယ်ဖြင့်ရင်း။ဣဒ္ဓိတိ၊ဣဒ္ဓိဟူ၍။သင်္ခံ၊ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့။ ဂတာနံ၊ရောက်ကုန်သော။ အဘိညာစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ၊အဘိညာဉ်စိတ်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ၊ဆန္ဒအဓိပတိရှိသောသမာဓိ မြတ်သောသမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊တည်ရာဖြစ်သောအနက်အားဖြင့်။ပါဒဘူတံ၊အခြေပါဒဖြစ်၍ဖြစ်သော။သေသစိတ္တစေတသိကရာသိံ၊ ကြွင်းသောစိတ်စေတသိက်တရားအစုကို။ဣတိအတ္ထော၊ဤကားအနက်။ဟိသစ္စံ၊၏။ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ။ပ။ဋ္ဌေါတိ၊၍။ဧတံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ကား။တထာ၊ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောအပြားဖြင့်။ ဘူတဿ၊ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ရင်း။ပ။ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ရင်း။ ။(ပါဒဘူတန္တိ ဣမိနာဝိသုံသမာသယောဇနာဝသေနပနယောပုဗ္ဗေဣဒ္ဓိပါဒဋ္ဌောပါဒသဒ္ဒဿဥပါယတ္ထတံဂဟေတွာယထာယုတ္တောဝုတ္တော၊ သောဝက္ခမာနာနံပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ ကတ္တုကြရဏိဒ္ဓိဘာဝံဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေဝါဝုတ္တောဟိဆန္ဒာဒိဟိဣဒ္ဓိပါဒေဟိသာဓေတဗ္ဗာယဝုဒ္ဓိယာကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ ဆန္ဒာဒိနဥ္စကရဏိဒ္ဓိဘာဝံ သန္ဓာယဝုတ္တောတိဝေဒိတဗ္ဗော။ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေဝီရိယသမာဓိပဓာနသံခါရသမန္နာဂတန္တိဒွိက္ခတ္တုံဝီရိယံအာဂတံ။တတ္ထပုရိမံသမာဓိဝိသေသနံဝီရိယာဓိပတိသမာဓိဝီရိယသမာဓီတိ၊ဒုတိယံသမန္နာဂမင်္ဂဒဿနံ။ ဒွေယေဝဟိ သဗ္ဗတ္ထသမန္နာဂမင်္ဂါနိ သမာဓိပဓာနသင်္ခါရောစ၊ ဆန္ဒာဒယောသမာဓိဝိသေသနာနိ၊ ပဓာနသင်္ခါရောပန ပဓာနဝစနေနေဝ ဝိသေသိတော၊ နဆန္ဒာဒီဟိတိဣဓဝီရိယာဓိပတိတာ ပဓာနသင်္ခါရဿဝုတ္တာဟောတိ။ ဝီရိယဉ္စသမာဓိံဝိသေသေတွာ ဌိတမေဝသမန္နာဂမင်္ဂဝသေနပဓါနသင်္ခါရဝစနေနဝုတ္တန္တိ နာပိဒွိဟိဝီရိယေဟိသမန္နာဂမောဝုတ္တောဟောတီတိ။ ယသ္မာပနဆန္ဒာဒီဟိ ဝိသိဋ္ဌောသမာဓိ။ တထာဝိ

သိဒ္ဓေနေဝစတေနသမ္ပယုတ္တောပဓာနသင်္ခါရောသေသဓမ္မာစ။တဿာ
သမာဓိဝိသေသနာနံဝသေနစတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါဝုတ္တာ။ ဝိသေသနဘာ
ဝေါစဆန္ဒာဒီနံ တံတံအဝသာယနဝသေနဟောတီတိ ဆန္ဒသမာဓိ။ပ။
ဣဒ္ဓိပါဒန္တိ ဧတ္ထ နိဿယတ္ထေပိ ပါဒသဒ္ဒေဥပါယဋ္ဌေနဆန္ဒာဒီနံ ဣဒ္ဓိပါဒ
တာဝုတ္တာဟောတိ။ တေနေဝ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပါ
ဒါဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါတိအာဒိနာဆန္ဒာဒီနမေဝ ဣဒ္ဓိပါဒတာဝုတ္တာ။ ပဉှာပုစ္ဆ
ကေစစတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါ ဣဓဘိက္ခုဆန္ဒသမာဓိတိအာဒိနာဝ ဥဒ္ဒေသံ
ကတွာပိ ပုနဆန္ဒာဒီနံယေဝ ကုသလာဒိဘာဝေါဝိဘတ္တောတိ ဥပါယိဒ္ဓိ
ပါဒဒဿနတ္ထမေဝဟိ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ၊ အညထာစတုဗ္ဗိ
ဓတာနဟောတီတိ။ အယမေတ္ထ ပါဠိဝသေန အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိ
တဗ္ဗော။ ။ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်းမူလဋီကာ။ ။ပါဒဘူတန္တိဣမိနာ၊ဖြင့်။ ဝိ
သုံ၊ဣဒ္ဓိဝေပါဒေါဣဒ္ဓိပါဒေါဟူသောအဝဓာရဏကမ္မဓာရယ်သမာသ်
မှအသီးပြု၍။ သမာသယောဇနာဝသေန၊ ဣဒ္ဓိယာပါဒေါဣဒ္ဓိပါဒေါဟူ
၍ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်အားဖြင့်ယှဉ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ ပါဒ
သဒ္ဒဿ၊၏။ ဥပါယတ္ထတံ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းဟူသောအနက်ရှိသည်
၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ ယောဣဒ္ဓိပါဒဓမ္မော၊အကြင်ဣဒ္ဓိပါဒသဒ္ဒါ၏
အနက်ကို။ ယထာယုတ္တော၊သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ဝါ၊သင့်သည်အ
လျောက်။အာစရိယေန၊သည်။ဝုတ္တော၊၏။ သောဣဒ္ဓိပါဒဓမ္မော၊ကို။ဝက္ခ
မာနာနံ၊ဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ၊ရအပ်သောတ
ရားထိုတရားရှေးအဘို့ဖြစ်ကုန်သော်တရားတို့၏။ ကတ္တုကရဏိဒ္ဓိဘာ
ဝံ၊ကတ္တားကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။အာ
စရိယေန၊သည်။ ဝုတ္တော၊၏။ဝါ၊ကား။ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ၊ဥတ္တရစူဠ
ဘာဇနီယပါဠိ၌။ ဝုတ္တေဟိ၊ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံသ
ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာယ၊ပြီးစေအပ်
သော။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ပွါးစီးကြီးမြင့်ခြင်း၏။ ကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ၊ ကတ္တားဖြစ်သော
ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကိုဎင်း။ဆန္ဒာဒီနံ၊ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံသတို့၏။ကရဏိဒ္ဓိဘာ
ဝဉ္စ၊ကရိုဏ်းဖြစ်သောဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကိုဎင်း။ သန္ဓာယ၊၍။ ဝုတ္တော၊၏။ ဣ
တိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ၊၌။ ဝီရိယသမာဓိပဓာန
သင်္ခါရသမန္နာဂတန္တိ၊ဟူ၍။ ဒွိက္ခတ္တုံ၊နှစ်ကြိမ်။ဝီရိယံ၊ဝီရိယသည်။ဝါ၊
ဝီရိယကိုဟောသောသဒ္ဒါသည်။အာဂတံ၊လာ၏။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးသော

ဝီရိယတို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သောဝီရိယသည်။ ဝီရိယာဓိပ္ပတိ၊ ဝီရိယဟူ
သောအဓိပတိရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိတည်း။ ဝီရိယသမာဓိ၊ ဝီရိယဟူ
သောအဓိပတိရှိသောသမာဓိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဓိဝိသေသနံ၊ သမာဓိ၏
ဝိသေသနသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဝီရိယသည်။ သမန္နာဂမင်
ဒဿနံ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်းကိုပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ
သစ္စံ၊ ၏။ သမာဓိ၊ ငင်း။ ပဓာနသင်္ခါရောစ၊ မြတ်သောဝီရိယဟုဆိုအပ်
သောသင်္ခါရငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေယေဝ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့သည်သာ
လျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၌။ သမန္နာဂမင်္ဂါနိ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏
အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒဝီရိယ
စိတ္တဝီမံသတို့သည်ကား။ သမာဓိဝိသေသနာနိ၊ သမာဓိ၏ဝိသေသန
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ပဓာနသင်္ခါရော၊ မြတ်သော
ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရသည်။ ပဓာနဝစနေနေဝ၊ ပဓာနသဒ္ဒါ
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသေသိတော၊ အထူးပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆန္ဒာဒိ
ဟိ၊ ဆန္ဒစိတ္တဝီရိယဝီမံသတို့ဖြင့်။ ဝိသေသိတော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မ
ဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဝီရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသ၌။ ပဓာနသင်္ခါ
ရဿ၊ ပဓာနသင်္ခါရ၏။ ဝီရိယာဓိပ္ပတိတာ၊ ဝီရိယဟူသောအကြီးအမှူး
ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
စ၊ ထိုမှတပါး။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဋ္ဌိတမေဝ၊ တည်သည်
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝီရိယံ၊ ကို။ သမန္နာဂမင်္ဂဝသေန၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အ
ကြောင်း အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဓာနသင်္ခါရ ဝစနေန၊ ပဓာနသင်္ခါရ
သဒ္ဒါဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်
သော။ ဝီရိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂမော၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝုတ္တော၊
သည်။ နာပိ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤရွေ့စကားတရပ်တည်း။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သည်။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ ဆန္ဒဝီရိယ
စိတ္တဝီမံသတို့သည်။ ဝိသိဋ္ဌော၊ အထူးပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ
ဝိသိဋ္ဌေနေဝ၊ ထိုဆန္ဒစသည်တို့သည် အထူးပြုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်
သော။ တေနစ၊ ထိုသမာဓိနှင့်လည်း။ ပဓာနသင်္ခါရော၊ သည်။ သမ္ပ
ယုတ္တော၊ အညီအညွတ် ယှဉ်ပြုဒါဒတာစသောအပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သေသဓမ္မာစ၊ ပဓာနသင်္ခါရမှကြွင်းသောတရားတို့သည်
လည်း။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာ

ဓိဝိသေသနာနံ၊ သမာဓိ၏ဝိသေသနဖြစ်ကုန်သော ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံ
သတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊တို့ကို။ ဘဂဝ
တာ၊သည်။ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဆန္ဒာဒိနံ၊ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံ
သတို့၏။ဝိသေသနဘာဝေါ၊ဝိသေသနအဖြစ်သည်။ တံတံအဓိပတိယ
နဝသေန၊ထိုထိုသမာဓိ၏မှီရာကိုးကွယ်ရာအဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဟော
တိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ
ဣဒ္ဓိပါဒန္တိဧတ္ထ၊၌။ ပါဒသဒ္ဒေ၊ ပါဒသဒ္ဒါသည်။ နိဿယတ္ထေ၊ မှီရာဟူ
သောအနက်ရှိသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဥပါယဋ္ဌေန၊ ရခြင်း၏အ
ကြောင်းဟူသောအနက်ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒိနံ၊တို့၏။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ဣဒ္ဓိပါဒအ
ဖြစ်သည်။ဘဂဝတာ၊သည်။ဝုတ္တာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။တေနေဝ၊ထိုသို့
ဆန္ဒအစရှိသည်တို့၏ ရခြင်း၏အကြောင်းဟူသော အနက်သဘော၏
အဖြစ်ဖြင့်ဣဒ္ဓိပါဒအဖြစ်ကိုအလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။
ဥတ္တရစူဠဘာဇနိယေ၊၌။ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါတိ အာဒိနာ၊
ဖြင့်။ဆန္ဒာဒိနမေဝ၊တို့၏သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ကို။ ဘဂဝတာ၊သည်။
ဝုတ္တာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပဉှာပုစ္ဆကေစ၊၌လည်း။ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါ
ဣဓဘိက္ခု၊ဆန္ဒသမာဓိတိအာဒိနာ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဒေသံ၊ အကျဉ်းပြ
ခြင်းကို။ကတွာပိ၊၍လည်း။ပုန၊တဖန်။ ဆန္ဒာဒိနံယေဝ၊တို့၏သာလျှင်။
ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ကို။ ဘဂဝတာ၊သည်။ဝိဘတ္တော၊အပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊
၏။ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့ကိုအကြီးအမှူးပြု
၍ဖြစ်စေအပ်သောသမာဓိနှင့်ယှဉ်သော ဆန္ဒအစရှိသည်တို့၏ ဣဒ္ဓိကို
ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။
နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ၊မှီရာဖြစ်သောဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုပြခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ကတံ၊၏။ အညထာအညသ္မိံ ပကာရေ၊တပါးသောသက်သက်
ဣဒ္ဓိသမ္ပယုတ်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့၏အစွမ်းဖြင့် ဣဒ္ဓိပါဒ်၏အ
ဖြစ်ဟူသောအပြားကို။ဂယှမာနေ၊ယူအပ်သည်ရှိသော်။စတုဗ္ဗိဓတာ၊
လေးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဣတိ၊ဤသို့သိ
အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသ၌။ ပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံအတ္ထဝိနိစ္ဆ
ယော၊ဤအနက်၏ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောစကားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ (ဤကားရင်းငိုကာနက်)။ ။(ယောပနဣဒ္ဓိယာပါဒေါဣဒ္ဓိပါဒေါတိ
ဧဝံသမာသယောဇနာဝသေန ပါဒဿ ဥပါယတ္ထတံဂဟေတွာ ဣဒ္ဓိပါ

ဒဗ္ဗော ဝဂ္ဂော၊ သောပဋိလာဘာ ပုဗ္ဗဘာဂါနံ ကတ္တု၊ ကရဏိဒ္ဓိဘာဝံ ဆန္ဒိဒ္ဓိပ္ပါဒေါတိအာဒိနာအဘိဓမ္မေအာဂတတ္တာဆန္ဒာဒိဟိဇ္ဈာဒ္ဓိပ္ပါဒေဟိ သာဓေတဗ္ဗာယဇ္ဈိဒ္ဓိယာကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ ဆန္ဒာဒီနံကရဏိဒ္ဓိဘာဝဥ္စသန္ဓာ ယဝဂ္ဂော်တိဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ဤငိုကာ)။ ။(ဝိရိယိဒ္ဓိပ္ပါဒဠ္ဌ။ဝိရိယာသမာ ဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံဟု ဝိရိယနှစ်ကြိမ်လာ၏။ ထိုနှစ်ပါးအထူး အဘယ်နည်း။ တတ္ထပုရိမံသမာဓိဝိသေသနံ ဝိရိယာဓိပတိသမာဓိဝိရိ ယာသမာဓိတိ။ဒုတိယံသမန္နာဂမင်္ဂဒဿနံ၊ထိုစကားဆိုသင့်၏။ သမာဓိ ဝှင်းပဓာနသင်္ခါရဝှင်း။ဤနှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်ခပ်သိမ်းသော်ဇ္ဈဒ္ဓိပ္ပါဒ် တို့၌၊သမန္နာဂမင်္ဂဖြစ်ကုန်သတည်း။ဆန္ဒစသည်တို့သည် အသုံးမကျပြီ လောဟူမူ။ဆန္ဒာဒယောသမာဓိဝိသေသနာနိ၊ဝှင်း။ယင်းသို့သော်လည်း ဝိရိယနှစ်ပါးကိုပင် ဝိရိယာဓိပတိဟု ဆိုရမည်လောဟု၊ ကား။ ပဓာန သင်္ခါရောပနပဓာနဝစနေနေဝ ဝိသေသိတော၊ နဆန္ဒာဒိဟိတိ နဇ္ဈာဓ ဝိရိယာဓိပတိတာပဓာနသင်္ခါရဿဝုတ္တာဟောတိ၊ဝှင်း။ယင်းသို့သော် လည်းပဓာနသင်္ခါရဝိရိယ။ ။သမာဓိကိုအထူးပြုသောဝိရိယာဓိပတိ ဤနှစ်ပါးသော ဝိရိယဖြင့် သမန္နာဂမင်္ဂကိုဆို၏။ ဟုမရောက်လောဟု၊ ကား။ ဝိရိယဥ္စသမာဓိ ဝိသေသေတွာ ဠိတမေဝသမန္နာဂမင်္ဂ ဝသေန ပဓာနသင်္ခါရဝစနေနဝုတ္တန္တိ နာဝိဒ္ဓိဟိဝိရိယေဟိသမန္နာဂမောဝုတ္တော ဟောတိတိ၊ဝှင်း။ ။အဘယ်တရားတို့၏အစွမ်းဖြင့်လေးပါးကုန်သော ဇ္ဈဒ္ဓိပ္ပါဒ်တို့ကိုဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ သမာဓိဝိသေသနာနံ ဝသေနစတ္တာ ရော ဇ္ဈဒ္ဓိပ္ပါဒါဝုတ္တာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာပန ဆန္ဒာဒိဟိ ဝိ သိဋ္ဌောသမာဓိ၊ တထာဝိသိဋ္ဌေနေဝစတေနသမ္ပယုတ္တော ပဓာနသင်္ခါ ရော။သေသဓမ္မာစတဿော၊ဝှင်း။ဝိသေသနဝိသေသျဘာဒဘာဇျနှစ်ပါး တို့တွင် အခြားအရာ၌ ဝိသေသျဘာဇျ ပြဋ္ဌာန်းသည် မဟုတ်လောဟု၊ ကား။ ဝိသေသနဘာဝေါစဆန္ဒာဒိနံ့တန္တံ့အဝဿယနဝသေန ဟော တိတိ၊ဝှင်း။ဤသည်ကားပါဠိအားဖြင့်ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားတည်း။ ။ ဆန္ဒစသည်တို့၏လည်း ဇ္ဈဒ္ဓိပ္ပါဒအဖြစ်ကိုပြခြင်း၌အထဝါစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။အထဝါ၊တနည်းဆိုအံ့။အနေန၊ဤဆန္ဒစသောအကြောင်း တရားဖြင့်။ဇ္ဈဒ္ဓိ၊လိုအပ်တောင့်တအပ်သောဇ္ဈဒ္ဓိသို့။ပဇ္ဇတေ၊ရောက်အပ် ၏။ဇ္ဈတိတသ္မာ၊ထိုသို့ရောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊၏။ပါပု ဏိယတိ၊ရောက်အပ်၏။ဇ္ဈတိအတ္ထော၊နက်။ဇ္ဈဒ္ဓိယာ၊၏။ ပါဒေါ၊ရောက်

ကြောင်း။ဣဒ္ဓိပ္ပါဒေါ၊ကြောင်း။ ဧတံ၊ဤဣဒ္ဓိပ္ပါဒါဟူသောအမည်သည်။ ဆန္ဒာဒီနံ၊တို့၏။ အဓိဝစနံ၊တည်း။ ယထာဟ၊ကား။ ဆန္ဒဋ္ဌေ။ပ။ဣဒ္ဓိပ္ပါဒေါတိ၊၍။ အာဟ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဘိက္ခု၊သည်။ ဆန္ဒံ၊ကတ္တုကာမျတာဆန္ဒကို။ နိဿာယ၊၍။ သမာဓိံ၊ကို။ စေလဘတိ၊အံ့။ စိတ္တဿ၊၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ဧကဂ္ဂတာကို။ စေလဘတိ၊အံ့။ အယံ၊ ဤဆန္ဒကိုအခြေပြု၍ရအပ်သောသမာဓိကို။ဆန္ဒသမာဓိ၊ဓိဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။သောဘိက္ခု၊သည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့ကို။ပ။ပဒဟတိ၊အားထုတ်၏။ ဣမေ၊ဤသမပဓာန်လုံ့လတို့ကို။ ပဓာနသင်္ခါရာ၊တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ အယဉ္စဆန္ဒော၊ဤဆန္ဒသည်ဇင်း။ အယဉ္စဆန္ဒသမာဓိ၊ ဤဆန္ဒဖြင့်အထူးပြုအပ်သောသမာဓိသည်ဇင်း။ ဣမေစပဓာနသင်္ခါရာ၊ ဤမြတ်သောသင်္ခါရတို့သည်ဇင်း။ သန္တိ၊ကုန်၏။ဘိက္ခဝေ၊သို့။ အယံ၊ဤသမာဓိပဓာနသင်္ခါရတို့၏နိဿယဥပါယဖြစ်သောဆန္ဒကို။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတောဣဒ္ဓိပ္ပါဒေါတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ သေသိဒ္ဓိပ္ပါဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောဣဒ္ဓိပ္ပါဒ်တို့၌လည်း။ဧဝံ၊ဤအတူ။အတ္ထော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။ (အထဝါစသဖြင့်၊ပါဒသဒ္ဒါသည် နိဿယအနက်ရှိသော်လည်း ဆန္ဒစသည်တို့၏ဣဒ္ဓိပ္ပါဒ်၏အဖြစ်ကို ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်လျှင်၊ အဘိဓမ္မာဥတ္တရရူဋ္ဌဘာဇနီယ၌။ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပ္ပါဒါ ဆန္ဒိပ္ပါဒေါစသဖြင့် ဆန္ဒစသည်တို့၏သာ ဣဒ္ဓိပ္ပါဒအဖြစ်ကို ဆိုအပ်သည်တကား။ ပဋ္ဌာပုတ္ထကာ၌လည်း စတ္တာရောဣဒ္ဓိပ္ပါဒါဣဓဘိက္ခုဆန္ဒသမာဓိအစရှိသဖြင့် ဥဒ္ဒေသကိုပြုပြီး၍လည်းတဘန်ဆန္ဒစသည်တို့၏သာလျှင်ကုသိုလ်စသည်တို့၏အဖြစ်ကိုဝေဘန်အပ်၏။ထို့ကြောင့်လျှင် ဆန္ဒစသည်တို့၏သာဣဒ္ဓိပ္ပါဒ်အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။ဆန္ဒစသည်ကား ဥပါယိဒ္ဓိမဟုတ်လော၊ ဤ၌နိဿယိဒ္ဓိကိုပြသည်မဟုတ်လောဟူ၊ကား။ဥပ္ပါယိဒ္ဓိပ္ပါဒဒဿနတ္ထမေဝဟိသုတ္တေအဘိဓမ္မေစနိဿယိဒ္ဓိပ္ပါဒဒဿနံကတံ၊အညထာစတုဗ္ဗိဓတာနပေါဟာတီတိ၊ဇင်း။ ပဌမိဒ္ဓိပါဒ၌ဆိုအပ်သောဆန္ဒစသည်ကို နိဂုမ်းအားဖြင့်ဣတိအယဉ္စ။ပ။သင်္ခါရာဟူပြီး၍။ပဌမိဒ္ဓိပ္ပါဒကို၊ အပြီးအုပ်ခြင်း၌ အယံဝုစ္စတိ။ပ။ပ္ပါဒေါတိဟူသည်)။ ။အဋ္ဌပဒါနီတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒီနိ၊ ဆန္ဒနှင့်သမာဓိဝိရိယနှင့်သမာဓိစိတ္တနှင့်သမာဓိ ဝိမံသနှင့်သမာဓိလေးစုံကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးတရားတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။

(ဝုတ္တဉ္စေတံသည့်နည်းတူ)။ပ။ဆန္ဒော၊သည်။နသမာဓိ၊သမာဓိမမည်။ သမာဓိ၊သမာဓိသည်။ နဆန္ဒော၊ဆန္ဒမမည်။ဆန္ဒော၊သည်။ အညော၊ တပါး။သမာဓိ၊သည်။အညော၊တပါး။ပ။ဣဒ္ဓိယာ၊၏။ ဣမာနိအဋ္ဌပဒါနိ၊ ဤလေးရပ်ရှစ်ပါး အကြောင်းတရားတို့သည်။ပ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဧတ္ထ၊ဤပါဠိတော်၌။ဣဒ္ဓိံ၊ကို။ဥပ္ပါဒေတုကာမတာ၊ဖြစ်စေလိုသည့်၏အဖြစ်ဟူသော။ဆန္ဒော၊သည်။သမာဓိနာ၊နှင့်။ဧကတော တပေါင်းတချက်တည်း။နိယုတ္တော၀၊ယှဉ်တွဲသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ငှါ။သံဝတ္တတိ၊၏။ ဝီရိယာဒယော၊တို့သည်။တထာ၊ထိုအတူတည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ဣမာနိအဋ္ဌ၊ဤရှစ်ပါးတို့ကို။ ပဒါနိ၊အကြောင်းတို့ဟူ၍။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ။(ဆန္ဒာဒိနိ အဋ္ဌာတိဆန္ဒသမာဓိ ဝီရိယသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝိမံသာသမာဓိတိဧဝံ ဆန္ဒာဒိနိအဋ္ဌ၊ဋီကာ။ထိုသို့သော်ဤလေးဌာနတို့၌လည်း သမာဓိသည်။ သမာဓိသာမဟုတ်လော၊ အသို့အဋ္ဌဖြစ်သနည်း။ တထာပိဣဒ္ဓိဥပ္ပါဒေတုကာမတာဆန္ဒသဟိတောဝသမာဓိဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယသံဝတ္တတိ၊ နကေဝလော။ ဧဝံဝီရိယသမာဓိအာဒယောပိ၊ တသ္မာဆန္ဒာဒိ သဟိတာဧတေစတ္တာရောစသမာဓိ။ ဆန္ဒာဒယောစ စတ္တာရောတိအဋ္ဌ၊၎င်း။ အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ထိုရှစ်ပါးတို့ကိုပါဒဟူသနည်း။ပဇ္ဇတိဣဒ္ဓိဧတေဟိ ပါပုဏိယတိသယံပဇ္ဇန္တိ ဣဒ္ဓိလာဘာယ သပဇ္ဇန္တိတိ ပဒါနိတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧတေနာဟဣဒ္ဓိလာဘာယသံဝတ္တန္တီတိ၊၎င်း။ ပါဠိတော်၌ဆန္ဒောနသမာဓိစသော စကားသည် အဘယ်ကိုပြသည်စကားနည်း။ ယံပနပါဠိယံ ဆန္ဒောနသမာဓီတိအာဒိ၊ တံယဒိပိ ဆန္ဒာဒယော သမာဓိသဟိတာဝ ဣဒ္ဓိံ နိပ္ဖါဒေန္တိ၊ တထာပိဝိသုံနေသံပဒဘာဝဒဿနံ၊၎င်း)။ ။သောဠသ သမူလာနီတိဣမိနာ၊ဖြင့်။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊အကြောင်းတို့ဖြင့်။စိတ္တဿ၊၏။ အာနေဉ္ဇတာ၊တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။(ဝုတ္တဉ္စေတံစသည်ထင်ပြီ)။ဣဒ္ဓိယာ၊၏။ မူလာနိ၊တို့သည်။ကတိ၊အဘယ်မျှတို့နည်း။မူလာနိ၊တို့သည်။ သောဠသ၊တို့တည်း။အနောဏတံ၊ဝီရိယသည်ချီးပင့်အားပေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မတွန့်မဆုတ်သော။စိတ္တံ၊သည်။ကောသဇ္ဇေ၊ပျင်းသောသူ၏အဖြစ်ကြောင့်။နဣဉ္ဇတိ၊မတုန်မလှုပ်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အာနေဉ္ဇံ၊မည်၏။အနုဏ္ဏတံ၊ မပျံ့လွင့်သော။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ကြောင့်။ပ။ အနဘိနတံ၊အဘိသင်္ဂအားဖြင့်မ

ညွတ်သော။ ဝါ၊မတပ်သော။ပ။ အနုပဏာတံ၊ကောဓအားဖြင့်မျက်နှာမလွဲသော။ ဝါ၊မပြစ်မှားသော။ပ။ (အနိဿိတံ။အဟံမမဟု ဒိဋ္ဌိနိဿယအားဖြင့်မှီသော။ပ။ အပဋိဗဒ္ဓံ၊ဆန္ဒရာဂအားဖြင့်မတွဲအပ်သော။ ။ရာဂေါကေဝလံ အာသတ္တိမတ္တံ၊ ဆန္ဒရာဂေါပန ဗဟလကိလေသော။ တထာဟိဿနူ ရေဋ္ဌတံပိအာရမ္မဏံပဋိဗန္ဓမေဝ၊ ဋင်း)။ပ။ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊အထူးသဖြင့်လွတ်သော။စိတ္တံ၊ဈာန်စိတ်သည်။ ။ကာမရာဂပဋိပက္ခတာယာဟကာမရာဂေတိ။ ။ပ။ဝိသံယုတ္တံ၊လေးပါးသောယောဂတို့နှင့်မယှဉ်သော။ပ။ဝိပရိယာဒိဂတံ၊ကိလေသာဟူသောအပိုင်းအခြားကင်းကြောင်းကျင့်သော။ပ။ဧကတ္တဂတံ၊တခုတည်းသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သို့ကပ်သော။ဝါ၊ဧကဂ္ဂတာသို့ကပ်သော။ပ။နာနတ္တကိလေသေ၊အထူးထူးသောသဘောရှိသော ကိလေသာကြောင့်။ပ။ သဒ္ဓါယ၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ထောက်ပင့်အပ်သော။ပ။ ဩဘာသဂတံ၊ ပညာအရောင်အလင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။စိတ္တံ၊သည်။အဝိဇ္ဇန္ဓကာရေ၊ကြောင့်။ပ။ဈာနိယာ၊၏။ ဈာမာနိသောဠသမူလာနိ၊တို့သည်။ပ။ သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။ဧသဧသောအတ္ထော၊ ကောသဇ္ဇစသောပဋိပက္ခကြောင့် စိတ်၏တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအနက်သည်။ ဧဝံသမာဟိတေစိတ္တေတိအာဒိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သိဒ္ဓေါယေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တိယာပကာသနဝသေနဒဿိတတ္တာ၊ဟိတ်။ ကာမဥ္စပောတိ။အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင့်။ပန၊ထိုသို့ပြီးသော်လည်း။ ပဥ္စမဇ္ဈာနာဒီနံ၊တို့၏။ ဈာနိယာ၊၏။ ဘူမိပါဒပဒမူလဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဘူမိပါဒပဒကိုပြခြင်းအလျှင်းဖြင့် ဤသည်တို့ကား မူလမည်ကုန်၏ဟု မူလအဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊တဘန်။ ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်၏။ ။(ပုနဝုတ္တောတိဈာနိယာဘူမိပါဒ ပဒဒဿနပသင်္ဂေန ဈာမာနိမူလာနိ နာမာတိ မူလဘာဝဒဿနတ္ထံပုနဝုတ္တော၊ဋင်း)။ စ၊တနည်းလည်း။ ပုရိမော၊သဒ္ဓါဒိဟိပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ဤသို့စသဖြင့် ရှေး၌ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသောနယသည်။သုတ္တေသု၊တို့၌။အာဂတနယော၊လာသောနည်းတည်း။ အယံ၊ ဤသို့ယခုတဆဲ့ခြောက်ပါးအပြားဖြင့် ပြအပ်သော နည်းသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ အာဂတနယော၊တည်း။ ဈာတိ၊သို့။ ဥဘယတ္ထ၊နှစ်ပါးတို့၌။ အသံမောဟတ္ထမ္ပိ၊ မတွေမဝေ စိမ့်သောငှါလည်း။ ပုန၊ ဘန်၊ ဝုတ္တော၊၏။ ။(သုတ်နည်းပဋိသမ္ဘိဒါနည်းကိုပြသည်ရှိသော်။ ထိုနှစ်

ပါး၌မတွေ့မဝေဖြစ်တော့သည်။နှစ်ပါးကိုမပြသော်ကား တွေ့ဝေခြင်းဖြစ်တော့မည်ဟုနှလုံးပိုက်၍ဥဘယတ္ထစသည်ကိုမိန့်သည်။ ။ဉာဏေနအဓိဋ္ဌဟန္တော့ဘာတိ၊ကား။သွာယံသောအယံဘိက္ခု၊သည်။ ဇာနိုယာ၊၏။ ဘူမိပါဒပဒမူလဘူတော၊ ဘူမိပါဒပဒမူလဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓေတေဓမ္မေ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောတရားအပေါင်းတို့ကို။ သမ္ပာဒေတွာ၊ပြည့်စုံစေ၍။ အဘိညာပါဒကာ၊အဘိညာဉ်၏အခြေဖြစ်သော။ ဈာန်၊စတုတ္ထဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ထိုဈာန်မှထ၍။ သတံ၊အရာသောကိုယ်ကို။သစေဇ္ဇာ့ဘွတိ၊အံ့။သတံပဟောမိသတံပဟောမိတိ၊ဟူ၍။ ပရိကမ္မံ၊ကာမာဝစရစိတ်ဖြင့်ကြံခြင်းဟူသောပရိကံကို။ ကတွာ၊၍။ပုန၊တဘန်။ အဘိညာပါဒကာ၊သော။ဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ဓိဋ္ဌာန်၏။အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊အဓိဋ္ဌာန်စိတ်နှင့်။ဝါ၊သတံပဟောမိသဟဿံ ပဟောမိဟုရှေးဦးဆင်ခြင်၍ဝင်စားသောအဘိညာဉ်စိတ်နှင့်။သဟယေဝ၊တကွပင်လျှင်။သတံ၊အရာသောကိုယ်သည်။ဟောတိ၊၏။သဟဿာဒိသုပိ၊ သဟဿအစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဧဝံ၊ဤသို့ဓိဋ္ဌာန်တိုင်း။ သစေနဇ္ဇာတိ၊အကယ်၍မပြီးသည်ဖြစ်အံ့။ပုန၊တဘန်။ပရိကမ္မံ၊ကို။ကတွာ၊၍။ ဒုတိယမ္ပိ၊နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ သံယုတ္တနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်ဖြင့်။ ဒွေဝါရံ၊နှစ်ကြိမ်ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဉာဏေနအဓိဋ္ဌဟန္တော့ဟူ၍။ ကထံပနာယံ ဧဝံဟောတိဟူသောဤဝါကျ၌။ ရှေးမိမိဆိုအပ်ပြီးပုဒ်ကိုထုတ်၏။ အဘယ်ငှါထုတ်သနည်း။အဓိဋ္ဌာနဝိဓိကိုပြခြင်းငှါတည်း။ ပရိကမ္မံကတွာ၌ပါဒကဈာန်မှထ၍ ကာမာဝစရစိတ်ဖြင့် သတံပဟောမိသဟဿံပဟောမိ စသောနည်းဖြင့် ကြံခြင်းပင်လျှင် ဤ၌ပရိကမ္မကရဏမည်၏။ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လျှင်အာဝဇ္ဇနမည်၏။ဒုတိယမ္ပိ၌ပိသဒ္ဒါဖြင့်တတိယမ္ပိတတောဘိယျောပိဟူသော အနက်ကိုပြ၏။ ဧကဝါရံဒွေဝါရံဟူသော၌စကားကိုလည်း။နိဒဿနတ္တဟုမှတ်အပ်၏)။ ။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ပါဒကဈာနစိတ္တံ၊ပါဒကဈာန်စိတ်သည်။နိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူသောအာရုံရှိ၏။ပရိကမ္မစိတ္တာနိ၊ပရိကံစိတ်တို့သည်။သတာရမ္မဏာနိဝါ၊ ဘန်ဆင်းအပ်သော အရာသော ကိုယ်ဟူသော အာရုံရှိ

ကုန်သည့်ဖင်း။ သဟာသာရမ္မဏာနိ ဝါ၊ ဘန်ဆင်းအပ်သောအထောင်သောကိုယ်ဟူသောအာရုံရှိကုန်သည့်ဖင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဤ၌သတံဟောမိစသောနည်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တခုတခုသော ပရိကံစိတ်၏သတအာရုံရှိသည့်၏အဖြစ် သဟာသအာရုံရှိသည့်၏ အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ခေါ၊စင်စစ်။တာနိ၊ထိုအရာအထောင်သောကိုယ်တို့ကို။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ မိမိသည် ကြံအပ်သောအဆင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရမ္မဏံကရောန္တိ၊ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊သတ္တပညတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ၁အာရမ္မဏံ ကရောန္တိ၊ အာရုံမပြုကုန်။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တမ္ပိ၊ အဘိညာဉ်စိတ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုပရိကံစိတ်အတူပင်လျှင်။သတာရမ္မဏံဝါ၊အရာသောကိုယ်လျှင်အာရုံရှိသည့်လည်း။ဟောတိ၊၏။သဘာသာရမ္မဏံဝါ၊သည့်လည်း။ဟောတိ၊၏။တံအဓိဋ္ဌာနစိတ္တံ၊ထိုအဘိညာဉ်စိတ်သည်။ပုဗ္ဗေ၊၌။ဝုတ္တံ၊သော။အပ္ပနာစိတ္တံ၊အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်၏လက်ဦးရစ အပ္ပနာစိတ်သည်။ ကေမေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဣဓဝ၊ဖြစ်၏သို့။ဂေါတြဘူအနန္တရံ၊မှဲ၌။ကေမေဝ၊လျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ (ဣဓဝသဒ္ဒါကိုအဘိညာဉ်စိတ်၏ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်၏ပဌမအပ္ပနာစိတ်နှင့်တကြိမ်ဖြစ်ခြင်းတူသောအားဖြင့်သာ ဆိုသည်။ ထိုအဘိညာဉ်စိတ်၏အပ္ပနာမဟုတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ဆိုသည်မဟုတ်)။ ။ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနိကဖြစ်အံ့။ အာဝဇ္ဇိတ္ဖွာဉာဏေနအဓိဋ္ဌာတိဟူသောပဋိသမ္ဘိဒါစကားသည်အသို့သင့်အံ့နည်းဟု၊ကား။ယမ္ပိဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၏။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ ပကတိယာ။ပ။ပဋ္ဌကောတိ၊ဟူသော။ယမ္ပိ၊အကြင်စကားကိုလည်း။ဝုတ္တံ၊၏။တတြာပိ၊ထိုပဋိသမ္ဘိဒါ၌လည်း။ အာဝဇ္ဇတိတိဣဒံ၊ ဗဟုကံအာဝဇ္ဇတိ ဟူသောဤပါဌ်ကို။ ပရိကမ္မဝသေနဝ၊ သတံဟောမိသဟာသံဟောမိဟုပရိကံပြုသောကာမာဝစရစိတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ဝုတ္တံ၊၏။ နအာဝဇ္ဇနဝသေနဟုလွှန်။ အာဝဇ္ဇိတ္ဖွာဉာဏေနအဓိဋ္ဌာတိတိဣဒံ၊ ကို။ အဘိညာဉာဏဝသေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ (နပရိကမ္မစိတ္တသမ္ပယုတ္တသအညာသဝါကာမာဝစရသဉာဏသဝသေန၊ နဟိတသတာဒိသော အာနုဘာဝေါအတ္ထိတိ)။ ။တသ္မာ၊ ထိုသို့အပ္ပနာပတ္တအဘိညာဉ်ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်သာအဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သောကြောင့်။ ။(ဤသို့အဓိဋ္ဌာန်အစဉ်တည်းဟု

ပြုလို၍ ဗဟုကံအာဝဇ္ဇတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပရိကမ္မစိတ္တေဟိ။ (ထည့်)။ပရိကံပြုသေါကာမာဝစရစိတ်တို့ဖြင့်။ဗဟုကံ၊သတသဟဿ စသားအများကို။အာဝဇ္ဇတိ၊ကြံ၍။ဝါ၊ဆင်ခြင်၍။ တတော၊ထိုနောက် မှ။တေသံပရိကမ္မစိတ္တာနံ၊တို့၏။ အဝသာနေပိ၊အဆုံး၌လည်း။ ပိသဒ္ဒါ ဖြင့်ပရိကံမပြုမိဝင်စားသည်ကိုပေါင်း။ ပါဒကဈာနံ။ထည့်။ ကို၊သမာ ပဇ္ဇတိ၊၏။သမာပတ္တိတော၊မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။ဗဟုကောပေါ မိတိ၊ဟူ၍။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ကာမာဝစရစိတ်ဖြင့်ကြံ၍။ တတော၊ထိုသို့ကြံ သည်မှ။ပရံ၊၌။ပဝတ္တာနံ၊ကုန်သော။တိဏ္ဏံ၊ကုန်သော။ပုဗ္ဗာဘာဂစိတ္တာနံ ဝါ၊ ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောစိတ်တို့၏ဂင်း။ စတုန္နံ၊ကုန်သော။ ပုဗ္ဗာဘာဂ စိတ္တာန်ဝါ၊တို့၏ဂင်း။ အနန္တရာ၊၌။ ဥပ္ပန္နေန၊သော။ သန္နိဋ္ဌာပနဝသေန၊ ပြီးစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနန္တိ၊ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေန၊ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဧကေနေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဘိညာဉာ ဏေန၊ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ပြီးစေ၏။ ဍ္ဍတိဝေဝံ၊သို့။ ဧတ္ထ၊ဤပါဠိ၌။အတ္ထော၊ ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ။ပကတိယာ၊ပြကတေ့အားဖြင့်။ဧကော၊တယောက် တည်းဖြစ်လျက်။ဗဟုကံ၊အများကို။ ပရိကမ္မစိတ္တေဟိ။(ထည့်)။ တို့ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇတိ၊ကြံ၏။ သတံ၊ အရာသည်။ ဟောမိ၊ဖြစ်လို၏။ ဍ္ဍတိဝါ၊ဤသို့ ဂင်း။သဟဿံ၊သည်။ဟောမိ၊၏။ဍ္ဍတိဝါ၊ဂင်း။ သတသဟဿံ၊တသိန်း သည်။ ဟောမိ၊၏။ဍ္ဍတိဝါ၊ဂင်း။အာဝဇ္ဇတိ၊၏။ (ပါဠ်သေသနှင့်ယောဇ နာ)။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ဉာဏေန၊အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ပြီးစေ ၏။ ဗဟုကော၊အများသည်။ ဟောမိ၊၏။ ဍ္ဍတိ၊သို့။ အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ တ နည်း။ ဍ္ဍတိ၊သို့။ အာဝဇ္ဇတိ၊ကြံအံ့။ ဗဟုကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။အာ ယသ္မာ၊သက်တော်ရှည်သော။ စူဠပန္ထကော ယထာ၊ စူဠပန်ထေရ်ကျော် ကဲ့သို့တည်း။(ဤကားပါဠိနက်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယထာအာယသ္မာ စူဠပန္ထကောတိ၊ဟူသော၊ ယံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တံဝစနံ၊ကို။ ဗဟုဓာ ဘာဝဿ၊များသောအပြားအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၏။ကာယသက္ခိဒဿနတ္ထံ၊ ဤအရှင်သည်လျှင် ထိုအနက်ကိုမိမိကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်းဟုသက္ခိတဗ္ဗကိုပြခြင်းအ ကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ၊၏။ ။(သက်သက်ဝစနမတ္တသာမဟုတ်၊စင်စစ်ဤဗဟု ဘာဝဟူသောအနက်ကို မိမိကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသောကြောင့်၊ ဤအရှင်စူဠပန္ထသည်၊ ကာယသက္ခိပေတည်းဟု သက္ခိဘဗ္ဗကို ပြခြင်း

ဟုလိုသော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တံ၊ထိုကာယသက္ခိအဖြစ်ကို။ဝတ္တုနာ၊ရှုဋ္ဌပန္တထေရ်ကျော်ဝတ္ထုဖြင့်။ဒီပေတဗ္ဗံ၊၏။ကိရ၊ချဲ့အံ့။ တေဒွေဘာတရာ၊ထိုညီတော်နောင်တော်နှစ်ဦးတို့သည်။ ပန္ထေ၊ခရီး၌။ဇာတတ္တာ၊ဘွားတော်မူကြသည်၏ အဖြစ်ကြောင်း။ ပန္ထကာတိ နာမံ၊ ပန္ထက ဟူသောအမည်ကို။လဘိံသု၊ရကုန်၏။တေသံ၊ထိုနှစ်ဦးတို့တွင်။ ဇေဋ္ဌော၊အစ်ကိုသည်။ မဟာပန္ထကော၊မဟာပန္ထကမည်၏။သော။ထိုမဟာပန်သည်။ပဗ္ဗဇိတွာ၊၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊တကွ။အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ပါပုဏိ၊၏။ အရဟာဟုတွာ၊ရဟန္တာဖြစ်ပြီး၍။ရှုဋ္ဌပန္တကံ။ညီတော်ရှုဋ္ဌပန်ကို။ပဗ္ဗာဇေတွာ၊ရှင်သာမဏေပြုစေ၍။ ။ပဒ္ဓိယထာကောကနုဒံ သုဂန္ဓံ၊ ပါတောသိယာဖုလ္လမဝိတဂန္ဓံ၊ အင်္ဂီရသံ ပဿဝိရောစမာနံ၊တပန္တမာဒိစ္စမိဝန္တလိက္ခေတိ၊လိက္ခေဟူသော။ဇာမံ ဂါယံ၊ကို။အဒါသိ၊၏။ ။(ရှေးသုံးပါဒဇာနွဝဇီရာ၊စတုတ္ထဥပေန္ဒဝဇီရာ၊ပဒုမံမရွတ်လင့်။ပဒ္ဒိရွတ်။ ။သရလောယမနရာဒိသု၊ ဟူသောသုတ်ဖြင့်မနှောင်းဥကြသည်)။ ။ကောကနုဒံ၊ကောကနုဒဟုဆိုအပ်သော။ ပဒ္ဒိပဒုမံ၊ပဒုမာကြာသည်။ ပါတော၊ နံနက်နေတက်အခါ၌။ ဖုလ္လံ၊ပွင့်သစ်ဖြစ်၍။အဝီတဂန္ဓံ၊မကင်းသောရနံ့ရှိသည်။ဝိရောစမာနံ၊တင့်တယ်သည်။သိယာယထာ၊ဖြစ်ရာ၏သို့။ဧဝံ၊ဤအတူ။ဖုလ္လံ၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသောနေရောင်နှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်သဖြင့် ပွင့်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ သုဂန္ဓံ၊ ကိုယ်တော်နံ့ ကျေးဇူးတော်နံ့ဖြင့်ကောင်းသောအနံ့ရှိတော်မူသော။(သရဒကာလေ။ထည့်)။ သရဒအခါ၌။အန္တလိက္ခေ၊ကောင်းကင်၌။တပန္တံ၊တောက်ပထွန်းလင်းသော။အာဒိစ္စမိဝ၊နေမင်းကဲ့သို့။တေဇသာ၊တန်းခိုးတော်ဖြင့်။ တပန္တံ၊ ဇာတိအာဏာဝိသယာဟု သုံးဖြာခေတ်၌ ပယ်လှစ်မိုက်မှောင် ပြောင်ပြောင်ပဝင်းထွန်းလင်းတော်မူသော။ အင်္ဂီရသံ၊ ကိုယ်တော်မှ ပြိုးပြိုးပြက်တက်သောရောင်ခြည်ရှိတော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။တွံ၊သည်။ပဿ၊ဖူးမြော်လော့။ ။သော၊ထိုရှုဋ္ဌပန်သည်။ တံဂါထံ၊ကို။စတူဟိမာသေဟိ၊လေးလတို့ဖြင့်။ ပဂုဏံ၊လေ့လာနှုတ်တက်သည်ကို။ကာတုံ၊ငှါ။နာသက္ခိ၊မတတ်နိုင်။ အထ၊ထိုသို့မတတ်နိုင်လတ်သော်။နံ၊ထိုရှုဋ္ဌပန်ကို။ ထေရော၊မဟာပန်ထေရ်သည်။ တွံ၊သည်။သာသနေ၊၌။ အဘာဗ္ဗော၊မထိုက်။ ဣတိ၊သို့။ ဝိဟာရတော၊မှ။ နိဟာရိ၊နှင်

ထုတ်လိုက်၏။ ။(ပဋိပတ္တိသာသနမိဒံသာသနံ၊ ပဋိပတ္တိစပရိယတ္တိမူလ
ကာ၊ တွဥ္စပရိယတ္တိရက္ခိတေဟာတုမသာမတ္ထော၊တသ္မာအဘာဖွော်တိအဓိပ္ပါ
ယော)။ ။စ၊ဝါကျတပါးအားထုတ်အံ့။ တသ္မိံ ကာလေ၊ထိုရှင်ဥပန်ကို
နေခင်တော် နှင်တော်မူသကာလ၌။ ထေရော၊ မဟာပန်ထေရ်သည်။
ဘတ္တုဒ္ဒေသကော၊ ဆွမ်းညွှန်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇီဝကော၊ ဇီဝက
သည်။ ထေရံ၊သို့။ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ဘန္တေ၊ဘုရား။ သွေ၊နက်ဖြန်။ဘဂ
ဝတာ၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ပဥ္စဘိက္ခုသတာနိ၊တို့ကို။ဂဟေတွာ၊၍။ အမှာကံ၊
တို့၏။ ဂေဟေ၊၌။ ဘိက္ခံ၊ကို။ ဂဏှထ၊အလှူခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊သို့။အာ
ဟ၊၏။ထေရောပိ၊သည်လည်း။ ရှင်ဥပန္ထကံ၊ကို။ဌပေတွာ၊၍။ သေသာနံ၊
ကြွင်းသောရဟန်းတို့၏။ ဘိက္ခာဂဏှတွာယ။ ထည့်။ ငိုကာ၊ဆွမ်းကိုခံ
ခြင်းငှါ။အဓိဝါသေမိ၊ဝန်ခံ၏။ဣတိ၊သို့။အဓိဝါသေသိ၊ဝန်ခံ၏။ ရှင်ဥပန္တ
ကော၊သည်။ဒွါရကောဋ္ဌကေ၊တံခါးမုတ်၌။ဌတွာ၊၍။ ရောဒတိ၊ငို၏။ဘ
ဂဝါ၊သည်။ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ဖြင့်။ဒိသွာ၊၍။တံ၊သို့။ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ကသ္မာ
ရောဒသိတိ၊အဘယ့်ကြောင့်ငိုသနည်းဟု။အာဟ၊၏။ သော၊ထိုရှင်ဥပန်
သည်။တံပဝတ္တိံ၊ထိုအကြောင်းကို။အာစိက္ခိ၊ကြျောက်၏။ဘဂဝါ၊သည်။
အဒါသိ၌စပ်။သဇ္ဈာယံ၊ကို။ကာတုံ၊ငှါ။ အသက္ကောန္တော၊မတတ်နိုင်ကာ
မျှဖြစ်၍။ မမသာသနေ၊ ငါဘုရားသာသနာတော်၌။ အဘဗ္ဗောနာမ၊မ
ထိုက်သောသူမည်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(ဂန္ဓကုရုဝါသရုရန္ဓစ်ပါး
တို့တွင်ဝါသရုရပြဲ့ဌာန်းသောကြောင့်ဟူလို)။ ။ဘိက္ခု၊ရဲ့ဟန်း။တွံ၊
သည်။ မာသောစိ၊မစိုးလင့်။ဣတိ၊သို့။တံ၊ထိုရှင်ဥပန်ကို။ ဗာဟာယံ၊၌။ဂ
ဟေတွာ၊၍။ ဝိဟာရံ၊သို့။ ပဝိသိတွာ၊၍။ ဝိလောတိကခဏ္ဍံ၊ စင်ကြယ်
သောပုဆိုးပိုင်းကို။ဣဒ္ဓိယာ၊တန်းခိုးတော်ဖြင့်။အဘိနိမ္မိနိတွာ၊ဖန်ဆင်း
တော်မူ၍။ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ဟန္ဒ၊ယော။ဣမံ၊ဤပုဆိုးပိုင်းကို။ ပရိမဇ္ဇန္တော၊
သုပ်နယ်လျက်။ ရဇောဟရဏံရဇောဟရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။
သဇ္ဈာယံ၊ကို။ ကရောဟိတိ၊ပြုလောဟူ၍။ အဒါသိ၊ပေးတော်မူ၏။ ။
(ပဗ္ဗဇိတဝေါဟာရဖြင့်၊ဘိက္ခုခေါ်တော်မူသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော
ရဟန်းအဖြစ်ကိုရည်၍ ဘိက္ခုခေါ်တော်မူသည်။ ထိုအခါ သာမဏေ
ပင်ဖြစ်သေးသည်)။ ။ဖြူစင်သောပုဆိုးပိုင်း၌ ရှေးကအဓိကာရပြုဘူး
၍ပုဆိုးပိုင်းကိုပေးတော်မူသည်။ ။တဿ၊ထိုရှင်ဥပန်သည်။ တထာ၊
ထိုဘုရားမိန့်တော်မူတိုင်း။ကရောတော၊ရဇောဟရဏံရဇောဟရဏ

ဟု စိးဖြန်းတုံတုံ တလုံလဲလဲပြုစင်။ တံ၊ထိုဖြူစင်သောပုဆိုးပိုင်းသည်။ ကာလဝဏ္ဏံ၊မည်းညစ်သောအဆင်းရှိသည်။အဟောသိ၊၏။ သော၊ထို ရှုဋ္ဌပန်သည်။ဝတ္ထုံ၊ပုဆိုးသည်။ပရိသုဒ္ဓံ၊စင်ကြယ်၏။ဗွေ၊ဤပုဆိုး၌။ဒေါ သော၊အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ပန၊စင်စစ်မှုကား။ အယံဒေါသော၊ဤအ ပြစ်သည်။ အတ္တဘာဝဿ၊အတ္တဘောဟုခေါ်ဝေါ်သော ခန္ဓာငါးပါး၏ သာလျှင်။ဒေါသော၊အပြစ်တည်း။ဏုတိ၊သို့။ ယောနိသော၊အသင့်လမ်း မှန်အကြောင်းဖြင့်။ (ဥမ္မု၊ဓ္ဓ၊ဋ္ဌော၊နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ထည့်)။ သညံ၊ အသုဘသညာအနိစ္စသညာကို။ ပဋိလဘိတွာ၊ရ၍။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟာဒိ နာ။ထည့်။နံရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းစသဖြင့်။ ပဉ္စသုခန္ဓေသု၊ခန္ဓာငါးပါး တို့၌။ ဉာဏံ၊ကို။ ဩတာရေတွာ၊ချ၍။(ကလာပသမ္မသနာဒိက္ကမေန၊အ ပေါင်းအစည်းအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းစသော အစဉ်အားဖြင့်။ထည့်)။ဝိ ပဿနံ၊ကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ပွါးစေ၍။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိပဋိပါဋိယာ၊ ဥဒ ယဗ္ဗယစသောအစဉ်ဖြင့်။(ဝိပဿနံ၊ကို။ထည့်)။ အနုလောမဂေါတြဘု သမီပံ၊အနုလုံဂေါတြဘုအနီးသို့။ပါပေသိ၊ရောက်စေ၏။ ဋီကာ၌တော မရှိ။ ။အထ၊ထိုသို့ဂေါတြဘုအနီးအနား တျားတျားလိုလတ်သော်။ အဿ၊ထိုရှုဋ္ဌပန်အား။ဘဂဝါ၊သည်။ ။ရာဂေါရဇော။ပ။ သာသနေ တိ၊ဟူ၍။ ဩဘာသဂါထာ၊ အရောင်လွှတ်ခြင်းရှေးရှိ၍ ဟောတော်မူ အပ်သောဂါထာတို့ကို။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ။အရိယဿ၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဝိနယေ၊သာသနာတော်၌။ထည့်။ရာဂေါ၊ရာဂကို။ ရ ဇော၊ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မြူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ရေဏု၊ရေဏုမြူကို။ ရဇောတိ၊ ရဇဟူ၍။ နစပနဝုစ္စတိ၊မ ဟောအပ်သလျှင်ကတည်း။ ရဇောတိဧတံ၊ ရဇောဟူသောဤအမည် သည်။ ရာဂဿ၊ရာဂ၏။ အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။ ဧတံရဇံ၊ဤရာဂဟူ သောမြူကို။ ဝိပ္ပဇဟိတွာ၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ဝိသေသအားဖြင့်စွန့် ခြင်းကြောင့်။ တေပဇဟနကာ၊ရာဂဟူသောမြူကို စွန့်ကုန်ပြီးသောသူ တို့သည်။ပဏ္ဍိတာ၊ပညာရှိဖြစ်ကုန်လတ်၍။ဝိဂတရဇဿ၊ရာဂစသော မြူကင်းတော်မူသောဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနေ၊သာသနာတော်၌။ ဝိ ဟရန္တိ၊ကုန်၏။ ။ဒေါသော၊ကို။ပ။ မောဟော၊မောဟကို။ ရဇော၊ ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်မြူဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ၏။ရေဏု၊ရေဏုမြူကို။ရဇော၊ရဇဟူ၍။ နစပနဝုစ္စတိ၊မဟောအပ်သ

လျှင်ကတည်း။ ရဇောတိတော်၊ ရဇောဟူသော ဤအမည်သည်။ မောဟာဿ၊ မောဟာ၏။ အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။ တေံရဇံ၊ ဤမောဟာဟူသောမြူကို။ဝိပ္ပဇဟိတွာ၊ကြောင့်။တေပဇဟာနကာ၊ထိုမောဟာဟူသော မြူကိုစွန့်ကုန်ပြီးသောသူတို့သည်။ပဏ္ဍိတာ၊ပညာရှိဖြစ်ကုန်လတ်၍။ဝိဂတရဇဿ၊ရာဂစသောမြူကင်းတော်မူသောဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနေ၊၌။ဝိဟာရန္တိ၊ကုန်၏။ ။တဿ၊ထိုစူဠပန်အား။ဂါထာပရိယောသာနေ၊ဂါထာအဆုံး၌။စတုပဋိသမ္ဘိဒါဆဠဘိညာပရိဝါရာ၊လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါခြောက်ပါးသောအဘိညာဥ်အခြံအရံရှိကုန်သော။နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသောလောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ ဟတ္ထဂတာ ဝ၊လက်သို့ရောက်ကုန်သည်သာလျှင်။အဟေသုံ၊၏။ ။(ဆဠဘိညာကို ယူသဖြင့်။ အရိယမဂ်ကိုထင်စွာပြပြီးသော်လည်း။ အနုတ္တရဘာဝသာ မန်ဖြင့် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်တကွ သင်္ဂြိုဟ်လို၍။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာမိန့် သော်)။ ။သတ္ထာ၊သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊၌။ ဇီဝကဿဂေဟံ၊ဇီဝက အိမ်သို့။ဘိက္ခုသင်္ဃေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။အဂမာသိ၊၏။ အထ၊ထိုသို့ဘုရား ရောက်တော်မူခါ၌။ဒက္ခိဏောဒကာဝသာနေ၊အလှူရေစက်ချသည်၏ အဆုံး၌။ ယာဂုယာ၊ အနွေးယက်မန်းကို။ ဒိယျမာနာယ၊ ကပ်သည် ရှိသော်။ဟတ္ထံ၊လက်တော်ကို။ ပိဒဟိပိဒဟနာကာရေနဠပေသိ၊သပိတ် တော်ကိုပိတ်သောအခြင်းအရာဖြင့် ထားတော်မူ၏။ ဝါ၊ဟတ္ထံ့ဟတ္ထေ နာ၊ဖြင့်။ပိဒဟိ၊၏။ဇီဝကော၊သည်။ဘန္တေ၊ဘုရား။ကိံ၊အဘယ့်ကြောင့်။ ပိဒဟာသိ၊ပိတ်တော်မူသနည်း။ ဇူတိ၊သို့။ပုစ္ဆိ၊၏။ဝိဟာရေ၊၌။ ဧကော ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတဦးသည်။ အတ္ထိ၊ရှိသေး၏။ ဇူတိ၊သို့။ ဝုတ္တော၊သော်။ သောဇီဝကော၊သည်။ ပုရိသံ၊ယောကျ်ားတယောက်ကို။ ဂစ္ဆ၊သွားချေ။ အယျံ၊အရှင်ကို။ဂဟေတွာ၊ပင့်၍။ သိဃံ ဧဟိ၊လျင်စွာလာခဲ့။ ဇူတိ၊သို့။ ပေသေသိ၊၏။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိဟာရတော၊မှ။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ နိက္ခန္တေ၊ ထွက်တော်မူပြီးလတ်သော်။ ပန္ထကော၊ အရှင်စူဠပန်သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ ကာလပဝေဒနာ၊ ဆွမ်းခံအခါကိုကြားလျှောက်လာ ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊၏။ တာဝ၊ထိုရွေ့လောက်။ အတ္တာနံ၊ကိုယ်တော်ကို။ သဟဿက္ခတ္တုံ၊သဟဿဝါ၊တထောင်အပြားဖြင့်။နိမ္မိနိတွာ၊ဘန်ဆင်း ၍။ ရမ္မေ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ အမ္ဗဝနေ၊ သရက်တောကျောင်း တော်၌။နိသီဒိ၊၏။ ။အထ၊ထိုအခါ၌။သောပုရိသော၊သည်။ဂန္တွာ၊၍။

ကာသာဝေဟိ၊ သက်န်းတို့ဖြင့်။ ဧကပဋ္ဋောတံ၊ တပြိုင်နက်တောက်ပ
သော။ အာရာမံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ အာရာမော၊အရံသည်။
ဘိက္ခူဟိ၊တို့ဖြင့်။ ဘရိတော၊ပြည့်၏။ သောအယျော၊ ထိုအရှင်ကား။
ကတမော၊အဘယ်အရှင်နည်း။ ဇာတိ၊သို့။ အဟံ၊သည်။ နဇာနာမိ၊မသိ
နိုင်ဟု၊အာဟ၊၏။တတော၊ထိုသို့လျှောက်လာပြန်သောကြောင့်။ နံ၊ထို
ယောကျာ်းကို။ ဘဂဝါ၊သည်။ဂစ္ဆ၊လေ။ ယံဘိက္ခုံ၊ကို။ ပဌမံ၊လက်ဦး
စွာ။ပဿသိ၊မြင်၏။ တံ၊ထိုလက်ဦးမြင်သောရဟန်းကို။ စိဝရကဏ္ဏေ၊
၌။ဂဟေတွာ၊၍။တံ၊ကိုယ်တော်ကို။သတ္ထာအာမန္တေတိတိ၊ဘုန်းတော်
ကြီးဘုရားမြတ်စွာခေါ်တော်မူပါသည်ဟု။ ဝတွာ၊၍။ အာနေဟိ၊ပင့်ခဲ့။
ဇာတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ သောပုရိသော၊သည်။ဂန္တွာ၊၍။ ထေရဿဝ၊အ
ရှင်စူဠပန်၏သာလျှင်။ စိဝရကဏ္ဏေ၊၌။အဂ္ဂဟေသိ၊ကိုင်၏။ တာဝဒေဝ၊
ထိုကိုင်ခဏ၌လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ နိမ္မိတာ၊ ဘန်ဆင်းအပ်သောရ
ဟန်းပွါးတို့သည်။ အန္တရဓာယိံသု၊ ကွယ်ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။
ဂစ္ဆတွန္တိ၊သင်သွားနှင့်လေဟု။တံ၊ကို။ဥယျောဇေတွာ၊၍။မုခဓောဝနာ
ဒိသရီရကိစ္စံ၊မျက်နှာသစ်ခြင်းစသားသရီရကိစ္စကို။နိဋ္ဌပေတွာ၊ပြီးစေ
၍။ပဌမတရံ၊ထိုယောကျာ်းရှေးဦးပင်လျှင်။ဂန္တွာ၊၍။ပတ္တာသနေ၊ရောက်
သောနေရာ၌။နိသိဒိ၊၏။ ဇာနံ၊ဤသို့ကိုယ်ပွါးအထောင်အရံပြည့်အောင်
ဘန်ဆင်းသည်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ယထာအာယသ္မာ၊စူဠပန္ထကောတိ၊ဟူ
၍။ဓမ္မသေနာပတိနာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။ တတြ၊ထိုရာထောင်ကိုယ်ပွါးအ
များဘန်ဆင်းရာ၌။ နိမ္မိတာ၊ဘန်ဆင်းအပ်ကုန်သော။ ယေတေဗဟူ၊အ
ကြင်အရာအထောင်များမြောင်ကိုယ်ပွါးတို့သည်။ သန္တိ၊ကုန်၏။ထိုအ
ရာအထောင်များမြောင်ကိုယ်ပွါးတို့သည်။ အနိယမေတွာ၊ အဆင်းအ
စိတ်ကိုယ်အစိတ်ပရိက္ခရာအထူးအမူအရာအထူးစသည်တို့ဖြင့်အမှတ်
မပြုမူ၍။နိမ္မိတတ္တာ၊ဘန်ဆင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဣဒ္ဓိမတာ၊ဘန်
ဆင်းတတ်သောဣဒ္ဓိရှင်နှင့်။သဒိသာဝ၊တူကုန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ။(အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ကားဣဒ္ဓိရှင်နှင့်တူသနည်း။နိမ္မိ
တဟူသရွေ့ သဘောဝင်လေသဟု၊ကား။ အနိယမေတွာ နိမ္မိတတ္တာဟူ
သည်)။ ။ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသုဝါ၊ ရပ်ခြင်းထိုင်ခြင်းစသောဣရိယာပုထ်
တို့တွင်ဖြစ်စေ။ဘာသိတတုဏှိဘာဝါဒိသုဝါ၊စကားဆိုသည်အဖြစ်စကား
မဆိုသည်အဖြစ်အစရှိသည်တို့တွင်ဖြစ်စေ။ ယံယံ၊အကြင်အကြင်ဣရိယာ

ပိုက်အကြွင်အကြွင်အမှုအရာကို။ ဓာတ္ထိမာ၊တန်းခိုးရှင်သည်။ ကရောတိ ၏။တံတဒေဝ၊ထိုထိုဇာရိယာပိုက် ထိုထိုအမှုအရာကိုသာလျှင်။နိမ္မိတာ၊ ဘန်ဆင်းအပ်သား ကိုယ်ပွါးတို့သည်။ကရောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အနိယ မေတွာနိမ္မိတတ္တာဟု၏။ မှတ်၍ပြုသော်ကား အလိုအလျောက်ဖြစ်ပါ၏ လောဟု၊ကား။သစေပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။နာနာဝဏ္ဏာ၊အဆင်း စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်အထူးထူးအပြားပြားများသောပကာရရှိသည် တို့ကို။ ကာတုကာမော၊ပြုလိုသည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။ ကေစိ၊အချို့ သောနိမ္မိတတို့ကို။ပဌမဝယော၊ပဌမအရွယ်ရှိသည်တို့ကို။ကေစိ၊တို့ကို။ မဇ္ဈိမဝယော၊တို့ကို။ကေစိ၊တို့ကို။ပစ္ဆိမဝယော၊တို့ကို။ တထာ၊ပါး။ကေ စိ၊တို့ကို။လိုက်။ဒီဃကေသေ၊ရှည်သောဆံရှိသည်တို့ကို။ဥပဍ္ဍမုဏ္ဍေ၊ ထက်ဝက်ဦးပြည်းသည်တို့ကို။မုဏ္ဍေ၊ဥလုံးပြည်းသည်တို့ကို။မိဿက ကေသေ၊ ဆံဖြူကြိုးကြယ်ယောသည်တို့ကို။ ဥပဍ္ဍရတ္တစီဝရေ၊ ထက် ဝက်နီ ထက်ဝက်ရွှေစသည်တို့တွင် တပါးအဆင်းရှိသော သင်္ကန်းရှိ သည်တို့ကို။ပဏ္ဍုကစီဝရေ၊ဖြော့တော့အဆင်းရှိသော သင်္ကန်းရှိသည် တို့ကို။ပဒဘာဏ။ပ။ခေါဝနာဒိနို၊ပဒအားဖြင့်အနက်ကိုသိစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ပါဠိကိုရွတ်ခြင်းပရိကထာစသောအားဖြင့်တရားပြောဟော ခြင်း။အသံဖြင့်သုတ်စသည်ကိုရွတ်ခြင်းပုစ္ဆာမေးခြင်းအမေးကိုဖြေဆို ခြင်းဆိုးရည်ကြိုခြင်းသင်္ကန်းချုပ်ခြင်း သင်္ကန်းဖွတ်ခြင်းစသည်တို့ကို။ ကရောန္တေ၊ပြုသည်တို့ကို။ကာတုကာမော၊သည်။(သစေဟောတိ၊အံ့။ လိုက်)။ ။(ပဒဝသေနအတ္ထဿဂမနပါဠိယာဘာဏနံပဒဘာဏံ၊ပရိက ထာဒိဝသေနဓမ္မဿကထနံဓမ္မကထာ။ သရေနဘာဏနံသုတ္တာနံဥစ္စာရ ဏံသရဘညံ၊ဋီကာ)။ ။ဝါ၊ကား။အပရေပိ၊ဝုတ္တာကာရမှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နာနပ္ပကာရကေ၊အမြင့်အနိမ့်အကြုံအဆူစသားအထူး ထူးအပြားပြားတို့ကို။ကာတုကာမော၊သည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။ တေ န၊ထိုတန်းခိုးရှိသောရဟန်းသည်။ပါဒကဇ္ဈာနတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ဇွေ ကာ၊ဤမျှကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊တို့သည်။ ပဌမဝယာ၊ ပဌမအရွယ်ရှိကုန် သည်။ဟောန္တု၊ဖြစ်စေကုန်။ဓာတိအာဒိနာ၊သော။နယေန၊ဖြင့်။ပရိကမ္မံ၊ ကို။ကတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ဓိဋ္ဌာန် အပ်၏။အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊အဘိညာဉ်စိတ်နှင့်။သဒ္ဓိံ၊တကွ။ဓာနွိတိနွိတ ပကာရာယေဝ၊ မိမိလိုတိုင်းလိုတိုင်းသောအပြားရှိကုန်သည်သာလျှင်။

ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။(ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ထည့်)။(ဣဒ္ဓိတိ ဣဒ္ဓိတပကာရာ
ယေဝယထာယထာ ဣဒ္ဓိတာ၊ တံတံပကာရာယေဝဟောန္တိ၊ ယင်းသို့
သော်ဝဏ္ဏစသောအားဖြင့်ပြားကုန်သည်မဟုတ်လော။ ထိုအတိုင်း အ
ဘိညာဉ်စိတ်အပြားဖြစ်သလောဟူမူ။ ။တေပနတထာဗဟုဓာဘိန္နာ
ကာရေပိဝဏ္ဏာဝသေနအလမ္ဗဏံကတွာဧကမေဝအဓိဋ္ဌာနစိတ္တံ ပဝတ္တ
တိ။အယံဟိသဒ္ဒာနုဘာဝေါ၊ယထာဧကာဝစေတနာ နာနာဝိသေသ
ဝန္တံအတ္တဘာဝံနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ရင်း။ထိုတရသောစေတနာသည်အထူးထူး
သောဝိသေသရှိသောအတ္တဘောကိုဖြစ်စေရာ၌။ ဘဝပတ္တနာသည်ကံ
၏ဝိသေသပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့။ ကမ္မဝိပါကသည်လည်း အစိန္တေယျမဖြစ်ခဲ့မ
နိုင်းသာတကား ဟူပြားအံ့။ ။ဣဓာပိပရိကမ္မစိတ္တံ သေသပစ္စယော
ဟောတိ၊ အစိန္တေယျောဝဣဒ္ဓိဝိသယောတိဂဟေတဗ္ဗံ၊ရင်း)။ ။ဗဟု
ဘာဝနိမ္မာနေ၊များသောအတ္တဘောကိုဘန်ဆင်းရာ၌။ အဘိညာပါဒက
ဈာနံသမာပဇ္ဇိတွာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယွာယံအဓိဋ္ဌာန
နယော၊ကို။ (ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်ပြီ။ထည့်)။သေနယော၊ဤဆိုအပ်ပြီးသော
နည်းကို။ဣတရေသုပိ။ဤဆိုအပ်ပြီးသည်မှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
(ထည့်)။ဗဟုဓာပိဟုတွာဧကောဟောတိတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသား
အဓိဋ္ဌာန်အရာတို့၌။ (ဂဟေတဗ္ဗော၊၏။ထည့်)။ (ဤသို့ အဝိသေသကို
ညွှန်းသောအားဖြင့်ပြပြီး၍။ ဝိသေသကိုသရုပ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ အယံပ
နဝိသေသောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အယံပန၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
ဝိသေသော၊အထူးတည်း။ဣမိနာဘိက္ခုနာ၊ဤတန်းခိုးကြီးသောရဟန်း
သည်။ (ဣဒ္ဓိမန္တေန၌စပ်။အဘယ့်ကြောင့်အဘယ်သို့အလိုရှိသနည်းဟူ၊
ကား။ဧဝံဗဟုဘာဝံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧဝံ၊ဤဆိုပြီးသောအခြင်း
အရာဖြင့်။ဗဟုဘာဝံ၊များသောအတ္တဘောကို။နိမ္မိနိတွာ၊ဘန်ဆင်းပြီး၍။
ပုန၊တဖန်။ ဧကောဝဟုတွာ၊တယောက်ထီးသာဖြစ်၍။ စင်္ကမိဿာမိ၊
စင်္ကြံသွားအံ့။ သဇ္ဈာယံ၊ကို။ ကရိဿာမိ၊အံ့။ ပဉှံ၊ကို။ပုစ္ဆိဿာမိ၊အံ့။ဣ
တိ၊သို့။စိန္တေတွာဝါ၊ကြံ၍ရင်း။ အယံဝိဟာရော၊ဤကျောင်းသည်။အပ္ပ
ဘိက္ခုကော၊နည်းသောရဟန်းရှိ၏။ကေစိ၊အချို့ကုန်သော။ အာဂန္တုကာ
ရဟန်းတို့သည်။သစေအာဂမိဿန္တိ၊အကယ်၍လာကုန်လတ်အံ့။ဧတ္တ
ကာ၊ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ဧကသဒိသာ၊တယောက်တည်းကဲ့သို့တူ
ကုန်သော၊ဣမေဘိက္ခူ၊ဤရဟန်းတို့သည်။ ကုတော၊အဘယ်အရပ်မှ

လာကုန်အံ့နည်း။အဋ္ဌါ၊မချတ်။ သေသေသာ၊ဤသို့ရဟန်းများသည့်၏အ
ဖြစ်သည့်။ထေရဿ၊မထေရ်၏။ အာနုဘာဝေါ၊အာနုဘော်သာဖြစ်ရာ
၏။ဣတိ၊သို့။မံ၊ကို။ဇာနိဿန္တိ၊ဣဒ္ဓိမာဟုသိကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။အပ္ပိဿုတ
တာယဝါ၊ အလိုနည်းသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အန္တရာဝ၊ ပိုင်းခြား
အပ်သောကာလ၏ အတွင်း၌လျှင်။ ကောဝ၊ တယောက်အထီးသည်။
ဟောမိ၊ဖြစ်လို၏။ ဣတိ၊သို့။ဥဿုက္ကေန၊အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။(ပါဒကဈာန်
စသည်ကို ပရိကမ္မကရဏာကာရကိုပြခြင်းငှါဆိုအပ်၏)။ ။ပါဒက
ဈာန်၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ကောဟောမီတိ၊ဟူ၍။ပရိကမ္မံ၊
ကို။ကတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ကောဟောမီတိ၊
ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ယေဝ၊လျှင်။ကော
ဟောတိ၊တယောက်သာဖြစ်ပြန်၏။ ။(ဤကဲ့သို့မပြုသော်ကား မဖြစ်
ပြီလော)။ ။ဧဝံအကရောန္တောပန၊ကောဟောမိဟုဤသို့အကြား၌အ
ဓိဋ္ဌာန်ကိုမပြုမူကား။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန၊အကြင်အကြင်ပိုင်း
ခြားအပ်သောကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။သယမေဝ၊အလိုလိုပင်လျှင်။ကော
ဟောတိ၊၏။(အဓိဋ္ဌာနဿပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ၊ဟိတ်)။ ။(ယထာပရိစ္ဆိန္န
ကာလဝသေနာတိဣမိနာသတံဟောမီတိအာဒိနာအဓိဋ္ဌာနံကရောန္တေ
နကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန ကာတဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ။ ။ပရိကံအဓိဋ္ဌာမှ
စိတ်တို့၏အာရုံကား။ ဣဒ္ဓိမဝဏ္ဏအားဖြင့်မိမိပင်တည်း။ တေသုပရိကန်
စိတ္တာနိသန္တတိပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာနိ၊ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တံသမ္ပတိဝတ္တမာနံ အာ
ရမ္မဏံ အဓိဋ္ဌာနဿကေစိတ္တက္ခဏိကတ္တာတိဝဒန္တိ)။ ။အာဝိဘာဝံ
တိရောဘာဝန္တိ ဧတ္ထ၊ဤပါဠ်၌။ အာဝိဘာဝံ၊မျက်မှောက်ကဂ်၏အဖြစ်
ကို။ ဝါ၊နံရံမီးတားအခြားမရှိသည့်၏အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊၏။ တိရော
ဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်၏အဖြစ်ကို။ဝါ၊နံရံမီးတားအခြားအဆီးရှိသည့်၏အ
ဖြစ်ကို။ကရောတိ၊၏။ဣတိအယံအတ္ထော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အာ
ဝိဘာဝံဟူသောပုဒ်၏ အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသော ဟောတိသဒ္ဒါနှင့်စပ်
ခြင်းသည်မသင့်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ဥပယောဂဝိဘတ်ဖြင့်ဆိုသော
ကြောင့်တည်း။ ဆိုလတ္တံ့သောဂစ္ဆတိသဒ္ဒါနှင့်လည်း အစပ်မသင့်။ အ
ဘယ့်ကြောင့်နည်း၊မိမိ၏ရင်း။သူတပါးတို့၏ရင်း။ အာဝိဘာဝ၏ထိုအပ်
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။နံပုဒ်သည်ကြိယာပုဒ်တို့၏။ ထို့ကြောင့်၊
ကြိယာသာမညဝါစီကရောတိသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်၍အာဝိဘာဝံကရောတိဟူ

သည်။ တိရောဘာဝံ၌လည်းနည်းတူ။ ။ယင်းသို့ဟောတိသဒ္ဒါနှင့်မယှဉ်သင့်တုံအံ့။အဘယ့်ကြောင့်ပဋိသန္ဓိဒါ၌။ အာဝိဘာဝဋ္ဌကေနစိအနာဝရံဟောတိစသဖြင့်ဟောသနည်းဟူ၊ကား။ ဇာမမေဝဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိယုတ္တံ၊၏။ဇာမမေဝ၊ဤအာဝိဘာဝကရဏတိရောဘာဝကရဏကိုသာလျှင်။သန္ဓာယ၊၍။ ပဋိသန္ဓိဒါယံ၊၌။ အာဝိဘာဝဋ္ဌ။ပ။ ပဋိကုဋ္ဌိတဋ္ဌ၊၍။ဝုတ္တံ၊၏။အာဝိဘာဝဋ္ဌ၊ကား။ ကေနစိ၊တစုံတခုနံ့ရံမိုးတားစသည်ဖြင့်။ အနာဝရံ၊မပိတ်မကွယ်အပ်သည်။ အပဋိစ္ဆန္နံ၊ မဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ဝိဝရံ၊ဟင်းလင်းပွင့်သည်။ ပါကတံ၊ထင်သည်။ ဟောတိ၊၏။တိရောဘာဝဋ္ဌ၊ကား။ကေနစိ၊ဖြင့်။အာဝရံ၊ကွယ်ကာအပ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ပိဟိတံ၊ပိတ်ဆို့အပ်သည်။ ပဋိကုဋ္ဌိတံ၊မှောင်အပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။တတြ၊ထိုအာဝိဘာဝကရဏတိရောဘာဝကရဏ၌။အယံဇာဋ္ဌိမာ၊ဤတန်းခိုးရှိသောသူသည်။ အာဝိဘာဝံ၊မျက်မှောက်ကဂ်ါ၏အဖြစ်ကို။ကာတုကာမော၊ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။အန္ဓကာရံဝါ၊ညဉ့်မိုက်မှောင်ကိုလည်း။ဝါ၊ဥမှင်လိုင်ဂူစသည်၌အမိုက်မှောင်ကိုမူလည်း။ အာလောကံကရောတိ၊အလင်းပြု၏။ ပဋိစ္ဆန္နံဝါ၊ နံ့ရံမိုးတားတံခါးရွက်စသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ကိုမူလည်း။ ဝိဝရံကရောတိ၊တိလင်းကျဉ်းပြု၏။ဝါ၊ဟင်းလင်းပွင့်သည်ကိုပြု၏။ အနာပါထံဝါ၊ဝေးလွန်းသည်၏ အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် စသဖြင့် မထင်သည်ကိုလည်း။ အာပါထံ၊လက်ထက်ဥသျှစ်သို့ထစ်ထစ်ထင်ထင်မြင်စကောင်းသည်ကို။ကရောတိ၊၏။ကထံကရောတိ၊ကား။ဟိ၊အကျယ်ဆိုအံ့။ အယံဇာဋ္ဌိမာ၊သည်။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကတော၊သော်။ ပဋိစ္ဆန္နောပိ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်ငင်း။ ဒူရေဌိတောပိဝါ၊ အဝေး၌ တည်သော် ငင်း။ အတ္တာဝါ၊သည်ငင်း။ပရောဝါ၊သည်ငင်း။ ဒိဿတိပဿတိ၊မြင်၏။ ။(အတ္တာဝါပရောဝါယထာဒိဿတိတိ အဓိဋ္ဌိ ပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ငင်း)။ ဧဝံတထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။အတ္တာနံဝါ၊မိမိကိုငင်း။ ပရံဝါ၊သူတပါးကိုငင်း။ကာတုကာမော၊ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဒကဇ္ဈာနတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဣဒံအန္ဓကာရဋ္ဌာနံ၊ ဤအမိုက်မှောင်ရှိရာအရပ်သည်။အာလောကဇာတံ၊အလင်းဖြစ်သည်။ဟောတု၊ဖြစ်စေခလို။ဇာတိဝါ၊ဤသို့ငင်း။ဣဒံပဋိစ္ဆန္နံ၊ဤဖုံးလွှမ်းအပ်သောအရပ်သည်။ ဝိဝရံ၊ဟင်းလင်းပွင့်သည်။ဟောတု၊ခလို။ဇာတိဝါ၊ငင်း။ဣဒံအနာပါထံ၊ဤစက္ခုအား

မထင်သောအရပ်သည်။ အာပါထံဟောတု၊ထင်သည်ဖြစ်စေခလို။ ဇာတိဝါ၊ငင်း။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ဆင်ခြင်၍။ ပရိကမ္မံကတွာ၊ပရိကံပြု၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ဓိဋ္ဌာန်၏။ သဟာအဓိဋ္ဌာနာ၊ ဓိဋ္ဌာန်သောအဘိညာဉ်စိတ်နှင့်တကွ။ ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ၊ ဓိဋ္ဌာန်သော အတိုင်းလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ပရေ၊သူတပါးတို့သည်။ ဒူရေဋ္ဌိတာပိ၊ဝေးသောအရပ်၌တည်လျက်လည်း။ပဿန္တိ၊မြင်ကုန်၏။ သယံပိ၊မိမိသည်လည်း။ ပဿိတုကာမော၊မြင်လိုသည်ဖြစ်မူ။ပဿတိ၊၏။ ။(ကေနကတပုဗ္ဗံဟု ထိုအာဝိဘာဝပါဠိဟာရိယ၌ကာယသက္ခိကိုမေး၍။ ဘုရားသည်လက်မှန်ကာယသက္ခိဟုပြလို၍။ ဘဂဝတာဟုမိန့်ပြီး၍။ ထိုအနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှါဘဂဝါဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဣဒံပါဋိဟာရိယံ၊ ဤအာဝိဘာဝပြာဋိဟာကို။ ကေန၊အဘယ်သူသည်။ ကတပုဗ္ဗံ၊ပြုဘူးသနည်း။ ဇာတိပုစ္ဆာ၊ဤကားအမေး။ဘဂဝတာ၊သည်။ ကတပုဗ္ဗံ၊ပြုဘူး၏။ ဟိ၊အကျယ်ဆိုအံ့။ ဘဂဝါ၊သည်။ ရူဋ္ဌသုဘဒ္ဒါယ၊ရူဋ္ဌသုဘဒ္ဒါမည်သောအနာထပိဏ်သူဌေးသမီးသည်။နိမန္တိတော၊ပင့်လျှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုကမ္မုနာ၊သည်။နိမ္မိတေဟိ၊ကုန်သော။ ပဉ္စဟိကူဋာဂါရသတေဟိ၊ပြာသာဒ်ငါးရာတို့ဖြင့်။သာဝတ္ထိတော၊မှ။သတ္တယောဇနဗ္ဘန္တရံ၊ခုနစ်ယူဇနာအတွင်းဖြစ်သော။သာကေတံ၊မြို့သို့။ဂန္တွာ၊သော်။ယထာ၊ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌယမာနေ၊ ဓိဋ္ဌာန်တော်မူသည်ရှိသော်။ သာကေတနဂရဝါသိနော၊ သာကေတမြို့နေ သူတို့သည်။ သာဝတ္ထိဝါသိကေ၊နေသူတို့ကို။ပဿန္တိ၊ကုန်၏။သာဝတ္ထိဝါသိနော စ၊တို့သည်လည်း။ သာကေတဝါသိကေ၊တို့ကို။ပဿန္တိ၊ကုန်၏။ဧဝံတထာ၊ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာသိ၊၏။နဂရမဇ္ဈေစ၊၌လည်း။ ဩတရိတွာ၊သက်တော်မူ၍။ ပထဝိံ၊ကို။ ဒွိဓာဘိန္ဒိတွာ၊နှစ်ဖြာခွဲ၍။ ယာဝအဝီစိ၊အဝီစိတိုင်အောင်။ ဒဿေတိ၊ပြတော်မူ၏။ အာကာသဉ္စ၊ ကောင်းကင်ကိုလည်း။ ဒွိဓာဝိယူဟိတွာ၊နှစ်ဖြာရှားတော်မူ၍။ယာဝဗြဟ္မလောကံ၊ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်။ ဒဿေတိ၊၏။ ။(ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော အထက်အထက်ဗိမာန်ကို ခြားဆီးကွယ်တတ်ကုန်သော အောက်အောက်ဗိမာန်တို့ကို ရှားဖယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ထိုဗိမာန်တို့၏တည်ရာကောင်းကင်ကိုရှားဖယ်သည်မည်ရကား။အာကာသဉ္စဒွိဓာဝိယူဟိတွာဟူသည်)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ဒေဝေါရောဟဏေနာပိ၊တာဝတိံသာမှသက်တော်မူသောအ

ခါပြတော်မူသောပြာဋိဟာဖြင့်လည်း။ အယံအတ္ထော၊အာဝိဘာဝပြာဋိ ဟာ၏ဘုရားမြတ်စွာလက်မွန်ပြတော်မူအပ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသော ဤ အနက်ကို။ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊၏။ ။ကိရ၊အကျယ်ဆိုအံ့။ဘဂဝါ၊သည်။ ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ရေမီးအစုံအစုံသောပြာဋိဟာကို။ကတွာ၊၍။စတု ရာသီတိပါဏသဟဿာနံ၊တို့ကို။ ဗန္ဓနာ၊ကိလေသာအနှောင်မှ။ မောစေတွာ၊ လွတ်စေတော်မူပြီး၍။ အတီတဗုဒ္ဓါ၊လွန်လေပြီးသား နောင် တော်ဘုရားတို့သည်။ယမကပါဋိဟာရိယာဝသာနေ၊ယမိုက်ပြာဋိဟာ ပြတော်မူဆုံး၌။ ကုဟိံ၊အတိသို့။ဂတာ၊ကြွတော်မူကုန်သနည်း။ ဇ္ဈာတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ဆင်ခြင်တော်မူ၍။ တာဝတိံသဘဝနံ၊သို့။ ဂတာတိ၊ ကြွတော်မူကုန်သည်ဟု။အဒ္ဒသ၊မြင်တော်မူ၏။ ။(ပူရိမဗုဒ္ဓါနံပဋိပတ္တိ အာဝဇ္ဇနံ၊ဗုဒ္ဓပဝေဏိယာအနုပါလနတ္ထံ။ ။ဧကေနပါဒေနစသည်ကား၊ တာဝတိံသာသို့တက်တော်မူသည်ကိုပြသောစကားတည်း)။ ။အ ထ၊ထိုသို့မြင်တော်မူလတ်သော်။ ဧကေနပါဒေန၊ လက်ဝဲဘဝါးတော် တဖက်ဖြင့်။ ပထဝီတလံ၊မြေအပြင်ကို။ အက္ကမိတွာ၊နင်းရပ်တော်မူ၍။ ဒုတိယံ၊လကျာ်ဘဝါးတော်ကို။ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတေ၊ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ် ၌။ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊တည်စေတော်မူ၍။ ပုန၊တဘန်။ ပူရိမပါဒံ၊ရှေးဦးစွာ သောလက်ဝဲဘဝါးတော်ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ချီတော်မူ၍။ သိနေရုမတ္ထကံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၌။ အက္ကမိတွာ၊နင်းတော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုတာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာတလေ၊ လယ်ခေါင်ရန်းပန်း အသွေး တွေးတွေးနီသောကျောက်အပြင်၌။ ဝဿံဥပဂန္တွာ၊ဝါကပ်တော်မူ၍။ သန္နိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးလာကုန်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝ တာနံ ၊တသောင်းစကြာဝဠာနတ်ဗြဟ္မာတို့အား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။အဘိဓမ္မကထံ၊အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို။(ကုသလာဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာ အဗျာကတာ ဓမ္မာတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသဖြင့်။ ထည့်)။ အာရဘိ၊အားထုတ်တော်မူ၏။ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ၊ဆွမ်းခံ တော်မူရာအခါ၌။နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ၊နိမ္မိတဘုရားကို။ မာပေသိ၊ဖန်ဆင်းတော် မူ၏။ သော၊ထိုနိမ္မိတဘုရားသည်။ ဓမ္မံ၊ကို။ ဒေသေသိ၊ကိုယ်စားတော် ဟော၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ၊ နဂါးပြည်မှဖြစ်သော နွယ်တန်ပူကို။ ခါဒိတွာ၊သုံးဆောင်တော်မူ၍။အနောတတ္တဒဟေ၊အနဝ ဇတ်အိုင်၌။မုခံဓောဝိတွာ၊မျက်နှာသစ်တော်မူ၍။ဥတ္တရကုရုသု၊မြောက်

ကျွန်း၌။ပိဏ္ဍပါတံ၊ကို။ဂဟေတွာ၊ခံဆောင်တော်မူ၍။ အနောတတ္တဒဟ
တီရေ၊အနဝတတ်အိုင်ကမ်းစန္ဒကူးတောဆေးဒါန်းမြင်းသိလာကျောက်
ဖြာထက်၌။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ပရိဘုတ်တော်မူ၍။ သာရိပုတ္တထေရော၊သည်။
တတ္ထ၊ထိုဘုရားရှိတော်မူရာစန္ဒကူးတောသို့။ဂန္တွာ၊၍။ဘဂဝန္တံ၊ကို။ဝန္ဒိ
တွာ၊ရှိခိုးဝတ်ပြု၍။ ဘဂဝါ၊သည်။ (သာရိပုတ္တ။ထည့်)။လက်ရင်းငအောံ
အကြီးမြောက်သည့်လျှံတောက်ပညာသာရိပုတြာ၊ အဇ္ဇ။ ယနေ့၊ ဧတ္တ
ကံ၊ဤ၍ဤမျှသော။ ဓမ္မံ၊တရားတော်ကို။ ဒေသေသိန္တိ၊ငါဟောခဲ့လတ်
ပြီဟု။ထေရဿ၊သခင်သာရိပုတ္တရာအား။ ယဿနယဿ၊အကြောင်းနည်း
ကို။ အနုသာသရေန၊အစဉ်မှီးသဖြင့်။(ဝါစနာမဂ္ဂံ၊ပို့ချအပ်သားစကားအ
စဉ်ကို။ ဌပေသိ၊သခင်ထားတော်မူ၏။ထည့်)။တံနယံ၊ထိုသို့ဝါစနာမဂ္ဂ
ထားနိုင်လျှင်းအောင် အကျဉ်းမှန်ထုပ် လက်ဆုပ်ဥပဒေနည်း အမြွက်
ကို။ဒေတိ၊ဟောတော်မူ၏။ ဧဝံ၊သို့။ တယောမာသေ၊ဝါတွင်းသုံးလတို့
ပတ်လုံး။ အဗ္ဘောက္ခိန္နံ၊ ကောင်းကင် ရေတံခွန် တသွန်တည်း စီးသွား
ကရားရေထွက်သို့အဆက်မပြတ်။ အဘိဓမ္မကထံ၊အဘိဓမ္မာဒေသနာ
တော်ကို။ကထေသိ၊ဟောတော်မူ၏။တံ၊ထိုအဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။
သုတွာ၊နာရ၍။အသီတိကောဋိဒေဝတာနံ၊ကုဋေရှစ်ဆယ် နတ်ဗြဟ္မာ
တို့၏။ဓမ္မာဘိသမယော၊သစ္စာလေးပါးတရားသိခြင်းသည်။အဟောသိ၊
၏။ ယမကပါဋိဟာရိယေ၊ယမိုက်ပြာဋိဟာပြတော်မူသောအခါ၌။သန္နိ
ပတိတာ၊စည်းဝေးသော။ ဒွါဒသယောဇနပရိသာပိ၊ အချင်းတဆဲ့နှစ်
ယူဇနာအဝန်းသုံးဆဲ့ခြောက်ယူဇနာပရိသတ်သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ပဿိတွာဝ၊ဖူးမြင်၍သာလျှင်။ဂမိဿာမာတိ၊သွားကုန်အံ့ဟု။ ခန္ဓာ
ဝါရံ၊သစ်တပ်ကို။ဗန္ဓိတွာ၊ဖွဲ့၍။အဋ္ဌာသိ၊၏။ တံ၊ထိုပရိသတ်ကို။စူဠအ
နာထပိဏ္ဍိက သေဋ္ဌိယေဝ၊ မဟာအနာထပိဏ် သူဌေး ညီစူဠ အနာ
ထပိဏ်သူဌေးသည်လျှင်။သဗ္ဗပစ္စယေဟိ၊အလုံးစုံသောပစ္စည်းတို့ဖြင့်။
ဥပဋ္ဌာသိ၊လုပ်ကျွေး၏။ ။(စူဠအနာထပိဏ္ဍိကောနာမအနာထပိဏ္ဍိက
မဟာသေဋ္ဌိဿကနိဋ္ဌဘာတာ။ ။ဋီကာ)။ ။မနုဿာ၊တို့သည်။ဘဂ
ဝါ၊သည်။ ကုဟိံ၊အဘယ်အရပ်သို့။ (ဂတောတိ၊ ကြွတော်မူသနည်း
ဟု။ထည့်)။ ဇာနနတ္ထာယ၊သိခြင်းငှါ။ အနုရုဒ္ဓထေရံ၊ကို။ ယာစိံသု၊ကုန်
၏။ ထေရော၊သည်။ အာလောကံ၊အလင်းကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ပွါးစေတော်
မူ၍။ တတ္ထ၊ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ ဝဿုပဂတံ၊ ဝါကပ်တော်မူ

သော။ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ၊ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ အဒ္ဒသ၊
မြင်တော်မူ၏။ ဒိသွာ၊၍။ အာရောစေသိ၊၏။တေမနုဿာ၊တို့သည်။ဘဂ
ဝတော၊အား။ ဝန္ဒနတ္ထာယ၊ ရှိခိုးခြင်းငှါ။ မဟာမောဂ္ဂလာနထေရံ၊ကို။
ယာစိံသု၊ကုန်၏။ ထေရော၊သည်။ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ၊ ပရိသာတ်လယ်
၌လျှင်။ မဟာပထဝိယံ၊ ၌။ နိမုဇ္ဇိတွာ၊ ငုတ်၍။ သိနေရုပဗ္ဗတံ၊ မြင့်မိုရ်
တောင်ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ၊ပတ္တမြားသိသောကြိုးအသွင် ပရိသာတ်မြင်လေ
လျှင်းအောင် ထွင်းသွား၍။ တထာဂတပါဒမူလေ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေ
တော်ရင်း၌။ဘဂဝတော၊၏။ပါဒေ၊တို့ကို။ဝန္ဒမာနောဝ၊ရှိခိုးလျက်လျှင်။
ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ၊ ပေါ်၍။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနော၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ
အပေါင်းတို့သည်။ဘဂဝတော၊၏။ပါဒေ၊တို့ကို။ဝန္ဒိတွာ၊၍။ ပဿိတွာ
ဝ၊ ရွှေကိုယ်တော်ကိုဖူးမြော်ပြီး၍သာလျှင်။ ဂမိဿာမာတိ၊ သွားကုန်
အံ့ဟု။ ဝဒန္တီတိ၊ ဆိုကုန်သည်ဘုရားဟု။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ဝေါဝစန်၊ကို။
အဝေါစ၊လျှောက်လတ်တည်း။ မောဂ္ဂလာန၊လန်။ ဇေတရဟိ၊ယခု။ တော
ဇေဋ္ဌဘာတာ၊ သင်အစ်ကိုဖြစ်သော။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ သည်။ ကုဟိံ၊
အဘယ်အရပ်၌။ ဝသတိပန၊ နေသနည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ပုစ္ဆိ၊၏။ ဘန္တေဘုရား၊ သင်္ကဿနဂရေ၊ သင်္ကဿနဂိုရ်မြို့၌။ ဝသတိ
တိ၊နေသည်ဘုရားဟု။အဝေါစ၊၏။မောဂ္ဂလာန၊လန်။ မံဒဋ္ဌုကာမာ၊ငါ
ဘုရားကိုဖူးလိုသူတို့သည်။ သွေ၊ နက်ဖြန်။ သင်္ကဿနဂရံ၊ သို့။ အာ
ဂစ္ဆန္တု၊လာပစေကုန်။ အဟံ၊သည်။သွေ၊ဖြန်။ မဟာပဝါရဏာပုဏ္ဏမာ
သိဥပေါသထဒိဝသေ၊၌။သင်္ကဿနဂရေ၊၌။ ဩတရိဿာမိတိ၊သက်
အံ့ဟု။အာဟ၊၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။ သာဓု၊၏။ဣတိ၊သို့။ ထေရော၊သည်။ဒ
သဗလံ၊ကို။ ဝန္ဒိတွာ၊၍။ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ၊ လာခဲ့သော မြင့်မိုရ်၏အ
တွင်းခရီးဖြင့်လျှင်။ဩရုယှ၊သက်၍။မနုဿာနံ၊တို့၏။သန္တိကံ၊သို့။သမ္ပါ
ပုဏိ၊ ဖြတ်ချည်းရောက်တော်မူ၏။ ဂမနာဂမနကာလေစ၊ သွားသော
ခါလာသောခါ၌လည်း။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာယမာနေ၊
သော်။ နိသိနေရုပဗ္ဗတံ၊ပတ္တမြားအတွင်း မြကြိုးသွင်းသို့ လင်းလင်းမြင်
သာဝင်သွားရာထိုမြင့်မိုရ်တောင်ကို။ မနုဿာ၊တဆဲ့နှစ်ယူဇနာအချင်း
လူခပင်းတို့သည်။ပဿန္တိ၊ကုန်၏။ဧဝံတထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။အဓိဋ္ဌာသိ၊
ဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၏။ ဧတ္တ၊ဤအာဝိဘာဝအရာ၌။ တာဝ၊စွာ။ မဟာမောဂ္ဂ
လာနထေရော၊သည်။ ဣဒံအာဝိဘာဝပါဋိဟာရိယံ၊အပိတ်အပင်အဆီး

အတားမရှိ ဟင်းလင်းမြင်ရာမြင်ကြောင်းဖြစ်သော ဤပြာဋိဟာကို။ အ
ကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ သော၊ ထိုမဟာမောဂ္ဂလာန်သည်။ ဇဝံ၊ဤဆိုပြီး
သောနည်းဖြင့်။အာဂမော၊လာလတ်ပြီး၍။တံပဝတ္တိံ၊ထိုဘုရားမိန့်တော်
မူသောအခြင်းအရာကို။ အာရောစေတွာ၊ ကြားလတ်၍။ ဒူရင္တိ သည်၊
ဝေးသောဟူသောအမှတ်ကို။ အကတွာ၊ မပြုကုန်မူ၍။ ကတပါတရာ
သာဝ၊နံနက်စာစားခြင်းကိစ္စပြီးကုန်လတ်၍လျှင်။ နိက္ခမထာတိ၊ထွက်
ကြသတ်ကုန်ဟု၊ အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကဿဒေဝရညော၊
သကြားနတ်မင်းအား။မဟာရာဇ၊ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသောသကြား
မင်း။သွေ၊ဖြန်။မနုဿလောကံ၊လူပြည်သို့။ဂမိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊ သို့။အာရော
စေတိ၊ကြားတော်မူ၏။ ဒေဝရာဇာ၊ သည်။ ဝိသုကမ္မံ၊ ကို။ တာတ၊အ
မောင်ဝိသကြို၊သွေ၊ဖြန်။ ဘဂဝါ၊သည်။ မနုဿလောကံ၊သို့။ဂန္တုကာ
မော၊ကြွတော်မူလို၏။ ကနကမယံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော။ ဇကံ၊ တခုသော
စောင်းတန်းငင်း။ရဇတမယံ၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော။ဇကံ၊ငင်း။ မဏိမယံ၊ပတ္တ
မြားဖြင့်ပြီးသော။ ဇကံ၊ငင်း။ ဣတိ၊သို့။တိဿောသောပါဏပန္တိယော၊
သုံးသွယ်သောစောင်းတန်းအစဉ်တို့ကို။မာပေဟိ၊ဖန်ဆင်းလေလော့။
ဣတိ၊သို့။အာဏာပေသိ၊အသံချ၏။သော၊ထိုဝိသကြိုနတ်သည်။တထာ၊
ထိုသကြားမင်းပြန်တိုင်း။အကာသိ၊၏။ဘဂဝါ၊သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊မ
ဟာမောဂ္ဂလာန်တောင်းပန်သည့်မှနှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ သိနေရု
မုဒ္ဓနိ၊မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်တော်မူ၍။ ပုရတ္ထိမလောကဓာ
တုံ၊အရှေ့လောကဓာတ်ကို။ ဩလောကေသိ၊ကြည့်တော်မူ၏။ အနေ
ကာနိစက္ကဝါဠသဟဿာနိ၊ တပါးမကများစွာစကြဝဠာအထောင်တို့
သည်။ ဝိဝဋာနိဟုတွာ၊ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်၍။ ဇကင်္ဂဏံဝိယ၊တခုတည်း
သောအပြင်ကဲ့သို့။ပကာသယိံသု၊ထင်ရှားမြင်သာကုန်၏။ ပုရတ္ထိမေန၊
အရှေ့မျက်နှာအရပ်ဖြင့်။ဝိဝဋံ၊ဟင်းလင်းအပြင်ကို။ အဒ္ဒသယထာ၊မြင်
၏သို့။ဇဝံတထာ၊တူ။ပစ္ဆိမေနပိ၊ဖြင့်ငင်း။ဥတ္တရေနပိ၊ငင်း။ဒက္ခိဏေနပိ၊
ငင်း။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံစကြဝဠာကို။ဝိဝဋံ၊ဟင်းလင်း။အဒ္ဒသ၊မြင်တော်မူ၏။
ဟေဋ္ဌာပိ၊အောက်မျက်နှာ၌လည်း။ယာဝ၊လောက်။အဝီစိ၊သည်။အတ္တိ၊
၏။တာဝ၊လောက်။အဒ္ဒသ၊၏။ဥပရိ၊၌။ယာဝ၊လောက်။ အကနိဋ္ဌဘဝန်၊
အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာပြည်သည်။အတ္ထိ၊၏။တာဝ၊လောက်။ အဒ္ဒသ၊၏။တံဒိဝသံ၊
ထိုနေ့၌။ လောကဝိဝရဏံနာမ၊ အသိန်းမက သားဩကာသလောက၌

နေသောသတ္တလောက၏အဆီးအတားမရှိဟင်းလင်းမြင်သာသည့်၏အဖြစ်ကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော လောကဝိဝရဏ ပြာဋိဟာမည်သည်။ အဟောသိကိရ၊ဖြစ်သဘတ်။ ။(အနေကသတသဟဿသခ်ဿဖြကာသလောကဿတံနိဝါသိသတ္တလောကဿစ ဝိဝဋဘာဝကရဏပါဋိဟာဝိယလောကဝိဝရဏံနာမ၊ဂုင်း)။ ။မနုဿာပိ၊ လူတို့သည်လည်း။ ဒေဝေ၊နတ်တို့ကို။ ပဿန္တိ၊ကုန်၏။ ဒေဝါပိ၊တို့သည်လည်း။ မနုဿေ၊တို့ကို။ပဿန္တိ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုနတ်လူတို့တွင်။မနုဿာ၊တို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊သို့။ နေဝဥလောကေန္တိ၊ မော်၍မကြည့်ရကုန်။ ဒေဝါ၊တို့သည်။အဓော၊သို့။နဩလောကေန္တိ၊ငုံ၍မကြည့်ရကုန်။သဗ္ဗေ၊ခပ်သိမ်းသောနတ်တို့သည်။သမုခါဝ၊ရှေ့တူရူသာလျှင်။ အညမညံ၊အချင်းချင်း။ ဝါ၊တဦးသည်တဦးကို။ပဿန္တိ၊မြင်ကြကုန်၏။ဘဂဝါ၊သည်။မဇ္ဈေ၌။ မဏိမယေနသောပါဏေန၊ပတ္တမြားစောင်းတန်းဖြင့်။ဩတရတိ၊သက်တော်မူ၏။ဆကာမာဝစရဒေဝါ၊ကာမာဝစရခြောက်ဘုံနတ်တို့သည်။ ဝါမပဿေ၊ဝဲဘက်၌။ကနကမယေန၊ရွှေစောင်းတန်းဖြင့်။ သုဒ္ဓါဝါသာစ၊သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်၎င်း။မဟာဗြဟ္မာစ၊သဟံပတိမဟာဗြဟ္မာသည်၎င်း။ ။(မဟာဗြဟ္မာတိသဟံပတိမဟာဗြဟ္မာ၊ဋီကာ)။ ။ဒက္ခိဏပဿေ၊ယာဘက်၌။ရဇတမယေန၊ငွေစောင်းတန်းဖြင့်။(ဩတရန္တိ၊သက်ကုန်၏။လိုက်)။ ဒေဝရာဇာ၊သကြားနတ်မင်းသည်။ ပတ္တစီဝရံ၊သပိတ်တော်သင်္ကန်းတော်ကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊လွယ်၏။ မဟာဗြဟ္မာ၊သဟံပတိဗြဟ္မာကြီးသည်။တိယောဇနိကံ၊သုံးယူဇနာရှိသော၊သေတဆတ္တံ၊ထီးဖြူကို။ သုယာမော၊သုယာမနတ်မင်းသည်။ ဝါလဗီဇနိံ၊စာမရီသားမြီးယပ်ကို။ (အဂ္ဂဟေသိ၊ကိုင်၏။လိုက်)။ ပဥ္စသိခေါဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော၊ပဥ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည်။တိဂါဝုတမတ္တံ၊သုံးဂါဝုတ်ရှိသော။ဝေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ၊ဝေလုဝပဏ္ဍုမည်သောစောင်းကို။ ဂဟေတွာ၊၍။တထာဂတဿ၊အား။ ပူဇံ၊စောင်းသံပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ပြုလျက်။ ဩတရတိ၊၏။ တံဒိဝသံ၊ထိုနေ့၌။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ။ပိဟံ၊တောင့်တခြင်းကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊မဖြစ်စေမူ၍။ ဌိတသတ္တောနာမ၊ တည်သောသတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသတတ်။ ဧတ္ထ၊ဤအာဝိဘာဝအရာ၌။ဘဂဝါ၊သည်။ဇာနံအာဝိဘာဝပါဋိဟာရိယံ၊ကို။ အကာသိ၊ပြုတော်မူ၏။ အပိစ၊နည်းတဦးကိုဆိုပေအံ့။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီ

ပေ၊သိနီ၊လိုက်ကျွန်း၌။ ဝါလက်ရဝါသိမ္မွမ္ဗုဒိန္နထေရောဝိ၊ဝါလက်ရအရပ်၌
သိတင်းသုံးသော ဓမ္မဒိန္နထေရ် သည်လည်း။ တိဿမဟာ ဝိဟာရေ၊
တိဿကျောင်းကြီး၌။ စေတိယင်္ဂဏ သ္မိံ၊စေတီပြင်၌။ နိသိန္နံတွာ၊၍။တိ
ပိဋကဓမ္မဝေ။ပ။ဟောတိတိ၊ဟောတိအစရှိသဖြင့်။အပဏ္ဏကသုတ္တံ၊ကို။
ကထေန္တော၊ဟောလျက်။ ဟေဋ္ဌာမုခံ၊ အောက်သို့ရှေ့ရှု။ ဗီဇနိံ၊ယပ်
ကို။အကာသိ၊ပြု၏။ယာဝအဝီစိတော၊အဝီစိတိုင်အောင်။ ဧကင်္ဂဏံ၊တ
ပြင်တည်းကဲ့သို့လင်းသည်။အဟောသိ၊၏။တတော၊ထိုနောက်မှ။ဥပရိ
မုခံ၊ရှု။ ဗီဇနိံ၊ကို။အကာသိ၊၏။ ယာဝဗြဟ္မလောကာ၊ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်
အောင်။ဧကင်္ဂဏံ၊သည်။ အဟောသိ၊၏။ ထေရော၊ဓမ္မဒိန္နထေရ်ကျော်
သည်။နိရယဘယေန၊ဖြင့်။တဇ္ဇေတွာ၊ခြိမ်းခြောက်၍။ဝါ၊အပဏ္ဏကပဋိ
ပါဒါ၏အစွမ်းကိုကြည့်ကုန်ကြဟုခြိမ်း၍။သဂ္ဂသုခေနေဝ၊နတ်ပြည်ချမ်း
သာဖြင့်သာလျှင်။ ပလောဘေတွာ၊ ဖျားယောင်း၍။ဓမ္မံ၊ကို။ ကထေသိ၊
၏။ ။(ပဿထတာဝ အပဏ္ဏကပဋိပါဒါယ ဗလန္တိ နိရယ ဘယေန
တဇ္ဇေတွာသတ္တုဒြနုပုဗ္ဗိကကထာနယေနသဂ္ဂသုခေနပလောဘေတွာ
နပနသဂ္ဂသမ္ပတ္တိံယံနိန္နဘာဝါပါဒနေန၊ဧင်း)။ ။ကေစိ၊အချို့သောသူ
တို့သည်။သောတာပန္နာ၊တို့သည်။အဟေသုံ၊ကုန်၏။ ကေစိ၊တို့သည်။
သကဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟန္တော၊တို့သည်။ အဟေသုံ၊ကုန်၏။ဇာတိ၊
၌ရွေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။ ။ပန၊အဘို့တပါးကိုဆိုအံ့။ တိရော
ဘာဝံ၊တိရောဘာဝကရဏပြာဋိဟာကို။ ကာတုကာမော၊ပြုခြင်းငှါထို
သောသူသည်။ အာလောကံဝါ၊အလင်းရှိရာကိုမူလည်း။ အန္ဓကာရံက
ရောတိ၊အမိုက်မှောင်ရှိသည်ကိုပြု၏။အပဋိစ္ဆန္နံဝါ၊မဖုံးလွှမ်းအပ်သည်
ကိုမူလည်း။ပဋိစ္ဆန္နံကရောတိ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ကိုပြု၏။အာပါထံ၊ထင်
သည်ကိုမူလည်း။အနာပါထံကရောတိ၊မထင်သည်ကိုပြု၏။ ။(ယထာ
အာဝိဘာဝကရဏေအာလောကကသိဏံသမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အာလောက
နိမ္မာနာယ၊ ဧဝံတိရောဘာဝကရဏေအန္ဓကာရနိမ္မာနာယ နီလကသိ
ဏံသမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကာမဉ္စေတံပါဠိယံသရူပတောနာဂတံ၊ ဝိဝဋံအာဝ
ဋန္တိပနဝစနတောအတ္ထတော အာဂတမေဝ၊ ဩဒါတကသိဏာနန္တော
ဂဓံဝါအာလောကကသိဏာန္တိ ဝုတ္တော၀ါယမတ္ထော၊ဧင်း)။ ။ကထံက
ရောတိ၊နည်း။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ အယံဣဒ္ဓိမာ၊သည်။ ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။
အဓိဋ္ဌာယမာနေ၊သော်။ အပဋိစ္ဆန္နော၀ိ၊မဖုံးလွှမ်းအပ်သော်ငင်း။ သဓိ

ပေ၊ဌ။ဌိတောပိဝါ၊တည်သော်ငှင်း။ နဒိဿတိ၊မထင်။ ဇေံတထာ၊ဖြင့်။ အတ္တာနံဝါ၊ကိုငှင်း။ ပရံဝါ၊ ကိုငှင်း။ ကာတုကာမော၊၍။ ပါဒကဇ္ဈာန တော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဇာနံအာလောကဋ္ဌာနံ၊ဤအလင်းရှိရာအရပ်သည်။ အန္ဓကာရံဟောတု၊အမိုက်မှောင်ရှိသည်ဖြစ်စေသတည်း။ ဇာတိဝါ၊သို့ ငှင်း။ ဇာနံအပ္ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဤမဖုံးလွှမ်းအပ်သောအရပ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံဟော တု၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်စေသတည်း။ ဇာတိဝါ၊သို့ငှင်း။ ဇာနံအာပါထံ၊ ဤထင်သောအာရုံသည်။ အနာပါထံဟောတု၊ မထင်သည် ဖြစ်စေသ တည်း။ ဇာတိဝါ၊သို့ငှင်း။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပရိကမ္မံကတွာ၊၍။ဝုတ္တနယေ နေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊နှင့်။ သဟာ၊ကွ။တ ထာဓိဋ္ဌိတမေဝ၊ဓိဋ္ဌာန်တိုင်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ပရေ၊သူတပါးတို့ သည်။သမီပေ၊၌။ ဌိတာပိ၊လျက်လည်း။ နပဿန္တိ၊ကုန်။သယမ္ပိ၊သည် လည်း။အပဿိတုကာမော၊မမြင်လိုမူကား။ နပဿတိ၊မမြင်။ ဇေ်ပါဋိ ဟာရိယံ၊ဤတိရောဘာဝပြာဋိဟာကို။ ကေန၊သည်။ ကတပုဗ္ဗံပန။ ပြု ဘူးပါသနည်း။ ဇာတိအယံ၊ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။ ဘဂဝတာ၊သည်။ကတ ပုဗ္ဗံ၊ပြုဘူး၏။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဘဂဝါ၊သည်။ယသကုလပုတ္တံ၊ကို။ သမီပေ၊၌။နိ သိန္နံယေဝ၊နေသည်ကိုလျှင်။ ယထာ၊ဖြင့်။ကတော၊သော်။ နံ၊ထိုယသအ မျိုးသားကို။ ပိတာ၊သည်။ နပဿတိ၊မမြင်။ ဇေံတထာ၊ဖြင့်။အကာသိ၊ ၏။တထာ၊ပါး။ဝိသယောဇနသတံ၊ယူဇနာတရာ့နှစ်ဆယ်တိုင်အောင်။ မဟာကပ္ပိနဿ၊အား။ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ကို။ကတွာ၊၍။ တံ၊ထိုမဟာကပ္ပိနမင်း ကို။ အနာဂါမိဖလေ၊၌။ အဿ၊မင်း၏။ အမစ္စသဟဿဥ္စ၊ ကိုလည်း။ သောတာပတ္တိဖလေ၊၌။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊စေ၍။တဿ၊မင်း၏။ အနုမဂ္ဂံ၊ သွားလေတိုင်းခရီးစဉ်အတိုင်း။အာဂတာ၊လိုက်လာသော။သဟဿိတ္ထိ ပရိဝါရာ၊ အမတ်မယားတထောင် အခြံအရံရှိသော။ အနောဇာဒေဝိ၊ သည်။အာဂန္တွာ၊၍။သမီပေ၊မင်း၏အနီး၌။ နိသိန္နာပိ၊နေလာသော်လည်း။ ယထာ၊ဖြင့်။ ကရိယမာနေ၊သော်။သပရိသံ၊သော။ရာဇာနံ၊ကို။ နပဿ တိ၊မြင်။တထာ၊ဖြင့်။ ကတွာ၊၍။ဘန္တေ၊ဘုရား။ ရာဇာနံ၊ကို။ပဿထအ ပိ၊မြင်တော်မူပါတုံသလော။ ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တော၊နားတော်လျှောက်လတ် သော်။ ဒေဝိ၊ မိဘုရား။ တေ၊သင်တို့အား။ ရာဇာနံ၊ကို။ ဂဝေသိတုံ၊ရှာ ခြင်းသည်။ဝရံကိံပန၊မြတ်သလော၊ဥဒါဟု၊ထိုသို့မဟုတ်မူကား။အတ္တာ နံ၊မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင်။ ဂဝေသိတုံ၊သည်။ ဝရံကိံပန၊မြတ်သလော။

ဇာတိ၊သို့။ ပုန္တိတာယ၊မေးအပ်သည့်ဖြစ်သော်။ ဘဂ္ဂေ၊ဘုရား။ အတ္တာနံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဝေသိတုံ၊သည့်။ ဝရံ၊မြတ်စွာ၏။ ဇာတိ၊သို့။ ဝတ္တွာ၊နား တော်လျှောက်၍။ နိသိန္နာယ၊နေသော။ တဿာ၊ထိုအနေဇာမိဘုရား အား။ယထာ၊ဖြင့်။ဒေသိယမာနေ၊သော်။သာ၊သည်။ဇာတ္တိသဟာသေန၊ အမတ်မယားတထောင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။သောတာပတ္တိဖလေ၊၌။ ပတိဋ္ဌာ သိ၊၏။ အမစ္စာ၊အမတ်တထောင်တို့သည်။ အနာဂါမိဖလေ၊၌။ ပတိဋ္ဌ ဟိံသု၊ကုန်၏။ရာဇာ၊သည်။ အရဟတ္တေ၊၌။ပတိဋ္ဌာသိ၊၏။ တထာ၊ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ကို။ဒေသေသိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ဘဂဝတာ၊သည်။ ကတပုဗ္ဗံ၊ပြုတော်မူ ဘူး၏။ ။အပိစ၊နည်းတဦးကိုဆိုအံ့။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒိပံ၊ သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့။ အာဂတဒိဝသေ၊ရောက်တော်မူသောနေ့၌။ ယထာ၊ဖြင့်။ကရိယမာနေ၊ သော်။အတ္တနာ၊ကိုယ်တော်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ အာဂတေ၊ကုန်၏။အဝသေ သေ၊ကြွင်းသောဇာတိယထေရ်စသည်တို့ကို။ ရာဇာ၊ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းသည်။ နပဿတိ၊မမြင်။ ဇံတထာ၊ဖြင့်။ ကရောန္တေန၊ ပြုတော်မူ သော။ မဟိန္ဒထေရေနာပိ၊သည်လည်း။ ဇာနံ၊ဤတိရောဘာဝပြာဋိဟာ ကို။ကတမေဝ၊ပြုတော်မူဘူးသလျှင်ကတည်း။ ။အပိစ၊နည်းတပါး ကိုဆိုအံ့။ပါကဋပါဋိဟာရိယံ၊ထင်ရှားသောဇာဒ္ဓိမန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသောပြာ ဋိဟာသည်။ အာဝိဘာဝံနာမ၊အာဝိဘာဝပြာဋိဟာမည်၏။ အပါကဋ ပါဋိဟာရိယံ၊ ဇာဒ္ဓိမန္တ ပုဂ္ဂိုလ်မထင်ရှားသောပြာဋိဟာသည်။ တိရော ဘာဝံနာမ၊တိရောဘာဝပြာဋိဟာမည်၏။ ။(ပါကဋော ဇာဒ္ဓိမာဧတဿ အတ္ထီတိပါကဋံ၊ ပါကဋဥ္ဇတံပါဋိဟာရိယဉ္စာတိ ပါကဋပါဋိဟာရိယံ၊ နဧတ္တဇာဒ္ဓိမာပါကဋောတိအပါကဋံ၊အပါကဋဥ္ဇတံပါဋိဟာရိယဉ္စာတိ အပါကဋပါဋိဟာရိယံ။ ။အဘယ့်ကြောင့်ဤသို့ပြုသနည်း။ ဇာဒ္ဓိမန္တ ၏သာပါကဋအပါကဋအဖြစ်အားဖြင့်။ဤဘေဒဖြစ်သတည်း။ပါဋိဟာ ရိယ၏ပါကဋအပါကဋအဖြစ်အားဖြင့် ဤဘေဒဖြစ်သည်ကားမဟုတ်၊ ပါဋိဟာရိယသည်။ ပါကဋသာတည်း၊အပါကဋကားမရှိ။ ထိုကြောင့် ဟူပေ)။ ။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ပါကဋပါဋိဟာရိယေ၊ပါကဋပြာဋိ ဟာ၌။ ဇာဒ္ဓိပိ၊တန်ခိုးသည်လည်း။ပညာယတိ၊ထင်၏။ ဇာဒ္ဓိမာပိ၊တန်ခိုး ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပညာယတိ၊၏။တံ၊ထိုပါကဋပြာဋိဟာကို။ ယမကပါဋိဟာရိယေန၊ ရေမီးအစုံအစုံပြသော တန်ခိုးပြာဋိဟာဖြင့်။ ဒိပေတဗ္ဗံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။တတြ၊ထိုယမိုက်ပြာဋိဟာ၌။ဇာဓ၊လ။ပဝတ္တတိ

တိ၊ဟူ၍။ဝေံ၊ဤသို့။ဥဘယံ၊ဇုဏှိဇုဏှိမဏ္ဍလ နှစ်ပါးစုံသည်။ ပညာယိတ္ထ၊ထင်
၏။ဇုဓသာသနေ၊၌။တထာဂတော၊သည်။သာဝကေဟိ၊တို့နှင့်။ အသာ
ဓာရဏံ၊မဆက်ဆံသော။ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ဥပရိ
မကာယတော၊ အထက်ဖြစ်သောကိုယ်တော်မှ။ အဂ္ဂိခန္ဓော၊ မီးအစု
သည်။ပဝတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ဟေဋ္ဌိမကာယတော၊ အောက်ဖြစ်သောကိုယ်
တော်မှ။ဥဒကဓာရာ၊ရေအယဉ်သည်။ပဝတ္တတိ၊၏။ ။အပါကဋ္ဌပါဋိ
ဟာရိယေ၊၌။ဇုဏှိယေဝ၊တန်းခိုးသည်သာလျှင်။ ပညာယတိ၊၏။ဇုဏှိမာ၊
သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ တံ၊ ထိုအပါကဋ္ဌပြာဋိဟာကို။ မဟာက
သုတ္တေနစ၊မဟာကသုတ်ဖြင့်၎င်း။ ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ္တေနစ၊ဗြဟ္မနိမန္တ
နိကသုတ်ဖြင့်၎င်း။ဒီပေတဗ္ဗံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။တတြ၊ထိုသုတ်၌။ အာယသ္မ
တောမဟာကဿစ၊ အသျှင်မဟာက၏၎င်း။ ဘဂဝတောစ၊၏၎င်း။ ဇုဏှိ
ယေဝ၊သည်သာလျှင်။ ပညာယိတ္ထ၊ထင်၏။ ဇုဏှိမာ၊မဟာကထေရ် မြတ်
စွာဘုရားဟူသောဇုဏှိမဏ္ဍလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နပညာယိတ္ထ၊ထင်။ယထာဟ၊
အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း။ ဝေကမန္တံ၊တျာဒိနာ၊ ဝေကမန္တံစသည်
ဖြင့်။ အာဟ၊ဟောတော်မူ၏။ ဝေကမန္တံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်စွာ။ နိ
သိန္နောခေါ၊နေပြီးသော။ စိတ္တောဂဟပတိ၊ စိတ္တသူကြွယ်သည်။ အာ
ယသ္မန္တံမဟာကံ၊ အသျှင်မဟာကထေရ်ကို။ ဝေတံဝစန်၊ကို။ အဝေါစ၊၏။
ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓုအာယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အယျော မဟာ
ကော၊အသျှင်မဟာကသည်။မနုဿဓမ္မာ၊လူတို့ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား
ဆယ်ပါးထက်။ ဥတ္တရိ၊လွန်မြတ်သော။ ဇုဏှိပါဋိဟာရိယံ၊တန်းခိုးပြာဋိ
ဟာကို။ မေ၊အား။ ဒဿေတု၊ပြတော်မူစေချင်၏။ဇာတိ၊သို့။ အဝေါစ၊
လျှောက်၏။ ဂဟပတိ၊သူကြွယ်။ တေနဟိ၊ထိုသို့ပြစေလိုပြီးကား။ တွံ၊
သည်။ အာဠိန္ဒေ၊ကျောင်းဦး၌။ ဥတ္တရာသင်္ဂ၊အပေါ်ရုံကို။ပညပေတွာ၊
ခင်း၍။တိဏကလာပံ၊မြက်စည်းကို။ဩကာသေသိပကိရ၊ဖြန့်ကြဲလော။
ဇာတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။ဝေံသာဓု၊ကောင်း၏။ ဇာတိခေါ၊ဤ
သို့လျှင်။ စိတ္တောဂဟပတိ၊သည်။အာယသ္မတောမဟာကဿ၊၏။ ဝစနံ၊
ကို။ပဋိဿုဏိတွာ၊ဝန်ခံ၍။အာဠိန္ဒေ၊၌။ဥတ္တရာသင်္ဂ၊ကို။ ပညပေတွာ၊၍။
တိဏကလာပံ၊ကို။ ဩကာသေသိ၊ဖြန့်ကြဲ၏။အထခေါ၊၌။အာယသ္မာမ
ဟာကော၊သည်။ဝိဟာရံ၊သို့။ ပဝိသိတွာ၊၍။ ယထာရူပေန၊အကြင်သို့သ
ဘောရှိသော အဘိသင်္ခါရဖြင့်။ တာဠစ္ဆိဂ္ဂလေနစ၊ သံကောက်ပေါက်

ဖြင့်ရင်း။ အင်္ဂုဋ္ဌန္တရိကာယစ၊ တံခါးပေါင်ကြားဖြင့်ရင်း။ အစ္စိ၊ မီးလျှံသည်။
နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကိုသာ။ ဈာပေသိ၊ လောင်၏။ ဥတ္တရာ
သင်္ဂ ၊ ကို။ န ဈာပေသိ၊ မလောင်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဇ္ဈာနုဒ္ဓိ
ဘိသင်္ခါရံ ဇ္ဈာနုဒ္ဓိပယောဂံ၊ တန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းပယောဂကို။ အဘိသင်္ခါ
သိ၊ ပြုပြီ။ ယထာစ၊ အဘယ်သို့လည်း။ အာဟ၊ နည်း။ အထခွါဟံ။ ပ။ နဥပါ
ဒိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ထိုသို့ဗြဟ္မာသုံ
သို့ရောက်သောခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
ဇ္ဈာနုဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ အဘိသင်္ခါသိ ၊ ပြုပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောဇ္ဈာနုဒ္ဓိ
ဘိသင်္ခါရဖြင့်။ ဗြဟ္မာစ၊ ဗကဗြဟ္မာသည်ရင်း။ ဗြဟ္မပရိသာစ၊ ဗက
ဗြဟ္မာ၏ ပရိသာတ်တို့ သည်ရင်း။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာစ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ
ဗြဟ္မာတို့သည်ရင်း။ မေ၊ ၏။ သဒ္ဒဉ္စ၊ အသံကိုသာလျှင်။ သောဿန္တိ၊ ကြား
ကုန်လတ္တံ့။ မံစ၊ ငါဘုရားကိုကား။ န ဒက္ခိဿန္တိ၊ မမြင်ကုန်လတ္တံ့။ ဇာတိ၊
ဤသို့နှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ အန္တရဟိတော အန္တရဓာယိတု ကာမော၊
ကွယ်တော်မူလိုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ။ဘဝေပါဟံဘယံဒိသွာ၊ ဘဝဉ္စဝိ
ဘဝေသိနံ၊ ဘဝံနာဘိဝဒိ ကိဉ္စိ၊ နန္ဒိဉ္စနဥပါဒိယိန္တိ၊ ယိ ဟူသော။ ဇ္ဈာမံဂါ
ထံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ရွတ်တော်မူ၏။ ။(ဗကဗြဟ္မာသည် အကြင်အခြင်းဖြင့်
ပြုသည်ရှိသော်ကွယ်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်။ ထိုအခြင်းဖြင့်ဗကဗြဟ္မာကိုပြု
ပြီး၍။ ဘုရားမြတ်စွာသည်၊ ကိုယ်တော်မူကား ထိုဗကဗြဟ္မာသည်ရင်း
တွင်းသောဗြဟ္မာအပေါင်းအားရင်း မထင်သည်၏အဖြစ်သို့ကပ်တော်
မူသဖြင့်ကွယ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ဤဂါထာကိုရွတ်တော်မူသည်။ ။
ကွယ်တော်မူလိုသော် တုဏှိဘာဝ ကွယ်ရပါမည်ကို။ အမယ်ပုတ်ထဲ
မအောင်းဘူးဟူ၏သို့အဘယ့်ကြောင့်ဂါထာရွတ်ဆိုတော်မူပြန်သနည်း
ဟု၊ ကား။ အန္တရဟိတောဟုတွာသမဏာဿဂေါတမဿ ဇ္ဈာမသဒ္ဒံ ဋ္ဌာ
နေအဠ္ဌိဘာဝေါဝါနဠ္ဌိဘာဝေါဝါ၊ နသက္ကာဇာနိတုန္တိ ဝေံဂဏာဗြဟ္မ
ဂဏာဿဝစနောကာသောမာဟောတူတိဘဝေဝါဟန္တိ ဇ္ဈာမံဂါထံ အ
ဘာသိ၊ ရင်း။ ။ကွယ်ခြင်းငှါ အလိုတော် ရှိသည်ဖြစ်လျက်။ ရဟန်း
ဂေါတမ၏၊ ဤအရပ်၌ရှိမရှိသောအဖြစ်ကိုသိခြင်းငှါငါတို့မတတ်နိုင်ပါ
ခဲ့ဟု ဤသို့ဗြဟ္မာအပေါင်း၏ ဆိုခွင့်မဖြစ်စေလင့်ဟု နှလုံးပိုက်တော်မူ
သောကြောင့် ဂါထာရွတ်သည်ဟူလိုသော်)။ ။အဟံ၊ သည်။ ဘဝေ
သံသာရေ၊ ၌။ ဘယံ၊ ဇာတိဇရာစသည်အပြားရှိသောဘေးအပေါင်းကို။

ဒိသွာဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ ဝါ၊မြင်သောကြောင့်သာလျှင်။ ဘဝဥ္စ၊ ကာမဘဝစသားသုံးပါးအပြားရှိသော ဤသည်ဘဝကိုလည်း။ ဝိဘဝေသိနံ၊ ဘဝ၏ကင်းရာကိုရှာအပ်သည်ဖြစ်လျက်လည်း။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ဘဝေဓဝ၊ သံသရာဝဲထဲ၌သာလျှင်။ ဒိသွာ၊မြေကိုစက်ဆုတ်၍ချန်သော ယုန်ကဲ့သို့ မြင်ပြန်ရသောကြောင့်။ကိဋ္ဌိဘဝံ၊တစုံတခုသောဘဝကိုမျှ။နာဘိဝဒိံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မပြောပမချီးမွမ်းသတည်း။ နန္ဒိဥ္စ၊ ဘဝတဏှာကိုလည်း။ နဥပါဒိယိံ၊ မစွဲလမ်းသတည်း။ ။အာကာသေ၊ ၌။ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ၊သွား၏သို့။ ဓေံတထာ၊တူ။ တိရောကုဋ္ဋံ၊အိမ်နံရံတဘက်သို့ရှင်း။တိရောပါကာရံ၊တံတိုင်းတဘက်သို့ရှင်း။တိရောပဗ္ဗတံ၊တောင်၏တဘက်သို့ရှင်း။ အသဇ္ဇမာနော၊မငြိမရှောက်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ ဇာတိ၊ သို့။(ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ထည့်)။ ဧတ္ထဝစနေ၌။ တိရောကုဋ္ဋန္တိ၊ကား။ ပရကုဋ္ဋံ၊နံရံ၏ပြင်ဘို့။ ကုဋ္ဋသ၊၏။ ပရဘာဂံ၊ ပြင်အဘို့သို့။ ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇာတရေသု၊ဤမှတပါးသောတိရောပါကာရ တိရောပဗ္ဗတပုဒ်တို့၌။ ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ စ၊ဆက်၍ဆို အံ့။ကုဋ္ဋောတိဓေံ၊သည်။ဂေဟဘိတ္တိယာ၊အိမ်နံရံ၏။အဓိဝစနံ၊တည်း။ ပါကာရောတိ၊ ကား။ ဂေဟပိဟာရဂါမာဒီနံ၊ အိမ်ကျောင်းရွာအစရှိ သည်တို့၏။ ပရိက္ခေပပါရော၊အရံဖြစ်သောတံတိုင်းတည်း။ ပဗ္ဗတော တိ၊ကား။ ပံသုပဗ္ဗတောဝါ၊မြေသားတောင်မူလည်းဖြစ်စေ။ ပါသာဏ ပဗ္ဗတောဝါ၊ ကျောက်တောင်မူလည်းဖြစ်စေ။ ပဗ္ဗတော၊ မည်၏။ အ သဇ္ဇမာနောတိ၊ကား။ အလဂ္ဂမာနော၊မငြိမရှောက်မူ၍။ သေယျထာပိ အာကာသေတိ၊ကား။အာကာသေ၊၌။(ဂစ္ဆတိပိယ၊သွား၏သို့။ထည့်)။ ။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဓေံ၊သို့။ ဂန္တုကာမေန၊သွားလိုသောဇူဒ္ဓိမန္တာပုဂ္ဂိုလ် သည်။ အာကာသကသိဏံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ထလတ်၍။ ကုဋ္ဋံဝါ၊ကိုရှင်း။ ပါကာရံဝါ၊ ကိုရှင်း။ သိနေရုစက္ကဝါဠေသုပိ၊ တို့တွင် လည်း။ အညတရံ၊သော။ ပဗ္ဗတံဝါ၊ကိုရှင်း။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ကတပရိ ကမ္မေန၊ပြုအပ်ပြီးပရိကံရှိသည်ဖြစ်၍။ ။(အကြင်နံရံတဘက်စသည် သို့သွားလိုအံ့။ ထိုနံရံတံတိုင်းအစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်၍။ အကာသော ဟောတု အာကာသောဟောတုဟု ပရိကံပြုသည်ကို။ အာဝဇ္ဇိတွာက တပရိကမ္မေနဟူသံည်)။ ။အာကာသော ဟောတူတိ၊ ဟင်းလင်း ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊၏။ အာကာသောယေဝဟော

တိ၊ကောင်းကင်သာဖြစ်၏။ အခေါဩတရိတုကာမဿဝါ၊အောက်သို့
သက်လိုသောသူအားဖြင်း။ ဥဒ္ဓံအာရောဟိတုကာမဿဝါ၊ အထက်သို့
တက်လိုသောသူအားဖြင်း။ သုသိရော၊အခေါင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ဝိ
နိဝိဇ္ဈိတွာ၊ထွင်း၍။ ဂန္တုကာမဿ၊သောသူအား။ သိဒ္ဒေါ၊အပေါက်ရှိ
သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။သော၊ထိုဇာဒ္ဒိရှိသောသူသည်။တတ္ထ၊ထိုအခေါင်းအ
ပေါက်ရှိသောပါကာရပဗ္ဗတ၌။ အသဇ္ဇမာနော၊မငြိမရှောက်။ ဂစ္ဆတိ၊
၏။ ဇာတိအတ္ထော၊အနက်။ ။(ပါကာရပဗ္ဗတာပေက္ခာယသုသိရော
သိဒ္ဒေါတိစပုလ္လိင်ဝသေနဝုတ္တံ၊သက်သက်အခေါင်းအပေါက်ကိုဟော
မှုသုသိရံသိဒ္ဒံဟူသင့်သည်ဟူလို။ ။ဥဗ္ဗေဓဝသေနပဝတ္တံဝိဝရံ သုသိ
ရံ၊တိရိယံပဝတ္တံသိဒ္ဒံ)။ ။ပန၊အယူထူးကိုဆိုအံ့။ထေ္တရဌာနေ၌။တိပိဋက
စူဠာဘယထေရော၊သည်။အာဟ၊၏။ အာဝုသော၊တို့။အာကာသကသိ
ဏသမာပဇ္ဇနံ၊ အာကာသကသိဏ်းကိုဝင်စားခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယံ၊
အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။တနည်း။ကိမတ္ထိယံ၊အဘယ်အကျိုးရှိ၍။ အာ
ကာသကသိဏသမာပဇ္ဇနံ၊ဝင်စားခြင်းကို။ဝုတ္တံ၊နည်း။ဟတ္ထိအဿာဒီ
နိ၊ဆင်မြင်းအစရှိသည်တို့ကို။အဘိနိမ္မိနိတုကာမော၊ဖန်ဆင်းလိုသော
သူသည်။ ဟတ္ထိအဿာဒိကသိဏာဒိ၊ ဆင်ကသိဏ်း မြင်းကသိဏ်းစ
သည်တို့ကို။သမာပဇ္ဇတိကိံ၊ဝင်စားသလော။ပထဝီကသိဏာဒိသု၊တို့
တွင်။ယတ္ထကတ္ထစိကသိဏေ၊အမှတ်မရှိသောကသိဏ်း၌။ဈာန်၊ကို။သ
(မာပန္နိတွာ၊၍။ထည့်)။ ပရိကမ္မံ၊ကို။ကတွာ၊၍။ အာကာသောဟောတု
တိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေသောဟု။ (အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗောနနု၊ ဓိဋ္ဌာန်ကောင်း
သည်မဟုတ်လော။ထည့်)။ ။(ထို၌အကြောင်းကိုအဋ္ဌသမာပတ္တိဝသီ
ဘာဝေါယေဝပမာဏံဟု မိန့်သော်)။ ။အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသီဘာဝေါ
ယေဝ၊ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့၌လေ့လာခြင်းရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်
သာလျှင်။ ပမာဏံနနု၊ပမာဏမဟုတ်တုံလော။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယံယံ၊
အကြင်အကြင်အာကာသစသည်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊တောင့်တ၏။ တံတဒေ
ဝ၊ ထိုထိုတောင့်တလေသမျှသည်။ ဟောတိနနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံ
လော။ ဇာတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့်မြေ၌ငုတ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို
အလိုရှိသော်။ အာပေါကသိဏ်းကို ရေစသည်တို့၌ မြေဖန်ဆင်းလို
သော်ပထဝီကသိဏ်းကိုဝင်စား၏ဟူသောစကားကို ဧကဒေသအားဖြင့်
အလိုမရှိအပ်ဟုတိပိဋကစူဠာဘယမထေရ်ဆိုလိုသတည်း)။ ။ဘိက္ခု၊

ရဟာန်းတို့သည်။အာပဟံသု၊လျှောက်ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ပါဠိယာ၊ပါဠိတော်၌။ အာကာသကသိဏံယေဝ၊သည်သာလျှင်။ အာဂတံ၊လာ၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့အာကာသကသိုဏ်းသာလာသောကြောင့်။ ဧတံ၊တိရောကုဍ္ဍစသည်သို့သွားသော ပြာဋိဟာကိုပြုရာ၌ ဤအာကာသကသိုဏ်းကိုဝင်စားခြင်းကို။အဝသံ၊မချွတ်။ဝတ္တဗ္ဗံ၊ဆိုသင့်၏။အနုဿဝိကဘာဝတော၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဟံသု၊ကုန်၏။ ။(ဧဝံ့ကတွာအာကာသကသိဏဝသေနပဋိသေန္ဓာနံ ဝိဝရကရဏ္ဏဉ္စအာဒိဝစနံပိယပထဝီကသိဏဝသေန ဧကောပိဟုတွာ ဗဟုဓာဟောတီတိအာဒိဘာဝေါအာကာသေဝါဥဒကေဝါပထဝိံ နိမ္မိနိတွာပဒသာဂမနံဇာဏ္ဏတီတိအာဒိနာယံပကိဏ္ဏကနယေဝုတ္တံ။ တံပိသမတ္တိတံဟောတိ၊ဧင်း)။ ။တတြဝစနေ၊ထိုစကား၌။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ပါဠိ၊ပါဠိတည်း။ပကတိယာ၊သဘောအားဖြင့်။ အာကာသကသိဏသမာပတ္တိယာ၊ဏသမာပတ်ကို။လာဘီ၊ရသည်။ ဟောတိ၊၏။ တိရောကုဋ္ဋံ၊ကို။တိရောပါကာရံ၊ကို။တိရောပဗ္ဗတံ၊ကို။အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ပြီး၍။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ အာကာသောဟောတူတိ၊၍။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဓိဋ္ဌာန်၏။ အာကာသောဟောတိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်၏။ တိရောကုဋ္ဋံ၊သို့။ တိရောပါကာရံ၊သို့။ တိရောပဗ္ဗတံ၊သို့။ အသဇ္ဇမာနော၊မငြိမရှောက်။ဂစ္ဆတိ၊၏။ပကတိယာ၊ပြကတေ့အားဖြင့်။ အနိဒ္ဓိမန္တော၊တန်းခိုးမရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ကေနစိ၊တစုံတခုသော အဆီးအတားဖြင့်။အနာဝဋေ၊မဆီးမတားအပ်သော။ အပရိက္ခိတ္တေ၊အရံအကာမရှိသောအရပ်၌။ အသဇ္ဇမာနာ၊မငြိမရှောက်ကုန်မူ၍။ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊သွားကုန်၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ဣဒ္ဓိမာ၊တန်းခိုးရှိသော။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ရှစ်ပါးသောသမာပတ်စိတ်၌လေ့လာသောအဖြစ်သို့ရောက်သော။ သောပုဂ္ဂလော၊သည်။တိရောကုဋ္ဋံ၊သို့။ တိရောပါကာရံ၊သို့။တိရောပဗ္ဗတံ၊သို့။အသဇ္ဇမာနော၊၍။ဂစ္ဆတိ၊၏။အာကာသေ၊၌။ အသဇ္ဇမာနော၊၍။ ဂစ္ဆတိသေယျထာပိ၊သွား၏သို့။ အသဇ္ဇမာနော၊၍။ဂစ္ဆတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပါဠိ၊ ပါဠိတည်း။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ဓိဋ္ဌာန်၍။ဂစ္ဆန္တဿ၊သော။အဿဘိက္ခုနော၊အား။အန္တရာ၊အကြား၌။ပဗ္ဗတောဝါ၊သည်၎င်း။ရုက္ခောဝါ၊သည်၎င်း။သစေဥဋ္ဌဟတိ၊အကယ်၍ပေါက်အံ့။ပုန၊တဖန်။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံကိံ၊ဓိဋ္ဌာန်

အပ်ပြန်သလော။ ဇာတိပုစ္ဆာယ၊သည်။သတိ၊သော်။ ဒေါသော၊တဘန်
ဝင်စား၍မိန္ဒြာန်ခြင်း၌အဖြစ်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(နှစ်ကြိမ်ဘွဲခြင်းသည်။
တံဆိပ်နှစ်ထပ် စက်ရှည်ကွပ်သို့ သုဗဒ္ဓဖြစ်၏သို့ ဒဠှိကရဏမည်သည်
ဖြစ်၏ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်ဒေါသောနတ္ထိဟူပြီး၍ ထိုသို့တဘန်မိန္ဒြာန်
ခြင်းဖြင့် နိပ္ပယောဇနအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ပုနသမာပဇ္ဇိတွာ စသည်ကို
မိန့်သော်)။ ။ဟိ၊အကျိုးမရှိသည်ကိုပြအံ့။ပုန၊ဘန်။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။
အဓိဋ္ဌာန်၊ မိန္ဒြာန်ခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာယသာ၊ဥပဋ္ဌာယ်၏။ သင်္ကေတ၌။
နိဿယဂဟဏသဒိသံ၊နိဿယည်းယူသည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊၏။
ကိဉ္စိ၊ သောအနတ္တရာ၌။ ဥဒ္ဒိတံ၊ သော။ ပဗ္ဗတာဒိ၊ တောင်စသောဝတ္ထု
သည်။(သစေပိသိယာ၊အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ထဉ္စ)။ပန၊ထိုသို့ပင်ဖြစ်စေ
ကာမူ။ ဇာမိနာစေတိက္ခုနာ၊ဤရဟန်းသည်လည်း။ အာကာသောဟော
တူတိ၊ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ၊မိန္ဒြာန်အပ်ပြီးသည်အဖြစ်ကြောင့်။ အာကာ
သော၊သည်။ဟောတိယေဝ၊ဖြစ်သည်သာတည်း။ စသဒ္ဒံ၊မှန်၏။ပုရိမာ
မိန္ဒြာနဗလေနေဝ၊ရှေးအဓိဋ္ဌာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။အဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်
အား။အန္တရာ၊အကြား၌။အညော၊တပါးသော။ဥတုမယော၊ဥတုကြောင့်
ဖြစ်သော။ပဗ္ဗတောဝါ၊သည်ငှင်း။ရုက္ခောဝါ၊သည်ငှင်း။ ယေန၊အကြင်
အကြောင်းကြောင့်။ဥဋ္ဌဟိဿတိ၊ပေါက်လတ္တံ့။ ဇေတံဋ္ဌာန်၊ထိုပေါ်စရာ
အကြောင်းသည်။နပိဇ္ဇတိ၊မရှိ။ ။(အဋ္ဌာနံ၌အကိုနပြန်၍ဝိဇ္ဇတိ၌ယှဉ်)။ ။
ပန၊ထိုသို့မဟုတ်။ အညေန၊တပါးသော။ ဇာဒ္ဓိမတာ၊ တန်းခိုးရှိသောသူ
သည်။ နိမ္မိတေ၊ ဘန်ဆင်းခဲ့သော်။ ပဌမ နိမ္မာန်၊ ရှေးဦးစွာ ဘန်ဆင်း
ကြောင်းဖြစ်သောတန်းခိုးသည်။ ဗလဝံ၊အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်အံ့။
ဇာတရေန၊ ရဟန်းတယောက် နောက်ဘန်ဆင်းသောသစ်ပင်တောင်
သည်။တဿ၊ထိုရှေးဦးဘန်ဆင်းဟင်းလင်းရှိသောအရပ်၏။ဥဒ္ဓံဝါ၊သို့
ငှင်း။အဓောဝါ၊သို့ငှင်း။ဂန္တဗ္ဗံ၊သွားလေရာ၏။ ။(အဓိဋ္ဌိတတ္တာအာကာ
သောဟောတိယေဝါတိသစေပိ ကိဉ္စိအန္တရာဥဒ္ဒိတံ ပဗ္ဗတာဒိသိယာ၊
တံပိအာကာသောဟောတူတိ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ အာကာသော ဟောတိ
ယေဝ။ ငှင်း။ ။ဤစကားသည်လည်း၊အဋ္ဌာနပရိကပ္ပမျှတည်း။ ထိုသို့
သဘောရှိသောတောင်သစ်ပင်စသည်၏ ပေါက်ခြင်းပင်မရှိဟု ပြခြင်း
ငှါအနတ္တရာအညောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပထဝိယာပိဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇနံ
ကရောတိ၌။ ဥဋ္ဌာနံ၊အထက်သို့ပေါ်ခြင်းကို။ဥမ္မုဇ္ဇနံ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။သံသီ

ဒနံ၊အောက်သို့ငုတ်နစ်ခြင်းကို။နိမုဇ္ဇန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊၏။ ဥမ္မုဇ္ဇဥ္စ၊ပေါ်ခြင်းလည်း။ နိမုဇ္ဇဥ္စ၊ငုတ်ခြင်းလည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ ပေါ်ခြင်းငုတ်ခြင်း။ ဇေံ၊ ဤသို့ပေါ်ခြင်းငုတ်ခြင်းကို။ ကာတုကာမေန၊ ပြုလိုသော ရဟန်းသည်။ အာပေါကသိဏံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဥဋ္ဌာယ၊၍။ဧတ္တကေဋ္ဌာနေ၊ဤမျှလောက်သောအရပ်၌။ ပထဝီ၊သည်။ ဥဒကံဟောတု၊ရေဖြစ်စေသတည်း။ဣတိ၊သို့။ယထိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သောအရပ်ကို။(ဉာဏေန၊ဖြင့်။ထည့်)။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊၍။ပရိကမ္မံ၊ကို။ကတွာ၊၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ အဓိဋ္ဌာနေန၊နှင့်။ သဟ၊ကွ။ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊သော။ ဌာနေ၊၌။ ပထဝီ၊သည်။ ဥဒကမေဝဟောတိ၊ရေအတိသာဖြစ်၏။သောဘိက္ခု၊သည်။ တတ္ထ၊ထိုရေ၌။ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ တတြတသို့ ပထဝိယာဥဒကဘာဝါဓိဋ္ဌာနေ၊ထိုမြေကိုရေဖြစ်စေဟုဓိဋ္ဌာန်ရာ၌။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ယထာဝုတ္တပဋိပတ္တိကိုထင်စွာပြတတ်သောပါဠိတည်း။(ဈာနဒ္ဓိမာ၊သည်။ထည့်)။ပကတိယာ၊ဖြင့်။အာပေါကသိဏသမာပတ္တိယာ၊ကို။လာဘီ၊ရသည်။ဟောတိ၊၏။ပထဝိံ၊ကို။အာဝဇ္ဇတိ၊၏။အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ဥဒကံဟောတူတိ၊ရေဖြစ်စေသတည်းဟု။ဉာဏေန၊ဖြင့်။အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ဥဒကံဟောတိ၊ရေအတိဖြစ်၏။သောဈာနဒ္ဓိမာ၊သည်။ပထဝိယာ၊၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ ပကတိယာ၊ဖြင့်။အနိဒ္ဓိမန္တော၊ကုန်သော။မနုဿာ၊တို့သည်။ ဥဒကေ၊၌။ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ကို။ကရောန္တိ၊ယထာ၊ကုန်၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊သော။ သောဈာနဒ္ဓိမာ၊သည်။ပထဝိယံ၊၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ ဥဒကေ၊၌။ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ကို။ ကရောတိသေယျထာပိ၊ပြု၏သို့တည်း။ ။ကေဝလဥ္စ၊သက်သက်သော်ကား။ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ကား။ န၊မဟုတ်သေးဘူး။နှာန။ပ။ နာဒိသု၊ရေချိုးခြင်း သောက်ခြင်းမျက်နှာသစ်ခြင်း သက်န်းဖွတ်ခြင်းစသည်တို့တွင်။ ယံယံ၊ကို။ ဣစ္ဆတိ၊၏။ တံတံ၊ထိုထိုအလိုရှိသမျှအမှုကို။ ကရောတိ၊၏။ ကေဝလဥ္စ၊ကား။ဥဒကမေဝ၊ရေဖြစ်သည်သာလျှင်။န၊သေး။ သပ္ပိတေလမဓုဖါဏိတာဒိသု၊ ထောပတ်ဆီပျားတင်လဲအစရှိသည်တို့တွင်လည်း။ ယံယံ၊အကြင်အကြင်ထောပတ်အစရှိသည်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊၏။ တံတံ၊ ထိုထိုအလိုရှိအပ်သောဝတ္ထု၊သည်။ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ဤမည်သောဤမည်သောဝတ္ထု၊သည်။ ဧတ္တကံဟောတူတိ၊ဤမျှလောက်ဖြစ်စေသောဟု။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊

၍။ပရိကမ္မံကတွာ၊၍။အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ဓိဋ္ဌာန်သောရဟန်းအား။ ယထာ
ဓိဋ္ဌိတမေဝ၊ဓိဋ္ဌာန်တိုင်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ဥဒ္ဓရိတွာ၊ထုတ်၍။ ဘာ
ဇနဂတံ၊အိုးခွက်၌တည်သည်ကို။ကရောန္တဿ၊အား။သပ္ပိ၊ဓိဋ္ဌာန်အပ်
သောထောပတ်သည်။ သပ္ပိမေဝဟောတိ၊ ထောပတ်သာလျှင်ဖြစ်၏။
တေလာဒီနိ၊ဓိဋ္ဌာန်အပ်သောဆီအစရှိသည်တို့သည်။ တေလာဒီနိယေ
ဝ၊ဆီအစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဥဒကံ၊ဓိဋ္ဌာန်အပ်
သောရေသည်။ဥဒကမေဝ၊ရေသာဖြစ်၏။ ။(ဤဝတ္ထု၊သည်ထောပတ်
ဖြစ်စေသတည်းဟုဓိဋ္ဌာန်သောအခါထောပတ်ဖြစ်၏။အိုးထဲခွက်ထဲသို့
ထည့်သောအခါကားထောပတ်မဖြစ်ဟုမယူအပ်။ ဓိဋ္ဌာန်တိုင်းအိုးခွက်
သို့ရောက်သောအခါလည်းထောပတ်ပင်ဖြစ်၏ဟုလိုသည်)။ ။သော၊
ထိုတန်းခိုးရှင်သည်။ တတ္ထ၊ထိုရေ၌။ တေမေတုကာမောဝ၊စွတ်စေလို
သော်သာလျှင်။တေမေတိ၊စွတ်စေ၏။နတေမေတုကာမော၊မစွတ်စေ
လိုမူကား။ နတေမေတိ၊မစွတ်။ စ၊ဆက်၍ဆိုဦး။ တဿေဝ၊ထိုတန်းခိုး
ရှင်ရဟန်းအားသာလျှင်။ သာပထဝီ၊သည်။ ဥဒကံဟောတိ၊ရေဖြစ်၏။
သေသဇနဿ၊ကြွင်းသောသတ္တဝါအားကား။ ပထဝီယေဝ၊မြေပြင်ဖြစ်
၏။ တတ္ထ၊ ထိုမြေ၌။ မနုဿာ၊တို့သည်။ ပတ္တိကာပိ၊ ခြေချည်းလည်း။
ဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ယာနာဒီဟိပိ၊တို့ဖြင့်လည်း။ဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ ကသိကမ္မာ
ဒီနိ၊လယ်လုပ်ခြင်းအစရှိသောအမှုတို့ကိုလည်း။ကရောန္တိယေဝ၊တည်း။
အယံ၊ဤတန်းခိုးရှင်သည်။ တေသမ္ပိ၊ထိုမိမိမှကြွင်းသောလူအပေါင်းတို့
အားလည်း။ ပထဝီ၊သည်။လိုက်။ ဥဒကံဟောတူတိ၊ ရေဖြစ်စေသော
ဟု။ သစေပနဣစ္ဆတိ၊အကယ်၍တောင့်တအံ့။ ဟောတိယေဝ၊ရေဖြစ်
သည်သာတည်း။ ။(ဓိဋ္ဌာန်သောအခါကာလပရိစ္ဆေဒကိုပြု၍ဓိဋ္ဌာန်ရ
ကားပရိစ္ဆိန္နကာလံပန အတိက္ကမိတွာဟုသည်)။ ။ပရိစ္ဆိန္နကာလံပန၊ပိုင်း
ခြားအပ်သောကာလကိုကား။အတိက္ကမိတွာ၊လွန်၍။ ဃဋတလာကာဒိ
သု၊ အိုးတဘက်ဆည်းကန်စသည်တို့၌။ ပကတိယာ၊ပြကတေ့အားဖြင့်။
ယံဥဒကံ၊အကြင်မဘာန်ဆင်းအပ်သောရေသည်။အတ္ထိ၊၏။တံဥဒကံ၊ထို
မဘာန်ဆင်းအပ်သောရေကို။ဌပေတွာ၊၍။အဝသေသံ၊ထိုမှကြွင်းသော
အရပ်သည်။ပထဝီယေဝဟောတိ၊မြေပင်ဖြစ်၏။ ဥဒကေပိဘိဇ္ဇမာနေ
တိဋ္ဌတု၊၌။ယံဥဒကံ၊ကို။ အက္ကမိတွာ၊နင်း၍။ သံသီဒတိ၊နင်းသူနစ်၏။တံ
ဥဒကံ၊ကို။ ဘိဇ္ဇမာနန္တိ၊ကွဲသောရေဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ဝိပရိတံ၊ထို့မှပြန်

သောနင်းသူမနစ်သောရေ ကို။အဘိဇ္ဇမာနံ၊မကွဲမပျက်သောရေဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊၏။ ဝေံ၊ဤသို့။ ဂန္တုံ၊ကြာမေနပန်၊ သွားလိုသောတန်းခိုးရှင်သည် ကား။ပထဝီကသိဏံ၊ပထဝီကသိဏာဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဓတ္တကေဌာနေ၊ဤမျှအရပ်၌။ ဥဒကံ၊သည်။ ပထဝီဟောတူတိ၊မြေ ဖြစ်စေသောဟု။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍။ ပရိကမ္မံကတွာ၊၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနေန၊ ဓိဋ္ဌာန်သောအ ဘိညာဉ်စိတ်နှင့်။ သဟ၊ကွ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နဌာနေ၊ပိုင်းခြားတိုင်းသော အရပ်၌။ဥဒကံ၊သည်။ပထဝီယေဝဟောတိ၊မြေအတိဖြစ်၏။ သော၊ထို တန်းခိုးရှင်သည်။ တတ္ထ၊ထိုနိမ္မိတမြေ၌။ဂစ္ဆတိ၊၏။ တတြ၊ထိုရေကိုမြေ ဖြစ်အောင်ဓိဋ္ဌာန်ရာ၌။ အယံ၊ကား။ပါဠိ၊တည်း။(အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်တူပြီ)။ ကေဝလဥ္စ၊ကား။ဂစ္ဆတိ၊သွားသည်သာ။န၊မဟုတ်သေး။ ယံယံဣရိယာ ပထံ၊အကြင်အကြင်အရိယာပိုဒ်ကို။ကာတုံ၊ငှါ။ထည့်။ဣစ္ဆတိ၊၏။တံတံ၊ ပိုဒ်ကို။ ကရောတိ၊၏။ ကေဝလဥ္စ၊ကား။ ပထဝီမေဝ၊မြေကိုသာလျှင်။န ကရောတိ၊ ပြုသည်မဟုတ်သေး။ မဏိသုဝဏ္ဏပဗ္ဗတရုက္ခာဒီသုပိ၊ ပတ္တ မြားရွှေတောင်သစ်ပင်စသည်တို့တွင်လည်း။ ယံယံ၊အကြင်အကြင်ပတ္တ မြားစသောဝတ္ထုကို။ ဣစ္ဆတိ၊၏။ တံတံ၊ထိုထိုပတ္တမြားအစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။အဓိဋ္ဌာသိ၊၏။ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ၊ ဓိဋ္ဌာန်တိုင်းသာလျှင်။ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ တသေဝ၊ထိုတန်း ခိုးရှင်အား၊သာလျှင်။တံဥဒကံ၊သည်။ပထဝီဟောတိ၊မြေဖြစ်၏။ သေသ ဇနဿ၊အား။ ဥဒကမေဝ၊ရေတလဲလဲပင်တည်း။ မစ္ဆကစ္ဆပါစ၊ငါးလိပ် တို့သည်ရင်း။ ဥဒကကာကာဒယောစ၊ တင်ကျဉ်းအစရှိသော ဌက်တို့ သည်ရင်း။ယထာရုစိ၊အလိုအတိုင်း။ဝိစရန္တိ၊သွားကုန်၏။ အယံ၊ဤတန်း ခိုးရှင်သည်။အညေသံပိမနုဿာနံ၊တပါးသောသူတို့အားလည်း။ တံ၊ထို ရေကို။ပထဝီကာတုံ၊မြေပြုခြင်းငှါ။ဣစ္ဆတိ၊အံ့။ကရောတိယေဝ၊ရေကို မြေဖြစ်အောင် ပြုနိုင်သည်သာတည်း။ ပရိစ္ဆိန္နကာလာ တိက္ကမေနပန်၊ ပိုင်းခြားအပ်သောကာလလွန်သဖြင့်ကား။ ဥဒကမေဝဟောတိ၊ရေတ လဲလဲပင်ဖြစ်၏။ ပလ္လင်္ကေနကမတိတိ၊ကား။ ပလ္လင်္ကေန၊ထက်ဝယ်ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ပက္ခီသကုဏောတိ၊ကား။ ပက္ခေဟိ၊အတောင်တို့နှင့်။ ယုတ္တ သကုဏော၊ရှိသောဌက်သည်။ ။(ဆိန္နပက္ခသကုဏာ အသဉ္ဇာတ ပက္ခသကုဏာသည်။ ပျံခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။ ပါဠိ၌ပက္ခီသကု

ဏောဟုပက္ခိသဒ္ဒါဖြင့်အထူးပြု၍ဆိုရကား။ပက္ခေဟိယုတ္တာသကုဏော
ဟုမိန့်သော်)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့ကောင်းကင်ထက်၌ဌက်နှင့်အတူ။ ကာတု
ကာမေနပန၊ကား။ ပထဝီကာသိဏံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။နိ
သိန္နော၊ ထိုင်လျက်လျှင်။ ဂန္တုံ၊ငှါ။ သစေဣစ္ဆတိ၊အံ့။ ပလ္လင်္ကပမာဏံ၊
ထက်ဝယ်ပလ္လင်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနံ၊ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပညာ
ဖြင့်ပိုင်းခြား၍။ပရိကမ္မံကတွာ၊ပထဝီဟောတုဟုပရိကံပြု၍။ဝုတ္တနယေ
နေဝ၊လျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ နိပန္နော၊လျောင်းလျက်။ ဂန္တုံ၊ငှါ။ သစေ
ဣစ္ဆတိ၊အံ့။မဉ္စပမာဏံ၊ညောင်စောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ဌာနံ၊ကို။
ပဒသာ၊ခြေဖြင့်။ဂန္တုကာမော၊သည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။ မဂ္ဂပမာဏံ၊
သော။ ဌာနံ၊ကို။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ယထာနုရူပံ၊ အကြင်အကြင်အလိုအား
လျော်သော။ဌာနံ၊ကို။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊၍။ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ပထဝီဟော
တုတိ ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ အဓိဋ္ဌာနေန၊နှင့်။သဟ၊ကွ။ ပထဝီယေဝ
ဟောတိ၊မြေပကတိဖြစ်၏။ တတြ၊ထိုကောင်းကင်ကို မြေဖြစ်စေရာ၌။
အယံ၊ကား။ပါဠိ၊တည်း။ပ။ အန္တလိက္ခေ၊က္ခေဟုဆိုအပ်သော။ အာကာ
သေ၊၌။ ။(အဘယ့်ကြောင့်အန္တလိက္ခေဖြင့် အထူးပြုသနည်း။ယတ္ထ
ယတ္ထဟိအာဝရဏံနတ္ထိ။ တံတံအာကာသန္တိဝုစ္စတိ၊ အယဥ္စဣဒ္ဓိမာနပ
ထဝီယာအာသန္နေအာကာသေဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထပနပက္ခိနံ အဂေါစရော။
တဥ္စဂစ္ဆတိ၊တာဒိသဥ္စလောကေအန္တလိက္ခန္တိဝုစ္စတိ၊ဧဝံ)။ ။စ၊ဆက်
၍ဆိုအံ့၊အာကာသေ၊၌။ဂန္တုကာမေန၊သော။ဘိက္ခုနာ၊သည်။ဒိဗ္ဗစက္ခု
လာဘိနာဝိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရသည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်၏။
ကသ္မာ၊ကား။ အန္တရေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်၏အတွင်း၌။ ဥတုသ
မုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗတရုက္ခာဒယောဝါ၊ တောင်
သစ်ပင်စသည်တို့သည်မူလည်း။ဟောန္တိ၊ကုန်အံ့။နာဂသုပဏ္ဏာဒယော
ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ ဥသူယန္တာ၊ ငြူစူကုန်သည် ဖြစ်၍။ မာပေန္တိ၊
တောင်သစ်ပင်စသည်တို့ကိုဖန်ဆင်းကုန်အံ့။နေသံ၊ထိုတောင်သစ်ပင်
စသည်တို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ငှါ။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊၏။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ တော၊ထို
သစ်ပင်အစရှိသည်ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ကိံကာတဗ္ဗံ၊အသို့ပြုအပ်သနည်း။ဈာ
တိအယံ၊ဤကားပုစ္ဆာ။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။
အာကာသောဟောတုတိ၊၍။ ပရိကမ္မံကတွာ၊ ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ ။
ထေရောပန၊တိပိဋကစူဠာဘယထေရ်မူကား။ အာဝုသော၊တို့။ သမာ

ပတ္တိသမာပန္နာနံ၊ တဘာန်သမာပတ်ဝင်စားပြန်ခြင်းသည်။ ကိမဇ္ဈိယံ၊အ
ဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဿ၊ ထိုတန်းဆိုးရှင်၏။ စိတ္တံ၊ ပြာဒိုဟာ၏အ
စွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ်သည်။ သမာဟိတမေဝနနူ၊ စင်စစ်ကောင်းစွာ
အာရုံ၌ထားအပ်သည်သာမဟုတ်လော။ ။(တပါးအခါကဲ့သို့ သမာ
ဟိတဖြစ်ဆန်းကာမဟုတ်ဟူလို)။ ။တေန၊ ထိုပြာဒိုဟာ၏အစွမ်းဖြင့်
ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ ယံယံဌာနံ၊အရပ်ကို။ အာကာသေဟောတုတိ၊ဟူ
၍။အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။တံတံ၊ထည့်။ ထိုထိုဓိဋ္ဌာန်အပ်သောအရပ်သည်။အာ
ကာသောယေဝ ဟောတိ၊ ကောင်းကင် အတိသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်
လော၊ ဇာတိ၊သို့။ အာဟာ၊၏။ ။ဇေံဇေတံဝစနံ၊ကို။ ကိဥ္စာပိအာဟာ၊အ
ကယ်၍ကားဆို၏ရှင့်။အထခေါ၊ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ တိရောကုဍ္ဍပါ
ဒိုဟာရိယော၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ကျင့်အပ်၏။ ။(ထို
စကားသည်၏မတိမတ္တသာတည်း။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရှေး၌ပထဝိ
ကသိဏဈာန်ကိုဝင်စား၍ ကောင်းကင်ကိုမြေဖြစ်စေ ဓိဋ္ဌာန်၍သွား၏။
ယခုကားကောင်းကင်ကိုလိုအပ်၏။ထိုကြောင့်အာကာသကသိဏဈာန်
ကိုဝင်စားအပ်သည်သာတည်း။တေနာဟကိဥ္စာပိတိအာဒိ။ ။တိရော
ကုဍ္ဍ။ပ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၌အဓိဗ္ဗာယ်ကားထို၌ကုဍ္ဍစသည်။ အာကာသော
ဟောတုဟုဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ကောင်းကင်ဖြစ်၏သို့။ထိုအတူဤ၌လည်း ပဗ္ဗတ
ရုက္ခစသည်ကိုအာကာသောဟောတုဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ကောင်းကင်ပြု၍သွား
အပ်၏ဟူလို။ ။အထဝါတိရောကုဍ္ဍပါဒိုဟာရိယေဝုတ္တနယေနေဝါ
တိသစေပနသဘိက္ခုနောအဓိဋ္ဌဟိတွာဂစ္ဆန္တဿသာတိအာဒိနာတတ္ထ
ဝုတ္တနယေနဧကေနပူရိမာဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝါဿအန္တရာ ပဗ္ဗတောဝါ
ရုက္ခောဝါဥတုမယောဥဋ္ဌဟိဿတိတိအဓိဋ္ဌာနမေတန္တိနာဂါဒိဟိကရိ
ယမာနေဝိဗန္ဓောဂမနန္တရာယံ နကရောတိတိ ဒဿေတိ၊ ဋီကာတ
နည်းကြီးသည်)။ ။အပိစ၊တနည်းလည်း။ ဩကာသေ၊လူဆိတ်သော
တင့်အပ်သောအရပ်၌။ဩရောဟဏတ္ထံပိ၊သက်ခြင်းငှါလည်း။ ဇာမိနာ၊
ဤကောင်းကင်သွားလိုသော ရဟန်းသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနာ၊ သည်။
ဘဝိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ အယံ၊ဤဌက်ကြီးအသွင်ကောင်းကင်
သွားသောရဟန်းသည်။ အနောကာသေ၊သင့်တင့်သောအရပ်မဟုတ်
သော။နှာနတိတ္ထေဝါ၊၌ဖိုင်း။ ဂါမဒွါရေဝါ၊၌ဖိုင်း။ သစေဩတရတိ၊အ
ကယ်၍သက်ချေအံ့၊ မဟာဇနဿ၊ အား။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။

ပေါတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ဖြင့်။ ပဿိတ္ဗာ၊ရှု၍။ အနော ကာသံ၊မသင့်မတင့်သောအရပ်ကို။ဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဩကာသေ၊တင့်အပ် သောအရပ်၌။ ဩတရတိ၊ သက်၏။ ဇာတိ၊ ဤ၆.ရွှစကားတရပ် အပြီး တည်း။ ။ဇာမေပိ။ပ။ပရိမဇ္ဇတီတိဧတ္ထ၊၌။စန္ဒိမသူရိယာနံ၊လနေတို့၏။ နွါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿ ပရိစရဏေန၊ ယူဇနာလေးသောင်း နှစ်ထောင်ထက်၌သွားခြင်းကြောင့်။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသောတန်းခိုးရှိ သည့်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ တီသုဒီပေသု၊ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ ၌။ဧကက္ခဏော၊တပြိုင်နက်သောခဏ၌။အာလောကကရဏေန၊အလင်း ကိုပြုခြင်းဖြင့်။မဟာနုဘာဝတာ၊ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည့်၏အဖြစ် ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(နွါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿသဒ္ဒါကို။ကမ္ဘာ ဦးအခါအားဖြင့်ပြုသတည်း။ ထိုမှနောက်ကား အနုက္ကမအားဖြင့် မြေ ထက်ပွါးသဖြင့်။ ထိုလေးသောင်းနှစ်ထောင်မှ၊ စိုးစဉ်းယူဇနာယုတ်ရာ သော်လည်း။အပ္ပကအဓိကဉီနသည်။ ဂဏနူပဂမဖြစ်ရကားထိုအခြင်း ဖြင့်ဆိုသည်။ ။တီသုဒီပေသုအာလောကကရဏေနာတိယဒါယသ္မိံဒီ ပေမဇ္ဈေတိဋ္ဌန္တိ၊တဒါတတောပုရိမသ္မိံအတ္ထံဂစ္ဆန္တာ ပစ္ဆိမေဥဒ္ဓေန္တာ ဟုတွာအာလောကကရဏေန ၊ဋင်း)။ ။ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧဝံ၊ဤ သို့ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဥပရိစရဏအာလောကကရဏေဟိ၊ ယူဇနာ လေးသောင်းနှစ်ထောင်အထက်၌သွားခြင်းသုံးကျွန်းလုံးတို့၌တပြိုင်နက် အလင်းကို ပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ကြီးသော တန်းခိုးရှိကုန်သော။ တေနေဝမဟိဒ္ဓိကတ္တေန၊ထိုသို့တန်းခိုးကြီးသောအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ မ ဟာနုဘာဝေ၊ကြီးသောအာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ။(အညဓောတိန် ဝါအဘိဘာဝနေနဒုဒ္ဒသတာယစမဟိဒ္ဓိကေ၊သတ္တာနံသိတပရိဠာဟဂူပ သမနေန ဩသဓိတိဏ ဝနပ္ပတိနံ ပရိဗြူဟနေနစ မဟာနု ဘာဝေ၊ ဋင်း)။ ။ပရာမသတီတိ၊ကား။ပရိဂဏှာတိ၊ကိုင်၏။ ဝါ၊ကား။ ဧကဒေ သေ၊တစိတ်၌။ ဆုပတိ၊ထိ၏။ ပရိမဇ္ဇတီတိ၊ကား။ သမန္တတော၊ထက် ဝန်းကျင်မှ။အာဒါသတလံဝိယ၊ကြေးမုံ့အပြင်ကဲ့သို့။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ပွတ်၏။ အဿ၊ထိုတန်းခိုးရှင်၏။ အယံပနဣဒ္ဓိ၊ဤနေလကိုသုံးသပ်သောတန်းခိုး သည်ကား။အဘိညာပါဒကဈာနဝသေနေဝ၊အမှတ်မရှိသောအဘိညာ ပါဒကဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဇာယတိ၊ပြည့်စုံ၏။ ဧတ္ထ၊ဤနေလကို သုံးသပ်ရာ၌။ ကသိဏသမာပတ္တိနိယမော၊ကသိုဏ်းသမာပတ်ကိုမှတ်

ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ဇေဝဖြင့်ပါဒကဈာန်ဝိသေသကိုနှစ်စေသည်။ အဘိဉာဉ်ကိုမဟုတ်၊ထို့ကြောင့် နတ္ထေတ္ထကာသိဏာသမာပတ္တိနိယမော မိန့်သော်။ တိရောကုဋ္ဋပြာဒိဟာ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဤမည်သော က သိုဏ်းနှဈာန်ဝင်၍ဝိဉာဉ်အပ်၏ဟုတစုံတခုနိယမ ဤဇာနိဿ၌မရှိဟူလို။ထို ကြောင့် ပါဠိ၌တစုံတခုသမာပတ်ကိုမသုံးသတ်မှု၍။ ဇာဝသောဇာနိဿမာစ သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ဇာမေစန္တိမ။ပ။ ပရိမဇ္ဇတီတိ၊ဟူ သော။ဓော်ဝစနံ၊ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဇာမေစန္တိမသူရိယေပရိ မဇ္ဇတီတိ၊ကား။ ဇာဓသာသနေ၊၌။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊သော။ သော ဇာနိဿမာ၊ထိုတန်းခိုးရှင်သည်။ စန္ဒိမသူရိယော၊တို့ကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင် ၏။အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ ဟတ္ထပါသေဟောတူတိ၊ဟတ္ထပါဒ၌ ဖြစ်လာစေသောဟု။အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ စန္ဒိမသူရိယမဏ္ဍလံ၊လဝန်းနေဝန်း သည်။ထည့်။ ဟတ္ထပါသေဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုတန်းခိုးရှင်သည်။ နိ သိန္နကောဝါ၊ထိုင်လျက်ငင်း။ နိပ္ပန္နကောဝါ၊လျောင်းလျက်ငင်း။စန္ဒိမသူ ရိယေ၊တို့ကို။ပါဏိနာ၊ဖြင့်။အာမသတိ၊ကိုင်၏။ပရာမသတိ၊သုံးသပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ထက်ဝန်းကျင်မှပွတ်၏။ပကတိယာ၊ဖြင့်။ အနိဒ္ဓိမန္တော၊တန်း ခိုးမရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊တို့သည်။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ် သော။ ဟတ္ထပါသေ၊၌။ ဌိတံ၊တည်သော။ထည့်။ ရူပဂတံ၊ခွက်ကြုတ်စ သောဝတ္ထုကို။ အာမသန္တိ ယထာ၊ ကိုင်ကုန်၏သို့။ ပရာမသန္တိ ယထာ၊ သုံးသပ်ကုန်၏သို့။ ပရိမဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ထက်ဝန်းကျင်ပွတ်နယ်ကုန်၏သို့။ ဇေဝမေဝ၊တူ။သောဇာနိဿမာ၊သည်။ပ။ပရိမဇ္ဇတိ၊၏။ ။သွာယံ၊ထိုတန်းခိုး ရှင်သည်။ဂန္တွာ၊၍။ပရာမသိတုံ၊ငှါ။ယဒိဇာနိဿတိ၊အံ့။ဂန္တွာ၊၍။ပရာမသတိ၊ ၏။ ဇာမေဝ၊ဤလူ့ပြည်၌ပင်လျှင်။ နိသိန္နကောဝါ၊ထိုင်လျက်ငင်း။ နိပ္ပန္န ကောဝါ၊လျောင်းလျက်ငင်း။ပရာမသိတုကာမော၊သည်။ယဒိပနဟော တိ၊အံ့။ ဟတ္ထပါသေဟောတူတိ၊၍။ အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။အဓိဋ္ဌာနဗလေန၊အ ဓိဋ္ဌာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာပရုတ္တတာလ ဖလံဝိယ၊ အညှာမှ ကြွေသောထန်းသီးကဲ့သို့။အာဂန္တွာ၊၍။ဟတ္ထပါသေ၊၌။ဌိတေဝါ၊တည် သောလနေတို့ကိုမူလည်း။ ပရာမသတိ၊၏။ ဟတ္ထံဝါ၊လက်ကိုမူလည်း။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ကြီးပွါးစေ၍။ပရာမသတိ၊၏။ ဝဍ္ဎေန္တဿ၊လက်ကိုကြီးပွါး စေသောတန်းခိုးရှင်အား။ဥပါဒိဏ္ဏကံ၊ဥပါဒိဏ္ဏကရုပ်သည်။ ဝဍ္ဎတိကိံ ပန၊ပွါးသလော။အနုပါဒိဏ္ဏကံ၊သည်။ ဝဍ္ဎတိကိံပန၊လော။ဇာတိအယံ၊

ဤသည့်ကားပုန္တာ။ဥပါဒိဏ္ဏကံ၊ကရုပ်ကို။နိဿာယ၊၍။ အနုပ္ပါဒိဏ္ဏကံ၊
ကရုပ်သည်။ဝဍ္ဍတိ၊၏။ ။(ဥပါဒိဏ္ဏကကိုမှီ၍အနုပါဒိဏ္ဏက၏ပွါးခြင်း
ကိုဆိုအပ်၏။ထိုသို့ဆိုအပ်သော်လည်း။ဤတန်းခိုးအရာ၌ယုတ္တိအားဖြင့်
ဥပါဒိဏ္ဏက၏လည်းပွါးခြင်းအရိပ်ထင်၏။မိမိ၏ငယ်သည့်၏ အဖြစ်ကြီး
သည့်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေရာ၌။ ဥပါဒိဏ္ဏက၏ဟာပနကဲ့သို့၊ဝဍ္ဍနကို
လည်းရအပ်သလျှင်တည်း။ သခင်မောဂ္ဂလာန်၏နန္ဒောပနန္ဒကိုဆုံးမရာ
၌ကဲ့သို့တည်းဟု ဖြစ်သောဝတ္ထုနှင့်တကွသော ထေရဝါဒကိုဆောင်
တည်၍ ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါ။ တိပိဋကစူဠနာဂထေရော အာဟစ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုသို့ပွါးစေရာ၌။တိပိဋကစူဠနာဂထေ
ရော၊သည်။အာဟ၊၏။အာဝုသော၊တို့။ဥပါဒိဏ္ဏကံ၊သည်။ခုဒ္ဒကံပိ၊ငယ်
လိုလျှင်ငယ်သည်ဖြင်း။မဟန္တံပိ၊ကြီးသည်ဖြင်း။နဟောတိကိံ ပန၊မဖြစ်
သည်တမုံ့။(ဟောတိယေဝါတိအဓိပ္ပါယော၊ဧွဟိပန္ဒိသေဓာပကတိ
ဂမေန္တိတိ၊ဖြင်း)။ ။ယဒါ၊၌။ဘိက္ခု၊သည်။တာလစ္ဆိဒ္ဒါဒိဟိ၊သံကောက်
ပေါက်စသည်တို့မှ။ နိက္ခမတိ၊၏။ တဒါ၊၌။ ဥပါဒိဏ္ဏကံ၊သည်။ ခုဒ္ဒကံ
ဟောတိနနု၊အငယ်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ယဒါ၊၌။မဟန္တံ၊ကြီးသော။
အတ္တဘာဝံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ တဒါ၊၌။ မဟန္တံ ဟောတိနနု၊အကြီးဖြစ်
သည်မဟုတ်လော။မဟာမောဂ္ဂလာနဿေရဿ၊၏။ နန္ဒောပနန္ဒဒမနေ
ဝိယ၊၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ ။(ဤစကားကိုယထာဓိဂ
တတ္ထကိုပြသောအားဖြင့် ဆိုသတည်း။ ခုဒ္ဒကဘာဝါပါဒကကိုလည်း
ဤ၌ရသင့်သလျှင်ကတည်း)။ ။ကိရ၊ချဲ့အံ့။ဧကသ္မိံ သမယေ၊တခုသော
အခါ၌။အနာထပိဏ္ဍိကောဂဟပတိ၊အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည်။ဘ
ဂဝတော၊၏။ဓမ္မဒေသနံ၊ကို။သုတွာ၊၍။ဘန္တေ၊ရား။ သွေ၊နက်ဖြန်။ပဉ္စဟိ
ဘိက္ခုသတေဟိ၊တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ အမှာကံ၊တို့၏။ ဂေဟေ၊၌။ဘိက္ခံ ဂ
ဏှထာတိ၊ ဆွမ်းအလှူခံတော်မူပါကုန်ဘုရားဟု။ နိမန္တေတွာ၊၍။ ပက္ကာ
မိ၊၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ အဓိဝါသေတွာ၊၍။ တံဒိဝသာဝသေသံ၊ ထိုနေ့
ကြွင်းကိုဖြင်း။ရတ္တိဘာဂဥ္စ၊ညဉ့်အဘို့ကိုဖြင်း။ ဝိတိနာမေတွာ၊၍။ပစ္စူသ
သမယေ၊၌။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ၊ကို။ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏဝသေန၊ဘုရားအ
လေ့အကျက်တော်အားဖြင့်။ထည့်။ကြည့်လောကေသိ၊၏။အထ၊၌။အဿ၊
ထိုဘုရား၏။ဉာဏမုခေ၊ဉာဏ်တော်ဝ၌။နန္ဒောပနန္ဒောနာမနာဂရာဇာ
သည်။ အာပါထံ၊သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ အယံနာဂရာဇာ၊

သည်။ မယှံ၊၏။ဉာဏမရခေါ၌။ အာပါထံ၊သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊၏။အသ၊ထို
နဂါးမင်းအား။ ဥပနိဿယော၊ရတနတ္တယ၌ ကြည်ညိုခြင်းလက္ခဏာရှိ
သောလောကီဖြစ်သောသာသနာသို့သက်ဝင်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။
အတ္ထိနုခေါ၊ရှိပါအံ့လော။ ဣတိ၊သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။
အယံ၊ ဤနဂါးသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊မိစ္ဆာအယူရှိ၏။ တိသုရတနေသု
တို့၌။အပ္ပသန္နော၊မကြည်ညို။ဣတိဒိသွာ၊ဤသို့မြင်တော်မူ၍။ ။(မကြည်
ညိုသူဖြစ်၍မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှကင်းလွတ်စေ၍ကြည်ညိုစေကောင်း၏ဟုလို။ ထို
ကြောင့်ကောနုခေါစသည်ကိုဟောတော်မူသတည်း)။ ။ကောနုခေါ၊
အသူသည်လျှင်။ ဣမံ၊ဤနဂါးကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော၊မှ။ ဝိဝေစေယျ၊ကင်း
စေနိုင်ပါအံ့နည်း။ဣတိ၊သို့။အာဝဇ္ဇန္တော၊သော်။မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေ
ရံ၊ကို။အဒ္ဒသ၊၏။ တတော၊မှ။ ရတ္တိယာ၊သည်။ပဘာတာယ၊လင်းလတ်
သော်။သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ၊ကို။ကတွာ၊၍။အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ကို။ အာမန္တေ
သိ၊၏။ အာနန္ဒ၊နန္ဒာ။ပဉ္စန္နံဘိက္ခုသတာနံ၊တို့အား။ တထာဂတော၊သည်။
ဒေဝစာရိကံ၊နတ်ရွာလှည့်ခြင်းကို။ ဂစ္ဆတိတိ၊ကြွတော်မူလတ္တံ့.ဟု။အာ
ရောစေဟိ၊လော့။ ဣတိ၊သို့။ အာမန္တေသိ၊၏။တံဒိဝသဉ္စ၊ထိုဘုရားမြတ်
စွာရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက် တာဝတိံသာသို့ ရှေးရှုကြွတော်မူသော
နေ့အဘို့၌လည်း။ နန္ဒောပနန္ဒဿ၊၏။ အာပါနဘူမိံ၊စားပွဲသောက်ပွဲခံ
ရာကို။ သဇ္ဇယိံသု၊ စီရင်ကုန်၏။ သော၊ထိုနဂါးမင်းသည်။ ဒိဗ္ဗရတန
ပလ္လင်္ကေ၊နတ်၌ဖြစ်သောရတနာပလ္လင်၌။ ဒိဗ္ဗေန၊နတ်၌ဖြစ်သော။ ဓာရ
ယမာနေန၊ဆောင်းမိုးအပ်သော။ ဆတ္တေန၊ထီးဖြူဖြင့်။ တိဝိဓနာဋကေ
ဟိစေဝ၊ဝရူကုမာရိကညာအခိုက်အတန့်သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော က
ခြေသည်တို့သည်၎င်း။ နာဂပရိသာယစ၊ သည်၎င်း။ ပရိဝုတော၊ခြံရံ
လျက်။ဒိဗ္ဗဘာဇနေသု၊နတ်၌ဖြစ်သောရတနာခွက်တို့၌။ဥပဋ္ဌာပိတအန္န
ပါနဝိဓိံ၊ ထည့်အပ်သောထမင်းအဖျော်အစီအရင်ကို။ ဩလောကယ
မာနော၊ကြည့်မြော်စီရင်လျက်။ နိသိန္နော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ အထ၊၌။
ဘဂဝါ၊သည်။ ယထာ၊ဖြင့်။ ကရိယမာနေ၊သော်။ နာဂရာဇာ၊ သည်။
ပဿတိ၊၏။တထာ၊ဖြင့်။ကတွာ၊၍။ တဿ၊ထိုနဂါးမင်း၏။ ဝိတာနမတ္ထ
ကေနေဝ၊မျက်နှာကျက်အထက်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဟိဘိက္ခုသတေဟိ၊
တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။တာဝတိံသဒေဝလောကာဘိမုခေါ၊ရှေးရှု။ပါယာသိ၊
၏။တေနခေါပနသမယေန၊၌။နန္ဒောပနန္ဒဿနာဂရာဇဿ၊အား။ ဝေရူ

ပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပါပကံ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ မုဏ္ဍကာ၊ ဦးပည်းယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။
ဣမေ နာမ သမဏကာ၊ ဤရဟန်းယုတ်တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဥပရူပ
ရိ၊ ထိပ်ထက်ထိပ်ထက်၌။ ဘဝနေန၊ တည်သောဗိမာန်အရပ်ဖြင့်။ ဒေ
ဝါနံ တာဝတိံသာနံ၊ တို့၏။ ဘဝနံ၊ ဗိမာန်သို့။ ပဝိသန္တိ ပိနာမ၊ ဝင်လည်း
ဝင်ကုန်ဘိ၏တကား။ နိက္ခမန္တိ ပိနာမ၊ ထွက်လည်းထွက်ကုန်ဘိ၏တ
ကား။ (ဟိကား၊ နိပါတ်သာတည်း)။ ဣဒါနိ၊ ချ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ၊ ဤနေ့မှစ
၍။ ဣမေသံ၊ ဤရဟန်းယုတ်တို့အား။ အမှာကံ မတ္ထကော၊ ငါတို့ထိပ်ထက်
၌။ ပါဒပံသုံ၊ တပါးမြေမှုန့်ကို။ ဩကိရန္တာနံ၊ ကြဲကုန်လျက်။ ဂန္တုံ၊ ငှါ။ န
ဒဿာမိ၊ မပေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့အမျက်ချောင်းချောင်းထွက်၍။ ဥဋ္ဌာယ၊
ထ၍။ သိနေရုပါဒံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ခြေသို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တံ အတ္တဘာဝံ၊ ထို
ပကတိသောအတ္တဘောကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ သိနေရုံ၊ ကို။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊
ခုနစ်ပတ်။ ဘောဂေဟိ၊ ကိုယ်အခွေတို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ပတ်၍။ ဥပရိ၊
မြင့်မိုရ်ထိပ်၌။ ဖဏံ၊ ပါးပျဉ်းကို။ ကတွာ၊ ဖြန့်၍။ တာဝတိံသဘဝနံ၊ တာဝ
တိံသာနတ်ပြည်ကို။ အဝကုဇ္ဇေန၊ မှောက်သော။ ဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ ဖ
ဏေန၊ ပါးပျဉ်းဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်အလုံးကို ကျုံး
ယူ၍။ အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းသို့။ ဂမေသိ၊ ရောက်စေ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာ
ယသ္မာ ရဋ္ဌပါလော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။
ဘန္တေ၊ ရှေး။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ သိနေရုံ၊
ကို။ ပဿာမိ၊ မြင်ပါ၏။ သိနေရုပရိဘဏ္ဍံ၊ ယူဇနာငါးထောင်ရှိသောမြင့်
မိုရ်ခါးပန်းကို။ ဝါ၊ အာလိန်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ တာဝတိံသံ၊ ကို။ ပဿာမိ၊
၏။ ဝေဇယန္တံ၊ ပြာသာဒ်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဝေဇယန္တပါသာဒဿ၊ ၏။ ဥပရိ၊
၌။ ဓဇံ၊ ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဧတရဟိ၊ ယခုမူကား။ သိနေရုံ၊ ကို။ ယံ ယေန ဟေ
တုပစ္စယေန၊ အကြင်အကြောင်းအကြင်အထောက်အပံ့ဖြင့်။ နေဝ ပဿာ
မိ၊ မမြင်သလျှင်ကတည်း။ ပ။ ဓဇံ၊ ကို။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ သော ဟေတု၊ ထို
မမြင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ သော ပစ္စ
ယော၊ ထိုမမြင်ခြင်း၏အထောက်အပံ့ကား။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊
သို့။ အဝေါစ၊ ၏။ ရဋ္ဌပါလ။ လ။ နန္ဒောပနန္ဒော နာမ၊ မည်သော။ အယံ နာဂ
ရာဇာ၊ သည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်
၍။ သိနေရုံ၊ ကို။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနစ်ပတ်။ ဘောဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတွာ၊

၍။ဥပရိ၌။ ဖဏောန၊ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ဖုံးလွှမ်း၍။ အန္ဓကာရံ၊အမိုက်
တိုက်ကို။ကတွာ၊၍။ဌိတော၊၏။ဇာတိ၊သို့။အာဟာ၊မိန့်တော်မူ၏။ ဘဒ္ဒေ၊
ရား။နံ၊ထိုနဂါးဆိုးကို။အဟံ၊သည်။ဒမေမိ၊ဆုံးမပါအံ့။ဇာတိ၊သို့။ အဝေါ
စ၊၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ နအနုဇာနိ၊ခွင့်ပေးတော်မမူ။ အထခေါ၊၌။ အာ
ယသ္မာဘဒ္ဒိယော၊သည်။အာယသ္မာရာဟုလော၊သည်။ဇာတိ၊သို့။ အနုက္က
မေန၊ဖြင့်။သဗ္ဗေပိဘိက္ခူ၊အလုံးစုံငါးရာရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဥဋ္ဌဟိံ
သု၊ထကုန်၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ နအနုဇာနာနိ၊မူ။ အဝသာနေ၊၌။ မဟာ
မောဂ္ဂလာနတ္ထေရော၊သည်။ ဘဒ္ဒေ၊ရား။ အဟံ၊သည်။ နံ၊ကို။ဒမေမိ၊
အံ့။ဇာတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ မောဂ္ဂလာန၊လာန်။ ဒမေဟိ၊ဆုံးမလေလော့။
ဇာတိ၊သို့။ ဘဂဝါ၊သည်။ အနုဇာနိ၊ခွင့်ပေးတော်မူ၏။ ထေရော၊မဟာ
မောဂ္ဂလာန်မထေရ်သည်။ အတ္တဘာဝံ၊ ပကတိလူအတ္တဘောကို။ ဝိဇ
ဟိတွာ၊စွန့်၍။မဟန္တံ၊နာဂရာဇဝဏ္ဏံ၊ကြီးစွာသောနဂါးမင်းသဏ္ဌာန်ကို။
အဘိနိမ္မိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ နန္ဒောပနန္ဒံ၊ကို။ စုဒ္ဒသက္ခတ္တုံ၊ တဆဲ့လေး
ပတ်။ ဘောဂေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ပတ်၍။ တဿ၊ ထိုနဂါးမင်း
၏။ ဖဏမတ္ထကေ၊ ပါးပျဉ်းထက်၌။ အတ္တနောဖဏံ၊ မိမိပါးပျဉ်းကို။ ဌ
ပေတွာ၊ထား၍။ သိနေရုနာ၊မြင့်မိုရ်တောင်နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ အဘိနိပ္ပီလေ
သိ၊ညှပ်၏။ နာဂရာဇာ၊နဂါးမင်းသည်။ ပဓုမာသိ၊အခိုးလွှတ်၏။ ထေ
ရောပိ၊သခင်မောဂ္ဂလာန်သည်လည်း။တုယှံယေဝသရိရေ၊သင်၏ကိုယ်
၌သာလျှင်။ ဓူမော၊အခိုးသည်။ နအတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ မယှံပိ၊ငါ့အား
လည်း။အတ္ထိတိ၊ရှိတကားဟု။ပဓုမာသိ၊အခိုးလွှတ်၏။ နာဂရာဇဿ၊၏။
ဓူမော၊သည်။ထေရံ၊ကို။နဗာဓတိ၊မနှိပ်စက်နိုင်။ထေရဿ၊၏။ ဓုမောပ
န၊ကား။ နာဂရာဇာနံ၊ကို။ဗာဓတိခေမေတ္တံဥပ္ပါဒေတိ၊ပင်ပန်းကာမျှကို
ဖြစ်စေ၏။ ။(ရဟန်းဖြစ်၍အင်မတန်မညှဉ်းဆဲဟူလို)။ ။တတော၊မှ။
နာဂရာဇာ၊သည်။ပဇ္ဇလိ၊အလျှံလွှတ်၏။ထေရောပိ၊လည်း။ တုယှံယေဝ
သရီရေ၊၌လျှင်။နအဂ္ဂိအတ္ထိ၊မီးရှိသည်မဟုတ်။ မယှံပိ၊လည်း။ အတ္ထိတိ၊
ဟိတကားဟု။ပဇ္ဇတိ၊၏။ နာဂရာဇဿ၊၏။တေဇော၊အလျှံသည်။ ထေ
ရံ၊ကို။နဗာဓတိ၊နိုင်။ထေရဿ၊၏။တေဇောပန၊မီးလျှံသည်ကား။ နာဂ
ရာဇာနံ၊ကို။ ဗာဓတိ၊၏။ နာဂရာဇာ၊သည်။အယံ၊ဤသူသည်။ မံ၊ငါ့ကို။
သိနေရုနာ၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ အဘိနိပ္ပီလေတွာ၊၍။ ဓုမာယတိစေဝ၊အခိုး
လည်းလွှတ်၏။ပဇ္ဇလတိစ၊အလျှံလည်းလွှတ်၏။ ဇာတိ၊သို့။စိန္တေတွာ၊၍။

ဘော၊အချင်း။တွံ၊သည်။ကော၊အသူသည်။အသိ၊ဖြစ်သနည်း။ဣတိ၊သို့။
ပဋိပုစ္ဆိ၊မေး၏။ နန္ဒ၊နန္ဒ။အဟံခေါ၊ငါကား။ မောဂ္ဂလာနော၊မောဂ္ဂလာန်
တံည်း။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ဘဒ္ဒန္တေ၊ရှင်ကြီး။အတ္တနော၊၏။ ဘိက္ခုဘာဝေန၊
ရဟန်းအသွင်ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာဟိ၊တည်လော။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ ထေ
ရော၊သည်။ အတ္တဘာဝံ၊ နဂါးမင်းသဏ္ဍာန်ဘန်ဆင်းသော အတ္တဘော
ကို။ သုခုမတ္တဘာဝနိမ္မာနေန၊ သိမ်မွေ့သောအတ္တဘောကိုဘန်ဆင်းသ
ဖြင့်။ထည့်။ ဝိဇဟိတွာ၊၍။ တဿ၊ထိုနဂါးမင်း၏။ ဒက္ခိဏကဏ္ဏသော
တေန၊လက်ျာနားတွင်းဖြင့်။ပဝိသိတွာ၊၍။ ဝါမကဏ္ဏသောတေန၊လက်
ဝဲနားတွင်းမှ။နိက္ခမိ၊၏။ ဝါမကဏ္ဏသောတေန၊ဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊၍။ဒက္ခိ
ဏကဏ္ဏသောတေန၊မှ။နိက္ခမိ၊၏။ တထာ၊တူ။ဒက္ခိဏနာသသောတေ
န၊လက်ျာနှာတွင်းဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊၍။ ဝါမနာသသောတေန၊မှ။ နိက္ခမိ၊
၏။ဝါမနာသသောတေန၊ဖြင့်။ဝဝိသိတွာ၊၍။ဒက္ခိဏနာသသောတေန၊
မှ။နိက္ခမိ၊၏။တတော၊ထိုနောင်မှ။နာဂရာဇာ၊သည်။မုခဂတံ၊ငါခံတွင်း
သို့ဝင်လာသော။သမဏံ၊ရဟန်းကို။ သန်္ဒါဒိဿာမိတိ၊ခြွတ်ခြွတ်ဝါး၍
စားလအံ့ဟု။ထည့်။မုခံ၊ကို။ဝိဝရိ၊ဖွင့်၏။ထေရော၊သည်။ မုခေန၊ခံတွင်း
ဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊၍။ အန္တောကုစ္ဆိယံ၊ဝမ်းတွင်း၌။ ပါစိနေနစ၊အရှေ့အ
ရပ်ဖြင့်ငင်း။ ပစ္ဆိမေနစ၊အနောက်အရပ်ဖြင့်ငင်း။စင်္ကမတိ၊စင်္ကြံကြွ၏။
ဘဂဝါ၊သည်။မောဂ္ဂလာန၊လာန်။မနသိကရောဟိ၊နှလုံးမူနိုင်လသေး။
ဧသဧသောနာဂေါ၊ဤနဂါးသည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊တန်းခိုးကြီး၏။ ဣတိ
အာဟ၊ဤသို့မစသတိပေးတော်မူ၏။ ။(ပါဝိနေနံစပစ္ဆိမေနစာတိနာ
ဂဿတထာနိပ္ပန္နတ္တာဝုတ္တံ၊ သုဒ္ဓ၊သတိယာပဋ္ဌပေဌာပနတ္ထမာဟာမနသိ
ကရောဟိတိ)။ ။ထေရော၊သည်။ ဘန္တေ၊ရှင်ကြီး။မယှံ၊သည်။ ခေါ၊စင်
စစ်။စတ္တာရောဣဒ္ဓိပ္ပါဒါ၊တို့ကို။ဘာဝိတာ၊ပွါးစေအပ်ကုန်ပြီ။ ဗဟုလိက
တာ၊အကြိမ်များစွာပြုအပ်လေ့လာအပ်ကုန်ပြီ။ ယာနိကတာ၊ ငင်က
စီးကပြီးယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့
ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အနုဋ္ဌိတာ၊ တဘန်မလျှပ်မကြွစေအပ်ကုန်ပြီ။ ပရိစိတာ၊
လေ့ကျက်အပ်ကုန်ပြီ၊ သုသမာရဒ္ဓါ၊ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ကုန်ပြီ။
ဘန္တေ၊ရှင်။နန္ဒောပနန္ဒော၊သည်။တိဋ္ဌတု၊နေစေဦး။ နန္ဒောပနန္ဒသဒိသာ
နံ၊ နန္ဒောပနန္ဒနှင့်တန်းခိုးတူကုန်သော။ နာဂရာဇာနံ၊တို့၏။ သတမ္ပိ၊ကို
ငင်း။သဟဿမ္ပိ၊ကိုငင်း။အဟံ၊သည်။ဒမေယျံ၊ဆုံးမနိုင်ပါ၏။ ဣတိ၊သို့။

အာဟာ၊၏။နာဂရာဇာ၊သည်။စိန္တေသိ၊၏။မေ၊ငါသည်။ ပဝိသိန္တော၊ဝင်သောမောဂ္ဂလာန်ကို။နဒိဋ္ဌော၊မမြင်ရကား။တာဝတိံသတု၊ရှိစေဦး။ဣဒါနိ၊၌။ နိက္ခမနကာလေ၊ထွက်သောအခါ၌။ နံ၊ထိုမောဂ္ဂလာန်ကို။ ဒါဠ္ဌန္တ ရေ၊အစွယ်ကြား၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍။ သံခါဒိဿာမိတိ၊မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ဝါးလအံ့ဟု။ စိန္တေသိ၊၏။ စိန္တေတွာ၊၍။ဘန္တေ၊ရား။ နိက္ခမ၊ထွက်လော့။မံ၊ကို။အန္တောကုစ္ဆိယံ၊၌။အပရာပရံ၊ထိုမှဤမှ။စင်္ကမန္တော၊စင်္ကြံကြွလျက်။ မာဗာဓယိတ္ထ၊မနှိပ်စက်လင့်။ ဣတိ၊သို့။အာဟာ၊၏။ထေရော၊သည်။နိက္ခမိတွာ၊၍။ဗဟိ၊၌။အဋ္ဌာသိ၊၏။နာဂရာဇာ၊သည်။အယံ၊ဤငါ့ရှေ့မှာမားမားရပ်လာသောသူကား။ သော၊ထိုငါ၏ဝမ်းတွင် စင်္ကြံသွားသောမောဂ္ဂလာန်ပင်တည်း။ဣတိ၊သို့။ဒိသွာ၊၍။ နာသဝါတံ၊နှာခေါင်းလေကို။ ဝိသဇ္ဇိ၊လွှတ်၏။ထေရော၊သည်။စတုတ္ထဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိ၊၏။ အဿ၊ထိုသခင်မောဂ္ဂလာန်၏။ လောမကူပမ္ပိ၊မွေးတွင်းမျှကိုလည်း။ ဝါတော၊နဂါးမင်းနှာခေါင်းလေသည်။ စာလေတုံ၊ငှါ။နာသက္ခိ၊မတတ်နိုင်။ အဝ သေသာဘိက္ခူ၊ သခင်မှကြွင်းသောရဟန်းတို့သည်။ အာဒိတော၊သခင်ပြုအပ်သောအစစွာသောတန်းခိုးပြာဋိဟာမှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။ သဗ္ဗပါဋိဟာရိယာနိ၊တို့ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျုံကိရ၊ တတ်နိုင်ကုန်ရာသတတ်။ ဣမံ ပန္ဌာနံ၊ ဤနှာခေါင်းလေလွှတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းအရာသို့ကား။ပတွာ၊၍။ ဧဝံ၊ဤသခင်မောဂ္ဂလာန်ရည်တူ။ ခိပ္ပနိသန္တိနော၊ ဈာနစက္ခုဖြင့်ကသိုဏ်းအာရုံကိုလျင်စွာရနိုင်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ။နသက္ခိဿန္တိ၊မတတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေသံ၊ထိုသခင်မှတပါးသောရဟန်းတို့အား။ဘဂဝါ၊သည်။နာဂရာဇ ဒမနံ၊နဂါးမင်းကိုဆုံးမခြင်းကို။နာနုဇာနိ၊ခွင့်ပေးတော်မမူ။ နာဂရာဇာ၊သည်။အဟံ၊ငါကား။နာသဝါတေန၊ဖြင့်။ ဣမဿသမဏဿ၊၏။လောမကူပမ္ပိ၊မွေးတွင်းကိုမျှသည်း။စာလေတုံ၊ငှါ။ နာသက္ခိံ၊မတတ်နိုင်ခဲ့တကား။သမဏော၊သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ငါ့ထက်တန်းခိုးကြီးပေ၏။ ဣတိ၊သို့။ စိန္တေသိ၊၏။ စိန္တေတွာ၊၍။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကဿ၊သို့စည်တန်းခိုးကြီးပေသော။ ဣမဿသမဏဿ၊အား။ ပရိပဟာရိတုံ၊လက်တွံ့ချေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ငါမတတ်နိုင်ရာ။ ဣတိ၊သို့။ဘယေန၊ကြောက်သဖြင့်။ ပလာယိ၊ပြေးလေ၏။ ပလာယန္တံ၊ ပြေးလေသော။ ။(စိန္တေတွာစသည်ကား ထည့်ပါ၍)။ ။နာဂရာဇာနံ၊ကို။ ထေရော၊သည်။ အတ္တဘာဝံ၊ကို။ဝိဇ

ဟိတွာ၊ ၍။ သုပဏ္ဏရူပံ၊ ဂဠုန်အသွင်ကို။ အဘိနိမ္မိနိတွာ၊ ၍။ သုပဏ္ဏပါတံ၊ အတောင်နှစ်ဘက်ဟူးဟူး၍ပျံတက်သောဂဠုန်လေကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလျက်။ အနုဗန္ဓိ၊ လိုက်၏။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ တံအတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ ၍။ မာဏဝကဝဏ္ဏံ၊ သူငယ်အသွင်ကို။ အဘိနိမ္မိနိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမှာကံ၊ သခင်တို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ကပ်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ လျက်။ ထေရဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ဝန္ဒိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ နန္ဒ၊ နန္ဒ။ သတ္ထာ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အာဂတော၊ ကြွတော်မူလာ၏။ ဧဟိ၊ လာခဲ့လော့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ နာဂရာဇာနံ၊ ကို။ ဒမယိတွာ၊ ဆုံးမ၍။ နိဗ္ဗိသံ၊ အဆိပ်ကုန်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်ခဲ့၍။ ဘဂဝတော သန္တိကံ၊ ဘုရားထံတော်သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမှာကံ၊ တို့ကို။ သရဏံ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နာဂရာဇ၊ နဂါးမင်း။ သုခီ၊ ချမ်းသာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်စေခလို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခုသင်္ဃပရိဝုတော၊ ခြံရံလျက်။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။ နိဝေသနံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အတိဒိဝါ၊ အလွန်နေမြင့်မှ။ အာဂတာ၊ ကြွလာကုန်သည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ မောဂ္ဂလာနဿ စ၊ ၏၎င်း။ နန္ဒောပနန္ဒဿ စ၊ ၏၎င်း။ သင်္ဂါမော၊ စစ်ထိုးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ကဿ၊ ၏။ ပရာဇယော၊ ရှုံးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ မောဂ္ဂလာနဿ၊ ၏။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ နန္ဒဿ၊ ၏။ ပရာဇယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧကပဋိပါဋိယာ၊ အခြားမရှိတခုသောအစဉ်ဖြင့်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ မေဘတ္တံ၊ အကျွန်ုပ်ဆွမ်းကို။ အဓိဝါသေတု၊ သည်းခံတော်မူပါလော့။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ထေရဿ၊ အား။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သကာကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ဗုဒ္ဓပမုခါနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ တို့အား။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ နန္ဒောပနန္ဒဒမနေ၊ ဤနန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကိုဆုံးမရာ၌။ ကတံ၊ သော။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊

ကို။သန္တာယ၊၍။ယဒါမဟာန္တာ။ပ။ဝိယာတိ၊ဟူသော။ ဝေါ၀စနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်ပြီ။ ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ထိပိဋကစုဋ္ဌနာဂထေရ်ကျော်ဆိုပါသော်
လည်း။ဘိက္ခု၊တို့သည်။ဥပါဒိန္နကံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ အနုပါဒိန္နကမေဝ၊
ကသည်သာလျှင်။ ဝဍ္ဎတိ၊ပွါး၏။ ဣတိ၊သို့။အာဟံသု၊ကုန်၏။ အယမေ
ဝ၊ ဤဥပါဒိန္နကကိုမှီ၍ အနုပါဒိန္နက၏ပွါးခြင်းသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထဗောဓိ
သေဟတ္ထ ဝဍ္ဎနာဒိပါဠိဟာရိယေစ၊၌လည်း။ ယုတ္တိယုတ္တရူပါ၊ သဘော
သင့်၏။ ။(အဘယ်ကြောင့်နည်း။ စိတ္တတောဝါဥတုတောဝါဥပါဒိန္န
ကရူပါနံအနုပ္ပဗန္ဓနတော။ ။အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကို
ဥပါဒိန္နဟု လိုအပ်သော်။ သင့်ကောင်းပါသည် ဟူမူ။ ။အထ ဥပါ
ဒိန္နန္တိ သကလမေဝ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ မဓိပ္ပေတံ၊ ဝေမ္ပိတသာ တထာဝဍ္ဎိန
ယုဇ္ဇတိဝေါတိဝုတ္တနယေနေဝ ဝဍ္ဎိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေသဉ္စာနေဥပါဒိန္န
မနုပါဒိန္နဥ္စသံဘိန္နံဝိယ ပဝတ္တမာနံပိ အတ္ထတောအသံဘိန္နမေဝ။ တတ္ထ
ယထာအဋ္ဌမတ္တေဘိရေအနေကဋ္ဌတေ ဥဒကေအာသိတ္တေယ ဒိဝိဘိရံသံ
ဘိန္နံသဗ္ဗတ္ထကမေဝလဗ္ဘမာနံဟုတွာတိဋ္ဌတိ၊တထာပိနတတ္ထဘိရံဝဍ္ဎတိ၊
ဥဒကမေဝပနဝဍ္ဎတိ။ ဧဝမေဝ ယဒိဥပါဒိန္နမနုပါဒိန္နဥ္စ သံဘိန္နံဝိယ ပ
ဝတ္တတိ၊တထာပိဥပါဒိန္နံနဝဍ္ဎတိ။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေနစိတ္တဇတဒနုသာရေ
နဥတုဇဥ္စဝဍ္ဎတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ရင်း)။ ။သောဣဒ္ဓိမာ၊ သည်။ဧဝံဝုတ္တာကာ
ရေန၊ဖြင့်။ဟတ္ထံဝါ၊မိမိလက်ကိုမူလည်း။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ကြီးစေ၍။ တေဝါ၊
ထိုလနေတို့ကိုမူလည်း။အာဂန္တွာ၊၍။ဟတ္ထပါသေ၊၌။ဌိတေ၊တည်သည်
တို့ကို။ထည့်။ ကတွာ၊၍။ကေဝလံ၊သက်သက်။ စန္ဒိမသူရိယေ၊တို့ကို။ပ
ရာမသတိ၊သုံးသပ်နိုင်သည်သာ။နှ၊မဟုတ်သေး။ သစေဣစ္ဆတိ၊အံ့။ပါဒ
ကထလိကံ၊ခြေပွတ်အိုးခွမ်းကို။ကတွာ၊၍။ ပါဒေ၊တို့ကို။ဌပေသိ၊ထား
နိုင်၏။ပိဋ္ဌံကတွာ၊အင်းပျဉ်ပြု၍။ နိသိဒတိ၊၏။ မဉ္စံကတွာ၊ညောင်စောင်း
ပြု၍။နိပဇ္ဇတိ၊၏။ အပဿေနဖလကံကတွာ၊တကဲပျဉ်ပြု၍။ အပဿယ
တိ၊မှီ၍။ဧကော၊တယောက်သောတန်းခိုးရှိသောရဟန်းသည်။ ကရော
တိယထာစ၊ပြု၏သို့လည်း။ဧဝံတထာ၊တူ။အပရောပိဣဒ္ဓိမာ၊တယောက်
သောတန်းခိုးရှင်သည်လည်း။ ကရောတိ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အနေကေသု၊
ကုန်သော။ဘိက္ခုသတသဟဿေသုပိ၊ရဟန်းအသိန်းတို့သည်လည်း။
ဧဝံ၊သို့။ကရောန္တေသု၊ပြုကုန်သည်ရှိသော်။တေသဉ္စ၊ထိုရဟန်းတို့တွင်
လည်း။ ဧကမေကဿ၊အသီးအသီးတယောက်ယောက်အား။ တထေ

ဝ၊ထိုမိမိတို့တောင့်တတိုင်းလျှင်။ဇာ္ဂုတိ၊ပြီး၏။ စန္ဒိမသူရိယာနဉ္စ၊တို့၏လည်း။ဂမနံပိ၊သွားခြင်းသည်၎င်း။အာလောကကရဏမ္ပိ၊အလင်းကိုပြုခြင်းသည်၎င်း။တထေဝ၊ထိုတန်းခိုးဘန်ဆင်းခြင်းကိုပြုသည်မှ ရှေး၌ကဲ့သို့လျှင်။ဇာဂ္ဂုတိ၊၏။ ဟိပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ ပါတိသဟဿေသု၊ခွက်အထောင်တို့ကို၊ ဥဒကပူရေသု၊ ရေဖြင့်ပြည့်စေအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ သဗ္ဗပါတိသုစ၊ ကုန်အောင်စုံသောခွက်တို့၌လည်း။ စန္ဒမဏ္ဍလာနိ၊ လဝန်းတို့သည်။ဒိဿန္တိ၊ထင်ကုန်၏။စန္ဒဿ၊လ၏။ ဂမနမ္ပိ၊သည်၎င်း။အာလောကရဏဉ္စ၊သည်၎င်း။ ပါကတိကမေဝ၊ပြကတေ့သာလျှင်။ ဟောတိသထာ၊ဖြစ်၏သို့။ဧတံပါဋိဟာရိယံ၊သည်။ တထူပမံ၊ထိုအသီးအသီးရေခွက်တို့၌ လဝန်းထင်ခြင်းပြကတေ့ဖြင့်လ၏သွားခြင်းအလင်းကို ပြုခြင်းနှင့်တူသောဥပမာရှိ၏။ ။(တထူပမေတန္တိယထာဥဒကပုဏ္ဏာသုနာနာပါတီသု ဗဟူဟိနာနာစန္ဒမဏ္ဍလေသု ဒိဿမာနေသု နတေနစန္ဒမဏ္ဍလဿဂမနာဒိဥပရောတော၊ဗဟုန္နဥ္စပဌ္ဌကဒဿနံဇာ္ဂုတိ။တထူပမေဘံပါဋိဟာရိယံ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဂမနာဒိ ဥပရောဓာဘာဝတောဗဟုန္နဥ္စဇာ္ဒိမန္တာနံ တဏ္ဍဇာ္ဒိပယောဂဿယထိန္တိတံ သမိဇ္ဈနတောတိအဓိပ္ပါယော၊၎င်း)။ ။ယာဝဗြဟ္မလောကမ္ပိတိ၊ကား။ဗြဟ္မလောကမ္ပိ၊ဗြဟ္မပြည်ကိုလည်း။ ပရိစ္ဆေဒကတွာ၊ အဘိဝိဓိအားဖြင့် အပိုင်းအခြားကိုပြု၍၊နပရိယာဒဝသေန၊လှန်။ ။(တထာဟောသဗြဟ္မလောကေအတ္တနောကာယေနသံဝတ္တေတိတိ၊၎င်း)။ ။ကာယေနဝသံဝတ္တေတိတိ၊၍။ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။တတ္ထဝစနေ၊၌။ဗြဟ္မလောကော၊တို့ကို။ကာယေန၊မိမိကိုယ်ဖြင့်။အတ္တနော ၏။ဝသံ၊အလိုသို့။ဝတ္တေတိ၊လိုက်စေနိုင်၏။တဿ၊ထိုယာဝဗြဟ္မလောကာဟူသောပိုဒ်၏။ အတ္ထော၊ကို။ ပါဠိံ၊ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိသို့။အနုဂတ္တွာ၊ပညာဖြင့်လျှောက်၍။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အယံ၊ကား။ ဧတ္ထ၊ဤအရာ၌။ ပါဠိ၊ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတည်း။ ယာဝ။ပ။ ဝတ္တေတိတိ၊ကား။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊သော။ သောဇာ္ဒိမာ၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကံ၊သို့။ဂန္တုကာမော၊သည်။သစေဟောတိ၊အံ့။ဒူရေပိ၊ဝေးသောအရပ်ကိုလည်း။သန္တိကေဟောတူတိ၊အနီးဖြစ်စေဟု။သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတိ၊အနီးဖြစ်အောင်ဓိဋ္ဌာန်၏။ သန္တိကေဟောတိ၊ အနီးဖြစ်လာ၏။ သန္တိကေပိ၊အနီးကိုလည်း။ ဒူရေဟောတူတိ၊အဝေးဖြစ်စေဟု။ ဒူရေအဓိဋ္ဌာတိ၊ဝေးအောင်ဓိဋ္ဌာန်အံ့။ ဒူရေဟောတိ၊အဝေးဖြစ်၏။ ဗဟု

ကမ္ပိ၊အများကိုလည်း။ထောကံဟောတူတိ၊အနည်းဖြစ်စေဟု။ ထောကံ
အဓိဋ္ဌာတိ၊ အနည်းဓိဋ္ဌာန်အံ့။ ထောကံဟောတိ၊အနည်းဖြစ်၍။ ထော
ကမ္ပိ၊အနည်းကိုလည်း။ ဗဟုကံဟောတု၊အများဖြစ်စေဟု။ ဗဟုကံအ
ဓိဋ္ဌာတိ၊ အများဓိဋ္ဌာန်အံ့။ ဗဟုကံဟောတိ၊အများဖြစ်၍။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခု
နာ၊ဖြင့်။တဿဗြဟ္မုနော၊၏။ရူပံ၊အဆင်းကို။ပဿတိ၊၏။ဒိဗ္ဗာယသော
တဓာတုယာ၊ဖြင့်။တဿဗြဟ္မုနော၊၏။သဒ္ဒံ၊ကို။သုဏာတိ၊၏။စေတော
ပရိယညာဏေန၊အဘိညာဉ်ဖြင့်။တဿဗြဟ္မုနော၊၏။စိတ္တံ၊ကို။ ပဇာနာ
တိ၊သိ၏။စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊သော။သောဣဒ္ဓိမာ၊သည်။ ဒိဿမာနေ
န၊ထင်ရှားသော။ ကာယေန၊ဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ကာမေ၊
သည်။သစေဟောတိ၊အံ့။ကာယဝသေန၊ကိုယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။
ပရိဏာမေတိ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ လ။ ပရိဏာမေတွာ အာရော
ပေတွာ၊တင်၍။ပ။ သုခသညဉ္စ၊ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သညာသို့
ရင်း။ လဟုသညဉ္စ၊ ပေါ့သည်အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်သောသညာသို့ရင်း။
ဩက္ကမိတွာအနုပဝိသိတွာ၊ဝင်၍။ပ။အဒိဿမာနေန၊မထင်သော။ ကာ
ယေန၊ဖြင့်။ပ။ သောဣဒ္ဓိမာ၊သည်။ တဿဗြဟ္မုနော၊ထိုဗြဟ္မာ၏။ ပုရ
တော၊ရှေ့၌။ မနောမယံ၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ အလုံးစုံ
သော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဟီနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သော
စက္ခုစသောဣန္ဒြေရှိသော။ ရူပံ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။ အဘိနိမ္မိနာတိ၊
ဖန်ဆင်း၏။ သောဣဒ္ဓိမာ၊သည်။ သစေစင်္ကမတိ၊သွားအံ့။ နိမ္မိတောပိ၊
ဖန်ဆင်းအပ်သောသူသည်လည်း။ တတ္ထ၊ထိုအရပ်၌။ စင်္ကမတိ၊၏။ပ။
သစေဓူမာယတိ၊အကယ်၍အခိုးလွှတ်အံ့။သစေပဇ္ဇလတိ၊အကယ်၍အ
လျှံလွှတ်အံ့။ပ။ တတ္ထ၊ထိုအရပ်၌။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော။ နိမ္မိတောပိ၊
သည်လည်း။ ပဉှံ၊ပြဿနာကို။ ဝိသဇ္ဇေတိ၊၏။ပ။ သာကစ္ဆံ၊တကွပြော
ဟောခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇတိ၊ရောက်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ သောဣဒ္ဓိမာ၊သည်။
ယံယဒေဝ၊အကြင်အကြင်အမှုကိုလျှင်။ကရောတိ၊အံ့။နိမ္မိတောပိ၊သည်
လည်း။ တံတဒေဝ၊ထိုထိုအမှုကိုလျှင်။ကရောတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ကား။
ပါဠိ၊တည်း။ ။(ယာဝဗြဟ္မလောကာပိကာယေနဝသံဝတ္တေတီတိဟူသော
ပါဌ်၌။ အကြင့်ကြောင့် ဗြဟ္မလောကသို့သာလျှင် သွားခြင်းကိုလိုအပ်
သည်မဟုတ်။ ဗြဟ္မလောကသို့ သွားခြင်းကိုသာ လိုအပ်သည်လည်းမ
ဟုတ်။ မဟုတ်သော်ကား။ ဗြဟ္မလောကသို့သွားခြင်းမှတပါးအပြားကို

လည်းထိုအပ်၏။ ဗြဟ္မလောကမှတပါး အရပ်သို့သွားခြင်းကိုလည်းထို အပ်၏။ယာဝဗြဟ္မလောကာဟူသောပုဒ်သည်ဝေမူကား။ ဒူရေအဝဓိကို ပြသောပုဒ်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊သစေဗြဟ္မလောကံဂန္တုကာမောဟူပြီး၍လည်း။ ဤမှတပါးကိုလည်းပြခြင်းငှါ သန္တိကေပိ ဒူရေအဓိဋ္ဌာတိစသည်ကိုမိန့်သော်။ ထိုဌ္ဌပိသဒ္ဒါကား သရစယတ္ထ၊ထိုပိသဒ္ဒါဖြင့်ဆိုပြီးသည်မှတပါးသော။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိဖြင့်ပြီးစေအပ်သောအလုံးစုံကိုလည်း သဂြိုဟ်သတည်း။ဆိုခဲ့ပြီးသည်ကိုသာမဟုတ်)။ ။တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌၊ဒူရေပိသန္တိကေအဓိဋ္ဌာတိတိ၊ကား။ ပါဒကဈာနတော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ဒူရေဒူရံ၊ဝေးလှစွာသော။ဒေဝလောကံဝါ၊ကိုဖြစ်စေ။ဗြဟ္မလောကံဝါ၊ ကိုဖြစ်စေ။သန္တိကေဟောတူတိ၊၍။အာဝဇ္ဇတိ၊၏။အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပရိကမ္မံ ကတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ သန္တိကေဟောတူတိ၊၍။ဉာဏေန၊ဖြင့်။အဓိဋ္ဌာတိ၊အံ့။သန္တိကေဟောတိ၊နီးသည်ဖြစ်၏။ သေသပဒေသုပိ၊တို့၌လည်း။ ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တတ္ထ၊ထိုသို့အဝေးကို အနီး၊အနီးကိုအဝေး ဘန်ဆင်းခြင်းစသည်တို့၌။ ကော၊သည်။ ဒူရံ၊အဝေးကို။ဂဟေတွာ၊၍။ သန္တိကံအကာသိ၊အနီးပြုသနည်း။ ဝုတ္တိအယံ ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။ ဘဂဝါ၊သည်။အကာသိ၊ပြုဘူး၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ဘဂဝါ၊သည်။ ယမကပါဋိဟာရိယာဝသာနေ၊အဆုံး၌။ ဒေဝလောကံ၊တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊သော်။ ယုဂန္ဓရဥ္စ၊တောင်ကိုဖြင့်။သိနေရုံစ၊ဖြင့်။ သန္တိကေကတွာ၊အနီးပြုတော်မူ၍။ ပထဝီတလတော၊မှ။ ဧကပါဒံ၊ လကျာဘဝါးတော်တဘက်ကို။ ယုဂန္ဓရေ၊တောင်ထိပ်၌။ ပတိဋ္ဌပေတွာ၊ နင်းတော်မူ၍။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော လက်ဝဲဘဝါးတော်ကို၊ သိနေရုမတ္ထကေ၌။ ဌပေသိ၊၏။ဝုတ္တိ၊သို့။ ဘဂဝါ၊သည်။အကာသိ၊၏။ သမ္မန်၊ အညော၊ဘုရားမှတပါးသော။ ကော၊သည်။ အကာသိ၊နည်း။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရော၊သည်။ အကာသိ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ထေရော၊သည်။ သာဝတ္ထိတော၊မှ။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ထမင်းစားခြင်းကိစ္စကို။ ကတွာ၊၍။နိက္ခမန္တံ၊ထွက်သော။ဒွါဒသယောဇနံ၊သော။ ပရိသံ၊ကို။တိံ သယောဇနံ၊သော။ သင်္ကဿနဂရမဂ္ဂံ၊ သင်္ကဿနဂိုရ်သို့ သွားသော ခရီးကို၊ သံခိပိတွာ၊ ချုံးတော်မူ၍။ တင်္ခဏညေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ သမ္ပာပေသိ၊ရောက်စေတော်မူ၏။ ။(ယမကပါဋိဟာရိယာဝသာနေတိအာဒိနာတိဒိနာတိ ဒိဋ္ဌကမသာ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိနိပ္ဖန္နဘာဝဇ္ဇာ၊ အညတ္ထ

ပနလက္ခဏာနိသံသတာ။ တဒုဘယံယထာအညမညံနဝိရုဇ္ဈတိ၊ တထာ ဝိစာရေတွာဂဟေတဗ္ဗံ(ရင်း)။ ။အပိစ၊ တံနည်းလည်း။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ၊ ၌။ စူဠသမုဒ္ဒတ္ထေရော၊ သည်လည်း။ အကာသိ၊ ၏။ ကိရ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ၊ ၌။ ထေရဿ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစောကလျှင်။ သတ္တဘိက္ခုသတာနိ၊ တို့သည်။ အာဂမံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ မဟာ၊ များလှချေ၏။ ကုဟိံ၊ ၌။ ဘိက္ခာစာရော၊ ဆွမ်း ခံရွာသည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်းဟု။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသည်ရှိ သော်။ သကလတမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ၊ ၌။ ဘိက္ခာစာရံ၊ ကို။ ထည့်၍။ အဒိသွာ၊ ၍။ ပရ တီရေ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌။ ပါဋလိပုတ္တေ၊ ၌။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟာပေတွာ၊ စေ၍။ အာဝုသော၊ တို့။ ဧထ၊ ကုန်။ ဘိက္ခာစာရံ၊ သို့။ ဂမိဿာမာတိ၊ သွားကုန်အံ့ဟု။ ပထဝိံ၊ ကို။ သင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ ပါဋလိပုတ္တံ၊ သို့။ ဂတော၊ ဖြုတ်ချဉ်းရောက်တော်မူ ၏။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံနဂရံ၊ ဤမြို့သည်။ ကတရံ၊ အဘယ် မြို့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ပါဋလိပုတ္တံ၊ ပါတလိ ပုတ်ပြည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပါဋလိပုတ္တံနာမ၊ ပါဋ လိပုတ်မည်သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန် ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ မဟလ္လကတ္ထေရာနာမ၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်။ ဒူရေ ပိ၊ ဝေးသောအရပ်ကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သန္တိကေကရောန္တီတိ၊ နီး သည်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟု။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ အာဝုသော။ တို့။ အန္တ ရာ၊ ပါဋလိပြည်သို့မရောက်မီအကြား၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ နီလမာတိကံ၊ ညိုသောအခင်းရှိသောမြောင်းကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်၍။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကုန်သည်။ အတ္ထနု၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာမ၊ မြောင်းငယ်ကိုကျော်၍လာခဲ့ရသည်မှန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဟန္တော၊ ကြီးသည်မဟုတ် လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ မဟလ္လကတ္ထေရာနာ မ၊ သက်ကြီးရဟန်းအိုတို့မည်သည်ကား။ မဟန္တံပိ၊ ကြီးသည်ကိုလည်း။ ခုဒ္ဒကံကရောန္တီတိ၊ အငယ်ပြုတတ်ကုန်၏ဟု။ အာဟ၊ ၏။ အယံယထာစ၊ ဤစူဠသမုဒ္ဒမထေရ်ကဲ့သို့သည်။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ တိဿဒတ္တတ္ထေရော ပိ၊ ထေရ်သည်လည်း။ သာယနှသမယေ၊ ညချမ်းအခါ၌။ နှာယိတွာ၊ ရေ

သပ္ပါယ်၍။ ကတူတ္တရာသင်္ဂေါ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကိုယ်ဝတ် ဝတ်ခြင်းရှိ
သည်ဖြစ်၍။ မဟာဗောဓိ ၊ အောင်မြေအချာအပ္ပရာဇိတပလ္လင်တည်ရာ
မဟာဗောဓိကို။(သီဟိုဠ်မဟာဗောဓိမဟုတ်)။ ဝိန္ဓိသာမိတိ၊ရှိခိုးအံ့ဟု။
ဝိတ္တော၊သည်။ဥပ္ပန္နေ၊ဖြစ်လတ်သော်။ သန္တိကေအကာသိ၊မဟာဗောဓိ
ကိုနီးအောင်ပြု၏။ ။(ဝိတ္တောဥပ္ပန္နေအကာသိတိတထာဝိတ္တုပ္ပတ္တိ သမ
နန္တရမေဝပထဝိ သရဒ္ဓုဩသံခိဝိတွာ မဟာဗောဓိသန္တိကေအကာသိ၊
ဖွင်း)။ ။သန္တိကံပန၊အနီးကိုကား။ ဂဟေတွာ၊၍။ကော၊သည်။ဒူရံအ
ကာသိ၊အဝေးပြုသနည်း။ဋ္ဌတိပုစ္ဆာ၊တည်း။ဘဂဝါ၊သည်။ အကာသိ၊
၏။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊အံ့။ ဘဂဝါ၊သည်။ အတ္တနောစ၊ ၏ဖွင်း။ အင်္ဂုလိမာ
လဿစ၊၏ဖွင်း။အန္တရံ၊အကြားဖြစ်သော။ သန္တိကမ္ပိ၊အနီးကိုလည်း။ဒူ
ရံအကာသိ၊ အဝေးပြုတော်မူ၏။ ဋ္ဌတိ၊ဤသို့ဖြေအပ်၏။ အထ၊ထိုမှတ
ပါး။ကော၊သည်။ ဗဟုကံ၊အများကို။ ထောကံအကာသိ၊ အနည်းပြုသ
နည်း။ ဋ္ဌတိပုစ္ဆာ၊တည်း။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊သည်။အကာသိ၊၏။
ကိရ၊ချဲ့အံ့။ရာဇဂဟေ၊၌။ နက္ခတ္တဒိဝသေ၊နတ်ပူဇော်သောနေ့၌။ ပဉ္စသ
တာ၊ငါးရာကုန်သော။ ကုမာရိယော၊ သတို့သမီးတို့သည်။ စန္ဒပုဝေ၊လ
ဝန်း သဏ္ဌာန်ရှိသော မုံ့တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နက္ခတ္တ ကီဠနတ္ထာယ၊
နက္ခတ်သဘင်ကစားခြင်းငှါ။ဥယျာနံ၊ဥယျာဉ်သို့။သွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဘ
ဂဝန္တံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ ဒိသွာ၊မြင်၍လည်း။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသောမုံ့
ကို။နာဒံသု၊မလှူကုန်။ ပစ္ဆတော၊ဘုရားနောက်တော်မှ။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ကြွ
လာသော၊ထေရံပန၊မဟာကဿပမထေရ်ကိုကား။ဒိသွာ၊၍။အမှာကံ
ထေရော၊တို့သခင်မထေရ်သည်။ဧတိ၊ကြွတော်မူလာ၏။ပုဝံဒဿာမာ
တိ၊ မုံ့လှူကုန်အံ့ဟု။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော သူငယ်မတို့သည်။ ပူဝေဂ
ဟေတွာ၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီမုံ့တောင်းချီ၍။ ထေရံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံသု၊
ကပ်လာကုန်၏။ ထေရော၊သည်။ပတ္တံ၊ကို။ နီဟရိတွာ၊၍။သဗ္ဗံ၊သူငယ်မ
ငါးရာတို့ လှူသောမုံ့ ကုန်အောင်စုံကို။ ဧကပတ္တ ပူရမတ္တံ၊ တသပိတ်
ပြည့်ရုံမျှကိုသျှင်။အကာသိ၊၏။ ဘဂဝါ၊သည်။ထေရံ၊ကို။ အာဂမယမာ
နော၊ငံ့လင့်တော်မူလျက်။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ နိသီဒိ၊ နေတော်မူလင့်၏။
ထေရော၊သည်။အာဟရိတွာ၊၍။ ဘဂဝတော၊အား။အဒါသိ၊ကပ်၏။ပ
န၊ထိုမှတပါး။ ဋ္ဌလ္လိသသေဋ္ဌိဝတ္ထုသို့ ၊ ၌။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရော၊
သည်။ ထောကံ၊အနည်းမုံ့ကို။ ဗဟုကံအကာသိ၊အများပြုတော်မူ၏။

ကာကဝလိယဝတ္ထုသ္မိံ စ၊ ၌လည်း။ဘဂဝါ၊သည်။ထောကံ၊အနည်းကို။
ဗဟုကံ အကာသိ၊ အများပြုတော်မူ၏။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။
သတ္တာဟံ၊ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်ဖြင့်။ ဝီတိနာမေတွာ၊
စေ၍။ဒလိဒ္ဒသင်္ဂဟံ၊ဆင်းရဲသောသူအားသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊
၍။ကာကဝလိယဿနာမ၊မည်သော။ ဒုဂ္ဂတမနုဿဿ၊ လူဆင်းရဲ၏။
ဃရဒွါရေ၊၌။အဋ္ဌာသိ၊၏။တဿ၊ထိုဆင်းရဲ၏။ဇာယာ၊သည်။ ထေရံ၊
ကို။ဒိသွာ၊၍။ပတိနော၊လင်၏။အတ္ထာယ၊ငှါ။ထည့်။ပက္ကံ၊ချက်အပ်သော။
အလောဏံ၊ဆားမခပ်သော။ အမ္ဗိလယာဂုံ၊ ဟင်းစပ်ယာဂုကို။ ပတ္တေ၊
သခင်သပိတ်တော်၌။ အာကိရိ၊လောင်း၏။ထေရော၊သည်။ တံ၊ထိုယာ
ဂုကို။ဂဟေတွာ၊၍။ ဘဂဝတော၊၏။ ဟတ္ထေ၊လက်တော်၌။ဌပေသိ၊
၏။ဘဂဝါ၊သည်။မဟာဘိက္ခုသံဃဿ၊အား။ ပဟောနကံ၊မျှလောက်
သည်ကို။ကတွာ၊၍။ အဓိဋ္ဌာသိ၊၏။ဧကပတ္တေန၊တလုံးသပိတ်ဖြင့်။ အာ
ဘတာ၊ ဆောင်ခဲ့သောယာဂုသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ကျောင်းတော်ရှိရဟန်း
ခပ်သိမ်း တို့အား။ ပဟောသိ ကိရ၊ သတတ်။ ကာက ဝလိယောပိ၊
ကာကဝလိယဆင်းရဲသည်လည်း။ သတ္တမေဒိဝသေ၊ ၌။ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊
ကို။အလတ္ထ၊ရ၏။ဣတိအယံ၊ကား။ဝတ္ထု၊တည်း။ကေဝလဉ္စ၊သက်သက်
ကား။ ထောကဿ၊အနည်းကို။ ဗဟုကရဏံ၊ အများပြုခြင်းသာ။ န၊မ
ဟုတ်သေး။မဓုရံ၊ကောင်းသည်ကိုလည်း။ အမဓုရံ၊မကောင်းအောင်ပြု
ခြင်း။ အမဓုရံ၊မကောင်းသည်ကို။ မဓုရံ၊ကောင်းအောင်ပြုခြင်း။ ဣတိ
အာဒိသုပိ၊၌သို့စသည်တို့၌လည်း။ ယံယံ၊အကြင်အကြင်အမှုကို။ ဣစ္ဆ
တိ၊၏။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသည်။ ဣဒ္ဓိမတော၊တန်ခိုးရှင်အား။ သိဇ္ဈတိ၊၏။တ
ထာတံဝစနံ၊သည်။ ဟိသစ္စံ၊၏။ မဟာအနုဠတ္ထေရောနာမ၊မဟာအနုဠ
မည်သောထေရ်သည်။သမ္ဗဟုလေ၊ကုန်သော။ဘိက္ခူ၊တို့ကို။ ပိဏ္ဍာယ
စရိတွာ၊ဆွမ်းခံပြီး၍။သုက္ခဘတ္တမေဝ၊ဟင်းလျာမပါအချောက်ဆွမ်းကို
သာလျှင်။ လဘိတွာ၊၍။ ဂင်္ဂါတီရေ၊သီဟိုဠ်ကျွန်းဂင်္ဂါမြစ်နား၌။ နိသီ
ဒိတွာ၊၍။ပရိဘုဉ္ဇမာနေ၊ဘုန်းပေးသည်တို့ကို။ဒိသွာ၊၍။ဂင်္ဂါယဥဒကံ၊
ဂင်္ဂါရေသည်။သပ္ပိမဏ္ဍံ၊ထောပတ်ကြည်ဖြစ်စေ၊ဣတိ၊သို့။အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊
၍။သာမဏေရာနံ၊တို့အား။သညံ၊ထောပတ်ကိုမြင်အောင်အမှတ်သညာ
ကို။အဒါသိ၊၏။တေ၊ထိုသာမဏေတို့သည်။ထာလကေဟိ၊ခွက်တို့ဖြင့်။
အာဟရိတွာ၊၍။ဘိက္ခုသံဃဿ၊အား။အဒံသု၊ကုန်၏။သဗ္ဗေ၊အလုံး

စုံသောရဟန်းသာမဏေတို့သည်။ မရရေန၊ ကောင်းမွန်သော။ သပ္ပိ
မဏ္ဍေန၊ထောပတ်ကြည်ဖြင့်။ဘုဉ္ဇိံသု၊သုံးဆောင်ရကုန်၏။ဣတိ၊ဤကား
အပြီးတည်း။ ။ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာတိ၊ကား။ ဣဓေဝ၊ ဤလူ့ပြည်၌သာ
လျှင်။ ဌိတော၊တည်လျက်။ အာလောကံ၊အလင်းကို။ ဝဍ္ဎေတွာ၊ပွါးစေ
၍။ တဿဗြဟ္မုနော၊ထိုမိမိမြင်လိုသောဗြဟ္မာ၏။ရူပံ၊ကို။ ပဿတိ၊၏။
စ၊ထိုမှတပါး။ ဣဓေဝ၊လျှင်။ ဌိတော၊လျက်။ ဘာသတော၊စကားပြော
ဟောသော။တဿ၊ထိုဗြဟ္မာ၏။သဒ္ဒံ၊သော။သဒ္ဒံ၊ကို။ ဒိဗ္ဗာယသောတ
ဓာတုယာ၊ဖြင့်။ထည့်။သုဏာတိ၊၏။ စိတ္တံ၊ဗြဟ္မာ၏စိတ်ကို၊ ပဇာနာတိ၊
စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့်သိ၏။ ကာယဝသေနစိတ္တံပရိဏာမေတိ
တိ၊ ကား။ ကရဇကာယဝသေန၊ လေးပါးသောမဟာဘုတ်ကိုမှီ၍ဖြစ်
သောရူပကာယ၏အစွမ်းဖြင့်။စိတ္တံ၊ပါဒကဈာန်စိတ်ကို။ ပရိဏာမေတိ၊
တင်၏။ ။(စိတ္တံပရိဏာမေတိဟူ၏။အဘယ်စိတ်နည်းအဘယ်သို့ညွတ်
စေသနည်းဟူ၊ကား။ ပါဒကဈာနစိတ္တံဂဟေတွာကာယေ အာရောပေ
တိဟူသည်။ အဘယ်သို့ကားကာယ၌တင်သနည်းဟူ၊ကား။ ကာယာနု
ဂတိကံကရောတိ၊ဟူသည်။သို့သော်လည်း။ ကိံ နုခေါဒန္ဓဂမနံဇနေတိ
ဟူသောဝစနပထကိုဖြတ်ခြင်းငှါဒန္ဓဂမနံဟူသည်၊တနည်း။ဤတန်းသိုး
ရှင်သည့်နှေးသောသွားခြင်းရှိသည်မဟုတ်လော၊ဟုဝစနပထကို ဖျက်
ခြင်းငှါဒန္ဓဂမနံဟူသည်)။ ။ပါဒကဈာနစိတ္တံ၊ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ကာ
ကာယေ၊ရူပကာယ၌။အာရောပေတိ၊တင်၏။ကာယာနုဂတိကံ၊ရူပကာ
ယသို့အစဉ်လိုက်ခြင်းရှိသည်ကို။ ဝါ၊ရူပကာယနှင့်အလားတူသည်ကို။
ကရောတိ၊၏။ ဒန္ဓဂမနံ၊နှေးသောသွားခြင်းရှိသည်ကို။ကရောတိ၊ပြု၏။
ဟိသစ္စံ၊၏။ ကာယဂမနံ၊ ရူပကာယ၏သွားခြင်းသည်။ ဒန္ဓမဟာဘူတ
ပစ္စယတ္တာ၊ နှေးသောမဟာဘုတ်လျှင်ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ထည့်၊ ဒန္ဓံ၊နှေးသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အယံဟေတ္ထအတ္ထောဒိဿမာ
နေနကာယေနဂန္တုကာမတာယဝသေနစိတ္တံ ပရိဏာမေန္တောယောဂီ
ပါဒကဈာနံသမာပဇ္ဇိတွာဝုဋ္ဌာယဈာနံစိတ္တံကာယောဝိယဒန္ဓဂမနံဟော
တူတိပရိကမ္မံကရောတိ၊ တထာပရိကမ္မကရဏံဟိသန္ဓာယပါဒကဈာ
နံစိတ္တံဂဟေတွာတိဝုတ္တံ၊ ပရိကမ္မံပနကတွာ ပုနသမာပဇ္ဇိတွာ ဉာဏေ
နအဓိဋ္ဌဟန္တောတံစိတ္တံကာယေအာရောပေတိ ကာယာနုဂတိကံ ဒန္ဓ
ဂမနံကရောတိ၊ ဋီကာ)။ ။သုခ။ပ။ တိတိ၊ ကား။ ပါဒကဈာနာရမ္မ

ဏောန၊ ပါဒကဈာန်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ ပါဒကဈာန်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဣဒ္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ သုခသညဉ္စ၊ သုခသဟဂုတ်သညာသို့ရင်း။ ဝါ၊ သုခဟုမှတ်အပ်သောသညာသို့ရင်း။ လဟုသညဉ္စ၊ ပေါ့သောအဖြစ်ဖြင့်မှတ်အပ်သောသညာသို့ရင်း။ ။(သညာသိသေန နိဒ္ဒေသော)။ ။ဩက္ကမတိပဝိသတိ၊ ၏။ ဖုသေတိ၊ တွေ့၏။ သမ္ပာပုဏာတိ၊ ကောင်းစွာရောက်၏။ ။(ပဉ္စမဈာန်မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ဣဒ္ဓိစိတ်နှင့်တကွ သုခသညာဖြစ်သင့်အံ့နည်းဟု၊ ကား။ သုခသညာနာမ။ ပ။ သညာဟုသည်။ ။ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တသညာ၊ သည်။ သုခသညာနာမ၊ မည်၏။ ။သုခန္တိ သညာတန္တိ ဝါသုခသညံ၊ တေနေဝါဟ ဥပေက္ခာဟိသန္တံ့သုခန္တိဝုတ္တာတိ၊ ရင်း)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သန္တံ့သန္တံ့ဝုတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ။(ဧကန္တဂရုကဖြစ်ကုန်သောနီဝရဏတို့နှင့်ရင်း။ ဩဠာရိကအနုပသန္တသဘောရှိကုန်သောဝိတက်စသည်တို့နှင့်ရင်း၊ မယှဉ်ခြင်းသည်။ စိတ်စေတသိက်တို့၏လဟုဘာဝ၏ အကြောင်းတည်းဟုပြလို၍။ သာယေဝစ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာဟုသည်)။ ။စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာယေဝသညာ၊ ထိုသုခသဟဂတသညာကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ သုခဟုမှတ်အပ်သောသညာကိုသာလျှင်။ နီဝရဏေဟိစေဝ၊ စင်စစ်လေးသောနီဝရဏတို့မှရင်း။ ဝိတက္ကာဒိဟိပစ္စနီကေဟိစ၊ ဩဠာရိကအနုပသန္တသဘောရှိကုန်သောဝိတက်အစရှိကုန်သောဆန့်ကျင့်ဘက်တို့မှရင်း။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုသညာတိပိ၊ လဟုသညာဟူ၍လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသုခသညာလဟုသညာသို့။ ဩက္ကန္တဿအနုပ္ပတ္တဿ၊ အစဉ်အားဖြင့်ရောက်သော။ အဿ၊ နယောဂိနော၊ ၏။ ကရဇကာယောပိ၊ သည်လည်း။ တူလပိစုပိယ၊ လဲဝါဂွမ်းစုကဲ့သို့။ သလ္လဟုကော၊ အလွန်ပေါ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောယောဂီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝါတက္ခိတ္တတူလပိစုနာဝိယ၊ လေအဟုန်ဖြင့်လွင့်သောလဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့။ သလ္လဟုကေန၊ ပေါ့လှစွာသော။ ဒိဿမာနေန၊ ထင်မြင်သော။ ကာယေန၊ ရုပကာယဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တောစ၊ သွားသောယောဂီသည်လည်း။ သစေဣစ္ဆတိ၊ အံ့။ ပထဝီကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အာကာသေ၊ ၌ပင်လျှင်။ မဂ္ဂံနိမ္မိနိတွာ၊ ခရီးဖန်ဆင်း၍။ ပဒသာ၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သစေဣစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဝါယောကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါယံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။

ဝါယုနာ၊ဖြင့်။ တူလပိစု၊သည်။ ဂန္တုတိဝိယ၊လွင့်၏သို့။ဂန္တုတိ၊၏။အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ဧတ္တ၊ဤထင်ရှားသောကိုယ်ဖြင့်သွားရာ၌။ ဂန္တုကာမတာဝေ၊ သွားလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊တည်း။ ။(အကြင်အရပ်သို့သွားလိုအံ့။ ထိုအရပ်ကိုရည်မှတ်၍ သွားလိုသောအစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောပရိကံပြုခြင်းဓိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့သည်သာပမာဏတည်း။ ထိုသို့သွားလိုသောအားဖြင့် ပရိကံအဓိဋ္ဌာန်ပြုကာမျှဖြင့်သွားခြင်းကိစ္စပြည့်စုံ၏။ ထို့ကြောင့် ခရီးဘန်ဆင်းခြင်း လေဓိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့နှင့်ကင်း၍လည်း ဇာနိ္တတဒေသသို့ရောက်၏ဟူလို။ ။ဇာဒါနိတမေဝဏ္ဏံပါကဋတရံကာတုံသတိဟိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိပါကဋံကရောမိ၊အံ့။ဂန္တုကာမတာယ၊ သွားလိုသည်၏အဖြစ်သည်။သတိ၊သော်။ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကတစိတ္တာဓိဋ္ဌာနော၊ပြုအပ်ပြီးသောစိတ်ကိုဓိဋ္ဌာန်ခြင်းရှိသော။ အဓိဋ္ဌာနဝေရဂ္ဂိတ္တော၀၊အဓိဋ္ဌာန်၏အဟုန်သည် စစ်လွှင့်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။သော၊ယောဂီ၊သည်။ဇာဿသဓိတ္တသရောဝိယ၊လေးသမားသည် ပစ်အပ်သောမြှားကဲ့သို့။ ဒိဿမာနော၊ထင်ရှားသောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂန္တုတိ၊၏။(ကာယံပရိဏာမေတိဟူ၏။ အဘာယ်ကာယကိုအဘာယ်၌အဘာယ်သို့နည်းဟု၊ကား။ ကာယံဂဟောတွာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ စိတ္တဝသေနကာယံပရိဏာမေတီတိ၊ ကား။ ကာယံ၊ ကရဇကာယကို။ ဂဟေတွာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ပရိကံစိတ်ဖြင့်ယူ၍။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ အာရောပေတိ၊၏။ ။(အယံကာယောဇာနိစိတ္တံဝိယဟောတုဟုပါဒကဈာန်စိတ်၌တင်သည်။ ထိုစိတ်၏အလားရှိသည်ကို ပြုသည်ဟူလို။ ထိုကြောင့်။စိတ္တာနုဂတိကံကရောတိသိဃံဂမန်ဟူသည်)။ ။စိတ္တာနုဂတိကံ၊စိတ်သို့လိုက်သောအလားရှိသည်ကို။ကရောတိ၊၏။သိဃံဂမန်၊လျှင်စွာသွားခြင်းရှိသည်ကို။ကရောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။စိတ္တဂမနံ၊စိတ်၏သွားခြင်းသည်။သိဃံ၊လျှင်သည်။ ဟောတိ၊၏။သုခ။ပ။တိတိ၊ကား။ ရူပကာယာရမ္မဏေန၊ ရုပကာယလျှင်အာရုံရှိသော။ ဇာဋ္ဌိစိတ္တေန၊နှင့်။ သဟဇာတံ၊သော။ သုခသညဉ္စ၊သို့လည်း။ ဩက္ကမတိပဝိသတိ၊၏။ သဿံ၊ကို။ ဝုဋ္ဌာနယေနေဝ၊လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဇာနံပန၊ စိတ်၏အားဖြင့်ကာယပရိဏာမနဖြစ်သော ဤပြာဋိဟာသည်ကား။ စိတ္တဂမနမေဝ၊ စိတ်နှင့်တူသောသွားခြင်းရှိသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ ။(ယင်းသို့သော် ဒန္ဒပဝတ္တိကဖြစ်သောကာယသည်လဟုပဝတ္တိကဖြစ်သောစိတ်နှင့်အဘာယ်

သို့ သမာနဂတိက ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ နသဗ္ဗထာသမာနဂတိကော၊ ယထေဝဟိကာယဝသေနစိတ္တပရိဏာမနေစိတ္တံသဗ္ဗထာကာယေနသမာနဂတိကံနဟောတိ၊ နဟိတဒါစိတ္တံသဘာဝသိဒ္ဓေနအတ္တနောခဏေနအဝတ္တိတွာ ဂရုဝတ္တိကာသရူပဓမ္မသ ခဏေန ဝတ္တတိ၊ ဈာနံစိတ္တံအယံကာယောဝိယဟောတူတိ ပနအဓိဋ္ဌာနေန ဒန္ဓဂတိကာသ ကာယဿအနုဝတ္တနတောယာဝဈာနဓိတဋ္ဌာနပ္ပတ္တိ။တာဝကာယဂတိအနုလောမေနေဝဟုတွာ သန္တာနဝသေနပဝတ္တမာနံ စိတ္တံကာယဂတိယာပရိဏာမိတန္တာမဟောတိ၊ဧဝံအယံကာယောဈာနံစိတ္တံဝိယဟောတူတိအဓိဋ္ဌာနေနပဂေဝသုခလဟုသညာယ သံပါဒိတတ္တာအဘာဝိတိဒ္ဓိပ္ပါဒါနံ ဝိယဒန္ဓံအဝတ္တိတွာ ယထာလဟုကတိပယစိတ္တဝါရေဟေဝ ဈာနဓိတဋ္ဌာနပ္ပတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံပဝတ္တမာနောကာယောစိတ္တဂတိယာပရိဏာမိတောနာမ ဟောတိ၊ နဧကစိတ္တက္ခဏေနေဝ ဈာနဓိတဋ္ဌာနပ္ပတ္တိယာ။ ဧဝဥ္စကတွာ သေယျထာပိနာမဗလဝါပုရိသောသမိဉ္ဇိတံဝါ ဗာဟံပသာရေယျ။ ပသာရိတံဝါဗာဟံသမိဉ္ဇေယျာတိ ဈာနံပိဥပမာဝစနံနိပ္ပရိယာယမေဝသမတ္ထိတံဟောတိ၊ဤသို့စသည်ဖြင့်ဋီကာလာ၏)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့။ အဓိဋ္ဌာနေန်၊ မထင်ရှားသော။ ကာယေန၊ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊သော။ အယံပနယောဂီ၊ ဤယောဂီသည်ကား။ တဿအဓိဋ္ဌာနစိတ္တဿ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ဥပါဒ်ခဏ၌။ဂစ္ဆတိကိံ၊သွားသလော။ ဥဒါဟု၊မူကား။ဌိတိက္ခဏေဝါ၊၌ရင်း။ဘင်္ဂက္ခဏေဝါ၊၌ရင်း။ ဂစ္ဆတိကိံ၊လော။ဈာတိဈာဓသို့ဝစနေ၊ကို။ ကောစိ၊တစုံတယောက်သော စောဒကသည်။ ထည့်။ဝဒေယျ၊ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ထေရော၊အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏အတွင်း၌တဦးသောမထေရ်သည်။ တိသုပိခဏေသု၊သုံးပါးသောခဏတို့၌လည်း။ ဂစ္ဆတိ၊၏။ ဈာတိ၊သို့။ အာဟ၊၏။ သောယောဂီ၊သည်။ သယံ၊ကိုယ်တိုင်။ ဂစ္ဆတိကိံပန၊သွားသလော။ နိမ္မိတံ၊ဘန်ဆင်းအပ်သောသူကိုသာ။ ပေသေသိကိံပန၊စေလွှတ်သလော။ ဈာတိပုစ္ဆာယ၊သည်။ သတိ၊သော်။ယထာရုစိ၊အလိုအတိုင်း။ဝါ၊အလိုအားလျော်စွာ။ ကရောတိ၊၏။ ဈာဓပန၊ ဤပြဒိုဟာကိုခွဲခြမ်း၍ဟောတော်မူသော။ ဤပါဠိ၌ကား။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သယံဂမနမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သွားခြင်းသည်သာလျှင်။အာဂတံ၊လာ၏။ ဖြပ္ပဍ္ဍလောကံဂစ္ဆတီတိဝုတ္တတ္တာ၊ကြောင့်တည်း။ မနောမယန္တိ၊ကား။ အဓိဋ္ဌာန မနေန၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ဖြင့်။ နိမ္မိတတ္တာ၊

ကြောင့်၊မနောမယံ၊အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ အဟိနိမ္မိယန္တိ၊ဇာနံ၊ဤ
စကားကို၊စကျွ၊သောတာဒိနံ၊စကျွ၊သောတစသော်အင်္ဂါတို့၏၊သဏ္ဌာ
နဝသေန၊ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏၊ပန၊ဇျာတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ နိမ္မိတရူပေ၊နိမ္မိတရုပ်၌၊
ပသာဒေါနာမ၊ပသာဒရုပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ၊သစေဇာဒ္ဓိမာစက်မတိ။
ပ၊တိတိအာဒိ၊သော၊သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောစကားကို၊သာဝကနိမ္မိတံ၊သာ
ဝကတို့ဘန်ဆင်းအပ်သောကိုယ်ကို၊သန္ဓာယ၊၍၊ဝုတ္တံ၊၏။ ဗုဒ္ဓနိမ္မိတော
ပန၊သည်ကား၊ယံယံ၊အကြင်အကြင်အမှုကို၊ဘဂဝါ၊သည်၊ကရောတိ၊
၏။ တံတံပိ၊ထိုထိုဘုရားပြုတော်မူလေသမျှကိုလည်း၊ ကရောတိ၊၏၊ဘ
ဂဝတော၊၏။ ဂုစိဝသေန၊ အလိုတော်၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမ္ပိ၊ဘုရားပြု
တော်မူသည်မှတပါးသောအမှုကိုလည်း၊ကရောတိ၊၏။ ဇာတိ၊သို့၊ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။(အယမ္ပေတ္ထဗုဒ္ဓါနုဘာဝေါ။ ။အကယ်၍သာဝကနိမ္မိတ
တို့၌နာနပ္ပကာရတာသည်မရှိခဲ့အံ့၊ယင်းသို့မရှိခဲ့သော်၊ သစေပနနာနာ
ဝဏ္ဏောကာတုကာမောဟောတိ စသည်ကို အောက်၌ဆိုအပ်၏။ ထိုစ
ကားကိုအဘယ့်ကြောင့်ဆိုသနည်းဟူမူကား၊တံတထာတထာပရိကမ္မံ
ကတွာ အဓိဋ္ဌာဟန္တဿတေတေဝဏ္ဏာဝယာဒိဝိသေသာပရိကမ္မာနု ရူပံ
ဇာဏန္တိတိကတွာဝုတ္တံ။ ဇာဝပနယထာဓိဋ္ဌိတေ နိမ္မိတရူပေ သစေသာဝ
ကောဇာမေဝိသေသာဟောန္တိ၊တိဇာန္တတိနဇာဏ္ဍတိ၊ဗုဒ္ဓါနံပနဇာဏ္ဍတိတိ
အယမဗ္ဗောဒသိတောတိ၊နကောစိဝိရောဓော။ ။ယခုအခါ၌ယာဝ
ဖြဟ္မလောကာပိကာယေန ဝသံဝတ္တေသိဟူသော ပါဠိ၏အနက်ကို ပြ
ခြင်း၏အားဖြင့် ဒူရေပိသန္တိကေအဓိဋ္ဌာတိအစရှိကုန်သောအကြင်ရဒ္ဓိ
သပြာဒိဟာတို့ကိုဝေဘန်အပ်ကုန်ပြီ၊ထိုတွင်ကာယေနဝသံဝတ္တနပြာဒိ
ဟာကိုပြခြင်း၌ဒွေစသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့၊
ဒွေ၊ ဤပါဠိတော်၌၊ သောဇာဒ္ဓိမာ၊ ထိုတန်းခိုးရှင်သည်၊ ဇာဝေ၊ ဤလူ့
ပြည်၌လျှင်၊ဌိတော၊တည်လျက်၊ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ဒိဗ္ဗစက္ခု၊အဘိညာဉ်ဖြင့်၊
ရူပံ၊ဗြဟ္မာအဆင်းကို၊ယံပဿတိ၊အကြင်မြင်၏၊ (ယံသည်ကြိယာပရာ
မသနဖြစ်ရကားကြိယာပုဒ်တိုင်းနှင့်ယှဉ်၍ယောဇနာ)၊ဒိဗ္ဗါယသောတ
ဓာတုယာ၊ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ သဒ္ဒံ၊ဗြဟ္မာအသံကို၊ ယံသုဏာ
တိ၊အကြင်ကြား၏၊ စေတောပရိယဉာဏေန၊ဖြင့်၊ စိတ္တံ၊ဗြဟ္မာစိတ်ကို၊
ယံပဇာနာတိ၊အကြင်သိ၏၊ ဧတ္တာဝတာ၊ဤသို့မြင်ခြင်းကြားခြင်းသိခြင်း
ဖြင့်၊ကာယေန၊ရူပကာယဖြင့်၊ဝသံ၊အလိုသို့၊နဝတ္တေတိ၊ထိုက်စေသည်

မမည်သေး။ သော ဇာဒ္ဒိမာ၊သည်။ဇာခေဝ၊လျှင်။ ဌိတော၊လျက်။ တေန
ဖြပ္ပနာ၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ယမ္ပိသန္တိဋ္ဌတိ၊အကြင်တည်မှုလည်းတည်၏။
ယမ္ပိသလ္လပတိ၊အကြင်ပြောဟောမှုလည်းပြောဟော၏။ သာကစ္ဆံ၊တ
ကွဆွေးနွေးခြင်းသို့။ ယမ္ပိသမာပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်မှုလည်း ရောက်
၏။ ဧတ္တာဝတာပိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော တကွတည်ခြင်းစသော
အမှုအရာဖြင့်လည်း။ ကာယေန၊ဖြင့်။ဝသံ၊သို့။ နဝတ္တေတိ၊လိုက်စေနိုင်
သည်မမည်သေး။အဿ၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ဒူရေပိသန္တိ ကေအဓိဋ္ဌာ
တိတိအာဒိကံ၊ဤသို့အစရှိသော။ ယမ္ပိအဓိဋ္ဌာနံ၊ အကြင်အဓိဋ္ဌာန်သည်
လည်း။အတ္ထိ၊၏။ဧတ္တာဝတာပိ၊ဤသို့ဓိဋ္ဌာန်ကာမျှဖြင့်လည်း။ ကာယေန၊
ဖြင့်။ဝသံ၊သို့။ နဝတ္တေတိ၊သေး။ သောယောဂီ၊သည်။ ဒိဿမာနေနဝါ၊
ထင်ရှားသည်လည်း ဖြစ်သော။ အဒိဿ မာနေနဝါ၊ မထင်ရှားသည်
လည်းဖြစ်သော။ ကာယေန၊ဖြင့်။ဗြဟ္မလောကံ၊သို့။ ယမ္ပိဂစ္ဆတိ၊အကြင်
သွားမှုလည်း သွား၏။ ဧတ္တာဝတာပိ၊ ဤသို့သွားကာမျှဖြင့်လည်း။ ကာ
ယေန၊ဖြင့်။ဝသံ၊သို့။နဝတ္တေတိ၊သေး။စ၊အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ သောယောဂီ၊
သည်။တဿဗြဟ္မုနော၊ထိုမိမိကိုဖြိုင်လိုသောဗြဟ္မာ၏။ပုရတော၊ရှေ့
၌။ ရူပံ၊အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။ အဘိနိမ္မိနာတိ၊ဖန်ဆင်း၏။ ဇာတိအာဒိနာ၊
သော။ နယေန၊ဖြင့်။ ယံဝုတ္တံပိခါနံ၊အကြင်ဟောတော်မူအပ်သောအစီ
အရင်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ရောက်၏။ ဧတ္တာဝတာခေါ၊ ဤသို့ဗြဟ္မာ၏ရှေ့၌
မိမိအဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုဖန်ဆင်းခြင်းပြာဋိဟာသည်သာလျှင်။ကာယေ
န၊ဖြင့်။ဝသံ၊သို့။ဝတ္တေတိနာမ၊လိုက်စေနိုင်သည်မည်၏။ ။(ယဒ္ဓခေါ
၌ခေါသည်အဝဓာရဏတ္ထတည်း။တနည်းပိသေသတ္ထတည်း။ ထိုခေါ
ဖြင့်ကာယေနကာယေနဝသံဝတ္တနပြာဋိဟာတို့တွင်ဤဝသံဝတ္တနပြာဋိ
ဟာသည်သာလျှင်ဥက္ကဋ္ဌတရတည်းဟုပြ၏။အဘယ့်ကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌတ
ရဖြစ်သနည်း။အဘယ့်ကြောင့်ကား၊ဤဇာဒ္ဒိကိုသာဝသံဝတ္တေတိနာမဟု
သနည်း။ အယံနူခေါဇာဒ္ဒိမာ အယံနူခေါနိမ္မိတောတိ၊ ဧကစ္စသည့်ဗြဟ္မ
နောအာသံကုပ္ပါဒနတော၊ ယဒဂ္ဂေနစေတံအဓိဋ္ဌိတံ ဝိသေသတောမ
နောမယန္တိ ဝုစ္စတိ၊တဒဂ္ဂေနဥက္ကဋ္ဌတရန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟဧတ္တာဝတာ
ကာယေနဝသံဝတ္တေတိနာမာတိ၊ဟူ၏။ ။တို့အလိုကား။စပိသေသတ္ထ၊
ခေါအဝဓာရဏတ္ထဝေလိုသည်။ ။ယင်းသို့လျှက် အဘယ့်ကြောင့်ဤ
တဒဝသေသပြာဋိဟာတို့ကို ယူအပ်ကုန်သနည်းဟု၊ ကား။ သေသံပ

နေတ္တ။ပ။ဝုတ္တံဟုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ထိုသို့လျက်။ဧတ္ထ၊ဤပြာဋိဟာအရာ၌။
သေသံ၊ကြွင်းသောဇာဒ္ဒိမာစကဲမတိအစရှိသောစကားအပေါင်းသည်။
ကာယေန၊ဖြင့်။ဝသံဝတ္တနာယ၊အလိုသို့လိုက်စေခြင်း၏။ပုဗ္ဗာဘာဂဒဿ
နတ္တံ၊ရှေးအဘို့ဖြစ်သောပြာဋိဟာကိုပြခြင်းငှါ။ဝုတ္တံ၊၏။ဇာတိအယံ၊ဤဆို
အပ်ပြီးသည်ကား။တာဝ၊ရှေးဦးစွာ။အဘိဇ္ဈာနိဒ္ဒိ၊အဘိဇ္ဈာန်ဇာဒ္ဒိမည်၏။
၁၄၀။ ပန၊ထိုမှတပါး။ဝိကုပ္ပနာယစ၊ဝိကုပ္ပနာဇာဒ္ဒိ၏ရင်း။ မနော
မယာယစ၊မနောမယိဒ္ဒိ၏ရင်း။ ဇာဒ်၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ နာနာကရ
ဏံ၊အထူးတည်း။ ။(ဤနှစ်ပါးသောဇာဒ္ဒိတို့သည် အဘိဇ္ဈာန်၏အစွမ်း
အားဖြင့်ပြီးသော်လည်း။ ဤဆိုလတ္တံ့သောအထူးရှိသေး၏ဟူလို)။ ။
တာဝ၊စွာ။ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဒိကို။ ကရောန္တေန၊ပြုသောသူသည်။ အ
ဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံစပ်။ သော၊ထိုတန်းခိုးရှင်သည်။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊မိမိ၏ပကတိ
အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။ဝိဇဟိတွာအပနေတွာ၊ပယ်၍။(သူတပါးတို့အားမ
ပြမူ၍ဟူလို)။ကုမာရကဝဏ္ဏံဝါ၊သူငယ်သဏ္ဌာန်ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊
၏။နာဂဝဏ္ဏံဝါ၊နဂါးသဏ္ဌာန်ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊၏။ သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ
ဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊၏။ အသုရဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊
၏။ ဣန္ဒဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊၏။ ဒေဝဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။
ဒဿေတိ၊၏။ ဗြဟ္မဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ၊၏။ သမုဒ္ဒဝဏ္ဏံဝါ၊
ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ပဗ္ဗတဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊၏။သီ
ဟဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ဗျဂ္ဃဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ ဒဿေ
တိ၊၏။ဒီပိဝဏ္ဏံဝါ၊ကိုမူလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ ။(ကုမာရကဝဏ္ဏန္တိကု
မာရကသဏ္ဌာနံ၊ဒဿေတီတိဘာဝဝိကုဗ္ဗနေန္တောအတ္တနိဒဿေတိ။ နာ
ဂဝဏ္ဏံဝါတိ အာဒီသုပိ ဧသေဝနယော)။ ။ဟတ္ထိမ္ပိ၊ဆင်ကိုလည်း။
ဒဿေတိ၊၏။အဿံပိ၊ကိုလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ရထံပိ၊ကိုလည်း။ဒဿေ
တိ၊၏။ပတ္တိံပိ၊ကိုလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ ဝိဝိဓမ္ပိသေနာဗျူဟံ၊အထူးထူး
သောစစ်သည်အပေါင်းကိုလည်း။ဒဿေတိ၊၏။ ။(မိမိကိုယ်ကိုလည်း
ဆင်ပြု၍ပြ၏။အပ၌လည်းဆင်ကိုပြ၏ဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ဟူ
သနည်း။ ဧတေဒတ္ထမေဝဟိ ဇာဝဟတ္ထိဝဏ္ဏံဝါ ဒဿေတီတိ အဝတွာ
ဟတ္ထိမ္ပိဒဿေတီတိဝုတ္တံ၊ရင်း။ ပါဠိယဉ္စကုမာရကဝဏ္ဏံဝါတိ အာဒီသု
အနိယမတ္တောဝါ သန္ဒေါဝုတ္တောတေသု ဧကေကဿေဝ ဒဿနတ္တံ၊
ဟတ္ထိမ္ပိတိအာဒီသုပန ဟတ္ထိအာဒိနံဗဟုန္နံ ဧကက္ခဏေတဗ္ဗဘာဝဒဿ

နတ္ထုံသမုစ္စယတ္ထောပိသဒ္ဒေါ ဝုတ္တော၊ ဝုင်း)။ ။ဏ္ဍုတိဖေ်၊သို့။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ကုမာရကဝဏ္ဏာဒီသု၊တို့တွင်။ယံယံ၊အကြင်အကြင်သဏ္ဍာန်ကို။အာကခ်တိ၊တောင့်တ၏။တံတံ၊ကို။အဓိဠ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။ ။စ၊ဆက်၍ ဆိုအံ့။အဓိဠှဟန္တေန၊ဓိဠ္ဌာန်သောယောဂီသည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏတော၊တပါးပါးသောကသိဏ်းလျှင်အာရုံရှိ သော။အဘိညာပါဒကဈာနတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။အတ္တနော၊၏။ ကုမာရ ကဝဏ္ဏော၊ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗော၊၏။အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပရိကမ္မာဝသာနေ၊ ၌။ပုန၊တဘန်။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ဝေဂျပေါ၊သော။ ကုမာရ ကောနာမ။သူငယ်မည်သည်။ဟောမိ၊၏။ဏ္ဍုတိ၊သို့။ အဓိဠ္ဌာတဗ္ဗံ၊၏။အဓိဠ္ဌာနစိတ္တေန၊နှင့်။သဟ၊ကွ။ကုမာရကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ကောဝိ ယ၊အသူကဲ့သို့နည်း။ ဒေဝဒတ္တောဝိယ၊တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော နာဂဝဏ္ဏာစသည်တို့၌။ ဖေ်နယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ဏွာဒိမန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၏မိမိကုမာရကာကာရဖြင့် သူတပါးတို့အားပြခြင်းသည်။ကုမာ ရကဝဏ္ဏနိမ္မာနမည်၏။ ဤနိမ္မာန၌တစုံတခုအသစ်သောဝတ္ထုကို မပြီး စေအပ်။ထိုကြောင့်၊ကသိဏနိယမဖြင့်အကျိုးမရှိသေါကြောင့်ပထဝီက သိဏာဒီသုအညတရာရမ္မဏတောဟုမိန့်သော်။ ။တနည်းဝတ္ထု၊နိမ္မါ ဒနရှိသော်လည်း။ယထာရုဟာထိုပထဝီစသောကသိဏ်းအားဖြင့်လျှင် ပြီး၏။ထိုကြောင့်လည်းဤ၌ကသိဏနိယမအကျိုးမရှိလျှင်တည်း)။ ။ပ န၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ဤပိကုဗ္ဗနိဒ္ဒိ၌။ ဟတ္ထိမ္ပိဒဿေတီတိအာဒိ၊ဤသို့အ စရှိသောစကားကို။ဗဟိဒ္ဓါပိ၊၌လည်း။ ဟတ္ထိအာဒိဒဿနဝသေန၊ဆင် စသည်ကိုဘန်ဆင်း၍ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုအ ပ၌ဆင်စသည်ကို ဘန်ဆင်း၍ပြရာ၌။ ဟတ္ထိဟောမိတိ၊ဟူ၍။ အနဓိဠ္ဌ ဟိတွာ၊ မဓိဠ္ဌာန်မူ၍။ ဟတ္ထိဟောတူတိ၊ ဆင်ဖြစ်စေသောဟူ။ အဓိဠ္ဌာ တဗ္ဗံ၊၏။ အဿာဒီသုပိ၊မြင်းစသည်ကိုဘန်ဆင်းရာတို့၌လည်း။ ဖေ်ဝ နယော၊ကိုသာလျှင်။ဝေဒိတဗ္ဗေါ၊၏။ဏ္ဍုတိအယံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ဝိ ကုဗ္ဗနိဒ္ဒိ၊မည်၏။(ဗဟိဒ္ဓါပိ၌ပိသဒ္ဒါဖြင့်အဇ္ဈတ္တကိုသမ္ပိဏ္ဍနပြုသတည်း။ ။ အယံဟော္ထအတ္ထော၊ဟတ္ထိမ္ပိဒဿေတီတိအာဒိအဇ္ဈတ္တံဗဟိဒ္ဓါပိဟတ္ထိ အာဒိဒဿနဝသေနဝုတ္တံ။ နကုမာရဝဏ္ဏံဝါတိ အာဒိဝိယအဇ္ဈတ္တမေဝ ကုမာရဝဏ္ဏာဒိနဲ့ဒဿနဝသေန၊ဝုင်း)။ ။

၁၆၁။ ပန၊အဘိုဲ့တပါးကိုဆိုအံ့။ မနောမယံ၊တန်းခိုးဖြင့်ပြီးသော
ကိုယ်ကို။ ကာတုကာမော၊ ပြုလိုသောတန်းခိုးရှင်သည်။ ပါဒကဈာန
တော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ ကာယံ၊မိမိ၏ကရဇကာယကို။ တာဝ၊စွာ။ အာ
ဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။အယံကာယော၊ဤကိုယ်သည်။ထံည့်။
သုသိရော၊အခေါင်းရှိသည်။ ဟောတု၊တည်း။ ဇာတိ၊သို့။အဓိဋ္ဌာတိ၊အံ့။
သုသိရော၊အခေါင်းရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အယံကာယောသုသိရော
ဟောတူတိ ပရိကမ္မံကတွာ ပုနပါဒကဈာနံသမာပဇ္ဇိတွာဝုဋ္ဌာယ ဟူ
သောဤပြောဆို၍ဝုတ္တနယာနုသာရကိုဝုတ္တနယေနေဝဟူသည်)။ ။အ
ထ၊ထိုအခါ၌။ အဿ၊ထိုဓိဋ္ဌာန်သောတန်းခိုးရှင်၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ကိုယ်
တွင်း၌။အညံ၊တပါးသော။ ကာယံ၊မိမိဘန်ဆင်းလိုသောမနောမယကာ
ယကို။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပရိကမ္မံကတွာ၊၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
သော သုသိရောဟောတု အစရှိသော နည်းဖြင့်လျှင်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ၏။
တဿ၊ထိုဓိဋ္ဌာန်သောတန်းခိုးရှင်၏။အဗ္ဘန္တရေ၊၌။အညော၊သော။ကာ
ယော၊ဘန်းခိုးဖြင့်ပြီးသောကိုယ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုတန်းခိုး
ရှင်သည်။ တံ၊ထိုမနောမယကာယကို။ မုဉ္ဇမှာ၊ပြူဆံမြက်မှ။ ဤသိကံဝိ
ယ၊ပြူဆံဩ့ာက်ကဲ့သို့ဂဖ်း။ကောသိယာ၊သံလျက်အိမ်မှ။ အသိဝိယ၊သံ
လျက်ကဲ့သို့ဂင်း။ ကရဏ္ဍာယ၊မြွေပခြုပ်မှ။ အဟိဝိယစ၊မြွေကဲ့သို့ဂင်း။
သဗ္ဗာဟတိ၊ဥဒ္ဓရတိ၊ထုတ်၏။တေန၊ထိုကြောင့်။ဇာဓ။လ။ပဝါဠှာတိအာ
ဒိ၊ကို၊ဝုတ္တံ၊၏။ ဇာခသာသနေ၊၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ ဇာမမှာကာယာ၊ဤမိမိ
ကိုယ်မှ။အညံ၊သော။ရူပံ၊ရုပ်ရှိသော။ မနောမယံ၊ဇာဒ္ဒိစိတ်ဖြင့်ပြု
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ၊ အလုံးစုံအင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အဟိ
ယုတ်သောအင်္ဂါရှိသော။ကာယံ၊ကိုယ်ကို။အဘိနိမ္မိနာတိ၊ဘန်...
သေယျထာပိ၊ကား။ ပုရိသော၊သည်။ မုဉ္ဇမှာ၊ပြူဆံမြက်မှ။ ဤသိကံ၊ပြူ
ဆံဩ့ာက်ကို။ပဝါဟေယျယထာ၊ငင်ရာ၏သို့။ တဿ၊ထိုယောကျ်ား
အား။ ဇဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့သောစိတ်သည်။ အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ အယံ၊ဤသည်
ကား။ မုဉ္ဇော၊ပြူဆံမြက်တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဤသိကာ၊ပြူဆံ
ဩ့ာက်တည်း။မုဉ္ဇော၊သည်။ အညော၊တပါးတည်း။ဤသိကာ၊သည်။
အညာ၊တပါးတည်း။ရုဉ္ဇမှာတွေဝ၊ပြူဆံမြက်မှသာလျှင်။ဤသိကာ၊ကို။
ပဝါဠှာ၊ငင်နုတ်အပ်၏။ဇာတိစိတ္တံ၊သည်။အဿ၊၏။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။
ဇတ္ထ၊ဤမနောမယိဒ္ဓိ၌။ဤသိကာဒယော၊ပြူဆံဩ့ာက်စသည်တို့သည်။

ရုဋ္ဌာဒိဟိ၊ပြုဆံမြက်စသည်တို့နှင့်။ သဒိသာ၊တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဃ
ထာ၊သို့။ ဓေ၀တထာ၊တူ။ မနောမယရုပ်၊ဇာတ္ထိစိတ်ဖြင့်ပြီးသော အဆင်း
သဏ္ဍာန်သည်။ ဇာတ္ထိမတာ၊ တန်းခိုးရှင်နှင့်။ သဒိသမေဝ၊ တူသည်သာ
လျှင်။ဟောတိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ဒသသနတ္ထံ၊ငှါ။တောဥပမာ၊ထိုဥပမာတို့ကို။
ဝုံတ္တာ၊ကုန်၏။ဇာတိအယံ၊ဤသိုအပ်ပြီးသောတန်းခိုးသည်။ မနောမယိဒ္ဓိ၊
မည်၏။

ဇာတိသာဝုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေဇာတ္ထိဝိဓ
နိဒ္ဒေသောနာမဒွါဒသမောပရိစ္ဆေဒေါ။ ။